Baráth Tibor: A magyar népek őstörténete 1. rész

A szerzőről
A szerző előszava
MIT TALÁLUNK A KÉZIKÖNYVEKBEN A HUNOKRÓL ÉS A MAGYAROKRÓL?
KIK A HUNOK?
A hunok faja és nyelve.
A hunok műveltsége.
A hun nép sorsa.
KIK A MAGYAROK?
BESZÉLHETÜNK-E HUN-MAGYAR TESTVÉRISÉGRŐL?
A HUNOK NYELVEMLÉKEI
MILYEN NYELVEN BESZÉLTEK A HUNOK?
Mit tudunk ehhez hozzátenni?
MIT TUDUNK A HUN VAGY SZÉKELY ÍRASMÓDRÓL?
SZEMELVÉNYEK A SZÉKELY-MAGYAR ROVÁSÍRÁS EMLÉKEIBŐL
A KÁRPÁTI HUNORSZÁG NÉPEINEK FAJI SAJÁTSÁGAI ÉS NÉPNEVEI
EMBERTANI MEGFIGYELÉSEK
A HUNGAR ÉS MAGYAR NÉV ÉRTELME
ELSŐ BENYOMÁSAINK AZ ŐSHAZÁRÓL
AZ ŐSHAZÁRA UTALÓ ISMERT ADATOK
AZ ŐSHAZA SZEMÉLY- ÉS HELYNEVEIBEN MEGŐRZÖTT MAGYAR SZÓKINCS
A Magyar név.
AZ ŐSHAZA TÖRTÉNETI ÉGHAJLATA ÉS ELSŐ GYARMATOSAI
MAGYAR VOLT-E A RÉGI KELET KULTÚRNYELVE?
A KUTATÁSOK JELEN ÁLLAPOTA
AZ ÚGYNEVEZETT SZUMÍR ÉS EGYIPTOMI NYELV EREDETILEG UGYANAZ A NYELV
A SZUMÉR ÉS EGYIPTOMI NYELV EGYFORMÁN MAGYAR NYELV
RENGETEG A KR. E. ÉVEZREDEKBŐL EREDŐ MAGYAR NYELVEN ÍRT OKMÁNY
AZ ÍRÁS EREDETE
AZ ŐSHAZAI IRÁSMÓDOK ALAPELVEI, AZ OLVASÁS ÉS AZ ÁBÉCÉS ÁTÍRÁS

ROVÁSJELEKKEL ÍRT KELETI MAGYAR NYELVEMLÉKEK
Lelőhelyek.
EGYIPTOMI HIEROGLIFÁKKAL ÍRT MAGYAR NYELVEMLÉKEK
Az egyiptomi kronológia.
Az egyiptomi írás is magyar írás.
ÉKJELEKKEL ÍRT MEZOPOTÁMIAI MAGYAR NYELVEMLÉKEK
TISZTA KÉPÍRÁSSAL ÍRT MAGYAR NYELVEMLÉKEK
A MAGYAR NÉPEK ŐSHAZAI HITVILÁGA
AZ ÚGYNEVEZETT TERMÉKENYSÉGI VALLÁS
A NAPKÖZPONTÚ VILÁGKÉP
HOL LAKTAK AZ ISTENEK?
MI TÖRTÉNIK A HALÁL UTÁN?
A TEMETKEZÉSI HELYEKRŐL
NÉHÁNY SZÓ A HALOTTAK KÖNYVÉRŐL
A MAGYAR NÉPEK ŐSHAZAI ÁLLAMSZERVEZETE
A KIRÁLYI INTÉZMÉNY ÉS A KÖZIGAZGATÁS
A KIRÁLYOK TRÓNNEVEI ÉS URALKODÓI CÍMEI
URALKODÓI JELVÉNYEK
PAPI INTÉZMÉNY
A VALLÁS POLITIZÁLÓDÁSA
AZ ŐSHAZAI NÉP TÖRTÉNETE
AZ ŐSHAZA ÉSZAKI FELÉNEK BENÉPESÍTÉSE
AZ ŐSHAZA DÉLI FELÉNEK BENÉPESÍTÉSE
A MAGYAROK ÉSZAKRA VONULÁSA
Felvonulás a Földközi-tengerhez.
A MAGYAR-HUN TESTVÉRISÉG KIALAKULÁSA MEZOPOTÁMIÁBAN
TESTVÉRÜLÉS A FÖLDKÖZI-TENGER KELETI PARTVIDÉKÉN
MAGYAR-HUN TESTVÉRÜLÉS A NILUS VÖLGYBEN
AZ ŐSHAZAI MAGYAR NEMZETEI EGYETEMES BÉKÉJE FELÉ
II. kötet III. könyv
AZ AFRIKAI KUSOK
Eredetük és szálláshelyeik
A kusok sokféle népneve
A magyarok meghódítják a kusokat és keverednek velük
A "fekete" magyarok politikai öntudata
Kik örökölték az afrikai magyar kultúrát?

Jegyzet az újabb Afrika-kutatások főbb irányairól
AZ INDUS-VÖLGYI KUSOK
A nép és országa
Milyen nyelven beszélt az ország lakossága?
A kusokat elűzik az egyiptomi érdekkörből
A KÖZÉP-ÁZSIAI VAGY TURÁNI KUSOK
Eligazodás sokféle népnevük között
A szkíták magyar nyelvemlékei
A "Parthi" nevű nép magyarsága
NEGYEDIK KÖNYV
KÜZDELEM A NOMÁD ÉLETFORMÁJÚ SZEMITÁKKAL
A SZEMITÁK BEJÖVETELE ÉS ELHELYEZKEDÉSE
A szemiták eredete és népi kiléte
A szemitáknak adott magyar népnevek
Kánaán és Szíria népei a szemiták előtt
A szemiták Asszíriában hont foglalnak és a "világuralom" megszerzését tűzik ki céljukul
A SZEMITÁK MEGSZERZIK A POLITIKAI FŐHATALMAT ÉS LEIGÁZZÁK A MAGYAR NÉPEKET
Forradalom Egyiptomban
Mózes a zsidókat asszír segítséggel kiszökteti Egyiptomból
Az izraeliták kánaáni katasztrófája
Az asszírok bukása
Jegyzet az ószövetség forrásairól
A SZEMITÁK MÁSODSZOR IS AZ EGÉSZ RÉGI KELET URAI
A zsidók visszatelepítése a Jordán völgyébe
A perzsa állam szemitizálása és a médák félreállítása
Jegyzet az ó-perzsa nyelvről
A szemitákkal való őshazai küzdelmeink mérlege
A RÉGI KELET NÉPESSÉGE ÁTTELEPÜL DÉLKELET-EURÓPÁBA
A kutatások jelen állása
Magyar isten- és királynevek Kréta szigetén
Magyar hely- és népnevek Krétában és az Égei szigetvilágban
Magyar nyelvű írások Kréta szigetén
A Balkán-félsziget magyar őslakossága
A görög nép és görög kultúra kialakulása

Jegyzet Homeros Odysseájáról
EURÓPA NYUGATI RÉSZÉBE IS MAGYAR AJKÚ NÉPESSÉG ÉRKEZETT ELŐSZÖR
A "fekete magyarok" bejövetele
A fehér magyarok első hulláma
Szántó-vető fehér magyarok érkezése
A Kelta-név az Európába költözött magyar népek összefoglaló neve
A nem-magyar nyelvek kialakulása Nyugat-Európában
AZ ELSŐ KELET-EURÓPA SZINTÉN MAGYAR ALKOTÁS
A Balti-tenger partjára vándorolt Esthoni és Fenni népek és a Jeges-tenger vidékére került Permiek
A Volga és Káma menti magyar néprészek
A BALKÁN- FÉLSZIGETEN ÁT ÉRKEZŐ ÚR TÖRZSEK
A Duna-medence népessége a bronzkor végén
A bronzkori Magyarország népsűrűségi térképe
A kő- és bronzkori lakosság magyar nyelven írt emlékei
A Maros-völgyi Tatárlakán felszínre került három agyagtábla egy ókori napvárta alkateleme volt. A korongon magyar nyelvű felirat szerepel.
Az ókori Magyarország szerepe Közép-Európa első feltárásában
A KELETI IRÁNYBÓL ÉRKEZŐ TURÁNI NÉPHULLÁMOK
Szkíta törzsek beköltözése a Duna-medencébe
Néprajzi és politikai viszonyok a Duna-medencében Árpád fejedelem jövetelekor
A római uralom néprajzi és politikai hatása
Árpád, az isteni küldetésű férfi

A szerzőről

BARÁTH Tibor - Alsólendva, Lendva, 1906. aug. 16. - Montreal, Kanada, 1992. febr. 22. - történész. Tanulmányait Budapesten a Közgazdaság-tudományi Egyetemen és a Pázmány Péter Tudományegyetemen végezte, itt 1929-ben doktorált. Bécsben, Párizsban ösztöndíjasként tanult tovább. 1934-ben a Nemzeti Múzeum tisztviselője lett, majd a párizsi magyar tanulmányi központhoz kapott beosztást. 1940-től a kolozsvári egyetemen a magyar történelem tanára. 1944-45-ben a Vallás- és Közoktatási Minisztérium egyetemi ügyosztályának a vezetője. Később különböző párizsi tudományos intézetek munkatársa volt, 1946-1952 közt az északi-franciaországi ipartanács

dokumentációs osztályát vezette. 1952 után Kanadában dolgozott. Az 1950-es évektől őstörténettel foglalkozott. 1949-1955 között a Nyugati Magyarság c. politikai és tudományos szemle szerkesztője és kiadója volt. 1961-ben könyvtárosi képesítést szerzett, majd a montreali nyomdaipari adminisztrációs központ igazgatóhelyettese volt. Több nyugati magyar folyóiratban publikált. 1945 után az ún. sumer-magyar rokonság alapján álló magyar őstörténeti kutatásokkal foglalkozott. Magyar, francia és angol nyelven 15 kötet történeti munkája jelent meg, ezek nagyobbrészt Magyarország történetével foglalkoznak.

A MAGYAR NÉPEK ŐSTÖRTÉNETE

„Isten bírálatát a szó magyar mestere Tudó összegezte sebtében."

A szerző előszava

Napjainkban szívós erőfeszítéseket tesznek a tudósok, hogy az emberiség első magas kultúrájának eredetét kifürkésszék. Evégből különösen a Régi Keleten (Ancient Orient, Near East) buzgólkodnak, ahol sorozatosan ássák ki a földből az egykori városok romjait és hozzák napfényre a letűnt idők emlékeit. E fáradozások nyomán az ókori világ történetét ma másként látjuk, mint akár tíz évvel ezelőtt. Egy ponton azonban, éppen a leglényegesebb vonatkozásban, mégsem tudtak átütő eredményt elérni: nem sikerült az ókori népek nyelvi hovatartozását, népi és faji kilétét határozottan megállapítani és így az első magas kultúra szerzőjét igazi nevén megjelölni.

A magyar őstörténeti kutatások szempontjából ez a sikertelenség sok ígéretet tartalmaz. Abból az anyagból ugyanis amit a nemzetközi tudomány nagy áldozatokkal felszínre hozott, de neon értett meg, mi a magyar őstörténetre vonatkozólag már eddig is sokat tudtunk hasznosítani. Az onnan kiemelhető magyar adatok zömükben az időszámításunk előtti első négy évezredből származnak és jelentőségben sokszorosan felülmúlják azt, amit a finnugor ívású tudósok a maguk tételére az elmúlt száz esztendő alatt összehordtak.

Ezek előtt az adatok előtt, amelyek között összefüggő nagyobb magyar nyelvemlékek is szép számmal akadnak, meghökkenve állunk. Meglep bennünket az adatok nagy régisége és azok földrajzi

előfordulási helye. A finnugor nyelvészeti eredményekre felépített magyar őstörténet sarkalatos tételei szerint ugyanis kizárt dolog, hogy az időszámítást megelőző időkből magyar nyelvemlék létezhessék, méghozzá a Régi Keleten. Hiszen ha ezen a földrajzi tájon a mondott időből akárcsak egyetlen egy hiteles magyar szöveg is található, az puszta létével máris szétfeszíti a finnugor kereteket és megcáfolja a magyar őshazának Ural- Szibériában való elképzelését. Márpedig ilyen Krisztus előtti időből származó hiteles magyar szöveg nemcsak egy került elő, hanem e könyv maga is száznál többet mutat be. Ezért ne csodálkozzunk, ha az új utakon járó történet kutatók a finnugor elméletet elavult elméletnek tekintik és helytállóbb magyar őstörténeti elképzelést szorgalmaznak.

Noha ebben a vállalkozásban résztvevő tudósok száma főleg a külföldi magyarok soraiban elég jelentős, az egész kutatási területet eddig még nem sikerült teljes egészében áttekintenünk, sem az eddig elért eredményeket összehangolnunk. Ennek tulajdonítható hogy népünk őshazájának földrajzi helyére jelenleg mintegy: nyolc javaslattal állunk szemben amelyek ural- szibériai vidék helyett a következő tájakra helyezik a magyar fajta bölcsőjét:
1. Magas- Ázsia hegyvidéke,
2. az Aral-tó környéke,
3. az Indus völgye,
4. a Kaukázus hegyvidéke,
5. Dél-Mezopotámia,
6. Délkelet-Afrika,
7. a mai Török- és Görögország és
8. az amerikai kontinens középső része.
Hogy ezeken az egymástól távoleső helyeken magyar nyelvemlékek találhatók, kétségbe vonni nem lehet. De azt, hogy a mondott helyekről magyar törzsek kerültek a Dunamedencébe, adatszerűen még senki sem bizonyította be, csak feltételezte, vagy logikai úton következtette. A nyolc őshaza a jelenlegi megfogalmazásban egymásnak ellentmond és egymást kizárja.

Egyes finnugor szakemberek szívesen mutatnak rá e belső ellentmondásokra és azokkal kapcsolatban a magyar őstörténeti kutatások zűrzavaráról, a műkedvelők elburjánzásáról beszélnek, fűszerezve kritikájukat jó adag humorral. Építő szándékkal közeledve a kérdéshez, a magyar nyelvemlékeknek ilyen távoli pontokon való

kétségtelen feltűnéséből azonban még a jelen el nem rendezett állapotban is következik valami nagyon fontos dolog: a magyar nép és a magyar nyelv problémája nemcsak magyar probléma, hanem egyidejűleg sok más nemzeté is, amelyek történetük hajnalán eddig még ki nem derített módon hatalmas magyar tömegeket olvasztottak magukba. Így a magyar őstörténet nyilvánvalóan az ókori világtörténelem egyik legnagyobb és legtitokzatosabb problémája, talán éppen kulcsproblémája és valami köze kell legyen az emberi nem első magas kultúrájához és annak földgolyónkon való elterjedéséhez.

Ebben az izgalmas tudományos légkörben a jelen munka szerzője nem azzal a szándékkal állott a kutatók gárdájába, hogy bármelyik elméletét is megcáfolja és a javasolt nyolc őshaza mellé kilencediket találjon ki. Munkahipotézise az volt, hogy a térképen egymástól messze eső magyar foltok, mivel igazak, nem állhatnak egymással ellentétben. Következésképpen azokat nem kiindulópontoknak, vagyis nem őshazáknak kell tekinteni, hanem végállomásoknak: egy korai területről, a valódi őshazából a szélrózsa különböző irányaiban kirajzott magyar nép hiteles részeinek, amelyek valamelyikéből a máig fennmaradt dunai magyarság is származott. Ezzel az elgondolással, ha beigazolható, az eddig ellentmondónak látszó mozzanatok eltűnnek. A messze került magyar néprészek, amennyiben ma már nem magyarok, az elveszett magyar törzsek csoportját alkotják, amelyek kultúrhivatásukat új helyükön betöltve, beolvadtak a környező népekbe, avagy velük keveredve új népeket, új nemzeteket hívtak életre.

A vázolt munkahipotézis a kutatások során igaznak bizonyult. Kiderült, hogy a Régi Kelet kultúrnyelve a magyar volt és ezt a nyelvet ott a köznép, az állami és egyházi szervek a Krisztus előtti évezredekben rendszeresen használták, beszélték és írták. Kiderült, hogy ebben az őshazában a magyar népek államalkotó minőségben, uralkodó jellegben szerepeltek és alkották meg csodálatos géniuszukkal az emberiség első magas kultúráját.

Miután a magyar fajta közel-keleti jelenlétét és kultúralkotásait letárgyaltuk, további előadásunkban a második kötet tartalma figyelmünket a nép sorsára összepontosítottuk. Az érdekelt bennünket, mi történt a hatalmas őshazai magyar embertömeggel:

miért, mikor, milyen útvonalon és hová költöztek el annak egyes ágai. Az elköltöző népágak közül természetesen az Európa felé igyekvők érdekeltek bennünket a legjobban. A nem Európa felé irányuló és utóbb elveszett magyar törzsek teljes és kimerítő története külön probléma, magában is egész kötetre terjedő anyag. Az Európába költözködőket útjukban lépésről-lépésre követtük. Megvizsgáltuk, hogy vándorlásuk közben hol és mikor állapodtak meg, megállva milyen új államokat alkottak, minő kultúrmunkát végeztek s miért mentek tovább a Duna- medencébe meg máshová, valamint hogy mivé lettek a Duna- medencébe el nem jutott vagy onnan is továbbment részlegek.

A könyv beosztása a kutatások mai állapotának szükségszerű függvénye. Még nem lehetett a dolgokat szigorú időrendben előadni, kezdve időszámításunk előtti 10.000-nél vagy 5.000-nél. A hozzánk közelebb eső és jobban érthető hun korszakból indultunk ki, fokozatosan következtetve ismertről ismeretlenre, a történetet mintegy visszafelé göngyölítve. De miután így elérkeztünk az Őshazába és az ottani dolgokat is leírtuk, idői rendben haladunk előre a kapcsolódó hun időkig és Árpád magyarjainak beérkezéséig.

Kutatásaink során a komplex eljárást alkalmaztuk, vagyis az összetett módszert, a történettudomány minden segédtudományának vonatkozó eredményét figyelembe véve, gyakran azok módszerét is alkalmazva. Elsősorban az írástörténet, a régészet, nyelvészet és helynévkutatás mezője érdekelt bennünket, aztán az embertané, a klímatörténeté, néprajzé és a mitológiáé. A legnagyobb figyelmet mindenkor a helyszínen talált egykorú írásokra fordítottuk: a képírással, geometrikus írással, ékírással és egyiptomi hieroglifákkal készített magyar nyelvű szövegekre. Ez természetes, hiszem a történettudomány legsajátabb bizonyító anyaga az írott szöveg, amely a benne megnyilatkozó nyelv révén perdöntő bizonyíték a népi személyazonosság megállapítására. A munka gerincét ezek a magyar nyelven írt igen régi okmányok alkotják, amelyek létezéséről ez ideig nem sokat tudtunk, hiszen tudományos beigazolással eddig még senki sem olvasott el időszámításunkat megelőző korokból eredő összefüggő magyar mondatokat.

Több mint egy évtizedre nyúló hosszú és fáradságos volt ez a kutatás. Egyes hieroglifikus és geometrikus írású szövegek megoldására, noha

legtöbb esetben csak egy vagy két mondatból álltak, gyakran hónapokat kellett fordítanom. Bizonyos könyveket újabb és újabb szempontok felmerülése miatt négyszer-ötször át kellett olvasnom. A már megírt fejezeteket ugyanannyiszor, de néha tízszer is át kellett dolgoznom. Nem szólok egyéb nehézségeimről, amelyek szokatlanul próbára tették türelmemet. Mindez együtt megmagyarázza, miért kellett az elindulás elejétől (1954) annyi esztendőnek eltelnie, amíg a kézirat elkészült. Nagyon jól tudom, a munka minden erőfeszítésem ellenére sem tökéletes és idővel több ponton kiegészítésre és módosításra szorul, mint általában minden úttörő tudományos munka. Egy azonban bizonyosnak látszik: munkám a magyar őstörténeti kutatások terén új fejezetet nyit, mert az elméletek helyett íme szilárd tudományos alapon állunk.
Őstörténetet írni elsősorban tudományos vállalkozás. Az elért eredményeknek azonban messzemenő politikai jelentőségük is van, mint ahogy őstörténetnek mindig is volt. A magyar népek csodálatos múltját, hallatlan kulturális teljesítményeit, amíg okmányai a föld alatt lappangtak el nem olvastuk a mi nyelvünkön, más népek a magukénak könyvelték ami hatalmasan segítségükre volt politikai céljaik elérésében. Ha most az igazság kiderül, ugyanez a politikai fegyver a mi kezünkbe kerül.

Rajtunk áll, hogy a magyar nemzetvédelem ez új eszközét sikeresen használjuk

Montreál, 1968 április 14.
Baráth Tibor

MIT TALÁLUNK A KÉZIKÖNYVEKBEN A HUNOKRÓL ÉS A MAGYAROKRÓL?

KIK A HUNOK?

Politikai szerepük. - Általános tudományos nézet szerint a hunok fellépését közvetlenül megelőző időben, időszámításunk negyedik századának közepén, Európában a néprajzi és politikai helyzet nagyjából a következő volt. Körülbelül a későbbi Oroszország és Lengyelország területén szármáti törzsek laktak. Azoktól délre, a

Fekete-tenger és Káspi-tó között a Volga-Don könyök magasságáig hunok éltek. Közép-Európában, a Duna-medencét kivéve, germán törzsek tanyáztak, amelyek Elba-vidéki támaszpontjaikról kiindulva és a Kárpátok felett keleti irányban elvonulva, a negyedik század közepén elérték legnagyobb kiterjedésüket. Gót néven ismert kevert két részlegük, a vízi gótok és az ostro- gótok elérkeztek a szármátiak és a hunok szállásterületeinek szomszédságába és az utóbbiak birtokállományát kezdték csorbítgatni.

A hunok -főrésze Kaukázus feletti lakóhelyéről 375 táján felkerekedett és nyugat felé költözött. Hogy mi lehetett e messzemenő következményekkel járó népmozgás közvetlen indító oka, nem tudjuk. Tény azonban, hogy a hun seregek főemberük, Balambér vezérlete alatt a mondott időben az ostri- gótokat legyőzték és szállásterületeiket elfoglalták. E katonai siker a hunokat félelmetes hírbe hozta az egész környéken- A vízi gótok 376-ban félelmükben odahagyták országukat, nagy sietve átkeltek a Dunán és a Római Birodalom területén kerestek menedéket. Így a hunok egyetlen lendülettel elérkeztek a Kárpátok keleti lábaihoz.

Sikereiken felbuzdulva hamarosan tovább terjeszkedtek és néhány év leforgása alatt (409-433) birtokba vették az egész Kárpátmedencét. Két hatalmas hun király, Oktár (megh. 430) és Rúga (megh. 434) az új birtokot észak és kelet felé egész az Uralig kikerekítette és központi kormányát a mai Magyarország területén, a Tisza-Maros összefolyása táján állította fel. Ezzel egy új és hatalmas hun birodalom alakult ki, amit Attila az Atlanti Óceán felé igyekezett tovább bővíteni és csak kevésen múlt, hogy a Római Birodalmat is meg nem hódította. Ha ugyanis 451-ben a franciaországi Troyes mellett a maoriatomi csatamezőn (Catalaunum) döntő győzelmet arat, egész Európát egyesíti.

Attila király nem sokkal élte túl a Római Birodalommal való mérkőzést, mert 453-ban váratlanul elhunyt. A történikusok szerint: "Életét nem ellenséges kéz oltotta ki, se nem alattomos gyilok. Orrvérzés ölte meg annak a násznak éjszakáján, amelyet új feleségével, Ildikóval tartott" (146m. 135). A trón idősebbik fiát, Ellákot illette volna, de testvérei a birodalom megosztását kérték. Az osztozkodás belső háborúra vezetett és abba a hunok uralma alá került germán törzsek is beavatkoztak. A döntő csata valahol a Dunántúl, az ismeretlen fekvésű

Nedao nevű folyónál zajlott le. A csatában Ellák halálát lelte s ezzel a mintegy nyolcvan esztendeig fennállt birodalom szétbomlott, a hunok nagyhatalmi szerepe Európában leáldozott.

Őshazájuk. - A történettudomány azt tanítja, hogy a hunok Ázsiából eredtek; Ázsia alatt értve Nagy-Ázsia szélsöpörte pusztáit egészen a kínai Nagy Fal szomszédságáig. E feltevést a franciák egykori kínai szakértője, Deguignes fogalmazta meg mintegy kétszáz évvel ezelőtt. Ó a kínai falak előtt tolongó népek között egy, az európai hunokkal azonos nevet viselő népet fedezett fel, amelynek nevét olyan kínai írásjelekkel írták, amiket Hiung-nu alakban írnak át európai betűkkel és a Hun-ni hangcsoporttal ejtenek ki. Ezt a népet - így folytatják - a kínaiak fokozatosan távolabbra űzték szomszédságukból, amíg azok el nem érték Európa keleti széleit, ahonnan aztán maguktól mentek tovább és lettek Nyugat rémei. Az európai és ázsiai hunok között az összefüggés kizárólag a Hunni név azonosságára épül fel, mert az európai hunok ázsiai eredetét okmányszerűen igazolni nem lehet. A kínai fal mellől elűzött hunok ugyanis időszámításunk előtt 35-ben a vizsgálók szemei elől eltűnnek és az Európa felé vezető útvonalon 300 éven keresztül nem történik róluk említés.

Amikor viszont a név a 4. században a Donnál újra felbukkan, annak viselői semmiféle belső-ázsiai hagyományt nem mutatnak fel. A történetírók maguk is bevallják: "Hogy ez az átvonulás Ázsiából Európába hogyan történt. . . arról a források nem beszélnek" (146m. 60). A középkori források szerint a hunok nem is Ázsiából, hanem Szcítiából, vagyis a Don és Káspi között elterülő vidékről indultak hódító útjukra és éppen ezért leggyakrabban szkíta néven emlegetik őket. Ők lennének a királyi szkíták leszármazói, akik viszont iráni eredetűek voltak. Emlegetik a hunokat cimmeri néven is, azok nevén, akik ugyanazt a Kaukázus feletti térséget birtokolták a szkíták előtt s akik mezopotámiai eredetűek. Alkalomadtán nevezik őket a Herodotos által feljegyzett titokzatos ~Sigunnai~ néven is, ami szintén olyan kifejezés, ami a Régi Keleten fordul elő. Az európai hunok nagy-ázsiai eredete tehát olyan, ami a rendelkezésünkre álló források szerint tarthatatlan.

Az ázsiai származás ötlete azonban, mint kényelmes megoldás a történettudományban mégis meggyökeresedett olyanféle dogma, mint az indogermán meg a finnugor elmélet: mindenki mondja, de

senki sem hiszi. Erre az ingatag alapra építették fel az adatokkal szintén nem támogatott további következtetéseket.

A hunok faja és nyelve.

A hunok faji hovatartozását az emberi egymaga nem tudja meghatározni. A hunok halotthamvasztással temetkeztek és így kevés a csontmaradvány, ami nekik tulajdonítható. Tárgyi bizonyítékok hiányában a középkori írók feljegyzéseihez fordulnak azokból következtetik, hogy a hunok legalább részben a mongol fajhoz tartoztak. Ha Ázsiából jöttek, mi más fajhoz is tartozhatnának? A valós az, hogy az 5. századbeli hunok faji jellegéről közvetlen adatok alapján eddig semmi bizonyosat nem tudunk. A vizsgálat nehézségét azzal magyarázzák, hogy a tulajdonképpeni hun elem Attila birodalmában; elenyésző kisebbség lehetett, amely "valósággal eltűnt a rengeteg ind európai, főleg iráni (!) nép hatalmas tömege alatt" (146m. 29). Az gondolat, vajon nem éppen ez az iráni eredetű "hatalmas tömeg" volna tulajdonképpeni hun, nem vetődött fel, mert a nagy-ázsiai eredetelméletbe nem illeszthető be. Viszont a hun név korábbi, Kaukázus alatti előfordulásait nem ismerik, ami kalauzolásul szolgálhatna.

A hunok nyelvét sem tudták megállapítani, mert eddig arra se. találtak perdöntő bizonyítékot, hunoktól eredő írott emléket. A hun nép nyelvére nem is tettek határozott megállapításokat, hanem csak uralkodó nemzetségük nyelvére, amit határozottan töröknek mondanak (146m. 29 Törökből magyarázzák Attila apja Mundiuchus nevét, Attila főfeleségének Kreka, Rekan, Erka nevét és a tőle származó három fiúét: az Ernák, Ellák és Dengezik nevet. Török volna a Hun, Huni, Uni név is ‚nép' jelentéssel Nem igen egyeztethető össze ezzel a török felfogással, hogy az uralkodó család három nagy királyának nevét, Rúga, Bléda és Attila nevét mégse a törökből, hanem a germánból (gótból) eredeztetik. Megvizsgálták ránk maradt három hun közszót is, amit idegenek jegyeztek fel. Ezek Kamon, Medos és Strava. Az első árpából erjesztett italt, sört jelent, de ezt a szót nem sikerült a törökből levezetni. A második jelentése ‚mézes bor' s magyarázatul megadják szanszkrit (medlu) és kelta (médu) megfelelőjét (a magyar ‚mézes' azonban nem szerepel!), de ezt a szót sem tartják török eredetűnek. Ami a harmadik szót illeti, akkor

használtál amikor Attilát hívei eltemették és sírjánál nagy evés-ivással ünnepeltek De ezt a szót sem lehetett a törökből levezetni.

E sovány és végeredményben nemleges eredmény után meglepődünk a nyelvészek következtetésén, akik így szólnak: "Mindezek alapján kimondhatjuk, hogy az európai hunok vezetőrétege, de bizonyára maga a hun nép is, török nyelvű volt, illetőleg egyszerűen török volt" (146m. 225).

A hunok műveltsége.

A hunok műveltségéről, illetve műveletlenségéről a nyugat-európai krónikások elijesztő képet rajzoltak.

1) A vízi gótokat és az ostri gótokat a történettudomány germán törzseknek tekinti és a német kézikönyvekben javasolt módon nevüket "nyugati" illetve "keleti" gótoknak Értelmezi. E megszokott értelmezés igazságát azonban semmi sem bizonyítja, sőt a körülmények a magyarázat ellen szólnak. Mivel a vízi gótok valóban nagy vizek mentén, az esti gótok pedig a hunoktól közvetlenül nyugatra, napeste felé laktak, a két nevet magyar értelműnek is tekinthetjük. Kétségesé teszi a gótok kizárólagos germán létét az is, hogy királyaik nevei nem germán, hanem magyar szóelemeket tartalmaznak, köztük híres Úr szavunkat- Legnagyobb királyuk például ER-MAN-AR-IK: Úr mén urak királya nevet viselte. A gótok írni is a Fekete-tenger körül élő magyar nyelvű népektől tanultak meg, akiknek rovásírását átvették és írásművészetük ."Runa" nevét is a magyar "róni" igéből alkották meg. A gótok szimbóluma, a kecske, tipikus dél-mezopotámiai és egyiptomi szimbólum. A gótok kilétét érdemes volna közelebbről is megvizsgálni, mert esetleg meglepő eredményekre jutnánk. Talán magyar vezetésű néppel állunk szemben?

A megelőzőleg soha nem tapasztalt tüneményes katonai műveletek, a sorozatos hun sikerek, a Duna-vidék gyors birtokbavétele, a germánok futása, Attila paripáinak az Óceánig való ügetése az egykorú szerzetes írók lelkében szörnyű félelmet gerjesztett. Attilában csak az antikrisztust látták, az Isten ostorát, aki nem is ember, hanem állat. A nyugat-európai népek történeti irodalmában ez az ezerötszáz éves

klisé ma is forgalomban van, csupán az egészen hihetetlen vonásokat törölték ki belőle, mint aminő például Attila királynak kutyától való származása. A kép akkor is enyhül, valami kulturális dicsőséget tudnak maguknak kihasítani a nagy király örökségéből.

A hivatalos magyar történetírók egészen mégsem követik ezt a nyugat- európai szemléletet és Attilával kapcsolatban kiemelik a hunok hősiességét, egyszerűségét és igazmondását. Szóhasználatuk azonban mégis olyan előéletekkel terhelt, amiből Attila végeredményben náluk is a barbárság megtestesítőjeként jelenik meg. Amíg germán törzsek hódításairól szólnak, ilyen szelíd kifejezéseket alkalmaznak: "Előretolták szállásaikat a Fekete tengerig", "Kiterjesztették hatalmukat", "Megszállták...", addig a hunok hasonló műveleteit így írják le: "Rávetették magukat a keleti gótokra... száguldoznak... dúlnak .. fosztogatnak... végigrabolják .. betörnek .. hajléktalanná tesznek sok népet. . . mindenki fut, aki csak tud Isten ostora elől". Történetíróink úgy látszik, elfelejtették, hogy a nemzetközi szótárba ‚vandál' szó nem a hunok, hanem a germánok viselt dolgai nyomán került be és nem gondolják meg, hogy a lovas harci technika nem állati dolog, ha ló is szerepel benne, hanem a tudományos hadviselés magasabb foka.

A hun nép sorsa.

Hová lett a sokmillió hun a Duna-medencéből a a nagyhatalmi állás bukása után? Erre a kérdésre a történetírók a hunok teljes megsemmisülésével válaszolnak. Szerintük ugyanis a zöm az életben maradt Attila-fiúkkal kivonult a Kárpátokon túlra és szétszóródott Volgáig elterülő hatalmas vidékén. Ahol nagyobb részek terelődtek össze, azok egy ideig még megőrizték politikai önállóságukat Kutrig-úr és Utrig-úr nevű fejedelmeik alatt, akik egyéb úr-népek felett is uralkodtak, aminők az onog-úr és sereg-úr. A két Attila-fiú, Dengezik és Ernák is uralkodott egy-egy hun töredék felett, de "nyugtalanságuk" veszélybe sodorta őket: 469-ben Bizánc Dengezik "fejét vette", helyesebben: megölette. Végül a két Attila-fiú népe is szétszóródott, a helyben maradottakat pedig felszívta az Avar és a Bolgár Birodalom. A Dunamedencéből sokan mentek nyugatra is, bebocsátást kérve a Római Birodalomba, ahol közülük feltűnő sokan magas katonai és politikai állásokba kerültek (tehát mégsem lehettek annyira

tudatlanok, ha idegen létükre ilyen tüneményesen érvényesültek a bennszülöttek felett!). Lényeg a történetírók számára. hogy a hunokat kivonultatják a Kárpát-medencéből és eltüntetik a történelem forgatagában-amivel persze a történeti tények ellentétben állnak .

Nagy vonásokban ez az a sok ellentmondást, feltételezést tartalmazó elfogult és lényegében teljesen hamis kép, amit a hunok őshazájáról, fajáról, nyelvéről, műveltségéről és népük sorsáról a jelenlegi történeti kézikönyvekben találunk.

KIK A MAGYAROK?

A magyar őstörténet nyelvészeti alapja. - Magyar őstörténet alatt közmegegyezéssel az Árpádok 9. század végén lezajlott honfoglalása előtti kort értjük. Ez is telítve van bizonytalanságokkal, az ellentmondó elméletek halmazával és soha be nem bizonyított feltételezésekkel. A helyzet magyarázata jórészben itt is ugyanaz" mint a hunok esetében: magyar nyelven írt feljegyzések az Árpádokat megelőző időkből eddig még nem kerültek elő. Más népek tollából eredő ránk vonatkozó feljegyzések is csak a 9. század közepétől állnak rendelkezésünkre és - ugyancsak eddigi tudásunk szerint - a Magyar név is, mint népnév, ismeretlen a 9. század előtt. Elszórt adatokkal sem sikerült az 5. századnál korábbi időkben képet alkotni múltunkról. Ezért, mint hazai kollégáink írják: "A magyar őstörténetet visszafelé csak az 5. századig lehet nyomozni. Azontúl egy tapodtat sem mehetünk előre, elvész szemünk elől minden irányító nyom" (118 m. 38).

Ilyen körülmények között, amidőn "az írott történeti adatokból éppen úgy nem várhatjuk, akárcsak a honfoglaláskori régészeti leletekből, hogy őstörténetünk messze évezredeibe vezessenek bennünket" (117m. 25), a magyar őstörténet nyomozására - úgy vélik - csak egyetlen lehetőség marad: a magyar nyelv szerkezetét és szókincsét kell összehasonlítani a rokonnépek nyelvével és szókincsével és a Kr. e. időkbe visszanyújtható közös ősi szavak segítségével megrajzolni a régi idők világát. A jelenleg otthon forgalomban lévő hivatalos őstörténet tehát kizárólag a nyelvtudomány megállapításaira felépített következtetések láncolata. Ez egyúttal azt is jelenti, ha mégis találunk magyar nyelvű forrásokat a Kr. előtti időkben, összedől egész őstörténeti elképzelésük.

Amidőn hazai nyelvészeink kutatásaikhoz hozzálátnak, az indogermán nyelvészet hatása alatt állva abból az eleve felvett tételből indulnak ki, hogy a magyar nyelv nem lehet ősnyelv (idioma primogenitum). Más szóval a magyar nyelv sem olyan, amely születésétől kezdve kifejlődéséig a maga teremtette eredeti szókinccsel és szerkezettel élne, hanem olyan nyelv, amely egy más, már korábban meglévő, de ma már kihalt ősnyelvből átvett örökséggel indult útjára, amit maga továbbfejlesztett, újabb és újabb kölcsönökkel gyarapítva. Zsirai Miklós, a magyar nyelv nemrég elhányt főideológusa a tételt így fogalmazta meg: "Eleve valószínű, hogy.., a magyar sem holmi idioma primogenitum, a magyar is valamilyen ősi nyelvegység felbomlásából keletkezett" (118 m. 13).

Második tételükként megállapítják, hogy. a magyar nyelv szerkezete és szókincse úgynevezett finnugor nyelvek szerkezetével és szókincsével áll rokonságban. Ez tökéletesen igaz. Csakhogy a finnugor nyelvészek ezen a rokonságon kívül más közeli rokonságot nem ismernek el. A rokonságot következő nyelvekre korlátozzák: 1. magyar, manysi (más néven vogul) hanti (ostiak) - együttesen ‚ugor' nyelvek, ezek lennének legközelebbi nyelvrokonaink; 2. udmurt (vótiak), komi (zürjén), erza és moksa (mordvin), mari (cseremisz), szame (lapp), szuomi (finn), esti (észt), karjalai együttesen a ‚permi ág' nyelvei és 3. egészen távoli rokon a szamojéd nyelv. E megállapításhoz ezt a következtetést fűzik: "... eszerint a magyart... a finnugor nyelvrendszer, a finnugor nyelvcsalád tagjának, finn-ugor nyelvnek kell tekinteni" (188m. 3).

A nem hivatalos iskolához tartozó nyelvészek azonban észrevették, hogy a magyar nyelv a török nyelvekkel is igen közeli rokonságban áll, sőt ezenkívül egyes ókori nyelvek is, mint például a mezopotámiai szumér, vele nagyon közeli - a finnugornál erősebb - rokonságban állnak. Ezért ‚finnugor' elnevezés nem kielégítő, nem találó és nem is tartható fenn jogosan. Továbbmenőleg, ha a magyar nyelv valóban ennyire régi, régibb mint a finnugor nyelv, akkor mégiscsak idioma primogenitum lehet, miből örököltek a finnugor népek, török népek és mások is! Vagyis helyesen nem ‚finnugor' nyelvekről kellene beszélnünk, hanem ‚magyar' nyelvekről, melyek eredeti formáját egyedül mi, mai magyarok tartottuk fenn, akik az ősi nevet is viseljük és a rokonnyelvek a mi nyelvünk leszármazói.

Ez már egészen más dolog s olyan mélyrehatóan különbözik a mai hivatalos felfogástól, hogy azt a finnugor nyelvészek egyelőre elutasítják. Mivel a finnugor nyelvészek a magyar nyelvet nem ősnyelvnek, hanem leszármazott nyelvnek tekintik és mivel szerintük a magyar nyelv beszélői "Európába csak a 9. század végén érkeztek, azért így okoskodnak a továbbiakban: ha a mi nyelvünkben valami közös az indogermán, török vagy más nyelvekkel, ez csak úgy magyarázható, hogy ezeket az elemeket e már régebben Európában lakó népek nyelvéből a magyar vette át. Ez a kölcsönzés a törökből, germánból, szlávból, latinból, irániból, a finnugor elmélet további fontos tartóoszlopa, szerves része és kiegészítő tétele, nélküle az egész teória nem tartható fenn. De mi fog történni ezzel a kölcsönzési elmélettel, ha kiderül, hogy magyarok Európában már Krisztus előtti évezredekben is laktak, tehát előbb, mint a megnevezett népek? Ez esetben a logika szabálya szerint az következik, hogy a kölcsönzés fordított irányban történt.

A magyar ősműveltség és őshaza finnugor elképzelésben.
A magyar ősműveltséget a finnugor nyelvészek a következő módon rajzolták meg. Ha a magyarok az őshazában még a közös ‚finnugor' nyelvet beszélték, egyszerűen meg kell keresni azokat a közös finnugor szavakat, amelyek a rokonnyelvekben ma is megtalálhatók és az így talált ősi közös szókincs fogja tükrözni a kérdéses műveltséget. A módszer kétségtelenül jó eredményre vezetne, ha a kiindulópont igaz volna, vagyis ha a rokonság csak az ugor és permi ágra korlátozódna és nem tartozna abba bele például a mezopotámiai szumér ág sem. Az az ősműveltség, amit ezen a módon találtak, egy egészen civilizálatlan népséget, minden magasabb kötelék nélkül élő embercsoportokat, szanaszét kóborló bandákat tüntet fel, amelyek termelő tevékenységet nem folytattak, nem ismerték a földművelést és nem volt állattenyésztésük sem, hanem csupán parazita életet éltek: halásztak, vadásztak és a természet önmagától nyújtott javait gyűjtögették, ahogy ők mondják "a vadság felső fokán éltek" (7m. 27 sk).

Ez a megállapítás annyira nem illik a későbbi láncszemekbe, hogy eredményükön maguk a finnugor nyelvészek is meglepődtek. Más céhbeliek a közös, vagyis finnugor alapszavak közé sorolják az ilyeneket is, mint Ház, Fal, Ágy, Kenyér, amelyek vitathatatlanul kultúrszavak, helyben lakást, mezőgazdálkodást és nem kóborlást

tételeznek fel (188m. 7 sk). Ezért a vadságra vonatkozó megállapításukhoz ezt a kiegészítést fűzik: ,,A kutatás ezen a téren még közel sem mondta ki az utolsó szót" (7m. 32). Vajon mi lesz a finnugor elmélet utolsó szava, ha kiderül, hogy elődeink már a feltételezett finnugor ősnyelv előtt is magyarul beszéltek és nemcsak a ház szót, hanem a palotát is ismerték, öntöző csatornákat építettek, függő kertekben pihentek és ma is jól érthető magyar nyelven készítették írásos feljegyzéseiket?

A finnugor alapnyelvet beszélők közös társadalmából - így folytatódik elméletük - az ugor csoport (magyar, manysi, hanti) időszámításunk előtt 2500 vagy 2000 táján kivált és ezer vagy ezerötszáz évvel utóbb, vagy talán kétezer évvel utóbb (itt teljes a bizonytalanság), úgy Krisztus születése táján, a magyar ág megkezdte külön életét. Szerintük tehát "A magyar nyelv önálló, külön életéről csak attól az időtől kezdve beszélhetünk, amikor legközelebbi rokonaitól... is elvált" (118m. 39). Eszerint magyar nyelven írt szöveg legkorábban csak Kr. születése után volna lehetséges, de az időszámítást megelőző időkből nem.

A magyar őshaza földrajzi helyére és onnan a Duna-medencébe való vándorlásra szintén nyelvi mozzanatokból következtettek. A magyarok legkorábbi lakóhelye az a terület volt, ahol a rokonnépekkel még együtt éltek és a finnugor közös nyelvet beszélték. Meg kell tehát csak keresni a rokonnépek nyelvében a közös növény- és állatneveket s ahol azok ma találhatók, ott volt az őshaza. Ezt a helyet ilyen módon az erdők zónájában találták meg, az Ural hegység és a Bjelaja folyó között fekvő aránylag kis területen, s a megállapítást a nyelvészek általánosan elfogadták. Újabban azonban ezt a területet már nem őshaza néven emlegetik, hanem csak olyannak, ahol az alapnyelvet beszélők utoljára még együtt éltek (7m. 23). Mert hogy megelőzőleg hol laktak, nem tudni! "Ez idő szerint nem tudunk állást foglalni abban a kérdésben, hogy a szétvándorlásuk előtti hosszú évezredek alatt (Kr. e. 8000-Kr. e. 2000) a finnugor nyelvű népek mikor, hol fordultak meg és hogyan, milyen elemekből integrálódtak." A finnugorok korábbi közös lakóhelyeit a legkülönbözőbb tájakon keresték, de "a tanítások túlnyomó többsége igazolatlan, igazolhatatlan feltevés, jámbor ötlet" (188m. 4)"

A nyelvészek által kijelölt őshaza, vagy az "utolsó közös finnugor

lakóhely" földrajzi fekvését több meggondolás kétségessé teszi. A mai magyar nyelvben ugyanis éppen az erdős övezetre utaló finnugor alapszavak hiányoznak: a farkas, szarvas, medve, rénszarvas, cirbolyafenyő finnugor megfelelői. Sőt még a legfontosabb idevágó fogalmat, az ‚erdő' fogalmát fedő szó sem azonos a vonatkozó finnugor szóval (7m. 27). Ezenfelül az egész növényföldrajzi és állatföldrajzi elemzés csak akkor volna elfogadható, ha a szóban forgó növények és állatok két, három vagy négyezer évvel ezelőtt is ugyanazon a területen éltek volna, ahol ma találjuk őket. Ez azonban nem valószínű, mert időközben lényeges klímaváltozások történtek és azzal párhuzamosan a növények és állatok életsávja északra tolódott. Az őshaza földrajzi helye tehát a finnugor elmélet keretén belül is bizonytalan és a körülmények délebbre fekvő területre utalnak.

A feltételezett Ural- vidéki őshazából a Duna-medencébe való vándorlást a következő módon képzelik el. Az őshazából az ugor ág, tehát benne a jövendő magyarság is, Kr. e. 1000 táján, vagy talán Krisztus születése táján kivált és kelet felé indult. Átkelt az Ural-hegység másik oldalára, majd onnan is tovább ment Szibériába, a Tobol és Isim sík vidékére, vagy talán még ennél is messzebb, befelé Ázsiába. Ez újabb lakóhelyeiken ax iráni, tehát a Kaukázus és Kaspi alatti kultúrkör legészakibb kisugárzó övezetével lettek határosak és az iráni befolyás hatására addigi gyűjtögető életmódjukat elhagyták és áttértek a lovas és nomád életforma egy szerényebb formájára. Ezután következett a sorsdöntő esemény: "Kr. utáni 5. században kelet felől egy nyugati irányba előretörő török népvándorlás zúdul az akkor már lovas nomád magyarság nyugat-szibériai, Tobol- Isim vidéki szállásaira. A magyarság csatlakozik az új hazát kereső török népekhez s ettől kezdve csaknem ötszáz esztendeig, egészen a honfoglalásig, török szövetségben és szomszédságban él. Törökök között, szövetségükben vagy nyomásukra, - vonul az Uraltál a Kaukázushoz, onnan pedig Levédián és Etelközön keresztül a mai hazába" (118m. 6).

Ezt a Szibériából Kaukázushoz történt levonulást 250-300 török eredetűnek nyilvánított szó kölcsönvételéből következtetik úgy, hogy a kölcsönözést a feltételezett vándorútra helyezik. Az ekkor kölcsönvett szavak között említik mint a legfontosabbat népünk Hungár nevét is. Ez a név törökül "tíz nyíl", de alatta tíz törzs volna értendő. A szó török alakja Onog- úr, de ezt a török nevet mégsem törökök ruházták volna a magyarokra, hanem a törökül egyáltalán

nem beszélő szlávok (!?)~ Bármilyen furcsa ezt a megállapítást hallanunk, de így olvassuk a szakmunkákban (141m. 73) . E törökből kölcsönözött szavak nagy részéről azonban Vámbéry Ármin kimutatta, hogy olyan hangalakban szerepelnek a magyar nyelvben, amely azok eredetét sokkal régibb időkbe helyezi, mint a török nyelv kialakulása; vagyis Vámbéry szerint nem török szavak és nem is használhatók az útvonal igazolására. Sőt, maga az Onog- úr név sem török eredetű. A nyelvészeti érvek tehát semmi támpontot sem nyújtanak a feltételezett Szibériából Kaukázushoz történt levonulásra.

A levonulásra vonatkozólag egykorú írott szöveg sincs és arra sehol semmiféle utalást nem találtak. Az elmélet felállítói maguk mondják, hogy a levonulás, ha ilyen egyáltalán volt, "meg nem határozható útvonalon történt" (8m. 65); az útvonalra vonatkozólag, amelyen ez a népvándorlás lezajlott, nincs adatunk," és "hogy a magyarság Nyugat-Szibériából történt elvándorlása után a Kaukázushoz vonult, s hogy a 800-as évek elejéig ott a marad, azt történeti feljegyzésekkel igazolni nem tudjuk" (118m. 71 sk). Ez az Ázsiából való levonulás tehát pontosan olyan légből kapott, mint a hunok hasonló ázsiai levonulása. Az elmélet mellett mégis kitartanak. Az átlagos olvasó, akinek nincs ideje a szakkönyveket végigböngészni, ezekről a nehézségekről nem sokat tud. A nagyközönségnek az őstörténeti kutatások végeredményét mint történetileg bebizonyított dolgot adják elő, határozott fogalmazásban, így összegezve:

,,A magyarság eredete szerint sem nem mongol, sem nem árja nép, hanem az Európa északkeletén kialakult finn- ugorságnak egyik életerős, friss hajtása. A magyarság önálló, külön életét Kr. előtt 1000 táján kezdi meg az Ural- hegység európai oldalán. Az első urálinak nevezett őshazában kb. ezerötszáz esztendőt tölt el. Itteni életének utolsó szakában átkerült az ezen a részen könnyen járható Urál-hegység keleti oldalára, ott elhagyva régebbi, erdőlakó, gyűjtögető életmódját, áttér a lovas- nomád életmódnak nyugat- szibériai szerényebb formájára" (118m. 5 sk).

Ezután következik az ismertetett levonulás. Miután őseinket a törökök megtanították a magasabb kultúrára és a lovas tudomány alkalmazására, egyetlen rohammal birtokba vették a Kárpátok medencéjét. Itt is török néptöredékeket találtak, de főleg nagy tömegű szlávságot, akikre rátelepedtek. Ezektől állítólag megint sokat

kölcsönöztek, különösen a szlávoktól, akiktől a földművelés és a keresztény vallás szókincsét szinte teljesen átvették; a szlávoktól kölcsönvett szavak etimológiai szótára két vaskos kötetre terjed. De kölcsönöztünk nemcsak irániaktól, törököktől. szlávoktól, hanem minden más néptől is, akikkel csak érintkezésbe kerültünk, jelesül a németektől és a latinoktól. Hála ennek a nagy adósságnak, Szent István királyunk alatt végre felemelkedtünk az általános európai színvonalra. Idegenek, akik a finnugor nyelvészek megállapításait elolvasták, azok alapján a magyarokat Európába betolakodott barbár népnek tartják és így szólnak róluk: "Ami a magyar népet illeti, az sok szláv, német, latin kölcsönszavat csatolt azokhoz a kölcsönszavakhoz, amelyeket megelőzőleg a törökből merített, úgyhogy szótárának jelentős része idegen" (133m.).

Hogy miként egyeztethető össze ezzel az óriási mértékű kölcsönzéssel az a másik közismert nyelvészeti megállapítás, amely szerint szókincsünket feltűnő nagy terjedelemben használó három nagy költőnk, Tompa Mihály, Arany János és Petőfi Sándor több mint 90 százalékban ősi finnugor (!) szavakat használ, - nehéz felfogni.

A finnugor őstörténeti felfogás ma már otthon is elszigetelődött és a rokontudományok, elsősorban a régészet, kezdik ostromolni. Hazai régészeink korábban nagy készséget mutattak arra, hogy a finnugor nyelvészek által kidolgozott magyar őstörténetet alátámasszák.

László Gyula azonban, aki az idevágó munkásságot újabban bámulatos részletességgel és nagy irodalmi körültekintéssel újra összefoglalta, kénytelen volt vizsgálatát nemleges válasszal lezárni (117m. 5). Szerinte a régészet nem igazolja a finnugor alapozású őstörténeti elméletet. László Gyula tapintatosan így szól:

"Mindenekelőtt le kell szögeznünk, hogy e leletekkel egyelőre nem tudjuk még nyomról-nyomra követni azt az utat, amelyet a magyar nép a nyelvtudomány és történelemkutatás eredményei szerint nyugat-szibériai őshazájából mai hazánkig megtett. Azok a leletek, amelyeket már kétségtelenül a honfoglaló magyarságtól származtathatunk, nem vezetnek minket messzebb a 9. századnál, területileg pedig Lebedián túl" (118m. 194).

Ami pedig a Kunda-Sigir műveltséget illeti, amelynek elterjedése

nagyjából fedi a finnugor népek későbbi szálláshelyeit, László Gyula arra a meglepő eredményre jut, hogy ez a műveltség eredetileg délről, Dél- Uralból felfelé, Közép- Uralba, s onnan kettéágazva a Baltikum felé és Kelet-Szibériába terjedt, tehát éppen ellenkező irányban, mint amerre őseink a feltételezés szerint mentek volna (117m. 81, 98 sk). A régészeti anyag etnográfiai elemzéséből pedig az a benyomás szűrhető le, hogy a magyarság úgynevezett törökös vezetőrétege mégsem egészen törökös jellegű (117m. 19). Nemde furcsa ezek után a finnugor nyelvészektől azt olvasni, hogy "a régészeti kutatások eddigi eredményei nemcsak, hogy nem ellenkeznek a nyelvészeti paleontológia megállapításaival, hanem határozottan megerősítik azokat" (188m. 10).

De nemcsak a régészet nem támogatja a finnugor alapú őshaza és vándorlás elméletét, hanem a magyar mitológiai kutatás sem, amennyiben ilyen van. Ennek a tudománynak emlékei nem Szibériára utalnak, hanem kifejezetten a Régi Keletre: Irán, Mezopotámia, Egyiptom, Szíria és Kisázsia területére és a régi napvallás emlékeit tükrözik. Amit a sámánkodásra vonatkozólag Diószegi Vilmos Szibériában talált, csak halvány fénye annak a hatalmas vallási komplexumnak; ami az ókorban teljes pompájában virágzott a Régi Keleten s amiről Magyarországon is sokkal bővebb anyaggal rendelkezünk. A szibériai eredmény olyan sovány, hogy a sámánkodás kiinduló pontjának Szibéria nem tekinthető. Téves a sámánkodást északi hisztériának nevezni és a hideggel magyarázni annak eredetét, mintegy ezzel Szibériához kötve a jelenséget, ha ez a foglalkozás a meleg éghajlat alatt a Régi Keleten is megvolt.
Nem támogatja a finnugor elméletet a középkori magyar történeti irodalom sem, a geszták és krónikák, amelyek szerint az őshaza nem Ural- Szibériában, hanem a Régi Keleten volt.

Éppen ezért a finnugor tudósok a geszták és krónikák híradásait tévesnek jelentik ki és elutasítják: "A magyar irodalom egyhangúan elutasítja a krónikákban hagyományozott magyar őseredetet" (82m. 11). Különösen Kézai Simon mester 1282-1285 táján készült gesztáját és leszármazóit mellőzik, amelyek a magyarok őshazáját Babilon táján, a Vörös-tenger partvidékén és Memfisz körül emlegetik és a hunokat a magyarokkal azonos nyelvű népnek tartják. Kézai váltig ismétli, hogy a hunok magyarok (Huni sive Hungari), hogy a magyarok egyik ága már jóval Árpád előtt beköltözött a Duna- medencébe és ott országot

alkotott, Attila pedig a legnagyobb magyar király volt, továbbá hogy Árpáddal tulajdonképpen a hun-magyarok kiköltözött része jött vissza. Az Anonymus-csoporthoz tartozó elbeszélő források is szólnak hun-magyar testvériségről, de azt - Árpád dicsőségét kívánva megírni nem részletezik, csupán annyit mondanak, hogy Árpád Attila nemzetségéből származott. Anonymust, aki 1196-1203 táján készítette gesztáját, szembeállítják Kézaival és céljuk érdekében félremagyarázzák. Azt az útvonalat, amelyen Anonymus Árpádékat vezeti, kelet felé megnyújtják ' s vele próbálják igazolni az ural-szibériai őshazát. Pedig Anonymus mindig csak a kaukázusi őshazáról, a Don-Volga közti Szcítiáról beszél, és egyetlen szóval sem említi, hogy a magyarok valaha is az Uralban, vagy pláne azon is túl, Szibériában laktak volna.

E helyütt nem foglalkozunk azoknak a nyelvészeknek eredményeivel, akik nem a finnugor iskolához tartoznak. Csak éppen megemlítjük, hogy az ő újabb kutatásaik romhalmazzá döntik a finnugor elmélet minden tartóoszlopát és súlyos szemrehányást tartalmaznak a finnugor szakértők erőszakoskodásaival szemben, akik a magyarság őstörténetét kiárusították, legdrágább kincsünket, a magyar nyelvet szétosztogatták boldognak és boldogtalannak. A finnugor elmélet tanárai és tudósai ezeket az észrevételeket és az újabb munkákat komolyan szóra sem érdemesítik és mérhetetlen gőggel és gúnnyal lesodorják íróasztalukról. A finnugor szakemberek szerint ezek az alkalmatlankodó kutatók „romantikus lelkű megszállottak", akik azzal áltatják magukat és másokat, hogy a magyar a világ legősibb nyelve és hogy ősapáink Ádám-Éváig visszamenőleg ezen a nyelven beszéltek, szerintük ez "nevetséges álláspont", úgyszintén nevetséges "a valamivel tudományosabb álarcot öltő, de egyértelműen nacionalista-soviniszta turáni gondolat" is. Amit az új megoldást keresgélők írnak, a finnugor ideológusok szerint csak zavaros, naiv, reakciós és "fasiszta" dolog (86m. 143) !

A finnugor tudósok elszigeteltségükben elvesztették idegeik feletti uralmukat és utolsó érvként politikai befolyásukat veszik igénybe, hogy ellenfeleiket elhallgatásra bírják. Aki erről bővebb felvilágosítást óhajt, nézze meg az "Őstörténeti csodabogarak" címet viselő előadásukat (118m. 276 sk).

A hazai magyar őstörténet hivatalos elméletének gyenge pontjait,

ellentmondásait, mellőzéseit és teljes elszigeteltségét szándékosan emeltük ki. Ezzel érzékeltetni kívántuk, hogy a magyar őstörténet finnugor formája, akárcsak a hun történet, távolról sincs tudományosan megalapozva és hogy a forgalomban levő elképzelések légüres térben lebegnek. Ha tehát a következő fejezetekben forrásaink alapján a finnugor tanítással ellenkező felfogást fejtegetünk, azt nagyon is időszerűnek és szükségesnek kell tekintenünk.

"Az őshaza fogalom a nemzetközi irodalomban is elég bizonytalan. Akik a szót öntudatosan használják, vele általában azt a területet jelölik, amelyen a nép nemzetté alakulása lejátszódik, vagyis a törzseket először foglalták keretbe és a neolitikus kultúra felvétele után a helyhez kötöttség bekövetkezett. Ezt a folyamatot rendszeres írásbeli tevékenység szokta kísérni. Az őshaza előtt kinyomozható lakóhely a "szülőhaza"

BESZÉLHETÜNK-E HUN-MAGYAR TESTVÉRISÉGRŐL?

A hun történet és a magyar őstörténet finnugor fogalmazásának felvázolása azért is szükséges volt, hogy megértsük, miért utasítják el a szóban forgó magyar tudósok a hun-magyar testvériség gondolatát olyan mereven. Ha tudniillik úgy találták, hogy 1. a hunok őshazája Belső ázsióban, a kínai Nagy Fal előterében volt, a magyaroké pedig az Ural vidéken, 2. ha a hunok törökül beszéltek, a magyarok pedig magyarul, 3. ha a hunok a mongol fajhoz tartoztak, a magyarok pedig a finnugor fajhoz, 4. ha a hun nép már teljesen elpusztult, amikor a magyarok a kaukázusi térségben megjelentek, - akkor kénytelenek azt mondani, hogy a hun-magyar testvériség a mesék világába tartozik (83m. 2). A krónikák magyar-hun viszonyra vonatkozó híradásait legújabban átvizsgáló tudósok például ebben összegezik álláspontjukat: "Valószínűnek kell tartanunk, hogy a külföldi (és magyarországi) hun-magyar kapcsolat hite általában ténybeli alap nélkül, tudós kitalálás következtében keletkezett" (146m. 265) és "a magyarságnak semmi köze sincs a hunokhoz s a magyar-hun rokonság gondolata tudós kitalálás", amit "tudományosan nem lehet bizonyítani" (146m. 8).

Tovább is mennek és tilalmazni akarják, hogy a hun-magyar

testvériség kérdését egyáltalában feszegessék. Az ilyesmi szerintük "politikailag irreális rajongásra, álmodozásra ad alkalmat, el kell tehát vetni már csak azért is, nehogy ellenségeinknek okot szolgáltassunk, hogy ázsiai barbároknak bélyegezzenek bennünket" (146m. 8). A hunoknak az angolszász és latin világban igen rossz emlékük maradt fenn, "ezért jól teszi a hazája hírnevét féltő magyar, ha nyugati ember előtt nem dicsekszik Attila ősapjával és a hun-magyar atyafisággal, meg szoborba öntött Attila-kultuszunkkal" (146m. 166).

Íme tehát azok, akik magyar szótárt kiárusították; történelmünk legfényesebb lapjait kitépték olvasókönyveinkből, most nemzeti leckét akarnak adni és az idevágó tudományos erőfeszítéseket "pogánykodásnak" nevezik (146m. 215).

Úgy látszik azonban, csak a finnugor elmélet magyar híveinek vannak gátlásaik Attila örökségével kapcsolatban. Germán történészek és nyelvészek minden hun- szidalmuk ellenére boldogan veszik ki a hun örökségből mindazt, amit maguk számára értékesíteni tudnak, kezdve a Nibelungenliedtől és mondáktól. Ugyanígy a skandinávok és a szlávok sem tartják különösképpen szégyellni való dolognak rámutatni arra, hogy ők a harcos hun nép tekintélyes részét fajtájukba felszívták és még azt is megkockáztatják, hogy a hunok nyelve éppen szláv lehetett. A barbár jelzőtől is csak mi félünk, de nem a germánok, akik a vandálokat éppúgy számontartják atyafiságuk között, mint a franciák a kelta barbárokat.

A franciák szerint mai nyelvük nem egyéb, mint a kelták által kerékbetört latin. Az olaszok is büszkék etruszk összetevőjükre, bármennyire erkölcsteleneknek bélyegezték. is azokat a latinok, és a britek, írek sem rejtik véka alá trójai eleiket. Egyszóval. Nyugat-Európának éppúgy megvannak az ókori világhoz kapcsolódó népi és kulturális mozzanatai, mint minekünk. Így a logikusan gondolkodó ember valami rejtett hátsó gondolat feltételezése nélkül nehezen érti meg, mért éppen nekünk kellene szégyenkeznünk, hogy a "világ urához" (imperator mundi) több kapcsolatunk van, mint nekik?

Miféle pogánykodás és miféle bűn vagy szégyen lenne, ha kiderülne Attiláról, hogy a latinon kívül történetesen magyarul beszélt, sőt az volt az anyanyelve? Van valami igazság abban, amit Gárdonyi Géza jó megérzéssel úgy fogalmazott meg, hogy a finnugor szakértők

működése Magyarországon valóságos szellemi tatárjárás volt.

A HUNOK NYELVEMLÉKEI

MILYEN NYELVEN BESZÉLTEK A HUNOK?

A hunok nyelve nem lehetett török nyelv. Az a megállapítás, hogy a hunok vezetőrétege, sőt maga a hun nép is török lett volna, két érvre épül fel. Az egyik az a feltételezés, hogy a hunok Belső-Ázsiából jöttek Európába, olyan tájról, ahol akkor török nyelvet beszéltek. Ha a hunok a 10. században éltek volna, megkockáztatható lenne a török nyelvek nagy elterjedtségére hivatkozni, de a hunok idejében, az 5. században és még korábban erről beszélni téves dolog. Az iráni eredetű népek akkor még mélyen benyomultak Ázsia füves pusztáira és a folyók, tavak mentén a Csendes Óceánig ők uralták a kontinenst, mint a szkíták és leszármazóik is. Az irániak nagymérvű eltörökösödése és így a török nyelv térfoglalása későbbi esemény.

A hunok idejében tehát Belső-Ázsiában inkább az iráni nyelv csengéséről beszélhetnénk, ha ugyan az európai hunok ázsiai eredetét egyáltalán komolyan vesszük. A másik érv, amit a hunok török nyelvűsége mellett felhoznak, nem a környezetből levont következtetés, hanem direkt érv: Attila családjában használt négy vagy öt személynévnek török az etimológiája, vagy helyesebben törökös a hangzása. Ezeket a törökös hangzású hun személyneveket azonban nem hun szövegekből veszik, hanem idegen ajkú emberek idegen írásrendszerrel készített feljegyzéseiből. ahol a nevek szükségszerűen torzított formában maradtak fenn, - jegyzik meg a török származtatás bírálói. Példaképül hivatkoznak itt Attila hites feleségének Aryk Kan nevére, ami törökül ‚tiszta fejedelem' jelentésű. Ezt a nevet Priskos kéziratainak másolataiból betűzték így ki. S miután török jellegét és török értelmét ‚határozottan' megállapították, előkerült az eredeti Priskos-kézirat, ahol a név nem Aryk Kan, hanem Ereka, Réka alakban szerepel. Ez pedig nemcsak nem teszi a török magyarázatot lehetővé, hanem "még az is kizártnak mondható, hogy ez a név török származású lett volna" (141m. 58 sk).

A nyelvészet alapvető szabálya szerint "hangtörténeti ismeretek nélkül

sikeresen nem egyeztethetünk egymással rokon nyelvi szavakat" (86m. 15). Noha ez az aranyszabály régóta köztudomású, a török elmélet hívei mégis elmulasztották a szóban forgó néhány személynév hangtörténeti megvizsgálását, úgyhogy következtetéseiket pusztán a nevek törökös csengésére alapították. Emlékeztetnek a bírálók a török nyelv már félszázada ismert jellemző vonására, hogy a török egyes mássalhangzókat nem képes kiejteni, Így a szókezdő L, R, N és sokszor a P hangot sem (178m. 20 sk), viszont ezek a hangok a hun nyelv emlékanyagában előfordulnak. A hunok idejében a törökben a Z hang is ismeretlen volt. Eszerint Attila egyik fiának a Priskos- kéziratban olvasható Deggezik nevét sem lehet török eredetűnek mondani. Végül kiderült az is, hogy az Attila, Ellák, Bléda és Mundiuchus név a török által kiejthetetlen hangcsoportokat tartalmaz. Vagyis mindazokról a nevekről, amelyekkel régebben a hunok törökségét bizonyítgatták, rendre kiderült, hogy a törökből nem magyarázhatók, "sőt e nevek annyira nem törökös jellegűek, hogy azokat török nyelven beszélő emberek az 5. században a bizánci forrásokban ránk maradt alakban kiejteni is képtelenek lettek volna" (141m. 62 sk). Eszerint "a hunok nyelvének török voltáról nem beszélhetünk, hanem még az is valószínűtlen, hogy a hunokra vonatkozólag török összetevő megléte egyáltalán feltételezhető volna" (141m. 63; 121).

De hogyan is volna fenntartható a nézet, hogy a hunok vezetőrétege, népe s birodalma török vagy török jellegű, amikor ugyanazok a szerzők, akik ezt állítják, más helyen azt írják, hagy "a török elem Attila birodalmában valósággal eltűnt a rengeteg indoeurópai, főleg iráni nép hatalmas tömege alatt" (146m. 29). Ne áltassuk magunkat: a hunok nyelve nem lehetett török.

A hunok nyelve valószínűleg magyar volt. - Az eddig ismert hun nyelvemlékek nem elegendők arra, hogy azok alapján minden kétséget kizárólag megállapítható volna a hunok nyelve. A ránk maradt feljegyzések és tények összevetése alapján mégis több valószínűséggel állítható, hogy a hunok magyar nyelven beszéltek, mintsem törökül. Ezt már azok a nyelvészek is feltételezték, akik nem fogadták el a hunok belső-ázsiai eredetét, hanem a Kaukázusból léptették őket a történelem színpadára. ők a hunok nyelvét a Kaukázusban dívott nyelvekkel hozták kapcsolatba, ahol a magyar és magyarral rokon nyelvet beszélő népek nagy sokasága élt. Így tett pl.

Vivien de Saint Martin és Neumann is, akik a hunok nyelvét finnugor nyelvnek tartották (146m. 27). Ez a nézet magában is elegendő arra, hogy a lehetőséget mérlegeljük.

Mit tudunk ehhez hozzátenni?

Mindenekelőtt azt, hogy a középkori nem-magyar elbeszélő forrásokban a hunok beszédét "oroszlánok bőgésének" nevezik (146m. 64, 147, 178). Ha tehát a hunok eredetét a Kaukázus vidékén meg Iránban keressük, szóval a Régi Kelet területén, akkor az idézett kifejezés sokat mond. A Régi Keleten ugyanis az oroszlán közismert neve Magara volt. Ha tehát a hunok ‚magara' nyelven beszéltek, ez nyilván a magyar kellett legyen. Fontos érv az is, hogy a hazai elbeszélő források a hunokat és magyarokat kifejezetten egy és ugyanazon népnek mondják és ez a nézet az egész középkoron át uralkodó nézet volt. Ha tehát a két néven szereplő nép egy és ugyanaz, akkor nyelvüknek is azonosnak kell lennie, vagyis a hunok nyelve is magyar volt.

Van azonban egy másik, szinte tárgyi bizonyíték erejével felérő történelmi tény is. Minden magyar krónika, tartozzék Kézai vagy Anonymus követői közé, határozottan állítja, hogy a székelyek Attila király népe voltak, "a hunok maradványai" (Hunorom residui), akik a birodalom összeomlása után helyben maradtak és megvárták, amíg a többi hunok Árpád vezérlete alatt " újra visszatértek Pannóniába." A székelyek a. visszatérők elé lovagoltak egészen a Ruténföld határáig, velük egyesülten és mindenben együttműködtek az ország újra egyesítése, egy politikai főhatóság alá helyezése érdekében. A források a magyar-székely megbeszélések során tolmácsokról sohasem tesznek említést. Ha tehát a székelyek magyar nyelvűek (semmi nyom sincs arra, hogy valaha is más nyelven beszéltek volna) és ők a hun nép maradványai, logikai kényszerűséggel következik, hogy a hunok maguk is magyarok voltak.

A hunok magyar nyelvűségének további bizonyítéka a rovásírás. Ezt az írást a ránk maradt 16.-18. századi feljegyzések egyöntetűen "hun azaz székely írásnak," "hun azaz székely betűknek," a "hun nyelv ábécéjének" nevezik és az ilyesfajta jelekkel írt szövegek mindig magyar nyelvűek Sajnos, Sebestyén Gyula, aki a hun-székely rovásírás

emlékeit összegyűjtötte és közzétette, nem talált hun korszakból származó magyar nyelvű rovásszöveget, ami a vitát eldöntötte volna. De ilyent ő nem is keresett, mert a korabeli tudományos légkörben erre semmiféle ösztönzést nem kapott, de annál több elriasztást. Még ma is azt hirdetik a nyelvészek Itthon, hogy ilyen okmányok után kárba veszett fáradozás kutatni, mert "az írott történeti adatokból éppúgy nem várhatjuk, akárcsak honfoglaláskori leleteinkből, hogy őstörténetünk messze évezredeibe vezessenek bennünket" (117m. 25).

Ami pedig a hunokat közelebbről illeti, ott igazán hiába kereskednénk írások után, hiszen azok analfabéta barbárok voltak és Attilát meg Blédát Ravenna látta el irodai teendőkben jártas írnokokkal (146m. 127). De akármilyen magas fal is zár el bennünket pillanatnyilag a hunok írásától, meg kell kísérelnünk, hogy azon átjussunk, mert csak nem a levegőből vették a középkoriak és későbbiek azt az állítást, hogy a rovásírás betűi hun betűk, az írás hun írás, de mégis magyar nyelvű.

MIT TUDUNK A HUN VAGY SZÉKELY ÍRASMÓDRÓL?

Az effajta írásban a beszéd hangjait jelölő betűk merőlegesen, ferdén, vagy ívalakban húzott vonalakból tevődnek össze. Az írásjeleket késsel metszették vagy rótták rendszerint fadarabokra: lapocskákra vagy botokra. Kör alakú jeleket lehetőleg nem használtak, mert ilyen esetben a fa rostjai kihulltak és a betűk olvashatatlanná váltak. Hasonló okból nem írtak fára szál irányában. Az alkalmazott írásjelek korlátolt számára való tekintettel a rovásjelek nagy konzervativizmust mutatnak: mindig ugyanazokat a betűtípusokat látjuk forgalomban, legfeljebb a nekik tulajdonított hangérték változott íróiskolák szerint (ld. az 1. sz. táblát).

Az íráshoz használt anyagot, a fát, mindenütt megtalálták és az írást gyorsan elkészíthették. De ha idő bőven állt rendelkezésre, akkor az ünnepélyesebb dolgokat, mint istenre vagy királyra vonatkozó feljegyzéseket nem fába, hanem kőbe vésték, vagy aranyba kaparták bele, esetleg apró pontokat ütve a fémbe és így jelölve a betűk alakját. Olyan rovást is ismerünk, amelynek hordozóanyaga az eredetileg nedves agyag s abba íróvesszővel nyomkodták bele az írásjeleket.

Utána kiégették és így kőkemény, időtálló örökös okmányra tettek szert. Nincs adatunk arra, hogy Magyarországon ilyen agyagba nyomott és cseréppé égetett rovást is készítettek volna a hunok; ez a típus inkább Iránban divatozott. A rovást betűinek mértani alakja miatt a nem magyar tudósok mértani vagy geometrikus írásnak nevezik. A magyar nyelv megtartotta az egykorúak által használt nevet, és a rovást ma is rovásnak, metszésnek, vésett írásnak vagy kaparásnak nevezi.

A rovásírás nemcsak a Duna-medencében volt használatos. A hun korszakot jóval megelőzőleg, az időszámítást megelőző évezredekben is használatban volt az ókori világ több területén. Emlékei ránk maradtak a Vörös-tenger nyugati partvidékén és Dél-Arábiában éppen úgy, mint Iránban és a Fekete-tenger felett a Magyarország felé vezető egész útvonalon. Hasonlóképpen megmaradtak emlékei a másik útvonal mentén is: Egyiptomban, a Földközi-tenger keleti partvidékén (Szíriában, Föníciában, Kánaánban), Kréta és Ciprus szigetén, a Balkánon és ezen a módon írtak az Appenin- félszigeten (Itália) megtelepedett etruszkok (hetruri) is, mint 2. sz. táblánkon bemutatjuk. A rovásírás tehát igen régi módja a gondolatközlésnek és őshazája nem Nagy- Ázsia, hanem a Régi Kelet. 3

A rovást Magyarországon az Árpád-korban széltében használták, sőt még a 16.-17. században is, főleg a vidéki közigazgatásban. Erre rengeteg okleveles bizonyíték áll rendelkezésünkre, valamint az a körülmény, hogy a legfontosabb állami adót a beszedés módjáról "rovásadónak" nevezték és a befizetésekről szóló nyugtákat rovással állították ld. (5m). Amidőn adóról beszélünk, ma is a ‚kirovás' szót használjuk. A rovás magyarországi használatára fényt vetnek azok a világviszonylatban is egészen páratlanul álló 16. és 17. századi latin nyelven írt tanulmányok, főleg Telegdi János Rudimentas c. munkája, amelyek a rovás elveit tudományos pontossággal összefoglalják. Tulajdonképpen ezek a magyar szerzőktől való tanulmányok segítenek bennünket abban, hogy a Régi Kelet összes mássalhangzós írását megértsük. A rovás magyarországi szerepét bizonyítják végül azok az írásos emlékek, amelyek korunkra maradtak. Sok nincs belőlük, mert az enyészetnek erősen kitett faanyag egy két évtized alatt elkorhadt és vele együtt elpusztult a megszámlálhatatlan mennyiségű magyar történeti okmány. A magyar rovásgyakorlat fennmaradt emlékei nem is fadarabokra írt szövegek, hanem kőbe

vésett, falra festett vagy papirosra tintával írt szövegek.

3) A Vörös-tenger vidékén használt jelek hangértékét táblázatosan közli 52m. I. 114, 115. A Földközi-tenger mentén használt jeleket megtaláljuk egyebek között 2m. 191 sk. Az etruszk jelek kulcsát adja 150m. 259. A krétai és ciprusi jeleket tárgyalja a 29m. egész kötete. A magyar rovás jeleket a rokon jelekkel együtt megtaláljuk 162m. 157 és egyéb oldalain, valamint 44 m. dolgozatában. Az egyiptomi rovásírás predinasztikus emlékei közül mintegy ötven darabot látunk 59m. 202. A mai ábécé kialakulását a rovásból bemutatja az "Evolution of the alphabet A to Z." című tanulmány (Westvaco Inspirtion 215.2sz. USA)

A hunoktól ránk maradt rovásos emlékek viszont mind aranyba vésett feljegyzések és nagyrészt az uralkodócsalád történetére vonatkoznak, mint alább bemutatjuk. A rovást tehát éppen olyan joggal nevezzük magyar írásnak, mint a hun vagy székely írásnak.
A rovás a képzőket és ragokat használó, úgynevezett ragozott vagy szintétikus nyelvek szerkezetéhez igazított írás, nem pedig analitikus nyelvekhez. Rövidítései tehát más nyelvekre nem alkalmazhatók. Ezért ha valamely nem ragozó nyelv kölcsönveszi, csak a hangok jeleit tudja felhasználni, de nem a rövidítéseket. Az ilyen átvett írás, mint aminő a germán rúna is, rendszerint elszegényedett rovás, halvány fénye a ragozott nyelvek által használt szellemes formának. Ez a körülmény egyúttal felhívja figyelmünket arra, milyen nép találhatta fel a gondolatközlés emez eszközét, amiből mai ábécés írásjeleink megszülettek. Úgyszintén megmagyarázza, miért éppen a rovással írt keleti szövegek előtt állnak a magyarul nem beszélő tudósok teljesen tehetetlenül és mért hevernek a múzeumokban az ilyen módon készített okmányok mind a mai napig olvasatlanul. A magyar tudósok számára ezen a téren óriási kutatóterületet tart fenn az idő.

Akármilyen gyakorlatában nézzük a rovást: szkíta, hun, székely, magyar, iráni, vörös-tengeri, föníciai, krétai vagy etruszk alakjában, az mindig a következő elveket alkalmazza.

1. Az írás csak a mássalhangzókat jelöli következetesen; a magánhangzókat nem. Utóbbiakat, akárcsak a magasabb fokú gyorsírásban, teljesen mellőzni lehet. E jellemvonása miatt az írást tudományos körökben mássalhangzós vagy konszonantális írásrendszernek is nevezik. A kiolvasáshoz szükséges magánhangzókat

az olvasónak kell pótolnia, beleolvasnia a szövegbe, miként a gyorsíró is teszi. A Barabás és Aladár neveket tehát így írták: B-R-B-S és L-D-R (a kötő jeleket mi tettük a betűk közé). A szavakat a mai ábécé betűivel úgy írjuk át, hogy az eredetiben kiírt hangokat nagy betűkkel, a pótolt hangokat kis betűkkel adjuk, tagolva az összetartozó írásjelek szerint, így: Ba-Ra-Bá-S és aL-aD-áR, szükség esetén mai helyesírással megismételve: Barabás, Aladár. A pótolandó magánhangzók beillesztése annak számára, aki ismeri a szöveg nyelvét és tisztában van az írás szabályaival, egyszerű dolog és segíti abban nyelvérzéke. A hangok beillesztése a nyelv törvényei szerint történik, ahogyan a hangrend és hangilleszkedés megköveteli. Ebből egyúttal világos, hogy aki nem tud magyarul, rovással írt szöveget sohasem tudhat pontosan elolvasni, még kevésbé ábécére úgy átírni, amint kell.

2. Mivel a magánhangzók elhagyása a helyes olvasást néha kétségessé teszi, idők folyamán kialakult az a szokás, hogy a szövegben a kritikus helyeken egy-egy magánhangzót is jelöltek. Eleinte csak az A hangra volt jel s ez szolgált bármilyen magánhangzó jelölésére, értéke tulajdonképpen csak ennyi volt: itt e magánhangzót kell beolvasni. Később külön jele lett az E meg az O hangnak is. Ennél több kiírt magánhangzó nem szokott előfordulni. Így az O mindvégig jelenthetett o, ó, ö, ő; E e, é, i, ü hangot. A magánhangzók mindegyike csak a modern ábécé hatása alatt kapott külön jelet, amikor a rovásírás tulajdonképp már kiment a divatból. Mivel magánhangzók nem szerepelnek az írásban; minden mássalhangzó voltaképpen szótagot ír. Ez azt jelenti, hogy a mássalhangzót egy eléje vagy utána tett magánhangzóval olvashatjuk, ha a szöveg így kívánja. Az R jel tehát írhatja az aR, áR, eR, éR, iR, oR, óR, uR, üR szótagot, vagy a Ra, Re, Ri, Ro, Ró, Ru hangcsoportot. Hogy adott esetben az írásjelet melyik hangértékével kell olvasni, a szöveg többi része dönti el. Ezért a rovott szövegek helyes olvasásának egyik legbiztosabb ismérve az, ha a szöveg értelmes eredményt ad. A rovást ebből a szempontból nézve, szótagírásnak is nevezik.

A rovásírás 3. felépítési elve szerint mindig fonetikus és nem etimológikus. Vagyis úgy írták a szavakat, amint azokat kiejtették, méghozzá vidékies, olyan dunántúli árnyalatban. Mássalhangzó torlódás és orrhang esetén az első mássalhangzót rendszerint kihagyták, mintha pl. ‚elment' és ‚zöld' helyett azt írnánk ‚emet' és ‚ződ', vagy méginkább E-M-T és Z-D. Az ilyen kihagyásokat szaknyelven

hangugratásnak mondjuk. Nagyon fontos tudnivaló dolog 4., hogy a rovásban az egymásután következő jeleket, főleg tehát mássalhangzókat, nem mindig írták ki külön-külön a maguk saját teljes jelével, hanem egybeolvasztották a szomszédos jellel, szaknyelven szólva összerótták. Néha három mássalhangzót is találunk egybeolvasztva, ami a közbeillő magánhangzókkal teljes szót is írhat. Nem hiába mondották a rovás 16. és 17. századi mesterei, hogy ők kevés jellel sokat tudnak mondani. Az összerovás azonban nem akárhogyan történt, hanem meghatározott szabályok szerint. Ha pl. két írásjel közül az első merőleges vonallal fejeződött be és a következő merőleges vonallal kezdődött, két merőleges helyett csak egyet rajzoltak meg, amit közösnek tekintettek és erre a közös szárra kapcsolták az írásjelek járulékos részeit. Olyanféleképpen, mintha a mai M és B betűnket közös szárral írnánk, monogramszerűen. Különösen az S, R és T rovásbeli jele alkalmas a szomszédokkal való összerovásra. Az ilyen összeházasítás a jó rovás egyik ismertetőjele, de a mai olvasó számára egyúttal a jó nehéz feladatot is jelenti.

Mindezekhez hozzá kell tennünk a rovás 5. jellemző vonását: ebben az írásban az egyes szavak nincsenek egymástól térközzel elválasztva, sem a mondatok nincsenek írásjelekkel (vessző, pont) tagolva. Itt mindent egyfolytában írtak, legfeljebb díszítés céljából tagolták a szöveget. Ebből sok nehézség és félreértés keletkezhet az olvasásban. A ‚jólegyél' hangcsoportot például olvashatjuk ‚jól egyél' és ‚jó legyél' kifejezésnek egyaránt. Ha nincs további szövegrész vagy más támpont, nem is tudjuk megmondani, melyik az igazi olvasás. A írásjelek szavakba tagolását elősegíti az a szokás, hogy bizonyos írásjeleket általában csak a szavak végén alkalmaztak, de ugyanazt a hangot a szavak belsejében más jellel írták. Van például szóvégi K és van szóeleji és szóközi K. De ebben sincs általánosan és szigorúan követett szabály. Végeredményben tehát a szavakat próbálgatással kell megállapítanunk. Ebben segítségünkre van a magyar nyelv szerkezete.

Tudjuk, hogy a tárgyeset ragja a T, a többesszámé a K. Tehát ahol ilyent látunk, feltehetjük, hogy egy-egy szó végződésével állunk szemben. S ha már egy szót kifogtunk, a továbbiak megállapítása a logikai vonalon megtehető. De a helyes megoldás döntő ismérve, hangsúlyozzuk, az, ha a szöveg olvasása összefüggő, értelmes egészet eredményez. Végül 6., az írás iránya is eltér a mai balról jobb felé tartó

szokástól. Rovásszövegeket általában jobbról balra írták s így is kell azokat olvasnunk, jobbról bal falé. De ez sem állandóan betartott szabály mert van balról jobbra tartó rovásszöveg is. Ez utóbbi esetben azonban az írásjelek tükörképét szerkesztették meg. Ezért minden rovásszöveg olvasásakor első dolog eldönteni, milyen irányban kell a szöveget olvasni. Erre nézve az írásjelek állása a biztos kalauz. A rovás hajdan nagy tudomány volt. Mi itt csak főbb elveit jeleztük, de aki annak minden csínját- bínját meg akarja ismerni, legjobban teszi, ha Telegdi Rudimentáját olvassa el, Sebestyén Gyula és Csallány Dezső szakavatott fejtegetéseivel együtt és maga is olvas eredeti rovásszövegeket. A világirodalomban minderről nem sokat tudnak s így nem csoda, ha nem képesek ilyen geometrikus szövegeket olvasni.

Amidőn bemutatjuk a hun időkből eredő és rovásjelekkel magyarul írt szövegeket, vagy az 5. századnál is régibb, időszámításunkat megelőző évezredekből származó magyar szövegeket, meglepetéssel fogjuk észlelni, hogy azok fonetikus kiejtéssel, de mégis milyen feltűnő jó magyarsággal szólnak hozzánk. Első pillanatra mindez érthetetlennek látszik, hiszen az eddig ismert legrégibb magyar nyelvtöredékben, az 1055-ös tihanyi alapító oklevélben előforduló magyar kifejezések olyan formában vannak megörökítve, amiből nyelvészeink a magyar nyelv kezdetlegességét állapították meg. Szerintük abban az időben a ragok még nem kapcsolódtak a szavak tövéhez és a szavak végén még ott szerepelt a röviddel utóbb elhagyott befejező magánhangzó, mint ez a FEHERU UARU REA MENEH HODU UTU REA kifejezésben is látható, ami a Fehérvárra menő hadi útra. lenne mai írással. A nyelvészeknek a tihanyi alapító oklevéllel kapcsolatos megállapítása azonban nem fedheti a valóságot. Hiszen csupán ez az egyetlen ilyen gyötrelmesen írt magyar nyelvemlék, viszont minden utána következő írásban a nyelv a mai ismert szintétikus formájában jelenik meg. Gondoljunk csak a Halotti Beszédre, első eddig ismert nagyobb összefüggő nyelvemlékünkre, melynek grafikája a képzőket és ragokat a maguk helyén tünteti fel, összeforrasztva a szók tövével. Egyébként is semmi támpont sincs arra, hogy a tihanyi oklevél magyar szavait olyan kiejtéssel kellett volna olvasni, mint a grafika sugalmazza.

Ellenkezőleg, nagyon valószínű, hogy a szöveget úgy olvasták, ahogy ezt a mai jegyzése alapján tesszük. A meggondolás a következő. A 11. század folyamán a rovásírás a kereszténységre való áttéréssel

fokozatosan háttérbe szorult a latin betűs írás mellett. Az írnok, aki a fent idézett magyar kifejezést beiktatta latin szövegébe, még a rovás szellemében gondolkodott és tökéletesen annak szellemében írta le mondanivalóját ábécés írásjegyekkel, a mássalhangzós elemekre építve grafikáját. Rovással így nézett volna ki írása: Fe-He-Ru Va-aR-Ra Me-Ne-H Ho-Da iT-UR-A és ennek szabályos kiolvasása pontosan a , Fehérvárra menő hadi útra.' A gyötrelmes grafika tehát nem a nyelvi állapotot tükrözi, hanem a rovásról ábécére való átmenetet és a vele kapcsolatos pillanatnyi zavart.

SZEMELVÉNYEK A SZÉKELY-MAGYAR ROVÁSÍRÁS EMLÉKEIBŐL

A rovással írt székely-magyar szövegek legnagyobb részét már több ízben beható vizsgálat tárgyává tették és az eredményeket a szövegek másolatával együtt összefoglaló tanulmányban is közreadták (162m.). Néhány ilyen megoldott rovásszöveget az alábbiakban bemutatunk, mintegy bevezetésképpen a hunoktól származó szövegek vizsgálata előtt, hogy így gyakorlatban is lássuk az írás és olvasás módszerét. Meg kell azonban jegyeznünk, hogy ezek a székely-magyar szövegek a rovás legutolsó használati korszakából valók, a 16. és 17. századból, amikor már a magánhangzókra is külön jelek voltak forgalomban" vagyis az írás majdnem teljes ábécéssé bővült. Ezekben a szövegekben tehát csak ritkán találunk hangugratást és összerovást.

Az 1. sz. táblánkon a rovással írt első sort (No. 1) jobbról balra olvasva így írjuk át mai ábécénkkel: F-E-Re-N.C E-S-P-E-R-E.S P-A-R-A-N-CS-O-L. T N-E-K Ü(n)-K. Ugyanezen az 1. sz. táblán a második mutatványszöveg a Miatyánk első mondatait adja, így: Mi atyánk ki vagy mennyekben, szenteltessék meg a te neved. Jöjjön el a te országod. Ugyanott a harmadik példa egy emlékkönyvbe írt szöveg: Légy hű mindhaláliglan és teneked adom az egeknek koronáját. A 3. táblánkon az Udvarhely megyében levő enlaki templom mennyezetére festett rovást mutatjuk be. A felirat az unitárius vallás alapvető hittételét közli, amely szerint istennek csak egy személye van és nem három, mint a katolikus vallásban. A mennyezet egy másik kockája ugyanezt a tételt latinul mondja: ~In honorem unius veri Deir~ és ~Deus unicus~ változatban. A rovással írt sorok alatt köcsögből kiemelkedő tulipánt látunk, körülötte rajzos ábrázolással. A festményt négyszögletes keret veszi körül.

Mit és hogyan kell olvasnunk? A keret mentén, kívül, mind a négy oldalon is rovásjelek vannak. A saroknál levő jelek ezt az összerovott szót írják: eGYETLEn; a keretoldalak közepén viszont ezt: eGY. Négyszer ismétlődik tehát az;,egyetlen egy" kifejezés. A kereten belül levő két vízszintes rovássor jobbról balra, a saroknál levő "egyetlen" szóval kapcsolva azt írja: eGYETLEn eGY A-Z I-S-T-E-N. Utána mai írásmódunk szerint a Bibliára való hivatkozás következik: DEUT (eronum) VI. A következő sorban ez áll: G-E-O-R-GY-I-US M-U-S-N-A-I, Di-A-K-ON. A teljes szöveg tehát ez: Egyetlen egy az isten. Deut. VI. Georgyius Musnai, diakon.

A rovás alatt elhelyezett második szöveggel az eddigi vizsgálók egyáltalában nem foglalkoztak. A képet díszítésnek vélték, amit egy helybeli asztalosmester pingált volna "a köznépünknél oly kedves és máig is divatos tulipános modorban, amennyire a falusi művésztől kitelhetett, oly díszesen kifestette" (162m. 120). Tüzetesebben megnézve a dolgot kiderül, hogy az nem is olyan egyszerű falusi pingálmány, mint aminőnek az első pillanatra látszik, hanem az is írás, az is az unitárius hitelvet ismétli, de nem rovásjegyekkel, hanem képekkel. Itt tehát először van alkalmunk ősi típusú képírásos szöveget szemlélni! A képírás technikájáról pár mondatot kell mondanunk, hogy a szöveg olvasásához szükséges elemi tudnivalókat idézzük. Az effajta írásnak az alapelve az, hogy konkrét tárgyakat ábrázolnak, azok nevét korhűen kiejtik, de a nyert szavak alatt nem az ábrázolt tárgyakat értik, hanem oly szavakat, amik velük összecsengnek. Olyasféleképpen, mintha azt akarnók írni ,meghal' és erre a célra a mák és hal ábrázolását használnánk, amint a képrejtvényekben is szokás.

A jelen esetben szükséges tudni, hogy a mai köcsög régen ,ketseg' volt és tudni kell azt is, hogy régen a P és V hangok egymással cserélődhettek. Ezek után már olvashatjuk is a kép írását. Legkönnyebben értjük a középső sávban levő képeket, alulról felfelé haladva, az ,egy' szóval elindulva és a ,köcsögöt' meg a ,tulipánt' egybeolvasva. Íme: EGY KETSEG TULI-PAN, mai helyesírással Egy kétségtelen van, - vagyis istennek egy személye kétségtelenül van, de több nincs. Bizonyára még mást is mond ez a bonyolult kép, de azt egyelőre nem tudjuk elfogadható módon megfejteni. Ennyi is elég azonban arra, hogy belássuk, miszerint az említett diakónus nem volt

olyan együgyű asztalosmester, mint amilyennek feltételezték. A diakónusnak hatalmas nyelvtani, hangtani és írástechnikai tudása volt és olyan tekervényes észjárása, hogy őt mai tudományos felkészültségünkkel is nehezen tudjuk követni. E kötetben ilyenfajta nehézségekkel majd sokszor találjuk magunkat szemben.

Az enlaki templom dísze azt mutatja, hogy az ősi írásrendszerek közül nemcsak a rovás, de a képírás sem halt ki a modern ábécé felvételével, hanem mindkettő menedéket talált a népművészet végtelen birodalmában, ahol mind a mai napig tovább élnek és gazdagon virágoznak.

Akik e szöveget megelőzőleg olvasták, keret fölé írt fölé írt szavakat nem vették észre, mert azok írásjeleit díszítésnek nézték. Pedig az unitárius hittételnek éppen az ‚egyetlen egy' adja meg szabatos fogalmazását. A diakon írásjeleit "Dej-A-K (lakán)" értelemben oldották fel, amit utóbb Csallány Dezső helyesbített diakonra (44m. 88) Ez a példa ízelítőt ad azokról a nehézségekről, amiket nem mindig sikerül kiküszöbölni.

Nyilvánvaló tehát, hogy hallatlanul régi szellemi örökséget őriznek számunkra az írásos terítők, madaras párnák, beszédes kopjafák, tulipános ládák, jelzett lepedők, meg a mértani jelekből mintázott szőnyegek, a pávaszem, a háromszögbe rajzolt szem, a puffos ujjú blúzok, hétfodros szoknyák, sajátos alakú és színű zászlók, az oroszlános címerek, sőt maga a magyar állam ősi címere is. Szeretjük ezeket a motívumokat, tudjuk, hogy ősmagyar dolgok, de már nem értjük üzenetüket. Ezeket a fontos történeti okmányokat írástörténeti szempontból még nem vették vizsgálat alá, pedig roppant ígéret rejtezik bennük.

A népművészeti munkákról ismeretes, hogy Nagy-Magyarország minden területén előfordulnak. Ebből arra következtethetünk, hogy a régi írás, amiből a mai népművészet táplálkozik, nemcsak a székelyek és hunok tulajdona volt, hanem ismerte azt minden keletről jött magyar néprész, amelyből a mai magyarság ötvöződött. Mindezt meggondolva, a szkíta, székely, hun vagy magyar írásnak azonossága kapcsán a történeti összefüggések olyan láncolata rajzolódik ki szemeink előtt, amely nem sejtett eredményekre vezethet bennünket. Ezzel az útravalóval elindulunk most a hunok által hátrahagyott írásos

okmányok megvizsgálására, amelyeket kárpáti országukban készítettek mintegy nyelvük örök tanúbizonyságaként és kilétük igazolására.

A HUNOK ROVÁSÍRÁSSAL ÍRT MAGYAR NYELVŰ OKMÁNYAI

Magyarország igen gazdag hun időkből származó régészeti leletekben. Területén tárták fel a legtöbb hun emléket és ott találták meg e nép kultúrájának legkimagaslóbb bizonyítékait. Nem véletlen ez, hanem nagyon is természetes, hiszen a Kárpát-medencében volt a nyugati hun birodalom súlypontja, ott székelt a dinasztia és onnan uralkodott a három nagy hun király: Oktán, Rúga és Attila. A hun királyi nemzetség az Alföldön, a Tisza és a Maros összefolyásánál, a mai Szeged környékén lakott. Szájhagyomány szerint ezen a vidéken egyes hun sírokból annyi arany kincs bukkant elő, hogy a helybeli lakosság talicskaszámra hordta szét mielőtt a hivatalos régészek a helyszínre érkeztek. A herdálásból megmenekült és múzeumokba került hun kincsek azzal a sajátsággal bírnak, hogy igen gyakran írásos feljegyzéseket tartalmaznak. Ezek az aranyba vésett szövegek alkotják a hunok hiteles történeti okmányait és mi az alábbiakban megkíséreljük azokat szólásra bírni.

1. sz. hun nyelvemlék. - Ez az első hun szöveg egy 9 cm magas üst alakú edény talpára van írva (ld. 4. táblát). A kehely sok más tárggyal együtt 1934-bon a Szeged- Nagyszéksós határában feltárt hun sírból került elő. Az egész leletnek e kehely a legszebb darabja. Az oldalán levő kerek ablakocskákban eredetileg drágakövek csillogtak, amelyek a hamvasztásos temetkezés folyamán a tűz áldozatává lettek. Maga a kehely is súlyosan megsérült, de az írásjeleket nem érte bántódás. A régészek egyöntetű megállapítása szerint kétségtelenül hun lelettel állunk szemben. Az esztendőt azonban, amelyben a temetkezés lezajlott és a kehely földbe került nem tudták pontosan megállapítani. A sír hun viszonylatban is szokatlanul gazdag melléklete, meg az a körülmény, hogy éppen a Tisza-Maros összefolyása táján, a hun királyi nemzetség települési területén találták, arra a megállapításra vezette a régészeket, hogy oda fejedelmi személy temettek (5). Ki volt ez az előkelő hun fejedelem?

Az apró pontokkal jelzett ‚poncolt' betűk rovásjelek, melyeket a rovó általános szabályát követve jobbról balra haladva írtak, úgyhogy a

szövege is ebben az irányban, jobbról balra kell olvasni. A jeleket úgy tagoljuk szavakba és úgy írjuk át ábécés betűkkel, amint vonatkozó táblánkon bemutatjuk. A szöveg mai helyesírással így hangzik: Ezzel öli meg Ungarok Titánát a szt.-római lánya E döbbenetes hírt véve, azonnal fel kell vetnünk a kérdést, vajon jól olvastuk-e a rovásjeleket? A helye; olvasás első feltétele az, hogy minden egyes jel hangértéket felhasználjuk egyet sem hagyva ki, egyet sem módosítva. Jelen esetben ez így történt A második ismérv az, hogy eredményül értelmes mondatot kapjunk amelyben a szavak egymással szoros gondolati egységbe kapcsolódnak Olvasatunk ennek a kívánalomnak is megfelel. Végül harmadszor meg kell legyen az írásnak a korra jellemző fonetikus grafikája. Ezt is látjuk írástechnikailag tehát nem lehet az olvasás ellen kifogást emelni. A helyes megfejtésnek azonban tárgyi ismérvei is vannak.

Szükséges, hogy a szövegben megnevezett események, személyek és körülmények megegyezzenek az egyéb forrásokból hitelesen megismert adatokkal. Ezzel kapcsolatban megállapíthatjuk, hogy a középkori források beszámolnak a hun királyi udvarban történt tragédiáról, melynek Attila lett áldozata azon az éjszakán amidőn egy idegen eredetű, éppen a Római Birodalom területéről származó királylánnyal ülte nászát. (6) A mindig jólértesült bizánci diplomaták is úgy tudták, hogy Attila király halála nem természetes módon következett be, hanem őt egy haszontalan leány méregpohárral küldte a másvilágra (146m. 91, 153, 170). A leány nevét a hagyomány Mikolt és Ildikó alakban őrizte meg, ami csak magyar nyelven érthető - ‚megölte' és ‚öldöklő' és így az is a tragédiára utal. Szóval a tárgyi körülmények is igazolják a felirat olvasásának hitelességét. Eszerint a birtokunkban lévő kehely amellyel az elhunyt király máglyáját meggyújtották, Attila méregpohara Ez az eredmény világszenzáció.

5) A lelet körülményeiről ír 63m, 100 sk és 146m. 241 sk. A kehely képét közlik: 65m. XVII 63m. 39 és 146m. III. Nagyon meglepő, hogy a magyarországi régészeti leleteket idegen nyelven ismertető könyv, a németül, franciául és angolul is megjelent Archaeologische Funde in Ungarn (170m) ezt a fontos és hiteles hun okmányt nem mutatja be. De még meglepőbb, hogy nem szerepel a könyvben a világhírű nagyszentmiklósi kincs sem. Pedig mindezeket magyar földön, "in Ungarn" találták, tehát mindenképpen helyük volna a könyvben.

6) Kézai bőségesen foglalkozik Attila halálával, de csak e külső körülményeket mondja el halálát pedig túlzott szórakozásának tulajdonítja 167m. l. 160 sk.

A budapesti Magyar Nemzeti Múzeum tehát anélkül, hogy tudná, az egyik leghíresebb világtörténelmi emléket, a nagy hun király méregpoharát őrzi és a magyar régészek, anélkül hogy rájöttek volna, a szegedi határban Attila király sírját tárták fel. A nyelvészek is meglepetéssel vehetik tudomásul, hogy 453-ból egy hallatlanul fontos magyar nyelvemlék került elő, amely első összefüggő nagyobb nyelvemlékünket, a Halotti Beszédet 750 évvel megelőzi. De ugyanez a szöveg azért is világszenzáció, mert belőle kiderül, hogy a 4. és 5. században már magyarul beszélő és író népek éltek a Kárpát-medencében, hogy Attila király a magyarok királya volt és tökéletesen igaz a krónikák híradása, amelyek váltig ismétlik, hogy a hunok magyarok, Huni sive Hungari (7)

2. sz. hun nyelvemlék. - Ez a nyelvemlék (ld. az 5. sz. táblát) két példányban készült és egy-egy arany csésze felfelé néző lapjára van bevésve, azonos módon, azonos betűkkel és azonos szöveggel. A két csészét Nagyszentmiklóson 1790-ben huszonhárom más arany edénnyel együtt találták. A kincseket annak idején Bécsbe szállították és ma is ott őrzik, mint a Kunsthistorisches Museum legkimagaslóbb értékű tárgyait. Amidőn e felbecsülhetetlen értékű arany edényeket megtalálták, a közvélemény azokat Attila kincsének nevezte el és Hampel József régész az 5. századba, a hunok magyarországi virágkorába helyezte. Később a keltezésről eltérő vélemények alakultak ki és voltaképpeni tulajdonosát nem tudták megállapítani. Az Attila- kincs izgalmas problémája ma is nyitott kérdés és helyzetét Németh Gyula szavaival így foglaljuk össze: "Azok a tudományos problémák, amelyek a nagyszentmiklósi kinccsel, az ural- altáji népek tárgyi kultúrájának talán legszebb emlékével kapcsolatban felmerültek, Magyarország archeológiájának legérdekesebb de egyúttal leghomályosabb kérdései közé tartoznak" (145m. 5). Mennyiben tudjuk ezt a homályt eloszlatni?

A szóban forgó edény kör alakú mezőjében, egy keresztalakú idom körül rovásjelek helyezkednek el. A betűk alakja valamivel régibb, mint az Attila-tragédiát megörökítő szöveg jelei. Ha tehát ez is hun szöveg, külalakjáról ítélve a magyarországi hun uralom első fénykorába, Oktár

király (megh. 430) idejébe volna illeszthető. Mint kiderül, valóban oda is tartozik. A szöveget az óramutató járásával ellenkező irányban kell olvasni, amint erre a betűk fordulásából pontosan lehet következtetni, a "12 óra" helyzetben álló jellel kezdve, bal felé haladva. A jeleket 8. sz. táblánkon szavakba tagolva megismételtük s ugyanott közöljük betűhű átírását

7) A kehelyen szereplő írást minket megelőzőleg senki sem olvasta el. Az írásjelekre nézve nem alakult ki határozott vélemény. Fettich Nándor régész, Nagyfalusy korábbi véleményét követve a betűk nagyobb részét görögnek, kisebb részét ismeretlen eredetűnek tartja. Domanovszky Ákos a jeleket rovásjeleknek látja. Mészáros Gyula sejtése szerint a szöveg valami kaukázusi (ókarthveli) nyelven lenne írva. 146m. 242; 65m. 121 sk. Most kiderült, hogy ezek a feltételezések alaptalanok: a szöveg rovásjelekkel írt magyar nyelvű feljegyzés.

A szöveg nagyon művelt rovással, azaz sok egybeolvasztott jellel készült és mai helyesírással leírva ezt mondja: Negyedik hun király Oktár országa. Örök jogon vette barátoktól. Pontiak, Ister vidékiek Uraliak, Tatárok urai. A tányér közepén levő szimbólum mind a négy ágának végében N rovásjeleket látunk, a hun szó szokásos jelölésére, majd egy kör következik s azon belül a rovás ELI jele. A szimbólum kétségtelenül a "negyedik hun király" címet ismétli. A fontos üzenetet közvetítő két arany edény külső oldalán is van egy rövid feljegyzés (ld. az 5. táblát). Ennek szövege mai helyesírással így hangzik: Arany éket Izsák hun csinálta (8)

3. sz. hun nyelvemlék. - Ezt a nyelvemléket a nagyszentmiklósi kincsek egyik arany tálcáján találjuk, jobbról balra haladó írásjelekkel (ld. a 6. táblát; az írásjelek szavakba tagolva és betűhíven átírva a 8. táblán, No. 2). A jelek felett egy enyhén félhold alakú keretben állatképek vannak. Az írásjelek kissé megkoptak, különösen az összerótt négyfogú betűk. Az eredetit közelebbről szemlélve, az elmosódott vonalak helyreállíthatók, amint erre kísérletet is tettek, de a helyreállítás a szöveg értelméből is megtehető. (9) A jelek aránylag könnyen olvashatók s azokat mai helyesírásunkkal így írjuk át: A díszen írt Irán honi rokonok állatnevekkel éltek; előny volt. A tálca díszén az előkelőbb helyzetben levő két nagyobb állatot, rókát vagy farkast, a tompa orr jellemzi; ezek egyike bizonyára a hunokat jelképezi, mert az ő tompa orrukról a leírások is megemlékeznek (141m. 21; 146m. 65).

A madárszárnyakkal ellátott hajlított csőrű állatok egyike pedig a magyarokat. A két tompa orrú állat farkának középső sudarában két igen apró rovásjel van bevésve, amit azonban a rendelkezésünkre álló fénymásolatról nem tudunk elolvasni. Azt a három írásjelet sem tudjuk kivenni, ami a jobboldali tompa orrú és vaknak ábrázolt állat hátsó combjára van felírva.

8.) A két tányér szövegének olvasására eddig csak Keil Bruno tett nyomtatásban is közreadott javaslatot. A német tudós az írás betűit görög betűknek nézte, a szöveget görög nyelven olvasta el, a "12 óra" helyzetből kiindulva ugyan, de az óramutató járásával megegyező (!) Irányban. A középen elhelyezett monogramot Krisztus monogramnak nézte (!), s tányérokat pedig keresztelő csészéknek Bevallja, hogy a betűket nehezen olvassa és tulajdonképpen csak egyetlen egy görög szót vesz ki tisztán (UDATOC), ami szerinte a görög ‚víz' genitívusza. Szövegét úgy varázsolja elő, hogy a 36 írásjelhez 20 ábécés betűt hozzátold. A talált értelmet így fordítja görögből németre: "Christus hat mit Wasser den Menschen erlöst, emporsendend (daraus) den neuen heiligen Geist." magyarul: Krisztus: vízzel váltotta meg az embert, felküldvén (abból) az új Szentlelket (145m. 5 sk). -

Tudós német kollégánknak a rovásírás technikájáról meglepően hiányos fogalmai vannak, még az írásjeleket sem ismeri fel, nem tudja az olvasás Irányát megállapítani, sem a hangzós feloldás korlátolt lehetőségeit nem tudja. Eredménye logikailag sem állja ki a kritikát: Krisztus nem vízzel váltotta meg a világot, hanem vérével; a Szentlélek tüzes nyelvek alakjában az égből szállt alá, nem a vízből emelkedett ki; végül csak egy Szentlélek volt, tehát nem lehet "új" Szentlélekről beszélni.

9.) 145m. a 11. és 16. oldalán közli az általa javasolt helyreállítást. Az írásjeleket itt a szerző tükörképükben adja, hogy balról jobbra legyenek olvashatók. Átírása nem egészen pontos, az írásjelek helyesen úgy vannak, amint mi, adjunk táblánkon. A jobbról balra haladó sorban a 7. írásjel nem NY, hanem három összerótt jel R.K. N. A sorban a 9. és 14. jel a három fogú E és az egyfogú, de felfelé emelkedő foggal írt L közös szárra szerelve.

Egyelőre e rajzos ábrázolásnak ne tulajdonítsuk más jelentőséget,

mint azt, amit a pompás magyarsággal írt főszöveg mond. A főszöveg szerint a Duna vidékén élő hun urak iráni eredetűek, tehát nem nagy-ázsiaiak, és magukat állatképekkel jelképezték. Ez utóbbi kijelentés segítségünkre jön, hogy egyes hun királyok neveit megértsük. ‚Oktár' talán A-Ku-Ta-UR: A kutya úr; Rúga bizonyára Róka; ugyanezen az alapon Attila talán Atya ló; a "visszatérő hunok" pedig, akiket mi avaroknak, a források meg gyakran AB-ARI neveznek, tulajdonképpen Eb urak. Ez valóban mind csupa magyar név; nem török, se nem gót. Az állatnevek használata azt is megmagyarázza, miért írták a nyugat-európai források, hogy a hunok "állatok" és hogy Attila "kutyától" származott: nekik egyszerűen lefordították a fedőneveket. (10)

4. sz. hun nyelvemlék. - Ez a nyelvemlék a nagyszentmiklósi lelet 21. sz. alatt elkönyvelt darabján szerepel (képe a 7. táblán alul, írásjegyei a 8. táblán, No. 3). A feliratot alul a "6 óra" helyzetben levő kereszttel kiindulva, az óramutató járásával ellenkező irányban olvassuk. A szöveget betűhíven így írjuk át: Elir_ÁN-I-A-T RÉ-G-I Be-Tü-IRe ER-éG EL-ER-eGA-T K-A-P-A.RA-Sá-Bú Ki-T-AL-Á-T ÉR.T-ELEM. RÉ-Ge J-ELE-T É-Ge-TIK, ER-ÁN-É-T K-A-P-A.R-(ták) ELE-B A Kő-RE, eT-ELE Mo(n)-TA,:'Irániak régi betűire a rég elöregült kaparásból kitalált értelem. Rég e jelet égették. Iránét kaparták előbb a kőre. Attila mondta"

Ez a hunoktól eredő 5. századbeli magyar szöveg további fontos kultúrtörténeti tényt, az írástudás akkori állapotát tükrözi. A szövegíró maga állapítja meg, hogy az ő idejében a rovás régi fajtája már kezdett feledésbe menni, vagy legalábbis az író maga kezdte feledni. Ennek tulajdonítható, hogy az első szóban a többes szám szokásos K ragja helyett T ragot alkalmaz. De az sincs kizárva, hogy a régi többes ragot használja, ami valóban T volt, mint egyes finnugor nyelvekben ma is az. Az írás elkészítésének módjáról adott hír teljesen megfelel a valóságnak. Így már egy negyedik, több mondatot tartalmazó úgynevezett nagyobb nyelvemléket olvastunk a hunoktól magyarul. (11)

10) A magyar tudósok közül Németh Gyula turkológus kísérelte meg harmadik hun nyelvemlék elolvasását. Megelégedéssel állapítja meg munkájában hogy a szöveget néhány soron belül kitalálta, hála az alkalmazott eredeti módszernek. A módszer eredetisége az, hogy minden rovásábécét figyelmen kívül hagyott (!), és a jeleket puszta spekulációval (!) állapította meg, de közben a kereszt alakú jeleket

(ami a rovásban a T és a D jele), mint felesleges és az íráshoz nem tartozó elemeket következetesen kihagyta (145m. 14 sk), Eredménye szerint a szöveg török nyelvű és négy szót tartalmaz: "Boila Csaban cseriz qas" Bojla Csabán csemegés tálja.

Eredményeivel Németh Gyula még sincs megelégedve, mert az írnok (!) több helyen nyelvtani és hangtani hibát követett el, amit neki kellett kijavítania. Nem kell részleteznünk, az olvasó maga is tudja, mit kell gondolnunk Németh Gyula módszeréről és néhány órán belül elért eredményéről.

11) bizonyos meglepetéssel látjuk, hogy a világ egyik legnagyobbnak kijelentett írásszakértője, Thomsen, e ragyogó magyar szöveget görög (!) betűkkel irt török (!) nyelvű szövegnek olvasta, a kereszttől kiindulva az óramutató járásával megegyező (!) irányban. Az általa kitalált mondatokat így fordította franciára: "le zoapan Bouila a achevé la coupe, (cette) coupe a boire qui par le zoapan Boutooul a été adaptée á étre suspendue,' magyarul: Builo zoopon fejezte be a kupát, (ezt az) ivókupát, amely Butául zoapon által tétetett a felfüggesztésre alkalmassá. Németh Gyula magyar tudós a szöveget Thomsen utón szintén görög betűsnek vélte, ő is törökül olvasta el, de az írást besenyőnek vélte és értelmét magyarul így szabta meg:Beila Csabán csészéje, amely az ő megrendelésére készült, Botoul Csabán csináltatta csatját, az ő ivócsészéje ez' (145m 8-101).

Mit szóljunk ezekhez o csattogó mondatokhoz? Talán hagyjuk Németh Gyulát beszélni. Először is hangsúlyozni akarom, hogy o hangok jelölése a feliratban nem a rendes, a török szavaknak nem az irodalmi művekben használatos átírását látjuk, hanem egy kevésbé képzett embernek egészen egyéni, bár hibátlan írásmódját (145m. 6). Ezután következik az írnok sok ,hibájának' szépítgetése, végül a módosító olvasás. A fő baj itt nem az irnoknál van, hanem a tudósnál, aki nem tudja a rovásjeleket a görög betűktől megkülönböztetni, nem ismeri az olvasás irányát és el sem képzeli, hogy egy 5. századbeli a Duna-medencében talált szöveg magyar lehet.

12) Mivel tudósaink a magyarokat csak a század végén vándoroltatják be Magyarországba, az Attila-kardot az Árpádok korából keltezik Vajon nem kellene ezt a dolgot még egyszer és jobban megnézni?

A nagyszentmiklósi kincs valamennyi darabja a magyarországi ötvösipar remekműve. Mivel rajtuk egykorú magyar szövegeket találtunk nyilvánvaló, hogy előállítóik és tulajdonosaik is magyarul beszéltek. A hunok arany tányérjairól Kézai Simon mester is említést tesz (167m. I 151) Okleveles anyagból pedig azt is tudjuk, hogy egy másik híres hun kincset "Isten kardját" még az Árpád-korban is Magyarországon őrizték. Ez a kard Attila király kardja, aki tudvalevőleg Esthon (EST-AN) ura volt, vagyis olyan királycímet viselt, amely összecsengett az Isten szóval. Ma ez a kard is Bécsben van és Nagy Károly (Curulu Magnus) kardjaként őrzik. A kardról a régészek megállapították, hogy magyar ötvösműhelyben készült.

(12) Ugyancsak itt, Magyarországon őriztek több más hun kincset is, amelyek magyar tulajdonjogát mindig elismerték. Róluk egy oklevél is szól amelyben a cseh király megígéri, hogy a magyar királynak visszaadja valamennyi kincsét, amelyet nagyanyja, Mezovi Anna illetéktelenül Cseh országba vitt. Köztük volt "egy igen drága arany edény, amelyet mindenütt finom és csodás szépségű drágakövek díszítettek és sok más arany ékszer amelyet Attila magyar király és más utódainak idejétől fogva mostanáig Magyarországon őriztek" (146m. 187 sk). Az első világháborút befejező szerződések, a régi Monarchiát felosztó saint-germaini és trianoni diktátumok akként intézkednek, hogy a Bécsbe hurcolt kincsek a Monarchiából kivált államok között a régi tulajdonjog alapján felosztandók. Ez a felosztás részben meg is történt, de az Attila-kincsek, mivel ügyük akkoriban még nem volt tisztázott, Bécsben maradtak, noha azok osztrák tulajdonjogát semmi sem támogatta. Vajon most, amidőn a kincsek magyarságát magyar feliratai beigazolták, nem nyílik-e alkalom a tévedés helyreigazítására a kincsek visszabocsátására a jogos tulajdonos birtokába?

5. sz. hun nyelvemlék. - Ez a rövid szöveg a Rajna vidéki Wolfsheimben feltárt hun lelet legértékesebb darabjára van bevésve (ld. a 8. táblán No. 4. alatt) és most a wiesbadeni múzeumban őrzik. A kérdéses tárgy egy állatfejben végződő nyakperec lecsüngő alkatrésze volt, amit egykori tulajdonosa amulettként viselt (146m. VI. tábla, 1 és 2; VII. tábla, 1 és 1a). A csüngő dísz rekeszeiben egykor piros színű keleti gránát volt, kivitelezése a Szeged határában talált arany kehellyel azonos technikára vall. Régészeink szerint "ma már világosan látjuk, hogy (ez a kincs) a hun birodalom művelődési viszonyainak szerves tartozéka. . , készülési köre iránt a legcsekélyebb kétségünk sem

lehet" (146m. 242 sk). A lelet mellékleteiből úgy vélik,, hogy a nyakperec és csüngője az 5, században került a földbe. A feliratot még nem olvasták el, de azt gondolják róla, hogy valami iráni nyelven lehet és az egyik szó talán "az első szaszanida uralkodónak, Ardasirnak (megh. 241-ben) nevét tartalmazza: Artachsatar" alakban.

Tüzetesebben megnézve az írásjeleket, azokból a legnagyobb jóindulatú értelmezéssel sem tudtuk Ardasir-Artachsatar nevét kihozni. Ellenben rájöttünk arra, hogy ezúttal is magyar nyelvű szöveggel állunk szemben, ami most már természetes is, ha hun korból eredő írást látunk és azt állatkép is kíséri. A jobbról balra haladó szöveget így írjuk át a mai helyesírásunkkal: "Ungár nénitől Ilonának, Nagyapa." Ajánlás ez, az amulettet adományozó nagyapa részéről. Mit gondolhatunk erről a szövegről? Bizonyára azt, hogy az Attila halála után lezajlott polgárháborúból germán területre is menekült egy hun-magyar csoport és az hagyhatta hátra. Maga a nagyapa véshette be az írást, aki még jól ismerhette a rovást, mert a magánhangzókat nem írta ki, hanem következetesen csak kis vonalkával jelezte, ott ahol ez szükséges. A falu, ahol a menekült hun raj letelepedett, mind a mai napig viseli a hunok farkas állatnevét, mert neve Wolfsheim-Farkastanya.

6. sz. hun nyelvemlék: monogramok. - Fettich Nándor közli (65m. XII) a kolozsmegyei Apahidán előkerült hun gyűrűk fényképmásolatait. A gyűrűkön monogramok vannak. Az egyik monogram egy egyenlőszárú keresztet ábrázol (a rovás T jele), amit egy kör (ELE) kerít körül. Ugyanilyen monogramok láthatók a nagyszentmiklósi kincs korsóin is (145m. 28 sk).Ha a két jelet egybeolvassuk, eT-ELE, aT-ILA: "Attila" nevét kapjuk. Egy másik gyűrű (65m. XXII. No 5) szintén rovásjelekből készített monogrammal van ellátva. A jeleket a gyűrűn magán balról jobb felé olvassuk, de ha vele pecsétet nyomtak, a lenyomatot már a rovás szokásos irányában, jobbról balra kellett olvasni. A monogramot és alkotóelemeit a 8. táblánkon (No. 5) mutatjuk be. Ábécés átírása: "Csejte várura".

A monogramok sorában kell megemlékeznünk a hunok indás díszítéséről is. Ennek szép példáját látjuk Oktár csészéjén (6. tábla) és Rúga király tálcáján (7, tábla). Ezek az egymásba fűzött indák a hunok nevét írják, százszor meg százszor, és rovásjelek egybekapcsolásából keletkeztek. Ezek újra felhívják figyelmünket a népművészet

eredetére. Ha ugyanis megfigyeljük a mintát, mint 8. táblánkon (No. 6) külön is hangsúlyozzuk, az indák alapmotívuma mindig két egymásnak háttal illesztett félkörből áll, azaz az UN-NI: "Huni" szót írják. E két írásjelet egy vízszintes vonallal kötik ősszé, ami az "1" sorszámot illetve annak EGI hangcsoportját írja és a megelőző elemmel a Huni ág, Hunok kifejezést adja. Ha e motívumokat kör alakban helyezik el, mint éppen ábránkon mutatjuk, akkor a Huni ágak ura, Hunok ura jelentéshez jutunk.

7. sz. hun nyelvemlék: szimbólumok. - A hunok legjellemzőbb szimbólumai az állatképek. Ez kézenfekvő is, ha magukat kutya, róka, farkas, ló meg eb fedőnevekkel látták el. A régészek is észrevették ezt az összefüggést és az állatdíszes leleteket a hunoknak szokták tulajdonítani. Szaknyelven griffes ábrázolásnak nevezik, mert mesebeli állatoknak gondolták. Ilyen állatszimbólumokat ábrázol a már ismertetett hun tálca (ld. 6. táblát), amelyen két rókát vagy farkast látunk. Ugyancsak róka szerepel a nagyszentmiklósi kincs egy másik tálcáján, amit 7. táblánkon mutatunk be. Ez utóbbi rókát ábrázoló tálca bizonyára Rúga- Róka király tulajdona lehetett, mert a körbefutó indákkal együtt ezt írja: Hunok ura, Róka. A róka lába be van kötve, talán sebesülésre utal a kép. Egy pillanatig sem lehet tehát kétségbe vonni, hogy a "griffes indás díszítés" a huni szervezetű magyar népek sajátja. (13)

Amint a szimbólumokból látjuk, a hunok is ismerték és használták rovásírásukkal párhuzamosan a képírást, mint megelőzőleg már erre példát láttunk a székely rovásírás emlékeivel kapcsolatban, az enlaki templom díszét vizsgálva. Egy további egészen szabályos hun korbeli képírással írt szimbólum az a szemet és orrot, de semmi mást nem ábrázoló 31.1x24.1 cm nagyságú arany lemez, amit zsinórra fűzve és nyakba akasztva viselt tulajdonosa (ld. 9. táblánkat). A szimbólum a képírás szabálya szerint a szem és orr hangsúlyozásával ezt írja: Szemúr, ami a napisten főpapjának címe szokott lenni. Az arany lemez tehát rangjelző tábla volt.
Tovább is időzhetnénk még a hun írásos emlékek vizsgálatánál, sorra véve egyéb ékszereiket és díszeiket, főleg rovarokat (méheket) ábrázoló biztosítótűit, jelekkel ellátott üstjeit, de ezek már inkább részlettanulmányokba illő dolgok. A bizonyítékok további halmozására nincs is szükség. Az eddig előadottak minden tekintetben perdöntő érveket szolgáltattak, úgyhogy a hunok

magyarnyelvűségében többé nem kételkedhetünk. Foglaljuk tehát össze, amit fontosnak találunk és megállapításainkban külön is ki akarunk emelni.

A magyar nyelvre nézve megállapíthatjuk, hogy azt a 4. és 5. században a Kárpát-medencében már széltében-hosszában beszélték és széltében-hosszában írták. Az ez időből származó nyelvemlékek tömérdek szava között egyetlen egy idegen nyelvből eredő szót sem találtunk: se görögöt, se latint, se germánt, de még csak törököt sem, szlávról nem is beszélve.

13) Hampel József nagyon helyesen a griffes-indás szimbólummal nyomozta a hunokat a népvándorlás forgatagában. A régészek egy része azonban ma újra kételkedik e módszer helyességében (146m. 316). A mi kutatásaink Hampel József nézetét igazolják. A griffes-indás szimbólumokat szervesen egészítik ki a magyar népek egy másik csoportjának szimbólumai, a madarak (madár: magyar) és oroszlánok (magaru: magyar) meg a tarsolylemezeken látható madár stilizálások. Ezekről később szólunk.

Minden szó a magyar nyelv hiteles szava, önálló alkotása. A nyelvtani szerkezetet, ragokat és képzőket tökéletesen kiforrt állapotban látjuk, a szórend biztos és határozott, a kifejezések erőteljesek és pontosak. A talált mondatokat a mai magyar ember minden további nélkül, füle első hallatára megérti, nem úgy, mint az óangol, ófrancia meg ó-germán szavakat. Ha ez így van, mert tény, hogy így van, akkor a 4. és 5. századi magyar nyelv mögött sok ezeréves múltnak kell lenni. Ne lepődjünk tehát meg, ha majd a következő fejezetekben egy-két évezreddel még régibb időből eredő írásos emlékeket találunk és azokban is jó magyarsággal szólnak hozzánk eleink.

A magyar népre nézve ezt mondhatjuk: mivel a magyar nyelvet nem idegen, hanem magyar népek beszélték és írták, ezért történeti tényként kell elfogadnunk, hogy magyar néprészek már a jelen időszámítás 4. és 5. századában a Kárpát- medencében éltek, ott államalkotó minőségben szerepeltek, tehát az európai ,,magyar ország" már akkor megvolt. A felmerült adatok egyúttal pontosan utaltak a magyar népek korábbi lakóhelyére, jelesül Iránra, és azt is sejtetik, hogy a Régi Keletről több hullámban és két főirányból érkeztek a Kárpát- medencébe: a kaukázusi kerülővel kelet felől, és a

Balkán-félszigeten át dél felől. A beérkezett magyar törzseket legelőször a hun részleg szervezte egységes államba, az hozta létre közöttük a testvérülést s alakította ki a hun-magyar nemzetet.

A hun-magyar testvérnép kultúrájára nézve megállapíthatjuk, hogy az bizony magas kultúra volt. Nemcsak írtak és olvastak, nemcsak bámulatos haditudomány birtokában voltak, hanem olyan aranyművesekkel is rendelkeztek, akiknek alkotásaihoz fogható remeket az akkori Európa nyugati tájain hiába keresnénk. A hunok ötletessége és szellemessége, amely a griffes-indás díszítésű népművészet alapjait megvetette, a római és germán népek táborában még ismeretlen volt; azok csak később tanulták meg ezt a stílust. A hunok katonai és politikai képessége olyan tudományos magaslaton állott, ami előtt a maradék Európát halálfélelem fogta el. És e kisebb kultúrájú nyugat-európaiak utódai a mi hun-magyar elődeinket mégis lebarbározták, ázsiai hordáknak nevezték, az emberiség söpredékének. Ezt a hazugságot örökre ki kell irtani a történelemkönyvekből, vagy ha bent hagyjuk, a neveket az igazságnak megfelelően át kell cserélnünk.

Mit kell tehát elvetnünk? Először is azt a tanítást, amely szerint összefüggő nyelvemlékeink csak a 13. század elején kezdődnek és hogy a mi népünk történetére a 9. század előtt semmiféle nyelven nem áll rendelkezésre írott kútfő. Másodszor el kell vetnünk azt a hiedelmet, hogy a hunokhoz a magyaroknak semmi közük és hogy a magyar nép csak a 9. század végén települt volna be a Kárpát-medencébe. Harmadszor, mindenestül együtt el kell vetnünk a finnugor nyelvi rokonságra felépített őshazaelméletet, amely szerint a magyar népek (magyarok, finnek, estiek, stb.) az Uralból meg Szibériából jöttek volna Európába és útközben szedegették volna össze szókincsüket és kultúrájukat, folytonosan másoktól kölcsönözve.

A KÁRPÁTI HUNORSZÁG NÉPEINEK FAJI SAJÁTSÁGAI ÉS NÉPNEVEI

EMBERTANI MEGFIGYELÉSEK

Az őstörténet kutatója az embertan megállapításéiból elsősorban

azokat tudja felhasználni, amelyek az egyes nemzetek keretén belül hosszú időn át előforduló embertípusokra vonatkoznak. Ezeket a típusokat a faji ismertetőjelek alapján szokták meghatározni, aminők a bőr színe, a termet nagysága, az orr formája, a szem állása, nagysága és színe, és a koponya alakja felülnézetben. (14) E faji vonások legtöbbjére a csontmaradványokból következtetnek, de felhasználják az egykorú képes ábrázolásokat és az írott forrásokban található feljegyzéseket is. E jellemző vonások bizonyos állandó együttes előfordulása eredményezi az embertípusokat. Az embertan másrészről megállapítja azokat a földrajzi tájakat, ahol egy-egy embertípus bizonyos időben uralkodó jellegű volt, nagy többséget alkotott, és nyomozza más tájakra való szétterjedését. A történész számára az embertípusoknak szétáramlása is hasznos felvilágosítást tartalmaz, mert segítségével deríthető fel a korai időkben lezajlott népvándorlások kiindulópontja, iránya és útvonala. Érdemes tehát és kell az őstörténésznek az embertan segítségét is igénybe venni.

De van-e elég embertani lelet arra, hogy ezt a segítséget a magyar nyelvű népek, jelesül a Kárpát-medencebeli hunok és magyarok őstörténeti vizsgálatához a siker reményében igénybe vehessük? A 4. és 5. századból eddig nagyon kevés emberi csontmaradvány került elő, ami a hunoknak volna tulajdonítható. Ők halottaikat előbb máglyán elhamvasztották és csak üszkös maradványaikat temették a földbe. De van használható képanyagunk, és megtaláljuk az írott kútfőkben a hunok testalkatának valamelyes leírását is. Amikor azonban a hunok avar néven a 6. században visszatértek a Kárpát-medencébe és ott több mint 200 éven át (567-796) újra önálló államot alkottak, már nem hamvasztották el halottaikat, hanem mai módra sírokba temették. Ezekből a sírokból tömérdek csontmaradvány került elő. Így a hun csoportra van elégséges embertani ismeretünk. (15)

Ami a magyarok testi jellemvonásait illeti, erre nézve a 9. és 10. századból eddig mintegy 180 hiteles koponyát és 130 ép csontvázat birtokolunk, az újabb kutatások nyomán további példányokkal bővült. Ismerjük I. Endre, I. László és III. Béla királyunk csontmaradványait is, Piroska-Iréné mozaikképét és Szent László mellszobrát és van a krónikákban külsejükről szóló írásbeli feljegyzés is. A mai magyar nemzet embertípusait pedig elég behatóan ismerjük. Ebben a vonatkozásban is elég tehát az anyag, hogy abból őstörténetünkre bizonyos következtetéseket vonhassunk le. Módszertanilag azt az utat

követjük, hogy a mai helyzetből indulunk ki és a mai embertípusokba igyekszünk beilleszteni a hun időkben a Kárpát-medencében lakott népeket.

A mai magyar nemzetben a legelterjedtebb típust azok alkotják, akik közepes termetűek, zömök testalkatúak, széles arcúak, akiknek az orra tompán végződik, koponyájuk felülnézetben közel áll a kör alakjához, azaz rövid vagy kerek fejűek. Ezek országos arányát az össznépesség 28%-ára teszik. A típust balti vagy urali típusnak keresztelték el. Ezzel a típussal pontosan azonos az avarok embertani képlete. Lipták Pál, aki az összehasonlítást gondos mérlegeléssel elkészítette, nem habozott az egyezésből kínálkozó logikus következtetést levonni, hogy t.i. a mai magyar nemzetnek e 28%-nyi része "valószínűleg az avarkori népességből származik" (117m. 15). Lipták Pál gondolatmenetét tovább fűzhetjük. Ha ugyanis az avarok hunok voltak, akkor úgy is fogalmazhatjuk a tételt, hogy a mai magyarság jelentős része, az a bizonyos 28%, hun származású, akiket a hun emlékek tompa orrú állatokkal ábrázoltak és az idegenek is ilyen orrúnak mondtak (141m. 71; 146m. 65).

Mivel a hunokról saját írásaikban azt olvassuk, hogy ők iráni származásúak, a szóban forgó embertípust a vándorlásuk végállomására utaló balti és urali elnevezés helyett nekünk okosabb dolog előjöveteli helyükre utaló szóval iráni típusnak nevezni. A következőkben mi ezt az elnevezést használjuk.

Az embertan művelői a mai magyar nemzetben megemlékeznek egy második embertípusról is, amely lényegében megegyezik az iráni típussal, úgyhogy azzal majdnem azonosnak vehető. E típus országos átlagát 20%-ban állapították meg. A 4. és 5. századi kárpáti magyar népek közül ebbe a csoportba a hunokkal azonos tájról érkezett iráni szkíták (székelyek) tehetők, akiket a hun okmányok is magukkal azonosnak tekintettek és ugyanazon állattal ábrázoltak, mint sajátmagukat. Eszerint az iráni típus (a hun és szkíta) leszármazói a magyar nemzet 48%-át alkotják.

14) A koponya alakját a fejindex fejezi ki. Ez az index a felülről nézett koponya szélességének (A) és hosszúságának (B) viszonya, szorozva 100-zal, tehát (A:B) x 100. Három főtípust különböztetnek meg. Ha az index 81 vagy annál magasabb, akkor rövid fejű (brachycephal)

típustól beszélnek; ha az index 76 vagy kevesebb, akkor hosszú fejű (dolychocephal) típusról szólnak; ha az index a jelzett két szám között mozog (76-81), akkor középfejűeket (mezocephal) mondanak.

15) Az avarok hun mivolta (és így magyar nyelvűsége) ma már nem kétséges. Az egykorú források ezt a népet a hunnal azonosnak tekintik és "visszatérő hunoknak" nevezik. Számos ilyen kifejezést is találunk, mint: Huni qui et Avares?, Hunok, akik avaroknak mondatnak (45m. 11 és 83m. 223 jzt. 432, és 151, 153). Ilyen értelemben szól a középkori magyar krónikák kiadója: A scriptoribus occidentalibus Avari, vel magis partes Avarorum persaepe Hunni dicuntur (167m. 1. 43). A bizánci kútfák is az Unnoi-val azonosították az avarokat (168m. 26). Az azonosítós nem ok nélkül történt mert az avar birodalom összetevői között s
döntő szerepet játszottak az egykori hun birodalomnak a Kárpátok külső övezetiébe és a Fekete-tenger környékére került elemei (146m. 259).

László Gyula szerint az avarok jelentős része hun volt, nyelvük azonos volt Attila hunjai nyelvével (168 m. 26; László Gyula, A honfoglaló magyar nép élete, 97-100). Görög híradások szerint az avarok négy elemből ötvöződtek. Ezek: UAR (Úr), KHUN (Hun), TARNIAKH (Turániak) és KOTZAGEREK (Kutya urak). Egy más görög forrás szerint az avarok UAR-KHUNI (árja honi) nép (80m. 226, 228; 82m. 29 és 83m. 48). Egy bizánci követ jelenti, hogy ez uarkhuni népet hangyákhoz hasonlítják (80 m. 228), szóval Hun-ágak, Hunok. Nem is lehettek az avarok mások, mint magyar nyelvűek, ha hosszú uralmuk, Árpádék bejöveteléig fennmaradt tömegeik ellenére egyetlen egy olyon helynév vagy nyom sem maradt fenn telephelyeiken, amelyet a magyartól eltérő idegen nyelven lehetne értelmezni (117m. 18). Az avarok tehát valóban hunok, és így a hun-avar egyezőség történelmileg egyező tény.

Az embertan kutatói a mai magyarság harmadik leggyakoribb típusát is közepes termetűnek, de karcsú testalkatúnak mondják, akiknek bőrszíne valamivel sötétebb árnyalatú, mint az iráni típusé, orra pedig gyakran esősen ívelt, hosszú és keskeny, hegyesen végződik, haja enyhén hullámos. Ennek az elegánsabb típusnak országos átlagát 25%-ban állapították meg és turáni, kaukázusi meg feketetengeri névvel szokták emlegetni. A 4. és 5. században a Duna-medencében

jelenlévő magyar népágak közül ebbe a csoportba az illeszthető be, amely a rajzos hun emléktárgyon ilyen vékony, hosszú, hajlott orral, madárcsőrrel és madárszárnnyal jelenik meg. Ez utóbbi földrajzi eredő helyét bizonyára délebbi vidéken kell keresnünk, valahol a Vörös-tenger partvidékén. Az iráni hun és szkíta és az egyelőre vörös-tengerinek mondható magyar elemmel együttesen nemzetünk Régi Keletről származó részlege 73%-ra, az átmeneti típusok hozzáadásával 83%-ra tehető.

A magyarral rokon balti és urali népek faji képlete majdnem ugyanilyen. A mai magyar nemzet tehát lényegében két embertípus, a hun és magyar ötvözetéből keletkezett és ez a kettősség magyarázza meg népdalaink kettős jellegét, kétféle eredethagyományunkat és nemzetünk kétféle nevét is: Hungár és Magyar.

Ha a mai magyar nemzettestet alkotó elemek túlnyomó többsége (szkíták, hunok, magyarok) már a 4. és 5. században a Kárpát-medencében élt, akkor az Árpád vezérrel beérkezett utolsó nagyobb néprészünkről etnikai vonatkozásban nem mondható el, hogy honfoglalást végzett. Amit Árpád és magyarjai tettek, az az országban régóta itt lakó magyar nyelvű törzsek politikai újraegyesítése volt, a régiek történeti jogán és azok hagyományai alapján. Árpád minduntalan és nem is ok nélkül hivatkozott ősére, Attila királyra, aki először hajtotta végre a Kárpát-medence politikai egyesítését és nem ok nélkül mondta, hogy őse országának helyreállítása céljából érkezett. Az a tény viszont, hogy a Kárpát- medencébe érkezett összes néprészek - magyarok, szkíták, hunok, avarok, árpádiak - már megérkezésükkor valamennyien magyarul beszéltek, útközben is magyar írásbeli nyomokat hagytak maguk után, arra mutat, hogy bármely oldalról érkeztek is a Kárpát-medencébe, azt megelőzőleg, az igen régi időkben, valahol már együtt kellett élniök, ahol a közös nyelvet kialakíthatták. Hogy hol lehetett ez a közös őshaza, arra nézve az eddig előbukkant emlékek alapján is tehetünk célzást.

Ez a hely a Fekete-tenger, Kaukázus-hegység és a Káspi- tó alatt elterülő sávban keresendő, a Régi Keleten amely a kerek koponyájúak őshazája volt és ahonnan ők a csiszolt kőkortól kezdve szakadatlanul áramlottak Európa felé (16)Hogy a magyar népek őshazája valóban a Régi Keleten kellett legyen, arra a faji sajátságok további vizsgálata meglepő fényt vet. Eddig még senki sem gondolt arra, hogy a magyar

nyelvű népek között előforduló fekete embertípust nyomozza és ezt a mozzanatot az őshaza helyének megállapítására használja fel.

Forrásainkban az iráni (szkíta, hun) és vöröstengermenti (magyar) típus mellett gyakran említés történik köztük lakó fekete színű emberekről. Feketéket mondanak, nem sárgákat, tehát afrikaiakat és nem ázsiaiakat. Szó van fehér és fekete szkítákról, fehér és fekete hunokról, fehér és fekete magyarokról, tehát mindegyik csoportba belevegyült színesekről. A vonatkozó kifejezések filológiai pontossággal megállapíthatóan a test színére utalnak és nem világtájak megjelölésére szolgálnak.

A Kaukázus és Fekete-tenger felett elterülő Scítiában, amely az Iránból észak felé törekvő magyar népek felvonuló területe volt, többször hallunk fekete emberekről. Kézai Simon mester szerint: "Az ebben az országban lakó emberek tunya életet élnek, haszontalanságokon törik fejüket, az emberi méltósághoz nem illő nemi cselekedeteket művelnek, úri (értsd fehér) nőkre áhítoznak és inkább fekete színűek, semmint fehérek" (167m. I. 145). A hun időkből is van fekete adatunk. Attiláról, a hun-magyar királyról megírják a források, hogy villogó szemű, sötét (teter) arcú és roppant buja természetű ember volt (167m. I. 151). Árpád apját, Álmos vezért testileg így jellemzi a krónika: "Maga Álmos csinos, de fekete arcú ember volt, fekete és nagy szemei valónak, termete óriási és karcsú volt, kezei hatalmasak, ,,ujjai pedig vaskosak".17

Ez a leírás tökéletesen illik a gyakran két méterre is megnövő, karcsú, szinte térdig érő kezekkel bíró Délkelet-Afrikában otthonos csinos négerre, a szerecsenre. A fekete szín itt sem világtájként szerepel és nem véletlenül említi a forrás, hiszen a negroid összes járulékos vonásait egyidejűleg adja. Árpád fia Zulta fehér bőrű volt, jegyzik meg a források. De Zulta fia Taksony visszaütött őseire:
"Szép nagy szeme volt és fekete puha haja" (167m. I. 111). A magas termet aztán öröklődött az Árpád családban: Szent István, I. Endre, I. László és III. Béla óriási növésűek voltak, Szent-László fejjel is magasabb, mint bárki más. Ezeknek a királyoknak az orra hatalmas tokmány orr, arccsontjuk szembetűnően fejlett és ajkuk, mint éppen Szent-László mellszobrán látjuk, tekintélyes vastagságú. Árpádkori okmányaink és törvényeink említést tesznek az országban élő szerecsenekről, akik - nagyon jellemzően- a királyok védnöksége alatt

álltak. A szerecsenekről minden lexikon elmondja, hogy sivatagos vidékről kerültek Európába: Boldog Arábiából és Szíriából. (18)

16) Az embertan tudósai szerint Európa első magas kultúráját "Európa I"-et ezek a kerekfejűek alakították ki. Pittard szerint "Akármilyen ösztönös idegenkedést is érzünk a délibábos keleti szemlélettel szemben, az a véleményem, nehéz mai ismereteink alapján más eredetet elképzelni " Az eredeti szöveg így hangzik: Et malgré la répugnance instinctive qu'on peut éprouver á l'égard des mirages orientaux, je crois qú' il est difficile, dans l'étet actuel de nos connaissances, d'envisager une autre origine (152m. 151).

17) Erat enim ipse Almus facie decorus sed niger, et nigros habebat oculos sed magnos, statura longus et gracilis, manus vero habebat grossas et digitos prolixos (167m. I. 39).

Bár a teljes összefüggést ezek között az adatok között az előadottak alapján még nem láthatjuk, annyi mégis kétségtelen, hogy a mai magyar nép 4 vagy 5%-ban megállapított mongolos típusa nem lehet ázsiai eredetű, mint ahogy eddig magyarázták, hanem csakis afrikai eredetű, a szkíta-hun-árpádi korszakban magyarokkal bejött feketék utódai. Mivel ez a fekete elem minden embertípusunk közé bevegyült, bizonyos, hogy ezt a közös elemet ugyanazon a helyen szedték fel, ott ahol még valamennyien együtt élhettek, tehát az Őshazában. Következésképpen ez őshazának délnyugati széle ott kellett legyen, ahol magas növésű, erősen szexuális, csinos négerek éltek. Ez a hely Délkelet-Afrika (Eritrea, Etiópia, Egyiptom), Boldog Arábia és általában a Vörös-tenger partvidéke. Nem véletlen tehát és nem a Bibliából kölcsönözött mesebeszéd, hanem igaz történet, ha a magyar krónikák az Őshazával kapcsolatban éppen ezeket az afrikai vidékeket említik. Íme tehát a faji tényező vizsgálatával, a fekete bevegyülés fonalán ugyanoda jutottunk, ahova a fehér fonállal is érkeztünk, a magyar őshazát a Régi Keleten kell keresnünk, ott ahol az emberiség magas kultúrája először kialakult. (19)

18) A szerecsenek nevét a források Saraceni, Sarazeni, Sarrazeni alakban írják. Ha figyelembe vesszük, hogy a régi magyarban a H hangot, ha alig hallatszott, nem szokták külön írásjellel jelölni (v.ö. a Huni helyett irt Uni neve?), akkor a szóbanforgó név etimológiáját és magyar eredetét is könnyű megállapítani: Száraz-(h)oni, ami pontosan

fedi sivatagi eredetüket.

19) Az afrikai negroid típus nyomait a tudósok óriási meglepetésére a történeti idők hajnalán Közép- és Dél-Európában is megtalálták. Főbb előfordulási helyeik: az északolaszországi Grimaldi község; az alsó-ausztriai Willendorf és a franciaországi Laussel (Dordogne). A női típust a nálunk ritkán látható óriási mellek és a minden képzeletet felülmúló túlméretezett far (steatopygia) jellemzi (152m. 81-tői 88-ig).

Az egyiptomi eredetű, sötétebb bőrű emberfajta a szkíták előtt, úgy látszik, a Balkán-félsziget északi részében eléggé elterjedt volt, sőt a Kárpát-medencében is. Herodotos leírja, hogy az ő korában az Adriai-tengertől, pontosabban Velence tájékától északkeletre egészen a mai Valachiáig (Havasalföldig) egy SIGYNNAI nevű nép lakik. Apró lovaik vannak és a méda urak (magyarok) keretében sodródtak oda. Herodotos kíváncsi volt a szó jelentésére és utazásai során szokása szerint, többfelé érdeklődött jelentése iránt. A Marseilleben élő lig-urak azt mondták neki, ott így nevezik a kiskereskedőket; Ciprusz szigetén (annak régi neve: Mak-aria) az ottani mak- urak azt mondták a mesternek, hogy a szó, amint kiejti, ‚szigonyt' jelent (94m. II. 3 és 102m. I. 4 sk). Ha a ‚szegény' meg a ‚szigony' szót régiesen próbáljuk leírni (SIGINI, SIGONI), rájövünk arra, hogy a herodotosi Sigonnai voltaképpen ‚cigányokat' jelent, akik szegények, "egipciek" és sötét bőrűek.

A cigányokat a magyar krónikák is a szkítákkal- médákkal kapcsolatban említik, SECANA, SICANA és hasonló nevek alatt. Ezek a cigányok éppen a szkíták beáramlása idején hagyták el a Kárpát-medencét "félvén a keleti nemzetektől" (orientales timentes nationes 167m. I. 245) és a franciaországi Szajna folyó mellé költöztek. A francia folyó, amely mellé letelepedtek, a mai napig az ő nevüket viseli, amit sokáig SAKANA, SECANA, SEQUANA: Cigány néven neveztek, a telepeseket pedig SECANI néven. Táboruk központját a Szajna két egymáshoz igen közel álló szigetén, a mai St- Louis és Ile de Notre-Dameon állították fel, amely abban az időben fontos átkelő hely volt. Ez a "páros" sziget lett a későbbi PARIS, Franciaország fővárosa. A dunamedencebeli cigányok Franciaországba való vándorlására olv. 167m. I. 245 és a enciklopédiák Sequani. szavát, mint pl. az Encycl. Americana és Encycl. Britannica, 1947. A cigányok a 15. századtól kezdve szintén figyelemre méltó tömegben vándoroltak

Franciaországba, szinte mindenhová: "un peu partout" (152m. 157).

A cigányok neve SIGYENE alakban a Vörös tenger mellékén is előfordul (52m. 1. i I6). Az egyiptomi források az egyiptomi szerecseneket is cigányoknak nevezik.

A HUNGAR ÉS MAGYAR NÉV ÉRTELME

Nemzetünk mai neve Hungár és Magyar. Saját nyelvünkön írva és szólva a Magyar nevet használjuk, de amikor idegen nyelven szólunk magunkról vagy mások írnak rólunk, a Hungar nevet alkalmazzuk. Nem azért mintha a Hungar nem lenne a magyar nyelv szótárából eredő szó. Magyarázata inkább az, hogy a Kárpátmedence akkor nyerte első egységes politikai szervezetét, amikor ott a nemzetnek hun ága volt az úr, így az országra és annak népére ez a név került forgalomba, noha ugyanakkor már ott voltak a magyar ágból eredő törzsek is. Amikor aztán a kocka fordult és a hun ágból eredő dinasztia helyére Árpáddal a magyar ágból eredő dinasztia lépett, az uralomváltozásnak megfelelően a Magyar név szolgált az ország és nemzet megjelölésére. Az uralomcsere idején azonban a külföld már megszokta, hogy a Kárpát-medence népét és országát a hunokról nevezze, ezért az ő használatukban megmaradt a régibb, hunok elsőbbségét emlékezetbe idéző elnevezés.

A Hungár és Magyar között fennálló különbséget az árpádi hullám magasabb köreiben úgy látszik még tudták. Kiev körül, amikor Árpád útban volt öröksége átvételére, egyes hun töredékek nem akarták magukat az ő vezetésének alávetni, mert bizonyára még a régi, Attila korabeli dicsőségben éltek a két nép rangját illetőleg. De Árpád, a hatalom tényleges birtokában királyinak érezte magát és a hunokat, a régi eb és farkas szimbólumú népet nem tekintette olyan harapósaknak, mint voltak régen; hanem őket gúnyosan és egyszerűen kutyákhoz hasonlította, akik az ostor (Est-ura) pattogására észre térnek és engedelmeskednek (167m. I. 44), Árpád azon is megütközött, hogy miután az első kárpátországi erősséget Hunuarat azaz a hun úr székhelyét (mai Ungvár) bevette, őt a helybeli lakosság Hungária fejedelmének nevezte. Micsoda sértés ez a Szcítiából kijött Hét- Magyarok fejedelmére (167m. I. 53, 81 sk)!

Amikor azonban Árpád már hatalma alá vetette az összes kárpáti magyar nyelvű törzseket és az egyesítésben azok segítségét messzemenően élvezte és az ország kormányzását velük egyetértésben rendezte be, maga pedig az egyik helybeli fejedelem leányát feleségül vette, a hun és magyar népesség annyira összekeveredett, egybeolvadt, hogy a Hungari és Magari között többé különbséget tenni nem lehetett. Nagyon jól érzékelteti a fejlődésnek ezt az állomását a Képes Krónika, amelynek írója a kárpáti ország lakóiról azt mondja: neveztetnek "vulgariter Magori sive Huni", hazai nyelven magyarok vagy hunok (167m. l. 286; 83m. 91). A hunok és magyarok népi egysége és a két név egyértelmű használata jut kifejezésre más íróknál is, akik a hunok uralmát "A Hungarusok első betelepülése Pannóniába" címen adják elő, és amikor az Árpádok magyar uralmáról szólnak, fejezetüket így címezik: "A második bejövetelről" és rögtön utána megmondják, hogy "újra visszamentek Pannóniába". De már a hunok idejében is felváltva használták a két kifejezést, Attilát nemcsak hun királynak, hanem magyar királynak is mondták s ő a külföldiek szemében is "Hennar Madir": Honúr Magyar, azaz Magyar Honúr volt (82m. 130; 124m. 74; 146m. 133). A hun uralom után tudunk olyan hun-magyar törzsszövetségről, amelynek 527 körül a Meótisz vidékén előbb hun királya volt, azután magyar királya lett?(20) A Hungár és Magyar név tehát régóta egymással felcserélhető, azonos jelentésű név.

A Hungari névvel kapcsolatban meg kell még jegyeznünk, hogy ez a kárpát-medencebeli magyar nemzet teljes neve, rövidített alakja pedig a Huni, H nélkül Uni. A két név jelentése azonos. Orosius negyedik századi történetíró idevágó feljegyzése ezt félreérthetetlenül igazolja, amely szerint "Pannónia európai ország, amit nemrég a HUNok foglaltak el és amit ez a nép saját nyelvén HUNGARIAnak nevez". (21) A Hungari és Huni azonosságát a későbbi kútfők is sorozatosan vallják, számos esetben filológiai pontossággal: "Hungari id est Huni; Huni qui et Ungari dicuntur; Ungari etiam Huni sunt appellati", magyarul: Hungari más szóval Huni; Huni, akik egyidejűleg Ungarinak mondatnak; Ungari, akiket Huninak is neveznek (82m. 131 sk; 83m. 68; 146m. 185, 266). Ha a Hungari névből a szókezdő H elmarad, ez a dolog rendjén van, mert a régi magyar nyelvben a szókezdő H-t gyakran nem ejtették ki és ezért a fonetikus írásban nem is volt szükséges jelölni. A jelenséget a nyelvészek jól ismerik és nyilvántartják.

Miután a Hungari név használatát és grafikai alakjait megismertük, vizsgáljuk meg annak etimológiai értelmét. A Hungari és Huni név, éppen úgy mint a Magari, a régi forrásokban i hanggal végződik. Ez nyilvánvalóan a szó végéhez tapadó képző és nem a latin többes szám jele. A középkori magyar írók ezt tudva, néha szükségét is érezték, hogy a név latin többes számának kifejezésére ahhoz egy második i betűt illesszenek. Így jár el például Anonymus, amidőn a Hungarii és Magarii alakot használja (167m. I. 33). Ha tehát az i képző, az alapszó HUNGAR. Ez utóbbi viszont két egytagú szó összeolvasztásából jött létre, középre illesztett G hanggal, ami a többes szám K ragjának lágyított változata: Hun-G-Ar. Ez abból is következik, hogy az összetevő elemeket külön is használták, egyes személyekről szólva, HUNI és URi (ÁRi) alakban, az egész népről szólva pedig többes számban: Hun-i-k illetve Ár-i-k alakban.

Mit jelent a névben szereplő két egytagú szó, a Hun és Úr? Az első a mai ‚hon' szavunk egy árnyalattal mélyebb magánhangzóval ejtett alakja miként népiesen szólva ma is "otthunt" mondunk az irodalmi , otthon helyett. Jelentése ‚lakóhely, haza, táj', mint eddig is gondolták (146m. 104) Az. Úr részleg viszont a sokféle értelmű ‚úr' szavunk, ami általában parancsoló személyt jelent. (23) Eszerint a Hun-gar annyi mint Hon-ok-Ura az ország minden lakóterületének ura, királya. A Hungar (Hunkar) képzővel bővített alakja viszont a király uralmi területéről származó egyes embert, az ország lakót jelenti. Ha a népet gondolták, ugyanezt a kifejezés többes számban használták: Hungarik, Hungarok. A népnév képzés formulája tehát ez: lakóterület + a többes szám ragja + az úr vagy parancsoló személy + az i képző és + a többes szám ragja. Az első K, amely ma G- vé lágyult, a régibb grafikai formákban még szerepel, mint a Honkarié, Ankarik, Inkerik alakban.

A Hungari név formulájának ismeretében a MAGARI név etimológiáját is azonnal megértjük. Ez is két összetett szó, raggal és képzővel bővítve: MA-k-AR-i vagy MA-g-AR-i, az egyes embert jelenti. (24) Népre vonatkoztatva, a kifejezés kiegészül a többes szám k ragjával: Makarik Magarok, Magyarok. Ez a név mindössze annyiban különbözik az elsőtől hogy a Hon részleg helyére a Ma szó terült. Ez a szó a jelenlegi magyal nyelvben már nem közhasználatú, de a rokon nyelvekben még igen és pontosan azt jelenti, amit a Hon. (25)

A pozícióban levők itt is követte törvényszerű sorsát és az eredeti Makari alak mellett létrehozta a Magari, Mahari, Matari, Mazari, Magyari grafikai formát, a népnév pedig hangrendbe illeszkedve Makarik helyet felvette a mai Magyarok alakot. Ennek is megvannak rövidített alakjai a Magi, Madi (v. ö. Huni), illetve Maari, Mári, Maori, Mauri. Két nemzetnevünk etimológiája annyira világosnak látszik, hogy szükségtelennek tartjuk az eddigi magyarázatokra kitérni és azokat cáfolni. 26

Végül észre kell vennünk, hogy a HungARI és MagAR,I névben, valamint a HungARIA és MagARIA elnevezésben, az URI, ARI, ARIA részleg olyan elem, ami sok magyar származású nép nevében előfordul, olyanokéban is, amelyek magyar származására eddig nem gondoltunk, mint például a régi Európában ("Európa I") élt Lig-úr-i, Ib-ér-i, Ili-yr-i és Ta-úr-i nevekben is. Ez a közös Ari, Ária elem a nagy magyar népcsalád összefoglaló neve. Ebből az következik, hogy a magyar népek az igazi árja népek, az ő nyelvük az igazi árja nyelv, az ő országuk az igazi árja ország. A magyar nép, nyelv és ország árja mivolta nagy horderejű megállapítás, de mégis olyan egyszerű, mint Columbus tojása. Nem is mi vagyunk az elsők, akik a magyar nép és nyelv árja mivoltát felfedezzük; megtette ezt előttünk Lukácsi Kristóf, aki más úton jutott ugyanerre az eredményre. Így fejezte ki gondolatát: "Nézetem szerint a magyar faj, ha nem maga sajátképi főtörzse az áriai nép- és nyelvosztálynak, annak kétségtelenül egyik rokon ága; mire nézve bármint is törekedjenek némely magyar nyelv- és régiségkutatók... (más) nyelvekkel hozni kapcsolatba, azt velem felhozott érveikkel elhitetni nem fogják... a magyar nyelvnek kulcsát csakis az áriai nyelvekben kell keresnünk" (123m. 200 sk).

És megismétli: "Midőn azt mondom, hogy a magyar nyelv az áriai vagy zend (szent) nyelvosztályhoz tartozik, a magyar nyelv és régiségek körüli több évi vizsgálódásaimnak eredményét mondom ki" (123m. 199). Ma ezt a nézetet teljesen aláírjuk és megerősítjük, hogy a magyar nyelv és a magyar nép az árja nyelv és árja nép sajátképi főtörzse és roppant csodálkozunk, hogy ezt eddig nem tanították és nem ment át a köztudatba. Ha tehát pontos és történetileg is alkalmazott megjelölést akarunk használni a mi nyelvünkre és népünkre, meg a magyarral rokon nyelvekre és népekre, a jövőben ne finnugor nyelvekről és ne finnugor népekről beszéljünk, hanem árja nyelvekről és árja népekről. 27

Mivel időben nem foglaltuk le magunkat az árja kifejezést és nem igényeltük magunknak a vele összefüggő ragyogó múltat, a senki vagyonára rátették kezüket mások és az egész árja történetet bekebelezték Pedig azok nevében nem szerepel a mondott népcsaládra utaló ARI szócska

Ők nem ‚urak', nem ‚árják', hanem Deutsch, Engels, Saxons, Juts, Vandals és hasonlók. Ennek ellenére mégis árjáknak mondták magukat, minket pedig leázsiaiznak. Újabban azonban rájöttek tévedésükre és többé már nem nevezik magukat árjáknak. Gordon Childe ezzel kapcsolatban így szól: "... az árja megnevezést egyes 19. századi filológusok hozták forgalomba, hogy vele a rokon (indoeurópai) nyelvek beszélőit megjelöljék Ma már tudományos használatban ezt a kifejezést csak a hindukra, a: iráni népekre és a Mitanni uralkodóira használják." De már Childe professzor előtt L. A. Waddell is határozottan állást foglalt: "Bárhogy is álljon a dolog, a nordikus rassz kifejezés egyáltalában nem használható az árja faj párhuzamos kifejezéseként, mivel az északiak csak későn kialakult ága az árják egyik alosztályának. Korábbi munkáimban a divatot követve vagy félrevezetve néha-néha én is alkalmaztam ezt az (árja) kifejezése a mondott párhuzamos értelemben, bár legtöbb esetben tiltakozólag, hozzáfűzve ‚az úgynevezett nordikus rassz'. A kifejezést azonban most már ilyen vonatkozásban teljesen el kell hagynunk, ha el akarjuk kerülni a szükségtelen zavart és anakronizmust". 28

A hunok, magyarok és rokonaik nyelvének és népének árja mivoltából sok minden következik. Egyelőre csak annyit jegyezzünk meg a Hungar és Magar fonalán, hogy a mai magyar nemzet ősei nem szervezetlen ural-szibériai kóborló bandák konglomerátuma volt, amely annyi helyről kölcsönözte volna össze szótárát, ahány felé lökte őt vándorútján az élet vihara, miként ezt a finnugor nyelvészek kispekulálták és nyomukban. s a külföldiek gúnyosan ismétlik. A mai 15 millió magyar az egyetlen épen maradt ága annak a hajdan sokszorosan több milliót számláló csodálatos tehetségű árja fajtának, amely az emberi beszédet megalkotta és az első magas kultúra fáklyáját meggyújtotta és a föld kerekségén végighordozta.

A SZÉKELY, KUS ÉS TURKI NÉV ÉRTELME

A kárpáti hun birodalomban élő magyar nyelvű népek közül a Hun és a Magyar után legjobban érdekel bennünket a Székely név, népi tömbünk keleti ágának ma is használt neve. A székelyekről forrásaink azt mondják, hogy nem az árpádi magyar csoporttal jöttek az országba, hanem már Attila király idejében is itt laktak: " Omnes Siculi qui primum erant populi Athyle regis" mondják a krónikák: "az összes székelyek, akik megelőzőleg Attila király népe voltak" (167m. l. 101). Ők azonban nem hun, hanem szkíta néven szerepeltek a történelemben, vagyis még a hunok előtt, a keleti oldalról jövő legelső magyar néphullámmal érkeztek a Kárpát-medencébe Kr. előtt 700 és 510 között. Megérkezésük után fokozatosan birtokba vették az Alföld egész területét, ezt az ország közepén levő T alakú sík vidéket, a keleti határhegyekkel együtt. A hunokat közvetlenül megelőző időkben, amikor a szkíta-székelyek zöme még a Nagyalföldön élt, tulajdonképpen az övék volt az egész Kárpát-medence felelőssége és a mai Buda helyén állott Sicambria nevű fővárosuk. Az első egységes magyar ország a Kárpát-medencében tulajdonképpen Székelyország volt.

Amikor a vezetés a hunok kezébe került, az új vezető nép mellett akkor is ők maradtak a legrangosabb nép. Hogy mi történt velük a hun birodalom összeomlása után, csak homályosan látjuk. Az Attila halála utáni bonyodalomban, úgy látszik, törzseik egymástól elszakadtak, egyesek a Vág folyó völgyébe sodródtak, mások a dunántúli Göcsej vidékre, de egy nagyobb csoportjuk továbbra is a sík mezőn maradt. Utóbbi helyen a krónikák szerint 15, 000 lovassal rendelkeztek, ami igen tekintélyes katonai erőt jelentett akkoriban. Amidőn ezek meghallották, hogy Árpád vezérrel a magyarok egyik jól szervezett ága újra megjelent a Kárpátok bejáratainál, eléjük lovagoltak, fel egészen a Ruténföld határáig. Találkozásuktól kezdve egyesült erővel harcoltak és közös akarattal állították helyre az ország Attila halálakor felbomlott politikai egységét. A mai magyar állam alappilléreinek lerakásában tehát nekik óriási szerep jutott. A székelyek az egységes magyar államesszméért a későbbi időkben is mindenkor síkraszálltak, a török-korban éppúgy mint a trianoni bilincsek szétverésekor s minden más magyar néprésznél jobban tudták, mi a fennmaradás 1. számú parancsa. Még máig fülünkben csengnek Bocskai István erdélyi fejedelem aranyba és márványba kívánkozó szavai, amelyek megmondják, miért van ez így. Azért, mert a magyari nemzet fennmaradásának egyetlen módja: "Ha nem szakadozunk el

egymástól."

A székelyekről a legrégibb írásos feljegyzések SICELI, SICULI, SYCLI: Sík-(h)elyi néven emlékeznek meg, a régi magyar kiejtés szerint H nélkül írva az összetevő második egytagú szó elejét. A nevet eredetileg kétségtelenül S hanggal s nem SZ-szel ejtették ki. Melich János nyelvtudósunk szerint ugyanis az Anonymus korabeli magyar helyesírás a mai SZ hangot nem S, hanem "kivétel nélkül minden esetben Z betűvel jelöli" (134m. 20). Nem lehet tehát kétség afelől, hogy ez a név a magyar népnév képzés mintájára, két egytagú szó összekapcsolásából eredt, a szó végéhez illesztett i képzővel: Sík + (H) ely + 3, mai helyesírással' Síkhelyi értelemben.

A Székely név adott etimológiájának helyességét a földrajzi körülmények messzemenően támogatják. Sík helyen, mezőn való szálláshelyeiket az elbeszélő források gyakran hangsúlyozzák, talán éppen nevük magyarázataként. Megmondják például, hogy Attila halála után ők nem hagyták el az országot valamennyien, hanem népes csoportjaik a "síkhely mezején" (Chigla mezei) tartózkodtak Árpádék beérkezéséig (167m. I. 279, 162). Az Attila-Árpád korabeli székelyek leszármazói zömükben ma már nem az Alföldön laknak, hanem a történeti ország keleti részében, Erdélyben. Ez azonban nincs ellentétben a név etimológiájával. Árpádék bejövetele után ugyanis a magyar népek egymás között felosztották az ország területét. Az új osztály eredményeként az akkoriban legértékesebbnek tartott táj, a füves puszta (Pus-ta: Fűs táj) az ország vezető csoportnak, Árpádéknak jutott, a székelyeké pedig az ország Biharon túl elterülő keleti része lett, ahol ők meglehetősen függetlenül éltek.

Kaptak nagy helyet az országban, írja Kézai mester, "de nem Pannónia síkságán (non tamen in plano Pannoniae, azaz nem a Nagyalföldön, ahol előbb laktak), hanem az ország határhegyei között" (167m. I. 162). Miután így a székelyek földrajzi környezete megváltozott, logikusan vették fel az "erdő helyi" nevet. Ez utóbbi a forrásokban Erdew Eli, Erdew Elu alakban, szintén H nélkül szerepel. Feltehetőleg az az ok is közrejátszott a síkhelyiek Erdélybe telepítésében, hogy ott ősidők óta szkíta telepek voltak, csakúgy mint a Kárpátok külső oldalán, és a két legnagyobb szkíta ág összevonásával kívánták őket erősebbé tenni. Az Erdew Eli: Erdőhely név akkor már régen forgalomban lehetett. Herodotos ugyanis a szkítáknak a Kárpátok előterében való

megjelenését leírva előadja, hogy első ékeik "Erdőországban" (Woodland, a fordító szavaival), szálltak meg (94m. I. 290). Miután azonban a székelyek vagy másfél ezer évig viselték síkhelyi (székely) nevüket, az náluk népnévvé lett. Amikor tehát új helyükre mentek, régi nevüket megtartották, de ugyanolyan joggal használták a már régebben ott élő testvéreik "erdőhelyi" (erdélyi) nevét is. Ennyit az ő nevük magyarázatáról.

Lukácsi Kristóf több nagyon helytálló megfigyelése között arra is felhívta figyelmünket, hogy az iráni térségben és a Vörös-tenger mellékén szereplő magyar nyelvű népeket az örmény források közös néven KUS vagy KHUS népeknek is nevezik (123m. 23, 12, 14 sk, 200; 141m. 46). Ez a név ‚kos' szavunk régies alakja, egy hanggal mélyebben ejtve ki, mint ma, a ‚hon-hun' mintájára. Az elnevezés ugyanabban a szellemben történt, mint az európai hunoknál is megfigyeltünk, akik magukat ott is állatnevekkel illették és magukat Iránból származtatták. Lukácsi meg is jegyzi, hogy ez a kos név a hunokra vonatkozott. A források ezt maguk is kifejezetten mondják, így szólva: "Hunok, akik kunoknak neveztetnek" (123m. 20) .

A ‚kos' az ember jelentésű ‚úr' pontos megfelelője és a perzsa, török, arab írók azzal párhuzamosan használták Hur, Ghur, Oghur alakban. Lukácsi Kristóf ki is mutatta, hogy a Kus, Kos név azonos az Úr, Ár szóval és hogy a név viselői az úri, ári, árja népek nagy közösségébe tartoztak.

Ezzel kapcsolatban idézi egy régi örmény kútfő vallomását, Mechitár híres szótárát, amelyben "Árik" alatt a következő bejegyzés olvasható: "Árik. Nép neve Keleten, akik méltán Áriknak neveztetnek, mert jeles íjászok és vitéz harcfiak. Mondatnak Áriag Ani (árják honinak), másképpen Chusdi Chorasan vagy Chusoknak is. Országuk Áriának meg Chus földnek neveztetik. Nagy kiterjedésű országa Ázsiának, északról Szcítiával, nyugatról a Kaspi- tengerrel és Médával, délről pedig Perzsiával határos, . hosszúsága a Kaspi- tengertől Indiáig terjed. Osztatik 25 tartományra" (123m. 32). Eszerint a magyar nyelvű népek, a szkíták, hunok, magyarok Mechitárnál is árja népek, országuk és nyelvük is árja. Pontosan úgy, mint a HungAR.I, MagARI, HungARIA nevekkel kapcsolatban észleltük.

A magyar nyelvű népekre alkalmazott leggyakoribb nevek között meg

kell emlékeznünk még a Turki névről is. Ezt a nevet főleg az utolsó magyar néphullámra alkalmazták, az árpádiakra. Az elnevezés a Fekete-tenger mellékétől kezdve kísérte őket. A bizánci írók, Bölcs Leó császár (886-912) és utóda Konstantin császár (913--959) csakis ezen a néven emlékeznek meg róluk. A név etimológiája felvilágosításul szolgál arra, miként ragadt az árpádiakra. Már Darkó Jenő észrevette, hogy e név pusztán földrajzi elhelyezkedésre utaló megjelölés és nincs más értelme, mit mondjuk "azovi tenger melléki lovas nomád" (I41m. 66 sk). A megfigyelés helytálló, mert a Turki név először mindenütt tavak - Meótiszi-tó, Kaspi-tó, Aral-tó - mellett lakó népre vonatkozott. Gyakran szerepel TO-UR-K-I és TO-UR-KO-I alakban. Ebből kézenfekvőnek látszik, Darkó Jenő gondolati vágányain haladva, hogy a név első elemében ‚tó' szavunkat lássuk, másodikban ‚úr' szavunkat, a K hangban többes számunk ragját, vagyis hagy a nevet Tó-Ur-ak értelemben fogjuk fel. A szó végéhez illesztett i képző pedig, szokás szerint, az odavaló, ott lakó, onnan eredő embert jelenti.

Megerősíti a Turki etimológiáját a hasonló képzésű Turán név is, amit szintén TOURAN alakban írtak: Tó-Úr-Hona értelemben. Ez utóbbi névvel a Kaspi-tó és az Aral-tó partjain kelet felé a hegyek lábáig elterülő, akkoriban még termékeny vidéket jelölték. Aki erről a vidékről eredt, vagy ott lakott, az volt a turáni: TO-UR-AN-I azaz Tó-Úr-Hon-i. Tourán alatt terült el Irán vagy Erán, aminek etimológiája iráni tudósok szerint is Úr- Hon, azaz árja hon. A Turki nevet tehát egészen biztosan magyar szótárból eredő névnek tekinthetjük, még akkor is, ha ma ezt a nevet a régi magyarok helyére került más népek viselik. (29)

A magyar népnevek értelmét vizsgálva, több ízben utalást tettünk megelőző lakóhelyükre. Ezek során előkerült Irán, Arábia, a Vörös-tenger melléke, Etiópia, sőt Mezopotámia és Egyiptom is. E kapcsolatok világánál máris kézenfekvőnek látszik, hogy a magyar népek meleg égövi területről jöttek Európába. Meleg égövön kell tehát keresni őshazájukat, ott bontakozott ki az árja nép és árja nyelv és onnan mentek szét az egyes ágak, hogy három világrészen szétterüljenek, Európában, Ázsiában és Afrikában, és mindenütt megalkossák az első politikai kereteket. Ebben a világmisszióban az egykor hatalmas fajta nagy része elpusztult. Az az őstörténet, ami ezen a módon szemeink előtt kibontakozik, merőben különbözik a finnugor nyelvészek által szerkesztett magyar őstörténettől, de nagyon közel áll

ahhoz, amit Ipolyi Arnold is megsejtett, amidőn vizsgálatait így összegezte: "Biztosan felállítható a tétel, hogy nemzetünk tagja egy nagy kiterjedésű népnek, amely külön ágaiban, külön nevek alatt s külön időkben a históriai kor kezdete óta a világ történetében gyakorta nagyszerűen szerepelt... s a Keleti Óceántól egyfelől a Jeges Északi-tengerig nyújtotta ki gyökereit, másfelől a Nílusig terjesztette" (Ipolyi A., Magyar mythológia, Bp. 1929. I. 51).

20) Érdemes a körülményeket is idézni. A meotiszi hunok Ogurda nevű királya Bizáncban megkeresztelkedett és erőszakkal akarta egész népét a keresztény hitre téríteni. összehordatta és beolvasztatta népe arany és ezüst bálványait és átcserélte bizánci pénzre. Erre a hűtlenségre népe, illetve ennek magyar része fellázadt, Ogurdát, aki a dolgot annyira akarta, megölte és helyére MUGERt helyezte a királyi székbe. Olv. 118m. 77; továbbá 146m. 268; 125m. 66; 83m. 8.

21) Pannonia Europoe est provincia quoe ab Hunis quondam occupota ab eodem populo Hungaria vulgariter est appellota... secuodom Orosium (82m. 541.)

22) Egyes, magyarral rokon nyelvekben ma sincs szókezdő H: In the Ugrion languages... there is no word beginning with H (177m. 138).

23 A finnben Huone, észtben Höne, lappban Huona ‚ház' értelemmel bír (169m. 16; 17m. 117 sk; 164m. 217, 240). A votjákban a hon in alakban ismert és az istenek, urak lakóhelyét jelenti (9m. 323). A mezopotámiai "szumír" nyelvben An, Anu az égi isten lakóhelye (9m. 322 sk; 17m. 25, 100; 153m. 239). A régi "egyiptomiban" On, An általában a lakóhely értelem meghatározója, de a napisten székvárosának is a neve és Uni az Észak-egyiptomi nép neve. - Az úr szó az összes európai magyarral rokon nyelvekben, de a keleti nyelvekben (szumérben, egyiptomiban, hetitában, szíriaiban, stb.) is mindig mindenütt ugyanazt jelenti, mint amit a magyarban.

24) A Hungari és Magari nevek szóvégi i-je mindaddig , amíg érezték a szó eredeti értelmét. Még a 16.-18. században is előfordul "magari ember" kifejezés.

25) A finnben a MAA ‚föld, lakóhely' (85m 72, 137; 9m. 323), az észtben MAA ‚hon, ország haza' (159m. 85, 88), s vogulban és osztjákban MA ,

hely, föld vidék' (144m. 384; 9m. 323' Kétségtelenül nagyon régi szó ez is, mert magvai a szumirban Ma, Mat ,föld, ország' értelemben (9m. 323; 164m. 231), megvan s szíriaiban is Mot alakban ,föld' jelentéssel (129m. IV. 224 sk) és megvan az egyiptomiban is, ahol a Kr. e. IV. évezredtől kezdve megfigyelhetjük használatát

26) A Hungari és Magari etimológiája és név különféle írásmódjai világosságot derítenek rokon népeink egyik-másiknak nevére is: A cseremiszek saját neve MARI: Ma-Ár-i; az osztjákok saját neve HANTI: Hon-o-ki; a baltiaké INKERI: HON-ok-Ur-i; a zürjének saját neve ZYRIENI: Az Ur-Hon-i; a szamojédek egyik ágát úgy hívják YURAK: Jó-Urak; az észtek neve ESTHONI: Est Hon-i, azaz nyugathoni.

A Hungari és Magori nevek az egykorúak szemében igen előkelő csengésű nevek voltok, tudóst, rangot, magas kultúrát jelentettek. Majd bemutatjuk, hogyan és mint kerültek át e nevek más nyelvekbe. Latinosított alakjukban a Honorius: Hon-Ur-i Ős Európában császárok és pápák kedvelt neve volt, az angoloknál ma is olyan kegyelmes úr és méltóságos úr féle értelemmel bír és címként is használják His Honour alakban. A Magari nevet ugyanilyen értelemben inkább a régi keleti dinasztiák használták és használják ma is Afrikában, Indiában egyformán, mint a maga helyén bemutatjuk.

27) A magyar nyelv és nép roppant régisége ebben a látószögben újra feltűnik, hiszen az árja volt az emberiség ősnyelve, amelyből minden más nyelv kialakult, illetve bőven merített. Tehát nem kölcsönöztünk másoktól, hanem mitőlünk kölcsönzött mindenki. Íme egy-két példa. Az Úr (ar, er) szavunk átkerült az összes úgynevezett indogermán / indoeurópai) nyelvekbe, ahol annyira fontos nyelvtani szerepet tölt be, hogy anélkül sok mindent ki sem tudnának fejezni. Ami a németnek nagyon régi, az az "urak" korából való: Uralt. A német nyelv személyes névmása szintén "úr": Er. Aki valamilyen mesterséget űz, annak neve is az úrral kapcsolatos: Binder, Schlosser, Schuster, Bauer, Mayer... Így van az a latinban is, görögben is. A régi világra vonatkozó tudományt, eredetileg a történelmet, az "urakra vonatkozó tudománynak" nevezték:

Archeológia. A latinban a szenvedő szerkezetben a közelebbről meg nem nevezett cselekvő neve ,úr': amal- ur, legit- ur, s aki valami okos dolgot tesz, az is ,úr': arat-or. Eszerint Horváth István mégsem lehetett

annyira együgyű, mint a finnugor nyelvészek gondolják, hiszen ő kevés adat alapján és kezdetlegesebb módszerrel ugyanarra az eredményre jutott, mint mi. Inkább lángésznek, géniusznak kellene őt neveznünk. Az ügyre alkalomadtán visszatérünk.

Az indogermán (indoeurópai) népek és nyelvek összetartozását néhány közös szóra szokták felépíteni, amelyeket tanúszavaknak (testwords) neveznek. A tanúszavak egyik legfontosabbika a 100 számot jelentő szó, aminek legősibb formája a SATEM. Ebből eredt volna a latin nyelvek KENTUM és a germán nyelvek HUNDERT, HUNDRED szava. Ez bizonyítaná, hogy mindnyájan egymás rokonai és elkülönülnek az úgynevezett finn- ugor nyelvektől, amelyek Európában ,,idegenek"! Nem nagyon értjük, miként lehet ilyen gyermekes megállapításokat tenni, amikor 100 magyarul ‚száz , vogulban ‚sat', osztjákban ‚sot', zürjénben so, votjákban su és így tovább, ami mind egészen közel áll a Satemhez és ennek ellenére idegenek lennének, ellenben a Satemtól messze eső Kentem és Hundred nyelvek a Satem rokonai lennének. A válasz amit kapunk, a szokásos klisé: a finnugorok kölcsönvették e szót az indogermánoktól! De hogyan vehették kölcsön éppen őtőlük, amikor azok a Kentum és Hundred alakokat használják, ami erősen eltér az eredeti Satemtől, a magyarok pedig az összes finn-ugorokkal együtt ősibb alakjában használják a szót? Talán akkor fordított irányban történt a kölcsönzés? A legérdekesebb az, hogy 100 a régi egyiptomiban ‚sassu', aminek kiejtése ‚száz, úgy mint a magyar százé. Mindez három-négy ezer évvel az indogermánok létezési előtt, azon a területen, ahol a magyar népek őshazája elterült s ahol indogermán népeknek nyomuk sem volt. Valami nincs rendben az indogermán (indoeurópai) elmélet körüli!

28) Ide kívánkozik a két idézet eredeti szövege is: ...Aryans, this term was adopted by some nineteenth century philologists to designate the speakers ot the parent (Indo-European) tongue. It is now applied scientifically only to the Hindous Iranian peoples, and the rulers of Mi ftenni... (35m. 168).

In any case, the term Nordic Race is quite inapplicable as a synonym for ‚Aryan Race', as the Norse are only a late specialized branche of one section of the Aryans In farmer works, following the current fachion, was led or misled into using that term occasionaly in such synonymous sense. though usualy under protest as 'the so called

Nordic roce" . But the term should now be wholly discarded in this connexion, if we would avoid needless confusion and anachronism (180m római 107. Az Encycl. Britannica (1947) Az indoeurópaiakot az árja név használatára illetékteleneknek tartja.

29) A Turki név használatára távolabbi adataink is vannak, amelyek szintén a magyar etimológiát erősítik meg, A Hétruri (etruszk) nép, amely a magyar népek keleti őshazájából vándorolt a mai Olaszország területére, országuk nyugati oldalát mosó tengert Tyrrheni tengernek nevezték: Tó-Úr-Hon-i tenger. Afrika belsejében, a fokozatos kiszáradással párhuzamosan, a népesség helyben maradt és el nem vándorolt része oázisokba menekült. Ezek a termékeny apró szigetek, hatalmas sivatagi gyűrűvel vannak elzárva a környező világtól a az idemenekült (nem arab!) néptöredékek megtartották ősi embertani sajátságaikat, de egyúttal kultúrájuk több elemét is, köztük az egyiptomi hieroglifák ismeretét. Egy francia expedíció ezt újabban nagy meglepetéssel fedezte fel. A lényeg számunkra ezúttal csak annyi, hogy a vízforrások mellé tömörült népmaradványokat Tuareg: Tó-Ur-ak névvel illetik.

Akik azt állították, hogy a Turki, Tourki nevet "csak a török nyelvekből lehet magyarázni" (l. 113m. 72), magyarázatukkal mind a mai napig adósok maradtak. Egyébként Irán, Turán, Turki nevek sokkal régibbek, mint a ma töröknek nevezett népek, és olyan területeken is használatosak, amelyek roppant messze esnek a mai török népek jelenlegi vagy múltbeli települési helyeitől. Törökből eredeztetni e nevet filius ante parrem volna. A törökök a nevet csak kölcsönözték, miután betelepedtek a víz mellett lakó magyar nyelvű népek lakóterületeire és azok kultúráját és népességét magukba szívták.

ELSŐ BENYOMÁSAINK AZ ŐSHAZÁRÓL

AZ ŐSHAZÁRA UTALÓ ISMERT ADATOK

Megelőző vizsgálataink során megfigyeltük, hogy a hun királyok népük származási helyéül Iránt jelölték meg. Irán akkoriban általában az árja népek által lakott földterületet jelentette és nem egységes kormányzat alatt álló országot, mint utóbb. A név etimológiája maga

is erre utal. Ha ugyanis eszünkbe idézzük ‚úr' szavunk illeszkedő alakjait, az AR, ER, IR formát és azt, hogy régen a szókezdő H hangot nem szokták kiírni és kiejteni {v. ö. Huni: Uni; Hon: On, An), valóban arra az eredményre jutunk, hogy Erán, Irán annyi mint Úr-hon, árja lakóhely. Ebben az értelemben magyarázza a nevet egy vele párhuzamos kifejezés, amely szerint Irán földjét az ARYA NEM VAEJA (120m. 101): Árja nem fája (faja) borítja be.

Mekkora kiterjedésű volt ez az árja lakta föld, ahol a hunok éltek? A táj a Kr. e. II. évezredben felölelte a Kaukázus hegységtől és a Káspi-tótól délre a Perzsa-öbölig és a Vörös-tengerig terjedő földet. Kelet felé határai jóval a Tigrisen túl húzódtak, egyes leírások szerint egészen az Indus folyó völgyéig értek. A mondott időben a Régi Kelet árja népessége zömében már valóban az így meghatározott Irán területén élt. Iránt a régi források ARIA név alatt is említik, mint Mechitár örmény szótára is teszi. Ez utóbbi név azonban az I. évezred folyamán egyes íróknál, mint Mechitárnál és Herodotosnál is, zöngés alakot vett fel. A szó eredeti R hangja átváltozott náluk S-re, úgyhogy az ARIA forma mellett az ASIA grafika is megjelent. De hogy ez a zöngés forma nem Nagy- Ázsiát jelent, nem az Ural- hegységtől a Csendes Óceánig terjedő világrészt, hanem a történeti Áriát, Iránt, az kiderül mindkét idézett író munkájából. Amilyen világosan szólt Mechitár, ugyanolyan világosan szól Herodotos is. Szerinte: "Ázsiát délről az Eritreai- tenger (azaz Vörös-tenger) határolja, északon a Kaszpi-tó és az Araxes folyó, amely {a Kaukázus hegyláncai között) a felkelő nap irányában folyik" (94m. I. 302).

Hogy a hunok valóban Iránból, Áriából eredtek, más ismert mozzanatok is valószínűsítik. Ezek között említhetjük, hogy a néprajz kutatói szerint a griffes-indás hun díszítmények közeli rokonságot mutatnak a Tigris- Eufrátesz völgyében és általában Irán területén használt díszítésekkel (145m. 5; 3m. 49). Továbbá azt a fontos mozzanatot, hogy a hunok soraiban sötét bőrű, villogó szemű negroidok is voltak, akikkel szintén csak a Régi Keleten jöhettek kapcsolatba. A hunok által használt geometrikus írásrendszer is Iránhoz köti az ő megelőző földrajzi lakóhelyüket, tekintve, hogy ott is, és Eritreában és Boldog Arábiában is ugyanazokat a betűtípusokat használták. A hunok ostorszimbóluma, amely az ‚Est Ura' királycímet írta, valamint Uni, Oni neve ugyancsak a Régi Keletre utal. Amikor ugyanis az egyiptomi királyt az egykorú források ábrázolják, a király

egyik kezében mindig ostort tart, a legfontosabb királycíme neki is ‚Est Ura' volt. Az egyiptomi király népe is UNI: Huni volt, a király maga ANER: Honúr vagy Hun úr és ONOK-AROK-URA: Hungarok ura.

A hunok világosan kielemezhető őshazájukkal, Iránnal és Egyiptommal akkor is szoros kapcsolatban maradtak, amikor a Fekete-tenger északi partján, a Don és Meótisz vidékén már új országot szereztek és népük zömével odavonultak. A tőlük immár messze eső Etiópiából (!) és Egyiptomból (!) azonban még mindig adókat szedtek (146m. 12, 145), ami csakis régi uralmuk alapján képzelhető el. Külpolitikájuk a 370-es években bekövetkezett nagy fordulatig elsősorban szintén dél felé irányult. 277-ben például egyik hadseregük mélyen lent járt Mezopotámiában, Kte-Szip-Hon (a mai Bagdad elődje, 92m. 9) környékén (123m. 105). Folyton küzdtek odalent a római és perzsa imperializmus ellen, amely őket lakóhelyeikről kiszorította, mintha fel akarták volna szabadítani egykori hazájukat. Arménia évkönyvei szinte minden oldalon ilyen bejegyzéseket tartalmaznak: "Hunokat fogadta; hunokat hozta; megnyitotta a Zár nevű kapukat és átvezette a hunok seregét" (123m. 111 sk). Amikor utóbb Attilának nem sikerült Európa nyugati részeit is birtokba vennie, ő is azt a gondolatot forgatta agyában, hogy visszatér Keletre és Egyiptomot szerzi meg. Az ő halála után talán éppen ennek az irreális gondolatnak igézete alatt vonult ki a Kárpát-medencéből a hunok tekintélyes része. Ezek szerint az adatok szerint a hunok a Régi Kelet viszonyait jól ismerték, ott nem idegenként szerepeltek, hanem mint a táj jogos rendezői.

Mindaz a sok ismert adat, amit itt egybefűztünk, roppant súlyosan esik a latba, mert az egymásba illeszkedő láncszemek alapján határozottan az a benyomás alakul ki, hogy a hunok, akiktől népünk jelentős része származik, egykor a Régi Keleten éltek, a táj félhold alakú felső részében, a Perzsa-öböltől félkörben nyugat felé, egészen a Nílus deltájáig elterülő szakaszon, azon a területen, amit gazdagságáról és földrajzi alakjáról a szakirodalomban Termékeny Félholdnak (Fertile Crescent) neveznek.

Hol lehetett nemzetünk másik összetevő ágának, a magyarnak őshazája azok szerint az adatok szerint, amelyeket már ismerünk és a közkézen forgó kézikönyvekben is megtalálhatunk? Végezzük összefoglalásunkat ugyanúgy, mint a hunok esetében is tettük és

kérdezzük mindenekelőtt, mit mondanak az őshazáról a mi elődeink Duna-medencében készített középkori feljegyzéseikben. Ezekben az iratokban az Őshazával kapcsolatban említést tesznek a forró égövről, szólnak egy Dankália nevű területről, az amellett lévő járhatatlan sivatagról, azután Etiópiáról, Núbiáról, Egyiptomról és EIULATH földjéről. Azt is említik, hogy az Őshazában Otthonos volt a tigris és unikornis, élt ott mindenféle mérges kígyó és voltak "sertés nagyságú békák" (ranae velut porci), azaz teknősbékák. Történészeink közül az egyetlen Uxbond (177m. 164) figyelt fel erre a leírásra (a többiek egyhangúan elutasították) és ő jól meg is rajzolta a szóban forgó állatok által megkívánt földrajzi környezetet, de azt mégsem ott kereste, ahová a vele kapcsolatos helynevek félreérthetetlenül utalnak: a Vörös-tenger afrikai oldalán, hanem Indiában.

Ám itt, a Vörös-tenger végében, az Adeni- öböl mentén van Dankália, a mai Szomália északi határán. Szomália és Dankália között pedig megtaláljuk a járhatatlan sivatagot. Itt élnek a mérges kígyók, itt lakik a tigris és a pettyes párduc, a teknősbékák pedig a Vörös-tenger tipikus állatai. Eiulath földje viszont nem más mint a mai Eviláth, a Vörös-tenger Akabai öblének végén levő kikötőváros. Híres hely volt ez már az ókorban is, az északra haladó kereskedelmi útvonal fontos állomása, ahol a vízi úton érkező fűszereket, drágaköveket és kellemes illatot gerjesztő gyantádat (tömjént) szárazföldi járművekre rakták át. Eviláth földje az a hely, ahol a Termékeny Félhold gazdagsága először pillantható meg s amerre az ókori népvándorlások megszokott útja is vezetett. (1)

A magyarság őshazáját saját emlékezésein kívül az általuk használt szimbólumok segítségével is ugyanerre a tájra helyezhetjük. Két legfontosabb népi szimbólumunk a madár és az oroszlán volt. Címertani szakembereinknek is feltűnt e két állat gyakori szereplése. Leírták színeit, formáit, mozdulatait, de a legfontosabb kérdésre nem adtak választ: mért éppen ez a két állat szerepel? Már az európai hunok egyik okmányán is madár jelképezte a magyarokat, egy hosszú csőrű mesebeli állat. Madár volt aztán az Árpádokkal érkező csoport jelvénye is, az szerepel számos nemzetségi címeren és ma is madár az egyik legkedveltebb szimbólumunk. Az ok kézenfekvő: a ‚madár' összecseng a ‚magyar' népnévvel és emiatt ősidők óta a képírás módszere szerint azzal írták a nép nevét. Nos, a madár ugyanilyen szerepben megtalálható a délkelet afrikai őshazában is. Amidőn Kr. e.

3200 táján a Vörös-tenger nyugati partvidéken élő magyar törzsek felkerekedtek és elindultak az észak-egyiptomi hun királyság meghódítására, szintén madarat használtak szimbólumként.

Győzelmeik után a madár mindenütt megjelent felségjelvényeiken, ahova csak behatoltak. Ami az oroszlánt illeti, melynek szimbólumát éppen olyan sűrűn használták az Árpádi vezérek, magyar királyok és nemzetségek, mint a madarat, annak oka is kézenfekvő: a Régi Keleten az oroszlán neve magaru volt, amely a képírás szellemében ugyancsak a magyar nevet írta. Ezzel kapcsolatban megemlíthetjük, hogy Egyiptom déli eredetű királyai, a hettiták királyai és más őshazai királyok is oroszlán lábú széken trónoltak, mint "magyar úr szék urai" (az úr-szék később: ország), kőbe meredt oroszlánok őrizték palotáikat, a "magur honát" és ugyancsak azok álltak sorfalat temetkezési helyeik, piramisaik előtt.

Árpádék honfoglalása idején egyes előkelő tisztségek viselői hivataluk jelzésére a pettyes párduc bőrét terítették vállukra. Ez a szokás is megvolt Egyiptomban és Mezopotámiában, ahol a napisten (Szem-úr) papjai viseltek ilyen hivatali öltözetet. Az állat bőrén látható pettyek a szem alakját utánozzák, s ez a szó (SZEM), az öltöny viselőjével (UR) összekapcsolva, a rátekintőnek megmondta, hogy akit lát, az Szemúr napisten képmása. A párducbőr viselete Afrikában a mai napig megmaradt és egyes bennszülött uralkodók azzal jelzik, hogy ők az égi isten földi képmásai. Egyszóval a magyar szimbólumok kalauzolása mellett is Délkelet-Afrikába érkeztünk.

Végül az őshazára utaló ismert adatok között azt is megemlíthetjük hogy a honfoglaló magyarok soraiban is megtalálható a sötétebb testszínű, magas növésű negroid embertípus, amit a királyi családban Álmos, Árpád, Szent László és III. Béla meglepő módon képviseltek. Ez a fekete beütés is csak úgy képzelhető el, ha a magyar ág ősei is valamikor a sötét bőrű emberek hazájával kapcsolatban voltak, tehát délkelet afrikai tájon laktak. Ugyanerre a területre utal egyébként hetes politikai szervezetük, amelyben Árpád hét Magyarja a Dunamedencébe érkezett. Hetes szervezetben éltek a délegyiptomiak is, akik dinasztiáját századokon át a Theba körül megtelepedett hetedik nem, a Nem-Hét szolgáltatta. Hetes szervezetű nép alapította Etiópiát (Hét Jó Fia), hetes alapon volt megszervezve a hettiták országa és ugyancsak hetes szervezetben szállták meg az Appenin-

félszigetet a keleti eredeti etruszkok vagy hétrurok és alapították meg ott Hétrúriát.

A közismert adatok összeállításából tehát arra következtethetünk, hogy nemzetünk magyar ágának őshazája is a Régi Keleten volt, de a hunok őshazájától délebbre, azon a másik félhold alakú területen, amelynek szárai felfelé hajolnak és súlypontja Eritrea vidéke. További feladatunk tehát az lesz, hogy a magyar népek előttünk kirajzolódó őshazáját egyéni kutatásainkból eredő adatokkal valószínűsítsük és perdöntő bizonyítékokat mutassunk be a meglátás igazolására.

AZ ŐSHAZA SZEMÉLY- ÉS HELYNEVEIBEN MEGŐRZÖTT MAGYAR SZÓKINCS

Az Úr szó. - Ez a magyar szó a Régi Keleten az időszámítást megelőző V. és IV. évezredtől kezdve szakadatlanul és minden földrajzi tájon elénk bukkan. Illeszkedő alakjai: Úr, Ár, Er, Ra, stb. A Nílus völgyében való sűrű használatát legkönnyebben úgy érzékeltethetjük, hogy az Egyiptomi Biblia névmutatójából idézünk. Mi e gyűjtemény angol kiadásait használtuk (23m. és 24m.) és azokból vesszük az alábbi Úr (Ar, Er, Har, Her) neveket, abban az ábécés átírásban, amint ott találjuk, nem térve ki arra, vajon helyes-e az átírás, mert ezúttal csak az úr-részleg érdekel bennünket. A névmutatóban ilyen neveket olvasunk: AB-UR, AM-UR, ATCH-UR, HAP-UR, HERU UR, HET-UR, KEN-UR., KEM-UR, KENKEN-UR, KER-UR, NEKEK-UR, NIF-UR, PA-UR, QUEM UR, SAAU-UR, SEB-UR, SEK-HEN-UR, TA-UR; UR-HEKA, UR-AT, UR-MA; AN-ER, NET-ERU, KHEP-ERA, SEK-ER, UN-NEF-ER, MEKH-IR, OS-IR IS, ER-PAT, NET-ER-KHERT, NET-ER-SEH; ARI-EN-AB-F, HAR-MACH-IS, HERI... (sok az ilyen kezdetű név), HOR... (szintén sok), USEKH-ARA, NEM-HRA, A-NEM-HRU, SEK-HRA, NEP-RA, NIT-RA, RE... (rengeteg).

Legalább száz ilyen nevet sorolhatnánk fel az Egyiptomi Bibliából, ami annak közel hétszáz oldalán több mint ezer esetben fordul elő. Hasonló úr-neveket találunk a Termékeny Félhold feljebb eső területein, Szíriában, a Hetita országban, a Kaukázus alatti vidéken és Mezopotámiában. Felsorolásunkat utóbbi helyről vett példákkal folytatjuk, amelyek városnevekként szerepelnek és bármely ókori térképről leolvashatók. Ilyenek: UR, URUK, NAP-UR (NIPP-UR), KIS-UR, SZEM-UR (SZUM-ER), AZ-UR (ASSUR), BI-SAP-UR, SZAM-ARA, SZING-

ARA, MALAM-IR, AR-BELA, ERI-DU, AR-PAD.

A felsorolt Úr-nevek közül néhányat a nem-magyar tudósok által megadott grafikai alakban is azonnal megértünk. Ilyenek elsősorban az Úr, Napúr, Kisúr, Szemúr, Árpád nevek. Több más úr-nevet is megértünk, mihelyt a mai helyesírásunkban használt ékezeteket a megfelelő magánhangzókra felrakjuk, avagy a mássalhangzók esetében a hangfejlődés szerinti ikerhangot (P = B; N = Ny; T = D; K = G; S = Sz; stb.) behelyettesítjük. Így eljárva, világos hogy HAPUR: Habúr; HETUR: Hét-Úr; QUEMUR és KEMUR: Kém-Úr; KENUR: Kényúr; ANER: Honúr; NETERU: Nádor, Nagyúr; SEKER: Székúr és Szekér; MEKHIR: Magúr; OSIR: Ősúr; ERPAT: Árpád; NETER KHERT: Nagyúr-kert (temető); USEKHRA: Ősök ura; A NEM HRU: A-Nem-ura és így tovább. Az eredmény annyira meglepő, hogy felmerül a kétség, vajon nem véletlen-e ez az egyezés?

Ha csupán egy-két névről volna szó, a dolog még feltételezhető volna, de ha száz meg száz esettel állunk szemben? A kétséget egyébként az értelem határozottan eloszlatja. Ahol ugyanis az idézett nevek az Egyiptomi Bibliában szerepelnek, a környező szövegből gyakran pontosan megállapítható, hogy a nevek értelme az ‚egyiptomiban' ugyanaz, mint a magyarban. Amikor például Hét Úrról van szó, a szöveg hét személyt említ és a kísérő rajz hét személyt ábrázol; ahol Székúrról van szó, vagyis az égboltozaton szekérben robogó Napúrról, az Úr (isten) ott ül egy szekérben; az Ősök Urával kapcsolatban azt olvassuk, hogy őt nem szabad szidalmazni; a Nagyúr kertjéről kiderül, hogy be van kerítve és az isten védelme alatt álló temető. Nem véletlen szóegyezésekkel állunk tehát szemben, hanem a mai magyarral azonos hangtestű szavakkal, amelyekben az ‚úr' elem tökéletesen a mai magyar úr szó értelmével bír.

A kérdéses úr szót az egyiptomi hieroglifikus írásrendszerben egyebek között a teljes emberalak körvonalainak megrajzolásával szokták írni, ami a hieroglifák jegyzékén több változatban is szerepel (25m. 45 no. 29 és 47 no. 68, 69). Az írásjelet a szakemberek mind a három esetben UR grafikával írják át ábécére és értelmét főember, fejedelem, főnök (great man, prince, chief) szavakkal adják. Tehát akár az eredeti szövegekbe való betekintéssel személyesen állapítjuk meg az őskeleti UR értelmét, akár angol szakértők kalauzolására bízzuk magunkat, mindenképpen ugyanarra az eredményre jutunk: a szó istent, királyt,

főembert, parancsoló személyt és általában embert jelent, mint a mai magyar nyelvben is.

Az Úr használata írásbeli alapon körülbelül az időszámítás előtti 3000. évig visszamenőleg bizonyítható. Kétségtelen azonban, hogy a szó maga nem akkor keletkezett amidőn először lejegyezték, hanem több ezer évvel azelőtt. Előfordul ugyanis a kora kőkori alapítású városok nevében is, amelyek eredetét a régészek időszámításunk előtti 6500-bál vagy még korábbról keltezik.

Eszerint a szó legalább hét-nyolcezer esztendő óta lehet forgalomban, ha ugyan nem régibb idő óta. Ha tehát így áll a dolog, akkor az úr szó bizonysága szerint a magyar nyelvű népek már a kőkorban jelen lehettek Közel Keleten; az lehetett őshazájuk.

A Hungár név. - E név etimológiáját megelőzőleg ‚honok ura' értelemben állapítottuk meg, aminek jelentése törzsek lakóhelyeit, honait uraló ember, király. A szó i képzővel bővített alakja: Honokuri, Hungari, a király alattvalóit jelezte, egyedenkint. Észrevettük korábbi vizsgálataink során azt is, hogy a nevet a magyar nyelv régi szokása szerint gyakran szókezdő H nélkül írták és összetevő elemeit külön-külön is használták, mint UNGARI, ONGURI, INKERI és UN, ON, AN, UNI, ONT, ANI. Kérdés, megtalálhatók-e ezek a nevek a Régi Keleten, ahol a magyar nyelvű népek őshazáját keressük?

Mezopotámiában a Hungár szó Hun, Hon eleme gyakran szerepel, legtöbbször szintén szókezdő H hang nélkül: ON, AN, EN alakban. Idegen tudósok állapították meg, hogy ez a szó ott is lakóhelyet, hont jelentett és ott is kapcsolódhatott vele az Ur, Honur: AN-ER alakban, vagy más rokon értelmű szó, mint aminő az ‚ős'. Az első Dél-Mezopotámiába érkező embert például, aki a vízből (Perzsa-öböl) úszott ki a partra (vagyis oda hajóval érkezett) és várost alapított, Honősnek: OANNESnek mondták. A Hon, Honur, Honős mellett megtaláljuk a Hungár, Hungari és Hungaria alakot is. Mezopotámia urát ENGAR: Hungar, lakóit ENGARI: Hungari, az országot ENGIRA: Hungária néven emlegették (17m. 117; 169m. 16). Hungar jelenthette nemcsak a királyt, hanem az istent is. Ha ez utóbbit, vagyis az égben lakó napistent kellett érteni, hozzátették magyarázatként, hogy arról van szó, aki a csillagos ég ura. 3

A Hon, Honúr, Honős, Honokura és képzett alakjai a Régi Kelet másik legfontosabb területén, Egyiptomban is megtalálhatók és ott is ugyanaz az értelmük. A legrégibb idők egyik ismert személye a predinasztikus kor utolsó királya OS-IR: Ős-úr volt, akinek nevét a kézikönyvek az egyiptomi írástól eltérőleg a görögösen csengő Osiris alakban használják. Ugyanezt a nevet a Hon szóval kapcsolatban is írták ON-UR-IS: Hon-úrős; OS-IR OS-ANNI: Ős-úr, Ős-honi és AN-HURI: Hon-úri alakban. Amidőn ezt az Ősurat (Osirist) napistenként tisztelték és ebbeli minőségét kívánták kifejezésre juttatni, beleillesztették nevébe a Nap szót. Ez esetben úgy idézték, mint a Hon Napurát: UN-NEF-ER, ON-NOP-HR-IS és UN-NUF-RIU az egyiptológusok saját ábécés átírása szerint. A Hon- Nap- Ur utóbb jelentésváltozáson ment át és alkalmazták a Hun nép ura értelemben is. De nemcsak Osiris viselte a Huni, Honi nevet, hanem más király is, mint például a III. dinasztiából származó piramisépítő HUNI, kinek nevét ezúttal szókezdő H-val írják át a tudósok, noha idézik őt UNI alakban is. Azt az egyiptomi várost, ahol a napisten hitének tételeit írásba foglalták ON, AN, ANU nevezték és hogy a helyes olvasást biztosítsák utána írták a lakóhely értelemmeghatározóját is. Ezt a várost a kézikönyvek szívesebben említik görög időkből származó Heliopolisz nevén, ami nem mondható helyes eljárásnak. Volt egy másik egyiptomi UNNU város is, de ezt is görög nevén - Hermopolisz - szerepeltetik.

A Hon, Honúr, Hungar nevet Egyiptomban többféle módon írták. Rajzoltak például egy nyulat UN (25m. 61 no. 58) és az alá egy vízszintesen elhelyezett cikkcakkos vonalat N, NI húztak (25m. 75 no. 55). A két jelet aztán így olvasták: UN-NI, UNI. A Honúr írására leggyakrabban a területfogalmat sugalmazó téglalap alakú négyszög (Hon) szolgált, amibe merőleges vonalkákat (Úr) húztak és az így készült figurát az egyiptomi nyelv tankönyve szerint AN-ERnek: Honúr olvasták (25m. 75 no. 51, 52). A Honok ura, Honúr, Hungar írása leggyakrabban egy szimbólummal kezdődött, amely a mi T betűnkhöz hasonló jelből és az afölé helyezett nullából '0' állott. Ezt a figurát ANK, ONK, UNOK, ONAG,. értelemben használták (25m. 83 no. 43 és egyebütt) s vele írták a ‚hunok' részleget is. Ezt az ONK jelet aztán összekapcsolták egy emberlakkal (UR, tiR), például annak térdéhez illesztve a szimbólumot s ez a kombináció szolgált a (H) ONK-AR: Honok-ura, Hungar írására. Az ONK jelet máskor egy álló személy (UR, AR) alsó karja (A KARA) végéhez illesztették. Az ilyen személy már nagyon nagy úr volt, mert jelvénye, teste és karja azt mondta róla, ő az

ONK_AR-A-KARA: Hungarok- ura. A fiatalon elhunyt Tutenkamén király sírjából előkerült egy olajmécsesnek felfogható tárgy, amely az ONK hieroglifát (T felette O) formázza, de úgy hogy a szimbólumból két emberi kar nyúlik ki (KAROK), amelyek egy henger alakú egyenesen álló (UR) tartályt fognak. E jelek együtt ezt írják: ONK-KAROK-URA: Hungarokura. Ez a művészi alkotás (képe 172m. 2fi, 21; és 27. táblánkon) fontos írott okmány, mert megmondja, hogy az aki a sírban nyugszik -Tutenkámen a Hungarok ura volt.

Egyiptomban a Hungar nevek zömét a Delta vidékén olyan emlékek környezetében találjuk, amelyek mezopotámiai hasonlóságokat mutatnak. Ebből azt a következtetést vonták le a tudósok, hogy Mezopotámia és Észak-Egyiptom területét eredetileg ugyanaz a nép szállta meg. Hall, az ókori történet jeles kutatója, anélkül hogy a népi összefüggésre utaló nevek értelmét felfogta volna, más adatokból ugyanerre az eredményre jutott. Szerinte az észak egyiptomi népet ANU és SET népnek hívták (87m. 89, S2, 95), mai helyesírásunkkal Huni, Honi illetve Esti népnek. Hall hozzáteszi és ez nem kevésbé fontos, hogy ANU vagyis HUNI volt a Sinai félsziget lakossága, ANU volt az onnan Núbiáig érő ma már elsivatagosodott terület népessége, valamint a Nílus déltájától nyugatra elterülő Líbia lakossága is. Ez utóbbi területet sok ezer tehenéről Tehénhonnak, ANNU TEHENU is nevezték. Hall becses megfigyeléséhez hozzáfűzve a mi hasonló értelmű mezopotámiai megfigyeléseinket és figyelemmel a két tájon észlelt kultúra szoros összefüggésére, megerősödik az a nézet, hogy a Huni, Hungari nép a Régi Kelet felső felét lakta és ott a legrégibb időktől kezdve uralkodó minőségben szerepelt.

A Hun, Hungari név a Régi Kelet déli részében ritkábban fordul elő. A Vörös-tengerben csak egy kis sziget HAN-IS viseli a Honős nevet. Etiópiában is csak néhány kerület neve ON AG: Hun-ág, ON-OG-ERA: Hun-ág-ura és EN ARIYA: Árja-hon s az országnak csak második neve a HABAS HAN: Habos-Hon, amiből a mai Abyssina származott (142m. 214 és 52m. I. 92) . A Hun név itt délen a királynevekben is csak egyszer bukkan fel, Axumban, ahol US-AN-AS: Ős-honős (hun ős) uralkodott (52m. I. 135). Az előforduló nevek nem is arra mutatnak, hogy a huni nép itt uralkodó minőségben volt jelen, hanem inkább arra hogy elemei későbbi bevándorlókként települtek ide. Az Úr szóval itt nem is annyira a Hun vagy Hon szó kapcsolódik, hanem inkább déli megfelelője, a MA és az itt szereplő leggyakoribb népnév a MA-k-AR:

Magyar. (4bis)

1) A hazai nyelvészek nem vették észre, hogy Eviláth földrajzi név. Ők a szót közszónak tekintették és azt hitték ‚vadászterület' jelentésű, törökből kölcsönvett kifejezés. Ha tudták volna, hogy Eviláth a Vörös-tenger mellett van, ahol török népek sohasem jártak, és ha tudták volna, hogy ez a város már Kr. e. szerepelt, amikor törökök még nem léteztek, ilyen magyarázatot bizonyára nem adtak volna.

2) Az Engari és Engíra írásjelei elé gyakran egy értelem meghatározó jelet tesznek, hogy a helyes olvasást biztosítsák. Földi országról szólva, ez a jel a ‚kő' értelmű KI. Ez a segédjel azonban nem szerves része a szónak és nem is kell minden esetben kiolvasni. Tehát nem KI ENGIRA olvasandó, hanem csak ENGIRA.

3) Angol és amerikai szakemberek abból a körülményből, hogy a Hon néha a csillagos eget, néha meg a földet jelenti, azt gondolták, hogy a szó egyszerre a két fogalmat fedi és ezért sajtit nyelvükre az AN szót világmindenség (universum) kifejezéssel fordítják. Az ilyen fordítás félrevezető. Az sem mondható kifogástalannak, ha a Honúr (AN-ER) felét eredetiben, másik felét angolul adják, így: God An. Ha már le akarják fordítani a nevet, jobb az egészet lefordítani És az istenre a ‚ Sky God' kifejezést használni, zárójelben hozzátéve azonban az eredeti formát is

4) Az Onk szimbólumot az egyiptomiak az élet szimbólumának is tekintették. Azt jelentette, hogy viselője sosem hal meg hanem örök életű. A jelet ezért főként csak istenek és az ugyancsak örök életűnek feltételezett királyok ás családtagjai viselték. Ha ezt az életszimbólumot (symbol of life) a rovásírás szabályai szerint olvassuk, vagyis az O-t ElEnek, a T részleget T-nek, nagy meglepetéssel állapítjuk meg, hogy a hagyományt igazolva látjuk, mert a két jel hangértékét egybeolvasva, valóban ezt a szót kapjuk: Élet.
Az őshazai magyar népek legcsodálatosabb országa a Nílus folyóvölgyében terült el.

A Magyar név.

Mivel a Magyar név etimológiája MA-k-AR" azonos a Hungaréval és

értelme is ugyanaz, ez a név is mindazt jelenthette, ami a Hungár: az égben lakó istent, annak földi helyettesét a királyt, minden nagy embert, köztiszteletben álló férfiút, katonát, és i-vel képzett alakja bármely honfit, többes k raggal az egész népet. Soroljunk fel példákat a Magyar név ilyen sokféle értelmű használatára.

A nevet trónnévként több egyiptomi király viselte. A IV. dinasztia legkiválóbb uralkodója, aki időszámításunk előtt 2560-ban a három leghíresebb egyiptomi piramis egyikét, a gizai piramist építette, magát MYKER-IN-OSnak: Magyar- Honős nevezte. A III. dinasztia ZOSIR: Az Ősúr nevű királyáról feljegyezték, hogy aggodalmaskodott a Nílus törvényszerű áradásának elmaradásán és ezért 2815-ben követeket küldött az Elefánt-hon (Szudán) uralkodójához, megtudakolandó az isteni büntetés okát.

A szudáni uralkodót MADIRnak: Magyar hívták és meg is küldte a választ (129m. I. 351 sk). A XII. dinasztia egyik uralkodója MAKHR URI: Magyar- Úr volt. A XXI. dinasztia szerencsétlen királynője, aki élete virágában gyermekágyi fertőzésben hunyt el, MAKERI: Magyari őfelsége volt. A jó katonát az Egyiptomi Birodalom szíriai kiterjeszkedése idején, egy 1555-ből eredő okmány szerint MAHIRnak nevezték (42m. 113 sk) és MASAR volt minden köztiszteletben álló idős ember is (140m. 293). A XII. dinasztia alapító királya, aki a dél egyiptomi híres hetedik honfoglaló nemből származott" névszerint AMENEMHAT: A-Mén-nem-hét ura, fia . és utóda számára írásba foglalta azokat a szabályokat, amelyek szerint neki majd uralkodnia kell. Munkája címéül a papirusztekercsre ezt íratta fel: SBAYUT: Szabályok, régies többes raggal, T-vel. Ebben az utasításban többek között meghagyta fiának, hogy az Észak- Núbiában élő MATJAIU: Magyar törzseket is kebelezze be országába (87m. 147-151, 160). Az Egyiptomi Birodalom kialakulása után a Nílus-völgy magyar népe tömegesen betelepedett a meghódított területekre: Szíriába, az Eufrátesz felső vidékére, meg a Földközi-tenger keleti partvidékére. Kr. e. 1000 körül az itten élő lakosságot MAZARI és MUZRI népnek nevezték (129m. VI. 156).

Herodotos idejében Kappadócia lakói még valamennyien MACR-ON-I: Magyar-Honi emberek voltak. Szudánban ma is említenek egy törzset, amely magát valahogyan magyar eredetűnek tartja és MAGAR ABnak nevezi, a nevet ‚gy' hanggal ejtve ki (Délamerikai Magyar Hírlap 1959

május 10).

A Magyar nevet nemcsak személy- és népnévként használták az ókorban, hanem földrajzi helyek megjelölésére is. Az egyiptomi Hon városban (Heliopolis) székelt a napisten főpapja UR-MAK, azaz Magúr, akinek az uradalmát MATARnak: Magyar nevezték. Nem messze innen, a mai Kairó környékén van egy régi szent forrás, amit a mai Arabok Ayn Ash Shems (arab értelme: Nap szeme) neveznek. A megőrzött hagyomány szerint Szűz Mária (MA-ART!) ennek a forrásnak vízében mosta tisztára Jézus, a názáreti jós ruháit. A helyet, ahol ez a forrás feltör, a híres vallásalapító emlékére mind a mai napig MATARI YAS: Magyar Jós vízének nevezik (23m. római 151 és v.ö. 129m. I. 59, 172). A Sinai félszigeten haladt át az Egyiptomba vezető legforgalmasabb kereskedelmi út, ez volt a Wadi el MAGHARAH: Magyarok-útja. Az egyiptomi Hon várostól a Vörös-tenger felé húzódó hegy a MASAR. AH: Magyarok hegye.

Palesztinában MAGARET ABU USBAH nevű helységben Kr. e. 4500-ból eredő régészeti leletet ástak ki, köztük jellegzetesen madár figurákat. A két Libanon hegység között húzódó termékeny völgyet, amelyet az Orontes vize öntöz, MEGARA: Magyar néven ismerték az ókorban. Karthágó legelegánsabb villanegyedét a föníciai uralom idején szintén MEGARAnak hívták. Egyiptomot a perzsák MUDRAYA, az asszírok MISRI, a törökök MUSIR néven ismerték, illetve ismerik. Észak-Afrika mai három országának, Tunisznak, Algírnak és Marokkónak politikusai napjainkban is arról álmodoznak, hogy helyreállítsák a terület egységét s ezt a politikai ideált régi nevén MAGHR- EBnek nevezik.

Délkelet-Afrika földrajzi neveiben is sokszor előfordul népünk neve. Etiópia régi térképén (52m. II) az általunk összeírt száztíz helynév között, amelyekben magyar nyelvből érthető szóelemek fordulnak elő (Út, Hon, Hab, Kő, Nem, Mén, Bál), a Magyar név tíz esetben szerepel MUGER; MEDER, MADARA, MATARA, MAHRA és hasonló alakokban. Az axumi királyok között volt ARMAH I, és ARMAH II. Itt találták azokat a nagy orrú (mag-úr) szobrokat és kőbe meredt oroszlánokat, amelyek a mai Etiópia legszebb múzeumi tárgyai. Gyakori a Magyar név az afrikai nagy tavak környékén is, Urundi, Ruanda, Tanganyika és Kenya vidékén. Erre folyik a MUGURUK folyó, ittvan a MAKURRU hegy, a MAKAR ER, tartomány és itt találjuk a sok Úr, Ár, Er végű egyéb földrajzi nevet is. Boldog Arábiából, ahol MAKAR-AB papok vezették a

népet, egy olyan szobor került elő, amely a Makar hab főpapot vállára terített párducbőrrel ábrázolja. E szobor orra nagy, kezét és lábát úgy tartja, mintha menne (Megy-Er?). Nevét MAADKAR-IBnek olvassák.

Mezopotámiában is gyakori a Magyar név, mert oda a nevet eredetileg viselő déliek korán bevonultak. Az oroszlán neve itt is URMAKH vagy MAKHURU (129m. III. 34; 181m. 123), a kerék is MAGGARU (17m. 74), a Jupiter csillag a magyarok csillagai: SAG MEGAR (17m. 110) és a történelem előtti korból származó lelőhelyek egyik legnevezetesebbike a Kerkuk vidéken levő MATARRA (142m. 45). A Mezopotámiában beszélt nyelvet EMEGIR: A Magyar nyelvnek mondották, amit természetesen csak a körülmények figyelembevételével lehet a fejedelmi nyelv kifejezéssel fordítani (115m. 307). Volt egy BIT SIN MAGIR nevű falu is (129m. III. 200) és köztudomású, hogy az első udvari tisztség viselőjét Asszíriában MAKHUR IL ANI (129m. VI. 176) nevezték. Dél-Mezopotámia a napisten (Szemúr, Szumer) országa volt és ebben a Napországban, Úr városában az isten tiszteletére épített egykori templom romjait az arabok máig MUGER romnak nevezik (angol, francia, német tudósok változó átírásában Muger, Mugheir, Mukayar, Mukajjar).

Úr városának egyik újjászületése időszámításunk előtt 2500-ban azzal kezdődött, hogy a betolakodott idegeneket, vagyis a NAM CHUNI: Nem- Honi elemeket a városból az Úr Nemből eredő UR NAMMU király kitessékelte (160m. 51). Röviddel ezután hatalmas építkezések kezdődtek és azt az urat, akihez ez a fellendülés fűződik, az egykorúak LUGAL MAGURRE néven emlegették, illetve így írják át nevét a mai szumér szakértők ábécés betűkkel (161m. 75). Utánanéztünk a ‚lugal' szó eredeti írásjegyeinek és megállapítottuk, hogy azok helyes hangzósítása ELUGALU: Előkelő. Így azonnal világos lett, hogy a szóban forgó nagy építkezések pártfogója és elindítója egy Előkelő Magyar volt.

Amint sokféle volt a Magyar szó jelentése, illetőleg alkalmazása, sokféle volt írása is. A név egyik legsűrűbben használt írásjele a madár rajza, ami eredetileg már magában is elegendő volt, hogy a Magyar nevet idézzék. De mivel ebben az írásrendszerben utóbb a madár csak a MA hangcsoportot jelölte, szükséges volt a hiányzó részt is érzékeltetni. Ezt szellemesen úgy oldották meg, hogy a madárnak hatalmas karmokat rajzoltak, ennek a szónak is csak az első elemét

használva az olvasásban. A rajz pontosan írta: MA-KAR, Magyar. Az ilyenképpen ábrázolt állat a sas típusát mutatja, ezért sas lett a legfontosabb magyar szimbólumok egyike. A Magyar név írására szolgált az oroszlán rajza is, mert annak régi neve, mint már említettük, MAGARU volt. Továbbmenőleg, amikor az írnokok észrevették, hogy a Magyar név Mag- Ar formája is jelent valamit, akkor az első részleg írására apró magokat használtak (MAG) és azokat kör alakban (UR, AR) helyezték el s így is írták a nevet.

A gondolattársítás további folyamán Egyiptomban az aratás, vagyis a magok begyűjtésének istenét MAKHI- ARnak nevezték (182m. 350 sk). Egy pont és a köréje vont teljes kör szintén elég volt a név írására. Ezen a vonalon lett a kerék is a Magyar írásjelévé, illetve szimbólumává. A kerék kicsi lyuka, ahova a tengely illik, elképzelésükben a magot ábrázolta s annak M hangértékét vették alapul, a kerékagy hozzáadta az AGY részleget, a küllő vagy rádius az R hangot és így azt is M-AGYARnak olvasták. A leleményesség révén a Magyar név írásának végeláthatatlan hosszú sora jött létre s az írásjegyeket felhasználták díszítésre. Emléküket őrzik a mai magyar népművészet madaras, oroszlános, kerekes díszítő elemei.

Hosszadalmas felsorolásunkban csak kis részét használtuk a rendelkezésünkre álló adatoknak. De ezek alapján is tehetünk néhány fontos megállapítást.

Ezek: 1. népünk Úr, Hungár és Magyar neve a Régi Keleten mindenütt előfordul, ugyanolyan hangtesttel, mint Európában végzett vizsgálódásaink alkalmával láttuk;

2. a neveket használták isten, király, közszemély, nép, hegy, víz, terület és ország megjelölésére, bizonyságául annak, hogy a neveket adó nép nagy létszámban és uralkodó minőségben volt jelen.

3. a nevek használata írott okmányok alapján a Kr. e. 3200. esztendőig visszamenőleg nyomozható.

4. a Hun nevet viselő nép eredeti lakóhelye a Régi Kelet északi része, vagyis a Termékeny Félhold lehetett, a Magyar nevet viselőé Etiópia és a Vörös-tenger környéke. Ezekből az adatokból most már azt is nagy valószínűséggel következtetjük

5., hogy nemzetünk egy kétágú ősnépből eredt, a ‚hunból' és a , magyarból', és egyúttal azt is, hogy az ókori világ főeseményei a magyar népek történetével szorosan egybefonódnak, vagyis az ókori világtörténet lényegében valahogyan magyar történet!

AZ ŐSHAZA TÖRTÉNETI ÉGHAJLATA ÉS ELSŐ GYARMATOSAI

A Régi Kelet klímatörténete magyarázatul szolgál arra, hogy miért indult el a két magyar nyelvű népág, az északon lakó hun és a délen lakó magyar egymás irányában a történelmi találkozóra és közös nemzet kialakítására. Földrajzszakos tudósok írják, hogy a régibb kőkorszak (paleolitikum) idején földünk éghajlati viszonyai lényegesen eltértek a mai állapotoktól. Akkoriban a föld átlagos hőmérséklete alacsonyabb volt nem csupán a sarkvidékeket borította állandó hótakaró, hanem a ma mérsékelt égöv nagyobb részét is. Az állandó hómező lenyúlt a Himalájáig fedte az Ural- hegység java részét és lezárva tartotta a Kaukázuson átvezető átjárókat. Szóval Európa és Ázsia több mint fele alkalmatlan volt állandó emberi telepedésre, a helyhez kötött életre. Mellesleg megjegyezve, ez a tény is határozottan cáfolja a finnugor tudósok szibériai őshaza. elméletét, hiszen az akkori klimatikus viszonyok között Szibéria Kr. e. 6000-ig semmiféle népnek sem lehetett lakóhelye.

A föld felmelegedése időszámításunk előtt 8000 táján indult meg, 6000-ben meggyorsult és 4000 és 2000 között az évi átlagos hőmérséklet mindenütt néhány fokkal a mai fölé emelkedett. Ekkor az állandó hótakaró fokozatosan visszahúzódott és szinte a sarkakon sem maradt meg örökösen. A fölmelegedésnek messzemenő következménye lett. A felszabadult hatalmas víztömegek megemelték a tengerek, tavak és folyók szintjét, úgyhogy azok sokkal nagyobb területet borítottak el, mint napjainkban. Időszámításunk előtt 6000 táján a Kaspi- tó még összefüggött az Aral-tóval, a Perzsa-öböl 200 kilométerrel beljebb nyomult a szárazföldre mint manapság, a Nílus völgyében 40-50 kilométer szélességben hömpölygött a víz és delta nélkül ment a Földközi-tengerbe. A Vörös-tenger vize egybefolyt a Földközi-tenger vizével. Irán belseje tenger volt.

Afrika délkeleti részét szinte levágta a kontinensről a délről északkeleti irányban haladó 60-70 kilométer széles földtörésben folyó víz. Afrika

belsejében, ahol ma sivatag van, végeláthatatlan mocsarak húzódtak s a tájat buja növényzet borította. Ilyen volt a helyzet a bennünket érdeklő világrészén a jégkorszak után bekövetkezett nagy áradások idején. Ezeknek az állapotoknak emlékét őrzi a mezopotámiai, egyiptomi és bibliai forrásokban említett vízözön. A katasztrófában a régibb kőkori emberiség javarésze elpusztult, a maradék pedig a magaslati helyekre zsúfolódott össze: a Kaukázus hegyeiben és a délkelet afrikai hegyvidéken.

Az áradások után Kr. e. 4000 táján kezdődő hőségben beállt a harmadik klimatikus ütem. Az erős párolgás következtében a belvizek kezdtek eltűnni és a nagy víztükrök összehúzódtak. Amíg a Kaukázus alatti menedékhelyen lévőknek ez új életlehetőséget nyitott, mert levonulhattak dél felé, a forró égöv alatt lakóknak megélhetési zavarokat okozott, A szelek megváltozott járása miatt ezentúl az eső nem az egyenlítő sávjában hullott alá, hanem a mérsékelt égövön. Az egyenlítő táján tehát a felszárított talajnedvességet ezentúl nem pótolta semmi, kihaltak az erdők, elszáradt a növényzet s maradt az elemeire széthullt föld, - a por és homok. Miután már a növényeket és állatokat elűzte az Égető Úr vagy Sütő Úr (a Nap afrikai neve), a belőlük élő embernek is mennie kellett. Abban a mértékben, amint a sivatagosodás haladt előre, újabb és újabb néphullámok voltak kénytelenek nedvesebb, hűvösebb tájakra vonulni, felfelé északra, a földrajzi adottságok által megszabott útvonalon. Amíg tehát a kaukázusi menedékhelyről dél felé indult a nép, a dél afrikai menedékhelyről észak felé kényszerült. Végeredményben tehát az éghajlati viszonyok megváltozása lehetett az az ok, vagy legalábbis a fő ok, ami a korábban - talán éppen a vízözön miatt - szétvált magyarul beszélő két ágat, a hunt és a magyart egymással újra kapcsolatba kényszerítette.

Régészeti megállapítások szerint, amint a jégtakaró elolvadt és a felszabadult földterületen a növény- és állatvilág újra megjelent, az ősemberiség is elhagyta hegyvidéki menhelyeit és fokozatosan szétáradt az új lehetőségek között. E szétáradás a bennünket érdeklő földrészen legkorábban a kaukázusi menhelyről történt meg. Közvetlenül az alatt voltak az emberi táplálkozás feljavításához szükséges magtermő növények vad állapotban: a zab, búza és az árpa, és ott éltek a későbbi háziállatok vad ősei, a könnyen zsákmányolható, ízletes húsú birka és a sertés (91m. 14, 221 térkép). Innen, a kaukázusi

menhelyről ment a lakosság egyrészt délnyugat felé, a Habúr, Jordán, Orontes folyók mellékére, ahol Jerikó és Jármó a legrégibb eddig ismert csiszolt kőkori telepek; másrészt délkelet felé, a Kaspi-tó alá (Hurkaisi-tó) és a Tigris folyó vidékére, meg az iráni beltenger egyre szélesedő partvidékére (91m. 5, 370 sk; 122m. 74; 14m. 167; 146m. 85). Hogy a kiinduló pont valóban a Kaukázus vidéke, az Araxes völgye lehetett, azt a gyarmatosított területek elnevezése is igazolni látszik. Az új helyek ugyanis a kaukázusi központból nézve esnek nyugat felé: Setét Hon, Esthon, Nyugathon, illetve kelet felé: Káldi, Kálti, Kaldea, Chaldis.

A másik gócpont, ahol a neolitikus kultúra korai nyomait megtalálták, Délkelet-Afrikában volt, a Nagy tavak vidékén. A földművelés, állattenyésztés és rendszeres helyben lakás nyomait itt az i. sz. e. IV. évezred elejéről keltezik. A letelepült élet legrégibb nyomait a Turkani kerületben lévő Magasi község határában találták meg a Nakuru folyó vidékén lévő Hyrax dombon, továbbá az Eburru hegy alatt és a Njoro folyónál (39m. 26, 4~, 104, 198). Innen sugárzott szét a neolitikus kultúra fokozatosan észak és kelet felé, hogy végül kitöltse a Régi Kelet egész déli félholdját. Minden egyezik tehát azzal, amit más adatok egybevetéséből a megelőző lapokon előadtunk. A kritikus kérdés azonban az, megállapítható-e, hogy ez az első észlelhető népmozgás, északról délre, illetve délről északra, valóban a magyar ősnép két ágához kapcsolódik?

Az tény, hogy a két ősi gócpontból gyarmatosított területeken az időszámítás előtti IV. és III. évezred fordulóján a magyar nyelv már kiterjedt használatban volt; ezt írásos okmányokkal bőségesen tudjuk bizonyítani. De mi bizonyíték van arra, hogy a víz alól éppen felszabaduló területekre, a szűz talajra is ugyanaz a nép költözött be? Mit mondanak erre nézve a nyelvészek? Ők a pionír népre vonatkozó ismereteiket abban összegezik, hogy azok valamennyien ragozott nyelvet beszéltek és egymást megértették. Elfogadják a Genezis 11. fejezetében feljegyzett megállapítást, amely szerint kezdetben az egész földön csak egy nyelv, csak egy beszéd dívott. A tudósok szükségesnek is érzik, hogy a történet hajnalán mutatkozó nyelvi egységet összefoglaló névvel is kifejezésre juttassák. Marr orosz régész erre a célra a japheti kifejezést, egy francia tudós viszont a földrajz fogalmi köréből választott asianique jelzőt ajánlotta. Utóbbi tudós szerint a szóbanforgó népeket "főleg ragozottnak mondott

nyelvük, továbbá vallásuk alapján ismerjük fel és mellesleg azon embertípusok révén, amelyeket emlékeik ábrázolnak" (40m. 28).

Közös elnevezésül, ha nem is összefoglalólag, de népenkint többször megismételve, L. A. Waddell az árja nevet használja. A lényeget: az egynyelvűséget és a nyelv ragozott voltát mindegyik tudós jól látja, de a javasolt elnevezések közül csak az úri, árja névnek van történeti és nyelvészeti igazoltsága; ez illik bele a mi elgondolásunkba is, hacsak az ASI-ANI alatt is nem Árja-honit értünk. Közelebbről vizsgálva a dolgot, a nyelvészek azt is felfedezték, hogy ennek a legősibb nyelvnek ragozó szerkezete döbbenetesen hasonlít a magyar nyelv szerkezetéhez. Vannak, akik összeállításukban a magyar nyelvet kifejezetten említik, mások ugyanezt a gondolatot a nyelvtudományban használt tágabb értelmű műszóval fejezik ki, magyar helyett finnugor vagy uralaltáji jelzőt használva. Egyre megy, hogy miképpen fejezik ki magukat, mert az őskeleti nyelvnek a magyarral való kapcsolata a két utóbbi műszóban is benne foglaltatik.

A fenti megállapításokra támaszkodva joggal kérdezhetjük, vajon jelentenek-e magyarul érthető dolgot a legrégibb neolitikus telephelyek földrajzi neveiben megőrzött szóelemek? A vizsgálatot megkísérelhetjük mi is, hiszen végeredményben a nyelvészek is e földrajzi nevek elemzése alapján állították fel a maguk tételét. Említettük a Régi Kelet felső részében a következő földrajzi neveket: Habúr, Orontes, Jordán, Kaspis (Hurkaisi), Kaukázus, Jármó, Jerikó; déli részében pedig ezeket: Turkani, Magosi, Nakuru, Eburru és Njoro. Ha csupán ezekre a nevekre korlátozzuk megfigyeléseinket (az Araxesről később külön szólunk), akkor is azonnal észrevesszük, hogy azokban a mi magyar nyelvünk úr szava, mint alkotóelem, minden hangtani változatában (úr, ár, er, or, uru, stb.) előfordul. Figyeljük csak meg: Hab-úr, Nak-uru, Eb-erre, Nj-oro, Húr-kani, Or-on-tes, Ar-al, J-or-dan, J-eri-kó. Egyik-másik név egyéb összetevő elemét is értjük. Ilyenek a folyóvíz jelentésű Hab szavunk, a szókezdő H nélkül szereplő Hon (On, An) szavunk, az isten szokásos ‚jó' jelzője, a lakóhely értelmű Ma és Kő, továbbá az Eb, Nagy, Víz (Pis), Magas és Törzs (Tes) szavaink, meg a Hó (Hau, Kau) és .Ház (Kas). Eszerint Jerikó: Jó-Úr (isten) Kője (országa) volna; Jarmo: Jo-Úr-földje (Ma); Orontes: Úr-hon-törzs lakóhelye, és így tovább. Mivel ezekben a földrajzi nevekben kétségen kívül ősrégi egytagú magyar szavak szerepelnek, nagyon valószínűnek kell tartanunk, hogy a jégkorszak után felszabaduló szűz talajra mint

kultúrnép elsőnek valóban a magyar nép két ága vonult be.

A régészek szerint a víz alól felszabadult területeken a neolitikus kultúra helyi előzmények nélkül, hirtelenül és magas fokon jelent meg, összes kísérő jelenségeivel együtt: írással, földműveléssel, ipari tudással és kiforrt hitvilággal. Ha ez igaz, amiben nem kételkedhetünk, akkor az is igaz, hogy azokon a magasabb fekvésű vidékeken, a Kaukázusban és a Nagy tavak körül, ahol az ősi magyar népesség a vízözön idejét átvészelte, már birtokolta neolitikus kultúrájának alapvető elemeit.

Szemlénk végén annyit biztosan állíthatunk, hogy ezentúl, legnagyobb óvatosságunk és legmesszebb menő hitetlenkedésünk ellenére sem utasíthatjuk el a magyar őstörténet új megfogalmazásának lehetőségét. A mai magyar nemzet fizikai és kulturális összefüggése az őskeleti két ágú magyar néptömbbel oly szorosnak látszik, hogy ezt a nemzetet a világ legősibb népe egyenes folytatásának kell tekintenünk. Egyelőre azonban további bizonyítékokkal kell kézenfekvővé tennünk, hogy az őskeleti nép, amely a csiszolt kőkorban írta történetének első ragyogó fejezetét, valóban hungár- magyar volt. Erre szolgálnak a Krisztus előtti évezredekben írt magyar nyelvű okmányok.

Ideje, hogy jegyzetet írjunk a magyar nyelv régi állapotáról, három vagy négyezer évvel ezelőtti hangállományáról és megemlítsük a nyelvészek idevágó eredményeinek legfontosabbjait. Ezek ismerete nélkül ugyanis a nyelvi szakmában nem jártas olvasó nehezen érti meg, hogy egyes régi szavakat mi jogon írunk át mai helyesírásunkkal úgy, amint bemutatjuk.

Az ómagyar nyelv egyik legfontosabb jellemzője, hogy abban a mássalhangzók száma kevesebb volt, mint ma: hiányoztak belőle a lágy hangok, a B, C, CS, D, F, G, GY, NY, TY, Z és ZS, valamint a H hang is. Ahol a mai magyar nyelvben ilyen hangok fordulnak elő, azok helyett a régi nyelvben a megfelelő kemény hangok szerepeltek: P állott a mai b é: f helyett; K a mai g, gy, h helyett; T a mai d, ty, z, zs helyett; S a mai cs, gy helyett; N a mai ny helyett. Száz szavunk akkor még SZATA lehetett, Kéz: KETE, víz: VETE, méz: METE, a fenyő PENU, a fa PA; a fészek PESUK volt s a hon helyett azt mondták ON, AN, hab helyett AB, a hunok neve UNI volt, a hajó neve AIO; Magyar helyett a

MA KAR, MASAR, MATAR stb. neveket használták. Ami a magánhangzókat illeti, azok még igen közel álltak egymáshoz: az A, O, U szinte egyformán hangzott, éppen úgy mint az E és I. Ékezetes magánhangzók nem szerepeltek.

A fejlődés egy újabb szakaszában a főnevek végén észlelt befejező magánhangzó, ami a szavak rövid magánhangzóval való kimondását lehetővé tette, lekopott s ennek nyomán a megelőző magánhangzó megnyúlt. A KETE, VETE, HETU, URU, UTU szavakból így előállt a mai kéz, víz, hét, úr és út szavunk. A ragozás bizonyos eseteiben azonban, mint például a tárgyesetben is, a szó ősi gyökere továbbra is megmaradt, úgyhogy ott a szavakat ma is rövid magánhangzóval ejtjük ki, tehát kezet, vizet, hetet, urat és utat mondunk.

A régi magyar nyelvben a főnevek végén néha megjelent egy -os, es rag, ami a határozott névelő (.az.) szerepét töltötte be. Utóbb ezt a szokást elhagyták, mert a határozott névelő a szó elejére került, ahol ma is áll. Egyes főnevek tövéhez azonban a változás idején a hátratett névelő már annyira hozzáforrt, hogy nem vált onnan le, hanem a mai napig ottmaradt (166m. 118). Ilyen szavaink például a páros, város, kakas, piros. Saját megfigyelésünk szerint a főnevet befejező magánhangzó is a névelő szerepét (ezúttal .a.) tölthette be. Jó példa a hozzáragasztott névelő használatára a két Egyiptomot egyesítő magyar király Mén úr neve, amit megtalálunk Amén (A Mén) és Ménes (Mén-az) alakban is. Az előadottakra olv. 7m., 86m., 118m., 188m., a H-ra 177m. 138.

5) Az éghajlati viszonyok alakulásáról bőven olvashatunk minden őstörténeti munkában: 91m. 5, 25 sk; 86m. 40; 177m. 111; 73m. 28 sk; 39m. 248; 31m. 214. A Biblia emlékezése szerint a vízözön elől megmenekült emberiség egyik ága a Kaukázus alatti hegyekben talált oltamat: a híres bárka a Ararat hegyén érintett újra földet; e hegy nevében benne van jellegzetes Úr, Ár szavunk. A régészek viszont az emberiség legrégibb nyomait az afrikai Nagy tavak vidékén találják a hegyek között (91m. 5 sk), ahova a vízözön elől az emberiség másik ága vonult.

6) A keleti ősnyelv ragozott voltára és magyarral való kapcsolatára olv. 17m. munkáját; részletekre: 91m. 157, 321-327; 166m. 125 sk; 177m. 114; 91m. 635; 129m. III 22; 27m. 108. A huni (úri) nyelvről: 81 m. 122;

40m. 25; 87m. 329; 91 m. 664 jzt. Ernest Lewy berlini professzor a finnugor nyelvek szókincsét összehasonlította a mai afrikai nyelvek öröklött szókincsével és meglepő. számban talált hasonló hangzású és jelentésű szavakat. (125m. 16). Ugyanezt mások is mondják (22m. 90). A hazai magyar nyelvészek afrikai, afganisztáni, indiai és más nyelvekkel való egyezéseket is észrevettek, de azokat véletlen összecsengéseknek tekintik, mert nincs elképzelésük a nagy összefüggésekről (141m. 16).

MAGYAR VOLT-E A RÉGI KELET KULTÚRNYELVE?

A KUTATÁSOK JELEN ÁLLAPOTA

Általános tudományos felfogás szerint a Kr. e. évezredekben a Régi Keleten két kultúrnyelv virágzott: az egyiket szumírnak, a másikat egyiptominak mondják. Előbbiről azt vélik, valahonnan északról eredt és a Tigris és Eufrátesz közén a napisten, Szemúr (Szumér, Szumír) országában bontakozott ki irodalmi nyelvvé. Onnan terjedt el azután Mezopotámia többi részébe és az Eufráteszen túl nyugat felé, egészen a Földközi tengerig. Az egyiptomi nyelvről pedig úgy vélekednek, azt nemcsak a Nílus völgyében beszélték, hanem egész Délkelet-Afrikában, majd utóbb, az Egyiptomi Birodalom kialakulása (Kr. e. 1500) után a Földközi-tenger és az Eufrátesz nagy kanyarja közé eső szíriai vidéken is. E két nyelvet a világ legrégibb nyelvének ítélik (The language of the hieroglyphs is perhaps the oldest in the world, 22m. 94).

A szumírnak illetve egyiptominak mondott nyelv alkalmazási területe, ha jól megfigyeljük, pontosan az, amelyet megelőző vizsgálataink alapján a két ősi magyar népág, a hun illetve magyar első szállásterületének ismertünk fel, ahol a Hungár illetőleg Magyar név sűrűn előfordul és ahol ez a hungár- magyar nép volt az uralkodó kultúrnép. Ezen az összefüggésen tűnődve, három kérdés merül fel előttünk:

1. vajon nem történt-e itt valami végzetes nyelvészeti tévedés, valami rendszeres félreértés és félremagyarázás, amiért a szumír és egyiptomi nyelvet eddig még nem tudták közelebbről meghatározni.

2. vajon a szumírnak és egyiptominak elnevezett két nyelv nem volt-e tulajdonképpen egy és ugyanaz a nyelv és

3. nem volt-e mind a kettő egyformán magyar nyelv? E kérdések felvetése azért is jogos, mert nincs történeti bizonyíték arra, hogy a Régi Kelet felső részének nyelvét szumírnak, alsó részének nyelvét egyiptominak nevezték volna maguk az ott élő emberek vagy más egykorú írók. Ezt a két elnevezést a régi iratokban csak földrajzi megjelölésként használták, de nyelvre és népre vonatkoztatva nem; ilyen értelemben a két nevet csak a 19. század tudósai hozták forgalomba. (7)

Azok a szövegek, amelyeket szumírnak mondanak, kétféle írással készültek: képírással, vagy ékírással. Az előbbi módszerrel a régibb szövegeket írták, utóbbival a fiatalabb korból valókat. A képírásos mezopotámiai szövegekhez a szumerológusok eddig még hozzá sem nyúltak; azok közül tudomásom szerint egyetlen egyet sem olvastak el. Ott tudniillik az ábrázolt képek nevét igazi szumérul (magyarul) kellene kimondani és azok hangértékeiből kellene a tulajdonképpeni szavakat kihámozni. Aki tehát nem tud igazi szumérul, a képírásos mezopotámiai szövegeket nem fejtheti meg. Ez az észrevétel már egymagában is nagyon sokat sejtet. A mezopotámiai nyelvre vonatkozó forgalomban lévő nézeteket ilyen körülmények között kizárólag az ékjelekkel írt szövegek alapján fogalmazták meg. Az ilyen ékjelek legtöbbször mássalhangzót jelölnek és az olvasó toldja hozzájuk a szóban megkívánt magánhangzókat.

A mássalhangzókat igazi szumérul való tudás nélkül is el lehet olvasni, de nem lehet biztosan kitalálni a hozzájuk illő magánhangzókat, sem nem lehet a jeleknek szavakba tagolását megejteni. Ami pedig az egyiptomi szövegeket illeti, azok legrégibb darabjait szintén képek egymás mellé rajzolásával készítették. Utóbb itt is egyszerűsített írásjeleket használtak, képekből készített hieroglifákat, amelyek elsősorban szintén csak mássalhangzókat jelölnek; a magánhangzókat legtöbb esetben ott is az olvasónak kell pótolni az egyiptomi nyelv szellemében. Az egyiptológusok is csak az újabb, a hieroglifákkal írt szövegeket olvassák, de ők sem tudják megállapítani, hol milyen magánhangzót kell kitenni és miképpen kell az írásjeleket szavakba tagolni. Ha ehhez még hozzáadjuk, hogy a kemény és lágy ikermássalhangzóknak azonos jelük volt (T = D; P = B; S = SZ; K = G; L =

R) már körülbelül fogalmat alkothatunk magunknak arról a tengernyi hibáról, ami a szumér és egyiptomi eredetű szövegek olvasása illetve mai ábécére való átírása közben elkövethető.

Nincs egységes gyakorlat arra nézve sem, miképpen kell a kiolvasott szavakat mai ábécével leírni. Vajon erre az angol, francia vagy más nyelv ábécéjét kell-e használni? A magyarra sohasem gondoltak. Ha az angolt vesszük alapul, hogyan lehet ezzel a grafikával leírni a magyarral jól jelölhető gy, ty, ly hangot? Innen ered aztán, hogy ugyanazt a szót vagy nevet a kézikönyvekben a szerző nemzetisége szerint négy-öt különböző alakban is megtaláljuk, mint például Úr város Muger nevű romjainak esetében, vagy a Hungar és Magyar nevekkel kapcsolatban, miként mát láttuk. Idegen tudósok átírásából csak az tud használható dolgot kielemezni aki tudja az átíró nemzetiségét, ismeri az ő nyelvének fonetikáját és grafikáját. Bonyolódik a dolog, amikor az angol tudós tudni véli a hiteles kiejtést, de annak jelölésére saját ábécéjében nem talál megfelelő módot és ezért ilyen helyeken az olasz nyelv grafikáját alkalmazza. Mi történik aztán, ha az így ábécésített nevet történetesen egy német tudós használja és a maga írásjegyeivel módosít a szón vagy néven? Olyan bonyodalom származik ebből, hogy ember legyen a talpán, aki a nagy összevisszaságból, eltorzított szavakból a szumír vagy egyiptomi nyelv szókincsét, hangtani sajátságait akarja megállapítani és véleményt mondani a nyelv lényege felől (8)

A helyes hangzósításnak, valamint a helyes átírásnak és megértésnek alapfeltétele az volna, hogy a mai kutató ismerje a nyelvet, amelyen a szóbanforgó ókori szöveg készült és tudja annak kiejtési szabályait. Ez az ismeret azonban hiányzik, következésképpen nincs meg az a bűvös kulcs, amivel a titkot kinyithatnák és fáradozásuk megnyugtató megoldáshoz juthatna. Ilyen kulcs hiányában az idegen tudósok - mindig róluk van szó - pótkulcsokhoz folyamodnak. A mezopotámiai szumér nyelvet a perzsa, asszír és főleg a héber nyelv segítségével, az egyiptomit pedig a kopt és görög segítségével próbálják hangzósan átírni. Ezzel tovább romlik a szó eredeti alakja. Az ilyen módon átírt mezopotámiai és egyiptomi szavakból kritikus helyeken gyakran eltűnik egy-egy magánhangzó, másutt viszont feleslegesen megjelenik, a mássalhangzók összecserélődnek, a szavak megrövidülnek, vagy az egyfolytában írt szöveg írásjeleinek szavakba tagolása hibásan történik meg, vagyis az átírt szöveg a

felismerhetetlenségig eltorzítja az eredetit, az igazi szumér és az igazi egyiptomi nyelvet. E sokrétű hiba nyomán az ábécés átírásokban egy olyan nyelv jelenik meg szemeink előtt, amely nem hasonlít semmiféle más nyelvhez, amelyről el lehet mondani, hogy rokontalan és szükségszerűen azt is, hogy már kihalt. Aki a szumerológia és egyiptológia e szomorú hátterét nem tudja, az eléje tálalt zagyvalékot hajlandó "szumérnek" és "egyiptominak" elfogadni.

A Régi Kelet két kultúrnyelvének bizonytalan hangzósítását, rossz átírását és eredeti vonásainak tökéletes eltorzítását az orientalista tudósok maguk is észrevették. Waddel már régen szemrehányást tett a nyelvészeknek, amiért az asszír nyelv alapul vételével írták át a Mezopotámiában beszélt nyelvet. Ezek a tudósok, mondja Waddell, "téves faji és vallási elméletekkel megterhelve láttak munkájukhoz és nem volt semmiféle kulcsuk a személynevek tulajdonképpeni hangzásához, melyek a több hangértékű szumér jelekkel írva maradtak ránk" (181m. 121). A szumír nyelv kerékbetörése olyan méreteket öltött, hogy az első megfejtések használhatatlanoknak bizonyultak és félre kellett azokat tenni (114m. 22). Samuel Kramer amerikai szumerológus, aki ez utóbbi észrevételt tette, maga is megengedhetetlenül nagy szabadsággal fordítja szövegeit angolra és gyakran bizony egészen mást olvas, mint ami írva van. Ennek ellenére is sok megoldatlan problémája marad (114m. 65, 68, 69, 73, 75, 76, 77), mert "igen gyakran csak sejteni lehet a szavak értelmét a környező szövegből" (113m. római 22). Neki sincs "kulcsa" és eredményei annyira egyéniek, hogy azok alapján a szumér nyelvet ő is rokontalannak találja, előzmény és folytatás nélkülinek, s Kr. e. 2000 táján meg is állapítja halálát. Ami pedig az egyiptomi hieroglifákat illeti, azok olvasása is sajnos - túlnyomó többségben légből kapott, amiről Sir Wallis Budge munkáinak áttanulmányozása alapján a kezdő egyiptológus is meggyőződhet. De ő maga is mondja, hogy nagyon sok szónak, főleg igének kiejtését nem tudta megállapítani és az írásjelek általa adott értelmezése gyakran csak hozzávetőleges (25m. 146 és passim).

A valaha élt legnagyobb egyiptológus, a francia Maspero őszintén megmondja: "Minden igyekezetünk; hogy a régi egyiptomi szavak kiejtését megkíséreljük, csak megközelítő eredményre vezethet, mert sohasem tudjuk kellő biztonsággal megállapítani, vajon azok miként hangzottak. Csak annyit tehetünk, megállapítjuk, milyen kiejtést

tulajdonítottak neki a görög időkben és onnan következtetünk visszafelé a régibb korszakokra, amennyire ez egyáltalában lehetséges" (129m. I. római 6). "Az egyiptomi neveknek manapság általános kiejtése nem is olyan biztosan egyiptomi, hanem sokkal inkább egyiptológiai, vagyis az egyiptológusok feltevése szerinti kiejtés" (26m. 26). A puszta igazság tehát az, hogy a tudósok csináltak egy szumér és egy egyiptomi nyelvet, ami az igazi szumérnak és igazi egyiptominak csak karikatúrája, de amely a valóságban sohasem létezett.' Ezt a megállapítást a továbbiak során az olvasónak sohasem szabad szem elől tévesztenie.

Be kell azonban látnunk, hogy bizonyos esetekben valóban igen nehéz, sőt lehetetlen a leírt szöveget jól elolvasni és értelmét kideríteni, még ha fel is vagyunk szerelve az írás és olvasás szabályainak ismeretével és használjuk az egyedüli jó kulcsot, a magyar nyelvet, a szavak hangzásának megállapításához. Elvégre négy-ötezer évvel ezelőtti világ szellemi hagyatékát vizsgáljuk, olyan korét, amelyben az emberek észjárása egészen más volt, mint manapság. Ezt a nehézséget csak úgy tudjuk részben legyőzni, ha a Kr. előtti évezredek hitvilágát és állambölcseletét behatóan tanulmányozzuk. Ezért amikor egyes szövegeket közlünk, egy-egy mondathoz gyakran terjedelmes magyarázatot kell fűznünk. Ennek érzékeltetésére szolgáljon az alábbi néhány példa.

Lépten-nyomon előfordul az egyiptomi és mezopotámiai szövegekben a napisten ilyen megnevezése: Égúr, Székúr, Kerek Úr, Napúr, Ősúr, Magúr, Útúr, Honúr, Szemúr, Égető Úr, Vörös Szemű és még vagy húsz hasonló. A nyugati írók, akik a kulcsnyelvet nem birtokolják, ezekből a kifejezésekből csak a végén levő úr szót értik, amit istennek fordítanak. Ezért azt hiszik, ahány ilyen úr végű név van, ugyanannyi istent tiszteltek a régiek. Van tehát számukra God An, God Utu, God Sek és így tovább. Aki a kulcsnyelvet ismeri és megtanulta a régiek vallását, az minden további nélkül felismeri, hogy ezek a kifejezések egy és ugyanazon istenre, a napistenre vonatkoznak, akit a régiek hol egyik, hol másik tevékenységében képzeltek el és aszerint illettek nevekkel. Ugyanolyan szemlélet ez, mint a katolikus vallás egyistene, aki Atyaisten ha teremtő minőségében gondolnak rá, Fiúisten ha megváltó szerepét emelik ki és Szentlélek-isten ha megszentelő tevékenységét hangsúlyozzák.

A napisten említett sok nevét megértjük, ha a régiek vele kapcsolatos képzeteit megemlítjük. Szerintük a nap, ez az égitest volt az isten látható képe. S mivel e látható kép alakja kerek, istenüket ebben a vonatkozásban Kerek Úrnak mondották. Mivel ez mindent megvilágít és mindent lát, akárcsak valami óriási szem, neve lett a Szemúr. Mivel azonban szeme páratlan, vagyis csak egy van belőle, nevezték Egyszeműnek is, színéről pedig Vörös Szeműnek, égen való tartózkodásából Égi Szemnek vagy Égszemnek. Roppant tűzével haragjában felperzseli az országokat, így ebben a minőségében Égető Úr és Sütő Úr lett a neve. Úgy képzelték el, hogy a nap a saját birodalmában egyedüli úr, ezért ő is Honúr, birodalmában Égi Király. Ha mozgását figyelték, észrevették, hogy minden reggel felkel: Ra-Kel (Rachel), birodalmának keleti részén: Kel-Út, ott beleül egy székbe: Szék-Úr, azután végigkocsikázik az égboltozaton vezető fényes útján: Útúr, és miután pályáját befutotta, nyugaton: Nyug-Út, leesik a látóhatár alá: Esút, Este. Ha ezt a vallásszemléletet bármilyen röviden előadjuk, azonnal minden világos lesz előttünk és belátjuk, hogy a napvallást követő régieknek nem volt ezer istenük, hanem csak egyetlen egy.

Eddig még biztos lépésekkel követhetjük elődeink gondolkodását, megértjük az általuk használt neveket és a magyarul nem tudóknak is meg tudjuk magyarázni. Jobban bonyolódik a dolog, amikor a régi teológusok szójátékot űznek és az isten neveivel kapcsolatban olyan szavakat emlegetnek, amelyek velük összecsengnek ugyan (assonancia), tehát a név írására alkalmasak, de egyébként semminemű szerves kapcsolatban nem állnak. Az ilyen szavakból aztán mondatokat, első pillanatra teljesen érthetetlen imádságokat teremtenek,. szokásokat hoznak létre. Például az isten Égúr nevével összekapcsolják az egeret, Székúr nevével a szekeret, Kerek Úrral a kocsikereket, Úri Őssel az óriást és így tovább. Hogyan tudna hát eligazodni egy magyarul nem tudó valaki, hogy az Égura említett írásjelei mikor jelentik a Fennlakót és mikor a földi állatot, az egeret; mikor szekér a szekér és mikor Székúr? Ők azt hiszik például, hogy a babilóniak az egeret imádták. Az összefüggések világánál erről is kiderül, hogy nem a bálványokat imádták, ahogy a mai templomokban sem a kiállított szobrokat imádják, hanem azt, akit azok jelképeznek, illetőleg a képírás szabályai szerint írnak. Sokat szerepelt a templomok oltárán a csiszolt kőkor idején, meg a bronzkorban is egy kicsi bronzkocsi. Ezúttal sem a szekeret imádták,

hanem azt, akit ez a jármű vitt: Székurat és Az-Ég-Urát.

Nekünk magyaroknak az ilyen dolgok észrevétele fontos és ezek szolgáltatják a legsúlyosabb bizonyítékok egyik sorozatát arra nézve, hogy milyen nyelv volt a szumér és az egyiptomi. Az egér - Égúr, szekér Székúr esetében magyarul tökéletesen értjük a szójátékot, éppen úgy mint amikor Szemurat, a napistent szamárral ábrázolják. De hány úgynevezett bálványt nem tudunk megérteni! Amikor elvész a nyom, tehetetlenek vagyunk. Jobb ezt őszintén bevallani, mint valami egyéni magyarázatot adni és az olvasót félrevezetni, a régieket pedig megrágalmazni. Ők nem krokodilokat, kígyót, békát és férgeket imádtak; a komoly történetírók tudják is (57m. 10; 91m. 717; 129m. III. 153), hogy ez éppen olyan kitalálás, mint a szumér és egyiptomi páratlanul álló nyelv meséje.

Miután ennyire nehéz a régi keleti szövegek olvasása, ábécés átírása és megértése, nem kell csodálkoznunk azon, hogy csak igen kevesen vállalkoznak a göröngyös úton végzendő munkára. Ez magyarázza meg, hogy a százezer számra menő és már 70 vagy 80 esztendeje ismert szumér és egyiptomi irodalmi szövegek tanulmányozása mind a mai napig alig haladt előre (114m. római 8). Ez az oka annak is, hogy a meglévő ábécés átírások közelebbi nyelvészeti vizsgálatokra alkalmatlanok és a szumér és egyiptomi nyelv mibenlétének tisztázására nem használhatók fel. A helyzetet A. Nehring német tudós már 1936-ban szóvá tette, amikor így nyilatkozott: "Ez ideig még alig tettek kísérletet arra, hogy a nyelvtant, hang- és alaktant, valamint a mondattant az ókor történetének problémáival kapcsolatban értékesítsék". A sorok budapesti idézője hozzáteszi: "A helyzet ebben a vonatkozásban, tudomásom szerint, e nyilatkozat közzététele óta sem változott meg lényegesen" (92m. 8).

A kutatások mai állapotának átvizsgálásából látható, hogy a szumírnak és egyiptominak elkeresztelt nyelv ügyében valami súlyos tévedés történt, mert e különlegesnek, páratlannak és kihaltnak minősített nyelvek mégsem látszanak rokontalannak, folytatás nélkülinek, hanem nagyon is szoros összefüggésben állnak az élő magyar nyelvvel, vagyis hogy a szumerológia és egyiptológia alapvető tétele nem lehet helytálló

7) A mezopotámiai nyelvet első vizsgálói szkíta nyelvnek minősítették.

Ma már pontosabban szólnak és világosan magyar, finnugor vagy uralaltáji típusú nyelvnek mondják, de mégis szumírnak nevezik. A szumír megjelölést 1869-ben Oppert francia tudós vetette fel és az ő sugalmazása nyomán terjedt el a kézi könyvekben. Oppert az elnevezéshez úgy jutott, hogy egy szövegben ezt a kifejezést olvasta: Szumér és Agade ura. Az Urat királynak fogta fel, a másik két szót pedig országnévnek. A nevet azután kiterjesztette a nyelvre és a népre (115m. 20 sk).

Oppert azonban nem értette meg sem a szumér (Szemúr, azaz a napisten), sem az Agade (Égető, a napisten másik neve) tulajdonképpeni értelmét, következésképpen nem fogta fel, hogy ezek elsősorban vallási 'kifejezések: Szemúr, az Égető Úr; területet jelentő értelem meghatározó hozzáadásával pedig egyszerűen csak ennyi: napisten országa.. A kifejezést minden olyan helyen lehetett alkalmazni, ahol a napistent imádták. Be lehetett helyettesíteni a kifejezésbe a napisten bármelyik más nevét és a terület meghatározó szavak akármelyikét: Hon, Kő, Ma, Ta. Volt például Napotthon, Szemhon, Makor-i-Ta, Hét-i-Ta, Ég-i-Ta, Szem-i-ta, stb. A napisten Égető nevének írására a négykulcsú hegedű alakja szolgált, aminek H nélküli régies kiejtése EGETU volt. A szimbólumot Egyiptomban többféle kombinációban használták, például a hegedű visszhangzó részébe T és M jeleket rajzoltak, amit lehetett Égi Szemnek, Egyszeműnek és ősibb kiejtéssel Egyiptomnak olvasni. Hegedű volt a szimbóluma a Kr, e. II. évezredben a Kaukázus alatti térségből nyugatra és délnyugatra vándorló Húri és Mitatanni népnek. Számtalan várost és kerületet hívtak Szumírnak, amelyek Mezopotámián kívüli területen voltak. Ebből elég világos, hogy sem a szumír sem az agade úr nem köthető csak egy területhez, és nem alkalmazható nyelvre és népre.

8) In the orthography of names complete confusíon reigns throughout the scholarly literature (27m. római 5). - It is hardly necessary to say that differences of opinion exist among scholars as to the method in which hieroglyphic characters should be transcribed into Roman letters (25m. 32). - Since in hieroglyphic writing only the consonants and not the vowels ere indicated, our reading of Egyptian names is only a compromise and we do not pretend that our form of transcription renders the names as they were pronouced (172m. 4).

9) Needless to add, no one supposes that the result of this compromise is anything but a caricature of the ancient Egyptian tongue, but, the circumstances being as they are the best that can be done (38m. 59).

AZ ÚGYNEVEZETT SZUMÍR ÉS EGYIPTOMI NYELV EREDETILEG UGYANAZ A NYELV

Egy- egy nyelv mibenlétét, hovatartozását nyelvtana, hangtana és szókincse együttesen határozza meg. A mezopotámiai nyelvre vonatkozó újabb kutatások eredményeit e három szempont szerint csoportosítva mutatjuk be. Amíg a nyelvtanra és hangtanra a nem-magyar szerzők munkáit is jól használhatjuk, a szókincsre nézve anyagot tulajdonképpen csak magyar tudósoktól eredő munkákban találunk. Az egyiptomi vonatkozásokat saját kutatásaink alapján fűzzük hozzá.

Nyelvtan szempontjából a mezopotámiai (szumír) és a Nílus völgyi (egyiptomi) nyelvet egyformán és főképpen az jellemzi, hogy e nyelvekben a szavaknak van egy hangtanilag általában nem változó része: a szavak töve. A főnevek esetképzéseire, valamint az igék személyjelzésére e nyelvekben a nem változó tőhöz szóelemeket, úgynevezett ragokat illesztenek. Ez a két jellemző vonás - a nem változó tő és az ahhoz illesztett ragok alapján a mezopotámiai és egyiptomi nyelvet ragozó, agglutináló vagy szintétikus nyelvnek mondják. A nyelvszerkezet annyira fontos, annyira egyénítő, annyira határozott és jellemző, hogy már egymagában is megszabja az egyiptomi és mezopotámiai nyelv típusát és kijelöli azt a ma is létező nyelvcsaládot, amelybe mind a kettő beletartozik.

Egy másik jellemző vonása a szóban forgó két nyelv nyelvtanának, hogy bennük a jelző a jelzett szó előtt áll és a meghatározó szó megelőzi a meghatározottat. Így mondják tehát: nagy úr, magas hegy, illetőleg Napúr, Honúr, Útúr, Szemúr. Ennek az eljárásnak fordítottja ritkábban fordul elő. Az. általános tudományos felfogástól eltérőleg, mi az egyiptomi és mezopotámiai szövegek vizsgálata alapján úgy találjuk,. hogy a határozott névelő mind a két nyelvben használatos volt, A és Az alakban. A névelő kétségen kívül a mutató névmásból -

ez, az, régiesen es, as, os eredt és néha nem is lehet eldönteni, vajon névelővel vagy névmással állunk-e szemben. Ennek igazolására jó példa az egyiptomi ‚férfi, hím, csődör' értelmű Mén szó, amit királyok is gyakran használtak trónnév gyanánt. Ez a szó előfordul névelő nélkül MÉN: Mén alakban, előretett A névelővel AMEN: A Mén, hátratett névelővel MENÉS: Mén-ez alakban.'"

A nyelvtan további sajátosságai ezek:

1. a főnévnek, jelzőnek és igének a szumír és egyiptomi nyelvben nincs neme, tehát egyforma alak szolgál a hím, nő és semleges nem kifejezésére;

2. a melléknevet nem ragozzák, az minden esetben változatlan marad;

3. az igék nem az időt jelzik, hanem az állapotot: a folyamatos cselekményt vagy a befejezett cselekményt; ha időviszony megjelölése szükséges, azt körülírással fejezik ki;

4. szenvedő szerkezetet egyik nyelv sem használ.

A hangtan szempontjából a mezopotámiai és egyiptomi nyelv legkiemelkedőbb közös sajátsága, hogy bennük a hangharmónia nagyon erősen érvényesül. Ez a jelenség az emberek beszéd közbeni szájtartásával függ össze és a több szótagú összetett szavak hangtestét befolyásolja. Ha ugyanis a száj az első hangsúlyozott szótag kiejtésére beállt, azaz felvette annak formálásához szükséges helyzetet, az utána következő szótagokat is ugyanazzal a pozícióval igyekszik kiadni. A száj izomzata hozzáidomul a szokványos mozdulatokhoz és így születik meg a nyelv malma, amely irgalmatlanul hangrendbe töri a nem simuló hangokat. Ha tehát az első szótagban mély magánhangzó szerepel, a száj a második szótag magánhangzóját ahhoz idomítja, ha nem mélyhangú. Fordítva is: ha az első szótag magánhangzója magas hang, a második szótagé is azzá változik, ha eredetileg nem volt még magas hang. Az Ég és Úr összekapcsolásából eredő új szó, amikor már csak egy hangsúllyal ejtik ki, a mezopotámiai és egyiptomi nyelvben Eger vagy Egér alakot vesz fel; a Kép és Úr összetéve egy szóvá, Kepere lesz, a Szem és Úr átváltozik Szemere, Szamár vagy Szumér alakúvá, és így tovább.

A mássalhangzók idomulása hasonló tünet, noha arra a nyelvészeti munkák kevesebb figyelmet fordítanak. Ez azt eredményezi, hogy az egymással rokon kemény és lágy hangok, az úgynevezett ikerhangok bizonyos esetekben, különösen két magánhangzó közé fogva vagy a szó elején, felcserélődnek. A cserélődés a következő hangok között gyakori: T>D; P>B; K>G, H; N>NY; S>SZ, CS; F>V.

A hangharmónia többé-kevésbé minden nyelvben megvan, de távolról sem olyan nagy mértékben, mint a mezopotámiai és egyiptomi nyelvben. A kutatónak e törvényszerűség ismeretére nagy szüksége van nemcsak akkor, amikor az írásjeleket hangzósítja, mai ábécére írje azt, hanem akkor is, amikor az összetett szavak eredeti alkotóelemeit akarja megállapítani és az etimológiai értelmet keresi. De szüksége van a hangtani szabályok ismeretére akkor is, amikor a rosszul átírt szövegeket akarja megérteni és helyesbíteni. Amikor például az idegen nyelvű tudós úgy írja át a szumír szöveget, hogy Mezopotámiában a földműves bizonyos mezőgazdasági munkák (szántás, vetés, aratás) elvégzése után imádkozik BAARA SUTU, hangtani ismereteink segítségével rögtön tudjuk, hogy itt pár szót kell olvasnunk és azt is úgy kell átírnunk.

Mezopotámia egyik városának elpusztulását ecsetelve, a szövegíró a rombolást úgy fejez ki, hogy ott az élet megszűnt, olyannyira hogy már a Ku-Ta NEM Ku-Ta Ez a vokalizálás kétségtelenül helytelen és az átíró nem is tudja angol lefordítani, hanem eredetiben adja olvasását. Aki magyarul ért, annak számára nem kétséges, hogy így kell helyesen olvasni: Ku-Ta NEM uK-aT Kutya nem ugat sőt: Kutya sem ugat. Jerikó kőkori szobrait nádból készült vázra kent ragadós agyagból állították elő. Ezt a ragadós keveréket HAWARAH alakban írják át. Nyilvánvalóan Habarcs. (W = B) olvasandó. Mári vár urának egyik hivatalnoka egy UMLU és egy RAQQATUNJ ruhát küldött, amit a szöveget olvasó szintén nem ért meg. Aki magyarul tud, annak a helyes magánhangzók kitalálása nem probléma: omló és rakott ruháról volt szó.

A mezopotámiai és egyiptomi nyelvre az is jellemző, hogy a szavak elején bizonyos magánhangzók előtt a H hang alig vagy egyáltalán nem hallatszott és a fonetikus írásban elhagyható volt. A Hold UD, a Hon ON, a Ház AS alakban jelenhetett meg. A szöveg átírásakor ezt a csendes H hangot természetesen jelölni szabad, sőt kell is. Végül azt is

megjegyezzük, hogy a szavak végén gyakran megjelenik egy befejező magánhangzó, mint pl. az UTU és URU: Út, Úr szóban. Úgy látszik, ezt az utóhangot nem kellett kiejteni, mert inkább arra szolgált, hogy a megelőző szótag hosszúságát jelezze.

Áttérve a szókincs vizsgálatára, itt a fő jellemző vonás az, hogy a két nyelvben a legrégibb szavak túlnyomó részben egytagúak, a többtagúak pedig két vagy több egytagú szó összeolvasztásából keletkeztek. Ezt az észrevételt világosan érzékeltetik a már többször említett Szemúr, Honúr, Napúr, Égúr, Nagyúr (nádor), Magúr, Útúr, Székúr, Ősúr, Honős és egyéb közös mezopotámiai-egyiptomi (magyar) szavak, amelyekben az összetevő két elem az első pillantásra is kétséget kizárólag megállapítható. A szókinccsel kapcsolatban mások is rámutattak arra a feltűnően nagy számú egyezésre, ami az egytagú szavak között a mezopotámiai és egyiptomi nyelvben fennáll. Ilyen közös mezopotámiai-egyiptomi (és magyar) szavak például ezek: Ég, Nap, Út, Úr, Kő, Ma, Ta, Hon, Ház, Lak, Lyuk, Fal, Kés, Víz, Hab, Bot, Szó, Kéz, Kar, Bél. Ős, Has, Szem, Nő, Kép, Sír, Nem, Segg, Hal, Méh, Bak, Süt, Hét, Öt, Hat, Száz; kéttagúak: Isten, Óra, Tudó, Kasza, Kosár, Asszony, Egér, Szamár, Macska, Túró, Kettő, Ezer.

A mezopotámiai és egyiptomi beszéd nyelvtanának, hangtanának és szókincsének tökéletes egyezése nagyon valószínűvé teszi, hogy itt nem két különböző kultúrnyelvvel állunk szemben, hanem egy és ugyanazzal a nyelvvel. Amikor majd a szövegeket olvassuk, a valószínűség helyett ezt határozottan is állíthatjuk. De már itt, a két nyelv szerkezetének vizsgálatakor is idézhetjük annak a tudósnak véleményét, aki időt szakított magának a két nyelv összehasonlítására. Ő határozottan állítja, hogy a mezopotámiai és egyiptomi nyelv és írás eredetileg tökéletesen egyforma volt és hozzáteszi: mind a két nyelv árja nyelv. (11) Az azonosságot maguk a mezopotámiai feljegyzések is igazolják, amelyek szerint hajdanában az egész földkerekség egy és ugyanazon a nyelven dicsérte az Urat (113m. 259). Erre utal az Ószövetség híres mondata is, amely szerint kezdetben a Régi Keleten csak egy nyelv és csak egy beszéd vele (Genezis, c. 11). Hogy a Régi Keletnek csak egy kultúrnyelve volt, bizonyítja továbbá az is, hogy az emberek e nagy darab föld egyik végéből elvándorolhattak másik végébe, de tolmácsra nem volt szükségük sehol sem.

Ábrahám a mezopotámiai Úr városból elment a nyugati hetita vidékre,

onnan tovább Egyiptomba, majd újra vissza a hetiták közé és semmi nyelvi akadályt nem talált. Mindenütt személyesen tárgyalt a vezetőkkel és leszármazói, mint például József, magas állami tisztségeket tudtak szülőföldjüktől messze eső tájakon betölteni. A Régi Keleten komoly nyelvi akadály Kr. e. 1000-ig alig lehetett, de még azután is értették egymás beszédét. Az egynyelvűségre utal az a körülmény is, hogy azok a dialektusok, amelyeket a szakkönyvek külön nyelveknek szoktak feltüntetni, mint a hetita, hurri, elami, arámi, urartui, föníciai, Kréta szigeti, valamennyien ragozott nyelvek, hangharmóniás nyelvek és szókincsükben olyan tömérdek mezopotámiai-egyiptomi szó szerepel, hogy egyes szövegeiket az ősnyelven meg tudjuk érteni.

Kétségtelen tehát, hogy a Tigris és Eufrátesz alsó szakaszán nem egy elszigetelt, minden mástól különböző nyelv volt használatban, hanem ugyanaz az ősnyelv, amelyet a Régi Kelet egyéb vidékén is beszéltek és írtak. Azt sem lehet ezek után állítani, hogy az a nyelv időszámításunk előtt 1750 táján nyomtalanul eltűnt volna. Samuel Kramer saját könyveiből tudjuk meg, hogy a szumér irodalom klasszikus alkotásait az i. sz. előtti II. évezred folyamán foglalták írásba. Akkor még igen élénk irodalmi tevékenység folyt Mezopotámiában és a napisten ottani vallási központjában, Napúr városában tudományos akadémia állt fenn, abban történettudományt, orvostudományt, csillagvizsgálatot, matematikát, zenét és költészetet tanítottak. Ugyancsak Kramer mondja, hogy a szumér nyelvet még a Nagy Sándor halála után következő korban, a Kr. e. 4. században is rendszeresen használták a bíróságokon, ezen a nyelven írtak a papok és tudósok (113m. 281; ugyanígy 101m. 20). Ez a szerep nem hasonlítható a latin nyelv középkori Európában vitt szerepéhez, hiszen Szemúr országának egész állami gépezete éppen egy Kr. e. 1750-ből keltezhető adat szerint az őslakosságból származó SIN MAGIRE: Szín Magyar kität kezében volt (160m. 77 sk). Nem fogadható el a szumér nyelv kihalásával elmélete, ha tudjuk, hogy időszámításunk előtt 612-ben a szumír nyelvű népek összefogása buktatta meg a kegyetlen asszír uralmat és az új babiloni birodalom királyainak legfőbb törekvése a szumér világ minden téren való visszaállítása volt.

Az azonban tény, hogy időszámításunk előtti I. évezred folyamán a Régi Keleten az ősnyelv rohamosan kezdett háttérbe szorulni és helyét az asszír-szemita, majd az újperzsa és arab nyelv foglalta el, amelyek

szerkezeti felépítése más. A Régi Kelet nyelvcseréjét nem is az ősnyelv kihalása magyarázza. Nem azért múlt el ott annak csengése, mintha a nyelv megszűnt volna létezni, hanem azért, mert a nyelv beszélői más tájakra vándoroltak. El kellett vándorolniuk, mert az asszír és perzsa népirtások, deportálások és a termőföldek rendszeres elpusztítása miatt megszűnt további életlehetőségük. Erre a katasztrófára utal egyebek között a Biblia is, ahol meg van írva, hogy "Az úr (Asszúr) innen szétszórta őket más országokba mindenfelé, az egész föld kerekségén" (Genezis, c. 11). Az ősnyelv beszélői tehát elköltöztek, másutt alakítottak új hazákat és magukkal vitték magas kultúrájukat és ősi nyelvüket is. Ez nagy különbség és az ókori történet szokványos szemléletét gyökeresen megváltoztatja. Az árja népek magukkal vitték a keleti magas kultúrát többek között Európába is: az Égei szigetvilágra, a Balkán-félszigetre, a Duna vidékére, Kelet- és Nyugat Európába, mindenhová, ahova eljutottak.

Behatóbb vizsgálat alapján tehát úgy látszik, hogy a szumér és egyiptomi nyelv nem két egymástól eltérő nyelv volt, hanem egy és ugyanaz a kultúrnyelv, amely a ragozott nyelvek családjába tartozik.

10) Amikor a később kialakult nyelvek átveszik a mezopotámiai és egyiptomi szavakat saját szótárukba, gyakran névelőstül együtt kebelezik be. A régi hindu nyelvben erre több példát találunk. A hindu mitológia szótárában többek között ez a név is szerepel: AHALYA. Viselője Gautama csodaszép felesége volt, aki férjét megcsalta és Indra hálótársa lett. A név értelmét a nyelvészek a környező szövegből az ‚éjszaka' fogalmával kapcsolják össze. Számunkra világos, hogy a név házasságtörésre utal és értelme: A hálója, vagit: Indra éjjeli hálótársa: Egy másik példa az ALAKA: A laka szó.

Így nevezték a Meru hegyen élő isten lakóhelyét. Ugyanez a szó névelőtlen ‚laka' alakjában is ismeretes: Mahar Loka, Bhuvar Loka, Gandharva foka (53m.) Ezek a példák is mutatják, hogy volt névelő. A hindu mitológiai szótár egyébként százával tartalmazza a magyar szavakat és olyan meglepetésül szolgál a magyar kutatónak, mint az Egyiptomi Biblia, Homeros Odysseája. az Ószövetség, vagy Caesar 'Oe hello Gallico' c. munkája. Az elveszett magyar törzsek. történetének nyomozásához ezek elengedhetetlen forrásmunkák.

11) L. A. Waddell szavai: The official record of these early Pharaohs in

Egypt ere written in Sumerian script and in the Sumerian or Early Aryan language, the root-words of which form the basis of the cultural and official words in the Ancient Egyptian language (180m. 147) And the radical words in Ancient Egyptian are of Sumerian origin (180m. római 8); I have demonstrated that the Ancient Egyptian language ia radically Aryan in its roots and writing (180m. 7). Mások szerint is: Practically all the Sumerian words are radically Aryan (73m. 11); a két nyelv közti egyezéseket hangsúlyozza továbbá 161 m. 114.

12) A szemita nyelvek a mezopotámiai egyiptomi nyelvtől lényeges dolgokban különböznek. Azok nem ragozott, hanem hajlított nyelvek; ott a hangsúly nem elől van, hanem hátul. Ezért azokban a szumír-egyiptomiból átvett szavak első szótagbeli magánhangzója elnémul és kiesik, következésképpen elől mássalhangzó torlódás keletkezik. A héberben a jelző helye is fordított: a jelző a jelzett szó után áll; a héberben van hímnem és nőnem; a héber a képzők nagy részét (ban, ben, hoz, hez, val vel) a szavak elejéhez forrasztja. stb (90m.).

Baráth Tibor: A magyar népek őstörténete 2. rész

A SZUMÉR ÉS EGYIPTOMI NYELV EGYFORMÁN MAGYAR NYELV

A szumér- egyiptomi kultúrnyelv nyelvtanában és hangtanában. a nem magyar tudósok lépten-nyomon olyan sajátságokat állapítottak meg, amelyek a magyar nyelvben is mind megtalálhatók; a magyar tudósok pedig az egyezést a szókincs tekintetében is igazolták. Ezek alapján a nemzetközi irodalomban általánosan elfogadott és nyilvántartott tétellé lett, hogy a keleti kultúrnyelv és a magyar nyelv között szoros kapcsolat áll fenn. Ma már nem is jelenik meg a külföldön komoly történelmi tanulmány, amely a mezopotámiai nyelv tárgyalása során a magyar nyelvvel való egyezésre valamilyen formában rá ne mutatna. Megtaláljuk ezt az utalást az Egyesült Nemzetek kiadásában megjelent legújabb ókori történeti kézikönyvben is (91m. 635) és az irányzat alól S. Kramer sem vonhatta ki magát (114m. 21 és 115m. 306 sk). Ha már az idegenek ennyire jutottak egy olyan ügy kikutatásában, ami bennünket főbenjáró módon érint és amire nézve mégiscsak mi lennénk legilletékesebbek, sajnálattal kell megállapítanunk, hogy a hazai magyar irodalom ez újabb erőfeszítésben nemcsak nem vesz részt, hanem tudomást sem szerez róla. Így reánk külföldön élő magyar tudósokra hárult a feladat megvizsgálni, hogy tulajdonképpen mit is kell azon a szoros kapcsolaton érteni, ami a régi keleti kultúrnyelv és a magyar nyelv között fennáll.

Feladatunk: megtudni, vajon ma is csak kulturális hatásról kell-e szólnunk, mint ötven évvel ezelőtt, avagy tényleges rokonságot és egyenes leszármazást, esetleg éppen teljes és tökéletes egyezést, tehát az ősnyelv folytatását kell-e vallanunk.

A keleti ősnyelv és a magyar nyelv viszonyát eddig csupán a mezopotámiai ággal kapcsolatban fejtegették; az egyiptomi magyar ág helyzetével tudtommal nem foglalkozol senki. Utóbbi vonatkozásban tehát magamon kívül nincs kire hivatkozzam és támaszkodjam, ezért az alábbiakban főleg a mezopotámiai (szumér) nyelv és a magyar nyelv viszonyát összegezem a nyelvtanban, hangtanban és szótárban található egyezések alapján.

A Mezopotámiában egykor beszélt nyelv és a mai magyar nyelv egyformán ragozott nyelvek. Az igével mind a két nyelvben voltaképpen csak két időbeli állapotot lehet külön formával kifejezni: a jelenben folyó cselekményt és a befejezett cselekvést; időviszonyítás (consecutio temporum). egyik nyelvben sem használatos. A jelző és értelmező szokványos helye mind a két nyelvben a jelzett illetve értelmezett szó előtt van és a jelzőt nem ragozzak. A főneveknek itt sincs, ott sincs nemük; a határozott névelő mind a két nyelvben a mutató névmásból eredt és egyformán A és AZ. A két nyelv nyelvtani szerkezete tehát egyforma, mind a kettő egy és ugyanazt a nyelvtípust testesíti meg. A nyelvi szerkezet feltűnő egyezését először a magyarul alig beszélő tudósok vették észre és azt ők ma is sokkal jobban számon tartják, mint a magyar kézikönyvek. A magyar nyelv életrajzáról megjelent két legújabb hazai kézikönyv (86m. és 9m.) például egyetlen szóval sem utal a keleti ősnyelvvel való kapcsolatainkra.

Egy német kézikönyvben ellenben a szumér nyelvnek ezt a találó méltatását olvassuk: Szerkezeti felépítése szerint a szumér nyelv a ragozó nyelvek családjába tartozik. Ezt a nyelvtípust Európában a finn és a magyar, Ázsiában pedig a török nyelvek képviselik Jellemzője, hogy a nem változó és gyakran csak egy szótagból álló szótöveit hozzájuk függesztett alkotóelemekkel ragozza, amely elemek önmagukban nem használatosak. Az összetartozó szavak és mondatrészek ezen a módon, bizonyos meghatározott szabályokat követve, szervesen összekapcsolódnak és egységes láncba fűződnek. (13)

Magyar részről a Mezopotámiában beszélt ősnyelv szerkezetének a magyarral való egyezéseire Somogyi Ede hívta fel először a hazai tudományosság figyelmét 1903-ban megjelent munkájában (164m.). Az úttörő tudósok: F. Lenormant, J. Oppert és különösen A. H. Sayce eredményeit tolmácsolta, saját észrevételeivel kiegészítette. Utána részletesebben Varga Zsigmond egyetemi tanár vizsgálta meg a kérdést, mindazt elolvasva, amit addig (1942) a témára nézve közrebocsátottak. Eredményeivel alaposan megtámogatta és igaznak minősítette a már tett megállapításokat. A hazai nyelvészek azonban Varga Zsigmond munkája mellett is észrevétlenül mentek el, a mai nyelvészeti munkák meg sem emlékeznek róla. Újabban a külföldön élő magyar tudósok vették fel a kutatás fonalát, legkorábban Bobula

Ida, aki egyéni úton mélyedt el a szumer- magyar grammatika problémáiban (16m. és 17m.). A nagyobb állomásokat jelző nevek közé természetesen más külföldön élő magyar tudósok nevét is be kell illeszteni, akik egyes részletkérdéseket tisztáznak. A szumer és magyar nyelv nyelvtanának egyezése tehát eléggé kivizsgált, megállapított és a külföldi tudományos közvéleménybe jól bevésődött dolog; e téren semmi kétségünk nem lehet.

A mezopotámiai nyelv és a mai magyar nyelv hangtana között tapasztalható alapvető egyezéseket először szintén a nem-magyar tudósok vették észre. Az egyezéseket éppen olyan döntő bizonyítékoknak tekintik, mint a nyelvtani egyezéseket és az eredmények ezen a téren is meglepő közeli kapcsolatok megállapításával záródtak, A hangtan terén a két nyelvben egyformán a nagyon erősen érvényesülő hangharmónia törvényét tartják a legjellemzőbb mozzanatnak. Henry Sweet összegezése szerint: A szumér nyelv és az ural-altáj nyelvcsalád között fennálló rokonságnak legfőbb bizonyító érve az, hogy mindezek a nyelvek a magánhangzók harmóniájának nagy törvénye szerint épülnek fel. A világ sok nyelvében találunk különböző illeszkedő természetű hangváltozásokat, de azok meg sem közelítik a magánhangzóknak az említett két nyelvcsoportban észlelhető harmóniáját, ezért kénytelenek vagyunk ezt a tényt a rokonság olyan döntő fontosságú bizonyítékának tekinteni, mint aminő lenne (az indogermán nyelvekkel való rokonság javára) a hasonlóság, ha (a szumér nyelv) inflektált nyelv lenne"

Szemúrország és Egyiptom nyelvének hangtani sajátságait a magyar nyelv hangtani sajátosságaival részletekben is egybevehetjük, ha a magyar nyelv történetét tárgyaló két legújabb magyarországi kiadványt tanulmányozzuk (86m. és 7m.). Belőlük is megtudjuk, hogy a magyar nyelv mély magánhangzói (A, O, U) régen sokkal közelebb álltak egymáshoz mint manapság és ezért gyakran felcserélődhettek, illetve egyidejűleg használták a szavakat háromféle magánhangzóval. Ugyanez a megállapítás vonatkozik a magas magánhangzókra (E, I) is. A jelenség a Régi Kelet ősnyelvében is megvolt, ahol a magánhangzók egymáshoz való közelsége miatt tulajdonképpen valamennyi számára csak egy írásjelet használtak, amit lehetett bármelyik mély vagy magas hangnak olvasni. Azt is megtudjuk a magyar nyelv életrajzát tárgyaló említett két kiadványból, amit egyébként már félszázada is

megtanultunk, hogy az összetett szavakban a második szótag magánhangzója az első hangsúlyozott szótag magánhangzójának tónusához szokott igazodni, ha eredetileg vele nem egyezett. Ez a hangrendbeugrás régen sokkal nagyobb erővel érvényesült, mint ma, ugyanúgy miként a keleti ősnyelvben is észlelhető.

Nyelvünkben régen a kemény mássalhangzók (P, T, K, N, S, F) nagyobb szerepet vittek mint manapság, akárcsak az egyiptomi vagy a mezopotámiai nyelvben. Ezek a kemény hangok idővel a kiindulóponton felvett szájtartás következtében a többtagú szavakban a magánhangzók hangrendbe illeszkedéséhez hasonló változást szenvedtek: meglágyultak, vagyis ikerhangjuk alakját vették fel: a P-bői gyakran B lett, a T átváltozott D-vé és az eltolódás létrejött egyebütt is: K>G, H;> N>NY; S>SZ, F>V. Röviden szólva, a magyar nyelv történeti hangtana a nyelvészek által elérhető legrégibb korban hajszálnyira azt az állapotot mutatja, amelyben a mezopotámiai és egyiptomi ősnyelv állott a Kr. e. II. és I. évezred fordulóján. Az egyezés az ősnyelv és a magyar nyelv között tehát a hangtanban is teljes.

Ami végül az ősi szumér nyelv szókincsének a mai magyar nyelv szókincsével való egyezését illeti, az olyan nagyfokú és annyira meglepő, hogy arra Somogyi Ede külföldi forrásmunkái alapján már több mint hatvan évvel ezelőtt nagy nyomatékkal mutatott rá. 1903-ban kiadott füzetében idevágó elemzését azzal zárta, hogy "az összes élő és kihalt nyelvek közül egyedül a magyar az, amely a szumír nyelv szókincsét szinte hamisítatlanul megőrizte" (164m. 242). Pedig akkor még távolról sem állt a kutató rendelkezésére az a töméntelen adat, mint ma. Somogyi Ede vizsgálatait annak idején az anyag szűkössége miatt kénytelen volt mégis óvatosan megfogalmazni és csak annyit mondott: A hangtan, a nyelvtan és a szóegyezés szempontjából eltagadhatatlanul közeli rokonság áll fönn a szumér és a magyar között (164m. 193). Az akkor uralkodó finnugor légkörben ennek a munkának nem támadt visszhangja és negyven esztendőnek kellett eltelnie, amíg egy újabb magyar tudós, Varga Zsigmond debreceni egyetemi tanár ismét vizsgálat alá vette a kérdést. Azóta kiadásra került a szumér nyelv szókincsének 4,000 szavát felölelő Szumér Lexikon. Ezt a gyűjteményt Bobula Ida vizsgálta át és 1500-ban állapította meg azoknak a szumír szavaknak a számát, amelyek a magyar nyelvben ma is használatban vannak ugyanolyan hangtani formában és ugyanolyan jelentésben.

> További 1000-ben összegezte azon jegyzékeit szumér szavak számát, amelyek megfelelője megtalálható nyelvjárásainkban, vagy a mindennapi használatból kikerült úgynevezett elavult szavak sorában. Eszerint a számítás szerint tehát 2500-ra, a szumír lexikonban jegyzékelt szókincs 62%-ára tehető a magyarral egyező szumír szavak száma (17m. 11). Ez az arányszám egymagában is nagyon súlyosan esik a latba. (14)
>
> A fenti számításhoz meg kell jegyeznünk, hogy a 2500 közös szumír magyar szó csak egy aránylag kis lexikon átvizsgálása nyomán került elő, amely távolról sem öleli fel a szumír nyelv teljes szókincsét. De ezt a jegyzéket is olyan magyarul nem tudó szakemberek állították össze, akik az ékírással írt szavak hangzósításában és ábécés átírásában tömérdek hibát követtek el. Maguk a szakemberek mondják, hogy a lexikont óvatosan kell használni és nem lehet készpénznek venni a szavak megadott grafikai alakját, sem jelentését. Ezzel azt akarjuk mondani, hogy a lexikonban szereplő szavak között sok az olyan, amelynek magyar szavakkal való azonosítása eltorzított alakjuk miatt nem ejthető meg. Ha magyar szumerológusaink nem idegenek által készített szótárból dolgoznának, hanem magukat az eredeti írott szövegeket olvasnák, a közös szókincs mennyiségét nem 62%- ban, hanem annál lényegesen magasabb arányban állapítanák meg. De ez a 2500 közös szó is elegendő lényegbevágó fontos megállapítások tételére.
>
> Gondoljuk csak meg, hogy a finnugor nyelveknek egymás között körülbelül 500 közösnek mondott szavuk van, amit az egész szókincs átrostálása után állapítottak meg. Ennek az ötszáz közös szónak alapján a balti, urali és magyar nyelvek között a tudósok közeli rokonságot állapítottak meg. Ezt látva, felmerül a kérdés, vajon helyesen járunk-e el, ha szumír- magyar vonatkozásban, ötször ötszáz (5 x 500) közös szó alapján még mindig csak szoros kapcsolatokról és rokonságról beszélünk? Nem volna-e helyénvalóbb ennél erősebb kifejezést használni és már-már teljes azonosságot emlegetni? Valami közelebbi utalásra kétségtelenül szükség van, amit végeredményben az dönt el, olvashatjuk-e a szumír szövegeket mai magyar nyelvünkön? Telekiné Kovács Zsuzsanna, aki szumír nevek olvasására vállalkozott, határozottan azzal a benyomással fejezte be munkáját, hogy e szövegeik világosan mutatják, hogy a magyar nyelvet

úgyszólván mai kifejlett formájában beszélték és írták Mezopotámiában Kr. e. 1000 és 3000 között (Krónika, 1956 június).

E sorok írója legbehatóbban egyiptomi szövegekkel foglalkozott és azok között mindenesetre tucat számra olvasta a pompásnál pompásabb magyar mondatokat ma is jól érthető magyar nyelven. Ha tehát a mezopotámiai és egyiptomi nyelv ugyanaz az ősnyelv és az egyiptomit és a mezopotámiait is lehet magyarul olvasni, akkor abból világosan következik, hogy a régi keleti ősnyelv, az úgynevezett szumír és az úgynevezett egyiptomi nyelv szabályos magyar nyelv volt. Így már felállíthatjuk a szumír = egyiptomi = magyar egyenlőséget, a már korábban megállapított szkíta = hun = avar = magyar egyenlőség mellé. Ha ezt a két egyenlőséget egyfolytában írjuk le, 6000 esztendő népi története összefüggő és szakadatlan láncban jelenik meg szemeink előtt, a magyar nyelv pedig úgy, mint a keleti ősnyelv egyenes folytatása. Ennek a megállapításnak messzemenő következményei vannak.

Megértjük ezek után, ha a maguk tudományos eredményeiben ma is vakon hívő finnugor nyelvészeknek és híveiknek a hallottak hátborzongató újságként szolgálnak, hiszen ha mindez igaz, tanszékek buknak el, folyóiratok szűnnek meg vagy alakulnak át és a hivatalos magyar kultúrpolitikának összes nyelvi és történeti könyveit újra kell íratnia. A finnugor elmélet védelmezői utolsó ellenvetésként azt hozzák fel: jó, jó, de mindez akármennyire kézenfekvő, elfogadható csak akkor lehet, ha az új elgondolásba a magyarral rokon balti és urali nyelvek is beleilleszthetők. Ez tökéletesen igaz, a beillesztés nemcsak igényelhető, hanem szükségszerű és meg is történt: a balti és urali népek is a magyar nyelvű hatalmas keleti közösségből szakadtak ki, nekik is van bizonyítható ókori történetük, nemcsak a Kaukázustól délre, hanem Kelet-Európában is, mint ezt második kötetünkben részletesen tárgyaljuk. De már itt is adhatunk példát arra, hogy a baltiak és uraliak nyelve is beletartozik az ősmagyar kultúrvilágba. Idézünk öt úgynevezett tanúszót, az Úr, Szem, Kéz, Fül és Hal szavunkat.

Az úr szó és összes illeszkedő alakjai, Ár, Er, Ir, Or, Ra, stb. nemcsak a magyar, mezopotámiai és egyiptomi nyelvben vannak rendszeres használatban, hanem a balti és urak nyelvekben is, a felsorolt hangalakok mindegyikében és ugyanolyan sokféle jelentésben, mint a

magyarban. szumérban és egyiptomiban. A mai magyar szem, régiesen Szum, az egy egyiptomiban és szumérben Szem, Szum. Ugyanez a szó a vogulban Szem, osztjákban Sziem, zürjénben Szin, votjákban Szín, mordvinban Szelme, észtben Szilm, finnben Szilme (regiesen Szuome). A magyar Kéz, régiesen Kete, az egyiptomiban és szumérben Ket, ugyanez a szó a vogulban Kat, osztjákban Ket, cseremiszben Ked, votjákban Ki, lappban Ket, észtben Keszi, finnben Kete. A magyar Fül, régiesen Pil, a szumérben Pil, vogulban Pel, osztjákban Pet, cseremiszben Peles, mordvinban Pile, votjákban Pel, zürjénben Pel. A magyar Hal, régiesen Hol, az egyiptomiban és szumérben Khal, Hal, a vogulban Khul, osztjákban Kul, votjákban Kala, mordvinban Kol, cseremiszben Kol, észtben Kala, finnben Kala. Ezek a tanúszavak azt mondják, hogy a balti és urali nyelvek nagyszerűen beilleszkednek a magyar ősnyelv családjába, azok is a Régi Kelet gyermekei, nem pedig az ural- szibériai puszták finn- ugorai.

Ha a balti és urali nyelvek szótárában ma már többségben vannak a nem magyar eredetű szavak, az részben annak következménye, hogy az azt beszélő magyar népággal több idegen elem keveredett és jobban ki volt téve idegen népek kultúrhatásának, mint a Kárpátok övezte Dunamedencébe került népesebb és zárt tömbben élő ág. Szókincsükben azonban még mindig szép számmal találunk közös magyar szavakat és azok száma bizonyára több lenne, ha szótáraikat a hangtörténet tüzetesebb figyelembevételével vizsgálnák át, okulva a keleti tapasztalatokon. Erre magam is meglepődve jöttem rá a manysi (68m.), komi (68m.) és mári (12m.) népköltészetnek és szokásoknak leírását tanulmányozva kétnyelvű szövegek alapján. Egyébként az urali és balti nyelvek, mint a finnugor nyelvészek is mondják, teljes mértékben megőrizték ragozó tulajdonságukat, hangharmóniájukat, ami nyelvtani és hangtani szerkezetük legkiemelkedőbb vonása. Mindezt figyelembe véve, az utolsó finnugor ellenvetést is feloldottnak tekinthetjük.

13) Érdemes a szöveget eredetiben is idézni: Das Sumerische gehört seinem Aufbau nach zu den agglutinierenden Sprachen. Dieser Typ, der in Europa etwa vom Finnischen und Ungarischen, in Asien von den Türkensprachen vertreten wird, formt den unveränderlichen und oft einsilbigen Wortstamm durch angehengte Bildungsteile, die für sich allein nicht vorkommen. Zusammengehörige Worte und Satzteile werden damit zu einer einzigen Kette aneinandergesetzt, wobei die

Kettenbildung einem bestimmten Schema unterlegt (161m. 46).

S. Kramer is hasonlóan ír: Sumerian is an agglutinative tongue, not an inflected one like Indo-European or Semitic. Its roots, by and large, are invariable... In structure, therefore, Sumerian resembles no little such agglulinative languages as Turkish, Hungarian, and some of the Caucasian languages (115m. 306).

14) A Szem-Úr összetételéből eredő nevet egyformán írhatjuk >szumér és >szumír alakban.

15) Anton Deimel Sumerísches Lexikonjáról Kramer ezt írja: based largely on the tompilation: by Brunnow and others, indispensable to the scholar, although it has to be used with considerable critical caution and discriminatian (115m. 26).

RENGETEG A KR. E. ÉVEZREDEKBŐL EREDŐ MAGYAR NYELVEN ÍRT OKMÁNY

AZ ÍRÁS EREDETE

Az emberi nem utolsó tízezer esztendejének történetében a legfontosabb esemény az írás feltalálása. Attól kezdve vált lehetővé a gyűjtött ismeretek elraktározása és minden következő nemzedékre való hiánytalan átszármaztatása. Attól kezdve szabadult meg az ismeret és tudás időhöz és helyhez való kötöttségétől és mintegy szárnyra kelve mindenhová eljutott, ahol az írás nyelvét beszélték. A szellemi élet ezzel indult rohamos fejlődésnek.

Mivel az írás ennyire kimagasló találmány, a tudósok kíváncsian kutatták, melyik is az a nép, amely az emberi nemet e páratlan kinccsel megajándékozta. A múlt század történettudósai, akik még az Ótestamentum gyertyafényénél vizsgálták a Régi Kelet eseményeit, erre a kérdésre is gyorsan megadták a választ: az írás szemita találmányi NEBO szemita isten ajándéka (164m. 73). Amikor azonban előkerültek az Ótestamentumnál régibb ékírásos agyagtáblák és azok megfejtése elkezdődött, kiderült, hogy az írást feltaláló nép ragozott nyelvet beszélt (87m. 171). Ma pedig már azt is tudjuk, hogy Nebo

isten (úr), helyes ábécés átírásban ~Napúr~. Hacsak ennyiben állna az írás eredetére vonatkozó ismeretünk, annak ügye bennünket, magyarokat akkor is felettébb érdekelne, hiszen mi beszéljük a Régi Kelet ragozott nyelvét, a mi őseink voltak Kelet egykori urai és ma már a világon egyedül mi értjük meg az írásfeltaláló isten nevét. De ezenfelül az őstörténeti kutatásban szerzett ismeretünk alapján ösztönünk is azt súgja, kutassunk tovább és vegyük pontosan szemügyre az írásfeltalálás nagyon fontos kérdését.

A világ legrégibb írott emlékeit időszámításunk előtti 3800 tájáról nem Európában találták, hanem a Régi Keleten, a Tigris és Eufrátesz folyók alsó szakaszán. Korban rögtön utánuk következnek a Nílus völgyében talált írásos okmányok, Kr. e. kb. 3200-tól kezdve, majd az Indus völgyében talált feljegyzések, mely utóbbiak származási idejét ez ideig nem sikerült közelebbről meghatározni. E kronológia alapján jó ideig úgy vélték és több kézikönyv még ma is azt tanítja, hogy az írást Mezopotámiában találták fel és onnan terjedt el a Nílus és Indus völgyébe. Az írásnak mezopotámiai származtatását azonban már néhány évtizeddel ezelőtt elejtették, mert a kutatások nem igazolták, hogy a mezopotámiai írásgyakorlat megelőzte volna az egyiptomi gyakorlatot.

Az írásfeltalálás helyére nézve ma tehát másként okoskodnak és két adatból indulnak ki. Az első tény az, hogy az írás, amikor a három keleti kulturális gyújtópontban - Mezopotámiában, Egyiptomban és az Indus; völgyében - először megjelenik, mind a három helyen azonos szerkezeti és formai jelleget mutat (180 m. római 8 és 174; 161m. 114).

Másodszor az írás mind a három helyen helybeli előzmény nélkül, hirtelen és teljesen kiforrt állapotban jelent meg. Ezekből a megfigyelésekből arra következtettek, hogy az írást nem találhatták fel a mondott tájak egyikén sem, hanem mindegyikre egy közös harmadik helyről vitték be első apostolai (v. ö. 32m. 50 és 87m. 172). Bizonyos egykorú régi keleti emlékezések ezt az elgondolást megerősítik. Az egyiptomiak hagyománya szerint az írástudást a Nílus völgyébe valahonnan külső területről, egy északkeletre fekvő országból hozták be (25 m.1).Állítólag egy HARDIDUF nevű nagyúr találta volna fel, aki azt az I. dinasztia idejében hozta volna a HUSAPHAITI = Hazai fajta király udvarába. Mások szerint nem is ő, hanem MYKERINOS =Magyar Honős király kapta volna az ajándékot

(129m. I. 321).

A mezopotámiaiak sem maguknak igénylik az írásfeltalálás érdemét, mert emlékezetük szerint hozzájuk is egy északi fekvésű területről érkezett i (129m. III. 23, 273). Más emlékezés szerint talán Iránon át, egy afölött lévő északi országból (92m. 23). Az egykorúak hagyománya tehát elég egységesen utal arra a valóban északi fekvésű területre - a kaukázusi menedékhelyre - ahol a ragozó nyelvet beszélő fehér emberiség, a magyar nép északi ága lakozott a klimatikus katasztrófa, a vízözön idején. Az írás földrajzi eredete tehát egy olyan tájhoz kapcsolható, ahol valóban magyar nyelvű ősnépek laktak és amely táj a szóban forgó három írásgyakorlat területéhez képest kisugárzó központ volt, mint ezt népi vonatkozásban már megállapítottuk.

Az írás feltalálásának ideje tekintetében még nehezebb eligazodni a vonatkozó szakirodalomban, mint helye tekintetében; a gondolatok itt sincsenek összhangban egy mással és sok az ellentmondás. A zavar arra vezethető vissza, hogy az írás feltalálásának ideje végeredményben függvénye annak, amit írásnak nevezünk. Egyes tudósok például nem tekintik írásnak a képek sorozatából álló feljegyzéseket, amelyek bizonyos eseményeket, pontosabban szólva: bizonyos események főbb jeleneteit örökítik meg. Olyasféle ez, mint a kisgyermek újságja az úgynevezett komik-ok szöveg nélkül. A szóban forgó tudósok szerint ugyanis írásról csak akkortól kezdve beszélhetünk, amikor a lerajzolt képecskék már nem az ábrázolt dolgokat jelentik, hanem amikor már betű vagy hang értelemben állnak. Amikor például a kés képe már nem az eszközt jelenti, hanem csupán ezt a három ábécés jellel leírt hangtestet, amikor az minden olyan szó írására felhasználható, amelyben ez a betű, azaz hangtest szerepel. Mondjuk például a kesereg szót akarnánk leírni ilyen képbetűkkel: a kés rajzával a KES hangcsoport jelölésére, folytatva egy emberalak AR, ER rajzával és befejezve egy faág (AG, EG) rajzával. Ebben a kesereg igében a kés, úr és ág szóhoz az értelemnek semmi köze sincs, a vonatkozó képek nem jelentésükkel. hanem csupán hangcsoportjukkal szerepelnek, mint betűk.

Akik így vélekednek, azok számára írás a Kr, e. IV. évezred elejétől kezdve van. Sokan azonban az írás fogalmának betűkhöz való kötését nem fogadják el. Szerintük az írásjel (kép, betű), meg az azt hordozó

anyag (papíros, kő, agyag, tinta) csak külsőség, technikai dolog, éppen úgy mint külsőség az is, hogy egy-egy írásjel szó, szótag vagy hang értékű. Ezek egyikéhez sem lehet az írás fogalmát kötni. Az írás lényege szerintük nem a külsőségben mutatkozik meg, mert lényege gondolatközlés vizuális módon. Következésképpen számukra írás attól a pillanattól kezdve van, amidőn az emberek gondolataikat, mondanivalójukat vizuális eszközzel kezdték társaik tudomására hozni. Az írás fogalmának e tágabb értelmű meghatározása helytállóbb, megfelel a régiek írásfogalmának és a történeti keretbe is ez a fogalom illik.

Eszerint az írás kezdete és rendszeres alkalmazása legalább Kr. e. 8000-re nyúlik vissza. Ez a dátum egyúttal összhangban van a feltalálás helyével is, mert akkor a kultúra valóban még a vízözön idei menedékhelyen összpontosult. A másik dátum, a Kr. e. IV. évezred már azt az időt jelzi, amikor az írásgyakorlat az emberiség első szétterülésével kezdett helyi formákat felvenni és szorosabb értelemben vett írássá alakult át (v. ö. 166m. 124 sk; 25m. 1; 120m. 29). Az írás eredetével kapcsolatos harmadik kérdés ez: milyen szükséglet hozta létre a gondolatközlés látható formáját? Anyagias hajlamú történészek szerint az indító ok gyakorlati szükség volt: fel kellett jegyezni a közösség raktáraiba behelyezett élelmiszerek és munkaeszközök nevét és mennyiségét, szóval leltárt kellett készíteni, és azután jegyezni kellett a fokozatos kiutalásokat, hogy a javak felhasználása tervszerűen történjék és elég legyen a következő terménybetakarításig. Spirituális hajlamú tudósok az írás keletkezésének okául az istenek szolgálatát és tiszteletét említik: a papok az istenek nevét szemmel láthatóan is híveik elé akarták varázsolni, nemcsak élőszóval. A módszernek óriási lélektani hatása volt, mert a kezdetleges logikában ‚amit látok, az létezik'.

A napisten nevét (és létét) Kerek- Úr minőségében egy kocsikerék rajzával, Szék- Úr nevét és minőségét egy szekér rajzával, Ég- Úr nevét és minőségét egy egér rajzával fel tudták idézni. Az írás keletkezéséről adott magyarázatok mindegyikében van igazság, de kizárólagosságot egyiknek sem tulajdoníthatunk, hiszen az írást egyidejűleg használták gyakorlati és vallási célokra. Az írás keletkezése okául inkább azt tarthatjuk, hogy a társas élet adottságaiból szükségszerűen eredt,- ugyanúgy mint a beszéd maga is, meg a beszédet kísérő kisegítő és értelmező mutogatás. Ezt a magyarázatot valószerűsíti az a tény is,

hogy a legősibb gondolatközlő jelek, ideogrammok és később betűk, gyakran éppen egy-egy gesztust ábrázolnak. A kéz egyik fajta tartása, nyitott tenyérrel ábrázolva,. ezt a szót írta Egyiptomban: AD; egy másik fajta tartása, behajlított tenyérrel ábrázolva, KAP. Az alsó kar behajlított tartásban beszorított ujjakkal az AKAR gondolatot fejezte ki, viszont az egyenesen feltartott két kar kifelé fordított tenyérrel ezt írta:KÉR.

Ezeknek az ősrégi gondolatközlő jeleknek tanúsága szerint a beszéd. mutogatás és az írás egymással szorosan összefüggő, közös tőről fakadó három párhuzamos jelenség, ugyanabból az okból, ugyanabban az időben keletkezett gondolatközlő módszer. Mivel az idézett legősibb írásjelek Ad, Kap, Akar, Kér- egyiptomiul is ugyanúgy hangzottak, mint ahogy magyarul hangzanak, újabb alátámasztást adnak annak a gondolatnak, hogy az írás eredete a magyar nyelvű népekhez kapcsolódik.

Az írásjelek grafikai megjelenésük, illetve alakjuk szerint két típusba oszthatók:

1. az olyanok, amelyek valami konkrét dolgot ábrázolnak és

2. azok, amelyek önmagukban semmit sem mondó mértani jelek.

Az első típusú jelekkel alkotott írás a képírás, az utóbbival alkotott 'írás a geometrikus vagy rovásírás. Hogy a kétféle írástípus között mi az összefüggés, nem tudjuk megmondani. Csak annyit látunk, hogy a képírás régibb, rendszere bonyolultabb, mint a hozzá képest modern és egyszerű rovásírásé. Azt is látjuk, hogy a képírás szorosabban kapcsolódott a régibb kőkor vallásához, az erősen szexuális termékenységi kultuszhoz, szemben a geometrikus írással, amely inkább az elvont természetű és a csiszolt kőkorban uralomra jutó napvallással kapcsolatos. Az is lehet azonban, hogy a rovás jelei éppen úgy dolgok képei voltak eredetileg, mint a képírásé: a hold, félhold, nap, csillagok, égboltozat s föld képei.

A képírás hieroglifikus gyakorlatában a képek már mint betűk használatosak. Legtöbbjük olyan pontosan van megrajzolva, hogy gyalun fel lehet ismerni az ábrázolt tárgyat. A képek zöme élőlényeket, tárgyakat és égitesteket ábrázol. Az élőlények csoportjában legtöbbet

az ember szerepel, nemcsak teljes alakjában, különféle mozdulatban és különféle jelvényekkel ékesítve, hanem testének részei külön is. Szerepel külön a fej, szem, fül, orr, száj, szakáll, nyak, kar, kéz, láb, az ujjak, a hátsó rész, a nemi szervek, sőt a belső részek is, főleg a szív, csont meg a bél.

Az ember után leggyakrabban állatok képei szerepelnek, jobbára teljes alakjukban. Látjuk a négylábúak képeit: az ökör, tehén, bika, szamár, oroszlán, kutya, macska képét; látjuk a madarak sokaságát: főleg a nagy karmú és nagycsőrű ragadozó madarakat és a hosszú csőrű és hosszú lábú gázlómadarakat; itt vannak a csúszómászók is: férgek, kígyók; vannak halak, rákok, rovarok. A növények világából írásjelekként szerepelnek egyes fák, növények és virágok. A lakóhely és felszerelési tárgyai közül látjuk a házat, ablakot, kaput, zárat, utat, kést, hajót, a különféle egyházi és rituális eszközöket, végül az égitesteket: napot, holdat, csillagokat. Az egyiptomi hieroglifikus rendszerben mintegy ezerkétszáz jel szerepel, mint ezt a hieroglifák tankönyve alapján kiszámíthatjuk.

A törvénykezésben, egyházi gyakorlatban és egyéb szakterületeken használt különleges írásjelek természetesen ehhez a számhoz hozzáadandók. ha teljes képet akarunk nyerni. Könnyen beláthatjuk, hogy nehéz és nagy tudomány volt akkoriban az írás, különösen a képírás, illetve annak két gyakorlati formája: az egyiptomi hieroglifikus írás és a mezopotámiai ékírás. Kitűnő emlékezőképességet, nagy rajzolási készséget, hosszú előzetes kiképzést igényelt és azonkívül egész kis könyvtárat, vagy betűtárat.

A hieroglifákkal és ékírással szemben óriási haladást jelentett a mértani jelekkel dolgozó rovásírás. Ennek írásjelei egyszerű vonalakból állottak, amit mindenki meg tudott rajzolni, szemben a képek bonyolult vonalaival. Nagy fölénye volt a gyorsaság is: pillanatok alatt elkészülhetett egy-egy szöveg. Ami pedig szinte versenyen kívül helyezte a geometrikus rovást a régibb formákkal szemben, az az írásjeleinek roppant kevés száma. A rovás ábécéjében, helyesebben szólva egy-egy iskola által elterjesztett jelrendszerben mindössze 20-25 jel szokott szerepelni, de 30-nál sohasem több, ha a később kialakított magánhangzók külön jeleit is hozzáadjuk.

Amíg a képírásos írásmódokban az olvasás nehézsége az írásjelek

nagy számából ered, a rovásban a nehézség az írásjelek kevés számára vezethető vissza. A rovás nagy életrevalóságát bizonyítja, hogy erősen fejlődésképes volt és mint gondolatközlő eszköz tulajdonképpen máig is használatban van. Belőle eredt a mai ábécé (amit tévesen mondanak római ábécének), belőle eredt a népművészet és elvein és formáin épül fel a modern gyorsírás.

Az írásjeleket kezdetben és hosszú időn át a Régi Keleten is falapokra metszették. Az ünnepélyesebb feljegyzéseket kőbe faragták, gránitba vagy márványba, a fémek használatba vételével pedig a fejedelmi udvarokban az ünnepélyes feljegyzéseket aranyba is szokták vésni. A FA, LAP, KŐ, ARANY szavakat az egyiptomi írással kapcsolatban megtaláljuk. Amikor a helyi gyakorlatok kialakultak, az írást hordozó anyag más is lehetett. Egyiptomban észrevették, hogy a Nílus árterületein burjánzó egyik nádfajta megfelelően szárított levelei a szál irányban egymásra keresztbe fektetve és összeragasztva olyan anyagot adnak, ami tartós, könnyen kezelhető és amire festékkel a PAPok időtálló BETŰ jeleket tudtak írni. Az eredmény, a PAP-ÍRÁS, egyúttal neve lett az írást hordozó anyagnak, a papirusznak is. Mezopotámiában viszont arra jöttek rá, hogy nedves anyagba megfelelően hegyezett NÁDdal könnyen lehetett ÉK alakú jeleket nyomkodni. Az így teleírt agyaglapot aztán kiégették cseréppé, azaz KEMÉNY LAPpá s ez az örökké tartó KŐTÁBLA elpusztíthatatlan okmány maradt. Mezopotámiában a Kőtábla szó lett a gondolatközlés grafikus formájának megnevezése az ÉKÍRÁSon felül.

Mivel az írás kezdetben nagyon hosszú tanulási időt igényelt, ezért csak az lehetett IRNOKká, aki megfelelő szabad idővel rendelkezett: királyfiak meg papok (94m. I. 123), csupa nagyurak. Hogy eredetileg ez a felsőbb társadalmi réteg gyakorolta az írást, annak nyoma megmaradt az elnevezésekben, mert az úr szó ÍR, RÓ alakja lett a művelet megjelölésére szolgáló kifejezés a magyar nyelvekben, Egyiptomban és Mezopotámiában egyaránt (17m. 36, 83). Ugyanebből a tőből eredt az IRÁS, IRAT, ÁTÍRÁS és egyéb szavak. Az írót azonban szerepének megfelelően nagyon jellemzően TUDÓnak is nevezték és ugyanezt a megjelölést egyidejűleg ‚magas rangú pap' értelemben is használták (187m. 221; 113m. 107, 280; 91m. 705). Az írás akkor is megmaradt előkelő foglalkozásnak, amikor már szélesebb körben is elterjedt. Egyiptom egyik főírnoka például azt tanácsolta fiának, hogy katonai pályára ne lépjen, hanem csakis írnok legyen

belőle (129m. II. 90). Egy másik gondos apa meg is indokolta: Csak írnoknak menj, mert az írnok a legnagyobb úr (129m. II. 66).

A közfelfogást jól tükrözi egy harmadik apa mondása, aki a fiát elvíve az iskolába, meghagyta neki: Aztán igyekezz ám tanulni! Nincs a világon semmi, ami a tanulással fölérne. Mert ha csak egy napig is mégy az iskolába, az már egész életre szóló nyereség. (91m. 467).

Amikor az írást a feltalálóktól más népek is eltanulták és a maguk nyelvéhez igazították, az eredeti magyar műszavak már évezredek óta használatban voltak. Ezért természetes, hogy amikor ezek az írást még nem ismerők a számukra új fogalmat megjelölték, arra azt a kifejezést használták, ami tanulási területükön forgalomban volt. A héberek és arabok az írást három mássalhangzóval K-T-B jelölik és azt hangzósítva KATABnak: Kőtáblának mondják. A görögök azt a föníciai várost, amely az írásra használt alapanyag gyártásával és kivitelével nagyban foglalkozott, Papíros városnak nevezték s lágyított hangokkal BYBLOSnak (papilos) mondták. A nyugati világ itt ismerkedett meg a papírosból készített köteggel, a könyvvel is, s azt is biblosnak mondták; így lett a szent írásokat tartalmazó könyv neve is BIBLIA. Indiában az oda bevándorolt iráni eredetű Szemes nappapok, a szemisten papjai terjesztették el az írás egyik fajtáját és az általuk írt könyveket úgy nevezik SAMSKRTA (R alatt kis karikával). A kifejezés hangzósítva annyi mint "szemesek irata" (16)

Amikor a keleti germánok egyes ágai megtanultak írni, a műveletet a , Póni' magyar igéből vett RUNA szóval jelezték. A magyar népek papíros (papírás) kifejezését a világ minden népe átvette és mind a mai napig PAPIR az íráshordozó anyag neve. Azt is megfigyelhettük, hogy ír, ró szavunk jellemző R hangja majdnem minden európai nép írást jelentő szavának alkatrésze.

Ha már most az írás eredetével kapcsolatban észlelt dolgokat összegezzük és figyelemmel vagyunk a feltalálás helyére, a legrégibb írásjelek (ad, kap, akar, kér) értelmére, továbbá az írásra vonatkozó egész terminológiára, ami mind magyar szó, magyar kifejezés, szinte feleslegesnek látszik feltenni a kérdést, hogy melyik népnek köszönheti az emberiség az utóbbi tízezer esztendő legnagyobb találmányát. De a hangsúlyozás céljából mégis mondjuk meg világosan, hogy az írás magyar találmány, az Őshazában élt magyar

nyelvű népek alkotása.

16) A SAMSKRTA szó nem nyelvet jelölő kifejezés; ezt ma már tudják, mert a beszédet "szanszkritul" BASAYA (beszéd) szóval nevezik. Ezekre a dolgokra olv. 154m 1 sk.

AZ ŐSHAZAI ÍRÁSMÓDOK ALAPELVEI, AZ OLVASÁS ÉS AZ ÁBÉCÉS ÁTÍRÁS

Az alapelvek. - A Régi Keleten, az időszámításunkat megelőző évezredekben négyféle írásmód volt használatban: 1. a kezdetben mindenütt alkalmazott tiszta képírás, 2. az abból származott egyiptomi hieroglifikus írás, 3. az ugyancsak képírásból eredt, de attól alakilag nagyon eltávolodott mezopotámiai ékírás és 4. a fejlődés magas fokát jelentő rovásírás (16bis) Ezek az írásmódok azonban csupán technikai kivitelezésben: az írást hordozó anyag, a betűkészlet és íróeszköz tekintetében különböznek egymástól; elvi felépítésük, rendszerük ugyanaz. Közös jellemvonásuk, hogy az írásjelekből alkotott szavak nincsenek egymástól térközzel elválasztva és hiányoznak a mondatokat egymástól elkülönítő írásjelek is. Az írásjeleket sem rakták szükségszerűen vízszintes vonalra. Elhelyezhették azokat merőleges vonal mentén, spirálisan vagy blokkszerűen.

A mai írásmódhoz való közeledésnek néhány jelét azonban már korán észrevesszük. A képírásban például, amikor a király trónneveit felsorolják, azokat néha külön csoportba tömörítik, az egyes neveket ovális keretbe foglalva. A rovásban egyes íróknál az a szokás is megfigyelhető, hogy a szavakat vagy kifejezéseket egymástól egy-egy közbeiktatott ponttal elválasztották.

Mind a négy keleti írásfajta tudósai úgy vélekedtek, hogy elég a mássalhangzókat jelölni, de a magánhangzókat nem szükséges. Minden mássalhangzóban ugyanis, mint neve is mondja, eleve benne foglaltatik a magánhangzó. A T kiejtése Té, a K kiejtése Ká, Ke, az M kiejtése Ma, Me, az N kiejtése Na, Ne vagy fordítva:eT,eK, aK, eM, eN. A magánhangzó jelölése voltaképpen csak a kritikus pontokon látszott kívánatosnak. Mind a négy írásmódban mindent úgy írtak, amint kiejtették, nem pedig a szó nyelvtani formája szerint. Szóval az írás

fonetikus volt (akárcsak a mai gyorsírásban) és nem etimológikus (mint az ábécés írásban). Következésképpen ezt a szót: imádság, nem d-vel írták, hanem t-vel, így: imátsák, még inkább imásák, de természetesen ékezet nélküli magánhangzókkal.

Ha a magánhangzókat is kihagyjuk, akkor jutunk még közelebb a legrégibb írásmódhoz, aminek feloldását így jelezhetjük: iM-áT-Sá-K, amit aztán az olvasónak kellett helyesen kimondani, elhagyva a felesleges részeket és a hangharmónia alapján rendbe szedve a dolgot.

Egyes írásjelek egyidejűleg több hangértéket képviselhettek. Megtarthatták ősidőkben használt képírásbeli szóértéküket, mint az , ad' mozdulatban tartott kéz, de használhatták az ,ad' hangcsoport jelzésére is bármely alkalmas szóban, mint például a ,halAD' igében, végül állhattak egyszerűen mássalhangzó értékben, példánk esetében mint D (vagy ikerhangja T). Műszavakat használva, a polyvalens írásjel az első esetben ideogram másodikban syllabum, a harmadik esetben phonogram. Ebből a háromféleségből azonban nem szokott szükségszerűen zavar keletkezni, mert a szövegből vagy az azt kiegészítő valaminő mozzanatból meg lehetett tudni, hogy melyik feloldást kellett alkalmazni. Ugyanígy meg lehetett tudni, hogy az ikerhangokra alkalmazott közös jelet (T = D, P = B) mikor Kellett kemény és mikor lágy hangzóval kiejteni, tehát mikor volt T és mikor D. Külön figyelmet érdemel az elvont fogalmak egyik gyakran alkalmazott írásmódja. Ez úgy történt, hogy az elvont fogalom írására egy, a szóval azonosan hangzó tárgy képét rajzolták le. Az írásnak ezt a módszerét az egybehangzás (assonancia) módszerének nevezik. Ezzel kapcsolatban már említettük a hal példáját, amelynek képbetűje mint ideogramm jelentette az állatot (hal), de az egybehangzás alapján használatos volt a halál (hal) és alvás (hál) elvont fogalom írására is.

Hasonló módon a lerajzolt kéz KETE alkalmas volt a ,2' számfogalom írására. A dominókon szereplő öt kis karika (UR) rajza ,öt úr', olvasható volt Út-Úr értelemben, mivel az 5 régen UT-nak hangzott, és alkalmas volt a napisten nevének írására Útúr minőségében. Az asszonancia szerepét az egyiptomi írásban régóta ismerik és a szakkönyvek bőven ismertetik (93m. 42; 37m. 233, 266; 129m. 1. 74; v.ö. 25m. 58 No. 69). Az elvont fogalmak írásának ez a módszere a mezopotámiai ékírásban is gyakori, mint S. Kramer is hangsúlyozza, aki ad is számunkra egy

igen tanulságos példát. Szerinte a ‚hal' írásjele Szemúr országában alkalmas volt a ‚ha' írására, tehát a feltételes mód kifejezésére (114 l. 59, 110 sk). Az asszonancia alkalmazása a legsúlyosabb bizonyítékok egyike arra, hogy a közel- keleti írás és kultúrnyelv az ókorban valóban - magyar írás és magyar nyelv volt. Más nyelvben ugyanis nem létezik olyan egybehangzás, mint aminőt a ‚hal' és ‚kete' szóval kapcsolatban említettünk. Meg is jegyezte az egyik ókori történész, hogy az ékírás a szumír nyelv géniuszához illesztett írás volt (it suited to the genius of the Sumerian language, 91m. 640).

Mind a négy írásrendszerben a biztonsági zárak ellenére tág tere nyílt a félreolvasásnak. Az említett imádság szó iM-áT aS-áK jegyeit lehetett például így is hangzósítani Ma-T-S-Ka és aztán ‚macskának' olvasni. Az írnokok tanítói nagyon is jól tudták, hogy könnyű ilyen módon félreértést okozni. Ezért nem egyszer megtréfálták növendékeiket, olyan mondatokat diktálva nekik, amelyek írásjegyeit így is meg amúgy is lehetett olvasni. Ezt a mondatot: "Egész héten a babot szedték", ha csak a mássalhangzókat írták ki, így is olvashatták: Egész héten a papot szidták. (17) Az ilyen buktatók elkerülésére azonban megvolt az orvosság. Amikor kétes olvasás esete forgott fenn, az illető íráscsoporthoz egy pótjelet vagy pótképet illesztettek, ami figyelmeztette az olvasót, a megfelelő hangzósításra. Az idézett babszedés esetében például a szó elejére vagy végére illesztett növény rajza elég lett volna a félreértés elkerülésére. Vagy pedig ha tényleg a papok szidását akarták volna mondani, hozzátehették volna a pap valamelyik jelét, például a verebet. A papot nevezték HAB- nak is, éppígy mint a vizet, amivel szertartásait végezte. Ha a ‚hab' jelével a papot értették, ahhoz egy pótjelet, egy embert rajzoltak; ha viszont a vizet gondolták, ugyanoda egy folyadékkal telt edényt rajzoltak. Az ilyen pótjelek az értelem meghatározására szolgáltak és a szakkönyvek azokat determinatívum néven említik. A mezopotámiai ékírásban ezek az értelemmeghatározó jelek általában a vonatkozó szó írásjelei előtt állnak, az egyiptomiban azok után (91m. 647). A tanulóknak diktált kétértelmű mondatok éppen azt szolgálták, hogy próbára tegyék őket, képesek-e a megfelelő figyelmeztető jeleket, a determinatívumokat helyesen alkalmazni.

A négy írásmód közös elvei tehát ezek:

1. a szavak értelme a mássalhangzókon alapszik és a magánhangzók

szerepe alárendelt,

2. mind a négy írásmód a fonetikus írást követi,

3. az elvont szavak írásában nagy szerepet játszik a szavak összecsengése és

4. az értelemmeghatározó jelek a helyes olvasást biztosítják.

Az olvasásra és átírásra vonatkozó útmutatások.
Ha valaki már ismeri az ókori írásmódok elveit, tudja miként kell a mássalhangzókat hangzósítani, képes a hangharmónia szerint a szavakat 'kiolvasni, mindez még nem elegendő, hogy nekiláthasson az olvasásnak. Annak is megvan a maga külön technikája, apró-cseprő fogása, amiket jó szem előtt tartani, megismételni, mert ezekről a kézikönyvek nem szólnak. Amikor egy-egy régi írással írt szöveggel állunk szemben, első dolog megállapítani, hol kezdődik a szöveg, vagyis honnan kell az olvasást elkezdeni és milyen irányban haladva kell folytatni. A kezdet az írott és legtöbbször négyszögletes lapnak valamelyik sarkában van. Ha a szöveg kör alakban vagy spirálisan helyezkedik el, majdnem mindig találunk valami külön jelet, ami nem szükségszerűen írásjel, ami a kezdetre felhívja a figyelmet.

De van más támpontunk is. Az író sora elején a jeleket még elég tágasan helyezi el, de amint a vége felé közeledik és látja a hely szűkét, tömöríteni kezdi betűit, azokat egymáshoz közelebb írja, kisebbre méretezi, rövidít, és egymásba ír. Az olvasást mindig azzal az iránnyal szembehaladva kell végezni, amerre a rajzolt figurák, emberek, állatok, madarak néznek. Ha tehát ezek a figurák bal felé néznek, akkor az olvasás balról jobbra halad; ha viszont a figurák jobb felé néznek, az olvasás jobbról balra halad.

A következő lépés az írásjelek szavakba tagolása. Ha erre nincs külön útmutatás - ovális keret, pont, térköz vagy egyéb választójel - próbálgatással érhetünk célt, az írás és a nyelv elvei szerint tapogatózva Mivel az írnokok a sor végén a szavakat csak ritkán szokták elválasztani ezen az alapon feltehető, hogy minden sor végén egy-egy szó befejeződik és minden következő sorban új szó kezdődik. További támpont a jelek szavakba tagolására az esetleges értelemmeghatározó. Azt is tudjuk, hogy a magyar nyelv bizonyos

ragokat elég sűrűn alkalmaz, mint például többes szám k ragját, amire az egyiptomiban külön írásjel szolgált. Valahányszor tehát egy ilyen különleges szóvégi k-t látunk a szövegben, feltehetjük hogy azzal a jellel egy szó befejeződik, utána tehát megint új szó jön. Ugyanígy segíthet bennünket a tárgyeset t ragja és a többi rag. Ha aztán egy-egy szót biztosan felismertünk, elolvastunk és meg is értettünk, a továbbiakban már a mondat értelme és a nyelv szelleme gördíti előre az olvasást. Mondjuk például felfedeztünk egy tárgyas igét, ‚tettek', akkor biztosan kereshetjük a többes számú hozzá illő alanyt, kik?, és a logikai kiegészítő részt, mit? (ami egy t-vel végződő szó) és így tovább.

Újabb és néha leküzdhetetlen akadály, hogy nem tudjuk a neveket és címeket pontosan elolvasni, mert nem értjük azokat. E tekintetben csak a véletlen segíthet rajtunk, vagy széleskörű ókori történeti tárgyismeretünk. Jó példa erre a fiatalon elhunyt egyiptomi uralkodó, Tutenkamén egyik királycíme, amelynek írásjeleit így hangzósították: NEB KHEPERU RE. Nem sokat értettek belőle. A véletlen aztán úgy hozta magával, hogy a király címét ékírásos grafikával is megtalálták, amit ábécével így oldottak fel: NIB KHURA RIYA (172m. 5). A nem magyarok tudománya itt aztán megállt. Mi egy lépéssel tovább is mehetünk, mert az angolos átírásból megtudjuk, hogy Tutenkamén magát NAP-KI-RÁLYnak címezte. Vagyis jelen esetben a KHEPERE nem ideogramm értelemben áll, hanem csak szótag értelemben (KI), és a NEB, NIB helyes vokalizálása Nap. Az olvasás értelme felől nem forog fenn kétség, mert köztudomású, hogy az egyiptomi):irályok magukat a napistentől származtatták és a napkirály címet rendszeresen használták.

Általában csak a magyarul tudó ember döntheti el helyesen, hogy mikor, hová, milyen magánhangzót kell a mássalhangzókhoz hozzáfűzni, azaz miként kell azokat hangzósítani. Ebben segíti nyelvérzéke, amely a feloldást a hangharmónia szabálya szerint szinte önműködőleg eligazítja. A hangzósításban a hangharmónia törvényét a nem magyar kutatók is alkalmazzák, de a már ismertetett okok miatt igen bizonytalanul. Egyesek úgy próbálják kikerülni a veszélyt, illetve a felelősséget magukról elhárítani, hogy minden mássalhangzóhoz, ott ahol az ő nyelvükön való kiejthetés végett ezt szükségesnek ítélik, egyszerűen ‚e' magánhangzót fűznek (25zn. 35).

A K-P-R jeleket például KHEPERE alakban írják át. Mások úgy kerülik

meg a dolgot, hogy egyáltalában nem hangzósítanak, hanem csupán a ténylegesen kiírt mássalhangzókat írják át ábécére: K.PR. A kérdéssel foglalkozó magyar kutatónak ismernie kell ezeket a szokásokat, mert csak így lesz képes az általuk elolvasott és ábécére átírt szövegeket felhasználni. Figyelemmel kell lennünk arra is, hogy az ikerhangoknak közös a jelük, tehát nekünk kell eldönteni, hogy az átírásban melyiket kell használnunk, a lágy vagy a kemény hangot. Azt is jó tudni, hogy a régi helyesírás szerint, amely fonetikus volt, nem kellett a mássalhangzókat kétszer kiírni, ha azok szóösszetételben egymás mellé kerültek. Tehát ez a szó ‚nappálya', NAPAJA alakban fog elénk bukkanni; ‚A Mén-nem őse' AMENEMESE formát fog ölteni. Amikor viszont orrhangról van szó, mint leginkább az nk összekerülésekor (munka, adunk, iszunk), az N hang kimarad az írásból. De a mi ábécés átírásunkban, amely etimológikus, a kihagyott hangot jelölnünk kell, úgy mint ma írjuk a szót.

Újabb kérdés, ki kell-e hagyni az olvasásból az értelemmeghatározókat? Ellentétben a szakmunkákban található útmutatással, amely a ki nem olvasást szabályként állítja, mi úgy találjuk, hogy az értelemmeghatározót minden olyan esetben ki kell olvasni, amikor nem felesleges, következésképpen az ábécés átírásban is szerepeltetni kell. A ‚fa' értelemmeghatározó elhagyásával az almafa, körtefa, diófa, stb. nem volna világos. Ugyanígy vagyunk az ‚úr' determinatívummal is, annak elhagyásával nem volna érthető az Égúr, Szemúr, Útúr, Honúr név. Vannak olyan régiségkutatók, mint a nagy szaktekintélynek tartott Sir Wallis Budge, akik a determinatívumokba egészen belezavarodnak és a sokszor ismétlődő ragokat is értelemmeghatározónak vélik, olvasásukban következetesen mellőzik és átírásaikban nem szerepeltetik. Hogy ez a tévedés hová vezet, könnyű belátni.

Az ábécés betűkkel való átírásról s a vele kapcsolatos zűrzavarról már szóltunk Az adott körülmények között kézenfekvő, hogy erre a célra a magyar helyesírást kell használnunk, mert egyedül ezzel a helyesírással lehet az ókori hangállományt hitelesen tükrözni. Azt is hozzátehetjük, hogy az átírásban az etimológiai helyesírást kell követnünk, mert a szavak fonetikus grafikája érthetetlenségeket okozna. Ez is teljesen indokolt, hiszen kiejtésünkben ma is ‚könyftárt' , nyelftant' és imátkozunkot' mondunk, tájszólásunkban ‚ócsó ződ főzeléket vásállunk', de mégis könyvtárt, nyelvtant és imádkozunkat

írunk és olcsó zöld főzeléket vásárolunk.

Hogy azonban átírásunk mégis érzékeltesse a régi szöveg írásmódját és nyelvészeti célokra is használható legyen, bizonyos tipográfiai jelzést használunk Az eredeti szövegben kiírt, azaz írásjelekkel jelölt hangokat nagybetűkkel adjuk. Ha egy magánhangzó biztosan benne foglaltatik a szótagban vagy az is ki van írva, azt is nagybetűvel közöljük. De a szövegekben ki nem írt, hanem az írás elvei szerint kipótolandó magánhangzókat kisbetűt kel adjuk. Az egy-egy szót alkotó írásjeleket, hogy összetartozás átírásunkban- érzékeltessük, kötőjellel 'kapcsoljuk egybe. Ha egy másik írásjel be van olvasztva, közös szárra van szerelve, a két írásjelet nagybetűvel adjuk, de közéjük egy pontot helyez. Ennyi magyarázat bőven elegendő ahhoz, hogy most már magukat a szövegeket vegyük elő és azokat olvassuk

ROVÁSJELEKKEL ÍRT KELETI MAGYAR NYELVEMLÉKEK

Lelőhelyek.

A rovásjelekkel írt és a Kr. előtti időkből származó magyar nyelvemlékek első nagyobb csoportját a Vörös-tenger déli partvidékén találjuk, főleg a jelenlegi Etiópiának Eritrea és Tigré nevű-tartományaiban, valamint az arábiai oldalon. A bemutatásra kerülő emlékek zöme arról a területről került elő, amely keleti oldalával a Vörös-tengerre támaszkodik (ld. 2. táblát). Ez a tengerparti oldal kb. 300 km hosszú és a Massuah nevű kikötőtől délkeletre a Dankáli sivatagig ér. A terület délnyugati irányban, a szárazföld belseje felé Axum és Nazare városáig nyúlik. A vidék legnagyobb városa a nagy történelmi múltra visszatekintő Axum, angolosan Aksum, hajdan az Axumi Királyság fővárosa. Az itt talált szövegek általában kőbe vannak vésve, de néhány aranyérmen szerepel. A nyelvemlékek pontos keletkezési idejét a régészek eddig nem tudták megállapítani. Csak annyi a biztos, hogy a szövegek elkészítésére használt írásjelek az időszámítás előtti 8. századtól kezdve voltak forgalomban, ami szerint az emlékek keletkezési ideje a Kr. e. I. évezred elejére volna teendő (52m. I. 48 sk 114).

A Vörös-tenger környékén sok a magyar értelmű helynév. Az egész

partvidéket hajdan HABAS-HAN =Habos Hon néven nevezték, utalva víz melletti elhelyezkedésére. Ebből a magyar névből eredt Etiópia második neve: Abyssina (52m. I. 44). Sokszor előfordul itt a Hungar és Magyar név is, mint egyik korábbi fejezetünkben erre rámutattunk. Rajtuk kívül megtaláljuk az itteni helynevekben a Szem, Mén, Hon, Nap, Ég és Had szavainkat is, hogy csak a legfontosabbakat említsük. Axumban az istent a nap (nappali nap) és a hold (éjjeli nap) képében tisztelték Szem, Szemes, Szemúr néven. Maga a város is az égi istennek volt szentelve s neve AK-SUM: Égi Szem vagy Égszem. Más földrajzi nevekben is előfordul a ,szem', mint a SAM-HAR: Szemúr tartomány nevében; SAMRE: Szemúr; SAM-I-EN: Szemi Hon és A-SM-RA: A Szemúr városok nevében. Történelmi szerepéről híres a tengerparti MASSUAH: Messiás vagy Messzi Jós, ahova a Kr. e. III. évezred folyamán a mezopotámiai SUMER: Szemúr országból előkelő zarándoklat érkezett az égi vallás tudományának és szertartásainak pontosabb megismerése céljából. A szóban forgó területen megemlítendő még MATARA: Magyar és a közelében lévő DERA ahol magyar nyelvű szövegek kerültek elő. A magyar eredetű helyneveké sokaságából ítélve, az Axumi Királyságot a haboshoni (Vörös-tenger környéki) magyar élet kulturális és politikai középpontjának kell tekintenünk. Nem csoda, ha itt több a magyar nyelvemléket találunk.

A rovásjelekkel készített régi keleti magyar nyelvemlékek második nagyobb csoportját a Földközi-tenger keleti partvidékén találjuk: Szíria, Fönícia és Kánaán területén, valamint az innen keletre és északra eső hettita vidéken (ld. 2. táblát). Ezek az emlékek is a Kr. e. I. évezredből származnak, némelyek talán még ennél is korábbi időből. Itt is sok a magyar eredetű földrajzi név, amire más vonatkozásban fogunk rámutatni. Ez a vidék, a tudósok megállapítása szerint lakossága javarészét a Vörös-tenger mellékéről kapta. E második csoportba tartozó magyar nyelvemlékeket fenicei néven fogjuk említeni, szemben a haboshoni nyelvemlékekkel.

A haboshoni és fenicei nyelvemlékek írásjelei hasonlítanak a Duna-Tisza vidéki székely- hun-magyar rovásjelekhez. A jelek hangértéke azonban, egy két egyezéstől eltekintve, különbözik. A használt jeleket hangértékükkel együtt a 10. sz, táblánkon mutatjuk be, amit az idevágó munkák alapján állítottunk össze (162m. 157; 52m. I. 114; 2m. 191-193; 96m. 48, 65). Táblázatunkban a jelek a .balról jobbra haladó írásban felvett formát mutatják. Amikor tehát az írás ellenkező

irányban halad, a forduló jelek (G, K, L, M, N" R) tükörképeikkel szerepelnek. E tekintetben azonban nincs következetesség: a fenicei gyakorlatban például a jelek nem fordulnak, hanem mindig egyformán szerepelnek.

1. sz. haboshoni nyelvemlék. - Ezen a kőtáblán (52m. I. 59), amit 10. táblánkon alul mutatunk be, csak egyetlen egy szó írás van. Jeleit balról jobbra olvassuk, hangzós átírásuk Na-P-oT-HO.N: ~Napotthon.~ Olyan ország, ahol az égben lakó istent a nap képében imádják. Az olvasást megerősíti a szöveget kísérő képírás. A felső sávban ugyanis 5 tehenet látunk, régiesen UTEHEN, ami összecseng az ,otthon' szóval. Az alsó sávban látható indás díszítés mindegyik ága szintén öt öblöt alkot s a szimmetria tengelyében ott is egy tehén képe szerepel, így az összecsengés alapján ez is az ,otthon' szót írja. A tehenek szeme aránytalanul nagyra van rajzolva, mert a szem a napisten (Szemes, Szemúr) jelképe. Így a szöveghez mellékelt képírás a Napotthon párhuzamos nevét is megmondja: ~Szemotthon.~ Eredményünk ugyan csak egyetlen egy szó, de az magyar és fontos. A Napotthont a kézikönyvek és lexikonok NABATHAN grafikával adják. Elmondják róla, hogy az az Arábi- félszigeten lévő ország, lakói a nabathaniak. Az idézett okmányból most megtudtuk, hogy ezek a titokzatos nabathaniak magyar emberek voltak. ,

2. sz. haboshoni nyelvemlék. - Ez a két sorra terjedő szöveg a Déra város határában talált oltár kövén szerepel. Képét (52m. I. 79) 11. táblánk alsó részén közöljük. Az oltár a lakóház alakját idézi, ajtókat látunk, középütt fenn a tetőt és az utóbbi alatt a hold k megjelenési formáját: a teliholdat és a félholdat. E két utóbb mindegyike rovásjel s a napisten (holdisten) ELU-RA: Elő 'Úr~ . írja. Ha az. isten nevét a házzal összekapcsoljuk, a kép azt sugalmazza hogy az oltár az élő isten háza, abban lakik az egek ura. Ezzel kapcsolatban észrevehetjük, hogy a magyar népek ez ősi istenábrázolását a katolikus vallás átvette és mai napig használja. Az oltárszekrény ebben a vallásban is egy kis ház alakját idézi, abban lakik az Élő Isten, és szimbóluma az ugyancsak hold alakú kerek ostya, amit a szentségtartóban félhold alakú csíptető tart ugyanolyan merőleges helyzetben, amit ezt a pogánykori oltárképen látjuk. Sokszor tapasztaljuk még e munka során, hogy a keresztény szimbolika és rítus az ősi magyar vallás szimbolikájának és rítusának egyenes folytatása. A kutatások ezen a téren meglepő dolgokra hívják fel figyelmünket és sok mindenre magyarázatot

találunk, aminek eredetét és okát eddig nem értettük.

Az oltáron szereplő írás felső sorát balról jobbra, alsó sorát pedig jobbról balra kell olvasni, amint a forduló jelekből megállapítható. Az idő az alsó sor jobb szélén két írásjelet megrongált, de azok az értelem útmutatása alapján pótolhatók. A jeleket szavakba tagolva 14. sz. táblánkon a 1. sz. alatt megismételtük. Átírásunk ábécével így: íGY J-E-N ELO-RE Jo.M-E-eK Le-M-E-Ze; 2. sor: Ne-Ha (ez a két pótolt írásjegy) H-I-Na-Da Ja-aR. Mai helyesírással: Így jön előre Jóménnek lemeze; néha hányada jár. A szöveg olyan világos és olyan tőrőlmetszett magyarsággal szól hozzánk, mintha csak ma írták volna. Semmi magyarázatra sincs szükségünk, hogy megértsük. Az olvasás helyességét a kísérő kép ezúttal is megerősíti.

3. sz. haboshoni nyelvemlék. - Ez a magyar nyelvemlék egy négyszögletű vékony bronzrúd egyik oldalán szerepel (52m. I. 84) és 11. táblánkon mutatjuk be. A rúd közepe táján derékszögben meg van hajlítva és a hajláshoz egy fogantyú csatlakozik. Azt mondják a leletről, hogy valamelyik axumi király jogara (sceptere) volt, tekintve, hogy más afrikai vidéken is használnak mind a mai napig különleges alakú hatalmi jelvényeket. A felirat szép apró betűit alulról felfelé menő sorrendben olvassuk, akként tagolva szavakba, amint 14. sz. táblánkon a második szám alatt bemutatjuk. Betű szerinti ábécés átírása ez: Jo-Ma-Li Ló-Fő Jo-Ga-Ra. A-L-Ja Ta-Li-Z-Má (n): Já-K-O-B (Bo)-T-Ja. Má-Si-K A-Ja E SZe-Gé-N-J öR-Dö-Gé. Mai helyesírásunkkal: Jómáli lófő jogara. Alja talizmán: Jákob botja. Másik alja e szegény ördögé.

4. sz. haboshoni nyelvemlék. - Ezt is Déra határában találták, nem messze a már említett kis oltártól (52m. I. 81). A szobor 50 cm magas, kemény mészkőből van faragva és támla nélküli széken ülő embert ábrázol, aki mindkét térdén egy-egy edényt tart kezében (ld., 12. sz. táblánkat). Ruhája egyszerű, mindössze pontokból alakított karikák díszítik. Lábán nem visel sarut, tekintetét mereven az égre szegezi. Írásjeleit a felső sorban jobbról balra, az alsó sorban balról jobbra olvassuk, akként tagolva szavakba, amint 14. táblánkon harmadik azám alatt bemutatjuk, ábécés átírása így: (1. sor) I-Te-Na Mi Jó aTY-á (n)K Fe-Lé(2.sor) I-Má~Da Ló-Fő, mai helyesírásunkkal " Itten a mi jó Atyánk felé imád a lófő. A ruháján lévő apró KEREK jelek ezt írják képírással: Kérek. Vajon mit? Azt az edény, meg a kéz mondja. Az edény egyik ilyen fajta alakja a képírásban a PES, PIS hangcsoportot

írja (25m. 76 No. 69), amihez a kezet KET hozzáadva megtudjuk, hogy az ábrázolt lófő, bizonyára egy főpap, ezt mondja a szemlélőnek: KEREK PISe-KET: Kérek pénzeket! További feltűnő mozzanat a ruha alját befejező rojtos dísz, a szék, amin ül, meg mezítelen lába. A rojtos dísz a képírásban APER (25m. 84 No. 48), a szék SEK s a mezítelen láb BA (25m. 59 No. 103 és v.ö. u.o. 105-107) APER-SEK-BE, A perselyekbe. Minden együtt: Pénzeket kérek a perselyekbe.

E szoborral kapcsolatban érdemes egy kis kirándulást tennünk a Balti tenger partvidékén élő magyarral rokon népekhez. Az ő vallási szokásaik között találunk ugyanis valami egészen hasonlót. Skandináv leírások szerint volt a Baltikumban a bőr-ének vagyis állati bőrökkel, szőrmékkel kereskedő emberek földjén egy templom, s abban történetesen éppen Jómáli isten szobra állott. Ez a szobor is ülő embert ábrázolt, aki térdén hasonló módon két ezüst csészét tartott és nyakában feltűnő nagy arany karikát viselt (116m. 30). A szobor tehát a haboshoni emlék szakasztott mása! Egy másik feljegyzés szerint, Szent Olaf parancsára 1026-ban két keresztény pap látogatta meg a bőrmének földjét. A látottakról többek között ezt jelentették: Ott állt továbbá (a templomban) Jómáli hatalmas bálványképe, térdén pénzzel teli ezüstcsésze, nyakában vastag karika (116m. 32). Ez is pontos ismétlése az őshazai magyar szobornak.

A többi finnugor népnél is voltak szent helyek: Kerítéssel körülvett berkek voltak ezek, közepükön néhány oszloptól tartott fatetőzet és ez alatt asztalok és padok. Tölgy- vagy nyírfán... áldozati állatok bőre függött (116m. 33). Ezeket az áldozati berkeket a cseremiszek, csuvasok és votjákok KIREMET, KEREMET névvel nevezték (116m. 40,. 46). Nem véletlenül egyezik ez a név meg a nyakba akasztott kerek szimbólum a ‚kérek' magyar szóval. Ezeken a kérő helyeken (kér + met = kérő hely) elhangzott imák ugyanis csupa kérést tartalmaztak. A mordvinok papja például így imádkozott: ~Íme, sütöttünk- főztünk Karamad nevében, - ma van Karamad ünnepe... Neked hoztuk e ludat és tyúkot! Adj nekünk jó egészséget, hosszú életet, nekünk és gyermekeinknek! Őrizz meg minket a haláltól, a rossz óráktól, oltalmazd meg kegyesen állatainkat, adj erőt, adj szíverősítő táplálékot, add, hogy növekedjék a gabona, hogy halottainknak emlékünnepet rendezhessünk, tisztítsd meg őket a föld porától! (116m. 280).

Ez a meglepő párhuzam az Európa északi részében lakó finnugor népek és a Vörös-tenger mentén lakó ősmagyar népek vallási élete között, azzal végződik, hogy a jelenetet leíró tudós hozzáfűzi: a kiremet, keremet szó valószínűleg afrikai (arab) eredetű (116m. 45). Itt tehát kétségtelenül egy olyan szálat találtunk, amely az Európába került magyar származású népek történetét a közös ős-keleti magyar hazához kapcsolja. (16bis.) Azt a folyamatot. amelynek során Mezopotámiában az eredeti kép-betűk a nádtoll használata következtében ékjelek különféle csoportjaivá alakultak át, jól érzékelteti az L Lipin és A.Belov orosz régészek munkájában közölt táblázat. (119 m. 104) Ugyanezt a táblázatot további ékjelekkel bővítve megtaláljuk S. Kramer munkáiban is: 113 m, római 21 és 279; 114 m 17 és 115m. 103. 304 sk. További adatok az ékjelek alakjáról és hangértékéről: 187 m.152 sk és 96m

23).Sok mezopotámiai jelet máig nem tudnak pontosan értelmezni (187m 140, 142)

17) Az egyiptomiak tréfás jókedve sokszor megcsillan irataikban. Szándékosan kétféleképpen olvasható szövegeket agyaltak ki, amelyek második olvasata legtöbbször nyomdafestéket el nem bíró jelentésű Az egyiptomiak e szokását a nem magyar kutatók is észrevették. The Egyptian loved conversation with its various highlight:, the smart repartee, the apt proverb, the humorous or obscene allusions, the pun and the occasional touch of pathos or characterization (37m. 196).

5. sz. haboshoni nyelvemlék. - Déra és Asmara között félúton van a Matara nevű falu. Annak határában egy keskeny és sík mezőn egy 6 m magas kőoszlopot találtak (52m. I. 203), amit 13. sz. táblánkon mutatunk be, alul. Az oszlopba legmagasabb helyen az égi isten jelképe, szem van bevésve, lejjebb a telihold és a félhold alakja, s ez a három írásjel a szöveg értelme szerint bizonyára ezt írja: Lát az Élő- Ra. Lejjebb, ember magasságban négy sor írás következik A sorokat balról jobbra kell olvasni miként 14. táblánkon 4. sz. alatt szavakba tagolva megismételtük. Az utolsó sor végéről idők folyamán lepattant a befejező írásjel, de ezt (egy V) az értelem alapján pótolni tudjuk. A szöveg hangzós átírása ez: 1 Ze-Ma-TYa La-aT-Ja aZ E-G-Bu-L; 2. E-Ga-Z Je-Le E-Be Va(n) Va-aJ-Va; SZe- 3.-Me P-iR.oS aM-eZ-őT éJ-E Vé-Di; 4. E-L-oD Ne-Je V-ER.Te Be Lá-NYá-Va(l). Mai helyesírással: Szentatya látja

az égből, igaz jele ebbe van vájva. Szeme piros, a mezőt éjjel védi. Előd neje verte be lányával.

6. és 7. sz. haboshoni nyelvemlék. - Az axumi papkirályoktól két arany érem is korunkra maradt. Mindegyik az akkor uralkodott király mellképét ábrázolja, amit kör alakban írásjelek öveznek (52m. I. 279, 280). Az arany érmek szövegét már többen megpróbálták elolvasni, de nem tudtak elfogadható eredményre jutni, mert azt görögül akarták megszólaltatni. Azonban hiába forgatták az írást, olvasták jobbról vagy balról kezdve, vagy ökörszántás módjára, a görög szöveg sehogysem született meg. A tudósok az írnokot vádolták, hogy nem volt kellőleg képzett, összekeverte a jeleket és túl sokat rövidített. Aki erős rövidítést állapított meg, neki is fogott a szöveg kiegészítéséhez és az általa észlelt 12 jelhez (a kereszt alakú T jeleket nem tekintette írásjeleknek) 56 másik betűt toldott. Ezen a módon előállt a görög szöveg: "Királyok királya, a fenséges, győzelmes és hatalmas, az axumiták isten kegyelméből való ura" (52m. I. 279). A javasolt megoldást senki sem vette komolyan; az érmek felirata megmaradt rejtélynek.

Ha az Égszem (Axum) királyság területén már annyi más magyar nyelvű szöveget találtunk, nagy a valószínűség arra, hogy az ország fővárosából eredő és a királyt ábrázoló érmeken is magyar szöveg szerepel. Ezzel az elgondolással kezdtük vizsgálni az óramutató járásával ellenkező irányban írt sorokat, kiindulva a királlyal szemben lévő kereszt után következő jellel (első érem 52m. I. 279. képe 13. táblánkon; szavakba tagolva a 14. táblán 5. helyen). Az írásjeleket hangzósan így írjuk át ábécével: UR-aL-Ma-aT Ke-Re-Ké Te-Te; áL-aM-oT N-I-ER-T: Uralmát kerekké tette, államot nyert. A másik arany érem felirata szintén az óramutató járásával ellenkező irányban halad (52m. I. 280; képét nem közöljük, szavakba tagolása 14. táblán 6. helyen), a 12 óra- helyzettől balra álló írásjellel kezdve. Hangzósan így írjuk át: ER-eK-RE-áT Ke-Re-Ké Te-Te; Ke-Rá-T N-I-ER-T: Eritreát kerekké tette, király (ság)ot nyert.

Lehetséges, hogy ezek az érmek a görög befolyás kezdetét jelölik s ez esetben a ‚kerek' szót ‚görögnek' kell olvasnunk. Később ugyanis azt tapasztaljuk, hogy a görög nevet, amikor először írják le, kerek alakban szerepeltetik és a napisten Kerek Úr nevével kapcsolatban említik.

1. sz. fenicei nyelvemlék. - Cilíciában egy Kr. e. 5. századból eredő érmet találtak, amelynek mindkét oldalán négy-négy írásjel látható (182m. 349; 15. táblánk). Az első oldal írásjegyei rovásjelek, azokat az óramutató járásával ellenkező irányban olvassuk, így hangzósítva: Má-Ke-La Ra: Már kel a Ra, vagyis napkelte van, hajnalhasadás. A kísérő képen hatalmas szárnyakkal ellátott embert látunk (szárny a képírásban MA), aki hangsúlyozottan tartott karjaival (képírásban KAROK), a nap korongját (UR) tartja. Ezek a hangsúlyozott mozdulatok azt írják, hogy a felkelő nap a MA-KAROK ÚR- Magyarok ura.- Az érem hátsó lapján ezúttal valóban görög betűkkel, pontosan ki van írva a napisten neve: M-A-GaR, ~Magyar~ (az ógörög G írásjelére ld. 162m. 157). Ezen az oldalon is szerepel egy napszimbólum, a Phoenix madár képe, kiterjesztett szárnyakkal (MA) és erőteljes karmokkal (KAR), a képírás szabálya szerint ismételve a MA-KAR, "Magyar" nevet. Semmi kétség tehát, Cilíciában a napisten hívei magyar nyelvemléket hagytak hátra.

2. sz. fenicei nyelvemlék. - A Kr. e. 8. századból ered ez a gondos írással készített rovásszöveg (ld. a 15. tábla középső képét), amelyet Palesztinában a SILO: ~Szálló~ nevű alagút bejárata fölött vésték a sziklába (2m. 135). Palesztina ókori történésze szerint a szöveg elegáns, klasszikus héber nyelven van írva és az alagút sikeres befejezését írja le. Mi ezt a szöveget is magyarul olvassuk, de csak töredékeiben, mert a tábla tönkrement részén az írásjelek nem állapíthatók meg. A szöveget szavakba tagolva megismételtük 17. táblánkon fent, a törés helyét pontokkal jelölve. Az első három sort a törésig jobbról balra haladva így írjuk át: 1. (AZ) E-N-eQ-B-E Ve-Z-E E-J-E De-Bo-Ra E-N-eQ-eB-E Be-O-Va-D... 2. E-GY Re-Ze-N A-SZ Á-L R-O-Va Fa-Ba: O-V-D SZ-áL-áS-A-M-aT L-E-N... O éQ-eL A-SZ-oQ- 3.-R-A- Á-L R-O-Va: aK-I E-Je-T aZ iD-E Be-Z-áR-oM. Je-M-eN... Mai helyesírással: ~(Az) énekbe vesző éjjel Debora énekébe beolvad. . . Egy részén az áll róva fára (falra?): Óvd szállásomat! Lenn... ó ékkel az áll róva, aki ijed, az(t) ide bezárom. Jemen. . . '

3.-sz. fenicei felirat. - Ez a szöveg Mesa moabi király emlékoszlopán szerepel, amit jelenleg a párizsi Louvreban őriznek (2m. 134. ld. 15. táblánkat, alul). Az oszlopot körülbelül Kr. e. 835-ben készítették és jobbról balra haladó 34 sor írást vésztek rá. A moabinak mondott királyságról csak annyit tudnak, hogy Beor fia Béla alapította az időszámításunkat megelőző 13. században. Az állam a Holt-tenger déli

sarka és a Vörös-tenger északi öble között terült el, meglehetősen kényes stratégiai helyzetben: nemzetközi útvonalak metszőpontján, minden természetes védelem nélkül.

Nem akadtunk nyomára, hogy bárki is elolvasta volna ezt a roppant nehéz szöveget és eredményét közzé is tette volna. Tartalmáról mégis az a vélemény terjedt el, hogy abban a moabi király eldicsekszik Izrael felett aratott győzelmével (2m. 132; 87m. 420 sk; 142m. 135). A véleményt nyilván az asszíriai uralkodók szokása alapján alkották, akik győzelmükről dicsekvő feliratokat hagyták hátra, meg abból az egy szóból (ISRAEL), ami az ötödik sor kezdetén könnyen olvasható. Ez a nézet azonban sehogy sem illik bele az egykorú eseményekbe, mert éppen a fordítottja történt: Izrael pusztította el a kis moabi államot.

Figyelmünket a szövegre az államalapító király magyar neve, Bőr fia Béla hívta fel, valamint az a körülmény, hogy az írás első vizsgálói a jeleket hun-szkíta írásjelekhez közelállónak vélték. Mindegyik sor jobbról bal felé halad. Az első négy sort és az ötödik sor elejét kiböngésztük és végignéztük a hátralévő részt is, amennyire tudtuk. Úgy találtuk, nincs abban szó a moabi király katonai győzelméről, ellenben szó van több olyan szenzációs eseményről, amit a régi keleti hírmondók borozgatás közben széltében-hosszában mesélgettek. A közölt sorok, ha nem is mindig egészen tökéletes olvasásban, de mégis ízelítőt adnak a feljegyzések természetéről és a szöveg magyar voltát igazolják. Az írásjeleket 17. táblánkon szavakba tagolva megismételtük és azokat hangzósan így írjuk át:

1. A-NY-iT Me-S-EL eB-eN, Ki Má (r) So-Se La-aT; eM-Lé-Ke M-A eB-E-D.
2. Jó Bo.R-Ná(1) J-I A Ba-J eM-Lé-Ke. ELE-áL, M-Á(r) Be-SZ-éL: Ne-SZ-To. R, aV-A-No-K eM Lé-Ke;
3. T.Ro-J-A Zá-Ra. A Ba-J-I-Vó A-ELE-S E(m)-Be.R-eM-eT Z-A-Ta: áL Ki Mo-S(t) Bi.R-oQ-Ra aZ-E-IB-eM-EL;
4. éS Ő Ki-Jő, E-S ELE-Ne Jő, Me-Ké-Li E-S Le-Ke-Ne V-ET-I E-R-A-N-I eB-eK ELE. Sa-Ná-Ja aJ-EL-eS-D;
5. Jó eM-Lé-K I-S-RA-eL Vá-Jó Ne-Vű...

Mai helyesírásunkkal: Annyit mesél ebben, ki már sose lát; emléke ma ebéd. Jó bornál jő a baj emléke. Előáll, már beszél: Nesztor, a vánok (görögök) emléke; Trója zára. A bajvívó Achilles emberemet csalta: állj ki most birokra énelibém(?). És ő kijő, ez ellene jő, megöli és legénye

veti iráni ebek elé. Sajnálja Achillest (a Jelest). Jó emlék Izrael Vájó nevű...

Talán majd akad olyan magyar írásszakértő, aki a szöveg mind a 4 sorát el tudja olvasni. Első kísérletképpen mégis bemutathattunk ennyit, amiből kétségtelenül kiderül, hogy a szöveg magyarul van és a híres trójai háború egyik megrázó eseményét, Achilles (Aki Jeles) halálát meséli el benne a hírmondó. De ki lehetett az a mesemondó vak ember, akinek tiszteletére ebédet rendeztek, aki az ebéd közben előállt és mesélt, tehát személyesen jelen volt a magyarok között? Erős a gyanúnk, hogy ez a mesemondó maga a titokzatos Homeros lehetett, akinek kedvenc témája éppen a trójai háború, s akiről úgy tudjuk, öregségére megvakult. Ez a feltevés azért sem tartozik a tehetetlenségek közé, mert Homeros is a Kr. e. 9. században élt, a Mese-kő felállításának idején és nem a görög félszigeten lakott, hanem Kis-Ázsiában, közelebb Mese-kő színhelyéhez, a magyar népek által lakott világrészben. Ezenfelül Homeros Odysseájában valósággal hemzseg a görögre csavart, de a görögben soha meg nem értett magyar szó, amelyek magyar voltát a Homeros által hozzáfűzött jelzők és a környező magyarázó részek félreérthetetlenül bizonyítják. Végül Homeros (Hon-DBr-ős) munkáiban sok az obszcén leírás, a perverz szójáték, amelyek mind magyar szavak összecsengésére vannak felépítve, tehát magyar észjárással vannak megfogalmazva, de a görögben érthetetlen dolgokká laposodnak. Talán nem is Homeros írta a görög szöveget, hanem azt mások fordították le utóbb erre a nyelvre a magyar eredetiből? Ezt a véleményt sok adattal támogathatjuk és a megfelelő fejezetben részletekbe is bocsátkozunk. Homeros szerintünk tudott magyarul, méghozzá nagyon is jól és valószínűnek tartjuk, hogy a Mese-kőn említett lakomának ő volt az előadója.

4. sz. fenicei nyelvemlék.
Rendelkezésünkre áll még egy másik fontos rovásszöveg, amely 1945-ben a Kara-Tepe (Fekete-hegy) vidékén, Törökországban került elő egy magyar nevet viselő faluban, FEKETE: Fekete községben (27m. 219 sk, 227 sk). A Fekete falutól nem messze van egy másik kicsi település is, név szerint KIZI USU FLU: Kicsi ősi falu. Vajon milyen nyelvű lehet az ilyen környezetben, mai településektől egészen félreeső helyen talált régi szöveg? Magyar, - gondoltuk. A felírás bikát ábrázoló emléken, azaz napszimbólumon szerepel, 20 sora jobbról balra halad. Jó

másolatát C. W. Ceram magyarra fordított munkája (26m. 79) nyomán közöljük 16. táblánkon, jeleit szavakba tagolva a 18. táblán megismételjük. Elolvastuk az okmány első négy és utolsó öt sorát. Az elolvasott kilenc sorból kiderül, hogy a szöveg magyarul van, szerzője a hold alakjában megjelenő istennőhöz ír és vele kapcsolatos álmát örökíti meg. Hangzós átírását így ejtjük meg:

1. sor: áL-Mo-M eSZ: A SZe-M-eS F-ELI-Ró eM-Be.Re A Ja-Vá-Ba-N Ko-Má-M
2. sor: A Si-Ko-N Le-Gé-NYe-Me Né-S-T-ELE-M A-S I-S-T-ÉLI A-Rá
3. sor: -M Le-L-Ké-T. Rá-éR-eK. Fá-Ba I-M- á-T, J-A éN-eK-E-Se-T Te (sz)-eK
4. sor: Le-H-áR Jó uR-aL Pa-L-Kó-M E-ELE-B Ró, B-ELI-L Fá-Ba ELI-Be Ró.

16. sor: É-Ne-Ke Á-L-Ma eZ. B-ELI-Le K-Rá-Ni-T-Ra I-S Fá-Ba íR-oK.
17. sor: B-ELI-Le K-Rá-Ni-T-Ra I-S A Jó-T Á-Zo-T Fá-Ba Bu-Ha
18. sor: I-Má-Va Be.R-eSZ-eL-eM~ Fá-Ba. ELE-Ző A-Rá-R-Ő-L Ke-L eM-L-éK
19. sor: Le-T-T iJ B-ELE-Le K-Rá-Ni-T-Ra I-S L-A-Zú-T Fá-1~
20. sor: E-Re-K I-Má-M. Vá-Rá-Ba Si-Ná-Ta Fá-Ra éS A-Tá NA~ (Kő-Re Ró)-Ta.

Mai helyesírással: Álmom ez: a Szemes felíró embere a javában komám A síkon legényemmel nézdelem az estéli Arám (Hold istennő) lelkét. Rá érek. Fába imát, jó énekeset teszek. Lehár jó úrral Palkóm beljebb ró belül fába elébe ró (értsd: kijelöli a betűk helyét). . . Éneke álma ez. Belőle gránitra és fába írok. Belőle gránitra és a jót ázott fába puha imával bereszelem fába. Előző óráról kell emlék. Lett így belőle. gránitra és lazult fára örök imám. Várában csinálta fára és utána kőre rótta.

Roppant fontos ez a hettita nyelvemlék, mert vele perdöntő bizonyítékot nyerünk a sokat vitatott és máig sem tisztázott kérdéshez, hogy tudniillik kik voltak a titokzatos hétiták. Egyúttal azt is láthatjuk, hogy a Kr. előtti évezredekben írástudó magyar ajkú népek nemcsak a Vörös tenger vidékén és a Földközi-tenger keleti partján laktak, hanem Kisázsiában is.

De idekívánkozik három másik megjegyzés is. Először is az, hogy

Ceram angol nyelvű munkáját, amelyből adatainkat merítettük, 1964-ben magyar nyelvre is lefordították. A magyar fordításban azonban a török falu FEKETE nevéből az utolsó szótagot elhagyták és csak FEKE alakban közölték (26m. 147). Mi lehet e csonkítás oka, azt csak sejthetjük Furcsának találjuk azt a nézetet is, hogy a szóbanforgó emlék társaival együtt csak sémi települések elhurcolt tanúbizonyságai lennének . (26m 150). Ki hiszi el, hogy több tonna súlyú hatalmas gránit tömböket bárki is a Fekete-erdő járhatatlan hegy-völgyei közé hurcolt volna? Nyomatékosai hangsúlyozzuk tehát, hogy a Kara-tepe (Fekete-hegy) vidékén lévő falu neve ~Fekete~, közelében egy Kicsi-Ősi- Falu van és az ott talált szöveg magyar szöveg.

A hettiták népi kiléte az irodalomban roppant zavaros; erre vonatkozik második megjegyzésünk. A zavart Hrozny cseh tudós okozta, aki a század fordulón egy hettita szövegről azt állította, hogy indogermán. Így írta át ábécésen: NU ninda-AN E-IZ-ZA-AT-TE-NI WA-A-A-TAR-M?. E-KU-UT-TE-NI, amiben a bepótolt magánhangzókat is ugyanolyan nagy betűkkel jelzi, mint a kiírt mássalhangzókat. A szövegben csak a mezopotámiai ,ninda' szót ismerte fel, amiről úgy tudta, kenyeret jelent. A többi hozzágondolta, így érvelve: ha kenyérről van szó, azt bizonyára ették és utána bizonyára ittak is. Nyomban fel is ismert a szövegben két germán szót: ,essen' és ,Wasser' s mondatát így kerekítette ki: Most kenyeret fogsz enni, azután vizet fogsz inni (26m. 59 sk). Erre az eredményre aztán felépült egy egész őstörténeti elmélet: ha Kis-Ázsiában germán szöveget találunk, szükségszerű, hogy indogermán népek benyomultak légyen a Régi Kelet világába. A hettiták tehát indogermán bárók voltak, akik leigázták és szolgáikká tették az őslakosságot (26m. 11 és 62). Szinte szédeleg az ember e semmire támaszkodó merész lépéseken. Hrozny eredménye nagy izgalmat keltett az őstörténet nélküli népek körében és tudósaik nyomban hozzá is láttak, hogy további adatokat leljenek a nagy újdonság bizonyítására. Az eredmény roppant sovány lett és a dolog azzal végződött, hogy kétségbe vonták Hrozny minden adatát, amit utóbb témakörének bizonygatására felhozott, noha azokat más értelmezésben talán hasznosítani lehetett volna, mint például ősmagyarból kölcsönzött szavakat. (18)

A harmadik dolog, amiről meg óhajtunk emlékezni mielőtt áttérünk a magyar nyelv még régibb írásbeli emlékeire, a görögnek és rómainak

mondott betűk eredete. E betűkről az elnevezés alapján azt gondolhatnók, görög meg római találmány. Ilyesmiről azonban nem lehet szó. Nyomdász szaklapokban és nyomdász kézikönyvekben sokat olvashatunk a görög és római ábécé kialakulásáról és láthatjuk ott a betűk mai típusai mellett azok megelőző formáit is. Ilyen összefoglaló fejlődési táblát találunk Hugo John munkájában (106m. 8). A római betűk kialakulásáról külön tanulmányt olvasunk egy másik munkában (Westvaco Inspiration, 215). De nincs is szükség az átmeneti típusok feltüntetésére, anélkül is világosan látható, hogy a görög és római nagybetűk az ősi magyar rovásírás jeleinek átvételéből jöttek létre, úgy amint a rovásjeleket a balról jobbra haladó írásban a fordulások figyelembevételével írni szokták. Ennek igazolására a 19. táblánkon párhuzamosan bemutatjuk a rovásjeleket, a görög betűket és a római betűket.

Eltekintve az útközben tisztázott fontos dolgoktól, lényeget illető megállapításunk e fejezet végén az, hogy a Vörös-tenger partvidéken, meg a Földközi-tenger keleti öble körül magyarul írt nyelvemlékek vannak. E hiteles írott okmányok kétségtelen bizonyítékok arra, hogy abban az időben a mondott tájakon magyar nyelvű népek tartózkodtak államalkotó minőségben. Ezek a soha nem álmodott és kétségbevonhatatlan magyar őstörténeti bizonyítékok minden eddig ismert nyelvemlékünk idejét tetemesen megelőzik és a szó szoros értelmében félretolják a finnugor alapozású ural- szibériai őstörténeti elképzelést.

18) Hrozny kutatásairól így szól a krónika: Unfortunately Hrozny, who was not an Indo-European philologist, extended his thesis to the vocabulary of the language and freely assigned meanings to Hittite words merely by reason of their similarity to words in other Indo-European languages. As a result, many philologists rejected his thesis in its entirety, though much of it was in fact sound (81m. 9). A cseh tudós minden ismeretlen írást fejtegetni kezdett azzal a gondolattal, the language should turn out to be a kind of Indo-European language akin to Hittite.. The arbitrariness of Hrozny's work is so patent that no one has taken it seriously (29m. 27 sk).

Hrozny eredménye sehogysem illik be az írásos bizonyítékok alapján előttünk kialakuló képbe. De különben is, ha abban a szövegben valóban evésről és ivásról van szó, akkor sem biztos, hogy eredeti

germán szavakkal állunk szemben, hiszen a magyar ember is ‚eszi' a kenyeret és utána ‚vizet' iszik. Tehát az is lehetséges, hogy a német ‚essen' és ‚Wasser' ősi magyar szavak átvétele. Ha pedig csak megközelítőleg veszünk magunknak annyi szabadságot, mint Hrozny vett, az ő ábécés átírását megfelelően hangzósítva így is írhatnánk: "Nincsen essőt etenni vödrön, e kő tőteni", helyesen: Nincsen esőt eltenni vödröm, el kell tölteni. Csak tréfásan írtuk ide ezt a mondatot, ami azonban meglepően közelebb áll az adott átíráshoz, mint Hroznyé.

EGYIPTOMI HIEROGLIFÁKKAL ÍRT MAGYAR NYELVEMLÉKEK

Az egyiptomi kronológia.

Egyiptommal kapcsolatos megfigyeléseimet nagyobb terjedelemben kell előadnom, mert ez az egyetlen ország világon, ahol sok a csodálni való dolog és ahol annyi a látványosság, amit szinte le sem lehet írni.- Ezekkel a szavakkal vezeti be Egyiptomnak szentelt fejezetét Herodotos, aki a fáraók országát a Kr. e. 5. században meg látogatta (94m. I. 129). Nála nyomatékosabb hangsúlyt a jelen sorok írója sem tud adni Egyiptommal kapcsolatos mondanivalójának, mert itt a magyar őshaza szellemi életének fellegvárába lépünk be, temérdek kincs és drágaság közé, amiről történetíróinknak eddig sejtelmük sem volt.

Egyiptom első ismert sorsdöntő eseménye a Nílus völgyében kialakult két ősi királyság, Észak-Egyiptom és Dél-Egyiptom egyesítése volt egy és ugyanazon uralkodócsalád fennhatósága alatt. Az esemény időszámításunk előtt körülbelül 3200 táján zajlott le s vele kezdődik az úgynevezett dinasztikus kor. Vannak tudósok, akik az eseményt jóval korábbi időre, Kr e. 4000 tájára helyezik és az egyiptomi kronológiát ahhoz képest szabják meg. A Nílus völgyi események időzítése tekintetében valóban sok a bizonytalanság: az eltérés tudósok szerint mintegy 250 esztendő vagy még több, különösen a régibb időkben. E bizonytalanság miatt kényelmesebbnek találták, ha a vitatott évszámok helyett az uralkodócsaládok sorrendjével jelölik az időt, egyszerűen például így történt a XII. dinasztia idejében. Az uralkodóházak szerint való eligazodást még az egyiptomiak saját

történetírója, egy pap, név szerint Manetoth vezette be, aki a Kr. e 3. században, a görög befolyás idején élt. Ha nevét nem angol, hanem magyar helyesírással írjuk le, akkor megtudjuk értelmét: Mennyit tud. Ezek előrebocsátásával alább közöljük a kronológiát. a rövidebb becslés szerint megállapított évszámokkal. Az évszámok a Kr. előtti korra vonatkoznak.

I. és II. dinasztia ideje: 3197-2778, a thiniti királyok kora.
III-V. dinasztia, 2778-2324, a memfiszi királyok kora. Az első öt dinasztia ideje együttvéve Egyiptom ősi kora vagy a régi királyság néven is ismert.
VI-XI. dinasztia, 2324-2065.
XI-XII. dinasztia, 2065-1785, a thébai birodalom kora.
XIII-XVII. dinasztia, 1785-1580, idejére esik a hikszoszok uralma.
XVII-XX. dinasztia félezer évét, 1580-1085, az új királyság korának is mondják.
XXI. dinasztia, 1085-950, más néven a papkirályok kora.
XXII-XXIII. dinasztia, 950-730, a líbiai királyok ideje.
XXIV. dinasztia, 730-715, a saiti királyok kora
XXV. dinasztia, 715-663, az etiópiai királyok uralma.
XXVI. dinasztia, 663-525, ismét a saiti királyok ideje.
XXVII-XXX, dinasztia, 525-332, a perzsa dúlás ideje és az utolsó egyiptomi királyok kora.

Ami 332 után az arab elözönlésig tartott, Ptolemaios és a római királyok uralma néven ismert befejező része a régi egyiptomi kronológiának (Az összeállítás 58m. 24 alapján).

Az egyiptomi írás is magyar írás.

Az egyiptomi hieroglifikus írás a magyar népek őshazájában korábban mindenütt használt tiszta képírásból alakult ki, akárcsak a mezopotámiai ékírás, azzal a különbséggel, hogy Egyiptomban a jelek képszerűsége mindvégig megmaradt. Az írásforma a két Egyiptom egyesítésekor lényegében már készen állt s ami azután történt voltaképpen csak bővülés és tökéletesedés volt. Idők folyamán az egyiptomi írásnak három válfaja alakult ki. A legrégibb és folyton használt forma az volt, amelyben a képekkel ábrázolt dolgok felismerhetők maradtak. Ezt használták az ünnepélyes jellegű

szövegek készítésére, ezzel írták a templomok, királyi paloták és sírkamrák feliratait. Vele jegyezték le az imádságokat, fohászokat, himnuszokat, az állami és közigazgatási iratokat, valamint a fontosabb történeti vonatkozású szövegeket. A jeleket első megjelenésüktől kezdve háromezer esztendőn keresztül szakadatlanul használták, egészen a Nílus völgyi lakosság szétvándorlásáig illetve felszívódásáig. A betűket csodálatos pontossággal rajzolták vagy vésték, úgyhogy az írás olyan benyomást kelt, mintha nyomtatás volna. A jelek feltűnő állandósága az egyiptomi történelem egyik legjellemzőbb sajátsága és egyben bizonyíték ugyanazon népnek szakadatlan jelenlétére.

A díszes képírás mellett a IV. dinasztiától kezdve, kb. Kr. e. 2450-től, kialakult egy egyszerűbb írás. Ez is képírás, de jeleit csak egy-két elkapkodott vonással vetették papiruszra és azokat a mai folyóírás módjára egymással összekötötték. Rövidebb levelek, üzenetek, raktári feljegyzések és magánokmányok készítésére használták. A szakirodalomban kurzív hieroglifáknak vagy hieratikus írásnak nevezik. Olvasásuk szinte lehetetlen, mert az írók vonalvezetése annyira rugalmas, hogy például az elvileg egyenes vonal, hozzákapcsolva a következő írásjelhez, gyakran görbe vonallá változik. Nincs kizárva, hogy a hieroglifikus írás közhasználatú mellékjelentése, az olvashatatlan írás, talán éppen ennek az irkafirkának nyomán keletkezett. Mi ebben a munkában csak az olvasható képírással foglalkozunk. Volt az egyiptomiaknak még egy harmadik fajta írásmódjuk is, amely sok rövidítést tartalmazott, akárcsak a mai magasabb fokú gyorsírás. Ezt az írást a szakirodalomban demotikus néven tartják nyilván. Olvasásáról egyelőre nem lehet szó.

Az egyiptomi írás tankönyve (25m.) szerint mintegy ezerhétszáz hieroglifikus jel volt forgalomban. Nem kell azonban feltételeznünk, hogy minden írnok tudta és alkalmazta az ezerkétszáz írásjelet. Közönséges írnok fejében és jelszótárában ötszáz jel bőven elegendő volt szokványos feladatának ellátására. Aki ennél többet alkalmazott, már nagyon okos ember volt és választékosan tudott írni. Az egyiptomiak egyik hagyománya szerint, írásukat egy tudós fiatalember foglalta rendszerbe, aki a két ókirályság egyesítése idején élt és az események irányításában nagy szerepet játszott. Ő volt Ménes király észak-egyiptomi szakértője, bizalmas írnoka és legfontosabb tanácsosa, akit az utódok később istenként (szentként) tiszteltek Nevét két szótaggal írták, mindegyiket egy-egy T-vel, s azok

helyes átírás a T/D párhangok figyelembevételével Tu-Dó: Tudó. Idegen szakemberek ezeket az írásjeleket TUTU, TÉTI, TOTH alakban adják.

Ne hagyjuk azonban magunkat megzavartatni az idegen tudósok ajánlotta grafikával A magyar átírás a helyes. Megerősíti azt a mezopotámiai párhuzam, ahol az írnokot szintén Tudónak nevezték s ékjeleit DUDU alakban írják át A magyar átírás mellett szól az a sok feljegyzés is, ami a Tudó nevével kapcsolatban fennmaradt. TOTH mindent tudott, - írták róla az egyiptomiak. Mérte az időt, számolta a napokat és hónapokat, jegyezte az éveket szakértője volt a törvényeknek és művészeteknek, értett mindenfajta bölcsességhez, még a kézmozdulatokat is értelmezte (129m. I. 207-209, 221 314). Lejegyezte az énekek szövegét is, tudta azok dallamát és azt is tudta miként kellett a szövegeket értelmes hangsúlyozással MÁKHRÓÚ: "Magyarul" elolvasni (129m. I. 209). Az egyiptomi képírást megalkotójáról. aki papi szerepet is vitt és utóbb szentté lett, az egykorúak pap írásnak vagy szent írásnak nevezték. E kifejezéseket utóbb szó szerint lefordították görögre és a nemzetközi irodalomban az egyiptomi írást magyar neve helyett ma hieroglifikus írásnak nevezik. Görög nyelven hieros annyi mint ,papi, szent', glyphé pedig , írás, rovás'.

Nagyobb egyiptomi nyelvemlékek tárgyalása előtt bemutatjuk a leggyakrabban használt hieroglifikus írásjelek egyik csoportját 20. sz. táblánkon. Az ott szereplő mássalhangzók bármelyikéhez járulhat szükség esetén egy-egy magánhangzó, elől vagy hátul, mint erről már szóltunk. A következő 21. sz. táblán olyan hangcsoportokat látunk, amelyek szóértékben is használatosak voltak. A jelek után megadtuk azoknak angol szakértők által javasolt fonetikus átírását. Az átírásból és az hozzájuk adott magyarázatból kiderül, hogy a táblán jelzett egyiptomi szavak a magyar nyelv szókincsébe tartoznak. E szavak rendre a következők: Ad, Őr, Ár, Árpa (illetőleg a belőle készített sör), Asszony (Nő), Bak, Baszó, Hát, Ház, Hon (Hun), Hon (értelemmeghatározó), Honúr, Herélt, Jön, Kap, Karó, Kés, Kés, Két-úr (barátság), Király (karvaly ill. régiesen kuruj), Kös (Köt), Kös, Kőtábla, Mad(ár), Magyar, Mén, Ment, Nagyúr, Nagyúrkert, Úr, Úr, Ősúr, Út.

E szavak után több írásjellel írt szavak, kifejezések és mondatok következnek. A zászlóval kezdődő szó: Nagyasszony (Na-Ta-SZo-Nu),

utána következő: Nyújtóz (Nu-To-SZ). Az ábrázolt ékszerdarab a XX. dinasztia idejéből való nyaklánc egyik eleme, a rajta szereplő felirat, ami minden további elemen megismétlődik: "Amén neje" (ÁMEN Ne-Je). A ‚sör' szót angol olvasója is jól olvasta, mert a régi magyarban a szót magánhangzó fejezte be, betű szerint S-U-R-A. A három egymás fölé írt hullámvonal értelemmeghatározó, megmondja, hogy folyadékról van szó, az utána következő emberalak szájhoz emelt kézzel jelzi, hogy olyan folyadékot értsünk, amit meg szoktak inni. A hét írásjellel írt következő kifejezés az oszlop fogalmát jelzi, így:"Szobákat az köti be." (SZo-Bá-K-aT AKA-Ti Be) Az egy sorral lejjebb, de szintén hét hieroglifával lejegyzett nyelvemlék már egy teljes mondat: "őrizte mázsát" (ARI-STA- M-A-KHIaT). Mivel a ZS hangnak nem n volt külön írásjele az írnok ezúttal KH-val helyettesítette. Hogy azonban az így keletkezett bizonytalanságot eloszlassa, mondata végére odarajzolta hetedik írásjelként a mázsa (mérleg) képét, ekként jelezve, hogy ezúttal a KH úgy használandó, amint azt az értelemmeghatározó megkívánja. Értelemmeghatározók sűrű alkalmazása azonban inkább csak egyes szavak írásakor, helynevek és rövid mondatok közlésekor volt szükséges, folyó szövegben kevésbé, mert ott a környező részek elláthatták az eligazító szerepet.

Idézhetünk példát arra is, hogy amikor az idegenek helyesen olvassák az írásjeleket és átírásuk találó, ők maguk is magyar szavakat, kifejezéseket és mondatokat kapnak eredményül, bár erre természetesen nem jönnek rá. A Halottak Könyvének kiadója a könyv 144. fejezetének (23m. 538-540) tartalmát ismertetve (23m. római 189 sk) , többek között ábécésen közöl két mondatot és mellékeli a vonatkozó hieroglifákat is. E két mondatot 21. táblánk alján közöljük. A környező szöveg, amelyből e két mondat ki van emelve, egy buja nőről szól, akinek SEKHET BASTRA, Sir Wallis Budge átírásában. A dolgot magyarul megértjük és az egyiptológusok is tudják, hogy az illető nő termékenységi szolgálatban állott és testével szolgálta istenét. Ezt különben az illusztráció is kétségtelenné teszi. A férfi leírását, aki e papnőnek udvarolt, Sir Wallis Budge ábécésen így adja (a szavakba tagolás tőlünk): TEKA, HARS S A PUSA REMK, AKAR E ME T (OSNU), továbbá, hogy ő HARPU KAKASH ARUSH A BAIU. Az erotikus szöveg pontos értelme kiderül, mihelyt a mi helyesírásunkkal tolmácsoljuk, kipontozva az ildomtalan részeket:-Töke, here s a f... remek, akar ő ma b...ni; Harapó kakas, erős a bája.

Mit sejthetünk ezekből az előreküldött adatokból? Ha az egyiptomi írás megalkotója Tudó volt, aki szövegeit az egykorúak szerint is makaróul. írta és ha az írás megnevezése papírás, szentírás volt s ha az egyiptomi szavak, kifejezések és mondatok között máris tucat számra bukkannak elő magyar nyelvelemek, s végül ha az idegen tudósok átírásában magyar alakban állnak előttünk az eredmények, akkor nyilvánvaló, hogy az egyiptomi írás magyar írás és remélhetjük, hogy a hieroglifákkal írt szövegek között nagyobb magyar nyelvemlékeket is fogunk találni.

1. sz. egyiptomi magyar nyelvemlék. - A vonatkozó képen (22. sz. táblánkon és 91m. 582) kőedényeket fúró munkásokat látunk, akik munkájukról beszélgetnek. Szavaik írásjeleit felülről lefelé haladva olvassuk. A jobboldalon álló férfi, aki a hosszúkás edényt készíti, önelégült arccal így szól: E CSa-KNEM Po-N-TOS M-ÉR-eT. Képpé alakított mozdulata kiegészíti szavait: fúrójának balra hajló vége az eS írásjelet ábrázolja, a munkás marka Me, az alatt herezacskó HERE, végül egy Te jel, együtt: eS Me-HERE-Te. Azt mondta tehát társának: Ez csaknem pontos méret. Ez megérte. A baloldali munkás képe kissé aggodalmas, de nem kétségbeesett. Ő is megvizsgálta munkáját és megállapította: UN-Ni-CS eT-UR-Fe. Mozdulatával hozzáteszi azonban: a tőrszerű szerszám Te, marka Me, azután itt is HERE, végül újra a marok M: Te Me-HEREM Mai helyesírásunkkal: Ez nincs eltörve. De megmérem! Figyeljük meg; tőrőlmetszett zamatos kifejezéseket, meg a szaknyelvet: pontos méret. Ma sem tudjuk jobban mondani.

2. sz. egyiptomi magyar nyelvemlék. - Nílus völgyi őshazánkban raktárakat, élelmiszert tároló házakat, szövőüzemeket, templomokat és egyéb középületeket állandóan őrizték. Minden fontos ajtó (átírásban AITO) előtt egy őr (ARI) állt és volt közöttük főajtóőr (ARI AITO PU, v. ö. 129m. II. 59, 60, 63) és kapus (KAPUS, 129m. II. 59) is. A közigazgatási alkalmazottak munkáját segítette a minduntalan használt bot és botozás. Egyiptomban mindenkit megbotoztak, ha nem a megkívánt módon cselekedett (129m. II. 129 sk, 143, 145). A bot használatára jó példa két, adóbeszedésről szóló és képpel is kísért nyelvemlék (22. sz. táblánkon alul és 129m. II. 131 és 128). Az egyik képen az adót megtagadó vagy annak befizetését halogató egyént már hasra fektetve látjuk. Kezét, lábát biztosok szorítják, egy harmadik személy pedig két kézre fogott bottal suhint. A képet kísérő szöveg

rövid és velős: Attak nekije rátán fejül. A második képen, amely szintén a XII. dinasztia idejéből való, úgy látszik, megidézték az adóst. A beszedő előtt látható a pénzes láda, a bal sarokban meg egy másik tisztviselő. Az írást oszloponként, jobbról-balra haladva olvassuk. A felszólítás így hangzott: Add, ha már kirótta! Más kapukon is kettőt adnak. Akkor isten írnoka.... A mondat befejező része sajnos hiányzik a képről.

De ennyiből is megértjük a beidézett adós nyugtalanságát, aki kezeit lóbálja, hiszen felfogta, ha nem fizet, semmiféle hatalom sem menti meg őt a botozástól. Figyeljük meg ezúttal is a szövegben előforduló szaknyelvet: Adó, Kapu, Rovás, Írnok. A középkorban és még később is, egészen a 17. század közepéig, az európai Magyarországon is kapuszámra rendelték az adót, a kiírást akkor is rovásnak nevezték, az adót pedig kapuadónak és rovásadónak (5m.). Ezek a szoros összefüggések az őshazai és az európai magyar viszonyok között a későbbi történeti események elképzeléséhez jelentősen hozzásegítenek bennünket.

3. sz. egyiptomi magyar nyelvemlék. - A IV. dinasztia idejéből, Kr. e. 2600 tájáról ered ez a magyar nyelvemlék, amely mészkőből faragott két szobron szerepel. Mind a két szobor székén ülő egyént, férfit illetve nőt ábrázol, székük (trónjuk) támláján felirattal. A férfi emléke 120 cm magas, a nőé 118 cm, mindkettőt a kairói múzeumban őrzik (képe 23. sz. táblánkon és 108 m . planche 1).

A férfi két kezét ökölbe szorítva MA tartja, feltűnő helyzetben vannak karjai KARok s mozdulata a fejjel UR együtt így írja személyazonosságát: "Magyarok- ura" tehát egy király emlékével állunk szemben. Trónusának támláján jobbról balra haladó sorrendben hat oszlopba írt üzenet van. Az első háromban -a király beszél; a másik háromban a papok.

1. SIRA-Ma-T KET UN-AG UR-SIKH Ké-S-AQa;
2. AS UR-AG URA. Se Be-S, eN-NEKH
3. T-ESTAN SZó-Na-KHA Ta-Fa-R-AT KHATABA Té-Pi.
4. Er-áN-Ba TI-SZ TI-RS FA-RA;
5. TI-R-Sa A MASA(r) AKHA-To-M-BENER;
6. T-ESTAN SZó-No-Ko-T, Fa-AR-A éKHATABA Té-Ba.

Az elég jól olvasható szöveg mai helyesírásunkkal így ismételhető meg: Síromat katonák őrzik késekkel. Az őrök ura Sebes, ennek tüstént szólnak, a zavarót kettőbe tépi. Iránban tíz törzs főura, törzse a magyar Egyiptomban úr. Tisztán szónokolt, vára Égitában (Egyiptomban) Théba.

A másik szobrot nézve, amely az elhunyt fáraó nejét ábrázolja, a következő észrevételt tehetjük. Az asszony fejdísze MEKH, arca AR, nyakéke USEKH, két emlője ‚emlő-2', így tartott keze eT, együtt: Magyar ősök emlékeit, vagyis gyermekeit. A jobbról és balra lévő oszlop írásjelei azonosak és ábécével így írhatók át: ESTAN UR aKH-aT NY-EGETU Fa-RA T-OSZA. Az egész szöveg: Magyar ősök emlékeit, Esthon urakat nyugati főúr (fáraó) nemzi.

4. sz. egyiptomi nyelvemlék. - A jelenetben Egyiptom thébai fáraóját és hitvesét látjuk, amint ételeket ajánlanak fel valami fontos ünnep alkalmával. A tábla eredetijét Angliában az oxfordi múzeumban őrzik és a legfelső sorban lévő ovális keretbe zárt írásjelek alapján SEND felirat néven tartják nyilván. A szöveget még senki sem olvasta el és senki sem értette meg. Mi a képet a montreáli ‚The Printing Review' 1966 márciusi száma után közöljük 23. sz. táblánkon alul A szépen írt felső sor elmondja a lényeget. Az írásjeleket jobbról balra haladva így olvassuk: Te-Te-K KEN-ER-AA T ME (g) S-UR-Ké-T SZ-eN-TET-RE NATER oLT-AA-AR-A: Tettek kenyeret meg csirkét szent étre Nagyúr oltárára.

A helyes olvasás tárgyi bizonyítékait látjuk a képen: a két személyt, az oltárt s a szövegben megnevezett ételeket: a hosszú sorban álló kenyereket és az oltáron tornyosuló csirkét. A képen azonban más ételeket is látunk és a fölöttük elhelyezett középső négy oszlop elmondja, mik azok, a szélső két oszlop viszont a felajánlást tévő személyeket nevezi meg. A bal szélső oszlopban lévő jeleket balról jobbra és felülről lefelé olvasva, ábécésen így írjuk át: eSZ NATUR aTY-A, Ki TeBa A férfi feje RA, vállán viselt jele MA, karja KAR, marka MA, jobb keze tartása Sa. Együtt: ~Ez (a) nagyúr adja, aki Théba ura, Magúr (isten) mása. A hatodik oszlop jobbról balra olvasandó és szinten az emberi alakkal fejezendő be: Ez a nagyúr ágyasa, aki Théba nemese. A balról számított második oszlopba írt írásjelekkel az adományozó figyelmezteti a szöveg alatt T-csonttal látszó hús iránt érdeklődőt, hogy abból mérséklettel falatozzék: Ne Sa-Bá Sek-aT; Me So-oS: Ne zabálj sokat, mert sós! A csirkére a felette elhelyezett harmadik és

negyedik oszlop ad óvást: A-ÁA TET S.ek S-IR.A-T: Alája tett sok zsírt. A-RA B-oRT.T.EL.Te.T: Arra bort töltött. Az ötödik oszlop így szól: SPER Hu-Su-AT S.ok(a) Sete-RE-T-iK, Zebra húsát sokan szeretik. A kenyerek közül az első hetet jobbról balra olvassuk, ugyanúgy az alatta két oszlopban írt kiegészítő jeleket: 7 MA.k AR-Ka-Ta-KA: Hét magyarok adagja. Ebből azt gondolhatjuk, hogy itt a dél-egyiptomi magyarok honfoglaló hét törzsének ünnepéről van szó. Az oltár másik oldalán lévő négy kenyeret és az alattuk lévő írásjeleket nem tudjuk megérteni, de úgy látszik, ezt négy mágus tette. A hosszú szöveg pompás bepillantást enged a Kr. e. IV. és III. évezred fordulóján. (v. ö. 24m. 11) szokásos magyar ünnepség egyik főmozzanatába.

5. sz. egyiptomi magyar nyelvemlék. - A következőkben olyan szövegeket mutatunk be, amelyekhez nincs olvasást elősegíteni képes illusztráció. Az ilyen szövegek közül a kutatások jelen állapotában csak a hosszabbakkal tanácsos foglalkozni. A hosszabb szövegek hangzósítása és szavakba tagolása közben ugyanis kisebb a tévedés lehetősége, mert az alkalmazott sok írásjel között, helytelen olvasást próbálgatva, mindig akad egy-kettő, amelynek hangértéke a kialakuló mondatba nem illeszthető be. Ez a fennakadás figyelmeztetés, hogy a próbált olvasás nem jó és újabb ötlettel kell elindulnunk. Rövid szövegek esetében a kevés jel között ilyen biztonsági zár esetleg nem akad. De más meggondolások is szólnak a hosszabb szövegek ajánlása mellett. Ott több az állítás, amelyek egymással szükségszerűen logikai összefüggésben vannak. Ahol tehát logikai szakadás mutatkozik, az megint olvasási hibára figyelmeztet. Végül az ilyen szövegek azért is hálásabbak, mert valami fontosat mondanak, nem egyszer olyant, amiről ,már van ismeretünk az ókori történet nyilvántartásában.
Az első ilyen szöveg 24. sz. táblánkon baloldalt fent szerepel, helyszűke miatt a vízszintes helyzettől 90 fokra balra elfordítottuk. A szöveg (eredetije 25m. 11 fent) temetésről szól, a benne foglalt üzenet fontos adalék az egykorúak vallási gondolkozásához. A szövegből megtudjuk, miként fogták fel a halál értelmét. Íme a szöveg ábécére átírva:

1. Ne-Ki aSZ-NAP Bék-éS i.M-A-TESZ-NEK KE-T uJ-ABo.
2. ELET-éN-eK Szá-Ma Má-Ma Dí-SZe-SET-iK. (H)uN-Ni N-E-M-eS-Ne-K aSZ
3. ÓRA ÖR-öM, M-I-Ve K-ORA-Ba(n) Mu-M-IA TES-Te. UI ELET-uN-eK SZá-Mi-

4. To-T: SZ-U-N-TaBa-SZA.

Mai helyesírással: Neki aznap békés imát tesznek két ujjába. Életének száma máma díszesedik. Honi nemesnek az óra öröm, mivel korábban múmia teste. Új életűnek számított: szánt tavasszal.

A szöveghez a következő magyarázat kívánkozik. A halott számára papirusztekercsre egy-két szent (békés) imát és varázsszavakat szoktak felírni, - minél nagyobb volt az úr és minél jobban jutalmazta a papokat, annál többet - és azt a halott ujjai közé csúsztatták. Ez volt az ő szabadságlevele, aminek segítségével másvilági vándorútján háborítatlanul haladhatott el az utakat, ajtókat elálló szörnyetegek között, kikerülhette a rémeket, nem zárták be kínzókamrákba, hanem egyenesen mehetett Égben lakó urához szolgálattételre jelentkezni.

6. sz. egyiptomi magyar nyelvemlék. - Ez a hosszabb szöveg, amely 24. sz. táblánk felső jobb oldalán szerepel (eredetije 25m. 11, alul) öt oszlopba van írva, amiket felülről lefelé kell olvasni, a baloldali oszloppal kezdve, így betűzve:
1. (H)UN N-AA-NKT N-ES-N-I MI (n)-T UR REm-ESZ-T-U;
2. Na-To-K SEB-EJI KEP-UR-Na-K Ta-Ni-TOM. SAT-Nu-K
3. SA-J-A T-A-Ma-T Ne-Ki AN-I. M-eN-T-I Ha-Na-T,
4. Ki SZE-RE-T-I. Má-Ma ARA aB-U-RA aJO-A-I-oK
5. iR-Fa-TYAT, A-MI TYATY-A-Ma-T Ki-Ná-Ja MAS SZ-eK-éN BA-RA. Mai írással: Honunkat nézni mint úr, rémisztő. Nagyok sebei, képúrnak (isten képe: fáraó) tanítom. Sietnék sajátomat neki adni: menti honát, ki szereti. Máma arra a búra ajánlok írfaggyút, ami gyógyomat kínálja más szegény bajra.

7 sz. egyiptomi magyar nyelvemlék. - Ez a szöveg, műfaját tekintve levél. A VI. dinasztia egykori írástudó papkirálya, aki már múmia, a másvilágról küldi földön élő komáinak és rokonainak. Másolatát 24. sz. táblánkon alul közöljük (eredetije 25m. 212 sk). A szöveget nehezen olvassuk, mert írója gyakran ugyanazt a jelet használja más és más fonetikai helyzetben.

A feliratot 111. sorával kezdjük: HAZ-A Pa-Pa I-RA (utóbbi két szó ovális keretben): Ba-SUR-A-RA S-UT-T-eS (szójel: ‚nyárson') eTY SURKE (t). 112. sor: A-H-A SIR-A-ABa Ko-SUR-A-ABA KAR-eK SARK-A Ba-Bo-K (at) SIR-Ba. Si-eS! Ké-Me-K Jö-Ne-K, MAT-aT-óK Jö-Ne-K. KÉT-Te-KOR S-

eN-KNEM-M V-AR-Ta SZo-Bá-Ba(n), eS-Te SIR. Pa-Pa I-RA: Pa-SURAKo ~ Se-N-KNEM (jött); eS-Te SIR. 113. sor: Pa-Pa I-RA: Pa-SURA-KOR SIR E-S Ke-SUR-eK HAZ-A. 114. sor: Pa-Pa I-RA: Ba-SUR-AT A-AD Be. USE-Ne-K: KESU:k-Ke SIP-Ne-K TET.üK K-ER Se-B-E-K-RE Fa-TY-U-T. É-R-Ti-K?
Ezt üzente: Haza Papa írja: vacsorára süttess (nyárson) egy csirkét. Ahhoz csírájában kosarában (értsd: hüvelyében) kérek sárga babokat zsírban. Siess! Kémek jönnek, matatók jönnek. Kettőkor senki nem várt a szobában (értsd: a sírkamrában). Este sír. Papa írja: vacsorakor senki nem (jött); este sír. Papa írja: vacsorakor sír és kesereg haza. Papa írja: vacsorát add be! Üzenek: késükkel csípnek tetűk. Kér sebekre faggyút. Értik?- Hát persze, hogy értjük, hiszen ő is magyarul üzent, Kr. előtt 2300 tájáról, több mint négyezer évvel ezelőtt. Ahhoz népest, hogy ilyen nagy idő választ el bennünket tőle, nyelvezetét fölöttébb tökéletesnek találjuk, fantáziáját bámuljuk" drámai stílusát átérezzük. Van-e a világon még egy nép, amelynek ilyen ősi írott emlékei volnának, mint a magyar népnek?

ÉKJELEKKEL ÍRT MEZOPOTÁMIAI MAGYAR NYELVEMLÉKEK

Jelen sorok írója a mezopotámiai (szumír) ékjeleket nem tanulmányozta olyan behatóan, mint a mértani (rovás) jeleket és az egyiptomi hieroglifákat, ami képessé tenné őt eredeti okmányok megbízható olvasására. Munkája folyamán mindig remélte, hogy mire könyve kiadásra kerül, a magyar szumér szakértők elolvasnak egy-két eredeti mezopotámiai szöveget és eredményük ide beilleszthető lesz. Ebbeli várakozásában azonban csalódott. A szumér ügy nagyon népszerű, propagandája kitűnő, olyannyira, hogy a magyar őstörténet fogalmát már-már a szumér szó helyettesíti, de eredményei nem igazolták ezt a kiterjesztett értelmezést. A mi mértani és hieroglifikus szövegeink talán helyrebillentik e torzítást. Mivel tehát jelenleg nincs magyar ember által magyarul elolvasott eredeti mezopotámiai nagyobb nyelvemlékünk, annak bizonyítására, hogy a Tigris és Eufrátesz völgyében is magyarul beszélő népek éltek, mi magunk keresünk írásos szövegeket: Módszerünk ez: a nem-magyar szerzők műveiből vesszük ki azokat a részleteket, amelyekben ők eredeti mezopotámiai szavakat, kifejezéseket, és mondatokat közölnek ábécés átírásban. Ennek is megvan a maga súlyos bizonyító ereje, mert kiderül, hogy az átírók tudtuk nélkül maguk is magyar szövegeket olvasnak. Kezdjük az ő magyarul átírt közszavaikkal,

folytatjuk rövidebb és hosszabb mondatokkal s végül közlünk egy általunk elolvasott eredeti mezopotámiai szöveget.

1. Magyar szavak mezopotámiai kőtáblákon. - Samuel Kramer professzor egyik tanulmányában azt olvassuk, hogy valamelyik mezopotámiai úr emberével kutat ásatott háza táján és onnan hozatott magának MUSHDU vizet (115m. 318, 321). A szerző ezt a szót nem érti, ezért annak eredeti hangtestét közli. Számunkra nincs itt semmiféle probléma, mert a környező szöveg tökéletesen világossá teszi, hogy az átírás jó és azt is, hogy az illető úr ~mosdó~ vizet hozatott magának a kútból.

Más alkalommal azt halljuk, hogy a Szemúr (Szumer) országbeliek valami lyukon keresztül ereszkedtek le az alvilágba és azon keresztül jöttek onnan vissza. E lyuk neve Samuel Kramer átírásában ABLAL volt (115m. 133). A szerző ezt a szót sem érti. Mi rögtön felfogjuk, hogy az emberek ~ablakon~ jártak le is, meg fel is. Megtanuljuk a professzor könyvéből azt is, hogy Mezopotámiában az építéshez használt köveket, meg az emlékművek faragásához használt jó követ külföldről szerezték be, mert saját országukban, a vízhordalékból keletkezett tükörsima földön kő nem akadt. A felettébb kemény dioritot különösen jónak tartották s ezt a kedvelt követ U kőnek nevezték (115m. 279). Aki tud angolul és magyar, azonnal kideríti, U kő alatt ~jó~ követ kell érteni. ENKI isten (isten: UR, RA), helyesebben tehát ENKIR,A, H-val kiegészítve: ~Hungar~, aki Szemúrország azaz Napország királya, birodalma belvizein csónakázik. A király neve MAGUR: ~Magyar~, e név a kőtáblán háromszor is előfordul. Kramer professzor mind a három esetben meg nem értett szóként szerepelteti és ezért eredeti hangtestével adja ábécés átírásban s azt gondolja, a csónak neve volna (115m. 172, 176, 177).

Ez a MAGUK király ölelésre tárja ki karját, aztán tesz valamit KAR.Aval: ~karja~, amely ismét meg nem értett szó és eredeti hangtestével szerepel (115,m. 176). A király, amint mocsárvilágában hajókázik, egyszerre csak egy DAR madarat pillant meg, röviddel utóbb felrepül előtte egy másik madár: AHAIA (115m. 178). Nekünk magyaroknak itt sincs kétségünk, mert tudjuk, hogy a király előtt egy ~daru~ madár, azután ~a héja~ repült fel. Mindez egy és ugyanabban a szövegben fordul elő, így biztosra vehetjük, hogy a szöveg maga is magyarul van. Érdemes lenne tehát ezt a szöveget közelebbről megvizsgálni.

Szumérben nem volt épületfa sem, ezért építkezéshez az északi hegyekből folyón szállították helyszínre az anyagot. Különösen azt a fát használták házak építésére, amelyik egy német tudós szerint USCHU volt (160m. 56). Mi megértjük, hogy ez ~olcsó~ fa volt. Szumerben sok volt a bab, lencse, hagyma és uborka, de bőven találtak GOMBO nevű táplálékot is (129m. III. 28 sk), ami alatt kétségtelenül ~gomba~ értendő.

NIPPUR: ~Napúr~ városában azt a tanácsot kapja egy odavaló nő: NU NP-AR-SHEGU NU: ~napországi nő~ (az első NU: nő itt értelemmeghatározó), hogy menjen a vízpartra mosakodni, ott aztán majd az istenatya: ~a nagy hegy (!), a ragyogó szemű meglátja, megcsókolja és teherbe ejti. A leányzó megfogadta a tanácsot és a ragyogó szemű atya (a szemisten: Szemúr, Napúr) öleléséből megszületett a holdisten-anya (114m. 44, v.ö. 59). Az idézetben közölt nagy hegy kifejezés (great mountain), logikailag érthetetlen, rossz fordítása a megfelelő mezopotámiai szónak. A kőtáblán nem hegyről van szó, hanem az atyaisten nevéről, ami a szövegből amúgy is világos. Szumérul ugyanis nagy annyi mint MAH, MAG, a tévesen hegynek fordított szó pedig AR, UR, a kifejezés tehát MAHAR, MAGUK, a napisten már többször említett neve. A kőtábla előadása szerint tehát a holdistennő Magar égi isten és egy napországi nő gyermeke. Kérdezzük ezek után, ki hiszi el, hogy egy olyan országban, amelynek istene Szemúr, Magúr, Napúr, királya Hungar és Magyar és ahol az emberek Olcsó fával építkeztek, Mosdó vízről, Ablakról, Jó kőről, Daru madárról, Héjáról, Napországi Nőről, meg Gombáról diskuráltak, az ilyen országban más lett volna a nyelv, mint magyar?

2. Magyar mondatok mezopotámiai kőtáblákon.
Amidőn Asszíria királya elrendelte, hogy ninivei könyvtára számára az országa területén feltalálható minden ékírásos tábláról vegyenek másolatot, a feladat elvégzésére kiküldött írnokoknak szigorúan meghagyta, hogy a másolatokat gondosan készítsék el és beküldésük előtt jelről-jelre hasonlítsák össze az eredeti példánnyal. Az írnokok a parancsnak megfelelően jártak el és a lemásolt kőtáblákra az ellenőrzés megtörténtét hűségesen feljegyezték.

Száz meg száz esetben szerepel azokon ugyanaz a mondat, amit a mai mezopotámiai tudósuk megértettek és ábécés átírásukban így hangzósították; KIMA LABIR, ISU SATIRMA BARI. Értelme: Régi

eredetijéről leírva és ellenőrizve (119m. 170 sk). Írástechnikailag megvizsgálva ezt a négy szóval kifejezett mondatot, amely első pillanatra valamely idegen nyelv beszédjének tűnik fel, a következő észrevételeket tehetjük. Az első szó végén hiányzik a befejező orrhang (N, NY), amit a fonetikus írásban - tudjuk - nem kellett külön jelölni, de mai helyesírásunkkal végzett átírásban igen. A második szóként adott részleg valójában nem egy szó, hanem kettő: LAB IR.ISU. Miután már dereng előttünk a mondat értelme, azt is észrevesszük, hogy az átíró a harmadik szó elejébe beolvasztotta a nem odavaló, hanem külön írandó ‚és' kötőszót. Az utolsó BARI szót viszont, akárcsak a LAB szót, lágy hanggal (B) oldotta fel, holott ezúttal annak kemény ikerhangjára (P) van szükség. Ha ezeket az észrevételeket figyelembe vesszük, a száz meg száz esetben szereplő mezopotámiai mondat így alakul: KIMANY LAP IRISU éS ATIRMA PARI. Most már látjuk, hogy magyarul van, csak éppen hangrendbe kell ugrasztani a magánhangzókat és máris tudjuk, hogy a kőtáblák átírását ellenőrző írnok széljegyzete mai grafikával így hangzik: Kemény lap írása és átírómé pára. Ez pedig kitűnő magyar mondat, pontosan azt jelenti; hogy az eredeti példány és ez átíró másolata egymással megegyezik. Nem igaz tehát a szumerológusok világgá kürtölt elmélete, hogy a szumér nyelv semmi más nyelvhez nem hasonlít, páratlanul álló jelenség, utód nélkül kihalt idióma. A szumír nyelv, ha rendesen olvassák és úgy írják át ábécére, amint kell, jól érthető magyar nyelv!

3. Két magyar költemény mezopotámiai kőtáblákon. - Kramer professzor szerint az első költeményben egy nőről van szó meg kilenc hónapról. A nő és 9 hónap könnyen olvasható jelei alapján sikeresen ki is derítette, mi a költemény tartalma: a nő fogamzik, azután magzatját kilenc hónapig érleli, ez alatt az idő alatt a szűk anyai rész kitágul, megpuhul, olyan lesz; mint a -háj és vaj- úgyhogy a szükséges idő leteltével megszülheti gyermekét (114m. 56). Kramer professzor jegyzetei között megtaláljuk a költemény eredeti szövegének ábécés átírását (114m. 115 No. 56). A rendre lepergő hónapok nevei előtt ott az értelemmeghatározó ITU szó, ami helyes hangzósítással (T/D) -idő A két első és az utolsó 14. sorban van a lényeg. A továbbiakban ezzel foglalkozunk Kramer professzor e három sort így írja át ábécére:

1. NIN-HUR-SAG-GA-KE A-SA-GA-BA-NI-IN-RI. 2. A-SA-GA SU BA-NI-IN-TI A-EN-KI-GA-KA... 14. NIN-SAR IN-TU-UD. Világos, hogy a szumérok sírjukban forognának, ha hallanák nyelvük ilyen borzalmas

kerékbetörését. Az ábécés átírás szerint az első sorban csak két hosszú szó volna" valójában azonban azok mindegyike egy-egy rövid mondat. A NINnek olvasott rész itt az ara. (HUR): ‚szűz, szerető' értelmezőjeként szerepel, amit nem kell a szövegbe felvenni. A magánhangzók beillesztése sem szerencsés, mert a szükséges E helyett többször A szerepel az angolos írásmód szerint, s az g/L ikerhangok között tett választás sem helyes. Ezért a költeményből az első olvasásra a gyakorlottabb szem is csak egy-két szót ért meg magyarul. Ha azonban tisztába hozzuk a munkát, ~a sorok így alakulnak: 1. (Ni-Ne) ARA SEG-GE Kő. A Se-Gé-Be Nagy NYé-L. 2. A Se-Gé(t) CSu-Pá-N NYi-TI-A Ne-Ki Ka-Ka... 14. Ni-Ne SZÜL-Ni Tu-D. Mai helyesírásunkkal, az ildomtalan részek kipontozásával: - Ara s. . . kő (kemény). A se. . . ben nagy nyél. A s. . .t csupán nyitja neki k. . . (de 9 hónap elteltével már a) néni szülni tud.

Kramer professzor egy másik mezopotámiai költeményt is átír ábécésen. A költemény, ezúttal valóban az, a régi boldog időket énekli, amikor még Mezopotámiában nem volt kígyó, skorpió, farkas meg vadkutya és az emberek egy nyelven dicsérték az istent hazájukban (114m. 107). Ezt a tartalmat azonban a költeményben sajnos nem látjuk. Nincs helyünk megismételni Kramer professzor átírását, utána közölni a mi átírásunkat, magyarázgatni olvasási hibáit, mint ahogyan a megelőző példákban tettük. Csupán munkánk eredményét adjuk, a költeménynek magyar helyesírással átírt olvasatát.
Íme:
1. Jobb a madár nyugalma az egér nyugalmánál,
2. Urmag nyugalma az asszíriai arab úr nyugalmánál,
3. Nektek is kicsi nyugalom. (19)
4. Lélekben soha le nem tagadom,
5. Jobb a korsó bor kicsi mézzel,
6. Mint a munka Hungarokkal, mi nem énnekem (való),
7. Aki úri körmét ápolja(?),
8. Körmét úgy sajnálja.
9. Honnak nagyon nagy szolgasága,
10. Hon-él réme, a Szemhon nagy. . .
Ennek a körülbelül 3000 évvel ezelőtt írt költeménynek sorai meglepő könnyedséggel gördülnek, allegóriáját megértjük, az asszírok igája alatt görnyedő magyarok bánatát átérezzük. Kár, hogy a befejező utolsó szó hiányzik a tábla végéről és emiatt a 10. sort nem tudjuk

nagyobb valószínűséggel megállapítani. De töredékében is az ókori magyar irodalom gyöngyszemei közé kell iktatnunk ezt a napországi költeményt

4. Egy eredetiben olvasott ékírásos mezopotámiai magyar nyelvemlék. Utoljára hagytuk azt a fontos összefüggő nagyobb dél-mezopotámiai magyar nyelvemléket, amelyet mi magunk olvastunk el az eredetiből. A kérdéses okmány Úr városából került elő, formája égetett agyagtábla és körülbelül Kr. e. 3000-ből ered, tehát éppen ötezer esztendővel ezelőtt készült. A táblát (jó fénymásolata 187m. 113) C. L. Woolley találta meg aki Úr romjait kiásta. Az írásjelek még a szabályos ékírás kialakulását megelőző kor grafikáját mutatják, amikor az ősi képírásnak számos eleme még forgalomban volt. Éppen ezért tudjuk mi is olvasni. Akik a tábla szövegét vizsgálgatták, elsősorban Woolley maga, üzenetét így állapították meg: Annüpadda, Úr királya, Meszannipadda Úr királyának fia, építette ezt a templomot istennőjének Ninchurszagnak (187m. 112). A lényeg nagyjából igaz, de az olvasás nem fedi a szöveget. A meg nem értett írásjelekből, mint ilyenkor a külföldi tudósok gyakran teszik, ezúttal is személyneveket gyártottak: Annüpadda, Meszannipadda, Ninchurszag.

Mi a tábla írásjeleit 25, sz. táblánkon a maguk sorrendjében közöljük, a táblát is megfelelő helyzetbe állítva. Az olvasás oszloponként és felülről lefelé halad, kezdve a jobboldali oszloppal és folytatva bal felé. Mivel azonban az oszlopok ökörszántás módján vannak elhelyezve, a páros számú oszlopokhoz (2, 4, 6) érkezve, a táblát minden alkalommal 180 fokra el kell fordítani, hogy ezek a páros számú oszlopok is felülről lefelé legyenek olvashatók. Az írásjelek ábécés átírását magán a táblán adjuk a megfelelő írásjelek mellett, az írásjelek szakkönyvekben található hangértéket használva. A hét oszlop szövege mai helyesírásunkkal ezt üzeni az utókornak:

(1.) Úr napkirálya, (2.) (dáma) Szín ,város' ura, (3.) falakat lakott. (4.) ,A város' Ura, (dáma) Szín barátja, átadta (5.) falakat. Élmágus kerítéssel zárta be. Égúr (7.) háza abból készült. A templom papjai tehát elmondják az utódoknak, miként jött létre Úr városában az isten - Ég Ura - tiszteletére létesített nagy templom. A szöveghez nem sok magyarázat kívánkozik. A dáma szó, amelynek itt is ,hölgy, úrasszony az értelme, a szövegben pontosan ki van írva és a Szín vagyis a holdistennő női mivoltát értelmezi. A szót zárójelbe tettük, úgy

jelezve, hogy azt nem szükséges a szöveghez hozzáolvasni. A ‚város' szó ideogrammal, egy torony alakú jellel van írva. Ez utóbbi egykorú feloldását ez idő szerint még nem tudjuk, de mivel a ‚vár' és ‚város' szó más keleti írott szövegben is előfordul, ezt a szót iktattuk a szövegbe, fél macskakörmökkel jelezve, hogy az igazi szó ismeretlen. Az olvasást nemcsak azért kell hitelesnek tekinteni, mert minden jelet felölel, egyet sem hagy ki, és az eredmény értelmes, összefüggő logikus egész, hanem azért is, mert e szövegben előforduló utalások más forrásokból is ismeretesek. Tudjuk például, hogy a város neve, ahol a táblát találták, valóban Úr volt; a napkirály a keleti uralkodók leggyakrabban használt királycíme; Szín viszont a holdistennő egyik neve, kiről tudjuk, hogy Úr város patrónája volt; mágus a mezopotámiai papok szokásos és jól ismert neve, az élmágus a főpap; ég- úr-háza viszont Mezopotámiában a templomok szokásos neve. Azt is mondja a szöveg, hogy a palotát kerítéssel vették körül. A kiásott város régészeti térképén (187m. 99) a falból alkotott kerítés valóban fel van tüntetve. Olvasatunk tehát hiteles, grafikailag és tartalmilag egyaránt.

Íme tehát az amerikai, orosz, francia és angol tudósak munkáiból idézett mezopotámiai szövegátírások szerint, valamint az imént tárgyalt és Úr városából származó világhírű magyar nyelvemlék tanúsága szerint, az ékírás is a magyar nyelvű népek kezén alakult ki kb. Kr. e. 3000-től kezdve és magyar nyelvű szövegek rögzítésére szolgált. A Délkelet-Afrikából, Nílus völgyéből, Földközi-tenger keleti partvidékéről, Kisázsiából és most a Tigris és Eufrátesz völgyéből bemutatott szövegek tanúskodása szerint a magyar nyelv Krisztus előtt 3000-ben már teljesen kiforrt állapotban volt: kifogástalan szórenddel, kiforrt ragokkal és bő szókinccsel rendelkezett és fennmaradt emlékeit ma is nehézség nélkül megértjük Csodálatos dolog ez, mert a világ legrégibb írott nyelvévé lépteti elő a mi nyelvünket. Ez a megállapítás olyan óriási szenzáció az ókori világtörténet számára is, mint a magyar őstörténet számára.

TISZTA KÉPÍRÁSSAL ÍRT MAGYAR NYELVEMLÉKEK

Az írásmód jellemzése. - Miután letárgyaltuk a jelen időszámítás I. évezredében és az időszámítás előtti I. évezredben divatozott mértani vagy rovásírást, továbbá az időszámítás előtti II. és III. évezredben

használatos hieroglifikus és ékírást, néhány szóval meg kell még emlékeznünk a mindezek előtt használt legrégibb írásmódról, a tiszta képírásról, az emberiség írásbeli gondolatközlésének legelső eszközéről is. Ha az egyiptomi meg a mezopotámiai írás, meg talán a rovásírás is ebből a közös ősi képírásból eredtek és valamennyien a magyar nyelv ragozó szerkezetéhez voltak igazítva és magyar nyelvű szövegek lejegyzésére szolgáltak, nagyon valószínű, hogy maga a közös ősforrás; a legrégibb írásmód is magyar agyvelők találmánya és azzal is magyar szövegeket írtak. Mindenesetre ezzel a munkahipotézissel indulunk el vizsgálatunkban.

Amint neve is jelzi, a tiszta képírásban kizárólag világosan megrajzolt képeket alkalmaztak, főleg az emberi testrészek (arc, kéz, láb, orr) képeit, amiket legrégebben álló emberalakká szoktak egybeszerkeszteni, vagy szobor alakban elkészíteni. Az így keletkezett írás olyan benyomást kelt, mintha képrejtvény volna, ezért a szakirodalomban ezt a fajta grafikát rejtvényírásnak (rebus writing) is nevezik. Az emberalakká formált szövegeket általában felülről lefelé haladva írták, kezdve a fejjel és végezve a lábbal. Az így keletkezett figura azonban nem hű mása az ember alakjának, hiszen nem a valóság ábrázolása a célja, hanem gondolatközlés. Következésképpen az arcon gyakran nincs száj, nincs fül, hanem csak szem és orr. Hiányozhat bármely más testrész is, vagy ha a figura egyensúlyozása miatt mégis megrajzolták, jelentéktelen kicsire méretezték. Más testrészek viszont minden arányt felborítva, feltűnő nagy méretben szerepeltek. Néha akkora kezeket látunk, mint a test egyharmada és akkora karokat, amelyek válltól lábig érnek, jóllehet könyökben behajlítva vannak ábrázolva. Mindez nem ok nélkül van így. A szöveg írója ezen a módon adja tudtára a szemlélőnek, hogy a közlemény értelmét úgy kapja meg, ha az ábrázolásban hangsúlyozott részeket megnevezi, a többit pedig figyelmen kívül hagyja.

Az így készített szövegek olvasásában a képek felismerése és megnevezése az első lépés a megértéshez. A következő teendő: megkeresni, hogy a nyert és jórészben egytagú szavak hangtestéből milyen két vagy többtagú szavak alkothatók az összecsengés alapján, - ha ezt a szöveg így kívánja. A szem és orr szavak hangtestéből például, egybeolvasva, a napisten neve bukkan elő: Szemúr. Ha bizonyos testrészek kétszer szerepelnek, akkor az illető testrész nevét esetleg többes számban, k raggal, vagy pedig a ‚két' számnév

beiktatásával kell olvasni. A kétszer szereplő emberi kar eszerint olvasható így: A KARok, ami azonban az összecsengés alapján ezt írhatja: ~akarok~ (valamit). Két női emlő: EMLŐ-2, az összecsengés alapján esetleg ezt írta: ~emléket.~ Ezek a példák, amelyek az írás és olvasás technikáját közelebbről érzékeltetik, egyúttal azt is világosan mutatják, hogy a testrészek nem eredeti fogalmukkal, nem szótári jelentésükkel szerepelnek a szövegben, hanem csak hangtestükkel. Vagyis az ábrázolt tárgyaknak (szemnek, orrnak, karnak, mellnek) nincs értelembeli közük a szöveg mondanivalójához; azok ott csupán mint írásjelek, betűk szerepelnek. Éppen ezért nem kétséges, hogy már e legrégibb képírás esetében is szoros értelemben vett írással állunk szemben. Mivel azonban a figurává alakított rejtvényírás betűkészlete (az emberi testrészekkel jelezhető hangcsoportok száma) eléggé korlátozott, az effajta írással jobbára csak szavakat és néhány rövid mondatot lehetett írni, bár azok leírása is nagy leleményességet kívánt. Mindezek az elvek és módok a tiszta képírást folytató hieroglifikus írásmódban is szerepet játszottak.

A csiszolt kőkorban, amidőn a szellemi élet rohamos fejlődésnek indult és új fogalmak írásbeli kifejezése szükségessé vált, az ember alakú mezítelen piktogramok felöltöztetett alakokká változtak át s minden hozzáadott, darab (kendő, szoknya, fegyver, bot, szakáll, stb.) újabb értelmet fűzött a szöveghez. Sok ilyen kép, pontosabban szöveg megmerevedett, különösen az istenek ábrázolásai és évezredeken át így szerepeltek, amint ezt a görög és római világban is látjuk. Ugyanilyen okból az ember alakú piktogramok mellett madáralakká, négylábú állatokká, sőt egész jelenetekké alakított piktogramok is feltűntek, de a hagyományos gyakorlat értelmében azokhoz is gyakran emberi testrészeket illesztettek. Az egykorúak szemében az ilyen torz dolgok, mint például madár emberkarokkal vagy emberarccal, vagy egy köcsög emberi lábakon, nem tűntek fel fából vaskarikának, mert nagyon jól tudták, hogy itt a kibővített betűkészlet alkalmazásáról van szó, semmi másról (20)

A tiszta képírás a következő, harmadik szakaszában elvesztette jelentőségét és gondolatközlés céljára való rendszeres alkalmazását. Ekkor ugyanis a rejtvény alkotóelemeire hullott szét, vagyis az írásjeleket (kéz, láb, orr, ruhadarabok, fegyverek) nem szerkesztették egyetlen képbe, emberalakba vagy madáralakba, hanem külön valóságukban szerepeltették, oszlopban vagy sorra rajzolva, egymás

után és egyenkint, amint az olvasás logikai sorrendje megkívánta, esetleg a lábat előbb, azután az orrot. A már túlságosan is bonyolulttá vált piktogram felbomlása a betűkészletnek nagyobb mozgékonyságot biztosított és lehetővé tette, hogy az író az emberalakba technikailag be nem illeszthető elemeket, például bútorok képeit is betűkészlete közé iktassa és így az írás alkalmazását az emberi gondolkodás minden mezejére kiterjessze. A képeket is egyszerűbben rajzolták, mindössze egy-két vonallal. Így alakult ki az egyiptomi hieroglifikus írás és a mezopotámiai ékírás. Az írás ez újabb fokán a sorba rakott, egyszerűsített képek (betűk) vették át a gondolat rögzítésének szerepét és ha még ezután is fűztek hozzá összerótt képet vagy jelenetet, az már a legtöbb esetben nem írás volt, mert nem adott a szöveghez további szövegrészeket, hanem inkább csak illusztráció, amely a jobb megértést segítette elő, akárcsak manapság.

Mondanunk sem kell, mennyire nehéz a mai embernek ezeket a négy-, öt-, vagy hatezer évvel ezelőtt készített bonyolult szövegeket megérteni, még akkor is, ha a figura nincs agyonterhelve hozzáadott ruhákkal, fegyverekkel vagy egyéb írásbeli elemekkel, hanem csak a maga mezítelenségében áll előttünk, vagyis csak az emberi testrészekkel ír valami üzenetet. De ha már tudjuk, hogy ezek a szövegek magyarul akarnak valamit mondani és ismerjük az előzőleg tárgyalt három írásmód sajátságait és tudjuk a tiszta képírás sajátságait is, egy-két rejtvényszöveg megfejtésével mégis megpróbálkozhatunk.

Vállalkozásunk végrehajtásában segítségünkre van, hogy ugyanazokat a szavakat, amelyeket az első írásgyakorlat idején még csak képekben látunk, az utána következő neolitikus és bronzkorban már hieroglifákkal és ékjelekkel lejegyezve is olvashatjuk. A hieroglifák között például három betű ezt a szót írja: SZe-K-ÉR: szekér (23m. római 137 és 24m. 170 sk). Ebből biztosan megállapíthatjuk, hogy a szekeret, amikor még csak rajzban szerepelt, szintén szekérnek kell olvasnunk. Egy másik példa: a női háromszögnek a nemzőszerv saját értelmén kívül az ékírásban ‚nő' értelmet is tulajdonítottak. Ha tehát ez a háromszög a képírásban is szerepel, adott esetben a ‚nő' hangtestét jelölheti valamely szóban. Miután így lépésről-lépésre megközelítettük feladatunkat, bemutathatunk egy-két képírásos szöveget.

1. Nő alakban írt képírásos szövegek. - Ezek a legrégibb és leggyakoribb képírásos szövegek s fennmaradt példányaik rendszerint kőszobrok, úgynevezett Vénuszok. A tárgyalásra kerülő első Vénusz Iránból került elő s a Kr. e. V-IV. évezred fordulóján készült: karjait széttáró mezítelen nőt ábrázol (képe: 92 m. Tafel 7). Arcán csak szem (SZEM) és orr (OR) van, nyaka (régiesen NAK) kiemelkedik, két karja (A KAR.ok) kéz nélkül szerepel, két duzzadt emlője van (EMLŐ-2), szőrözetéből hasán egy zab szálat alakítottak (SZE, a zab kiejtésére olv. 115m. 305 No. 18 és 376), és erősen ki van domborítva női háromszöge (NU). Rakjuk össze az olvasás céljából hangsúlyozott képek hangtesteit új szavakká: SZEM-UR.NAK A-KAR.ok EMLŐ-2 SZE-NU. Ezek a szavak hangrendbe téve és mai helyesírással lejegyezve ezt írják: Szemúrnak akarok emléket szülni. Mivel a szemet egyebek között magnak is képzelték és írásban annak megnevezésére is használták (MA, többes számban MA-k, olv. 25m. 55 No. 10), ezért a szóbanforgó Vénusz óhaját így is olvashatjuk: Magúrnak akarok emléket szülni. A két olvasás nincs egymással ellentétben, mert a Régi Keleten a napisten legfőbb két neve éppen Szemúr és Magúr volt, - az Égúr, Napúr, Honúr és sok egyéb neve között. Ebből az is következik, hogy a Vénuszok a napisten papnői voltak, akik istenüket gyermekszüléssel szolgálták. A kép és a gondolat a kőkori termékenységi vallás alaptételét, az anyaságot fejezi ki és a faj szaporítására buzdít.

Ugyanezt a mondatot írja egy Kr. e. 1600 körüli régészeti földrétegben talált másik női szobor, amely Szíria északnyugati sarkában, az Amanus hegységtől keletre elterülő Amk nevű síkságon került napvilágra (képe: 185m. 10 b. melléklet). Az Amk mező akkoriban egy független királyság része volt és Mezopotámiával, közelebbről éppen Szumír országával tartott fenn bensőséges kapcsolatokat. Az amki beszélő Vénusz mondanivalója az iráni Vénusz írásmódjától csak annyiban különbözik, hogy az ‚akarok' szót nem széttárt, hanem behajlított karokkal írja, amelyek a helyes olvasási sorrendben a mell felett szorulnak a testhez. Szövege tehát ugyanaz. Egy harmadik Vénusz-szobor (képe: 187m. 215) hangsúlyozott részei ezek: az arc AR/UR, a két emlő EMLŐ-2, a köcsög (régiesen KETSEK), a kéz KET es a köcsög alatt lévő kar A KAR. Együtt: UR-EMLŐ-2, KETSEKKET A-KAR: Úremléket, kicsikéket akar.

Habár a női piktogramok központi témája mindenütt az anyaság, üzenetüket mégsem mindig olyan irodalmi stílusban küldik, mint

bemutattuk. Mondanivalójukban az anyaságot megelőző szexualitás felülkerekedik s ennek megfelelően szavaik nyersebbek, legalábbis mai felfogásunk szerint. Például felhívást intéznek akármelyik (A KAR MELLek) úrhoz, hogy úremléket, kicsikéket nemezzen és a köldök kidomborítása is ugyanezt a kívánságot fejezi ki a szavak összecsengése alapján. Ilyenek például azok a szobrok, amelyeken az ábrázolt nő két kezével melleit tartja (92m. Tafel 13). Hosszabb üzenetét nem tudjuk megnyugtatóan elolvasni, csak annyit tudunk, hogy az ilyen szobrokat az egykorúak ASZTART, ASZTORAT névvel nevezték. Van olyan Vénusz szobor is, amely kezeivel hasát tartja: (H) AS-TART. Egyiptomban a görög nevén idézni szokott Isis, írásjelei szerint pontosan ASZTUK, ESZTER. Valamennyien az anyaisten különböző szerepére utalnak, néha mint a háztartás vezetőjére, de legtöbbször a nyers szexualitást sugalmazzák ~Az turat~ értelemben, ami felől semmi kétség nem forog fenn. Idővel az ilyen ábrázolások is egyre több részletet tartalmaztak, mert újabb és újabb elemeket illesztettek az ősi alaphoz, úgyhogy egyik -másik már bonyolultabb gondolatot is ki tudott fejezni.

2. Férfi alakban irt képírásos szövegek. - Az északnyugati Szíria Amk nevű mezején egy férfit ábrázoló szobrot is találtak. Kivitelezése olyan, mint női párjáé, csak éppen a férfi mivolta miatt szükséges átalakításokat végezték el rajta. Duzzadt mellek helyett kis férfi melleket kapott és a szülni írásjegyeit a férfi taggal helyettesítették (képe: 185m. 10 b. melléklet; a férfi taggal írható szavakra olv. 25m. 58 No. 90), úgyhogy üzenete így szóljon: ~Szemúrnak/Magúrnak akarok emléket nemezni. Egy mezopotámiai szoboröntő műhelyből több nagy szemű és nagy orrú figura került elő (képük: 91m. pl. 43; 160m. Tafel 19, nagyítva Tafel 21), köztük férfit ábrázoló alakok is. Ezek is valamennyien beszélnek. Az egyik kiválasztott nagy szemű, nagy orrú férfiú (Szemúr/Magúr) nyaka (NAK) megvan, fején NEMES kendőt visel, két keze (KETE-KETE) között NU edényt tart (tehát: KETE-NU-KET), olyan szoknyát visel, aminek feltűnő rojtjait SZEKHER alakban hangzósítják (25m. 84 No. 77) s azután következik lába AB. Ha jól olvassuk az elemeket, a piktogram üzenete ez: Szemúrnak/Magúrnak nemez katonákat az Égúr hab (nap-pap).

3. A Szemúr és Magúr nevek emberekre alkalmazása a képírásban.. A Szemúr és Magúr névvel, mint már sokszor láttuk, elsősorban az égi istenit, a napistent szokták jelölni. De már igen korán találunk

adatokat arra, hogy ugyanezekkel a nevekkel egyes embereket, embercsoportokat, sőt népet is jelöltek. Nagy szemet és nagy orrot ábrázoló maszkot tettek például az előkelő halottak arcára, mint Mezopotámiában és Egyiptomban. Ez a maszk, hangsúlyozott részeivel azt írja a halott személyéről, hogy immár ő is istenné, Szemúrrá, Magúrrá lett, a földiek szemében megdicsőült.. A szemet és orrot pusztán vezérvonalainak meghúzásával is ábrázolták, olyan kézzel írott V betű formájára, végein lekanyarodó félkörrel, szögletes U alakban, végein jobbra és balra egy-egy kis vízszintes vonalkát húzva. Ez is Szemúr/Magúr volt. Ezután több ilyen szimbólumot egymással összekötöttek s így előállt a félkörökből alakított hullám vonal és a zegzugosan haladó vonal. Ez a két vonala keleti művészet jellemzőbb díszítőelemei közé tartozik, szerepel sírkamrákban, lakásokban faldíszként és padlódíszként s szerepel ruhákon is. Mindig tudták róluk hogy valahogyan napszimbólumok, de csak most vesszük észre, hogy tulajdonképpen viselőjük kilétét, személyazonosságát írják: Szemurak, Magurak.

A Régi Kelet emlékanyagában gyakran találnak madár ábrázolást, A képírásra vonatkozó ismereteink alapján már világosan látjuk, a madarak a magyar név egyre szélesedő használatáról tesznek tanúságot. Iráni sírokból többek között olyan madárember is előkerült, amelyen a madár feje kiemelkedő helyzetben szerepel és jelentéktelenné zsugorított testéhez két óriási emberkar van illesztve (képe: 92m. Tafel 3). Az író ezen a módon jelzi, hogy a madár szóból csak az első MA részleget kell az olvasásban felhasználni és ahhoz a karokat A KAR.ok hozzákapcsolni és így megtudjuk, hogy a sírban ~Magyarok- nyugszanak, A példákat sűrűsíthetjük: Uruk varos romjainak közelében egy hatalmas rézmadarat találtak; amit időszámításunk kezdete előtt kb. 3200 évvel készítettek (160m. Tafel 40 és 147m. 290). A madár szembenéz, szárnyait széttárja és karmival két szarvast tart össze. Egyelőre az egészből csak azt vegyük észre, hogy a madárnak két jól megrajzolt szeme (SZEM, MAG), emberi orra (OR). és nagy karma (A KAR) van. A figura azt jelenti, hogy a király azon a helyen a Szemurak ura és Magurak ura.

Ismerünk Iránból olyan Kr. e. III. évezredből származó arany díszt is (képe: 92m. Tafel 5), amely egy vadkecskének nézett állat visszakanyarodó szarvait ábrázolja, olyanformán, mint egy nyitott oldalára fektetett 3-as számjegy, két kanyarulatában fekete

gömböcskékkel. Ez is a szem-orr vonalait ismétli. A figura közepében egy repülésben lévő madarat is látunk, szembejön, csak az eleje látható, tehát úgy olvasandó MAD, alatta két kis karika van UR.ak, AR. ok s ez is azt írja: Magyarok. Ezt a szimbólumot többször megtaláljuk, nemcsak a Régi Keleten, hanem pl. Kréta szigetén is. Sokszor szerepel a szekér ábrázolása. Egy mezopotámiai példányon (163m. Tafel 18), amelyet időszámításunk előtt kb. 2600-bon készítettek, két tömör kerékkel ellátott szekeret látunk. Négy szamár húzza s azok gyeplőjét egy kocsis tartja bal karjával, aki maga is nagy szemű, nagy orrú és jobbkarját pozícióban tartja. A képet a figurákkal szembehaladva az összecsengés alapján így olvassuk: a szamarak a karral - Szemurak ura-.; a kocsis szeme, orra és karja -Magyarok ura-; a szekér pedig -Az Égúr.- értelme: a szemurak és magyarok ura (istene) az Ég ura.

Ezek a példák eléggé érzékeltetik, hogy a Magyar, mint népnév, ősidők óta szerepel.

19) A madár és egér itt népeket jelentenek. A madár nyugalma a magyar uralom boldog éveit, az egér nyugalma (egér: égúr) az asszíriai király kegyetlen uralmát jelenti, mint a költemény második sorából kiderül.

20) Egyes történettudósok hellyel-közzel még mindig abba a tévedésbe esnek, hogy a képírás emlékeit - képeket és szobrokat - esztétikai szempontból vizsgálják és azokat esztelennek, ügyetlennek és darabosnak minősítik. Mi eléggé megmagyaráztuk, hogy ezek a szobrok nem művészi célzattal készültek, nem gyönyörködtetni akartak, hanem valamit mondani. üzenni óhajtottak; a művészet bennük csak másodlagos, járulékos elem. A jó és sikeres szobor az, amelyik jól olvasható. Az újabb kutatások e téren minden kétséget el oszlatnak.

Most of the great civilizations of the pest produced their finest works for reasons other than a purely aesthetic one (155m. 147). - Jamais oucune statue n'a été faíte en Egypt pour le plaisir des yeux. Elle est un signe qui exprime un concept religieux oú l'art n'a rien á voir (55m. 52). - A de rares exceptions prés, elle (sculpture) répondait á des préoccupations précises totalement étrangéres á lart (108m. 51. - In recent years it has come to be realized that Egyptian art is nearly alt symbolism... everything had a meaning or could be made to have one.

Columns, copitals, walls, window lattices, dreinaga outlets, gateway:, sceans and shrines all had significant traditional shapes with decoration inductive of mythical or theological schemes... all had a deeper meaning (37m. 29). - Ugyanilyen értelemben szól 75m. 29 és 37m. 218.

4. Egy képírással írt királyi cím.
Befelezésül elolvassuk Gueda lagasi király (Kr. e. 2225-től) szobrának üzenetét. A szobor, korának megfelelően, már nem mezítelen, hanem fel van öltöztetve, azaz többféle írásjelből tevődik össze (képe: 187m. 199). A szobor arca talán valóban az élő embert ábrázolja, mert azon minden szokatlanul szabályos és arányos. Annyi biztos tehát, hogy az arc részleteit nem kell olvasnunk, hanem az egész fejet a szokásos UR/AR értelemben kell vennünk. De nem méretarányos a test többi része. Az alak fején kerek kalap van, az UR szimbóluma. Ezután következik a fej UR/AR, illetőleg UL/AL (R / L) hangcsoportja, majd összekulcsolt két nagy keze KET.ek, a figura széken ül SZEKEN és szoknyája alól kilátszik a lába ABA. Ha ezeket a kiemelt hangcsoportokat szavakká alakítjuk és ábécével átírjuk, magyar üzenetet kapunk: UR-AL-KETik SZEKEN-ABA: ,, Uralkodik székhonában.- Hogy valóban székhonában olvasandó, azt a terebélyes szoknya is sugalmazza, amely összecseng a széken szóval. Az olvasás eredménye megfelel a ténynek: Gudea uralkodó volt és mint a mezopotámiai uralkodókat általában, őt is összekulcsolt kezekkel ábrázolták.

Hogy ezekkel a tiszta képírással írt keleti szövegekkel, a női és férfi figurákkal, meg a madarakkal ennyire részletesen foglalkoztunk, főleg azért tettük, mert ugyanilyen írott emlékekkel fogjuk nyomozni az őshazából legkorábban elvándorolt magyar néprészeket útvonalukon. Ilyen képírásos emlékeket ugyanis, különösen Vénuszokat és férfi párjukat utóbb egyfelől az Égei szigetvilágban (Cikládokon, Kréta szigetén) és a Balkán-félszigeten, másfelől a Kaukázus vidékén és Szcítiában, valamint e két útvonal folytatásában, a Duna-medencében, továbbá Ausztriában és Dél-Európa egyes vidékein is találtak (magyarországi leletek: 170m. 59, 61, 73, 79, 133, 371-383). Ezek a leletek tehát a magyarul beszélő és író emberfajta Őshazából való elvándorlásának útjelző bizonyítékai. Könyvünk megfelelő helyén e roppant fontos magyar okmányokat meg fogjuk szólaltatni. Egy szemet és orrot ábrázoló Szemúr- Magúr lemezt azonban már bemutattunk; az a hun idők emlékanyagából ered.

Visszapillantva az előadottakra, láthatjuk, hogy a rovásjelekkel, hieroglifákkal, ékjelekkel és tiszta képírással írt keleti magyar nyelvemlékek az időszámításunkat megelőző első négyezer esztendőt bőségesen szegélyezik. Ezek a nyelvemlékek a mi tudományos tételünkhöz perdöntő bizonyítékok, mert rájuk hivatkozva most már határozottan állíthatjuk; hogy a magyarul beszélő népek őshazája a Régi Kelet volt, az a földrész, ahol három világtáj, Afrika, Ázsia és Európa érintkezik egymással és ahol az emberiség első magas kultúrája megszületett.

A magyar őstörténet alapvető kérdése, az őshaza földrajzi elhelyezkedése eszerint teljesen tisztázott dolognak tekinthető.

A MAGYAR NÉPEK ŐSHAZAI HITVILÁGA

Az őshazai magyar népek vallásra vonatkozó kifejezései közül az ókori történet különféle nemzetiségű kutatói már sokat elolvastak, de azok pontos értelmét kellő nyelvismeret hiányában a legtöbb esetben nem tudták megállapítani, így a lényeg sok esetben rejtély maradt előttük. A mezopotámiai vallási élettel kapcsolatban például megjegyzik, hogy az istennevek értelmének megállapítására tett kísérleteik legtöbbször eredménytelenek maradtak, ezért nem tehetünk egyebet, mint leírjuk a puszta neveket és előadjuk a legfontosabb babiloni és asszír istenek tényke dé seit (101m. 23). Ugyanezen ok miatt úgy vélekednek, hogy az egyiptomi vallás tanulmányozása még gyermekcipőkben jár (37m. 12 sk. és 57m. 9). A kutatások jelen állapotában tehát különös várakozással tekinthetünk a magyar történészek jövendő munkássága elé, akiknek nyelvi nehézségekkel nem kell küzdeniük.

AZ ÚGYNEVEZETT TERMÉKENYSÉGI VALLÁS

A rendelkezésünkre álló történeti emlékanyag szerint a Régi Kelet legrégibb vallása az úgynevezett termékenységi vallás volt (fertility cult), amelynek középponti problémája az anyaság és szexualitás, amint erre a képírás bemutatása alkalmával már felfigyelhettünk. De már ez a vallás is igyekezett a metafizika körébe tartozó alapvető kérdésekre feleletet adni és bizonyos életszabályokat, erkölcsöt írt elő és volt teológiája. Arra a kérdésre, honnan ered a világ, mi a földi élet

célja és mi történik a halál után, feleleteit a mindennapi élet tapasztalatai alapján adta meg, felnagyítva azokat világot átfogó méretekre. (21)

Magyarázata szerint a világot egy istenanya szülte, ugyanúgy miként anya szüli gyermekét. Következésképpen a világmindenség teremtőjét nőalakban képzelték el, aki azonban szerepének megfelelően a közönséges halandóktól két tekintetben mégis különbözött. Egyrészt testének méretei óriásiak voltak, hiszen enélkül gondolták - nem lett volna képes olyan nagy dolgokat világra hozni, mint aminők az égitestek és emberfeletti erő nélkül nem tudná a világmindenséget sem mozgatni. Másrészt abban is különbözött az ősanya a közönséges embertől, hogy neki nem volt szülőanyja, nem volt születése, hanem öröktől fogva létezett és élete nem ismert véget. A legrégibb istenfogalom két legfőbb ismertetőjele tehát az emberfelettiség és az örökkévalóság volt.

Az élet célját ez a vallás a létért való küzdelemben és a faj fenntartásában jelölte meg s a másvilági életben a földi élet folytatását vélte, mindössze csak jobb körülmények között, örök boldogságban.

Az anyaisten megnevezésére az őshazai magyar népek elsősorban az ÚR; -Úr- szót használták, UR, AR, ER vagy RA alakban. E szó értelmét a szaktudomány még nem tudta megállapítani, - the meaning of the word and its origin are unknown, mondja Sir Wallis Budge (24m. 164).

Nekünk magyaroknak e tekintetben nincs problémánk, hiszen a kérdéses Úr szót mi ma is használjuk és vele az istent is jelöljük, akárcsak ötezer évvel ezelőtt és így szólunk: Az Úr, az Úr angyala, Úristen. A fogalom eredetileg olyan személyt jelentett, aki valamit tesz, elrendel, vagy parancsol. Ha őseink az istent nem általánosságban kívánták megnevezni, hanem mint az emberi nem teremtőjét, ebbeli minőségét az US (IS, ES): ~Ős~ szóval juttatták kifejezésre. Egy harmadik istent jelentő őshazai kifejezés a NET-ER, NAT-UR volt; a szaktudomány ennek sem tudja pontos értelmét. (22) Mi azonban látjuk és pontosan olvassuk, hogy itt ~Nagyúr~ szavunkkal állunk szemben, kiejtés szerinti grafikával írva: Naty úr. Ha végül az istenre világigazgatói és kormányzói tevékenységében gondoltak és őt valamint segítő személyeit ebbeli minőségben

kívánták szerepeltetni, valamennyiüket TE-FU NET-EREK: -Tevő Nagyurak- kifejezéssel illették. Ebből a kifejezésből származott az isten görög és latin neve: Theos illetve Delis, amelyek eredeti értelme ott is , tevő' (maker). Az Ős és Úr szavak összekapcsolásával azután további istenre utaló kifejezések keletkeztek, aminők például US-UR: ~ősúr~; AR-ES: ~Erős~; URU-AS: -Óriás-, amelyek értelme az összetevő elemektől eltérő, új lett. Mivel az istenről azt is tartották, hogy ő minden teremtményének ura, többek között az emberek lakóhelyének is, azért amikor ebbeli minőségében gondoltak rá, nevezték őt UN- Unnak: ~Honúr~; ONKAR, UNI~AR, ONOGURnak:- Honok ura és MAT-ARnak: ~Magyar.~

Az istenfogalom megjelölésére használatban volt az ESTAN, ASTAN is, mai Isten szavunk régi alakja. E nevet Egyiptomban már a két királyság egyesítése idején, a Kr. e. 3200 táján kelt írásokban is megtaláljuk, de akkor még nem isten értelemben volt használatos. A kifejezés eredetileg a napnyugatra, napeste (EST) irányában elterülő hont (ON, AN) jelentette és királyi címként szerepelt, mint EST-AN UR: -Esthon ura- Ménes király tanácsosa, a Tudó, aki a két Egyiptom egyesítésekor oly nagy szerepet játszott és utóbb az egyesített királyság ura lett, egyike az elsőknek, aki az ASTANU UR, ASTAN UR: Esthon ura címet használta (23m. 120 és 24m. 188). A kifejezést négy hieroglifikus jellel írták: egy sásfajta rajzával (eS), a szokványos T-vel, az alatt egy hullámvonallal (eN) s befejezték az UR jellel, s ezek a hieroglifák pontosan írták: eS-T-aN UR: -Esthon úr.~ Mivel az egyiptomi királyt isten földi helytartójának, földi istennek tartották és később az égi istennel azonosították, az ESTAN UR és UR ESTAN kifejezés a magyar nyelvekben az Úristen megjelölésére használt névvé lett. A hettitáknál például ESTAN világosan isten jelentésű volt és az égben lakót jelentette. (24)

Ha az isten nő voltát kívánták kifejezésre juttatni, ezt a NET TA-SZO-NU kifejezéssel tették (hieroglifái a 21. táblán hatodik sorban a 6. szó), amiből lett a Nagyasszony, az angol kézikönyvek Great Goddess istennője. (26) De hívták őt NU, ANU, ANA, NANA, NINE: Nő, A Nő, Anya, Néne, Néni névvel, sőt gyakran egyszerűen csak teremtő szervének nevét mondták ki, ami az ókori világban nem volt gyalázó kifejezés. Ilyen neveit mai gátlásaink miatt csak régies alakjukban közöljük: A-PSA, A-PSU, AS-TART, AS-TÖRET, BASTIT, NU-TOS, QADISHAT (Kedvesed) és VENUS, utóbbi eredetileg szókezdő kemény

ikerhanggal Bővített kifejezések is forgalomban voltak, pl. HATE-PINU, TELE-PINU, RABRABINA (40m. 121 sk és 81m. 136 sk). Az anyaisten ábrázolási módjai e kifejezések magyar értelme felől minden kétséget kizárnak. (26)

Az anyaisten sokféle neve rávilágít arra az összetett szerepre, amit ő a régiek gondolatvilágban betöltött. Alakjában összpontosult mindaz, ami számukra mély vallásos értelemmel bírt és amit ma a szeretet, szerelem és termékenység szóval fejezünk ki. Ő volt az életadó édesanya, a gondos néni, az önfeláldozó nőtestvér, az otthon fénye, a kedves, a szerelmes, az örömnő, egyszóval a régi világ egyetlen nagy szórakozásának forrása. Ő volt a kőkor legfőbb gondjának, a termelés folyamatosságának szimbóluma, a mezőgazdaság, állattenyésztés és a munkaerő forrásának letéteményese. Szerepéről költeményeket írtak, alakja köré mítoszokat fontak, mint pl. a hettiták is tették Telepinas istennőről (81m. 185-188; 143m. 182-186). Tisztelete a legrégibb kortól kezdve megszakítás nélkül, folyamatosan bizonyítható egészen az őshazai nagy birodalmak összeomlásáig, sőt még azután is, mélyen be a keresztény korba. (37m. 28; 91m. 340; 129m. IV 323 sk). Egyik szerzőnk szavaival élve: Az anyaisten fogalmáról elmondhatjuk, hogy az majdnem annyira egyetemes, mint maga a vallásos ösztön. (91m. 213).

Bár tiszteletét az Őshazában mindenütt megtaláljuk, szerepe mégis legkorábban, leghosszabb ideig és legnagyobb bensőséggel a haza északi felében élt: Mezopotámiában, Szíriában, Kánaánban, a Hettita Birodalomban, valamint a nagy részben e tájék emberanyagából származott Kréta szigeti lakosság körében. Utóbbi helyen őt a magyar világ összeomlásáig mindig legfőbb istenként tisztelték.

A legrégibb vallási forma idején ősanya mellett ősatyáról eleinte nem esett szó. Ezt azzal magyarázzák a tudósok, hogy akkoriban még nem fogták fel az atya nemzésben betöltött szerepét. De amikor a felismerést megtették, az anyaistenhez szükségszerűen hozzáadták férfi társát, aki azután a legtöbb magyar kultúrtájon fokozatosan az anyaisten fölé emelkedett és lett a fő, vagy egyedüli isten, az igaz isten. Ezzel a változással egyidejűleg az anyaistent megjelölő összes nevek átszálltak a férfi istenre, mint az Úr, Nagyúr, Ős, Isten, Hungar és Magyar, kivéve természetesen női mivoltára utaló neveit, amelyek helyett neki férfi mivoltára utaló neveket adtak.

Észak- Egyiptomban az atyaisten hímneműségére utaló nevét három mássalhangzóval írták, utána téve az isteni meghatározó Úr-jelét: P-T-KH UR Hívői e név alatt a teremtőt, minden létező dolognak és lénynek ősatyját, az öröktől fogva létező istent értették, akinek a többi isten, helyesebben ‚tevő' csak különféle megjelenési formája. (27) A név ‚atya' értelmét az egyiptológusok már tisztázták, tekintve hogy az istent a nemi érintkezés MEN-AT: Mén-Atya szimbólumával szokták ábrázolni (a ménatról: 24m. 170, 232; 25m. 84 No. 46; az isten képe a ménat jellel: 25m. 52 No. 4). Ezek alapján kézenfekvőnek látszik, hogy a P-T-KH írásjeleket aP-áT-oK: Apátok alakban kell hangzósítanunk. Úgy is ábrázolták ezt az atya istent, amint kezében az angolosan átírt WASH nevű szimbólumot tartja, MÁT talapzaton áll s alakja férfi AR (képe: 25m. 52 No. 3). Ezek az írásjelek közelebbről meghatározzák Ménatya Apátok kilétét, megmondva, hogy ő az WASH-MÁT AR.: Ősmagyar. Ismerjük nevét más grafikával lejegyezve is és az megerősíti kilétét.

A szóbanforgó jeleket (24m. 169 a Ptahr szakaszban és 26. táblánkon a második sor elején) így olvassuk: aP-áT-oKH, minden ÉLET-Ne-K URA: Apátok, minden életnek ura. Dél-Egyiptomban a férfi isten neve MEN, ÁMEN, JAMEN volt: Mén, A Mén, Jó Mén. s ez a név is az isten atya mivoltára, teremtő tevékenységére utalt.28 Mezopotámiában ő volt a MEN-ROT: .Mén-rúd és NIMROD, NEM-RUD: Nem-rúd., Szíriában és Kánaánban BELE, BEL, BELA, BAAL, BAL: Bél, Béla, Bál nevet viselte, - s a Béla név szintén a leggyakoribb magyarországi trónnevek közé tartozott. A föníciai Arad nevű városban Bél szobrát úgy ábrázolták, hogy a bálvány (BALUAN: Bál hona, lakóhelye) hasára egy kör alakú ablakot szerkesztettek s azon át a belek alakját látni lehetett (129m. IV. 247). Így, a szavak összecsengése alapján, a belek jelzésével érzékeltették a rátekintővel, hogy nagy szentséggel, Bál isten személyével áll szemben. A szellemes szobrot a magyarul nem értő tudósok természetesen hiába nézegették, a furcsa kivitelezés okát nem tudták felfedezni. Ugyanezt a férfi istent Egyiptomban BES, BAS néven is nevezték (hieroglifáját 21. sz. táblánkon, a második sorban első helyen; olv. 122m. 25; 25m. 55 No. 711. Képével ágyak fejfáit, női öltözőszobákat szokták díszíteni s nevét házasságkor sűrűn emlegették, - írják róla az angol szakértők. Ő volt az egyik legnépszerűbb isten (Bes was a popular god; hit popularity grew, 57m. 112, 114); a Hetita Birodalomban TELE PHOS néven ismerték (40m.

12l).

Külön figyelmet érdemel az őshaza északi sávjában gyakran használt újabb kőkori istennév s egyben királynév, az ÁRPÁD: Árpád, mely az európai magyar történetben is kimagasló jelentőségű. Szerepelt ARPAD Mezopotámiában (169m. 8), említi a nevet az Ótestamentum a Tigris folyó Első vidékén AR-PACH-SHAD illetve AR-PHAXAD alakban és létezett az Eufrátesz nyugati nagy kanyarában egy ÁRPAD királyság azonos nevű fővárossal. Ez utóbbi város helyét ma Edédnek nevezik. A Nílus völgyében is volt Árpád, nevének hieroglifáit az angol tudósak így írják át:
ER-PET és ER-PAT (23m. 18, 138, 435, 649) egy más alkalommal pedig így. ERPÁ (24m. 176). A név egyéb változatokban is szerepelt, jelesül fordított sorrendben összerakott elemekkel. Egy fontos neolitikus kori egyiptomi telepet például BAD-ARI, PAT-ARI néven neveztek s a Nílus egész balpartja POT-UR-USI, PAT-UR-USI király birtoka volt. A név jelentését bibliai formájában sokat vitatták. Egyiptomi szereplésével kapcsolatban megállapították, hogy így hívták az istenek atyját, akitől többek között a deltabeli utolsó független király, Ősúr (OSIRIS) is származott. Az Árpád névben mi is ugyanazt a gondolatot látjuk tükröződni, mint ami a többi termékenységi isten nevében is észlelhető: mint teremtő és ősatya, Árpád volt az Úr-bot vagy Bot-úr (PAT-ER, ER-PET). Más vélemény szerint Árpád a föld ura, amely valószínűleg később felvett értelme lehetett. Isteni vonatkozásban azonban POT-ER, FOD-ER., BOT-AR és egyéb változatai sokkal inkább a teremtőt, az atyát idézik, a mai Patert, Vatert, Fathert. (30) Az Árpád név különösen Egyiptomban volt elterjedve, valamint azokon az északabbra elterülő vidékeken, amelyek idővel Egyiptom uralma alá kerültek.

Az atyaisten szerepéről megfelelő behelyettesítésekkel ugyanazt mondhatjuk el, mint amit az anyaistenről mondottunk. Ő volt az atya, a gondviselő, a vezető, a védelmező, a mezőgazdasági termékenység irányítója, a barázdák beoltója, a gyümölcsfák, állatok és emberek szaporítója (31). Az őskori vallási gondolatkörben tehát, akár a nő, akár a férfi volt a fő-, vagy egyetlen isten, mindig a termékenység, a létért való küzdelem, a fennmaradásért való harc tükröződött, mert abban az időben ez volt a legfontosabb probléma. Az szolgáltatott alapot a világmindenség magyarázatára és az indokolta az akkori politikai és társadalmi berendezéseket, szokásokat és a lépten nyomon

előbukkanó szexualitást. (32) Azt is észrevehettük, hogy az említett közel 50 név, amivel az isten fogalmat a legrégibb időkben kifejezték, mind magyar értelmű, de ezt most már természetes dolognak könyvelhetjük el.

A közvélemény széles rétegében még ma is az a vélemény uralkodik, hogy az ókorban az istenek száma ezernél is több volt s a dolgot mintegy mosolyogva említik. Ez a téves nézet nyilván onnan ered, hogy a tudósok nem értik az istenneveket és azok használati módját. Valahányszor ugyanis egy-egy név mellett az isten ‚Úr' szójelét látják, mindannyiszor külön istent képzelnek el. A valóságban a régieknek egyszerre csak egy istenük volt. Ha neki több nevet is adtak, azok mindig ugyanarra az istenre vonatkoztak, de hol az egyik hol a másik tevékenységét vagy személyiségét hangsúlyozták, mint erre már alkalmunk volt utalni. A napistennek pl. 75, Osirisnak 100-nál is több nevét ismerjük (57m. 19, 57). A katolikus vallásban is csak egy az isten, de működése szerint három a személye, aszerint, amint teremtő, megváltó vagy megszentelő tevékenységében gondolunk rá és mindegyik személyének megvan a maga külön neve. Az újabb tudományos munkákban azonban e tekintetben határozott tisztulás mutatkozik, kezdik megérteni az istennevek használati módját és tudják, hogy a régiek egyistenhívők voltak. Végeredményben azonban az isten száma - egy vagy több - csak nézőpont kérdése; az ókori vallás megítélésében a mozzanat alárendelt szerepet játszik. (33)

2l) There is no doubt, however, that man's religious outlook always in there part reflected what he found within himself. It was a kind of mirror image of his own soul... These reflexions of the inner man into the outer world were naturally exalted and refined as humanity itself was exalted and refined (91m. 10). - To a member of any of the ancient societies it was axiomatic that all phenomena in Nature, indeed all great matters that seemed to be beyond human control, were governed by mighty but human like forces (81 m. 156).

22) NET-ER: This word has been translated ‚goddike, holy, divine, sacred, power, strength. force, strong, fortify, mighty, protect, but it is quite impossible to be certain that any word which we may use represents the meaning of NETER, because no one knows exactly what idea the ancient Egyptians attached to the word. The truth is that the Egyptian history, and even the Coptic does not help us to

recover it (24m. 99). - In fact, the word NETER (ideiktatva hieroglifája) in used in Egyptian literature in much the same way as EL is used_ in the Hebrew scriptures (24m. 115).

23) A magyarul nem tudó szakemberek zavarban vannak, amidőn az istenekről szólnak, mert az ő nyelvükben minden esetben meg kell mondani a szavak nemét. Ezért hol nőnek, hol férfinak teszik meg ugyanazt az istent. Mások viszont látva, hogy ugyanaz az Úr, Ár, egyszer az anyaistent jelenti, másszor meg az atyaistent, úgy vélekednek, hogy az istenek kétneműek voltak. Nekünk ilyen problémáink nincsenek, mert a magyar nyelvben a főneveknek nincs nemük De ez is jó alkalom, hogy ismét rámutassunk a tényre: nemcsak az istent jelölő szavak magyarok, hanem a szellem is magyar, amely a szavakat alkotta.

24) 122m. 146. - Nem oszthatjuk azt a nézetet, amely szerint az isten szó a mezopotámiul egyes sorszámot jelentő szóból keletkezett volna. Az egyes számjegyet, ami régiesen EGI, csak a név írására használták, utána téve az értelem meghatározó Úr szót: Ég Ura. Hasonlóképpen számjeggyel, az ötös számjegyei (öt vonással) írhatták a napisten egy másik közismert nevét, az Útúr nevet, az úr kíséretében, mert ez 5 régies alakja UTU volt. Ugyanilyen módon négy vonással és ez úr kíséretében írhatták a Nagyúr nevet. Az istennevek számjegyekkel való összefüggése tehát nem az istennév eredetére utal, nem etimológiai, hanem grafikai probléma.

Az isten szó írását a 26. táblánk első sorában mutatjuk be, négy kifejezésben. Ezek: Isten; Isten írnoka; Isten hitvese; Isten rokonsága. Isten alatt mind a négy esetben Egyiptom királyát is érthetjük

25) Az ősrégi magyar Nagyasszony kifejezés nyelvünkben a kereszténység felvétele után az istenanya, Szűz- Mária nevévé lett. Ugyanígy átment a keresztény szókincsbe az Úr és Isten szó is. Azt is megjegyezhetjük, hogy az ősi Estan szóból lett az István magyar keresztnév, sok királyunk kedvelt trónneve, akárcsak az Őshazában, akik magukat a földön istennek képzelték.

26) Az anyaisten APSA, APSU nevének a magyar nyelvet nem ismerő tudósok víz értelmet tulajdonítanak, talán azért mert az őshazai nyelvben a vizet még ‚pisnek' nevezték, ami az ő nyelvükbe is átment.

Eszerint a világ keletkezését magyarázó ősi szövegeket így értelmezik: a világ keletkezett az ‚ősvízből' (primeval sea), a ‚fekete vízből' (dark waters), a ‚mély vízből' (abyss), az ‚ősi óceánból' (primeval ocean), az ‚ örök vízből' (eternal waters). - A mai ‚apáca' és ‚kedves nővér' kifejezéseink a régi neveket folytatják.

27) The priest of Ptah of Memphis claimed that is was their god Ptah who was the creator of the heavens and the earth, and thai the other great gods were merely forms of him (24m. 116). Erről az istenről részletesen szól 24m. 169 sk.

28) Az Amén név értelmét az eddigi kutatások is tisztázták: The name Amen... seems to refer to the mysterious and unknown power that causes conception in women and animals; one of his symbols is the belly of a pregnant woman (24m. 194). Az idézett helyen megtaláljuk pontos hieroglifáit s azokat így olvassuk: A M-éN UR vagy A M-oNY UR. Amén Egyptom főistennévé a 18. dinasztia idején lett, miután ez a thébai család a hyksosok kiűzése után egész Egyiptom trónjára került. Améntól olvassuk: The ball was sacred to him, being in this case called BAKH (22m. 101). A hermoniai szent bika neve is BAKH: Bak volt s ezt a görögök Bacis néven idézték (22m. 30). Amént csinos arcú bikának. (buli, fair of face) nevezték és a thébai Amén királyok címe is az -erős bika- (strong bull) volt (22m. 37).

29 Sir Wallis Budge szerint az egyiptomi Árpád azonos volt a KEB nevű úrral (istennel). Ez a Keb-úr, mondja Budge, egy tojást
tojt és ezért őt kotkodácsolónak (great cackler) is nevezték (24m. 176). Megvizsgáltuk a szóbanforgó hieroglifákat.

A nevet egy kacsa Ka, egy láb B és egy úr AR írja, ami tehát KABAR. Az állítólagos kotkodácsolás hieroglifba ezek: NYé-K A Ka-B-AR UR: Nyék, a Kabar úr. Az isten Észak-Egyiptomban székelt. - Bonyolítja a dolgot, hogy a Ka-B-AR szókezdő mássalhangzója SZa szótagként is olvasható (25m. 66 No. 67; 57m. 52) és ez esetben a kérdéses név így alakul: SZa-B-AR, SZa-B-IR: Az egyiptológusok továbbá az Árpád nevet gyakran a SEB(úr): Szabír. kíséretében találjuk (23m. 18). Feltűnő tehát, hogy itt Észak-Egyiptomban az Árpád, Nyék, Kabar, Szabír együtt szerepelnek, egymással szoros összefüggésben és néha azonosságban, és hogy ugyanezek a nevek Európában az A.D. 9. században is együtt fordulnak elő. Az nem meglepő, hogy egyesek azt sugalmazzák, hogy

Árpád azonos Nimróddal. Az sincs kizárva, hogy e Kabar esetleg P-vel olvasandó, Kép-úr, azaz királyhelyettes értelemben:, a Szabar pedig Zab-úr lenne, a felsőmezopotámiai Zab folyó vidékéről eredő jelentéssel. Mindez azonban csak spekuláció egyelőre értetlenül állunk a tények előtt és bővebb adatok hiányában nem tudunk a kérdés nyitjára rájönni. Annyi azonban bizonyos, hogy a magyar őstörténetnek itt egy újabb kulcsproblémája lappang.

30) Az anyaisten tárgyalásakor láttuk, hogy az ő MATAR, MATER nevének pontos magyar etimológiája van. Ugyanezt állapítottuk meg most az atyaisten ARPAT, BOTUR, PATER nevéről. Tévesnek látszik tehát az az elmélet, amely szerint a ‚mater' (Mutter, Mother) és a ‚pater' (Vater, Father) indogermán eredetű szavak volnának és e két szó, négy-öt másikkal egyetemben az indogermánok ősi egységének volnának tanúszavai. Ám e szavaknak az indogermán nyelvekben nincs etimológiájuk, évezredekkel az indogermánok előtt megvoltak, méghozzá olyan területen, ahol germán népek sohasem éltek. Ezek a szavak tehát az indogermán nyelvekben nem lehetnek eredeti szavak, hanem kölcsönszavak, a magyar nyelv szótárából való átvételek. Így nem is az indogermánok, hanem a magyar népek ősi egységét bizonyítják.

Egyébként ugyanez az észrevétel vonatkozik a 100 sorszámot jelentő harmadik úgynevezett indogermán tanúszóra, amit, az összes magyar és magyar származású (finnugor)nyelvek ősibb formában őriznek, mint a germán nyelvek. Az észre vétel vonatkozik a férfit jelentő ‚mén' szavunkra is, ami a német nyelvben ‚man' alakban általános alanyként használatos: Man geht, Man trinkt, Man spricht. Ugyanezt mondhatjuk el ‚úr' (Ur, Ar, Er) szavunkról, ami a németben igen fontos szerepet tölt be: Er geht, Er trinkt, Er spricht; Uralt, Urkunde, Urgeschichte. További előadásunk folyamán e jegyzéket még más szavakkal is bővítjük. De ez eddig észlelt Mater, Pater, Mén, Úr és 100 szavunk is eléggé bizonyítja, hogy a soha szilárdan meg nem alapozott, de mégis szilárdan hitt indogermán elmélet felett eljárt az idő. Németországon kívül másutt már nem is igen hangoztatják, még átkeresztelt indoeurópai formájában sem.

31) A férfi Isten a későbbi időkben is megmaradt a termékenység birodalmának kormányzójaként. Egyiptomban és a Hetita Birodalomban MAKH-UR és MAKH-AR az aratás és a magbegyűjtés

isteneként szerepelt (182m. 350), nyilván eredeti értelmének bővítése és továbbfejlesztése révén, amire az összecsengés is ösztönözte őket (Mag: Makh).

32) Az istennel kapcsolatos szexuális szimbólumok és képek az újabb kőkor idején még minden más ábrázolást sokszorosan felülmúlnak. In the primary neolitic cultures these two fertility symbols (a női és férfi) are still absolutely dominant (91m. 335).

A NAPKÖZPONTÚ VILÁGKÉP

A napközpontú világkép az őshazai magyar népek második nagy vallási szintézise volt. Nem forradalmi úton, nem a régivel való hirtelen szakítással jött létre, sem pedig valamely idegen népnek a magyar őshazába való behatolása nyomán, hanem a megelőző vallás szerves folytatásaként. Lehetséges, hogy e vallás elemei már a hun és a magyar ág szétvándorlása előtt megvoltak és a közös ősi kultúrkincs keretébe tartoztak. A naphit elterjedését nagyon megkönnyítette a termékenységi vallás egyik tétele, amely azt tanította, hogy a Nap (NABU, NEBO, NIP, NAP) az istenanya NU: Nő gyermeke volt, akárcsak a többi égitest, a bolygók és csillagok. De már eredetileg is volt egy nagy különbség a nap javára: ő volt az istenanya elsőszülött gyermeke! Jelentősége rohamosan növekedett, bizonyára a magyar nyelvű népek tömeges letelepedésével és rendszeres mezőgazdálkodásra való áttérésével párhuzamosan. Az emberek új életformájukban természetesnek vették, hogy egész életük a nap járásának függvénye. A növényi világot az kelti életre, az ő mozgásával változnak a nappalok és éjszakák s aszerint cserélődnek az évszakok is. A nap világítja meg a földet, az minden jónak a forrása, a javak szétosztója és így tovább. Kr. e. 3000 és 2500 között aztán fokozatosan áthárították a napra mindazokat a régibb és újabban megismert természeti tüneményeket, amelyek magyarázatra vártak és az ősanya-ősapa elképzelésbe már nem fértek bele. Ennek során lett a nap képében megnyilatkozó isten az egész metafizikai világ központi magyarázó tényezője, a teremtő, a kormányzó és a világfenntartó isten, az ég és föld ura, a legfőbb bíró.

Az új vallás előbb a királyi udvarokban s a művelt réteg körében honosodott meg, azután fokozatosan szélesebb és szélesebb

rétegekben terjedt el, hogy végül hivatalosan a napkorong legyen az egyisten képe. Hozzá ekkor Egyiptomban így sóhajtottak: Óh Te, egyetlen egy, óh Te tökéletes egy és így címezték: Egyetemes Úr- (23m. 9; 37m. 71 és 69). A mezopotámiai Káldeában is csak őbenne bíztak: Ember, ki ezután születsz, bízzál NEBOban (Napban), és ne bízzál semmi más istenben. (129m. III. 154). A napkorongot magát azonban nem tekintették istennek; abban csak az isten látható képét szemlélték. Az isten elképzelése maradt a régi: emberóriás, akit hol nőnek, hol férfinak véltek. Hogy a nap csak az isten (UR) képe (KHEPE) volt, kiderül a hozzá intézett himnuszokból is, amelyek egyikében ezt olvassák az egyiptológusok: Dicsőség néked, óh Te, aki jöttél mint az Úr képe (Hommage to thee, O thou, who kast come az KHEPERA, 23m. 4).

Az új teológiai rendszer főleg a teremtés magyarázatában különbözött a régitől. A világ keletkezését többé nem fizikai megtermékenyítéssel, fogamzással és születéssel magyarázták, hanem szellemi folyamatnak képzelték el. Úgy gondolták, hogy a teremtés szóbeszéddel történt: az isten akarta hogy legyen és amidőn kimondta az igét - lett! Egyik egyiptomi papirusz így adja elő a dolgot: Az Úr megjelent székében... Csend vele és ő szólni kezdett. . . aztán elkezdett kiabálni. A föld néma megdöbbenéssel hallgatott. Az Úr üvöltése mindenütt hallatszott és nem vele egy második isten véle. Megteremtette a lényeket és azokba életet varázsolta Egy más papirusz szerint az Úr így szólt: Én teremtettem mindeneket azzal, ami szájamból kiszállt, amikor még nem vele sem ég sem föld (mindkettő: 128m. 15 sk). A beszéd jelentősége az új hitvilág nyomán óriási lett és nevet adni valaminek egyenlő lett annak megteremtésével, létezésével. (34) Nevet elvenni viszont, akármilyen módon, pl. feliratból írásjeleit kitörölni, azonossá vált az illető személy - isten vagy király nem létezővé tételével. A beszéd és szó lett most mindennek a kezdete és valószínűleg ~oka~ is (37m. 79; olv. u. ott 75 sk és 128m. 16).

Az átalakult vallási képzetekkel egyidejűleg új szakrális szókincs került forgalomba, az úgynevezett szoláris terminológia. Ennek megismerése a magyar őstörténet további részének megszerkesztése szempontjából rendkívül fontos. Az isten régibb megjelölései közül továbbra is megmaradt az UR, RA, ami alatt ezentúl a napistent értették. Továbbra is nevezték az istent Ősúrnak (USUR), Honúrnak (ANER, ANKARA, ENGARA) és 'tagúrnak' (MAKERU). Új nevei közül

legjobban elterjedtek a következők: ~Nap- átírásban NAB, NABU, NAP, NIP; az úr szóval összetéve ~Napúr~: NAP-RI, NEP-RA, NIPP-UR, NEF-ER; kerek alakja miatt KEREK UR: Kerek Úr~; tányér alakja miatt TANÉR: ~Tányér- vagy ATENRA: A Tányér-; ha óriási szemére gondoltak, amely mindent megvilágít, ő volt a SZUM-ER: ~Szemúr~. Ez utóbbi nevet írták szókezdő T-vet is, NEPER TUM: Napúr Szem és ATUM RA: ~A Szemúr alakban. A hétitáknál ő volt a WURUSEMU: Vörös Szemű (122m. 146 és 81m. 136) és a Sütő Úr SITTAR (81m. 159). Mint az ég urát EK-UR: ~Égúr~ néven is idézték.

Mindennapi járásával kapcsolatban keletkezett nevei az égen elfoglalt helyzetére utaltak. Amikor felkelőben volt, úgy mondták RA-KEL, ebből lett a Rachel név és a mi reggel szavunk; midőn beleült SEKER: ~Szekér~ nevű járművébe, ő volt a SEK-ER: ~Székúr~; ha úgy képzelték el, mint valami óriást, aki lóra pattan, LA-UR: ~Lóúr-: volt a neve; mivel az égboltozaton végignyargalt, ~Nyargaló~: NERGEL néven is emlegették; ha az égi úton haladtában képzelték el, ő volt az UTUR: ~Útúr~; pályája kiindulópontján, ~Keleten~: KEL-UT megjelenve, nevezték CALETI:-Keletinek-, a végponton, Nyugaton: NYUGUTInak: ~Nyugati.~ Napi pályájának végére érve, úgy képzelték, hogy lebukott, leesett a síknak képzelt föld alá, ez volt az UR-ESTE vagy ES-UT-RA: -Estura~ s azután sötétben SET-UTon: ~Setét~ folytatta útját, mint SET-UT-RA; Sötét Úr-: Amikor viszont fenn utazott az égen, hívták egyszerűen UTASnak is: ~Utas.~ Volt még sok más neve is, amelyek egyik-másikára alkalomadtán kitérünk. Arra nincs helyünk, hogy a felsorolt nevekre utaló száz meg száz hivatkozást jegyzeteinkben közöljük. Az érdeklődőket a Halottak Könyvére utaljuk (23m. és 24m.), továbbá Maspero köteteire (129m.), ahol majdnem mindent megtalálnak.

De nyomatékosan hangsúlyozzuk, hogy az említett neveket nemcsak Egyiptomban használták, hanem a Régi Keleten mindenütt, ahol magyar nyelvű népek laktak, tehát Mezopotámiában, a Kaukázus vidékén és a Földközi-tenger keleti öble körül is.

Arra nézve, hogy a szoláris fogalmak és kifejezések miként kapcsolódnak szerves egészbe, az egykorúak imádságai jó felvilágosítással szolgálnak. A Halottak Könyvéből vesszük vonatkozó idézeteinket, visszafordítva azokat angolból magyarra. Az egyik ilyen ima így szól: ~Óh Te, aki önmagadtól születtél, Te egy, hatalmas egy

(égi), kinek millió a formája és megnyilvánulása. Te vagy a világmindenség ura, a Hon Ura, (Heliopolis fejedelme), az örökkévalóság ura és kormányzója. A nagyurak (értsd: a többi tevő) örvendeznek, amidőn Te kelsz s midőn kocsizol az égen, Te, aki magasztalt vagy szekeredben (23m. 13). ~Te világítod meg türkizkék sugarakkal a két országot (a két Egyiptomot). Óh úr, Te vagy a Magas Úr (Magúr) az isteni gyermek, az örökkévalóság örököse, aki önmagától fogant és önmagától jött a világra, a föld királya, az Ágy-út (az éjjeli világ, alvilág) fejedelme, az alvilág kormányzója, Te aki eredsz a vízből, aki születtél NU istenanyától (232n. 16). Én vagyok TEM, amikor kelek (helyesen: amikor fekszem). Én vagyok az egyetlen. Én Nuben születtem. Én vagyok az Úr, aki kezdetben keletkeztem, aki vagyok ura annak, amit teremtettem: (23m: római 97). Hajójában evezve az alvilágban: ~Én hoztam BENNU (ebben) az Urat keletre és Ősurat Tattu városába... Én sepertem tisztára a tányér útját és én hoztam SEKERI URat (a szekeret) talpán (23m. 303). Dicsőség néked, Te ki vagy Úr, midőn kelsz és TEMU midőn lenyugszol. Te kelsz, emelkedsz, sütsz és ragyogsz, Te vagy az istenek koronás királya. Te vagy az ég ura, a föld ura, Te vagy a teremtő, aki a magasságokban lakozol és aki a mélységekben lakozol. Te vagy az egyisten, ki a kezdet kezdetén jöttél létre: Te teremtetted a földet, alkottad az embert, hoztad létre a vizes mélységeket, teremtetted a Habot (Nílust), a vízen mélységeket és adtál életet mindannak, ami abban van. Te gyúrtad a hegyeket, csináltad az emberiséget, a mezők állatait, alkottad az eget és földet (23m. 12 sk).

A napisten sok neve, Napúr, Égúr, Szemúr, Útín, Szakúr, Képúr, Honúr, Magúr és a többi, mind valamennyi ismerősen cseng a magyar fülben. Mindet értjük, valamennyi két egytagú magyar szó összekapcsolásából keletkezett, mindegyik etimológiája világos és elemeiben is érthető. Ez a szókincs fényes bizonyíték arra, hogy a napvallás is a magyar népek találmánya. Micsoda óriási meglepetés lesz tehát, ha valaki a napistenhez intézett himnuszokat és imákat eredeti szövegükben megnézi és a hieroglifák szöveget magyarul pontosan elolvassa! (35)

HOL LAKTAK AZ ISTENEK?

Mivel a régiek az istent emberalakban képzelték el, emberi

szükségletekkel, logikai kényszerűség volt, hogy a földi emberek életének mintájára számára is lakóhelyet tételezzenek fel, illetőleg ilyent építsenek. Az isten lakóhelyét ~Úr honának: AR-INA nevezték, mint a hettiták (81m. 139) és elsősorban az égben képzelték el. Úgy hitték, hogy ott az isten valami kastélyfélében bezárkózva élt, széken, azaz trónuson üldögélve (36) Őrök vigyáztak a birtokán, nehogy valaki nyugalmát megzavarja. Közülük egyesek a kapukban álltak, mások a várfalak résein kifelé leskelődtek, hogy a közeledőket megpillantsák, ismét mások futárszolgálatot teljesítettek és feladatuk a riasztás volt.

Az isteni őrök, lesők és futárok hármas szervezete általános volt. Az egyiptomi papírosok többször ábrázolják ilyen formában az istent, illetve az ő legfőbb hét személyét, amelyek mindegyike egy-egy szorosan egymás mellé illesztett téglalap alakú cellában székel (23m. római 159 sk, római 177 sk és 440; Mezopotámiára: 101m. 26). A papírosok az isten személyzetét is megnevezik és a vonatkozó hieroglifákat a Halottak Könyvének kiadója ábécés átírásban közli. Ha ez az átírás jó, az őrök egyik- másikának nevét az angol tudós nyomán is felismerjük. Aki az isten székének őrzésével volt megbízva, arról a szöveg azt mondja SKHET HRASHT ARU: -Székét őrizte őr-; aki testőre volt, az KHESEF HRASHT KHERA: .-Késével őrizte király(t)~, kezében látjuk a kést. Egy harmadik, aki a réseken át leskelődött, volt a SEMETU: -Szemező~; hasonló feladatot végző társa volt a RES HRA: ~Rés őre-; aki viszont a futár tisztét töltötte be, SABES: ~Sebes~ névre hallgatott.

Az istennek nemcsak az égben, hanem a földön is volt rendszeres lakóhelye, ahol a tiszteletére épített szentházakban (templomokban) tartózkodott. E házak a városok középpontjában emelkedtek, rendszerint a legszebb épületek voltak és magas kerítés övezte őket, nehogy az istent zavarhassák. A szentházaknak sokféle nevet adtak, mint általában minden dolognak és minden személynek. A leggyakoribb név a ház volt, amelyet valamilyen jelzővel vagy értelmezővel egészítettek ki. A szót gyakran a kezdő H hang nélkül írták, de legtöbbször mégis vele együtt. Mivel a zöngés Z hang akkoriban még ritka volt a nyelvben és nem volt külön írásjele, helyette T állott, a már ismert KETE: Kéz módjára. Eszerint a háza leggyakoribb grafikai alakja HAT, HET vagy ASZ (25m. 77 No. 11-től 29-ig; 23m. 607). Beszéltek ilyen házakról is: HET SHENTH: ~Szentház~ (23m. római 63), HET NETER: ~Nagyúrház- (25m. 77 No. 14) és NEB HET: -Napház- (25m. 77 No. 17). A neveket egymásba rótt írásjelekkel

találjuk: téglalap alakú keretben hieroglifákkal. A keret írja a ház szót, a többi a jelzőt vagy értelmezőt. Aszerint melyik tudós hol kezdi az olvasást, a kerettel vagy belsejével, ház-szent, ház-nagyúr, ház-nap avagy szentház, nagyúrház, napház kifejezéseket olvas (37)

A szentházak hasonlítottak az isten égi lakóhelyeihez, az isten bennük is egy kis céllábon tartózkodott. Oda közönséges hívő nem léphetett be, a papok közül is csak a főpap. Az isten itt sem elképzelt fizikai valóságában élt, hanem jelképesen, szobor formájában. Herodotos szerint az egyik babiloni templomban, a legbelső titkos teremben, az atyaisten 12 kubik magas színaranyból készített szobra állott, kinek nevét Jupiter néven adja: Jó-Bot-Ur, Jó-Pat-Er, ami az atyaisten egyik szokásos magyar neve. Ez Bál isten temploma lehetett. A templomok nagyobb része azonban a napisten tiszteletére szolgált, ami érthető is, hiszen a letelepedés és építkezés a nap központú vallás győzelmének idejére esett. Az ilyen templomokat Mezopotámiában ~,Az Égúr Házának-, ~Az Égúr ágyának~, 'Az Égúr székének' nevezték. A kifejezéseket a tudósok Z-IGG-UR-AT, Z-IKK-URAT, Z-IQQ-ARrtIT, illetőleg EK UR-SAG, ECH-UR-SAG alakban bon írják át ábécével Az égőrház, égúrágy, égúrszék pontos és célját az idegen tudósok nem tudják: "The ziqqurat's purpose is still unknown" (143m. 52). Az ilyen templom rendszerint négyszög alakú torony volt, hét szinttel, olyanformán kiképezve, hogy minden újabb emelet kisebb alapterületen emelkedett (képe: 11m. 69 és 91m. 545). Herodotos meglátogatott egy ilyen égúrházat (házat, ágyat vagy széket) és benyomásairól így számol be munkájában: A legfelsőbb torony tetején egy tágas szoba van, abban egy szokatlanul nagy méretű ágy (!) és mellette arany asztalka. Nincs a szobában szobor, nem is lakik ott senki, kivéve az éjszakát, amikor is egy nő tartózkodik ott, akit a kaldeusok, ez isten papjai választanak ki erre a célra az ország összes női közül. Azt is mesélik a papok, hogy az isten személyesen idejön ebbe a szobába és a mondott ágyon aluszik (!), - de én azt nem hiszem el~ (94m. I. 92). A régi elképzelés szerint a napisten emberóriás, neki is kell aludni és a szobát, ágyat meg a széket hatalmas testéhez méretezték. Ez a leírás tehát tökéletesen alátámasztja magyarázatunkat, hogy a Z-IGGURAT: ~Az Égúr ágya és háza.- Ugyancsak emberi elgondolás vezette Mezopotámia papjait, amidőn éjszakára a Napúr ágyához Káldea legszebb lányát rendelték be szolgálatra. A napistent effektív ténykedésében általában főpapja szokta megszemélyesíteni és helyettesíteni.

Az istennek égi és földi házain kívül, ahol hogy úgy mondjuk állandóan tartózkodott, alkalmi lakóhelyei is voltak. Ilyenek elsősorban a természeti jelenségek, amelyekben az isten valamilyen személyét képzelték el, amely ott a mozgást okozza. (38)

Ezek az alkalmi lakóhelyek azonban nem a napisten lakóhelyei voltak, hanem a régi termékenységi istené, aki mint tevő ezt a parcellát a napisten győzelme után is megtartotta magának és a természeti jelenségek magyarázatára szolgált. Egyik ilyen példa szerint a Nílus időszakonként azért árad ki, mert vizét egy titkos isteni személy, név szerint MERIT, kimeregeti. Közelebbről megvizsgálva a szóbanforgó képet (26. sz. táblánkon és 129m. I. 48), amely nőt ábrázol merítésre tartott karral, észrevesszük, hogy az egyiptológusok olvasása hiányos. A kép írásjeleit rendre elolvasva, így áll a dolog: a két párhuzamos vonal közé írt írásjelek: Me-Ri-Ti, alatta HAP, a két párhuzamos pedig a 2 számot írja, tehát együtt: Meríti habokat. E szöveghez hozzá kell azonban olvasni azt a részt is, ami képírással van írva: az istennő fején látható KHA szimbólumot, az emberi arcot RA, majd a feltűnő helyzetben tartott kart KAR (R/L: KAL). Ezeket az elemeket az előbbi szöveg elé illesztve, az istennő tevékenységére ezt kapjuk: Karokkal meríti habokat.. Ezzel meg lett magyarázva a Nílus áradásának az oka 39 A hétiták országában, az anatóliai platón a forró délnyugati szelet, amely tövestül kicsavarta a fákat és tönkretette a termést, szerintük a szélben lakozó isteni személy okozza, név szerint a PAZUZU: -Fazúzó~ (11m. 21). A mennydörgésben Kr. e. 1600 táján Szíriában az isten haragját vélték megnyilvánulni és ~Úr sípjának~: RA SHUPU, RA SHEP, RE-SHEP nevezték (v.ö. 129m. IV. 228; 124m. sl).

Továbbmenve, általában minden dolgot, amin a régiek szeme fennakadt és okát, értelmét keresték, vagy eredetére magyarázatot kívántak, szegről-végről mindig az istennel hozták kapcsolatba. Ha ugyanis az isten teremtett mindent, hegyet, vizet, növényt, állatot egyaránt, akkor - vélekedtek a teológusok - az emberi származás módjára minden az ő életének folytatása, annak egy darabja (91m. 703). Mindenben benne van tehát az isteni szikra, a mezopotámiai bölcselők ~mije (ME, 113m. 75; 115m. 115 sk). Erre a kérdésre például, hogyan keletkezett a Tigris folyó, azt a magyarázatot adták, hogy az az isten szerelmének terméke (40) Mivel tehát az istenség gyakorlatilag mindenben benne lakhatott, fűben, fában, hegyben, kőben, völgyben,

vízben, - az egyszerű emberek valósággal lelki terror alatt éltek. Ha egy követ tovahengerítettek, vagy kellő tisztelet nélkül kezeltek bizonyos állatokat, nyugtalankodtak, vajon nem sértik-e meg a bennük lakozó istent és nem idézik-e fel annak bosszuló haragját (41) Az istenfélelem tehát határtalan volt. Herodotos, aki olyan világban élt, amely az ok és okozat között gyakran már tisztán látta az összefüggést, meglepődve jegyezte fel, hogy nincs a világon még egy olyan nép, amely annyira vallásos lenne, mint az egyiptomi. Más megfigyelők ugyanezt az észrevételt tették a mezopotámiaiakra és egyéb keleti magyar népekre.

33) Több száz istenről tesz említést 113m. 83 sk és 101m. 34. Mások sejtik, hogy a sok név egy és ugyanarra az istenre vonatkozik, mint pl. 129m. Ili. 164 és 153m. 239 Utóbbi szerző egy helyen határozottan mondja: Most of them are in reality only different names for the same conception, 153m. 245 sk. Ismét másutt ezt olvassuk: All the major goddeses are realy forms of the one Great Goddess, 37m. 266. Egész pontosan látja a dolgot az az író, aki szerint a sok név nem egyéb, mint divers aspects d'une méme divinité, mert l'analyse du caractére des dieux hittites aboutit á deux résultats: beaucoup de divinités ne sont que des aspects divers de la méme divinité. Selon qu'elle est adorée á tel ou tel endroit, on l'honore particuliérement pour telle ou telle de ses qualités, 40m. 121. Sir Wallis Budge pedig így szól: .Az egyiptomi szavak puszta értelmét nézve, egészen bizonyos, hogy mikor az egyiptomiak istenüket egyedülvalónak és páratlannak jelentették ki, ugyanazokat a gondolatokat fejezték ki, amelyeket a zsidók és mohamedánok, amikor istenüket egyetlennek és egyedülvalónak jelentették ki.- (24m. 196).

34) Ebben az összefüggésben egészen jól megérthető a Biblia ama szakasza, ahol az állatok megteremtésével kapcsolatban névadásról szól a mese: a neveket ADOM (Ádám) adja! - In Chaldea as in Egypt, nothing was supposed to have a real existence until it had received its name (192m. III. 3; ugyanígy 143m. 122).

35) A nap neveit gyakran a holdra ruházzák rá, mert a holdat az egykorúak az éjjeli napnak tekintették, a nappali nap: UTU, SZEM stb. másának. Tulajdonképpen tehát így kellene minden esetben nevezni: UTU-Mása, Szem- Mása (Szeme., Samaah). A hold szerepe, mint a napisten éjjel látható mása, kifejezésre jut a régi iratokban is. A

napisten pl. egyszer így szólt a holdistenhez: Behold, I am here in the sky in my place. As I am going to take the light to the Underworld... thou shallt be in my place, AS A SUBSTITUTE, and thou shallt be called the SUBSTITUTE OF RE (143m.120): Kommentár: ring his absence from the sky, the sun leaves the moon as his deputy (U. ott).

36) Az isten lakóhelyét az Indiába vándorolt Barát-törzsek LAK, LAKA, IOKA: lak és HEL, HELE: Hely szavak használatával jelölték meg, mint ezt a hindu mitológiai szótárban (53m.) számos esetben látjuk a szavak értelmének pontos megjelölésével. Jövendő kutatóink az indus völgyében, majd onnan tovább a Ganges medencéjében ás India egyéb folyóvölgyeiben okmányszerűen nyomozhatják az elveszett magyar törzsek történetét és hatalmas kulturális misszióját.

37) A továbbiak céljából szükségesnek látszik e helyütt egy-két közös magyar-finnugor szavat is megemlíteni, amelyeket az Őshazában is megtalálunk, vagy máris megtaláltunk. Ilyenek a Kéz, Ház, Fal, Ágy, Kutya, Kenyér, Kis, Szem, Ég. Daru, Hal, Egér, Kő, Lak, Hajó, Kettő, Hét, Száz (8m. 12 sk). Mindjárt hozzá is fűzhetjük, hogy a lak, foka, lakós szó átment a latinba 'locus' alakban, a ház pedig ‚casa' alakban, amit egyes olasz vidékeken ma is ‚háza' alakban ejtenek ki. A német nyelv a mi ősi 'házunkat' Haus, az angol House alakban írja. A finnugor nyelvészek szerint a magyar és finnugor ‚ház' nem a németből való átvétel; ez világos is, ha a szó közös finnugor-magyar szó és már az Őshazában is ismerték. De mégsem merik a fordítottját állítani, hogy t.i, az indogermánok tőlünk vették át ezt a kultúrfogalmat is. Mi ezt nyugodtan tesszük, így egy újabb szóval nyújtjuk meg a szépen növekvő listát

38) V.ö. 85m. 79t 91 m. 701, 714f 129m. Ilt. 147. - In the Nile valley and in Mesopotamia early man recognized a personality behind every phenomenon (91m. 714p részletesen 37m: 26)

39) Egyik munkában (24m. 113) megtaláltuk a Nílus neveinek hieroglifikus írásmódjait. Az 1. az alatt közölt név hieroglifáit így olvassuk: H-A-Bo-2 MER-eM: Habokat merem.

40) Samuel Kramer olvasása szerint a Tigris folyó így jött létre: He (az isten) stood up proudly like a rampant bull, he lifts his penis, ejaculates, filed the Tigris with sparkling water (115m. 179).

41) A magyar teológia isten lakóhelyeire vonatkozó tanítását a zsidók is magukévá tették és sokig vallották. A Biblia elbeszélése szerint, amidőn Jákob az ő ura földjére (PADDAM ARAM) igyekezett. útközben egy helyen, megállt pihenni.

Egy kőre hajtotta le fejét és ott álmodta a híres létra-álmot: Lát-Ra. Álmából felébredve így szólt: Ebben a helyben (helyesen: kőben) az Úr lakozik és én azt nem tudtam. Ijedség fogta el és így szólt: De félelmes egy hely ez! Ez itt az Isten lakása, ez itt az égiek kapuja (helyesen: képe). És Jákob jó korán felkelve, felemelte a követ, amit fejpárnának használt és azt emlékoszlopnak felállította (bot!) és olajjal megkente tetejét. A helynek pedig ezt a nevet adta: BET HEL. . . Ez a kő, amit én emlékműként egyenesre felállítottam, lesz az isten lakása., Genesis, XXVIII 16 tól 22-ig.

AZ ISTENNEVEK ÍRÁSA

A termékenységi vallás a magyar népek legrégibb vallása lévén, az anyaisten és az atyaisten neveit legtöbbször még tiszta képírással írták, mint az írásról szóló fejezetünkben bemutattuk. Ott különösen az emberalakban írt képekkel foglalkoztunk, Vénuszokkal és férfi párjukkal. Ezekhez most hozzáfűzhetjük, hogy ugyanerre a célra szolgált az istenek teremtő szerveinek egyszerű ábrázolása, a maga nyerseségében, (107m. 1 59m. 125; 75m. 104, 125 kép; 22m. 25 ill.; 25m. 55 No. 71; 24m. 204). Az anya isten megnevezésére és jelképezésére szolgált azonkívül mindenféle üreges dolog: edény, mozsár, barlang és különösen a pince. Őt idézték a V alakú völgyek, szakadékok, különösen ha vízesés zúgott bennük, valamint az erdővel szegélyezett hosszúkásan elnyúló folyami szigetek. A férfi isten nevét és szerepét leggyakrabban a merőlegesre felállított kövek és oszlopok képírták, melyeket a nekünk ismerős ménhír néven tartja nyilván a tudomány. Jó Botúr (Jupiter) temploma előtt is mindig két magas oszlop állott. Férfi isten szimbólum volt a fatörzs, a mozsár törője, a gomba, a lóhere, a lópatkó, meg a kígyó, sőt a kúp alakú hegyek, a toll és a korbács is (107m. 186; 51m. 12, 23, 75), bizonyára az illető tárgyak neveivel összecsengő szavak miatt s amiről bőven ír a kérdés specialistája (75m.).

Mi inkább azokkal az istennevekkel foglalkozunk behatóbban,

amelyeket állatok képeivel írtak, mert ezáltal egy újabb ókori történeti rejtély nyitjára fogunk rájönni. Sohasem tudták például, miért volt a tehén az anyaisten leggyakoribb szimbóluma. A tehén szót Egyiptomban TEHENU (TE-E-NU) alakban írták. Benne észrevehetjük a , nő' szóval összecsengő NU részleget. S talán nem tévedünk, ha az istenanyával kapcsolatban az összecsengés alapján a szimbólumot ~Te Jó Nő- értelemben olvassuk, minthogy az anyaisten Jó Nő nevét ismerjük (v.ö. a latin Juno: Jónő kifejezést). Az atyaisten nevének írására leggyakrabban a tehén partnerét, a bikát szerepeltették, a megtermékenyítés e dinamikus állatát, amit Egyiptomban ,bak' néven emlegettek. Erre a célra olyan bikát választottak ki, akár rajzolva akár elevenen, amelyik fehér volt, homlokán háromszög alakú fekete folttal Az ilyen szent bikát APISnak nevezték és feltételezték, hogy benne -Apád- isten (Úr) lelke lakott (52m. 127; 55m. 34; képe 147m, 81). Az isten nevének írására szolgáló másik jellegzetes állat az oroszlán volt, melynek neve Mezopotámiában és Egyiptomban egyformán LTR-MAKH vagy MAKH-UR: -Magyar- (181m. 123 és 129m. III. 34). Erre jellemző példa a híres egyiptomi Sphinx, a HARMACHIS, amely vörös gránitból faragott oroszlánt ábrázol emberfejjel. E sok ezer éves emlék 19.8 m magas, orra egymagában 1.79 m (képe: 55m. 50; 129m. II. 6 és V 47). Hétországban a legfontosabb tevő az időjárás szabályozásával foglalkozott és az esőtlen, száraz fennsíkon tőle várták a nedvességet. Neve TESHAB, TESHUB: Tesz hab(ot).

Ábrázolása teljes emberalakkal történt, testén több száz apró esőcseppet utánzó pontocska látható (képe: 21m. 107; leírása: 87m. 332). Az isten nevének madarakkal való írásáról megelőzőleg már szóltunk.

A napisten jelképei között legkorábban szintén emberalakok szerepeltek. Nevét nagyszervű és nagyorrú figurákkal ábrázolták, mint erre egy mezopotámiai szoboröntő műhelyből sok bizonyíték került elő (160m. 26; 91~m. 43. tábla; 160m. 19. tábla). Ezeknek a figuráknak kiemelkedő elemei a Szemúr és Magúr nevet írták. Átvitték a napistenre a régi istenpár egyéb írásmódját és szimbólumát is, köztük az oroszlán (MAGUR), a madár (MATAR), a szarvas (USUR) és a bika (BAK) képének használatát, mindössze egy-két újabb elemet függesztve az állatok oldalára vagy hátára. De csakhamar új állatokat is szerepeltettek erre a célra, elsősorban a szamarat és az egeret, melyek az összecsengés alapján írták a napisten Szemúr illetve Égúr

nevét. 2 A napisten szimbólumává lett azután a párduc is, nem ugyan neve miatt, hanem azért, mert szemre emlékeztető pettyes foltjaival a Szemúr nevet idézte. Az lett a macska is, mert sötétben világítanak szemei és mert nyávogásával szüntelenül az isten nevét mondogatta: MAUr, MAUr.

A napisten írásjele lett a nap korongját jelző kis karika (UR), a kerék (KEREK) és sok más, amiről megelőzőleg szóltunk s aminek megismétlésétől eltekintünk. A szkarabeusról, erről a keményhátú dupla szárnyú bogárról azonban külön is meg kell emlékezünk, mert az egyiptomi szimbolikában szüntelenül szemünkbe ötlik, mint a napisten egyik legfontosabb ábrázolása. Ez a rovar petéjét hulladékból alakított kis golyóba tojja bele és napi ügyködése közben a golyót két lábával maga előtt tolja. A golyót a nap képének (Ur) fogták fel, az állat lábait karoknak (AKARA) és úgy vélték, ez a bogár figyelmeztet, hogy arra kell gondolni, aki az -Urak ura-. Ha ez a bogár, amit ma galacsinhajtónak nevezünk, széttárta szárnyait, a szárnyak a MAT írásjelet idézték, amihez AR, fejét- hozzáolvasva, megint az isten nevét találták: MATAR. Minél tovább elemezték ezt az állatot, annál több hasonlóságot találtak közte és a napisten nevei között. Ezért a bogarat úgy tekintették, mint az Úr különösen kedvelt szimbólumát és úgy hívták KHEP-ERA, KHEP-RA vagyis ~Ra képe. Az összecsengés alapján való elmélkedés és névkeresés szinte mániává lett az Őshazában, az emberek mindenben keresték a szellemeskedést és bonyolították az egyszer már felkapott gondolatot a végtelenségig. A Kepera, Kapra szó - gondolták - úgy is hangzik, mint ez a mondat: Köp rá. Következésképpen valamire formálisan ráköpni, egyenlő lett a napisten Képúr nevének idézésével. Például a halottnak másvilági útjára indulásakor a jókívánságot úgy fejezték ki, hogy a holttestre ráköptek. Az egyiptomi szent könyvekben is olvassuk: "I heve come and spit upon the body" (23m. 308 és római 155). Miután továbbá a köpésben az isteni akarat jutott kifejezésre, az egész teremtést az isten hatalmas köpésének fogták fel."

MI TÖRTÉNIK A HALÁL UTÁN?

Amint a földi halandó szemeit a halál lezárta, teste megszűnt mozogni s az ember tehetetlenül feküdt. Mi történt vele? Úgy magyarázták a teológusok, hogy elhagyta az a valamije, amit két párhuzamosan

felfelé tartott karral írtak, a két kart alul hosszúra nyújtott téglalap alakú idommal kötve össze (kép: 37m. 231). Ez idom közepe alá gyakran még egy kis merőleges vonalkát is húztak (pl. 24m. 73). Sokat tűnődtek a szakemberek azon, vajon miként kell e titokzatos jeleket kiolvasni és főként milyen értelmet tulajdonítottak neki az egykorúak. A jeleket ábécére így írták át: KA. Azt gondolták, hogy a szó ez és az ember második énjét (double) jelenti. Ezt a magyarázatot azonban nem mindenki fogadta el. A kritikusok szerint az embert a halál pillanatában nem második énje hagyja el, hanem valami szellemi képessége, az izomerő és izommozgás forrása. (45) Azóta egy másik tudós észrevette, hogy a felemelt karokkal képezett hieroglifa egyszer azt jelenti ,;karok" (arms), máskor viszont ezt: "akarok" (will) (37m. 231 sk).

Ezzel kezünkben is van a kulcs, hogy a kérdéses hieroglifákat helyesen el tudjuk olvasni. A két kar AKARA, a téglalap alakú részleg a Ta. Ha e jeleket az említett első merőleges vonóeke kiegészíti, a jelek szinte kínos pontossággal írják a szót: AKARA-T-A. Ami tehát az egyiptomi bölcselők szerint az embert halála pillanatában elhagyja, az kétségtelenül az illető -akarata.~ Íme tehát az egyiptológia egy újabb fontos kérdését oldottuk meg a magyar nyelv segítségével. A halottról azt is mondták, elállt a lélegzete, elszállt a LELKE: ~Lelke.- Ez az észrevétel is helytálló, mert a lélegzés megszűnte a halál másik jellemző szimptómája. Mind a két megfigyelés szerint valami kiment az emberből és elszállt máshová. Mi lett a sorsa a kettéválás után külön a léleknek és külön a testnek?

A lélek további sorsáról sok és bonyolult képzetük volt a régieknek. Szerintük a halál után a lélek felszállt a napisten birodalmába és megjelent a Mindenható ítélőszéke előtt, hogy földi életéről beszámoljon. Ez a beszámolás gyónás volt, a 'bűnök elősorolása az isteni írnok, Toth-Tudó jelenlétében, aki a vallomást kezében tartott tollal azonnal írásba foglalta. A gyónás folyamán a halottnak mintegy félszáz kérdésre kellett feleletet adnia. A bűnök sokfélék, mert tudott dolog volt, hogy -A rossz úr tesz komiszat.~(46) A Halottak Könyvében felsorolt gyakori vétkek közül néhányat megértünk abban a töredékes átírásban is, amiben az iratokat olvasó tudós közölte. A gyónás első kérdése az volt: bántotta-e a halott földi életében az USHEK NEMMAT: ~Ősök nemét~. A harmadik így hangzott: elkövetett-e szemérmetlen dolgokat FEN-TI ~ azaz szent helyekben? Az ötödik kérdés: tett-e

NEHA-HAU: Néha ~csúnya dolgokat? Nyolcadik kérdés: vajon szolgáló népeit NEBÁntotta? Kilencedik: -szitkozás ~ SETQESU az isteneket? A harmincharmadik: a vizek szabad folyását a csatornákban nem -bántotta~: NEBABUI? Végül igen fontos a harmincnyolcadik kérdés: nem tagadta-e meg az istent az ő megnyilvánulásaiban és az Útúr hitét: ~UTURE-KHIT híven vallotta-e?' (47)

A gyónás után azonnal következett az ítélet. Ezt Egyiptomban a napisten Magúr minőségében, Mezopotámiában Útúr minőségében hozta (115m. 132, 135). Az ítélkezés drámai pillanat volt: az elhunyt ember erkölcsi értékét jelképesen, egy hieroglifákkal teleírt edény alakjában ~mázsa~ (MACHSA) nevű mérlegre helyezték. Most dőlt el, mi lesz a halott lelkének további sorsa: örök jutalom, vagy örök kárhozat. Több egyiptomi papíros megörökíti ezt a jelenetet (129m. III. 268 után; 23m. 21-től 35-ig és 137-145). A mázsának két serpenyője van. Az egyikben az isten Magar és Hungár minőségében mint a jóság és becsületesség súlyegysége foglal helyet. Nevét a fején lévő madártoll hieroglifa MAT és isteni alakja AR jelzi (MAT-AR), valamint a térdén lévő ONK az isteni AR alakkal (ONK-AR). A Magar- Hungar serpenyőjében az isten alakja helyett néha csak madártoll MAT szerepel, ami azonban a serpenyő kerek AR alakjával világosan jelezte az ítélőbíró nevét. Ezzel az isteni ~Magar- Hungar~ súlyegységgel kellett legalább egyenlőnek lenni a mérleg másik serpenyőjébe helyezett lélek földi életének értéke. A jelenet kiegészül az isten írnokának, Tudónak alakjával, aki nézi a mázsa billenését, jegyzi az eredményt és gyakran SZÉPÍTI A BETEGET, vagyis nyomja lefelé a serpenyőt, hogy meglegyen a mérték. Néha ott áll a Tudó neje is, MAT-AR NU: -Magyar Nő~, aki kérőleg tartja kezét, mert a ~beteg~ már vitathatatlanul megütötte a mértéket, hiszen a lélek serpenyője alászállt az egyenlőségi vonal alá. Ezután következett a döntő pillanat: a halott lelkét a napistennel egyenlőnek, MAGARnak nyilvánították (140m. 298).

A tisztességes embereknek istenné, azaz magyarrá nyilvánítása roppant fontos mozzanat a magyar őstörténetben. A minősítést jelentő Magyar szóról az egyiptológusok sokat vitatkoztak (24m. 87, 341; 22m. 94 sk). Sir Wallis Budge a dolgot így írja le: "Miután az elhúnyt nevét vagy lelkiismeretét a mázsán lemérték és benne nem találtak fogyatékosságot, MAAKHERUnak nyilvánították (a szerző ide beiktatja a kérdéses szó hieroglifáit). A papiruszokon ez a szó mindig

annak neve után következik, aki számára a papíros ki lett állítva. (23m. római 65) A Magyar nevet a szerző természetesen nem érti, nem tudja hogy az a napisten legfontosabb egyik neve, de az eljárást úgy értelmezi, mint valami szentté avatási pert, az isten országába való befogadást, a napistennel való azonosulást. (48)

Milyen élet következett a magyarrá válás, vagyis az üdvözülés után? A halott lelke felvitetett Mén-úr székébe- (ebből ered ‚mennyország' szavunk) és ott Magar isten kormányzótársává lett. Ő is kapott az égi birodalomban egy széket (trónust), egy szekeret, egy ágyat meg egy csónakot evezővel és ezentúl ezekben a kényelmes alkalmatosságokban elhelyezkedve kísérhette Napurat utazásaiban, mesterével kocsikázhatott az égboltozat fényes útján nappal és vele hajókázhatott a földalatti vizeken éjjel, mindig kivilágításban, mert a nap társaságában őrök világosság fényeskedett felette. Színről-színre láthatta az istent és új élete örök élet lett. (49) Földi rokonai is úgy beszéltek róla, mint istenről és istenné, jó úrrá, magyarrá válásának jeléül fején az istenség Úr karikája tündökölt.

A szent könyvek feljegyzései szerint az első Nílus-völgyi ember, aki istenné vagyis Magyarrá lett, a független Észak-Egyiptom utolsó királya, Ősúr (OSIRIS) volt (23m. római 206). Magyarrá lett azután Pap-úr (az egyiptológusok Pepi királya) is, aki "kapott egy evezőt meg egy széket, helyet foglalt a hajóban. . , és hajózta az Urat (Napot) nyugat felé" (54m. 31). Ez a kiváltság később az Őshaza minden lakójára kiterjedt és halála után minden tisztességes ember istenné lett s felvehette a Magyar nevet (55m. 11sk). Ugyanilyen volt a fejlődés Mezopotámiában, ahol az istennel való azonosulás a halál után kezdetben szintén a királyokra korlátozódott.

42) The ass is a well known symbol of the Sun-god... Ass is one of the names of the Sun-god (24m. 344). Az istennevek írásának és jelvényeinek ismerete nagyon fontos és komoly dolog volt. Amikor a halott lelke külön ítéletre megjelent isten trónusa előtt, teológiából is levizsgáztatták. Egy ilyen vizsga alkalmával arra a kérdésre, tudja-e hogy ki a szamár, a beteg így felelt: A szamár a Szemúr. (Ass is the Sun God Ra, 23m. 171 és 24m. 233).

43) A macska szimbólumot különösen Bubastis városban alkalmazták (57m. 104), ahol bizonyos ünnepeken macska (MASKA) öltözetben

parádéztak az emberek (RA). Ebből lett a ,maskara' szó.

44) Olv. 37m. 41; 91 m. 715; 23m. római 155. Mindazokon a területeken, ahova az őshazai magyar fajta katasztrófája után szétáradt, a köpésnek áldással való összefüggése e mai napig megmaradt. Ez a szokás egyebek között szintén kalauzul szolgálhat történetük nyomozására. Az afrikai Nagy tavak körül élő népeknél, jelesül a MASAI nevű népnél a köpés a legnagyobb jó szándékot és a legszívélyesebb jókívánságot fejezi ki. Köpés helyettesíti az ünnepek alkalmával szokásos üdvözletet és bölcsebb itt a kisasszonyt leköpni, mint megcsókolni. Köpni kell, amikor az ember összetalálkozik valakivel és ugyanezt kell tenni. amikor tőle elbúcsúzik. Az alkut ugyanezen a módon kell megpecsételni (23m. római 155). - A franciáknál is fennáll a szokás és mindenki tudja, mit jelent a "jurer-cracher" kifejezés. Nálunk, magyarnak maradt magyaroknál is szokásban van, hogy alku megkötése alkalmával Képurat hívják tanúul, beleköpve a marokba s aztán- kezet rá- De a teremtéssel is összefügg ez a kifejezés minálunk, hiszen sokszor mondjuk valakire: -Kiköpött apja-, vagyis szakasztott mása apjának.

45) What the KA really was has not yet been decided, and Egyptologists have not yet come to an agreement in their views on the subject. Mr. Griffith thinks (Hieroglyphs, p. 15) that ,it was from one point of view regarded as the source of muscular movament and power'... (24m. 74).

46) A 23m. római 159. oldalon közölt hieroglifák szótagos átírása: AR-RA-SERTES KAM-Mi-SAT. A szövegben nincs szó fekete malacról, mint ahogyan értelmezői gondolják. A sertés képe nem szó hanem hangcsoport értékben áll, de egyúttal sugalmazza a ,disznóság' gondolatát.

47) A gyónás jegyzéket 23m. római 166-169 oldalakon közölt szövegből vesszük. A nagybetűkkel írt szavakat a kiadó eredeti egyiptomi hangalakjukban közli, úgy amint a jeleket olvassa és ábécére átírja. A szavak azon a módon illenek a szövegbe, amint mi magyarul adjuk.

48) A MAAKHERU jeleit Budge nyomán (23m. római 65) a 26. sz. táblánkon a második sorban, a második jelcsoporttal megismételtük.

Így is olvashatjuk: Má' M-A-K-AR KERU: Már Magyar kéri.. A 23m. 145. lapon közölt kép: az edény AB, egyik füle alakja T, másiké a kéz eleje K, a kifli alakú jel MAT s alatta ez orr AR: A beteg magyar!

'49) Herodotos nagyon jól látta, hogy az egyiptomiak voltak az elsők, akik a lélek örökkévalóságát, vagyis a lélek halhatatlanságát megfogalmazták és hirdették (94m. I. 17n.

Az első szumér király, aki "felszállt az égbe", Kis városállam Etana nevű uralkodója volt, a Kr. e. III. évezred elején (115m. 43). Istenné lett azután az I. Úr-dinasztia megalapítója, majd Lugalbanda, Gilgames és mások is (115m. 45, 49 sk) s végül minden rendes ember. A hettita királyok szintén istenné lettek (81m. 65). A fejlődés egy másik vonalán egyes királyok már életükben elnyerték az áhítozott Magyar nevet, vagyis azt, hogy őket istenként tiszteljék. A legrégibb időkben, amidőn a király már elöregedett, rituálisan megfiatalították. A téli napfordulókor történt ez az eljárás, amikor az Úr képe, a napkorong a látóhatáron ismét emelkedni kezdett, vagyis újjászületett és új erőre kapott. A megfiatalítás az úgynevezett szent házasság (sacred marriage) keretében történt, melynek során a király egy istennővel hált. Miután ezen a módon "egyesült" az istennel, ő már életében MAKERUvá lett. Az eljárásra számos példát ismerünk (140m. 298 sk; 184m. 82).

A helyzet Mezopotámiában is azonos volt, ahol egy sereg királyt már életében istennek, azaz magyarnak neveztek (115m. 62; 160m. 43) és így volt ez Kréta szigetén is (184m. 87). Idővel ez a folyamat is demokratizálódott és minden idősebb urat már életében Magyarnak neveztek (140m. 293), azután pedig korától függetlenül már mindenki életében Magyar lett. Így lett ez a név, eredetileg a napisten neve, népnévvé, minden magyarok összefoglaló fajtabeli megnevezésévé.

A boldogult magyar - BÓDOG a BETEG szónak második olvasása istennel társulva, kényelmes életet folytatott a másvilágon. Úgy látszik, nem is kellett neki az istent minduntalan kísérgetni az égboltozaton és alvilágon tett napi utazása közben. Egy másik elképzelés szerint ugyanis a "magyarok" odafenn ARTA TAPORokban: "Árja táborokban", olyan Paradicsom-félében éltek. Az első számú táborról a hieroglifák többek között ezt mondják: (1. sor) "Árja Tábor-ban turáni ősök szunyókálnak és széküket tirannusok őrzik. Árja tudósítók óránként

csónakkal (2. sor) idejönnek, megetetik urukat. Óránként is meg éjszaka is más helyen evez ő. Jól eszik kegyelmetek (?)" (50) Ismét más elképzelés szerint a mennyországi élet azonos volt a földi élettel és mezőgazdasági tevékenykedésből állott. Talán úgy kell elképzelnünk, hogy az isten társaságába a királyok jutottak, az árja táborokba a nagyurak meg a papok, az egyszerűbb embereket pedig a mezőgazdaságban helyezték el. Az utóbbi helyre került magyarok tavasszal szántottak-vetettek, nyáron arattak, ősszel vadásztak, gondoskodtak az állatok szaporodásáról, de nem hiányoztak nekik a nők sem (birtokképek: 23m. római 67 sk, 325, 329). Az egyik boldogult magyarról a hieroglifák azt mondják, hogy Na-Ha-Ra-K Ke-R-TAI-T SO-PE-RI: "Nagyurak kertjeit söpri " (hieroglifák: 23m. római 134). Egy másik kép szerint (58m. 10) a magyar állatokkal foglalatoskodik

Ügyködését négy jelenetben látjuk, mindegyikhez írás csatlakozik, amit így olvasunk:
1, kép: A mén a tehenet kiköti, aztán ba. . . atja
2. Bika. Tehenek jó nagyura az. Szénát tehenek ettek.
3. Urát megrúgta (mondja az egyik tehén). Ostorát kéne elszednünk (válaszol a másik).
4. A hátamra nézett (szól az a tehén, amelyik hátán gyanús kaparások vannak. Erre válaszol az, amelyik szemét sandán oldalra veti, fejét is arra fordítva:) Ma a mén b ... ta. (51)

De mi történt azzal, akinek sok mulasztása volt földi életében és a mázsán könnyűnek találtatott? Az ilyen ember nem volt méltó a Magyar névre, nem minősítették magyarrá és nem is került be a mének országába. Az ő testét egy krokodilfejű szörnyeteg (képe: 24m. 237 fig. 4) azonnal széttépte. Ez a szörnyeteg a hieroglifák leírása szerint "hasán mászik, csúszik, bikaszemű, kettőbe tépte, harapdosta, majd megette", a kép is úgy ábrázolja, amint hasán mászik és bikaszemű. Más hieroglifák szerint (24m. 236) "e szörnyeteg az ami majd akkor megeszi." Miután a gonosz ember teste így megsemmisült, lelke a sötét alvilágba került, ahol szekér, ágy meg hajó helyett csak egyszerű fekhely jutott neki: PEKHEL, a mai pokol. A dél-egyiptomi Abydosnak mondott város közelében volt is egy hasadék, amelyen át a lelkek az alvilágba mentek. Ezt a lyukat négy hieroglifával írták: bezárt négyszöggel P, alatta ékkel K s tőle jobbra a BENNÚ madár elejével BE értelemben és befejezte a sort a lakóhely értelemmeghatározója. E szövegből az egyiptológusok csak az első

két elemet olvassák: PeQ, a Be nélkül. Mivel az első két jel egymás alatt van, mély hangzóval olvassuk, így megtudjuk, hogy a lejárat a Po-Kó-Ba: "pokolba" vezetett (24m. 202). A pokol tehát nem szláv eredetű, hanem ősi magyar szó, amit a szlávok a mi őseink szótárából vettek kölcsön, ahol annak teljes etimológiája megállapítható.

Az alvilági büntetőhely kapujában személyesen Magar isten állott és szörnyeteg formájában ügyelt arra, hogy a bezárt bűnösök a pokolból ki ne szökhessenek. A papiruszok ábrázolják ezt az emberfőben végződő szörnyeteget, akinek a hasában lelógó, tehetetlen kezekkel kínlódik egy ovális keretbe zárt úr. Az állat nevét az eléje rajzolt hieroglifákból tudjuk: Ma-K-AR (képe: 37m. 155). Egy másik papirusz szerint az alvilág parancsnoka SZEKÉR-US, aki tűzzel kínozta, -szekírozta(?)" a vétkezőket. Úgy látszik azonban, a pokolban is volt valami rangsor és a kisebb gazemberek büntetlenül mehettek át egyes tartományokon, helyesebben szólva kínzókamrákon, mint ezt az idevonatkozó AMMEHET vagy AMEHET: -Az már mehet, Elmehet kifejezésekből következtetik (23m. római 161 sk közli a hieroglifákat). A fekhelyen vagy az örök vándorlás birodalmában válogatott férgek álltak a Büntető szolgálatában. Az egyik ilyen féreg az volt, ami a körmöt támadja, egy másik a hajamat ette, és így tovább (23m. római 116). Voltak ott olyan alsóbbrendű isteni tevők is, akik késeikkel szurkálták a bűnhődőket, rémítgették a nőket és velük szexuálisan visszaéltek (23m. római 138).

A mezopotámiai ősmagyarok képzeletében is pokollá vált a büntetőhely (143m. 29). Ott azonban egy nő töltötte be a főszekírozó szerepet, akit -állatnak- ALLATU nevezték (l0m. I. 176 és 129m. III. 219, ill. a köv. 1:). Feje kutyafej volt, pofája olyan hatalmas, hogy abba egyszerűen bekapta érkező vendégét. Az alvilág őre ezekkel a szavakkal szokta érkezőjét fogadni: "Belépni, hölgyeim! Hadd örüljön a KUTHA" (129m. III 225). A nagybetűkkel közölt szót a szerző eredeti szumér nyelven írja, mert nem tudja angolra fordítani. Ez a ~nőkutya~ (NU-KUTHA: Nyaggató) hatalmas erejű állat volt (másik neve ERIS KIGAL, 101m. 32), akit "rossz alakú, szőrös női testtel, vigyorgó oroszlánpofával és ragadozómadár karmaival képzeltek el" (129m. III. 219). Ha jól olvassuk ideografikusan írt nevét, ő volt - durva kifejezéssel mondva - a női nemzőszervek ura. Elképzelték rút lábakkal is és bizonyára erre utal megjelölése: LABARTU, aminek helyes átírása Lába rút (képe rút lábával 119m. 305; 129m. III. 220 sk) .

Amíg a lélek elszállt megérdemelt örök lakóhelyére, mennyországba vagy a pokolba, mi történt a jó magyar testével, amely megmenekült a bikaszemű csúszó-mászó étvágyától? A papiruszokon talált magyar nyelvű feljegyzésekből kiderül, hogy a test, miután akarata megszűnt, továbbra is élt (91m. 219; 150m. 169 sk), csakhogy éppenséggel mozdulatlanul feküdt: aludt. Az álomra utal a sírban talált sok olyan festett jelenet, amelyen a halott halászik. Ez bizonyára azért van, mert a halászik H nélküli alakja összecseng az Aluszik hangzásával. Ugyanezen összefüggés miatt ábrázoltak a sírkamrákban halakat mert a Hal összecsengett a Hál szóval. A magyar nyelvvel való magyarázat kézenfekvő, hiszen a hal egyiptomi és és mezopotámiai neve egyformán KHAL, HAL. A hal rajzával írták egyébként a Holttest szót is, mint például ebben a kifejezésben HAL-A-TU Te-STE- Halott teste- (jelei 23m. római 59). Ha a hal jelét nem ideografikusan, hanem hangértékben olvassuk: H-A-T-Te-ST, fonetikusan ~Hóttest.~ Mivel a halált csak alvásnak vélték, azaz átmeneti állapotnak, egy fajta betegségnek, ezért a hal jelének második olvasása a BETU(g): -Beteg~ lett (25m. 69 No. 3). A ,beteg' írására azonban általában a szokványos hieroglifákat használták.

Az elhunyt sírban fekvő testéről is úgy emlékeztek meg, mint magyarról. Ezt bizonyítani látszik a sírba helyezett sok madárfigura: kőből, agyagból, fémből, csontból kifaragva vagy akár rajzolt, festett ábrázolásban, edényre égetve. Sírba helyezett madarakat, azaz magyarokat már a régibb kőkor vége felé is találtak s azok attól kezdve szakadatlanul előfordulnak, nemcsak Egyiptomban, hanem Iránban, Mezopotámiában és Szíriában is, szóval az őshaza egész területén. Ugyancsak istenné, azaz magyarrá válást jelképeztek azzal, hogy a sírba helyezett holttestre olyan port hintettek, amely oxidálódva beszivárgott a csontokba s azoknak vörös színezetet adott. Ez a szokás is megfigyelhető már a régibb kőkorban és magyarázata talán az, hogy a vörös szó régies írással és bizonyára kiejtéssel is (UARUS) összecsengett az Úrős szóval, ami alatt elsősorban isteneket, illetve istenné lett magyarokat értettek (v.ö. 139m. 97).

Mivel, a betegség csak átmeneti állapot, feltételezték, eljön majd az idő, amidőn a beteg meggyógyul és a holttest szétporladt darabjai, válla, háta, nyaka, lába újra összeáll emberalakká, miként összeállt Osiris szétvagdalt teste is. A felgyógyulást, azaz feltámadást, Osiris

bizonyos testrészének rajzával jelezték, amelynek hieroglifikus hangértéke a TETnek írt gyógy szó. A feltámadásban vetett hit jelképéül a sírba tett holttest mellére mindig gyógyoszlop figurát helyeztek (23m. római 185). Ha a halál csak átmeneti állapot és utána valamikor bekövetkezik a feltámadás, akkor az életben lévő rokonok kötelessége gondoskodni arról, hogy a beteg a gyógyulásáig eltelő időt minél kényelmesebben tölthesse el. Mindenekelőtt óvni kellett testét az enyészettől (bebalzsamozás), távol kellett tőle tartani az ártó földalatti férgeket (imádkozással, varázsigékkel, kőházba helyezéssel), vele kellett adni kedvenc tárgyait (ékszereit, munkaeszközeit, bútorait, fegyvereit, szolgáit, állatait, ténylegesen vagy jelképesen), aszerint kinek mi volt foglalkozása. Gondoskodni kellett továbbá rendszeres táplálásáról (sírra helyezett ételekkel, italokkal), lehetővé kellett neki tenni, hogy néha-néha láthassa a napfényt (erről alább) és főleg vigyázni arra, hogy senki ne zavarja és békében nyugodhassék (őrségállítás).

Részletes leírás helyett csak egy-két mozzanatot hangsúlyozunk, ahol az általunk elolvasott szavakkal tudjuk a helyzetet ecsetelni. A halott úgy látszik irtózott a földalatti sötétségtől, ezért gondoskodni kellett arról, hogy időnként bejusson hozzá a napfény, Ezt a problémát szellemesen megoldották azon a gondolati vágányon, hogy a szó egyenlő a tettel, a szimbólum azonos a valósággal: tettek egy létrát a halott sírjába, vagy legalábbis egy papiruszt, amire jó nagy létrát festettek. A Halottak Könyvében több ilyen létrát ábrázolnak a papok (23m. 29fi, római 73, leírása római 152). A létra az összecsengés alapján LET-RA: 'Lát Ra' megnyugtatta a beteget, hogy süt reá a nap.

Azt már tudjuk, hogy sírjából a halott levelezgetni és üzengetni is képes volt, hiszen idéztük a IV. dinasztia papkirálynak idevágó levelét, amelynek tartalma a jelen fejezet ismeretében válik igazán érthetővé. Az ilyen levelek állandó témája az ennivaló sürgetése. Kenyér, hús, zöldfőzelék és sör a leginkább kívánt ételek, mert - így szól az üzenet aB-aB-oT JU eTES-S-SAT-ek (23m. római 126): A bábot jól etessétek! - Egy másik beteg külön meghagyja, hogy Te-Te-Se-N ASZ-Tá Ki-S S-UR~AB-OT AMEN (58m. 19): Tetessen aztá' kis sörhabot a mén! Amikor a beteg ideges, gúnyolódik: A-N-N-aK AHA-Ma-K-O-N KI-O-UL Te-Te-T, Te-Me-N-T TEME-KESE (58m. 19): Adnak a homokon kívül tetűt, tömjént tömegesen, de nyilván nem elég ennivalót. Ismét máskor így sóhajtozik: Pa-N-UT SAT-UR. A JO Ko-Ma-3A-NaK IR (23m. római 201):

Bánat gyötör. A jó komájának ír. Sok a panasza, de leginkább nyugtalanítja a bábba (múmia) behatoló bábszú: A Ba-aB-SZU, melynek serkéit ~SEQUET~ csak a napsugár dárdája képes megölni (23m. római 115).

Ami után a halott mégis a legjobban vágyott, legalábbis ahogyan az élők elképzelték, az kétségtelenül a nyugalom és békesség volt. Ez a kérelem száz meg száz esetben előfordul. Nyilván gondoltak a sírokat fosztogató tolvajokra, a sok kincsvadászra, akkori nyelven matatókra, gondoltak a sokféle gilisztára és féregre, amely szétmarja a hullát, a komisz bábszúra, a tetvekre és egyéb borzalmas lehetőségekre, amelyek nyugalmát zavarják, testét rongálják. Ezért a halott mindig azért imádkozik, hogy meg legyen a BA-KU-je (23m. római 146). A ~béke~ szót sokféle módon találjuk hieroglifákkal megörökítve. Írására leggyakrabban a mellén bóbitát viselő ismeretlen madár szolgált, amelynek hieroglifikus hangértéke BAK, utána kis merőleges vonalat szoktak húzni, ami egy befejező magánhangzó jele, leggyakrabban A vagy E, s e kettő együtt helyesen hangzósítva: ~béke~ (23m. római 115). Egy másik gyakori írásmódja a BA vagy BE jelentésű edénybe rajzolt lobogó láng ÉG, mellette jobbról és balról S-et jelentő kis karika, többes számban ESSEK. Az elemek egybekapcsolva a BE-EG-ESSEK: ~Békesség~ szót írják (25m. 91 No. 39). Ugyanezt a kívánságot egy bika ábrázolásával is ki lehetett fejezni, BAK, annak szakállat OS, ES rajzolva és eleje lobogó ÉG lángot BE edényben s a kompozíció- ezt írta: ~Békességben~ (23m. 272).62

50) 24m. 402, 1. és 2. alatt. Az egyiptológusok értelmezése itt is messze esik a valóságtól. Az nem a szöveg olvasása. A mi olvasásunk a helyes.

51) A négy tehén felett elhelyezett írásjelek (58m. 10) ábécés átírása így:
1. A Mé-N A T-E-He-NeT KI-K-O-TI. ASZ-T Pa-SZa-Ta.
2. BI-KA. Te-H-ONOK JO NATURA ASZ. SZENA-AT - Te-HAN-eT eT-eK.
3. U-RA-T Me-RU-K-TA. OST-O-R-AT Ké-Ne eSEN-UK.
4. AHA-TA-M-RA Né-S-ET. MA AMEN T-O-STA.

A TEMETKEZÉSI HELYEKRŐL

Piramis volt az egyiptomi királyok ünnepélyes temetkezési helye. A legelsőt a III. dinasztia Az Ősúr (ZOSER) királya emeltette a Delta alatt, a Memfisszel szemben lévő Szakkarában Kr. e. 2686 táján. Sokat foglalkoztak a szakértők azzal, vajon a piramis szó egyiptomi nyelv szava-e, és ha igen, mi tulajdonképpeni értelme. Mivel a rejtélyt nem tudták megoldani, a szót átutalták a görög nyelv szótárába. (53)

E nagylelkűség nem indokolt, hiszen a szó etimológiáját a görögben sem találták meg, azonfelül a görögök a piramissal csak kétezer évvel felépítése után ismerkedtek meg. Egyébként is szinte a lehetetlenséggel határos, hogy a Nílus völgy magyar népe, amely valósággal tobzódott nevek adásában, ne maga talált volna nevet olyan eredeti alkotásának megjelölésére, amit már annak idején is a világ hét csodája között emlegettek.

Megfigyelhettük, hogy amidőn Nílus völgyében élő őseink neveket alkottak, a dolgokat feltűnő sajátságaikról vagy rendeltetésükről keresztelték el. Így alkották meg az Égiek, Fentiek, Nagyurak, Óriások nevét, a napisten Útúr, Székúr nevét és így mondották "az ami a körmöt eszi" (féreg), "az ami a szobákat beköti" (oszlop). Azt is tudjuk, hogy egy-egy dolognak vagy személynek több nevet is adtak, aszerint milyen vonatkozásban gondoltak rá. Ha már most ismerjük a régiek szóalkotási módját, előre várhatjuk, hogy a piramisnak is több nevet adtak, a szemükben legjobban feltűnő sajátságainak megfelelően. Amikor a piramis az egyiptomi színen először megjelent, még a mezopotámiai naptemplomhoz hasonlított. Emeletei egymás fölött egyre kisebb és kisebb alapú négyszögön emelkedtek, aminek következtében minden szinten egy körbefutó perem keletkezett. Ez volt az első piramis. Mintegy száz esztendővel utóbb, az építmény alakja megváltozott; ezután is négyszögletes alapon emelték ugyan, de többé nem peremesen, hanem háromszög alakú hatalmas oldallapok képzésével.

Mivel a legrégibb piramisnak ilyen peremes kiképzése volt és az épület meredeken emelkedett, e két legjellemzőbb sajátsága miatt arra gondoltunk, hogy a piramis szó voltaképpen ‚peremes'. Az egyiptomi nyelvben az újabb kutatók a PEREMUS szót meg is találták, méghozzá egy mértankönyvben, azzal a hozzáadott magyarázattal "az ami felfelé megy" (54m. 231). Ugyanez a perem szó a finnugor nyelvekben is megvan, ahol a Balti tenger peremvidékén lakó, ma már

kihalt magyar eredetű népet lakóhelyéről peremi, permi népnek nevezték. Ezekre a körülményekre való tekintettel mi a ‚piramis' eredetét a ‚peremes' szóra vezetjük vissza. (54) Ezt a peremes piramist az egyiptomi magyarok két egymásnak háttal fordított lépcsővel és eléje írt M és R hieroglifikus jellel írták. E három írásjelet a tudósok eddig még nem tudták hangzósítani s belőle ugyanezen épület második nevét kiolvasni, ezért csak így írták át ábécére "M(e)R", az utána rajzolt lépcsőt pedig értelemmeghatározónak véve elhagyták, nem téve hozzá a MER részleghez (54m. 231-236). Ha a szóbanforgó két mássalhangzót szótagosan olvassuk: Me-Re, akkor a lépcső aligha jelenthet mást, mint a szóból hiányzó TEK (dek) részleget. A lépcső fokai valóban az egyiptomi T jelekből összerakott figurának tűnnek fel, tehát több Té, többesben "Ték": Így az írásjelek elemzéséből megkaptuk Me-Re-Tek: ~Meredek~ szót.

Az egyiptomi királyok temetkezőhelyét a "peremes" és "meredek" neveken kívül más megjelölésekkel is illették. Az építmény ugyanis távolabbról nézve azt a benyomást keltette, mintha valami hatalmas ülő alkalmatosság volna. Ezért egész természetesen isten székének fogtak fel s ennek megfelelően NETER SEKH: Nagyúr székének is nevezték (54m. 109 sk). Az arabok ma is ezt a fogalmat alkalmazzák rá és a maguk nyelvén padnak, széknek mondják. A kerítéssel körülvett egész piramiskomplexumot a régiek a temető jelentésű NETER KHERT: Nagyúr kert kifejezéssel illették (23m. 41; 37m. 120).

A csúcsos piramis nevének írása az említett meredek szó három hieroglifikus jelével történt, amihez azonban még egy negyedik jelet is illesztettek: a csúcsos piramis egyik háromszögét talapzatával együtt. A háromszög talapzat nélkül csak egy hegyesszög s ennek hieroglifikus jelentése az S (TS, CS) hang, a 'talapzaté pedig a TA (da) szótag. E szerint a csúcsos piramis teljes neve: „Meredek csoda." Ez meg is felel a más forrásból származó híreknek, amelyek szerint a világ hét csodájának egyike éppen az egyiptomi piramis volt. Mivel a piramisnak mind az öt ismert neve: peremes, meredek, nagyúr széke, nagyúr kertje és meredek csoda érthető magyarul, ezért bőségesen bizonyított dolognak vehetjük, hogy a szóban forgó csoda - magyar csoda volt.

A piramisok belsejében a csodálatos dolgok hosszú sorát fedezték fel a régészek. Többek között találtak ott falakra rajzolt színes képeket,

amelyek emberalakok, fegyverek, járművek és mértani figurák sokaságát ábrázolják. Ma már tudják, hogy ezek tulajdonképpen felnagyított hieroglifikus jelek és a halott életére vonatkozó feljegyzéseket tartalmaznak (58m, 5). Az a szokás, hogy a piramisok belső falait feliratokkal lássák el, igen régi és az egykorúak maguk is említik. Az egyik I. dinasztia idejéből eredő irat erre nézve tudatja velünk, hogy az Istentől eredt magyar népek kazamatáikban képbetűket vakargatnak. Szokás a halott honát beszentelni. (55)

Szakemberek ilyen feliratokat még nem olvastak el, de annyit már tudnak, hogy a falakon a halott alakja mindig nagyobb arányban szerepel, mint a többi írásjel (58m. 13; 91m. 719). Mi megkíséreltük, hogy legalább egy ilyen feliratot elolvassunk. Megítélésünk szerint a legszebb darabot vettük vizsgálat alá, a Nefertárinak olvasott királyné feliratát (ld. 27. sz. táblánkat és 58m. 20. képet), aki II. Ramás király hitvese volt, de nem egyiptomi születésű, hanem a Tigris vidékéről került a fáraók országába Az írás hét mezőre tagolódik. A jobboldalon lévő három mezőt a középről kiindulva jobb felé haladva kell olvasni; a középtől balra eső négy mezőt pedig bal felé haladva, amint az írásjelek fordulása mutatja. A jelek hangzós átírása oszloponként, jelről-jelre így:

1. EST-HON UT U-R-AT, NEP-ET, TE-TA EGYEB NEP-ET SAT-ATA;
2. Me-Kes-MER-Té Te-Te JOSAG-AT IST-EN HANA;
3. ESZT Te-METi HONUR. A (NAGY) Ta-MA Ne-MR-ÚT URNE;
4. SU-TA-TA Na-ON ET-KA-M-AT, KUR-Ja-M PEN-ET POTO-KAT;
5. SU-TA-TA Na-ON T-UR-AN 1,000,000 UR-Mé-NET
6. KURUL-HAZ UR-AT, ATA EST AN NEP-ET;
7. Pe-Te-KERT JOSAG-AT (SOK) NATUR NEPe Ke-SURKE.

Mai helyesírásunkkal a szöveg a nagy dámáról ezt mondja: Esthon úturát (értsd: napkirályát), népét, Delta egyéb népét csodálta. Megismertté tette jóságát Isten honnal. Ezt (a hitvest) temeti Honúr. A nagy dáma Nimród úrnő. Csodálta nagyon étkemet, kúriám fényét, boltokat. Csodálta nagyon Turán egymillió úrménét, királyi ház urát, atyaisten népét. Betekert (múmiába tett) jóságát sok nagyúr népe kesergi.

Akinek nem futotta vagyonából, hogy testét nagyúrkertben és kőszobában helyezzék örök nyugalomra, de életében valaki mégis

volt, annak tetemét barlangba vitték, vagy sziklába vájt üregben helyezték el. A bejáratot aztán elzárták és előtte oszlopot állítottak emlékére, bizonyítékául annak, hogy a régi termékenységi hit szokásai a társadalom széles rétegeiben még sokáig megmaradtak. Az ilyen oszlop merőlegesen állt, mint Osiris oszlopa is, aránya és kidolgozása az elhányt rangja szerint változott. A régészek az oszlopot kippusz vagy cippus névvel említik. Talán ebben is, mint a magyar kopjafában, az elhunyt férfi mivoltának jelképét kell látnunk. A jelenség párhuzamba állítható azokkal a kőoszlopokkal, amelyeket ménhíreknek neveznek és Szíria, Fönícia, Etiópia területén nagy számban fordulnak elő. "Arámi nyelven" a kipptiszt, ha előkelő s neves személy emlékét jelölte, NEPHES: ~Neves~ szóval említették (129m. IV. 420 sk és jzt). Nem tudjuk, ültettek-e már akkor is szomorú fűzfát a sírhalom mellé, de a képeken úgy látjuk, valami erősen lehajló ágú, hieroglifikus szellemben tehetetlenséget, búsulást jelentő fát igenis tettek. Az egyiptomi felfogás szerint a halott istenné lett és a lelógó, szomorúan bólintó fák gallyaiból alakított hieroglifa éppen az ESTAN: Isten szó ideografikus írására szolgáló jel volt (v.ö. 25m. 71 No. 24; 25m. 125 az ES-Ta-N írását).

NÉHÁNY SZÓ A HALOTTAK KÖNYVÉRŐL

Az egyiptomi ősmagyar világ tárgyalásakor lépten-nyomon hivatkoztunk főforrásunkra, a Halottak Könyvére. Hieroglifikus írással készített szöveggyűjtemény ez, amelyben istenekhez intézett himnuszokat, sóhajokat, imákat és varázsigéket találunk, valamint rituális útmutatásokat és tömérdek történeti feljegyzést. Az illusztrációkkal is gazdagon ellátott könyv a Nílus völgyében élt ókori magyar nép hittanának és történetének foglalata. Egyes szövegeit még a dinasztikus időket megelőző korban fogalmazták meg, de javarészüket az egyesítést közvetlenül követő időkben foglalták írásba, A szövegeken idővel a körülményeknek megfelelően módosítottak, a gyűjteményt újabb darabokkal egészítették ki, úgyhogy a könyv sohasem avult el, hanem megőrizte az élettel való kapcsolatát. A gyűjtemény használatát Kr. e. 3500-tól a keresztény időszámítás második századáig bezárólag igazolni tudják, tehát mintegy négyezer éven keresztül szakadatlanul. Nincs a világon még egy másik írásgyűjtemény vagy szent könyv, amely ekkora időn keresztül mindig használatban lett volna.

A régiek emlékezete szerint a szövegeket először az istenek titkára foglalta írásba, aki égi sugalmazásra végezte munkáját. Roppant széleskörű tudással rendelkezett, ő volt az egyiptomi tudományok és művészetek megalapítója. Kimagasló szellemi képességeit örökíti meg neve: Tu-Tu is AT-uT-U, amit a mai kézikönyvek THOT formában használnak. (56) Ez a név azonban magyar név, mint már volt alkalmunk megmutatni, jelentése Tudó, A Tudó. Magyarsága felől nincs kétségünk, hiszen őt egyidejűleg MAKHERU UR: -Magyar úr~ néven is emlegették. Hitvese is magyar volt, nevének írására a madártoll (MAT) hieroglifáját használták, amely az arccal (AR) kapcsolatban és az asszony (NU) alakjával kiegészítve, pontosan megmondta kilétét: MAT-AR NU -Magyar nő. Hogy ez a Tudó magyarul írt, azt a piramisokban talált egyik szöveg kifejezetten is mondja. A vonatkozó hieroglifákat a 26. sz. táblánkon megismételtük (ld. a 3-7 sorokat) s azok betű szerinti olvasata ez: A nagyurak titkára magyarul ír. Kibányásztatja a követ, arra felírja fémmel a betűket egyéb adattal, mások aztán kőbe nyomkodják. (57)

A magyarul író Tudó szövegeit utóbb újra meg újra lemásolták és minden jelentősebb vallási központban őrizték részbeni vagy teljes kópiáját. A korunkra maradt egyik legteljesebb másolatot Thébában készítették a XVIII. dinasztia idejében, körülbelül Kr. e. 1400 táján. Ezt a másolatot ANI: -Huni, Honi- királyi titkár és kincstartó készítette (24m. 217-220), felesége hathatós közreműködésével, aki mint Amén isten énekese maga is egyházi szolgálatban állott (24m. 221, 231). A tudós Hun felesége az írásokban T-U-TU-Né: -Tudóné~ néven szerepel.

E második intellektuális magyar házaspár hátrahagyott munkáját böngészve, sok mindent megtudunk a régi magyarok temetkezési szokásairól. Nála olvassák, hogy a temetőkertet akkoriban Nagyúr kertjének nevezték, odavitték a halott testét és neki ~temetésekor~ búcsúztatóul altató dalt, nótát dúdoltak és kezébe adták ~periratát~ is, hogy segítségével a másvilágon szeplőtelen földi életét igazolhassa és isten kormányzótársa, magyar lehessen. Szokásban volt az is, hogy a sírhoz a halott ~emléknapján~ kimentek, oda rózsát ültettek és a halottnak ~ételeket~ és ~ruhákat~ vittek. A lélekről úgy tudták, hogy a testtől elválva, elindult a maga külön útján mint ~utas~ hogy eljusson isten ~székéhez.~ Ez az út hosszú út volt, veszedelmes tájakon haladt keresztül, ezért a lelkeket ~Mahar~ (magyar) kalauzok

vezették, akik ~csónakkal~ szállították át őket a ~patakon~, igen félve a szörnyetegektől, különösen a csörgő kígyótól. Az idézőjelben közölt szavakat hiteles magyar alakjukban találtuk a szent szövegekben, beleértve a patak szót is, bármennyire csodálkoznak rajta e szó szláv eredetét valló finnugor nyelvészek.

Ani másolatait nézegetve, tüzetesebb elemzés nélkül is megállapíthatjuk azok magyar voltát és nem győzünk eléggé csodálkozni, mennyire érthető a szövegek nyelvezete a mai magyar ember számára is. Ilyen például Ani első fejezetének a címe (24m. 331 chapter L): EL-A-Mi IR-Ó-K KET-E PER-IR-AT-JA MA-H-AR SUR-AR-A: ~Elámi írók két perirata magyar sírjára- Ugyanezt a címet egy másik másolaton (24m. 224 a 4. sor) így találjuk: ER-A-Ni-AK éK-I-RA-Ta. NU-Ta-aT AZ-oK SIR-AST-EGI, Irániak ékirata. Nótát azok szerezték. E ‚nóta' bevezető része, melynek hieroglifáit a 26. sz. táblánkon alul négy sorban adjuk (eredetije: 24m. 355 sk), ezt a bejegyzést tartalmazza: 1. Elámi írók két perirata magyar írással. Utasítások és titkos (2.) szók. Periratok helyét elámi nagyúr kertésze titkolta s a tekercset sötét este úgy csavarta szét, kettétörtek. (3.) Hírre jönnek írástudók, akik megfejtik a perirat tartalmát. Ani, a szemúr éneke így szól... A szöveg további részei leírják, milyen áhítattal emelték ki a sírból az ősmagyar királyt, megmosdatták, fehér ruhába csavarták testét, stb. E szöveg fontosságára a jövendő Magyar Őstörténészek figyelmét nyomatékosan felhívjuk. Ani másolatainak VI. fejezete ezt a címet viseli: ER-A-Ni IR-A-T. SIR~O Be~T-UI ASZ-SZAT-aK, éN S-EGI-ITT-eM: NETER.KERT.eSZU: Iráni irat. A szerző betűi aszottak, én segítem: Nagyúr kertésze (hieroglifái: 24m. 224 közepén). Más szövegeket is kibetűztünk, íme azokból is néhány sor: Altató nótát írok át neked. Elment a macska, már nem félnek az egerek. Kinyitni nem merem írásait, a Tudó bünteti. Íme altató nótát írok én a halálról. Búval kelek, éjszaka pecsenyéket sütök, kacsát a tábor hetére. Altató búcsú elég lesz hát neked, mert Estúr alszik. Tóth a tudós magyar ágyazik már estéren (hieroglifái 24m. 426 sk a C.1 és C.2). Befejezzük egy gonosz számára készített szöveggel (24m. 367), melynek pattogó rövid mondatai tükrözik a haragot: Iráni iratot ír Ani. A Szemúr írnoka utast hoz be. Nagyurak! Mindek! Ének így szól: Magyar a neve, ma Nagyúr kertészei temetik. A sorsa sírban Rakos mása, ki tossza a múmiát. Tudassa Tudó sorsát a sír úrral.

Miután az ősmagyarok hitvilágát kinyomoztuk, alapelveit négy

pontban összegezhetjük. (1) Ebben a hitvilágban jelenik meg először az emberiség istenfogalma és isten létének tana. Alatta egy emberalakban elképzelt öröktől fogva létező lényt értettek, aki a világot teremtette, akinek megjelenési formái (személyei) sokfélék voltak, aki mindent látott, mindent tudott és mindenütt jelen volt. Leggyakoribb neve Úr, Magyar és Hungár. (2) Mivel az emberek úgy érezték, hogy sorsuk a mindenható istentől függ, életben maradásuk érdekében szükségesnek tartották, hogy neki udvaroljanak, segítségét és támogatását kérjék. Erre szolgáltak az imádságok, a dicsőítő himnuszok, az isten tiszteletére épített szentházak és a szolgálatára felállított papi rend. Ellátták az istent ismertető jelvényekkel is, melyek legfontosabbika a feje fölé illesztett kis karika, az Úr jele volt. (3) Vallották, hogy az ember testből és lélekből áll, hogy a lélek a halál után elválik a testtől, felszáll isten trónusához és ott földi életéről gyónás keretében beszámol, hogy azonnali ítéletét megkapja. Ha az ember földi életében jó volt, elnyerte méltó jutalmát: megkapta a magyar nevet és bebocsátást nyert a mennyek országába; ha pedig rossz volt, megkapta büntetését; ment a pokolba. (4) Az ősmagyar hitvilágban jelent meg először az a tétel is, hogy az embernek örök életű lelke van és hogy a test sem enyészik el végleg, hanem lesz feltámadás, amikor is a halott poraiból emberi alakjában újra életre kel.

Az a sok magyar szó, ami vizsgálatunk során lépten-nyomon tömegesen elénk bukkant, csalhatatlan bizonyíték, hogy a vallást az ősmagyar népek találták ki, az ókori tudományos fogalmaiknak megfelelően, tehát ők azok, akik az emberi nemet ezzel a hallatlanul nagy léptékű tényezővel, a társadalom és állam tartóoszlopával megajándékozták. Az sem kerülheti el figyelmünket, hogy az általuk megfogalmazott hittételeket az elsőtől az utolsóig átvette a kereszténység, amelynek központi alakjaként azt a Jézust tiszteljük, aki tanuló éveit éppen Egyiptomban, a magyar népek legszebb keleti országában töltötte és akire úgy emlékeztek, - MATAR-IOSra: Magyar jósra. Az összefüggések szédítő látványt tárnak elénk: kiderül, hogy a kereszténység az ókori pogány magyar világ egyenes folytatása, minden lényegében a magyar szellem világraszóló alkotása. (58)

52) Az egyiptológia nagy tudósai, köztük a merész Sir Wallis Budge, akinek meglátásai túlnyomó részben hamisnak bizonyultak, a holttest, akarat, béka, stb. szavakat félreérti, elemeikre szétvagdossa és külön

beszél a halott BA és KA dolgairól, meg egyéb semmiképpen sem indokolható olvasatokat és szavakat talál ki, úgyhogy valósággal egy második. "egyiptológiai" temetési szertartást szerkeszt. Bonyolult előadását szerencsére más sem értette meg és nem is tapasztaltuk, hogy bárki fia átvette volna megállapításait. Ellenkezőleg, találtunk egy megjegyzést, amely Budge nevének említése nélkül ugyan, de nyilván őreá célozva megmondja, hogy ez e gondolatkör "távolról sem világos" (54m. 34).

53) piramis; for which a satisfactory Egyptian derivation has often been sought, but in vain. Ezért: it seems better to regard pyramis as a purely Greek word which had no etymological connexion with the Egyptian language (54m. 231.) Ugyanígy 129m. II. 16n.

54) A finnugor nyelvészek persze a perem szót is kölcsönszónak tekintik a magyarban, ez lenne "a középfelnémet Braem szó osztrák-bajor változatának átvétele" (188m. 20). Hiába azonban ez az ijesztően pontosnak feltűnő meghatározás, mi azt nem hisszük el, mert ha ez a perem szó már az Őshazában megvolt és a Kr. e. évezredekben elvált magyar népágak külön-külön őrzik ma is szótárukban, akkor nem állhat helyt az évezredekkel később kialakult ,osztrák- bajor" (?) szóból való eredeztetés. De hogyan is kölcsönözhették volna ezt a szót a permi magyarok, akik az osztrák- bajorok létrejötte előtt már elpusztultak?

55) A vonatkozó hieroglifák 59m. 86 fig. 49. Szövegünk a táblán a választóvonaltól balra eső részleg. Itt a jelek két oszlopban szerepelnek, az oszlopokat jobbtól balra haladó sorrendben, felülről lefelé kell olvasni. Az 1. oszlop betűzése: ESTAN-TU HERE-T TUT.S.AR NEBek Ka.Sa.Mat.T.A.ABA KEP-BETuKET; 2. oszlop: Fa-KERU-KET(nak). SZU-KESE halott Ho-NAT Be-SZET-ONi.

56) 23m. 665 és római 51. - As a whole, the Book of the Dead was regarded es the work of the god THOT, the scribe of the gods, and thus was believed to be of divin origin... This view was held down to a late period (23m. római 50 sk: 24m. római 12).
.
57) Táblánk hieroglifái 24m. 72 No. 2 nyomán. Betűzése így: A NET-UR-AK Ti-T-A-RA Ma-Ha-R-U iR. Ki-B5-NY-A,AHA-A-TA A Kö -Fe-T, aRA PEL-IRa Fé-éM-E A Be-Tu-(ket) eGYéB AT-A-T-A, Má-S-oK ASZTÁ Kő-Be NYo-

M-Ku-Ká-K.

58)A magyar tudósok egyik legfontosabb történettudományi feladata az egyiptomi Biblia tanulmányozása kell legyen. A magyar nyelvnek ez a legrégibb és legmonumentálisabb emléke, belőle az egész világ merített.

Külön vizsgálat tárgyává kell tennünk az emberiség első tudósának, a magyar Tudónak életét, akire a szent iratokban száz meg száz utalást találunk. A Tudó megérdemelne egy-egy szobrot szokásos ábrázolásaiban egyetemeink kampuszán. Miért ne hirdessük, hogy a tudomány magyar nyelven indult el több mint 5000 évvel ezelőtt? Mért ne hirdessük, mit adtunk mi az emberiségnek, hogy lelkükben felébresszük a gondolatot: mit kaptunk érte? A mi Tudónkat így méltatják a nem-magyarok: Endowed with complete knowledge and wisdom, Thoth invented all the arts and sciences: arithmetic, surveying, geometry, astronomy, soothsaying, magic, medicine, surgery, music with wind instruments end strings, drawíng and, above all, writing, without which humanity would have run the risk of forgetting his doctrines and of losing the benefit of his discoveries (57m. 82). - Thoth was the keeper of the dívine archíves and at the same time patron of history. He carefully noted the succession of the sovereigns, on the leaves of the sacred tree at Heliopolis, wrote the name of the future pharaoh whom the queen had just conceived after union with the lord of Heavens.

Úgy mondották az egykorúak: Ra has spoken, Thoth has written (57m. 85). A Tudót tehát úgy is tekinthetjük, mint a szellemtudományok, különösen a történettudomány legfőbb védnökét.

A MAGYAR NÉPEK ŐSHAZAI ÁLLAMSZERVEZETE

A KIRÁLYI INTÉZMÉNY ÉS A KÖZIGAZGATÁS

Őshazájukban élő magyar elődeink úgy gondolták, hogy isten, miután befejezte a teremtés művét és eligazította a földi dolgokat, visszavonult égi birtokára, a földiek kormányzását pedig rábízta kiválasztottaira, a királyokra. Az előzmények miatt a királyi intézményt isteni eredetűnek tartották, ami "az égből szállott alá", a királyt pedig

úgy tekintették, mint a földön isten örökébe lépett férfiút, aki idelenn az isten ügykörét vette át, tehát ő lett az élet ura, minden birtok tulajdonosa, minden hatalom forrása. Nem is tartozott munkájáról másnak felelősséggel, mint megbízójának, de neki is csak halála után.

A király így tulajdonképpen isten volt a földön, őt is Úrnak, Nagyúrnak, Istennek, Honúrnak, Magúrnak nevezték, de eléje gondolva és gyakran ki is írva, hogy ő az "élő isten", az "élő Ra", szemben az égben lakó, nem látható "boldog istennel", az Ég Urával. Kiderül ez a felfogás többek között abból a katekizmusból is, amelyet Rekmire vezér Kr. e. 1500 táján szerkesztett. Ebben a munkában kérdés és felelet formájában össze vannak foglalva a legfontosabb teológiai tudnivalók és köztük szerepel ez a kérdés: Kicsoda Egyiptom királya? A felelet így hangzott: "Ez a király isten, akinek kegyeiből élünk, aki minden ember atyja és anyja, aki egyedülvaló, páratlan lény." (59)

A földi isten (király) annyiban mégis különbözött az égi istentől, hogy nem öröktől fogva létezett, hanem volt életének kezdete. De ez a kezdet mégsem volt azonos a közönséges emberek kezdetével, mert az égi isten beavatkozásával indult meg. Valahányszor ugyanis egy fáraó fogantatott, úgy vélték, hogy isten mindannyiszor visszatért a földre és a jövendő anyakirályné beárnyékolását személyesen ő végezte el (60)

A királyok és az egész dinasztia testében tehát isteni vér keringett s őket az isten fiainak, vér szerinti ivadékainak, édes gyermekeinek tekintették. Ebben az értelemben jegyezték fel a hosszú életű II. Ramás királyról a Kr. e. 13. században, hogy "azon a napon, amelyen ő született, az égiek örvendeztek. Az istenek így szóltak: mi nemzettük őt; az istennők így szóltak: mitőlünk született" (1m 144).

Az isteni vér tisztaságának megőrzése a királyi családban fontos feladat volt, ha már a koronához való jognak és az uralkodásra való alkalmasságnak az istenember fajtából való származás volt a feltétele. A királyok ennek tudatában voltak és hogy utódaik számára az isteni vérrel való minél bensőségesebb kapcsolatot biztosítsák, gyakran leánytestvérüket vették feleségül. Ha az új király adott esetben mégsem egy királynétól származott, hanem közönséges anyától, mindent elkövetett, hogy isteni származását bizonyítsa.

Ez történt Hatsepsitu asszonykirály (kb. Kr. e. 1516-1481) esetében is. Elhíreszteltette magáról, hogy azon a sorsdöntő éjszakán, amidőn ő fogantatott, Amén isten kivételesen az ő anyja ágyához is lejött és a beárnyékolás művét személyesen végezte el. Tehát ő is isteni vérből eredt, joga van a koronához. Templomának falaira is olyan jeleneteket festetett, amelyek csodálatos fogantatását és születését ábrázolták, így szolgáltatva döntő bizonyítékot Améntől való származására (24m. 165). De más módot is megragadott égi származásának bizonyítására: trónnevéül az isten legrégibb nevét választotta, magát MAKERI királynőnek nevezve. Udvari művészével olyan szobrot készíttetett magáról, amely őt ülő helyzetben ábrázolja, amint almát ELMA tart karjával KAR, hogy mozdulatával is bizonyítsa: ő az élő isten, EL-MAKAR. Másik kisebbségi zavara az lehetett, hogy a szokástól eltérőleg, személyében nem férfiú ült Egyiptom trónján és emiatt nem tudta a királyok atya szerepét betölteni. (61)

A királynő ezen is segített: hivatalos ténykedése alkalmával férfi ruhát öltött magára (129m. IV. 343-346) és férfi képességeinek bizonyítékául Kernekben 109 láb magas obeliszket állíttatott fel, ami egész Egyiptom leghatalmasabb ilynemű emléke (22m. 119).

Közfelfogás szerint a magas hivatali tisztségek betöltésére a királyi vérből származó egyének voltak a legalkalmasabbak, mert azok vérében közvetve isten vére folyt. Következésképpen az volt a hivatását jól betöltő, előrelátó és bölcs uralkodó, aki minél több gyermeket nemzett. Ilyen jó király volt például II. Ramás, akinek 100 feleségétől 160 olyan gyermeke - 110 fiú és 50 leány - született, akinek nevét a hivatalos iratok nyilvántartották. Ahol a király palotáját felépítette, az a hely néhány év múlva visszhangzott a gyermekek zsivajától, akik felnőve büszkén írták nevük elé előkelő származásuk bűvös hieroglifáit: 'Istentől eredt!' Hosszú életű dinasztiáknak egy-két nemzedék alatt valósággal népe keletkezett. Hozzá kell ehhez tennünk azt is, hogy a nyilvántartott királyfiakon és királykisasszonyokon kívül volt a királynak egy egész sereg más gyermeke is. Ő ugyanis nemcsak házanépének volt atyja, hanem násza, méne, bikája volt egész nemzetének Amerre csak utazgatott kiterjedt birodalmában, mindenütt erősítgette trónját, mert bárkit magához vehetett, akit arra méltónak talált. Már Ménes királyt is AJONIOS: ~A jó nász- néven emlegették és ugyancsak az volt UNAS király, akiről feljegyezték, hogy "élvezi a szerelem örömeit és ő a nász,

aki elviszi a nőket férjeiktől, valahányszor csak úgy tetszik neki" (23m. római 68). A mezopotámiai Uruk város királyáról, az életerős fiatal Gilgamesről megírták: "Nem hagy ő egyetlen szüzet sem az anyáknak, egyetlen lányt sem a katonáknak és egyetlen egy feleséget sem uruknak" (129m. III. 58). Nimródról, Manistusuról és több más uralkodóról is feljegyezték, hogy nagy "vadászok" voltak.

Akik az országban a királyon kívül magas tisztségeket viseltek, mint a főpapok, rangos katonai parancsnokok, az udvartartás és közigazgatás fejei, a főírnok, főszobrász és hasonlók, királyi eredetű megbízásukat címeikben gyakran kifejezésre juttatták, mint ahogyan ezt a király is tette, isteni megbízatást emlegetve. Ezek az alkalmazottak voltak az élő isten vagyis a király másai, képei, tevői, az isten írnoka, az isten munkása, összefoglalólag az isten rokonsága (25m. 125). (62)

A vérségi kötelék az ő családjukban is nagy szerepet játszott és ők is gyakran leánytestvérüket vették feleségül, hogy a feladatra való alkalmasságot és a magas szolgálatot családjukban örökletessé tehessék. A maguk kiskirályi trónját igyekeztek is minél jobban megerősíteni, saját nemüket, törzsüket szaporítva, melynek ők éppúgy nászai voltak, mint a király az egész nemzeté. A főemberek a maguk során tovább aprózták a királytól kapott hatalmat és annak egyes ügyköreit alkalmazottaikra bízták, akik csak tőlük voltak függő viszonyban és csak nekik voltak felelősek. Az őshazai magyar társadalom tehát vérségi jogra épült fel és hűbéri jellegű volt (63)

A Nílus völgyében a vidéki közigazgatás szinte teljes egészében a helyi önkormányzati szervek kezében volt, mint a magyar őshaza egyéb országaiban is. Ez a közigazgatás az egyesített királyságot megelőző időkbe nyúlik vissza és vezetői sok esetben bizonyára még az ősi foglalás óta gyakorolták a hatalmat, amit a királyi intézmény utólag jóváhagyólag tudomásul vett. A közigazgatás vérségi alapú felépítésére jellemző, hogy a közigazgatási kerületeket ~nemnek~ (NOM) hívták s élükön ~nemurak~ (NOMARiCH) álltak. A nem ~ágakra- (AG) oszlott s a házközösségek élén ~házfő~ (HASPU) állott. A kormányzó réteg volt az -úri fajta- (R.A PAITU) s az egész megszervezett társadalmat ~nemzetnek~: (NEMSET) hívták. E kifejezések egyik- másikát (NOMoi, NOMARCH) Herodotos is feljegyezte, a többire más alkalommal térünk ki. A vidéki közigazgatás szervezet vezetői igyekeztek magukat a királyi ellenőrzés alól kivonni

> ~ maguknak minél szélesebb körű önkormányzatot biztosítani. A király viszont, miután a törzsből vagy nemből országos síkra emelkedett, nemzeti felelősségének tudatában minden tőle telhetőt megtett, hogy a törzsek hatalmát korlátok közé szorítsa, többek között a vezető emberek hűségesküjét az "élő istenre", azaz saját magára követelve meg (129m. II. 137) (64)

A KIRÁLYOK TRÓNNEVEI ÉS URALKODÓI CÍMEI

Az egyiptomi királyok trónneveiket akként választották meg, hogy abban az isteni megbízatás kifejezésre jusson. Ezért a trónnév rendszerint az isten valamelyik nevét foglalta magában: Úr, Mén, Magar, Tudó, Szem- úr, Napúr, amihez hozzáfűzték a helyettességet kifejező szavak egyikét Képe, Mása, Színe, Árnyéka. Így keletkeztek az ilyen összetett trónnevek mint Ra-mása, Ra-méne, Ra-képe, Tudó-mása, Tudó- méne, Tudó-képe Tudónak-a-mérve, Magar-színe és hasonlók, amiket a magyarul nem értő tudósok átírásában is könnyű felismerni. A trónnevek tehát értelemmel bírnak, mindegyikük egy-egy rövid mondat. Ez utóbbi mozzanatot a. egyiptológusok is tudják, de a nevek jelentését természetesen nem képesek felfogni (51m. 101).

Az alábbiakban idézünk néhány trónnevet abban a formában, amim a kézikönyvekben találjuk és szükség esetén a helyes olvasást mai helyes írásunkkal megismételjük. Az isten Úr, Ra nevének ~ más elemmel való összekapcsolására az egyik legjellemzőbb példa a híres Ramses név, amit a XII. dinasztia számos királya viselt. A nevet író három hieroglifát így oldják fel a tudósok: RA-MES-ES. Lehet a középső összerótt írásjelet ME hangcsoportnak tekinteni, de a helyes hangzósítás ebben az esetben: RA-MAS-SA volna. Szerintünk azonban a középső írásjel csak MA rész legében veendő, úgyhogy az írásjelek pontosabb olvasása Ra-Má-Sa vagy még inkább UR-MÁ-Sa. Alátámasztja nézetünket az a tény is, hogy a hetita forrásokban a szóban forgó király nevét következetesen ~Ramás~ alakban találjuk. A nevet Mezopotámiában is úgy olvasták, mint mi mondjuk, mer ugyanez a trónnév ott is használatos volt és ábécésen így írják át: RI-MUS:- Ramás-.; RI-MS-IN: Ramás hon és NA-RA-MS-IN:- Nagyúrmás hon. A napisten Szem, Szemúr nevével képzett trónnevek egyik leghíresebbike SEM-IRA-MIS: ~Szemúrmás~ Viselője méda hercegnő volt, a napisten (NABU) buzgó híve, aki a híres függőkertet, SAM-IRA-MO- KAR.TA -Szemúrmás kertje- építtette, hogy a kert fáinak árnyékában enyhülést találjon a számára tűrhetetlen mezopotámiai hőség idején. Ezt a kertet is a világ hét csodája között emlegették és a királynő nevéhez sok legenda fűződik (120m. 44; 129m. VI. 169 sk; 87m. 456; 94m. I. 93).

Szemúrral kapcsolatos egyéb trónnevek ilyenek: Egyiptomban SM-ENKH-ARA: Szemhonok ura; SEM-ER-KET: -Szemúr II~ (vagyis második); Mezopotámiában: SAMAS-NATS-IR: Szemes Nagyúr; SAMS-US-AT-ANA: Szemes ós Otthona; SAM-ABU: -Szemhab~, azaz a napisten papja; SAMSU-IL-UNA: -Szemes Élő Hona- (Élő Szemes Hona). A Tudó és Mén istennevekkel ilyen trónneveket alkottak: THUT-MOS-ES: Tudó Mása; THUT-MES: Tudó Mása; DIDU-ME: Tudó Mása; TUTENKH-A-MEN: Tudónak a Méne.; A-THOT-IS: ~A Tudósa, aki valóban tudós volt, mert egy orvostudományi (anatómiai) munkát hagyott hátra. MEN-KHEP-ERE: -Mén Képúra-; A-MEN-OTHES: ~A Mén Utasa; MEN-NEF-ER: Mén Napúr, illetve Napúr Méne; A-MEN: ~A Mén; MEN-ES: ~Ménős~; A-MEN-NEM-HET: ~A Mén-Nem Hét-. ős szavunkkal képzett trónnevek ilyenek: Z-OS-ER: Az Ősúr: US-ER-KAF: -Ősúr Kép; US-EREK-ERI: -Ősurak Ura; MYKER-IN-US: Magyar Honős.; a hetitáknál HONT-IL-IS: Hon Élő Őse-; Mezopotámiában az első telepesek vezetői OANN-ES: ~Honős~ nevet viseltek, ami később EN-SI: -Honős~ alakban átírva minden városállam királyának trónneve lett. A Ramás királyok hosszabb mondatból álló trónneveik egyike arra szokott utalni, hogy ők már életükben istenné lettek, US-UR-MARI: -Ősúr Már. Külön említjük, hogy volt egy sereg trónnév az isten Magúr nevével, a már idézett MYKER-IN-US: -Magyar Honős és MAKERI: ~Magyar~ királyokon kívül: MAKH-R-URI: Magyar úr~; MATKAR-ARA: Magyar Úr~; Mezopotámiában pedig SIN-MAGIR: Szín Magyar, helyesen bizonyára így: -Magyar Színe-. Egyébként Egyiptomban minden király, legkésőbb halála után megkapta a Magyar nevet, amikor is istenként tisztelték őket.

A király trónnevének szerves része az azt gyakran megelőző és félig ideogrammal félig hieroglifákkal írt kifejezés, ami felől az egyiptomi szakemberek csak találgatásban vannak (57m. 107). Ezt egy sás vagy szomorú fűzfa gallyának rajza írja, ami alatt T jelet látunk, s folytatja egy méhcsaládba tartozó rovar, ami alatt szintén T hieroglifa áll. Mit jelent a sás? A szakemberek szerint jelenti a Su szótagot, vagy a SuTaN szót (25m. 71 No. 24). Ezt az írásjelet azonban a helyesen beiktatott magánhangzókkal, mint már láttuk, ESTAN: ~Isten~ alakban kell olvasni, utána illesztve a T jellel írt szótagot. A méhnek nézett rovar királlyal kapcsolatban nem lehet a dolgozó ‚méh', hanem csakis a ‚here', amit követ ismét egy T. A sokat vitatott szöveg olvasása tehát: ESTAN-Tu HERE-T: Istentől eredt. A kifejezés logikusan illeszkedik a királyok származásáról vallott felfogásba s ilyen trónneveket

eredményez: "Istentől eredt Ramás, Istentől eredt Szemúrmás, Istentől eredt Ménes".
A királyi isteni származására utaló trónnevét két királyi címe szokta követni. Az egyik a király országát jelzi, a másik az uralma alatt álló népeket mondja meg. Az ország nevét a területet jelentő valamelyik ősi szóval (Hon, Mat, Kő, Ta) az Úr kíséretében szokták megadni, ilyen formákban: Hon- Ura, Mat- Ura, Kő- Ura, Ta- Ura, hogy a legegyszerűbbekkel kezdjük. E cím elemei a használat folyamán egymáshoz csiszolódtak, bizonyos hangváltozáson mentek keresztül, vagy többes számot vettek fel, úgyhogy a szövegekben így is szerepelnek: Honúr, Honok Ura, Honogúr, Hungár; Matar, Matara, Magara, Megara; Kara, Kuru, illetőleg a hozzá adott ‚élő' szóval Karal, Kerál, Királ, Király. A cím további elemek hozzá adásával bővülhetett és közelebbről is meghatározhatta az uralmi területet, országot. Így keletkeztek az ilyen címek: Esthon Ura, Setét Hon Ura, Két Ta Ura, Égi Ta Ura, Mén Hon Ura, Bot Hon Ura, ós Hon Ura, Sas Hon Ura és így tovább. Az ‚ura' részleget rendszerint egy ovális keret írja, amelynek rövidebb végére egy kis vonalat húztak. Ebben a Q alakú URA keretben helyezték el a név és cím hieroglifáit. A formát a szakirodalomban kartus néven nevezik, ami az úr jelentésű karika széthúzásából keletkezett (38m. 38). Mi a kartust keretesnek mondhatjuk.

A napvallás győzelme után szokásba jött az országot ‚naphonnak' vagy ‚napkőnek' nevezni s ekkor a cím így alakult: Nap Hon Ura, Nap Kő Ura (Nap Ki Ra), az ‚élő' szó hozzátételével ‚napkirály'. Utóbbi igen kedvelt cím volt s egyidőben rendszeresen alkalmazták. E fontos címet a kézikönyvekben eléggé eltorzítva találjuk, például ilyen ábécés átírásokban: NAP-KHUR-UR-IYA, NAPK-KHUR-ÁRIA, NIB-KHRU-URI, NEB-KA-RA, NUB-KA-URA, NUB-KE-URI, NEP-ERIK-KA-RA. Tutenkamén koronázásakor felvett napkirály címét így találjuk a kézikönyvekben: NAB-HURIA, NAP-KHURIA, NEB-KHEP-R-URE, NEFER-KHEP-R-URE (51m. 44 sk, 81). A hetita királyok szokványos címe szintén a napkirály volt, megszólítása ‚Napom'. Amikor neki az egyiptomi király írt, "Az én Nap testvérem" megszólítást használta (87m.. 340; 120m. 91 sk; 40m. 102). A hetita SAMAL város uralkodója egyszerűen KARAL: Király volt (40m. 175). (65)

Az egyiptomi uralkodók második címe, mint mondottuk, a király uralma alatt élő népeket jelölte meg. A leggyakrabban használt ilyen

címet egy MUT értelmű keselyű (25m. 65 No. 30) és az AR hangértékű kobra kígyó (25m. 68 No. 11) írta, amelyek mindegyike egy-egy NEB, NEP edényen állt (25m. 91 No. 43), (a 30. táblán "A", alul) úgyhogy többes számot jelentettek: NEP-ek. Ezt a négy jelet követte a szokásos Ura kifejezés. A cím tehát ez volt: MUT-AR NEP.ek (Ura), Magyar népek ura. Ha az uralkodó valamelyik magyar nyelvű népcsoporthoz magát közelebb állónak érezte, vele való kapcsolatát címében kifejezésre juttathatta. Észak-Egyiptom egyik királya például a következő kartust használta: egy Úr karika (ER, IR), ami N írásjelen (áN) áll, azután a szarvasfejjel írt Ősúr (USR) következik, majd eS és UR s végül a kartus URA részlege. Ebben az USR és eSUR ugyanazt a szót írja, tehát többes számmal olvassuk: USUR.ak. A cím tehát ER-áN USUR.ak URA: ~Eráni ősurak ura-.. Irán, Erán neve sokszor előfordul az egyiptomi iratokban, mint a Halottak Könyvével kapcsolatban is észlelhettük; úgy látszik az észak-egyiptomiak - a honik vagy hunok - jelentős részlege onnan származhatott. A délegyiptomi király, aki gyakran a 7. nemből eredt, magát ~A Mén-Nem 7- urának írta.

A felsorolt kifejezéseket áttekintve láthatjuk, hogy az Őshazában, vagy legalábbis a Nílus völgyében, az uralkodókat hivatalosan háromféle minőségükben szokták megjelölni. Először megmondták, hogy ők istentől származnak, annak földi helyettesei, azután megnevezték az uralmuk alatt álló országokat, végül megmondták az uralmuk alá tartozó népek nevét. A teljes ősmagyar királyi tituláira négy példát idézünk. 1. Ra mása, Égita ura, Magyar népek ura; 2. A Mindentudó képe, Két úrszék (trón, ebből lett a mai ország): Setéthon és Bothon ura, Sokak ura; 3. Istentől eredt Magúr, király úrszéke (országa), Mindenki ura; 4.. Ra méne, Két Ta ura, A Mén-nem hét ura. A teljes titulus egy-két fontos változatát más vonatkozásban, alkalomadtán adjuk.

Kisebb jelentőségű szövegekben, magánfeljegyzésekben, vagy különleges célra szolgáló iratokban e megszokott címektől eltérő királymegjelöléseket is találunk. De ezek, mint szövegükből világosan megállapítható, nem a királyi kancellária alkotásai voltak. II. Ramás királyt például, aki hatvanöt évig uralkodott, Kr. e. 1298-tól Kr. e. 1232-ig, ezüstösen csillogó hajáról S-ESOST-R-IS és S-EZUST-UIRI: rAz Ezüst Úrős becenévvel illeték. Amikor aztán a király koporsóját a tudósok feltárták és múmiáját megvizsgálták, a közel 100 évet élt uralkodó koponyája körül megpillantották ezüstösen csillogó ősz haját (129m. V

250, 245 sk). A leírt név és a tudományos megállapítás között az összefüggés világos, de ezt csak magyar ember veheti észre. A VI. dinasztia írástudó papkirályát, akinek emlékét rengeteg felirat hirdeti, egy alkalommal így említik hieroglifái (22m. 127): eP-aP I-Ró UR, MER I-R: ~E pap író úr, mert ír.~ A XI. dinasztia egyik királya nagyon hangsúlyozta, hogy egész Egyiptomot uralja. Hieroglifái (22m. 101) szerint: -Egész É'gitában király, mind a két Ta-ban úr.~ Egy másik kartuson ezt olvassuk: ~Ramás király, nagy akaratú úr.~ Ismét másutt, egy nyerseségéről hírhedt királyról így emlékeznek meg a hieroglifák (22m. 111): Nyakas úr, Úr, nem ember. Egyiptom utolsó nemzeti királya, aki Memfiszban mágiával foglalkozott s aki a perzsáktól Pelusiumnál döntő vereséget szenvedett s azután Nubiába emigrált, a feliratokon (22m. 109) úgy szerepel mint N-UAT-aKH-aT éNEK-LO Fa-Ra: -Nótákat éneklő főúr (fáraó)..:

Csodálatos dolog, hogy e tengernyi magyar értelmű királynév és királycím ellenére, amelyeket nyelvészeink a forgalomban lévő ókori történeti kézikönyvekben legalább ötven esztendő óta láthattak, nem ébresztette fel bennük a gyanút, hogy a magyarságnak és a magyar nyelvnek eredetét nem Szibériában kell keresni, hanem a Régi Keleten, különösen a Nílus völgyében. Hol lenne már a magyar őstörténet kutatása, ha egy kicsit többet olvastak volna és használták volna képességeiket? Akkor nem kellett volna arra várnunk, hogy egy történikus nyelvésszé képezze ki magát.

URALKODÓI JELVÉNYEK

Az őshazai magyar királyok trónneveken és uralkodói címeken kívül rangjukat mutató jelvényeket is használtak. Ez utóbbiak bizonyos tárgyak voltak, amelyek nevei a szavak összecsengése alapján a legrégibb írástechnikával juttatták kifejezésre kilétüket.

Mezopotámiában a legrégibb uralkodói jelvények közé tartozott a nap, hold és csillag. E három égitest a már ismert szókincsből vett szavakkal régiesen megnevezve, a NAP-UD-AN kifejezést eredményezi, ami a király Úr nevével őt a "Napotthon Urának" írja. Egy másik mezopotámiai uralkodói felségjelvény a fejen viselt, különlegesen megalkotott kendő volt. Ezzel kapcsolatban az egyik szakmunkában azt olvassuk, hogy "Az Úr. .. feltette fejére a KINDUt,

vagyis a szent koronát" (The Lord... set the KINDU, the holy crown, upon his head; 114m. 52). A szerző a KINDU szót eredeti alakjában közli és korona értelmet tulajdonít neki. Mi tudjuk, hogy ~kendőt~ kell olvasni, hiszen az egyiptomi királyok fejdísze is kendő volt, a nemes kendő (172m. 11, 18, 22) (66)

Részletesebb adataink vannak az egyiptomi uralkodók felségjelvényeiről. Tekintélyes számuk közül ezúttal csak a legáltalánosabban használtakra térünk ki. A dél-egyiptomi király legfontosabb ismertetőjele egy madár volt, amely vele kapcsolatban igen gyakran szerepelt: sírokban, falfestményekben, címerek tetején és egyszerű ábrázolásokon egyformán. Az egyiptológusok ezt a madarat, nem tudni miért, a latinos Horus és a görögös Hores névvel említik, ami félrevezető következtetésekre adhat alkalmat. De ismerik e madár hieroglifikus átírását is s így olvassák: KHERU (57m: 66) s ennek az angolos fonetikával adott névnek magyar helyesírás szerinti átírása pontosan ~Király~, régies alakban ,Kuruj, Keral'. Ezzel a szóval a mi nyelvünkben a karvaly, régiesen kuruaj madár neve azonosítható. A megállapítás több szempontból is fontos. (67)

A madarat nemcsak álló helyzetben látjuk, hanem kiterjesztett szárnyakkal is, gyakran egyszerre két példányban ábrázolva, amint a király feje fölött, egymással szembenézve, közrefogják az Úr korongot. Ezt a szárnyas napkorongot egyszerűbb vonalakkal is szokták írni és nemcsak Egyiptomban volt királyi szimbólum, hanem a legtöbb magyar alapítású országban, mint Hétországban, Úrartúban, Asszíriában és a Sasanidák perzsa birodalmában is. Értelme, szótagos jelentésben olvasva, madár MA, a két madár többes számban MAk, az UR koronggal együtt: ~Magyar- Madár helyett gyakran annak csak egy tollát használták szimbólumként, mert a toll hieroglifikus értéke is MAT volt, s ez a toll a hajba illesztve az arc kerekségével (UR) viselőjét megint a MAT-AR: ~Magyar.~ nép tagjának írta. (68)

59) What is the king of Upper and Lower Egypt? He is a god by whose dealings one lives, the father and mother of all men, alone by himself, without an equal (59m. 105).

60) Each time that a pharaoh was conceived, Ra was said to have returned to earth to espouse the queen (57m. SO). Az Amén teológiában ugyanez volt a felfogás (Slm. 84 sk; 24m. 165).

61) A királynő idejéből származó egyik felirat ezt mondja: A-ME-N KNME To-la-T, EST.UR.SZEKeK URa, MAT.AR,AKARA: 'Amén, ki nem t. .. hat, Estországok ura, Magyarok ura'. Írásjeleit közli 22m. 65.

62) A dunai magyar törzseket egyesítő Árpád apja, úgy látszik csak király helyettes volt, mert neve ALMUS: Élő Mása.. Miután azonban Árpád már királyi jogkört gyakorolt, ezért s krónikák uralkodósra való alkalmasságának igazolására megírták róla, hogy a sorsdöntő éjszakán, amikor ő fogantatott, anyja ágyához az égi isten közeledett madár alakjában. A krónikaírók azonnal hozzá is teszik a megfelelő következtetést: a anya ágyékából királyok, dicső uralkodók lesznek születendők. Az Álmos névben és Árpád isteni származására vonatkozó hagyományban az uralkodói jognak őshazai megfogalmazását kell látnunk.

63) Az európai magyar társadalomban is igen nagy szerepet játszott a vérségi jog, nemcsak a honegyesítés idején, hanem az egész középkoron át. Az utolsó Árpád-dinasztiabeli király halálakor az előkelők és az egyszerű nép sírva és zokogva szaggatta meg ruháit és kereste, hol találna még egy királyt a szentkirályok véréből. A vérségi mozzanat az öröklési jogban, az ági vagyonnal kapcsolatban a legújabb időkig megmaradt.

64) Újabb európai magyar párhuzam: a székelyek esküszövegében egészen a legújabb időkig szerepelt ez a formula" Esküszöm az élő Istenre"

65) A király névvel kapcsolatban helyénvaló jegyzetet írni. A szónak összetevő elemei: KARA ÉLŐ, a mai magyar nyelvben is használatos szavak, az etimológia tehát egészen világos. Éppen e tény miatt helytelenítenünk kell a finnugor nyelvészek véleményét, akik e fontos kultúrszavunkat is a szlávból kölcsönzött szónak minősítik. Mindjárt hozzá is fűzik a kommentárt: íme a bizonyíték, hogy az Árpád vezérrel bejövő magyarok nélkülözték az államvezetés fogalmait s mindezeket a szlávoktól tanulták el. A király és napkirály kifejezések tömeges előfordulása az Őshaza területén, évezredekkel a szláv nyelvek kialakulása előtt, azt bizonyítja, hogy a finnugor tudósok megállapításának éppen az ellenkezője igaz.

Tehát megfordítva kell a dolgot elképzelni: az első magyar néphullámok az Őshazából a Kárpát-medencébe már a Kr. e. évezredekben beérkeztek (olv. II. kötetünket) és a jóval később, utánuk betelepülő szláv népek a politikai, vallási és technikai kifejezéseket tőlük vették kölcsön, mert ez ő nyelvükben a vonatkozó fogalmak hiányoztak és számukra az államvezetés új dolog volt. Mi tanítottuk meg őket e művelődési elemekre. De mivel e szlávok szájtartása hangképzés közben olyan, hogy szótagos kiejtésre kevésbé alkalmas, különösen a szavak elején, ezért az eredeti magyar szavakból kihagyták a magánhangzók egy részét és az eltanult szavakat csonkított alakban iktatták nyelvükbe.

Náluk a magyar Kerálból, Királyból "kral" lett, éppen úgy mint a magyar Nádorból, Nagyúrból "nadur". Tovább is mehetünk, mert a latin Kaesar, Caesar és a német Kaiser szintén magyar szavak, a Kő~Ős~Úr elemekből, és ez is használatos volt a Őshazában. Szíria egyik királyának nevét, aki a magyar időkben uralkodott, a nem magyar tudósok is QAU-IS-ARU alakban írják át (129m. VI. 730). Királynak, Nádornak, Császárnak a nem-magyar nyelvekben nincs etimológiájuk, azok családtalanul szerepelnek szótárukban, a szavak ott egyszerűen csak vannak.

66) Ezzel kapcsolatban ismét érdemes az európai Magyarország hagyományaira utalni. A 9. század végén beérkező magyar csoportnál a legfőbb tisztség viselőjét arab mássalhangzós írásjelekkel lejegyzett forrásokban K-N-D-H nevezték, amit Kende alakban hangzósítanak, de jelentését nem derítették ki. Most megtudhatjuk, hogy ez a magas tisztség a királyi tisztség volt s Árpádékkal egy "kendős" király érkezett. Mivel e király előtt napkorongot vittek szimbólumként, egyúttal az is kiderül, hogy az európai kendős király is "napkirály" volt. A magyar történetnek egyik sokat vitatott problémája, hogy mi lett a sorsa e kendős napkirálynak és milyen körülmények között szállt át az ország vezetése Árpád családjára? - Az erdélyi magyar székelyek címerében is e nap, hold és s csillag szerepel, amit oda régi hagyományok alapján illesztettek be; tehát ők is "Napotthonnak" nevezték egykor országukat. Ezek a mozzanatok vitathatatlanul őshazai vonatkozásúak.

67) Hivatali minőségét Árpád is CURUL Kurul madárral jelezte, tehát ő is király volt, nem pedig "vezér", amint a latin Dux címet fordítani szokás. Megkockáztathatjuk azt a feltevést, hogy a 9. századi

honegyesítés idején, a tulajdonképpeni királyt, a kendőst, a másodkirály (ALMOS: Élő mása) fia, azaz Árpád, e hatalom tényleges birtokában valahogyan elmozdította tisztségéből.

68) Az Árpáddal bejött magyarok, maga a vezér is, madártollat viseltek fejdíszként, aminek jelentését most már tudjuk: így fejezték ki népi hovatartozásukat. Mi mai utódok is szívesen tűzünk madártollat kalapunk pántlikájába s ezentúl már okát is ismerjük. Az idegenek is utánoznak bennünket, de ők nem tudják miért.

Eredetileg az egyiptomi deltában letelepedett magyar népcsoportnak is madár volt a szimbóluma, de ez a letelepedés után háttérbe szorult és helyet adott olyan szimbólumoknak, amelyek a lakóterület Hon (HUN) szavát sugalmazták az Úrral kapcsolatban. Ilyen szimbólum volt az ONK, ONOK (honok, honik, hunok): egy T alakú írásjel tetejére szerelt O figurával (25m. 83 No. 43). Ezt a jelvényt az uralkodó kinyújtott karjával AKARA szokta tartani á így írta, hogy ő a Honok Ura, amiből lett a Hurik Ura és Hunok Ura cím, továbbá a Hongár, Hangár. Tutenkamén király sírjában is találtak egy ilyen jelvényt amely őt (H) ONK-KAROK- URÁnak írja (ld. 27. sz, táblánkat).

Mezopotámiában a legrégibb királyokat OANNESnek: ~Honősnek~ hívták és úgy ábrázolták őket, amint egy téglalap alakú HON- táskát tartanak ugyancsak hosszúra nyújtott karjukkal AKARA: Honok Ura, Hunok Ura, Hungarok.~ Amikor Egyiptomban a magyar-hun testvériség kialakult és a két népnek közös királya lett, a király a magyar és hun jelvényt egyidejűleg viselte: fején hordta a tollat, karjával az ONK jelvényt tartotta, jelezve, hogy ő egyszemélyben a Magyarok és Hunok ura. Ilyen kettős jelvényt a hieroglifikus jelek között is találunk (25m. 54 No. 55). A két felségjelvény egybeolvadására, mint a hun-magyar testvériség szimbólumára a szakirodalomban eddig kevés figyelmet fordítottak.

Lépten-nyomon szereplő felségjelvény a bot és az ostor. Eredetileg mindkettőt az északi király használta, de az egyesítés után a déli királynak is ez lett a jogara. A bot, a rajta lévő ‚hon' jelentésű rajzokkal a Nílus torkolatvidékének, a deltának nevét írta: ~Bothon.~ Az egyiptológusok a cifrázás nélküli botnak ~égi~ (HEQ) jelentést tulajdonítanak. Az ostor viszont az összecsengés alapján ezt írja: Est ura. Cifrázva: Esthon ura vagyis a delta alatt elterülő Nílus-völgy ura.

(69)

A jelvény használatára jó példa Tutenkamén tituláréja (147m. 201). A jobboldali kartus szövege: A MIN-eN T-U-T-ONK HEQ-Tá-S-RA; 'a bot és ostor: Po-T-AN.ok éS ES-T-AN.ók URA; a baloldali kartus: R.A KHEPE 3 NEP URA, együtt: ~A Mindentudónak Égi Társa, Bothonnak és Esthonnak Ura, Ra Képe, Hároriz Nép Ura.-

Az egyiptomi magyar királyok további fontos jelvénye a királyi korona. Eredetileg az északi és a déli királynak külön koronája volt. A déli viselte a fehér színű hegyes koronát s alakjának megfelelően HETY, HEDJED: ~Hegyes~ néven lett ismertté. Talán a fehér szín sem volt ok nélkül, mert a FAHARU, FAARU összecsengett a ~főúr~ (fáraó) címmel és jelezte, hogy a déli király a rangosabb. Az északi 'király koronája vörös színű volt és URERET meg TASAR, TASER koronának nevezték, alakját rajzban a hieroglifikus N hang illetve a vele írt szó jeléül használták. E mozzanatok mindegyike a hun királyra utal. A vörös szín régies alakban VARAS, megmondta, hogy a Deltában ó az ~Úrős~, az URERET ezt megismételte eredeti úr~ értelemben, a Tasar pedig ~társúr- címét mondotta, az N viszont UN (Hun) alakban hangzósítva népi mivoltára utalt. Amikor eztán a hun és magyar elem már kellően egybeforrt és a régi különállás emléke elhomályosult, az új helyzetnek megfelelően a két koronát egybeszerkesztették. Előre került a déli magyarok hegyes koronája, mögötte szerepelt második rangsorban az északiak vörös koronája. A kettős korona neve SZEKHET: Két szék lett, jelezve, hogy viselője két királyi trón ura (képek: 59m. 105 sk; 25m. 82; 23m. Indexben, ‚Ureret'). (69bis)

Az uralkodói felségjelvényeket vizsgálva, szinte előttünk pergett le a magyar-hun testvériség kialakulásának menete. De ezúttal most csak azt kívánjuk hangsúlyozni, hogy a királyi intézménnyel kapcsolatban is tömegével találjuk a magyar szavakat és kifejezéseket igen fontos kultúrfogalmakkal kapcsolatban. Ez megannyi kétségtelen bizonyíték, hogy a magyar népek régi keleti államaikban uralkodó minőségben voltak jelen, ők szolgáltatták a királyokat, főtisztviselőket, papokat és ők voltak a nép is, vagyis az őshazai államok évezredeken keresztül magyar nemzetállamok voltak. Ez a megállapítás új dolog és súlyosan esik be a latba, mert eddigelé az ókori történelmet népek mozaikjának képzelték el, most viszont megtaláltuk az etnikai közös alapot, ami szerves egységet biztosít neki. Jegyzeteinkben itt-ott rámutattunk arra

is, hogy az Őshaza magyar világa és az európai magyar világ között milyen szerves egyezés mutatkozik. Ha ez újabban észlelt párhuzamokat hozzáadjuk a megelőző fejezetekben tapasztalt egyezésekhez, aligha lehet kitérnünk a logikai következtetés elől: az európai magyar nép az őshazai magyar nép egyenes folytatásának látszik.

PAPI INTÉZMÉNY

Az ókori világ alapvető bölcselete szerint királyságtól független, önálló papi intézményről nem beszélhetünk, hiszen a Teremtő a földön minden hatalmat a királyok kezébe tett le s ez az Ég Urával való érintkezést is magában foglalta. A király volt az egyedüli igazi pap, a többi pap pedig akárcsak a királyi tisztviselők, csakis átruházás folytán, mint a király megbízottai, képei, helyettesei és másai gyakorolhattak hatalmat: Le seul vrai prétre est le roi, les autres ne sont que ses délégués (55m. 37). Ezt kérdést elvileg nem is igen bolygatták; a királyok főpapi szerepét tiszteletben tartották és bizonyos állami-vallási ünnepeket csakis ő vezethetett le.

Gyakorlatilag azonban a helyzet hamarosan másként alakult. A tevékenység roppant széles körre terjedt ki, akárcsak az európai középkorban, s nem szorítkozott a szorosabb értelemben vett lelkiápolásra. Munkájuk kezdettől fogva nagy személyzetet és messze ágazó szervezetet igényelt. A papi emberek magukat különbnek tartották, mint embertársaikat, hiszen az isten az ő szájukkal közvetíti intézkedéseit, és fordítva is ők a fontos személyek, mert az emberek kívánságait csak ők tudják meghallgatásra érdemes formában - írásban - az isten elé terjeszteni. Nem is szólva arról, hogy bizonyos kegyelmeket csak ők tudnak kieszközölni. Így az egyházi szervezet öntudatban a polgári közigazgatás fölé emelkedett és kisiklott a királyi ellenőrzés alól. A főpapok azt kezdték hirdetni, hogy az ő ereikben is az isten vére folyik, ők is Ra édes gyermekei, minden következményével együtt (24m. 164 sk). Betetőzte a dolgot, hogy egyes főpapok óriási vagyonra tettek szert és saját kasztérdekeiket nem egyszer az ország érdekei fölé helyezték, befolyásuk alá vetve a királyt, valósággal államot alkotva az államban. Ebből a külön utakon való járkálásból sok politikai zavar és súlyos belső megrázkódtatások keletkeztek, ami az őshaza katasztrófájának nem kis mértékben lett

okozója.

A papi szervezet az őshazában nagyjából két ágazatra oszlott. Az egyikbe azok tartoztak, akik az istent a nap képében tisztelték. Nekik három nagy központjuk volt: Észak-Egyiptomban (H)ON, a görög Heliopolis, ahol a főpapot ARMAGnak hívták; Dél-Mezopotámiában NAPUR (Nippur) városa; és a Vörös-tenger nyugati partvidékén AXUM~ vagy AKSUM: ~Égszem.~ A második nagy papi szervezetet azok alkották, akik istent mint megtermékenyítő lényt, hímnemű állatok képében képzelték el. Ez volt az Amén-vallás, és fellegvára a délegyiptomi Théba volt, jelentősebb alközpontjai Etiópiában, Arábiában, és Fönícia-Kánaánban székeltek akkoriban.

A jelen munka célkitűzésének megfelelően, a papi szervezettel kapcsolatban is csak azoknál a mozzanatoknál állunk meg, amelyek kapcsán az Őshazában élt magyar nyelvű népekre közvetlen további bizonyítékokat találunk. Ilyen mindjárt a papok megnevezésére használt szókincs. Általános megjelölésükre két kifejezés volt forgalomban. Egyik a PAP: ~pap~, teljes hangcsoportjával PAPA, mely az atyával volt egyértelmű, s a főpap PAPIPU: papfős vagy ~főpap~ volt. (N.B. a mai római főpap sosem értett pápa neve a magyar ‚papa'; vele párhuzamosan használják a szent atya kifejezést.) Másik megnevezésük a vízzel (hab) való foglalatoskodásukból és általában az italok kezeléséből keletkezett, s ez volt a- ~hab~ (AB, HAB) vagy a ~habos~ (ABAS), amiből lett a keresztény korban a latinnak tartott, de etimológiájában sosem értett Abbas, a mai magyarban apát. A papok megjelölése a hieroglifikus szövegekben legtöbbször emberalakkal történt, abban a mozdulatban, amint edényből folyadékot önt ki. Rájuk vonatkozólag az Egyiptomi Bibliában egy ilyen bejegyzést olvasunk:;,Én AB- pap vagyok, aki az italokat önti (az istenek tiszteletére)...: Én olvasok fel ünnepeken a könyvből" (23m. 43). A ‚hab' szóhoz kapcsolódhatott valamilyen kiegészítő vagy értelmező, ami közelebbről meghatározta szerepét. Az udvarban szolgáló és királynak segédkező pap neve például KH- RI-HABI volt (129m. II. 54) máskor PAP RE- MIS: -Ramás papja- (94m. I. 144 sk). A napistent Szemúr minőségében szolgáló papot SZAMU AB: -Szem Hab nevezték, a főpapot UR- ABnak, és ha Magar istent szolgálta, nevét gyakran így írták: MUKAR. AB, MAKAR AB, MADK-AR-IB.

Egykorú forrásokból legjobban ismerjük azokat a papokat, akik a

királyi udvarban teljesítettek szolgálatot. Nagy szerepük volt koronázáskor és temetéskor, ők foglalkoztak a naptár igazgatásával s vele kapcsolatban az ünnepnapok kijelölésével és a mezőgazdasági munkák elindításával. Idejük elég jelentős részét az égi szem (nap) mozgásának figyelésére fordították: jegyezték a nap keltét, nyugtát s a látóhatáron való emelkedését és süllyedését. Nevük is a napisten Szem nevével kapcsolatos, ők voltak a szempapok SEM illetve SZEM: -Szem- névvel. Sokan lehettek, mert említés történik főnökükről SAM-ER-F: Szemúrfő és UR MAKAR: Magyar úr néven.

A szempap vagy udvari nappap működése közben párducbőrt viselt vállán, ami beszédes szimbólum volt, mert az állat pettyes foltjai a szem alakját ábrázolták és a szemlélőnek tudtul adták, hogy az égi isten, Szemúr képviselőjével állnak szemben. Az állat bőrét úgy készítették el, hogy fejét, lábait és farkát is meghagyták. Szemei helyére csillogó drágaköveket illesztettek, amelyek az állat szintén gondosan meghagyott orrával a képírás módszerével ismételte, hogy viselője Szemúrpap. A pap fejdíszként jobb halántéka táján néha egy bokrétát viselt, aminek neve HERU PAKHRAT volt, de hogy mit kellett ez alatt az ~úrbokréta~ alatt tulajdonképpen érteni, nem tudjuk. A szempapról számos egykorú ábrázolás maradt ránk, amelyek közvetlenül érzékeltetik tisztségét (129m. I. 68; 23m. 112, 113, 132, 136; 37m. 113). Működéséről az Egyiptomi Bibliában többek között ezt a bejegyzést találjuk: "Én vagyok a SEM pap... annak a munkának nagyfőnöke, amelyet azon a napon végeznek, amikor SEKER (Székúr) isten HENNU (honi) hajóját guruló talpakra helyezik" (23m. 43). Nyilván temetésre történik itt utalás, amidőn a hajó alakra kidolgozott koporsót szekérre teszik és guruló kerekeken örök nyugalomra vontatják. (70)

Ugyancsak párducbőrt terített vállára működése közben a Vörös-tenger mellékén élt magyar habpap, MUKAR IB is; szobrának jó fényképe szerepel egy magyar nyelvű munkában is (105m. 88 után). A Kr. e. 8.-6. század közti időből származó szobrát SABA királysága területén találták meg. Nagy szemű, nagy orrú alakot ábrázol (Szem-Ur), aki karjait (AKARA) feltűnő helyzetben tartja, nyilván a -Szemurak Ura- lehetett. Ezt a szobrot egykorú szemüvegen nézve tökéletesnek kell mondanunk, mert minden vonatkozásban azokat az elemeket domborítja ki, amelyeket a képírás szabályai szerint a művésznek hangsúlyoznia kellett. A szobor francia vizsgálója, aki az ókori művész

kánonját nem ismeri, sem a szobor értelmét nem fogja fel, esetlen és ügyetlen ábrázolásnak mondja (52 I. 54 sk). Éppen az ellenkezője igaz!

A nappapok csoportjába tartoztak a mezopotámiai Szemúr-országban működő KALU nevű papok is, kiknek neve kétségtelenül a felkelő nap tiszteletére rendezett szertartásokkal függött össze és helyes átírása Kelő. Összetételben mint ELU KALU: Előkelő papkirály neveként is szerepelt s belőle származott ‚előkelő' kifejezésünk. Egy másik ismert összetétel a KAL MAHU, melynek második eleme a ‚magas', szintén magas főpapi rangot jelez. Talán itt kell megemlítenünk az éneklő és zenélő papokat is, akiket SANGU, SANGU MAH névvel neveztek. (78)

Viselt neveikből következtetve, a papok foglalkozása a tudomány számos ágának művelésére is kiterjedt. Tudomásunk van egy papról, aki nemcsak az írásjeleket tudta magyarázni, hanem azt is tudta, miként kell nagy árnyékot adó fákat nevelni. Ezt a papot a források SHUKALLITUDA: -Sokat tudó- embernek nevezték. Ismét mások orvoslással és kuruzslással foglalkoztak és füsttel, zörejekkel és sípolással igyekeztek az emberekbe belebújt, betegséget okozó gonosz szellemeket kikergetni, mint az egyiptomi ASHIPU pap is tette sípjával. Papok művelték a jogtudományt, ők voltak jártasak a törvényekben és mint bírák is működtek; utóbbiak voltak a BAKU papok vagy BARAK: -bírák-. Sokat foglalkoztak a naptár igazgatásával és az egyiptomi magyar papok érdemének kell tulajdonítanunk az időszámításnak és keltezésnek a nap járásával kapcsolatos megállapítását. Ezen a téren feltűnő pontosságot értek el, eredményeiket Kr. e. 46-bon átvették a rómaiak (187m. 147; 42m. 42). Addig a római naptár hibás volt. Büszkék is voltak sikerükre, mert egyik hieroglifikus szövegben ezt olvassuk: ALAT-iN-oK SZá-Mi-To-T-Tá-K Na-BET. T-I-BET-eK HET-eT (értelemmeghatározó: nap). HA Ku-Ta-TYu-K, aSZ-áM sok eS-aT-iK Ti-SZ-Re (értelemmeghatározó: tízre). Átírva: A latinok számították napot. Tévedtek hetet (napot). Ha kutatjuk, a szám sokasodik tízre (tízre). A római naptár valóban késett, amíg ki nem igazították (a vonatkozó hieroglifák: 25m. 123 No. 1. A szerző átírása és olvasása használhatatlan). Elsőrendű papi feladat volt az írástudomány művelése, mint erről más vonatkozásban már megemlékeztünk.

Egy heliopoliszi és egy thébai pap foglalta írásba a Halottak Könyvének ránk maradt részeit. Ugyancsak heliopoliszi pap volt az, aki

Egyiptom első összefüggő történetét a Kr. e. 3. században megírta, akit csodálatos tudása miatt így neveztek: MANE-THOT: Mennyit tud!. (59m. 23 sk; 128m. 13; 42m. 30; 87m. 13). A mezopotámiak történetét szintén papi ember készítette el, név szerint BEROS: -Boros~ (2m. 129; 87m. 13). Butóban székelt egy világhírű jósnő, aki előre látta a bekövetkező eseményeket s ebbeli képességéről nevezték LATONAnak: -Látó nő~ (94m. L 143 sk,193,195 sk) (72)

A papok második nagy csoportját, mint említettük, a termékenység szolgálatában álló kanpapok és Vénusz-papnők alkották. Tevékenységüket csak rövidre fogjuk, nem mintha nem volna rá bőséges adatunk, hanem inkább azért, mert a vonatkozó feljegyzéseket illendőség okából mellőznünk kell. A kanpapokat -mén, nász, kos, bika kan- és ennél erősebb szavakkal nevezték. (73)

A szexuális igények kielégítésére szolgáltak bizonyos állandó házak, az úgynevezett BROTHELek: ~Baráthelyek~, ahol az arra rendeltek vendégeiket fogadták. Ezek a házak a lakóhelyektől távol, hegyek között, patakok és tavak közelében húzódtak meg, vagy éppenséggel barlangok voltak. A baráthelyek időnkint nagy forgalmat bonyolíthattak le, mert adatunk van arra, hogy a zsúfoltság miatt azt mondták a bebocsátást kérőnek bizonyos jelzők kíséretében, hogy jöjjön máskor (a vonatkozó hieroglifák: 25m. 118 No. 4). Voltak olyan mének is, akik nem helyhez kötött szolgálatot teljesítettek, hanem állandóan úton voltak. Rendszerint négyes csoportban jártak, előbb kocsin, utóbb lóháton, és meglepetésszerűen toppantak be a házakba, gyakran az éj leple alatt. Megjelenésük nagy riadalmat szokott okozni, mint a sajnos idézhetetlen -Jön a, jön a nász- kezdetű költemény is tükrözi (hieroglifái: 25m. Nos 1, 2).

A termékenység szolgálatában álló papnőket magas nőknek, vagy apácáknak nevezték, természetesen korabeli kiejtéssel elképzelve. Egy Kr. e. 1600 tájáról való adat szerint ilyen neveken is szerepeltek: KEDESHOT, QADISHAT, QEDESHOT, QADISHTU (129m. IV. 230 sk; 129 III. 61) és ezekből az angolos átírásokból könnyű felismerni tulajdonképpeni magyar neveiket: kedves, kedvesed. Nevezték őket így is: KIZERETI: Aki szeret, aki szerető és volt közöttük UKHATI: -Jókedvű- is, meg egy szépség, akinek a neve SABITO: -Csábító~ volt (129m. III. 72). Ezek a nők testükkel szolgálták az istent és ki voltak oktatva a csábítás módszereire. (74)

Főnökük Szumérben a LUK-UR papnő volt (115m. 209; IfiOm. 59). Mindez a vallás keretében zajlott le és akik istenüket imígyen szolgálták, nem voltak megvetés tárgyai, ellenkezőleg nagy tiszteletben állottak (75m. 55, 70-től 75-ig). A szexuális tilalmakat sokszor nem tartották be, a szabályokat áthágták, főleg magánházakban zajló mulatozás közben és akkor erőszakoskodásokhoz folyamodtak. Panaszolja ezt egy szöveg, amelyben az eset leírásával kapcsolatban a szenvedő alany megadással mondta: Hátán senki sem fut, te sem.. (75)

A papok ellátását nemcsak kiterjedt birtokaik szolgálták, hanem a hívek köteles vagy önkéntes adományai is, meg a kegyelmek elnyeréséért tett fizetések. A legtöbb teremtésről szóló babiloni mítosz alapgondolata az volt, hogy az ember az istenek szolgálatára lett teremtve s feladatuk, hogy az isteneket felmentsék a ~dologtól~, nehogy nekik kelljen életük fenntartására fizikai munkával foglalkozniuk. Egy mezopotámiai mítosz elmondja: Man was created to relieve the gods of toil, to work on the gods' estates (143m. 30 sk). Mivel az istenek szerették a jó ételeket, a finom italokat, zenét, táncot és a testi örömöket is, mindezzel őket a halandóknak kellett ellátniuk (l0lm. 56; 114m. 69; 113m. 97; 115m. 135). Bármit kívántak tehát a papok a néptől, mindazt isten nevében kérték és teljesítése szent kötelesség volt (101m. 77; 91m. 709). Az ételeket és italokat átvették és az isten nevében el is fogyasztották, de fenntartották a hiedelmet, hogy azokat az istenek vették magukhoz (101m. 63). Ha nem volt elég a behozott étel meg az ital, a másvilágról, az elhunytak nevében panaszos leveleket olvastak fel, hogy ők odaát éheznek és így intették a népet nagyobb buzgalomra. A természeti csapásokat is azzal magyarázták, hogy elhanyagolták az istenek gondozását. A nagyuraknak külön engedéllyel megengedték a papok, hogy lelki üdvösségük elérése végett saját szobrukat a szentházakban felállíthassák. Erre szabályos szerződést kötötték, amely előírta az engedély anyagi ellenszolgáltatásait és akkor is csak nagy kérés után hozták meg az illető szobrát Me-HOSTA NAT KHIRIS UTON: Meghozta nagy kérés után. (76)

A hívőkkel való érintkezés keretébe tartoztak az élő és beszélő szobrok is. Ezekben az isten lakozott és akként voltak megszerkesztve, hogy kezüket és fejüket egy rejtett helyről mozgatni lehessen és ezen a

módon az isten a megfelelő időben hozzáintézett kérdésre "igent" vagy "nemet" intett (129m. III. 151 sk; 140m. 277 sk; 55m. 29).

A mindennapi munkában a papok az isten nevében időnkint szünetet rendeltek el. Az ilyen napok közül hetente egy kizárólag pihenésre szolgált, a többi szünnapon időszaki ünnepeket vagy különös eseményeket kellett megünnepelni. Ez utóbbiak rendszerint nagy evés-ivással és szokás szerint az egyetlen nagy keleti szórakozással végződtek. A pihenőnap szombat volt; ezen a napon tilos volt bárminemű munkát végezni. Úgy magyarázták, aki e tilalmat megszegi, az munkája közben isten büntetéseképpen megsebesül. A közhit szerint a szombati szünnap a szerencsétlenség elkerülésére volt elrendelve és nevében ez a gondolat tükröződik. SABATTU (47m. 109) ugyanis elemei szerint Sa-Ba-Tu-Tu, világosan Sebet ütő. Mivel ez magyar kifejezés, azt kell mondanunk, hogy a heti pihenőnappal az emberiséget a magyar géniusz ajándékozta meg.

Az általános ünnepek az évszakok kezdetéhez és a mezőgazdasági munkák fordulópontjaihoz kapcsolódtak. A legfontosabb ünnep december 25-e volt, akkor ünnepelték az isten (Nap) születését. Ezen a napon ugyanis az égitest elérkezett a téli napfordulóhoz és újra emelkedni kezdett a látóhatáron, ahogy mondták, újra született, és vele egyidőben a természet is új életre kelt. Nagy ünnep volt a tavasz ünnepe,. az aratás ünnepe és az őszi betakarítás kezdete. Munkaszünettel járt a helyi vagy országos nagyságok temetése. Ez alkalommal Osiris testének vázát, a TESH- TESHt felöltöztették és ez volt a szertartás főmozzanata (23m. 42, 452). Ritkán ismétlődő ünnepség volt a király szent házassága, melynek során a királyt megfiatalították, életében istenné nyilvánították.

Különleges ünnep volt a király koronázása, mely alkalommal a király rituális futást végzett. Teljes díszbe öltözve felhágott egy dombra, hogy lássa őt és elismerje isteni ura, a Nap. Néha az országot jelképező mező szélén kellett a királynak koronázása alkalmával kétszer körbefutnia, egyszer mint Dél- Egyiptom ura, másodszor mint Észak-Egyiptom ura (59m. 108 sk). Ilyenkor a világ négy tája felé egy-egy nyilat röpített ki fegyveréből, így jelezve, hogy országát bármely világtáj felől jövő ellenséggel szemben megvédi (37m. 41; 59m. 108; 140m. 282).

Minden ünnepen kitűnő ételeket és italokat fogyasztottak. Jó bepillantást nyújt az ilyen ünnepek egyik szakaszába az alábbi szöveg, amit hieroglifákból olvasunk (25m. 215 sk): Dicsérjünk! Ra napjára kelj fel te holt habfő. Ma két tábor: Setéthon, Bothon együtt akar sátorozni. És két tábor botosa szót tett, fontosat. Urak! Ra napjára, értettem máma, jól süssetek. Tettem már hurkát, nagy óriásat. Istennek ma imát mondjatok, már ne dolgozzatok! (25m. 215 sk) (78)

69) Újabb európai kapcsolat: Attila az Isten "ostora" volt és egyúttal az Est ura címet viselte, madara is ASTUR: Estur volt és monogramjában is ez a cím szerepelt.

69 bis) Furcsa véletlen (véletlen?). hogy az európai magyar királyi korona is két korona egybe forrasztásából keletkezett és az is mindig az egész ország területi és nemzeti egységének minden magyarok összetartozásának volt jelképe.

70) Az európai Árpáddal Magyarországba érkezett előkelőségek között egyesek szintén párducbőrt terítettek vállukra. Sosem tudtuk, miért. Most látjuk, ezek voltak a nappapok szempapok vagy szemmémek (sámán). Személyneveink között szerepel Szemes, Szemere, Szemúr, kiknek ősei egykor ilyen előkelő papi tisztséget viseltek

71) Felmerülhet a gondolat, vajon s bukovinai magyarok csángó (SANG-HU) neve nem azt jelenti-e, hogy őket egykor mezopotámiai papok vezették lakóhelyükre?

72) Őshazai ‚tudós' szavunkat a görögök is átvették és tudósaik nevét azzal alkották meg: HERO-DOTOS: Úri Tudós; THUKY-DIDES szintén egy sokat tudó ‚tudós'.

73) A ének szerepét a közösség nevében végzett megtermékenyítésnek fogják fel és korakőkori maradványnak tekintik, amikor még nőközösségben élhettek elődeink. Errenézve egyik szerző a következő magyarázatot adja: In the course of time, this custom passed out of existence. No longer could the group take the place of god in the sacrament of sex. Yet it continued in a different form. What the group could not do as a whole with all the individuala participating in it, some individuals representing the group could still

do for the god of generation. Instead of the entire group joining in promiscuous sexual union, certain individuals were selected by the group to exacute the act on behalf of the entire assemblage (75m. 70).

74) Az egyik papnő ilyen gyakorlati tanácsokat kapott főnöknőjétől: Undo thy garment, show him thy form, that he may be taken with thy beauty; be not ashamed, but deprive him of his soul. He perceivel thee, he is rushing toward thee, toward thee arrange thy garment; he is coming upon thee, receive him with every art of woman, ..and he will press thee to his breast. Az angol szerző hozzáteszi: I have softened a good deal the account of the seduction, which is described with , a sincerity and precision truly primitive (129m. III. 61-63)

75) AHA- AT-áN SeN- Ki Se Fu- TESE, NEK- EM TA-SAT.ak NATURAKKA (25m 173, utolsó sor). Az előadottakhoz irodalmi utalások: 103m. 227; 101m. 35, 59 sk; 40m. 121; 113m. 249 sk; 107m. 239; 3dm. 90; 85m. 51 sk; 91 m. 709; 115m. 140; 41m, 90; 47m. 86 sk és főleg és elsősorban 75m. 33, 54 sk, 63 sk, 67 sk, 70-től 75-ig. Egyes papnevek idővel férfi személynevekké lettek: Kálmán (Colomon), Jónás, János, Gáspár (Caspar), Menyhért; a zsidóknál Levi , Lövi, akiről feljegyezték, hogy Izraelben minden elsőszülött jogosan az övé volt (75m. 63)

76) E mondat írásjeleit egy angol szerző is feloldja, de nem egészen helyesen szavakba sem jól csoportosítja: EM HOSITU NTI KHIRSUTON (129m II.85)

77) Az európai magyar királyoknak is volt rituális futásuk koronázásuk alkalmával. Teljes díszben ők is fellovagoltak a koronázó dombra, bemutatkoztak a magyarok istenének a ott a világ négy tája felé egy-egy kardvágást tettek.

78) A hieroglifák hangzós átírása így:
1. T-A-SUR-AN(k)I R-A NAP-A-RA KeFe Te HOT-T aB-Fe. Ma
2. KET Ta-POR: SE-TeT ON-T, Po-T-H-AN U-A-T A-K-AR SAT-
3. -IR-UZ-NI. ES KET(?) Ta-POR Po-ToSU
4. SZIT-TET, F-A-Nto- SSAT. ARAKI RA NAP_ A-RA, ER-
5. Te- TEM M- AR HURU- KAT NAT ÚR- U- AS- AT.
6. ISTEN- Ne- K Ma IM-M-A-T MAT-SaT-oK MAR Ne Tu- Ka SAT- T- oK

A VALLÁS POLITIZÁLÓDÁSA

A magyar-hun testvériség kialakulása Egyiptomban a II. dinasztia alatt ment végbe, melynek eredményeként a hun elem teljes jogegyenlőséget nyert és a Deltában visszavette politikai vezető szerepét. Mivel ez a II. dinasztia hun területen, Észak-Egyiptomban székelt, hamarosan a nappapok befolyása alá került. Kiviláglik ez a trónnevek megválasztásából is, melyekben a napistenre utaló elemek ezentúl rendszeresen megjelentek és a napkirály cím állandóvá lett. A benyomás az, mintha az egész kettős királyság vezetése átcsúszott volna az északiak kezébe és dél magyarsága visszahúzódott volna törzsterületére, Théba környékére. Vallásilag ebből egyelőre semmi baj nem származott, mert mindegyik vallás a maga területén békében élt, a napvallás északon, a termékenységi délen, és bizonyos kölcsönhatások alatt ugyan, de mégis önállóan folytatták életüket (54m. 239).

A legjellemzőbb újdonság mind a két helyen az volt, hogy a politikai katonai egyesítés idejének hőseit, északon Ősurat (Osirist), délen Ménest, istenekké nyilvánították s egyre nagyobb bensőséggel kezdték tisztelni. A személyük köré fonódó történeti eseményeket átfogalmazták és azokat is a vallás szerves részévé tették. Így a vallás keretében kétféle történeti tudat, kétféle hagyomány őrződött meg, amelyek mindegyike egyformán egész Egyiptomra emelt igényt. Ősúr-Osiris vallási síkra emelése a hun nép jogainak helyreállításával kezdődött és kiindulópontja az volt, hogy ő az első ember, aki létrán felment az égbe és Magar napisten kormányzótársa lett (23m. római 152), hieroglifái szerint (24m. 188, Nebertcher alatt) =Napúr társura=, - éppen úgy amint a földön a magyar győzelmek után a Magyar főkirálynak társkirálya lett. Ráruházták azután mindazokat a neveket, amelyekkel az égi istent nevezték. Ő lett a kézikönyvekben található ábécés átírás szerint MAKERU: Magyar- OSIRIS ANI MAKERU: Ősúr hunmagyar, RA OSIRIS: =Úr Ősúr=, UNNU-F-RIU: Hon főura=, UNNO-PH-R-IS: =Hon Főúr Ős=, SEKER: Székúr=, UN-NEF-ER: Hon Napúr, USER: ~Ősúr~, ASAR: -Az Úr-, TEM: --Szemr- HAPI RA: -Habi Úr- azaz a Nílus ura, TAHERSTANEF =Társult a nappal, stb. Nevezték Osirist még sok más néven is, melyek felsorolása az Egyiptomi Bibliában négy nyomtatott oldalra terjed, de azokat a megadott ábécés átírásban nem tudjuk megérteni. (79)

Miután Osiris istenné lett, hívei gyakran fohászkodtak hozzá. E fohászokra jellemző, hogy át meg át vannak szőve történeti emlékezésekkel. Jellemzésül két ilyen fohászból idézünk, amit angolból fordítunk vissza magyarra. Az egyik így hangzik: "Dicsérünk téged, óh, Ősúr, a Hon napura (így is érthetjük: a Hun nép ura), Magyar nagyúr, SEBER (Szabir) elsőszülött fia... ki Napúr városának vagy ura és a másvilág ura" (23m. 387). A másik így: "Dicsérünk téged Ősúr, a Hon napura, ki vagy Nagyúr Bothonban (ABTU, görögös: Abydos), aki millió éveket élsz.- Anyád (NUT) legidősebb fia vagy, akit Szabir Árpád (ERPET, ERPAT) nemzett, Észak- és Dél-Egyiptom királya vagy, a fehér korona ura. Mint az urak (északiak) és a ének (déliek) fejedelme, visszakaptad az ostort és a botot és úri atyád méltóságát. Mén úrban dobogó szíved boldog, mivel királyi fiad székre (trónra) került. . . Ő evez Magúrral Székúr nevén" (23m. 18 sk).

Osiris tragikus sorsú király volt, élete szimbólumává lett a hunok szenvedésének és történetének. A királyt országa lerohanásakor elfogták, megfosztották királyi méltóságától, férfiasságától is: "kimetszették". Betegségéből azonban felgyógyult, minden méltóságát visszaszerezte, sőt még férfiasságát is visszanyerte. Csodálatos gyógyulását a Tudó orvos beavatkozásának köszönhette, annak a Tudónak, aki a magyar-hun kibékülést a helyes úton elindította. (80)

A hun nép nacionalizmusa az Osiris- tiszteletben élte ki magát és azért az Osiris- misztérium eljátszása és megünneplése a hun nép legbensőségesebb ünnepévé lett, ami a téli napfordulón játszódott le. Az ünnepet különös pompával ülték meg a deltabeli Busir városban. Osiris jelképe, a férfiasságát stilizáló oszlop volt (képei: 129m. I. 183; 37m. 235; 128m. 21; 23m. római 69): Ezt az oszlopot díszbe öltöztették, kezébe adták királyi méltóságának jelvényeit, az ostort meg a botot. Az oszlop nevét DJED, T'ET' (TYETY) és DIDU alakban írják át és ez a szó csodálatos gyógyulására utal, benne tehát mi a ~gyógy~ szavunkat látjuk, ami természetes is, ha megelőzőleg ‚beteg' volt.

Az Osiris ünnepség izgalommal várt csúcspontja az volt, amidőn Osiris meggyógyulásának jeleként titokzatos oszlopát merőleges helyzetbe állították fel és a népnek bemutatták. Elképzeljük a tömeg ujjongását: Áll! Él újra! Később minden észak-egyiptomi halott mellére ilyen

gyógyoszlopot helyeztek a feltámadásba vetett hit kifejezésére. Osiris vallási keretbe ágyazott misztériuma tiszta hun történet, ami a feltámadás gondolatával együtt átkerült a keresztény vallásba Jézus, a magyar jós, Osiris őstörténetét megismétlő históriája révén. A kereszténység legnagyobb ünnepe is a feltámadás lett, amit áttettek húsvétra, s a feltámadás örömkiáltása a mai napig az ősmagyarból eredő Alleluja maradt (Osiris történetére olv. 70m. Részletekre 23m. római 69, 173, 185, 206; 37m. 132; 54m. 27). Dél Egyiptom magyar népénél a nemzeti öntudat szintén az első király, Ménes istenesítése köré fonódott.

A kialakulás itt valamivel később következett be, bizonyára északi hun hatásra, úgy Kr. e. 2050 táján; amikor újra a déli elem került Egyiptom kormányrúdjára. Addig Amént inkább csak Thétában tisztelték istenként. Jelképe az ő ünnepnapján körmenetben vezetett fehér bika volt, amely AP szarvai között viselte az ÚR korongot s ez jelképezte, hogy ő az Apa-isten. Ábrázolták ez istenné lett hódító királyt északi mintára férfi tagjával, amelyet itt múmia módjára öltöztették fel, MAT jelentésű madártollat téve AR fejére és karjait A KARA felemelt helyzetben mutatták, mert ő volt a MAT-AR-AKARA: Magyarok ura. Amént utóbb a nappal is azonosították és így lett a neve Amén- Ra (Amén történetére: 23m. római 40; 140m. 279-283; 59m. 125; 129m. V. 61; 107m. 185; 87m. 168; és a sok utalást 24m. és 70m.). Amén-Ra dicsérete Kr. e. 1000 táján így hangzott: "Amén-Ra szent Úr, minden urak ura (azaz királyok királya: főkirály), két úr-szék (ország; eredetileg két trón) ura, APT ura, szent isten képe, nagyúr, élő napúr, főura (fáraó), aki után következett a többi főúr, akitől kapta minden az életét. Ő az egyetlenegy, aki mindent teremtett, aki öröktől fogva jött létre, amidőn a világot megalkották. Ő az a lény, akinek származását mély titok takarja, akinek mozgása sokféle és akinek növekedése meghaladja az értelmet... Ő az úr képe, akit nem érünk föl, aki rejtélyesebb, mint más úr, akinek megjelenési alakja az isteni korong" (23m. 651 sk).

Nem kétséges, hogy Egyiptom két vezető népének vallásos élete az Osiris és Amén- misztériumon keresztül elmélyedt, gazdagabbá lett. De egyúttal az is bizonyos, hogy a papság, amidőn vallási keretbe ágyazta az egyesítés korában történt dolgokat, északon és délen is egy-egy idejét múlt kis-nacionalizmus hullámait duzzasztotta, szóval nem a magyar-hun testvériség elmélyítésén dolgozott és munkája

nem a közös állam megerősítését segítette elő. Azzal továbbá, hogy egy-egy új istent - Osirist és Amént - emelt a lelki élet középpontjába, a régi egy isten tiszteletét némileg homályba borította. Súlyosbította a bajt, hogy egyidejűleg bizonyos lelki válság is kezdetét vette, mert az emberek kételkedni kezdtek egyes hiedelmekben, intézményekben, sőt dogmatikus tételekben is.

Kiábrándulással fedezték fel, hogy az ételeket nem az istenek fogyasztják el, hogy az élő és beszélő szobrok csalafintaságon épülnek fel, botrányosnak tartották a szent bordélyházak és utazó ének intézményét, kifogásolták a papok anyagias életét és, az ok és okozat viszonyában egyre mélyebbre hatolva, elvetették a tételt, hogy az isten volna az oka mindennek. A válságot az robbantotta ki, hogy a hiksosok kiűzése után, a Kr. e. 16. századtól kezdve, az egyiptomi birodalom újra thébai vezetés alá került s vele együtt az Amén- papok befolyása roppant megerősödött. A birodalom olyan területeket kebelezett be, mint Kánaán, Libanon, Szíria, ahol szintén a termékenységi kultusz dívott. A meghódított területeket a Mén-papok úgy tekintették, mint saját gyarmataikat. Mindaz a kincs, ami ezekből a gyarmatokból mérhetetlen mennyiségben ömlött Egyiptomba, fegyverek, állatok, százezer számra menő rabszolga, az Amén- papok tulajdonába került, akik a meghódított területeken kiterjedt birtokokat is szereztek. A déli királyok papjaik befolyása alatt most egész Egyiptomot a maguk képére kívánták formálni, ideértve a történeti múltat is. A régi feliratokból kivakarták a hun királyok nap nevét és helyére Amén neveket illesztettek. Súlyos dolog volt ez, mert a közfelfogás szerint a név eltörlése azonos volt a nemlétezéssel. E változás során a magyar-hun egyensúlyi helyzet megbomlott, a napvallással bekeretezett hun elem fenyegetve érezte létét és újabb lázadásra készült.

Egyiptom történetének legbonyolultabb korszaka ez, ahol még sok a tisztázandó kérdés. IV. Tudómás (Tuthmoses) megelégelte királyi hatalmának süllyedését, az Amén- papok gyámkodását, ezért a naphitet követő deltabeliek támogatásával, elérkezettnek látta az időt a cselekvésre. Meg akarta tisztítani a vallást az új istenektől, kitaszítani abból az elavult elemeket és visszatérni az ősi egyisten tiszteletére, aki egyedül a nap képében nyilvánult meg felfogása szerint. A törésre IV. Améhotep fáraó idején (Kr, e. 1370-1352) került sor. A király elhagyta székhelyét, Thébát, az Amén- papok fellegvárát és egy távolabb eső

helyen állította fel udvarát. Tüntetőleg letette Amén nevét, új nevet vett fel és magát nyomatékosan napkirálynak címeztette (NAP-KHUR-URIA, NEF-ER-KHEP-ERA) és MAKARnak. Az Amén- templomokat bezáratta, papjai működését betiltotta, vagyonukat elkobozta, minden rájuk vonatkozó jelvényt összetöretett s az Amén nevet a műemlékekből kivakartatta. (81)

Miután ezt az egyházi szervezetet széttörte, átruházta az elkobzott vagyont a nappapokra és kijelentette, hogy csak egy isten van, aki a nap tányér alakjában nyilatkozik meg. Csak napszimbólumot használt, amit a napkorongból kinyúló tenyerekkel ábrázolt, ez; írta: -Tányér Úr-Ez a tányér volt "A jó Makur isten, Útúr, Atányér, Matar, Élő Nap, mely a két világot megvilágítja, az élő Harmaehis, aki keleten kel, este nyugszik és az élet örök megújítója" (129 V. 86 sk). A napkultusz hangoztatása, bár forradalmi módszerrel történt, nem volt merő újítás, mint ahogy egyes szakemberek elképzelik, hanem inkább visszatérés a múlthoz s alatta a hun nép önvédelmi harca, sőt talán hegemóniája húzódott meg. Téves tehát úgy feltüntetni a dolgot, hogy Akhnaton király az első történeti személy, aki az egyisten hitet megfogalmazta. De tény, hogy bonyolult mozgalom volt, mert benne az akkoriban rohamosan emelkedő Asszíria felforgató keze is látható, amely a hun-magyar ellentét felhasználva, Egyiptomot a pusztákról bevándorolt nem- magyar népek vezetése alá kívánta helyezni, amint ezt később részletesen megtárgyaljuk.

A fonalat követve azzal kell folytatnunk, hogy a reformátor király politikája túllőtt a célon. Össze lehetett törni az Amén- képeket, ki lehetett vakarni az ilyen isten- és királyneveket az emléktáblákból, de nem lehetett a hunok lelkéből kitörölni Osirist és nem lehetett a magyarok lelkéből sem eltávolítani Amént. Az idegen elemek befolyása alá került Akhnatont elhagyták a hunok, éppúgy amint elhagyták a magyarok, s nem maradtak körülötte csak felbiztatói. Ezért a forradalmár király halálakor (kb. Kr. e. 1352) a nagy reformoknak egyszerre vége lett. Az Amén- papok visszatértek számkivetésükből, minden hatalmukat visszavették és sor került a felforgatók felelősségre vonására.

Aki a forradalomban felelősnek érezte magát, igyekezett a harag és megtorlás elől külföldre menekülni. Ment is mindenki, aki csak tudott és amerre csak menekülni lehetett. A legjárhatóbb út a déli kapun át

vezetett, mert amióta az ott állomásozó 240,000 egyiptomi katona dezertált, a szabad járás-kelésnek akadálya nem volt. Ezen az útvonalon rengeteg nép távozott Egyiptomból, akik a Vörös-tenger irányába húzódtak, Axum, Etiópia, Dél-Arábia területére, továbbá a Nílus völgyébe a 3. zuhatag alá. Utóbbi területen, a 3. és 4. zuhatag tag között Makori-Ta néven építettek új országot. Akik még tovább mentek, a 4. zuhatag alatti Núbiában állapodtak meg és ott Nap-Ta (NAPATA), még lejjebb MEROE néven létesítettek királyságokat. Ezek az új alapítások szerecsenek által lakott területre estek, úgyhogy miután a menekültek kultúrmunkájukat elvégezték, tudásukat átadták a bennszülötteknek, a színesekkel összeházasodva elvesztették eredeti népiségüket.

Észak felé nem volt lehetséges tömegesen kivándorolni, mert a Híres Ajtó előtt még ott állt a II. egyiptomi hadsereg, mely ott a hiksosi idők óta záró állást foglalt el. Kifutásra csak a Sinai- félsziget sok kockázattal járó sivatagján át volt lehetőség. Erre ment egy második emigráns csoport, főleg - de nem kizárólag zsidók, akiknek vezetőit Asszíria ígéretekkel halmozta el, hogy kivándorlásukat irányítja és elhelyezi őket Kánaán földjén. Akiket Asszír elhívott, azokból lettek az ESRA-ELITAK. A vallási összeütközések miatt Egyiptom magyar népe hatalmas rajokban kezdett szétszóródni és az ország politikai összetartó ereje meggyengült. Az Őshaza magyarsága éppen akkor vesztette el lelki iránytűjét és politikai-katonai szilárdságát, amikor arra a nemzetközi helyzet alakulása miatt a legnagyobb szüksége lett volna.

AZ ŐSHAZAI NÉP TÖRTÉNETE

A történeti idők hajnalán, vagyis a jelenlegi tudományos eszközeinkkel elérhető legrégibb korban az őshaza magyar népességét két, egymástól távol eső csoportra oszolva találjuk, a természeti katasztrófától megkímélt hegyek között: 1. a Kaukázus vidékén, 2. Délkelet-Afrikában. Ha utóbb e két csoport egymással egyesült és közös hun magyar nemzeteket alakított ki, akkor az őshaza közéjük eső részeit megelőzőleg ezekből az ősi központokból kellett benépesíteniük. Olyasformán, hogy az északi menhelyről dél felé, a déli menhelyről pedig észak felé terjedt a lakosság.

AZ ŐSHAZA ÉSZAKI FELÉNEK BENÉPESÍTÉSE

A régészek az emberi települések legrégibb nyomait északon a Kaukázusban, a Kaspi- tó alatt, a Tigris felső vidékén és a Zab folyó mentén, valamint a Jordán völgyében és a Taurus lábainál észlelték és keletkezésük idejét Kr. e. 6800 és 6500 közé helyezték. Ezek még elszigetelt telepek voltak, az ősi menhelyről kimozduló nép első gyarmatai. A következő két és félezer esztendő alatt e telepek sűrűsödtek és a Termékeny Félhold lefelé hajló száraiban is megjelentek. E csiszolt kőkori telepeket térképünkön (211.) pontokkal jelöltük. Ha ezeket a pontokat vonalakkal összekötjük és figyelemmel vagyunk az időrendre, valóban azt látjuk, hogy a magasabb fekvésű helyekről történt a szétágazás, a földrajzi adottságok által előírt útvonalon, a Kaukázusból nézve délkelet illetve délnyugat felé.

A legkorábbi gyarmatok ránk maradt nevei, a velük kapcsolatos képírásos szövegekkel együtt, a népesség fokozatos szétterülésére közelebbi felvilágításokat is nyújtanak. A Tigris és a Zab találkozásának vidékén a legősibb két emberi település neve a szakemberek átírása szerint AR-PACH vagy AR-PACH-i-YAS és QALET-JARMO (Kr. e. 6500). Időrendben utánuk következett (Kr. e. 4500) SAM-AR-RA, MAT-AR-AH, GA-URA és AR-BELA. A Tigris folyó ez időbeli neve IDI-KLAT, az Eufráteszé BUR-UTU, az Eufrátesz középső szakasza alatt elterülő mezőföldé pedig MESO-POT-AM-JA. A Tigris mentén szervezték meg a KALDI vagy KALTI nevű országot. A szétterülő nép ez első történelmi emlékeiben többször szerepel nyelvünk Úr (UR, AR) szava; látjuk ott Kelet szavunkat a Qalet- Jarmo, Idi- Klat és Kaldi (Kalti) nevekben; a hon értelmű Mat, Ma összetevő elem a Matarah, Jarmo és Mesopotamja névben; Szem szavunk a Szamarra névben; víz értelmű Bor szavunk a Burutában; Mező szavunk a Mesopotamjaban; Jós szavunk az Arpachi- Yasban; ismerős az Ar- Belában szereplő Béla, melynek ‚férfi' jelentését a Bál szóval kapcsolatban már tudjuk. Az Idi szót az Idi-Klatban más nyelvészek kutatásai alapján a régi magyar folyót jelentő ‚ügy' szóval azonosíthatjuk (v, ö. Fekete-ügy); Burutu , utu' ~ részlegét több hasonló név összevetése alapján Út szavunkkal azonosítjuk; a Mesopotámiában is szereplő ‚pot' részleget a törvényszerű lágyulás (P = F; T = D) alapján Föld (főd) értelembe vesszük, Gaurában pedig kő szavunkat látjuk (G=K), mint ezt a kérdéscsoportot már fejtegettük. Ezek szerint a Termékeny Félhold

legfontosabb tíz neolitikus helyneve egytagú magyar szavak összetételéből keletkezett és egyik- másikának értelmét a megadott ábécés átírásból is kitalálhatjuk. Qalet- Jarmo mai helyesírásunkkal: Kelet Gyarmata; Kaldi vagy Kalti: Keleti ország (Kel-Ta); Idi- Klat: Keleti ügy (folyó); Szarvarra: Szemúr vagyis a Napisten otthona; Matarah az a hely, ahol a Magyar ős lakott; Ar- Beles: Bál Úr, a termékenységi isten székhelye; Burutu: Bor Útja; Mesopotamja: Mezőföldből álló ország (Ma); Gaura: Kő Ura, vagyis az ország urának székhelye.

Külön figyelmet érdemelnek az Árpád nevet megörökítő helynevek: Arpach és Arpachi-Yas és a velük kapcsolatba hozható feljegyzések. Az Encyclopaedia Biblica és a Dictionnaire de la Bible szerint Árpád a napisten (Szemúr) harmadik fia volt, aki a Tigris felső vidékét, vagyis az Idi- Klat és a Zab környékét, az úgynevezett Árpádi Földet (Arpachi Ta) kormányozta. Ezen a területen az eredeti lakosság igen hosszú ideig, a jelen időszámítás 635. esztendejéig folyamatosan élt. A vidéken egy híres kerámiai üzem is dolgozott, melynek legjellemzőbb gyártmányai a kulacs alakú ivóedények voltak (122m. 81, 83). Az edényekre mértani díszítéseket, főleg köröket, azaz napszimbólumokat festettek (91m. 371 sk). Azt is tudjuk, hogy az Árpád-dinasztia szervezte meg a Tigris mentén lejjebb elterülő Káldi: Keleti országot, adta annak első dinasztiáját, melyről lakosait Árpádi népnek nevezték. Ebből nyilvánvaló, hogy őshonukból, a Zab vidékéről, az első Árpádok hatalmas telepítési és ország szervező politikát folytattak délkelet felé. Ez események emléke a későbbi időkben is megmaradt, mert a mezopotámiaiak egyik hagyománya szerint országuk lakosságának legősibb része északról eredt. Arra is emlékeztek, hogy első királyaik fejükön koronát viseltek és hatalmi jelvényként botot és lándzsát tartottak kezükben. A király koronás fője AR, botja POT, lándzsájának hegye ANA, keze KETE. Ezek az elemek tehát a képírás módszerével szabályosan írják AR-POT-(H)ANA 2: Árpád Hona 2., vagyis Árpád második országa. (82)

Ezeket a mozzanatokat figyelembe véve, úgy látszik, hogy a Tigris-Eufrátesz völgyi első kultúra, vagyis az ősi mezopotámiai kultúra, körülbelül Kr. e. 3500-ig, amikor már dél felől is érkezett Mezopotámiába lakosság, kizárólag a Zab vidéki Árpádok alkotása lehetett.

A Termékeny Félhold nyugati felében szintén folyóvölgyekben találjuk

a legkorábbi neolitikus telepeket. A Jordán völgyében van Jerikó: Jó Úr Kője, azaz a napisten országa, melynek keletkezési ideje kb. Kr. e. 6800. További telepek Kánaán földjén és annak szomszédságában Kr. e. 4000 körül keletkeztek. Fiatalabb neolitikus kori telepek MUGHERA: Magyar, és UGAR-i-TA: Ég Úri Ta, a napisten földje. E nyugatra eső telepek a Taurus lábainál elterülő síkságon folytatódtak, ahol a mai Katal-Huyuk nevű község közelében egy szintén Kr. e. 6800-ból eredő telepre bukkantak.~ Beljebb Aratollában Kr. e. 3000-től kezdve folyamatosan sok sziklarajzot találtak, továbbá szarvakkal ékesített szobrokat és mértani jellegű írásjeleket, amelyek a Tigris és Zab vidéki leletekkel feltűnő egyezést mutatnak. Ezek alapján a tudósok úgy vélik, hogy ez a nyugaton megjelenő népesség is a kaukázusi táj gyarmata, amely keletet is feltöltötte emberanyagával.

A Termékeny Félhold nyugati népességének a keletivel való azonosságát a régészeti anyagon felül a képírással írt egykori pecsétek is megerősítik. E pecsétek egyike- másika olyan írásbeli üzenetet közvetít, amely hozzásegít bennünket a lezajlott néprajzi események felvázolásához. Sajnos ez utóbbi emlékek keletkezési idejét eddig még nem tudták közelebbről megállapítani, de kivitelezésük és tartalmuk nagy régiségre utal. Az egyik ilyen írásos emléken (29. táblán a D. figura) egy embert látunk (UR, AR), aki íjat tart a vállán. Mivel az íj a képírás jelrendszerében a PET, PAT hangcsoportot jelzi (25m. 85 No. 2), az íjas figura az AR-PAT: Árpád nevet írja. De a személy előtt egy három oszlopba írt hosszabb szöveg is szerepel, amely a figurával szembehaladó sorrendben olvasandó: 1. ANU-KHAT-IK 2. NU-MA-RA 3. AR.Pa.T Ka-Pi.T-aN, mai ábécével ~A nyugatik nemura, Árpád kapitánya. Egy másik pecséten (81m. 203 No. 3) hasonlót olvasunk: AG-MA-S PET-SUTe, EST-AN SZÉ-Ke, Égmás pecsétje, Esthon széke. Itt is arról van szó, hogy az ország királyi széke nyugatra esik. A kaukázusi Árpádok telepítési politikájának nyugati eredményeiről van egy további döntő bizonyítékunk is: az Eufrátesz nyugati nagy kanyarának külső oldalán alapított ARPAD: Árpád királyság, azonos nevű fővárosával (lel. térképünket a 21. oldalon). A nevet ezúttal az idegen szerzők is helyesen, Árpád alakban írják át ábécére. A királyság Szíriában terült el, azon a részen, ahol a nagy folyó legközelebb kanyarodik a Földközi tengerhez. Ez az Árpád Királyság a Kr. e. 10. századtól Kr, e. 740-ig jelentős szerepet játszott a keleti események irányításában. (84)

Mi volt a helyzet a Termékeny Félhold lekanyarodó nyugati szárának végében, a Nílus deltájában és a folyó hosszú völgyében? A hajdan itt élők emlékezete szerint országukba az első népesség észak felől érkezett. A tudósok e híradást beigazolták és munkáikban kiemelik, hogy a Nílus völgyébe a földrajzi adottságok miatt nagyobb tömegekkel észak felől csak egy keskeny átjárón keresztül lehet behatolni, amely a Szuezi-öböl vége és a Földközi-tenger között elterülő mocsaras és vízárkokkal átszelt területen vezet át. Ezt a bejáró kaput a régiek találó kifejezéssel HIRUS AITU (129m. II. 155) Híres Ajtó néven nevezték. Kezdetben Egyiptom alatt nem is értettek mást, mint e bejáró kapu környékén keletkezett és fokozatosan szaporodó településeket ennek megfelelően Egyiptomot "Ajtós Országnak" hívták (94m. I. 117) A Deltának első közigazgatási központja a görögül Butonak mondott város volt, amelynek hieroglifáit így írják át: PI UT JOIT (87m. 97), amit bizonyára így kell helyesen hangzósítanunk: ~Be itt jött-, hiszen az egyiptomi nevek általában egy-egy rövid mondatból szoktak állni. A második nagyobb helyet görögül Busirnak mondották, hieroglifáit (24m. 205) így írják át: PER ASAR (23m. 368 jzt).. Az írásjeleket mi így olvassuk P-A-AR EST-UR, amit a Hon értelemmeghatározó követ, tehát igazi neve: Vár, Estúr Hona. Innen a népesség továbbterjedt a Fayum nevű oázisba, amely már a Delta alatt van s mintegy nyolcvan kilométerre nyúlik be a sivatagba. Az oázis környékét T-ARK-HAN: ~Tó Urak Hona- néven ismerték, keletkezési idejét rádiókarbon mérésekkel Kr. e 4437-4145 közötti időre teszik (91m. 234).

A jóval lejjebb lévő BAD-AR-I ~Botúri~ (Árpádi) telepet és a görögül Abydosnak mondott várost Kr. e 4000 táján alapították (120m. 50; 91m. 219-259). Abydos nevét öt hieroglifa írja, amit a szokásos Hon meghatározó követ (24m. 202). A jele ezúttal is egy rövid mondatot eredményeznek: ABa Be-KET-U-SAT Hon, Vagyis -Abba beköltözött. Eddig még meg nem állapított időből eredt Delta alatt lévő Hon város; az átírók szerint ON, AN, ANU, UNNU, a görögök elnevezésével Heliopolisz azaz Napváros. Idők múltán egy darabig ez a város lett a Delta közigazgatási középpontja. Hieroglifái szerint (24m. 203) a város régi teljes neve tulajdonképpen AN-NET ‚Hon': ~A Nagy Hon-. A hozzáfűzött magyarázó hieroglifák szerint ez volt a P-A-AR-A NETER: Nagyúr Vára. Vele egyidős lehetett a Badari felett mintegy 120 kilométerre lévő második Hon város: UNNU, a görögül Hermopolisznak mondott hely.

A lakosság földrajzi eredete és népisége szempontjából a legfontosabb mozzanat az, hogy az észak-egyiptomi dinasztia megalapítójaként is egy ER-PAT, ER-PET: ~Árpád~ nevű királyt tiszteltek, akinek neve mellett gyakran szerepel az őshazájára, a Zab folyó vidékére utaló Zab név, amit az egyiptológusok SAB, SEB alakban írnak át (23m. 18, 138, 435). Ez az első egyiptomi Árpád-dinasztia több királyt adott a kialakulóban lévő országnak a nagy esemény idejéig, a déli magyarok bejöveteléig, de azok nevét a megadott alakban nem tudjuk értelmezni. Kivételt csak az utolsó király képez, akit ~Ősúrnak~ neveztek. Az ő nevét az irodalomban a görögök által használt OSIRIS alakban találjuk. Ez a király Kr. e. 3400-3200 táján uralkodott és magát ER-PAT SAB-UR ősétől származtatta. (85)

A Nílus deltájába és a folyó völgyébe északról betelepülő magyar nyelvű törzsek és nemek megannyi kisebb-nagyobb Honba szervezkedtek, miként erre a helynevek értelemmeghatározója is utal és magukat abból képzett szóval Honi, Huni (ONI, UNNI, ANI), azaz , hazai, bennszülött' népnek kezdték nevezni, ami azután általánossá lett és rajtuk is maradt: ők lettek a történelem Huni, Uni népe, mai nyelvünkön hunok (87m. 95 sk jzt). Ugyanez a nép szállta meg a Sinai-félszigetet és az onnan délre a Núbiáig terjedő sivatagosodó területet, valamint a Nílustól nyugatra eső Líbia jelentékeny részét is. Mind a két terület lakóit egyformán ANUnak nevezték. Volt azonban egy másik nevük is. A delta-honiak ugyanis a Nílus ágaiban és a Földközi-tenger keleti partja mentén apró hajóikkal élénk kereskedelmet bonyolítottak le és hajós foglalkozásukról őket egyszerűen ,,Hajó népének (HAUI NIBU,HAU NEBU),a Deltát pedig~Hajó~országnak- (HAAU) mondották - az angol szakemberek átírása szerint (87m. 35; 129. II. 217).

79) Használt kútfőink: 23m. 19, b7, 102. 144, 146. 387 és római 206: 129m. 1. 183 sk; 54m. 27, 30 sk; 37m. 117. A sok név együtt: 23m. 435-438. Egy helyütt, amidőn a papiruszt készítő írnok felsorolja Osiris neveit, ezt a bejegyzést olvassuk: MÁS SZeT-TEM-M U-SZI SA-K EM-UK-eM: Most szedtem össze sok emlékem. Hieroglifáit (23m. római 56) a kiadó tévesen olvassa.

80) Osiris tragédiáját az egyiptológusok nem a valóságnak megfelelően fogják fel, teste szétmetszéséről beszélnek. Osirist nem

ölték meg, mint erről később szólni fogunk.

81) Az Amén-papok hatalmáról és az egész vallási mozgalomról minden kézikönyv bőven szól. Jó összefoglalást olvashatunk 87m..284 sk, 257, 264, 302; 120m. 64.

82) Hon szavunk nagy régiségét mutatja. hogy ez a szó a finnugor nyelvekben is megvan, rendszerint ház értelemben: finn Huone, eszt Höne, lapp Huona. Olv. 169m. 16; 17m. 117 sk: 164m. 217, 240.
Az Árpád nevet író három írásjelet a szaktudósok, nem tudták megnyugtatóan egyértelműen hangzósítani. A javasolt átírások ezek: AR-PHAx- AD, AR-PHAz-AD és AP?PAch-AD. Szerintünk e három írásjel mindegyike csak egy mássalhangzót jelöl, amelyek mindegyikéhez csak egy-egy magánhangzót kell fűzni az olvasásban. A jelen esetben tehát a névbe iktatott sziszegő hangokat (x, z, ch) ki kell hagyni és a jeleket így átírni: AR-Pa-aD vagy AR-Pa-aT, mai betűzéssel Árpád.

A Káldi vagy Keleti ország területe nem azonosítható a későbbi Szumerország területével. Utóbbi a Tigris és Eufrátesz közén terült el, attól e vonaltól délre, ahol a két folyó medre egymáshoz legközelebb halad, egészen a Perzsa-öböl akkori partjáig. A Perzsa-öböl az ókorban mintegy 200 kilométerrel beljebb nyomult a szárazföldbe, mint manapság és a két folyó külön torkolattal öntötte vizét a tengerbe. A jövendő Szumérország Kr. e. 5000 táján még lakatlan mocsárvilág volt, amiből itt- ott kezdtek kiemelkedni egyes hátságok. A területet aztán a két folyó hordaléka feltöltötte. Figyelemmel ezekre a földrajzi, kronológiai és történeti tényekre, az ókori történettudomány elvetette azt a régibb véleményt, amely szerint a neolitikus kultúra bölcsője Szumérország lett volna és onnan terjedt volna szét a világba. A neolitikus kultúrát ma már több helyen a Kr. e. VII. évezredből ismerjük, amikor még Szumer nem volt. Olv. Time, 1961 február 24. Ezt nekünk is tanácsos megjegyezni, mert a jelenlegi magyar és nemzetközi irodalom a régi nézet alapján sokszor több jelentőséget tulajdonít Szumérnek, mint amekkorával valóban bírt.

83) A Katal- Huyuk környékén végzett ásatásokról beszámolt a Montreal Star 1964 december 19. száma, ismertetve s British Institute of Archaeology jelentését (Anatolian Studies No. 41). V.ö. a Time 1961 február 24. számát.

84) Az Árpád királyságra olv. 81m. 41; 87m. 461. Az Encycl. Bibl. 317. oszlopa felsorolja a királyság hat említését a Bibliában. Ezek: 2K 18/34; 2K 19/13; IS 10/19; IS 36/19; IS 37/13 és JER 29/23. A királyságról minden nagyobb terjedelmű történeti munkában szó esik

85) Az európai Magyarországba irányult magyar népágról egy bizánci forrás azt mondja, hogy őket valamikor SAB- AR-TO-I AS-PHALO-I- nak nevezték. Vajon ebben a kifejezésben nem a Zab-Úr-Földi Ős-falvakból kiindult embereket kell látnunk?

A benépesítési folyamat lezajlását a régészeti, nyelvészeti és történeti adatokon kívül igazolják az embertani megfigyelések is. E tudomány szakértői szerint a csiszolt kőkori kultúra elterjesztői kerek koponyájú emberek voltak, akik a Régi Kelet egész felső vidékét az iráni térségből kiindulva árasztották el (152m. 375, 516 és olv. 129m. I. 56 sk; 94 I. 118 jzt). Az Iránból való szétáradásnak több írásbeli említése is van, melyek közül az Egyiptomi Bibliában előforduló feljegyzéseket és egyes fáraók idevágó sírfeliratát megelőzőleg már ismertettük. A Termékeny Félhold azonos forrásból eredő benépesítése nyomán olyan egységes kultúra keletkezett a Tigris folyótól a Nílus völgyéig, amelynek közös jellemző tulajdonságai a kutatók figyelmét régóta magára vonta és a tényt minden szakkönyv gondosan nyilvántartja. A. L. Waddell például így szól: "A világ három legnagyobb ősi kultúrájának egysége (a Tigris-Eufrátesz völgyi, a Nílus völgyi és az Indus völgyi, hozzáadva a Kréta szigeti kultúrát)... és ugyanezen kultúrának aránylag gyors elterjesztése az árja faj által... bizonyítja a világkultúra lényegbeli egységes voltát és egy központból való eredetét."

A felsorolt helynevek, személynevek és történeti okmányok, valamint a tudósok egybehangzó megállapítása szerint kétségtelennek látszik tehát, hogy Kis-Ázsiába, Szíriába és a Nílus völgyébe is ugyanaz a nép telepedett be elsőnek és szervezett ott államokat, mint amely a Tigris és Eufrátesz völgyét is megszállta és azt társadalmilag és politikailag először megszervezte. Ez a szervező nép a Kaukázus vidéki Árpádok magyar népe volt. Igaznak bizonyult eszerint az a régi feljegyzés, amely szerint a NU-KETE-KET URBOT NEMSETE, USUK KETE HAB-AA-BA MENT: A nyugatikat Árpád nemzette; ősük két hazába ment (Id. 29. táblánkon az A. okmányt).

A Régi Kelet felső részében lezajló népmozgást vizsgálva, eddig még

nem szóltunk a Kaukázus két hegylánca között nyugat-keleti irányban húzódó Araxes- völgyről. Pedig e folyó vízgyűjtő területén ma is van egy Arpacsay nevű helység, amely kísértetiesen idézi az Árpád nevet. Környezetében két másik hely nevében is szerepel a BOT hangcsoport: Batum és Bitilis, és van ott egy Oltu és egy Maku helynév is, amely az európai Magyarország Olt és Makó régies alakjával véletlenül (?) megegyezik. Az Araxes folyó felső szakaszánál, Idgír helységben, egy roppant fontos régészeti leletet találtak: egy patkó alakú, három emberfejjel ékesített és írásjelekkel is ellátott tárgyat (képét 29. táblánkon B. jelzet alatt mutatjuk be), amit a régészek tűzhelyhez hasonlítanak. Ugyanez a kerámia a vidéken több példányban is előkerült és az egész Araxes- völgyre jellemző darabnak bizonyult. Ideje a Kr. e. IV. évezred.

Nemsokára azután, a csiszolt kőkor vége felé, ugyanez a minta nyugaton, az Orontes folyó völgyében is előkerült, abban a völgyben, amit akkor még MEGARA völgynek neveztek. Aztán felbukkant a figura Szíriában és Kánaánban, majd a Kr. e. 19. században a Hetita Birodalom területén lévő Kültepében is, Hattus fővárostól 250 kilométerre dél felé. Régészek e leletek földrajzi előfordulásait térképre vetítették és abból arra következtettek, hogy ez a figura egy és ugyanazon nép fokozatos szétterülésének tárgyi bizonyítéka. Ehhez mi azt is hozzáfűzzük, hogy mivel az ábrázolás mindig ugyanaz, mindig három személyt mutat, ezekkel az urakkal kapcsolatban valami nagyon fontos történeti emléket kívántak megörökíteni.

A kis tűzhelynek, az otthon szimbólumának, nem ok nélkül adtak ilyen alakot. Középső figurája emberalakú ugyan, de mégis egy öreg sas benyomását kelti, ami a patkó formával, az összecsengés alapján ezt sugalmazza: ~Öreg sas pataka.~ Ez pedig pontosan annak a folyónak a neve, amit ma Araxes grafikával írnak! Ha ez az ismétlődő kerámia egy nép gyarmatosító tevékenységének szimbóluma, akkor annak ősi otthona, a kivándorlás kiindulópontja az Araxes völgye lehetett. A középső öreg sas talán az ősurat, a legrégibb királyt jelenti, a két szélén lévő fiatalabb sas pedig azokat a dinasztiaalapítókat, bizonyára az Öregsas fiait, akik Keletet illetve Nyugatot benépesítették és országokká szervezték.

A középső figura írásjeleit felülről lefelé haladó sorrendben így oldjuk fel: az emberi arc UR; a kis karika az ágas között SZ; az ág maga AG, a

szorzójel eS; alatta újra S, SZ, többesben tehát ES.ek; azután három kidomborodó emlő EMLŐK. Ezeket az elemeket hangrendbe téve: UR-SZ-AG eS.ek EMLÉKE: Országősök emléke. A két oldalsó figurán az OR-SZ-ÁG jelei ismétlődnek, azután két szorzójel következik egymás alatt: eS.ek; bennük három S karika: eS.ek, együtt: ~Országősök ezek. Az emlék tehát valóban a szétvándorlás és új hazák alapításának okmánya és a nép eredettudatának megőrzésére szolgált. Hogy viszont ki lakott az Öreg sas völgyében, arra nézve egy további nyelvemlék ad felvilágosítást. Ezt az emléket ott találták, ahol a vízfolyás már nem patak, hanem bővizű folyó: Arméniában, a régi Erman földön (129m. III. 152). A kép álló helyzetben koronát viselő személyt, királyt mutat, akinek a személyazonosságát így írja: Árpád király Armeniben. (87)

A szöveg többi részét bizonytalanul olvassuk, ezért mellőzzük. Áttekintve a Régi Kelet felső részét annyit kétségtelenül megállapíthatunk, hogy annak vidékeit a Kaukázus völgyeiből, a csiszolt kőkor idején, az Araxes és Zab folyók mentén székelő ősi Árpád-dinasztia népesítette be. Ennek eredménye a Tigris mentén húzódó -Kelethon~ és a Nílus völgyében kialakított.-Esthona- lett. Az egész területet magyar nyelvű nép szállta meg, amelynek sok neve közül a letelepedésre utaló Honi lett a legelterjedtebb s ezért leggyakrabban ezen a néven szerepelt a történelem színpadán.

AZ ŐSHAZA DÉLI FELÉNEK BENÉPESÍTÉSE

A történeti idők hajnalán a magyar nyelvű népek második gócpontját Délkelet-Afrikában találjuk, a Vörös-tengertől dél felé, a Nagy tavakig húzódó hegyes vidéken (ld. az alább közölt térképet). E táj múltjára nézve az utóbbi tíz év történeti és régészeti kutatásai több meglepő eredményt értek el, amelyek lényeges pontokon módosították korábbi felfogásunkat. Ezek legfontosabbika talán éppen annak kiderítése, hogy ez az afrikai népesség egyáltalában nem volt olyan elmaradott, mint aminőnek korábban feltételezték, hanem szintén szabályszerű neolitikus kultúrával élt és az edénykészítés titkát is ismerte. Kultúrájának nyomait is egyre sűrűben találják meg, nemcsak a Nagy tavak vidékén, hanem a híres MAGURUK völgyében is (bis 39m. 38 sk, 45).

Mindezen nem kell meglepődnünk, hiszen régen Afrika éghajlati viszonyai lényegesen kedvezőbbek voltak, mint manapság, a nagy szárazság még nem perzselte végig a tájat. Ellenkezőleg, a vizsgálatok szerint a régi időkben Afrika kellemes klímájú terület volt, hűvösebb és csapadékban is gazdagabb. Dús növényzet borította tájait és tekintélyes állatállománnyal rendelkezett, úgyhogy az emberi megélhetés lehetősége neolitikus kultúrájúak számára fennállt. Délkelet-Afrika benépesítésére nézve ma egyre erősödik az a felfogás, amely szerint itt a kaukázusi típusú fehér ember első képviselői Kr. e. 8000-6000 között jelentek meg. Legkorábbi huzamos jelenlétüket eddig éppen a Nagy tavaknál észlelték. Úgy vélik, ez a fajta ide valamikor nagyon régen, Arábián keresztül érkezett, ugyanabból az iráni-kaukázusi forrásból, mint amelyből eredt a Termékeny Félhold lakossága. Ez volna az egyedül helyes magyarázata annak, hogy a Régi Kelet északi és déli felében egyformán ugyanazt a népet találjuk, ugyanazzal a kultúrával és nyelvvel. (88)

Noha e munka olvasói a megelőző fejezetek révén már felkészülhettek arra, hogy Délkelet-Afrika is a magyar őstörténet keretébe tartozik, mégis meglepődhetnek, hogy e tájnak abban ilyen nagy szerepet utalunk ki, hiszen ma az egész vidéken már sötét bőrű emberek élnek. Régen azonban nem így volt s annak talán legkézenfekvőbb bizonyítéka Afrika mai faji térképe. Ez a térkép világosan mutatja, hogy a szóban forgó kontinens közepén, az őserdők vidékén az egészen fekete (néger) faj uralkodik, de ezt a fekete területet északon, keleten és délen egy széles- földsáv övezi, amelyen a fehér és fekete embertípus keveredéséből keletkezett fajta helyezkedik el: az európai arcvonású, de sötétebb bőrű és sok árnyalatot mutató "kaukazoid-negroid" típus. Ez egyúttal érzékelteti velünk a lezajlott néprajzi tragédiát, azt, hogy mi történt ott az ősi honépítő árja fajtával. Mint majd látni fogjuk, a klimatikus változás miatt az eredeti kaukázusi népesség jelentékeny része onnan elvándorolt, a helyben maradottakat pedig a Közép-Afrikából szétterült fekete népesség felszívta.

Hogy Délkelet-Afrika egykor szintén magyar népek lakóhelye volt, arra sok bizonyítékunk van. Ezek első sorozatát a ma is meglévő magyar hangzású és értelmű helynevek szolgáltatják. Azokban gyakran megtaláljuk Úr szavunkat, a föld, ország, lakóhely megjelölésére szolgáló Hon, Kő, Fa, továbbá a Bor, Víz, Fű és Föld szavunkat, nem is

beszélve a Magyar név feltűnő gyakoriságáról. Ezekre a mozzanatokra a szakemberek komolyan még nem figyeltek fel, noha egyes vidékeken a magyar szavak oly mértékben sűrűsödnek, ami a nyelvészetben nem jártas utazónak is feltűnhet, mint ahogy külföldön élő magyar embereknek valóban fel is tűnt. Áll ez a megjegyzés különösen az Eritreától Szomáliáig terjedő szakaszra, de általában a Vörös-tenger egész környékére, továbbá a Fehér Nílus vízgyűjtő területére és a Nagy tavak vidékére.

Az út elején, Arábiában sokszor látjuk Úr szavunkat, amint a következő helynevek igazolják: URUK, AR-MAH, AS-IR, US-ARYAK, URAY-IR.AH, ABU-AR-IS, KUS-URI-YAS, AR-A-KAS, HAB-URA, SOK-OT-RA, MÁT-AR, MS-AR-AH, MUKA-YR-IS, MAH-RA (nagy terület), MADAU-UAR-AH. Két arábiai terület neve egyformán ‚nagy föld' NA-FUD. Fűvel kapcsolatos FUWWAH, FAYA és van itt egy országnévi, melynek neve HASA (Haza). Sokszor előfordul ‚szem' szavunk is a már ismert kombinációkban: SAMM-AR (Szem úr), SUM-MÁN (Szem mén), AS-SAM (Ös szem), SAM-I-TAH (Szemi törzs). Külön kiemeljük az OMÁN (A Mén), HAD-RA-MUT (Hét Úr Marja, országa) és YE-MEN (Jó Mén) területneveket.

Etiópiában: maga az Etiópia név is magyar, Hét Jó Fia. Úr szavunkat találjuk az itteni nagy tartomány ER-ET-RA nevében, a mai Eritrea. A Vörös-tenger régi neve is ER-UT-RA (36m. 69). Továbbiak: UGRI, AR-KAI, AR-KI-I-O, TIGRE, MÁT-AR, MED-ER, SAM-RE (Szemúr), A-SM-AR (A Szemúr), SOM-ALI (L/R: Szemúr), AK-SUM (Égszem), SEMI-EN (Szemhon), SEM-ADA (Szematya), DE-RA, NÁD-ER (Nagyúr), KU-ARA, BETH-OR, DAB-RA, MEN-AR, AN-KOB-ER, GOND-AR, AR-GOBA, GUD-RU, GOD-ER, HAR-AR, AR-USI, EN-ARI-YA, FOG ERA, ATYA-F-RA, HURI, MOG-UR, MAHD-AR" ER-MATCHIO, MUG -ER, MED-ER, UOGERA, ANG-ARrEB, GUM-URU (v.ö. Gömör), GHIM-IRRA. Utóbbi két nevet a szkítákra is alkalmazták. Egyéb magyaros nevek: SETIT (Sötét, azaz nyugati folyó), ÁSTA-BOR-AS (Az Esti, nyugati folyó), ABI, ABBAI (a Nílus Habi neve), TA-NA (Nagy Tó, valóban az), BOR,-ANA (Bor Hona). Van BAL, BEL-ASA, ZO-BEL, SAS földrajzi név is. A Vörös-tenger egész környéke HABAS HAN (Habos Hon) .

A Nagy tavak körül elhelyezkedő országokból idézzük a következő magyaros hangzású földrajzi neveket: Ugandából: UR-UNGO, RUK-UNGIRI, KAT-ERA, RA-KAI, KIS-ORO, M-BAR-ARA, MO-RO-TO, RU-UEN-Z-ORI; Ruandából: RU-AN-DA, RU-HENGERI, KIS-ENYI; Burundiból: BUR-

UN-DI, USUM-BURA, RU-TANA, BUR-URI; Kenyából: HURI, KISII, KIS-MU, NAK-URŰ KÉRI-KO, KENDU, KAP-UT-IR., KAP-SO-UAR, BUT-ERE, KAG,-ERA, RU-IRA, MAND-ERA, ME-RU, RA-MU. Tanganyikában eléggé összefüggő területen találjuk a Kenyából is ismert ME-RU nevet (az egyiptomi hagyományban megőrzött őshaza neve is Meru), továbbá US-ER, US-HETU, KIS-ANGIRE, KINY-ANGIR,I, MG-ERA, ULUG-URU, KILI-MÁN-JA-RO, TA-BORA, NAB-ERA, ARr -USA, SEN-ON-ERA, MANY-ARA, UR-AMBO, MALAG-AR-ASI, URU-WIRA, IGU-MI-RA, MOROG-ORO, BIHAR-AMULO, NG-ARA, MÁSAI neveket.

Ezek a nevek a mai lakosság nyelvén érthetetlenek és éppen ezért számunkra gondolatokat ébresztők. Miért ne láthatnánk a mai Ungar, Hungar nevünk emlékeit az Ungri, Hengeri nevekben; az Ős, ősöm szót a régi hanglejtést megőrző afrikai Us, Usa, Usum nevekben; Hét szavunkat a Hetu helynévben (v.ö. Hetu Moger); Kis szavunkat a Kis, Kissi, Kisu helynevekben; Nagy szavunkat a Nak, Ng, Mg, hangcsoportban; víz értelmű Bor szavunkat a Bur, Bora nevekben; királyt jelentő Kendős, Kende szavunkat a Kendu helynévben; Mező szavunkat Masaiban és miért ne számoljunk a mi Bihar nevünket ismétlő afrikai Biharral?

A Fehér Nílus medencéjében tömegesen találjuk a folyók megjelölésére használt Bor szavunkat BAHR ilyen összetételben mint BUR-TOTU, PI-BOR, BIBI, BORO. Ez utóbbi folyók partján állnak az ilyen nevű városok: BOR, BORU, BAHRI, WUZ, MENA-WASKEI. Mocsár mellett van MESHRA (Mocsár) és PACHALA (Pocsolya). Mindezeket a neveket az amerikai National Geographic Society kiadásában megjelent térképen olvassuk (Afrika. Countries of the Nile, 1963). Adjuk hozzá SZAH-ARA nevét és azt, hogy Szudánban is van MAGRrUR folyó, MONGORO-ORO, MATAR-IR helynév és vannak ilyen magyaros hangzású nevek is mint MURA, TURDA, BUNDÁS, ABU-ZABÁD, TAMB-URA, ABA-URUK, SAATA, LOKA, JOKAU. Ezek a magyaros hangzású, magyar értelmű, vagy egytagú magyar szavakból összerakott délkelet-afrikai nevek nem a puszta véletlennek köszönhetik eredetüket. Ezek bizonyítékok arra, hogy azon a tájon egykoron olyan kultúrnép élt, amely emlékezetét eltörölhetetlenül beleírta magába a földbe.

Ezek a forró égövre sodródott magyarok azonban nem valami szerencsésen választották meg új hazájukat. Olyan helyen szálltak meg, amely ha érkezésük idején még alkalmas volt csiszolt kőkori

életformájukban való megélhetésre, rövidesen kiszáradt, nagy részben pusztává és sivataggá változott. Ez indította őket arra, hogy a folyók völgyébe tömörüljenek, tengerek és tavak mellé húzódjanak, vagy újabb hazát keressenek. Az útvonalat a természet maga jelölte ki: mentek a folyók és vizek mentén észak felé, a Termékeny Félholdon lakó testvéreik területére. Hogy őket valóban a természet, a nap heve üldözte el, sohasem felejtették el. Egy gonosz szellemnek tulajdonították balsorsukat, akit Sütő néven neveztek. Az Egyiptomi Bibliában sokszor történik róla említés, mint aki a víz és nedvesség elűzője, a tűz és láng, a sorvadás és élettelenség megszemélyesítője s a magyarázatok szerint mindez a napra utaló kifejezés (említései: 23m. 17, 108, 171, 198, 205, 207, 216, 257, 299, 315, 324, 337, 367, 426 sk; 632, 642). Ennek a rémség és gonosz fogalmával azonosított Sütőnek nevét két hieroglifával, az S és T jelével írták, amit az egyiptológusok SUT, SET, SOD, SID alakban hangzósítanak, s a szó Szudán nevében SUD-AN: Sütő Hon is megörökítést nyert.

Ahová először összetömörültek, a Vörös-tenger, Eritrea és Szomáli részeire, csak ideiglenes megoldás volt. A szakkönyvek ezt a vidéket összefoglaló névvel PUNTnak nevezik, de értelmét nem tudják. A nevet hat hieroglifa írja (24m. 205): egy négyszöggel jelzett P, alatta egy nyúl UN, a következő oszlopban az N hullámos jele, alatta kétszer a félkör alakú T és legalul a három hullámmal megkoronázott SET hieroglifa: P-UN-Te-Te SET, ami talán Büntette Sütő. Erről az isteni büntetőhelyről ki kellett vándorolni és jobb helyre költözni. Nyomozzuk tovább, hová mentek a délkelet-afrikai magyarok?

88) Ideiktatjuk az eredeti szöveget: The unity ... of the greatest of the ancient civilizations of the world... and the relatively rapid diffusion of the civilization by the same Aryan race... significantly attests the essential unity of the world civilization and its diffusion from one original centre (180m. 175).

87) A mondat trónjeleit így olvastuk: a koronás személy UR, RA; bal fülére egy bot van rajzolva, de nem hosszú nyéllel, hanem csak úgy mint a rovás egyik P-je, mintegy útmutatásul, hogy az trónjelet nem ideografikusan botnak, hanem csak szókezdő hangjával, P-vel kell olvasnunk; nyomban utána következik a király jobb keze AD mozdulatban, amivel az eddig kibetűzött rész AR-P-AD. Ezután a figura bal karja következik a szokásos KARA értelemben; további

feltűnő mozzanat, hogy a személy áll, ami a megelőző KARA befejező részét írja: ÁL, együtt KARA- ÁI, vagyis Király. Végül a király jobb lába fejét abban a furcsa mozdulatban tartja, aminek hieroglifikus hangértéke ERMEN (25m. 57 No. 62 és ugyanott 68 No. 17) viszont másik lábával szabályosan a BE szótagot írja: Ermenben, Armeniben értelemben.

88) A kitűnő egyiptomi szakértő, W.B. Emery megállapította, hogy az észak-egyiptomi (huni) nép etnikailag és kultúra tekintetében azonos volt a dél- egyiptomi (magyar) néppel. Ez csak úgy lehetséges , ha azok közös forrásból származtak. Majd így szól: Modern scholars heve tended to ignore the possibility of conquest and immigration to both regions (északi és déli Egyiptom) from some hypothetical and as yet undisclosed area. But vast tracts of the Middle East and the Red Sea and East African coasts remain unexplored by the archaeologist, so that such a possibility must not be entirely ignored. Indeed, the existence of a third party whose cultural achievements were passed on independently to Egypt and Mesopotamia would best explain the common features and the fundamental differences of the two civilizations (59m. 31). A mai tudomány pontosan az Emery által megsejtett úton jár és talált eredményeket

A MAGYAROK ÉSZAKRA VONULÁSA

Átvonulás Mezopotámiába. - Akik legkorábban felkerekedtek, az eritreai partvidékről indultak el és Arábiát megkerülve, hajóikkal ~ Perzsa-öbölbe futottak be. Ott a Tigris és Eufrátesz torkolatvidéken szálltak partra, azon az akkor még mocsaras vidéken állapodva meg, ahová az árpádiak csak gyér lakosságot telepítettek. Megérkezésük idejét a tudomány Kr. é. 3500 tájára teszi és megállapítja, hogy dél felől jöttek (69m. 48; 161m. 28, 50; 132m. 50; 120m. 28; 113m. 248; 91m. 231; 182m. 273). Tudjuk azt is, hogy a vállalkozók hajókon mentek, a vörös-tenger afrikai oldalán lévő Eritreából indulva el, Szemes napistent tisztelő országukból, ahol a sok szem összetételű helynevet már említettük. A kivándorlókat nappapok vezették új hazájukba (147m. 287), ahol azok megérkezésükkor öt várost alapítottak. Az első és legrégibb városuk ERI-DU, az akkor még mélyen a szárazföldbe benyúló Perzsa-öböl partján állott.

Nevében tó partján lévő földrajzi fekvése tükröződik: ~Uri Tó.~ Második alapításuk a közvetlen közelben lévő UR: ~Úr~ város volt, amelynek romjait ma is Mughernek nevezik A hátralévő három város: A-SM-AR, SAM-ARRA és MADHAR-AYA alapítói is a napisten tisztelői voltak, tekintve, hogy azok nevében is Szemúrra illetve Magúrra történik utalás. Más történetírók ez utóbbi három város helyett URUK, LAGAS és LARSZAMot említik. Uruk a Bibliában Erek, a német kutatók szóhasználatában Warka. Annyit tudunk róla, hogy ötszáz éven keresztül az újonnan érkezők vallási és kulturális központja maradt. Nevében kétségtelenül az -Úri Kő~, azaz úri otthon, árja föld nyert megörökítést. Lagas nevében a Kr. e. évezredekből dokumentálható Lak szavunkat látjuk, összekapcsolva Ház szavunk régies alakjával, =Lakó Ház-, Lakás értelemben. Larszam nevében ismét a napisten Szem nevét látjuk.

A beérkezettek röviddel utóbb további gyarmatokat létesítettek. Ezek között a legnevezetesebbek voltak: S-URU-PPAK, ahol a legrégibb mezopotámiai íróiskola működött, ez volt ~Az Író Papok- városa; NIPPUR vagy NAPUR pedig egész Dél-Mezopotámiában a napvallás központja lett. A gyarmatot összefoglaló néven a napisten SUM-ER: Szemúr. országának nevezték, de hívták ARI-KInek: Úri Kőnek azaz árja országnak és KI ENGIRAnak, azaz ~Hungáriának~ is. Az Árpádok idejében elnevezett Idi-Klat folyó most vette fel Tigris nevét, az Eritreában lévő Tigré tartomány emlékeként, miként a korábbi haza földrajzi neveit - Arki-Ko, Árkai, Szem - duplikálták a megelőzők is.

Fennmaradt annak emléke is, hogy az első telepesek mezopotámiai új hazájukba hajókon érkeztek. Ezt a járművet a régi szövegek írásjelei alapján az idegen tudósok ábécére HEA, HOA, IA, EA alakban írták át, a görög szövegekben viszont AIOS szerepel. Az átírók nem sejtik, hogy itt a magyar nyelv Hajó szavát találják, régi H nélküli formájában, de mivel e hajó le is van rajzolva; megállapítják a, kérdéses szóról, hogy "vízi ház" (water house) jelentéssel bír (129m. III. 166 sk; 2m. 184). Több egykorú kép mutatja e hajók alakját és abból:kiderül, hogy azok kivájt fatörzsekből készültek s mintegy a fa héja úsztak a vízen. Így talán a fának a héja (haja) lehetett Hajó szavunk kialakítója. Az első dél-mezopotámiai király neve nagyon jellemzően EVECHOUS: -Evezős~ s ez is a megérkezés körülményeire utal.

Beros, a dél-mezopotámiaiak saját történetírója munkájából azt is

megtudjuk, hagy a kiindulópont, ahol az utasak hajóra szálltak, Eritrea volt s általában a Vörös-tenger környéke, a Punt. Az Evezős úron kívül az első beérkező csoportban említik OANNES: Honős nevét, később jött AN-NED-UTOS: A Nagy Utas. E délről érkezett magyaroknak az árpádiakkal való egyesülésükig tíz királyuk volt. Neveik közül megértjük AMMEN-ON: A Mén Hon ura; MELAG AR-OS: Meleg Úrős, forró vidékről jött király; EVEDO-R-ANCH-OS: Evező Úr, Honok Őse; KIS-UTH-R-OS:- Kis Út- úrős- király nevét. Szimbólumaik között szerepelt az afrikai oroszlán, amit Magurnak hívtak, továbbá a madár és a kígyó. A beérkezők, ugyancsak Beros elbeszélése szerint, valamennyien magas kultúrájú, szorgalmas emberek voltak, akik partraszállásuk után azonnal hozzáláttak a földek kiméréséhez, házakat és templomokat építettek, kenyér magvakat szórtak és és nemsokára arattak. A Honős OANNES pedig, nehogy az őshazai ismeretek feledésbe menjenek, az utódok számára a gyarmatosok minden tudását leírta egy könyvben, kezdve a világ teremtésével. Ebben a munkában minden benne foglaltatott és Beros történetíró megjegyzése szerint "azóta sem alkotott az emberiség semmi újabb nagyszerű találmányt" (129m. III. 16).

Dél-Mezopotámia e hősi korszakának legkimagaslóbb alakja Uruk város legendás királya, Gilgames volt. Ő a világ első elbeszélő költeményének, az úgynevezett Gilgames-eposznak központi alakja. A király az égi úton utazó Szemes napistentől származott, tőle kapta hatalmát és megbízatását. (89)

Ez a napisten, így szól a mese, valamikor nagyon régen északról (!) költözött délre s az afrikai Eritrea partján szállt meg. A vízözön elől menekült (!), de Gilgames maga már az új hazában született. E fiú címét vagy rangját három írásjel rejtegeti, feloldása és ábécére való átírása vita tárgya. Vajon ISD-UB-AR, GIST-UB-AR vagy D-HUB-AR a helyes olvasás? Az írásjelek tanulmányozói a második és harmadik jel tekintetében egyetértenek, annak feloldása ~Habúr~, amiről tudjuk, hogy az őshazában papot jelentett. Ez már magában is nagy eredmény, mert Gilgames foglalkozását magyar szóval jelöli meg. A bonyodalom az első írásjel körül van, ami egy kígyó rajza s többféle hangértéket jelöl, legtöbbször egy sziszegő hangot: S, SZ, CS. Ha Gilgames pap volt (Habúr)

És a kérdéses írásjel szótagot ír, teljes címe talán ~Őshabúr~ lehetett.

Ami pedig a Gilgames nevet illeti, annak értelméhez egy hetita forrás vezet bennünket, amely az erőteljes fiatal főpapot GIS-GAMAS alakban szerepelteti (74m. 239). Ha e lágyított hanggal (G) írt nevet kemény hanggal (K) ejtjük ki, a Kis kamasz nevet kapjuk. Ez lehetett az ő igazi neve, hiszen a hős szereplése kamasz korában kezdődik s az elbeszélésekben mindig kiemelik fiatalságát, hatalmas erejét; férfikorában is vaskos izmokkal ábrázolják.

Közelebb jutunk Gilgames kilétének és szerepének kiderítéséhez, ha ábrázolását és a vele kapcsolatban fennmaradt írásos emlékeket vesszük vizsgálat alá. A hős legismertebb ábrázolása az a Ninivében talált szobor, amit Botta francia régész rajza nyomán szoktak közölni (ld. 28. táblánkat). A tudósok megállapították, hogy a kép etiópiai típusú embert ábrázol, tehát olyan valakit, aki Eritreából származott, ahol a kaukázusi fehér és az afrikai fekete faj keveredett. Mások úgy vélik, hogy Gilgames, a kis kamasz, talán annak az ősi fajtának maradványa, amely Mezopotámiában a szumírok és szemiták előtt uralkodott. (90)

Bármint is álljon a dolog, a szobor nem művészi alkotás akar lenni, hanem a régibb képírás szabályai szerint valamit közölni akar velünk. Így közeledve hozzá, feltűnik az arcán a két nagy szem (SZEM), a sasorr (OR, UR) és tömött szakálla (KAPES), amik azonnal megmondják egyik minőségét: Szemúr képe ez, vagyis a napisten mása, főpap. A következő feltűnő mozzanat az, hogy bal kezével oroszlánt (MAGÁRU) szorít pozícióban tartott karjával (KARA), csuklóján pedig kör alakú (R, L) karperecet visel, kezét KAP alakban tartja, amivel az oroszlán mancsát (ES) szorítja. Eszerint Gilgamesről a szöveg azt mondja: MAGÁRU-KARA KAP-ES, -Magyarok ura képe ez.~ Jobb kezében egy kígyót tart (eSZ), markát ökölbe szorítja (MA), csuklóján itt is a kör alakú karperec van (UR, RA}, következik karja (KARA), együtt: Ez már a kara (király).

Uruk fiatal papkirályának valami fontos tudás beszerzése végett, nyilván vallási ügyben, vissza kellett mennie eritreai hazájába. Az utat hajón tette meg s utazása negyven napot vett igénybe. A képen hajóban látjuk őt (129m. III. 73), éppen amint evez. A hajó rajza AIU, a hajóban ülő személy fején a hold látszik UD, UT, feltűnik hosszú keze KETE, amint az evezőt EVESU fogja. Ez ennyit mond: AIU UTU KET-VESU, Hajó útja kedvező. A támla nélküli szék, amin ül, csupa

írásjegyből tevődik össze, amit lába BA fejez be. Úgy véljük, itt az Eritreába szót kell valamiképpen olvasni. Van még egy másik figura a hajóban, akinek minden mozdulata írásjel, de azt nem tudjuk kibogozni. Egy további kép (129m. III. 71) elmondja, hogy Gilgames Szemes napistenhez utazott vissza, aki az óceán partján MASU nevű hegyben (UR) lakott. Itt nyilván a MASU-UR: Magyar nevet kell olvasnunk. Ebben az országban a kapukat éjjel-nappal szárnyakkal (MAT) ellátott skorpióemberek (SEREK) őrzik, tehát azok is ~Matsarok~. Fejük felett lebeg egy szárnyas (MAT) korong (AR), amelyből karok (AKARA) nyúlnak ki: itt tehát a Magyarok ura lakik. Mit csinálnak az őrök? A kettőjük közé helyezett hieroglifák elmondják: az ívben hajló jel KAPT, következik a T és több AR jel, ami többesben AR. ak, együtt: Kaput tárják.

A rendelkezésünkre álló dokumentációs anyagból, amint látjuk, megállapítható a lényeg: a Régi Kelet déli feléből Mezopotámiába magyar nyelvű bevándorlók mentek. A költözködők nappapok vezetése alatt Eritreában szálltak hajóra és Arábia megkerülésével, negyven napi utazással a Tigris és Eufrátesz torkolatvidékére érkeztek. Nem egyszerre jöttek, nem inváziószerűen, hanem egymásután következő hullámokban, erőteljes fiatalemberekből álló csoportokat alkotva. Mindnyájan magyarul beszéltek, csiszolt kőkori kultúrával rendelkeztek, írástudók voltak és az égi vallás hívei. Gyarmataikat Uruk város királya egy közös politikai keretbe fogta össze, de ez a gyarmat kezdetben még bizonyos függésben maradt az őshazától. A gyarmatosítás ideje kb. Kr. e. 3500-3400.

Felvonulás a Földközi-tengerhez.

A szűknek bizonyult Punt területéről közvetlenül észak felé is ment egy raj, a Kr, e. IV, és III, évezred fordulóján, s ez a Földközi-tenger keleti partvidékén szállt meg. Az utasok itt is hajókon mentek, ameddig csak lehetett: a Vörös-tengeren felfelé az Akabai-öböl végállomásáig, Eiulathig, s onnan tovább gyalogszerrel vagy szekeres járműveken. Ez az utazás egészen kis csoportokban történhetett és távolról sem keltett akkora feltűnést, mint a Mezopotámiába való bevándorlás és talán éppen azért maradt hátra olyan kevés írásbeli feljegyzés a folyamatról.

A gyarmatosítók a Földközi-tenger partvidékén két országot szerveztek, melyek Kánaán illetőleg Fönícia néven lettek ismertté. Kánaán az Akabai- öböl végén lévő kikötőtől az AIN-MAGHAR nevű város irányában a tenger partján lévő RA-FAig húzott vonal felett terült el. Észak felé a Karmel hegy lábánál futó KIS-HONT folyóig ért, befelé, a szárazföld felé pedig a GENESARET- tóig. Kánaán fölött következett Fönícia, egészen a Libanon hegy lábáig. Területét BER-UTA (ma Beirut) magasságában a MAGORA nevű folyó osztja ketté. A gyarmatosítók mindkét országban a termékenységi vallás követői voltak és istenükként Bált tisztelték.

Magukat ez isten fiainak mondották, illetőleg ez isten országából eredőknek: CANA-AN-I és KINA-HNI: Kan Honi kifejezéssel. Egyes tudósok e nevet Núbia Khent- Hen nevével hozzák kapcsolatba (87m. 226). Az idegenek a jövevényeket eredő helyükre utaló szóval PUNTI néven nevezték Ezt utóbb sokféle alakban írták: Punti, Puni; Pani, Phoenik, Fenni, Fenik, Feniki. A név idővel csak a tengerpart mentében lakókra maradt használatban, akik a föniceiek lettek, szemben a szárazföld beljebb eső részén megállapodottak nevével, akik kánaániak maradtak Noha a gyarmatosok két nemzetté lettek, nyelvben, szokásban és kultúrában nem váltak el egymástól. Ami őket megkülönböztette, főfoglalkozásuk volt. Akik a tenger mellékére kerültek, megőrizték hajós életformájukat és messze ágazó kereskedelemmel foglalkoztak; a szárazföld felé lakók viszont bensőséges földművelést űztek, szorgalmas kezeikkel valóságos Paradicsommá változtatták országukat és azt "tejjel-mézzel folyó" országnak nevezték.

A kánaániak és föniceiek déli eredetét sok mozzanat bizonyítja. Írásuk a rovás- vagy geometrikus írás maradt, mint eredő helyükön, a Vörös-tenger környékén is volt, eltérőleg a környezetükben alkalmazott képírástól. Országukban és annak szomszédságában több olyan földrajzi nevet találunk, amelyek korábbi lakóhelyeiken is előfordulnak. A SUEZ, KURA, IORA és HABUR folyók neve például sajátságosan idézi a Fehér Nílus SUE, KURU, JUR és HABI mellékfolyóinak nevét; a fóníciai SIDON és a kánaáni SODOMA idézi SUDAN (Szudán) és az etiópiai SIDAMO nevet; Etiópiában is van több Bál és Béla helynév, és van ott is egy Názáret NAZARE, meg egy MUGER nevű tartomány, amint van a fönicei- kánaáni területen MAGHAR, MAGORA, MEGARA. Azzal, a magyar népággal, amely

ugyancsak a déli embertartalékból Dél-Egyiptomot népesítette be, a kánaániak és föniceiek magukat mindig rokonnak érezték, közös eredetüknek tudatában voltak és egymással való kapcsolataikat számon tartották.

A kánaáni és egyiptomi magyarok az Ótestamentumban is testvérnépként szerepelnek, a közös MIZRAIM néven. Hogy Kánaán és Fönícia népességének legaktívabb része Délkelet-Afrikából származott, azt a tudósok elfogadott történeti ténynek tartják (87m. 183; 91m. 409). De maga a bevándorolt nép is megőrizte hagyományában déli eredetét, miként azt Herodotos fel is jegyezte munkájában. A mester két ízben is kitér erre a mozzanatra (94m. I. 1 és 94m. II. 153), megismételve feljegyzéseit. Második említése részletesebb és így hangzik:,,Ez a nép saját elbeszélése szerint régebben az Eritrea- tenger partján lakott. Onnan azonban elvándorolt és Szíria tengerparti részén szállt meg, ahol ma is lakik." (91)

A feniceiek és kánaánbeliek ragyogó kultúrát teremtettek új hazájukban, akárcsak a Szumérbe bevándoroltak. Luxusos házakban laktak, örvendtek jólétüknek és élvezték boldog életüket. Magas kultúrájukat az újabb régészeti kutatások minden vonatkozásban megerősítik és az Ótestamentumban róluk hátrahagyott elmarasztaló nemzetképet visszautasítják. Kánaán napjainkban megy át azon a tisztulási folyamaton, amin Mezopotámia már ötven esztendeje túljutott (142m. 99). Hasonló a helyzet Föníciában, ahol sok híres város keletkezett. Legrégibbnek mondják TYRt, amelynek alapítását Kr. e. 2750-re helyezik; nevét eredetileg ZURU alakban használták, amiből feltehető, hogy eredetileg ~Az Úr~ városa lehetett. Övék volt SYD-ON, amiben az afrikai napisten Sütő nevét látjuk a Hon szóval kapcsolatban. Híres városuk volt a mai Beirut, akkoriban még BERU-TA, tehát ,bor' azaz víz mellett levő terület. Ők laktak ARAD városában és több, a magyar fülnek ismerősen hangzó helységben.

A feniceiek hajói a Földközi-tenger minden kikötőjében megfordultak, kifutottak az Atlanti (Óceánra is és kereskedtek északon felfelé egészen a Baltikumig, gyantát, szőrmét, érceket és fűszereket szállítva. Mindenütt amerre kereskedtek, lerakodóhelyeket létesítettek és raktárakat állítottak fel az árucikkek összevásárlására illetőleg az érkezett anyagok tárolására. Ezeken a helyeken kisebb-nagyobb

gyarmatokat is létesítettek s azoknak a személyzete az árucsere lebonyolításával, a raktárak őrzésével és a kikötők karbantartásával foglalkozott. Az ilyen telepek gyakran várral is rendelkeztek és magja lettek egy-egy nagyobb városnak, mint például Karthágó. Ezért nem lehet ötletszerű feltevésnek tekinteni, ha a balti finnek PHINI, FENNI, FENI nevét és a dunavölgyi PANNON (Pan- Hon) nevet a föniceiekkel kapcsolatba hozzuk, amire majd Kelet-Európa benépesítését tárgyalva visszatérünk. (s2)

A Földközi-tenger keleti partvidékére vándorolt déli magyar törzsek egy nagyobb csoportja Szíriában és Anatóliában szállt meg. Szíria a Libanon lábától felfelé az AMAN-OS hegy kiugró sarkáig terjed, ahol a SALU-ARA (ma: Kara-Su) és a SAG-URA (ma: Sajur) vize alkotja a határt. Szíriát a szárazföld belseje felé nem határolja semmiféle természetes földrajzi vonal, hanem nyílt egészen a HAB-UR folyóig, úgyhogy lakosai nem sok ösztönzést kaptak egységes állam kialakítására. Szíria felett, beljebb Anatóliában országépítésre a legalkalmasabb terület a mai Kizil- Irmak folyó nagy hajlásában van, amit akkoriban HALYS néven neveztek. A folyó a Fekete-tengerbe ömlik (ld. 21. 1.).

A Szíriában megtelepedetteket összefoglaló névvel Hét Fiainak nevezték, ami földrajzi eredetükre utal, Etiópiának is ez lévén a neve:- ET-IO~PIA, Hét Jó Fia. Az Ószövetség sűrűn emlegeti a HETH fiait és törzseik számát hétben állapítja meg, neveiket is felsorolja (Joshua III. 10). A nevek jelentését a megőrzött alakban nehéz felfogni. De annyit biztosan meg tudunk állapítani, hogy a hét törzs egy és ugyanazon népnek részei és mindannyian magyar nyelvűek voltak. A törzsnevek nyelvtani felépítése ugyanis egyforma és a magyar nyelv szabályait követi. Mindegyik név végén Törzs szavunkat látjuk, fonetikusan írva, a torlódó R hang kihagyásával, TES alakban. Ezt a szót megelőzi az i melléknévi képző, ami előtt helyezkedik el a tulajdonképpeni név. Az említett hét törzs a következő: HIT-T-i-TES, PERIZ-i-TES, A-MO-R-i-TES, KAN-AAN-i-TES, GIRGAS-i-TES, JÉBUS-i-TES és HIV-i-TES. Egy másik helyen (Genezis XV, 19-21) az Írás tíz törzsről tesz említést, az első hatot úgy adja, mint fennebb, a hátralévő négyet így nevezi meg: KEN-i-TES, KEN-IZ-i-TES, KAD-MON-i-TES és RE-FA-i-M (Olv. 81m. 1). Ezekből a nevekből ítélve, Szíria területén, ahova az emlékek a hét törzset helyezik, a déli eredetű népelem lehetett többségben.

Azok a törzsek, amelyek felvonultak a kisázsiai Halys kanyarulatába,

valószínűleg a szíriai hét törzs gyarmatosai. Hosszú ideig ők is csak törzsekben éltek és azok száma ott is hét volt. Az általuk lakott földet ők is a Hét földjének nevezték, HET-i-TA: =Héti Föld névvel, városuk, ahol királyuk székelt, angolos átírás szerint HATTUS néven lett ismertté, ami nyilvánvalóan a Hét- Törzs összevonása. Ezek a Szíriában és Anatóliában hazát foglalt hetes törzsek utóbb közös király alatt egy birodalomban egyesültek, egyesítőjük azonban nem a déliek sorából került ki, hanem az Anatóliába telepedett magyarokéból, akik neve ekkor már a huni volt.

Bevonulás a Nílus völgyébe. - A pumi néptartalékból a harmadik és egyúttal leghatalmasabb kivándorlás Dél-Egyiptomba irányult, s Kr. e. 4000-3600 között zajlott le (Egyiptom térképét ld. 64. lapon). A nép nagy tömege ment errefelé, miután megelőzőleg már elöntötte Núbiát és Etiópiát. Akik a Nílus völgyében szálltak meg, azok egyik csoportja az I. zuhatag körül MARARA-KA országban állapodott meg, a többiek pedig feljebb, az I. zuhatag és Théba közé eső területet vették birtokba, egészen a Vörös-tenger partjáig. Ismét mások a tengerparton még feljebb vonultak és a Sinai- félsziget déli nyúlványában, a Szuezi-öböl és az Akabai-öböl közötti részen szálltak meg. Ez a honfoglalás hét úr vezetése alatt ment végbe, akik ennek megfelelően HETH AR: Hét úr~ országának nevezték hazájukat. Ezt a nevet viselte a Théba központtal megszervezett déli zóna és a Sinai-félsziget említett darabja is. A bevonulók, akárcsak a Kánaánba és Föníciába igyekvők, valamennyien a termékenységi vallás hívei voltak és istenüket Mén, Bak és azok rokonszavaival nevezték. Kormányuk székhelyét is ~Amén Honnak (AMUN ON) nevezték, melynek másik neve a galambjairól (tubáiról) híres Théba lett. A Sinai terület is a termékenységi isten védnöksége alatt állt, északi tartománya MONI-TA: Méni Ta, a déli pedig a BAKHU: Bak (hona) volt. A két tartományt itt is egy MAGARA nevű vízfolyás választotta el egymástól.

A Dél-Egyiptomba telepedett magyarok magukkal hozták és megőrizték megelőző hazájukban használt szimbólumaik közül a hosszú csőrű hangyászt, az oroszlánt és a nagy szárnyú sast. Déli vonatkozású szimbólumot kapott a folyton íróasztala mellett ülő Tudó (Toth), a pávián majmot t.i., amelyet a fenekén lévő két vörös folt jellemez. A déli hazából eredt a királyi törzs neve is: Mén. Ezek a bevándorlók sohasem felejtették el földrajzi eredetüket s ennek megdelelően az etiópiabelieket vérszerinti rokonaiknak tartották,

azokat említve sohasem tették a nevüket író hieroglifák után az "idegen" értelemmeghatározót (87m. 92). Különösen a TA-NA: -Nagy Tó~ környékét emlegették, amelyhez korábbi lakóhelyük legszebb emlékei fűződtek. Herodotos feljegyzései szerint a nép Etiópiában hátramaradt részlege is megtartotta emlékezetében a rokonságot és Egyiptomról úgy vélekedtek, hogy az nem más, mint az etiópiaiak gyarmata (152m. 510). Az egyiptomi és etiópiai nép kapcsolata nem is szakadt meg idők múltával sem. Az egyiptomiak az ott megszokott fűszerekért, drágakövekért, tömjénért és párducbőrért időnként vissza-visszatértek, kockázatos utazásokat vállalva. (93)

Ha már most térképre vetítjük a ponti magyar néprajok északra vonulását: Mezopotámiában, a Földközi-tenger partján és a Nílus völgyében való letelepedésüket, megállapíthatjuk, hogy Kr. e. körülbelül 3500 táján már mindenütt elérkeztek az árpádi magyar gyarmatok és államok közvetlen szomszédságába. A Termékeny Félhold két lenyúló sarkában egymással farkasszemet néző királyságok keletkeztek és közöttük a viszony egyre kényesebbé vált. A Régi Kelet egyetemes történetében idegmegfeszítő pillanat volt ez, mert rövidesen sor került az azonos fajú és azonos nyelvű két nép egységének fegyveres erővel való kialakítására.

89) A napisten nevét a szakemberek többféleképpen olvassák: SAMAS NAP ISTIM: Szemes Nap Isten: SIT NAP ISTIM: Sütő Nap Isten; PIR NAP ISTIM: Piros Nap Isten. amint 129m. III. 44. oldalon írt jegyzetében olvassuk. Akárhogyan forgatjuk a dolgot, mindig magyar értelem keletkezik.

90) Maspero írja: One would be inclined to regard it as representing an individual of a different race, a survival of some very ancient nation which had keld rule on the plains of the Euphrates before the arrival of the Sumerians or Semitic tribes, 129m. III. 57.

91) Kánaán és Fönícia lakosságát egyes tudósok a Kaukázusból és Iránból eredeztetik, mások viszont a délkelet-afrikai bevándorlást hangsúlyozzák (147m. 298). Az igazság az, hogy a lakosság kettős eredetű: előbb érkeztek a kaukázusi központból ideirányított árpádi magyarok, ezután , a Vörös-tenger mellől felkerekedett déli magyarok, amint ez a folyamat az egész Rögi Keleten általában ugyanilyen módon zajlott le. A kettős eredet a művészetben, a kétfajta

írásgyakorlatban, a kettős királyságban is megfigyelhető. A vélemények tehát nem állnak egymással ellentétben, hanem egymást kiegészítik, csak éppen megfelelően kell azokat fogalmazni

92) A föniceieket, mint kezdetben minden ókori népet, jó darabig szemitáknak tartották. Ezt a véleményt az újabb történetírás elejtette (120m. 95, és 181. római 5). Utóbbi helyen idézett szerző szerint a feniceiek "árják, fajukban. beszédükben és írásukban egyaránt" Mi egy lépéssel továbbmegyünk és azt bizonyítjuk, hogy a feniceiek és kánaánbeliek magyar nyelvű népek voltak.

93) A XII. dinasztia idejéből származó egyik jelentés leírja, miként utaztak vakmerő vállalkozók Pontba. Az utasok a Vörös-tengeren mentek, útjuk nehéz volt: NEHES IT, hajójukat tépték a habok: TEPNEK HEBET (87m. 154 sk; 129m. II. 364 sk). Egy másik hasonló célú utazás szárazföldön történt és az utasok az etiópiai Nagy Tó királyának, TO-NOT-IR, országába igyekeztek. Útvonaluk egy ROHANU folyó völgyében vezetett (a mai RAHA valóban a TANA táján ered) és leírásukból a nem-magyar tudós ilyen részleteket közöl az eredeti fonetikát követő átírásában: ODA HALT, ADA BEHALT: .Oda hajt, oda behajt. (129m. 11. 362).

A MAGYAR-HUN TESTVÉRISÉG KIALAKULÁSA MEZOPOTÁMIÁBAN

"Ott, hol a tó (Perzsa-öböl) Hungarok Kaldeájába harap és agyagos, hamar agyagba dug gabonát háborúra. Jöhet a' má', gyühet a' má! Hamar kel a mag; bearatta. Kis magyar királya, a keleti, hálából belátta, aratóé immár e hon, kié joggal." Így írjuk át mai helyesírásunkkal azt a régi feljegyzést, amely a magyar-hun testvériség kialakulásának egyik fontos filmkockáját örökíti meg az egykori Dél-Mezopotámiában. (94)

Más feljegyzések, amelyek még az ékírást megelőző képírás módszerével készültek, további mozzanatokat hoznak tudomásunkra, amelyek tartalmuk szerint sorba rakva, szinte megrázó erővel elevenítik meg előttünk a lejátszódott eseményeket. Előttünk áll például az az üzenet (ld. 28. táblán, fent balra), amely így szól: MAT-AR UT-ORR URAK. KAT-ANA-K. KAT-TA-ONK URO S-aB-A.S, -Magyar útúr urak. Katonák. Kettőnek orra sebes. (95)

Egy másik képen (129m. III. 33), oroszlánt látunk, hátába lándzsa van szúrva és az állat vérét okádja. A képét az állattal szembefordulva olvassuk. A szöveget kezdi a vér VER, folytatja az oroszlán MAGÁRU, a lándzsa hegye a nő jele ANA, az állat előretolt testrésze KHAT, az egész hangzósítva: Veri magyar a hunokat. Ez a kép Nimrud városából való, tehát már elég messze fent csatáztak a magyarok az árpádi hunokkal. Egy további szöveg a Babilonért folyt csatáról szól. Ezt mások olvasták el (129m. III. 55), mi angolból fordítjuk vissza magyarra: "Bábel fiai madárhoz hasonlítottak és a madárfogó te voltál. Megfogtad őket hálóddal, bezártad őket és megtisztelted, hős NYERŐ!" Itt úgy látszik, hogy a bejövő magyarok vesztettek csatát.

A változó sikerrel folyó küzdelem során az a vélemény alakulhatott ki, hogy egyik fél sem tudja a másikat megsemmisíteni, ezért okosabb dolog, ha egymással kibékülnek, barátságot kötnek és közös erővel építik jövendőjüket. Ez az értelme egy következő okmánynak (ld. 28. táblánkat, alul). A képen három embert látunk, írásjelekből vannak felépítve és nagyban tárgyalnak. A két szélső figura egyforma, a középső, amelyik eltört lábbal szerepel, más. A jelenet kézfogást ábrázol, amiről tudjuk, kibékülést, barátságot jelentse A képírásos szöveget így olvassuk: EGY-ES-KETEK: ANUR Sa MA S-AR ANUR-AKARA. URUK TART aB-AR-RA-T-Sa-G, Egyezkedtek: -honúr és a magyar honurak ura. Örökké tart a barátság- (97) Jó volna tudni, mit tartalmazott az egyezség és milyen politikai képletet írt elő az örök barátság. Egy további képírásos okmány (129m. III. 17) valamelyes feleletet ad a kérdésre. Az emlék Nimródból való és a szokásos halembert ábrázolja, a gyarmatosítókat, akik a legenda szerint a vízből úsztak a partra. Az álló alak jobb kezét mutatásra emeli, balkezével az ONK táskát tartja, egész teste írásjelekből áll. A figurával szembehaladva, a kezekkel kezdjük az olvasást, felülről lefelé haladva: ES UR-EK-RA Ma-ONK. M-UT-AR OR-SZAKÁLL 2 UR-AN-eS MAT-ABo, Ez örökre miénk. Magyar ország áll 2 úrhonős matjából (honából). (98)

Úgy látszik tehát, az árpádi honősök és az Eritreából bevándorolt honősök egymással mint egyenrangú szerződő felek megegyeztek, közös magyar országot alkottak. A következő kép (129m. ILI. 6) a Ninive körüli Korszabadból való és nagycsőrű állatfejjel rajzolt szárnyas emberalakot mutat, aki két kezében szimbolikus tárgyakat tart. Így olvassuk: MAG-AR-EK CS-AR-MATA. ESER-RA ANK Ma-AR URA ÖNURAK ON-AB-BA, átírva: -Magyarok gyarmata. Ez a Ra annak már

ura hun urak honában. -(99)

A bemutatott képírásos okmányok szövegét természetesen nem lehetett mindig filológiai pontossággal elolvasni. Idővel talán e téren jobb eredményekhez juthatunk és a nyitva hagyott kérdéseket is megoldhatjuk. A jelen állapotban azonban, támogatva az erősen sugalmazó képektől, annyit mégis kétségtelenül megállapíthatunk, hogy Mezopotámiában a kaukázusi és iráni eredetű hunokkal a haboshoni eredetű magyarok a kezdeti harcok lezajlása után ténylegesen életközösségre léptek, megalkották a magyar-hun testvériséget. Mindnyájukat átfogó közös politikai szervezetet hoztak létre és hovatovább közös erővel a Régi Kelet felső részét egészen a Földközi-tengerig egységes birodalommá szervezték. Az ősidőkben kötött örök barátság mindvégig a magyarul beszélő népek államesze méje maradt és hol az egyik, hol a másik városállam valósította meg. Ez a későbbi folyamat már a történeti kézikönyvekből is figyelemmel kísérhető.

A szakemberek az egész mezopotámiai terület első összefogását Kr. e. 3000 táján Uruk város érdemének tudják, ahol a legendás Gilgames székelt. Utána Úr város vette át a vezetést. A következő egyesítő az okos UKUS patesi volt, aki az "Íj és Nyíl Országban" uralkodott. Az íjjal és nyíllal felfegyverzett harcos hieroglifikus jel és értelme "magyar" (MASA-UR, 25m. 47 No. 82). Fia és utóda LUGAL ZAGGESI folytatta apja politikáját és ő lett a negyedik egyesítő, az egész Termékeny Félholdat uralma alá hajtva "napkelettől napnyugatig." A LUGAL szó írásjegyei, már mondottuk, az ‚előkelő' szót írják és tudjuk, hogy a király főműve az egyesítés volt, következésképpen a király igazi neve, illetve címe: Előkelő, az egyesítő. Az őshazai magyar államesze me ötödik megvalósítója egy fattyú gyermek volt, aki Istar termékenységi istennő egyik szép papnőjétől született. Ezt a királyt a szakkönyvekben Sargon néven tartják nyilván, de eredeti írásjegyeit így írják át ábécére: SARGUNI SAR ALI. Ha ez az olvasás pontos, az első szó helyes hangzósítása nyilván aS-AR-HON-I::.Az Úrhoni, vagyis Iráni, Következtetésünket igazolja e király egy másik megjelölése, amikor azt mondják róla AZ-UP IR-ANI: ~Az apja iráni-.

Waddell szerint ez az uralkodó volt "az egyik legünnepeltebb árja császár" (181m. 64), ami tökéletesen egyezik a mi megállapításainkkal. Nevéhez sok legenda fűződik. Kr. e. 2000 táján a keleti magyar

birodalom egyesítése a III. Úr-dinasztiának jutott feladatul, amely Úr városában székelt. A dinasztia megalapítója az Úr-nemből származó UR-NAMMU király, más néven UR ENG-UR: ~Hungár Úr~ lett. Az örökség a Kr. e. 18. században Babilonra szállt, egy Hun Úrhabra, HAM-UR-ABUra, akinek nemzetisége felett szintén sok vita folyt, akárcsak Sargoné felett. Utána KOSA, KASSI néven a Kus vagy Kos szimbólumú népágból került uralkodó Babilon trónjára a Kr. e. 16. században s mintegy ötszáz évig tartott szerepe. Ekkor, és nem korábban, kezdődött a keleti magyar népek vezető szerepének meggyengülése, miután a sivatagból beszivárgó idegen népelemek birtokba vették a magyar alapítású Asszír városállamot és a Kr. e. 13. századtól a Kr. e. 7. századig mérhetetlen szenvedést zúdítottak a magyar népekre és felidézték bukásukat és kivándorlásukat.

TESTVÉRÜLÉS A FÖLDKÖZI-TENGER KELETI PARTVIDÉKÉN

Kevés adat világítja meg, mi módon ment végbe a hun és a magyar népág egyesülése a Földközi-tenger keleti öble körül, Kánaánban, Föníciában, Szíriában és a Halys hajlásában. Egy-két kivétellel talán itt nem is került sor komolyabb fegyveres összetűzésre, hiszen ezen a tájon a betelepedés idején még nem volt törzseken felülálló szervezett katonai és politikai hatalom. Annyi mégis megállapítható, hogy a hun és a magyar elem összefonódása itt is megtörtént (ld. a 21. oldal térképét).

Ezt a folyamatot a hetiták esetében követni is tudjuk. Ezek nemzetté való összefogása Kr. e. körülbelül 1900-bon, a Halys kanyarjában kezdődött, ahol az Árpádok gyarmatosító politikája révén megelőzőleg már valami katonai-politikai mag kialakult. Az első szervezkedésre vonatkozó okmányokból a kutatók két nevet elemeztek ki: a király (UR), PITKHANA nevét és fia és utóda AN-I-TAS király (úr) nevét (81m. 19, 216). Az elsőben a helyes hangzósítás bizonyára Árpád hona, a másodikban a -Huni törzs ura- nevet eredményezi s mind a kettő a Kaukázus vidékéről gyarmatosító északi magyar népág szokásos megjelölése. Szó van arról is, hogy ezek az egyesítők a szintén szervezkedésben Lévő déli eredetű Hét Törzs: HET-TUS (angolosan HATTUS) várát egy éjszakai rohammal bevették és a földig lerombolták (26m. 83). Ezután azonban a Halys kanyarban lezajló eseményekről mintegy kétszáz esztendeig hír nélkül vagyunk.

Bizonyára újabb gyarmatosokra volt szükség, hogy erőben megnövekedve, a politikai egyesítés ügyét ismét napirendre tűzhessék.

Amikor a források Kr. e. 1740 táján megint híreket szolgáltatnak, már befejezett tényeket hallunk. Egy katonakirály, név szerint TABAR-NAS: Tábor Nagy (Kr. e. 1680-1650) hét tartomány ura s azokba fiait és rokonait küldi helytartókul. A hét tartomány, illetőleg az azokban lakó hét törzs összefogása fegyveres erővel történt meg s kormányzásukat a király és szűkebb köre parancsuralmi módon végezte. Az egyesítő Tábornagy fia a konszolidálódó helyzetnek megfelelően a Hét- Törzs-Ura trónnevet viselte, amit angolos átírásban HAT-TUS-IL (L= R) alakban találunk a kézikönyvekben. Amint a Halys hajlásában ez a Hétország megalakult, azonnal terjeszkedni kezdett délkelet felé, hogy a Szíriában lévő másik Hétországot is bekebelezze. Ez az esemény nem várathatott magára sokáig, tekintve, hogy a két területet röviddel utóbb közös névvel KAT-TU, KAT-TI: -Kettő- vagy talán helyesebben Két Ta~ (Két ország) néven emlegetik s az így létrejött birodalom jelvénye a kettős sas lett. A Katti névvel párhuzamosan azonban mindkét országban továbbra is használatban maradt a Hét-i-Ta név. A kézikönyvek ezt a nevet is eltorzítva és helytelenül Hittit grafikával írják, a korábban használni szokott és a valóságnak megfelelő Hetita alak helyett.

A Katti Birodalom a Kr. e. 14. század folyamán két további hun eredetű törzsszövetség bekebelezésével bővült. Az egyik a Tigris és Eufrátesz felső folyása között lakó HURI vagy HOR: Úri, Úr nép volt, a másik a tőlük nyugatabbra lakó MITANNI. A bővüléssel a Katti Birodalomban a hun részleg úgy látszik annyira megerősödött, hogy vezető szerepe véglegesen biztosítást nyert.

A huri és mitanni törzsek történetéről nem sokat tudunk. Ők a Kaukázus vidéki ősi otthonból, közelebbről a Van- tó környékéről, Kr, e. 2000 táján kerekedtek fel és lassú mozgással a következő századok alatt elérték azokat a területeket, ahol a történelem figyelme először rájuk terelődött. Egymással szoros barátságban éltek és politikailag is közös államszövetséget alkottak. Mindkettőjük nemzeti szimbóluma a hunok által másutt is használt hegedű volt (91m. 729), amely mint említettük az Égető kifejezés írására szolgált s a napisten egyik fajta megjelölése volt. Bizonyára a nagy hegedű-nép részének, "húrjának"

képzelték magukat, amely szóval Húr nevük összecsengett. Ez a Húr, Hor név azonban csak az Úr helyi változata lehetett. Országukat HOR-i-TA: Úri föld nevezték, királyuk lakóhelye UR-HOI: Úr helye, annak nagyobb környéke viszont az UR-HENA: Úr hona volt. Földrajzi eredetük, népneveik és helyneveik értelme alapján, valamint abból a körülményből, hogy ragozó nyelvet beszéltek (40m. 60; 2m. 184), a húri = úri törzsekben kétségtelenül magyarul beszélő népágat kell látnunk. Csak így érthető, hogy amidőn a Kr. e. 14. században beletagolódtak a Katti Birodalomba, rohamosan egybeolvadtak annak népével és semmi nyom sem maradt arról, hogy valaha is különböztek volna tőlük.

A Mitanni nevet megadott formájában ezidőszerint nem tudjuk értelmezni. De földrajzi eredetük s az Úr-törzsekkel való sorsközösségük aligha hagy kétséget afelől, hogy ezek is magyar nyelvű törzsek voltak. Egyébként, mint az összes magyar népek, magukat ők is ARIYA fajtájúnak mondották (182m. 14). Kilétükről a homályt eloszlatja egy tőlük eredő pecsét szövege, amely szó szerint mondja: Magyarok ezek Arméniából, Árpádok országából. (100)

A halysi magtájról megszervezett Katti Birodalom legnagyobb kiterjedése idején a Fekete tenger közelségéből lenyúlt a Sinai-félszigetig, kelet felé pedig az Eufrátesz és Habúr folyóig. A Birodalom egy ízben, Kr. e. 1600-bon, villámháborút vezetett a tőle messze eső Babilonba. Ebből az a 'benyomásunk, mintha a katti királyok az Árpád által gyarmatosított összes területeket egybe akarták volna foglalni, a Tigris folyótól az Északi (Fekete) és a Nyugati (Földközi-) tengerig bezárólag, mint tette volt korábban a mezopotámiai magyar-hun ország, amely éppen ebben az időben - Kr.. e. II. évezred közepén - vesztette el nagyhatalmi állását. Ez a Katti Birodalom" a magyar mesék Heted Hétországa, a Régi Kelet harmadik nagyhatalma volt s Babilonnal és Egyiptommal mint egyenrangú fél tárgyalt. Tündöklő pályafutása időszámításunk előtt 1190 táján hirtelen véget ért, amikor a hetita főváros eddig még világosan ki nem derített körülmények között egy éjszakán elpusztult és a lakosság a fennsíkról szétfutott. A Szíriában élő másik hét törzs ezután visszavette hajdani függetlenségét és egy laza konfederáció keretében folytatta életét, hol az egyik, hol a másik törzs vezetése alatt. Ragyogó kultúrájukat és állami létüket mintegy félezer éven át, Kr. e. kb. 740-ig megőrizték.

A kétféle Hétország hun-magyar birodalommá való összefogása lehetővé tette a magyar elemek további észak felé való terjeszkedését. Ennek kapcsán a MAZARI, MUZRI: Magyar név Szíria felett is tekintélyes területek megjelölő neve lett (129m. VI. 156). Az ország kettős, hun és magyar jellege lépten-nyomon kiütközött. A ránk maradt rajzos ábrázolásokon kétféle embertípust látunk, az egyiknek egyenes az orra, a másiké hajlott, sasorr. Szimbólumaik között szerepelt az északiak botja és szarvasa, meg a déliek oroszlánja. Egyidejűleg használták a hunok kaukázusi képírását és a magyarok haboshoni rovásírását, mely utóbbiak közül néhány írásmintát korábbi fejezeteinkben bemutattunk. Volt egy harmadik írásrendszerük is, a Mezopotámiából terjesztett ékírás, a régi szumír uralom hagyatéka. A katti királyok trónnevei között találunk kettőt, amely a hunokra utal és kettőt, amely a magyarokra utal. Ezek a HONT-IL-IS: Hon Úrős (L = R), illetve MA-UR-S-AR: Magyar ősúr nevek. Bizonyára az utóbbiakhoz kell számítanunk még az AMMUN-AS: A Ménős nevet is. A felsorolt mozzanatok arra engednek következtetni, hogy a kezdeti hun parancsuralom után a hun és a magyar ág a teljes jogegyenlőség alapján egymással testvéresült és így alkotott közös hun magyar nemzetet.

A korunkra maradt katti királyi pecsétek egyik- másikának hieroglifikus feliratát megközelítő pontossággal olvasni tudjuk; ezek a szövegek további bepillantást engednek a hetita gyarmatok életébe. A bemutatott első pecséten (29. táblán az F jelzetű kép) ez áll: S-AR-MATi Ki-RA-L TIS OR-SZEKe, Gyarmati király tíz országa. (101)

Két másik pecsétet (29. táblán a C és G képet) az ismétlések elkerülése végett csak hátrább, más összefüggésben elemezünk. Egy további pecséten (29. tábla, E) a katti királyt látjuk, amint éppen imádkozik (81m. 198). Szövege is azt írja, mert így szól: =Árpád imádkozik most. (102)

Ezek a szövegek annyiban egészítik ki meglévő ismereteinket, hogy a katti dinasztiát a kaukázusi Árpádok leszármazói közé sorozzák, vagyis megerősítik a hun elem irányító szerepét a két magyar nép szóban lévő területén történt testvérülésben

94) Idézetünk részlet abból a töredékes okmányból, amelyben Kramer professzor a vízözön meséjét olvassa. A szöveget a professzor eredeti

fonetikával adja ábécés átírásban (114m. 98). Mi nem változtattunk az átíráson, sem a szótagok sorrendjén, hanem egyszerűen másképp tagoltuk azokat szavakba és a szükséges helyen kitettük a szókezdő H hangot. A professzor átírásához megjegyezni valónk csak annyi, hogy mi a 7-es sorszámot jelentő írásjelet nem ideogrammnak tekintjük, hanem a HET hangcsoport jelzésének, ami a ,jöhet' és ,gyühet' szavak írására szolgál. Hasonlóképpen nem tekintjük értelemmeghatározónak az 5. sor elején álló GIS (Kis) és a 7, sor elején álló UR, AR írásjelet. Szerintünk ebben a szövegben, legalábbis a közölt sorokban, nem a vízözön meséjét találjuk, hanem a szokásos gyarmatalapítást, amely kenyérmagvak elhintésével és házak építésével szokott kezdődni, mint ezt több történikus leírja, köztük maga Kramer professzor is.

95) A képírással írt okmányt így elemezzük: a hal M alakra rajzott eleje MÁT, szeme AR, a nyakán lévő két párhuzamos vonás UT, orra OR, a három ovális jel többesben ÚR- ak, eddig: Magyar útur urak, szóval bevándorló emberek, utasok. A kéz KAT, a hal ANA, a kéz alatti ék EK: Katonák. A másik kéz KETE, a kezében lévő táska ONK, lejjebb merőleges helyzetben rajzolt ovális URU, mellette kis kör S, a láb AB, a láb mögött fegyver AA, a hal hegyesszöget alkotó farka S: Kettőnek orra sebes. A kép rajza a bekötött orral, eltört lábbal balesetet mutat; sugalmazza a szöveget.

96) A hieroglifák tankönyve szerint kezet fogó két személy ábrázolása barátság (friendship) fogadását jelenti (25m. 51 No. 1). Két személy egymáshoz kötözése a mezopotámiai képírásban is "friendship'", v.ö. 129m. ILI. 59, ahol Gilgames és ellenfelének összeláncolásáról van szó barátságkötés céljából.

97) A jelek feloldása: a szélső figura nyitott szája bármilyen szájjal történő cselekvést írhat, elsősorban evést: eszik, evett, egyen szavak valamelyikének első szótagját kell tehát választanunk; itt a szöveg az EGY hangcsoportot kívánja. A fej alatt lévő apró karikák az S jelét írják, azután a két kéz KET.ek jön, eddig tehát: Egyezkedtek. (De úgy is lehetne olvasni, hogy ,veszekedtek. A hal az ábrázolt módon (H)ANER, villás farka Sa, a középső figura fejdísze MA, alatta S és a gomb AR, tehát: Honúr s a Magyar. Majd hátának HANER és karjának AKARA értelme következik: Honurak ura. A középső figurán e tört láb felett két ovális jel többes számban UR.uk, az eltört rész TART, a láb AB,

kétszer az ovális jel AR-RA, utána fekvő jel T, mellette kis kör Sa, a frakk felé eső rész talán a hátralévő G: Örökké tart a barátság.

98) Az írásjelek feloldása: a jobb kéz mutató mozdulata ES, EZ, a karperec UR, a karjával alkotott ék EK, balkarján a karperec RA, a marok Ma, a kézben tartott ONK szimbólum: Ez örökre miénk. A halember sapkája M, kopoltyújának vonásai UT, szeme AR, orra ORR, szakálla SZAKÁLL: Magyarország áll. Az övből kiálló két vonás 2, az öv UR, a hal AN, a farka eS, a tollakból alakított szárny MAT, a láb ABO: Két úrhonős matjából.

99) jobbkarját így olvassuk: amit a markával fog MAG, a karperec AR, a karjával alkotott ék EK, óriási csőre CS, szeme AR, fején levő tollak MAT, eddig: Magyarok gyarmata. A nyakán lévő dísz alakja ESER, felső karján karika RA, balkezében az ONK szimbólum, marka Ma, karperece AR, öve UR: Ez a Ra annak már ura. Szoknyáján lefelé haladó jelek többes számban HONURAK, e szoknya szélén haladó ugyanolyan HON jelek, két lába AB-BA: Honurak honában.

100) pecsét képét közli 81m. 192. A szöveget jobbról balra haladva A szárnyas napkorong MAT-AR, alatta KEZEK: Magyarok ezek Az arc AR, az alak szárnyai MA. nőiessége NU, lába ABU: Arméniából. Az oldalon álló két figura arca AR, fülükhöz illesztett bot PAT, karja AKARA, alsó testük SEG, lábuk ismét ABU: Árpádok országából. Az írás további részét megközelítőleg sem tudjuk kivenni.

101) A pecséten a szárnyas szimbólum felső kis karikája S, alatta a nagyobb karika AR a két MAT szárny MATI: Gyarmati. A középső tengelyben lévő hegyes kő Ki, a rajta lévé gyűrű RA a láb L, mint hetita használatban mindig: Király. A jobbra és balra szimmetrikusan elhelyezett dísz THISZ (10), a szélső kombinált jel OR.Sz.AG: Tíz országa

MAGYAR-HUN TESTVÉRÜLÉS A NILUS VÖLGYBEN

A nem-magyar történetírók is abban összegezik az egyiptomi történet megnyitó szakaszát, hogy "ott a történeti idők hajnalán egymással vetélkedő két királyság alakult ki, északon az egyik" délen a másik, de mindkettőben ugyanabból a fajtából eredő királyi család és előkelőség kormányzott, akiket a hagyomány egyformán a Horus

követőinek tartott." (103)

Ha a görögös Horus szó helyére az eredeti hieroglifák angolok által készített KHERU átírását illesztjük és annak kiejtését magyar grafikával írjuk le: ~király~, azt is világosan látjuk, hogy a két nép nemcsak azonos fajtájú, hanem azonos nyelvű is volt. Ezt a körülményt egyébként az okmányok folytonos idézgetésével már korábban is megállapítottuk, de célszerű több alkalommal is hangoztatni. A hunok, akik északról hatoltak be a csőalakú hosszú folyó völgyébe, annak a Deltától Théta környékéig terjedő szakaszát vonták ellenőrzésük alá. A Delta neve Bothon volt, nyilván Árpád hona, az alatta Thébáig nyúló részé Esthon, s az északi király címe ennek megfelelően -Bothon és Esthon ura-. A magyarok délről indulva, a Fehér Nílus völgyében terjeszkedtek észak felé s amidőn fajtestvéreik szomszédságba érkeztek, a Thébáig terjedő alsó szakasz urai voltak s királyaik a -Hét úr- és -Nagy úr~ címet viselték (ld. a 64. oldal térképét).

Mind a két királyi ház, a hun és a magyar, egyformán céljának tekintette az egész Nílus-völgy feletti uralom megszerzését. E cél megvalósítására az újabb kutatások szerint előbb az északiak tettek kísérletet. Próbálkozásuk azonban nem járt a várt eredménnyel, ellenben felidézte a déliek haragját, akik hatalmas bosszúálló hadjáratot szerveztek és annak keretében északot lerohanták. Így a déli magyarok lettek a két egyiptomi ősi királyság egyesítői, a világtörténeti jelentőségű mű megalkotói. Az egyesítés Kr. e. 3400-3200 táján zajlott le. Régebben e dátumot ezer évvel korábbi időre helyezték, de a feltételezést az újabban végzett radiokarbon mérések nem igazolták. A ma elfogadott keltezés hitelesnek látszik és egyezik a déliek általános északra vonulási idejével. Az egyesítés idején Észak-Egyiptom királya az Árpádok családjából származó Ősúr (Osiris) vagy Hun Úrős (Onuris) volt, Dél-Egyiptomé pedig Ménes, a Mén vagy Mén Ős. (104)

A déli magyarok jól átgondolt terv szerint hét (egy más adat olvasása szerint hat) sereggel indultak történeti hivatásuk teljesítésére és azokkal három főirányból egyszerre rohanták meg a Delta alatt hosszan elnyúló hun gyarmatot, Esthont (ld. Egyiptom térképét, a 64 oldalon). A délen támadó seregek a hunokkal Théba térségében ütköztek meg. A második seregcsoport a Vörös-tenger partján előbb északra vonult, azután derékszögben nyugatra fordult és a sivatagon

átkelve, a Nílus völgyét A-HN-AS: A- Hun- Ős váránál érte el. A harmadik seregcsoport a Hét Úr Sinai félszigeti birtokain gyülekezett, a Mén-i-Ta és Bak-(H)on vidékén, ahonnan a Magyarok (MAHARAH) útján haladva, közvetlenül a Delta alá kanyarodott. A háború gyors, döntő és véres lefolyású volt. A vele kapcsolatos történetet több egykorú okmány világítja meg, amelyek titkát az egyiptológusok ez idő szerint még nem tárták fel, úgyhogy e becses kútfőket mi értékesítjük először. (105)

A tudósok más emlékekből eddig annyit állapítottak meg, hogy az egyik legvéresebb ütközetet Théba felett, DENDERAH: Tündérek völgyében vívták meg s a déli királyra utalva, KHADE NETER: ~Nagyúr csata~ néven tartották nyilván. (106)

A király vezetése alatt a főhaderő a déli és északi szárny között, középütt haladt, a Vörös-tenger partján s azután a sivatagot átszelve, a Hunős várára tört, miként említettük. Útja mentén, a Kuseír és Koptos közti karavánút déli oldalán, a mai Wadi-el-Qash egyik sziklájába feliratot vésetett be. A felirat (30. táblánk B képe; 59m. 47) két elemből tevődik össze és mindkettőn jobbra néző madár áll, amely a KHERU: Király szót írja. Az első elem alatt lévő négyszög a hieroglifikus Pé (25m. 94 No. 38). Ennek alsó vonalába egy második vonal van bekarcolva, amelynek két vége megállapítható és közepét kis merőleges szeli át. Ez az egy merőlegessel átmetszett vízszintes vonal a T'ET: Gyütt, Jött hangcsoportot, illetve szót írja (25m. 94 No. 14). A sziklarajz első eleme tehát ezt üzeni az utókornak: -Király bégyütt.~ A második elem ismét a Király szóval indul, folytatja az első részén berácsozott négyszögletű keret, ami SEREKH: Sereg néven volt ismeretes (59m. 106).

Az emlék a király seregéről azt írja, amit a négyszög felső regiszterében egyetlen hieroglifa mond. Ezt a jelet az idő eléggé megrongálta, de két párhuzamos vonala mégis kivehető, amit két vagy három helyen kis merőlegesek kötnek össze, mintha mi egy vasútvonalat akarnánk jelezni a sínek és a köztük lévő talpfák megrajzolásával. Ha ez valóban így van, akkor ez az írásjel az út fogalmát jelenti, amint ezt az egyiptomi szakértőktől tudjuk, akik az ilyen hieroglifát UAT: Út alakban hangzósítják és neki út értelmet tulajdonítanak (a road, a way, 25m. 75 Na. 49). Eszerint a második szöveg ennyit mond: Király serege útja. E sziklafelirat tehát megerősíti,

hogy a király a haderő zömével valóban a két szárny között haladt és magyarul írta hadinaplóját. Az egyesítés alkalmával lezajlott második nagy ütközet, bizonyára a döntő, a Delta alatti hun főváros, Hon terében történt meg, ahol a magyarok a hunok seregeit bekerítették és Ősúr hun királyt fogságba ejtették. Egyik okmányban (képe a 30 táblán E alatt és 59m. 51) erre nézve ezt olvassuk: -Csatára ment a magyarok vezére. Ősurat Honában (‚várában') Magyar bekerítette. (107)

A hun király elfogott testőreit és csatárait ott azon nyomban felakasztották, amint ezt Ménes király buzogányára vésett képírásos szövegből (59m. 43) megtudjuk. Ezen a képen a felső rekeszben akasztófákon függő döglött madarakat látunk és az akasztófák tetejére írt írásjelek elmondják, kik a kivégzettek =Estúr testőre. Estúr csatára. Úgy látszik, a hun király elfogásával a tulajdonképpeni hadműveletek befejeződtek s a Delta (Bothon) területének megszállására nem került sor. Fontosabbnak tartották, hogy az anyagi javakat összeszedjék és elhurcolják. Az adatok szerint a magyarok elhajtottak 120,000 hadifoglyot, 400,000 tehenet és 1,422,000 kecskét. Az állatállomány zömét a Deltától nyugatra elterülő, akkor még nagyon termékeny TEHENU: Tehén legelőn szedték össze (129m. II. 337; 42m. 47).

A hun király katonai, politikai és gazdasági erejének megsemmisítése után Ménes hadvezér és nagyúr felvette az 'Esthon Ura' címet, kezébe vette az ostort, amely új címét az összecsengés alapján írta és fejére tette Észak-Egyiptom koronáját, amint ezt a Narmer- táblán látjuk (31. táblánk B oldalán a második rekeszben). Ugyanez tábla másik oldalán (31. tábla, A oldal) Ménes óriási méretű emberalakja tűnik fel, amely az egész középső mezőt elfoglalja. A Nagyúr bikafarkat visel, ami világosan jelzi, hogy ő a Mén- Ős, az egyesítés főhőse. A Narmer- tábla mindkét oldalán, a felső rekeszben, két-két, szarvval ékesített nagy fülű emberfejet látunk. Ezek a képek hangoztatják, hogy a bikafarokkal ábrázolt Ménes ezentúl már király: -A főmagyar most úr.~(108)

Az eseményeket leíró két másik képen (59m. 46 és 76), Ménest trónuson ülve látjuk, fején az esthoni koronával, amint éppen fogadást tart és ajándékokat oszt ki. A politikai változásra további igen éles fényt vet a Gab- el- Arakban talált késnyél rajza (30 táblánk D képe; 59m. 39). Annak felső részében két oroszlán IMAGURU) között

egy úr karjával KARA az állatok tokáját cirógatja: ő a "Magyarok ura." Ruházata is ír valamit, de azt nem tudjuk megnyugtatóan elolvasni. A figura alatt egy ovális URA tárgyat látunk amelyre kutyák illesztik lábukat. Talán így kell olvasni: URA-KUTAK azaz ~uralkodik. (109)

A két egyiptomi királyság egyesítésével kapcsolatban megemlíthetjük L. A. Waddell egyik szövegét is (180m. 189), amit eredeti hangzásban ír át ábécére: LUGAL MINAS BARA MUSSIR MADAGET ABGE, ami szerinte ennyi: "Ménes király Mussir (Egyiptom) két koronájú ország fáraója." Waddell olvasatait a szaktudomány mellőzni szokta. De ezúttal talán mégsem tévedett a lényegben, mert átírása helyesen hangzósítva magyarul érthető: Előkelő Ménes fára (főúr) most úr, mind a két Habi Kő(ben)", azaz a Nílus két országában.

Mialatt a győztes magyarok Esthonban berendezkedtek, Memfisz körül katonai támaszpontot létesítettek és Ménes nagyúr-vezér a maga királyi beiktatását elvégezte, lezajlott a hun király személyes tragédiája. Az úgynevezett Narmer-tábla (31. táblánk, A és B), amit tulajdonképpen Ménes-táblának kellene neveznünk, csodálatos realizmussal, több jelenetben, mintegy megannyi pillanatfelvételben megörökíti az elbukott Hunősúr sorsát. A tábla A oldalán a főjelenetben Ménest látjuk, amint üstökön ragadja az előtte térdre hullott Ősurat és buzogányával őt összeverni készül. A király arcával szemben lévő madárral kombinált szöveg megmondja: ~A király Ménúr képe ez, most úr és hatszor ütött." (110)

Az áldozat kilétét a feje mögé helyezett két hieroglifa írja: ESZE (H) ANER: ~Ez a Hun úr." A kapott ütésektől a király súlyos testi sérüléseket szenvedett. A szóbanforgó tábla mindkét oldalán a felső rekesz közepén látjuk Ősurat bedagadt szemmel, elferdült orral, betört bordái körül bepólyázva. Ugyanez a jelenet a tábla B oldalán közvetlenül Ménes alakja előtt megismétlődik. A kép írásjelek ügyes összerakása és a szenvedő beteget így nevezik meg: ~Az északi Honúr képe ez. " (111)

A Narmer (Ménes) emléklap mindkét oldalán egy-egy további jelenetben szerepel a foglyul ejtett hun király, rangjelzéseitől megfosztva, királyi korona nélkül, mezítláb, Ménes háta mögött. Azon az oldalon, ahol Ménes ütésre emeli buzogányát, a hun Ősúr marokra szorítva MA, ME tartja kezét s alsó karjához van illesztve levetett saruja

TEBT (25m. 83 No. 38). A saru kiírt írásjelekkel (23m. római 119 No. 23) THe-Be-SU-T: Sebesült. Összekapcsolva a Me szótaggal: ~Megsebesült. (112)

Nyakába egy furcsa jelvény van akasztva, amelynek a mi nagy A betűnkhöz hasonlítható alakja mondja el legmélyebb tragédiáját, azt, hogy az ütlegelésen kívül mi egyéb történt vele. A hieroglifikus jel a HERIT ideogramja (25m. 93 No. 10), a mi helyesírásunkkal: a Herélt." A Narmer-tábla B oldalán Ősúr ugyanilyen ábrázolásban szerepel, de ott egy nagy, testével azonos méretű tábla hirdeti AS keretben azzal a bizonyos nagy A betűvel a középen: =Ez a herélt úr.= (113)

Mindkét ábrázolásban a metszés helyén Osiris hatalmas kötést visel. Minden papirusz így, ágyékkötéssel ábrázolja a hun királyt. Az Egyiptomi Bibliában is van egy szakasz, amely megemlékezik a szitkozódó hun király barbár büntetéséről. "Ez az a nap", olvassuk, "amelyen a király a szidalmazóval harcolt, aki a királyt szennyes beszédével megsértette, az a nap, amelyen a király tönkretette a szidó végtagjait" (23m. 98). Ha volna még ezek után is valami kétség Osiris kegyetlen büntetése felől, eloszlatják az Egyiptomi Biblia eme sorai, amelyeket eredeti hieroglifikus szövegben (23m. római 120) így olvasunk: Tesznek ágyékába Honősnek késeket (értelemmeghatározó: ‚kiherezik', vagyis) elmetszik a toszó (értelemmeghatározó: ‚húsból' való) kannáját és neki a bábák megkötik." (114)

Hogy Osiris a hun király nem halt bele sebeibe, az elsősorban a sokat emlegetett legnagyobb ókori magyar Tudónak érdeme, aki egyéb képességein felül anatómiai szakértő és orvos is volt. Doktor Tudó jelen volt az egyiptomi magyar élet nagy fordulóján. Ott látjuk őt a Narmer-tábla B oldalán, amint elgondolkodva, kissé fáradtan lépdel a győzelmi menetben, közvetlenül Ménes előtt. Biztosan ő az, homloka felett látjuk két bűvös hieroglifáját, amelyek szokás szerint felülről lefelé olvasva ezt írják: THo-To: =Tudó. Bal vállán zsinóron lógatva viseli az orvos minőségét jelző BE.T írásjelet, két példányban, tehát többes számban így olvassuk: BET.ek, s ehhez csatlakozik élesen behajlított, K hangot író karja és arca ARA. Ő tehát a -Betegek ura", az orvos. Többször halljuk róla, hogy az ő kezei tiszták, nap mint nap hűségesen megjelent a hun ősúr betegágyánál a KHER-AHában (: kórházban?) és rendbe tette betegét: megkente sebeit olajjal és

bekötözte azokat. (115)

Elvégezte mindazt a feladatot, amit gyógyulása érdekében királyi ura neki megparancsolt (23m. 352). Gondos ápolása sikerrel járt: meggyógyította a beteg szemét (54m. 26), helyreigazította elferdült orrát és egybeforrasztotta széttört bordáit (23m. 623), sőt férfitagját is visszavarrta, "jó erősen tartó alapjához illesztve." (116)

Osiris tehát a hiteles források szerint kiheverte sérüléseit. Ezt hangsúlyozni kívánjuk, mert a szakirodalomban Osiris sorsa tekintetében nagy a tájékozatlanság és többen úgy vélik, mintha az egyesülés idején megölték volna. A hun királyt nem ölték meg; felgyógyulása után még nagy szerepet játszott. (117)

Amint a magyarok nem feledték el a hunokon aratott nagy győzelmüket és az államvezetéshez való joguk alapjaként emlegették, úgy a hunok sem feledték el szörnyű megaláztatásukat. Királyuk szenvedését és titokzatos felgyógyulását beleszőtték hitvilágukba és őt minden beteg ember - élő és holt - reménységének, meggyógyulásának és feltámadásának szimbólumáva tették meg. Temetéskor évezredek múltán is eljátszották misztériumát és a halottakért úgy imádkoztak, hogy a földi kilengéseiket számonkérő másvilágon elkererülhessék a ~metszőt~ és testi épségükben kár ne essék (23m. 103-105, 620 és római 136). Egy papírus rajzán az egész véres, késes, hentes jelenetet újra látjuk.

A képen doktor Thot is jelen van, az ő szimbolikus majma képében, amelynek farka majdnem egészen le van vágva, derékszögben hanyatlik lefelé, és éppen csak egy kis bőr tartja (23m. 620). Idők távlatában a történeti mag körül legendák keletkeztek. Egyik szerint Osirist Thot doktor felesége, a MATAR asszony gyógyította meg férjétől kapott varázsigék segítségével, viszont Thot maga Osiris szemét hozta volna rendbe és egyenesítette ki orrát. Azt is tudni vélték, hogy Osiris testét baltával szétvagdosták és darabjait szétszórták. Nővére ASTER (Eszter), a görögül Isisnek mondott asszony azonban minden darabot összeszedett és Osirist újra egyberakta, férfitagját azonban hiába kereste, nem találta meg (23m. római 54; 54m. 26; 37m. 105; 57m. 58) .

Bármekkora volt Ménes győzelme és bármilyen mélyre zuhantak is a

hunok, a katonai eredmény egymagában nem oldotta meg az egyiptomi magyar problémát: a két testvérnép egy nemzetté való összeforrasztását. Ottmaradtak a hunok tömegei Esthonban és a megszállatlan Delta a fokozódó ellenállás fellegvára lett. A mozgalom szervezői a napvallás főpapja körül tömörültek, aki Hun-Honban (Heliopolis) székelt. A két nép közt fennálló feszült viszonyt legjobban jellemzik azok a képek, amelyek két egymásnak hátat fordító oroszlánt ábrázolnak. Ha már nem volt két ország, megmaradt a két tábor, amely kifejezés többször szerepel irataikban. Ezért amint a hódító katonai gépezetet leszerelték, a hunok egyre hangosabbak lettek. Gúnyolódtak a magyarok tehetetlenségén, mert fegyvertény ide vagy oda, szemükbe vágták, hogy nekik szikrányival sincs több joguk a Nílus völgyében uralkodni, hiszen végeredményben ott ők sem bennszülöttek, hanem csak gyarmatosok. Előttünk áll egy kép (59m. 100), amely ismét remek filmkocka a tényleges helyzetről. Két madarat látunk rajta, az egyik Esthon koronáját viseli fején, az tehát a magyar királyt jelképezi, a vele szembenálló másik madár, egy saskeselyű, kihívó mozdulatban áll, korona nélkül, ez a legyőzött hun királyt személyesíti meg. A saskeselyű szól: Kínodban mit akarnál? Mit akarsz? Te sem vagy sas honában honúr! Csak a Habon innen.

A magyar Tudó éles pillantását nem kerülte el a látóhatáron kibontakozó újabb veszedelem, ami mind a két magyar nép életére végzetes lehetett volna. Az aggodalmat úgy látszik széles körben osztották kortársai, mert az Egyiptomi Biblia egy ilyen bejegyzést tartalmaz: "Köszöntlek téged, Tudó! Mi történt az Anya úri gyermekeivel? Azok egymással csatároztak, hosszasan viszálykodtak, egymásnak gonoszakat tettek, ellenségeskedtek, egymást mészárolták és zavarokat okoztak. Őszintén szólva, minden tekintetben a hatalmasabb a gyengébb ellen munkálkodott" (23m. 596). Néhány év leforgása alatt mindkét táborban kialakult a bűntudat és mindkettő keresni kezdte a kiengesztelődés útját. A béke, békesség, megbékélés, barátság, szabályok- keresése egyre sűrűbben fordulnak elő az iratokban. Van egy írásos emlékünk (59m. 198)" amelyen ezt a feljegyzést olvassuk: Hu-Nu-KAR oS.UR Be-Hu-Ni AKAR. AKAR-Hu-N, KHERI AKAR-Hu-N, ~Hungár Ősúr békülni akar. Akárhol, kéri akárhol. Ki vitte ezt az üzenetet a déli királynak, nem tudjuk. Tény, hogy a Tudó érezte, miszerint újabb nagy hivatás vár rá és hozzá is látott a kiegyezés művének megalkotásához. Ki lehetett volna e feladat elvégzésére alkalmasabb, mint éppen ő, Ménes király hű

szolgálója, a Hét Magyarok nemzetségéből származó okos ember, ősúr (Osiris) ápolója és megmentője S akit a hun király mérhetetlen bizalommal tüntetett ki, valósággal édes gyermekének tekintett. (118)

A pap, tudós, orvos most a magyar őstörténet központi figurája lesz, az ókori Deák Ferenc, a kiegyezés művének kiagyalója és végrehajtója, aki újabb minőségében tökéletes államférfiúként mutatkozik be. Nincs is a magyar őstörténetnek nála rokonszenvesebb alakja, sem hozzá hasonlítható univerzális géniusza.

A Tudó abból a helyes megállapításból indult ki, hogy a közös származású két magyar nyelvű nép, a hun és a magyar küzdelme bűn volt. Ezt a bűnt ki kell tehát irtani, az ellenségeskedést és pártoskodást be kell szüntetni. Ha ez megtörtént, az elszenvedett sérelmeket jóvá lehet tenni, számot vetve azonban a fegyvertény megmásíthatatlan eredményével, vagyis a két királyság és a két nép összeolvasztását egy nemzetté befejezett dolognak kell tekinteni. A Tudó az ellenfeleket felfogása helyességéről a két király, Ősúr és Ménes székhelye közt tett sorozatos, fárasztó utazásai során meggyőzte. Kitalálta, hogy a két dinasztiát össze kell házasítani, Ménes magyar királyt meg kell koronázni az északi hun koronával, Osirist pedig a déli magyar koronával, hogy így mind a kettő egy személyben magyar és hun, utódaik pedig magyar-hunok vagy hun-magyarok legyenek. Kitalálta és keresztülvitte, hogy mindegyik tovább uralkodjék ősi birtokán: Bothonban ősúr, Théba alatt Ménes, a köztük fekvő vitatott Esthont pedig megfelezzék, a Nílus balpartját ősúrnak, jobbpartját Ménesnek adva, szóval hogy kettős királyság legyen, két közigazgatással, valamilyen dualizmus keretében, az egyenjogúság alapján. Amikor kiegyezési tervezetét az ellenfelek elfogadták, büszkén mondta Tudó, hogy a két dühöngőt megfékezte. Rábírta őket arra is, hogy ünnepélyes békekötés céljából egymással találkozzanak.

A találkozás előtt azonban lezajlott a Tudó által kieszelt fontos mozzanat: Ménes király feleségül vette ősúr utolsó testvérét. E házasságról ismét egy okmány értesít bennünket (59m. 46), amelynek képén Ménest teljes pompában királyi székén látjuk: fején viseli észak koronáját, kezében tartja Esthon szimbólumát, az ostort, mert egyúttal Esthon ura is. Így fogadja a hun menyasszonyt, akit ernyővel ellátott szállítóeszközön hoznak eléje keleti szokás szerint. A kép sok mindent ír, amit nehezen olvasunk, de a lényeges mozzanatot értjük. Ez így

hangzik: -Megkérte hunnak utolsó testvérét. (119) Miután Ménes a hun király testvérét feleségül vette, beleegyezett a tervezett királyi találkozás megtartásába. Erről megint egy képpel ellátott okmány értesít bennünket (23m. 102), amelyen gyógyoszlopok között látjuk a két királyt madarak alakjában. Már nem fordítanak egymásnak hátat, hanem szembenéznek. A két madár egyforma nagyra van rajzolva és mind a kettő ugyanazon a színvonalon áll: teljes közöttük az egyenlőség. Az egyik madár fején a hegyes déli korona van, a másik fején az Úr karika. A képhez az Egyiptomi Bibliában ez a magyarázat járul: "Mit mutat ez a kép? Osirist, aki Gyógyítóba megy és ott találkozik az úrral; ott az egyik úr megöleli a másikat és létrejön a társas uraság."(120)

Ezt az utolsó mondatot, amelyben a társas uralkodás (Twin Gods) létrejöttéről van szó, mi másképpen olvassuk, mint az egyiptológusok, tekintve, hogy e kritikus kifejezés hieroglifáit eredetiben is láthatjuk (23m. római 143). Hat hieroglifáról van itt szó, amelyek közül az első egy rémüldöző kacsa TCHA, a második egy csúszómászó bóbitás állat FU, az alatta lévő harmadik jel, egy balra dűlő kettős vonal, az I hangot írja. Ezeket összerakva, Sir Wallis Budge a TCHAFUI szót kapja és azt fordítja iker uraknak, társuraknak, vagy amint ő mondja "Twin-Gods". Mivel itt rokonságról van szó, magyarul minden erőlködés nélkül is tudjuk, hogy az első három jellel írt szót nem "csafja", hanem ~atyafiá~-nak kell olvasni, hiszen a két király atyafiságot kötött egymással. A hat jel közül azonban Budge csak az első hármat olvasta el,, a másik hármat egyszerűen elhallgatta. Az elhagyott jelek: két kényelmesen sétáló lúd (SA), többesszámban SA.k, és egy ülő emberalak UR, AR. Következésképpen az atyafia után álló második szó: SA.k-ARA: ~sógora~, az atyafiság közelebbi meghatározása. Ebből a kifejezésből is kiderül, hogy a királykisasszony valóban a hun király testvére volt. (121)

102) A fej AR, a fülnél lévő bot PAT, a Személy tehát Árpád. A mutatásra emelt kéz IM, a könyöknél lévő vonalak UT, a másik kéz KAZ, ékszerűen hajló része EK: Imádkozik. Háta mögött egy marok MA, a hátrahajló bot ST: Most.

103) Az eredeti szöveg így hangzik: Be as it may, we find that at the dawn of the historic period Egypt was devided into the two rival kingdoms of the North and the South, both ruled by a royal house and

aristocracy of the same race and both known traditionally as the , Followers of Horus', the demigods of Manetho's history

104) Az irodalomban még nincs tisztázva, hogy tulajdonképpen ki egyesítette a két Egyiptomot: Ménes, Narmer vagy Hor-Aha. Többen úgy vélik, hogy e nevek ugyanazt a királyt jelölik meg, csupán más és más minőségét hangsúlyozzák. A vita a mi munkánk szempontjából nem lényeges.

105) Unfortunately, our knowledge of the archaic hieroglyphs is so limited that reliable translation of the invaluable texts is at present beyond our power and we can pick out odd words and groups which give us only the vaguest interpretations (59m. 59).

106) Hall, aki a csatahelyek említését átvizsgálta, a KHADE NETER ütközetet hitelesnek tekinti és így fordítja angolra: The God's slaughter és hozzáteszi, az a hely, ahol Horus megölte Anut (87m. 93), vagyis a déli király megölte a hun királyt. A szerző a NETER: Nagyúr szót ,király' helyett ,isten' értelemben fordítja. Ez nyilván tévedés, éppen úgy, mint az a beállítás, amely szerint a hun királyt megölték volna.

107) A szöveget középről, a bajusz alakú jellel kiindulva, lefelé olvassuk, oszlopokként, előbb balra haladva. Első oszlop: SAT-URA MENT; második oszlop: Ma-SAROK.P.ESERE; 3. oszlopban a kútágas: ESER.AAT; ezután a középtől jobbfelé, a kutyával kezdődő oszlop: ANU-UBEN; az utolsó oszlop kerete értelemmeghatározó ,vár', a benne lévő jelek: Ma.T-UR PEKER-iTette.

108) A szarvak APA, a két szem MA.k, a száj rajza AR, a fül MESTER, hangzósítva: A főmagyar most úr. 219

109) A képírásos szövegnek az a része, ahol kutyák vannak ábrázolva, megismétlődik az európai hunok egyik korábban tárgyalt emlékén. A kutyák azon is egy kerek alakú tárgyra illesztik jobb lábukat.

110) A madár-komplexum madara ,A király'. A madár lába emberi kéz alakjára rajzolva, beszorított marka M, kezében tartott eszköz EN, az orr ORR, szakálla KAPES, füle MESTER. A madár másik lába S, alatta 6 SERIT legyező egy téglalap alakú T testbe ágyazva.

111) Csúcsokba fésült hajcsomója sS, apróra rajzolt kerek szemei eS.ek, hal alakú fekvő teste AN, a nagy orr OR, alatta a lólábféle KAPES hieroglifa; együtt: Az északi Honúr képe ez.

112) A hun király félholtra verése a magyarok győzelmének hosszú századok alatt szimbóluma maradt s a verés emlékünnepeként egy napot kalendáriumukba iktattak. Ezen az évfordulón a hunokat újra meg szokták verni. Le féte de frapper les ANOU commémorait cette prise de possession brutale, - írja egyik francia egyiptológusunk, 128m. 13. - A Ménes tábla ama jelenetét, amelyen Ménes a hun királyt összeveri, a thébai Mén-királyok utóbb aranyból is elkészíttették és nyakukba függesztve használták, mint III. A- Mén. Nem-Hét király is tette. Valahányszor déli magyar Mén-királyok ültek Egyiptom kettős trónján, az ősi fegyvertényt tüntetőleg emlegették, mint az uralkodásra való jogosultságuk egyik érvét.

113) A here, herék, heréi egyiptomi használatban minden kétséget kizárólag a testiculust jelenti, éppen úgy mint mai magyar szóhasználatunkban. Az egyiptomi hieroglifák tankönyvében e férfi szerv pontos rajzát látjuk és hangértékét a magyarul nem tudó Sir Wallis Budge így írja ábécével: KHERUI és hozzátesszi ‚male organs' (25m. 59 No. 94). Nincs tehát félreértésről szó.

114) A fontos szöveg átírása balról jobbra haladva így: TeSZ-NeK AGY-éK.A-A-Ba HEN T-eSNeK KES-eK-eT. Értelemmeghatározó: KU.ERE.S.UK. eM-eSZi A T-USU. Értelemmeghatározó: HUSból való. K-A-AN-Ná-áT éS Ne-Ki AB-áB-áK Me-Kö-Ti-K. A kanna öntöző berendezés! Osiris kiherélését (castratio) említi 57m. 82.

115) Az Egyiptomi Biblia idevágó szövegét így fordítják angolra: I am Thoth and I have come each day into the city of KHERIAH.
I have tied the cordage and I have set in good order the MAKHENT boat (23m. 624). MAKHENT: megkente; a Boat nem hajó, hanem olaj.

116) Az Egyiptomi Bibliában: It is the phallus of Ra wherewhit he was united to himself (23m. 95). - Osirist Thot gyógyította meg: 57m. 82. - idézet az Egyiptomi Bibliából: Thy heart (az írásjel szerint AB.oT: A bot. Ezt a szót az angolok bizonyos eufemizmussal mindig a szív- szóval fordítják) is stabilized upon that which supported it, and thy breast is

as it was formerly; thy nose is firmly fixed with life end power, thou lívest, and thou art renewed. .. (23m. 623). A sebeiből való felgyógyulást más szavakkal is olvassuk (23m. római 68).

117) Osiris halálával kapcsolatban a régibb források nem azt mondják, hogy megölték, hanem azt. hogy MEKHAT: .Meghalt. (87m. 9), tehát természetes halállal múlt ki, és hogy -sírtak- felette (35m. 164. 168), ami egyúttal szójáték a király Osír nevével.

118) A Tudóhoz, miután istenné lett, úgy imádkoztak, mint a hun király gyermekéhez: . . . the god Thot, the son of ANER coming forth from ANERT (Honuri Ta) (23m. 405). A Tudó azonban magát déli magyarnak tartotta, mint az alább idézendő szövegből kiderül.

119) A királykisasszony sátra felett látunk egy bekerítő vonalat, aminek hieroglifikus értéke éppen PEKHER, és ami bekeríti a teheneket TEHENÜK. A kisasszonyt bekeretező tábla UTU, e hölgy maga, mint asszony SA, alatta a téglalap Te, az alkalmatosság, amin hozzák, egy szer vagy eszköz SER, a hosszú derékszögű tartó AAT. Szavakba tagolva és hangzósítva: Megkérte hunnak utolsó testvérét.

Amint látjuk, nagy volt az út, hosszú és fáradságos, amelyen a Tudó járt, de végére jutott. A késői utódok hálásan emlékeztek reá és az Egyiptomi Bibliában egy gyönyörű okmány (ld. 32. táblánkat) hirdeti örök dicsőségét. Szövege így szól: ~A honősöket a Tudó nemzetté összekötötte szent békében.

Észak- és Dél-Egyiptom magyarjai megbékültek, összefogtak közös munkára és megkezdődött a Nílus-völgyiek ragyogó világtörténeti szerepe, amint hasonló örök barátság megkötése után kezdődött el a Mezopotámiában élő keleti magyarok nagy szerepe is. Manapság az egész világon bámulat tárgyát képezik a mezopotámiai és egyiptomi ősnép művészi és tudományos teljesítményei és múzeumi bemutatásuk alkalmával százezres tömegek áhítatos tisztelettel vonulnak el előttük. Mindent tudnak ezek a hódolók, csak éppen a lényeget nem: hogy mindez a magyar szellem és magyar fajta alkotása.

Mindazt, amit a Nílus völgyi két magyar nép testvérüléséről elmondottunk, meg tudnánk írni sokkal részletesebben, egészen

aprólékos filológiai pontossággal. A hosszadalmas részletezés helyett, ami több külön értekezés tárgya lehetne, néhány eredeti forrásidézettel ecseteljük összefoglalólag, mi is történt és hogyan. A kivonatok az Egyiptomi Biblia angolra fordított szövegéből valók, amiket visszafordítottunk magyarra a régen használt kifejezések beiktatásával.

No. 1. "Én vagyok a Tudós, az urak írnoka, akinek kezei tiszták. Én vagyok a becsületes, aki kiirtja a gonoszságot, aki magyar és utálja a bűnt... Én vagyok Napúr-társúr írótolla (titkára), a törvény őre, aki becsületességet és megértést hirdet s akinek szavára két ország népe hallgat" (23m. 629, ugyanígy 23m. 621).

No. 2. "Én a Nagy tó (TA-NA, Etiópia legnagyobb tava) népéből származom és azok közé a Hét Urak közé tartozom, akik napnyugatnak indultak és az Esti király ellen harcoltak. De közéjük léptem én, Tudó Úr, és ítélkezésem révén az, aki Székhonban székel és az aki Anuban lakik... (érthetetlen rész)... őket egy folyó választja el" (23m. 269).

No. 3. "Én vagyok a Tudós, aki folyvást utaztam PE (Buto) és TEPU (Théba) városok .között", vagyis az északi és a déli király székhelye között (23m. 623). "Nagy és hosszú ez a szent út", amelyen a Tudó utazott, hogy a két harcoló király között békét szerezzen. "Utazott ő, folyton utazott PE városába és TEPU városába" (23m. 246).

No. 4. "Én vagyok a Tudó, én békítettem meg a Magyart (déli királyt) és csendesítettem le a két úri csatár időszaki háborgását. Jöttem és megmosdottam az Úrőst és megnyugtattam a Viharzót" (23zn. 623).

No. 5. "Én vagyok a Tudó, a magyar úr, a magyar királyok ítélőbírója, kinek szava győzedelmeskedik az erőszak felett. Eloszlattam a sötétséget, elkergettem a forgószelet meg a vihart... Elértem, hogy R.a (a déli király) úgy székeljen mint Osiris (az északi király) és Osiris úgy székeljen, mint fia" (23m. 621).

No. 6. "Én vagyok a Tudó, aki az első szabályokat (alkotmányt) bocsátja ki... Teremtője vagyok nemzetek és népek életének...
Elértem, hogy Osiris győzelmeskedjék ellenfelein.. " 622) . Én vagyok a Tudó, a magyar, aki kivívta, hogy a gyengébb győzelmet nyerjen és aki megbosszulja a gonoszat és az elnyomót, amiért rosszat tett" (23m.

629). "Én vagyok a Tudó, a déli király kedvence, a hatalmas úr, aki boldog befejezéshez juttatta, amit elkezdett, akinek szava megszüntette a pártoskodást és a fegyveres harcot és aki végrehajtotta ura szent akaratát. Én vagyok a Tudó, aki győzelmet szerzett ellenfelei felett" (23m. 621 sk).

Minden jel arra mutat, hogy a kibékülés eredményeként Osiris visszakapta királyi méltóságát és mindazt a földet, "ami régebben az övé volt, és magát a két ország, KÉT TA vagy TA-TA urának írhatta Bothon és Esthon Ura címmel. Ménes a maga részéről áttette székhelyét Thébába s az lett a következő' évezredekben a Mén-törzs fellegvára. ~ ő címe ,~Esthon és Bothon. Ura- lett, a két Egyiptom királya. Egyelőre tehát Egyiptomnak két királya maradt és két közigazgatási területe, mintha a háború eredmény nélkül viharzott volna végig. Ez azonban csak látszat, mert a jövő útját a jogi egyezmény szilárdan kikövezte: a két uralkodócsalád összeházasodott, Thot a -hunok nádora- (nagyura) címmel a megnyomorított Osiris helyett északon kormányzott, halála után pedig annak királyi utóda lett. Talán ebbeli minőségében mutatja őt az egyik papiros, ahol Thot egy talapzaton ül, térdét felemeli és azon egy óriási méretű ONK szimbólumot tart (23m. 596). Orra a szokott nagy orrnál is nagyobb. A kép ezt írja: Hunok Nagyura. Pályája még tovább emelkedett, mert Ménes király halála után az ő örökségét is átvette, bizonyára szintén az egyezmény értelmében. E kettős örökségről a nílusiak Bibliája ezt írja: "A te királyi széked királyi fiadra szállt át és Szemúr (az Anuban székelő nap isten főpapja) úgy határozott, hogy helye a főurak (fáraók) között legyen. Valóban ő lett a Te széked ura, széked örököse a Ta-Ta honban. . . Valóban fia került a Két-Ta királyi székébe, mint utód. . . uralkodik trónján, barátain és mindazon (a földön), ami régebben az övé volt. Az esti Bak (Ménes), a "minden úrnál nagyobb úr, valóban elment" (23m. 597 sk).

Thotot kell tehát a Nílus völgyi egyesített kettős királyság első közös uralkodójának tekintenünk. Thot neve a Manethot történetíró által készített királyjegyzéken ATHOTIS: -A Tudós- alakban mint az egyesített királyság fáraója szerepel közvetlenül Ménes után. Csakis ő lehetett, mert Manethot megjegyzi, hogy tudós király volt aki egy orvostudományi (anatómiai) munkát hagyott hátra (59m. 29, 255). Az események sorozatából kiderül tehát, hogy a magyar-hun egyezményben Ménes és Ősúr élettartamára átmeneti intézkedéseket

hoztak létre s a két királyság perszonális uniója a vetélkedők halála után lépett életbe.
A királyság kettős jellege a perszonális unió megvalósulása után is sokáig fennmaradt: továbbra is két országról beszéltek, két külön közigazgatás működött. Ennek megfelelően a közös királyt kétszer koronázták meg, először a déli koronával mint Esthon urát, azután az északi koronával mint Bothon urát. Két királyi széket tartottak, ami az első trónnevekben többször kifejezésre is jutott: SEKHEM KHET, NETER KHET, SEKHET URA. A király temetését is kétszer végezték el, egyszer északon mint a hunok királyát és egyszer délen, mint a magyarokét. Amelyik koporsóba nem a király holtteste került, azt üresen tették a sírba, egy ízben egy csodálatos növésű fenyőgallyat (Fa és Ra: Fáraó) helyezve az üres koporsóba. Idők folyamán a kettős személyiségnek ez a kínos tiszteletben tartása megszűnt, mert amint vérben magyar-hunná lettek az uralkodók, vagyis egy testben két lélek lakozott, akként a két korona testét is egybeszerkesztették és ezzel a közös koronával aztán már csak egyszer koronáztak és a királyt is csak egyszer temették el. A szükséges átmeneti idő elmúltával tehát a Thot doktor által lerakott szilárd alapon a két egyiptomi magyar nép mindjobban összefonódott és az új együttesben Egyiptom a Régi Kelet legnagyobb hatalmasságává fejlődött. Amikor tetőponton állott, a Kr. e. II. évezred közepétől .kezdve, az egyiptomi fáraó szava törvény volt nemcsak a Nílus 2,000 km hosszú völgyében, hanem messze északon is, egészen az Eufrátesz folyóig, délen a II. zuhatagig és kelet felé a Vörös-tengerig. A folyóvölgy lakosságát ebben az időben hét millió (7,000,000) lélekre becsülik (179m. 28).

Egyiptom politikai életében és népi állagában a Kr. e. 3400/3200 táján lezajlott események után jó másfél ezer esztendeig nem történt látványos változás. A hunok és magyarok lényegében a nekik kijelölt néptalajon folytatták életüket. Ezt a hosszú csendet időszámításunk előtt 1700 körül hirtelen fegyverek zaja szakította meg. A Híres Ajtó előterében HYKSOS néven egy titokzatos nép tűnt fel, amely azon nyomban betört a Deltába, azután villámgyorsan lerohanta Esthont s a Théba vidéki területeket kivéve, az egész völgyet uralma alá helyezte. A Hyksos nép győzelmét egy új fegyvernem bevetésének köszönhette: a kétkerekű, lófogatú harckocsinak. Ez a kocsi gyors mozdulataival és hatalmas fegyverzetével - a kocsiban a vezetőn kívül két katona foglalt helyett tömérdek nyílvesszővel körülvéve - szó szerint letaposta gyalogos ellenfeleit. A hyksosok főhadiszállásukat a

Delta keleti részén állították fel, ahol egy 240,000 személyt befogadó katonai tábort létesítettek. Ez a katonatábor volt A-VA R,IS: ~A Város- Politikai ügyeiket hétszemélyes kormány vitte s annak székhelye HÉT-VARÉT: Hét Városa volt. Egyiptomi uralmuk százötven évig, Kr. e. 1550-ig tartott és úgy viselkedtek, mintha született egyiptomiak lettek volna.

A hyksosok népiségét, földrajzi eredetét és Egyiptomba vezető útjukat sok homály borítja, amire nézve a tudósok, az adatok értelmezése körüli nehézségek miatt eddig csak elméleteket állítottak fel. Egyesek szerint a nép kánaáni vagy hetita lehetett, mások szerint mezopotámiaiak voltak vagy talán szkíták.

Lovas életformájuk alapján úgy vélekednek, hogy semmi esetre nem lehettek sivatagi eredetűek, hanem olyan megelőző földrajzi tájon kellett éljenek, ahol ilyen kultúra kialakítására vagy fenntartására alkalmas füves térség állott rendelkezésükre. Ilyen legközelebb eső földrajzi táj a Libanon két hegylánca között húzódó széles völgy, a Magyar (MEGARA) völgy és Bükk (BUKK) lapálya, valamint az ezek folytatásában lévő Lótanya (LO-TANU) (ld. 129m. IV. 199/200 közti térképet). Ha itt éltek, valóban tanulhattak a velük hasonlóan lovas kultúrájú hetita, húri és mitanni híres lóidomítók tudományából. Kánaáni tartózkodásukra utal leghíresebb királyuk I. Apophis A-KN-UN-RA neve, amiben Kánaán hasonló nevét szokták látni. De honnan jöttek Kánaánba? Bizonyára szerves része voltak annak a szintén Kr. e. II. évezredben lezajlott népmozgalomnak, amely a Kaukázusi Árpádok gyarmataiból a Húri és Mitanni népágakat vetette nyugat felé. Támogatja e nézetet népnevük értelme. A Hyksos alakban görögösített nevet ugyanis a tudósok HIKUSASU összevonásának tartják, amiben ‚sas' szavunkat azonnal felismerjük. Ha pedig az összetevő elemeire bontott név elé kitesszük az odavaló, de a görögben más szóval fordított Úr, Ár szavunkat, a rejtély feltárul, ők az AR-HIKU-SASU: ~Öreg Sas- országából jöttek, aki az Araxes völgyéből intézte gyarmatosító politikáját. Eszerint a magyar nyelvű népek hun ágához tartoztak, magyarul beszéltek, mint helyneveikből is láttuk. Amikor a hyksos vezetőket Egyiptomból kiűzték, a helyben maradt tömegek minden nyom nélkül beolvadtak az egyiptomi magyarokba és egyetlen egy szó sem maradt fenn utánuk, ami arra engedne következtetni, hogy valaha is más nyelven beszéltek (v.ö. 87m. 219; 129m. IV. 80-85).

Ugyanaz történt velük, mint a rokon húri-mitanni ággal történt a Hettiták magyar birodalmában. A hyksosok népi kiléte, földrajzi eredete és vándorlási útvonala eszerint tisztázottnak vehető és nem tartható fenn az a sugalmazott nézet; amely, szerint az ő betörésükkel a Nilus völgyi nép faji összetételében változás történt volna.

Visszapillantva az Őshaza néptörténetére, megállapíthatjuk, hogy árja fajtánk vízözön idejében elkülönült két ága, a hun és a magyar, hosszú külön út után 1. a Tigris és Eufrátesz völgyében, 2. a nagy Hetita Birodalomban és 3. a Nílus völgyében újra összetalálkozott. Az összetalálkozott ágak egymással testvériesülve, virágzó nemzeteket alkottak, mindenütt kettős királyságot hozva létre és kettős hagyományt ápolva. Ez a "katti" politikai képlet annyira sikeresnek mutatkozott, hogy amikor Őshazájukat elhagyva máshova mentek országokat alapítani, ott is a bevált ősi szervezkedési formulát alkalmazták: a már korábban beérkezett néprészeikkel az újonnan érkezettek a teljes jogegyenlőség alapján örök barátságot - vérszerződést - kötöttek, egymással összeházasodtak és mint szilárdan megépített nemzet folytatták életüket.

Az ősök géniusza évezredekre világított.

AZ ŐSHAZAI MAGYAR NEMZETEI EGYETEMES BÉKÉJE FELÉ

Miután a Nílus-völgyi magyar népek a hyksos néven érkezett hun tömegeket magukba olvasztották, eltanulták tőlük az új harci taktikát és ők maguk is hatalmas harckocsiparkot szerveztek. Nem elégedtek meg többé a Nílus völgyével, hanem országuk biztonsága érdekében szükségesnek tartották, hogy a Híres Ajtó külső előterét is birtokba vegyék, ahonnan megelőzőleg a sasok hozzájuk berepültek, Sikereiken aztán felbuzdulva, benyomultak Szíriába és az egész Eufráteszig, Haburig terjedő vidéket ellenőrzésük alá kívánták vonni, ami azonban már a hetiták érdekkörébe tartozott. A nagy elgondolás érdekében Amén-Nem Hét (a nevet író hieroglifákat így is olvashatjuk: A-Méa-Marat), III. Tudó- Mása (Thutmosis), A Tudós (Athotis) és II. Ramás (Ramses) királyok sűrűn vezettek hadjáratokat az új területekre, amelyekből minden akkori kincs: temérdek ló és rabszolga, arany, ezüst, vas és drágakő Egyiptomba ömlött. A hagyomány úgy tudta,

hogy II. Ramás király a Habúr folyón is átkelt és messze északkeletre kalandozott el, egészen az Árpádok ősi fészkébe, talán éppen a hyksosok megbosszulására. Állítólag Szcítiába is behatolt, elérte a Don folyót és hadserege egy részét a Meótisi- tenger (!) partján hátrahagyta (!), akik azután benépesítették Colchist (124)

Az északi peremállamok alávetésével Egyiptom is birodalmi méretekre tágult és nagyhatalmi állását Kr. e. 1550-től kb. Kr. e. 1100-ig változó területállománnyal, de lényegében megtartotta.

Miután mind a három keleti magyar ország: Mezopotámia, Egyiptom és Hétország egyformán birodalommá alakult és egymással szomszédosak lettek, el kellett dönteni, meddig terjedjen egyikük és másikuk befolyási övezte a határzónában és mi legyen a viszony a három kolosszus között? Mellőzve a kézikönyvekből megtudható részleteket, csak az egyiptomi és hetita párbajt említjük, amely évtizedekig tartott s annak során a leghíresebb csatát az Orontes folyó mentén, Kadesnél Kr. e. 1296-ban vagy 1286-ban vívták; II. Ramás egyiptomi és Muvatilis hetita király személyes részvételével. Az ütközet lefolyását egyiptomi és hetita források egyképpen leírják és ezek kritikai vizsgálatából kiderül, hogy a hetiták győztek, akik Ramás király egymástól elszakadt hadoszlopait bekerítették, embereit letiporták és maga Ramás is csak személyes vitézségével tudott kimenekülni a körülötte bezáruló gyűrűből. A győzelmet a hetiták ellenfelük taktikai hibájának ~és saját harckocsijaik fölényének köszönhették. Ramás táborának letiprását egy egykorú kép (26m. 127) jól érzékelteti. A csatáról Muvatilis pecsét alakú okmányt készíttetett (29. táblánkon a C és G jelzetű pecsét; 81m. 205 No. 1, 2), amelynek belső mezőjére helyezett hieroglifikus szöveg egy négysoros ütemes vers és így hangzik: >,1. Erős apa az Ég Ura, 2. Honúr karját is az fogja, 3. Ramás királyt eltiporta, 4. Sebes lován kit keresett. (125)

Egy másik idevágó pecséten, amelyet II. Mursilis, más néven Úri Tes-Hub királynak (Kr. e. 1282-1275) tulajdonítanak, a középen elhelyezett képírásos részleget így olvassuk: Marót Árpád örököse maradt (81m. 205 No. 4). Ismerünk egy további pecsétet is, amely mintegy harminc évvel fiatalabb s azon ez a szöveg áll: Marót tíz országában király maradt (81m.205 No. S). Ezek az egykorú, először megszólaltatott becses szövegek azt bizonyítják, hogy az Egyiptomi Birodalom és a Hetita Birodalom erőpróbája nem hozott politikai döntést, mert a

háború végeztével mind a két fél megtartotta eredeti birtokállományát és "maradt" király a saját portáján. A mérkőzés azonban ezúttal sem volt meddő, mert a küzdő felek belátták, hogy egymáshoz való viszonyukat fegyveres erővel nem tudják szabályozni. Nem volt tehát más hátra, mint diplomáciai megoldást találni a teljes egyenlőség alapján, egymás jogainak kölcsönös tiszteletben tartásával. Ez a meggyőződés öltött testet a két birodalom között Kr. e. 1280 és 1269 között kötött örök barátsági szerződésben, amelyet III. Hét- Törzs- Úrőse (HAT-TUS-II- IS) akkori hetita király leányának Ramás egyiptomi királyhoz való feleségül adásával erősítettek meg. A tudósok véleménye szerint a két birodalom hasonló szerződést már megelőzőleg is kötött egymással - két szerződésről is történik említés - de úgy látszik, azokat nem sikerült betartani. Az újabb szerződés tartósnak bizonyult.

Írásba foglalt barátsági szerződés, azaz politikai frigy kötése akkoriban igen divatos volt a magyar népek között. Ha ilyen szerződés nagyhatalmak között jött létre, célja a béke megóvása volt és az egyik záradéka kikötötte a szökevények kölcsönös kiadatását és a emigránsok működésének betiltását. Ha viszont ilyen szerződést egy nagyhatalom valamelyik hűbéresével kötött, a szerződés a hűbéres szolgálatait pontosan megszabta: adófizetési és katonaállítási kötelezettségét, bizonyos stratégiai útvonalak őrzését, továbbá a faj meg a hit terjesztését és egyéb, a körülményeknek megfelelő dolgokat. A király viszont, mint hűbérúr, kötelezte magát arra, hogy megvédi vazallusát minden külső támadás ellen és biztosítja, hogy a trón az ő családjában fog öröklődni. Az is benne szokott lenni az ilyen szerződésben, hogy a hűbérúr "kézen fogja vezetni" vazallusát, vagyis ellátja politikai tanácsokkal és ígér neki földet ("ígéret földje"), vagy más jutalmat, ha szolgálatait pontosan és ura megelégedésére teljesíti. Ha viszont a szerződést a hűbéres megszegné, az ilyen esküszegőre a szerződés súlyos büntetést helyezett kilátásba, ami rendszerint az esküszegő törzsének, népének kiirtását és országa elkobzását jelentette. A frigy szövegét időtálló anyagra, nemes fémből készült táblára szokták felírni és azt, mint életbevágó és titkos okmányt nagyon gondosan, vallási áhítattal őrizték. (126)

A hetita- egyiptomi örök barátság frigye is roppant fontos okmány volt és olyan gondosan őrizték, hogy szövege ránk maradt. A két birodalom között nem is volt többé háborús összeütközés. Hasonló

barátsági szerződések szabályozták a harmadik keleti nagyhatalommal, a babiloni vezetésű Mezopotámiával való viszonyt, noha azok szövege eddig még nem került elő. Ennek a kiterjedt szövetségi hálózatnak köszönhető, hogy a Kr. e. 13. századtól kezdve az őshazai magyar népek politikai alakulatai egymással jó viszonyban éltek és fő törekvésük a béke megóvása volt. A magyar népek egymásközti békéjének megteremtése ez időben már sürgős dolog volt, mert a Régi Keleten új világpolitikai helyzet volt kialakulóban. A magyar népek szomszédságába a környező sivatagokról nagyobb tömegekben más fajtájú népek érkeztek, amelyek kiművelődve a magyar kultúrában, önállóan kezdtek szervezkedni s a magyar területekből itt is, ott is fontos országrészeket szakítottak ki. A sivatagi eredetű népekkel az élethalálharc elkezdődött!

Áttekintve a jelen első kötetünkben tárgyalt dolgokat, végső megállapításainkat így összegezhetjük: a Régi Keleten a történelem hajnalától kezdve a Kr. e. 13. század közepéig magyar nyelvű népek vitték a főszerepet, akik magukat sokféle névvel nevezték, de valamennyien az úri, árja népek családjába tartoztak. Ez a felismerés az ókori egyetemes történetnek közös és szilárd alapot ad, mert ezentúl azt egységes nyelvi, kulturális és népi folyamatnak tudjuk elképzelni és előadni. A történetírás történetében ez az eredmény kétségtelenül új fejezetet nyit, mert eddigelé az ókor történetét csak mint széteső, tarka népi és vallási egyveleget mutatták be. Második fontos megállapításunk az őshazai magyar népesség létszámára vonatkozik. Ha ugyanis Egyiptom lakosságának hét millióban megállapított létszámát kulcsnak tekintjük és annak alapján a Katti és Babiloni Birodalom népességét is hét-hét millióban állapítjuk meg s körülbelül ugyanannyiban a Kaukázus-Irán vidéki magyar országok létszámát, arra az eredményre jutunk, hogy Őshazánkban a Kr. e. 13. század derekán mintegy harminc millió (30,000,000) magyar élhetett. Amilyen örömmel vesszük tudomásul a kutatások idevágó eredményét, ugyanolyan rémülettel vetjük fel a kérdést: hová lettek, mivé lettek milliókat számoló őseink?

Vége az első kötetnek

120) Sir Wallis Budge igy fordítja angolra a szöveget: What then is this? It is Osiris when he goeth intu Tattu and findet there the Soul of Ra; there the one god embraceth the other, and divine souls spring into

being within the divine Twin-Gods.

121) Az oldalági rokonságot megjelölő ‚sógor' szónál meg, kell állnunk. A szó ötezer évvel ezelőtti előfordulása a magyar szótárban meglepetés, hiszen eddig mindenkinek az volt a meggyőződése, hogy a német nyelvből kölcsönöztük és a Schwagernek lenne szolgai átvétele. Pedig a végén lévő ‚er, ar, úr' miatt gyanúval élhetnénk, hogy mégsem az. Most már világos, hogy sógor magyar szó. Mivel a német nyelv a magyar után három vagy három és félezer évvel később kezdett kialakulni, amikor a magyarok elei már régen Európában laktak, nyilvánvalónak látszik, hogy a kölcsönzés ezúttal is fordított irányban történt: a németek vették kölcsön a szót mitőlünk. Így a már-már hosszúra nyúlt "magyar kölcsönszavak a németben" című jegyzékünkre egy további fontos adatot írhatunk fel.

122) A szöveget 23m. 629 munkájából vesszük. Olvasása: az élet szimbólum ONK, két oldalán UAS, többesben UASok, adó helyzetben lévő kőz AD, AT: Honősöket. A felemelt jobb kéz A, a nagy csőrű madár a Tudó szimbóluma: A Tudó, királyi kendője NEMSET, nyakéke USEKH, két darabra rajzolt vállszalagja Te-Te: Nemzetté összekötötte. Rövid nadrágja SZENT, bika farka BAK, lába áBA: Szent békében.

123) Modern sholars have put forward at least a dozen contradictory hypotheses on the matter. The Hyksos have been asserted to have been Canaanites, Elamites, Hittites, Accadians, Scythians. ... (Manethot szerint föniceiek)...on the problem therefore still remains unsolved, and the origin of the Hyksos is a mysteious as ever,- írja 129m. IV. 76sk.

124) II. Ramásról Maspero azt írja, meghódította a Vörös-tenger vidékét, Szíriát, Médiát, Perzsiát, Baktrianát és Indiát; azután: on his return journey through the deserts of Scythia reached the Don (Thanais), where, on the shore of the Maeotic Sea, he left a number of his soldiers, whose descendants afterwards peopled Colchis. It was even alleged that he had ventured into Europe, but that the lack of provisions and the inclemency of the climate had prevented him from advencing further than Thrace. He returned to Egypt after an absence of nine years, and after having set up on his homeward journey statues and stelae everywhere in commemoration of his victories, 129m. V. 246. Ez a történet nagyon elgondolkoztató minden magyar őstörténész számára!

125) A két azonos pecsét olvasása a jobbszélen kezdődik és az írásjelek összekapcsolása szerint halad bal felé. Kövessük a jobban látható G figurát. A kinyújtott kézzel tartott jelek felülről lefelé: a majdnem ovális ER, a kettős w-hez hasonló jel eS, a szarvhoz hasonló jel APA, a mutatásra emelt ujj AS, AZ, folytatódik az ágakkal ékesített koronával AGU, majd az arccal RA: Erős apa az Ég Ura. A figurához hozzáépül az anya jelét mutató eszköz AN, a kisebb ember arca AR, UR, az ökörfej AK, attól balra egy majdnem ovális AR, a hegyes tűeke áT, a két párhuzamos dupla vonás IS, a mutatásra emelt ujj AS, AZ, alatta ,egy fog rajza FOGA, együtt: Honúr karját is az fogja. A képen valóban karon fogja az Ég Ura a Honurat.

Ezután vissza kell térni a még el nem olvasott részre, kezdve ismét a jobb szélen és bal felé haladva. A kinyújtott kar alatt lévő jelek: a kör RA, a szárny MA, alatta e w-hez hasonló jel S, eddig ,Ramás'. Tovább lejjebb három egymáshoz sokban hasonló jel: a vonalakkal beárnyékolt kör Ke, a majdnem ovális RA, a hegyes tüske áT: ,Kerált'. A következő majdnem ovális ER, EL, a tüske Ti, az ékjel ráhelyezve P (?), a következő majdnem ovális OR, a tüske Ta: ,Eltiporta', együtt, Ramás királyt eltiporta. A vers utolsó sora: a központi alak saruja helyett szereplő jel Se, annak folytatása a láb BE, a másik saru helyén szereplő jel ismét eS, a látható harmadik lábon ezúttal saru van LO, a nyelv alakjára szabott kötény- féle áN, az egymást fonó két kar KETKAR, a hátrafelé hajló bot SET: Sebes lován kit keresett. A majdnem azonos kivitelű C pecsét segíti a szöveg jeleinek tisztázását.

128) Olv.81m. 75 sk, 116. Nagy figyelmet kell fordítanunk arra a gyakorlatra amely a hűbérúr és hűbéres közti viszonyt szerződéssel szabályozza. A dolgot azért is részleteztük, mert csak ennek keretében érthető meg a bibliai Ószövetségben hosszan és sokat szereplő, de soha nem tisztázott asszír zsidó viszony, amiről második kötetünkben részletesebben szólunk.

II. kötet III. könyv

AZ AFRIKAI KUSOK

Eredetük és szálláshelyeik

A kusokat az emberi nem egyik legkorábban kialakult népes ágának tekintik. Legfeltűnőbb testi tulajdonságuk az, hogy bőrük fekete - pontosabban szólva: mahagóni színű (238m 96) - de arcuk ennek ellenére szabályos európai arc. Leszármazóik ma főleg Etiópiában és Indiában élnek, egyebütt már elkeveredtek más fajokkal, nevezetesen az úr népekkel (árjákkal) és elvesztették eredeti vonásaikat.)

A kus emberfajta kialakulását a Bengáli-öböl környékére helyezik. A faj onnan vándorolt szét keletre és nyugatra, mindkét irányban nagy távolságra hagyva el a szülőhaza területét. Akik keletre mentek, Szumatra, Jáva és Borneó szigeteit érintve, kijutottak a Csendes-óceánra, megszállták annak szigeteit és első ékeik talán Közép-Amerikába is eljutottak. A nyugat felé tartók egyik ága előbb az Indus-folyó völgyét szállta meg, azután Ázsiában az Oxus (ma: Amur mentét a Kaspi- tóig, valamint az Eufrátesz és Tigris dél-mezopotámiai szakaszát, mindenütt a régibb árja (árja-I) emberfajta képviselőivel, az úr népekkel jőve érintkezésbe. A nyugat felé haladók másik ága Afrikába irányult, benépesítette Etiópiát, majd az Est- Bora (ma: Astaboras) és a Kék-Nílus völgyén át behatolt az Asszuánig terjedő egész folyóvölgybe s azt is kitöltötte emberanyagával. Ezek is az úr népek telepeibe ütköztek. A kusok nyugat felé vándorolt részei tulajdonképpen tehát a Régi Kelet nagyobb részét ellepték és korai beérkezésük következtében ott több helyen ők alkották az őslakosságot. Szétvándorlásuk ugyanis az emberiség első ismert nagy népvándorlása volt, amit azonban a történettudomány módszereivel csak akkor észlelhetünk, amikor a szétterülés már megtörtént és elkezdődött köztük és az árják között a gazdaságilag értékesebb területek birtokáért folyó évezredes küzdelem.

Az Indus-völgyi, ázsiai és afrikai kusok azonos fajbeliségét és együvé tartozását az ókori történet- és földrajzírók jól tudták és annak megfelelően valamennyiüket ugyanazzal a névvel nevezték, "Etiópoknak" mondva őket. Ez a név állítólag görög eredetű és jelentése "égett arcú" (burnt face, 222m 2.). A görög írók szokását követve, a Kus nevet a modern tudósok is gyakran az Etióp szóval adják, akkor is, ha a forrásban (pl. a Bibliában) kus néven szerepel (238m 91). Az ókori szövegekben arról is történik említés, hogy a kusok afrikai részlegét nyugatinak, az indiai-ázsiai részt pedig

keletinek tekintették és a vonatkozó kifejezéseket - ‚Esti' és ‚Káldi' - népnévként is használták. Minden kusok rokonságát a modern tudósok is tartják, de annak jelzésére az "Indafrikai" műszót használják.

A Nílus-völgyi kusok telepei - a továbbiakban kizárólag ezekről beszélünk - a Thébától délre mintegy 160 km-re lévő Asszuánnál kezdődtek és a Kék-Nílus és Fehér-Nílus egyesülése táján, Kartumnál végződtek (ld. az 1. sz. térképet) . Ehhez a kb. 1700 km hosszú völgyszakaszhoz tartozott még az Est- Bora és a Kék-Nílus által körülzárt Mérő-sziget felső része, nagyjából a Setét (ma is ilyen neve) folyó vonaláig. Ez az Asszuántól Khartumig terjedő völgy és a Mérő-sziget a történeti "Kusföld".

Kusföldön a népesség elhelyezkedése a táj földrajzi felépítésének megfelelően négy csoportban történt. A Nílus 1. és 2. kőtorlasza közé eső völgyszakaszban aránylag kevesen laktak, mert ez a terület nem kedvező az emberi megélhetésre. Itt a föld terméketlen, köves és sziklás, azonfelül a sivatagok oly közel érnek a folyó mindkét partjához, hogy víz csak egy 5- 20 km-es sávon található. A lakosság zöme itt az asszuáni körzetben zsúfolódott össze, ahol a völgy jobban kiöblösödik. Ez a város volt a vidék vallási és közigazgatási központja, itt székelt a feketék istenasszonya is, akit a nép ősanyjaként tisztelt és aki egyúttal a táj névadója. Az Asszuán név ugyanis hieroglif jeleinek pontos olvasata szerint 'Asszony Hona'. A kus lakosság második csoportja a Nílus völgyének ama részében lakott, amely a 2. és 4. kőtorlasz közé esik, ahol a föld termékeny s a gazdaságilag értékesíthető sáv már majdnem 60 km széles. Ezt a középső Nílus-szakaszt Núbiának nevezték és egyik nevezetessége az, hogy hozzátartoztak a keleti sivatagban lévő roppant termékeny aranymezők. Főhelye 'Napata' volt (Napi Ta, azaz Napföld), más néven 'Nap- Otthon'. Az igen terjedelmes 4. kőtorlasztól délre, a Nílus következő nagy kanyarulatában helyezkedett el a Kusföld harmadik embercsoportja; ők alkották a 'Magária' nevű tartományt. Ennek kormányzati és közigazgatási központja az azonos nevű város volt, más nevén 'Magyar- Otthon', görögre ferdítve Mero. A kunföldi lakosság negyedik csoportja a Magári-sziget felett kezdődött és a Vörös-tenger mentében északra nyúló hegyes-dombos pusztákon lakott, az úgynevezett Kossala ('Kos- Helye') nevű tartományban. Történeti ismereteink megindulásakor, Kr, e. 3200 táján, a Kusföld említett négy területéről, amelyek meglepő módon mind magyar

nevet viseltek, még nem hallunk; akkoriban csupán az Egyiptomhoz legközelebb eső asszuáni völgyszakasz állt az érdeklődés középpontjában.

Kisebb kus csoportok a Kusföldön kívül is éltek, nevezetesen az Asszuántól északra eső nílusi völgyszakaszban, ami már egyiptomi birtok volt. Valahol itt lehetett az a körzet is, amelynek hieroglifáit (192m 250 sk) így olvassuk: 'Maradt Setét Hon'. Egy további kun körzet létezett a Nílus deltájában, ez volt a 'Kos-Hon', amely azonos a Bibliában szereplő Goshen területtel (the province of Cushan in Egypt, the same as the land of Goshen, 191m 304). Éltek még kus töredékek a Színai- félsziget oázisaiban és bizonyára másutt is, de ezekről a területekről kiszorították őket az Egyiptomban hont foglaló magyarok.

A kusok sokféle népneve

A kusokat az egyiptomi magyarok sokféle néven nevezték. Az egyik legtöbbet használt, talán éppen a legelső név, amellyel őket illették, a SATET vagy SETÉT név volt, - az angol szakemberek megállapítása szerint. Ezt a nevet rövidített alakban, egyszerűen Setinek vagy Setnek is olvassák, feleslegesnek vélve a nevet író második T-hang kiejtését. A Setet szóról ugyanezek a tudósok azt is megállapították, hogy jelentése "sötétség" (darkness, 192m 243, 247; 22m 161; 24m 181; 57m 64). Mivel eszerint a nem-magyar tudósok már elolvasták a név hieroglifáit és a szó értelmét is megállapították, nekünk könnyű kideríteni, hogy a Satetnek és Setetnek olvasott és sötétséget jelentő egyiptomi szó azonos a magyar nyelv 'Setét, Sötét' szavával és hogy ez a megjelölés a kusok arcszínére vonatkozott, akiket más nyelven is "égett arcú" embereknek neveztek.

Hogy az angolok jól olvasták a vonatkozó hieroglifákat és a Setét szó valóban a bőr színére vonatkozott, írott kútfőkkel is tudjuk igazolni. Az első kőtorlasz vidékén, amint mondottuk, a kusok nagyon tiszteltek egy fekete arcú istenanyát, akitől magukat származtatták. Nevének hieroglif jeleit (Okmánytár 1) a közismert kulccsal (25m, 199m) így betűzzük: a nyíl SET; a két félkör T és T; az asszony NU; együtt SE(T)-Te-Te NU, mai magyar grafikával 'Setét Nő'. Észre kell azonban vennünk, hogy a hieroglif szövegben a nyíl a bőr-fogalmat érzékeltető értelemhatározón megy keresztül, amiből félreérthetetlen, hogy ami

sötét színű, az a bőr. Eszerint az egész kifejezés így hangzik (zárójelbe téve a fogalomhatározót): Setét (bőrű) nő. (2)

Az asszuáni kus istenasszony nevét más hieroglifákkal is írták (Okmánytár 2), de azok ábécés átírása is ugyanaz: SeTUA-T ~NU, 'Setét nő'. A név kétféle írásmódja szemlélteti, hogy a körülbelül ötszáz közhasználatú írásjel közül az írnok meglehetős szabadsággal választhatta ki az egy-egy szó lejegyzéséhez véleménye szerint legalkalmasabb vagy legtetszetősebb írásjeleket. Ugyanannak a szónak vagy névnek tehát többféle grafikai alakja lehetett, nem úgy mint a ma használt harminc-egynéhány írásjel esetében, amikor egy-egy szót csak egyféle grafikával írhatunk.

Az ősi egyiptomi és a mai Setét szó egyezése nem a véletlen műve. Bizonyság erre nemcsak a nevet kísérő két másik magyar szó, hanem az a körülmény is, hogy a kusok megjelölésére a Setét rokonszavát, a Fekete szót is használták. A rendelkezésünkre álló példák közül ezúttal csak egyet idézünk, I. Ramás király uralkodói címét. Ez a király trónralépését (Kr. e, kb. 1304) megelőzőleg az akkor már meghódított Núbia kormányzója volt s trónnevei közt utóbb is viselte a 'feketék ura' címet. Vonatkozó dupla kartusát (Okmánytár 4) így olvassuk: RA-MÁ-SA SZUDAN URA; RA-MÉNE PEKH-T.ék URA: 'Ramás Szudán ura, Ramén (a) Feketék ura'. A kartusban előforduló írásjeleket megelőző kötetünkben már megmagyaráztuk, kivéve a most felbukkanó leopárdfejet, a fekete emberek szimbolikus állatát. De ez is jól ismert és nyilvántartott jel: a PEKH, PEKHTY hangcsoport hordozója. Az írásjelek közt szereplő két T itt a többes számot jelzi, olvasása, tehát 'T.ék'. A szókezdő régi P viszont lágyulás után (P/F) hangzik ma F-nek, ezért mondunk Pekete helyett Feketét. A név és cím tehát ezúttal is pontosan, szabályosan és hibátlanul olvasható magyarul. Ramás király kartusát a nem-magyar tudósok is olvassák, de a név jelentését nem tudják megállapítani. A 'Feketék ura' címet ők Pekh-T-eT-Ra alakban adják, vagyis ott akadnak el, ahol többes számot kellene alkalmazni (T +TT.ék) és ahol a magyar hangtörténet egyik alapvető jelenségét (P/F) is ismerni kellene. Eredményük azonban így is hasznos, mert segíti meggyőzni az olvasót a magyar átírás hiteles voltáról.

Az egyiptomi magyarok a kusokat testszínükön kívül különleges állataikról is elnevezték. Ezek között az állatok között első helyen szerepelt az ő hosszúlábú, fekete színű juhuk, melynek hímje - a kos -

lapos szarvat viselt. E hím állatról a fekete embereket "Kos (embereknek)" nevezték, nyilván birkapásztor, juhász értelemben, de a szót régiesen, egy hanggal mélyebben, KUSnak ejtették ki. A magánhangzó egy fokkal mélyebb kiejtése a régi magyar nyelv egy további jellegzetessége, ami egyes tájszólásainkban ma is megfigyelhető, ahol pl. a Ló kiejtése Lú, a Tinóé Tinu. A kos vagy kus állatnevet ember vagy nép értelemben használva, természetesen hozzá kellett tenni vagy gondolni a megfelelő fogalomhatározót (őr, juhász, nép), de amit a név gyakorisága miatt nem tartottak szükségesnek minden egyes esetben kiírni és ismételni. A feketék újabb neve tehát egyszerűen Kos lett, személyazonosságukat jelző népi szimbólumuk pedig a kos. A nem- magyar szerzők ezt a nevet rendszerint a Kush, Cush, Chus, Cassi, Cossi és egyéb rokon grafikai formákban szerepeltetik, de jelentését nem tudják (238m 17) és azt sem veszik észre, hogy a népnév és az állatnév egy és ugyanaz.

Könyvünk címlapján és fennebb a leghíresebb kos-szimbólumot szerepeltetjük, amelyet III. Aménatya (Kr. e. 1412-1380) rendeletére készítettek és eredetileg a Kunföld legnagyobb templomában, a Sulb városban lévő Amén- templomban állítottak fel és a Napistennek szenteltek. A kos a Napisten kerek szimbólumát és az Úr jelentésű kobrakígyót viseli fején, első lábai között pedig III. Aménatya királyt őrzi. Ezt az egykorú szemlélőnek oly sokat mondó emlékművet ma a berlini múzeumban őrzik. A kus nevet nemcsak kos-szobrokkal írták, hanem kos-képekkel is. Amikor pl. a fejedelmet ábrázolták, kilétét úgy érzékeltették, hogy egy emberalakot rajzoltak, de azt emberfej helyett kosfejjel látták el. Félreértés elkerülése végett és nehogy a szemlélő esetleg azt vélje, hogy valami közönséges juhásszal áll szemben, az emberalak kezébe még egy kosfejben végződő sétapálcát, "jogart" is adtak. Ezt a jogart fából szokták faragni és 'fakos' volt a neve. Így a jogarnak képen való szerepeltetésével ki-ki világosan megérthette a szavak összecsengése alapján, hogy akit lát, az a 'főkos' azaz a fejedelem, vagy legalább is egy igen előkelő valaki (ld. képét 192m 50 és 58) .'

A kun népnevet az egyiptomi írnokok nemcsak művészi ábrázolással azaz tiszta kép-írással érzékeltették, hanem rendes jelrendszerükkel is. A legegyszerűbben úgy, hogy egy kést rajzoltak és utána tették a többes szám k jelét, a három szaggatott vonalkából álló kis merőlegest (Okmánytár 3). A kés-jel megfelelt a név írásának, mert -

ezt is az angol tudósok derítették ki - a kést egyiptomiul is Késnek hívták és annak rajza a QES, QECH hangcsoportot jelezte (25m 85 no 13 és 87 no 46.; 199m T-19). Így a kés-jel, többes számban QUES-eK a 'Kosok' nevet jelentette. írhatták a nevet egészen betűsen is (Okmánytár s), egy kosár ábrázolásával (K), alája rajzolva egy vizes sajtárt (S) én hozzátéve a megfelelő fogalomhatározót, jelen esetben a területet jelző 'szék' (ország) jelét, s ez a kombináció a Kusföldet jelentette.

Okmánytárunk 6, sz. alatt közölt példában még pontosabb betűzést látunk, ott az írnok a két mássalhangzó (K-S) közé még a kiejtéshez szükséges magánhangzót is beszúrta.

Volt az afrikai kusoknak egy másik különleges állatuk is, amit az egyiptomi írnokok alkalmasnak tartottak arra, hogy arról is elnevezzék a szomszédságukban élő sötét arcú pásztornépet. Ezt a különleges állatot felálló hegyes füllel, erős felsőtesttel és merőlegesen álló, villában végződő farkkal ábrázolták (Okmánytár 7). A szakemberek nem ismerték fel e már kihalt négylábú állatot, csak annyit tudnak róla, hogy egyiptomi nyelven SETHES-nek hívták és valamiféle disznó lehetett (perhaps a kind of pig, 199m E-20). A feltételezés helyesnek bizonyult, hiszen Sethes~ isten-királlyal kapcsolatban több ízben történik említés "fekete disznóról" (black pig, 57m 65; 192m 248) és a núbiai kus fejedelmet is "főkanásznak" címezték, ami éppenséggel sertések pásztorát jelenti. Ennyi útmutatás után a magyarul tudó embernek megint egyszerű a dolga, mert megállapíthatja, hogy a Sethés egyiptomi szó teljesen azonos a magyar nyelv jelenleg Sertés alakban írt szavával. A vonatkozó írásjelek átírása valóban Se-T-éS, ami után következik a helyes olvasást biztosító segédjel, a sertés rajza. Az egyiptomiul "Setes"-nek írt szót azonban nekünk, akik az etimologikus helyesírást követjük, természetesen Sertésnek kell átírnunk, az R-hang jelölésével, nem pedig a hieroglifák helyesírási szabálya szerint, amely fonetikus volt, vagyis a kiejtést követte, tehát az úgynevezett torlódó és a kiejtésben alig hallható mássalhangzókat nem jelölte. Ugyanezt a Sertés szót más hieroglifákkal is írták (Okmánytár 8) azok fonetikus átírása is S-E-TOS, utána az értelemhatározóval, egy mai fogalmaink szerinti sertéssel. Etimologikus átírásunkban természetesen ezúttal is Sertést kell írnunk. Ebből az elemzésből az egyiptomi szavak helyes átírási módján felül azt is megtanuljuk, hogy a kusok főfoglalkozása juhok és sertések legeltetése lehetett, tehát főleg mint juhászok és

kanászok foglalatoskodtak. Azt felesleges ismételnünk, hogy itt újabb súlyos bizonyítékok kerültek elő az egyiptomi és magyar nyelv azonos voltára.

A kusok népi szimbólumaként szoktak emlegetni egy másik fekete színű állatot is, amely a kutya-családba tartozik, Ezt az állatot az egyiptológusok hol kutyának, hol sakálnak, hol meg farkasnak nézik és nevét (Okmánytár 9, 11, 12) Anubisnak, Sahnak illetve Up-Wawatnak olvassák, de e nevek jelentését nem ismerik. Csak annyit tudtak kideríteni, hogy Anubist a régi görög írók is kutyának nézték, de hozzátették, hogy ősapát is jelent, amikor is KUON a neve. Kujon leszármazói mind hasonlítottak egymáshoz, mondja tovább a görög hagyomány, de mégis különböző típust testesítettek meg, mert más és más anyától származtak (192m 264 sk). Ez a görögök által feljegyzett hagyomány nyilván a kusok keveredésére utal, de egyúttal hozzásegít bennünket a szóbanforgó állatok írásjeleinek helyes elolvasásához. Ha ugyanis a kutya soknejű, azaz kicsapongó ősapát (kujont) jelent, akkor világos, hogy az Okmánytár 9. sz. alatt szereplő írásjeleket A-Né-Pu-Se, 'A nép őse' értelemben kell olvasnunk, nem pedig az érthetetlen Anubisnak; a 11. sz. alatt szereplő jeleket pedig aS-A BA, 'Ősapa'; a 12. ez. alattiakat AB-UT-T-oK, 'Apátok' értelmében. Okmánytárunk 10. sz. betétje is 'A nép ősét' írja, amelyhez az írnok az olvasás helyességét biztosítandó ezúttal még egy 'ősúr' fogalomhatározószót is hozzácsatolt. Mindezek ismeretében világos az is, hogy amikor a fekete embereket Etiópiában "kutyafiaknak" (fils de chien, 52m, 16 sk) mondták, ezt nem szükségszerűen csúfolkodásból tették, hanem így utaltak azokra az égett arcú kunokra, akik a kutya szimbólumú ágból származtak.

Továbbmenőleg, akkor is ilyen ősi értelmet kell a háttérben keresnünk, amikor az európai középkor nyugati krónikásai a szintén sötétes arcú Attila királyról halálos komolysággal állítják, hogy "kutyától" származott. A nyugati krónikások azonban már nem voltak elég műveltek ahhoz, hogy követni tudják a keletiek észjárását, azért szó szerint képzelve el a dolgot, Attilát egy igazi kutyától származtatták és félig állatnak félig embernek hitték, egyszóval szörnyetegnek. Sok minden világossá lesz az új magyar őstörténet reflektorfényénél, amit azelőtt sehogy sem értettünk.

Az afrikai kusok egy bizonyos csoportjával kapcsolatban sokszor

szerepel a MASAI név, amit Gardiner professzor Medjay, Budge professzor pedig Matchai alakban közöl. Mindkét tudós jól körülírja a szó értelmét, de egyikük sem tudja megmondani, hogy ez is magyar s a városlakó emberrel szemben a vidékit jelenti: a Mezei, Megyei illetve Mucsai embert, e ma is használt szavaink pontos megfelelőjét.

Gardiner professzor a Megyei (Medjay) szónak szenteli Egyiptomról készített földrajzi szótárában a leghosszabb cikket (200m, csillagos 73-89), ahol minden adatot bemutat, amit a kérdés megvilágítására össze tudott gyűjteni. Szerinte a Medjay szó a VI. dinasztia idejében bukkant fel s alatta akkor a 2. kőtorlasz vidékéről Egyiptomba vándorolt kusokat értették. Budge szerint a szó (Mezei) eredetileg területfogalom volt, s aztán vele jelölték meg azokat az embereket is, akik Núbián túlról származtak. Ezek a Mezei nevű bevándorlók Egyiptomban is vidéken éltek, rendszerint a sivatag széle felé eső sovány legelőkön (sohasem a Nílus partján lévő termőföldeken) és mint csőszök, mezei rendőrök és pásztorok, kisebb közigazgatási feladatokat végeztek. Kusföldön lakó csoportjaik politikai jelentőségre akkor tettek szert, amikor Egyiptom már kettészakadt és a thébai királyságnak mindjobban gyarmati erőforrásaira kellett támaszkodnia. A thébai király trónnevei közt ekkor jelent meg rövid időre a "Matchau népek és Punt ura" cím (192m 6).

Amit az egyiptológusok a Mezei kusokról körülményes vizsgálattal megállapítottak, azt mi az általuk közölt feliratok szövegéből a magyar nyelv segítségével közvetlenül és sokkal értelmesebben megtudjuk. Okmánytárunk 13. sz. alatt szereplő szöveg betűzése és olvasása ugyanis ez M.E-Ze-JI UT-AS-oK, 'Mezei utasok', tehát akik a mezőkön teljesítenek valamilyen szolgálatot; a 14. szövegé: M.E-Ze-A-E U-I-SET SZ-aB-AJoSZ-oK, 'Mezők vízét szabályozók' (így is: 'Mezők vizét szabályozzák'), vagyis akik az öntözőcsatornák karbantartását végzik; és a 15. sz. szövegé: UR SZí-Ne, Me-Z-E-JI U-T-aS-oK, AJ-U-SZ-aK.ok K-U-JA-SA, Úr színe (vagyis alkalmazott), 'Mezei utasok, a jószágok gulyása'. E szövegek szerint a Mezeiek valóban mezőkről származtak, Egyiptomban is mezőkön foglalatoskodtak, vízellenőrök, csőszök és pásztorok voltak.

A mezei kusokkal kapcsolatban helyesen állapították meg a kutatók, hogy a nevükben szereplő Mező szó eredetileg földrajzi fogalom, tehát bizonyos fajta földet jelent. Következőleg az egyiptomi írnokok

nem tévedtek, amikor ugyanezt a szót nemcsak a délen élő, illetőleg délről jövő bevándorlókra alkalmazták, hanem azokra is, akik a Nílus deltájától nyugatra, a líbiai mezőkön éltek, illetve ezekről a mezőkről szivárogtak be Egyiptomba. Nevüket itt némi eltéréssel, az észak-egyiptomi szokásnak megfelelően, Me-Se-US, 'Mezős' alakban írták (Okmánytár 16), amit az egyiptológusok angolosan Me-Shw-Esh grafikával tolmácsolnak. Ennek a névnek hieroglifikus lejegyzését is sokfelé látjuk (200m I csillagos lapok 74, 114, 116, és 119-121) és a vonatkozó anyagból kiemeltük az Okmánytár 18. sz. alatt bemutatott részletet. Ez a magyar nyelvű szöveg a líbiai mezősökről azt mondja: Te-He-Ne-KET U-I-Da-SZAK, 'Teheneket vigyázzák'. Amikor a líbiai mezőkről eredő emberek. sikeresen bejutottak Egyiptom városaiba és ott egy kis jólétre is szert tettek - Gardiner prof. jól megfigyelte - igyekeztek Mezős nevüket minél hamarabb levetni és a jobban hangzó "Úr" névvel felcserélni (200 I csillagos 120) .

A kusok Napatában székelő fejedelmét 'Nagyúrnak' címezték. Emberalakban ábrázolták, sertés-maszkkal (ld. fent és Okm. 20). A Nagyúr úr-székén (trónján) ül, baljában Núbia jogarát tartja, a szokásos fokost, jelezve, hogy ő a Főkos, a pásztorok királya, jobbjában pedig az egyiptomi eredetű élet-szimbólumot, mert országában ő az élet ura, Isten mása. Előtte látjuk a neki ajándékba vagy adóba hozott ételeket. Vele szemben egy udvari ember jön, aki magas tálcán rituálisan sült kacsát hoz. Ez a Kos-úrnak szánt rituálisan sült hús nyilván fontos lehetett, különben nem állna a kép középpontjában. Az ábra felső részében öt oszlopba tagolt szöveg látható, alul pedig vonalra helyezett további három sor írás.
A kép felső részében, az oszlopokon kívül, a Nap olyan szimbóluma látható, amely a hieroglifák kulcsa szerint az UTU hangcsoportot jelzi. Az ennek folytatásában lévő három másik figura (a férfi, a csirke és a közönséges tartású kar) az AS-U-NAK részlegét írja, a jelek nem-magyarok által készített jegyzéke szerint. Ha ezeket az elemeket összekapcsoljuk, az UTU-AS-U-NAK, 'Utazónak' szót kapjuk. Ebből már sejthető, hogy a sült kacsa az Isten földi képviselőjének szánt úti eledel, aki hivatása közben éppúgy utazgat országában, miként az Ég ura (Nap) utazik a maga végtelen birodalmában, az égboltozaton. A kép bal oldalán a napkorongot (AR) látjuk szárny (MAAT) folytatásában, amit az előbbi szóval összekapcsolva, talán jókívánságnak kell értelmeznünk: 'Utazónak örömet!'

Áttérve a folyószövegre, az oszlopokba írt üzenetet felülről lefelé haladva olvassuk, abban a sorrendben véve az oszlopokat, amit a figurák iránya megszab. E szabály szerint jelen esetben a kezdés a balról számított harmadik oszloppal történik, azután a negyedik és ötödik oszlop következik, majd a második oszlop és végül az első. A magyarul írt üzenet az oszlopok sorrendjében így hangzik: 3. 'Ezeket süti népe: torta habbal' (ezután az asztalra rakott ételeket kellene olvasnunk, de azt nem tudjuk) . A 4. oszlop: 'Itt Napata kos-ura sokat étkezik, (5) mert állatokat herélt (érth. 'herélt')'. A 2. oszlop: 'Királyokat Napatábam (1)' Nagyúrnak nevezik.' A kép alatt elhelyezett három vízszintes sor közül kettőt szintén végig tudtunk elemezni. E két sor jobbról balra haladva a következő csodálatos magyar mondatot írja: '(1) Ezt a kacsát sütik Sertésnek Napatában. amikor mindent megyében adóz- (2)-nak tíz mérő búzát (érthet. "mezőgazdasági dolog"), sajtot, túrót, mézet, tojást, sok tyúkot béce-(3)-ét . . .'.

Összegezve az afrikai kusok neveivel kapcsolatban szerzett ismereteinket; úgy látjuk, hogy ez a nép állattenyésztő volt, eleinte még fémkultúra és városi civilizáció nélkül. Legfontosabb háziállata a juh, sertés és a kutya lehetett, de szárnyasokat (tyúkot, kacsát) is tartott. Ismerte a méhekkel való helyes bánásmódot, a tejet feldolgozta sajttá és túróvá. Élénk lehetett a népben a kivándorlási vágy és ha egyes fiai fölkerültek Egyiptomba, a Régi Kelet Amerikájába, ott boldogan szolgáltak mint kistisztviselők. Sok névvel illették őket magyar mestereik, szinte mindennel, amit velük kapcsolatban érdekesnek, figyelemre méltónak, sajátosnak találtak: testük színéről, különleges juhaikról, sertéseikről, fekete kutyájukról és mezőikről. Mindez felbecsülhetetlenül értékes tudományos eredmény az egyiptológia terén, de bennünket mégis az lep meg a legjobban, hogy vizsgálódásaink során teljesen nem várt módon rengeteg magyar szóra, kifejezésre és mondatra bukkantunk, amelyekből valóságos mezőgazdasági szótárt tudunk összeállítani a Kr. e. III. és II. évezredben forgalomban volt magyar szavakból. Talán felesleges újra felhívni a figyelmet arra, hogy a tárgyalt írott magyar nyelvemlékek nem az Ural hegység vidékéről kerültek elő, hanem a Nílus felső völgyéből és hogy az egyiptomi-magyar közös szavak nagy dörömböléssel követelik a magyar eredet ural- szibériai elméletének módosítását.

Feltűnő, hogy a megvizsgált szövegekben sem az angol szakemberek,

sem mi nem találtunk semmiféle útmutatást arra, hogy mi lehetett a kusok saját nyelve. Vagy talán ők is magyarul beszéltek? Erre egyelőre nem tudunk feleletet adni. Folytatjuk tehát vizsgálatainkat, hogy a rejtély nyitjára némileg rájöjjünk.

1. A kusok nem azonosak a négerekkel, reájuk tehát a néger elnevezés nem alkalmazható. A néger ajka erősen duzzadt, orrnyílása tág, haja gyapjas, arca nem európai arc. E lényeges testi különbségek ellenére az embertan egyes tudósai mégis azt hirdetik, hogy a kus és a néger ugyanaz az emberfajta. Elméletük szerint eredetileg csak kusok léteztek és belőlük degenerálódás útján jött volna létre a néger, igen nedves (dzsungeli) klímában való hosszas tartózkodás eredményeképpen. A négerek kus származtatásának van azonban egy óriási akadálya: a néger nyelvek a kus nyelvektől alapvetően különböznek. Az elméletet ennek következtében a legtöbben elvetik és a néger problémát továbbra is megoldhatatlannak tartják.

2) A bőr fogalomjele a PAR (bőr) hangcsoportot hordozza, Id. 25m 63 no 55, 56. 57 és 59. Az idézett helyen szereplő első két forma felismerhetően a párduc bőrét ábrázolja, mert látjuk rajta az állatot jellemző sötét pettyeket. Talán azért szerepel a párduc ilyen célra. mert e szó első szótagja (PÁR) összecseng a bőr régies kiejtésével. Gardiner is bemutatja a bőr fogalomhatározóit, 199m F-27. F-28 és F-29 alatt és ezzel kapcsolatban közli a szó lexikális meg határozását az egykorú írnok betűivel. A meghatározás csak egy szóval történik, de találó: 'Takaró'.

A bőr fogalomhatározó grafikai formája a négyszög alakú P (Bél romba nyomott R jel kombinációjából született meg, vagyis ideogram helyett összerótt figurának is tekinthető: Pe-Ur, Be-UR, Bőr. Amint látjuk, akárhová nyúlunk, mindenütt magyar szavakra bukkanunk, a magyar és egyiptomi nyelvazonosság bizonyítékaként.

3). Az egyiptomi és magyar kapcsolatokra itt is alkalmasan rámutattunk, mert a magyar nyelv fokos szava szintén a fa-kosból eredt. A sétapálca végére ugyanis nálunk is kosfejet szoktak faragni és ez ceremoniális jelvény volt, az előkelő embert jelképezte, különösen a Felvidéken. A budapesti Nemzeti Múzeumban őriznek egy hun időkből eredő (!) fokost, amelynek fogantyúja szintén kosfejet ábrázol. A kusok tehát már akkor jelen voltak a Duna medencében. Ezt a fontos

régészeti leletet a III. kötetben bemutatjuk.

4) Az Okmánytár 13. sz. ábrájának jeleit a 193m VI 57. oldaláról vettük; a 14. sz. jeleket 200m I csillagos 73-ról; a 15. jeleit pedig 200m I csillagos 77-ről. - A legnagyobb tekintélyű angol egyiptológus, aki egyébként a hieroglifok hangzósítás nélküli szerencsétlen átírását bevezette a tudományba és ezzel a szövegek nyelvészeti felhasználását eleve lehetetlenné tette. a 15. sz. alatt közölt szöveget így értelmezi angolul: Chief of Med ay of Aushek (named) Kuy Ha tudott volna magyarul, a Jószágok szót bizonyára nem Aushek helynévnek értelmezte volna és a Gulyás magyar szót sem tette volna meg Kuy dűlőnévnek és talán nem hagyta volna el a jelen esetben fontos Utasok vagy Utazók értelemhatározót sem. Gardiner professzor eljárása kitűnően példázza, milyen a mai hivatalos egyiptológia- amit nem értenek meg azt hidegvérrel kihagyják, vagy hely- és személynévnek teszik meg, hogy azután tovább ne kereskedjünk az értelem iránt. De ismételten hangsúlyozzuk, hiányosságaikat nem róhatjuk fel nekik, hiszen az egyiptológia magyar oldalának kidolgozása mégiscsak magyar tudósok feladata.

A magyarok meghódítják a kusokat és keverednek velük

Az egyiptomi magyarok az afrikai kusokkal Kr. e. 3200 táján kerültek először közvetlen érintkezésbe, amikor a Nílus völgyébe behatoltak és ott egy nagy országot alkottak maguknak. A lejátszódó események során a feketék sorozatos vereséget szenvedtek és visszaszorultak az első kőtorlasztól délre eső völgyszakaszokba. Nem tekintették azonban vereségüket véglegesnek, hanem minden egyiptomi uralkodó trónra lépése alkalmával kísérletet tettek arra, hogy legalább a Théba körüli völgyszakaszt visszahódítsák, ahol a magyarok honfoglalása után is jelentős létszámban éltek kisebbségbe szorult fajtestvéreik. Törekvésük talán sikerült is átmenetileg és egyszer-másszor a győztes magyarok madár-szimbóluma mellett, sőt a helyett a kusok fekete kutya szimbóluma is megjelent a királyi jelvények árbocán (69m 96, 101, stb.). A "madarak" és "kutyák" - más szóval magyarok és kusok, vagyis a fehérek és a feketék - vetélkedése a hagyomány szerint századokig elhúzódott és végül is kiegyezéssel fejeződött be. Ennek értelmében a Nílus völgye az első kőtorlasz felett a magyarok uralma alá került, az alatt viszont minden a kusoké lett,

akik fejedelme ezután északról leköltözött délre, a negyedik kőtorlasz vidékére.

Ezt az elrendezést nyilván nem úgy kell elképzelnünk, mintha a két fél között már azonnal valami modern országhatárt állítottak volna fel, amelyen innen is, túl is más közigazgatás működött, csendőrökkel, vámőrökkel és határőrökkel. Akkoriban még nem is igen volt közigazgatás, főleg nem a kus vidéken, ahol az emberek az államtalan társadalom korában éltek. Az elrendezésben a magyar főhatóság alá jutott kusok tehát továbbra is zavartalanul élték a maguk helyi világát és tisztelhették saját fekete ősüket, az asszuáni istenanyát. Théba alatt, az Elefánthon-szigeten például még a Kr. e. 5. században is az volt a helyzet, hogy a kusok elkülönített lakónegyedekben éltek (94m, 124 sk). Hasonlóképpen magába zárkózva, többé-kevésbé zavartalanul élte világát a deltabeli Kos- Hon lakossága. Ez az ősi állapot azonban a kibontakozó városi központok hatására másfél-kétezer esztendő leforgása alatt Egyiptom legtöbb részében mégis megváltozott s az egyházi, közigazgatási és katonai intézmények kialakulásával az egyiptomi kus népesség fokozatosan beolvadt az államvezető magyarságba. A beolvadt kusok száma tekintélyes lehetett, mert jó ideig fennmaradt emléke. Az egyiptomiak ugyanis két ősatyától származtatták magukat, Magyartól és Kustól és országukat is két névvel nevezték: Magyar Földjének és Cham (Kos) Földjének.

Azt is tudjuk, hogy az osztozkodásban kosoknak jutott területen a kusok sem egymagukban éltek, mert közöttük maradtak azok a magyar tömbök, amelyek a Ménes- féle honfoglalás idején valamilyen okból hátramaradtak és utóbb sem telepedtek át az új hazába. Ezek a Kusföldön hátramaradt magyarok szintén szabadon, saját szokásaik szerint élhettek. Erre egy ünnepelt egyiptomi utazó a tanúnk, aki a 6. dinasztia idején felderítő körutat tett a Kusföldön és visszatérve beszámolt azokról az országokról, amelyeken áthaladt. Ezek között említ egy M-A-K-AR, 'Magyar' nevű országot is, mely szó írásjeleit (Okmánytár 17) Budge professzor is Makhernek olvassa (222m 10) .

A Nílus völgyének testvéries megfelezése ellenére is tovább folytak a kisebb-nagyobb csetepaték, úgyhogy Egyiptom a feketék gyakori betörése miatt már a 3. dinasztia idején (Kr. e. kb. 2686-2613) kénytelen volt katonaságot tartani a déli határon. A két fél között a 4. dinasztia idejében ismét komoly háború folyt; Kr. e. 2333-ban pedig,

az 5. dinasztia idején, bizonyára a háború befejezésekor, Egyiptom királya felállította a déli kőtorlasznál az első szabályos határkövet. Azt íratta rá, hogy a fekete embereknek e kőnél meg kell állniuk, azon túl nem mehetnek, sem gyalogszerrel a partok mentén, sem hajózva a folyón. Nem szabad nekik juhot, kecskét és szamarat sem áthajtani a határon, kivéve ha az állatokat eladásra szánják (193m, ff sk).

Egyiptom déli bejáróinak lezárása néhány évszázadra békés viszonyokat teremtett a két ország között. A 12. dinasztia idején azonban (Kr. e. kb. 1990-1780) a súrlódások ismét kiújultak és az erős kezű akkori egyiptomi királyok a helyzetet gyökeresen akarták orvosolni. A sorozatos határsértések miatt a Nílus völgyét megosztó ősi egyezményt érvénytelennek tekintették és a Kusföldet a harmadik kőtorlaszig bekebelezték országukba. Ez a terület aztán ezer esztendeig, Kr. e. 945-ig, Egyiptom felbomlásáig, megszakítás nélkül magyar uralom alatt maradt. Azok az egyiptomi királyok, akik e hódítást végrehajtották, trónneveik közé felvették az 'Ősúr, Sertéshon ura' címet (Okmánytár 19), az egyiptológusok Usertsen-jét.

A 12. dinasztia királyai joggal tartották nagy dolognak, hogy országukat egy ilyen hosszú völgyszakasszal megtoldották és a fekete veszélyt a királyság déli határaitól eltávolították. Feladatukat azonban a katonai győzelemmel nem tekintették befejezettnek, hanem igyekeztek az új területet minél jobban elzárni a maradék Kusföldtől és minél szervesebben hozzákapcsolni Egyiptomhoz. Evégből a hosszú második kőtorlasztól délre mintegy hatvan kilométerre, azon a helyen, ahol a völgy összeszűkül, Szamneh és Kumneh néven két hatalmas téglaerődöt emeltek a folyó bal illetőleg jobb partján, egymással majdnem szemben. E két erődhöz röviddel utóbb a kőtorlasz északi végénél egy Búhon nevű harmadikat is építettek. E várak háromszögében helyezték el aztán az I. sz. egyiptomi hadsereget, amely ezentúl a határvidék rendjére ügyelt (ld, az 1. sz. térképet). Figyelmet fordítottak arra is, hogy a feketék kerülő úton, a sivatagok felől se tudjanak Egyiptomba belopódzni. Ezt a célt mezei rendőrség felállításával érték el, amely a lakható folyóvölgy és a sivatag érintkezési sávjában teljesít szolgálatot.

A technikai határzár felállításán kívül III. Sertéshon ura mást is tett. Az első kőtorlaszban egy 34 láb széles és 24 láb mély csatornát vágatott és ezen a módon a hajók számára közvetlen utat teremtett a déli

határvárak és birodalma központja között. E közvetlen hajóút feleslegessé tette az áruk korában szükséges kétszeri átrakását és nehéz szárazföldi terepen való szállítását. A csatorna egyúttal előkészítette a Kusföld szabadon maradt részének jövendő meghódítását. A 12. dinasztia királyai végül azzal koronázták meg történelmi művüket, hogy a meghódított területen bevezették az Amén- vallást minden intézményével együtt. Hittérítő papokat küldtek be, templomokat építettek Amén tiszteletére, bevezették az egyiptomi írást és az egész meghódított völgyszakaszt átitatták az egyiptomi magyar kultúrával. A bennszülöttek ezt a magas kultúrát feltűnő igyekezettel sajátították el és a több mint ezer esztendős együttélés alatt eltéphetetlen lelki és szellemi kötelékekkel kapcsolódtak az egyiptomi magyar világhoz.

A Kusföld szabadon maradt déli részének utóbb bekövetkezett meghódítását és egyiptomi gyarmattá tételét egyes kutatók kizárólag gazdasági okokkal magyarázzák. Egyiptomnak nagyon sok fémre (főleg aranyra), építőanyagra (gránitra), tömjénre és fűszerre volt szüksége - mondják - és ezek beszerzése végett távoli országokkal kellett kereskedelmet folytatnia, le egészen a Nagy tavakig, Zambiáig. Ez a kereskedelem a Níluson, az Est- Borán, a Vörös-tengeren, meg egy sereg karavánúton bonyolódott le. Így tulajdonképpen ezeknek az utaknak biztonságossá tétele késztette volna a fáraókat a maradék Kusföld meghódítására. Ilyen anyagi természetű indítékok is bizonyára súlyosan estek a latba a nagy elhatározáskor, de a fő ok talán mégis politikai természetű lehetett. Egy új világhelyzet volt kialakulóban, amely Egyiptom létét és fennmaradását veszélyeztette, tehát jó előre védekezni kellett

Az történt ugyanis, hogy Kr. e. 1700-1550 között a fekete emberek, az ő nagy tartalékukból, az Indus völgyéből, a Régi Kelet több területét ellepték és azokon maguknak vezető szerepet biztosítottak. Kassi vagy Cossi néven elfoglalták a Tigris és Eufrátesz alsó szakaszát (Szumért) és ott ötszáz évig, Kr. e. kb. 1150-ig ők uralkodtak. Egy másik tömegük a Oxus folyó völgyébe leereszkedve, a Kaspi- tóig terjedő vidéket lepte el. Egy harmadik águk pedig elkalandozott a Nílus deltájába s ott okozott zavart. Az indiai és ázsiai kusok e vízözönszerű előnyomulása éppen elég beszédes jel lehetett arra, hogy az egyiptomi magyarok is megértsék, sorsfordulóhoz érkeztek. Talán még azt is számba vehették, hogy a nagy népmozgást a Magas Ázsiában (Haute Asie)

lakó türk emberfajta indította el, amely régi lakóhelyét a Gobi- sivatag újabb kiterjedése miatt nagy tömegekben elhagyta és maga előtt űzte a füves területek korábbi népességét. Szerintünk e megbomlott világegyensúly részbeni vagy egészbeni felismerése késztethette az egyiptomi fáraókat arra, hogy sorsuk felől nagyobb távlatokban gondolkodjanak és bizonyos katonai lépéseket tegyenek a várható események megelőzésére. De bármi lehetett is cselekedetük igazi rugója, tény az, hogy a szabadon maradt Kunföld elfoglalásával délen, Kánaán és Szíria birtokbavételével pedig északon is ura lettek az országuk határai előtt fekvő stratégiai terepeknek és így a jövendő küzdelmeket nem az anyaország területén kellett megvívniuk. E határokon túli hódítások, mint a későbbi események igazolták, helyesnek bizonyultak, mert Egyiptom létét ezer esztendővel meghosszabbították és lehetővé tették, hogy az ország népének jelentős része időben elköltözzék más területekre és így a pusztulásból megmeneküljön.

Az új politikai elgondolás megfogalmazása és kivitelezése a 18. dinasztia királyainak az érdeme, akik a történelemben igazi politikai géniuszokként mutatkoztak be. A déli operációt Kr. e. kb. 1525-ben I. Tudómása hajtotta végre, aki a negyedik kőtorlaszig terjesztette ki uralmát. Röviddel utóbb III. Tudómása katonái már az Est- Bora és a Setét folyónál álltak, amivel az egész Kusföld Egyiptom uralma alá került. A háború gyors lefolyású volt és mindenütt a magyarok győzelmével végződött, akik az akkori haditudomány és haditechnika szabályai szerint harcoltak a jórészben még botokkal és kőszerszámokkal felszerelt, fegyelmezetlen kusokkal szemben. Ezek az újabban megszerzett déli területek körülbelül hatszáz évig maradtak közvetlen egyiptomi igazgatás alatt, szintén a Kr. e. 945. esztendeig, amikor a Kusföld Egyiptomtól elszakadt és független országgá lett.

Miként a 12, dinasztia hódító királyai, akként I. Tudómása (az egyiptológusok Tuthmese) is arra törekedett, hogy szerzeményét állandó jellegű intézményekkel kapcsolja birodalma törzsterületéhez. Ez irányú szorgoskodásának legfontosabb rendelkezése a thébai Amén- papok jelentős részének Napatóba (Napotthonba) való áttelepítése volt és az egész meghódított területnek a thébai egyházba való szerves beépítése. A betelepített papok a Kusföld második szakaszán is mindenfelé templomokat építettek és felállították az egyházi élettel kapcsolatos kultúrintézményelvet. Az

egész Kusföld legnagyobb templomát III. Aménatya (Amenhotep) király idejében (Kr. e. 1405-1370) a Nílus partján lévő Sulb városban építették fel. A magyar- kus összefonódás jeléül a templomhoz vezető sugárutat oroszlán- és kos-szobrokkal ékesítették, a magyarok illetve kusok népi szimbólumaival (196m 60 sk).

Az egyházi hálózat kiépítésével azonos jelentőségű nagy intézkedés volt a kusföldi kormányzóság felállítása, ugyancsak Napotthon (Napata) székhellyel. E központi kormányszerv élén egy alkirály állt, akit egyiptomi származású tisztviselők támogattak munkájában. Az alkirályi méltóságot rendszerint a thébai király fia, Egyiptom trónjának várományosa töltötte be, aki itt nyert bevezetést az államkormányzásba. Kivételesen azonban bennszülöttet is kineveztek e rendkívül fontos őrhelyre, ha az megelőzőleg mint királyi főtisztviselő hosszú éveken át tanúbizonyságát adta hűségének és rátermettségének. Ilyen kivétel volt az a 'Sötét Vezér' (Waser Satet), akit I. Aménatya jutalmazott meg az alkirályi állással (211m 47 sk). Az alkirály tekintélyének alátámasztására szolgált a helyszínen állomásozó egyiptomi katonaság. Az alkirály további fontos feladata volt a gazdag núbiai aranybányák zavartalan üzemeltetése és az évente termelt hihetetlen mennyiségű aranynak Egyiptomba való biztonságos átszállítása. Így a Kr. e. II. évezred közepén a fáraók Délkelet-Afrikában egy hatalmas gyarmatot alakítottak ki, amelynek minden erőforrását igénybe vehették az ország fennmaradásáért vívott küzdelemben.

A kusföldi gyarmatra Egyiptomból kezdettől fogva sok katona, pap, közigazgatási ember, iparos és kereskedő érkezett. A 22. dinasztia kezdetétől fogva (Kr. e. 950) pedig már tömeges egyiptomi bevándorlás is történt. Ekkor ugyanis a megelőző dinasztia alatt kettészakadt Egyiptom egyesítésére a deltabeli új király kísérletet tett, amiből Észak- és Dél-Egyiptom - Memfisz és Théba - között fegyveres összeütközés keletkezett. A polgárháborúban a thébai pap-király lett a vesztes, aki ezután papjaival, háza népével, közigazgatási embereivel és híveivel együtt felkerekedett és egy kisebb fajta népvándorlás keretében átvonult a déli gyarmatra és ott a Napata nevű tartományban (Núbiában) telepedett le.

Ez a magyar beözönlés a napatai néprajzi helyzetet gyökeresen megváltoztatta. Egy másik hasonló nagy méretű egyiptomi

bevándorlás Psametik (hieroglifái szerint Pis-mentik, azaz 'Vízmentiek' ura) deltabeli király idejében (Kr. e. kb. 600) játszódott le, amikor a második kőtorlasznál állomásozó 240,000 katona a zsold elmaradása miatt fellázadt, őrhelyét elhagyta és szintén átvonult a gyarmatra. Hiába próbálták őket szeretteikre hivatkozással tervükről lebeszélni, azok folytatták útjukat, mondván, hogy asszonyokat mindenütt találnak. Ezek a bevándorlók a Napatán túl következő, negyedik és hatodik kőtorlasz közé eső völgyszakaszt kapták meg lakóhelyül, ahonnan a kusokat jórészben a Vörös-tenger felé eső Kossala vagy Kassala (Kos Helye) nevű hegyvidékre tolták át és az egész tartományból egy nagy 'Magyar Otthont', más néven 'Magáriát' alkottak.

Népi és kulturális tekintetben ez utóbbi két bevándorlás, a már korábban betelepedett egyházi és közigazgatási személyzettel együtt, a Nílus S-alakú hatalmas dupla kanyarjában mélyreható változásokat idézett elő. Budge professzor megítélése szerint: "Núbia valóságos második Egyiptommá változott és a núbiaiak a lehető legnagyobb mértékben átvették az egyiptomi kultúrát" (193m VI 113). Ugyanezt mondhatjuk el Núbia ikertartományáról, Magáriáról, amely nevével is jelzi népi és kulturális felépítését. Amikor az egyiptomi magyarok népi, gazdasági, társadalmi és kulturális hatása ekként a hajdani Kusföldön tetőpontra jutott és a Nílus kőtorlaszokkal tagolt három szakasza megmagyarosodott, a sors különös alakulása folytán a gyarmat elszakadt az anyaországtól és önálló királyságként folytatta életét ezer esztendeig. Az önállósult hajdani Kusföld azonban ekkor már alig hasonlított a régihez. Intézményekkel összetartott, közigazgatási hálózattal ellátott, jól megszervezett modern ország volt, amelyben a hatalom gyakorlói a kusokkal keveredett magyarok voltak, az úgynevezett "fekete magyarok". E változás jeleként a Kus népnév fokozatosan háttérbe szorult és helyette Núbiáról és Magáriáról, azaz Napotthonról és Magyar- Otthonról beszéltek.

A "fekete" magyarok politikai öntudata

A kus-magyarok vagy fekete magyarok önálló országlása Kr. e. 945-től A.D. 335-ig tartott. Ez utóbbi évben az időközben naggyá lett szomszédjuk, az Axumi Királyság szétdarabolta országuk területét, majd a kis államokat a 6. században keresztény hitre kényszerítette.

Ekkor a lakosság áttérni nem akaró része - a nagy többség - az üldözés elől elvándorolt az országból.

A függetlenné lett Kusföldnek három nagy tartománya volt és hét jelentősebb kerülete. Az első tartomány fejedelme a 'Fekete kanász' címet viselte és róla a tartományt a 'Fekete kanász székének' nevezték. Ha e név első írásjelét (Okmánytár 21) nem ideogrammként (azaz nem Feketépek) olvassuk, hanem szótagosan (Pé-nek), a tartomány neve: 'Főkanász széke' (Budge olvasása: Pehqennes). (6)

Ez nyilván a bennszülött fejedelem tartománya lehetett, az Est- Bora és a Setét folyóktól északra elterülő hegyvidék, amely az önálló Kusföld életében alig játszott szerepet. A második tartomány a N-A-P-x-oT-(H)ON, 'Napotthon' volt (Okmánytár 22), amely Núbiát, vagyis a második és negyedik kőtorlasz közé eső völgyszakaszt jelentette, a sivatag felé eső aranybányákkal együtt. A névben az x-szel jelölt helyen az EPIT 'épít, épület' fogalomhatározó áll, amit nem olvastunk bele a névbe. Napotthon alatt eredetileg ugyanis csak a Napistennek szentelt várost értették és annak értelemhatározója volt a sok épület jelzése. Utóbb így hívták a tartományt is, de akkor a főváros nevéhez illesztették még a nagyobb területet jelentő 'otthon' értelemhatározót is. Nevezték e tartományt 'Napi Tanak' is, vagyis Napföldnek, Nap-országnak s ebből keletkezett a Napafa és a Núbia név. (7)

Napafa elsősorban vallási központ és papi város volt. Amíg ott székelt a menekült thébai pap-király, addig az volt az egész Fekete-Magyarország fővárosa. Ebbeli szerepét a Kr. e. 4. század közepén vesztette el, amikor a vezetés átkerült a katonai jellegű harmadik tartományba, Magáriába és annak fejedelmei szolgáltatták az országos dinasztiát. Magária nevét így olvassuk: MAG-AR-I O-T-(H)ON, 'Magyar Otthon' (Okmánytár 24). Ez a tartomány a negyedik és a hatodik kőtorlasz közé eső termékeny Nílus-szakaszt foglalta magában, az Est- Bora és Kék- Nílus által alkotott sziget egy darabjával együtt. Nagy előnye volt, hogy területén összpontosult az ikerország nehézipara, ott működtek a vasolvasztó kemencék és azon át vezettek a legfontosabb kereskedelmi útvonalak is (8)

Ez a Magária lehetett talán az a régi MAKAR- ország, ahol az egyiptomi honfoglaláskor a magyarok egy nagyobb tömege hátramaradt s amelyről a 6. dinasztia idejében hallunk és akik közé jöttek a Psametik

király korában dezertáló katonák. Magária tartomány nevét 'Makori Ta' alakban is ismerjük, amely Núbia 'Napi-Ta' (Napföld) nevéhez hasonló módon keletkezett Magyar Föld értelemben.

A núbiai eredetű egyiptomi királyok számát (3 vagy 5) és uralkodásuk sorrendjét nem tudjuk pontosan megállapítani, mert az adatok egymásnak ellentmondanak. De figyelmünket nem is annyira a köztörténet vonja magára, hanem inkább az a tény, hogy Piankhi (Apánk) királyt több kartusa 'Ősmagyarnak' nevezi, betűzve: OS-MA-T-AR, OS-M-A-T-AR és A-MA-D-AR-I UR (193m VI 115 sk; 193m VIII 144, 145). Akit pedig Sabataka néven tartanak nyilván, annak neve az úr részleg hozzáadásával SZa-Ba-Ta-Ka- RA, vagyis 'Szabadok ura' (193m VI 133, 192). Tudomásunk van egy 'Ta- Horka-úr' nevű núbiai eredetű egyiptomi királyról is, aki uralkodása vége felé társuralkodóul maga mellé vette jövendő utódát, 'Amén- Tanítja urat' (222m 33 No 5; 193m V I 158) . Mi után ez az ifjabb király beletanult mesterségébe és átvette az uralmat (Kr. e. 664-656) 'Tanult Amén' lett belőle.

A núbiai eredetű dinasztia uralma Egyiptom felett mintegy száz évig, Kr. e. 750-föl Kr. e. 663-ig tartott. A vége felé azonban ez az uralom már egyiptomi királycímeket és terveket szőtt az anyaországba való visszatérésre, a birodalom egységének helyreállítására. Ezt a gondolatot az Amén- papok nagy igyekezettel ápolták és heves vallási propagandájukkal a tömegekben is népszerűsítették. Ugyanígy gondolkodtak a nagyurak is, akik a menekült királyi családdal kereszttházasságok révén rokonságba kerültek.

Az Egyiptomba való visszatérésre azonban csak mintegy kétszáz év múlva, a Kr. e. 8. század közepén került sor, amikor egy núbiai fejedelem, kartusa szerint a 'Szudáni Kos-Ta ura ' egyiptomi felesége révén igényt emelt a fáraók trónjára és a belső zavarokkal küzdő országban néhány évre uralomra tudott jutni. Thébában székelt, a gyarmat vezetését pedig fiára bízta, aki Napatóban az Amén-papok irányítása szerint kormányzott. E napafai ifjabb király nevét sokféleképpen hieroglifálták és valószínűleg többféle rokonhangzású címmel is illették. Írásjeleit betűzhetjük PIONKInak és PONKURnak, amit támpont hiányában hangzósíthatunk Fiunk, Apánk, Fejünk esetleg Főnök úr vagy más valaminek. Bárhogy is álljon a dolog, Napafa főnöke, a kézikönyvek Piankhija, apja halála után katonáival Dél-Egyiptomba sietett, elfoglalta Thébát (Kr. e. 716) és ott magát

nagy pompával Egyiptom királyává koronáztatta. Miután egész Egyiptom meghódolt neki, a "Núbiai Királyság" egy időre Napafától a Földközi-tengerig érő nagyhatalommá lett. A thébaiak nagy csalódására azonban Apánk- úr, akit ezentúl 'Apánk- már- Amén- Ra' címmel ír kartusa, nem maradt az ősi királyi városban, hanem visszatért Napatóba maga helyett núbiai alkirályt hagyva hátra Thébában helytartónak. (9)

A núbiai eredetű egyiptomi királyok számát (3 vagy 5) és uralkodásuk sorrendjét nem tudjuk pontosan megállapítani, mert az adatok egymásnak ellentmondanak. De figyelmünket nem is annyira a köztörténet vonja magára, hanem inkább az a tény, hogy Piankhi (Apánk) királyt több kartusa 'Ősmagyarnak' nevezi, betűzve: OS-MA-T-AR, OS-M-A-T-AR és A-MA-D-AR-I UR (193m VI 115 sk; 193m VIII 144, 145). Akit pedig Sabataka néven tartanak nyilván, annak neve az úr részleg hozzáadásával SZa-Ba-Ta-Ka- RA, vagyis 'Szabadok ura' (193m VI 133, 192). Tudomásunk van egy 'Ta- Horka-úr' nevű núbiai eredetű egyiptomi királyról is, aki uralkodása vége felé társuralkodóul maga mellé vette jövendő utódát, 'Amén- Tanítja urat' (222m 33 No 5; 193m V I 158) . Miután ez az ifjabb király beletanult mesterségébe és átvette az uralmat (Kr. e. 664-656) 'Tanult Amén' lett belőle.

A núbiai eredetű dinasztia uralma Egyiptom felett mintegy száz évig, Kr. e. 750-föl Kr. e. 663-ig tartott. A vége felé azonban ez az uralom már csak névleges volt, és Kr. e. 671-ben több évre megszakadt, amikor Esarhaddon asszír király meghódította Egyiptomot. Egy nemzeti felkelés ugyan visszaállította a núbiai király egyiptomi uralmát, de Assurbanipál Kr. e. 663-bon újra meghódította az országot és ezzel a Thébát északra elterülő Nílus-völgyben a núbiai uralomnak egyszer s mindenkorra vége lett. Egyiptom ezentúl már szinte megszakítás nélkül mind idegen megszállás alatt állott: az asszírok uralma után perzsa uralom következett, a perzsa uralmat görög uralom váltotta fel, azután pedig római uralom jött. Érdemes megjegyeznünk, hogy a núbiai eredetű egyiptomi királyok állandóan a magyar öntudat emelésén fáradoztak. Nevükhöz fűződik a magyar múlt kutatásának előmozdítása, a régi magyar nevek és szokások felújítása, egy olyan szellemi mozgalom elindítása és pártolása, amit nem egészen találóan "archaizáló" törekvésnek neveznek az irodalomban. Ennél sokkal többről volt ott szó: az egyiptomi magyar államesze hűséges követéséről.

5) They called it the land of MEZOR and the land of CHAM from their two ancestors, which the Greek rendered MESORA and CHAMIA, 191m 298. - Ugyanez a gondolat tükröződik ebben a megállapításban is: Throughout the Early Dynastic period and the Old Kingdom SET and HORUS are represented as the two patron deities of the Monarchy (231m 98). ahol Set alatt Kus, Horus alatt Magyar (Úr) értendő. A 6. dinasztiától kezdve azonban Kusról nincs többé szó, a Monarchia védnöke akkor már egyedül Horus, 231m 99.

8) A tartományok írásjeleit 22m 39 és 193m VIII 142 lapjáról vettük, ahol a hét kerület írásjelei is megtalálhatók. További részletek, 222m 12.

7) Kállay Ferenc múlt századi keletkutatónk is sejtette, hogy a régi Egyiptomban magyarok éltek. Tőle idézzük: "Kétséget nem szenvedett többé hogy Núbia-Napföld volt, a Noba-hegyek-Naphegyek", 237m 293. Részletesen: 286-296.

8) Smelting works on a gigentic scale had already been initiated at Mero (Magyar Otthon) by the middle of that century (Kr. e. I. század) or even earlier... Mero was the center of the largest Iron-smelting Industry in Africa south of the Mediterranean coast, 196m 48.

9) A Thébában székelő núbiai alkirályok egyikének, talán éppen az utolsónak arcképét Okmánytárunk 32. sz. alatt mutatjuk be. Elképzelésünk szerint ez az alkirály, aki Kr. e. 650 táján halt meg, az árja- kus keveredésű úgynevezett "fekete magyarok" típusát testesíti meg, aki azonban igaziból már nem mondható feketének, de éppenséggel fehérnek sem.

A Thébában székelő núbiai alkirályok egyikének, talán éppen az utolsónak arcképét Okmánytárunk 32. sz. alatt mutatjuk be. Elképzelésünk szerint ez az alkirály, aki Kr. e. 650 táján halt meg, az árja- kus keveredésű úgynevezett "fekete magyarok" típusát testesíti meg, aki azonban igaziból már nem mondható feketének, de éppenséggel fehérnek sem.

A fekete magyarok képviselik Afrikában a magyar kultúrát ezer éven át

Tanult Amén halála után (Kr. e. 656) a Nílus dupla kanyarjában elhelyezkedő Fekete-Magyarország életében új korszak kezdődött. Ezentúl az anyaországgal való rendszeres kapcsolatok fenntartása nem volt lehetséges, másrészt a délkeleti szomszédságban egy új nagyhatalom alakult ki, a Vörös-tengerre támaszkodó Axumi Királyság. Ez a királyság olyasféle szerepet kezdett játszani Núbia- Magáriával szemben, mint korábban Egyiptom és az ikerországot délkelet-afrikai tájékozódásra kényszerítette. A változás azonban egyelőre nem érintette az ország belső rendjét, ott az öröklött ősi kultúra, vallás és írás elemi erővel tartott az egyiptomi magyar életformát. Egyébként Egyiptomból ezután is jön még valami népi megerősítés kisebb-nagyobb menekülő csoportok formájában.

A Napatában és Magyar- Otthonban letelepedett Amén-papok is zavartalanul bűvkörükben tartották híveiket, gondosan ápolva azt a hiedelmet, amely szerint Isten a papok szájával közvetíti a földieknek szó: parancsait. A papok ezen a módon a világi dolgokba is hatékonyan betudtak avatkozni, amint ez a királyválasztások alkalmával jól megfigyelhető. A királyjelölteknek meg kellett jelenniük Magyar- Otthon székhelyén, az Arany Templomban, egy istenszobor előtt, amelynek fejét és karját egy titkos helyről mozgatni lehetett. Amikor aztán a papok királyjelöltje került a szobor elé, a szobor hirtelen megelevenedett és karon fogta a jelöltet. Ezt az "égi" megnyilatkozást az odasereglő papság és katonaság azonnal értelmezte: íme, Isten az illetőt választotta ki földi képviselőjéül (192m 39 sk). Az ilyen beszélő, intő, üzenő és karonfogó szobrokon keresztül a magáriai Amén-papok a nekik nem tetsző elaggott vagy kellemetlenkedő királyt el is tudták távolítani trónjáról. Isten nevében megüzenték neki, hogy már lejárt az ideje és - végezzen önmagával! A királyok babonás félelmükben eleget is tettek az égi intésnek. Idővel azonban akadt egy ARQ-AMEN nevű bizonyára 'Öreg Amén' király - a görögök Ergamenese - aki ellenszegült az isteni intésnek. Nem mérgezte meg magát, hanem katonáival berontott az Arany Templomba és az ott lévő, hatalmukkal visszaélő papokat összekaszabolta. A királyválasztási szertartást ezután módosították.

A régi kulturális beidegzettség jutott kifejezésre abban is, hogy Núbiában és Magáriában ragaszkodtak az egyiptomi írásmódhoz s azt az ország fennmaradása végéig gyakorolták is. A királyok nevét kartusokba írták s az uralkodó címei között mindvégig szerepeltették a

"Két Egyiptom ura" és "Őse a Nap" kitételt. A két kartusba írt név egyikében általában az ország területét nevezték meg, a másikban viszont az ország főnépét, mindegyik után odatéve az 'ra' részleget. Az első kartusban gyakran látjuk ezt a címet: 'Úr-homok ura' (lágyítva Honogúr, Hungár; Okmánytár 23), a másodikban pedig ezt: A-MA-Ta-RO-K URA, 'A Magyarok ura' (Okmánytár 25). Amikor a dinasztiát Napotthon (Napata) helyett a Magári-Otthon (Makorita) szolgáltatta, az onnan eredő első király ezt a jellemző címet viselte: 'Örökében úr, Amén, Őslakók ura' (Okmánytár 26), - mindig magyar nyelven.

Az axumi tájékozódás egyik következménye abban mutatkozott meg, hogy az egyiptomi szentírás mellé Kr. e. 230-tói kezdve fokozatosan bevezették a vonalas vagy rovásírást, amit a szakkönyvek "Meroitic script" néven tartanak nyilván. Ebben az írásban a mondatrészek és gyakran a szavak is kettősponttal vannak egymástól elválasztva s az írásjelek száma a rovásban szokásos huszonöt-harminc körül mozog. Sok ilyen írással készített okmányt találtak a régészek, amiből fejlett írásgyakorlatra következtetnek. Ezeket a magyarhoni írásokat még nem fejtették meg; mintájukat Okmánytárunk 27. sz. alatt mutatjuk be.

Abban is az új politikai tájékozódás jutott kifejezésre, hogy a napatai királyok az egyiptomi királycímek mellett Kr. e. kb. 200-tói a valóságos helyzetnek jobban megfelelő új címeket is kezdtek használni. Ezeket is két kartusba írták s bennük egyebek között az ország egyre sivatagosodó földjét juttatták kifejezésre. Okmánytárunkban a 28. sz. alatt közölt öt núbiai magyar királycímet így olvassuk: (1) "Napatai képurak ura - Napkeleti-nyugati sómezőnek ura,'; (2) 'Napatai úrhonok ura - Napkeleti mezőnek abashán (abesszin? haboshoni?) ura'; (S) 'Napatai magyar acél ura - Napatai mezőnek (érth. 'teheneké a mező, ami védett') ura'; (4.) 'Úrhonok ura - Az összeszáradt sónak ura'; (5) 'Őse Ra, Színük sötét, mint a juhé, - úr'. A 3. helyen olvasott cím szerepel az Okmánytár 30. sz. alatt bemutatott király két kartusában is.

Ismerjük a Magyar- Otthonban székelő egyik-másik király arcképét is. Az egyik képen (Okmánytár 29) a király Dél-Egyiptom kobrákkal ékesített koronáját viseli, nyakában aranyláncon Amén-isten képe látható.
Jobbjában kost ábrázoló jogart tart, baljában az egyiptomi kétország jogarát, az ostort és a botot. Királyi széke (trónja) alatt ül 'A Nép

őse' (Anubis), ez a kus származásra emlékeztető fekete kutya, előtte kisgyermekek képében az utódok. A következő képen (Okmánytár 30) a magyar nép MAATAR urát látjuk: kötényén madár szerepel, erősen kiterjesztett szárnnyal (MAAT), amelynek végében a kobra (AR) látható.
A núbiai- magáriai királyképekkel kapcsolatban egy másik figyelemre méltó mozzanat az, hogy az uralkodó (király és királynő) gyakorta kendőt visel a vállán (Okmánytár 31) . Ez a ruhadarab a jobb vállat eltakarta, de a balt a mellel együtt az isteneknek járó tisztelet jeléül szabadon hagyta. Francia és angol kézikönyvek előadása szerint a núbiai és magáriai kendős királyokat a CANDACE cím illette meg, ami a görögök feljegyzése szerint KANDAKÉnek hangozhatott (52m I 96; 193m VIII 168; 222m 84 sk, 112), Az angol tudósok nem tudták megállapítani, mi lehet e cím értelme. Ha nem vonjuk kétségbe az ő olvasásuk helyességét, akkor magyar nyelvtudásunk alapján a Kandasz, Kandaké címet a vállon viselt kendővel hozhatjuk kapcsolatba, 'Kendős' alakban hangzósítva. Ez a ruhadarab a meleg égöv alatt védelmet nyújtott a legyek csípése és a Nap heve ellen, de egyúttal rangot is jelentett, hiszen ruhára csak az előkelő és gazdag embereknek tellett (19)

A kendős cím eredetének és értelmének tisztázásával egy újabb, fontos szerepben álló magyar szóra bukkantunk. A szó és jelentése ezúttal különösen fontos, mert amikor Európában a Duna-medencében élő régibb magyar törzsekhez Árpád vezér népével és a fekete magyarok sokaságával beérkezett, volt közöttük egy főember, akit a Kende címmel illettek, arab feljegyzésben K-N-D-H. Tudjuk és régebben is tudtuk, hogy ez az európai Kende is király volt, de címének eredeti értelmét nem találtuk meg. A nubia- magáriai viszonyok vizsgálatából most kézenfekvőnek látszik hogy az Árpád-korabeli Kendeh is 'Kendős' király volt. (11)

Áttekintve a függetlenné lett Núbia- Magária pályafutását, bizonyosnak látszik, hogy a fekete magyarok az afrikai világrészen az ősi magyar kultúrát anyaországuk bukása után még jó ezer esztendeig fenntartották. Olyasféle jelenség zajlott le Egyiptom magyar gyarmatán, mint aminő az újabb korban egyes spanyol és francia gyarmatokon is lejátszódott, ahol a hódítók az őslakossággal keveredve, új népeket hoztak létre, de kultúrában az anyaországi hagyományokat folytatták. Amikor az afrikai Fekete Magyarország

befejezte pályafutását a nép az ősi földről szétáradt és mint kultúrmisszionáriusok elvitték a civilizáció fáklyáját Sötét-Afrika számos helyére.

Kik örökölték az afrikai magyar kultúrát?

A kutatások eddig elért eredményei szerint Núbia és Magária népessége az A.D. 4-6. század eseményei után nagy csoportokban hagyta el az országot és részben nyugat felé vonult el. Az errefelé távozók, többségben bizonyára núbiaiak, átkeltek a Szudán sivatagos övén - Kordofánon és Darfúron - és a Csád-tó körüli nedvesebb dombvidéken állapodtak meg. Úgy látszik, nemcsak egyszerű törzsek vettek részt ebben a költözésben, hanem a helyi fejedelem maga is errefelé távozott. A Csád-tó körüli népek emlékezetében ugyanis máig él a hagyomány, hogy közéjük egykor kelet felől óriások (úri ősök) érkeztek, akik csodálatos tudással rendelkeztek és őket a magasabb kultúra vívmányaival megismertették (196m 59).

Fekete magyarok Sötét- Afrikába érkezéséről és Csád-tó körüli letelepedéséről a vidék földrajzi nevei is tanúskodnak. Ezekben a nevekben a bevándorlók kettős népi jellege, magyar és kus volta világosan tükröződik. Vannak ugyanis itt olyan helynevek., amelyek az Úri vagy Magyari részleget foglalják magukban és mások, amelyekben a Kus- részleg figyelhető meg. Az előbbi csoportban említhet] ük a Jebel- Úri, Ja-, Úri, Úri, Kang-Úri, Abu- Uruq, Zuar, Mo- Ura, Abu-Matariq, Wadi Magr- úr és Mongro- Oro, Modra neveket, meg bizonyára az Archai (Árkai), Baki, Turda és Abu- Zabad (Szabad) neveket is. A második csoportba tartoznak természetesen a Kussi, Kusri nevek és valószínűleg a Csád-tó neve is, amely a Setét) névre vezethető vissza. A Csád-tótól beljebb is megmaradt a népesség keleti eredetének emléke. Ott a Joruba nép mondja magáról, hogy mai helyére A.D. 600 és 900 között érkezett, valahonnan kelet felől jőve. Ezek a "jó urak" (árják) nemzeti istenüket Shangúnak nevezik és kos alakban ábrázolják (196m 46, 61, 113, 141) . A felsorolt adatok szerint tehát a fekete magyarok kulturális örökségéből a közép-afrikai négerek bőségesen részesültek.

A kusföldi népesség egy másik részlege, a magáriai tömeg, földrajzi elhelyezkedésének következtében a dél felé vezető, könnyebben

járható utat választotta, amerre kereskedelmi kapcsolatai révén is jól ismerte a járást-kelést és amerre egyúttal fajtestvérei segítségét is remélhette. Ezek a dél felé elvonuló magyar néprészek a Nagy tavak közelségében állapodtak meg, magas hegyek között, Kenya és Tanganyika területén. Az Afrika- kutatók errefelé lépten- nyomon a "kus műveltség" nyomait fedezik fel és az általuk bemutatott adatok között több esetben határozottan magyar mozzanatok észlelhetők. Azt halljuk például, hogy a tengerparti szakaszon a költők még a középkorban is Mashairi (Magyari) nótákat szereztek és ezeket utóbb írásba is foglalták, de már swahili nyelven.

Megakad a szemünk azon a hatalmas romvároson is, amelyet a régészek 1935-ben fedeztek fel, a Viktória-tótól kelet felé, félúton a tenger irányában, Kenya és Tanganyika határhegyei között. Ezt a romvárost Engaru- Kanak hívták és itt volt az árjakunok vagy fekete magyarok vasipari központja (196m 224-235). Engaru- Ka a nubiai-magáriai sok Hungar- nevet idézi emlékezetünkbe és párhuzamba állítható a dél-mezopotámiai Ki- Engara nevével. Az afrikai Hungária romjait L.S.B. Leaky szemrevételezte először és megállapítása szerint ott körülbelül 6,300 ház maradványai rejtőznek a föld alatt, egy távolabbi völgyben pedig további 500. Ennek alapján Engaru- Ka lakosságát harminc-negyvenezerre becsülte. A várost lakó nép személyazonosságát, virágzásának és pusztulásának idejét és körülményeit még nem tudták megállapítani. Annyi azonban bizonyosnak látszik, hogy itt is a "kus örökség" egyik hatalmas darabjával állunk szemben, amely idegen környezetben sokáig megőrizte eredeti vonásait.

Lexikonokban azt olvassuk, hogy Kenya és Tanganyika mai lakossága főként néger származású, nyelve pedig bantu. Hozzáfűzik azonban., hogy a lakosságban van egy jelentős rész, amely fajilag nem néger, beszéde sem bantu, hanem valami más emberfajta, amelynek népi eredete és nyelve rejtélyes. Ezt az elütő, különálló, rejtélyes népességet nílusi- hamita (Nilo- Hamitic) néven tartják nyilván és közéjük sorolják a Masai népet, a Nádi, Kipsigi, Tutsi, Turkana és száznál is több más törzset. Ennek a nílusi-hamita vagy nílusi-árja embercsoportnak eredete és nyelve talán nem is olyan rejtélyes, ha ismerjük a fekete magyarok sorsát. (12)

Az egykori Kusföld - Núbia és Magária - magyarjainak szétáradását

vizsgálva, felmerülhet az a kérdés, vajon nem mentek-e egyes törzsek, vagy nagyobb családok keleti irányba is, az Axumi Királyság területére s onnan egy papi vagy fejedelmi csoport és kísérete nem jutott-e el valahogyan a Duna-vidéki Magyarországba? Ebben az európai Magyarországban ugyanis több olyan mozzanatot ismerünk, amelynek párját csakis a Nílus völgyében élt árja- kus keveredésű fekete magyaroknál találjuk meg. Ezek között a mozzanatok között említjük a Kendős királycímet, a Horka nevet, a kos- fejben végződő fokos használatát, a fekete magyarok elnevezést, a jól végzett munka utáni nagy evés-ivást (áldomást) és még egypár más apróságot. Az ilyenfajta adatok annál inkább gondolkodásra késztetnek bennünket, mert nemzeti krónikáink az őshazáról szólva, említést tesznek Núbiáról, szólnak párducról (a fekete kusok egyik népi szimbólumáról), sok-sok aranyról, a Vörös-tenger mentén tett útról, az Akabai- öbölnél lévő Evilath városról és egyéb soha figyelemre nem méltatott mozzanatokról. A fekete magyarok problémája és általában a kus- magyar keveredés a legsürgősebben megvizsgálandó tudományos problémáink egyike.

A Nílus-völgyi magyarok Afrikában szétosztott szellemi örökségéből csak egy-két mozzanatot emeltünk ki, hiszen a kérdésnek ez a része, bár szerves tartozéka a magyar őstörténetnek, annak mégis csak mellékága. De amit bemutattunk, alátámasztja az újabb Afrika-kutatók leglényegesebb megállapítását, amely szerint a kus civilizáció főbenjáróan befolyásolta Közép- és Délkelet-Afrika művelődési és technológiai fejlődését. Ezért "nem túlzás azt állítani, hogy a kontinentális Afrika nagy részének története elválaszthatatlan Kusország történetétől."(13)

Ámde az is igaz, amit nem győzünk újra és ismételten hangsúlyozni, hogy az afrikai négereknek átadott első magas kultúra "made in Hungary" volt, a Nílus-völgyi csodálatos magyar haza alkotása. Hogy pedig milyen magasan állt az afrikaiak szemében a nekik kultúrát hozó magyar, azt ragyogóan igazolja, hogy ők az istent sok helyen ma is ezzel a szóval fejezik ki: Makúr (70m II 185). Fekete Afrika a magyaroknak mindezért hálára van kötelezve.

Baráth Tibor: A magyar népek őstörténete 4. rész

Jegyzet az újabb Afrika-kutatások főbb irányairól

"Mintegy hatvan esztendővel ezelőtt történt, - írja az egyik mai Afrika-kutató, - hogy egy magyar ember, aki belga szolgálatban állt, az erdős Kongó egyik tisztásán ülve, jegyzeteket írogatott. A helyet és időt tekintve ez a magyar, név szerint Torday Emil, szokatlan típusú ember és szokatlan európai volt. Amit ő keresett, nem gumi, nem elefántcsont és nem is rabszolga volt, hanem régi időkre vonatkozó történeti adatok."

Basil Davidson szavai ezek, aki könyve (196m) nyitányában így hódol egy előttünk ismeretlen magyar mérnök emlékének. Torday Emil hazánkfia bizonyára ugyanazért kezdett jegyezgetni, mint amiért Tibet vidékén Körösi Csorna Sándor is. Magyar szíve és füle nem hagyta nyugodni, miközben a Kongó vidékén a Kassai nevű folyón, majd a Sank-Uru folyón hajózott fölfelé és elérkezett a Bushongó néphez. Itt éjszakákon át hallgatta a helybeli mondákat és az öregemberek emlékezetében élő történetet. Hová lettek jegyzetei, nem tudjuk, tartalmukról sincs értesülésünk. Csak annyit őrzött meg vele kapcsolatban a krónika, hogy egy adat különösen megütötte fülét. A Bushongó nép királyjegyzékén szereplő kilencvenhatodik uralkodó életében, a királyokat visszafelé menő rendben sorolva, egy délben a Nap megszűnt világítani és rövid időre sötétség borult a földre. Torday Emil ebből az adatból meg tudta állapítani, hogy a kérdéses király 1680-ban uralkodott, mert abban az évben március 13-án Bushongó felett teljes napfogyatkozás volt. Ez lett a Kongó-vidék történetírásában az első hitelesen megállapított dátum, amikor a jelenlegi nép, amelynek emlékezetében az esemény megmaradt, már mai helyén lakott. Tordayt ma az afrikai történettudományok úttörőjének tekintik és nevét aranybetűkkel írták fel az Afrika-kutatók névjegyzékére.

Érdemes honfitársunk leleményes sikere óta az Afrika-tudományok nagy lépéssel haladtak előre, mert a gyarmatok felszabadulásával megélénkült az érdeklődés a helybeli népek múltja iránt. Az elmúlt tíz év során, 1960-1970, sok egyetemen létesítettek Afrika-tanszéket és bővítettek ki régibb Afrika-intézeteket, továbbá új folyóiratokat

indítottak és könyvtárnyi munkát tettek közzé.

Az afrikai régészet és embertan is sok új megállapítást tett. Ma már bizonyosnak veszik például, hogy ezen a nagy kontinensen az elmúlt félmillió év során négy esős korszak létezett és azok egybeestek Európa négy jégkorszakával. Az esős periódusokban a Nílus áradásai mintegy négy méterrel magasabb vízállást eredményeztek, mint jelenleg és így a termelésre alkalmas tájak az egész kontinensen nagyobbak voltak. Núbiában még a Kr. e. III. évezredben is tehéncsordák legelhettek, de ugyanott a mi korunkban a vizet hordó magányos szamár is alig talál magának ennivalót. A sivatagi gát - a Szahara kialakulása és a föld fokozatos kiszáradása alkotja Afrika igazi drámáját, a hatalmas belső szétvándorlás indító okát, - állapítják meg. Egy további eredményként egyre jobban terjed az Afrika-kutatók közt az a nézet, amely szerint az ember (homo sapiens) kialakulása Kelet-Afrikában történt volna meg, Kenya és Tanganyika területén. Vallják azonban, hogy ennek az afrikai ősembernek nem maradt történetileg észlelhető leszármazója, vagyis Afrikában minden jelenleg élő nép bevándorló.

Az első bevándorló faj a fekete faj volt, amelynek legrégibb nyomait Khartum környékén és Timbuktitól nem messze találták meg s Kr. e. körülbelül 5000-re teszik korukat. Megállapításaik szerint a Kr. e. IV. évezredet megelőző, úgynevezett predinasztikus időkből származó egyiptomi koponyáknak körülbelül egyharmad része tekinthető a fekete bőrű emberfajta testi maradványának. Ezek a sötét bőrű emberek azonban - mondják bizonyos nyomatékkal - nem a néger kategóriába tartoztak, hanem a kus kategóriába. A kusokkal egy időben, vagy szorosan az ő nyomukban érkeztek kelet felől a második emberfajta képviselői, akiket a tudomány régebben Hamita (árja-I) néven tartott nyilván, de akiket újabban népneveiken szerepeltetnek. Ezek a hamiták voltak azok, akik a Nílus völgyét megszállták és akiket a klasszikus írók népi nevükön Mazori, az egyiptomi feljegyzések Mahari és Magari néven emlegetnek s akik leszármazói mi vagyunk, magyarok. Ők szervezték meg nemcsak Egyiptomot, hanem Mezopotámiát, Kánaánt és Szíriát, hanem valószínűleg tőlük eredt az Indus-völgyi kultúra is.

Az újabb Afrika-kutatások bennünket közelebbről érintő nagy eredménye a kusföldi Magária (Mero) város romjainak körülhatárolása.

A romok számbavétele 1958-ban történt meg és annak során több mint kétszáz lelőhelyet írtak össze. Ma ez a leggazdagabb, eddig még ki nem aknázott régészeti komplexum egész Afrikában, Ki- Engarával együtt. Már eddig felfedeztek itt egy nagyobb kiterjedésű templomot, egy csomó rovásírásos emléket, rengeteg kos-szobrot és azt is megtudták, hogy Magáriában is nagyméretű bronz- és vasipar működött. További siker: Magyar- Otthontól (Mero) mintegy harminc kilométerre, ma már a sivatag által teljesen elborított területen, egy másik város romjaira is bukkantak, amelynek nevét angolosan Musawarat alakban írják át. Ahogyan a hieroglifált szavakat az idegenek kerékbetörik, e név mássalhangzóinak helyes hangzósítása a magyar kulcs szerint Ma-S-U-AR-TA, 'Magyar Ta', azaz Magyar Föld lenne. A régészek nézete szerint egy ideig innen kormányozták az egész Kusföldet. Ezekkel a régészeti lelőhelyekkel kapcsolatban magyar szempontból sok kérdés merülhet fel, de azokra választ adni nem tudunk.

Az újabb Afrika-kutatásoknak kétségtelen sok sikere mellett van egy árnyoldaluk is. A kutatók a fehér ember minden afrikai teljesítményével szemben bizonyos fokú türelmetlenséget tanúsítanak, igyekeznek azokat lekicsinyelni és érdemtelenné tenni, másrészt viszont hajlamosak minden alkotást afrikai találmánynak minősíteni. Szerintük a fehér emberek nem alkottak semmi nagyot, csak éppen felfújják a dolgokat, "fehér illúziókat" teremtve. Ha a fehérek Afrika szélein meg is alkották az első magas kultúrát, - mondják - az nem az ő fajtabeli kiválóbbságuknak jele, mert hiszen ha a négerek Közép-Afrika helyett történetesen Észak Afrikában vagy a Nílus völgyében laktak volna, ők ugyanolyan jól vagy ugyanolyan rosszul (!) - megépítették volna az első magas kultúrát. Az ilyenfajta polemikus elmefuttatásoknak természetesen semmi közük sincs a történettudományhoz, mert annak nem az a feladata, hogy leírja és tanítsa ami nem történt meg, hanem az, hogy leírja és tanítsa ami valóban megtörtént.

Az is meglepő, hogy a kusokat mindig mint tisztára afrikai népet szerepeltetik, akik minden alkotása afrikai gyökerű. (14)

Mi eléggé beigazoltuk, hogy a kusok a magyarok tanítványai és sorstársai voltak, akik idők múltán egymással egybefonódtak és fekete magyarokká lettek. Ehhez most hozzátehetjük, hogy nem találtunk az

Afrika-kutatók történeti munkáiban semmi olyan helytálló megállapítást, ami arra indított volna, bennünket, hogy ezen alaptételünkön módosítsunk.

10). Candace . . . all the queens of Napata and Meroé bore this title . . . Of the meaning of this title and its origin, nothing is known, 222m 62. - Budge közöl két olyan kartust (222m 84 No 2 és 112), amelyben a K-eN-D-E részleg nagyon jól olvasható, de az utána következő írásjelek értelmét egyelőre nem tudjuk kellő biztonsággal megállapítani. A kendő Egyiptomban is a királyi ruhatár kellékei közé tartozott, de ott vászonból készítették. 'nemes kendőnek' nevezték s a fáraó a fején hordta, kikeményítve. Théba kus eredetű alkirálya is fejkendőt hordott, amelynek hálószerű szövése volt (Okmánytár 32).

11) Az európai kendős magyar királyról feltűnően hallgatnak krónikáink. Úgy látszik. az Árpád-házi királyok alatt nem volt tanácsos firtatni a feketék sorsát. Dinasztiacsere van itt a háttérben, amelynek során nemcsak a cím viselője, hanem maga a cím is eltűnt. Mindenesetre a dolgot most új szempontból mérlegelhetjük.

12). A kus történelem és néprajz nagy tudósa, prof. Budge nem ad semmi kézzelfogható útmutatást arra nézve, hogy kik voltak és mivé lettek a kusok, vagy milyen nyelven beszéltek. A kérdésről egyetlen egyszer nyilatkozik, amikor így szól: By race the people of, this country (Kush) ... belonged, as they still do for the most part, to the Barabara (?!) stock... The ethnic affinities of the Nubian Barabara are unknown, and their language, which is still spoken, has not been satisfactorily assigned to any known group of tongues; it is in no way connected with either the Berber (Hamitic) or Semitic idoms, 193m VI 185 sk.

13) This (kushite) civilization was crucially important not only to the social evolution of the Sudan Itself, but also to the growth and spread of civilizing Ideas and technologies throughout much of continental Africa to the west and south. - The greatest transmitters of Egyptian beliefs, ideas, and material Inventions would not be the Egyptians themselves, but the peoples of Kush and the peoples of North- Africa. - There is no exaggeration in saying that the htstory of much of continental Africa is Inseparable from the history of Kush. - A három idézet helye: 196m 43, 29 és 46.

14.) Egy-két jellemző Idézet: Yet every one of these achievements and phenomena is now generally agreed to have had a purely African origin. Amit a fehérek afrikai teljesítményéről korábban írtak: All that was guesswork, and for the most part it was quite ungrounded. A hamita felsőbbrendűségről szóló elmélet fehér illúzió, amit legjobb minél hamarabb eltemetni: burying it as just another white illusion. 196m 9-11.

AZ INDUS-VÖLGYI KUSOK

A nép és országa

A régibb árja (árja-I, egykorú megjelöléssel magyar vagy úr népek) és a kus fajta népek bensőséges ókori érintkezésének egy másik színhelye az Indus folyó völgye volt. A sötét arcúak itt is megelőzték az árják azaz fehérek bejövetelét, legalább is a völgy déli szakaszán. De sem az egyik, sem a másik emberfajta betelepedésének pontos idejét nem tudjuk, mert amikor a történelem fénycsóvája először rájuk világít (Kr. e. 2500 táján), a két emberfajta keveredése már az egész völgyben folyamatban van. Mit tudunk meg erről az együtt élő két emberfajtáról, árjákról és kusokról, a nem-magyar tudósok könyveiből?

Az embertan szakértői bizonyosnak tartják, hogy a csiszolt kőkor és bronzkor határán az Indus-völgyben két emberfajta élt egymással összefonódva. Ezt abból következtetik, hogy ugyanazon a helyen találták meg az egyiknek és a másiknak is csontmaradványait. Az egyik fajta sötét bőrű emberekből állt, akik inkább alacsony termetűek voltak, hullámos vagy göndör hajat viseltek, orruk kissé tompa volt, ajkuk pedig enyhén duzzadt. A hajuk azonban nem volt gyapjas, az arcuk sem deformált, úgyhogy ezek sem tekinthetők négereknek (230m 146). A típust egy bronzszobrocskával szokták érzékeltetni, amely fiatal lányt ábrázol, tudományos becenevén az Indus-völgyi táncosnőt (Okmánytár 33). Ezt a sötét arcú, de nem néger típusú emberfajtát kus neve helyett az embertan szakértői, akik szeretik a maguk alkotta tudományos elnevezéseket használni, "proto-ausztraloid" néven tartják nyilván. Az Indus völgyében élt második emberfajta arcszínét barnába hajlónak mondják és típusát meglehetősen kiemelkedő vékony orral, barna hajjal és barna

szemmel képzelik el.

A koponyaleletek vizsgálatai szerint a lakosság többsége ez utóbbi típushoz tartozott, amelyet azonban megfelelő régészeti lelet hiányában nem tudunk képpel érzékeltetni. Ezt a többségben lévő Indus-völgyi második emberfajtát az embertan művelői "mediterrán" néven tartják nyilván és hozzáteszik, azonos volt a Mezopotámia, Egyiptom és Kánaán földműves kultúráját megteremtő fajtával, vagyis az árja fajjal. Történelmi elnevezéseket használva, az Indus-völgyi sötét arcú népben kus, a világos arcú népben pedig az úri emberfajta képviselőit kell látnunk. (15)

A világ ismert első magas kultúrái között az Indus-völgyi árja- kus kultúra időrendben a harmadik, vagyis közvetlenül Egyiptom és Mezopotámia kultúrája után következett. Előzmények nélkül jelent meg, - eddigelé csak kiforrt állapotában ismerik a tudósok - de ennek ellenére kizártnak tartják, hogy a mezopotámiai kultúra gyarmata lett volna. Inkább azt vélik, ez is ugyanabból a közös forrásból eredhetett, mint a mezopotámiai és egyiptomi első magas kultúra. Virágzása Kr. e. kb. 2500-tól Kr. e. 1500ig tartott és régészeti nyomait eddig mintegy harminc faluban találták meg. Ez a kultúra két nagy városi központtal is rendelkezett, az egyik az Ötfolyó vidékén lévő mai Harappa területén, a Rávi folyó bal partján állott, a másik mintegy ötszáz kilométerrel délebbre, az Indus jobb partján, a mai Mohenjó területén. Az Indus-völgyi kultúra nagy földrajzi kiterjedése ellenére is feltűnően egységes volt - művészetben, építkezésben, írásban és minden megjelenésében - és politikailag is egyetlen országot alkotott, bár annak nevét nem ismerjük. Nyelve is egy és ugyanaz a nyelv volt, de róla csak annyi biztos, hogy nem lehetett indoeurópai nyelv, mert az ilyen nyelvek akkoriban még nem léteztek. Az Indus-völgyi kultúrában azért sok a rejtély, mert írásos emlékeit, a nagy számban ránk maradt pecsétnyomókat ez ideig még nem tudták elolvasni.

Gazdasági szempontból nézve, az Indus-völgyi kultúra elsősorban pásztorkultúra volt, de fémművességgel párosulva. Bányásztak ott aranyat, ezüstöt, ónt és rezet és tudtak bronzot is önteni. Technikai tudásuk ellenére azonban fegyvereiket csak rézből készítették s nyílhegyeik és lándzsáik puhák voltak, jeléül annak, hogy békés természetű nép lehettek. Főistenüket nő alakban képzelték el, mint az anyajogú társadalomban élők általában (v.ö. az afrikai kusok Setét

istennőjét). Az isten megjelenési formáját a Hold képében tisztelték s ezt az égitestet mint isten mását vagy színét 'Színnek' nevezték. A Hold istennő védnöksége alá helyezték az Indus folyóit is, amelyet éppen ezért a Szín folyójának neveztek. E folyó völgye pedig a 'Szín-Ta' (Szín Földje) lett, kínai kiejtésben Shin-Ta, szanszkrit írásban Sin-Dhu, perzsául Hindu. Nincs kizárva, hogy az Indus-völgyi birodalom neve is Szín-Ta lehetett (16)

Az Indus-völgyi Szin- Birodalom pusztulását az oda nyugat felől betörő újabb árja nép-hullámmal hozzák kapcsolatban, amely az Oxus és Kaspi térségéből kiindulva, Kr. e. 1650 és 1500 között - talán az Ázsiából előretörő szemita és türk népek nyomására - átvágott az Ötfolyó vidékén és a Ganges völgyét népesítette be (230m 261). E népvándorlás Harappa és Mohenjó népét részben kivándorlásra kényszerítette, részben pedig arra, hogy áthúzódjék az ország félreeső, gazdaságilag kevésbé értékes tájaira. A kivándorló kusok tekintélyes része Dél-Mezopotámiába, az ott élő árják közé költözött, ahol Kassi, Kassitai (Kus-földi) néven Kr. e. 1550 és 1500 között fokozatosan átvette a hatalmat (236m 66). Egy másik részük viszont, talán éppen a nagyobb tömeg, a Hindu- Kus- hegység szorosain át leereszkedett az Oxus völgyébe és ott a Kaspi-tó felé eső síkságon szétterült, szintén árja lakosság között. Egy harmadik indiai árja- kus keveredésű néprész, amely talán már régibb idő óta a Tigris és Eufrátesz középső része mentén tanyázott, még messzebb ment nyugatra és a Vörös- tenger északi végében a Szín-félszigeten (ma: Színai- fsz.) és a Nílus deltájának keleti részében, Szuezben állapodott meg. Ez utóbbi kus- töredéket a történettudomány Hyksos néven tartja nyilván.

Milyen nyelven beszélt az ország lakossága?

Az Indus-völgyében élt árják és kusok nyelvére az első utalásokat a nem-magyar szerzők munkáiban találjuk. Mint említettük, ott szerepelnek ezek a magyar szavak: Úr, Kos, Szín, Barát, Város, Hon, Ta és Hely. Az e szavakból nyerhető benyomásunkat megerősítik az árja-kusok által hátrahagyott földrajzi nevek, amelyek egy részét Ptolemaios alexandriai földrajztudós jegyezte fel A.D. 2. században készített munkájában. Az ő térképein szerepel a Terim-medencében az A- Chasa terület, a Kasia törzs, A- Skatag-Kas hegy és a Kas- Gar

város, mindegyik nevében a Kus név valamilyen formájával. Észak-India határtartománya, Kas- Mir ugyanebbe a csoportba tartozik (a neveket mi tagoljuk, hogy a Kus részleget kiemelhessük).

Dél felé haladva azonban megszűnnek a Kus nevek és csak India délnyugati szélén, a Gujarat nevű államban találunk egy-két újabb Kutch területet, amely - nagyon jellemzően - mocsaras és sós vizű értéktelen táj, de sorsűzött népnek jó búvóhely. Délen, a félsziget zugában szerepel egy további Kus- hon, Cochin. E kus nevek területi elhelyezkedése megfelel az Indus-völgyi Birodalom 17-16. századi meghódítása nyomán előállt néprajzi eltolódásoknak.

Pontosan ilyen elhelyezkedésben találjuk azokat a földrajzi neveket is, amelyek az Indus-völgyi kultúrát létrehozó második faji elemmel, a mediterrán (árja) fajtával hozhatók kapcsolatba. Ez annak a jele, hogy a kusokkal valóban azonos sorsközösségben éltek. Ezek a nevek is a Tarim- medencében kezdődnek, melynek eredeti lakossága árja fajú volt, az Indus- völgyi és iráni kultúrkörbe tartozott és csak a jelen időszámítás 8. századának második felében lett turk népiségűvé (80m 19, 92). Az árja nevek az Ötfolyó vidékén sűrűsödnek, ott találjuk a történelmi nevezetességű Maszúria (angol ~ Mussoorie) és Mazar (Mathura) városokat, amelyek kétségtelenül az ősi Magyar nevet idézik. Innen dél felé haladva a Magyar nevek folytonossága is megszakad, de a Hindu-félsziget alsó, sivatagos részében újra előbukkannak s ott éppen ezek a nevek a legjellemzőbbek. Ott van a Mahar- Ashtra (Magyar Est- Úr) állama, a Mysore állam és a Madra állam s a nagyvárosok is Madúra, Mysora, Madras nevűek, amelyek szintén a Magyar szó és név változatainak tűnnek fel. India északi területén ma is a világosabb bőrű emberfajta az uralkodó típus és ezt várhatnánk a déli, Magyar nevű államokban is. Oda azonban a sötét bőrűek utóbb oly nagy tömegben hatoltak be, hogy típusukkal az árja jellemvonásokat elhomályosították.

Ellenben árja maradványoknak tartják az eredeti lakóhelyüktől kelet felé űzött Mund-Ari, Kol- Ári, Szant- Áli és sok más törzset. Róluk általában elismerik, hogy az indiai őslakosság leszármazói, következésképpen, hogy a Harappa- Mohenjó birodalom népessége is az ő ragozó nyelvüket beszélte és az indusvölgyi pecsétek nyelve is ilyen típusú nyelv lehet (198m 83; 130m 11) .

Valóban úgy van, mert a mundári, kolári és egyéb úr nevű törzsek leszármazói jelenleg is olyan nyelvet beszélnek és olyan mitológiai emlékeket őriznek, amelyeket Hevesy Vilmos (Uxbond) külföldi magyar nyelvész a Duna vidékén letelepült magyarság nyelvével és mitológiai emlékeivel sok tekintetben azonosnak talál (177m). De nemcsak ez a magyar nyelvész sorol fel egészen meglepő magyar mozzanatokat Indiában (a már említett idegen írók magyar szavain kívül), hanem a klasszikus írók is. Az A.D. 1, században élő Plinius római író például India lakosait elősorolva jelzi, hogy ott "úr- népek" élnek s azok között egynek, éppen a leghatalmasabbnak 'Magyar' a neve. Így szól: Indiam accolunt MAGARI... URI... Abaortae, Osü (123m 98) A régi lexikonok is megerősítik ezt a tanúságtételt, mert szerintük a mondott időben India északi részében, a Kína felé eső határvidéken olyan nép lakott, "amelyet mind a mai napig Magyarnak neveznek; hatalmas nép, mely győzelmes fegyvereinek hála, híres országot birtokol" (qui etiamnun vocantur MEGORI. Ingens popidus et ipsi armorum gloria inclytum regnum possident, 123m 98).

A sok Úr és Magyar földrajzi és népnevet látva, Hevesy Vilmos szakavatott fejtegetéseit olvasva, nem szabadulhatunk attól a benyomástól, hogy az Indus folyó völgyében szereplő árja- kus ikernép, amely ott a magas kultúrát létrehozta, magyar nyelvű lehetett, ugyanabból a fajtából, amely a Régi Kelet egyéb tájain is annak bizonyult. Nekünk magyaroknak jelenlegi tudásunk szerint mindez talán hihetetlennek tűnik fel, mert a finn-ugorizmus hipnotikus bűvöletétől még nem egészen szabadultunk meg és saját őstörténetünkkel szemben tele vagyunk gátlásokkal. Nem akarunk hitelt adni a szemünket valósággal kiszúró magyar szavaknak sem, bár azok immár fantasztikus tömegben állnak rendelkezésünkre az ókor minden földrajzi táján. Pedig a puszta valóság az, hogy a fiktív indoeurópai és szemita népek és nyelvek előtt létezett egy kontinenseket benépesítő magyar nyelvű nép és faj. Ebben a helyzetben nekünk, külföldi kutatóknak, az a kötelességünk, hogy folytassuk a Magyar Tudományos Akadémián az ajtódöngetést, ezúttal kezünkben hozva az Indus-völgyi pecsétek szövegeinek magyar nyelven való olvasatát.

Szövegeiket magyarul írták

Az Indus-völgyi régészeti leletek történettudományi szempontból

legértékesebb csoportja az, amelyet a tudósok pecsétnyomóknak vélnek, bár tulajdonképpeni használatukat nem ismerik. Ezeken az emlékeken gyakran láthatunk ökör, bika, vagy egyéb - füves terepen élő - állatot. Az állatábrázoláson kívül a pecséteken egy-egy rövid, rendszerint csak egy sorra terjedő szöveg is szerepel, mint ez Egyiptomban és Mezopotámiában is szokásban volt. Ezúttal a szövegek vonalas azaz rovásírással készültek, de azokat még senki sem tudta elolvasni (224m 14; 230m 11), bár többen is kísérletet tettek rá, mint pl. L. A. Waddell angol tudós, aki egész könyvet írt róluk (181m). Az egyedüli dolog, amit ez az angol tudós helyesen állapított meg, nem a szövegek kibetűzésére vonatkozik, hanem az azokban kifejezésre jutó nyelv szerkezetére. Erre vonatkozó nézetét így összegezi: "E pecsétek feliratainak nyelve szabályos mezopotámiai nyelv, az ősi ragozott és szintétikus nyelv, amelyben csak a legszükségesebb nyelvtani elemek szerepelnek, ez . . . határozottan árja nyelv, mégpedig a régibb árják nyelve". (17)

Tüzetesebben szemrevételezve a pecséteken szereplő vonalas írásjeleket (Okmánytár 34-38) , meglepődve állapítottuk meg, hogy azok túlnyomó többsége olyan grafikai formában szerepel, mint az európai Magyarországon alkalmazott hun-magyar rovásjelek (ld. I. kötet 1. tábla), a különbség mindössze csak az egyberovás nagyobb mértékű alkalmazásában mutatkozik. Ami pedig a pecséteken látható piktografikus jeleket illeti, azok az egyiptomi és mezopotámiai írásgyakorlatban alkalmazott piktografikus jelekkel mutatnak nagy rokonságot. Ilyen például a hal rajza, amelyről tudjuk, hogy Mezopotámiában a 'ha' szót illetőleg szótagot írta, a láb rajza, amely viszont Egyiptomban a '(l)ába' hangcsoportot jelezte. Ez észrevétel után megpróbáltuk a hun-magyarral azonos alakú indusvölgyi írásjelek helyébe a megfelelő magyar hangokat beilleszteni, a képszerű elemekbe pedig az egyiptomi- mezopotámiai hangértékeket. Ekkor kiderült, hogy magyar szöveghez jutottunk. Eredményünk első igazodását abban láttuk, hogy a jelek más kombinációban is jól érthető magyar szavakat írtak. További bizonyítékot nyertünk a módszer helyességére abban a körülményben, hogy a szöveget kísérő rajzok, mintegy a szöveg magyarázatául szolgálva, ugyanazt a gondolatot ismétlik képszerűen, vagy logikailag viszik tovább a szöveg írását. Nem egy-két szó véletlen egyezéséről van itt szó, hanem mondatok rendszeres egyezéséről.

Először az Okmánytár 35. sz. alatt bemutatott szöveget vesszük vizsgádat alá, amelyben hat különálló vonalas írásjel szerepel. Jobbról balra olvasva, az első három írásjel felismerése nem okoz nehézséget, mert azok a hun-magyar írásban is ugyanúgy szerepelnek, T-P-T. A negyedik jel összerótt figura, a kétféle K és az E kombinálása: K.K.E. Az ötödik jel a közismert SZ, az utolsó viszont piktografikus, egy állati láb: ABO. Ha ezek közé a mássalhangzók közé a megfelelő magánhangzókat beillesztjük, azaz hangzósítjuk őket, ezt a szöveget kapjuk: Té-Pe-T aK.óK.U-SZBO, 'Tépett a kókuszból'. Az írás alatt következő kép igazolja az olvasás helyességét. A rajzon szereplő fa ugyanis felismerhetően kókuszpálma: nincsenek ágai, hanem a hosszú levelek közvetlenül a törzsből nőnek ki. Az is látható, hogy a pálmafa csúcsa le van tépve és a letépett Vé alakú rész már a tolvaj szörnyeteg fején áll. A szöveget kísérő kép tehát a betűkkel közölt állítást igazolja.

A letépett Ve-részleggel új szó írása kezdődik, piktográf írással, amelynek további elemei a szörnyeteg feltűnően nagy orra (R) és az őt megverő figurának a keze (T). Ez a szó is magyar: 'Vert'. Utána tárgynak kell következnie: mit vert? Erre felel a baloldali állat, amely AB szarvat visel, emlői jelzik, hogy nő NU, amihez hozzájárul felemelt másik keze, T. Ebből megtudjuk, hogy a tolvaj 'banánt' vert, amely szó írásában a torlódó és orrhangú második N hiányzik, mert a fonetikus alapú helyesírásban azt nem kellett jelezni. Így az egész szöveg ekként hangzik: 'Tépett a kókuszból, vert banánt.'

A következő, művészi kivitelezésű pecséten (Okmánytár 36) az előtérben egy hindu ülésben ábrázolt férfit látunk, akit trópusi állatok hízelegnek körül. A szöveget a felső sorban lévő írásjelekkel kezdve, jobbról bal felé haladva olvassuk. Az első figura emberalak, tehát ÚR; a második egyberótt három jel, elemeire bontva O.Ko.Do, a kettő együtt máris értelmes magyar szót ad: 'Uralkodó', a torlódó L hang szabályos kihagyásával. A sorban harmadik jel az egybekapcsolt Ke.D, a negyedik a szintén egybekapcsolt F.E, amelynek szétnyíló szárai közé az S írásjel van illesztve. Ez a részt tehát a Ke.D-F.E-S, Kedves szót írja, vagyis az eddig elolvasott rész: 'Uralkodó kedves'. Ezután a hal-jel következik: HA, majd utána az egybekapcsolt F.U.Fe, amihez hozzátartozik a központi emberalak íjból alkotott kalapja, a hieroglifikus SETI és ebből megértjük, hogy az Uralkodó kedves, ha füvesíti, - mit? Az ember arca AR, a két fülével és állával alkotott jel U, mellének rajza a női háromszöget mutatja tehát NU, két keze két T

vagyis KETE, öve ÍTR, férfi tagját eltakaró két S: S.ek, a lába ABO. Ezzel aztán kész is a telj es szöveg: UR-O.Ko.Do Ke.D-F.E-S HA F.U.Fe-SETI AR-U-NU-KETE UR-S.ek-ABO, 'Uralkodó kedves, ha füvesíti a rónákat országában.' Nyilván ennek örvend az elefánt, az orrszarvú, az indiai bivaly és a tigris, a képen alul lévő gazellával együtt, mert valamennyien helyeslik az aranyigazságot, hogy az állattenyésztésből élő nép országában az uralkodó legfontosabb feladata a rétek és legelők karbantartása.

Egy további pecséten (Okmánytár 37) a központi figura egy balra néző Brahmini bika. Ezt a szöveget tehát balról jobbra haladva kell olvasni. Ha a bikát a hindu szakértőkkel egyetértően Braménnek olvassuk, ahhoz a vonalas jelek így csatlakoznak: az első jel az egybevont O.K., utána Ju következik, majd kétszer írva az SZ, ami többes számban SZ. ek, ezután ugyancsak kétszer írva az eN, többesben eN.ek s befejezi a szöveget a már ismert összevont F.U.Fe. Így az egész szöveg: Bramén-O.K Ju-Sz.ekeN.ek F.U.Fe, 'Bramének jószágának füve'. Ha azonban a bikát feltűnő mozzanatai szerint olvassuk, vagyis külön a szarvát (AB) és feltűnő orrát (R), az eredmény: 'Abarok jószágúnak füve'. A mondat értelme ugyanaz marad, tekintve, hogy a (H) ab-Ar papot is jelent. Tehát mindenképpen az árja papok birtokában lévő legelőkről van szó.

Hasonló értelmet közvetít a sorra kerülő negyedik Indus-völgyi pecsét (Okmánytár 34), amelynek kiemelkedő dísze egy egyszarvú bika. Itt komoly nehézséggel állunk szemben, mert nem tudjuk az állattal jelzett képírásos részleget megnyugtatóan elolvasni. Waddell vizsgálatai szerint a bika képe, a feje alá rajzolt tárgyakkal együtt valószínűleg az ország nevét írja, mert ez több emléken ugyanígy szerepel, másrészt mert az így rácsozott figura egyiptomi írásgyakorlatban valóban területfogalmat (tartományt, országot) jelent. Ezen a nyomon haladva, talán így kell olvasnunk a szöveget: az állat szarva AB, orra Akt., a nyaka körül lévő körök UR, és a testére írt SEK-jel egybeolvasva: 'Abarország'. Ezután az állat feje alá helyezett dolgokat kell olvasni. A rácsos területfogalom egyiptomiul SZABAD, az alatta lévő fületlen tál, nyelével együtt, NEB.E. Eszerint az egész piktografikus rész 'Abarország szabad népe' lenne. Nem valószínűtlen eredmény, hiszen az Indus völgyében létezett egy Abhira, Abari nevű árja nép, amelyről Abaorti néven is történik említés. Eltekintve e képírásos résztől, biztonságosabban olvassuk a vonalas jelekkel írt

csatlakozó szöveget. A halba írt vonás az 1-es sorszámot jelenti, EGY, a hal maga HA, a következő jel a piktografikus ASSI (Waddell szerint), utána az összerótt jel egyenes vonalú része a hun-magyar SZ, a bal oldalról hozzáillesztett rész az ugyanilyen G és kettőjük közé van beépítve a K hang, befejezi a szöveget a F.U.Fe. Összerakva a megadott elemeket: EGY-HA-ASSI SZ.oG.áK F.U.Fe, 'Egyházi szolgák füve.' Az egész felirat ezek szerint ez lenne: ''Abarország szabad népe. Egyházi szolgák füve'.

Végül szólunk arról az Indus-völgyi pecsétről (Okmánytár 38), amely ugyanolyan egyszarvú bikát és feje alá rajzolt kellékeket ábrázol, mint az imént tárgyalt 34. sz. pecsét. Okmánytárunkban ezt a piktografikus részt nem közöljük, hanem csak a betűs részt. A betűs sort balról jobbra olvasva, az összerótt jelek felbontásával így írjuk át: aK.iK 2 Ö.K. ELE Ka.SZÁN.ak aSZ.E.K F.U.Fe Pi-10, 'Akik két ököllel kaszálnak, azok füve biztos.' A Kaszálnak és a Biztos szóban a torlódó L illetve Z hangok jelzése az ismert okból elmarad. Ezt a szöveget talán úgy kell értenünk, hogy akik kaszával, vagyis két kézre fogható hosszú késsel dolgoznak, több füvet tudnak a száraz időkre összegyűjteni, mint akik csak sarlóznak.

A bemutatott szövegek, úgy látszik, javarészben igazmondásokat tartalmaznak, vagy tulajdont jeleznek, ezért a pecsétnyomók gyakorlati célja ebben a irányban keresendő. A 35. sz. alatt bemutatott pecsét azonban a paradicsomi tiltott fa történetére emlékeztet és így irodalmi vonatkozású lehet. Számunkra azonban a legfontosabb eredmény természetesen az, hogy sikerült - legalább is úgy hisszük - az Indus-völgyi pecsétek titkát megfejtenünk és ezáltal a történettudomány legközvetlenebb módszerével, egykorú írásbeli okmányokkal is igazolni, amit más adatok sokasága előre sejtetett, hogy t. i. a Kr. e. 2500-tól Kr. e. kb. 1650-ig virágzott Indus-völgyi magas kultúra is a magyar géniusz alkotása volt, akárcsak a Nílus-völgyi és az Eufrátesz-völgyi kultúra. Ebben a kultúrában is részesültek a kusok, akik az árjákkal való keveredés révén itt is árja-kunokká, fekete magyarokká lettek. Amikor tehát Harappa és Mohenjó árja és kus népe Kr, e. 1650 táján csoportonként szétvándorolni kényszerült, mindenfelé magyar nyelvű kultúrát vitt magával, Mezopotámiába, a Kaspi- Oxus vidékére és az egyiptomi Deltába egyaránt. Ez a körülmény magyarázza meg az eltávozott néprészek új helyükön való rohamos beolvadását, amin a régiségkutatók nem győznek eléggé

csodálkozni. A magyarázat egyszerű: új helyeiken is magyar nyelvű népeket találtak.

Átvonulnak Dél-Mezopotámiába

Mezopotámiában, az Eufrátesz alsó szakaszán a népesség már eredetileg is két faji elemből tevődött össze: egy sötétes bőrű kus-fajta alaprétegből és az arra telepedett, magas kultúrát hozó világosabb bőrű árja rétegből. (18)

A hagyomány is ilyen értelmű emléket őriz meg, mondván, hogy Kus (Chus) fiai voltak azok, akik Babilon mezején először megszállták és a Földön az első királyságot megalkották (191m 223). Röviddel a kusok bejövetele után azonban, Kr. e. 3400 táján, északról, a Tigris felső vízvidékéről, és délről hajóúton nagyobb számban közéjük érkeztek az úr nép képviselői (v.ö. 181m 1), vagyis a magyarok és megépítették az első magas kultúrát Úr nevű városaikkal együtt (Úr, Uruk, Napúr, Eridu, stb.). (19)

Az eredeti kus népesség és a kusok fölé telepedett árja népesség azután egymást váltogatta Dél-Mezopotámia kormányzásában és idővel egy néppé olvadt össze. A szemita ág mezopotámiai uralma későbbi dolog, tulajdonképpen csak a Kr. e. II. évezred eseménye, noha a nép bevándorlása már korábban megindult. (20)

Dél-Mezopotámia első hosszabb kus uralma a Guti vagy Kuti néven jelzett kusokkal kezdődött és Kr. e. kb. 2150-től 2050-ig tartott. Az utolsó hosszú kus uralom pedig Kr. e. 1550-től Kr. e. 1171-ig (226m 243). A hatalom hordozói ez alkalommal az Indus völgyéből kiszorított és árjákkal kevert kusok voltak, akik magukat származási helyükről Kusföldieknek (Kussi-Tai, Kassiti) nevezték, Dél-Mezopotámiát pedig Kara- Indas azaz Fekete Hinduk földjének. Az indiai kusok mezopotámiai uralmát a szemita népek közé tartozó asszírok uralma követte, akik alól az ország Kr. e. 626-ban szabadult fel (204m 131). A szabad Babilónia (Kr. e. 626 Kr. e. 538) vezetői ismét keleti eredetű árjakusok lettek, akik az ország délkeleti részében, a Perzsa-öböl lagúnái közt laktak és magukat Káldiaknak (Keletieknek) nevezték. A káldiak babiloni uralmát a szemita irányítású perzsák uralma követte. A mezopotámiai uralomváltozások kronológiáját fontos szem előtt tartanunk, mert a rendelkezésünkre álló kézikönyvek a néprajzi

mozzanatokat gyakran homályban hagyják, vagy túlságosan leegyszerűsítik, az ember szinte azt hinné, hogy talán szándékosan. A kusokról pl. saját nevükön nem egyszer még a nagyobb tekintélyt igénylő munkák sem szólnak és hallgatásukkal azt a benyomást keltik, mintha kusok nem is léteztek volna Mezopotámiában, hanem ott kezdettől fogva egy "szemita" és egy "nem-szemita" (így!) nép lakott volna.

A néprajzi viszonyoknak árja és szemita tényezőre való leegyszerűsítése meglepő dolog, hiszen ha figyelmesen olvassuk az ilyenféle megállapításokat tevő szakírók munkáit, a saját maguk által közölt adatokból is megállapítható, hogy Dél-Mezopotámia lakosságában a kus elem - igenis - már kezdettől fogva jelen volt. Samuel Kramer pl. említi (115m 285 sk), hogy Szumerben sötét arcú emberek is éltek, akikre az írnokok a NAM LULU kifejezést alkalmazták. A LU - tudjuk - embert jelent, vagyis ez a szó azonos az egyiptomi UR, ~RA, RO szóval, csakhogy lágyított hanggal ejtve (R/L; v.ö. a székely Lófő Úrfő, Főúr kifejezést). Ami pedig a kettőzést illeti (Lu-Lu, R-rel: Úr-Úr), az gyakran a többes szám jelzésének módja és a jelen esetben is 'Ur-ak' értelemben olvasandó. E meggondolások alapján a Nam- Lulu kifejezés érthetővé válik magyarul és azt jelenti, hogy a mezopotámiai sötét arcú emberek 'nem urak', vagyis nem az árja (úr fajta) néphez tartoznak, hanem a kus fajtához.

Ezt a dolgot tisztázva és a kusok jelenlétét tudva, az is egyszerre kiderül, kiket kell Mezopotámiában a titokzatosnak feltüntetett "fekete fejűek" (black heads) alatt értenünk, akiket az írnokok Kr. e. 2000 után sűrűbben emlegetnek (191m 213 sk; 129m IV 44 sk; 115m 285 sk). Azonkívül, hogy a sötét arcú népességet "fekete fejűeknek" és "nem árjáknak" nevezték, nevezték őket saját Kus nevükön is. Ez a név a legrégibb feljegyzésekben Cuth, Cutha, Cuthei, Kossi grafikával szerepel. Az angol szakemberek azonban, akik az egykorú grafikát ábécére átírják, hozzáteszik, hogy ez a név ugyanazokra vonatkozik, akiket máskor Chus, Chusan, Cassi és Kush néven neveznek. E megállapítás helyességét igazolja az a tény, hogy népősüket ezek a mezopotámiai kusok is kos alakban képzelték el, akárcsak az afrikaiak. A mezopotámiai kus szimbólum egyik legszebb példányát éppen Úr város romjai közt találták meg. Az emlék ágaskodó kost ábrázol, amely két első lábával egy fa gallyaira támaszkodik (fa-kos / főkos), szarva pedig egyenesen álló, csavart szarv. A szobrot a Kr. e. III. évezredből

származtatják, másolatát majdnem minden Mezopotámia történetét tárgyaló kézikönyvben megtaláljuk, színesen látható a Horizon c. folyóirat 1969 novemberi számában.

Minden jel arra mutat, hogy a kusok Dél-Mezopotámiában idővel lényegesen nagyobb létszámú népességet alkottak, mint a kultúrateremtő árják. Egy feljegyzés szerint oly sokan voltak, hogy őket az "emberiséggel" azonosították (115m 285 sk). Fontos ez az észrevétel is, mert talán éppen a kusok tömeges jelenlétének és - főleg - a szemiták korai bevándorlásának tulajdonítható, hogy az ősi magyar nyelv dél-mezopotámiai (szumír) ága eltávolodott az eredeti formától, az igazi magyar nyelvtől és többé nem volt azonos a Régi Kelet más magyarlakta területén használt nyelvvel

15. More than one ethnic straln was present in the population, hangsúlyozza 230m 145. - Az árja típusú Indus-völgyi emberfajtára olv. 230m 146-148. - Examinations of the skeletal remains show that the (Indus valley) people were of a mixed race, the Mediterranean being the preponderating type. The skulls agree with those found at Al Ubald and Kish, and belong to the dolichocephalic people, 224m 17. - A hindu mitológia előadása szerint a kus nép két ősapától származott, az egyik a Fény (árja), a másik a Sötétség (Kus) megtestesítője volt, név szerint Rama és Sita. Az így létrejött kus nép Kosala (Kos Helye) országban lakott, 53m a Kusa szó alatt.

16. Szín- Ta vagyis az Indus-völgye a Brahmanista irodalomban 'Barát Városa' névén szerepel, mert Barát volt a Holdnak, e barátságosan mosolygó égitestnek egy további neve. A Barát Városa név változata a Barát Hona , mondja az angol Waddell: The country is called from the post-Vedic to modern times in Brahmanist litterature 'The Land of the Barats' (Barat Varsha) , a name synonymous with 'Barat- Ana' or Land of the Barats. A Barát Hona (Baratana) névvel azonos a Britannia név, mondja szintén Waddeli, akit a brit és skót lakosságot a Régi Keletről eredezteti (l8tm 10 és olv. 53m). - A Maha-Bharataban az asszonyt "feleségnek" (half the man) nevezik, írja 224m 37.

17) The language of the Inscriptions on these seals in standard Sumerian of the early agglutinative and condensed type, with a minimum of grammatical expletives, and it is . . . radically Aryan and the language of the primltive Aryans. 181m 25 sk. A felírások nyelvét

mások is ragozott nyelvnek mondták, 230m 180 sk.

18) Contenau Dél-Mezopotámiában kezdettől fogva két népet lát, kusokat és árjákat, amelyek egyike sem volt indoeurópai, de szemita sem. Aki e kérdéssel foglalkozni kíván, annak hasznos elolvasni Contenau leírását (236m 19 sk), melyet terjedelmes volta miatt nem közölhetünk eredeti szövegezésben.

19. Waddell is minden alkalommal hangsúlyozza, hogy a kultúrát hordozó délmezopotámiai nép árja nép volt. Tiltakozik a szumir elnevezés ellen, amely szerinte nem történelmileg viselt név és félrevezető. Elutasítja az akkad nevet is, amely országnévként használva Ari- Ki vagy Uri- ki volt, azaz Árják országa (Land of the Ari or Aryans), 181m XI.

20) Contenau, aki meglehetős gondot fordít Mezopotámia népi összetételének elemzésére, ezeket írja: Le deuxiéme millénaire est caractérisé par la reprise graduelle de la premiére place par les Sémites qui absorbent et assimilent les éléments sumériens ou étranqers. Au premier millénaire, apogée puis abaissement de la puissance sémite . .. De a III. évezredben a szemiták még nincsenek hatalmon, 236m 27.

A nyugati magyarok (nílusiak, kánaániak, szíriaiak, hetiták, az Eufrátesz felső és középső szakaszán lakók), valamint a keleti magyarok zöme (Indus-völgyiek, Kaspi-tó körüliek és a Kaukázus vidékiek) olyan magyar nyelvet beszéltek, amely szerkezetében, szókincsében és hangtanában, az archaikus vonásoktól eltekintve, azonos a mai magyar nyelvvel. A mezopotámiai nyelvvel nem így áll a dolog.

Ott a Kr, e. II. évezredben már nagy különbségek keletkeztek: 1. a szókincsbe új, magyarul nem érthető elemek nyomultak be; 2. az értelemhatározó ott rendszerint a szó elején áll, egyebütt hátul, pl. a mezopotámiai Ki-Engirával szemben az afrikai Engaru-Ka; 3. a mezopotámiai jelző gyakran áll a főnév mögött, ahelyett hogy előtte állna, pl. a mezopotámiai Lu- gál (Úr-nagy) egyiptomi Neter, Nat-or vagy Nad-or (Nagy úr, Nádor); 4. a névelő a mezopotámiai ágban a főnév végéhez tapad, egyebütt a szó elején foglal helyet, pl. az egyiptomi 'A tányér' és a szkíta 'A Kína-kés'; 5. a mezopotámiai szókincsben a lágy mássalhangzók erősen kiszorították a kemény

hangokat, az egyiptomi Tudó ott már Dudu.

Ha már most elképzelünk egy mezopotámiai kifejezést, amelyben a ragokat nem a főnév, hanem a mögötte álló melléknév veszi fel, a szavak hangteste ellágyulva szerepel s a több szótagos (összetett) szavak elemei között idegen eredetű részek is szerepelnek, ez már olyan benyomást kelt, mintha nem is magyar nyelv lenne, hanem annak csak távoli zengése. Ez a szerkezeti, hangtani és szótári változás magyarázza meg, hogy a mezopotámiai szumír nyelvben a Kr. e. II. évezredtől kezdve magyar szemmel főleg csak az egytagúnak megmaradt szavakra lehet könnyen ráismerni. Mivel a mi mai magyar nyelvünk nem ilyen szerkezetű, világos hogy mi nem a mezopotámiai szumír ágat folytatjuk, hanem a főtörzset. Nem is lehet kimutatni a szumírok Magyarországba való átvonulását és nincs is a dunai Magyarországon a szumír ékírásnak emléke, ellenben van az ősi képírásnak, az egyiptomi hieroglifáknak és kánaáni-turáni rovásírásnak.

Ebből az a roppant fontos kultúrpolitikai útmutatás szűrhető le, hogy a magyar őstörténeti kutatások súlypontját nem szabad a szemitizált Dél-Mezopotámiába helyeznünk. A súlypontot át kell helyeznünk a) a Nílus völgyébe, b) a Földközi-tenger keleti partvidékére és c) a Kaspi-Oxus és a Kaukázus környékére. Hogy a mezopotámiai nyelv ügye magyar szempontból ennyire előtérbe került, azzal magyarázható, hogy nyelvészeink nem vették időben észre a hieroglifikus és vonalas írással írt szövegek magyar őstörténeti jelentőségét. Pedig itt, az eredeti szövegek tanulmányozása révén sokkal bővebb aratásra van kilátás. Itt valóban nyelvegyezés áll fenn, nemcsak nyelvész szempontból, hanem történész szempontból is és teljes mondatokat olvashatunk el és érthetünk meg magyarul, minden fárasztó nyelvtani, hangtani és szerkezeti boncolgatás nélkül.

Az indiai kusok Szuezben és Színaiban

Amint Dél-Mezopotámiában, akként Szuezben és a Színai-félszigeten is két különböző korban szerepeltek a kusok. Első csoportjukat az árja honfoglalók már a helyszínen találták, amikor ők oda a Kr. e. IV. évezred végén megérkeztek. Második csoportjuk később, a Kr. e. II. évezred közepén telepedett be. Mind a két részleg kiindulópontja India lehetett, amint erre több adatból következtethetünk.

1.A Színai- félsziget is a Hold istennőnek volt szentelve és ennek megfelelően annak nevében is a Szín magyar szó szerepel. (21)
A félsziget nevének írását az egyiptomiak a Setét szóval kezdték, ami után azonban olyan értelemhatározókat tettek, amelyeket ki kell olvasnunk, hogy megértsük, mire is vonatkozik a nevet kezdő szó. Ezek között szerepel egy téglalap alakú négyszög, amelyet sarkainál lekerekítettek: AA (Okmánytár 39) s ennek a figurának az elejéhez és végéhez hozzárajzolták a SZÍN hangcsoport jelét (tehát: SZIN.AA.SZIN) és befejezték a név írását az ország (Szék) fogalomjelével. Ezeket az írásjeleket összerakva, a Se-TI-T SZIN.AA.SZIN Széke, 'Setét színű asszony (országa,)' nevet kapjuk. Az egyiptológusok a név írásjelei közül csak az első hármat tudják elolvasni (Sathet), a többiről azt gondolják, értelme annyi mint "ázsiai" (Asiatic). Okmánytárunk 40. sz. bejegyzése is tanulságos, mert a lakosság eredetére utal. A nevet az írnok egy zenedoboznak nézett írásjellel kezdi, amit a jelenlegi egyiptológusok leggyakoribb értelmével, az Amen névvel olvasnak, jóllehet tudják, hogy a zenedoboz egy Z-vel kezdődő hangcsoportot is ír: ZNT (199m Y-15). Ezzel az utóbbi hangértékkel ugyanis, amit az utána következő jelek megerősítenek, a félsziget második neve: aZ-iN-TI-U-sok-SZIKE, 'Az Indusok széke.'

Ami az indiai kusokat a történelmi idők elején a Szín-félszigetre csalogatta, nem annyira az állattenyésztés lehetősége volt, hanem a félsziget gazdag rézbányái, valamint e bányák körül található féldrágakövek (türkisz, lapiszlazuli) és a kitűnő építőanyag (gránit), amire mindre jó felvevőpiacnak bizonyultak a szomszédos országok. A Szín-félsziget értékes bányavidékét azonban Egyiptom csakhamar teljes egészében saját szükségleteinek kielégítésére kívánta fenntartani és ezért a Szuezi-öbölből odavezető kis folyóval együtt már a IV, dinasztia idejében (Kr. e. kb. 2613-2490) meghódította és országába bekebelezte. Ennek a hódításnak emlékét őrzi a bányavidékhez vezető folyó 'Maghara' neve és az út mentén, egy sziklafalra felvésett hieroglifikus szöveg, amelyen a hódító király alakja is szerepel (ld. a képet 193m II 22).

A kusoknak árjákkal való keveredésére a Szín-félszigeten nem került sor, mert az egyiptomiak velük szemben az elzárkózás politikáját alkalmazták. A bányavidéket a félsziget többi részétől apró erődökkel elkerítették és az Egyiptomba vezető utat is eltorlaszolták. Nem sokkal

utóbb (Kr. e. 2300) egy nagyobb erődvonalat is építettek, amely a Földközi-tengertől kiindulva, a mai Szuezi-csatorna mentén a Vörös-tengerig húzódott. Fő eleme a legtágasabb egyiptomi bejárattal szemben lévő 'Zár' nevű vár volt, amelyet Zala és Szala átírásban is ismerünk. E mocsarak közé épült várakban állomásozott a II. egyiptomi hadsereg mindaddig amíg Egyiptom fennállott. Úgy látszik, a bejáratok előterepének figyelésére a sivatag szélén lakó kusokat is felhasználták, mert rájuk vonatkozik az 'Ajtó mezőségére vigyázók' elnevezés (Okmánytár 41) .

Így a Szín-félszigetre jött első kusok problémája észrevétlenül lekerült a napirendről. A kérdés csak a II, évezredben merült fel újra, amikor az Asszíriát birtokba vevő szemiták a maguk előtt lévő népességet nyugatra szorították. Ez utóbbi csoportban érkező kusokat a történelem Hyksos néven ismeri.

2. Az asszíriai szemiták beözönlése elől nyugatra menekülő hyksosokról Manethot egyiptomi történetíró készített beszámolót a Kr, e. 3. században, több mint ezer évvel az események lezajlása után, így kezdi előadását: "(Timaus király) uralkodása alatt az isten valamilyen okból elfordult tőlünk és a napkelet felé eső földrészből meglepő módon, alacsony származású emberek érkeztek határainkhoz. Nagy merészen országunkba is betörtek és annak uralmát könnyű szerrel magukhoz ragadták, anélkül hogy tulajdonképpen csatát vívtak volna velünk." Manethot beszámolójában jól érzékelteti az egyiptomiak megdöbbenését, de a bejött nép személyazonosságáról közelebbit nem mond. Nem mondja meg, hogy az illetők honnan jöttek, miért féltek annyira az asszíroktól, mi volt a nyelvük, sőt még az általa használt hyksos nevet sem magyarázza meg (193m III 146 sk). Ma már többet tudunk a rejtélyes hyksos népről, de a főkérdésben ugyanott tartunk, ahol kétezer évvel ezelőtt "Fogalmunk sincs arról, mi lehetett ezek igazi neve, nyelve és szárma". (22)

Manethot előadása, hogy a hyksosok kelet felől jöttek, helytállónak látszik, hiszen abban az időben a politikai robbanás - Egyiptomból nézve valóban a napkelet felé eső részekben, a Tigris vonalánál következett be. Ebből az is valószínű, hogy akiknek az uralomváltozás következtében onnan el kellett menekülniük, csakis az elbukott I. Assúri és I. Babiloni Birodalom felelősei lehettek, tehát elsősorban a

kormányzó úr-törzsek és az ő politikájukat kivitelező segédnépek, a helybeli kus tömegek. Amint ezek nyugat felé szaladtak, útközben egyéb pánikba esett kisebb néptöredékek is csatlakoztak hozzájuk, nevezetesen szemita pásztorok és talán mongol elemek is. Eszerint a nyugatra irányuló népáradat feltehetően a Régi Kelet leomló keleti feléből indult el és nagyobb részben kus összetétele lehetett. Amíg az úr-törzsek Kánaánba igyekeztek, a kus csoportok a Szín félszigetre tartottak, mindegyik oda, ahol fajtestvérei támogatására számíthatott. Így Egyiptom határaihoz főképpen kusok érkeztek.

A jövevények kezdetben a Szín-félszigeten állapodtak meg, mert Szuez területére nem mertek belépni, az ti. már egyiptomi birtok volt és épségére tekintélyes várak ügyeltek. De amikor észrevették, hogy a várakban nincs katonaság, vagy csak igen kevesen őrzik azokat, mint a Zár nevű erődöt is, átszivárogtak Szuezbe is. Egyiptomot ugyanis a kus invázió olyan időben érte, amikor ott a központi hatalom tekintélye aláhanyatlott és a Deltában uralkodó kiskirályok egyikének sem volt elég ereje a mocsarak közt álló költséges erődvonal karbantartására, élelemmel és felszereléssel való ellátására. Ezek a körülmények tették lehetővé, hogy a keletről menekülő kusok fokozatosan beljebb nyomuljanak a Deltában, ahol aztán felszaporodva, ők is választottak maguknak egy közülük való nemzeti fejedelmet. A meglepetés akkor kezdődött, amikor a kusok fejedelme a maga korszerűbb katonai felszerelésével - messzehordó, összetett íjakkal és gyorsan mozgó, lófogatú harckocsikkal - a helybeli kiskirályokat egymásután maga alá gyűrte és ura lett Észak-Egyiptomnak, anélkül, hogy az őslakosokkal egyetlen csatát is vívott volna, miként Manethot is előadja.

A jövevények azonban nem lehettek olyan sokan, mint Manethot előadása nyomán gondolni lehetne. A rendelkezésünkre álló adatokból úgy látszik, hogy a hyksosok a Szín- félszigetnek csak értékesebb részét, főleg az Akabai öböl környékét szállták meg sűrűbben, Szuezben padig a régi határvédő várvonaltól nyugatra, a Nílus főágáig érő vidéket. Ez utóbbi rész jól védhető és gazdaságilag is igen értékes terület volt, a hyksos uralom tulajdonképpeni hatalmi alapja. Itt tartózkodott haderejük zöme
és innen indult ki a hyksos király minden gazdasági év végén, hogy a kisebb fejedelmek adóját behajtsa. A jövevények uralma száz évnél valamivel tovább tartott, de Kr. e. 1576-ban mindenütt befejeződött.

A hyksosok kus voltáról közelebbi bizonyítékokat találunk az ő hátrahagyott történeti emlékeikben. Egy ránk maradt királyszobor például (Okmánytár 42) bizonyságot tesz arról, hogy nem voltak se mongolok, se szemiták, hanem árjával kevert, világosabb bőrű kusok, árja- kusok vagy fekete magyarok. A király fejkendőjének alakja, a homlok körvonalaival együtt a "napkelet" értelmű (Khuut, 'Kelet') egyiptomi ideogrammot mintázza. A kendő bizonyára nem ok nélkül volt ilyen alakú, hiszen Egyiptomban minden szimbolika s a fejkendő ott is személyazonosságot ismertető kellék volt; talán ezen a módon is érzékeltetni óhajtották kilétüket. Keleti és kus mivoltukról végleg meggyőznek bennünket a nevüket író hieroglifák, amelyekben a KUS-részleg mindig világosan olvasható (Okmánytár 43-45).

A dolgot csak az bonyolítja, hogy a név előtt jelzőként egy megtört nyakú sétabot szerepel, olyan ideogramm, amelynek sokféle értelmet tulajdonítanak, többek között Szu-esz (Szuez), Ju-esz (Juhász) és Khu-uti (Keleti) értelmet. Tekintve, hogy mind a három kifejezés helytálló dolgot mond a kusokról, azt kell feltételeznünk, hogy mind a három olvasás használatban lehetett. Bár a kérdés részletes megtárgyalása nem ide tartozik, annyit mégis megemlíthetünk, hogy Manethot előadása is támpontot nyújt a háromféle olvasásra: a hyksosok zömét ő is a Szuez vidékére helyezi, a népet keletről jött népnek mondja és főfoglalkozásukként a juhászkodást (pásztorkodást) említi. Szerinte egyik királyuk címe A-Pa-Kanas, 'A Főkanász' volt, akárcsak a núbiai kus fejedelemé. Ezek tudatában az Okmánytár 43. és 44. betétjét így olvassuk 'Szuezi kusok'; a 45. sz. alatt közölt szkarabét padig jobbról balra és felülről lefelé így: 'Szuezi kosok és Makáni kosok ura.' Makán vagy Maghán a Színai-félsziget egy másik neve volt (193m II 130). Ezek az írások tehát a hyksosok kus nevét és telepedésük két főhelyét, Szuezt és Színait világosan jelzik.

Manethot szerint a Szuez vidékére jött kusok roppant féltek üldözőiktől, a szemita fajú asszíroktól, ezért a legsürgősebben kijavították a régi várvonalat, amely a Földközi-tengertől a Szuezi-öbölig húzódott és kelet felé Egyiptom minden bejáró ajtóját lezárta. A várakba kus őrséget helyeztek, a főbejárat táján pedig egy hatalmas katonai tábort állítottak fel. Ez a tábor nem más volt, mint egy óriási földvár, azaz sáncokkal bekerített hatalmas mező. Korabeli példák alapján (Okmánytár 46) úgy képzelik el, hogy a mezőt 10-15m magas, 30-40m széles földhányásokkal vették körül, amelyhez kifelé még egy

15-20m honszó stratégiai lejtő is csatlakozott. Manethot adata szerint ez a Delta főbejáratát őrző hyksos vár 10,000 éker területet ölelt fel. A kusok vára tehát nem kőépület volt, mint a vár szóból gondolhatnánk, hanem gyepükkel körülvett füves udvar: Ebben az udvarban 240,000 harcos sátorozott állataival, műhelyeivel és minden felszerelésével együtt és ott tárolták a kusok kincseit is. A táborhely nevét egyiptomi hieroglifákkal (Okmánytár 47; 193m III 135, 170) így írták: Ha-T (érth. 'vár') U-TA-RA-ABA-I (H)ON, 'Ház (vár) udvarábani hon'. Rövidített neve egyszerűen 'A Vár' vagy 'A város' (Avaris) lett, lakóinak neve pedig 'A Vári' (Avari). (23)

A keletről jött sötétes arcú kus-magyarok és a deltabeli fehér magyarok közt kezdetben igen nagy volt az ellenséges érzület. Az őslakók megvetették a barbár betolakodókat, akik templomokat fosztogattak, betörtek a házakba és a lakosságon erőszakoskodtak. Idővel azonban a gyűlölködés alábbhagyott és az őslakosság a jövevényekkel bensőségesen együttműködött az ország kormányzásában és közigazgatásában. E kapcsolatok során a hódító kusok roppant gyorsan civilizálódtak. Átvették az egyiptomi szokásokat, úgy öltözködtek mint a helybeliek, az egyiptomi isteneket tisztelték, sőt maguk is templomépítőkké váltak. Királyaik már nem nevezték magukat kusoknak, hanem árjáknak és magyaroknak, és jó csengésű egyiptomi címeket használtak. Az egyik hyksos király tituláréja például (Okmánytár 48) ez volt: 'Ária ősúr, Őse;Ra, A sópuszták ura, Deltabeli) Sötét Magyarok ura'; egy másik így írta címeit: 'Istentől eredt, Sivatagi Feketék ura, Őse Ra, Nabatai sivatag ura' (Okmánytár 49); egy harmadik egyszerűen csak 'Színben Magyar úr' volt (Okmánytár 50). Ezekből a címekből minden félreértést kizáróan kiderül, hogy az úgynevezett hyksosok fekete magyarok voltak, akik a Szín-félszigeten és a Delta keleti részében élve, idővel teljesen átvették az egyiptomi kultúrát. (24)

A kusokat elűzik az egyiptomi érdekkörből

A fekete magyarok sikeres együttműködést tudtak kialakítani a Delta lakosságával és uralkodójukat Közép-Egyiptom lakossága is elismerte. Nem így állt azonban a dolog Dél-Egyiptomban, a thébai királyság területén. Amikor a kusok erre a tájra is ki akarták terjeszteni hatalmukat, a thébaiak fegyveresen ellenálltak. Fiatal, mindössze

tizenkét éves Kamos ('Kamasz') nevű királyuk vezetésével megakadályozták, hogy az északi kusok segítségül hívhassák Núbiában élő fajrokonaikat. A háborúskodás évtizedekig elhúzódott és a küzdelem utolsó jelenete az Avarisban táborozó 240,000 fekete magyar körülzárása volt. A vérontást mindkét fél el akarta kerülni, ezért a várat a védők harc nélkül feladták, miután szabad elvonulást biztosítottak nekik. A kusok ekkor minden kincsüket felpakolták és Szíria- Kánaán irányában Kr. e. 1576-ban elhagyták Egyiptomot. Ezzel a mozzanattal az ő egyiptomi szereplésük befejeződött.

A Deltában lejátszódott uralomváltozás alkalmával az országot nemcsak a fekete magyarok tömege hagyta el, hanem mindazok a fehér magyarok is, akik az "idegenekkel" együttműködtek és féltek a győztes fáraó bosszújától. Valóságos kis népvándorlás indult el tehát Egyiptomból a Kr. e. 16. század végén, amely egyelőre Kánaán és Szíria földjén állapodott meg. Az emigránsok az Aranta (Orontes) mentén lévő Kadesh ('Kádas') városban ütötték fel főhadiszállásukat, ahol a helybeli lakossággal konföderációba léptek. A katonák nagyobb részét az innen mintegy ötven kilométerre lévő táborban helyezték el, az úgynevezett Qatna ('Katona') városban. Sokan mások Karkemisben, Damaszkuszban, Árpád városában és Halápban telepedtek le (ld. a 3. sz. térképet). Egyes források szerint Jeruzsálembe is mentek és annak várát az asszíroktól való félelmükben ők építették fel. A menekült kus király nem tekintette bukását véglegesnek, hanem továbbra is Egyiptom királyaként viselkedett, használta a fáraók címeit és a trón visszafoglalásáról álmodozott.

Az egyiptomi fehér magyarok kivándorló csoportja főleg tengeri úton távozott, mert ők a Delta partvidékének voltak lakói és főleg hajózással foglalkoztak. Az egykorú források 'Hajók', 'Hajósok' és 'Hajó Népe' néven emlegetik őket (Okmánytár 51 és 52; 193m II 128 sk és 87m 35; 129m II 217; 25m 106 és 207m 128 sk). A vonatkozó hieroglifákat az angol tudósok is pontosan olvassák s a maguk ábécéjével HAAU, HAU NEBU alakban írják át, de nem tudják, hogy ez is magyar szó. Ezek a hajós magyarok Kréta szigetére, az Égei-tenger szigeteire és a Balkán-félszigetre (a későbbi Görögországba) távoztak, ahol őket "Achaios" ('A Hajós') néven látjuk viszont, de a kézikönyvek ekkor már mint "ó-görögökről" (!) beszélnek róluk.

Észak-Egyiptom népének elvándorlása mintegy száz esztendeig

szakadatlanul folytatódott. A győzelmes fáraókat ugyanis felettébb nyugtalanította, hogy a kivonult fehér és fekete magyarok politikai és katonai csoportjai a szomszédos kánaáni-szíriai területen állapodtak meg és Egyiptomot illető politikai céljaikat nem adták fel. Ezért I. Tudómása (Kr. e. kb. 1525-1512) e csoportok szétmorzsolását és országától minél messzebb űzését tűzte ki céljául. Seregével rendre megostromolta a Földközi-tenger és az Eufrátesz nagy kanyarja közt lévő erősségeket, amelyek ellenfeleinek menedéket nyújtottak és uralma alá hajtotta a környező vidéket is. A fáraók szívósságára jellemző, hogy III. Tudómása (Kr. e. 1501-1447) tizenhét hadjáratot vezetett északra, űzve és hajtva onnan igazi vagy feltételezett ellenfeleit, és az Eufrátesz vonalát jelölte ki Egyiptom északi határául. Az üldöző hadjáratokat a 19. dinasztia is folytatta, II. Ramás király például a Kaukázus nyugati oldalán átkelve, állítólag a Donig haladt előre. Visszatérőben csapatai egy részét a Fekete tenger partján lévő Colchisben hagyta hátra, akik leszármazói Herodotos tanúságtétele szerint hasonlítanak az egyiptomiakhoz, beszédjük is az volt és vásznaikat is egyiptomi módra szőttek. II. Ramás a Balkán felé egészen Thráciáig ment az emigránsok után s visszajövet emléktáblákat állított fel útja mentén. Nyilvánvaló, hogy a Régi Kelet nyugati felében a fehér magyarok győzelmesen visszavették uralmukat az egész tájon, de az is tény, hogy az Európa felé vezető utakon a Kr. e. II. évezred közepétől kezdve már nagyobb magyar tömbök vonultak a Balkánon át fölfelé, keresve, hol tudnának új hazát találni.

21). A Szín névvel kapcsolatban a szaktudósok megjegyzik, hogy annak í magánhangzója hosszú, a szó maga pedig a Holdat jelenti: Pronounced SEEN and meaning Moon or Moon God, 47m 22. A Holdat Egyiptomban nemcsak Szín nevén ismerték, hanem Holdnak is mondták. A vonatkozó hieroglifákat (200m I csillagos A, 3. betét) a torlódó L-hang elhagyásával így olvassák 'A Hod'. Ezt a nevet a dunai Magyarország egyes helyein is a torlódó hang elhagyásával ejtik ki. Kun László királyunk pl. a kunokat a "Hód-tónál" (értsd. Hold-tónál) verte meg, amely tó a Holdtól kapta a nevét: ad locum Hood qui . . . formam corniculatae Lanue refert, Hungarisque Hoodosto dicitur. 237m 235 sk. - Okmánytárunk 39-41 sz, bejegyzéseit 193m II 96 és 130 sk oldalairól vettük.

22) But we are without any clue as to their real name, language or origin, 129m IV 75. - A hyksos probléma mai (1966) állását egy doktori

értekezés így összegezi: Many aspects of this subject remain highly controversial: the way in which the Hyksos rose to power: the nature of their rule; their ethnic origin; the location of their capital; and the so- called dynasties of the Hyksos. 231m 5.

23) Hasonló sáncokkal vették körül táborhelyeiket az európai Magyarországon élt avarok is ("avar gyűrűk' tulajdonképpen "vár-gyűrűk") és hasonló földhányásokkal rekeszthették el Duna-Tisza-közi lakóhelyüket a Jazig- juhászok. De az Árpáddal bejött magyarok is építettek "gyepüket" és azon hagytak "gyepükapukat" amik szintén elsáncolt helyek voltak, udvarukban őrséggel. Ezeket az összefüggéseket látva, felmerülhet az a gondolat, hogy Udvar és Udvarhely végzetű földrajzi neveink talán az ilyenfajta egykori védelmi berendezések emlékét őrzik. Van Somogy- Udvarhely, Szamosudvarhely Székely- Udvarhely és sok más Udvar, Udvarai, Udvari összetételű helynevünk (126m és 127m). A magyar nyelvben az udvar valóban bekerített, körülzárt területet jelent, amely a lakóhely kiegészítő része.

24) (The Hyksos) ended by entirely adopting the religion, learning and civilization of the nation which they had tried to destroy, 193m (II 141. - Egyiptomi uralmuk végén . . . the Hyksos had to alt intents and purposes become Egyptians, u. ott 154. The later Hyksos seem to have become entirely egyptianized. They adopted the folt pharaonic dignity, and, as good Egyptian kings, built Egyptian temples and venerated Egyptian gods, 87m 219.

Mivel a kusok ilyen feltűnő gyorsasággal olvadtak be a egyiptomiakba, egyes szerzők lehetetlenségnek tartják, hogy az egyiptomi néptől merőben idegenek lettek volna. It is certainly impossible for a foreign people with no previous contact with Egypt to become so completely assimilated into Egypt without leaving a single trace of their own culture. A maúrik (amoriták). akik a Babiloni Birodalmat alapították, szintén csodálatos gyorsasággal lettek mezopotámiakká, úgyszintén a kassik vagy kassiták (kusok), akik utánuk következtek (231m 126). Ez a csodálatos gyorsasággal történő asszimilálódás természetes és logikus következménye annak, hogy mindenütt magyar néprészekkel van dolgunk a Régi Keleten, valahányszor csak ilyesmit hallunk.

A KÖZÉP-ÁZSIAI VAGY TURÁNI KUSOK

Eligazodás sokféle népnevük között

Az ázsiai kusok szintén nagy vizek mellett laktak: az Oxus és a Jaxartes folyók mentén és a Kaspi- tó keleti oldalán, Közép- azaz Belső-Ázsiában (ld. a 2. sz. térképet). Tudnivaló dolog azonban, hogy az Oxus (ma: Amu-darja), akkoriban még nem az Aral-tóba öntötte vizét, hanem a Kaspi- tóba és az egész Kaspi- Oxus tájék nem volt az a terméketlen pusztaság, aminek ma ismerjük, hanem apró tavak százaival telehintett mezőföld, amelyet régi, jelenleg már részben vagy egészben eltűnt folyók is öntöztek, mint pl, a Maxera, úgyhogy sok helyen mezőgazdálkodásra is alkalmas volt (14m 163-174; 136m 234) . A kusok erre a területre, mint említettük, az Indus- völgyéből jöttek (224m 9 sk), Kr. e. kb. 1700 és 1500 között.

A Kaspi-Oxus vidék a kunok beérkezéséig az árja-I típusú (magyar nyelvű) emberfajta kizárólagos birtoka volt, amit a táj földrajzi nevei is igazolnak. A Kaspi-tó pl. akkor még Hyrkáni ('Úrhoni) néven szerepelt, az abba ömlő legnagyobb folyó, a Volga, Rha (Úr) néven ment s a egész vidék összefoglaló neve Ária volt. Több más folyó nevében is szerepelt az Ar, Úr részleg, mint a Kúr, a Maxera, az Araxes és Jaxartes nevében. A forgalomban lévő törzsnevek ugyanerről tanúskodnak: azok még Ptolemaios korában, az A.D. 2. században is ilyenek Maxári, Tókári, Pisúri, Abári, Salatári, Chomári, Tarmári és Hurkáni Mindez arra mutat, hogy a kusok itt is nagy tömegű árja nép közé kerültek.

Mellesleg megemlítjük, hogy az úgynevezett indo-európai - latin germán, szláv és egyéb nyugati - nyelveket a tudósok egy része a Kaspi- Oxus vidékén lakó úr vagy árja törzsektől származtatja. A vonatkozó elmélet szerint a szóban forgó nyelveket az innen Kr, e. 2000 és Kr. e 1000 között eltávozó népelemek alakították ki (232m 30-32). Az indo-európai alapnyelv a szóbanforgó elmélet szerint tehát nem volt ősnyelv vagyis szókincsét és szerkezetét nem saját maga alkotta, hanem javarészben régibb nyelvekből kölcsönözte (230m 245-249). A szakemberek e megállapítása találó, mert a Kaspi-Oxus vidékén használt "legrégibb" indo-európai szavak közt olyanok szerepelnek mint: 1. az ajtót jelentő ATA szó; 2. a sört jelentő SUR,A; 3. a kocsit jelentő KOSA; 4. a kocsi vonókötelét jelentő VANI; 5. a kereket

tengelyére szorító anyacsavart jelentő ANA és 6. a szekeret húzó ISA (húzó) rúd (230m 268, 276, 279 sk). Ezeknek az ősi indo-európai szavaknak az a furcsa sajátosságuk, hogy a magyar nyelvben lényegében ma is ugyanúgy hangzanak és ugyanaz a jelentésük, mint a Kr. e. II, évezredben, ellenben az indo-európai nyelvekben, amelyek egységét és összetartozását lennének hivatva tanúsítani, ma már egyáltalán nem úgy hangzanak. A kocsi eredetileg a jármű futószerkezete fölé helyezett, rendszerint vesszőből font kosár vagy kas volt s ez a tény a kocsi szót nyelvtörténetileg is a magyar nyelvhez köti. Régi magyar szó a Sura is, hiszen már az egyiptomi magyarok is vígan söröztek és Ajtó volt az egyiptomi Deltába bevezető kapunak is a neve. Valami itt nincs rendjén a nyelvészetben, de jelenleg csak arra óhajtunk nyomatékkal rámutatni, hogy a Kaspi-Oxus vidékén, amelyet az indo-európai népek őshazájaként emlegetnek, a földrajzi és népnevek tanúsága szerint, valamint a beszélt nyelv szókincse szerint, a kusok megtelepedése előtt magyar nyelvű úr népek laktak. (25)

A kusok betelepedése után a Kaspi- Oxus vidék földrajzi névanyagában változás állt be. Ekkor kezdték a Hyrcani-tót CAS-PISnek, azaz 'Kos-Víznek' nevezni, amiből lett a mai Kaspi. Több folyó is felvette az újonnan jöttek népnevét, mint az Ochus és az Oxus, vagy legalább hozzáfűzte a Kos-nevet régibb árja nevéhez, mint az Araxes esetében látjuk, amelynek etimológiáját az angol Baxter az Aroi-Chus, 'Árja-Kus' összetételben állapította meg. Ugyancsak a kusok betelepedése után kezdték az egész tájat összefoglaló névvel Kusok Földjének, Keletiek Földjének és Kelet Földjének nevezni, bár még századok múltán is szükségesnek érezték magyarázatul hozzátenni, hogy a terület "más néven Ária" (123m 55, 17 sk) (26)

A törzs- és népnevek használata tekintetében is hasonló folyamatot figyelhetünk meg. Egyes csoportok magukat árja fajúnak mondják, mások kus fajúnak; a keveredők pedig egy időben mondják magukat árjának és kusnak, sőt magukat kettős névvel "árja- kusoknak" nevezik, mint pl. a Kazárok, akik Casari, Cusari neve a Kus-Árja kettős népiségre utal. A nevek cserélődése, kettőssége, egymásba fonódása a faji és népi vonatkozásban lezajlott folyamatot tükrözi, amelynek eredményeként a Kaspi-Oxus térségébe bevándorolt kusok és árják jórészben egybeolvadtak, de a nyelv tekintetében ezzel változás nem történt'
Az egybeolvadás nem mindenütt zajlott le egyformán. Maradtak olyan

tájak, amelyeken még hosszú ideig megfigyelhető volt az árják fehér bőrszíne és a kusok fekete arca. Innen magyarázható, hogy a Kaspi-Oxus vidékéről Európába érkező népek egyik részét a fehér, másik részét a fekete jelzővel illették. Az örmények például az ő közelükben lakó keletieket még feketéknek látták és ennek megfelelően "fekete fiaknak" (Szievorti, 123m 157) nevezték, Egyes latin források az Ochus mentén 'barna' embereket Parni, A-Parni jeleznek (123m 24, 38 sk), Ibn Haukel arab utazó pedig, a Kaspi- tó északi oldalán, a kazárok között járva meglepődve észlelte, hogy ott egyesek "arcszíne oly sötét barna, haja olyannyira fekete, hogy az ember őket a hinduk leszármazóinak gondolná" (123m 57). Ezek a megjegyzések jól érzékeltetik, hogy a világos bőrű árják közé sötétes bőrű kusok érkeztek, s a két faj azután egybeolvadt, de nem indoeurópai nyelvet hozott létre, hanem folytatta a magyar nyelvet.

A Kaspi- Oxus vidékén, a Kr. e. I. évezredben élt népek összefoglaló neveit tehát így csoportosíthatjuk: faji eredetükre nézve árják és kusok; földrajzi eredetük szerint estiek és keletiek; lakóhelyük szerint valamennyien turániak; egyéni neveik szerint szkíták, hunok, besenyők, partiak; nyelvileg valamennyien magyarok; mindegyik alosztályban fehér és fekete ágazattal. Ezek után érthető, hogy "a magyarok (keleti része) az örmény föld- és történetíróktól hajdan Chusoknak, Cushánoknak (Koshoniaknak) hívattak, a föld pedig, amelyet laktak Chus meg Árja földnek neveztetett és a Kaspi-tengertől Indiáig, a perzsa végszélektől a kínai nagy sivatagig terjedt" (123m 214 és olv. 14, 19, 29, 208, 213-216)
Az egyéni népneveket véve sorra, először a szkíta név után nyomozunk azt a lakóhelyet véve szemügyre, ahol az legkorábban szerepelt. A görög Herodotos szerint a szkíta nép őshazája "Ázsia" volt, Ázsiából eredt a Fekete-tenger fölé vándorolt részük is, amely ott a Kr. e. 8. században új hazát alapított (27)

Ázsia alatt Herodotos a mai Közép- és Belső- Ázsiát érti, a Kaspi- tó és az Oxus folyó vidékét, az Indus folyóig terjedő hátterével együtt (ld. a 2. sz. térképet). Ptolemaios ókori földrajztudós hasonló értelemben írja le a szkíták őshazáját. Szerinte ez a haza a Kaspi-tó északi oldalán a Rha (Volga) folyó beömlésénél kezdődött, folytatódott a tó keleti partján az Oxus torkolatáig, s kitöltötte az Aral-tó felé eső sok száz tó vidékét (14m 220-222). Ebből a két ókori leírásból kiderül hogy a szkíták őshazája, vagy mondjuk törzsterülete (az "ázsiai Szkitia") térben és

időben ugyanott volt, ahol más források árjákat és kusokat említenek. Akiket tehát szkítáknak neveztek, azok ennek az árja- kus egybe olvadó népességnek egyik része lehetett, amelyet lakóhelyéről a titokzatos Szkíta névvel is illettek.
Ebből a Kaspi- Oxus vidékén lévő őshazából, a "régi Szkítiából" nem csak az európai szkíta nép és ország származott, amelyről Herodotos beszél, hanem még két másik szkíta csoport is, nevezetesen az Altai éa Lauristáni csoport. Az Altai Szkítia a Tarim- medencét és a Zungári nevű horpadást foglalta magában az Altai-hegyek lábáig. Ez a keleti sodródott szkíta csoport szintén a Kr. e. 800 táján lejátszódott Massageta támadás következtében került új lakóhelyére. Virágkora a Kr. e. 4. századra esik, elmúlása pedig a kínai Han-dinasztia (Kr. e. 206-A.D. 200 terjeszkedésével kapcsolatos. (28)

A harmadik szkíta csoport az Úrmia- tótól délkeletre, Lauristánban alakult ki, körülbelül szintén Kr. e. 800 tájéi Fontos, hogy az említett szkíta csoportok közös származását, etnikai azonosságát szem előtt tartsuk, mert ezen a módon tudjuk a nevet és viselőjük személyazonosságát közelebbről meghatározni.

A Szkíta név görög és latin alakja Skytha illetőleg Scytha, hindu formája pedig Saka és Csatra. Tudva, hogy a görög és a latin nyelv a más nyelvből átvett szavak első szótagjából gyakran kiveti a magánhangzót, a Szkíta név eredeti alakjában az Sz-K között egy magánhangzót képzelhetünk el, amit egyébként a hindu forma meg is őrzött. Ez alapon a nevet így tagolhatjuk: SZTK-I-TA, amely két egytagú régi magyar szó összetételének látszik: Szik annyi mint száraz és Ta annyi mint terület, föld. Ugyanebből a két egytagú szóból (Szik, Ta) keletkezett a Sziket változáson át a mai Sziget, a víz közelségében lévő száraz hely, a Szigeti pedig az ilyen helyen lakó ember. Valószínűsíthető-e ez a magyarázat? A szkíták ősi lakóhelye, a Kaspi- tó keleti partvidéke az Aral-tóig és délre az Oxusig, akkoriban valóban nagy mocsarak közt meghúzódó kisebb-nagyobb szigetek százaiból állott, melyet Strabon geográfus is "tavi szigeteknek" nevezett (iles lacustres, 14m 208). A kusok fonalán visszafelé menő irányban keresgélve észrevesszük, hogy az Indus-völgyében, Mohenjó város is egy olyan földdarabon állt, amit a helybeliek ma is "A Szigetnek (The Island) neveznek s amit áradás idején a víz rendszerint el szokott borítani (230m 158). Továbbmenőleg, a régi magyar nyelvben - akárcsak a maiban - a Sziget nemcsak vízzel körülvett, lakható száraz

területet jelent, hanem oázist, azaz sivatag által körülzárt, de vízzel ellátott helyet, emberi életre alkalmas területet is. Ilyen értelemben használták a szót már Egyiptomban is, ahol SEKHET (Sziget) volt a neve annak a hosszú oázis- sornak, amely Asszuán magasságánál kezdődik és északnyugati felé húzódik s ahol annak idején szintén kusok laktak és azokat SEKHETIU GESnek, 'Szigeti Kusnak' nevezték. (29)

Mi azt gondoljuk tehát, hogy a Szkíta név eredetileg lakóhelyet jelentett, népi vonatkozásban pedig az árjakusok ama részét jelezte, amely a Kaspi- Oxus mocsaras, zsombékos tájain lakott s akiket eredetileg teljes kifejezéssel "szigeti kusoknak" nevezhettek.

A Hun névvel kapcsolatban az irodalomban ugyanolyan bizonytalanság észlelhető, mint a szkíta névvel kapcsolatban. Megpróbálták a hunok eredetét a hiong-nou nevű távolkeleti türk nép töredékének tekinteni, amelyet a Han-dinasztia űzött el a kínai nagy falak előteréből a jelen időszámítás elején s a hun nevet abból eredeztették. Ezt az elgondolást azonban a hiong-nou és a hun név hasonlóságán kívül semmi más nem támogatja és a közöttük lévő feltételezett összefüggést történeti adatokkal bizonyítani nem lehet, sőt minden jel amellett szól, hogy a hunok is az Oxus-Kaspi vidék lakói voltak, ott alakultak ki az árják és kunok keveredéséből, akárcsak a szkíták. (30)

A Huni név a Kaspi- Oxus vidékén elsősorban azokra vonatkozott, akik Oxus-Kaspi vidék lakói voltak, ott alakultak ki az árják és kunok keveredéséből, akárcsak a szkíták. (30)

A Huni név valóban sokkal régibb, semhogy eredete összekapcsolható volna a kínai nagy falak tövében élt hiong-nou néppel. Olyan régi ez a név, mint a Magyari vagy Szigeti és használata a Régi Keleten a Kr. e. IV. évezredtől kezdve minden magyar nyelvű vidéken kimutatható, mert eredetileg ez a szó sem népet jelentett, hanem lakóhelyet 'Hont', 'Honi' alakban pedig az odavaló, onnan eredő embert, a "földit". A szó magánhangzóját régen egy fokkal mélyebben ejtették ki (Hun, Huni) mint sok más szavunkban is. Számtalan egyiptomi alkalmazása közül ezúttal csak azt említjük, hogy ott a szó minden nagyobb emberi lakóhely fogalomhatározójaként szolgált és hieroglif jele egy kiskarikába rajzolt szorzójel volt. Látjuk ennek használatát a

megelőzőleg idézett Nap- Otthon, Magyar-otthon nevében és Avaris nevében is (Okmánytár 22, 24, 4T) . A szót hajdanában legtöbbször H nélküli grafikával írták s a hunokat is nevezték Huni helyett Uni-nak. Ez a Hon, Hona, On, An, Un területhatározó az Oxus vidékén is sűrűn szerepelt, szintén H nélküli alakban, például ezekben az ország nevekben: Szogdi- Ana (Szigeti Hon), Margi- Ana és Baktri- Ana, továbbá Torán (Tóúr Hona) és Irán (Úr Hona) nevében. Ebből az a tanulság szűrhető le, hogy minden magyar ember valamilyen "Hon"-ban lakott, tehát mindegyikük egyúttal "Honi" (huni) is volt, mint például az a szkíta is, aki 'Szigeti Honban' élt. Nincs ezért tévedés, amikor a szkítákat egyidejűleg "Hunoknak" is nevezik. (31) A valóság az, hogy az Oxus- Kaspi vidékén hunoknak nevezett törzsek ugyanazon árja-kus főelnevezés alá tartoznak, mint a szkíták (123m 14-22, 94).

A Huni név a Kaspi-Oxus vidékén elsősorban azokra vonatkozott, akik az Oxus folyótól délre, főleg Baktrianában laktak. Baktria korábbi történetére - sajnos - kevés adat van (232m 465), de ami a régészeti leletekből megtudható, azt bizonyítja, hogy az ott lévő Anau (Honi) telepen Kr. e. 4000 táján már ott élt a kaukázusi típusú fehér emberek mediterrán jelzésű csoportja és edényeit mértani díszítésekkel látta el (232m 27 sk). Közéjük jöttek azután a Kr. e. II. évezred folyamán, mint már említettük, az indiai kusok és kettőjük keveredéséből állt elő a Turáni Alföldön (az Aral-tó körüli síkságon) a "turáni embertípus". A Kr. e. 7. században tehát ugyanolyan faj élt az Oxus alatt, mint afölött Szkítiában (232m 35), vagyis "fekete magyarok", a fekete jelzőt persze itt sem szó szerint véve, hanem sötétes árnyalatú értelemben. Ilyen volt a helyzet később is és szkíta és hun nevezet alatt a Duna-medencébe is ilyen emberek érkeztek.
A.D. 400-tól kezdve olyan hunokról (honi emberekről) is hallunk, akik Zungáriából kiindulva, Szogdiánában szálltak meg s miután azt birtokba vették, tovább dél felé igyekeztek terjeszkedni, de ebbeli szándékukban a perzsák az 5. század közepén megakadályozták őket (232m 408 sk). Ezeket a hunokat a türk népek szorították ki régibb lakóhelyükről és őket a források rendszerint a "fehér" jelző kíséretében emlegetik. Kiemelik letelepült életformájukat, szabályos európai arcukat és fehér bőrüket, ellentétben a kusokkal keveredett Oxus-vidéki "fekete" hunokkal. Nevezték őket Cidarita hunoknak és (H) ephtalita hunoknak is; nyelvük nem lehetett török (232m 405), de nem tartható kizártnak, hogy türk elemek is keveredtek hozzájuk. Innen van

az, hogy arab és perzsa forrásokban rájuk a Hun, Kus és Türk elnevezéseket egyformán alkalmazzák. (32)

Mindezek az egymásnak látszólag ellentmondó elnevezések azonban nem szabad, hogy tévedésbe ejtsenek bennünket s elhomályosítsák a lényeget, hogy ti. mindkét vidéken - az Oxus alatt és felett - egyformán ugyanaz az emberfajta népesítette be a tájat, amelynek elemei egymással közeli rokonságban álltak. Ezt rajtunk kívül mások is hangsúlyozzák, így szólva "A baktriani és szogdiani nép, éppen úgy mint a szkíták és szarmaták, tulajdonképpen a különféle fehér fajok keveredése volt és amint a szkíták és szarmaták, akként ők is iráni (úrhoni) dialektusban beszéltek."(33)

A Huni, Honi név tehát eredetileg és mindvégig elsősorban földrajzi fogalom volt, akárcsak a szkíta név és népnévként használva alatta árja kultúrában élő magyar embereket értettek.

A Szigeti (szkíta) és Honi (huni) névvel értelmileg szorosan kapcsolódik az árja kusok "Turáni" neve. E szó legrégibb alakja, a Tó-Úr-An-i mutatja, hogy három egytagú szó egybeforrásából jött létre és értelme a Tóúr Honából eredő ember. A Turán név maga is terület-fogalomként használatos, jelenti az Aral-tó körül elterülő síkságot, a Turáni Alföldet. Ugyancsak a Tó szóval összetett nevet viseltek a Tokhari törzsek, amelyek Nagy Sándor idejében az Aral- tó partjának Oxus és Jaxartes által elhatárolt részében éltek. Egyes tudósok szerint a Tokhari név Baktriana régi lakóinak neve volt, amikor még Baktria maga is Dahia, Du-ho-lo (Tó helye) volt (232m 479-483). Ezeket a tavak mentében lakó Tokkari törzseket lágyított hangokkal Dai (Tói), Tahi, Dahai, kínai kiejtés szerint Taochi népeknek is nevezték. Azok a tóparti szkíták, akik a Kaspi mellől a Fekete-tenger fölé költöztek, magukkal vitték Taúri (Tóúri) nevüket és amennyiben ott is tóparton szálltak meg, a szkíta főelnevezés mellett magukat helyileg még a Taúri névvel is illették. Lakóhelyük volt a Taúri-Ka (Tóúri Kő) és Taúri-Da (Tóúri Ta). Amikor pedig a szkítákat Dnyeper-menti szép országukból a szarmaták kiszorították, azok a töredékek, amelyek nyugatra mentek és a mai Franciaország legszebb vidékét, a sok vízfolyással öntözött Loire-mentét szállták meg, új lakóhelyüket is Turánnak (Touraine), azaz Tóúr Honának nevezték. Ahol fejedelmük, a Túr (Tóúr) lakott, azt a főhelyet máig is e néven nevezik, de már francia grafikával írják: Tours,

A Turáni (Tóúrhoni) névhez hasonló szerkezetű a Bisseni, Pisseni név, amelyben Víz (Bis, Pis) és Honi szavunkat látjuk. Ezzel a "Víz-honi" névvel a Kaspi északnyugati oldalán tanyázó kus fajtájú besenyőket jelölték. Lakóhelyre utaló név ez is, amelyből idővel népnév lett s akkor is viselték az illetők, amikor a Kaspi- tó mellől már máshová költöztek. Ugyancsak a Kaspi partvidéken lakott és szintén hajózással foglalkozó törzscsoport volt az, amelyet földrajzi elhelyezkedéséről Pissúri (Vízúri) illetve Abari (Hab úri) népnek neveztek. A Kaspi délkeleti partján lakókat viszont, ugyanolyan módon, partmenti lakóhelyükről Parthi néven nevezték. Végül megemlítjük, hogy a Kaspi-Oxus térségében, Turánban, olyan törzsek is éltek, amelyek magukat mindig "Magyarnak" mondták. Ptolemaios leírása szerint ezek főleg az Oxustól délre, a vele majdnem párhuzamosan folyó Maxera nevű folyó völgyében laktak, amely szintén a Kaspiba öntötte vízét s mai csökevénye a Gurgan (14m 168, 171) . Feltűnő az is, hogy Ptolemaois Földrajzában több olyan helynevet találunk, különösen Margianában és Szogdianában, amely a Magyar valamilyen formájával látszik azonosíthatónak.

Hangsúlyozzuk tehát ismételten, hogy az említett és népnévként használt kifejezések - Szkíta, Huni, Turáni, Tokbári, Bisseni, Parthi valamennyien a Kaspi-vidéki árja és kus összetételű emberfajta részeire vonatkoznak, mind magyar értelműek és mind a lakóhelyre utalnak. E nevek is bizonyítják, hogy a Kaspi-Oxus térségében a főnyelv a kusok betelepedése után is magyar maradt. A nyelv magyar voltát a szkíták saját nyelvemlékeivel is tudjuk igazolni.

25) A mai nyelvészek már kezdik az indoeurópai elméletet lebontani. A hinduk saját nyelvüket nem indo-európainak nevezik. hanem az "indi" csoportba tartozó nyelvnek, az európai részleg elhagyásával. Az európai tudósok azt is visszautasítják, hogy lett volna indo-európai faj. indo-európai alapnyelv, vagy pláne indo-európai állam. Ma egyszerűen csak közös kultúráról szólnak, amely a kőkorban nagy területen volt ismert, amely kultúrkör alsó vidékéről Kr. e. 2000 után népvándorlás indult több felé Kr. e. 1000 lenne a mozgás csúcspontja 233m 29 sk és 232m 6. 30-32. Mások sem tulajdonítanak a Centum és Satem osztályozásnak olyan jelentőséget, mint régebben. Óva intenek attól is, hogy az
úgynevezett tanú-szavakkal a szokásos játékot űzzék a nyelvészek és

vele bizonyítsák az "alapnyelvet" beszélők magas műveltségét. Ha ugyanis az indoeurópai nyelvekben közösnek talált szavakkal szembeállítják a nem-közös szavakat. furcsa dolgok derülnek ki. A. B. Keith rámutatott arra, hogy ezzel a módszerrel állíthatjuk pl., hogy az indoeurópai alapnyelvet beszélők ismerték a vajat, de a tejet nem; tudták, mi a hó, de az esőről nem volt fogalmuk; tudták, hogy van lábuk, de azt nem, hogy kezük is van (230m 246).

Ha viszont igaz, hogy az indo-európai nyelvek kiindulópontjában erős magyar nyelvi befolyás észlelhető, akkor az ún. ragozó nyelvek és az ún. nem ragozó (hanem hajlító) nyelvek között rokonság áll fenn. Akik angol nyelv mintegy 200 gyakori ragját (suffixeit és prefixeit) számbaveszik és tekintettel vannak az aránylag kis létszámú inflexióra, logikusan eljutottak a ragozó ("turáni") és hajlító ("indo-európai") nyelvek rokonságához. Several scholars believe that the Turanian (agglutinative) and indo-european (inflective) languages may ultimately prove to have a common origin, 232m 97 és olv. 232m 432 jzt 18. Ettől már csak egy lépést kell tenni, hogy a magyar ősforrás tényét felismerjék és a valóságot fedő szavakat használjanak terminológiájukban.

26) Lukácsy Kristóf a Kaspi-Oxus vidékéről írja, hogy "az egész hajdan ARIA nevet viselt . . . Az örmények e földrészt általában Chus. a Chusok földje, keleti Chus és Chusdt Chorasan nevezetekkel illetik", 123m 216.

27) Herodotos: "A vándorló szkíták hajdanában ASIAban laktak, ahol Massageta népekkel háborúskodtak, ami rájuk nézve balszerencsével végződött. Ezért odahagyták lakóhelyeiket, átkeltek az Araxesen és bementek a cimmerek országába" (94m i 291). A szkíták Európába költözését más tudósok is Kr. e. 800 tájára teszik, 232m 36.

28) Az Altai- hegységben talált emberi koponyák vizsgálatából kiderült. hogy ott és Nyugat-Szibériában a lakosság európai arcú volt, legalább is a Kr. e. 5. vagy 4. századig. A mongol-türki típus ott csak a mondott idő után jelent meg és változtatta tájat kevert lakosságú területté (155m 77) Lehetséges, hogy az Altai szkíták már idegen környezetben laktak.

29) SEKHETIU GES: Their territories were, referred to by the word SEKHET, meadow, or by the word WHAT which gave the Greek Oasis

and the English oasis. 207m

124) - A Sziget hieroglif írásjelei rendszerint magukba foglalják a sziget piktografikus jelét. - A What természetesen 'víz', csak éppen angol grafikával adja az egyiptomi magyar szót..

30). A hiong-nou (kiejtve: Hunnu) azonosítását a Kaspi- Oxus vidéki és európai hunokkal a 19. században határozottan elutasították; a hiong-nout akkoriban egy türk fajú és türk nyelvű népnek tekintették, a hunokat pedig finn-ugoroknak. A század vége felé a hunokban finnugorok helyett türk népet kezdtek látni, amelybe egy csomó finnugor elem vegyült (Vámbéry). Ma a hunok hiong-noukkal való kapcsolatait elvetik. mert ez utóbbiakban ó-török (prototürk) népet látnak. Legfeljebb azt engedik meg, hogy a hunokba később keleti türk elemek is olvadtak be.
A hiong-noukkal való azonosítástól nemcsak kronológiai okok miatt tartózkodnak, hanem azért is mert a hunok történetében politikai és közigazgatási szervezetében semmi olyan vonást nem találtak amely a hiong- noukat Mongoliában jellemezte. 232m 364 sk. Ugyanilyen értelemben szólt 1953-ban Hambis (225m 20) és t966-ban E. D. Phillips, Les nomades de la steppe c. munkájában. (Paris, 1966) a 113. lapon. A magyar Lukácsy mindezt száz évvel korábban részletesen kifejtette. 123m 127

31) Hi vero omnes communiter Scythae ET Hunni vocabantur, privatim autem secundum nationes, alii aliter ex patria cuique usita appellatione nominabantur: "Összefoglaló névvel mindezeket szkítáknak és hunoknak nevezik, egyenkint azonban a nemzetségeket más és más névvel jelölik, a mindegyik LAKÓHELYE szerinti névvel'" (123m 130 jzt) - A Huni Hon név nagy régiségét, Egyiptomba visszanyúló történetét ismerve, azt is logikusnak találjuk, ha a örmény források már Kr. E. 331- től kezdve rendszeresen használják amiből Lukácsy Kristóf nagyon helyesen azt következteti, hogy "Közép-Ázsia hunjai eme világrész őskori lakói". 123m 53, 113, 217. Azon sem csodálkozhatunk, ha Európában már a Kr. e. 4. században hunokat emlegetnek, az Attila féle hunokat ezer évvel megelőzőleg, mint a Geffroy által irt brit krónika is teszi. Ott olvassuk, hogy Brutus turóni (trójai) származású király utódai a hunok királyát megölték. 182m 157.

32) Procopius szerint: "A hunok közül egyedül ezeknek a bőre fehér,

ezeknek az arca szabályos" (123m 51 sk, 62 és 232m 405. - A Cl-Dari-Ta névvel kapcsolatban megjegyezhetjük, hogy annak Dari részlege 'folyó' Jelentésű, mint ezekben a nevekben ts: Sir Darja, Amu-Darja, Mohenjo-Daro, stb. (181m 11). V.ő. a magyar Daru-madár / vizi madár, Daru- Vár / Vízvár neveinket, utóbbi a Dráva mellett. Eszerint a Ci-Dari-Ta hunok értelme annyi, mint Sir- Darja mellett lakó emberek.

33) ... but this conflict must not blind us to the fact that the inhabitants of both regions originally belonged to the same stock and remained closely affiliated as regards race and language. The Bactrians and Sogdians, like the Scythtans and the Sarmatians, consisted essentially of a mixture of the various white races. Like the Scythians and Sarmatians, they also spoke Iranian dialects, 232m 60.

A szkíták magyar nyelvemlékei

Az Oxus és Kaspi vidékén élő árjakusok vagy turániak valamennyi csoportja előbb vagy utóbb, de legkésőbb az A.D. 6. század végén bekövetkezett türk támadás után többségében átvonult Kelet-Európába. Több törzsük és néprészük behatolt azután a Duna-medencébe is és bőséges emberanyagával hozzájárult ez utóbbi táj népi felépítéséhez, mint majd előadjuk. Fontos tehát a magyar történettudomány szempontjából, hogy közelebbről is megvizsgáljuk a turáni népek beszédét. E népek közül elsőnek azok távoztak el őshazájukból Kelet-Európába és onnan tovább, akik a Kaspi tó északi és északkeleti partjain laktak és a szkíta nevet viselték. Nyelvükről a közhasználatú kézikönyvekből ha egyebet nem, de azt a fontos tényt mégis megtudjuk, hogy bárhová költöztek, mindenütt ugyanazt a nyelvet beszélték. T. T. Rice szkítológus szavaival élve: "Az egyetlen kétségbe nem vont tény az, hogy az egész (eurázsiai) síkságon minden törzsük ugyanazt a nyelvet beszélte", amely - teszi hozzá - alapjában véve iráni (úrhoni) nyelv volt. (34)

Az a megállapítás, hogy az eurázsiai füves pusztán szkíta időkben csak egy nyelv dívott azért fontos, mert így bármelyik szkíta lakta területen talált nyelvemlék bizonyító adat az egész szkíta tömbre, sőt a szkíta-hun azonosság alapján a hunokra is, meg általában az egész turáni tömbre, akárhogy is nevezték helyileg annak egyes részeit.

A kérdéssel kapcsolatban először azokat a "szkíta" szavakat említjük, amelyekre megelőző elmefuttatásaink során már rábukkantunk. Ilyenek a Sziget, Hon, Kő, Part, Hab, Víz, Tó, Úr, Kos (Kus) és Fekete, amelyek egyúttal jól ismert magyar szavak. Ugyancsak idetartoznak az e tájról eredő, de indo-európainak elkönyvelt szavak: az Ajtó, Sör, Kocsi, Iga, Vonó, Húzó, amelyek szintén jól ismert magyar szavak. E szkíta- magyar közös szavakhoz a továbbiakban újakat fűzünk. Minden szkíta harcos csizmaszárához csatolva egy roppant éles metszőszerszámot hordott magával. A szakértők megállapítása szerint ez az eszköz kés volt s nevét a források "A Kínakés" alakban közlik. Az idegenek nem tudják, de mi magyarok értjük, hogy itt is magyar kifejezéssel állunk szemben, mert a "kés" nálunk is Kés és az 'a Kína-kés' kifejezésben "A" névelőnket is látjuk. Azt is tudjuk, hogy a Dnyeper vidékén nagy hóesések szoktak történni s ilyenkor a hó elborítja az egész földet, úgyhogy a talaj maga nem látható.

Ugyanezt jelenti a szkíta időkből a görög Herodotos. A lehulló hópelyheket tollaknak nevezik a szkíták, mondja a híres mester, amin ő csodálkozott. A kulcs itt is a magyar nyelvben rejlik, amelyen a madár félék finom vékony tollát éppúgy pehelytollnak, pihének nevezik, mint a télvíz idején szállingózó hópelyheket, hópiheket. A pihe és pehely ilyen kétféle jelentése - toll és hókristály - talán éppen csak a magyar nyelvben áll fenn. Ezen az alapon az említett Pihe és Pehely magyar szavakat is felírhatjuk a hiteles "szkíta" szavak jegyzékére.

Ugyanoda írjuk fel azokat is, amelyek egyes szkíta királyok nevében találhatók. A szkíta királyneveket is Herodotos feljegyzéséből ismerjük (94m I 289; 155m 13). Mindjárt az általa említett első király nevén megakad tekintetünk, akit Targitaosnak neveztek. Ő volt a Fekete tenger felett élő első szkíta fejedelem, de aki még a régi hazában született. Ez a király a Fekete-tengernél is tovább ment és véglegesen "Erdőországban" (Woodland, a fordító szavaival) szállt meg. Ez a Ta-Rgi-Ta-Os név, úgy látszik, a királlyal kapcsolatos történeti emlékezést őrzi, hogy ti. ő a "Régi Ta Őse", a régi haza szülötte. Erdőország alatt pedig, ha már a Kárpátokban járunk, talán éppen Erdélyt kell értenünk, ahol a délkeleti határon egy erdővel borított nagy táj van, s annak neve a Targita névvel csodálatosan összecsengő Hargita.

Targitaosnak három fia volt, tartja a hagyomány, akik közül a két

idősebbik már magas tisztséget töltött be az ország kormányzásában, de a legkisebbiknek ilyen szerepe még nem volt, mert ő még kiskorú volt Kolakh, azaz 'Kölyök'. E három fiú az égi isten akaratával kívánta eldönteni, melyikük legyen az új haza királya. Történt pedig, hogy amikor királyválasztásra ültek össze, az Égből négy aranytárgy hullott le elébük eke, iga, szagaris (a csatabárd szkíta neve, 94m II 146) és kupa. Amikor az idősebb fiúk közeledtek e tárgyakhoz, azokból erős láng csapott ki s emiatt egyikük sem tudta magához venni a királyi méltóság e jelvényeit. De amikor a legifjabbra került a sor, a lángok kialudtak és ő a szent jelvényeket magához vehette. A fiúk az égi üzenetet megértették és mint Herodotos mondja: "Erre a két idősebb megegyezett és az egész királyságot a születésre nézve legfiatalabbra ruházta." írjuk le egymás után az égből esett tárgyak magyar nevét: EKE.IGA.SZAGARIS.KUPA.

Ezekből a szavakból az összecsengés alapján - az írás ókori elve - a következő mondatot készíthetjük: E.KEIG.ASZ.AGARIS.KIPE, "E kölyök az 'Égúrős képe'; vagyis az égi isten földi képmása, egyszóval király, pontosan úgy, amint Herodotosnak szkíta informátorai elmesélték. Teljesen kizárt dolog, hogy ennyi magyar szó, rag, gondolat és hagyomány csak úgy véletlenül egyezzék meg a forrás adataival. Ezért talán szabad a mondatban előforduló tárgyak nevét, valamint az olvasás nyomán nyert új szavakat is a szkíta-magyar közös szavak jegyzékére felírnunk.

Kerek ezer esztendővel Targitaos után, Kr. e. 512-ben történt, hogy Dárius perzsa király (Kr. e. 521-486) a Boszporuszon és a Dunán átkelve, 80,000 főnyi seregével az európai szkíták meghódítására indult. A szkíták készen álltak a védelemre és seregeket három részre osztották, mindegyik élére egy-egy vezért állítva. Dárius főleg azzal a sereggel szeretett volna megütközni, amelyet Idanth-Yrsu, 'Otthont Őrző' vezér vezetett. Ez a szkíta vezér azonban nem volt hajlandó ütközetre, hanem Dárius előtt ide-oda cikázott országában, a kifárasztás és a fölégetett föld taktikáját követve. Dárius nehézkesen mozgó serege néhány hét alatt kifáradt a folytonos szaladgálásban és az élelmezés hiányossága miatt erkölcsileg is megtört. Ebben a helyzetben a perzsa király lemondott a tervezett vércsapolásról - Asszíria bukásának századik évfordulóján vagyunk Kr. e. 512-ben, amely birodalmat a szkíták pusztították el - és követeivel megüzente a szkítáknak, hogy megelégednék országuk jelképes átadásával, a

szokásos fűvel és földdel, meg a vele járó évi adóval.

Otthontőrző szkíta vezér is követ útján válaszolt, eljuttatva a bosszankodó Dárius kezeihez egy madarat, egy egeret, egy békát és öt nyilat. A király az ajándékot véve, összehívta tanácsosait, hogy fejtsék meg neki ezt a furcsa írást. Mert hogy írás volt, eleven írás, abban senki sem kételkedett. Az egyik tanácsos így olvasta az üzenetet: a szkíta király békét kér és egész országát át akarja adni. Egy másik tanácsos fenyegetést olvasott ki a szövegből, hogy ti. Dárius nem fog elmenekülni a szkíták földjéről, hanem ott nyilak áldozata lesz. Dárius ez utóbbi olvasást tartotta hitelesnek, ezért ijedtségében az egyik legközelebbi sötét éjszakán dolga végezetlenül elhagyta a szkíták országát.

Mi volt a szkíta király üzenete? Megint írjuk le a tárgyakat sorjában, kissé régiesen: MADAR..IKUR.BEKA.UT.NAL. Ez valóban tagolható úgy, amint az első tanácsos gondolta: 'Magyari kér békét nála.' De a másik tanácsosnak is igaza lehetett, mert régen az egeret Syr-nek is nevezték (az udmurt nyelvben ma is az), így a mondat második értelme ez lehetett: 'Magyar sírba küld nyíllal.' Mivel mint a két esetben pontos az egyezés a görögül leírt hagyomány és a magyar olvasás között, megint azt kell mondanunk, hogy a szkíták nyelvében az Egér, Béka, Öt, Nyíl, Kér, Béke és Sír szavak ugyanúgy hangzottak és ugyanazt jelentették, mint a magyarban. Mellesleg még azt is tapasztaljuk, hogy az Otthontőrző szkíta vezér üzenetében saját magát kifejezetten 'Magyari' embernek nevezi. ~ Mindebből tehát úgy látszik, hogy a szkíták valóban magyar nyelven beszéltek. Rendben van, mondják bizonyára kritikusaink, mindez el is hihető, de a mai tudományos követelmények szerint egymagában mégsem tekinthető perdöntő történeti bizonyítóknak a szkíták magyar nyelvűségére és kérdik: van-e mindezen felül mai értelemben vett betűkkel írt történeti bizonyíték, magyarul olvasható szkíta írás? - Van!

Magyarul olvasható szkíta szövegek

Az árja-kusok törzsterületén, az Oxus és Kaspi térségében (Turánban) eddig még nem került elő közvetlen bizonyíték a szkíták írásbeli tevékenységéről. Mégis valószínűnek tartjuk, hogy ott is ismerték az írást és gyakorolták is. A szkíták ugyanis írtak megelőző hazájukban, az Indus-völgyében és hagytak hátra írásbeli bizonyítékokat két

végállomásukon a Lauristáni gyarmaton és az Altai-hegységben. Ha tehát írtak már kiindulópontjukon az Indus völgyében és írtak két végállomásukon, mindig ugyanazt az írásrendszert és ugyanazokat a betűket használva, akkor kézenfekvő, hogy a közbeeső turáni szakaszon is írástudók maradtak. Egyébként az európai hunok is mondják saját szkíta betűikkel írt magyarországi írásaikban, hogy ők megelőző lakóhelyükön, Iránban is írtak. El kell tehát fogadnunk, hogy a Kaspi-Oxus vidékén élő árjakus népeknek voltak írástudóik és várhatjuk, hogy a kutatók előbb-utóbb majd ott is megtalálják a szkítáknak és hunoknak tulajdonítható írásbeli emlékeket.

Vegyük most sorra a szkíta végállomásokon talált írásbeli emlékeket, először a Laúristánban előkerült feljegyzésüket. Laúristán a Tigris folyótól keletre s az Úrmia- tótól délre, a Zagros- hegységben terült el, központja a Kherka nevű völgyet foglalta magában (Magyarországon is van Kerka nevű folyó, Dunántúl), a Pishi- Kus (Vízi Kus) és a Pushti Kus (Pusztai Kus) nevű legelőkkel együtt (ld. 226m 222 térképein). Ennek a szkíta országnak fővárosa Szakiz volt, amiben a szkíták népnevét sejtik. Az itt talált és hitelesen nekik tulajdonított emléket azok a szkíták hagyták hátra, akiket a médák telepítettek oda, hogy hadseregük számára lovakat tenyésszenek és lovaglásban jártas embereket képezzenek ki (155m 45).

A szkítáknak kiosztott feladat: a lótenyésztés valódiságát mi is igazolhatjuk, hiszen országuk - Laúristán - nevében benne foglaltatik a Ló szó, ami eddigelé e szavunk első hiteles előfordulásának tekinthető. Az ország névben a Ló után az Úristán szó következik, amelynek ókori jelentését Egyiptomból jól ismerjük. A régi magyar vallásos felfogásban ugyanis a királyt földi istennek, vagy élő istennek tekintették és ennek megfelelően az isten (Están) és úristen (Úristán) címmel tüntették ki. E szerint a Zagros-helységbeli szkíták országa valóságos Lókirályság volt, a Lókirály országa, ahol mindenki lovakkal foglalkozott. Így érthető meg az a rejtély, hogy a laúristániak hátrahagyott emlékanyagában miért éppen a ló ábrázolás a központi téma és miért ismételték a lovat szinte az unalomig, a régészek nem kis csodálkozására. (35)

Éppen ezért a Ló, az Úr és az Isten szavunkat már a szöveg elemzése előtt felvesszük a közös szkíta-magyar szavalt jegyzékére és gyanítjuk, hogy a Szakkízben talált írásos emlék szövegében szerepelni fog a ló.

A laúristáni szkíta írás hordozóanyaga egy körülbelül 35 cm átmérőjű ezüst tálca (képe: 73m 108) , amelyen a díszítések párhuzamos körök alakjában helyezkednek el, az írásjelek pedig a tálca széléhez legközelebb eső körben szerepelnek. Ez utóbbi kört levelek alkotják és azokba vannak a rovásjelek belekarcolva, legtöbbjük kétszer ismételve, a levél tengelyét alkotó főér jobb és bal oldalán. A tálca közepén egy tizenhat levelű lótusz virág szerepel (a névben íme ott a "ló") és az egyik kört - szintén stílszerűen - színaranyból készült lófejek alkotják. Ezek a dolgok azonnal jelzik, hogy lókirályságban vagyunk, házassági ajándékról lehet szó és az adományozó a Lófők ura lehetett.

A szöveg első tíz szavának írásjeleit Ghirshman professzor másolása nyomán Okmánytárunk 53. száma alatt közöljük, de a szavakba tagolás és az olvasás tőlünk ered. A jeleket jobbról balra, minden jelet csak egyszer olvasva, ezt a magyar nyelvű szöveget kapjuk: 'E kis tálcát valaki bőkezűen néki adja. Egyik éke ló.' Ez a tíz szó a teljes szövegnek körülbelül a fele, mert utána még számok és pénznemek említése következik - bizonyára a tárgy értékének jelzésére, - amiket azonban nem tudunk értelmesen összeállítani. De az elolvasott részben benne van a lényeg, az ti. hogy a laúristáni szkíták tényleg írtak s magyarul beszéltek.

Az Altai szkíták legbecsesebb régészeti emlékeit a Pazyrik körüli sírkamrákban találták és közöttük feltűnik a sok madár- és oroszlánábrázolás. A szkíták bizonyára azért mentek az Altai hegyekbe, amiért az ősmagyarok egy másik különítménye a Brit-szigetekre, hogy ti, az ottani gazdag arany- és rézbányákat kiaknázzák. Ilyen értelemben szól velük kapcsolatosan Herodotos, jelezve, hogy az Arimaspi nevű arany tolvajokon túl a szkíták legkeletibb ága lakik, akiket "aranyat őrző griffonoknak" neveznek (94m I 265, 292). A griffonok madár-oroszlán kombinációjú szimbólumok, a magyarok szokásos ókori jelzése. Ez a háttér segít bennünket egy szintén oroszlánt ábrázoló pazyriki nyeregtakaró értelmezésében, amely takarón írásjelek láthatók (Okmánytár 54).

A szakemberek eddig még nem állították határozottan, hogy a nyeregtakarón levő jelek valóságos írásjelek. A betűket ugyanis a művész olyan ügyesen helyezte el, olvasztotta bele az állatfigurába, hogy azokat a rovásírásban járatlan szemlélő díszítésnek vagy az izmok érzékeltetésének tekintheti. A szkíta-szakértő T. T. Rice ezzel a

kényelmes magyarázattal mégsem elégedett meg, hanem gyanút fogott és határozottan írásra gondolt. A jelek ugyanis annyira formásak - állapítja meg - és oly következetesen ismétlődnek más darabokon is, hogy feltétlenül valami üzenetet sugároznak, amit azonban ma már - sajnos - nem tudunk megérteni. Mi a jeleket határozottan rovásjeleknek tekintjük s azokat szavakba tagolva újra leírtuk a díszítést szolgáló hajlítások mellőzésével, s az írásjeleket aztán a szkíta- hun-magyar jelkulcs alapján elolvastuk. A nyeregtakaróra irt rövid üzenet így hangzik: 'Arany érceket előássák, abból élnek.' Kik? Nyilván az ott lévő magyarok, akik nevét az oroszlán piktografikusan meg is mondja. (36)

Tehát az Altai szkíták valóban aranybányászattal foglalkoztak, amint Herodotos is feljegyezte. Ugyanez a mondat, vagy ehhez hasonló rövidebb mondás több más pazyriki emléktárgyon is szerepel, meglehetősen gyakran. Ennek az "unalomig való ismétlésnek" is valószínűleg az a magyarázata, mint ami a lauristáni sok tóábrázolásnak: a szkíták feladata itt keleten az aranybányák művelése volt, tehát bányász foglalkozásukat örökítették meg művészetükben és írásaikban.
Bizonyára fontos az, hogy ekként Herodotos történeti kútfőjének hitelességét egy további ponton tudtuk beigazolni, de ennél százszorta fontosabb az az alapvető tény, hogy a Kaspi- Oxus térségében élt és onnan széttelepült szkíták írásbeli anyaggal bizonyíthatólag is magyarul beszéltek. Ez a megállapítás a magyar és az egyetemes ókori történetben egyformán jól értékesíthető, mert belőle azonnal kiderül, hogy a Kárpát medencébe kelet felől behatoló első néphullám, amely oda Kr. e. 510 táján érkezett, magyarul beszélő népészeket hozott az országba. Azt meg már a megelőző kötetben igazoltuk, hogy a keletről érkező második magyar néphullám főnépe, a hunok, szintén magyarul beszéltek és ők is magyar nyelvű írott emlékeket hagytak hátra.

Érdemes egy pillantást vetni egy másik nagy szkíta népágra, a Parthi népre is, amely a Régi Keleten az utolsó nagy birodalmat alkotta meg.

A "Parthi" nevű nép magyarsága

A Parthinak nevezett nép, az ilyen ország és állam, a Kaspi- tó déli

partján lakó árja és kus törzsek vállalkozásából született meg, - innen a Parti-név - akik makedón Nagy Sándor (Alexander) görög uralma ellen sikeresen fellázadtak és függetlenségüket Kr. e. 250-ben véglegesen biztosították. (37)

A királyság területe rohamosan növekedett s a Kr. e. 2. században már birodalommá szélesedett. Felölelte a Kaspi- tótól a Perzsa-öbölig és az Oxustól az Indus folyóig terjedő világot. Az állam magja hét nemzetség összefogásából jött létre, a magyar népek vallásban gyökerező szokásának megfelelően. Az alapítók életformája a lovas életforma volt, fő fegyverük az íj és a nyíl. Városaik eredetileg gyűrű alakú sáncokkal körülvett udvarhelyek voltak, benne a sátrakkal. Hatra és Ktesiphon nevű városaik romjait a régészek kiásták és azok eredeti kör alakját pontosan megállapították. Egy kínai utazó, Chang Kien, aki közöttük járt, feljegyezte róluk, hogy "jeleket róttak bőrre, széltől-szélig", eltérőleg a felülről Lefelé haladó kínai írásmódtól (3m 25). Talán éppen a bőr, e könnyen pusztuló anyag magyarázza meg, hogy a parthiaktól nem maradt fenn korunkra semmiféle írásbeli emlék. Az ország mindvégig, A.D. 226-ig, az alapító királyi nemzetség uralma alatt állt.

A Parthiakat a régibb magyar történettudósok mindig a magyar nyelvű népek között szoktak szerepeltetni, de a Parthi névben tőlünk eltérőleg a "pártos" szót látták. Nem vitatjuk, helyes-e a latin szövegek Parthi nevét Pártos-nak értelmezni, avagy abban inkább az országalapító törzs földrajzi elhelyezkedésére utaló elnevezést látni mint 232m 68 és 466, a Szigeti, Huni, Tókhári, Vízmenti, stb. nevekhez hasonlóan. A lényeg e birodalommal kapcsolatban az, hogy magában foglalta a Régi Kelet mindhárom emberfajtájának képviselőit: árjákat, kusokat és szemitákat. Vezetőrétege azonban kétségtelenül magyar nyelvű volt, amit határozottan megállapíthatunk a ránk maradt néhány parthi nyelvemlékből és történetük általános zajlásából. Országalapító királyuk trónneve ugyanis AR- SZAK-ES három egytagú magyar szó: Úr- Szék- Ős összetételéből keletkezett s szó szerint a királyi szék (úr-szék) felállítóját, megszervezőjét jelenti. Mint összetett szó azután 'Országős', azaz honalapító értelmet kapott és a parthi királyok egyik állandó címe lett. Az első országőst, Arszakest (Arsaces) a források következetesen "szkíta férfinak" (vir Scytha) mondják, ami származásának már közelebbi meghatározása. Parthiát a nagyműveltségű Mithra-Dates (Kr. e. 160-137) bővítette birodalommá.

E név etimológiája talán 'Magyar Tudós', amint ezt a vele kapcsolatban megőrzött hagyományból (a "nagyműveltségű" jelzőből) is következtethetjük. Utóbb ezt a trónnevet is több király használta. (38)

Parthia két legjobban ismert városa, Hatra és Ktesziphon, bizonyára az alapító hét magyar nemzetség emlékét őrzi: 'Hét Úr' illetőleg 'Hét Szép Hona' értelemben. (39)

A Parthiak birodalmában egyesített árja, kus és szemita fajú népek vezetése a jelen időszámítás 226. évében kiesett az országalapító Arszakes- nemzetség kezéből. Az történt ugyanis, hogy a birodalom perzsa tartományában a helybeli hűbéres fejedelem, Ardasír, a régi perzsa királyi család leszármazója fellázadt és függetlenítette magát (A. D. 226-241), majd belháborúban legyőzte törvényes urát Artabánt és egész Párthia vezetését magához ragadta. Ezzel a változással a szemita befolyás került előtérbe, a szokásos véres jelenetek kíséretében. Ardasír levágatta; Artabán király fejét és azt a parthiak egyik templomában közszemlém kiakasztatta. Ugyanő az Arméniában uralkodó kus fejedelmet, Kosroes (Esti Kos Urat azaz a nyugati Kus királyt), az országalapító Arszakes dinasztia leszármazóját csellel megölette. A hazájukból elűzött parthiaiak észak fejé menekültek s egy részük eljutott a Kaukázuson túlra. Az ismét hatalomhoz jutott perzsákról a birodalmat "Új Perzsa Birodalomnak" (A.D. 226-651) nevezték és az a perzsa királyok szemita hagyományai szerint kezdettől fogva világuralomra, az univerzális monarchia megalapítására törekedett. (40)

Menetrendjük így alakult: fellázadtak 226-ban; Arméniát meghódították 232-ben; Szíriát 241-ben; Mezopotámiát 348-ban és a távoli Yement 570-ben; megbuktak 651-ben.

Az Új Perzsa Birodalom - más néven Sashani Birodalom - néprajz összetételét ugyanaz a tarkaság jellemezte, mint a Parthi Birodalomét. Ez nemcsak az előzményekből világos, hanem kiderül I. Sapúr király (241-271) egyik feliratából is, ahol ő "árják és nem-árják" urának nevezi magát (92m 125). A vegyes néprajzi összetételnek megfelelően az országot nemcsak Perzsiának, hanem az Arya Nam (Árja nem) országának, Iránnak és Eránnak (Úrhon) is nevezték. A perzsa királyokat fejedelmi díszben gyakran úgy ábrázolták, hogy fejük fölé szárával felfelé hajló félholdat rajzoltak és annak öblébe egy karikát

illesztettek. E kelet rovásjelek felülről lefelé olvasva a királyt ELI- RAnak, 'Élő Ranak' azaz Élő Istennek mondják. Az Új Perzsa Birodalom egy másik nevezetes királya I. Cosroes más átírásban Khus-Ra (531-579) , magyar írásmóddal Kos- Úr, alatta a birodalom tetőpontján állt. Ebből a trónnévből az sejthetjük, hogy a vezetés ezúttal a harmadik nép kezébe került vagy legalább is, hogy a kusok politikai hatalma valamilyen okból előtérbe került és a birodalom súlypontja északra tolódott el. Mindez talán a fokozódó római és bizánci háborúk következménye lehetett, amely az ország északi, várakkal védett részének szerepét előtérbe helyezte.

Csak természetes, hogy a magyar kutatók az Új Perzsa Birodalomban már eddig is sok magyar szót találtak. Lukácsy Kristóf, Vámbéry Ármin és mások siettek is kijelenteni, hogy nyelvünkbe számos iráni "kölcsön szó" jutott be. Akkoriban a dolgot másképpen, mint kölcsönszavak révén még nem tudták elképzelni. Tekintve azonban, hogy e szavak legtöbbje olyan, amit már kétezer évvel az Új Perzsa Birodalom létrejötte előtt megtalálunk az egyiptomi és más keleti írnokok tolla alatt és figyelembe véve azt is, hogy a birodalomban igen tekintélyes magyar nyelvű néprészek éltek, ezeket nem "kölcsönszavaknak", hanem eredeti magyar szavaknak kell tekintenünk. Vagyis inkább a perzsák kölcsönözték azokat az ősi magyar nyelvből. Ilyen szavakról van szó: Isten, Asszony, Arc, Kéz, Párta, Pajzs, Kis, Kicsi, Kos, Hab, Otthon, Sár, Ezer, Száz, Hét, Sok, Nád, Ár, Sátor, Ad és így tovább. Vannak azonban a magyar nyelvben olyan szavak is, amelyeket jelenlegi tudásunk szerint valóban kölcsönszavaknak kell tekintenünk. Ezek egyike például a DIHQUANS, amely Perzsiában pénzügyigazgatási tisztviselőt jelentett, aki házról-házra járó összeíró és adóbeszedő volt (3m 63 sk). E perzsa szó magyar megfelelője az 1648-ig használt "dikás", amely nálunk is kincstári adószedőt jelentett és az általa beszedett magyarországi adó neve is "dika" volt (5m).

A sok magyar vonatkozással átszőtt Új Perzsa vagy Iráni Birodalom 620 táján Róma és Bizánc egyre súlyosbodó támadásai alatt meggyengült. Ezt a körülményt felhasználták az arabok, hogy délről támadva, az ország fővárosát meghódítsák (641). Az udvar ekkor észak felé menekült, de az arabok utolérték a királyt, megölték és ezzel a birodalomnak formailag is véget vetettek.

34) The only indubitable fact which emerges is that the tribes of the

entire plain all spoke the same language, in much the same way that many present-day nomads troughout Asla all speak the Turki dialect of Turkish. The language spoken by the nomads was basically an Iranian tongue, 155m 42. Ma már "véglegesen megállapított dolog" hogy a szkíták nyelve az árja nyelvek csoportjába tartozott", 232m 43. Fajra nézve a szkíták többségükben árják voltak és csak egy kisebbség lehetett közöttük "más" (kus) fajtájú, - véli 232m 461 sk.

35). Obsession with horses that is so prominent among the bronzes from Lauristan írja 226m 227.

36. Az írásjelek magyarázata: az állat szeme AR, a nyakára írt vonás aN, vagyis a szó Arany. A következő, lefelé nyúló hosszabb jel, a tetejébe beépített R hanggal éR.SZ, az ékjel éK, utána a T jól ismert jele, együtt eRSZéKeT, azaz érceket. A karika EL, utána Ö, majd kétszer az SZ, SZ.-ek, együtt Előássák. Az utolsó négy jel aP-OL-éN-eK Abból élnek. Együtt az oroszlánnal: 'Magyarok arany érceket előássák, abból élnek'.

37). A hódító makedón király trónneve, mint már mások is gyanították, magyar értelmű név. Összetevő elemeit így emeljük ki: ALEK-SAND-ER s benne a királyokra alkalmazni szokott régi címet látjuk: "Elők Szent Ura', ami az Elő- Isten rokon-kifejezése. E cím mindkét eleme fennmaradt s keresztnévként máig is használatos: Elek és Sándor. - Egy ókori Sándor ('Szent Úr') nevű királyról is lesz majd szó később, akit az asszírok öltek meg egyik nyugati hadjáratuk alkalmával. - A régi magyar trónnevek idegen királyok által való használata az egyik legjobb bizonyíték arra, hogy milyen óriást tekintélye volt akkor a magyar nyelvnek az óhazában és Európában egyaránt még a Kr. e. I. évezred végén is és annak hatása alól egyetlen ókori nép sem tudta magát kivonni.

38) Egyesek a Mithra-Dates nevet a latin Deo-Datus (Isten Adta) módjára a latinból gondolják eredeztethetni. Lehet, hogy latin szempontból ilyen magyarázat javasolható, de kézenfekvőbb a névben régibb, magyar értelmet látni és egyiptomi - mezopotámiai eredetet vallani, ahol a Tudó, Tudás, Tanult és hasonló nevek régóta forgalomban voltak, pl. Tudómása, Tudóméne, Tanult Mén. A latin eredet ellen szól az is, hogy ugyanezt a nevet görög tudósok is szívesen használták: Hero-Dotos, Thuky-Dides. Hát az ő nevükbe is a latinból jött volna a "tudós" részleg?! - A Mithra szót azonosítani

szokták a Nap különféle neveivel: a görög Héliosz és a babiloni Szemes (Shamash) nevével, 92m 113.

39) Ugyanabban az időben, amikor Arszakes kiszakította a Seleucida-dinasztia kezéből a Kaspi-tó alatti tartományokat és megalapította a maga Parthi országát, az Indus völgyében élő kus-maradványok létrehozták a Maúria-dinasztia alatt (Kr. e. 325-Kr. e, 184) a maguk nagy országát. Az országalapító Maúr trónneve itt Chand-Ra-Gupta volt, amely a kemény hangok sugalmazása alapján a "Szent Úr Kapta" nevet Idézi. Elvégre Alexander (Élők Szent Ura) korában vagyunk.

40) Im Gegensatz zu den arsakischen Fürsten hatte nämlich Ardaschir von Anfang an ein festes Ziel, das auch von seinen Nachfolgern bis zum Ende der sasanischen Herrschaft nicht ausser Acht gelassen wurde: die Wiederherstellung des achämenischen "Weltreiches". 92m 124.

A kusokkal való évezredes kapcsolataink mérlege

A régi magyaroknak a kusokkal való bensőséges érintkezése Délkelet-Afrikában és Dél-Mezopotámiában jó kétezer évig tartott, az Indus völgyében és a Turáni Alföldön körülbelül ezer esztendeig, az egyiptomi Delta környékén pedig körülbelül kétszáz évig. Az érintkezési területen a kusok mindenütt a magyarság politikai és kulturális vezetése alá kerültek. E lényeges mozzanat nem annyira a magyarság számbeli fölényének tulajdonítható, bár az is megvolt, hanem inkább a magyar fajta jobb szervezőerejének, fejlettebb szellemi képességének, lenyűgöző vallási rendszerének és urbánus életformájának, ami mind toronymagasan állt a felett, amit a kusok e téren önmaguktól felmutatni képesek voltak. A kusok ugyanis, amikor a magyarokkal kapcsolatba kerültek, lényegében még az államtalan társadalom fokán éltek, szervezetlen banda voltak s az eldöntötte sorsukat. Boldog örömmel fogadták a magyar kultúrát és igyekeztek ezt a kultúrát tőlük telhetőleg minél jobban elsajátítani, hogy minél hamarabb úri emberekké váljanak. A kusoknak nem lehetett sok veszteni valójuk és így idővel tömegesen a magyarsághoz simultak, áthasonultak és beolvadtak.

A kusok beolvadása következtében az Indus völgyében, Dél-Mezopotámiában és a Turáni Alföldön élő 'keleti' magyarok arcszíne

egy árnyalattal sötétebbé vált, mint a Földközi-tenger keleti partvidékén és az Eufrátesz felső és középső szakaszán élő 'nyugati' vagy 'esti' magyar népek arcszíne, ahol nagyobb méretű kus beolvadás nem történt. A nyelv tekintetében azonban a kusok beolvadása nem járt észrevehető változással; maradt az, ami eredetileg volt: érintetlen magyar. Legalább is nem látunk semmi olyan nyomot, ami arra engedne következtetni, hogy a magyar nyelvbe - a szemita elözönlés előtt - jelentősebb nem-magyarul beszélő ág olvadt volna, be. A kusok pásztorkodó életformájára vonatkozó szókincs éppen úgy tiszta magyar, mint a földműves életformájú magyarság szókincse. E nyelvbeli csodálatos egységet jelenleg nem tudjuk másként magyarázni, mint feltételezzük, hogy a kusok nyelve eredetileg is magyar lehetett. Vagy talán olyan kevés saját szókinccsel éltek, ami nyomtalanul eltűnt? Bárhogy is álljon a dolog, lényeg az, hogy miután a kusok kulturális és öntudatbeli áthasonulása megtörtént, a Kus- név teljesen háttérbe szorult és helyet adott a lakóhelyre utaló kizárólagos neveknek. Ezután tehát már főleg csak a Szkíta, Hun és a Magyar elnevezés maradt forgalomban, amelyekhez legfeljebb jelzőket illesztettek (fehér, fekete) az elmosódott származásbeli tudat utolsó emlékeként.

A 'keleti' magyarok legnagyobb tömbje a Kr. e. I. évezredben és az utána következő századokban még a Kaspi- Oxus vidékén, vagyis a Turáni Alföldön élt. Ebből a magyar nyelvű turáni embertartalékból a történelmi események lüktetésének megfelelően egymás utáni hullámokban indultak a csoportok nyugat felé: szkíták, hunok, avarok s végül magyarok. A Duna-medencébe érkező mindegyik újabb hullám saját neve alatt foglalta politikai keretébe a régibb hullámok népmaradványait s talán így lettek, az utolsó hullám révén, a különféle úr és kus eredetű törzsek valamennyien Magyar nevezetű nemzetté.

Az európai Magyarország népességének kialakításában a turáni tömb szerepét legújabban az embertan hazai szakértője, Tóth Tibor nagy nyomatékkal hangsúlyozta. Szerinte "a honfoglaló (Árpádi) magyarok csontvázainak vallomása szerint egyáltalán nem támasztható alá az Ural- Szibériai őshaza . . . Viszont feltűnő a megegyezésük (a honfoglaláskori csontvázaknak) a Volga alsó folyása és az Aral-tó közötti steppés, szavannás, legeltetésre alkalmas . . . területen talált szarmata és szkíta kori leletekkel... Ezek szerint tehát kb. ezer évvel a (896-os) honfoglalás előtt az ősi magyarságnak ezen a területen kellett

élnie." Ez az első hazai hangsúlyozása annak, amit jelen könyv szerzője is vall. (41)

Nagyot tévednénk azonban, ha azt állítanók, hogy a Duna-medencében végrehajtott magyar honfoglalás tisztán és kizárólag a kelet felől érkező turáni néphullámok műve lett volna, szkítáké, hunoké, avaroké és magyaroké. A dunai magyar haza népi honfoglalásának első szakaszát ugyanis, amit e munka harmadik kötetében bőven kifejtünk, azok a magyar népészek végezték el, amelyek az Őshaza nyugati és középső részéből indultak ki és már a Kr. e. évezredek folyamán beérkeztek az országba. Ezeket az árja magyarokat - egykorú szóval élve: úr népészeket Mének, Tudók, Bálok, Urak és Szerémek vezették és ilyen népneveket viseltek: Mazúri, Magúri, Maúri, Honi, Pilísi, Héti, Boráti, Borhoni, stb., aminek az ország helynévanyagában tömérdek nyomát látjuk. Ezek a korai magyar úr-törzsek szintén a történelmi események keleti ritmusa szerint, különböző időben és különböző nagyságú csoportokban indultak ki ősi lakóhelyeikről és a dunai Magyarországba a Balkán-félszigeten át, annak délről északra vezető folyosóján áthaladva érkeztek meg a Kr. e. IV. évezredtől kezdve Kr. e. kb. 500-ig. Ők voltak a kő- és bronzkori csodálatos Magyarország - Hungária-I - megalkotói. Ez árja magyarok leszármazói a mai magyarságnak mintegy háromnegyed részét alkotják. Népünk felépítése tehát, mint majd ezt is bővebben fejtegetjük, egy árja vagy úri főtörzsből áll, amelybe egy kisebb kus-ág olvadt be. (42)
A Régi Keleten és annak szélein elhelyezkedő magyar nyelvű népek sokaságából a történelmi idők folyamán jelentős részek töredeztek le és kallódtak el, értve ez alatt, hogy nem őrizték meg magyar nyelvüket és magyar öntudatukat. Ezek közé az elveszett magyar törzsek közé elsősorban éppen a kus fajtával keveredett részek tartoznak:

1. Az Indusvölgyiek (sokan!), akik időben nem költöztek át a Turáni Mezőkre, se nem mentek el a Nílus deltájába;
2. A zsákutcába szorult és külön irányban fejlődött dél- mezopotámiai árjakusok (szumírok) nagy többsége;
3. A népek országútjára telepedett Ajtai szkíták; végül
4. Mindazok a "fekete magyarok", akik egykoron a napatai és magáriai Nílus-kanyarokban képviselték a magyar kultúrát. A fajtánkat Európában ért nagy veszteségekről más helyen szólunk. Keleti veszteségeinkkel kapcsolatban az egyetlen vigasztaló mozzanat az,

hogy ha azok eredeti nyelve és öntudata meg is változott, leszármazóik még mindig tudják, hogy ők a magyarnak maradt magyarok rokonai. Ezt számon is tartják, jobban, mint mi.

41) Tóth Tibor dr. a Történettudományi Múzeum embertani tárának vezetője s tanulmányát a Győrben megjelenő "Kisalföld" c. lap 1971 június 16-i számában tette közzé. A tanulmány következtetéseiből szaggatottan idéztük, köszönettel emlékezve meg U. J. (Bp) szíves értesítéséről. - Hasonló értelemben szólt korábban Bendefy László. Szerinte: "A régészeti leletekből, néprajzi kutatásainkból elénk csillanó valóság az, hogy a mai magyarság valóban sokat örökölt az egykori szkíta- hun-avar kultúrkör kincseiből. Ezért a magyarságot igen sok szál fűzi össze a távolibb Kelettel, nevezetesen: Belső-Ázsiával" (261m 42).

42) E munka folyamán többször hivatkoztunk Lukácsy Kristóf helyes megállapításaira és most is megemlítjük, hogy a magyar nép és magyar nyelv ő szerinte is árja nép és árja nyelv, amelyhez kus eredetű részlegek csatlakoztak figyelemre méltó mértékben. Lukácsy azonban a két népelem arányát még nem tudta helyesen bemérni, mert nem terjesztette ki vizsgálatait sem a Régi Keletre, sem az Indus és Oxus vidékére, hanem csak az örmény területre. Mivel a "Magyar" nevet ennek következtében nem tudta megtalálni a Kr. e. évezredekben, azt hitte, hogy "a magyarak legrégibb neve a Chus" (123m 85 sk, 7. 207). Hozzátette azonban: "Azt nem lehet tudni természetesen, miképpen és hogyan jutottak a magyarok a keletiektől ránk ruházott Chus névhez". (123m 177).

Őreá is vonatkozik tehát saját ítélete: "A magyar faj különböző törzsökeit jellemző arc- és hajszín különbség . . . a régi írók figyelmét nagy mértékben magára vonta. de amelyet megfejteni képesek nem voltak" (123m 149 sk).

43) Az elveszett keleti magyar törzsek leszármazóival a rokonsági tudat rendszeres ápolását Magyarországon a Turáni Társaság (1910) kezdeményezte. Azt a hatalmas erkölcsi erőt azonban, amit ebből a rokonságból meríthetnénk, még nem tudtuk elővarázsolni, sem megfelelően kamatoztatni. Annyi azonban már mégis világosnak látszik, hogy a magyarsággal kapcsolatban elterjesztett hiedelem, amely szerint "testvértelen" nép lennénk, mint a tényekkel ellenkező

állítást végleg el kell ejtenünk. Hiszen senkinek sincs annyi rokona széles e világon, se a fehér se a fekete vonalon, mint éppen a magyarnak. De hát ezt a rokonságot a finnugor hittel jó mélyre elástuk.

NEGYEDIK KÖNYV

KÜZDELEM A NOMÁD ÉLETFORMÁJÚ SZEMITÁKKAL

A SZEMITÁK BEJÖVETELE ÉS ELHELYEZKEDÉSE

A szemiták eredete és népi kiléte

1. A szemitának nevezett népek első nagyobb kötelékei a Kr, e. III. és II. évezred fordulóján jelentek meg a magyar nyelvű népek keleti határánál, a Tigris folyó vonalánál. Valahonnan Nagy-Ázsia belsejéből jöttek, a Gobi- sivatag kiterjeszkedésével kapcsolatban, a nagy méretű népmozgás során. Miután átlépték a magyar határfolyót, emberanyaguk rövid idő leforgása alatt oly tekintélyes létszámra tett szert Mezopotámiában, hogy ott az árja és kus elemekből alakult néprajzi egyensúlyt gyökeresen megváltoztatták. Mezopotámia története a Kr. e. II. évezredtől kezdve már három emberfajta - árják, kusok és szemiták - küzdelméből sarjadt ki. (1)

Kik voltak és hogy néztek ki az újonnan érkezők, akik ilyen tüneményes gyorsasággal kerültek előtérbe? Ősi típusukat a sötétes arcú, fekete hajú emberekben látják, akik jellemző vonása a csontos nagy orr, a szokottnál vastagabb ajak, a dús szőrözet és a sajátos ijedt tekintet. Faji hovatartozásuk azonban még ma sincs egységesen megállapítva, mert az emberiség nagy családjában szemita nevű faj nincs. A legvalószínűbb nézet szerint ők a turki emberfajta egyik ágát képezik, amely azonban a magyar népek őshazájába való beérkezésekor már keveredett kus fajta fekete emberekkel. A magyar őshazába érve viszont a világos arcú árjákkal keveredtek és tulajdonképpen e három emberfajta elkeveredése után jött létre az a szintézis, amit ma szemitának nevezünk.

A szemiták embertani kilétére mai fő képviselőik, a zsidók

vizsgálatából próbáltak közelebbi támpontokat szerezni. E módszer ellen ugyan többen óvást emeltek, mert - úgymond - a mai zsidóság, amióta a Régi Keletről a világban szétszóródott, oly nagy mértékben keveredett más fajtabeli emberekkel, főleg fehérekkel (árjákkal) és feketékkel (kusokkal, kazárokkal), hogy nekik testileg nem sok közük lehet az ókori szemitákhoz, következésképpen az ő vizsgálatukból nem szerezhetünk helytálló irányítást a három-négyezer évvel ezelőtti helyzet elképzeléséhez. A mai zsidók között - mondták - vannak magas termetűek, alacsonyak és középtermetűek; koponyaformájuk szerint hosszú, rövid vagy középméretűek; arckifejezés szerint vannak erősen ívelt orrúak és intelligens szájúak, de vannak negroid jellegűek is, lapos orral és erősen duzzadt ajakkal. Bőrük színe is változatos, melyik tükrözné ezek közül az ősi szemita típust (152m 413-431)?

A kérdést talán nem egészen így kell feltenni, mert a mai zsidóságot - csakúgy mint a történetben szerepelt egyéb szemitákat - nem az egy fajhoz tartozás, nem az embertani értelemben vett tiszta fajúság jellemzi mint sokáig hitték a Biblia hatása alatt, hanem ellenkezőleg, a több fajhoz tartozás, a faji kevertség. A szemita népek létrejöttét ma már nem is genealógiai alapon, azaz nem családi leszármazás formájában képzelik el, mintha egy ősapától eredtek volna fokozatos elkülönüléssel (diffúziós elmélet), hanem különböző faji elemek összeolvadásából létrejött keveréknek tartják (a konvergencia elmélete) (2)

Így felfogva a dolgot, talán mégsem lehet hiábavaló fáradozásnak tekinteni, ha valaki a szemiták faji kilétét kutatva, a mai helyzetből indul ki s abból próbál támpontokat szerezni a régibb idők viszonyainak megértéséhez.

Észrevették ugyanis a kutatók, hogy bár a ma élő zsidók között valóban sokféle embertípus látható, azok túlnyomó többsége mégis csak két főtípus változata. A leggyakoribb a sötét komplexiójú, amely - Galícia, Románia és Magyarország területét kivéve - 50-70 százalékban mindenütt az abszolút többséget alkotja és ezek koponyaindexe általában a 80 felett áll (3)

Ez az eredmény tehát megerősíti az ókori képek és rajzok hitelességét, amelyek szerint a sötét arc és általában a sötétes megjelenés a szemiták legrégibb rétegének lehetett faji vonása (204m 150, 155) . A

leggyakoribb másik zsidó típus, a mai népesség 25-30 százaléka, fehér komplexiójú. Nagyjából tehát fekete és fehér bőrű alapelemekből tevődik össze a mai zsidóság is, amit meglepően tükröz a Közép-Európában leggyakrabban használt két zsidó név: a Schwarz és a Weiss. A kutatók, akik ezekből a jelekből indulnak ki, a szemita népet ókori állapotában is több emberfajta ötvözetének teleintik, szerintük akkor is számszerű többségben kellett legyen közöttük a törökösnek és kusnak mondott sötétebb megjelenésű elem és kisebbségben a hozzákeveredett árja fajú fehér népelem. (4)

Akárhogy is álljon az ókori szemiták embertani képlete, a magyar őstörténet szempontjából ez mellékes dolog és kikutatása nem is miránk tartozik. Ezért e tekintetben folytatott vizsgálatainkat a különféle régibb és újabb tudományos nézetek ismertetésével befejezettnek tekintjük. Elég tudomásul vennünk azt, hogy a szemitákkal egy más megjelenésű, külön öntudatú emberfajta érkezett a Régi Keletre, amely lobogó temperamentumával az események folyásának új irányt szabott.

2. A Régi Keleten megjelent törökös és kus jellegű emberfajtával kapcsolatban népvándorlásról szokás beszélni, mert családostul együtt érkeztek. Eltérőleg azonban meglévő fogalmainktól, nem fegyverrel nyitottak maguknak utat, hanem hosszan tartó beszivárgással. Kisebb- nagyobb bandákban, apró kötelékekben érkeztek, nyájakat legeltetve, és óvatosan tapogatóztak szabad legelők után. Egyelőre nagyon örültek, ha az asszír babiloni pusztákon valahol megállapodhattak és felüthették nomád sátraikat. Ezeken a pusztaságokon az ő beérkezésükig csak gyér lakosság tartózkodott, mert a földműves életformájú árja népesség a termőföldeken összpontosult, folyók, tavak és tengerek mellékén. A bejövők tehát, ha már túljutottak a határzáron, zavartalanul gyülekezhettek a Tigris és Eufrátesz között elterülő puszta földeken.

A szemita bevándorlót: és az őslakos árja (magyar) népek egymáshoz való viszonya mindegyikük külön életformájából sorsszerűen adódott. Az őslakók túlnyomó többségben földművesek voltak s mint ilyenek letelepült, helyhez kötött népességet alkottak: házat építettek maguknak, kertet műveltek, gyümölcsöket termeltek és sok háziállatot tartottak; földjeiken szántottak, vetettek, arattak és verejtékes munkájuk eredményeként kenyeret ettek s viszonylagos jólétben

éltek. Társadalmukban intézményeket alakítottak ki, amelyek az együttélés módját szabályozták: volt központi kormányuk, egyházi szervezetük, közigazgatásuk és életük ritmusát a mezőgazdasági termeléshez igazított kalendárium szabályozta.

Nem így éltek a szemiták. Az ő életformájuk nem a letelepedett népek földműves életformája volt, hanem az örökös bolygással egybekötött nomád életforma. Ők nem házakban laktak, hanem alkalom szerint hol itt, hol ott felütött sátrakban. Rendszeres termeléssel nem foglalkoztak, puszta földjeik arra nem is voltak alkalmasak, hanem csak apróbb állatokat tartottak, gazon is megélő kecskét és birkát s amint egy-egy legelőt feléltek, barmaikkal és sátraikkal továbbmentek, "nomadizáltak". A nomádnak tehát életkörülményei miatt nem lehetett se háza, se kertje, se gyümölcsöse és asztaláról általában hiányzott a főzelék meg a kenyér. Mivel kis csoportokban éltek, intézményekre sem volt szükségük: az apró kötelékeket a törzsfőnök személyes hatalma tartotta össze, a nyers erő. A magántulajdon fogalmát sem ismerték, hiszen náluk minden közös volt, még a nők is, minden mindenkié, aki a kötelék tagja. A származást éppen a nő közös volta miatt az anyai ágon tartották nyilván, hiszen biztosan csak az anyát lehetett tudni (142m 36-43; 143m; 71m 317 sk) .

Ismerve már most a letelepült földműves és a bolygó nomád életformáját, könnyű megérteni, ha közöttük az érintkezések bővülésével az összeütközések és súrlódások elkerülhetetlenné váltak. A földműves panaszkodott a nomádra, amiért az hozzányúl az ő verejtékkel szerzett tulajdonához s őt saját értékrendszere szempontjából tolvajnak minősíti. A nőkkel szemben megnyilvánuló magatartását szemtelennek és erőszakosnak találja és azzal vádolja a nomádot, hogy szétdúlja a társadalom alapját, a családot, tehát felforgató, forradalmi elem. Azt is kifogásolja a földműves, hogy a nomád gúnyt űz a vallásból, csúfolja az isteneket és szabotálja az intézményelvet, amelyekbe semmiképpen sem akar bele illeszkedni.

Ezeket a szemrehányásokat azonban a nomád nem érti, mert képtelen beismerni bűnösségét, hiszen ő mást nem tesz, mint őseitől örökölt, eddig soha nem kifogásolt életmódját folytatja. A maga során ő is panaszkodik, hogy a földműves őt munkára fogja, azaz "rabszolgaként" kezeli és olyan keretekbe akarja belekényszeríteni, amelyek az ő ősi szabadságát korlátozzák, tehát őt "elnyomják". Ezeket

a kereteket intézményeket - a nomád le akarja rázni magáról, hogy "felszabaduljon". Súlyosbítja a két fél viszonyát az, hogy a nomádnak a letelepült lakosság felett katonai előnye van és messze hordó nyilaival a harci bárdot forgató, nehézkes földművesek fölé tud kerekedni. Ha aztán a politikai hatalmat megszerzi, beleül a földművesek erősségeibe és kemény kézzel, zsarnoki módon uralkodik a leigázott földműveseken, mint tette sivatagi törzsfőnök korában sajátjai felett.

Az életformák különbözőségéből idővel súlyos összeütközések keletkeztek és nyugalom mindaddig nem lett, amíg a nomádok századokig tartó véres háborúkkal a földműveseket meg nem semmisítették: államaikat szét nem zúzták s a népet el nem űzték földjéről, ki nem irtották vagy magukba nem olvasztották. A Régi Keleten élt magyar népek tragédiája - de a szemitáké is - tulajdonképpen ebből az életformából eredő végzetes összeütközésből eredt.

Az általános jellemzéshez még egy további fontos mozzanat is hozzátartozik. Mivel a szemiták Mezopotámiában való megjelenésük idején még nomádok voltak, fogalmi készletükből hiányoztak mindazok a képzetek és szavak, amelyek a letelepedett életmódra, társadalmi intézményekre, mezőgazdálkodásra, stb. vonatkoztak. Ezeket a képzeteket és a hozzávaló szavakat a földműves árják kultúrájából vették át, nevezetesen a magyaroktól, kezdve a nyelvel, írással és végezve a vallás egyes formáival.

Ez volt a helyzet a szemiták mindegyik szálláshelyén: Asszíriában, Babilonban s utóbb Kánaánban és Egyiptomban egyaránt. Nem kell tehát különösebben részletezni, hogy a szemiták magasabb kultúrájának kialakításában a Régi Kelet magyar nyelvű árja népei döntő szerepet játszottak: ők voltak a jövevények első oktatói, tanítómesterei, egyszóval civilizálói. (5)

A szemitáknak adott magyar népnevek

Amikor a szemita kötelékek a Régi Keletre megérkeztek, még nem volt nekik semmiféle összefoglaló nevük, se népnevük, se faji megjelölésük, hiszen nem alkottak társadalmat. Így érthető, ha első elnevezéseiket az őslakosságtól kapták, akik földjein megszálltak. E

neveket jórészben egyiptomi forrásokból ismerjük s azok az általános szokás szerint a bejövők valamilyen tulajdonságát emelik ki, utána téve az értelmezőt, hogy ti. ilyen emberekről van szó.

A legkorábbi összefoglaló név, amellyel a kecskét és birkát legeltető jövevényeket illették, akkor keletkezett, amikor az őslakó földművesek őket az éjjeli holdvilág fényénél házuk táján először megpillantották. A vándor népek ugyanis rendszerint éjjel változtatták helyüket, amikor a perzselő Nap helyett kalauzuk a Hold volt. Bizonyára ujjal mutogattak az új emberek felé, hogy azok ott a BUJAWA, BEDAWI, BEDOUIN emberek, - az angol tudósok átírásában. Ez a megjelölés az egykorú iratokban lépten-nyomon előkerül és jelentése magyar helyesírással írva 'Bejövő, Begyüvő'. Nem mond a név az illetők népi és faji jellegéről semmit, nem utal földrajzi eredetükre, sem lakóhelyükre, hanem csupán a puszta tényt állapít] a meg: idegenek, akik most jöttek. A név egyiptomi írásjeleit (Okmánytár 55 és 56; 199m T-19) így írjuk át ábécére: BeGYÜT-T és Be-TYET, ami után az értelemhatározó áll: olyan ember, aki íjat visel, vagyis nomád, s a két láb jelzi, hogy "befelé". Hasonlóképpen a frissen érkezést mondja a mezopotámiai sorrendben képzett Araurai név (A-RA-MAI), melynek elemei a nyugati magyar nyelv szórendje szerint (a jelzőt rendes helyére téve): A-MAI-RA, vagyis a most érkezett ember. E névvel kapcsolatban figyelemre méltó, hogy az egyik aromai király palotájában, név szerint KAPARA (magyar sorrendben Ra- Képe) székhelyén, olyan faldíszt találtak, amely három embert ábrázol, akik mindegyike felfelé tartja az ujját (képe: 260m 40 után). A "3 ujj" kifejezés, a szókezdő H szokásos elhagyásával, az egykorúaknak világosan mondta, hogy azok 'Aramaik'.

Az újonnan érkezett, "begyütt" szemitákra az egyiptomiak legtöbbször az Utas kifejezést használták, aminek akkori értelme vándor. E név sokféle hieroglif lejegyzése (193m V 143-158) közül az Okmánytár 57. sz. alatt szereplő forma ábécés átírása U-T-AS-oK, az 58. sz. alattié uT-ASO-K, mai írásmódunkkal mindkét esetben 'Utasok'. Ez a kifejezés a nomád életformájú népek legpontosabb közös megjelölése, említik a nem magyar tudósok is, de sajnos nem az ősi nyelven, hanem franciára, illetve angolra fordítva, így: Voyageurs, Wanders (213m 209; 199m A-33). Ha a vándor vagy utas nevét az egyiptomiak ideografikusan írták, jelzésére egy hajlított derekú fáradt embert ábrázoltak, aki vállán botra akasztva viszi kicsi bugyrát (Okmánytár 59).

Gardiner professzor megtalálta az Utas egykorú lexikális meghatározását, amely szerint az a Me-N-E-U, 'Menő' ember, vagy aki Se-Mi A-Mi-Ve UT-AS-iK, 'Semmi amivel utazik' (7)

Az Utas és Menő megjelöléssel párhuzamosan többször szerepel az ókori szövegekben az ideiglenes tartózkodási hely tipikus magyar szava is, a 'tanya', betűsen írva T-A-N-A (Okmánytár 60; 193m V 150) . Ezek a kifejezések és rajzok világosan mutatják, hogy a szemiták bejövetelük idején apró kötelékekből álló nomád nép voltak, akiknek még semmiféle földrajzi tájjal sem volt szorosabb kapcsolatuk.

Idők múltával azonban, amikor a bevándorlók már helyet szorítottak maguknak és többé-kevésbé megállapodtak, földrajzi tájjal kapcsolódó neveket is kaptak s azok lettek a nomádokból alakult népek első etnikai megjelölései. E nevek legtöbbjében szerepel egy közös elem, egy egytagú szó, a Só, ami a homok régi magyar neve. Egyiptomi írásjele a homokszemet ábrázoló apró karika, amely kisebb mint az Úr jelentésű karika. Ezt a jelet az egyiptológusok SA alakban hangzósítják és jelentését Homok (sand) értelemben adják (25m 75 No 53 és 199m N-33). Ez a homok jelentésű Só a szemiták különféle magyar származású nevében olyasféle szerepet játszik, mint az Úr a magyar népek nevében, vagy a Kus a núbiai és ázsiai sötétes arcú népek nevében. Amint tehát az Úrrészlegről a nevet viselő népeket árjáknak vagy úr-népeknek nevezik., a Kus- részlegről a sötétes arcúakat kusoknak, ugyanolyan módon a sivatagi eredetű népeket a Só-részleg alapján 'A sói' (ASSOI) népeknek mondták, amit a nem-magyar tudósok az "Ázsiai" (Asiatics) szóval tolmácsolnak.

A Só szóval képzett területi vonatkozású szemita népnevek között legrégibb az ASSURI, amely az Assúri Birodalomba szervezkedett csoportjuk közös megnevezése lett: A 'Só -úr-i' vagyis a homok urának alattvalója értelemben. A név találó, mert Assúr vára minden időkben a homokpuszták őre és ura volt. Abban a mértékben aztán, amint a szemita Assúria területe növekedett és birodalommá alakult, akként egyre nagyobb és nagyobb néptömeget értettek Assúri alatt, míg végre egész Mezopotámia lakosságát így nevezték (87m 215 jzt). Ezt a nevet is ismerjük hieroglif lejegyzésben (Okmánytár 61; 193m IV 40 és 200m I csillagos 191), melynek ábécés átírása A-S-So U-R-A (szék), 'A Sóország' vagyis Asszíria. Ezek a pusztasággal kapcsolódó nevek jól érzékeltetik, hogy a bejövő szemiták első állandó jellegű szálláshelyei

a homokos puszták voltak, s kezdetben ők maguk is csak a "Só urai" voltak (lords of the sands, 129m IV 23).

1) A szemiták saját hagyományaik szerint is "kelet felől jőve" érték el Mezopotámia határait, a Szín istennő (Hold) országát. And it came to pass, as they journeyed FROM THE EAST, that they found a plain in the land of Shinar; and they dwellet there, Genezis XI 1-2. Régen azt hitték, hogy a szemiták őshazája az Arábi- sivatag volt és onnan áradtak volna szét az Eufrátesz és Tigris tájaira a Kr. e. II. évezred folyamán, vagy talán még ennél is korábban. Tekintve, hogy az Arábi- sivatag már a Kr. e. III. év ezredben kiszáradt és nem volt alkalmas emberi élet fenntartására, ezt a sivatagot ma már nem tekintik a szemiták őshazájának: To consider the Syro-Arabian desert as the centre of diffusion of the Semites is out of question, 220m 125. A szemiták földrajzi kiindulópontját most Nagy- Ázsia belsejében képzelik el, mint a turkokét általában. Thus, the Semites clearly were not Arabian in origin but came from western Turkestan, Central Asia, 204m 145.

2) Zsidó kutatók szerint: The anthropotogical findings indicate that the Jews are a very mixed and vers variable both in their ancestry and in physical characters. 109m 8. They were a conglomerate of many different stocks, 221m 187.

3) A statisztikai táblákat közli 109m 17. Ugyanez a munka bemutatja a leggyakoribb mai zsidó arcéleket is.

4) Egyes szerzők kétségbe vonják, hogy a sötét típus már az ókorban is uralkodó zsidó típus lett volna. Szerintük a feketeség csak a kelet-európai zsidóságnak jellemvonása, ami a kazárokkal (kusokkal) való bensőséges, keveredés következménye s jelen időszámítás 8- 12. századában állt volna elő a Kaspi- tó és Fekete-tenger közti pusztaságokon: The typical short, squat, dark, phlegmatic so-called Jew of Eastern Europe descended from Khazar (Turko-Ugrian) and not Hebraic ancestry, 204m

157) A kutatók többsége azonban a kazárokkal való keveredésnek csak azt tulajdonítja, hogy fokozta a kelet-európai zsidóság kezdettől fogva meglévő fekete hányadosát. Álláspontjukat azzal is erősítik, hogy Etiópia fekete bőrű zsidói magukat Ábrahám, Izsák és Jákob közvetlen leszármazóinak tartják, nem pedig zsidó hitre tért

négereknek: The Toronto Jewish Press, 1969 november 14 és The Canadian Jewish News. 1970 június 19.

5) A bejövő nomádok alacsony kultúrfokát minden szemita ágban megállapították: The Aramaeans, wheather merchants, peasants, shepherds, soldiers or bandits, were originally uncouth bedouins and contributed nothing to the civilization of the Near East, 220m 227. As for the Sutaeans, numerically perhaps the most important, they appear as inveterate handits who attacked caravans, raided tows and ravaged estire districts and against whom the use of force was almost always necessary, 220m 161. A héber vagy habiro törzsek: in Babylonia they also were known as the Sa-Gas, which had the hapless meanin of "robbers". 204m 147. 221m 7-9. A Sa- Gas pontosan annyi mint 'A Gaz (ember)' aki nem sokat ér, akárcsak a gazból álló legelő. In the Amarna texts the Habiro frequently appear as raiders and rebels, akiket az asszír király igyekezett összegyűjteni és a maga céljaira felhasználni, 109m 85 sk és 40m 76. Az asszírok nyerseségéről és műveletlenségéről egy egész külön irodalom létezik, amelyből alkalomadtán majd többször idézünk. Minden kultúrát, amit a bejövők később birtokoltak, az őslakosságtól kaptak: The lator culture of Semitic Babytonia and Assyria is based almost entirely upon foundations set by non-Semitic people, the Sumerians, 87m 171.

6) Az egyiptomi írásrendszerben az ujj rajza a szavak összecsengése alapján az "újdonság, új" fogalom megjelölésére szolgált (olv. 25m 85). Az újszülött gyermeket pl. Horust, úgy szokták ábrázolni amint egyik ujját a szájában tartja, 22m 73.

7). A kifejezés írásjeleit 199m A-33 alatt találjuk, az olvasás tőlünk. Az új hazát kereső, vándorló nép vezetőjét többször nevezik Menőnek s belőle rendszerint dinasztia-alapító király lett. Ilyen volt az egyiptomi Ménes a théba dinasztia őse, a Kréta szigetére vándorolt őshazaiak vezetője Minos és Ilyen nevet viselt a perzsák vándorlását vezető és dinasztiát alapító Acha-Ménes is.

A Só-úr névnek MAT-tal (MAT: ország, termőföld) bővített alakja eredményezte a SO-UR-MAT-I, SA-UR-MAT-I nevet, amelynek értelmét már az Olvasó maga is megállapíthatja: Homoki fejedelem országa, illetőleg annak alattvalója, onnan eredő ember. Ezt a nevet Herodotos is használja s vele egy asszíriai területről származó nomád néprészt

jelöl, amely Asszíria bukása (Kr. e. 612) után a Fekete-tenger délkeleti partvidékére menekült, majd onnan a Don mellé távozott. Herodotos előadása szerint ez a néprész eredetileg fátlan, kopasz vidéken - puszta földön - tanyázott, ami jól megfelel a név magyar értelmének, s a Don mellett is terméketlen, sivatagos és köves területen állapodott meg. Utóbb azonban a szkíták ösztönzésére, akikkel összeházasodtak, jobb földre vonultak. Ezek a Sauromaták, mondja Herodotos, megtanulták a szkíták nyelvét, de azt sohasem beszélték tökéletesen. Azt is feljegyezte, hogy a Sauromatikat a szkíták AMASONI néven is nevezték, amit ő görög szokás szerint a görögből akar értelmezni, holott az is magyar név: 'A máshoni' (ember), vagyis idegen, aminthogy a szkítáktól azok valóban idegenek voltak. A Sóúrmati névben az egymás mellé került két magánhangzó idővel egybeolvadt és így állt elő a Sármati (Szarmata) név. Ezt is használták az asszír királyok, akik magukat 'Sármati úrnak' címezték.

A Kr. e. I. évezredben aztán a szarmata név egész Kelet-Európában elterjedt, ahol a nagy síkságnak Sarmatia lett a neve, a síkságon élők pedig lettek a szarmaták. A szó kelet-európai használatában azonban már inkább földrajzi vonatkozású semmint etnikai. Rostovstseff orosz régész azonban még felismerni véli a kelet-európai Sarmatia népei között a Régi Keletről jött eredeti sauromatikat, mint külön népet (232m 463).
Asszíria szemita királyai felségjelvényüket is a magyaroktól kapták, amely nem más volt mint a szárnyas napkorong. Azon mindössze annyi módosítást eszközöltek, hogy a Nap korongjába (Úr) egy emberalakot illesztettek, amely kezét mutatásra emeli (AS), a figurát szokás szerint két szárnnyal (MAT) fogták közre. Ezt a kombinációt aztán szabályos sorrendben Assúr-Matnak, azaz Assúr Földnek olvashatták. Ha a szimbólum alatt a király alakját is ábrázolták, a rátekintő azonnal tudta, hogy 'Sarmati úrról', a homokpuszták királyáról van szó.

A szárnyas napkorong asszíriai alkalmazásának másik formája az, amikor a szárnyak (MAT) közé foglalt karika (UR) fölé egy kisebb karikát rajzoltak a homok (SO) jeléül és az így alakított felségjelvényt felülről lefelé haladó sorrendben 'Só-Úr-Matjának' olvasták. A kis karikát utóbb a nagyobbikon belül helyezték el, de ezzel az értelem nem változott. A koncentrikus köröket azután (szárnyak nélkül) az európai szarmaták kőből is kifaragták mintegy miniatűr malomkő

formájára: a lyukasztás kis karikája (SA), a kő kerek alakja (UR) és az anyag (MAT) egybeolvasva így is kiadta a Sarmata nevet. Kőből faragott, átlyukasztott kerek szimbólumokat a régészek többször találtak a magyarországi szarmata sírokban s azok bizonyára az eltemetett személyek népi hovatartozását tudatják az utókorral. A régészek e kőből faragott üzeneteket azonban eddig még nem értették meg, noha azok éppoly beszédesek, mint a magyarok madara és a kusok kosa.

A szarmaták Sóúrmati nevéből az úr részleg elhagyásával keletkezett a rövidebb Só-Mat-i név, a homokföldön élő közönséges emberek megjelölése, amit nagy kísértésben vagyunk, hogy a ma használatos Szemita névvel azonosítsunk, noha a mai Szemita név máshonnan ered. A szóbanforgó név hieroglifáit Gardiner is közli, ugyancsak Sómati értelemben (199m N-25), de ő az írásjeleket szokása szerint nem hangzósítja, hanem csak a mássalhangzókat írja át ábécére S-M-T alakban, s a szó értelmét a jeleket kísérő fogalomhatározóból állapítja meg (8)

A Sómati névvel azonos felépítésű a Só-honi és a Só- Földi kifejezés. Ezek is régi kifejezések, már a szemiták előtt is használatban voltak, pl. a IV. dinasztia idején, amikor alatta a Színai- félsziget pusztaságában élő kusokat értették. A Wadi Maghara nevű kis folyó mentén elhelyezett sziklafeliraton a hódító egyiptomi király magát a 'Sóföld' és a 'Kusföld' urának nevezi Su-U-FUT U-RA és Ko-S-FUT U-RA grafikával. (írásjeleket közli: 193m II 29 sk).

A szemitákra vonatkozó Sómati, Sarmati, Assúri neveket meglehetős következetességgel főleg a Mezopotámiában megszállt keleti szemitákra alkalmazták, akik utóbb valamennyien "asszírok" név alatt szerepeltek. Ezzel szemben a Habúr folyótól nyugatra eső területeken, főleg a szíriai és kánaáni homokföldeken megszállt nyugati szemitákat leginkább a SUTA-I, Se-Ta, 'zsidó' néven emlegették. Ez a név szerkezetileg teljes azonos a Sómati, Sóhoni, Sóföldi kifejezéssel: elől áll a Só részleg, utána következik a földnek, lakóterületnek nyugaton jobban használatos TA megjelölése, miként ez más nevekben is szokásban volt (Héti-Ta, Maúri-Ta, Égi-Ta, Pilis-Ta, stb.). A név hieroglif lejegyzését Okmánytárunk 62. és 63. sz. alatt mutatjuk be s az írásjeleket mindkét esetben az 'ember' értelemhatározó kíséri (192m 241, 250; 193m III 141, 170) . Érdekes megfigyelni, hogy a 63. sz.

hieroglifák szótagos (nem betűs) olvasása esetében a Si- Ua- Ta- Ki 'Sivatagi' ember kifejezést kapjuk. Mind a két olvasás helyesnek játszik, értelme is ugyanaz. Az első olvasást mégis jobbnak kell tekintenünk, mert az írnokok ebben az időben már igyekeztek a neveket betűsen írni.

Amíg az asszíriai szemiták népük piktografikus jelzésére a módosított szárnyas napkorongot vették igénybe, a Habúrtól nyugatra megszállt szemita ág hasonló célra a kígyó-szimbólumot használta. Ennek magyarázata nemcsak az, hogy az ottani homokvidék legjellemzőbb állata a megszámlálhatatlan mennyiségben előforduló kígyó, hanem az is, hogy a leggyakoribb kígyó neve összecsengett a nép nevével. Az állat nevét ugyanis a kutatók SITA és SHETA alakban ismerik, illetve így írják át ábécésen (37m 50, 239 sk; 22m 20). W. Budge professzornál is találunk egy kígyó- jegyzéket s az ott felsorolt nevek között is szerepel a Sata nevű kígyó (192m 377). Kígyó szimbólumot használt Mózes is, az Izraelita nevet viselő szemita csoport kialakítója; az ő bronzkígyójáról biztos tudomásunk van. Ezt a szimbólumot a Judában megszállt Sutik használták s utolsó példányait Hezekias király törette össze Kr, e. a 8. században. A szimbólumhoz való ragaszkodásuk indokolt volt, hiszen történetük hősi szakaszát idézte emlékezetükbe, azonkívül hogy termékenységi szimbólumként is használták.

A magyar eredetű Sutai, Sótai, Suti, Seta, Seti név és változatai minden bizonnyal a ma Zsidó alakban kiejtett név ősi formája. A régi és új kiejtés között csak annyi a különbség, hogy hajdanában a névben még kemény hangok szerepeltek, jelenleg pedig lágy hangok. A hangok lágyulása újabb keletű jelenség, hiszen a Zsidó nevet Magyarországon még a múlt század elején is S-sel írták, Sidó alakban (173m 979). A név régi szókezdő Si- je éppúgy változott Zsi-vé, mint a többi szókezdő Si: Siráf= Zsiráf; Sindely= Zsindely, Sinagóga= Zsinagóga s Akik a Zsidó-név értelmét megelőzőleg keresték, szintén felvetették a magyarból való eredeztetést, de mégis elutasították, mert a történettudomány akkori állapotában a név magyar származása kizárt dolognak látszott. A zsidó Lexikonban például azt olvassuk, hogy "a szó kétségtelenül nem-magyar, hanem orosz eredetű és a "Zsidov szóból származik." Ezt a nézetet azonban cáfolja az a körülmény, hogy a Zsidovnak az oroszban nincs magyarázata, se története. Viszont a Régi Keleten a magyar nyelvű népek már a Kr. e. II. évezredben használták, amikor orosz még nem létezett. Legrégibb és

leghitelesebb történeti nevüktől a zsidók sokáig idegenkedtek, talán mert tudták eredetét, vagy azért mert amióta városlakók lettek, a név jelentése (pusztai nomád) lealacsonyító mellékízt kapott? Bármi is lehetett az idegenkedés oka, idők múltán a szó származása és jelentése feledésbe merült és az újabb zsidó ideológusok maguk sem láttak alkalmazásában semmiféle zavaró mozzanatot, úgyhogy az I. világháború végén elfogadták magukra végleg népnévként.

Magyaroktól kapták a zsidók Héber nevüket is. E tekintetben nem lehet kétség, csak éppen a szó egykorú jelentése bizonytalan. A Héber név ősi formája Hab-i-Ro, és jelentése a szokványos magyarázat szerint "Víz mellől jövő ember". A régi magyar nyelvben a víz neve Hab volt, az emberé Ra, úgyhogy Hab-i-Ro magyarul valóban víz mellőli embert jelentett. A kérdéses víz alatt legtöbben az Eufráteszt értik, újabban a Tigris folyót (204m 147), bár éppen olyan alapon, sőt több joggal érthetnénk az Eufrátesz Habúr nevű mellékfolyóját, amelynek környékén lakott Ábrahám, akinek az eredeti neve valóban Habúri (Abram). Az újabb vizsgálatok szerint azonban a Héber szó csak véletlenül egyezik az ókori Habiroval és alatta nem víz mellől jövő embereket értettek, hanem "háborús bandákat" (bellicose bands), amelyek a Kr. e. 7.5. és 14. században a Régi Keleten mindenfelé kóboroltak és a lakosság rémei voltak. Érdekes véletlen, - véletlen? - hogy a magyar nyelvben a Habiro szóval a Háború is tökéletesen egyezik, jelentésben és alakban egyformán. Így a név körüli vita azt a benyomást kelti, mintha a tudósok egy régi magyar szó értelmét keresnék (a vitára olv. 220m 197; 109m 85; 40m 76; 204m 147 és 221m 7-10).

A Héber név egy további magyarázataként megemlítjük, hogy az ókorban a szó H-nélküli alakban is szerepelt, mint EB-ER. Ez esetben is magyar nyomokat láthatunk: Eb és Úr szavaink hangrendbe ugrott összetételét. A magyarázat indokolható is, mert a Régi Keletre bevándorolt zsidók nemzetségi szimbólumai állatok voltak, elsősorban az eb és a hiéna (sakál), amiket a kusoktól kölcsönöztek. Tudomásunk van egy harmadik szimbólumukról is, amelyet Gadnak neveztek, de ez nem állat volt. Ezek szerint az Eber azt az embert jelentené, aki az Eb- szimbólumú nemzetségből eredt. Talán éppen a három zsidó ősre való emlékezésül és az összeolvadás érzékeltetésére készíttette Kapara arámi királyi palotájának azt a díszét, amely három embert ábrázol. Az ábrázolt szakállas férfiak közül kettő, az ebre és a

hiénára való emlékezetül állati farkkal szerepel és állati módra felálló hegyes fülei vannak, de a harmadik ember ilyen állati kellékek nélkül, mert az a Jószerencsét (Gad) jelképezte. (10)

Tehát akárhogyan forgatják is a Héber név magyarázatát, mindenütt a magyar nyelv szerepe csillan elő és így újabb adatoltat nyertünk a magyar nyelv Régi Keleten való széleskörű használatúra. Az sincs azonban kizárva, sőt éppen az a legvalószínűbb, hogy a Héber említett magyarázatai az ókorban mind forgalomban voltak egyidejűleg és mind a három illett a szemitákra, hiszen a hieroglifák betűs vagy szótagos olvasására- sosem volt merev szabály és a szavak összecsengése alapján való értelmezésének tág tere nyílt.

Amit a szemita népnevek elemzéséből különösképpen hangsúlyozhatunk, az, hogy a Régi Keletre beköltözött asszírok és zsidók a magyar kultúrából sok kincset kaptak s ennek feltárása új dolog a nemzetközi tudományban. Ha azonban meggondoljuk, hogy a különféle szemita népek kialakulása és első kulturális kibontakozása olyan környezetben zajlott le, amelyben az ő érkezésük idején már több mint háromezer év óta magyar kultúra állott és ahol mindenütt magyar nyelvű népekkel kerültek érintkezésbe, ez a jelenség nemcsak természetes és logikus, hanem szükségszerű is.

Kánaán és Szíria népei a szemiták előtt

Kánaán és Szíria a Földközi-tenger keleti partjától az Eufrátesz folyó nagy kanyarjáig terjedő földet foglalta magában, a régi nevén úgynevezett Maúri-Tát (3. sz. térkép). E terület kánaáni része felölelte a belőle később kivált Föníciát és Palesztinát, Szíria viszont időnkint ellenőrzése alatt tartotta az Eufrátesz kanyarulatában elhelyezkedő, Habúrig terjedő ún. Úrhona területet. Szíria és Kánaán népességéből jött létre a kisázsiai Halis- fennsíkra támaszkodó későbbi Hétország, a Héti-Ta. Tehát egyrészt a Maúri-Ta (Kánaán és Szíria), másrészt a Héti-Ta (Kisázsia) és az Égi-Ta (Egyiptom) alkotta együttesen a Régi Kelet nyugati felét. A Habúr folyótól keletre eső részek viszont, egészen a Tigrisen túl emelkedő hegysorig, a Bori-Ta nevet viselték, más néven Eufráteszi (Bori) Föld vagy Mezőföld (Mezopotámia), amely déli nyúlványával, Szumerrel együtt alkotta a Régi Kelet keleti felét. Az említett régi magyar földrajzi neveket a későbbiek megértése végett

jó emlékezetben tartani. A két ősi föld - Maúri-Ta és Bori-Ta - közül a nyugati volt a népesebb; gazdagabb és politikailag tevékenyebb, amely éppen ezért bizonyos felelősséget vállalt a keleti részek védelmében. A szemita népekkel való első érintkezések főleg az Eufráteszi Földön (Mezopotámiában) zajlottak le; nyugatra a szemiták később jutottak el.

A szakirodalomban a Régi Kelet őslakosságának népi személyazonossága a már több mint fél század óta tartó komoly erőfeszítések ellenére sem egészen világos. Az a régi nézet ugyanis, hogy a szóban forgó tájon kezdettől fogva szemiták laktak, sok helyen még ma is olvasható. Dél Mezopotámia és Egyiptom ősi lakosságának nem-szemita jellege ugyan ma már tisztázódott, de a Maúri Föld etnikai felépítése tekintetében még bizonytalanságban vagyunk. Az ott lakott ősi népességben többen a turki faj képviselőit szeretik látni, mások meg azt hiszik, hogy a népesség félig-meddig már kezdettől fogva szemita (proto-szemita) lehetett. Ezt abból gondolják, hogy a szemiták ezt a tájat később elözönlötték, az őslakosságot elpusztították, elűzték, illetőleg maradékát magukba olvasztották és Szíriából, Kánaánból szemita vezetésű országokat alkottak. Abból a körülményből azonban, hogy ezek az országok kálváriájuk végén szemitává lettek, még nem következik, hogy már eleve is azok lettek volna. Mielőtt tehát a szemita és árja fegyveres küzdelem előadásába kezdünk és felvázoljuk, miként vesztették el őseink a Régi Kelet felett uralmukat, világosan meg kell állapítanunk, hogy tulajdonképpen kik is laktak Kánaánban és Szíriában a szemiták térfoglalása előtt.

1. Kánaán, Szíria és Hétország területén már a történeti idők kezdetétől fogva volt lakosság. Az első telepesek észak felől érkeztek, abból az embertartalékból, amelynek elemei a Kaukázusban, a Tigris felső vidékén és észak-Egyiptomban is megjelentek, s amelyet fajilag árjának, magyarul úr-fajta népnek nevezünk. A táj sűrűbb benépesítésére azonban csak Kr. e. 2000 táján került sor, amikor oda dél felől, a Vörös-tengeren át egy újabb néphullám érkezett. Ezt a főleg hajókon érkező bőséges népességet "Maúri" néven emlegetik a források s ők lettek a táj névadói. A szakemberek megállapították róluk, hogy ők is az úr-népek (árják) családjába tartoznak, de vallásilag s kulturális tekintetben külön csoportot alkottak.

Hol lehetett e nyugatra jött és maúri néven felbukkant nép

kiindulópontja, őshazája? Saját hagyományaik szerint a közelebbről nem ismert Punt nevű országban, amely valahol Délkelet-Afrika tengerparti sávjában állott. De ide Puntba is máshonnan érkeztek, minden valószínűség szerint az indiai kontinensről, még a történeti feljegyzéseket megelőző időkben. Az indiai őshaza azért látszik valószínűnek, mert ott a Maúri név mindazokban a változatokban megtalálható, amelyekben nyugaton szerepel. A hinduk ősi eposza, a Védák szerint pl. "maúrik" őrizték az Indus kútját, vagyis ők laktak e folyó forrásvidékén, a Kr. e. III. évezred közepétől kezdve (181m 1, 8), az Indus-völgyi birodalom virágzása idején. Az indiai maúrik helyben maradt része tekintélyes lehetett és sokáig megőrizte népi és politikai öntudatát. Nagy Sándor idejében is egy maúri ember volt az, aki a hódító görögök igáját lerázta és a bennszülött népe szabadságát helyreállította. Ő lett az India nagy részét uralma alatt tartó Maúri-dinasztia (Kr. e. 826-Kr. e. 184) megalapítója. E dinasztia legünnepeltebb királya Asóka (Kr. e. 278-282) volt, akit a buddhista papok nagyon dicsőítettek, mert elhagyta az ősi Brahman-hitet és népével együtt áttért a Buddha-vallásra. Az indiai maúri királyok is a vonalas vagy rovásírást használták és kilétüket úgy örökítették meg, hogy szerte az országban magas emlékoszlopokat állítottak és azok tetejére helyezték népi szimbólumukat, a kilétüket hirdető oroszlánt (Maguru).

Ismerünk egy további maúri néprészt is, amely az indiai őshazából délkelet felé vándorolva, egy messze eső földön talált magának otthont: az ausztráliai kontinens délkeleti oldalán lévő Újzélandban. Ezt az újzélandi, árja fajhoz tartozó, európai arcvonású népet helybeli változattal "Maori" népnek nevezik (arcképeiket és mértani jellegű háziszőtteseiket (Id. 177m és 234m). Származásukra különféle nézetek vannak forgalomban. A legvalószínűbbnek azt tartják, hogy őseik a Bengáli-öbölben szálltak hajókra mint megelőzőleg a kusok, és ők is Szumatra, Jáva és Borneó szigeteit érintve érkeztek meg végleges hazájukba.

A maúri népek indiai őshazájukból a Kr. e. évezredekben még egy harmadik messze eső területen is megjelentek: Ázsia távoli keletén. Egykori ottlétükre utalnak az ő nevüket viselő földrajzi nevek, mint pl. a hatalmas Amúr (A móri) folyó, valamint a Japán-szigetek számos helyneve (238m 143; 226m 79-104). Népi maradványaikat egyes helyeken ma is megtaláljuk, mint éppen Japánban, ahol egy 15,000

lelket számláló töredékük él. Ezek Ainu (Ajnu) néven ismeretesek, amiben talán a Hold istennő (A jó nő) nevét kell látnunk. Japán kutatások szerint az ajnuk Nagy-Ázsia belsejéből erednek, ahonnan a mongolok űzték el őseiket Kr. e. 2000 és Kr. e. 1000 között, a Gobi-sivatag terjeszkedése idejében. Valamikor ők népesítették be Japán egész területét és az első japán bevándorlók (Yamodo népe) a szigetország őslakóit nem számbeli erejükkel hódították meg és szorították ki helyeikről, hanem fölényesebb, fémek használatán alapuló kultúrájukkal. Az ajnuk fehér fajú, árja nép s ahol a japánok bensőségesebben keveredtek velük, ott azok testszíne ma is világosabb, mint egyebütt. Japán régi árja lakosságával kapcsolatban az is meglepi a magyar kutatót, hogy ahol a régészek a kőkori kultúra emlékeit találják - az ajnuk kőkori kultúrával éltek a japánok bejövetele előtt - a lelőhelyek nevében gyakran magyar értelmű települési szókincs található. Tokió hátterében például a kőkori lelőhelyek nagy része az egykori MATOARA (Magyar) tengerág mentén helyezkednek el s nevükben nemcsak az Úr, Múr, Musír szavainkat találjuk meg, hanem a Kő, Hon, Mat, Kis, Nem, (As, Hab és más szavainkat is. Japán szomszédságában is sok az Úr- ral összetett helynév, legismertebbek Mandzsúria, Korea és a Kurili-szigetek tagjainak neve.

A maorik magyarral való egyezéseiről Uxbond is sokat beszél. Mindebből úgy látszik, hogy a maúri nép az ókor egyik népe volt, az árják külön ágazata, amely ázsiai őshazájából nyugatra, délkeletre és keletre egyformán népes nagy rajokat bocsátott ki. E rajok közös vonása
embertani egyezés, az azonos típusú rovásírás és a mértani jellegű művészet továbbá a hajózás kiváló ismerete és - a legfontosabb közös vonás - a magyar nyelv valamely ősi formájának használata, amit a nyugati ágban az alábbiak során közelebbről is megvizsgálunk.

2. A nyugatra ment maúri néprészek egyike sem tudott olyan erősen központosított, tartós és hatalmas államot alkotni, mint aminő volt Egyiptom, vagy az Indus-völgyi Szín- Birodalom. Az ő társadalmi-politikai szervezetük mindvégig federatív felépítésű maradt, többé-kevésbé függetlenül élő törzsi vagy városállamok kapcsolata. Kánaánban például hét nemzetség összefogásából született meg az állam s a Hetita Birodalom Héti-Ta neve is azt jelzi, hogy ott is hét különálló egység kapcsolódott össze. Szíria szintén a városállamok és törzsi kerületek sokaságából tevődött össze s ezt a mozaik-országot az

egyiptomiak találóan nevezték 'Ezer árja székének' (Okmánytár 64; 193m V 141) A központi hatalom gyengeségét a lakóterület széttöredezett földrajzi felépítésével szokták magyarázni, amely apró medencék és völgykatlanok sokaságából áll, nagyobb kiterjedésű, központi fekvésű magtáj nélkül, minek következtében a törzsek betelepedésekor kialakult megosztottsága megmerevedett. A nyugati maúri népesség közös politikai keretbe való összefogására egyik városállam ereje sem volt elegendő és így ezt a feladatot, valahányszor csak megoldódott, mindig egy kívülálló nagyhatalom végezte el: Egyiptom, Asszíria, Perzsia vagy Róma, s éppen ebben rejlik a népesség tragédiája. A maúrik, értve a kánaániakat, szíriaiakat és a hetitákat, a mai magyar nép őstörténetében olyan fontos helyet foglalnak el, hogy személyazonosságukat több oldalról és közelebbről is tisztáznunk kell. Megnézzük tehát az ő nép- és törzsneveiket, isten- és királyneveiket, fontosabb városaik nevét és bemutatjuk néhány közhasználatú szavukat is. Ezen a módon a maúri nyelvet beszélő társadalom különböző rétegeiről is fogalmat alkothatunk magunknak.

A maúri nyelv egyik legfontosabb emléke maga a népet megnevező Maúri szó. Ennek összetevő elemei, MA-UR-I, ismert egytagú magyar szavak: a termőföld, honjelentésű MA és az embert jelentő UR. A finnugor nyelvek ma is használják mind a két szót, úgyhogy e két elem kombinációja már megmondja, hogy "Maúr" annyi mint a föld ura, vagyis fejedelem, király. A szó i- képzővel bővítve a király alattvalóját, a honi embert jelenti. A név hieroglifikus lejegyzését (Okmánytár 65 a 3, 4, és 5. jel; 193m V 163) egy bagoly rajzával kezdték (M), amelynek testébe egy adásra tartott kezet (A) illesztettek be s utána tették az ovális alakú UR-jelet, egy kis merőleges vonal (I) kíséretében, M.A-UR-I. Ebben a példában a Mauri- részleg előtt két jel áll: az egyik az E-hangot írja, a másik viszont, amely szájához emelt kezű embert ábrázol, az "eszik" fogalom jelzése, a kettő együtt az 'északi' szót írja. Befejezi a jeleket az "idegen ország" ideogramja, együtt tehát 'Északi maúrik (országa)'. Ez a feljegyzés II. Ramás egyiptomi király (Kr. e. 1198-1166) Medinetben épített templomerődjén, az északi tornyon látható, ahol a király szíriai, kánaáni és hetita embereket ábrázoltatott.

Fontos észrevétel az is, hogy a ma-úr-i elemekből felépített népnév minden további nélkül cserélődik a Mak-ar-i, Mat-ár-i, Mah-ár-i stb. formával, amelyben a Ma-részleg többes számban szerepel. Egyébként éppen az imént tárgyalt példában a Maúri részleget M.AD-

AR-I, M.AT-AR-I alakban is olvashatjuk, hiszen az adást jelző kar szótagértéke éppen az AD (AT). A két név között tehát e dialektusbeli eltérésen kívül más különbség nem észlelhető, ezért a Maúri nevet a Magyari (Magyar) változatának tekinthetjük. Így látták a helyzetet a nem-magyar szakértők is, akik egy alkalommal arról vitatkoztak, hogy tulajdonképpen hány helyen is élt az ókorban nagyobb Masar nevű néptömb. Irataikból kiderül, hogy három ilyen helyet találtak: a Nílus völgyét Egyiptommal, azután Kánaán és Szíria területét (vagyis a Maúri Földet) és Boldog Arábiát (193m VI római 10), vagyis ők is egy kalap alá vették a maúrikat a magarikkal. A Maúri névben az egymás mellé került két magánhangzó idővel egybeolvadt és létrehozta a név Mári és Móri változatát. Az előbbit az Eufrátesi Földre vándorolt maúrik használták, akik a Mári királyságot alkották meg és nevezték el magukról, az utóbbi formát azok, akik Észak-Afrikába vándoroltak.

Jól ismerjük a szíriai-kánaáni lakosság termékenységi isteneinek nevét is, amelyek bőséges hieroglifikus feljegyzésben maradtak ránk (192m 276-290). Köztük szerepel BES, ASTORAT, BAAL és a 'Kendős Ara', de ezeket a neveket nem firtatjuk, csak azt j egyezzük meg róluk, hogy ez istenek tisztelete nagy szabadossággal járt együtt s a velük kapcsolatos kifejezésekből a magyar nyelv (illetve: maúri nyelv) szexuális szókincse meglehetős terjedelmesen összeállítható. Nem térünk ki a Maúri Földön gyakorolt égi vallás névanyagára sem, mert azt már más alkalommal elemeztük, csak éppen utalunk arra, hogy abban is szerepel a Napisten Nap, Úr és Szemes neve, a Hold istennő Szín neve és az esthajnal csillag Estúr (Istár) neve, amelyeket a nem-magyar tudósok átírásában is értünk, Napu, Ra, Shamash, Sin, Ashtar.

A Hetita Birodalom királyai közül három viselte a Maúr-nevet 'Maúr 'Ősúr' alakban, akik Kr. e. 1620-1590, 1334-1306, illetőleg 1282-1275 között uralkodtak. A nem-magyar tudósok a legtöbb hetita királynevet azonban sok bizonytalansággal olvassák, úgyhogy eredményeiket nem mindig tudjuk felhasználni céljainkra. Torzításukat az általuk Mu-Wa-Ta-Li alakban átírt királynévvel érzékeltetjük, amelynek írásjeleit szótagosan oldották fel. Abban a korban azonban, amelyből ez a név is ered (Kr. e. 1330), az írnokok a személyneveket igyekeztek betűsen írni, mint a M-A-UR-I esetében is láttuk. A nevek olvasását tehát először "betűsen" kell megpróbálni. Ha így olvassuk a nevet és az L helyett ikerhangját vesszük, a név azonnal ismerőssé válik: M-U-T-AR azaz Magyar király. Ugyanebből az időből ismerünk egy előkelő urat,

akinek a neve 'Szapáry úr' volt (Okmánytár 66; 193m V 26, 51) . Ezt a nevet a magyarul nem tudó Sir Budge is elég magyarosan teszi át ábécére: "Seper urű" alakban. Szapáry fia és utóda a M-A-UR~-I U-eS-E-ER, 'Maúri vezér' címet viselte (Okmánytár 67; 193m V 28).

A maúri nyelvben a magyarul jól érthető helynevek száma is meglepően nagy. A nagyobb területek - országok és tartományok - nevét úgy képezték, hogy a népnévhez egyszerűen hozzákapcsolták a "föld, ország, lakóhely" értelmű Kő, Ta, Tanya (KO, TA, TANIA) értelemhatározót. Így jött létre a 'Maúri-Ki', 'Maúri-Kő' (Marokkó), 'Maúri-Ta' és 'Maúri-Tanya' (Mauritania) név. Utóbbi nevet akkoriban még az észak-afrikai tengerparti sáv megjelölésére használták és nem a mai Mauretániára (bár az is maúri alapítású ország, csak éppen későbbi időből), Ugyanezek a földrajzi nevek névelős alakban is forgalomban voltak. Beszéltek 'A móri Ta'- ról (amit a tudósok egybeírva használnak Amorita alakban) és 'A múri Ki'- ről (11)

8) A mai Szemita-nevet a Göttingában tanító August-Ludwig Schlözer német professzor hozta forgalomba 1781-ben, hogy ezen a módon közös névvel nevezhesse meg a bibliai Shem ősatyától eredő Assúri, Héber, Arámi és más névrészek nyelvi rokonságát.

A névhasználat körül élénk vita folyt. olv. 220m 124 sk; 204m 143 sk: 215m 118 sk és 262m 84. Mi ebben a munkában a szemita nevet történeti értelmében használjuk, homokföldön élő nomádok megjelölésére.

9) Figyelemre méltó dolog, hogy a zsidó szakemberek. akik magyarul nem tudnak és népnevüket ebből a nyelvből nem tudják más beméréssel mégis sejtik, hogy a Suti néven szereplő ókori nomádok azonosak a zsidókkal, 218m 38.

10) Both clans and tribes (a zsidóknál) and Hebrew were designated by names of some ancestor from whom they clalmed to be descended . . . such as Gad. "good fortune" or the totems of the hyena and the dog, in Arabic and Hebrew "Simeon" and "Caleb".Gad. Simeon and Caleb were severaily the ancestors of the families who renged themselves under their respective names. 129m VI 254. - Az Arab név az Eb-Er elemek fordított sorrendben való összerakása: Úr-Eb Ők is egy állatot tekintettek nemzetségi szimbólumuknak és népősüknek s azt

egyszerűen ALLAT. 'ÁLLAT' néven nevezték. 220m 352. Az európai Magyarországon az ismert legrégibb zsidó családnév talán nem ok nélkül volt Farkas (173m 549), olyan állat amely a turki népek totemjel közé tartozott.

11. A Maúri-nevet vizsgáló nem-magyar tudósok is észrevették, hogy ezt a nevet az, anyaországból elvándorolt csoportok másutt is alkalmazták s az szerepel nemcsak Marokkó nevében, hanem a franciarországi Morbihan és az Angliai Morland (182m 216 sk.) Ehhez hozzátehetjük, hogy Cézár idejében az egész Breton félsziget (Bretagne) neve is Armorica (Móri kő) volt.

A városkirályságok sorában első helyei az akkoriban nagyon híres Karkemist említjük, amely a kisázsiai Hetita Birodalom összeomlása (Kr. e. kb. 1190) után a szíriai hetita konföderáció vezető állama lett egészen a Kr. e. 8. században bekövetkezett bukásáig. Ez a város - Karkemis - a híres szíriai háromszög csúcspontjában, az Eufrátesz folyó jobb partján állt s a Napisten védnöksége alá tartozott. Nevét egyiptomi írásjelekkel így írták: K-A-R-I-K-A M-A-A-S-A, 'Karika mása', azaz a Napisten (Karika, Kerek úr) képmása, (király) székhelye (Okmánytár 68; 193m IV 47).12 A másik legfontosabb maúri királyság Damaszkus volt, melynek írásjeleit a nem-magyar szakértők DAMME SHEQ és DIMA SHQA alakban olvassák (220m 227) és megmondják, hogy a Hold istennő védnöksége alatt állt. Az ő útmutatásuk alapján a nevet mi így olvassuk: 'Dáma széke' (város). Tudjuk ugyanis, hogy a Holdat - Hold, Szín, Nő és Barát nevén kívül - Jó Nőnek és Dámának is nevezték és ennek megfelelően széken ülő dámaként szokták ábrázolni. (13)

E szíriai Dámaszék város királya egy alkalommal PUTAKHI azaz 'Pataki' nevű úr volt, az ő lányát vette feleségül a hetita király fia Kr. e. kb. 1279-ben (87m 367 sk). Szíria harmadik fontos városkirálysága a számunkra felettébb beszédes ÁRPAD, 'Árpád' nevet viselte, azonos nevű fővárossal. Az Eufrátesz nagy kanyarulatának külső oldalán állt és nevét a nem-magyar tudósok is Árpád alakban használják, mindössze a mi mai helyesírásunkban megkívánt két ékezetet nem teszik ki. Árpád királysága azért volt jelentős, mert az Eufrátesz legfontosabb nyugati átkelőhelyét őrizte. Uralkodója egy ízben a MATI-ILU nevet viselte, amelyet az R/L ikerhangok alapján MATI-IRUnak, azaz 'Magyarnak' olvashatunk. Szíriai városállam volt Haláp (ma: Aleppo),

amelynek egyik kerületét jelenleg is 'Mazar' kerületnek nevezik. A Haláp név egyébként az európai Magyarországon a Balaton nyugati oldalán duplikálódik. Kánaán területén további magyar értelmű név a Kishont folyó és a Tanách (Tanács) város neve, úgyszintén a Jordán MATGARI völgye és az Orontes partján álló Kadesh (Kádas), amely szintén egy MEGARA nevű völgyben állt. Fönícia Magyarországon duplikálódó Arad és más neveit egyéb alkalommal már említettük.

A Maúri Föld falvainak és tanyáinak neve közül többet feljegyeztek az egyiptomiak, amikor jegyzékbe vették a hetita király híveit. Az egyik jegyzéken ilyen helyneveket olvasunk: Mező-szék, Róna-szék, északi rónák széke, Birka-szék, Sáros-szék, Kicsi lótanya szék, Róka törzsek és Téli tanyák. E nevek hieroglifái hozzáférhetők (193m V 28, 51 sk), elég könnyen olvashatók és bennük sok közhasználatú magyar szót találhatunk. Egy-két hetita közszót a nem-magyar tudósok átírásában is megértünk, mert jelentésüket is közlik. Ilyen a hetita Qa-As-SU, melynek jelentése az angolok vizsgálata szerint Kéz (hand); ugyanez a szó mai grafikánkkal 'Kacsó' vagy 'Kéz'. A hetita törni-zúzni (to break) jelentésű Tu-Wa-aR-Ni-iZ-Zi alakban átírt szó helyesen bizonyára T-Ö-R-NI Zú-Z(n)i lenne (201m 95). Az ablakkal ellátott kilátásos épületet (windowed building) a hetiták KHILAANI, 'Kilátni' névvel illették. (14)

A maúri országok és gyarmataik népi kilétére és nyelvére élesen rávilágít az a feltűnő mozzanat is, hogy azokban mindenütt a vonalas vagy rovásírást használták okmányok készítésére és szövegeiket magyar nyelven írták, amint ezt megelőző kötetünkben több példával igazoltuk. Az akkor elmondottakhoz most pótlólag megjegyezzük, hogy nemcsak Kánaánban, Szíriában, Hátországban és Boldog Arábiában találtak rovásjelekkel irt feljegyzéseket, hanem az észak-afrikai maúri gyarmaton, Karthágóban is, ahol azok leggyakrabban az úgynevezett Tanít- emlékeken láthatók (minta: 235m 4a). Végül hozzátehetjük azt az igen fontos mozzanatot, hogy a maúri területeken mindenütt megtaláljuk a magyar népek két ősi szimbólumát: az oroszlánt és a madarat.
A felsorolt bizonyítékok: a magyar értelmű maúri nép, isten- és királynevek, helynevek, közszavak, az írás és a népi szimbólumok egyöntetűen bámulatos világossággal igazolják azt a főbenjáró megállapítást hogy a Földközi-tenger keleti partvidékén a szemita birtokbavétel előtt mindenütt magyar nyelvű lakosság élt.

3. Vajon a mi eredményünkkel hogyan egyeztethető össze a nem-magyar tudósok hasonló természetű megállapítása? Ezek a tudósok a régi maúrik kilétére ma élő leszármazóik: az afrikai mórok és az újzélandi maorik vizsgálatából következtettek. Kirostálták azok nyelvéből az időközben hozzákeveredett idegen elemeket és a maradékot elég jelentősnek találták, hogy abból bizonyos általános következtetéseket vonjanak le. Ezzel a módszerrel az afrikai mórok (idegeneknek: berberek) nyelvéről a francia tudósok megállapították, hogy az nem a szemita nyelvek családjába tartozik. Ellenkezőleg, a szemita előtt használt régibb nyelvekkel mutat szerkezeti és szótári egyezéseket. E régi nyelvek között említik a kus a nyelveket, az ókori Egyiptom nyelvét, az ógörögöt, valamint a kaukázusi ragozott nyelveket (19m 21 sk), jellegzetes módon éppen azokat a nyelveket, amelyek magyarral való rokonságát régóta gyanítják. Egy másik francia tudós a maúri nyelv hetita ágát vette vizsgálat alá és megállapította, hogy az a Tarim- medencében a jelen időszámítás 7. századáig beszélt tokbári nyelvvel mutat rokonságot (40m 23), azzal az árja nyelvvel, amely ott a turkizálás előtt volt használatban. A nem-magyar tudósok által tett helyénvaló megállapítások tehát nemcsak nincsenek ellentétben a mi megállapításainkkal, hanem azokat támogatják és kiegészítik. De a magyarul tudó F. A. Uxbond (Hevesy Vilmos, 177m) ennél természetesen tovább mehetett és az újzélandi maori nyelvről megállapította, hogy az az európai magyar nyelvvel nagyfokú rokonságot mutat szókincs és szerkezet tekintetében egyaránt, azonfelül kulturális vonatkozásban is.

Körültekintő vizsgálatunk és bőséges dokumentációnk ellenére mégsem állítjuk, hogy a Maúri Földön - Kánaánban, Szíriában, Hátországban és kapcsolt részein - a Kr. e. II. évezredben kizárólag csak magyar beszéd divatozott volna. Ilyen általánosításra a jelenleg átvizsgált forrásanyag még nem jogosít fel és visszatart bennünket az is, hogy egyes hitelképes tudósok szavai szerint a Hetita Birodalom fővárosában, Hattusában, egy másik, sőt talán még egy harmadik nyelv is használatos volt. Meglehet. De hogy a főnyelv, a fejedelmek, papok, kiskirályok, a nagy városok lakossága és a vidéken a legtöbb törzs nyelve a Kr. e. 15.-13, században még mindenféle magyar volt és azok magyar nyelvű írásokat hagytak hátra, e tekintetben nem lehet kétségünk.

Megállapításunkból két lényeges dolgot most már előre tudunk:

egyrészt azt, hogy a bejövő szemita emberi kötelékek milyen nyelvi és kulturális hatás alá kerültek; másrészt azt, hogy milyen nyelven beszélő néprészeket szorított át a szemita invázió a Régi Keletről az Égei szigetvilágba, a Balkán-félszigetre és onnan a Duna-medencébe. Ez a Duna- medencébe déli irányból beérkező, lényegében bronzkori kultúrájú népesség a szerzője az ottani első magas kultúrának, az ő néphullámaik megelőzték a keleti irányból érkező, Kaspi- Oxus térségéből kiinduló későbbi turáni néphullámokat.

Az őslakosság erőfeszítései a szemita beözönlés megakadályozására
A Régi Keleten élt magyar népek politikai gondolkodását a Kr. e. II. évezredben a keleti veszély tudata uralta. Ez a veszély nemcsak az egyiptomi fáraókat ösztönözte fontos sakkhúzásokra, hanem a magyarok Kánaán- Szíria területén élt ágazatát is, amely elsősorban volt érdekelve abban, hogy a Tigris és az Eufrátesz közén észlelhető beözönlés az attól nyugatra eső területeket el ne öntse. Céljukat úgy akarták elérni, hogy a szemiták bevándorlását a Tigris vonalánál feltartóztatják. A helyzet ugyanis a Régi Kelet keleti felében már az volt, hogy ott az eredeti magyar népesség a kus és szemita bevándorlások következtében kisebbségbe szorult és képtelen volt arra, hogy megtartsa kezében a politikai főhatalmat. Így az egész Mezopotámia egyetlen nagy nyitott kapuvá változott, amelyen át az Ázsiából és Indiából kiszoruló különféle sötétes arcú népelemek akadálytalanul behatolhattak a mesés jólét hírében álló magyar országokba. Hogy tehát ezt a nyitott kaput bezárják, a nyugati magyar népek katonai vállalkozásokba kezdtek és az egyiptomi példát követve a veszedelem színhelyére siettek. Ebben az értelemben kerekedett fel a szíriai Haláp környékéről az a katonai különítmény, amely elfoglalta az Eufrátesz jobb partján lévő Mári várat és a Tigris jobb partján lévő Assúrt és e két vár által alkotott tengely körül Kr. e. 1860 táján életre hívta az I. Assúri Birodalmat. Egy másik nyugati magyar különítmény a Jordán vize mellől indult el és a nagy stratégiai jelentőségű Babilont vette birtokba, amit aztán kikerekített és létrehozta Kr. e. kb. 1830-ban az I. Babiloni Birodalmat. Ilyen módon a nyugati maúrik (magyarok) az egész keleti arcvonalon kézbe vették a politikai és katonai ellenőrzést és sikerült nekik a szemita és kus mozgalmakat egy időre befagyasztani.

A két új birodalom alapításának és dinasztiájának maúri eredete ma már tisztázott dolog és az is megállapított tény, hogy az I. Babiloni

Birodalom legjelesebb királya, Kha-múr-ab-i (Kr. e. kb. 1728-1686) szintén a maúri nép fia volt. Ennek alapján nevében népi származását (Múr, Mór, Maúr), és papi mivoltát (Hab, Ab) láthatjuk megörökítve, az s-képzővel és mezopotámiai módra előretett "ország" (Kha, Kő) értelemhatározóval, úgyhogy a név jelentése mai szavainkkal kifejezve "A maúri pap országa". Ez a papkirály egyik ránk maradt feliratában uralkodói hivatását abban jelöli meg, hogy a gonoszokat (sivatagi nomádokat) elűzze országából, a gyengéket (árjákat) megvédje az erőszakoskodásoktól és világosságot derítsen a 'fekete fejűek' (kusok) felett, miként a Napisten is teszi a Földön (233m 23 és 148m 29). Főgondja tehát az őslakosság békéje és biztonságának fenntartása volt. Ennek érdekében épített országának északi részében egy összefüggő várvonalat és terhelte súlyos adókkal a nyugtalankodó nomád törzseket. Egészen téves tehát Babilon maúri uralkodójának és kíséretének azt a szerepet tulajdonítani, mintha ők az országban egészen idegenek lettek volna és a dél- mezopotámiai magyar dialektust beszélő szumír népet kiforgatták volna nyelvéből. Ellenkezőleg, ők éppen a magyar népesség védelmére érkeztek, könnyen és szívesen alkalmazkodtak a helybeliekhez, akik kultúráját mindenestül átvették. (15)

Mi több, éppen a nyugati maurik uralmának idejére esik a legélénkebb mezopotámiai irodalmi tevékenység (109m 29). Khamúrabi király leghíresebb emléke az a sztéla, amelyre törvényeinek szövegét vésték. E kő felső részén egy kép látható, amely a Napistent széken ülve ábrázolja, előtte áll földi képmása, Khamúrabi (a kép jó reprodukcióját adja 109m 32.) A figurák mozdulataikkal közlik üzenetüket. Khamúrabi jobb karját (KARA) a könyökben mintegy 45 fokra behajlítja, úgyhogy az feltűnően "áll" (ÁL). Ez a mozdulat tehát az ő minőségét jelzi: KARA-ÁL, 'király'. A Napisten viszont jobb kezével a király felé nyújt egy karikát (UR), amelynek maga felé eső kerületéhez egy egyenes rövid pálcika (A) van illesztve, s a karikát és pálcikát fogja át az isten kezével (KETE). Azt mondja tehát az isten, hogy Khamúrabi ezentúl UR-A-KETE, 'Uralkodó'. Eszerint a kép a királyavatás (investitura) jelenetét ábrázolja.

Assúrban és Móriban a Kr. e. 19. század közepétől kezdve a maúri csapatok alkották az őrséget és a lakosság tekintélyes része is ugyanilyen nemzetiségű lehetett. Móri városkirályság nevében ugyanis a Maúri név örökítődött meg s ugyanott a csapatok

fővezérének címe "a maúri nagyja" volt. Assúrban az őslakók az égi isteneket tisztelték SIMEGI (Szem ági, rendes sorrendben 'Égi Szem', NABU-RA (Napúr), illetőleg HUD-ENA (Hold Anya) néven. Hatalmas templomuk neve EKH-UR-SAG és KUKKURA volt, mai grafikánkkal 'Ég Úr Széke' és 'Kerek Úr (háza)'. Az égi istenekkel párhuzamosan tisztelték a kánaáni-szíriai termékenységi isteneket is, elsősorban az ősi istenpárt Bált és női társát ANUt (A Nő). A város helytartói ilyen címeket használtak: IG-UR-KAP-KAPU, magyar grafikával Ég-'Úr-Kép Képe, vagyis a király (Égúrkép) helyettese (képe) és SAMSI-RA-MAN, Szemes Úr Méne, azaz a Napisten papja, a nép szimbóluma pedig a mindenütt látható oroszlán volt. Ez az Assúrra, Mórira és Babilonra támaszkodó védelmi vonal körülbelül kétszáz évig megfelelt céljának.

Bizonyára a Mezopotámiában kiépített védővonal déli folytatásának szánták a maúrik az Arábi-félsziget délkeleti oldalán szervezett hatalmas városkirályságokat is - Yemen, Hadramat, Saba (fővárosa Márib, benne a Maúri névvel) és Mén királyságot - amelyek lakossága a maúri népességből keletkezett. E gazdaggá lett városállamok (együtt: Boldog Arábia) saját népfeleslegükből hozták létre Eritreában az Axumi Királyságot (Axum: Égi Szem, azaz Napisten), amelynek területéről előkerült magyar okmányokat megelőző kötetünkben ismertettük. Ezek az országok főleg fűszer- és tömjénkereskedelemmel foglalkoztak és öntözéses mezőgazdálkodást űztek. Faji és népi sajátságaikat a Kr. e. 10. századig meg tudták őrizni. (16)

A magyar népek keleti védőgátja Kr. e. 1660-1600 között kezdett meggyengülni, jobban mondva arra az időre a reá nehezedő nyomás olyannyira megnőtt, hogy annak már nem tudott többé sikeresen ellenállni. A szemiták először a két birodalom - Asszíria és Babilonja - egymással érintkező határvidékén törtek át, azután elfoglalták Assúr várát is, az Indus-völgyéből kiszorult kusok pedig fokozatosan benyomultak Babilóniába és annak lettek urai. A keleti védőgát átszakadása és a vele kapcsolatos politikai események lélektani hatása az egész magyar őshaza területén óriási volt. A régi rend őrei, a maúrik és az ő szolgálatukban álló kus törzsek hanyatt-homlok menekültek nyugat felé, roppant félve a hatalomra került szemitáktól, akikről ezentúl mint assúri népről emlékeznek meg. A szakemberek úgy vélik, hogy e nyugat felé menekülő népáradatba szemita kötelékek is belesodródtak és belőlük alakult volna ki az egyiptomi Koshonban

(Goshen) elhelyezett József- féle zsidó kolónia. Ezekben a zavaros időkben a mezopotámiai költők a régi jó magyar világot siratták, amikor még nem járt közöttük kígyó, skorpió, farkas meg vadkutya, amely alatt természetesen azok az idegen népek értendők, amelyeknek ezek voltak népi szimbólumai: zsidók, asszírok, turkok és kusok.

A keleti védőgát összeomlása és a szemiták hatalomra jutása jelentős változást okozott a nyugati magyar népek politikájában. Feladták a Mezopotámia területén elképzelt zárógát gondolatát, hiszen annak visszaállítására a megváltozott viszonyok között már gondolni sem lehetett. Helyette egy hátrább eső stratégiai bázist kerestek, amelyet a kisázsiai Halys (ma: Kizil Irmak) folyó kanyarjában találták meg, az ott emelkedő magas fennsíkon. Ezt a kiszemelt helyet a Szíriában lakó hét törzs katonai különítménye egy éjszaka folyamán rohammal elfoglalta és birtokba vette. A szervezkedés sikerrel járt és I. Maúr-ősúr király (Kr. e. 1629-1590) idejében szerencsésen be is fejeződött. Az új hatalom, a hét úr országa - Héti Ta - gyorsan növekedett, magába olvasztotta vagy szoros szövetséggel magához láncolta a szíriai városkirályságokat: Karkemist, Damaszkuszt, Árpádot, Halápot és határait előretolta az Eufráteszen túl, a Habúr folyó vonaláig. Ettől kezdve ez a Habúr folyó jelentette azt a határt, ahol a veszélyes inváziót megállítani remélték és próbálták. A Hetita Birodalom gyors kibontakozása és délkeleti irányban való kiterjeszkedése szükségessé tette, hogy a Kánaánban és Szíriában érdekelt másik magyar nagyhatalommal, Egyiptommal rendezze viszonyát és kölcsönösen szabályozzák a keleti veszély elhárítására irányuló együttműködésüket.

E gondolat eredményeként született meg Egyiptom és Hétország között Kr. e. 1279-ben az a nagy szövetség, amelynek értelmében a szerződő felek egymásnak. békét és barátságot fogadtak és kölcsönös katonai segítséget ígértek arra az esetre, ha valamelyiküket "egy harmadik hatalom" megtámadná, ami alatt az akkori viszonyok között csakis a szemitává lett Asszíriát érthették. Ezt a szövetséget Kr. e. 1264-ben a két dinasztia házassággal is megerősítette: II. Ramás egyiptomi király feleségül vette a hetita ősúr, III. Hattusúr csinos leányát, akinek hivatalos egyiptomi címe 'Ra nővére', vagyis a király felesége lett (ld. képét Okmánytár 69; a címet Budge prof. így olvassa: Ra Neferu, 193m V 53, 55) .

Az őshazai magyar népek e hátravont biztonsági pillére, a Hetita Birodalom Kr. e. 1190-ben eddig még világosan ki nem derített ok miatt váratlanul összeomlott. A birodalom fővárosát hatalmas tüzek kíséretében
kelet felől olyan támadás érte, amelynek következtében a halisi platóról a lakosság elmenekült. Nyugat felé igyekeztek, az Égei-tenger szigeteire és a Balkánra, majd onnan az északra vezető folyosón át a Duna-medencébe. Ugyanakkor a birodalom szíriai és kánaáni függelékei visszavették függetlenségüket és Egyiptomra támaszkodva igyekeztek lábukon megállni. A Hetita Birodalom bukását hasonló pánik kísérte, mint megelőzőleg az I. Assúri és I. Babiloni Birodalom bukását és a tengerpart közelségében lakó maúrik nagy csoportokban igyekeztek az Égei- szigetvilágba áttelepedni. (17)

Amíg a hetiták, föniceiek és kánaániak tekintélyes része a Kr. e. 11.-8. század folyamán más tájakra tudott elköltözni, a tengerparttól messzebb eső szíriai népességnek ilyen kifutása nem volt. A szíriai városállamok a hetita magtáj bukása után Karnemis vezetése alatt egy laza konföderációba tömörültek s hol Egyiptomra, hol Urartúra támaszkodva próbáltak a növekvő szemita nyomásnak ellenállni. Ezek a városállamok azonban nem tudtak tartósan életben maradni s mintegy ötszáz évig tartó sikeres védelem után a Kr. e. 8. század közepén Asszíria seregei előtt rendre elbuktak. Lakosságuk menekülni tudó része az Eufrátesz nehezen járható felső völgyén át a Kaukázusba igyekezett s onnan tovább nyugatra; a helyben maradottak a Kr. e. 8.-6. század folyamán beolvadtak a szemitákba.

A szemiták Asszíriában hont foglalnak és a "világuralom" megszerzését tűzik ki céljukul

1.A szemiták által elhódított őshazai magyar területek közül a legfontosabb Asszíria volt. Ennek fővárosától, a Tigris jobb partján lévő Assúrtól délnyugatra terültek el azok a nagyobb homokpuszták, amelyeken jelentősebb létszámú nomád kötelékek gyülekezhettek össze különösebb feltűnés nélkül és elég erőt képviseltek a főhatalom átvételére. Pontosan azonban nem tudjuk, mikor került az asszúri vár és tartománya szemita uralom alá, mert a hatalomba jutás nem egy ütemben játszódik le, hanem fokozatosan. Előbb felszaporodott a

nomád bevándorlók létszáma; azután közülük mind többen és többen kerültek be a katonaságba, közigazgatásba és tisztikarba. Egy-két ízben talán már maga a várkapitány is szemita lehetett, de még mindig csak helytartói minőségben. A hatalom megszerzésére Kr. e. 1356-1328 között került sor, egy ASSURBALLI nevű kapitány idején, akinek a trónneve sikeres lázadásából keletkezett és értelme: 'A Só-úr Bál lett', vagyis a homokföld ura istenné, azaz szuverén úrrá, királlyá lett. Ez a merész kapitány minden bizonnyal szemita lehetett, mert magánlevelezésében Kis Satinak (Kis zsidónak) nevezi magát. E látványos fordulat ellenére mégis jó száz esztendőnek kellett eltelnie, mire újra hallunk független asszír király létezéséről. Tulajdonképpen az első szemita ember, aki ezt az országot határozottan kézbe tartotta és függetlenségét nyilvánvalóvá tette I. Salmaneser volt, Kr. 1265-1234 között.

Noha Assúrban a Kr. e. 13. században megtörtént a nomádok hatalomátvétele, ezzel nem járt azonnali lényeges néprajzi változás. A királyság népessége maradt, ami volt: az ország földművelésre alkalmas zónáiban ezután is magyar lakosság dolgozott és a városi polgárságban is jó ideig szerepet játszott, részt vett az ország közigazgatásában és kormányzásában sőt a politikai életben mint hatalmas ellenzéki párt érvényesítette befolyását, célkitűzése a Babilonnal való kapcsolatok felvétele maradt (18)

Egészen természetes tehát, ha a szemitizált Asszíriában egyelőre lépten- nyomon magyar elnevezéseket találunk. Az asszír királyok például belefoglalták trónnevükbe az Úr (Ar, Er), Ősúr (Eser), Bál (Pál) és a Mén (Man) neveket és magukat az általános régi-keleti felfogásnak megfelelően Istennek, élő istennek címezték. (19) A királyi címben alkalmazott istennevet, király tulajdonképpeni nevét követni szokta a Sarmati úr cím. Az asszir trónneveket csak eredeti írásjeleik átvizsgálása alapján volna lehetséges pontosabban értelmezni, mert a jelenleg forgalomban lévő átírások erősen torzítanak. Tiglathpileser neve például az írásjelek hiteles átírása szerint TU KULTI BAL ES-ARA, ami sokkal inkább lehetne 'Keleti Bál Ősúr' előtte az 'országa' (Ta) értelemhatározóval, mintsem az irodalomban használatos név. A magyar kultúrbefolyást mutatja, hogy az udvarban helytartó a TARTANI méltóságot viselte; a magasrangú végrehajtókat a király képeinek tekintették, akik ennek megfelelően a KIPI, 'Képe' címmel működtek (87m 466). Az őslakosság kultúrájának átvételét a nem-

magyar kutatók is kiemelik, akik szerint az asszír nyelv kifejlődése korábban sem volt más, mint a sumer-babiloni zsargona (160m 110): idegen ajakkal kiejtett, hanganyagában fokozatosan torzuló keleti magyar dialektus.

Azok a sivatagi életformájú szemita népek tehát, amelyek Assúrban eddig nem egészen tisztázott körülmények között és közelebbről meg nem határozott időben az uralmat átvették, tulajdonképpen beleültek a készbe, azokba a keretekbe, amelyeket a magyar nyelvű boráti és maúri népek alkottak meg (20)

12) A maúrik Európába vándorolt részei a Napisten tiszteletére ott is mindenfelé kerek alakú templomokat és tornyokat építettek. Ezeket a "kerek egyházakat" a keresztények utóbb elkobozták és saját imaházukként használták. A környező népesség azonban az épületet új szerepében is régi nevén nevezte 'Kereknek'. Így lett a germán és brit világban a keresztény imaház neve Kerke, Kirke majd Kirche és Church. A magyarból eredő indo-európai szavak jegyzékére ezt a szót is felvehetjük. Egyébként a templom építészeti formájának egészen a legutóbbi időkig az ősi pogány torony volt a fő ismertető jele, elengedhetetlen kelléke, a felkelő Napisten felé fordított szentéllyel együtt. Mindez a régi magyar népek vallási képzetéből került a kereszténységbe, ahol azonban elvesztette értelmét és rituális kellékké lett.

13) A széken ülő dámát Elámban Is DIMESHnek nevezték, Illetőleg így írják át nevét ábécésen az angol szakemberek (129m IV 50). A mezopotámiai Úr város védő istene is a Hold Istennő volt. ezért ezt a várost egyházi vonatkozásban ' Dáma Szín városának' nevezték (I. k. Okmánytárában a 25. tábla) . A Hold Istennő neve 'Dama sec' (Dámaszék) alakban az erdélyi emlékanyagban is fennmaradt. Ezek szerint a Dáma szó nem lehet a latin Domine származéka, hanem szintén ősmagyar szó, amely a latin nyelv létezését évezredekkel megelőzi. Inkább azt kell mondanunk, hogy a latin Domine eredt az ősmagyarból. A Boldog Arábiában alakult maúri gyarmatokon, Katabán királyság fővárosában. Timában, a régészek egy olyan istenszobrot találtak, amely telt Idomú nőt ábrázol és széken ül. A dáma nevét a szobor hátára írták s azt a nem-magyar tudósok BARÁT, azaz 'Barát' alakban olvassák (52m I 58; 105m 83).

14) Egy ilyen kilátásos házat csodált meg nyugati hadjárata alkalmával Sennacherib, Assiria szemita királya és hazatérve, ugyanilyen házat csináltatott magának: like a palace of the Khatti-land which is called in the tongue of the Muru (or Amarites, section of Hittites). KHILAANI. 182m 69

15) Amorites. Commonly known as Babylonians because their capital was the city of Babylon, took over Sumerian culture and civilization lock. stock. and barrel, - írja 115m 288. Az idézet záradékát (except for the language) nem tartjuk elfogadhatónak..

16) The inhabitants of peninsular Arabia (or Arábia proper) until the l0th century B.C. were wholly Aryans, 204m 146. Államaikat a perzsák pusztították el A.D. 575-. ben; az arabok 630- ban az elhagyott földeket kardcsapás nélkül vehették birtokba. A Boldog Arábiába vándorolt magyar nyelvű lakosság sorsával ebben a kötetben nem foglalkozunk.

17) A nyugatra húzódásban a föniceiek vezettek, akik legszívesebben az észak-afrikai tengerparti sávban állapodtak meg. Legnagyobb csoportosulásuk Karthágóban alakult ki, amely város a telepesek első lakónegyedéről, az elkerített hegyről: Kert-Hegy kapta magyar nevét. Karthágó Kr. e. 800-tól kezdve rohamosan növekedett s egy nagy ország szellemi és gazdasági központja lett (235m). Az Afrikába áttelepült maúrik (mórok) leszármazói máig megtartották külön népiségüket. Összlétszámuk hét millió magukat Amazigheknek nevezik a korábbi A-már-i-k nevük lágyított formájával. Az idegenek Berbereknek hívják őket, de e név magyarázatát nem tudják. Az afrikai mauriknak jelenleg nincs külön államuk; arab alattvalók s szerencsétlenségüket a franciáknak köszönhetik. Marokkó mai népességének 45 százaléka, Algíré 35 százalékban hiteles mór azaz maúri. A legtöbb mór az Atlasz-hegységben lakik.

A római uralom idején az afrikai mórok közül sokan átkerültek Európába s ott mint, rómaiak nevelői és tanítómesterei kimagasló állásokban szerepeltek. Afrikai maúri eredetű volt Septimus Severus római császár (193-221), akinek húga is átment Rómába s akkoriban csakis anyanyelvén beszélt. Afrikai maúri asszony volt Szent Ágoston anyja és az volt Marcus Aurelius római császár (161-108) nevelője is, valamint a római egyház számos kiváló püspöke (19m 38-41t).

18) Mindegyik szemita vezetésű államba nagyobb tömegű őslakosság zárult be: Kein einziger der stets sogenannten "semitischen Kulturstaaten" des Altertums ist rein semitisch, kein einziger - írja 30m l. 450.

19) A legfontosabb assszír királyok neve és uralkodási ideje a következő: Assurballit, Kr. e. 1356- 1328; I. Salmaneser, 1265- 1234, ő Babilon első hódítója; I. Tiglathpile ser, 1112-1074, az első nagy hódító; III. Tiglathpileser, 745-727, alatta Asszíria tetőpontján állt; Assurbanipal, 668- 626, az utolsó nagy asszír király. Ninive, az asszír főváros eleste: Kr. e. 612; az Asszír birodalom vége: Kr. e. 606.

Asszíria új vezetőségének kulturális színvonalára jellemző, hogy királyai közül csak egy tudott írni, Assurbanipál (Assurban lakó Bál). De ő sem az assúri udvarban tanulta meg a betűvetést, hanem Babilonban, ahova apja, Eserhaddon küldte tanulni, mert fiát eredetileg papnak szánta,. Ez az egykori papjelölt ott annyira megkedvelte az ékírásos szövegeket, hogy királlyá lévén, az országában feltalálható minden ilyen szöveget lemásoltatott és a másolatokat ninivei palotájában gondosan elraktároztatta. Ezeken szerepel az a híres ellenőrző megjegyzés, amelyet megelőző kötetünkben behatóan megtárgyaltunk. Asszíria egyetlen írástudó királya mégsem írástudására volt a legbüszkébb, hanem harcos mivoltára. Magáról azt tartotta fontosnak megörökíteni, hogy "Én, Assurbani Bál, az Úristen barátja, pusztai (sarmati) király . . . megtanultam nyilazni, lovagolni és kocsit hajtani, meg a gyeplőt tartani" (119m 181) .

2. Több eredetiséget találtak a tudósok az asszír külpolitikai gondolkodásban, noha annak hajtómotorját, az uralkodói eszményt is a korábbi magyar nyelvű népektől örökölték. E központi gondolat értelmében a király az Isten földi képviselője, akit a Földön ugyanolyan hatalom illet meg, mint Istent az égben, vagyis idelenn ő az "Isten", "Az Úr", és neki mindenki köteles magát alávetni. Aki ezt nem tenné meg és nem vetné alá magát az asszír királynak, az magától értetődően az Isten ellensége, "gonosz ördög", "lázadó" és "bűnös" és mint ilyen elpusztítható, sőt: elpusztítandó! Ezt a filozófiát, amely az abszolút királyság elvi alapja, az asszír királyok túlságosan komolyan vették és valóságos vallási fanatizmussal fogtak hozzá az akkor ismert

világ meghódításához, a világmonarchia megvalósításához. Az abszolút királyi hatalom ilyen merev megfogalmazását a tudósok I. Tiglathpileser király idejében már elvi síkon is észlelik (160m 112), de gyakorlatilag már korábban is az irányította cselekedeteiket. (21)

Az a mód, amellyel az asszír királyok a világ uralmának megszerzésére, az egyetemes monarchia megalapítására törekedtek, az ő eredeti alkotásuk és nem hiányzik belőle bizonyos nagyvonalúság. Mindjárt kezdetben, a hatalomátvétel idején arra törekedtek, hogy segítőtársul és szövetségesül megnyerjék maguknak az ázsiai kusokat. Talán már első sikerük, a Tigrismenti árja gát átszakítása is a szemita- kus együttműködés jegyében zajlott le, amelynek során a kusok a maúrik babiloni örökségébe kerültek. Az asszírok aztán a kusokat fokozatosan maguk alá gyűrték és Kr. e. 1204-ben megszerezték Babilon felett az ellenőrzést. Az asszír királyok nemcsak a kusok, hanem az összes pusztai (sóföldi) népek és kóborló bandák pártfogójának hirdették magukat, igyekeztek őket forradalmi ideológiával feltölteni és valamennyiüket átirányítani a Habúr folyótól nyugatra eső területre. Ezeket aztán ott arra ösztönözték, hogy szerepet vállaljanak a helyi katonaságban, közigazgatásban, egyházi életben, szállják meg a királyi udvarokban a kulcsállásokat, egyszóval mindenhová beszivárogjanak és azután alkalmas pillanatban, szinte észrevétlenül átvegyék az országok vezetését.

E tekintetben saját asszíriai hatalomátvételük lebegett példaként szemük előtt és azt hitték, hogy az árják leváltása és a szemiták hatalomba helyezése a Régi Kelet nyugati felében is könnyen, hamarosan és nagyobb bonyodalom nélkül megvalósítható lesz. Gondoskodtak arról is, hogy a nyugatra irányított szemita kolóniák megmaradjanak az asszír király hűségében és tőlük a mindenkori politikai helyzetről rendszeres tájékoztatást kapjanak. Evégből a központból Assúr, utóbb Ninive - hatalmas futárhálózatot építettek ki s az ügynökök hozták a híreket és vitték az utasításokat a támaszpontnak tekintett kolóniákba. Az asszír követek szorgalmasan látogatták a nyugati királyi udvarokat is, ahol tanácsokat osztogattak és szakadatlanul intrikáltak; igyekeztek előkelő személyeket kompromittálni, imitt-amott tüzeket gyújtani, a társadalomban hamis hírekkel nyugtalanságot kelteni, mai szóval élve szabotálni.

A modern diplomáciának, propagandának és idegháborúinak

prototípusát látjuk itt kibontakozni, ami tagadhatatlanul új dolog volt a Régi Kelet történetében és olyan hatalmas lélektani fegyver, amely ellen az inkább passzívnak mondható földműves életformájú magyar népek nem tudtak kellően védekezni. A nyugaton működő asszír diplomatáknak, "Az Úr" ügyvivőinek legkimagaslóbb alakja kétségtelenül az eddig inkább csak vallási vonatkozásban méltatott Ábrahám ősatya volt, akinek főfeladata a kánaáni törzsek által lakott területek felmérése és felbolygatása lett. Felmérik esélyeiket nyugaton: Kánaánban és Egyiptomban

Az asszír királyok azért irányították Suti rokonaikat a Habúron túl elterülő nyugati tájakra, mert velük ott terveik voltak: tőlük remélték Szíria, Kánaán és Egyiptom hamaros birtokbavételét. Az Ószövetségben szó van arról, hogy a zsidók Régi Keletre való beérkezésekor történt meg A "világ megfelezése", Talán e felezés alatt az értendő, hogy a szemiták asszír ága a magyar őshaza keleti felét, Mezopotámiát veszi majd birtokba, a zsidó ág pedig a Habúron túl elterülő nyugati részt. Ezzel a messze néző elgondolással kapcsolatban a Biblia ószövetségi része meglehetősen sok, hitelesnek tekinthető feljegyzést őrzött meg, melyet kánaáni vonatkozásban Ábrahám személye köré font előadásban ismertet, egyiptomi vonatkozásban pedig József és Mózes személyével kapcsolatban.

A zsidók nyugatra vonulását régebben a Kr. e. II. évezred legelejére tették, vagy néha még annál is korábbi időre. Az ókori kronológia általános felülvizsgálása során azonban ezt a dátumot is fokozatosan lejjebb szállították, úgyhogy ma, az úgynevezett rövidebb kronológia szerint az eseményeket a Kr. e. 16. vagy 15, századba illesztik. Egyes tudósok még ezt az időt is túl korainak tartják és Ábrahám szereplését legszívesebben a Kr. e. 1250-1200 közé helyeznék. (22)

Az egyiptomi és asszíriai összefüggések alapján a héber pátriárka korának valóban ez utóbbi dátum felel meg a legjobban. Ábrahám PADAN ÁRAM- ban, egyenes szórendben: 'Maúr Földön' született, a Harán nevű városban. Ez az Arámi Föld azonos az Eufrátesz nagy kanyara és a Habúr által bezárt URHOENE 'Úrhona' nevű országgal, amelynek Harán (Úrhon) a fővárosa volt. Apját Taraknak hívták, aki a mohamedánok szent könyve, a Korán "szerint AZAR ember volt, nyilván asszír, vagy legalább is asszír szolgálatban állt. Ábrahám eredeti neve, "Abram" a Habúr (Ab-Ra) vidékéről való származást

örökíti meg. A dél-mezopotámiai Úr városban a magyarok őt OHRAM, 'Uram' megszólítással illették és nyugaton járva, a hetiták úgy tudták róla, hogy rangos ember, fejedelmi sarj (mighty prince). Ebből arra gondolhatunk, hogy Ábrahám valóban előkelő származású ember lehetett aki talán rokonsági szálakkal fűződött az asszír királyi házhoz, vagy legalább is bejáratos lehetett az asszír udvarba.

Ábrahám diplomáciai szolgálata a mezopotámiai Úr városban kezdődött, ahol apjával együtt istenszobrok készítésével foglalkozott. Ez a foglalkozás a titkok titkaiba való beavatást jelentette és a legbefolyásosabb főpapokkal való érintkezéssel járt együtt. Egyúttal alkalmat adott az apának és fiának, hogy megismerje a Napország mitológiáját, a vízözön meséjét és tudomást szerezzen egyéb ősmagyar irodalmi alkotásokról. De az apa és fiú ugyanitt Úrban nagy botrányt csinált: összetörték a műhelyben öntött isten-szobrokat! E bűn miatt a városból sürgősen távozniok kellett. Sajátságos egybeesés: a rombolással egyidejűleg nomád hordák támadták meg a várost, épületeit felgyújtották s a nép tömegesen pusztult; a tűzvészből és pusztulásból azonban az Ábrahám-család háza népével együtt sértetlenül kimenekült. Az ószövetség feljegyzése szerint "Az Úr" - az asszír király - valamennyiüket időben kimenekítette. Kétségtelen, hogy e botrányban, gyújtogatásban és beduin megrohanásban az asszír király keze benne volt, aki éppen 1200 táján mérlegelte a hatalomátvétel itteni lehetőségét.

A sikertelen vállalkozás után Ábrahámék visszatértek Úrhonába, Haránba. Az asszír diplomatának azonban nem sok nyugta maradt. "Az Úr" ugyanis (az asszír király) hamarosan megparancsolta neki, hogy tegye át működése színhelyét Kánaánba, az akkor legfontosabb asszír megfigyelő helyre. Ábrahám és felesége Sára röviddel utóbb máris a Jordán völgyben látható, amint éppen a Jeruzsálemtől északra, a 'Székem' (Sekkem) nevű királyi udvarba kopogtatnak be. Jóformán még el sem igazíthatták szálláshelyüket, amikor megjelent előttük egy asszír ügynök és Ábrahámmal hosszas megbeszélést folytatott. A beszélgetés után Ábrahám tüstént lesietett az egyiptomi királyi udvarba. Amit ott végzett, Egyiptommal kapcsolatban fogjuk előadni. Visszatérve Kánaánba, már ismét vártak rá az asszír ügynökök és királyuk nevében megparancsolták neki: "Eredj és járd be keresztül-kasul ezt az országot" (Genezis III 17). Ez is megtörtént és Ábrahám sorozatos érintkezés folyamán adta le megfigyeléseit az "isten" vagyis

az asszír király (Az Úr) futárainak.

Az asszír ügynökök biztosították Ábrahámot, hogy értékes szolgálatai nem maradnak jutalom nélkül. Említették neki, hogy őt és családját Az Úr már Káldeában is karonfogta és kimentette a veszélyből. A jutalom kiérdemlésében Sárainak is nagy szerep jutott, ki férjének önfeláldozó diplomata-társa volt és a siker kivívásában nem egyszer oroszlánrészt vállalt. Egyszer az is történt, hogy az asszír király három utazó ügynöke nyitott be Ábrahámék sátrába, akiket a diplomata-házaspár meleg vendéglátásban részesített. Távozáskor az, aki a legrangosabbnak látszott; kijelentette, hogy Sárai egy éven belül gyermeket fog szülni és meghagyta, hogy a fiút majd Izsáknak nevezzék ('Jóság'?) az élvezett vendégszeretet emlékére. Egyidejűleg Sárai is változtassa meg eddig viselt nevét Sarah-ra, mert egy új népnek lészen ősanyja. A három asszír hivatalnokot pedig Ábrahám Hebron tájékáról, ahol ez az esemény lezajlott, kívánságuknak megfelelően a Holt-tenger (Hold-tenger) partja felé kalauzolta, hogy azok ott a Sódoma nevű helységet megtalálják.

A kiküldötteknek ezt a várost Az Úr parancsára fel kellett égetniük mert azok nem engedelmeskedtek neki és így rendkívüli mértékben "bűnösök vétkesek" voltak (were vicked and sinners before the Lord excedingly, Genezis XIII 13).

Ábrahám figyelmeztette a gyújtogatókat, hogy ott él az ő unokatestvére Loth is, családjával együtt. Ez a figyelmeztetés értékes volt, mert az "angyalok" (bizonyára 'hongálok', szumírul országnagyok), ahogy a különítmény tagjait nevezték, a városba érkezve éjszakára Lóthék házában szálltak meg. Megérkezésük a faluban nyugtalanságot keltett, mert a lakosok tudni akarták, kik azok az idegenek, akik a házban bezárt ajtók mögött tárgyalnak. Ugyanezen éjszaka Sódoma épületei kigyulladnak, a házak porig égtek és a felszálló füstöt a távolból nézdelő Ábrahám jól megfigyelte. Ugyanilyen gyújtogatás és beduin megrohanás áldozata lett körülbelül ugyanebben az időben, Kr. e. 1190ben, a Hetita Birodalom fővárosa, a Halys folyó kanyaróban épült Hattusa. Ez a fontos királyi székhely és kormányzati központ a gyújtogatás után többé nem kelt életre és az egykor hatalmas Hetita Birodalomból csak a szíriai kisebb városállamok maradtak meg, az úgynevezett hetita utódállamok. Az asszír diplomaták és terrorkülönítmények a Régi Kelet nyugati felében

tagadhatatlanul bámulatos eredménnyel dolgoztak a világot meghódítani akaró asszír király érdekében.

Sódoma pusztulása után Ábrahám nejével együtt lesietett egy másik feszültségekkel teli vidékre, Kánaán tengerparti tartományába, ahol a pilisiek röviddel 1200 után vetették meg lábukat. Gerár városában látjuk őket, Abimelech pilisi király udvarában, - ismét egy királyi központban. Az akkori viszonyok között ezek az utazgatások meglehetősen költséges vállalkozások voltak, de pénzben - úgy látszik - nem volt hiány.

Gerárban a szükséges információkat Ábrahám a felesége révén szerezte meg, akit leánytestvéreként mutatott be a királynak s aki ezen a módon bekerült az udvari hárembe (Genezis XX 1-18). Mindez előre kitervezett dolog volt, az induláskor kapott utasítások értelmében (Genezis XX 13) . Miután Ábrahám jól körülnézett Gerárban és mindazt megtudta, amit akart, nyilvánosságra jutott a döbbenetes valóság, hogy ti. a király férjes asszonnyal hált és így halálos bűnbe esett. A botrányba keveredett király alig tudta magát kimosni a gyalázatból. Aztán megint jöttek Az Úr futárai és az asszír királyi udvarral Ábrahám kapcsolatai sosem szakadtak meg.
Mit kapott Ábrahám az asszír királytól, amiért ügyét hűségesen és eredményesen szolgálta Kánaánban? Egy nagy ígéretet. Az asszír király ugyanis, aki világhódító elgondolásának megfelelően magát már jó előre "Az egész földkerekség birtokosának" képzelte (for all the earth is mine, Exodus XIX 5)), elképzelt birtokából Ábrahámnak és utódainak ígérte az Egyiptom folyótól a nagy Eufrátesz folyóig" terjedő földet, szóval Kánaánt és Szíriát, a maúri magyarok országait (Genezis XII 7 és XV18).

Ez az ígéret az ősi időkben lezajlott "világ megfelezésében" ezen és azt az asszír király utóbb nyomatékosan is megismételte, akkor már egy határozott megszorítással. Így szólt: "És neked adom és az utánad jövő leszármazóidnak azt a földet, amelyen most idegen vagy, az egész kánaáni földet örök birtokul, "DE ÉN MARADOK AZ URA." (23)
Tehát nem független országot, nem királyságot ígért az asszír király - Az Úr - Ábrahámnak és utódainak, hanem csak birtoklást, örök haszonélvezetet, asszír fennhatóság alatt. (24)

Egyidejűleg megtörtént Ábram nevének Ábrahámra való kibővítése

(Genezis XVII 5), amiben előlegezett rangemelés jutott kifejezésre. Az asszír király azonban sokáig nem tudta beváltani ígéretét, ezért azt Izsáknak, majd Jákobnak meg újította és később Mózesnek is, akinek a dolgot írásba foglalta.

Már említettük, hogy Ábrahámnak bőven volt pénze és azt is tudjuk, hogy rokonainak és leszármazóinak itt is, ott is szerzett sovány földet és legelőket. De mivel az ígéret beváltása késett, öregségére maga próbált magának valami birtokot szerezni, jobbat és kényelmesebbet, mint kopár vidéken felállított sátrakat, valahol termékenyebb földön, ami már az őslakosság birtokában volt. Erre a célra felhasználta megtakarított pénzét és birtokvásárlásra felesége halálakor került sor. A Biblia szerint (Genezis XXIII) Ábrahám megjelent Árbakban a hetiták nagyjai 'Hét fiai' előtt és így adta elő kérését: "Én idegen vagyok köztetek. csak egy utas. Adjatok nekem egy sírhelynyi birtokot nálatok, hogy halottamat eltakaríthassam szemem elől." A hetita uraknak fogalmuk sem volt Ábrahám közelebbi kilétéről, csak asszír királyi kapcsolatairól tudtak és ennek megfelelően "nagyságos fejedelemnek" szólították. Ábrahám négyszáz ezüst sékelért, ami akkoriban igen nagy pénz volt, nem egyszerű sírhelyet, hanem gyümölcsfákkal beültetett, épülettel is ellátott komoly birtokot vásárolt, amit saját nevéről HEBRONnak (Habúr Hon / Héber Hon) nevezett el. Ezt a birtokvásárlást, úgy látszik, alku előzte meg. A Bibliában megőrzött szavak ugyanis: KIRJATH ARBA és MAKH PELAH utalnak a párbeszéd lényegére: 'Kérjed árban', mondták a hetiták, vagyis ne ingyen. S aztán megegyeztek, a kért összeget 'megfelezve' (25)

A tárgyalt birtokvásárlás révén egy újabb szemita kolónia keletkezett Kánaánban. De minden ilyen kolóniát egybevéve sem lehet állítani, ahogy egyes szerzők teszik, hogy a Suti bevándorlók Ábrahám idejében már az egész Kánaánt elözönlötték volna. Ha ez igaz lenne, akkor Ábrahám nem hangsúlyozta volna idegen voltát és rokontalanságát, még kevésbé kellett utódainak ádáz harcokat vívni Kánaán városainak birtokbavételéért A szemiták kánaáni kolóniája még oly csekély létszámú volt, hogy Ábrahám fiának, Izsáknak vissza kellett utaznia a távoli Arámföldre, Úrhonba hogy saját fajtájából való lányt vehessen feleségül. Izsák egyik fia Esau nem ment vissza Arámföldre nősülni, így neki hetita nőkkel kellett összeállnia. Izsák másik fia, Jákob főfelesége mellett szintén hetita ágyasokat tartott,

akiktől összesen tizenkét gyermeke született. Előtte is megjelentek Az Úr futárai, neki is megújították a korábbi ígéretet és az asszír vonalhoz való felzárkózása jeléül nevét Israelre (Ássír Élúr, Asszír Főúr) cserélték át. E név jelentése a héber szakértők szerint annyi mint "Az Úr bajnoka" (61m 14) s ez meg is felel a valóságnak, mert Az Úr alatt az asszír királyt értették. Az Izrael név Kr, e. 1234-ből ismert első alakja ISIRA-IL (87m 376) megerősíti az "Asszúr Főember" értelmezést.

Ábrahám kánaáni tevékenységének eredményeit összefoglalva, az első említendő pozitívum az, hogy az ő révén az országban legalább négy, asszír hűségben álló kis kolónia létesült. Az egyik a Jordán jobb partján Ábrahám és Sarai leszármazóiból; a másik ugyane folyó bal partján, valamivel feljebb, Ábrahám unokatestvére, Loth leszármazóiból; a harmadikat az egyiptomi Híres Ajtó előterében, az Akabai-öböl felé vivő úton, amint Egyiptomból "Asszíria felé mégy" (Genezis XXV 18) s ezt a gyarmatot Ábrahám cselédlányaitól származó utódok népesítették be; a negyedik kolónia Ábrahám saját hebroni birtoka volt, szintén a Jordán bal partján. Ezeket a gyarmatokat Ábrahám tartotta össze az asszír ügynökök segítségével és ezek lettek a későbbi hatalomátvétel első értékes pillérei. Ábrahám eredményeinek második pozitívuma az Asszíriától félelem elterjesztése lett három város (Úr, Sódoma, Hattus) felégetésével, amelyből kettő bebizonyíthatóan az ő közreműködésével ment végbe.

Áttérve az Egyiptomba irányított sivatagi eredetű Suti kolóniák szemrevételezésére, elsősorban arról a telepről kell megemlékeznünk, amely a Nílus torkolatvidékén jött létre, az ágakra szakadó folyó legkeletibb ága mellett, Koshonban, a régi kus telepen, a bibliai Goshenben. Nagyjából elnyúló háromszög alakú terület ez, mintegy tíz mérföld hosszú és kifutása van a sivatag felé keletre. Itt helyezte el József az Ábrahám féle rokonságot, eredetileg mintegy hetven lelket. József maga is Jákob gyermeke volt, de akkoriban már az egyiptomi udvar nagy befolyású tisztviselője. A koshoni zsidó telep kialakulását a Kr. e. 12. század elejére kell tennünk noha egyes tudósok József életét későbbi időre, a Kr. e. 10. századra vélik helyezhetni, mások viszont félezer évvel korábbra, a Hyksos A kronológiai bizonytalanság, mint már említettük, az ókori történelemben gyakran fennáll és ezúttal is megnehezíti a kutató munkáját. A kolónia kialakítójáról, Józsefről bőséges feljegyzést őrzött meg az Ószövetség. Ezek a feljegyzések

érdekelnek bennünket, mert egy sereg magyar szót és kifejezést tartalmaznak.

Mindjárt József nevénél meg kell állnunk, amely régiesen YO-SEP, mai írásunkkal Jó-Szép, azaz két egytagú magyar szó összetételének látszik. Ez a magyarázat minden további bizonyítgatás nélkül elfogadható volna, hiszen már ismerjük a régi magyar névadás módszerét, amely szerint az embereket valamilyen feltűnő tulajdonságuk alapján szokták elnevezni. De bizonyítékunk is bőven van, mert forrásaink számos esetben világosan megmondják, hogy József "jó és szép ember volt". A Genezis XXXIX. fejezetében például a 6. szakasz francia fordításban így hangzik: Joseph était BEAU de visage et d'AGREABLE tournure; az angol szövegezésben pedig így: Joseph was GOODLY person and WELL favoured. Azt is tudjuk, hogy a fiú éppen szépsége miatt került emberkereskedők kezére és ugyancsak szépsége és jó termete miatt kezdődött szerencséje - és balszerencséje - az egyiptomi királyi udvarban. Nevének elemzése egy fontos mozzanatot azonnal tisztáz: József tudott magyarul. Anélkül hogyan boldogulhatott volna Egyiptomban? De értette azt a dialektust is, amelyet testvérei beszéltek. (26)

József a szálas legény, Egyiptomban a fáraó testőrségébe került, ahova idegenekből szoktak legénységet válogatni és ott Putifár fáraóvédő testőrparancsnok alá tartozott. Miután ezt az állását elvesztette, az udvar polgári tisztviselője lett, címe szerint SHALIT (Genezis XLI 43), 'Cseléd', aminek akkori értelme magas rangú tisztviselő, főnök vagy miniszter lehetett (129m IV 72 jzt 2). Pályája ezen a vonalon magasba ívelt és egész Egyiptomra kiterjedő hatáskörrel olyan közellátási miniszterféle szerepet töltött be, főfeladata lévén a kenyér magvaknak magtárokba gyűjtése. Az akkori Egyiptomban sok magtár létezett, hogy az ínséges esztendőket azok megnyitásával át lehessen vészelni. Ezeket a raktárépületeket akkor is "magtárnak" nevezték, mindössze a kiejtés szerint írták a szót, MAKTÁR alakban, amit a vonatkozó hieroglifákból pontosan látunk (Okmánytár 70).

József magas hivatali címét eredetiben is ismerjük: ZAPH NATH PAANEAH (Genezis XLI 45; 193m V 126). A Biblia-kutatók sokat töprengtek azon, vajon mit jelenthet ez a három szó. A rejtélyt nem tudták megoldani, úgyhogy a szavak pontos értelmét ma sem ismerik

(their precise meaning is still in doubt, 48m 83). Csak annyit derítettek ki, hogy a címet Dél-Egyiptomban ZEP NUTE FONKH, Észak-Egyiptomban meg ZAPH NATA FANEKHnek írták (87m 405 sk és 195). Davies szerint az igazi kiejtés ZAPHE NATH PANEAH lehetett. Aki tud magyarul és van némi gyakorlata a régi írásmódban és hangtörténetben, a Biblia-kutatóknak ezúttal is segítségére lehet és külön nehézség nélkül megmondhatja nekik, hogy József hivatali címe magyar cím volt: 'Szép nagy főnök'. Rövidítve: 'Főnök'. Ez utóbbi szó hieroglif írását ismerjük (Okmánytár 71; 193m V 126), ábécésen F-O-No-K, 'Főnök'. Józsefnek tehát valóban magyar címe volt és a "szép" jelző címében is szerepelt. (28)

20)The Assyrians had taken over from Sumerians and Akkadians the whole equipment of civilization. - not only their techiqes and armaments. but also their script, their learning, and their ideology. 35m 162. Az asszír kultúra mindvégig átvett kultúra maradt, eredeti műveket nem alkotott 2m 50. Az asszíriai szemita annyira magán viselte a ragozó nyelvek, jellegét, hogy E. Renan kizárta a szemita nyelvek csoportjából: C'est la raison pour laquelle E. Renan, bon juge cependant en la matiére, se refusalt de voir dans l'assyrien une langue sémitique. Il n'y retrouvalt pas ce qui caractérisait celles qu'on reconnaissalt pour telles, 236m 47.

21) Az asszír uralkodók vallási indítékait így összegezi 220m 236: In Mesopotamian philosophy, the divine hiararchy in heaven had its counterpart on earth and since the god of Ashur stood well above the other gods, it was imperative that his vicar and representative, the king of Assyria, should hold sway over all other princes. This, in general, could only be achieved by force and, if necessary, by recourse to terrorism. What to us seems simply massacre and robbery was therefore religiously justifiable. The king's ennemies were the god's ennemies: they were "wicked devils deserving punishment.

Az asszírokkal szemben az egyiptomi királyok, akik magukat szintén földi istennek tekintették és királycímük is 'Isten' volt tartózkodtak a vallási fanatizmustól. Az politikájukat jóindulatú türelmesség és emberiesség jellemzi: Behind all this lies the spirit of benevolent tolerance which we already noted as characteristic of the Egyptian mentality, a spirit completely opposed to the violent obduracy which distinguished other peoples ot the ancient Orient and especially the

Assyrians. Because of this trait in Egyptian character, we shall find their world . . far more human, and so more highly civilized, 143m 117.

22) Akik Ábrahám idejét az 1200-as évekre helyezik azzal érvelnek, hogy az Ószövetség Ábrahámot a pilisi (Philisti) néppel kapcsolatban említi, akikről tudott dolog hogy Kr. e. 1200 táján költöztek Kánaánba és ott 1080 táján lettek vezető néppé. E pilisiek adták Kánaán általuk elfoglalt részé a PAL-EST-INA, 'Bál Est Hona', azaz Bál isten nyugati országa nevet.

23). And I will give unto thee and to thy seed after thee, the land wherein thou art a stranger, all the land of Canaan for an everlasting possession: and I WILL BE THEIR GOD, Genezis XVII 8.

24. Nyomatékosan hangsúlyozzuk, hogy az asszír király nem királyságról és nem független országról beszélt és hogy a szuverenitást Kánaán felett magának tartotta fenn. Amikor utóbb a Kánaánba betelepített izraeliták ezt a világosan meghúzott határvonalat átlépték és Izrael néven királyságot. független országot alkottak, azaz onnan Asszíriát kiszorították, főbenjáró bűnt, szerződésszegést és lázadást követtek el az Úr ellen. A megtorlás nem is sokáig váratott magára: Asszíria elpusztította az államot és Izrael népét szétszórta.

25) A 'megfelez' magyarázattal kapcsolatban jelezzük, hogy a héber nyelvben a 'kettéosztani, felezni ' fogalom jelzésére a PELACH és PELEG szó szolgált, ami a magyar 'felez' szó változata a P/F változás előtt. In the Hebrew tongue . .. Pelach separate and Peleg to sever and divide. The son of Heber was named Peleg because in his days the earth was divided: and his name accordingly signified division and separation, 191m 25.

26). Amikor József testvérei Kánaánból megérkeztek és gabonáért könyörögtek, József velük tolmács útján érintkezett, mert nem akarta kilétét felfedni. József azonban a fiúk egymásközti beszédét is értette, Genezis XLII 23.

27. Az egyiptomi írnokok a szót betűsen írták: M-A-K-T A-R, az utána tett két értelmező egyike jelzi. hogy a dolog téglából készült, másika meg. hogy épületről van szó. Az írásjeleket velünk teljesen egyezőleg

oldja fel és értelmét is "storehouse. granary,' állapítja meg 193m V 130.

József otthonosan mozgott az egyiptomi királyi udvarban, de temperamentumában és öntudatában nem változott meg. Amikor hetven főből álló rokonsága megjelent Egyiptomban, hogy ott letelepedjék, egész befolyását latba vetette és kieszközölte a fáraónál a szükséges engedélyt. Megelőzőleg kitanította rokonait, hogy pásztorkodással foglalkozó egyszerű embereknek adják ki magukat, mert így könnyebb lesz az engedélyt megkapni, az egyiptomiak ugyanis maguk nem szeretnek kecskékkel és birkákkal bajlódni s a pásztorkodást szívesen engedik át az idegeneknek. Így is történt és kiutalták a bevándorlók számára a Nílus deltájában, a Bubasti-ág keleti oldalán elterülő Koshont, amely kitűnő termőterületet is foglalt magában, pálmaerdőt és gabonaföldeket, tehát legelővé történt minősítésében nyilván József segítő keze működött közre (191m 304; 209m 28-31). A zsidó kolónia itt gyorsan felszaporodhatott, hiszen a terület az akkori viszonyok között öt-hatezer ember ellátására volt alkalmas. Ez a József- féle kolónia utóbb szintén fontos támaszpontja lett az Asszíriából szerteágazó diplomáciai tevékenységnek, amely a Régi Keleten a Habúrtól nyugatra eső területek meghódítását célozta. A koshoni bevándorlók nem is maradtak mindnyájan kecskepásztorok.

A kronológiai bizonytalanság miatt nehéz megállapítani, miként kapcsolódik a koshoni kolónia történetével Ábrahám atya egyiptomi látogatása. De akár a kolónia előkészítése végett utazott oda, akár a már meglévő gyarmatnak hozott üzenetet, látogatása mindenképpen fontos lehetett és szervesen illeszkedik bele az Asszíria által készített messze néző tervekbe. A leutazás sietősen történt, rögtön azután, hogy Ábrahám 'Székem' táján találkozott az asszír futárokkal. Egyiptomba érkezve, egyenest a fáraó udvarába kopogtatott be és ott a legmagasabb körökkel került kapcsolatba, beleértve a fáraót is.

Az Ószövetség előadása szerint Ábrahám magával vitte csinos feleségét, akit a királynak itt is leánytestvéreként mutatott be, s aki így abban a megtiszteltetésben részesült, hogy bekerült a fáraó háremébe (Genezis XII 15 sk), mint megelőzőleg a pilisi király udvarában. Ezen a módon az asszír diplomatának egész Egyiptomban szabad járás-kelés lett osztályrésze. Meg is gazdagodott, mert "valának néki birkái, ökrei, szamarai, szolgálói és szolgálónői és nőstény szamarai és tevéi" (Genezis XII 16). Alkalmas időben itt is kitudódott a

valóság, hogy a fáraó férjes asszonnyal hál és erre az asszír diplomata-házaspárt az országból kiutasították. Ábrahám küldetése azonban teljes sikerrel járt, mert kiderült, hogy szép asszonyok segítségével az egyiptomi királyhoz könnyen hozzá lehet férni és döntő befolyást lehet gyakorolni az ország kormányzására és politikájára. Ezt a roppant fontos felismerést, Egyiptom Achilles-sarkának felfedezését, az asszír királyok jól megjegyezték maguknak.

A József- féle kolónia nem az egyetlen idegen kolónia volt Egyiptomban. Amióta ugyanis a hyksos- uralom likvidálása során Egyiptom elfoglalta a Szín-félszigetet, Kánaánt meg Szíriát és az elfoglalt területekből kialakította északi gyarmatbirodalmát, ezekről a területekről özönlött a lakosság Egyiptomba, közöttük jó néhány szemita is. A hadjáratok során tízezres csoportokban hozták a hadifoglyokat a Nílus völgyébe, akiket javarészben a Deltában állítottak munkába. Tudunk olyan egyiptomi hadjáratról, amelynek végén a behozott hadifoglyok száma meghaladta a 100,000- et. Amikor viszont a gyarmatot III. Tudómása békelábra állította, akkor kereskedők, tudósok, papok, művészek, zenészek és kalandorok is szabadon jöttek a csodált országba s közülük már sokan Thébáig is eljutottak. E több mint háromszáz esztendőn keresztül tartó bevándorlás eredményeképpen a Nílus deltája néprajzilag ugyanolyan tarka jelleget öltött, mint már régibb idő óta Dél-Mezopotámia, ahol árják, kunok és szemiták éltek egymás mellett. A Delta-vidéki szemiták és kusok az északi szellemi központot, Hon városát (görögül: Heliopoliszt) mintegy kisajátították maguknak és vallási és politikai tekintetben Théba ellenlábasává építették ki.

Ugyancsak erős nemzetközi jelleget öltött a déli metropolis, Egyiptom királyi székhelye, Théba. Eleinte itt a kusok befolyása volt nagy, ami a núbiai gyarmat közelségével magyarázható. 'A Hold Mása' (Ahmes) király (Kr. e. kb. 1550) felesége például egy napatai kus hercegnő volt, aki ránk maradt arcképén határozottan sötét arcúnak tűnik fel (129m IV 133, 135, 141 sk; képe 136) . A képen szereplő írásjelek szerint is az volt 'Szudáni Setét', kartusa szerint 'A Holdmás magyar asszonya'. A kusokon kívül utóbb jelentős kolóniát alkottak Thébában a szíriai és núbiai fejedelmi családok sarjai, akiket a gyarmatokról kiművelés céljából hoztak ide, meg azért, hogy az egyiptomi birodalmi gondolatot elsajátítsák és hazamenve azt képviseljék országukban. A fiatalok jelentékeny része azonban tanulmányaik befejezése után nem

ment vissza hazájába, hanem továbbra is az egyiptomi udvarban maradt. A gyarmati fejedelmek és nagyurak sarjain kívül a Thébában élő idegen származású előkelőségek között jelentős csoportot alkottak a királyi háremekbe került dámák, akikkel rendszerint bő létszámú kísérő személyzet papok, írnokok, udvarhölgyek és diplomaták. A III. Aménapa (Amenhotep) háremébe érkező naharíni királylányt, Gilu-Khipát például háromszáztizenheten kisérték (51m 89). Ezek az előkelőségek és gyarmati szépségek a közvetlen környezetéhez tartoztak és nem egyszer döntő befolyást gyakoroltak országos horderejű elhatározásokra.

Ami az Egyiptomba került szemitákat illeti, az ő tekintélyük akkor emelkedett nagyot, amikor egy szemita származású udvarhölgy nyerte el a fáraó kegyeit. Az első ilyen szenzáció II. Tudómásával történt, aki felesége egy egyszerű származású Su-Ma-Ti SET-et ASZ-oN, 'Sómati Setét asszony' lett (Okmánytár 72; 193m III 219) . Ebből a házasságból született a félvér III. Tudómása, a szíriai gyarmat zseniális megszervezője, aki uralkodása folyamán tizenhét hadjáratot vezetett Szíriába. E félmagyar- félzsidó fáraó egyszerre három szíriai hercegnőt tartott háremében másodfeleségként, de azok népi hovatartozását nem ismerjük. (29)

III. Aménapa király idejében az egyiptomi királyi családba ismét szemita vér vegyült, mert a király a Delta keleti oldaláról, Sais környékéről származó asszonyt vett feleségül. Nászajándékul neki adományozta a Zár nevű határvárost, amely az Egyiptomból való ki- és bejárást ellenőrizte s közel esett a fiatal feleség származási helyéhez. Az asszony neve az egyiptológusok átírásában Tiye. Ránkmaradt arcképe szerint (51m 101; 193m IV 97) alacsony termetű, sovány arcú, sötétes megjelenésű hölgy lehetett. Apját Yuyanak hívták, aki Jáhve elkötelezettje volt és kisebb egyházi tisztséget viselt, anyja pedig Thuya, a királyi háremek főnöknői tisztét látta el. A lány bizonyára anyja - a hárem főnöknője - gondoskodása folytán sűrűn került a fáraó hálószobájába és így magát különösebben megkedveltethette.

Tiyének két testvéréről tudunk, azok egyike Ay szintén nagy szerephez jutott. Ezeket a furcsán hangzó neveket Tiye, Yuya, Thuya, Ay - valószínűleg nem úgy kell ábécére átírnunk, mint ahogyan a kézikönyvekben találjuk. A nevek hieroglifáit nézegetve (192m 69), az a benyomásunk, hogy Tiye helyett talán 'Tik', Thuya helyett 'Tyukász'

volna olvasandó az észak-egyiptomi dialektus figyelembe vételével. De bármint legyen is a dolog, tény az hogy Tiyet III. Aménapa főfeleségévé tette s a vele való házasságból született fiát, a későbbi IV. Aménapát az egyik királyjegyzéken úgy említik 'Király, aki Suti' vagyis zsidó (ld. kartusát 193m IV 113; Budge olvasata: Qa Shuti). Ezek ismeretében talán mégis igazat kell adnunk Flavius Josephus római korban élt zsidó történetírónak, aki szerint a zsidók Egyiptomban egy ideig a királyi hatalmat gyakorolták és az ő vérükből származott a trónon ülő valóban szemita kinézésű fáraó. Manethot egyiptomi történetíró elismeri ezt, de szerinte a zsidók egyiptomi uralma csak tizenhárom évig tartott, ami alatt nyilván IV. Aménapa (Amenhotep, Ikhnaton) eretnek király uralmát értette. (30)

Az egyiptomi királyi család vérének ilyen rohamos felhígítása a Kr. e. II. évezred utolsó felének látványos tünete, mely szükségszerűen maga után vonta az évezredek óta fennálló szokások és hagyományok elejtését, a dinasztia magyar öntudatának gyengülését és a hatalom magyar kézből való fokozatos kisiklását. (31) Hagyományos felfogás szerint például a fáraónak árja vérből kellett származnia, amit a király 'Matar' neje volt hivatva közvetíteni s aminek betartására az Amén-papok ügyeltek. Az alkotmány ez íratlan sarkalatos törvénye a magyar vezetés legfelsőbb fokon való érvényesülésének volt a biztosítéka. Miután azonban a királyné többé nem magyar asszony volt, hanem Sómati (asszír), vagy Suti (zsidó), úgy értelmezték a dolgot, hogy ezután a királynak mindig szemita vérből kell származnia.

A szemita vért közvetítő nők fontossága, a nomád felfogás hagyatékaként annyira megnövekedett, hogy az udvarban ez időben már csak a lányok születését tartották nyilván, a fiúkét meg se említették. A dinasztia faji elváltozását és a vele kapcsolatos új szokásokat a tudósok forradalmi jellegű dolognak (revolutionary interference) tekintik és benne látják a legnagyobb veszélyt, amely Egyiptom őslakosságát valaha is fenyegette. A dinasztiában történt faji és öntudatbeli elváltozás után Egyiptomban az országos méltóságok jelentős része szemita kézbe került: azonkívül, hogy szemita volt a király és királyné, zsidó lett a legfőbb fegyvernem, a harckocsik parancsnoka, a királyné testvére, Ay személyében; az udvari főépítész fontos tisztségét is egy Suti nevű mérnök töltötte be. Rajtuk kívül idegen papok, tudósok, írnokok és művészek hemzsegtek az udvarban, nem számítva a háremek népségét, a katonaságot és

közigazgatást, ahol gyakran szintén szemitáké volt a vezető szó.

Asszíria éles szemű politikai megfigyelői úgy ítélték meg a helyzetet, hogy nyugaton már mindenhová jól beépültek a szemiták és Egyiptom megérett a szemita hatalomátvételre.

A SZEMITÁK MEGSZERZIK A POLITIKAI FŐHATALMAT ÉS LEIGÁZZÁK A MAGYAR NÉPEKET

Forradalom Egyiptomban

A társadalmi rendet az ókorban a vallás keretezte be, akárcsak napjainkban az ideológia. Következésképpen valahányszor társadalmi és politikai forradalom kezdődött, azt vallási reform szokta megelőzni. Egyiptomban egy ilyen vallási reform IV. Aménapa trónralépése (Kr. e. kb. 1364) után pár év múlva indult el egy új 'Tan' meghirdetésével. Annak lényege három pontban foglalható össze: 1. az istenség elvont fogalom, amit emberi szóval megnevezni nem lehet; 2. az istenséget a Nap korongja a 'Tányér' jelképezi; 3. mivel a tányér mögött rejtőző isten nevét nem tudjuk, őt 'pótnevekkel' jelöljük, aminők például: 'A Tan ura', 'A Tanár', 'A Tányér úr', 'Kerek Están' (azaz kerek alakú isten) és 'Kör Están' (ebből lett a magyar körösztén, később keresztény és természetesen a Christian is) továbbá az 'Intő' vagy egyszerűen a 'Pót úr: (32)

E régi magyar szavakat nagyobb részben az egykorú iratokban olvassuk (193m IV 120; 192m 70 és 87m 300), de a Tan pozitív oldaláról ennél többet nem tudunk. A meghirdetett alaptételek nem voltak merőben új dolgok, mindez korábban is benne volt a napvallásban, csak éppen a szóhasználat volt más. Az újítás nem annyira egy új dogma magfogalmazásában jutott kifejezésre, hanem inkább abban, amit a régi tanból és egyházi szervezetből kihagytak és elvetettek: a másvilági életre vonatkozó bonyolult hiedelmeket, a vele kapcsolatos temetkezési eljárást, továbbá az Amén- papok által képviselt termékenységi kultuszt és a vonatkozó egész egyházi szervezetet, egyszóval pontosan azt, ami a thébai egyház főtevékenysége volt és ellenkezett a nomád felfogással, Jáhve most kialakuló hitével.

Egyes tudósok kísérletet tettek arra, hogy az egyiptomi vallásreformban központi helyet elfoglaló 'A Tan ura' (A Tanár) nevet azonosítsák a héber Adonai istennévvel, vagyis hogy az egyiptomi reformban Jáhve féle befolyást lássanak (192m 73 sk; 193m IV 120). Most amikor világosan látjuk a szemiták roppant fontos szerepét a 18. dinasztia idejében és tudjuk, hogy a királyné szemita volt, a királyné apja pedig Jáhve híve és papja, az említett meglátás helyességében aligha kételkedhetünk. Egyébként a királynénak és az ő apjának eddig is irányító szerepet tulajdonítottak az egyiptomi reformáció létrehozásában, az úgynevezett eretnekség kialakításában (193m IV 172) . A szemiták kezdeményező és vezető szerepe az egyiptomi szellemi forrongásban vitathatatlan és bizonyos, hogy a királyi trón tekintélye az őslakosság egy részét magával ragadta, az is csatlakozott az új társadalmi és szellemi irányzathoz.

A reformátor király vallási tanításának egyik további fontos jellemvonása az, hogy istene "féltékeny isten" volt, vagyis egyeduralmat követelt magának és nem tűrt meg maga mellett más istent - ahogy Jáhve sem.

Ezért az új vallás apostolai korábban soha nem tapasztalt fanatikus gyűlölettel fordultak az Amén-kultusz ellen és igyekeztek azt hatalmi szóval megsemmisíteni. Királyi rendeletet bocsátottak ki, amely eltörölte és megtiltotta az Amén-hitet és elkobozta az Amén-papok minden vagyonát. A hatóságok elkezdték az Amén-papok kiűzését az országból, hozzátartozóikkal, szolgáikkal és híveikkel együtt. A király elrendelte, hogy a letett isten Amén-nevét a feliratokból és műemlékekből országszerte kivakarják és törjék össze annak összes feltalálható szobrait. Aménapa maga buzdítólag járt elől, tüntetőleg letette a nevében foglalt Amén trónnevet és helyette ezt a nevet vette fel: 'A Két- Tán a Tan ura' = Égitán a Tanár (Okmánytár 73; 192m 72; 193m IV 118), de akit egy későbbi feljegyzésen gúnyosan úgy említenek: 'Király, akinek a Tanára már Ay' (Okmánytár 74; 193m IV 118), vagyis aki teljesen zsidó befolyás alatt áll. (33)

Az előadott vallásügyi intézkedések mélyen és durván beleszántottak az egyiptomi magyar életbe és Thébában, Amén-isten fellegvárában oly nagy felháborodást keltettek, hogy a királyi család élete veszélyben forgott. Hogy elkerülják a legrosszabbat, az udvart onnan elköltöztették és félúton Memfisz felé menet új helyet jelöltek ki

számára azon a helyen ahol a Nílus két oldalán a sivatagi sziklák a folyómedertől távolabb esnek és a jobb parton mintegy tíz kilométer hosszú, elég széles területet hagynak szabadon. Itt kezdték meg az új királyi székhely felépítését, a mai Amarna nevű falu helyén. A fáraó-család ezen a katonailag könnyen védhető területen az ország lakóktól teljesen elszigetelve valósággal gettóba zárkózva élt és innen bocsátotta ki további rendeleteit az ország politikai és társadalmi rendjének felforgatására.

A szakemberek még nem fordítottak kellő figyelmet a forradalmár király alkotmányt érintő újításaira, noha azok éppoly húsba- vérbe vágó természetűek voltak, mint egyházi reformjai. Egyébként a két reform, a vallási és politikai, mint jeleztük, szétválaszthatatlanul egybefonódott. Az újítók Egyiptom megváltozott néprajzi viszonyaihoz akarták igazítani az államot, az államalapító és államvezető magyar nép jogainak félretolásával. A reformot első megfogalmazásában teljesen az asszír hatalomátvétel módjára képzelték el, hogy ti, a magyar elem helyett ezután a szemita elem fog uralkodni. Amikor azonban ennek lehetetlensége és a vele járó roppant nagy veszély nyilvánvalóvá lett, alkalmazásba vették a második elgondolást, amely szerint Egyiptom két új népét, a kosokat és a szemitákat a maguk külön valóságában kívánták beépíteni az alkotmányba, vagyis Egyiptomot új néprajzi helyzete alapján "három nép" országává átszervezni.

Számolva a legrosszabbal, a király a trónutódlást ezen az alapon azonnal rendezni óhajtotta. Így került előtérbe az engedékenység jeléül III. Aménapa nem- zsidó anyától származó kilenc éves fia: Tudónk-Amén ("Tutenkámen"), akit 'Ra képe, 8 nép ura' néven királlyá szenteltek és még a reformátor IV. Aménapa életében társuralkodóvá koronáztak, de nagykorúságáig gyámként melléje rendelték Ay szemita hadsereg főparancsnokot és Horemhab (Harmais, Úrmása) magyar generálist. Egyidejűleg az ifjabb királyt - további engedékenység jeléül - fölküldték Thébába, hogy ott a nem sokkal azelőtt detronizált Amén isten előtt tisztelegjen. Ez végzetes lépés volt, vele a forradalom elbukott. Az események ugyanis ekkor már drámai ütemben követték egymást. Aménapa, az eretnek király 26 éves korában váratlanul meghalt. Vele egy időben meghalt társuralkodó testvére, a 25 éves Smenkáré. A király három lánya, akik mindegyikének a férje jogos lehetett a királyi trónra, szintén váratlanul

eltűnt az élők sorából. Az első lányt, miután férjhez ment, urával együtt holtan találták palotájában. A második lány szintén hirtelenül halt meg. A harmadik Tudónk- Amén felesége lett, de az sem élt sokáig. Tudónk- Amén maga is ifjan, 18 éves korában távozott az élők sorából.

Özvegye akkor a hetita királyhoz fordult segítségért, kérve őt, hogy küldjön melléje fiai közül egyet, aki férje lenne. Levelében sürgős intézkedést kért, mert "nagyon félek" - tette hozzá. A hetita királyfi, a fáraójelölt, el is indult Egyiptomba, de a határon Horemhab csendőrei elfogták és kíséretével együtt lemészárolták. Erre Ay vette feleségül az özvegyet és néhány évig ő lett a trón ura. Annak halála után az özvegy rövidesen meghalt és vele az egyiptomi 18. dinasztiának vége szakadt. A történettudósok e sorozatos tragédiában tervszerű gyilkosságot sejtenek.

Amikor Tudónk- Amén ifjabb király - felment Thébába Amén istennek bemutatkozni, ott őt óriási pompával fogadták és amarnai 'Tudónk A-Tan ura' reformneve helyett csakis 'Tudónk- Amén' néven ismerték; az eretnek névről hallani se akartak. A thébai fogadtatás mély benyomást tett az ifjú király lelkére, aki környezetének hatására csakhamar hátat fordított a forradalomnak és felzárkózott a nemzeti irányhoz, a magyar ellenforradalomhoz. Tüntetőleg magyar szimbólumokat használt: oroszlánt és madarat (a kus származására utaló Anubis- kutya mellett) és magyarul így címeztette magát: 'Nagyúr társa, Nap képe, Három nép ura, Őse Ra; Tudónk- Amén, Szuezhon, Esthon (Théba) ura' (Horizon, 1959 november és 193m IV 142). Nevének egyszerűbb írása (Okmánytár 75; 263m 249): 'Tudónk- Amén, fordított sorrendben is: 'Amén-Tudónk'.

Tudónk-Amén megtérése örömmel töltötte el magyar népét, amely a király korai halálakor szeretetének jeléül annyi aranyat és egyéb drágaságot hordott sírkamrájába hogy annak csodálatával a világ ma sem tud betelni. Ezek között a kincsek között találtak négy kis aranykoporsót a király belső részeit helyezték el. E miniatűr koporsókra a király képét vésték fel, hieroglifált szövegek kíséretében. Az egyik kis koporsón a királyt teljes díszben látjuk (ld. fennebb; 172m). Homlokán viseli személyazonosságának ősi jeleit, a keselyűt és a kobrát, a MUT illetve az AR szótagok írásjeleit. Ezek az írásjelek a fejet borító kendő felső részére vannak illesztve, tehát első helyen

olvasandók. Utána következik utána következik a kendő ilyen formájának olvasása: NEMSET, (34) amely körülveszi a király fejét: ARA. Ez az ábrázolás tehát a király legfontosabb címét írja: MUT-AR NEMSET URA, 'Magyar Nemzet Ura'. Ebből a fontos címből kivehető, hogy az ő uralkodása alatt a nem sokkal előbb háttérbe szorított magyar népet visszahelyezték történeti jogaiba. A képen lejjebb Egyiptom két részének jelvénye következik: az ostor és a sétabot, Dél-, illetőleg Észak-Egyiptom jogara.

A kis aranykoporsón az említett jelvények alatt, a király ruháján, oszlopban elhelyezett és szokványos hieroglifákkal írt szöveg következik, amely felülről lefelé haladva az alábbi mondatokat írja: 'Setét-hon népe a nagyúr-ház urának neki adatta a híres nádakat, ékes úri sétapálcát. Sok úr sose kap ajándékot; ez megkapja azért, mert isten úr képe, 3 nép ura . . .'. A pontozott helyen még két vagy három szó következik, melyek írásjelei a rendelkezésünkre álló másolaton nem láthatók világosan. (35)

Amit elolvastunk, az a magyar őstörténet szempontjából kimondhatatlanul fontos és az egyiptológia számára nagy újdonság, mert kiderül belőle a leglényegesebb dolog, az ti. hogy a több mint háromezer évvel ezelőtt uralkodó egyiptomi király, a híres Tutenkámen a magyar nemzet ura volt!

A király korai halála után néhány zavaros esztendő következett Ay uralmával, ami után Horemhab tábornok vette át a vezetést s vele a nemzeti irány győzelme végleges lett. Az ő trónra jutásában az Amén papok döntő szerepet játszottak, ezért érthető, ha azok a szemita forradalom bukása után minden vagyonukat és hatalmukat visszakapták és elkezdték a felfordulás okozóinak felelősségre vonását. Ennek során megint rengeteg nép távozott Egyiptomból, legtöbben a Deltából, akárcsak a Ménes- féle honegyesítéskor, vagy a kus-uralom felszámolásakor. Az ellenforradalmárok a heretikus király amarnai székhelyét földig lerombolták, építőköveit széthordták és belőlük Amén tiszteletére templomokat építettek. Amint megelőzőleg a forradalmárok az "Amén" nevet vakarták a feliratokból, most a gyűlöletessé vált Seti, Suti nevet kezdték mindenünnen kikalapálni, amely alatt az egymással szövetséges két nem magyar nép, a kusok és zsidók istenét és az őt szolgáló népet értették. (36)

A rombolással még emlékét is ki akarták törölni Egyiptom történetéből, hogy ott valaha is létezett idegen uralom.

Amíg Egyiptomban a belső forrongás zajlott, az északi gyarmatbirodalom tekintélyes része elveszett és félő volt, hogy az anyaországot is fegyveres támadás éri a forradalmi eseményeket kívülről irányító Asszíria részéről. Ezért az ellenforradalmi kormány legsürgősebb feladatának az északi határok megerősítését tekintette. Kitataroztatta a régi várakat, a gyengébb pontokon újabb erődöket emelt, kimélyítette a Delta-vidék stratégiai jelentőségű csatornáit és így összefüggő védelmi berendezésekkel lezárta a Földközi-tengertől a Vörös-tengerig terjedő mocsaras vidék átjáró helyeit. A határmegerősítő munkálatokról több rajzos okmány maradt korunkra, amelyek szemléletesen elénk tárják e sietős munka részeit: a vízhordást, agyaggyúrást, téglakészítést és falazást (Horizon, 1959 november). E munkák elvégzésére kirendelték a környező vidék munkaerejét, köztük természetesen a gosheni zsidókat is. Amíg ekként Egyiptom a külvilágtól elfalazni készült önmagát, az országban rekedt forradalmárok menekülési terveket készítettek, hogy a felelősségre vonás elől időben megléphessenek. Egy ilyen terv. előkészítésével és lebonyolításával a legmesszebbmenően Mózes foglalkozott, az Ótestamentum sokat dicsért hőse.

28) József nevének Jó és Szép magyarázatával kapcsolatban még azt is megemlíthetjük, hogy testőrgárda parancsnokának neje szintén felkacsintott a vonzó férfira, utóbbi azonban- a hagyomány szerint- az ajánlatot visszautasította: And it came to pass .. . hat his master's wife cast her eyes upon Joseph; and she said, lie with fome But he refused (Genezis XXXIX 7-8). Úgy látszik azonban, ellenkezőleg történt a dolog: József tett ajánlatot a testőrparancsnok nejének. Az ebből származó bonyodalom miatt el is vesztette állását és börtönbe került, amint ezt a Genezis idézett fejezetének további szakaszai. különösen a 20. előadja. Ez ma az elfogadott nézet (Horizon. 1959 november 16). - József hites felesége ASSONATH, a heliopoliszi főpap lánya volt. Genezis XLI 45.

29) A tárgyalás alatt álló időben a fontosabb egyiptomi fáraók uralkodási éve az egyiptomi kronológia szerint (amit sokan túl magasnak találnak) ez lehetett: I. Tudómása (Tuthmes) Kr. e. kb. 1525-1512; III. Tudómása kb. 1504-1450 III. Aménapa (Amenhotep) 1405-

1367; IV. Aménapa 1364- 1347; Smenkaré 1347-1346; Tudónk- Amén (Tutenkamen) 1346-1337; Ay 1337-1333: Horemhab (Harmais, Úrmása) 1333-1304. - A XIX. dinasztia királyai közül említsük ezeket: I. Ramás 1304-1303; 1. Seti 1303-1290; II. Ramás. 1290-1224; Mernepteh1223-1211.

30) Amíg a zsidók egyiptomi uralmát Manethot 13 évben állapítja meg (216m 363) , Flavius Josephus 500 évről beszél. Túlzását azzal magyarázzák, hogy emelni akarta a zsidók tekintélyét a rómaiak előtt a nagy múltú Egyiptom zsidó vezetésű országként való feltüntetésével (193m III 143 sk, és 193m V római 9. 118 sk) .

III. Aménapa Tiyétől származó gyermeke nemcsak IV. Aménapa volt, a későbbi király, hanem egy Smenkaré nevű fiú is, aki az előbbi társuralkodója lett és azonkívül egy Sita- Mun nevű leány, akit utóbb apja vett feleségül, végül még több más leány is. - Tudónk- Amént is III. Aménapa fiának tartják, de nem Tiyétől, hanem egy más (talán kus) anyától származtatják.

IV. Aménapa felesége is idegen asszony volt, egy világos bőrű egyszerű származású hölgy, név szerint Nefertiti (Neve titok?), akinek faji hovatartozása vitatott. Képét Id. 51m 77, nevének írásjelei: 193m IV 114.

31). A szíriai gyarmatról való tömeges bevándorlást, a 18. dinasztia vérének erős hígítását s az ezzel kapcsolatos öntudatbeli elváltozást hangsúlyozza John A. Wilson, The culture of ancient Egypt c. munkájában (Chicago 1968) a 201. sk. Ott olvassuk ezeket a sorokat: However, this rapid process of diluting the royal blood shows clearly how far the former canons and traditions had broken down, how it was possible to ignore the old sacred prescriptions and the old isolations of Egypt and of the pharaoh.

32) The doctrine as he loved to call itt jegyzik meg a reformátor IV. Aménapa királyról, 70m II 124. vagyis az angol szerző helyesen fordítja az eredeti egyiptomi (magyar) ' A Tan' szót a doktrínával. A napkorong egyiptomi magyar nevét. 'A Tányért' is helyesen értik az angol kutatók: The word Aten (ezután következik a hieroglif - lejegyzés amit mi AT-áN-ERnek olvasunk), means "Sun-Disk". 193m IV 172

33). Aménapa új trónnevét az egyiptológusok sem olvassák egyértelműen és jelentését sem tudják határozottan megállapítani. Talán a mi olvasásunk jobb

34) Az egyiptológusok számos esetben megmondják, hogy a kendő adott formájában a NEMSET szót írja. Pl. Tutenkamen's head wearing the NEMSET, with sacred vulture and cobra on the brow. A szerző a szót több alkalommal ismétli: 51m 60, 172 Plate XIX és Plate XX.

35) A szöveg írásjeleinek olvasása így: SET-eT-AN NEPE NAUR- HAT ÚR-A-AN-Na-K
NEKI AD-A-TA HERU-S Na-Ta-2, E-KES Uri SETEP-Pa-SZAT So-K UR Sa-Se K-aP AJ-áNTé-2. E' Me-K-aP-JA ASZÉ MER eS-T-áN UR KEPE 3 NEP URA . . .
A Setéthon vagy Esthon Dél-Egyiptom neve, a thébai királyságé; a nagyúrház a király koporsója, tehát a nagyúrház ura. annyi mint a koporsóban fekvő király; a híres nádak alatt a nádból készített ostort kell érteni, a sétapálca meg a bot. Egyiptom két királyi jogara.

Baráth Tibor: A magyar népek őstörténete 5. rész

Mózes a zsidókat asszír segítséggel kiszökteti Egyiptomból

Ki volt Mózes, aki nevéhez az Egyiptomban maradt zsidó kolónia felszámolása fűződik, bibliai kifejezéssel szólva "a szolgaságból való kiszabadítása" ? A tudósok tekintélyes része, köztük a lélekbúvár Sigmund Freud úgy véli, hogy nem a zsidó népből származott, hanem egy előkelő egyiptomi úr gyermeke volt. Freud feltevése nem alaptalan, hiszen az Ószövetség idevágó szakaszai sosem mondják, hogy Mózes Suti lett volna. A Biblia etimologizáló írói Mózes (Moshesh) nevét a 'mosás' magyar szóval azonosították, ami szerintük azt a tényt örökítené meg, hogy a fáraó családja Mózest, mint elhagyott kisdedet a Nílus partján találta és szedte fel, amikor oda 'mosás' végett lement. Ez a magyarázat csak annyiban érdemel figyelmet, hogy a nevet a Biblia írói is a magyar nyelvből próbálták levezetni. (37)

Egy másik magyarázat szerint a névben szereplő S-hang utólagos betoldás lenne, a Bibliát görögre fordító 'Hetvenek' toldaléka, a név jobban kiejthető legyen; az eredeti név tehát Moshe lenne.
Ez esetben azonban a név csonka, mert hiányzik belőle annak megjelölése, akinek a mása, vagy helyettese, a Tudómása, Ramása nevek mintájára. A név egyszerűbben, jobban és biztosabban is magyarázható azzal, hogy viselőjét líbiai származásúnak tekintjük, akiket az egyiptomiak, mint előadtuk, általában Mezősnek (Meshewsh) neveztek. De akár egyiptomi magyar úr gyermeke, akár Líbiából bevándorolt mezős volt. Mózes hovatartozását nem származása döntötte el, se nem műveltsége, hanem politikai állásfoglalása. A fiút ugyanis a fáraó kitaníttatta mint sok más előkelő származású fiatalembert és az akkor divatos szokásnak megfelelően papnak szánta, elküldve öt a legközelebb eső papi kiképző intézetbe, az észak-egyiptomi Napvárosba (Honba vagy Heliopoliszba).

Mózes ott a divatos szemita irányzathoz csatlakozott, részt vett az Asszíriából sugalmazott forradalmi tervezgetésekben és belevetette magát az őslakosság ellen indított társadalmi és politikai hajszába. Ennek során a Deltában egy egyiptomi hivatalnokot agyonütött és a felelősségre vonás elől a bűnözők akkori szokása szerint a keleti

pusztaságba menekült. Történeti szerepe tulajdonképpen ekkor kezdődött.

Mózes a pusztában egy Jetró nevű papnál szállásolta be magát, aki az Akabai- öböl végénél, a Juda felé eső oázisokat kormányozta. Ez a terület az asszír király védnöksége alatt állt s ott a pusztai népek istenét, Jáhvet tisztelték (213m 221; 109m 86). Az asszír király Jetró földjén gyűjtötte össze a társadalom számkivetettjeit és igyekezett őket a maga szolgálatába állítani, ellátva őket valamilyen jellel, hogy az ő védencei. (38)

Mózes is itt, Jetró környezetében nyert mélyebb betekintést a készülő Asszír világuralmi törekvésekbe és feleségül vette vendéglátója leányát, akitől két gyermeke született. E szoros családi kapcsolatok révén Mózes végleg elkötelezte magát az asszír szemita irányzathoz és Jetró örökségét is megkapta. Ennek a papnak ugyanis, akiről egyébként igen keveset tudunk, nem volt fia, csak lánya és az ilyen esetben fennálló házassági szokás szerint a férj, jelen esetben Mózes, beáll a lány szüleinek háztartásába és örökli annak minden vagyonát és tisztségét, mintha édes gyermek lenne (39)

Mózes Jetrónál való sikeres szerepléséről fennmaradt korunkra egy szép kiállítású hieroglifált okmány, amelyet Beni Hassanban egy sírkamra falára festettek. Az okmány másolata eredeti színezéssel megtalálható a "The Jewish People" c. kiadványban (109m) és egy színben mi is bemutatjuk Okmánytárunkban 80 sz. a. (193m III 29). Bár ezt az okmányt eddig még nem olvasták el, a zsidó szakértők egyéb körülményekből ítélve mégis azt vélik, hogy az ő történetük fontos emléke. Mi ezt az okmányt magyarul tudjuk olvasni és látjuk, hogy valóban a zsidókra vonatkozik. A kép középpontjában, mint a szövegből kiderül, a szuezi kusok ura áll, Mózes apósa, akit a Biblia Jetró néven ismer, de aki neve az okmány szerint 'Az Ajtó ura' az Egyiptom előtt elterülő sivatagos bejáró területé.

Jetró mögött viszont Mózes alakja látható, az alsó képen pedig szamárháton az ő két kisgyereke. A szöveg felső sora jobbról balra olvasva így hangzik: 'Az Ajtó úr honát Mezős (Mózes) nyerte. Dezerta hon, Ninive állama, szigete (oázisa) 37.' E szöveg szerint Mózes valóban örökölte apósa országát, amely füves pusztákból állt és az asszír király védnöksége alá tartozott. Az okmány szövegének további

részeit oszlopokba írták, az első összetartozó rész a jobb oldalon szereplő két egyiptomi tisztviselő előtt van és így szól: 'Ez (a kőtáblára mutatva) isten írása nevére' Égitába. Tanúsítjuk: Khádi.' Értelmezve: ez a kőtábla az asszír király írása Mózes nevére a Két- Tába, azaz a két Egyiptomba. A főalak előtt elhelyezett szöveg: 'Szuezi kusok ura azt ma Égitába hozza.' A főalak mögött lévő személy kiléte: 'Most ez a mezők ura'. Ebből aztán mindent megtudunk:
1. Hogy Mózes örökségét az asszír király elismerte és erről tanúsítványt állított ki,
2. A tanúsítványt a szuezi kusok ura Jetro személyesen vitte Egyiptomba és
3. Hogy a fekete kusok szerepe Mózes körül valóban kimagasló volt. (40)

Ha ez az olvasás helytálló, akkor azon felül, hogy a magyar nyelv döntő szerepét József után immár Mózes személyével kapcsolatban is igazoltuk, egyúttal magyarázatot kapunk arra is, hogy az Exodus útja miért az Akabai öbölhöz vezetett és miért sátoroztak a kivándorlók oly hosszú ideig a 'Kádas Bornál' (Kadesh Barnea) lévő oázison (47m 61). Nyilván azért, mert ez volt Ajtó úr területe, amit tőle örökölt. Mózes talán nem is akarta átvinni népét a Jordán völgyébe, hova az asszír király utasítása szólt és ez a vonakodás lehetett Mózes "vétke", ami miatt nem mehetett be az Ígéret földjére, hanem előtte meg kellett halnia.

Ezek szerint Mózes már megegyezett apósával az örökséget illetően és megvoltak tervei a kushoni kolónia kivándoroltatására, amikor az asszír király ügynökeivel érintkezésbe került, talán éppen a megegyezés asszír részről való jóváhagyása véget, amire szükség volt, hiszen Jetró hona a ninivei király főhatósága alá tartozott. Az Exodus III. és IV. fejezetében, meg a Deutoronomi könyv I. fejezetében valóban bőséges feljegyzés található arról, hogy Mózes az asszír király ügynökeivel hosszasan tárgyalt. Az asszír ügynök, eltérőleg a Mózes-Jetró egyezménytől, a kushoniakat nem Akaba vidékére, hanem Kánaánba akarta irányítani, mert az istennek (asszír királynak) ott voltak velük tervei, csakúgy mint az ugyane célra elhívott többi néptöredékkel. Az asszír főembernek nagyon erőlködnie kellett, hogy Mózest a messzebbnéző tervhez - Kánaán elfoglalásához - megnyerje. Ha a kolónia odavándorol és ott teljesíti a számára kiszabandó feladatot, - mondta az ügynök - akkor a nyomorúságos sivatag helyett

(célzás Jetró honára) a kánaániak tejjel- mézzel folyó szép országában élhetnek. Azt is ígérte, hogy az isten (az asszír király) az új honfoglalásban mindig tanáccsal lesz vele és megadja a cselekvésre vonatkozó utasításokat.

Végül kijelentette Mózesnek EHYEH ASHER EHYEH (Exodus III 14; az eredeti szavak 61m 16 és 221m 107). A Biblia-kutatók ezt a titokzatos mondatot is a későbbi héberből próbálják értelmezni. De ha a héber helyett eddig mindenütt a magyar nyelvet láttuk a zsidó ősatyák - Ábrahám, József és Mózes - szereplésével kapcsolatban, talán itt is pontosabb értelmet kapunk a magyar kulcs révén, mint a semmit mondó "Vagyok, ami vagyok". Magyar szemmel közeledve a szóbanforgó mondathoz, a középső szóban azonnal észrevesszük az asszír király 'Az 'Úr' nevét, a harmadikban pedig a hozzátartozó állítmányt: 'Elhelyez' (Ehejesz). Mi más lehet akkor az első szó, a H-J-SZ mássalhangzók hangzósítása (nb. a szóvégi szemita H-hang a magyar S vagy Sz, pl. IAH, 'Jós'), mint a főmondat kiegészítő része: 'Ha jössz.' Ezek szerint a kivándorlásra vonatkozó mondat ezt a határozott ígéretet tartalmazta: 'Ha Az Úr elhelyez.'

Ez a magyar zsargonban feljegyzett ígéret összhangban áll az akkori körülményekkel. Az asszír politikának ugyanis pillanatnyilag nagyon fontosnak tűnt fel Mózes, az egyiptomi zsidók és egyéb forradalmárok Kánaánba irányítása. Hiszen ők sose fajszeretetből foglalkoztak a zsidók és sorstársaik kicsalogatásával, hanem azért, hogy az ő erejüket is egyesítsék szíriai, kánaáni és sivatagi kusok és szemiták erejével, hogy így egy nagyobb partizán csoporttal törhessenek be Kánaánba, a Jordán völgyének elfoglalására. (4)

Úgy vélekedtek ugyanis Assúrban, ha már az egyiptomi hatalomátvétel nem sikerült, sürgősen le kell zárni az Egyiptomból Asszíriába vezető stratégiai útvonalat és ezen a módon eleve lehetetlenné tenni Egyiptom számára, hogy seregeit a Nílus völgyén kívül használhassa és Asszíria ellen megtorló intézkedéseket tegyen a forradalomban vitt irányító szerepéért. Az asszír politika egyébként jelen akart lenni e stratégiai helyen, mert ebben az időben már háborús számításokat végzett és katonai műveletekre gondolt, ami kiderül a Mózessel tárgyaló asszír főember egyik kijelentéséből. Ez a főember világosan és nyomatékkal megmondta Mózesnek, hogy királyi ura: "Az Úr megesküdött arra, hogy az Amalekiták (szomszédos

országok) ellen nemzedékről nemzedékre háborút fog viselni" (Exodus XVII 16) és ennek során Az Úr harcolni fog a zsidók helyett is (Ex. XIV 14), mert "Az Úr csak a háborúnak él: neve "Az Úr" (The Lord is a man of war: the Lord is his name, Ex. XV 3).

Mózes még mindig aggodalmaskodott, mert rosszat sejtett. Az ügynök tehát tovább udvarolt és biztosította őt, hogy Az Úr majd "ad neked nagy és pompás városokat, amelyeket nem te építettél; házakat telerakva minden jóval, amiket nem te halmoztál fel; megásott kutakat, amelyeket nem te ástál; szőlőskerteket, olajfákat, amelyeket nem te ültettél; akkor lesz, mit egyél és bőségben fogsz élni" (Deut. VI 10, 11). A zsidók lesznek Az 'Úr KADOSH 'Kedves' népe (61m 23), "kihozza őket Egyiptomból egy jó nagy országba, egy tejjel-mézzel folyó országba; a kánaániak, hétiták, amóriták, pereziták, hiviták és jebusiták helyére". (Ex. III 8, Ex. III 6-7). Megnyugtatta Mózest, hogy nem fog történni semmi baj, mert az asszír király "vele lesz", "kiterjeszti karját" (vagyis megvédi) és előtte "kikergeti" a népet Kánaánból (Ex. III 12, 20 és XXXIV 11). De a félreértések elkerülése végett azt is közölte Mózessel, amit a korabeli hűbérúr kertelés nélkül meg szokott mondani vazallusának, hogy ti. az új helyen majd az asszír királyt (Az Urat, Istent) kell szolgálni, az ő nevére kell esküdni (Deut. VI 13) és "azt kell tenned, ami helyes és jó AZ ÚR, SZEMPONTJÁBÓL" (and thou shallt do that which is right and good in the sight of The Lord, Deut. VI 18). De aztán nehogy hálátlan légy - óvta Mózest az ügynök - és főleg tartsd meg az egyezséget, különben Az Úr "eltöröl téged a föld színéről" (Deut. VI 15).

Az asszír főember végül is meggyőzte Mózest, mert amint a tárgyalásnak vége lett, kiadta neki az első parancsot: "Most aztán indulj és én majd utasítani foglak, hogy mit mondj" (Ex. IV 12). Mózes bizonyára azért mondott igent, mert az ajánlatban értékes segítséget látott a kivonulás technikai lebonyolításához. De mit is tehetett volna mást, ha Jetró örökségének átvétele az asszír király jóváhagyásától függött? Az alku tehát megtörtént és a sivatagból Egyiptomba visszatérő Mózes már új ember volt, fegyveres kísérettel érkezett, mint a bemutatott okmányon is látható. Szívet cserélt: ő lett a legfrissebben felavatott asszír diplomata, "Az Úr szolgája" (61m 32), akinek feladatául tétetett az egyiptomi Deltában lévő zsidó kolónia kivándoroltatása.

Egyiptomba visszatérve, Mózes hozzálátott a kolónia meggyőzéséhez, a kivándorlás lelki előkészítéséhez. Hirdette nekik, hogy Egyiptomban borzalmasan el vannak nyomva, valóságos rabszolgák, akik élete is veszélyben van, mert a fáraó valamennyiüket ki akarja irtani. Viszont nem is olyan messze, egy mesésen berendezett ország vár rájuk, ahol csak be kell ülni a készbe, mert helyettük Az Úr majd mindent elintéz. A nép azonban a szép ígéretek ellenére sem volt meggyőződve a távozás szükségességéről, nem hitt a mesebeli országban és vonakodott idegen istent (királyt) szolgálni. Jól látták, hogy Mózes a maga egyéni érdekeit lépteti elő közös zsidó üggyé, hogy ő egy asszír propagandista, aki az asszír király sípját fújja. Úgy is nevezték OSAR SYP, 'Asszír síp', idegen érdekek szolgálója. Megmondták neki: "Hagyj bennünket békében, hogy mi az egyiptomiakat szolgálhassuk" (Ex. XIV 11, 12) .

Mózes végül csalafintasághoz folyamodott: nem kivándorolnak, - mondotta - hanem csak három napra mennek ki a pusztába, hogy ott az új istennek áldozatot mutassanak be. Ez alkalommal "fülükbe súgta a népnek", írja a Biblia, hogy vegyék kölcsön az egyiptomiak szép ruháit, díszítsék fel magukat az ő ékszereikkel és parádésan induljanak. A mit sem sejtő menet a szép ruhákban elindult ünnepelni napkelet felé s amikor már túljutottak az egyiptomi határzáron, akkor döbbentek rá, hogy nincs többé visszatérés. A nép ettől kezdve az asszír király elhívott népe nevet Israelita - viselte. Az elhívást említi a Biblia is (Deut. VI 21, VII 8).

Mózes és az asszír főember között lefolyt sorozatos beszélgetést a Biblia-kutatók nem a földi istennel, vagyis nem az asszír királlyal illetőleg annak megbízottjával való tárgyalásnak fogják fel, hanem a láthatatlan Istennel való érintkezésnek és a csodálatos dolgok közé sorolják, amit nem megérteni, hanem hinni kell. A történettudomány azonban, amely a forrásokat megérteni akarja, a főmozgatót ezúttal is egy földi lényben, a szemita népek akkori vezéralakjában, az asszír királyban jelöli meg. Efelől nem lehet kétség, hiszen utóbb is léptennyomon, száz meg száz esetben van szó az asszír királyok beavatkozásáról és más történeti okmányok is megvilágítják az izraeliták iránti közvetlen érdeklődésüket.

Tényként állapíthatjuk meg, hogy az egyiptomi zsidók a fáraók országából Jetró- Mózes féle titkos egyezmény értelmében, asszír

biztatásra és asszír segítséggel, tehát önként és szökésszerűen távoztak. Nem hiteles az a nézet, hogy őket Egyiptomból "kikergették" (driven out, 220m 221) A zsidók egyiptomi "elnyomását" Mózes propagandája alapján a történeti kézikönyvek általában tényként említik. Ez a nézet is revízióra a szorul. Mert hogyan beszélhetünk elnyomásról, amikor Egyiptomban az összes kulcsállásokban ők szerepeltek: a királyi trónon, a hadsereg élén, a háremek élén, a napvallás intézményeiben és számos egyéb udvari tisztségben, és főleg hogyan lehet olyan kisebbséget elnyomottnak feltüntetni, amely elég erősnek érezte magát arra, hogy kísérletet tegyen az államhatalom kizárólagos birtokbavételére és az őslakosság kikergetésére?

A tények tárgyilagos vizsgálatából megállapítható, hogy a zsidó kolóniáknak Egyiptomban nagyon előnyös helyzetük volt. Ezzel az ártatlan köznép tisztában is volt és szomorúan gondolt egykori jó dolgára, amikor a Sinai- pusztaságban barangolt. Szemei előtt megjelent a múlt, a régi haza képe, a szívélyesen befogadó egyiptomi nép. Maguk mondták: "Emlékezünk a halakra, amiket Egyiptomban korlátlanul ehettünk; az uborkára, dinnyére és póréhagymára, meg a vöröshagymára és a fokhagymára." Szemére hányták Mózesnek, miért is kellett minket onnan kivezetni, "amikor ott a húsos fazék mellett ültünk, amikor ott annyi kenyeret ehettünk, amennyi csak belénk fért." "Nemde megmondtuk neked Egyiptomban, hagyj bennünket békén, hogy mi az egyiptomiakat szolgálhassuk? Jobb lett volna nekünk az egyiptomiakat szolgálnunk, mintsem itt a pusztaságban meghalnunk." (42)

Ezekben a panaszokban az érdekeltek maguk mondják el, hogy Egyiptomban jól ment a dolguk s a nép megkülönböztetett elnyomásáról, diszkriminálásáról nem volt szó. A zsidók, kusok és egyéb forradalmárok bajai Egyiptomban akkor kezdődtek, amikor vezetőik asszír biztatásra határt nem ismerő ambíciókkal forradalomba sodorták a vendéglátó országot. De hát ez már más dolog. A forradalom nem sikerült, így a forradalmároknak kellett viselniük azt a sorsot, amit ők az őslakosságnak szántak. De akármennyire sajnálták is, a kivándorlás megtörtént, azt visszacsinálni nem lehetett. Hiába próbáltak az asszírok karjaiból kiszabadulni azzal, hogy Jetró földjén maradnak; tovább kellett vándorolniuk és el kellett fogadniuk azt az újabb, nehéz és kockázatos szerepet, amit a stratégiai útvonalon, a

Jordán völgyében, a nyugati magyar világot meghódítani készülő asszír király számukra kijelölt. Ezzel a vállalkozással a zsidók történelmi útja a magyarok útjától végleg elvált.

Közös erővel meghódítják Kánaánt

Az izraeliták kánaáni honfoglalását, akárcsak megelőző egyiptomi szereplését, sok homály borítja. A biblikus történetszemlélet ugyanis a vonatkozó eseménysorozatot a nagy I-vel írt Isten tervezgetésének fogja fel amelynek során a "rosszakat" (vagyis a kánaániakat) a "jók" (az izraeliták és konfederáltak) legyőzik és megbüntetik. A teológusok ezt a gondolatot jól kidomborították és igyekeztek a "rosszakat" minél gonoszabbnak, a "jókat" minél angyalibb természetűnek feltüntetni. A kánaáni őslakosságot tehát mint perverz és obszcén népet szerepeltetik és úgy adják elő, mintha Isten elhatározta volna, hogy ezt a neki nem engedelmeskedő népet eltörli a föld színéről. Tervének végrehajtására kedvelt népét, Ábrahám leszármazóit, a zsidó népet választotta ki, amelyet a bűnösök kipusztítására és a magasabb rendű, egyetemes erkölcs bevezetésére a helyszínre vezényelt. Így Kánaán lerombolása és népének kiirtása Isten parancsának teljesítése volt, amiért a parancsnak engedelmeskedő izraelitákat nem terheli felelősség.

Még ma is jelennek meg könyvek és nagy példányszámú összefoglalások, amelyekben teljes egészében szerepel ez a naiv teológiai szemlélet és ahol óvakodnak megmondani, hogy aki "Isten" néven szerepel, az az asszír király, isten lévén a Régi Keleten az uralkodók szokványos címe. Ilyen teológus szemléletű újabb könyv például Epstein Izidoré (61m), amelyben mindazok a marasztaló kifejezések megtalálhatók, amelyekkel a kánaániakat szokták illetni. Ott olvassuk az Isten sugalmazásait, a kánaániak emberi méltóságot megcsúfoló szokásait (debasing and degrading practices), hallunk az ő szexuális vallási orgiáikról (obscene fertility rites, orgiastic scenes), a kánaáni bálványimádók fertőző természetéről (contaminating contacts with the idolatrous civilization, 61m 12, 13, 23, 26, 30 stb), olvasunk sok más becsmérlő kifejezést is, amivel szembe van állítva a bejövő izraeliták erkölcsi fölénye. A könyv szerzője megmondja, hogy amit "történeti bemutatás" címen ír, az tulajdonképpen a judaizmus történetfilozófiai háttere.

Az újabb történeti kutatások lehetővé tették a kánaáni kultúra adatszerű megvizsgálását. Azokból kiderült, hogy Kánaán nagy és szép ország volt, kultúrája hasonlíthatatlanul magasabban állt, mint a honfoglaló izraeliták akkor még javarészben nomád kultúrája. Ennek láttán egyes kutatók bizonyos ingerültséggel kérdik, hogyan lehetett egy olyan népet a sárga földig lealacsonyítani, amelynek százezer számra voltak igavonásra és lovaglásra betanított lovai, olyan népet, amely tudományos gazdálkodást űzött földjein, gondos kezeléssel ápolta szőlőit és gyümölcsfáit, városaiban isteneinek díszes templomokat emelt, magának emeletes palotákat, olyan népet, amely írt és olvasott, szorgalmasan kereskedett tömérdek, pénzzel rendelkezett és legendás országát gazdagsága miatt az asszírok maguk is "tejjel-mézzel folyó" országnak nevezték. Hogyan lehetett ilyen szorgalmas és vidám népről annyira elmarasztaló ítéletet mondani, hogy "őket a föld kiokádta.", éppen azoknak, akik maguk még nem laktak házban, nem ismerték a földművelést és politikai-társadalmi szervezkedés tekintetében az elemeknél tartottak (43).

Minden honfoglalás körül heves erkölcsi természetű viták szoktak folyni, melyek során a győző a maga jogát akarja igazolni. Az izraelita honfoglalással kapcsolatban is publicisztikai célt szolgált a kánaániak befeketítése, csakúgy mint a "népirtó fáraóról" meg az "egyiptomi szolgaságról" kitalált mese. Az újabb tudományos kutatás ezzel már tisztában van és Kánaán megrágalmazott népének igazságot szolgáltatott (2m 197 sk; 142m 99) . Kíséreljük meg mi is reálisan felfogni a kánaáni eseményeket, az ott élt magyar nyelvű nép történetét, amelynek egyedüli "hibája" az volt, hogy nagyhatalmak - Asszíria, Egyiptom és Hétország - érdekeinek ütközőpontjába került.

Az egyiptomi forradalom bukása után Egyiptom egész területéről, de különösen Delta vidékéről, sokan hagyták el az országot. De hogy Mózes biztatására hányan mentek el, azt nem tudjuk. Sokan nem lehettek, mert kis létszámukat az asszír ügyvivők többször felhánytorgatták nekik, mondván, hogy együttesen is kevesebben vannak, mint Kánaán hét nemzetségének bármelyike külön-külön (Deut. VII 1, 7; I 28; IX 1, 15). 6,000-nél többen semmi esetre sem lehettek, aminek igazolására két fő érvet említenek:

1. Hogy Koshon (Goshen) ennél több embert nem tudott eltartani;
2. Hogy az összes izraelita gyermekágyas asszony ellátására elég volt

két szülésznő (209m 45; 206m 131; 213m 249). A kivándorolt főemberek között említenek egy HUR (Úr), egy PASHUR (Vezér), egy MAZARI (Magyar) és egy KUSIR (Kosúr) nevűt és kísérte a menetet egy ASSIR (Asszír), vagyis a Delta minden faji eleme képviselve volt a menetben - nemcsak a zsidók. Útjukban egészen Akabáig asszír ügynökök kalauzolták őket, akik előttük haladva, tüzekkel jelezték a követendő irányt: nappal a felszálló füst, éjjel a láng volt a biztonság jele. Az út hosszú volt és fáradságos, állítólag több évtizedig tartott, ami alatt sokan meghaltak, de az újszülött gyermekekkel és a sivatagban hozzájuk csatlakozott egyéb nomád népelemekkel a konfederáltak összlétszáma aligha volt kevesebb a vándorlás végén, mint a kiinduláskor.

36) Setről szólva: His statues were broken and on the bas-reliefs his features were smashed with hammers. Anyone who wrote his name was forced to erase it. Finally he was driven from the Egyptian pantheon and made a god of the unclean, 57m 65. Az egyiptomi magyarok szótárában a 'Setét' most lett egyértelmű a Gonosz, Rossz, Zűrzavar és Rombolás fogalmával. 192m 244, 247-254: 57m 64 sk; 24m 144, 181: 22m 161; 193m III 139, 169; 200m II csillagos 54. - Érdekes. hogy mai nyelvünkben a Setét és Fekete szavak ugyanilyen értelemben is használatosak. Szólunk pl. ,,setét alakról", ,,sötét ügyről", beszélünk "fekete piacról", stb.

37) Az általunk használt Biblia-fordításban a fáraó lánya lement a folyóra "to wash herself" (mosakodni). Az ige visszaható része (herself) azonban dőlt betűkkel van szedve, mint fordított betoldás (Exodus I 5). Ha ezt a betoldást kihagyjuk, kiderül, hogy az eredeti szövegben nem mosakodásról van szó hanem mosásról (to wash).

38) Here (a pusztaságban) the fugitives became the " servants" of Jahweh, and received Jahweh sign of protectlon, olvassuk 109m 243 sk. Majd ismét: Jahweh manifests himself .. . as the protective deity of those who are compelled to leave their home and folk. 109m 241.

39) Erre nézve olv. 221m 64 sk. - Schuré szerint Jetró fekete bőrű ember (kus) volt: C'était un homme de peau noire. következésképpen Mózes Jetró lányával való házassága révén a Jáhve hitére tért kusokhoz csatlakozott, 213m 221 sk. A kusokkal való keveredés (238m 91 sk) miatt Mózesnek szemrehányást tettek rokonai [Numbers XII 1) .

- Josephus is tud Mózes kus házasságáról, de úgy adja elő a dolgot, mintha a kus asszony Mózes első felesége lett volna, akit aztán elhagyott (47m 59 és 22). Josephus véleményét más forrás nem támogatja.

40) Mózes egykorú ábrázolását látva kiderül, hogy Michelangelo Mózes-szobra meg se közelíti a történelmi személy igazi portréját. A szobor fényképét a francia kis Larousse-ban találjuk meg. - A fent közölt szöveg írásjeleinek ábécés átírása, a hosszú sor jobbról balra, így: AS aJ-To UR (h)AN-N-Na-T MES-eS NER-Te. T-eS.ER-TA (h)AN. Ni-Ni-Fe AA-A-Ma, Si-KOTE 37. Alul, a jobbra eső első oszlop eS (a kőtáblára mutatva) eS-T-A-AN "írása" NEFERE eK.eT.Ta.Ba. A két egyiptomi tisztviselő között: Ta-Nu-SETJU-, KHA T 1. A központi figura előtt: SZUESZI (SAITI) KoSOK URA AST.MA E-KET-ABA HO.SZ-A. Mózes személyazonossága: a beszorított marok (Ma), az S alakú hajlított bot. amit szorít (ST), az állat őz (Őz), az őz nyakához vezető egyenes vonal (A], az újabb marék (Ma), a keresztbe tett karok (SE), az ék alakot mutató váll (eK). az emberalak (URA). Egybeírva: Ma.ST.OZA.Ma.Se.K URA, 'Most ez a mezők ura'.

E régészeti lelet idejét régebben a Kr. e. 19. századra tették, ami éppen annyira túlzottan korai idő, mint Ábrahám korábban feltételezett ideje. Újabban e lelet korát is lejjebb szállították s jelenleg a 17. századra helyezik (206m 73), de még ez is túlságosan korainak látszik és a Kr. e. 1200 közelítené meg a valóságot. A keltezés kérdése itt is zavaró mozzanat.

41) A Deut. IX 5 fejezetében ezeket a nagyon világos szavakat olvassuk: "Nem becsületességedért vagy lelked tisztaságáért fogod te az ő (kánaániak) országukat birtokolni, hanem . . . hogy az Úr elvégezhesse azt a tervet (a világ meghódítását) amit esküvel fogadott atyáidnak, Ábrahámnak, Izsáknak és Jákobnak." Közös célra együttműködő "konfederált" csoportok kialakítása hűbéres paktumok révén ebben az időben szokványos dolog volt. The formation of co-operating groups by covenant was customary long before the time of Moses, 218m 40.

42) A Biblia angol fordításában így: We remember the fish, which we did eat in Egypt freely; the cucumbers and the melons, and the leeks, and the onions and the garlick (Number XI 5) . . the land of Egypt,

when we sat by the flesh pots, and when we did est bread to the full (Ex. XVI 31. - Wherefore hast thou dealt thus with us, to carry us forth out of Egypt? Is not this word we did tell thee in Egypt, saying, Let us alone, that we may serve the Egyptians? For it had been better for us to serve the Egyptians than we should die in the wilderness (Ex. XIV 11. 12.

43. A "föld kiokádta" kifejezést Leviticus XVIII 25 írja: The land itself vomiteth out her inhabitants. Ezt a bibliai klisét egyes történetírók még mindig szerepeltetik. Pl. Les habitants de Canaan sont 'vomis' par leur pays á cause de leurs pratiques abominables. Comme ces actes ne sont pas naturels, leur punition est l'expulsion du coupable hors de la nature per la nature elle-méme, 157m 15.

Akik a kánaáni kultúrát védik a vádaskodókkal szemben, ki szokták emelni, hogy az ott hont foglaló izraeliták erkölcse nem egyetemes érvényű erkölcs volt, hanem törzsi és faji. Az ellenséget pl. megölni és egész népet kiirtani nem ment bűnszámba. A lopás sem volt bűn, ha a megkárosított a törzsön kívülálló volt. Olv. The Old Testament meaning of murder and theft c. fejezetét, ahol a fő megállapításokat a szerző e szavakkal adta: Theft, therefore, like murder, was not a crime unless it was perpetrated within the tribes, 47m 116-118. A kánaáni állítólagos orgiákkal viszont szembe szokták állítani az Ószövetség saját leírását a Loth házában, Sodomában történt dolgokról, ahol tulajdonképpen egy örömtanya volt berendezve. A vita állandóan folyik s a történettudósnak is kényelmetlenné teszik helyzetét még ha a vitázó felek nézetét tolmácsolja is.

A kivándorlók és az útközben hozzájuk csatlakozók a pusztában tudták meg, hogy őket a veszélyzónában fogják felhasználni és feladatuk a kánaáni hadi út őrzése lesz, egy új király (isten) szolgálatában. Akkor történt ugyanis, hogy az asszír király a már sokszor megígért földbirtok élvezetéért járó ellenszolgáltatásokat az akkor divatos szokás szerint egy írott szerződés keretében pontokba foglalta. Ezt a szerződést (frigyet, paktumot, vagy szövetséget) Ó-szövetségnek szokás nevezni, mivel utóbb Asszíria bukása után a zsidók egy másik nagyhatalommal (Perzsiával) kötöttek hasonló szerződést, új szövetséget. A paktum szövegét kőtáblákra írták és azt ARKnak, Úr-kőnek (isten köve, király köve) nevezték. A szerződésben említett főbb parancsok ezek voltak: 1. az izraeliták korábbi királyukkal

(az egyiptomi fáraóval) valamint annak. (magyar) népével minden kapcsolatot örökre megszakítanak; 2. ezentúl kizárólag az Úrnak (Aszíria királyának, az új istennek) tartoznak hűséggel, szolgálattal és vak engedelmességgel, akit úgy kell szeretniük, mint saját magukat;" 3. Kánaán (magyar) népével társadalmi érintkezésbe lépni szigorúan tilos; 4. az izraeliták főfeladata: Kánaán népének gyökeres kiirtása; 5. ez a program az asszír király "titka", amibe csak a papok lesznek beavatva, akik feladata a nép programszerű irányítása.

Hihetetlenül súlyos parancsok ezek, amelyek legfontosabbika asszír szempontból a negyedik volt, amit éppen ezért a király többször is megismételt. Ez utóbbi parancs részleteiben így hangzott: "Amidőn az isten (az asszír király) kiszolgáltatja neked őket (a kánaániakat), le kell azokat mészárolnod és irgalmatlanul el kell pusztítanod." Így jársz el velük szemben: "Lerombolod oltáraikat, összetöröd képeiket, kivágod szent berkeiket és tűzzel elégeted rovással írt képeiket" (Deut. VII 1-5, 16, 24, 25; XII. 1-4; Ex. XIX és XX; megismételve Joshua III 10; I Samuel XV 3). cél világos: a kánaáni hadiút környékéről el kell távolítani az asszír szempontból megbízhatatlan népelemeket. Miután az 'Úr átadta Mózesnek a szerződést, meghagyta neki, hogy "a parancsokat (!), határozatokat (!) és ítéleteket (!), amelyeket neked a mai napon adok, meg kell tartanod" (Deut. VII. 11).. Ha azokat megszeged és tetteiddel felidézed az isten (király) haragját, "ő akkor téged el fog pusztítani a föld színéről" (Deut. VI 15).

Ezek után hiába merült fel az izraeliták között az Egyiptomba való visszatérés gondolata (Numb. XIII 28, 32, 33), mert a szerződésben vállalt kötelezettségek végrehajtására asszír kémek és ügynökök vigyáztak.

Ezek az ókori politrukok mindenütt az izraeliták mögött voltak, behálózták az egész Kánaánt és a szíriai hetiták sok kis városállamát. Udvari intrikáikkal azok együttes fellépését a kritikus pillanatban megakadályozták és az őslakos törzseket egymástól elszigetelve egyenkint leigázták.

Nem részletezzük a bekövetkezett izraelita öldöklést, Mózes, Józsua és utóbb Dávid tömegmészárlásait. Elég megemlíteni, hogy a kánaáni népet nem a "föld okádta ki", hanem - az őslakosság szavaival szólva - a "rablók és nyakmetszők" (cutthroats, robbers, 32m 205 sk) tették.

tönkre, akik Kr. e. 1000-900 tájára ára Kánaán politikai szervezetét szétzúzták s annak helyén Izrael néven új országot alkottak. A régóta tervezett szemita hatalomátvétel Kánaánban sikeresen megvalósult, az izraeliták hont foglaltak. De ki lett az igazi úr Kánaánban?

A szemita "világmonarchia" megvalósítása Asszíriával

A világuralmat sóvárgó asszír királyok nem voltak megelégedve a nyugatra irányított Sutik teljesítményével, mert nem tudták a szemita forradalmat Egyiptomban győzelemre juttatni. A Kánaánba besegített izraeliták pedig elsősorban saját magukra gondoltak ahelyett, hogy vakon szolgálták volna asszír uraikat. De az asszírok saját diplomáciai munkája és idegháborúja is eredménytelen maradt, mert Szíria, Kánaán és főleg Egyiptom, e nyugati szemita célpontok, sokkal erősebbnek bizonyultak semmint feltételezték s államaikban beszivárgással nem lehetett a főhatalmat megszerezni. A régi politika csődjét felismerve, az asszírok elhatározták, hogy fegyverekhez nyúlnak.

Új módszerüket az országuk fölött elterülő hegyvidéken próbálták ki, ahol az egymástól eléggé elzárt völgyekben csak apróbb népi egységek éltek s ahol komoly ellenállástól nem kellett tartani, főleg ha vasfegyverekkel mentek közéjük, ami akkoriban nagy újdonság volt. Az itt élő törzsek leigázását addig még soha nem hallott kegyetlenséggel a Kr. e. 13. és 12. század folyamán hajtották végre. Az asszír királyok fegyverjárásaikról hadinaplót írattak s abban maguk jegyeztették fel pusztításaikat. A Kaukázus felé eső völgyekben például, írják, egyetlen hadjáratuk folyamán ötvenegy várost égettek fel. Egy másik hadjáratuk alkalmával megölték a nairi nép hatvan királyát, a Zab folyó vidékén pedig harminc másik királyt "tapostak lábuk alá".

E könnyű győzelmeken felbuzdulva hozzáláttak aztán, hogy az egész Régi Keletet hasonló módon, katonai erővel leigázzák, zsidó testvéreik kikapcsolásával. A döntő fegyvertényeket mintegy száz éves időközökben érték el: Babilonban 850 táján, Szíria-Kánaánban 760 táján, Egyiptomban 650-ben.

Az asszírok Babilont gyűlölték a legjobban, a Régi Kelet e nagy metropolisát, mert benne látták világuralmi törekvéseik legfőbb

akadályát: Amíg ugyanis Babilon független ország volt, az asszír seregeket nem lehetett távolabb eső harcterekre elvinni. Babilon ezért az elpusztítandó magyar országok jegyzékén az első helyre került. Egyszer már I. Salmaneser király (Kr. e. 1265-1234) berontott a városba és fia és a Tukniti Ninurta is megismételte a műveletet, de különösebb eredmény nélkül. Azután I. Tiglathpileser (Kr. e. 1112-1074) vezetett ellene hadjáratot, aki Kr. e. 1105-ben a babiloni sereget le is győzte és a két folyó közét végigdúlta. Ezzel a művelettel kapcsolatban hadinaplójába ezt íratta be: "Nagy vérfürdőt rendeztem nekik és megszámlálhatatlan mennyiségű "zsákmányt ejtettem" (160m 113). A büszke várost azonban csak Salmaneser tudta megtörni 851-ben és 850-ben vezetett két hadjárata során.

Amikor ez az asszír király bevette a várost, a lakosság nagy részét szétkergette, a maradékon pedig akkora vércsapolást végzett, hogy utána százötven évig semmi érdemleges dolgot nem hallunk a város életéről (87m 454). Amikor a város 689 táján újabb kísérletet tett függetlensége visszaszerzésére, Sennacherib asszír király az örökké emlékezetes HALLILE, 'Halál' mezején legyőzte az egyesült babiloni és elámi hadakat. Miután a katonákat mind leölette, összeterelte a város vezető polgárait és azokat is kivégeztette. Arany karpereceiket úgy szedték le róluk, hogy kezeiket levágták. "Mészárolták őket, mint a birkát, beleiket a földön huzigálták és férfitagjukat kitépték, mint június hónapban az uborkát" (92m 34). Az asszír király 89 falut felégetett, 208,000 embert deportált és megszámlálhatatlan mennyiségű lovat, öszvért, tevét, szarvasmarhát és juhot hajtott el Asszíriába. Az emberek leölése és a terület kirablása után Sennacherib király a város fizikai elpusztításához fogott. Az ARAHTU 'Árasztó' nevű főcsatornában a vizet felduzzasztotta és egész városrészeket hónapokra víz alá merített, az épületek falait pedig ledöntötte (193m VI 148). Sennacherib őrülettel határos pusztításától a király közvetlen környezete is megundorodott s a vérengzőt tulajdon fiai Adram Melech és Sarezer vágták szét kardjukkal.

A babiloniak szemitákkal vívott élethalálharca Kr. e. 652-ben kiújult. A felkelést ezúttal a király saját testvére Samas Samukin főpap szervezte meg s Assurbanipálnak négy évi ostromába került, amíg a várat be tudta venni. A lakosságnak ő is megrendezte az asszír vérfürdőt, az életben maradottakat pedig a városból kikergette. A menekülők a Perzsa öböl lagúnái közt bújtak meg, vagy elfutottak Etámba.

Assurbanipál azonban Elámot is megtámadta és Kr. e. 640-ben elfoglalta. A lakosságot onnan is elhurcolta és helyébe szemitákat telepített, köztük a korábban Médiába deportált izraeliták maradványait. Visszatérve székvárosába Ninivébe hálát adott istenének, amiért őt ilyen nagy győzelemben részesítette. A győzelmi menet Istár templomához vezetett és Assurbanipál díszét az elámi főkirály és az alkirályok húzták. Babilon és Elám elpusztításával Dél-Mezopotámia elnéptelenedett s gyakorlatilag megszűnt magyarnak lenni.

Az asszír világuralmi programon ezután a távolabb eső nyugati magyar vidékek meghódítása következett: Szíria, Kánaán és Fönícia leigázása és elpusztítása. A szíriai városkirályságok korán felismerték az fenyegető veszélyt és valahányszor asszír fegyverjárásról vettek hírt civódásaikat félretéve, ösztönösen egymáshoz simultak. Közös fellépésüknek köszönhették, hogy az ellenség mintegy háromszáz esztendeig nem bírt velük. Pedig már több ízben nagy hadseregek látogatták őket: 876-ban Karkemis alatt álltak az asszír erők, 856-ban ugyanott és Árpád, Személ, Hattina falainál és 873-ban Damaskus alatt. Ez utóbbi erősség bevételével már 63,000 gyalogos, 2,000 lovas, 4,000 harckocsi és 1,000 teve próbálkozott, de sikertelenül. A fegyverjárásokat az asszírok egyre sűrítették és szinte minden tavasszal elmaradhatatlanul megjelent közöttük a "rém": Kr. e. 849-ben, 848-ban, 847-ben és 845-ben, mindig több és több harcossal, utoljára már 120,000 emberrel. A döntés a Kr. e. 740-es és 730-as években következett be, miután az asszír királyoknak sikerült az Eufrátesz kényelmes nyugati átjáró helyét őrző Árpád királyságot meghódítaniuk (Kr. e. 743) . Az asszír seregek ezután akadálytalanul mehettek egészen a Földközi-tengerig.

Kr. e. 742-ben elesett Damaszkus, királyát megölték, népét elhurcolták és területét asszír tartománnyá tették. Az asszír király most ezt íratta be naplójába: "Minden második embert megölettem. Falat építtettem a város kapuja előtt, aztán a lázadó főembereket megnyúzattam és a falat az ő bőrükkel takartattam be. Egypárat elevenen befalaztattam téglákkal, másokat a fal mentén karóba húzattam. Azt is elrendeltem, hogy jelenlétemben jó sokat megnyúzzanak és bőrükkel a falakat bevonják" (42m 168). Akik elbujdosva életben maradtak, azok mintegy száz év múlva, Kr. e. 639-ben újra kísérletet tettek szabadságuk visszaszerzésére. Assurbanipál lecsapott rájuk, vezéreiket elfogatta s

láncra verve palotája elé kutyaólba állította őket (87m 508). Karkemis hatalmas erődjét Kr. e. 727-ben hódították meg, Hamatot 720-ban. Utóbbi királyát Jaubidit szintén elevenen megnyúzták (40m 160). Az asszírok ugyanekkor lerombolták Szamária és Személ erődjét s a lakosság felét mindenünnen elhurcolták (87m 465 sk). Itt is megrendezték a csata után a szokásos nagy embermészárlást (129m VI 202) és a kivégzések végrehajtásában az asszír király maga is tettleg részt vett: ő a hadifoglyok szemeinek kiszurkálásában lelte örömét (160m 131), de azt is élvezte, amint gyermekeket és asszonyokat lassú tűzön elevenen megsütöttek (129m VI 201 sk).

Ez a szadista király a magyarok legfanatikusabb ellensége volt és magát is abban a pózban ábrázoltatta művészeivel, amint éppen egy emberfejű oroszlánt szúr át lándzsájával, ekként jelképezve a magyarok sorsát őshazájukban. Azt is megfigyelhetjük, hogy az asszír királyi vadászatok célpontja mindig az oroszlán, amit ezentúl vérét hullatva, halálra sebezve szoktak ábrázolni az asszírok, amint testébe SET hangértékű nyilak hatolnak be.

Az asszír szadizmus lávája Szíria elpusztítása után tovább hömpölygött Fönícia és Kánaán felé. Fönícia védelmében Kr, e. 842-ben sok ezer "Musri" tüntette ki magát (87m 450 sk), de két év múlva már ott is asszírok parancsoltak, akik elrettentés céljából a szidom királyt lenyakazták. Ugyanebből a célból leütötték Cilícia Sand-Uari fejedelem fejét (Sanduar- Szent Úr, azaz király, a mai Sándor régi alakja). Kánaánban hiába voltak a zsidók az asszírok rokonai és az asszír király 'kedves népe', őket sem kímélték: Izrael tíz törzsét elhurcolták és országukat asszír tartománnyá tették.

A Kr. e. 7. század közepén Asszíria királyai már minden magyar politikai keretet szétromboltak és minden magyar népet sokszorosan megtizedeltek, ami Babilontól félkörben Damaszkuszig és a tengerpartig található volt és nyitva állt előttük az Orontes és a Jordán völgye, a dél felé fizető nagy hadiút. Azontúl, a Nílus völgyében állt még egy ország, a legnagyobb és legragyogóbb ókori magyar hatalom, Egyiptom. Az asszírok világhódító törekvésük során most ennek a kolosszusnak készültek megroppantani derekát. Az első asszír király, aki lovát a Nílusban megitatta, Eserhaddon volt. Kr. e. 690-ben indult el hatalmas seregével és a nagy folyóhoz érve hajókra szállt, felutazott a Mén-nem székhelyére, Thébába. A várost ostrommal

bevette, kincseit sietve összecsomagoltatta és tömérdek zsákmánnyal megrakodva, hajóin sietve visszament a Deltába. Ott az egyiptomi hadsereget hátba támadta és kiűzte saját országából. Fia és utóda Assurbanipál a dolgot alaposabban kívánta megoldani. Ő Kr. e. 666-ban érkezett a Deltába s miután az egyiptomi királyok ősi székhelyét, Memfiszt kirabolta, fölment Thébába, ott összeszedte az apja által sietségben még otthagyott kincseket, azután megrakodva arannyal, drágakövekkel és töméntelen fogollyal, visszament a Deltába, Egyiptom élére pedig asszír helytartót és asszír kormányzókat állított. A hadjárat befejeztével ezt íratta naplójába: "Sais, Mendes, Tanis és más városok férfiait és mindazokat, akik velük egyetértésben gonosz tervet forraltak, apraját és nagyját egyformán kardélre hányattam, nem hagyva életben senkit közülük. Testüket karóba húzattam és lenyúzott bőrükkel a városok falait betakartattam" (119m 202).

Amint az asszír haderő elvonult, az idegen helytartót és kormányzókat az egyiptomiak elmozdították állásukból. Ezért Assurbanipál Kr. e. 664-ben visszajött, hogy a dolgokat kívánsága szerint rendbe hozza. Viselt dolgait így írja le: "Második hadjáratom során Egyiptom és Etiópia ellen vonultam. Tanuat- Amen (Tanúlt Amén, Egyiptom királya), amikor tudomást szerzett hadjáratomról és arról, hogy átléptem országa határát, elhagyta Memfisz városát és Thébába menekült, hogy életét megmentse. A királyok, helytartók és felügyelők, akiket Egyiptom élére állítottam, elém járultak és megcsókolták a talpamat. Én Tanúlt Amén üldözésére indultam és elérkeztem hatalmas erőssége, Théba alá . . . Ezt a várat mindenestül elfoglaltam, az ezüstöt, aranyat, drágaköveket, palotájának minden gazdagságát, a díszes lenvászon ruhákat, jó termetű lovakat, embereket - férfiakat és nőket - . . . mind elvittem Asszíriába" (119m 204). Egyiptom e barbár rablás és gyilkolás után soha többé nem nyerte vissza régi hatalmát s nemzeti királyságról, magyar országlásról ezután már itt sem lehetett szó. A szemiták elérték századokkal előbb kitűzött céljukat, a Régi Keleten minden a lábuk előtt hevert, a "világ urai" ők lettek!

Az asszír birodalom kialakulását bemutatva, az egykorú kútfőkből idéztünk, a királyok saját beszámolóit szólaltatva meg.

Ezeket az adatokat a tudósok más természetű forrásanyaggal összehasonlították és megállapították, hogy az asszírok a történelem legvérengzőbb népe voltak, akik a Régi Keleten a szó legszorosabb

értelmében népirtó politikát folytattak. Eljárásuk óramű pontossággal végrehajtott három műveletet foglalt magában. A várak és erősségek elfoglalása után az első ütemben a katonai erő teljes megsemmisítését végezték el. Ez abban állt, hogy az elevenen elfogott védőket a várfalakról lelökdösték a mélységbe, ahol azok halálra zúzták magukat. A második ütemben a politikai keretek szétzúzása következett, ami a vezető emberek kivégzésében csúcsosodott ki: a főembereket hegyes karókra szúrták fel vagy elevenen megnyúzták, a kisebb tisztviselőket pedig letérdeltették, kezeiket béklyóba szorították vagy lapos kőre tetették és ebben a helyzetben a hátulról jövő hóhér lebunkózta őket. Azokat az előkelő polgárokat pedig, akikből esetleg új vezetőség alakulhatott volna, egy térre összeterelték és levágták az orrukat, fülüket, ujjaikat, karjukat, lábukat; átfúrták fülük dobhártyáját, kiszúrták a szemüket, kitépték nyelvüket, kirángatták férfitagjukat, kiherélték őket és forró aszfaltot öntöttek arcukra. Azután a félholtakat összedobálták egy halomra, ahol a legyek csípésétől és a forró napsütéstől sebeikbe belepusztultak.

Akiket elszállítottak Ninivébe, azokkal megtörtént, hogy kiállították őket a város kapui elé és fiaiknak megparancsolták, hogy apjuk csontjait ott nyilvánosan szétkalapálják (160m 124 sk). A kívánatos nőket és erős férfiakat gyalogmenetben, szigorú őrizet alatt Asszíriába irányították. Előbbieket az asszírok ágyasaikká tették, utóbbiakat rabszolgákká és velük végeztették a mezőgazdasági termelést és építtették a királyi kéjlakokat. Mialatt a vércsapolás és népirtás folyt, harmadik ütemként külön osztagok nekiláttak a terület tökéletes kirablásához és a természet elpusztításához. Összeszedték a paloták arany és ezüst kincseit, az ékszereket és drágaköveket, bútorokat és edényeket. Becsomagolták a raktárak készleteit, különösen a fémeket, s mindezt Asszíriába szállították. A lovakat, teheneket összeterelték csordákba s azokat is Asszíriába hajtották. A kisebb állatokat, amelyek a hosszú utat nem bírták volna ki, a helyszínen leöldösték. Ami nem volt mozdítható, elpusztították: a házakat, templomokat felgyújtották, az isten-szobrokat összetörték, a csatornákat szétrombolták, az ültetvényeket felgyújtották, a gyümölcsfákat pedig kifűrészelték. "Az emberi hódítások krónikájában nehéz találni még egy népet, amely oly mértékben a vérontásnak és mészárlásnak szentelte volna magát, mint az asszírok tették. Vadságukhoz és kegyetlenségükhöz csak kevés hasonló található, kivéve a legújabb időket" (42m 165; 120m

42).

Az árja magyar népek hadviselésével szemben a szemiták hadviselése kiáltóan különbözött. Amikor például a pilisiek tönkreverték az izraeliták seregét Kr. e. 1080-ban, nem mészárolták le őket és nem irtották ki a polgári lakosságot, hanem megelégedtek a katonák lefegyverzésével és azzal, hogy megtiltották országukban a fegyverkovácsok működését (87m 422 sk). A hetitáknál: "Ott is tökéletesen hiányzik a kínzásnak és kegyetlenkedésnek az a mohó élvezete, ami jellemzi az asszír királyok évkönyveit, midőn győzelmeikről írnak" (81m 115). Ami pedig az egyiptomiakat illeti: "Az egyiptomiak természetüknél fogva nem voltak kegyetlenek és nagyon kevés olyan feljegyzést találunk akár a történelemben, akár a hagyományban, amely vérszopó fáraókról szólna" (129m II "Az egyiptomiak sohasem hánytak kardélre egész népeket, mint tették a szemiták barbár szokásaik szerint" (87m 239).

Az asszírok a Kr. e. 7. század végére elérték a félezer évvel korábban kitűzött céljukat és az egész Régi Keleten megszerezték maguknak az uralmat, ahol minden államot leromboltak, minden népet tönkretettek és minden földet elpusztítottak. A magyar népek szempontjából a tragédia mérhetetlen: biológiai állományuk minden képzeletet felülmúló veszteséget szenvedett s a nép maradéka mint földönfutó a világ országútjára került. Aki tehát magyarázatot keres arra, hová lettek az ókori magyarok milliói, az asszír krónikák haláljegyzékein megtalálhatja rá a választ.

Az őshazai magyar népek sorsát jelképező asszír palota-dísz: az oroszlán (Magaru) testét nyilak (Setek) sebezik halálra.

Az izraeliták kánaáni katasztrófája

A kánaáni hadiútnak vagy folyosónak az egyiptomiak elől való elzárásához sokkal több emberre lett volna szükség, mint amennyivel az Asszíriának elkötelezett konföderáltak (izraeliták) rendelkeztek. Ezért Izraelben a nép megszaporítása valósággal honvédelmi kötelesség, állammaxima lett, amit az asszír királyok nem győztek eléggé hangsúlyozni. Az Úr (asszír király) már Ábrahámnak, Izsáknak és Jákobnak is kijelentette, úgy megszaporítja a kedves népét, hogy

annak sokasága megszámlálhatatlan legyen, mint az Ég csillagai. Mózesnek is meghagyta: "Ne legyen köztetek se meddő férfi, se meddő nő, mint ahogy ne legyen meddő barom se" (Deut. VII 14). Izrael népe igyekezett is megfelelni az új életviszonyok elemi parancsának és kinek-kinek vagyoni állapota szerint voltak nejei, ágyasai és szolgálóleányai. Salamon király például, akinek dicsősége messze fénylett, udvarában 7 főfeleséget, 700 nejet és 300 ágyast tartott; Jeroboam 18 nővel élt; Jerubbálnak 70 gyermeke született. A gyermekáldás akkora volt, hogy a Kánaánba való behatolás után az első 150- 200 esztendő alatt a hódítók szinte mértani haladvány szerint szaporodtak. A meddőséget az Isten büntetésének tartották és az ilyen büntetéstől a Biblia tanúsága szerint igyekeztek az asszonyok szabadulni, szorgalmasan kérve papjaik közbenjárását. Nem kétséges, az izraeli nép biológiai erőfeszítése a legfelsőbb határig igénybe volt véve (a velejáró erkölcsi lazulással együtt) és tőle telhetőleg ki-ki meg is tett mindent az állam biztonságának megalapozására.

Az izraeliták népi szaporulatát azonban nem kizárólag a sivatagi eredetű elemek szolgáltatták. A szaporodásba már a kezdet kezdetén is belemosódott a helyszíni árják és kusok vére, amint ezt Ábrahám családjában, fiainak és unokáinak történetéből és Mózeséből is ismerjük. Meg érkezve Kánaánba, az árja vér felvétele tovább folytatódott, különösen a Jordán völgyében, ahol az izraeliták az elfoglalt területekről a jó kiállású hajadonokat összeszedték és ágyasaikká tették. A keveredés békés úton is folyt és annak mértékére a legfelsőbb fokon is jó példákat ismerünk. Dávid király például szőke hajú volt, háromnegyed részben nem zsidó származású (30m I 437), felesége pedig, akitől fia és utóda Salamon született, hetita nő volt, URUAS, 'Óriás' kapitány gyönyörű felesége, akit Dávid galádul elszeretett. Ha százalékokban gondolkodunk, Salamon király már csak tizenkét és fél percentben lehetett fajilag szemita, főneje pedig az egyiptomi király lánya volt, sok más felesége mellett. Fajilag árja volt Saul is, az egész Omri- dinasztia és sok más fő- és közember. Izrael királyi családja és uralkodó rétege ugyanolyan faji felhígításon ment keresztül, mint megelőzőleg az egyiptomi 18. dinasztia, csak éppen ellenkező irányban: szemitizálás helyett árjásítás lett a sorsa.

Az árjákkal történt keveredés a társadalom minden rétegében oly nagy volt, hogy az izraelitákban a Suti (zsidó) faji jelleg teljesen elmosódott és a konfederált nép fajilag belesimult a környezetbe,

mondhatnók asszimilálódott a többséghez. Hoséa próféta e keveredés miatt az izraelitákat már "idegen gyermekeknek" tekintette (Hosea V 7, VII 8, 9). (46)

A faji keveredéssel párhuzamosan járt a nyelvi és kulturális áthasonulás. A bevándorlástól eltelt százötven-kétszáz esztendő alatt az izraeliták a kánaáni kultúrát mindenestül átvették: megtanulták a kánaáni nyelvet, a kánaáni rovásbetűket és ők is a mássalhangzós írásrendszer szabályai szerint írtak és elsajátították a kánaáni földművesek termékenységi vallását (47m 40, 49, 67). Salamon király már nem is a tőle vérben-gondolkodásban idegenné lett Asszíria felé tájékozódott, hanem saját fajtabelijei felé: az egyiptomi fáraókkal kötött új szövetséget, annak tett hűbéreskü és az ő fennhatóságát ismerte el (129m VI 417). Esze ágába se jutott, hogy neki a kánaáni főútvonalat az asszír király parancsára kellene nyitni és csukni. A híres francia történikus, E. Renan szerint Salamon király teljesen eltávolodott a Mózesi gondolattól és nem értette, miért kellene neki az asszírok szolgálatában az árjákat és kusokat pusztítani (30m I 438).

Az árjákkal való faji, nyelvi és szellemi keveredés következtében az északi tíz izraelita törzs erősen elkülönült a délibb fekvésű nomád jellegűnek maradt másik tíz izraelita törzstől, Júda népétől, amely árja vér helyett a hozzá közelebb eső sivatagi életformájú népektől és a kusoktól kapta a folytonos vérfelfrissülést. E népi és kulturális törésvonal mentén Salamon király halála után, Kr. e. 931-ben (vagy 922-ben) az eredetileg tizenkét törzset magában foglaló egységes Izrael kettészakadt és az északi tíz törzs Izrael néven, a déli két törzs pedig Júda néven folytatta életét, mint két külön nép és külön állam. (48)

A Mózes- féle asszír szövetség szelleme és betűje szerint a Kánaánba besegített konföderáltak az asszír király hűbéresei voltak, az ottani földnek csak egyszerű birtokosai és haszonélvezői, de az ország tulajdonképpeni ura, politikai és katonai vezetője az asszír király volt. Izraelnek azt kellett volna tennie, ami az Úr szempontjából volt jó és nem azt, ami Izrael érdeke volt. Az izraeliták azonban hamar felismerték, hogy abban a kényes katonaföldrajzi helyzetben, amelyben éltek, - a magyar népek közé ékelve, kis létszámmal és egyelőre még nagy távolságban a gyámolító Asszíriától - a Mózes- féle szövetségben előírt kül- és belpolitikai irány követése számukra

egyértelmű lett volna az öngyilkossággal. Izrael ezért megpróbálta, hogy saját érdekei szerint cselekedjék és megalkotta az ahhoz való eszközt, a független királyságot.

A külön izraeli állam életre hívása azonban egyenlő volt az asszír szövetség egyoldalú felmondásával, a hűbérúrtól való elszakadással, Az asszír király tehát az önálló izraeli állam felállítását "isten" (asszír király) ellen való lázadásnak és hűtlenségnek tekintette, ami a szerződés büntető záradékát ("eltöröllek a föld színéről..") hatályba léptette. A jóspapok (próféták), akik Izraelben az isteni titok letéteményesei voltak, vagyis az asszír politika ismerői és szócsövei, jól tudták, hogy Izrael népe katasztrófa felé tart és ezért az izraeli királyság esküdt ellenségei voltak. (49)

Az önálló izraeli állam Saul vállalkozásával kezdődött. Ez az ember származásilag egy KIS 'Kis' nevű magyar ember fia volt, aki szál- magas termetével (Saul- Szál) mint fajidegen óriás emelkedett ki az alacsony termetű izraeliták közül (I Samuel IX 2). Sault egy főpap, Samu- El (Szem-él azaz főpap) Kr. e. 1020-ban, a javított kronológia szerint 955-ben felkente királlyá. Ez a főpap EL-KANAS, 'Főkanász' nevű apától és HANNAH 'Honős' nevű bennszülött anyától származott, tehát ugyanolyan kevert (árja- kus- szemita) népi eredete lehetett, mint Saulnak. Erről az első izraeli királyról többet aztán nem is tudunk, mert mint az istennel kötött szövetség első nyilvános megszegőjét és lázadót bizonyára hamar elsöpörte az asszír harag. Utána Dávid lett a király (kb. Kr. e. 1000-961), a háromnegyed részben árja fajú katona, aki Saul szolgálatában kezdte pályafutását s így tisztában volt a királyság megalakulásnak céljával és tudta, a várható következményeket. Ő tette Jeruzsálemet országa fővárosává, utána Salamon következett (Kr. e. kb. 961-922) , az utolsó izraeli király, aki az országot teljes terjedelmében uralta.

44) Az a felfogás. hogy szeresd "felebarátodat" mint tenmagadat, az újabb vizsgálatok szerint nem helyes, mert a felebarátnak fordított szó az eredeti szövegben REA, tehát "király" olv. 61m 27. Következésképpen a kikötés az volt, szeresd uradat, azaz királyodat, mint önmagadat.

45) asszírok hadviselési módjáról és kegyetlenkedéseiről az alábbi munkák adnak összefoglaló képet: 129m VI 201-204; 160m t09, 116,

119, 126; 119m 186-189 35m 188; 87m 445.

46) Prof Wright írja: The group which escaped from Egypt seems to become lost in the population of Palestine which joined the religious federation. 218m 43. - Az ország jelentékeny részében a "hangya sokaságú" kánaáni nép lakott. 206m 169 sk.

47. Almost the entire culture of the northern tribes from the alphabet onward was based upon Canaanite culture. 47m 49. Certainly the Israelites did more than merely "borrow" from the Canaanites; they absorbed the greater part of the Canaanite culture. 47m 80 sk.

48) Meck szerint: Israel and Judah were in their origin two separate and distinct peoples, 221 m 82.

49) A Jóspapok (próféták) az asszír titok letéteményesei voltak: The Lord revealeth his secret unto his servants, the prophets. Amos III 7: 129m VI 306 sk). - Az asszír király izraeli szócsöveit kezdetben jósoknak és látóknak nevezték, később profétáknak, amit rangosabbnak véltek. A próféta szóhasználat Samuel idejében kezdődött. bár ő magát még "Főszemnek, Látónak" (felügyelőnek) nevezte. Nála olvassuk: He that is now called a Prophet was beforetime called Seer, I Samuel IX 9. - Les prophétes considérent l'Institution royale comme point culminant de la rebellion humaine contre l' Eternel. 38m 60. - Les prophetes fulminent contre les cultes indolétriques et finissent se mettre en opposition ouverte contre l'autorité royale, 142m 132.

A csonka Izrael külön állami életében az Omri vagy Hunra király emelkedett ki (Kr. e. kb. 886-874), aki a Júda területére esett Jeruzsálem helyett országa számára Szamáriában új központot teremtett. Szamária régi neve SHOM-ER-ON, 'Szem- úr- hon' azt mutatja, hogy eredetileg a napkultusz központja volt. A kis Izrael nemcsak népileg és kulturálisan, hanem politikailag is egyre közelebb került a szomszédos szíriai államokhoz, amelyek Asszíriában látták létellenségüket. Omri király belépett a Damaszkus vezetése alatt létrejött Asszíria-ellenes szövetségbe és fia és utóda Ahab (Kr. e. 874-853) együtt harcolt az asszírok ellen Hadadezer zászlói alatt. Asszíria megkísérelte, hogy Izraelt visszatérítse a régi szövetség útjára és evégből Éliással (Éljós, Főjós), aki az asszír titok letéteményese volt, Jehu személyében ellenkirályt kenetett fel s vele az Omri dinasztia

minden tagját: családját, rokonságát és barátjait lemészároltatta.

E borzalmas vérfürdő után 180 fokos fordulat következett: Izrael asszír szövetségben harcolt korábbi fegyvertársai ellen. Az átállás azonban rövid ideig tartott, mert a kényszerítő világpolitikai helyzetben Izrael magatartása újra ingadozóvá lett. Asszíriában ekkor végleg kialakult az a meggyőződés, hogy Izrael képtelen a kánaáni hadiúton a neki kiszabott szerepet betölteni és nem is akarja. Ezért V. Shalmaneser asszír király megjelent a helyszínen és Szamária kivételével az ország egész lakosságát, mind a tíz törzset, a Kaspi- tó déli oldalára, Médiába deportálta. II. Sargon király pedig, aki 721-ben elfoglalta Szamáriát, az előbbi elhurcolások során hátrahagyott 27,000 embert is elvitte. (50)

Izrael katasztrófája ezzel beteljesült, megszűnt állama és elpusztult népe. Különös iróniája a sorsnak, hogy éppen azok pusztították el, akik életre hívták: a fajrokon asszírok. Az izraeli zsidóság története itt bevégződik, mert csak igen vékony szállal függ össze az utána következő zsidóság történetével (51)

Júda önálló állami élete sem volt szerencsésebb, hiszen az asszír király szempontjából, aki a hűbéri szerződéshez ragaszkodott, ez az állam is felesleges volt, puszta léte is árulás. A kiemelkedő király itt is egy árja volt, név szerint is Azária (Az Árja, Kr. e. kb. 783-742), aki a felvilágosult politikai irányt követte, létellenségét Asszíriában látta s országa és népe megmentéséért a magyar népek Asszíria- ellenes frontjába állt be. Nem csoda, ha a próféták szemében nem volt kedvelt egyén. Bizonyára Asszíria elleni harca miatt nincs róla említés az ószövetségben, amelyet asszír vonalú papok fésültek át korunkra maradt formájára. Amit a krónika róla feljegyzett, mindössze annyi, hogy "a lepra elvitte". Mivel a leprát régen isten személyes büntetésének tartották, lepra alatt ezúttal sem kell szükségszerűen betegséget érteni, hanem talán inkább azt, hogy az élő isten őt is agyonverette. Júda lakossága a deportálást egy ízben (Kr. e. 721-ben) súlyos adók fizetésével és tökéletes behódolásával elkerülte. Asszíria mégis gyanús szemmel kísérte magatartását és biztonság okából Sennacherib onnan Kr. e. 701-ben kétszázezer embert deportált. Eserhaddon Kr. e. 670-ben egy további csoportot hurcolt el.

Asszíria bukásakor, Kr. e. 612-ben, Júda még fennáll, de igen gyér lakossággal és nyugtalan lelkiismerettel várta a Ninivét porba döntő

médák és babiloni árják, a föld régibb lakóinak bosszúját. Ez a bosszú egyelőre nem következett be és talán el is maradt volna, ha Júda vezetői meghódoltak volna az új "istennek", Babilónia királyának, aki Asszíria bukása után a szíriai-kánaáni területnek is királya lett. Mivel Juda nem hódolt meg, Nabukadnezár babiloni király türelme elfogyott és Juda vezetőit az asszírok példájára Kr. e. 597-ben Babilonba deportálta. Az intrikák azonban még ezután is folytatódtak, ezért 586-ban újra megjelent Júdában, Jeruzsálem falait ledöntötte és a város maradék lakosságát is elvitte. Ezzel a második izraelita utódállamnak is vége lett. (52)

A jósok és próféták számos esetben megmondták, hogy a deportálás az élő isten, vagyis az asszír király büntetése volt, amiért a vele kötött hűbéri szövetséget Izrael királyai nem tartották be. Hátrahagyott irataikból mindez filológiai pontossággal megállapítható. Az is megállapítható, hogy "bűn, lázadás, hűtlenség" alatt nem az egyetemes erkölcs mércéjén lemért bűnt, vétket és lázadást értettek, hanem az asszír királynak fogadott vak engedelmesség megszegését s csak a későbbi Biblia-magyarázók adtak a dolgoknak vallási értelmet. Néhány szó szerinti idézettel az egykoriak szemszögéből is megvilágíthatjuk a helyzetet. Ámos próféta kritikája szerint Izrael külpolitikáját paráznaság hatja át, "Efrájim (Izrael) szelet legeltet és keleti szél után futkos, nap-nap után szaporítja a hazugságot és kudarcot, hol Asszíriával (!) köt szövetséget, hol Egyiptomnak kedveskedik olajjal." "Olyan Efrájim mint egy buta galamb: most Egyiptomhoz fordul, azután Asszíriával (!) futkos" (Amos XII 1 és VII 11). Ezékiel próféta szerint Izrael külpolitikájában olyan, mint egy erkölcstelen nő (Ezekiel XVI 26-30).

Egy asszír ágens Jeruzsálem ostromakor szemére hányta az izraelitáknak az egyiptomiakkal való szövetségüket. Nos, te arra a törékeny nádszálra bízod magadat, ami Egyiptom? Ha arra támaszkodsz, belevág kezedbe és átszúrja azt. Mert olyan a fáraó, Egyiptom királya, mindenkivel szemben, aki benne bízik . . . Felkérlek tehát mindezek miatt, esküdj hűséget az én uramnak (!), Asszíria (!) királyának és én szállítok neked 2,000 lovat, feltéve, ha képes vagy azokra lovaglásban jártas embereket ültetni" (2 Kings XVIII 21, 22). Bűnt követ el és lázadó az, aki az Asszíriával (! !) kötött szövetséget nem tartja be, nem Az Urat (!) szolgálja, hanem mással szövetkezik és más urat szolgál (2 Kings XVIII 7, 20). Akik ilyen bűnt követnek el,

aminőt Izrael, azokat az asszír (!) király összeszedi és idegen országokban szórja szét. "Mert ők nem engedelmeskedtek Az Úristen követeinek, hanem megszegték az ő szerződését és mindent, amit Mózes, Az Úr (!) szolgája parancsolt s a kötelezettségekről hallani sem akartak, se azokat végrehajtani" (2 Kings XVIII 12).

Teljesen világos tehát, hogy az Ószövetségben szereplő "Az Úr" és "Isten" nevek legtöbbször nem a God, hanem a Lord, vagy még inkább a King (Király) szóval volnának fordítandók minden olyan esetben, amikor Asszíria királyáról van szó. Csak a magyar nyelvben van az Úr szónak olyan értelme, mint isten, király, nagyúr, parancsoló és ember. Nem csoda, ha a Biblia magyarázatában a teológusok a sokféle értelem között eltévedtek és áhítatos lelkülettel mindenütt az igaz Isten ujját, nevét, szerepét keresték és találták meg s ebbeli buzgóságukkal szinte kihámozhatatlan zűrzavart okoztak a történettudományban. Az ő jóindulatú spekulációjuk eredményeként lett egy egyszerű és abban a korban szokványos hűbéri szerződésből, amit az élő istennel kötöttek, a teremtő Istennel való egyezkedés, csodálatos lepaktálás.

Hogy a sok milliónyi tudós elvész, történész és régész között, akik évszázadok óta böngészik a Bibliát, eddig még egy sem akadt, aki észrevette volna az Úr meg az Isten szóval kapcsolatos főbenjáró tévedést, az a mi tudományunk egyik legsiralmasabb jelensége. Talán azzal magyarázható, hogy járatlanok voltak magyar nyelvben? Meg azzal is, hogy a papok valósággal elriasztották tudósokat a szent szövegek tárgyilagos vizsgálatától? Attól féltek, hogy az Isten alkotásának tartott írások kritikájából majd olyan dolgok derülnek ki amelyek a vallásnak kárt okoznak? Mindez lehetséges, hiszen a zsidó Spinozát például, aki a 17. században a modern Biblia-kritikát elindította, még kiátkozták a zsinagógából (47m 30) és a mi korunkban élt Sigmund Freudot, aki Mózes zsidó voltát kétségbe vonta s őt egy egyiptomi úr gyermekének tekintette, keserű szemrehányásokkal illették, amiért az igazságot előbbre valónak tartotta, mint a vélt nemzeti érdeket (47m 57) (53)

A tudománynak is megvannak a maga mártírjai, Spinoza és Freud azok közé tartozik.

Az asszírok bukása

A Kr. e. 7. század elején az őshazai magyar politikai láthatár teljesen elborult s a jövendő reménytelennek látszott. Asszíria ugyanis dél és nyugat felé elérte az emberi megélhetésre alkalmas területek végét, a sivatagot, illetve a tengert. A birodalom nyugati szomszédságában így nem maradt olyan szabad terület, amelyen a menekülő magyarság megállhatott volna erőt gyűjteni a haza alkalmas időben való felszabadítására. A katasztrófából megmenekült egyiptomi, kánaáni, szíriai és hétországi néptöredékek ekkor már messze Európában jártak és az ősi föld visszafoglalásában nem vehettek részt. Az Őshaza keleti felében élt magyarság is nagyon megfogyatkozott, a babiloni magyarok elpusztultak, Mezopotámiában a szemita lakosság alkotta már a többséget s a nemzeti gondolat a rendszeres deportálások és új népelemek behozatala által mindenütt meggyengült. Ilyen körülmények között a felszabadítás munkája főleg és elsősorban arra a magyar nyelvű tömbre hárult, amely a Kr. e. 7. században a Kaukázus völgyeiben és a Kaspi- Oxus vidékén (Turánban) gyülekezett s helyi néven méda, szkíta és huni néven volt ismeretes.

A Kaukázus vidékén élő magyar nyelvű törzsek politikai és katonai összefogását a Van- tó és az Urmia- tó környékén megszállt részek indították el a Kr. e. 13. században, amikor Urartu (egyenes szórendben Erdő Ura) néven országot szerveztek. Ez az ország Asszíria felett hosszan elnyúlt nyugatra és keletre, virágkora a Kr. e. 9. és 7. század közé esik, rendezettség és kultúra tekintetében felülmúlta szemita szomszédját. Királyai közül három viselte az Arduris 'Az Erdő őrizője' trónnevet, Asszíriában látták létellenségüket és figyelmük kiterjedt az egész üldözött magyar világra. Állandó szövetségesei voltak a még megmaradt boráti (húri, majtényi, naíri) és maúri (kánaáni, szíriai, hetita) törzseknek valamint a babilóniai káldiaknak, akik kus fajta nép voltak. A kaukázusi Erdő- ország legfontosabb szerepe abban látható, hogy befogadta otthont adott az asszírok elől mindenünnen menekülő néprészeinknek. Ilynemű szerepének legjobb bizonyítéka az, hogy az ország területén a ősi magyar írásrendszerek minden típusa használatos volt: a szavak. összecsengésére felépített ősi képírás, a babiloni ékírás, a maúri-turáni rovásírás és az egyiptomi szentírás is.

Urartu területén a vezetés Kr. e. 685 körül a méda elem kezébe került.

Az uralomcsere körülményeit csak fogyatékosan ismerjük, mert a médáktól nem maradt ránk egyetlen sor írás sem (120m 102) . Róluk mindössze annyit tudunk, amennyit Herodotos feljegyzett. Ő mondja, hogy az úr-népek családjába tartoztak és mielőtt méda nevük általánossá lett, mindenki árjáknak nevezte őket (these Medes were called anciently by all people Arians, 94m II 145). Az ország népét hat csoportba tagolták: 1,. Busé, 2. Paréták-Eni, 3. Strukha-tes, 4. Ári Zanti, 5. Budai és 6. Magi. Közelebbi támpont hiányában nehéz e neveket biztonságosan értelmezni, de valószínűleg nem vérségi, azaz nem leszármazás alapján összetartozó törzsek voltak, hanem foglalkozás szerinti csoportok. Az első helyen említett Busé csoport a Vezér (B/V) csoportja lehetett, amelyet hasonló felsorolások alkalmával az első helyen szoktak szerepeltetni. A Paréták- Eni grafikával megörökített csoportban a legelőkelőbb emberek szerepelhettek, akik a Van- tó és az Urmia- tó környékén laktak s akiktől a méda szervezkedés elindult, ők lehettek tehát a "bori tákon" vagyis a víz menti földeken elhelyezkedő birtokok (honok) urai. A harmadik csoportban talán a 'Satárokat' vagyis csatárokat kell látnunk, a katonai osztályt, a negyedikben a szántó-vető embereket, azaz földműveseket, az ötödikben a fegyverkovácsokat s a hatodikban a mágus papok rendjét. Az a körülmény, hogy szervezkedésük nem származás szerinti, hanem hivatásrendi volt, az állam új keletű jellegét erősíti meg. A lényeg az, hogy a médák is megtalálták a kapcsolatot Egyiptommal és Babilonnal s az ott élő régi népelemekkel karöltve három oldalról láttak hozzá az asszír iga lerázásához.

A felszabadító mozgalmat az asszíroktól legmesszebb lakó egyiptomiak kezdték el, a Delta-vidék helybeli fejedelme, Psametik úr, "akinek a megyéje a tengerparton volt" (Diodorus) s aki magát Egyiptom fáraójának kiáltotta ki (Kr. e. 663-609). Trónnevének írásjeleit (Okmánytár 76) pontosan olvassuk: Pi-S-Me(n)-TI-K, azaz Bi-Z-Me(n)-TI-K URA, mai helyesírásunkkal 'Vízmentik ura'. Trónnevének magyar értelme ugyanaz, mint amit Diodorus mond, aki az értelmet saját nyelvére lefordítva őrizte meg (193m VI 226). Egyiptom példáját követte Babilon, ahol a médáknak sikerült Kr. e. 626-ban felkelést szítaniuk és annak során a várból az asszír őrséget elűzniük. Így a babiloniak is visszaállították országuk függetlenségét, akik ezután a médákkal szövetségre léptek és Asszíriát északról és délről két tűz közé szorították. Ebben a katonai és politikai helyzetben mindenki előtt világos volt, hogy rövidesen történni fog valami.

A több mint félezer év óta büntetlenül nyúzó és gyilkoló asszír népet halálfélelem fogta el. Reszketve vették a száguldó lovasokról szóló híreket és minden percben várták az íjat feszítő, lándzsát lengető méd, a káldi és egyéb katonák megjelenését. Jeremiás próféta Júdában így jövendölt: "Ezek íjjal és lándzsával jönnek, ezek kegyetlenek és nincs irgalom. Hangjuk zúg, mint a tenger és lovakon utaznak" (Jeremiás VI 23; 87m 512). Habakuk szerint a káldiak "rémesek és félelmetesek . . . lovasaik szerte fognak ágazni és jönni fognak messze vidékről, szinte repülve, mint zsákmányára siető sas. Jönni fognak mindnyájan,; hogy erőszakot vegyenek: orcájuk keleti szélként fogja felszívni és összegyűjteni a foglyokat, miként teszi a homokkal" (Habakuk I 7-9).

Valóban úgy történt, amint megjósolták, s az asszír fővárost, Ninivét rettenetes, ostrom után Kr. e. 612-ben bevették. Az utolsó asszír király szolgáitól és kéjnőitől körülvéve, palotájának lángjai közt lelte halálát. Megszűnt az Asszír Birodalom, vége lett a szemita világuralomnak a Régi Keleten s az árja magyar népek felszabadultak rabságukból.

Az asszír birodalom területét a győzők egymás között felosztották. A médáké lett Ninive és a Tigristől keletre elterülő óriási föld, nyugaton egész Kis-Ázsia; a babiloniak birtokába került Mezopotámia, Szíria és Kánaán; Egyiptom pedig ura lett saját birtokállományának. "Az oly sok ideig rabságban tartott népek bosszúja félelmetes volt: Asszíria egyetlen városa sem maradt épen, irgalmatlan mészárlással irtották a lakosságot, úgyhogy az ország pusztasággá változott."(54)

Az egykor palotákban dőzsölő és rablásból élő asszírok csak úgy menthették életüket, hogy visszamentek oda ahonnan jöttek és tanyáztak a porban, avagy elbujdostak az erdők rengetegében. Pusztulásukat a környező népek örömmel üdvözölték, ideértve a júdabeli maradványokat is, hiszen az ő népük is rengeteget: szenvedett. Náhum írja az Ótestamentumban Ninivéről: "Jaj a vérszopó, városnak! Mindenestül hazug és erőszakkal telve . . . rengeteg a halott; igen sok a csontváz, nincs vége a hullák sorának . . . a nemesség porban lakozik, a nép szétszóródik a hegyekbe és nincs senki, aki összefogja őket. Sebeid (Ninive) nem gyógyíthatók, sérülésed súlyos. Mind, aki hírét veszi bukásodnak, tapsol, mert hát kicsoda az, aki nem szenvedett bűneid súlyától?" (Náhum III). Elpusztult hát Ninive, ki bánkódik azon? Hiszen az Isten határozta el,

hogy el fogja pusztítani és kitörli nevét a földiek emlékezetéből. Feltámasztani a halottat? - istenkáromlás lenne 32m (42)

Nabukadnezár királynak (Kr. e. 604-562), az Új Babiloni Birodalom (Kr. e. 612- Kr. e. 539) káldi uralkodójának minden népe meghódolt és hűséget fogadott, kivéve Júda lakóit, akik fellázadtak ellene. A kihívásra Nabukadnezár a helyszínre sietett (Kr. e. 596), Jeruzsálemet elfoglalta; falait lerombolta, a lázadó Zedekiah királyt fiával együtt maga elé rendelte és asszír módon büntette meg: a fiút apja szeme láttára kivégeztette és az apának szemeit ez utolsó látomás után kitolatta. A három felbújtóval szemben pedig úgy járt el, mint Dávid király a kánaániakkal: ő is tüzes kemencébe dobatta őket (42m 171). Utána a város vezető embereit összefogdosták és - ugyancsak az asszíroktól tanult módszerrel - Babilonba deportálták. A művelet után a király seregével végigfésülte Júdát, falvait felégette, úgyhogy azok közül sok soha többé nem kelt életre mások is csak hosszú emberöltők után kaptak új lakosságot.

A régészeti ásatások a pusztulás méreteit igazolják: a rétegekben a Kr. e. 6 századtól kezdve a folytonosság megszakad (2m 140-142). A szemita hadviselés borzalmait most azok is saját bőrükön tapasztalhatták, akik ezt az elvet kitalálták, a Régi Keleten meghonosították és az eldurvulást a földművesek közt elterjesztették. Akiket a babiloni király magával vitt, azokat átneveléssel szándékozott megváltoztatni, a helybenhagyott részleg pedig babiloni kormányzót állított. Így Izrael után, amelynek lakosságát még annak idején Asszíria deportálta, Juda népessége is elpusztult, Az életben maradottak tragédiájukban Isten büntetését látták az elkövetett bűnökért, Nabukadnezár királyban pedig a büntető eszközt. Babilonban - amit a források ezentúl következetesen a káldiak (keletiek) országának neveznek - választás útján napkirályok kerültek uralomra, akik a Napisten NABU nevét gyakran belefoglalták trónnevükbe, mint NABO-PALAS-AR (Nap- Város ura, Kr. e. 626-604), NABUKAD NEZ-ÁR (Napokat Néző úr, Kr. e. 604-562), a csillagvizsgáló és NABUNAID (Kr. e. 555-539).

Az Új Babiloni Birodalom Nabukadnezár alatt élte fénykorát. A királyokat hazafias érzés hevítette, szenvedélyesen kutatták a régi írásokat és egyik- másikuk szakavatott régésszé és okiratolvasóvá képezte ki magát, hagy személyesen irányíthassa a nemzeti újjászületést. Nemcsak a Napisten elpusztult szentélyeit építették újra,

hanem rendbe hozták az öntözőcsatornákat is és újra művelés alá vették a parlagon hagyott földeket. (55)

Az újra éledő magyar világ talán megerősödött volna és idővel a sok üldözés és a tömeges mészárlást is valahogyan kiheverte volna. A történelem azonban nem így alakult. A magyar népek már oly kevesen voltak a Régi Keleten, hogy nagy területükön az uralmat száz éven belül elvesztették. A szétszórt izraeliták, júdabeliek és asszírok ugyanis, amint a nagy események feledésbe merültek, a perzsákkal szövetkezve Kr. e. 550 és 646 között Médiában magukhoz ragadták a hatalmat, Kr. e. 538-ban pedig csellel Babilont is birtokba vették. A szemita imperializmus ezzel feléledt és a Régi Kelet országai rohamosan ismét szemita uralom alá kerültek.

Jegyzet az ószövetség forrásairól

Az ókori izraeliták egyetlen, de hatalmas irodalmi alkotása a Biblia úgynevezett Ószövetségi része, az Ó-Testamentum. Ennek az írásgyűjteménynek ma ismert legrégibb szövegeit jórészben a Kr. e. 9. és 8. században írták le mai formájukban, más darabjait, mint Job könyvét és a Példabeszédeket ennél is később, a Kr, e. 4. és 3. században. E régi szövegek részben héber-arámi, részben pedig görög nyelven állnak rendelkezésünkre.

Héber-arámi és görög nyelv alatt természetesen nem a jelenlegi fogalmainkban élő hébert és görögöt kell értenünk, hanem az óhébert és az ógörögöt, ami nagy különbség. A héber nyelv mai formáját ugyanis csak a jelen időszámítás 19. századában alakították ki. A megelőző idők héber nyelvét "Biblia utáni hébernek" mondják, amitől megint különbözik az azt megelőző bibliai vagy ótestamentumi héber, az "óhéber". Nagyon vitás azonban, szabad-e az Ótestamentum nyelvét hébernek nevezni. Ez a nyelv ugyanis a Kánaánban használt nyelv volt, amelyről megelőző előadásunkból már tudjuk, hogy az ősmagyar egyik ágazata volt. Ettől a kánaáni ősmagyar nyelvtől a tulajdonképpeni óhéber csak hosszú idő múltán vált el és lett előbb külön dialektus, majd önálló nyelv (40m 177; 47m 40). A tények ezen állása miatt az óhéber elnevezést a kritikusok elejtették és helyette szívesebben használják a pontosabb "kánaáni" elnevezést. (56)

Az ógörög nyelvről hasonló dolgokat tudunk és alkalmunk lesz azt is elmondani. Miután az ószövetség nyelvét így elválasztották a hébertől és a görögtől és a ragozott nyelvek családjába illesztették, jogos a gyanúnk, hogy az ószövetségi előadások eredeti nyelve a magyar nyelv lehetett, vagy annak egyik zsargonja. Igazolható-e ez a nézet, mennyiben és hogyan?

Ha figyelmesen olvassuk a King James-féle angol Biblia- fordítást, amely szigorúan ragaszkodik az alapszöveghez, az Ószövetség eredeti nyelvének egy-két alapvonása azonnal kiviláglik előttünk. Feltűnik például, hogy az angolul való érthetőség miatt több helyen kiegészítő részeket fűztek a fordításhoz és ezeket a hozzátolódott részeket, hogy észlelhetők legyenek, a szöveg többi részétől eltérőleg, dőlt betűkkel szedették. A betoldott részek legtöbbször az eredetiben hiányzó állítmányt pótolják jelzik az ige által vonzott tárgyat, vagy megmondják a szereplő személy hím- vagy nőnemét. Ezek azonban magyar szempontból nem tekinthetők hiányzó részeknek, hanem olyan dolgok (hungarizmusok), amelyeket ragozó nyelvekben nem szokás külön szavakkal érzékeltetni. A magyar nyelvben a szavaknak nincs nemük, a tárgyra a tárgyas igék eleve utalnak és nem szükséges a Van-igét folytonosan használni, mint kell pl. angolban. A magyarnak ebben a mondatában "A tábla fekete", már benne van a "van".

Továbbmenőleg, az Ószövetség jelenlegi tudományos fordítása olyan nyelvet tükröz, amely akkori állapotában kerülte a Hogy, Mert, Aki, Ami és hasonló szavakkal bevezetett alárendelt mondatokat és helyettük "és" kötőszóval kapcsolt mellérendelő szerkezetet használt. Az Ószövetség eredetije kerülte a szenvedő szerkezetet is és nem használt három- négy féle múlt idejű igealakot sem. Aki ismeri a régi magyar nyelv sajátságait, jól tudja, hogy abban mindezek a mozzanatok pontosan megfigyelhetők.
Igen figyelemre méltó dolog az is, hogy az izraeliták ősei az ókorban leghosszabb ideig éppen azon a három területen tartózkodtak, ahol magyar nyelvű népek a legsűrűbben laktak: Dél-Mezopotámiában, a Nílus völgyében és Kánaánban és hogy az ő kultúrájuk e három terület - Babilon, Egyiptom, Kánaán - kultúrájából keletkezett.

A kutatók meg is állapították, hogy az Ószövetségben leírt alapvető elbeszélések, mint a Teremtés, a Vízözön és a Paradicsom meséje, nem eredeti izraelita alkotások, hanem egyszerű átvételek, mert azokat

Babilonban, Egyiptomban és Kánaánban már Ábrahám korát jóval megelőzőleg ismerték és mesélték. Az említett három magyar kultúrterület közül régebben főleg a babiloni kultúra hatását szokták hangsúlyozni. újabban azonban rájöttek arra, hogy az egyiptomi és kánaáni hatás ugyanakkora, sőt - minden bizonnyal nagyobb lehetett. Egyes bibliai darabok például ismert egyiptomi himnuszok és kánaáni példabeszédek szinte szószerinti átírásai. (57)

"Jehuda szerint a tudósok eddig nagyon alábecsülték Egyiptom befolyását az ó-héberre, mert elkáprázták őket a babiloni felfedezések. Pedig éppen a Nílus völgyében történt meg, hogy a héber irodalmi nyelvvé fejlődött, ott kapta a Biblia ősi legendáinak nagyobb része végső színezetét, ott kellett legyen a Paradicsom helye és ott fogalmazták meg a Teremtés (Genezis) könyvét mai alakjában" (48m 84, részletesen 74-88).

A modern Biblia-kutatók belső szövegkritikával rájöttek arra a szintén igen jellemző mozzanatra, hogy az Ószövetség ma rendelkezésünkre álló szövegei tele vannak olyan tévedésekkel, amelyek az eredeti szöveg nem tökéletes megértéséből származnak. Ezért a mai héberből való szokványos magyarázat helyett a Biblia-kritikát új alapokra óhajtják fektetni és szorgalmazzák a hébernél régibb nyelvek e célra való felhasználását (36m 72 sk). Hogy ez mennyire helyes észrevétel, már érzékeltettük az Úr és Isten szavaink körül előállt zavarral. Ugyanilyen példát azonban többet is említhetünk. Az Ószövetség két helyen is említést tesz egy ünnep megüléséről (II Chronicles 35 és Ezra VI 20), ami izraelita ajakkal kiejtve -"megilis"-nek hangozhatott. Aki aztán nem eléggé ismerte ezt a magyar zsargont, fordításában az ünnep "megöléséről" írt. A hiba bennmaradt a King James-féle fordításban is, ahol azt olvassuk, hogy "a passzóvert megölték" (killed the passover). Ugyanilyen sorsra jutott az eredeti szövegben szereplő "megölelni" szavunk, amit fonetikusan "megöleni" alakban írhattak; a fordításban ebből is "megölni" lett. (58)

Az említett botlások csak a magyar nyelvel kapcsolatban fordulhatnak elő, ezért tovább erősödik gyanúink, hogy az Ószövetség eredeti nyelve, vagy legalább is azok a szövegek, amelyekkel dolgoztak, nagyobb részben magyar nyelvűek lehettek.

Még közelebb visz bennünket ehhez a gondolathoz az, hogy a

legrégibb Bibliát MASORETIK bibliájának nevezték, amiben könnyű a MASOR (H)ETIK, 'Magyar hitük' kifejezést látni, Masor (Magyar) lévén a magyar népek istene.

50)- Izrael hűtlenségéről és szerződésszegéséről az ószövetség így ír: He (Israel) rebelled against the KING OF ASSYRiA, and served him not.... they obeyed not the voice of the LORD THEIR GOD, but transgressed his covenant, and all that Moses the servant of the lord commanded, and would not hear them, nor do them, 2 Kings XVIII 7. 12. Itt tehát egészen világosan látható, hogy az az isten, aki ellen az izraeliták fellázadtak, akit nem szolgáltak, akinek a parancsait nem teljesítették és akivel a kötött szövetséget (covenant) megszegték Asszíria királya volt: king of Assyria.

51. A Médiába deportált tíz izraeli törzs sorsával kapcsolatban több elmélet merült fel. Ezek egyike szerint a deportáltak utóbb átkerültek Európába, ahol a helybeli népekkel keveredtek, különösképpen a britekkel, és e keverék eredménye lenne az angolszász világ. A mai dánokat is az izraeliták leszármazóinak vélik, az Izraelben élt egykori Dán törzsből. Egy további elmélet szerint, a héber nyelv egyes szavainak előbukkanása alapján úgy vélik, hogy a szétszórt tíz törzs egyes részei Kínába, Indiába, sőt Amerikába és Mexikóba is eljutottak. Az angolszászok az elméletnek velük kapcsolatos része ellen tiltakoznak: 204m 155.

52. A babiloni deportálás ellen, amely az egykori Izraelnek csak parányi töredékét érintette, sok panaszt hallatnak a szemita írók. de semmi kifogást nem tesznek az asszír deportálás ellen, amelynek során az izraeliták több mint 80 százaléka elpusztult. E mérleg láttán világos, hogy Mózes elgondolása, aki az asszír kártyára tette népe sorsát, teljesen tévesnek bizonyult. De ezzel kapcsolatban se olvashatunk sehol egyetlen kritikus megjegyzést sem.

53) A Biblia-kutatással kapcsolatos aggodalom ez: The fear is, apparently - to put it bluntly - that Bible will not stand investigation . . . what this implies is that religion is only safe if it based upon ignorance rather than knowlegde, 47m 10. A Talmud tudósai viszont így érvelnek: Ces rabbins, qui ont interdit toute explication rationnelle des commandements. Ont craint qu'elle ne porte atteinte á la pratique religieuse; ils ont pensé qu'elle était plus nuisibie que bénéfique. Majd

így: Les rabbins considérent comme essentielle l'abolition de la volonté humaine devant celle de Dieu, les philosophes estiment, eux, que l'obéissance a d'autant plus de valeur qu'elle est plus éclairée. Ez utóbbi idézeteket a Belgiumban megjelenő 'La Bible' c. folyóirat 1970. évi 7. számából a 4. oldalról vettük.

54). Die Rache der lange Geknechteten war furchtbar: keine Stadt Assyriens blieb unzerstört. Grausame Gemetzel rotteten die Bewohner aus, so dass das Land in Wüste verwandelte, 160m 141.

55) Nabukadnezár királyról az a hír terjedt el, hogy álmatlanságban szenvedett és uralkodásának utolsó éveiben megőrült volna. Állítólag négykézláb mászkált palotájában és füvet evett volna Isten büntetésképpen amiért Júda lakosságát deportálta. E szemita forrásból eredő mesére természetesen sehol sincs hiteles adat és az állítás nem is helytálló, a király szórakozásának félremagyarázásából eredhetett.A király ugyanis nem álmatlansága miatt virrasztott éjszakákon át, hanem azért, mert szenvedélyes csillagász volt és az égitestek mozgását figyelte.

56) Olv. 218m 63 sk. - La langue parlée par les Hébreux (en Canaan) n'était probablement pas leur idiome original... ils avalent alors pris un UN IDIOME CANAANEEN, celui qui est précisément l'hébreu de la Bible, 142m 127. Du point de vue linguistique, l'affinité entre Hébreux et Canaanéens est trés notable et c'est la raison pour laquelle on a pris l'habitude d'apoeler l'HEBREU UNE LANGUE CANANEENNE, 142 98. Ugyanilyen értelem szól 40m 177 és 221 m 185. Továbbmenőleg ez a Kánaánban felvett nyelv ragozott nyelv volt és így érthető az a megállapítás amely szerint: The Semitic language originally was AGGLUTINATIVE, 204m 145 szemben a zsidók későbbi nyelvével, amely hajlított (inflected) nyelv

57) In any case parts of the Old Testament derive from the writings of the older civilizations of Babylon and Egypt, absorbed and reused by the Jewish scribes. For instance one of the Psalms can be paralleled almost word for word, in an Egyptian hymn of the fifteenth century B. C. Many of the Proverbs come from Egypt and Sumer. The story of the Flood, in Genesis, probably derives from a Sumerian epicdating from long before the time of Abraham. The traditional site of the Garden of Eden was in Sumer. 42m 106. Mózes öt könyve . . . était en réalité un

amalgame de piéces provenant de sources hétérogénes. 142m 145.

Még közelebb visz bennünket ehhez a gondolathoz az, hogy a legrégibb Bibliát MASORETIK bibliájának nevezték, amiben könnyű a MASOR (H)ETIK, 'Magyar hitűk' kifejezést látni, Masor (Magyar) lévén a magyar népek istene. Nyilván ezzel függ össze az is, hogy a Biblia-magyarázást régen úgy hívták: MASORAH, 'Magyaráz' és MASZORA 'Magyarra' törekvés. A magyarázás eredménye pedig lett a szöveghez készített jegyzet, a MIDRAS PET-IRAT, 'Magyarázó pótirat', illetve a MIDRASZ PET-IRASZ, 'Magyarázó pótírás' (olv. 173m Midras alatt és English Larousse, Masorah). Akik az első összeállításokat és a vele kapcsolatos fordításokat készítették - úgy látszik - még tudták, hogy az Ószövetség valóban magyar nyelvű szövegek összekombinálásából eredt.

Régibb és újabb tudósaink közül többen úgy vélik, hogy még a mai héber is feltűnő sok elemet őrzött meg a magyar nyelvből, a babiloni, egyiptomi és kánaáni magyarból, amelyekből egykoron a maga útján elindult. Összeállították a két nyelvben található párhuzamokat és megpróbáltak azokra magyarázatot adni. Az elsők egyike, aki magyar-héber párhuzamokkal foglalkozott, Nagy János volt. Munkája latin nyelven jelent meg Pesten 1823- ban "Grammatica linguae Hungaricae cum parallelismo inter Aramaeam, Hebraeam et Hungariam orientales linguas ducta" címen. A tudós Horvát István már azt is megállapította (1825), hogy a héber párhuzamok magyarból való átvételek. A kérdést újra tanulmányozta Venetianer Lajos pesti rabbi "A héber-magyar összehasonlító nyelvészet" c. kis munkájában (IMIT 1898-as évkönyve, 32 l.), Markos Gyula írásának (1918) címe pedig előre mondja vizsgálatai eredményét: "Az Úr szava magyar volt. Négyezer éves írott, hatezer éves magyar szókincsek alapján szótári pontossággal bizonyítja Markos Gyula."

Az irodalomban található érvek logikus sorrendbe rakása után a következőkben az ószövetség jelenlegi fordításából fogjuk kiemelni az ott még ma is könnyen felismerhető magyar szavakat és kifejezéseket, bizonyítva a magyar nyelvű okmányok döntő szerepét az első összeállításokban, Kezdjük felsorolásunkat a magyar értelmű személynevek megemlítésével.

Már eddig is sok mindenkinek feltűnt az ilyen nevek szereplése, mint

Machar (Magyar), Kis, Úr., Úri, Büki, Béla és Mikloth (Miklós), amelyekhez hozzátehetjük a Jó és Szép egytagú magyar szavakból keletkezett nevet, meg Mózes Mezős nevét, miként már megbeszéltük. Ezt a jegyzéket most tovább bővítjük, először is az Ószövetség egyik legszebb írásművét, egy jó ember meséjét idézve, akit JOBnak hívtak. Azért nevezték a szereplőt így, mondja az Írás, mert az illető mindenkinél "jobb" volt. A példabeszéd így kezdődik: "élt egy ember Úr városában, neve ,ki vala JOB. És ez az ember jó (!) és becsületes volt és félte Istent ,és kerülte a gonoszt" (Job I 1) . A Sátán kísértésének minden alkalommal jól (!) megfelelt. És a "jó" kifejezés a további példákban is minduntalan visszatér, ami igazolja, hogy a szereplő személy neve, Job - mai helyes írásunkkal: Jobb - a magyar nyelvből származik. Izsák neje, Rebekah ikreket szült. Apjuk mind a kettőnek a születéssel kapcsolatos körülményekből adott nevet. Az első szülött szőrös volt, azért lett a neve Esau; a másik gyerek, amikor a világra jött, "kapva tartotta kezében Esau sarkát és azért nevezték el Jakabnak" (Genezis XXV 25, 26).

Ha a Jakab nevet ezekből a körülményekből kell értelmezni, az nem lehet más, mint a magyar zsargonban kimondott 'jól kap' (Joe kop, Joe kob). Ez a Jakab, miután felnőtt, - így folytatódik a mese - csalárd módon bátyja elsőszülöttségi jogát is megkapta és utóbb még az elsőszülöttet megillető atyai áldást is. E további két kapás miatt Esau azt a megjegyzést tette rá: "Nemde találóan nevezik őt Jakabnak? Hiszen engem két ízben is kitúrt: elvette elsőszülöttségi jogomat és most elvette tőlem az atyai áldást" (Genezis XXVII 36). Jakab tehát a Biblia előadása szerint összesen három ízben "jól kapott" s ez bőven igazolja, hogy az ebből a körülményből keletkezett Jakab vagy Jákob név magyar eredetű.

Isten a Föld állatait a Paradicsomban lakó ősember elé terelte, hogy az adjon nekik nevet. Az őslakó meg is tette, adta a neveket, s ezért lett a neve ADOM, 'Adom' (ma: Ádám). Isten megtiltotta a paradicsomi párnak, hogy egy bizonyos fa gyümölcséből egyék. A tilalmat a nő megszegte: evett a tiltott gyümölcsből s ezért lett a neve EVA, 'Evő'. Ezek e példák csattanóan bizonyítják a nem-magyar tudósok észrevételét, hogy ti. a bibliai nevek igen sokszor valami jellemző, az illető személyével kapcsolatos tulajdonságból vagy eseményből keletkeztek (2m 244). Izraelben a próféták az asszír király szócsövei és ügynökei voltak, akik -király (Isten, Az Úr) üzeneteit és parancsait jóslás

formájában közvetítették Izrael nagyjaihoz, kezdetben szóban, utóbb írásban is (120rn 131; 221m 150 sk).

Ennek megfelelően úgy emlegették őket, mint a király emlegették őket mint a király embereit: "Az Úr embere" (I Samuel IX 10) és foglalkozásuk megjelölésére a Látó, Szemes és Jós szavakat használták. Samuel próféta neve például 'Szem-Él' volt, azaz Fő-Látó, Főellenőr, Felügyelő, amint ő maga is ma "Én vagyok a Néző" (I am the seer, I Samuel IX 19). Ezt az foglalkozást legtöbbször a YAH, IAH szóval jelölték (kiejtése: Jós) amit a próféták gyakran belefoglaltak nevükbe. A leghíresebb és egyúttal leghírhedtebb izraeli jós Éliás volt, a magyar nyelvű bibliák Illés prófétája. Bibliai neve EL-YAH annyi mint 'Él-Jós', azaz első, főjós. Ez az ember tervezte ki asszír sugalmazásra az Omri-dinasztia kivégzését és a Bál-papok lemészárlását. Félelmében aztán kimenekült a pusztaságba, az arabok közé és ott egy özvegy asszonynál bújt el, a Z-AREP HATHban, 'Az arab házban'. A Biblia szerzői úgy tudták róla, hogy tüzes szekér ragadta az Égbe. Ezért szerepel neve előtt a TIS-BITE, 'Tűz vitte' jelző (II Kings I 8), amit a Biblia-kutatók sehogy sem értettek és ezért egyszerűen kihagyták neve mellől (129m VI 437-439; 157m 18), de amit magyarul szintén kitűnően értünk.

Jeremiás próféta nevét a tudósok így betűzik: JEREM-IAH, még pontosabban JARME-JAHU (36m 50), amiből a lekopott K-hang hozzáadásával neve azonnal érthetővé válik: 'Gyermek Jós '. Azért hívták így, mert apja, aki pap volt, fiát már születése előtt jósnak szánta. A jós maga is magyarázza: "Óh, Istenem, én nem tudok beszélni, hiszen én még csak gyermek vagyok" (Jeremiás I 6; v. ö. 120m 134). Egy másik jós neve 'Szekér Jós' volt, ZECHER-IAH, mert folyton utazott és szekérről szokott álmodni (Zach. VI). ISAIAH neve a tudósok szerint helyesen JASAJAHU vagy JESAJACHU (36m 58; 173m Jesaja), 'Jószájú Jós', mert remekül szónokolt. Viszont az átkozódó ZEP-HAN-IAH ezt a bűbájos nevet viselte: 'Szép Honi Jós'. EZEKIEL próféta, aki a babiloni fogság végén az ékjelekkel írt új szerződést kézhez kapta, eredetileg úgy volt ismert, mint aki HEZ AKIEL, 'Hoz ékjel(et)'.

Jellemző dolog, hogy az írással foglalkozó izraeliták közül milyen soknak volt magyar értelmű neve. A kultúra akkoriban még főleg ezen a nyelven folyt. Az Ószövetségben nemcsak magyar eredetű gondolatok és nevek hemzsegnek., hanem magyar kifejezések is.

Amikor Rebekah dajkája, Deborah meghalt, egy tölgyfa alatt temették el. Azt a helyet, ahol a dajkát örök álomba küldték ALLONBA CHUT, 'Álomba küldte' néven említik (Genezis XXXV 8). Amikor Jákob előtt az élő isten megjelent és neki üzenetet adott át, azt a helyet, ahol az utasítást kapta PEN-IEL, 'Fenni Jelnek' nevezte (Genezis XXXII 30). Ott épített Esau állatainak egy hamarjában összerótt karámot, a Biblia szavai szerint egy SUCCOTH, 'Zugot' (Gen. XXXIII 17). József hivatali címe Egyiptomban 'Szép nagy főnök' volt. Amikor Ábrahám a hetitáktól földet vásárolt, az 'árat megfelezte'.

A pusztaságban vándorolva, Mózes népe lázongani kezdett az ital hiánya miatt és sok merész beszéd: MERI BAH hangzott el, míg végül Mózes csodát tett, megmetszette a sziklát és a MSSAH, 'Metszés' helyén víz , fakadt (Exodus XVII 6-7). Amikor pedig éheztek, történt vala egyszer, hogy nagy vihar keletkezett és annak tölcsérszerű légáramlásából döglött halak és madarak potyogtak le. Az éhezők mohón fogyasztották a tengerből elsodort állatok húsát, amitől sokan megbetegedtek és mérgezésben meghaltak. A rothadt madarak evéséről ezt a helyet a Biblia KIB ROTHATT AVAR, 'Csibe rothadt evése' néven, a húst pedig HAZE ROTH, 'Húsa rossz'- nak említi. Az Égből, vagyis a Mennyből (Mén országából) hulló táplálékot MANA-nak 'Mennyeinek' mondták (Numbers XI 34, 35).

Amikor az izraeliták elhelyezkedtek Kánaánban és kezdtek berendezkedni, szükségük volt iparosokra, díszítő ötvösökre, olyan szakemberekre, aminők az ő soraikban nem akadtak, hiszen jórészben sátorozó nomádok voltak, Hogy ezt a munkát megtanulhassák, a magyarokhoz fordultak és egy URI, 'Úri' nevű embert szerződtettek és folyton kérték őt, tanítsa őket: BEZELEEL, 'Beszéljél'. Ez lett aztán a mester neve. Ez az Úri ember el is készítette a frigyszekrényt (Ex. XXXI 2 és XXXV 30-35 és XXXVI 1-2, XXXVII 37), amibe aztán belehelyezték az asszír királlyal kötött szerződés - frigy - kőtábláját, az ARK-ot, vagyis az 'Úr-kőt' és Shilochban őrizték. A szekrény helyét JAHVEH SÁBA OTH néven nevezték, mondván 'Jahve szava ott' (129m VI 306). A frigyszekrény készítője belekombinálta munkájába saját kilétét. A bútordarab mindegyik oldalára ugyanis egy-egy angyalt faragott, amelyek közül hármat állatfejjel látott el, a negyediknek meghagyta emberfejét (213m 250). A három állatfej mint hieroglif jel: oroszlán (MA), ökör (KA) és sas (A), az emberfej (AR), az ősi képírás szerint a Ma-Ka-A-AR, 'Magyar' írása. A Thora az isten parancsainak gyűjteménye

volt, Tho- Ra, vagyis 'Úr szava', törvény (221m 133).

A Bibliában a Paradicsom nem egyiptomi nevén (Pa-Ra-Disze, Fá-RaDísze) szerepel és nem is jutalmazási hely, hanem EDEN, 'Otthon', az emberiség első otthona, ahonnan szétvándoroltak. A Biblia ezt az ősi otthont részletesen leírja, de a jelenleg rendelkezésünkre álló fordításokat sehogy sem értjük. A hiba úgy látszik ott van, hogy az ősi otthonból nem négy "folyó" (régiesen: fotó) ment ki, hanem az emberek mentek onnan négy "felé". A zavar tehát megint egy hibásan beillesztett magánhangzóból keletkezett. Ezt figyelembe véve, a leírás így alakul: egyik irányban PIS-HON "felé" mentek, amely magában foglalja az egész HAVI-LAH országot, ahol aranyat lelnek; a másik irányban GI-HON "felé" mentek, amely magában foglalja Etiópiát; a harmadik irány a HIDEKEL vize "felé" vezetett, amely Asszíriából folyik kelet felé; végül a negyedik irány az EUPHRATES "felé" vezetett.

A szereplő nevek közül a Pis-Hon ma Víz-Honnak hangzanék, a P-nek V-vé változása után. Más néven ez volt a Habos-Hon, vagyis a Vörös-tenger felé eső vidék, a Habi- Lak, amely magában foglalhatta a núbiai sivatag aranymezőit is. A másik irányba esett a Gi-Hon, amely elé a mássalhangzós írásrendszer olvasási szabálya szerint E magánhangzót olvashatunk, így az Égi Otthon (Égi Ta) , azaz Egyiptom nevét kapjuk, amely kezdetben valóban egyet alkotott hátországával, Etiópiával. A harmadik irány, ahová mentek, a Hidekel, vagyis a Tigris vize volt, amelynek régi neve Idekel, Idiklat - tudósaink szerint - a magyar 'ügy' (folyó) és a 'kelet' szavunk összetétele. A negyedik irány, az Eufráteszé, földrajzilag jól ismert. E megoldás szerint a Biblia Édennel (Otthonnal) kapcsolatos előadása az árja népek déli ágának Délkelet-Afrikából való szétáramlását örökíti meg, ugyanúgy mint más kútfők alapján első kötetünkben mi is elképzeltük.

Tekintve, hogy a szemiták nem déli irányból érkeztek a Régi Keletre, hanem kelet felől, ez s mese sem lehet az ő eredeti alkotásuk, hanem az árják hagyományának átvétele. Az elősorolt rengeteg magyar nevet, szót, kifejezést, gondolatot és nyelvi szerkezetet látva, a magyar nyelv tagadhatatlan megnyilvánulásait észlelve, nem szabadulhatunk attól a határozott benyomástól, hogy az Ószövetség modelljei és első szövegei valóban magyar nyelvűek lehettek. Nincs a zsidókkal származásbeli kapcsolatunk, biztosan mondta már a tudós Révai, de közöttünk nyelvi rokonság kétségtelenül fennáll, mert a zsidók első

magas kultúrája a magyar népek kultúrájának átvételéből keletkezett. (59)

Ez olyan régi és új igazság, ami hozzásegítheti a tudományos világot ahhoz, hogy a két hitelesen ókori nép, a magyar és az izraelita tárgyilagosabb látószögből szemlélhesse múltját.

A SZEMITÁK MÁSODSZOR IS AZ EGÉSZ RÉGI KELET URAI

Gyülekező helyük ezúttal Perzsia A perzsák faji és népi egyénisége a nem tisztázott történeti kérdések közé tartozik. Azon az alapon, hogy a perzsák sokáig ugyanabban a birodalomban éltek, mint a médák és átvették azok szókincsét, szokásait, öltözködési módját és egész kultúráját (mint szokták a nomádok, akiknek ilyen kultúrája nem volt), a tudósok őket a médák rokonainak tartják és az árja népek közé sorolják. Ez a külsőségekre felépített nézet azonban nem szükségszerűen helytálló, hiszen már megelőzőleg az asszírok és zsidók is magyar kultúrában növekedtek fel, de faj és öntudat tekintetében mégsem voltak árják. A perzsák esetében is hasonló jelenséggel állunk szemben, mert az ő történetük minden méda kapcsolatuk ellenére kezdettől végig át volt szőve a szemitákkal való szoros együttműködéssel és politikai öntudatukat a leghevesebb antiárja koefficiens jellemezte. A szemita-perzsa összefonódás és az antiárja magatartás Dárius király kora óta oly nagyfokú volt, hogy attól kezdve tulajdonképpen már nem is Perzsa Birodalomról kellene beszélnünk, hanem egy szemita vezetésű országról. Elég okunk van tehát arra, hogy az irodalomban található nézeteket kétségbe vonjuk és a perzsa-problémát népi vonatkozásban tényleges adatok világánál saját magunk vizsgáljuk meg.

"Perzsák" létezéséről első híradásaink a Kr. e. 8. századból erednek Ezzel a névvel akkoriban az Urmia- tó nyugati oldalától a Felső-Zab forrás vidékéig terjedő méda terület nem- méda lakóit értették, akiket PARSUnak neveztek. Ez a szó a P/F hangváltozás után a FARSI alakot vette fel, értelme annyi mint "hátsó, mögöttes". Ez az elnevezés bizonyára az asszíroktól eredt, mert azok fővárosához képest laktak a "hátul". A Far szó különben a magyar nyelvben is megvan, pl. a farzseb kifejezésben és jelentése ott is hátulsó. A szó szerepel a héberben ahol a többes számban kimondott Perusim "elkülönített" jelentésű. Ezek a

körülmények, hogy ti. az első perzsák az asszírok mögött, méda területen, elkülönítve és éppen a Kr. e. 8. században bukkantak fel, azonnal felvetik a gondolatot, hogy ők tulajdonképpen az asszírok által elhurcolt izraeli törzsek maradványai lehettek, akiket köztudomásúlag a médák városállamaiban helyeztek el és új helyeikre éppen a Kr. e. 8. század közepe táján érkeztek meg. Ezzel az elgondolással a későbbi események csodálatos összhangban állnak, úgyhogy az eredeti perzsákban izraeli típusú, szemita öntudatú népet kell látnunk.

Az asszír politika célja minden elhurcolt népréssszel szemben az volt, hogy valahol majd felhasználják őket valamilyen Asszíria érdekében végzendő munkára (für Assur zu arbeiten, 92m 47). Ebben az értelemben vizsgálódva az első figyelemre méltó dolog az, hogy a méda területen lakó farsi izraeliekhez Asszíriából (!) hamarosan egy férfi érkezett, akit Perseus (Farsi ős) néven említenek. Ez az asszíriai személy előkelő valaki lehetett, mert Jove (Jáhve) nevű apától és Danae (Dán) nevű anyától származott. Kik lehettek e titokzatos szülők, nem tudjuk, csak annyi bizonyos, hogy Perseus az asszír királyi család közeli rokona volt, talán éppen az asszír királynak és egy Dán izraeli törzsből származó anyának ivadéka. Ettől a Jáhve hitén élő asszír apától és izraeli anyától származó Perseus egy hasonló nevű fiút hagyott maga után - Persist -aki aztán a helybeli méda fejedelem leányát, Andro- Médát vette feleségül s mivel apósának nem volt fiúgyermeke, annak örökébe lépett az ismert keleti szokás szerint. Az asszírok talán azt a tervet forgatták fejükben, hogy ez asszír- izraelita-méda vért magában egyesítő farsi fejedelem révén a deportált izraelita maradványokat egybetömöríthetik a környező méda törzsekkel az akkor divatos konföderációk szerint s aztán valahol asszír szolgálatba állítják. A lényeg valóban ez lehetett.

Az asszír irányítással összefogott perzsa törzsek nevét Herodotos jegyezte fel. A törzsek száma csodálatosképpen éppen tíz volt, mint a deportált izraelitáké. A nevek azonban nem a régi Izrael törzsnevei, hanem új összefogást tükröznek. Az első és legelőkelőbb törzset, amely bizonyára az Asszíriából jött vezérlő nemzetség alkotta, PASAR GADA néven nevezték, benne a magyar zsargonban kimondott 'Vezér Hadát' látjuk. Rangban utána következett a MARA-PHI és MAS-PI nevű két valamelyik újabb névadó "fiai", akik a vezéri törzzsel együtt a legelőkelőbbnek számítottak, tőlük függtek a többiek, így talán ezek is

asszír nemzetségek lehettek. A negyedik, ötödik és hatodik törzs tagjai föld műveléssel foglalkoztak, ezek tehát nem lehettek szemiták, hanem árják, a helybeli médák. A hátralévő négy törzs nomád volt, de mindvégig nagy szerepet vitt az együttesben, ezek lehettek az izraeli elhurcoltak maradékai, név szerint a DAAN, MARDI, SA-GARTI és DROPIK törzse, a Dán törzs, egy másik "maradékai", a sivatagi és még valamelyik.

Ezekben a nevekben nem a bizonytalan értelem a fontos, hanem az összbenyomás: az összetételben asszír irányítás alatt földműves (árja) és nomád (szemita) életformájú népelemek szerepeltek, melyek közül faji szempontból hét törzs lehetett szemita jellegű. Így most már érthető az a mozzanat, amit szintén Herodotostól tudunk (94m I 63), hogy az árja médák a perzsákat maguktól idegen fajú népnek tekintették.

Miután a médák közé deportált izraelitákat ekként asszír keretben összefogták és megritkult soraikat médákkal kiegészítették, a Kr, e. 8.-7. század fordulóján a Zagros- hegység mentén délkeleti irányban útnak indították. A vándorlás vezetője a Vezér Hada (Pasar Gada) csoportból származó ACHA-MENES volt, az Achamen- dinasztia megalapítója. E törzseket aztán fokozatosan lejjebb és lejjebb küldték, amíg azok Kr. e. 650 táján meg nem érkeztek Elamba, Babilon szomszédságába (92m 60), ahol történetesen éppen akkor vívták a babiloniak és elámiak élethalálharcukat az asszír seregekkel. Az asszírok a perzsákat Elám népének elpusztítása után az ő helyükre telepítették, ahol olyan szerepet szántak nekik Babilon hátában, mint aminőt korábban az izraelitáknak adtak a Jordán völgyében. Asszíria, amely az eseményeket eddig vaskézzel irányította, Kr. e. 612-ben elbukott. Birodalmát a felszabadult médák és babiloniak (káldiak) egymás között megosztották s ebben az osztozkodásban Elám területe (Perzsia) a médák uralma alá került. A perzsák, mint méda alattvalók, az akkori hűbéri államszervezés értelmében megtartották a maguk külön politikai és közigazgatási kereteiket, saját fejedelemmel az élen. Így lett a hűbéres Perzsia területe a szétvert asszír népmaradványok gyülekező és menedékhelye. (60)

Amint ez az izraeli és asszír jellegű hűbéres Perzsia megállapodott, az asszír időkben kidolgozott politikai programot követve, igyekezett a méda királyi udvarban minél nagyobb befolyásra szert tenni, a méda

királyi családdal vérségi kapcsolatba kerülni, s azután, alkalmas időben a méda birodalomban a főhatalmat magához ragadni. E tekintetben az első döntő sikert Astyages méda király (Kr. e. 585-549) idejében érték el, amikor a perzsa hűbéres fejedelem Kambyses (Kr. e. 600-559) feleségül vette a méda király lányát. Ebből a méda- perzsa (árja és szemita) házasságból született a későbbi II. vagy Nagy Cyrus (Kurus) perzsa király (Kr. e. 559-528). E vegyes házasság a maga korában nagy feltűnést keltett és még a távoli Delfiben lakó jósnő is megemlékezett róla, öszvérnek nevezve Cyrust, amiért két különböző emberfajta keveréke volt amiért két különböző emberfajta és két különböző nép képviselője. (51)

Ezt a fiatalembert minden kezdeti lépésében valóban a szemiták segítették, különösen a Judából származó zsidók. Ők voltak mögötte, amikor Kr. e. 550-ben királyi ura ellen fellázadt amikor 546-ban Lydiát megszerezte és akkor is, amikor csellel, kardcsapás nélkül Babilon urává lett. A perzsa trónnak később is a zsidók voltak leghatalmasabb támaszai. E szoros szemita kapcsolatok révén érthető, ha a perzsa királyok magukat az asszír királyok vérbeli folytatóinak tekintették és feleleventették az ő világuralmi törekvéseiket is. Azzal, hagy az államhatalmat a szemita törekvések szolgálatába állították, a Régi Keleten még megmaradt árja fajú magyar nyelvű népekre újabb kálvária következett.

Összegezve a perzsák eredetére és hatalomba jutására vonatkozó ismereteinket, főbb megállapításaink ezek: 1. fajilag a perzsa nép az elhurcolt izraelita maradványokból, méda törzsek hozzáadásával, asszír vezetőség alatt jött létre, amihez csatlakoztak a júdabeli zsidók is, úgyhogy a nép főleg szemita jellegű konglomerátum volt; 2. vezetőrétege az asszír politikai elgondolásokat követte és erős antiárja koefficiensével élesen elkülönült és szembehelyezkedett az árjákkal. Ebben a szemléletben jól érthető, miért volt a Perzsa Birodalomnak annyira fontos, hogy sürgősen helyreállítsa a Jordán völgyében az egykori szemita támaszpontot a zsidók hazaszállításával, továbbá hogy kikapcsolja Perzsia vezetéséből az árja (méda) lakosságot és végül hogy vérrel és vassal újra felállítsa a Régi Keleten a szemita világuralmat. A következőkben a perzsa történet e három oldalát mutatjuk be.

A zsidók visszatelepítése a Jordán völgyébe

Miután Cyrus perzsa király a médák örökségébe lépett és Babilon elfoglalásával átvette a vezetést a Régi Kelet keleti felében, legsürgősebb teendőjének azt tartotta, hogy a Babilonba hurcolt zsidókat visszatelepítse származási helyükre, a Jordán völgyébe. Ezt a célt - a visszatelepítést - Dániel szorgalmazta a legnagyobb sikerrel, mert neki volt Cyrus legjobban lekötelezve, hiszen Babilon perzsa kézre játszásában ő vitte a főszerepet. Dániel ugyanis Nabukadnezár káldi király ideje óta a babiloni kormányzótanács elnöke volt, mai szóval élve miniszterelnök, s ebbeli minőségében nagyon jól tudhatta, hogy fajtestvérei Babilonban államcsínyre készülnek. Magatartását a remélt sikerhez szabta: szemet hunyt a készülődések felett és kritikus pillanatokban kétértelmű nyilatkozataival elősegítette azokat.

Jelen volt pl. azon az utolsó mulatozáson is, amelyet Nabunaid király rendezett babiloni palotájában. A vacsora végén, amikor az emberek már elszéledni készültek, a király előhozatta az utolsó koccintáshoz a jeruzsálemi imaházból származó arany edényeket és azokból kínálta vendégeit. E jelenet alkalmával egy titokzatos kéz a falra egy rövid mondatot írt fel, amit Dániel sietett értelmezni, a Biblia- szakértők szerint így: "Megmérettetek és könnyűnek találtattatok." E híres szöveget szerencsére eredeti alakban is megőrizte a Biblia: Mé N Me-Ne-Te-K eL, U PAR SIN s ezt mi, magyarok, a Biblia-szakértő: segítsége nélkül, közvetlenül is értjük, mert magyarul van. Íme: 'Még ne menjetek el! Jő pár csíny.' A marasztalásra az ok megvolt, mert jött nem ugyan a szórakoztató tréfa, amint Dániel a mulatozókkal sejttette hanem a perzsa államcsíny. A szemiták ugyanis az éjszakára nyitva hagyták Babilon kapuit s azokon át Cyrus katonái akadálytalanul beözönlöttek a városba s kardcsapás nélkül birtokba vették. A káldi királyt még aznap éjszaka megölték s Babilonban a perzsák lettek az urak, - meséli maga Dániel (Daniel V 25-31). Ha ebben a hazaárulásban Dániel keze nem lett volna benn, akkor elképzelhetetlen, hogy Cyrus király ugyanezt az embert, a meghódított ország miniszterelnökét, életben hagyja, sőt meg hagyja régi tisztségében, de az sem, hogy a legsürgősebb dolga tengernyi izgalma közepette a Júdeából elhurcolt zsidók hazaszállítása lett volna

A zsidók hazaszállítását Dániel úgy állította be Cyrus király előtt, mint a perzsa világuralom megszerzésének első és legfontosabb lépését.

Meg azok visszatelepítésével - mondta - a Jordán völgyén át vezető nagy stratégiai útvonal használata a perzsák számára biztosítva lesz és így zsidók segítségével nemcsak a Szíriába, Kánaánba és Föníciába, hanem az Egyiptomba való fegyveres behatolás is könnyűszerrel lesz megvalósítható. Amit tehát Dániel ajánlott a királynak, lényegileg nem néhány ezer zsidó elszállítására vonatkozott, hanem terv volt a magyar népek leigázására, országaik meghódítására s az egész Régi Kelet szemita uralom alá való visszahelyezésére.

E messzenéző tervvel kapcsolatban Dániel szent fogadással ígérte, hogy a zsidók, ha visszaszállítják őket a Jordán völgyébe, hűségesen fogják szolgálni urukat, a perzsa királyt, minden öncélú törekvés nélkül, nem úgy, mint Asszíria idejében tették. (62)

De ragaszkodtak ahhoz, hogy a visszatérés és a nyugati bástyában való szolgálatukat írásba lefektessék, vagyis hogy a király kössön a visszatérőkkel szabályos szerződést, frigyet vagy paktumot. Dániel hátrahagyott írásában bevallja, hogy a régi Izrael bizony nem tartotta be az asszír királyokkal kötött szövetséget (itt már ő sem az Istennel, hanem az asszír királyokkal kötött szövetségről szól) és eltért az abban lefektetett irányelvektől. Elismeri, hogy az asszír királyok jogosan büntették meg Izrael népét az elhurcolással. A szerződésszegés azonban a régi Izrael bűne, a régibb zsidó nemzedéké, amiért ők, az új nemzedék nem tehetők felelőssé. Ő tehát a tiszták, a fiatalok nevében kér és könyörög a perzsa királynak - aki ő előtte is minden tekintetben az asszír királyok vérbeli folytatójaként jelenik meg - hogy fogadja el esdeklését, irgalmazzon az élőknek, vegye őket kegyeibe és kössön velük új szerződést. Meg is nyerte Cyrus tetszését, aki megtette a nagy elhatározást: felújítja az asszír királyok világuralmi törekvését, összegyűjti a szemitákat koronája alatt és rájuk támaszkodva meghódítja a Régi Kelet minden szabad országát.

Cyrus, az új isten, ebben a látószögben maga is a legfontosabb lépésnek tekintette a nyugatra vezető nagy hadiút biztosítását s e cél elérésére a babiloni zsidók Jordán völgyébe való visszaszállítását jó megoldásnak találta. "Nagy súlyt helyezett arra, hogy a Palesztinán át haladó stratégiai útvonal olyan nép ellenőrzése alatt álljon, amelyet az ő érdekeihez hála fűz; ezért rendeletet adott ki a visszatérésre" - Kr. e. 538-ban. (63)

A ránk maradt híradások szerint a babilóniai zsidók közül mintegy 40,000-en jelentkeztek a Judeába való visszatérésre, ami az ország egykori lakosságának talán tíz százaléka lehetett. De még ekkora tömeg elszállítása sem történhetett meg máról holnapra. Az előkészítés hosszú időt vett igénybe, a visszaköltözés nem is egy ütemben zajlott le, hanem évek során, amint az egyes menetoszlopok elkészültek. Ezért a visszatérésre vonatkozó okmányok Cyrus nevén kívül Xerxesét (Kr. e. 486-465) is emlegetik. A visszatérés első okmányát, az ékjelekkel teleírt tekercset Hezékiel pap nevére állították ki és őt bízták meg a költözködés technikai lebonyolításával. Az ékjeleket hozó Hez-ék-jel a király üzenetét így tolmácsolta a visszatérőknek: "Új szívet adok nektek és új szellemet helyezek belétek . . . hogy kövessétek parancsaimat (!) és megtartsátok, gyakoroljátok törvényeimet (!) . . . és ti az én népem lesztek, én pedig a ti URATOK (!) (Hezékiel XXXVI 26-28; v.ö. 157m 22, a francia fordítást). Szinte szóról szóra ugyanazt a kijelentést látjuk itt, mint amit az asszír királyok tettek Ábrahámnak és utódainak.

58) Az Exodus IV 24-26 versei előadják, hogy Mózes neje gyermekeivel utazva egy vendéglőben szállt meg, ahol az asszonyt egy asszír ügynök molesztálni kezdte. A jelenetet a Biblia-fordítók úgy értelmezik, hogy az asszonyt az illető meg akarta "ölni". Helyesen bizonyára csak meg akarta "ölelni". A dologhoz ugyanis hozzá tartozik, hogy ez alkalommal Mózes neje két fiát rituálisan (kőkéssel) körülmetélte és az asszony a támadót "perverz" férjének nevezte: Bloody husband art thou me.

59) Ab Hebraels itaque non descendimus, linquae tamen cognatio intercedit, qualis est neptes ab avia ex fillabus
diversis Révai, Elaboratior grammatica Hungarica. idézi 123m 179 és 200.

60) Isaijás próféta (XI 11j a perzsa király feladatául a szemita népek maradványainak összegyűjtését jelölte ki: The Lord
(az új király) shall set his hand again the second time to recover the remnant of his people which shall be left from Assyria and from Egypt, and from Pathros, and from Cush, and from Elam, and from Shinar and from Hamath, and from the Islands of the sea.

61) Delfi jósnője így szólt: Cyrus was that mule. For the parents of

Cyrus were of different races and of different conditions, his mother was a Median princess, daughter of king Astyages, and his father a Persian, and a subject who though so far beneath her in all respects, had married his royal mistress, 94m I 48. Azonfelül hogy apja oldaláról assziro-izraeli - volt. Cyrus minden valószínűség Jáhve tiszteletén élt. Egy korabeli zsidó író ugyanis úgy emlékezett meg róla mint " Jahve felkentje"(Jahveh's anointed) 109m 122.

A nevezetesebb perzsa királyok a következők voltak: II. Cyrus (Kurusl, Kr. e. 559-528, ő a birodalom megalapítója, kinek Kurus trónneve éppen ezt mondja: Kő-úrőse, egyúttal ő a zsidók első nagy lekötelezettje. A legnagyobb perzsa király I. Dárius, Kr. e. 522- 486, a zsidók második nagy lekötelezettje. kinek DAR-YAVA-US nevében már a Jáhve név is szerepel. Az utolsó perzsa király III. Dárius, Kr. e. 336-tól 330-ig uralkodott. A Perzsa Birodalom fennállása: Kr. e. 559-től Kr. e. 330-ig.

62. A könyörgők beadványaikban határozottan elvetik az önálló királyság alkotására irányuló törekvést, Judea függetlenségét (deliberate relection of the monarchial tradition) és kifejezetten a próféták elgondolását hangsúlyozzák, akik mindenkor az asszír politikai irány követői voltak, 218 49 sk. Csak a Júdeába való visszatérésről volt szó; Izrael visszaállítása szóba se került.

63) Anxious that the key-road that run through Palestine should be held by a people bound to his interests by gratitude. Cyrus issued a decree authorizing the return, 61m 80.

Nem volt tehát szó egy független Juda- királyság felállításáról, hanem csak egy előre tolt stratégiai támaszpontról, perzsa tartományról. Miután az engedély paktum megvolt, Hezékielnek népszerűsítenie kellett a visszatelepülés gondolatát - szívüggyé tenni a nyugati bástyában való nehéz szolgálatot. A népszerűsítés imaházakban történt, ahol addig csak az asszír király parancsaival szoktak foglalkozni, a Thóra (Ra-szó, király szava) olvasgatásával. Az új szükségletnek megfelelően a vallási gyülekezett most vezették be az időszerű események élőszóval való megtárgyalását, politikai szónoklást. A régi Jehova-házak ezzel átalakultak a SYNAGOG 'Szónokok' házává. (94)

Cyrus azt remélte, hogy a babilóniai zsidók valamennyien visszavándorolnak Júdeába - Júdát ezentúl Júdea néven emlegetik - és minden hamarosan lezajlik, úgyhogy ott nyugaton mintegy varázsütésre egy népes és erős katonai támaszpont áll majd a megálmodott világbirodalom rendelkezésére. Ez a reménység túlzottnak bizonyult, mert a Babilóniában élő zsidók jelentékeny része ekkor már beérkezett ember volt, jól jövedelmező állásokat töltött be a királyi udvarban, a tartományok kormányzásában és a gazdasági-társadalmi életben és nem mutatott különösebb buzgóságot arra, hogy kényelmes polgári életét felcserélje a Júdeában végzendő úttörő munkával (67m 4, 19). A polgárság, nemesség és papság nem is tért vissza, csak a szegényebb réteg, amelynek a megnyitott raktárak anyaga és a kézhez kapott pénz pillanatnyilag megkönnyebbülést okozott. Júdeába tehát nem a nemzet tért vissza, ahogy mondani szokás hanem csak egy csonk; a zsidók kulturális, gazdasági és politikai súlypontja továbbra is Perzsiában maradt.

A ténylegesen visszatértek számát nem ismerjük, de nem voltak elegen ahhoz, hogy Júdea egész területét be tudták volna népesíteni. Tulajdonképpen csak Jeruzsálem városát és közvetlen környékét szállták meg, beékelődve az időközben odahúzódó arab és kánaáni lakosság közé. Az áttelepültek fizikai létét és fennmaradását jó ideig kizárólag a perzsáktól kapott támogatás biztosította. Létszámuk az arabokkal való keveredés után szaporodott fel annyira, hogy építhettek maguknak egy imaházat és újra felhúzhatták Jeruzsálem körül lerombolt falakat. Júdea tehát nem tölthette be azt a szerepet a perzsa világbirodalom kialakításában, amit elgondolói kilátásba helyeztek. De tény, hogy a szemita elemet a Jordán völgyébe sikeresen visszapalántálták.

Amikor az első menetoszlopok megérkeztek Jeruzsálembe és Ezra szájából megtudták az új szövetségben rájuk kirótt kötelezettségeket, "az egész nép sírva fakadt (da weinte alles Volk, das die Worte des Gesetzes hörte, 30m I 517) . A jelenet ezúttal is kísértetiesen hasonlított arra, ami akkor játszódott le, amikor az izraeliták az asszírokkal kötött ószövetség parancsait Mózes szájából meghallották. Panaszkodtak és sopánkodtak "Hiába való dolog az istent (perzsa királyt) szolgálni; és mi a hasznunk nekünk abból, hogy magunkra vettük ezt a megbízást" (Malachias III 14).

A meglátás most is késő volt, a történteket ezúttal sem lehetett meg nem történtté tenni. A visszaállított Júdea életében a Perzsa Birodalom bukása (Kr. e. 330) után változás állt be: a zsidók görög alattvalókká lettek, előbb az Egyiptomot uraló Ptolemaiosz- dinasztia alatt (Kr, e. 320-Kr. e. 198), azután a szíriai birodalmat kormányzó Seleucidák alatt. Azok bukása után független királysággá lett, de Kr. e. 63-ban római uralom alá került, vagyis mindig egy-egy nagyhatalom függvénye maradt. A sok uralomcserében a zsidók politikai magatartása kiforrt: mindig az uralomra került hatalomhoz felzárkózni, az új urat kiszolgálni és ennek fejében minél szélesebb körű kiváltságokat szerezni és minél nagyobb politikai befolyásra szert tenni. Így lettek előbb a hellenizmus, azután Róma odaadó hívei. (65)

A magyar népek szempontjából Júdea történetében az érdekel bennünket elsősorban, hogy mi lett a viszony a visszatért zsidók és a még ott található őslakosság között. E tekintetben tényként állapíthatjuk meg, hogy a júdabeliek amint szabad kezet kaptak azonnal az Asszíriában és Babilonban kialakított világhódító programjuk megvalósítására törekedtek, ami az őslakosság módszeres pusztítását jelentette. Ennek igazolására nem szükséges részletekbe bocsátkoznunk, hiszen nem a fájó sebek feltépése a célunk, hanem annak magyarázása, hová lettek a Régi Kelet magyar milliói, hogyan némult el ezen a tájon az ősi magyar szó. Elég tehát Heródes nevét említeni (Kr. e. 37-Kr. u. 4) , de különösen Janneusét (Kr, e. 104-78), aki vérbeli tömeggyilkosként viselkedett s aki bevezette a keresztre feszítést. Janneus parancsára ". . . bitófákat állítottak fel a királyi palota terasza előtt, hogy ő is gyönyörködhessék a látványban, amint háremével borozgatott. Elrendelte azt is, hogy a nyomorult áldozatok utolsó látomásaként azok szemei előtt mészárolják le feleségüket és gyermekeiket." A júdabeliek antiárja koefficiense hevesen működött és vérengzésüknek a rómaiak vetettek véget, akik Kr. e. 70-ben megostromolták Jeruzsálemet és a zsidó államot rövidesen beszüntették. (66)

A zsidók ekkor szétoszoltak a Római Birodalom területén és a Régi Kelet egyéb országaiban, ahol mindenütt összeütközésbe kerültek az őslakossággal és üldözésben volt részük, mert ott is a főhatalom kisajátítására törekedtek s a helybelieket pusztították.

A perzsa állam szemitizálása és a médák félreállítása

Tudományunk emberei még nem vizsgálták meg kellőképpen azt a tevékenységet sem, amelyet az izraeliták és júdabeliek leszármazói Perzsia kormányzásában és közigazgatásában a szemitizálás érdekében kifejtettek. A szereplő személyek között a legkiválóbb kétségtelenül a júdabeli Dániel volt, aki öregkora végéig mindig az élvonalban küzdött. Szinte azt mondhatjuk, ő volt a Perzsa Birodalom egyetlen igazi és nagy államférfia, a birodalom célkitűzéseinek megfogalmazója, de egyúttal fajához hű, öntudatos zsidó, fajtestvéreinek csodálatos védőügyvédje.

Dániel mellett azonban Júdából származó más személyek is szerephez jutottak. A babiloni fogság ugyanis, vagy más szóval a deportált zsidók élete Babilonban, távolról sem jelentett szétszóródást vagy elkallódást, sem társadalmi vagy gazdasági lesüllyedést. Ellenkezőleg, "a fogság tűrhető volt" (173m Exilium alatt), sőt az újabb szaktudósok szerint a deportáltak "normális életviszonyok" között éltek (109m 119; 206m 292 sk). Annyira normálisan, hogy szolgákat és szolgáló lányokat is tarthattak maguknak és fiaikat állami költségen magas tanintézetekben képezték ki és tanulmányaik befejeztével a kormányzatban és közigazgatásban biztosítottak nekik elhelyezkedést. A babiloni káldi király meghagyta a zsidóknak az ő külön vallási szervezetüket is és megengedte, hogy mint külön nép éljenek országában. Tulajdonképpen a fogság adta meg a zsidóknak az alkalmat és lehetőséget arra, hogy az asszírok által rójuk kényszerített szellemiségtől megszabaduljanak és lerakhassák az önálló gondolkodás alapjait, kialakítsák saját külön népi és történeti tudatukat, politikai céli rendszerüket, egyszóval a júdaizmust, ami már nem jahveizmus (asszír szolgálat) volt.

Végeredményben tehát bármennyire furcsán hangzik, a igazság az, hogy a zsidó nép a babiloni úgynevezett fogságnak köszönheti kialakulását és fennmaradását. Amikor tehát a Perzsa Birodalom megalakult, a zsidóknak már kész programjuk volt, művelt vezetőrétegük és egyedül ők tudták, hogy mit akarnak: az államhatalom kézrekerítését és az egész birodalom judaizálását.

A perzsa korban nagy szerepet játszott júdabeliek közül kimagaslott még Ezra pap, aki Artaxerxes király alatt érvényesítette hatalmas

befolyását. Tőle származik a Biblia arámi nyelven írt három cikkének egyike - a másik kettő szerzője Dániel, illetve a deportálás elől Egyiptomba menekült Jeremiás - kinek nevében kétségtelenül írástudása tükröződik a magyar 'Az író' kifejezés. Mások is így emlegetik őt: "Ezra, the Scribe" (109m 123). Judabeli értelmiségi ember volt Ezékiel, szintén pap és udvari írnok, aki Cyrus munkatársa volt már lázadása idején is és ő hozta el a királytól a zsidók visszatérésére vonatkozó ékjelekkel írt királyi rendeletet. Jól ismert személyiség volt Nehemiás, aki a susai királyi udvar Artaxerxes főpohárnoka lett és Mardikai, a Benjamin törzs "maradéka"a nagy intrikus, aki viszont Xerxes király főudvarmestere lett. Kimagaslott még Zakariás, Dárius király utazó ügynöke, a 'Szekér Jós', aki a perzsa BRANCH-okat, azaz 'Parancsokat' szokta futár minőségben Judeába közvetíteni (67)

A zsidók tüneményes térfoglalását a perzsa királyi udvarban a médák veszélyes dolognak tartották (akárcsak az egyiptomi magyarok a zsidók térfoglalását Egyiptomban IV. Aménapa idején) és annak Dániel félre állításával igyekeztek gátat vetni. A kormányzótanács elnökének azonban mikor már oly hatalmas volt befolyása, hogy a megbuktatására irányuló kísérletet véres erőszakkal letörhette: ellenfeleit és azok gyermekeit és nejét oroszlánok elé dobatta, vagyis asszír módra a magurakat (magyarokat) magurakkal (oroszlánokkal) tépette szét (Dániel VI 24). Ezután a zsidó elemeknek a királyi udvarban való további térnyerése simán haladt előre és vele párhuzamosan folyt az árja médák kiszorítása és félreállítása. Következett az átütő siker: Marlikai alkirályi kinevezése és Ester zsidólánynak a király feleségévé tétele. Miután a királyi udvarban a judabeliek ekként a politikai főhatalomnak és a király érzelmeinek is urává lettek, Haman méda nagyvezér kísérlete, hogy a birodalomban az árja népek befolyását megtartsa, nem sikerült. Tőrbe csalták és nagyszámú hívével együtt megölték (Ester VIII 11).

Egyidejűleg a tartományok élére mindenütt SAT-RA-PA-kat, 'Zsidó úrfőket', azaz zsidó királyi biztosokat állítottak. A királyi udvar és tartományok vezetésének átvétele után megindult az ország népességének zsidó hitre térítése és Perzsia zsidó országgá való átalakítása (67m 25-38; 105m 63).

A médák belátták, hogy alkotmányos úton eredményt nem érhetnek

el, elkeseredésükben még egy utolsó erőfeszítést tettek a fejük felett összecsapó hullámok elhárítására. Gaumata mágus főpap és társa, a főtizedes Pa-Tizethes, a királyi háztartás felügyelője elhatározták, hogy államcsínyt követnek el. Mialatt II. Kambyses perzsa király (Kr. e. 528-522) Egyiptomba vezetett hadjáratot és tanácsosaival, testőreivel és seregei java részével távol volt Perzsiától, otthon Gaumata mágus papot királlyá kenték fel (Kr. e. 522) és a médák átvették az ország vezetését. A megmozdulás kiterjedt az egész birodalomra, de kezdeti sikerei után elbukott. A perzsa király a távoli hadjáratban életét vesztette, de az otthon maradt perzsa főemberek Gaumata méda királyt megölték és maguk közül Dáriust tették meg királynak. A mellékszereplőkről nincs tudomásunk, de ami ezután következett, nem hagy kétséget kilétükről: kilenc méda fejedelmet kivégeztek, az elérhető összes mágus papokat lemészárolták és a médákat az államvezetésből örökre kizárták. Közülük többé senki sem lehetett se tartományfőnök, se generális, se tizedszedő.

Megszüntették a méd önkormányzatot is és bevezették a terrorral alátámasztott összpontosítást. A médákat szolganéppé tették, helyüket minden fontos poszton a zsidók foglalták el, úgyhogy az országot ettől kezdve teljesen ők kormányozták. A régi Asszíria szelleme a belpolitikában teljes győzelmet aratott.

E társadalmi és politikai forradalom után következett az új rend szellemi bekeretezése és megszilárdítása: az elért helyzetet Isten rendelésének jelentették ki, a szentség misztikumával övezték, amit megváltoztatni akarni bűn és vétek, Isten ellen való lázadás. Ezt a szellemi bekeretezést két ütemben hajtották végre. Előbb lerombolták a méda világból még itt maradt vallást, azután hivatalossá tették Jáhve tiszteletét. A nagyközönség számára nyomatott Bibliákból ki szokták hagyni Dániel könyvének XIII, és XIV. fejezetét, ami az első ütem egyik legjellemzőbb dokumentuma. A méda templomokban felállított istenszobrok elé a hívek naponta számos bárányt és sok más ennivalót meg bort szoktak elhelyezni abban a hitben, hogy az Isten a szoborban lakik, ahonnan éjszaka folyamán kilép és a táplálékot magához veszi. Dániel a király előtt kétségbe vonta az Isten szoborban való lakozását és állította, hogy az ennivalókat sem ő fogyasztja el. A felbőszült király Dániel fejét akarta venni ezért a szentségtörésért, hacsak be nem bizonyítja igazát. Erre Dániel este titokban hamut hintett az ételekkel megrakott oltár köré. Reggel a király személyesen

láthatta a lábnyomokat és Dániel megmutatta a lyukat is, amelyen az éjszaka folyamán a papok népes családjukkal együtt behatoltak a zárt templomba és az ennivalókat az Isten helyett elfogyasztották. Erre a király a "csaló" papokat kivégeztette (158m Daniel).

Miután Dániel ekként kompromittálta a mágusokat, könnyen kieszközölte Dáriustól, hogy az ő istenét tiszteljék országszerte (Daniel VI 26). Ez pedig a Jáhve- kultusz bevezetését, a zsidó vallás államvallássá tételét jelentette. Dáriusz a zsidók e második nagy lekötelezettje, felvette trónnevébe a Jáhve részleget és így lett belőle DAR-YAVA-US.sa Az előadottak ismeretében nyilván helytelen az az általánosítás, mintha a Perzsa Birodalom árja ország lett volna. Inkább azt kell mondanunk, hogy a Birodalom a médák félreállítása után szemita vezetésű országgá lett, amelyben a magyar nyelvű árja népelemek állománya és szerepe egyre inkább csökkent, amíg teljesen háttérbe nem szorult.

A szemiták másodszor is uralják az egész Régi Keletet

A perzsa Birodalom kialakulásának főbb állomásai ezek: Kr. e. 559, hatalomátvétel Médiában; 546, Lídia meghódítása; 538, Babilon birtokbavétele; 525, Egyiptom leigázása. Ugyanezek az esztendők egyúttal a magyar nyelvű népek politikai félreállításának és népi állományuk csökkentésének szomorú jelzőtáblái. A perzsák ugyanis, akárcsak asszír elődeik, minden emberi képzeletet felülmúló mészárlásokat végeztek a meghódított területeken, amiket a kézikönyvek is elég bőségesen nyilvántartanak. Mi megelégszünk egy-két filmkocka bemutatásával.

Amikor Babilon kísérletet tett szabadságának visszaszerzésére, Dárius perzsa király a várost lerohanta és háromezer polgárt azonnal kivégeztetett, a kirótt örökös babiloni adóba pedig belefoglalta azt a kötelezettséget, hogy azok évente ötszáz fiatalemberüket kiheréljék és azokat a király háremének őrzésére és egyéb alantas szolgálatokra a perzsa udvarba beszállítsák.

Ugyanez a Dárius a Régi Keletről már elvándorolt árja népek pusztítását is programjába iktatta. Utánuk ment Európába és ez alkalommal végigdúlta Thráciát és Makedóniát, azután átkelt s Dunán és a kelet-európai szkítákon akart vércsapolást végezni. Kr. e. 512-ben

történt ez, jellemző módon az asszírok bukásának századik évfordulóján, akiket tudvalevőleg méda-szkíta seregek buktattak meg. A perzsa király az Égei-tenger szigeteinek lakóit is halálra kereste, mert akkoriban azokon a szigeteken már rengeteg őshazai magyar tartózkodott, A perzsák megfenyegették a szigetlakókat. ha nem hódolnak meg egyszerű felszólításra, hanem fegyverrel kell őket legyőzni, a fiatalembereket mind kiherélik (ez a perzsa specialitás), a lányokat pedig elküldik a királynak ajándékba. Herodatos, aki ezeket jelenti, hozzáteszi, hogy a fenyegetéseket a perzsák be is váltották, mert valahányszor egy sziget a hatalmukba esett, pribékjeik ezrével vonalba álltak és egymás kezét megfogva a szigetet parttól partig végig fésülték és a lakosságot búvóhelyükről is kiemelték. (94m II 60, 67 sk)

A leggyakoribb perzsa kivégzési módok ezek voltak: karóba húzás , elégetés, keresztre feszítés, agyonkövezés testi csonkítás megvakítás és elevenen eltemetés. Amikor II. Kambyses király Kr. e. 525- ben Egyiptomot meghódította, minden hadifoglyot kivégeztetett, Egyiptom isteneit a porba taposta, a királysírokból kihordatta a múmiákat és azokat is megbecstelenítette. Apis isten szobrát saját kezűleg szúrta át kardjával és az országot perzsa tartománnyá, tette. Egyiptom népe Kr. e. 405-ben fellázadt és visszavette függetlenségét, de 345-ben III. Artaxerxes helyreállította a perzsa uralmat és az ország perzsa tartomány maradt a birodalom felbomlásáig, Kr. e. 330-ig. A nyugati országok meghódításával az árják országlása az egész Régi Keleten megszűnt és ez a táj másodszor is szemita fennhatóság alá került.

A perzsák eldurvulására jellemző, hogy királyaik a gyilkolást családi perpatvaraik eligazítására is igénybe vették. Kambysea teherben lévő nőtestvérét öklével úgy hasba bokszolta, hogy a szerencsétlen asszony szörnyethalt. Roxane nevű feleségét megölte, Prezaspes nevű fiát nyilával halálra sebezte. Környezetéből tizenkét előkelő perzsát elevenen eltemettetett. Őmaga epileptikus betegségben szenvedett és dühöngő őrültként halt meg. I. Xerxes királyt ágyában meggyilkolták. A király gyilkosát Artaxerxes ölette meg. II. Artaxerxest féltestvére küldte a másvilágra, féltestvérét meg III. Dárius. Ugyanez a III. Dárius feleségét baltával szétaprította, anyját, fiú- és lánytestvéreit elevenen eltemettette. III. Artaxerxes megölte fiát, egy másik fia meg őt akarta megölni és amikor erről hírt kapott, szívrohamban összeesett

és meghalt. A gyilkolni szándékozó fiút viszont egy generális szúrta le. "Így a nagy Perzsa Birodalom belefulladt a gyilkosságok, mészárlások, kegyetlenkedések könny- és véráradatába" (120m 105 sk, 109 sk). Ide jutott az eszét vesztett ország, úgyhogy amikor a makedóniai Alexander Kr. e. 330-ban Perzsiában megjelent, a birodalom kártyavárként összeomlott. (69)

A szemita népesség a Perzsa Birodalom és Júdea összeomlása után szétszóródott a világban. A Régi Keleten maradt töredékeik az asszír-perzsa időkben beléjük oltott elképzelések rabjai maradtak és a legtöbb helyen gépszerűen az államhatalom kézrekerítésére, a trón elfoglalására törekedtek Amikor aztán ezt a célt elérték, hozzáláttak a más vallású népek pusztításához. Emiatt a szemita kisebbséget a lakosság általában mindenütt "idegen testnek" (alien body, 216m 358 sk) érezte saját testében, és zsidógyűlölet kíséretében igyekezett magából eltávolítani. Szíriában e gyűlöletnek egyszer 50,000 zsidó esett áldozatul. Nagy zsidóüldözések voltak Alexandriában is és egy ízben Babilon is kiűzte városából az összes zsidókat. Dél-Arábiában, ahol a Saba királyságban egy zsidó dinasztia került a trónra és hatalmát a keresztények üldözésére használta fel, a királynőt az akkor már kereszténnyé lett Etiópia katonái ölték meg.

Yemenben a zsidók a 4.-5. század fordulóján olyan nagy befolyásra tettek szert, hogy a királyt átkényszerítették saját vallásukra. S amikor ugyanott 517-ben egy Yusuf Asar nevű szemita került uralomra, hozzálátott az árják pusztításához: rőzsével megrakott árkokba szóratta őket s azután alágyújtatott. Az eljáráson az erkölcseire nem nagyon kényes bizánci udvar is felháborodott és az axumi királyt kérte fel, hogy a vérengzésnek véget vessen; ezt a szemita királyt is megölték (52m I 46 sk) . Az axumi trónon negyven éven át egy Semian nevű asszony uralkodott, a nép száján ő volt A-SATO, s uralkodása alatt a megelőző dinasztia tagjait kiirtatta (52m II 6). A Parthi Birodalomban a zavart egy AR-SINAI és A-NILAI nevű szemita testvérpár okozta. Amikor az arabok az Új Perzsa Birodalmat megdöntötték, a zsidók jelentős része átment Kazáriába, az uralkodót ott is zsidó hitre térítették s azután az ország egész lakosságát szemitizálták. Szomorú fejezete ez az ókori magyar történetnek, amelynek rúgóit mai ésszel nehéz világosan felfogni.

A Perzsa Birodalom nemcsak az ún. Termékeny Félholdat foglalta

magában mint megelőzőleg az Asszír Birodalom (a térképen szaggatott vonallal jelezve), hanem az egész magyar őshazát:a Földközi-tengertől és Nílustól az Indus folyóig minden földet. (4. sz. térkép)

64) Történeti tény, hogy a zsinagógát a visszatelepítő királyi biztos, Ezékiel (Hezékiel) alakította ki, mondja 61m 79. Ezzel a zsidó imaházba a Ketab (írások) olvasgatása mellé bevonult a PEH (beszéd). 61m 84 sk. - A Synagoga nem lehet "görög eredetű héber-arameus szó" már csak azért sem, mert a görög kultúra első hulláma csak a zsinagóga kialakulása után mintegy kétszáz év múlva. a Kr. e. 4. század utolsó harmadában jutott el a Régi Keletre, miután Nagy Sándor a Perzsa Birodalmat megdöntötte.

65) Nagy Sándort, a Perzsa Birodalom ledöntőjét, a júdabeliek felszabadítójukként üdvözölték. Jeruzsálem főpapja bíborba és öltözve, fehér köntösű papjai élén hódolva ment Alexander elé és megáldotta fegyvereit. A görög uralom idején sok zsidó görögebb akart enni a görögöknél, a rómaiak idején pedig magukat a római érdekekkel azonosították, 61m 91. 95, 99. A Rómába szakadt részeik is megtalálták a császári udvarral való kapcsolatukat és nagy befolyásra tettek szert. Ismeretes e tekintetben Cézár, Néró és Augusztus császár velük való kapcsolatai, 67m római 11 és római 33.

66) A történettudósok általában nagyon elítélik Júdea Hasmoni-dinasztiájának vérengzését és . . . look upon the work of the Hasmonians as an autburst of the forces of barbarism und of religious fanaticism, 216m 247-249. (97m 73T, 739).

67) Biblia-fordítók a BRANCH szót nagy betűkkel közlik szövegeikben, mert pontos értelmét nem tudják megállapítani; azt gyanítják, valamilyen személynév lehet(97m 737,739) Mi a B/P ikerhangok alapján, de meg a környező szövegből is világosan látjuk, hogy itt 'Parancsról' van szó.

68). Úgy látszik, hogy Jáhve tisztelete a perzsa királyi udvarban kezdettől fogva megvolt. Herodotos szerint Cyrust Lídia meghódításakor mindenben a zsidó Isten Jáhve (JOVE) látta el tanáccsal, 94m 1 105; 3m 5. - Flavius Josephus szerint Cyrus egész Ázsiában ilyen tartalmú rendeletet tett közzé: "Mivel a legfőbb Isten

tett engem a földkerekség királyává, meggyőződésem, hogy ő ugyanaz, mint akit az izraeliták népe imád (87m 31. A perzsa vallás valóban kezdettől fogva hasonlított a Jáhve kultuszhoz, amennyiben abban sem használtak sem szobrokat, sem oltárt (3m 13, 19). De a döntő fordulat s a zsidó vallás általánossá tétele csak a mágusok lemészárlása után következett be, Dárius alatt, aki rendeletet adott ki: That in every dominion of my kingdom men tremble and fear before the God of Daniel, vagyis az emberek országom minden részében tiszteljék Dániel istenét (Dániel VI 26).

69) A mai perzsák nem rajonganak dicstelen ókori történetükért. Ezért a "perzsa" nevet letették és országukat és népüket a jelen század húszas éveitől kezdve Iránnak illetve irániaknak keresztelték át. Ezzel egyidejűleg történettudósaik a hangsúlyt az árja elemre helyezték s magukat főleg az árják leszármazóinak tekintik.

„In modern times . . , the more comprehensive name Iran was . . . adopted, as part of a policy exalting the . . . Aryan tradition. Vele egyidejűleg a szemiták egykori szerepét minden vonalon csökkenteni igyekeznek. Túlzottnak és kitalálásnak mondják az ószövetségben megőrzött Dániel- és Eszter- féle előadásokat, sőt - alig hihető - a zsidókról és görögökről mint Perzsia "nemzeti ellenségeiről' beszélnek: Jews and Greeks. the national enemies of Persia, 3m 1, 2, 6.

Jegyzet az ó-perzsa nyelvről

Perzsa tudósok szerint (3m 174-198) az ő nyelvük legősibb formája, az úgynevezett ó-perzsa nyelv ragozott nyelv volt. Kétségtelenül a médákra történik itt utalás, akik között a perzsák hosszú ideig éltek s akik: nyelvét ők elsajátították. Ez a méda nyelvi hatás I. Dárius király (Kr. e. 522-486) idejében szűnt meg, a médák általános félreállításakor, amikor az ő helyükbe és szerepükbe a szemiták kerültek. Ettől a fordulattól kezdve a perzsa nyelv szemita befolyás alatt fejlődött tovább. A folyamatot a nyelvészek így képzelik el: a régi méda (magyar) szavak végéről fokozatosan lekoptak a ragok és képzők, nem érvényesült többé a hangrend és hangilleszkedés szabálya és a hanganyagban erős lágyulás állt be. Ezzel egyidőben a lekopott és elhagyott ragok és képzők helyett viszonyszók jöttek használatba s e folyamat végállomásán létrejött a mai analitikus perzsa nyelv.

A méda- perzsa együttélés utolsó szakaszából, Dárius király korából; van egy híres nyelvemlék, a behisztáni felirat, amely jól tükrözi az ó-perzsa nyelv akkori állapotát. A felirat elmondja Dárius palotája építésének történetét és feljegyzést tartalmaz az építőanyagok földrajzi eredetéről. Az ékírással készített szöveg 37.-40. sorait szokták bemutatni mint a legjobban elolvasott és megértett részletet (3m 179 sk). E sorok ábécés átírását a perzsa nyelvészek így adják: KASAKA HYA KAPAU-á TAKA. UTA SINKABRUS. HYA IDA KRTA, HAUV HACA SAGUDA ABARIY. KASAKA HYA AXSAINA, HAUV HACA HUVARAZMIYA ABARIY, HYA, IDA KRTA.

E mondatok nem szószerinti, hanem körülbelüli értelmét így állapították meg: "A kék kristálykövet és a vöröset; amelyet itt munkáltak meg, Szogdiánából hozták. A sötétkék kristálykövet, melyet itt munkáltak meg, Korazmiából hozták." Az írást böngésző tudósok elmondják, hogy nem volt könnyű dolog e két mondatot kisikeríteni és értelmét felfogni. A szövegben ugyanis sok az olyan szó, amit a perzsa nyelvészek már nem ismernek. Egyik ilyen a mondatban fontos helyen álló KRTA, amely jelenthet kardot, lehet megmunkálta, készítette, vagy talán egészen más valami, de aminek helyes értelmezésén múlik végeredményben a négy sor értelme.

A perzsa nyelvészek nem gondoltak arra, hogy az ó-perzsa időkből eredő szövegeik olvasásához a magyar nyelvet kellene segítségül hívni, pedig a jelen esetben éppen az IDA KRTA kifejezés megvilágítására is használhatták volna, ami nyilván "oda került". Ez a magyar kifejezés logikailag jól beleillik a mondatba, a szórend tekintetében is megfelelő helyen áll és hangtanilag is egyezik a kiírt mássalhangzókkal. Ha figyelembe vesszük a lágyulást (K/H; P/B), meg hogy az átírást angolok számára készítették, a behisztáni felirat idézett négy sorát magyar helyesírással a következőképpen adhatjuk: 'Házak kői kapottak. Utu (Napisten) színű kő piros. Kője oda került, ahova hoz (t)ák Saguda (Sogdiana) e(m)berei. Házak kői égszínű(ek), ahova hoz(t) ák Korazmia e(m)berei, kője oda került' Ez az olvasás követi az ékjelek betűszerinti jelentését és jól érzékelteti az akkori nyelvállapotot: romló hangtani formában, gyengülő nyelvtani szerkezetben, de még mindig magyarul mondja a mesét. Pár évtizeddel e behisztáni felirat után adta ki Xerxes király vallási reformjáról szóló rendeletét, amelynek szövege szintén fennmaradt. Abban azonban már nyelvészeti érzékkel is csak

itt-ott deríthető ki egy-egy magyar mozzanat, de már nem ismerünk rá nyelvünkre. A perzsa nyelv megszületett.

Magyarok, kusok és szemiták a keleti történet utolsó felvonásában

Makedóniai Alexandert a nyugati történetírók a "nagy" jelzővel tüntették ki, amiért maroknyi seregével végiggázolt a Régi Keleten és romba döntötte a Perzsa Birodalmat. Ehhez a művelethez azonban akkoriban már nem kellett katonai lángész, hiszen a perzsák hatalma éppen összedőlőben volt. A birodalomnak adott kegyelemdöfés a magyar népek szempontjából mégis kedvező fordulatot hozott, mert széttörte az őket lenyűgözve tartó politikai kereteket és felszabadította a nemzeti erőket. A Nagy Sándor örökségét átvevő görög generálisok és a belőlük alakult dinasztiák ugyanis, hogy fenn tudják tartani magukat, támogatniuk kellett az őslakosság törekvéseit. Az így elért helyzet azonban mégsem volt kielégítő, hiszen a görög uralkodók mind a három régi-keleti emberfajtát, a magyart, kus és szemitát egyformán megfosztották az államvezetéstől és országukat görög közigazgatási személyzettel, görög katonasággal és görög telepesekkel árasztották el. Az őslakosság új célkitűzése ezért mindenütt a görög iga lerázása lett és a nemzeti szabadságok helyreállítása.

A görögök gyámkodása alól legkorábban a Kaspi- tó délkeleti partján lakó Parthiak tudtak felszabadulni, akik függetlenségük visszavétele után hatalmas birodalmat alakítottak. Velük az óhazai magyar elem még egyszer vezető helyzetbe jutott s a Régi Kelet keleti felében ötszáz évig ápolhatta hagyományait (Kr, e. 250-A.D. 226). Azután a birodalom vezetése szemiták kezébe került, akik Új Perzsa Birodalom néven az arab hódításig (A.D. 651) uralták ugyanazt a tájat. Az Új Perzsa Birodalom idején a magyar ajkú népesség az országból fokozatosan kiszorult és átvándorolt a Kaukázus vidékére.

A Régi Kelet nyugati felében a legfontosabb tájon, Egyiptomban a Ptolemaios- dinasztia uralma következett. E dinasztia idején a városok lakossága fokozatosan göröggé változott, bár az uralkodók megtartották a régi fáraók külsőségeit és alkalomadtán a helybeli isteneknek is bemutatták hódolatukat. Látjuk ezt például II. Philadelphus esetében, aki a Nílus I. kőtorlaszánál lakó Setét istenanyánál is tett tisztelgő látogatást.

Az eseményről készült okmány (Okmánytár 79; 193m VII 206) ezt a jelenetet ábrázolja magyar szöveg kíséretében. Az oszlopokba írt írásjelek elmondják (jobbról a második oszlop), hogy Se-Té-T eN-Ne-Ka Kus Nu-NEK NEBE, 'Setét ennek a kus nőnek neve'; az utolsó oszlop: ES-Ta-SZo-NBA AMEN OR-Kos-ON "szerelmes", 'Est asszonyba Amén örökösen szerelmes.' A képen a király egy kosfejben végződő edényben ajánlja fel áldozatát s az istennő előtt lévő írásjelek erre vonatkozólag mondják: AD eN-Ne-K Su-T-A-A-N UR E-Pé-T-TET, 'Ad ennek Szudán ura ebédet.' A görög dinasztiából származó királyok trónnévül is egyiptomi neveket használnak. Ptolemaios egyik kartusát (Okm. 77) így olvassuk Pa-To Ro-MA-I S-ELET, eS-T-Ta (SET-eT-TA), Pi-T-H-AN-I LTR, 'Bátor római cseléd, Setéthoni és Vízhoni úr.' A magyar nyelv egyiptomi emlékei azonban egyre ritkulnak s már jóval az arab hódítás (A.D. 640) előtt megszűnnek. Szíria és Mezopotámia 636-649 között került az arabok birtokába.

A szemitákkal való őshazai küzdelmeink mérlege

Ez a mérleg a magyar népek szempontjából csakis veszteséget mutat. A szemitákkal való fegyveres küzdelmek kora Kr. e. 1500 táján kezdődött s egyre nagyobb méreteket öltve A.D. 650 táján fejeződött be. Ebben a több mint kétezer éves küzdelemben az asszír (Kr. e. 1200-Kr. e. 612) és a perzsa idők (Kr. e. 550-Kr. e. 330) nyolcszáz esztendeje jelzi a legkegyetlenebb korszakot, a magyar ajkú népek legnagyobb szenvedésének idejét.

Mivel a két fél - a földműves árják és a nomád szemiták - között a küzdelem látszólag a termőföldek birtokáért folyt, amelyeket a nomádok igyekeztek a földművesektől elhódítani, több szakember abban jelöli meg a keleti történet mondott kétezer évének értelmét és vezérfonalát, hogy ott egy nagyszabású gazdasági küzdelem zajlott.

Kétségtelenül igazuk van a materialista felfogású történészeknek, amikor a keleti történelem gazdasági vetületére nyomatékkal rámutatnak. De ez a magyarázat egyoldalú, téves és semmiképpen sem kielégítő, mert eltereli a figyelmet a lényegről. A történelem ugyanis nem a föld története egymagában, hanem főleg és elsősorban a rajta élő embereké, népeké és nemzeteké.

Mi, akik a történetet népi vonatkozásaiban fogjuk fel, úgy látjuk, hogy a földműves életformájú népek árja fajú magyar népek voltak, a nomád életformájúak pedig szemita fajú asszírok és zsidók. Így hát a kétezer éves küzdelem értelme tulajdonképpen e két emberfajtának - árjának és szemitának - a küzdelme, amelyben a szemita állandóan támadó, az árja állandóan a védekező fél. Mivel a szemita katonailag erősebbnek bizonyult, vérengzőnek és kegyetlennek, a küzdelem az árják bukásával végződött. Ennek során elpusztult az őshazai magyar népek politikai szervezete Assúrban, Babilóniában, Hétországban, Kánaánban, Főniciában, Egyiptomban és utóbb Médiában és Parthiában is. A legsúlyosabb következmény pedig az lett, hogy a magyar népek népi állománya hihetetlenül nagy méretű veszteséget szenvedett s az életben maradottaknak oda kellett hagyniuk hazájukat.

Vége a II. Kötetnek

A RÉGI KELET NÉPESSÉGE ÁTTELEPÜL DÉLKELET-EURÓPÁBA

A kutatások jelen állása

A megelőző fejezetekben előadtuk, hogy a szemiták viharos terjeszkedése miatt a magyar népeknek a Kr. e. II. és I. évezred folyamán el kellett távozniuk a Régi Keletről. Említést tesz költözésükről az Ószövetség is, mondván hogy "Az Úr (Asszíria királya) szétszórta őket idegen földre, a világ minden tájára" (Genezis XI 9) . Bár a népesség legnagyobb része valóban a jelzett időben és körülmények miatt hagyta el régi hazáját, egyes rajok már megelőzőleg elvándoroltak onnan más indító okok hatása alatt. Az őshazából Európa felé távozók első pihenő állomása a Földközi-tenger közel eső szigetei voltak: Ciprus, Ródos, Kréta, Szamos és Lesbos, majd az apróbb Égei- szigetek s a Balkán- félsziget déli nyúlványai.

Ebben az Európa felé haladó népmozgásban legtöbb adatunk Kréta szigetére vonatkozik, ahol régészek, történészek és nyelvészek hosszú időn át sikeres eredménnyel kutattak. A Kréta múltja iránt megnyilvánult meleg érdeklődés annak tulajdonítható, hogy e sziget földrajzilag már Európa része s Európa múlt századi hegemóniájának korában hízelgőnek látszott annak ókori történetét is egy olyan

fejezettel megnyitni, amely azonnal ragyogó kultúráról tanúskodik. Nem is késtek a krétai kultúrát "Európa első nagy civilizációjának" nevezni s a sziget élénk szellemű népében "az első európai embereket" szemlélni. Amikor például a francia kutatók megpillantották a krétai paloták festményein ábrázott vékony derekú dámákat így kiáltottak fel: "Hiszen ezek párizsi nők (Mais ce sont des Parisiennes). Az angol kutatók is ujjongtak, bepillantva a knossosi vízöblítéses toalettekbe, azokban az angol W.C.-ék "tökéletes előfutárait" fedezték fel (absolutely English, 110m sk). Erről az európai magas kultúráról azonban rövidesen kiderült, hogy abban európai elem egyáltalán nincs, hanem minden idegszálával Kelethez kapcsolódik. (1)

Mi a kutatásokat ebben az irányban elmélyítjük és kimutatjuk, hogy Európa első magas kultúráját a keletről magyar néphullámok alkották meg, vagyis a mi őseink voltak az európaiak, a párizsi parfüméria és a londoni higiénia meghonosítói.

Amint Kréta szigetén a nép felszaporodott, azzal egyidejűleg a növekedett az ország politikai és katonai hatalma. Ez a hatalom elsősorban a hajóflottán nyugodott, amelynek segítségével Kréta érdekkörébe vonta, majd hatalma alá hajtotta a közelfekvő szigeteket és bekebelezte a Balkán-félsziget déli nyúlványait is, a későbbi Görögországot. E hódítások következtében a régi- keleti haza szomszédságában szinte észrevétlenül kialakult egy tengeri nagyhatalom, a világ első ilynemű hatalma. A krétaiak minden meghódított szigetre maguk közül küldtek helytartót, közigazgatási személyzetet és helyőrséget. Ezeket az úttörőket aztán kereskedők és mesteremberek követték, majd átköltözött a bekebelezett szigetekre a krétai népfelesleg is, minek következtében a "Krétai Birodalom" a Kr. e. 14. században egységes népiségű és egységes kultúrájú területté alakult át. (2)

Ez a krétai uralmi terület Kr. e. l520- ban egy természeti szerencsétlenség következtében válságba került Ciklád- szigetek központjában lévő Théra- sziget (ma: Santorin) felrobbant, a vulkáni kitörés hamuját a szél messze elvitte és a megfélemlített lakosság nagy része sietve északabbra fekvő tájakra költözött. Az Égei-szigetvilág súlypontja ekkor került át Krétából a Balkán-félszigeten lévő Mikénébe. (3)

Kr. e. 1150 és 800 között pedig a még sok tekintetben tisztázatlan dór bevándorlás zajlott le, amely után az Égei térségben az emberek egyszerre görögül kezdtek beszélni.

Az újabb kutatások a krétai népesség földrajzi eredetét pontosan megállapították. Az összehasonlító régészeti vizsgálatokból ugyan kiderült, hogy Kréta első lakosai olyan eszközöket használtak, amelyek hasonmásai Egyiptomban voltak forgalomban Kr. e. 3200 táján. Ennek alapján az a vélemény alakult ki, hogy az első krétaiak a Nílus deltából származtak, ahonnan a Ménes király idejében lezajlott honegyesítő háborúk során menekültek el (204m 180) és többségükben sötétes kus fajta emberek lehettek. Az is valószínű, hogy a kusokat szorosan nyomon követték Ménes király népének előrehaladt ékei, az árják, Kréta legendás honalapító és törvényhozó királya MINOS maga is egyiptomi nevet viselt, a Ménes hasonmását és az ő szimbóluma is bika volt. Ezek az egyiptomi Deltából érkező első telepesek nem közvetlenül a tengerparti sávon szálltak meg, hanem valamivel beljebb, az első hegy mögött, hogy így a kalózok hatósugarán kívül maradjanak. A második néphullám Kr. e. 2000 és 1580 között érkezett és majdnem teljes egészében a Hetita Birodalom területéről származott, bronzeszközeik ezzel a tájjal mutatnak nagy hasonlóságot. A harmadik hullám viszont a fönicei, szíriai és kánaáni területről hozott lakosságot. A szakemberek eddigi vizsgálatából tehát világos, hogy Kréta szigetének lakossága teljes egészében a Régi Keletről származott. (5)
A fennmaradt leírásokból és rajzokból azt is megállapították, hogy Kréta lakossága inkább alacsony termetű emberekből állott, akiket karcsú derék és sötétbarna vagy fekete haj jellemzett, továbbá az erősen napbarnított bőr és szabályos európai arc. A szakemberek Földközi-tengerinek nevezték el ezt a fajtát, amely ugyanolyan összetételű lehet mint a magyar őshaza népessége (6)

Ha ennyi kapcsolat áll fenn Kréta szigete és a Régi Kelet között, felmerül a kérdés, vajon nem magyarul beszéltek-e ott is az emberek?

Magyar isten- és királynevek Kréta szigetén

Kréta szigetén hosszú ideig a földműves népek ősi vallása divatozott

amely az első férfi és az első nő - az ősök - istenként tisztelt alakja körül kristályosodott ki s központi témája a termékenység biztosítása volt emberben, állatban és növényben egyaránt. Értelmezése körül azonban nagy zavar uralkodik a szakirodalomban, mert egyes szerzők majdnem minden ponton egymással ellenkező véleményre jutottak, nemcsak részlet kérdésekben, hanem alapvető dolgokban is (91m 738). A bajt nyilván az okozza, hogy a kutatók a fennálló nyelvészeti és történeti elméletek hatása alatt mindent a később kialakult görögből akarnak magyarázni. Akik pedig a görög alapállás ellen vannak, sötétben tapogatóznak, mert a görögöt tagadva, nem tudják, milyen más nyelvből magyarázzák dolgokat. Mi ez utóbbiak vonalán állunk azzal a különbséggel hogy az ismeretlen nyelvet, amelyből a dolgok megérthetők, magyarnak tekintjük. Álláspontunk helyességét először a krétai főisten, Zeus nevével igazoljuk.

A krétaiak egy közös őstől származtatták magukat, akit Zeusnak neveztek és utóbb istenként tiszteltek. A név pontosan az isten ősapai mivoltát jelenti, mert eredeti értelme Az ős. E kifejezezés Zeus változata. nyelvészetileg könnyen érthető, ha figyelemmel vagyunk a diftongálásra vagyis az Ő-hangnak EÜ, az É-hangnak E alakban való kiejtésére, egyes nyelvjárásainkban ma is megfigyelhető, ahol pl. Bőség helyett Beüséget mondanak. Ismert dolog továbbá a mi AZ névelőnk kapcsolással való kiejtése is, amelynek során az 'Az Ős' kifejezésből 'A Zős', illetve Zeus lesz. Mindezt tudva nem csodálkozunk, ha a krétai főistent a nem-magyar tudósok nem tudták megérteni. A görög nyelvből magyarázat egyébként is kronológiai lehetetlenség, hiszen Zeus már kétezer évvel a görögök létezése előtt szerepelt. Azt azonban mégis észrevehették volna a nyugati tudósok, hogy a Zeus név azonos az egyiptomi Ősúr: Osir, Osiris nevével, hiszen a krétai lakosság egyiptomi származású, éppen ők állapították meg. Mivel a magyar klasszika-filológusok sem siettek tudásukat ezen a téren érvényesíteni, az történt, ami ilyenkor lenni szokott: gazdája akadt a gazdátlan kincsnek és Zeus nevét a kiszélesített indo-germán elmélet bekebelezte. Noha indo-germánok nyomainak a Kr. e. IV, és III. évezred fordulóján még sehol sem akadtak, különösen a Földközi-tenger keleti szigetein, ez a körülmény mégsem tartotta vissza attól, hogy Zeus nevét "biztosan" indo-európai eredetűnek ne mondják (There is no doubt that the name of Zeus is Indo-European, 184m 199). Előttünk azonban világos és érthető, hogy a krétai Zeus éppen úgy „Az Ős" is magyar eredetű, mint ahogy az egyiptomi Osir is " Ősúr"

és magyar.

Zeust sok jelzővel illették krétai birodalmában, közülük néhány értelmét a ránk maradt görögös alak ellenére is felismerjük. Ezek a jelzők is a krétai ősapát atyai szerepének megfelelően és a korabeli gondolkodási módhoz híven, szüntelenül a Mén, Ló, Kan, Kakas és egyéb kiemelkedő hímnemű lények nevével hozzák kapcsolatba. Ilyenek például a következő kifejezések: Zeus BEL KHANI OIS, Zeus a Bál kan; Zeus WEN KHAN OS, Zeus a vén kan; Zeus MEN OS EL KHANI OS Zeus a mén és él-kan (főkan); Zeus AMMON, Zeus a mén; Zeus ALEXI KA. Zeus a lagzi kakas (184m 52, 233-237 249 . A krétai főisten egyik leggyakoribb szimbóluma a fokos volt, amely az összecsengés alapján szintén magyarul mondja, hogy viselője az országban Főkos.

Sokszor szerepel Zeussal kapcsolatban a bika, az agyagból gyúrt hímtag, meg a merőlegesen felállított emlékoszlopok (184m 44, 51, 73, 152; 34m 110). Személye a legendában is csupa erotika, szintén magyar szavak összecsengésére építve: a sziklák repedésén jött a világra; a pincéből bújt elő; ő volt az AR-KA LOK-ORI, az úri ország főkanja; a barázdák meg termékenyítője; Demeter néven a rituális szent házasság főszereplője; Dionysus néven mulatozáskor ő az, aki KANTHAROS, kantáros (füles) kancsóból issza a bort . . . Mindez azért, mert ő volt a termékenység istene (He was the god of fertility, 57m 89).

A források legalább ugyanannyiszor emlegetik Zeust magyar népi minőségben, mint apai szerepében. Leggyakoribb jelvénye a Magyar névvel összecsengő madár volt, sőt egyik személyneve is az, MEHAR azaz Magyar (184m 217; 131m 82). Madár (Magyar) néven annyira tisztelték őt Kréta szigetén, hogy ott a régészek majdnem minden feltárt házban találtak valamilyen madár-ábrázolást: festményt, szobrot vagy igazi madarat. "Ezek a házi szentélyben talált madarak nem fogadalmi felajánlások, hanem az istenség valóságos ábrázolásai", - állapítja meg az egyik szakértő. (7)

Ismerünk Zeus bálványokat is, amelyek feltűnő elemei a mag alakú gömbök (MAG), a túlméretezett karok (KAROK) az emberi alak (ÚR), amelyek együttvéve így írják az isten kilétét Magyarok ura (ld. 91m Plate 24; 131m Tafel 59). Mivel Zeust úgy is említik, mint aki az ETE O-CRETAI, Hét ó-krétai ura, személyében bizonyára a sziget első

fejedelmét tisztelték. Ki hinné el, hogy a felsorolt nevek jelzők és szimbólumok magyar szavakkal való egyezése és a szavak a szövegbe illő magyar értelme csak éppen véletlenségből adódna és nem valóság hiteles tükröződése? Szerintünk Zeus egy magyar ősatya volt, Krétában országot alapító magyarok első főnöke.

Mielőtt Zeus istenné lett és a krétai teológiában egyeduralomra tett szert, szerepelt mellette egy másik ős is, bizonyára egy másik bevándorló csoport ősapja. Ez utóbbi A Fő Ló nevet viselte, amelyét akkoriban a P-nek F-fé változása előtt még APOLLO alakban ejtettek ki. Úgy tudtát róla, hogy nem egyiptomi eredetű volt, hanem Kisázsiából érkezett a hetita világból (184m 231 sk, 256 sk, 258). Neki is sok apasági jelzője volt és igen fontos szerepet töltött be az úgynevezett Leskén, amelynek ő volt a fővédnöke: LESHKAN ORI-OS, A Leskén őr minőségben. Ezt a leskét azaz szemlét a férfiak házában szokták megtartani és célja az volt, hogy ott megszemléljék az újszülötteket, alkalmasak- e az életre. (8)

Mivel A Főló név (Apollo) összecsengett a Felhő szóval ezt az istent felhőbe burkoltan is szokták ábrázolni, az ősi képírás szabályai szerint írva nevét. Jelvényei is olyanok, amelyek a Lő és Ló szavainkat idézik, mint a líra, a nyíl, meg a tarsoly, amelyek a felhővel egy mind a mai napig az Amour-ábrázolás nemzetközi szimbólumai maradtak. Apollo is átkerült a Balkán-félszigetre és Zeussal együtt az Olympos tetejéről igazgatta a világot. Határozottan állíthatjuk tehát, eredetileg se Zeus, se Apollo nem volt görög, hanem mindkettő előkelő magyar úr, akit utóbb a görögök kisajátítottak maguknak. szükséges a krétai mitológiát tovább boncolgatni és a főisten női párjának szerepével kapcsolatos kényes magyar szavakat taglalni, avagy bizonyos ceremóniák ismertetésére kitérni (pl. az ifjak férfivá avatására) hiszen mindezek a vizsgálatok ugyanazzal az eredménnyel végződnek, anélkül hogy tovább bővítenék ismereteinket. A későbbi királyokról azonban megjegyezhetjük, hogy ők az istenné lett Zeus földi képének, eleven megszemélyesítőjének tekintették magukat és országukat isten minőségben és isten nevet viselve kormányozták, akárcsak Egyiptom vagy Hétország királyai. Használták Zeus valamennyi jelvényét és valamennyi jelzőjét is és egyik főtevékenységük a termékenység biztosítása volt. A leghíresebb krétai király - Minos - címei közt szerepel például A Honúr (ENNE UR OS), Az Atya úr (OTA-UR-OS), Az Est ura (AST-ER-OS, azaz nyugat ura.) (9)

A krétai főkirály hatalmas palotában székelt, melynek fogadótermét, ahol csupán egy támlásszék (trón) állt, MEGAR-ONnak, Magyar Honnak nevezték. Idők folyamán kifejezés nagyon elterjedt és Krétában az előkelő urak fogadótermét sőt házát is Megaronnak nevezték. Mindebből látható, hogy Krétában a vallás szókincsén kívül a királyokkal kapcsolatos szókincs is magyar volt. Kérdés, elmondhatjuk-e ugyanezt a lakosság nagy többségéről? Erre a helynevek és népnevek vizsgálata ad feleletet

Magyar hely- és népnevek Krétában és az Égei szigetvilágban

Kréta legrégibb földrajzi neveivel sokat foglalkoztak a nem-magyar tudósok. Az ő vizsgálataik eredményét egyikük így foglalta össze: "Egyetlen dolog biztos, az ti., hogy igen sok görög helynév nem görög szavak összetételéből keletkezett." (10)

Ennek folytatásában helyezkedik el a mi vizsgálatunk eredménye, amely szerint a legtöbb krétai régi helynév magyar szavak összetételéből keletkezett. Bizonyítja ezt mindjárt a sziget legrégibb neve, amely MAKAR-IS volt, vagyis a Magyar Ős szigete (18m Macaris alatt). A sziget középső részében, a déli partvonal mögött van egy igen termékeny és földművelésre kiválóan alkalmas síkság, azon szállt meg a beérkező első lakosság s ezt a területet is önmagáról nevezte el MESSARA, azaz Magyar síkságnak. Ez a vidék sokáig megőrizte politikai különállását, még akkor is, amikor a sziget többi része már régen a Mén-dinasztia uralma alatt állott. A Kréta-név is bizonyára régi magyar szavak összeolvadásából keletkezett, benne a Napisten Kör nevét és az "ország, föld" jelentésű Ta szót gyanítjuk, mintegy KörTa azaz Napország értelemben.

Az egyesített sziget közigazgatási központja, legfontosabb városa és egyúttal a főkirály székhelye Knossos volt. E név a forrásokban három mássalhangzóval szerepel, K-N-S, amit a szakemberek Ko-No-So alakban hangzósítanak (29m 63). A körülmények figyelembe vételével azonban a helyes hangzósítás talán inkább Ka-N-oS volna s így eredeti értelme a Kan-Ős városa. Hozzá tartozott a nem messze eső KEP-HALA nevű kis telep, ahol luxus számba menő régészeti leletek kerültek napvilágra. Ezek alapján a tudósok a telepet a király egyik rendszeres

tartózkodási helyének tekintik. Megállapításukat mi is megerősíthetjük, mert Kephala magyarul annyi mint a Kép Helye (régiesen: Hele), vagyis az isten földi képmásának, a királynak tartózkodási helye. Knossostól nem messze létezett egy Ko-Ri-Ya Ta-Na is, amiről a tudósok azt hiszik, valami árucikk. A kifejezés gerincét alkotó mássalhangzókat figyelembe véve és azt a körülményt, hogy ez is a királyi székhely tartozéka volt, kézenfekvő hogy ennek értelme is magyar: Királyi tanya. Egy további jelentős helység volt a sziget közepén álló PAP-UR városa, meg a keleti parton lévő LATÓ nevű jóshely, amelynek magyar értelme külön magyarázatra nem szorul.

Amint Kréta legrégibb földrajzi nevei, akként a hozzátartozó szigetek neve is magyar őslakosságra vall. A kisázsiai partok előtt lévő három nagy szigetet - Kyprost, Ródost és Lesbost - egyformán Magyar szigetnek hívták a Kr. e. II. évezred folyamán s nevüket a régi földrajzi szótárában MAKAR, MAKARIA, illetve MAKAREIA alakban találjuk (18m Cypros, Rhodos, Lesbos alatt). Kypros északi partján azt a várost is MAKARIA-nak nevezték, ahol a fejedelem székelt és ugyancsak MAKHER volt a sziget legmagasabb hegyének, a mai Olymposnak a neve. A kisázsiai partok előtt álló szigetek benépesítése közvetlenül a Hetita Birodalomból történt meg, annak népessége húzódott fokozatosan nyugat felé. Bizonyíték erre az is, hogy Kis- Ázsiában, a Fekete- tenger délnyugati partján ez időben egy MAKAR-ONI vagy MAZOR-ANI Magyar Honi nevű nép élt (18m Macroni).

KYPROS (Cyprus) szigetén csodálatos piros színű kövek találhatók, tulajdonképpen rézércek, e keresett bányatermék. A sziget Ky-Pros teve ebből a körülményből keletkezett, mert értelme Kő Piros, egyenes szórendben Piros Kő, vagyis benne a rézérc nyert megörökítést. Ebből az ősmagyar kifejezésből lett a réznek világszerte használatos neve: Cuprium és Cuprum a latinban, Copper és Kupfer az angol illetve német nyelvben. Talán a magyar Réz is a piros rokonszavából eredt, a "Rózsa (színű)" kifejezésből. A bejövő telepesek Kyprosban három várost alapítottak: egy KA-URI-ONt és két PAP-HOSt (129m IV 293-295), vagyis egy Úri Hont előretett értelemhatározóval (Kő, ország) és két Papházat, azaz vallási központot. Az Égei-tenger kisebb szigetein is találunk magyar hangzású és magyar értelmű helyneveket.

Théra szigetén volt például egy MASA,R,-IA nevű Magyar város; a

félelmetesen görögnek hangzó SYP-HANT-OS sziget neve az ismert felbontási elv szerint Szép Hon, hátratett névelővel; KARPATH-OS neve talán A Kárpót sziget; SAMOS a Szemes Napisten nevét viselő sziget; a COS sziget a Kos (Kus) nép nevét őrzi és így tovább. Akárhová nézünk az Égei szigetvilágban, a gyakorlottabb szem mindenütt magyarul jól érthető földrajzi neveket fedez fel, amelyekben a Régi Kelet ősi hitvilága és szókincse tükröződik. Kréta kő- és bronzkori lakosságát, mint említettük, a kutatók főleg Egyiptomból és Hétországból eredeztetik, ahol a lakosság mind a két helyen Magyarnak nevezte magát. Ezért használta Kréta lakossága is a nevet oly sűrűen népi kilétének jelzésére, istenneveiben, király neveiben és helyneveiben egyaránt. Ehhez most hozzávehetjük, hogy a krétai embereket gyakran úgy ábrázolták, amint kerek alakú pajzsot tartanak kezükben amelyen koncentrikus körök (KUROK) láthatók s a középpontban egy kiemelkedő mag (MAG) áll. Ez a szimbólum a krétai nép nevét írta, mert annak elemei megmondták, hogy ők MAG-KU- RUK, azaz Magyarok. Sejtették ezt a nem-magyar tudósok is, de ők pajzs sűrű szereplésének magyarázatában csak addig jutottak el, hogy megállapították: "Valami bűvös vagy vallásos értelme lehetett a pajzsnak, azért ábrázolták oly gyakran." (11)

A krétai lakosság etnikai megjelölésére az egykorúak még a PELASG és az ACHAIOI nevet is említik. Előbbit főleg Herodotos és Thukydides használja, akik általában Pelasgnak nevezik a görögök előtt élt földműves lakosságot. Megmondják róla, hogy nem görög nyelven beszélt és a Hellén nevezetű új nemzet keretébe csak hosszú idő elteltével lépett be. Ha a Pelasg népesség földműves foglalkozású, vidéken élő, szétszórtan települt lakosság volt, akkor az ő nevüket is értjük magyarul, mert a P/F hangváltozás figyelembevételével kiderül, hogy egyszerűen Falusik voltak. Esetükben tehát nem annyira népnévvel állunk szemben, hanem inkább egy társadalmi osztály nevével, a földművesekével. Ugyanilyen természetű az Achaioi név, amelyet már Egyiptomból ismerünk és hieroglif lejegyzését is bemutattuk. Ez a név a hajózással foglalkozó, kereskedő és szállítmányozó lakosság megjelölésén szolgált, Hajós, Hajó népe értelemben. E kifejezést a tudósok Egyiptomon és Krétán kívül másutt is megtalálták, nevezetesen Hétországban a Kr. e. 1380 és 1306 között készült feljegyzésekben, de pontos jelentésüket nem tudták megállapítani, noha a szövegben mindig hajózás körül folyik a beszéd (81m 52-55).

Az idevágó egyik legfontosabb hetita okmány az úgynevezett TAWAGA LAWAS levél: Tavak lovasa. A levelet Hétország királya küldte az egyik szomszédos sziget AHHIYAWA, (a hajóval) közlekedő uralkodójához, követelve tőle odaszökött és kalózzá - tavak lovasává - vedlett alattvalójának kiadatását (81m 47 sk) Homeros, aki a feltevések szerint Kr. e. 800 körül élt, az Egei-szigetek lakóit Achaioi néven nevezi és szerinte Görögország nagy részében szintén ilyen egyiptomi és hétországi származású hajósok foglaltak maguknak hazát. Világos tehát, hogy az Achaioi megjelölés alatt sem népet kell értenünk, hanem a nyugatra vonuló magyar népesség egy másik jelentős társadalmi osztályát, a hajózással foglalkozókat, akik ebbeli minőségükben lettek az Égei- szigetvilág legerősebb társadalmi osztályává. Thukydides előadása szerint az akkori nagy hajók fedélzet nélküli, hosszan elnyúló alkotmányok voltak, rendszerint ötven evezőssel. Amikor tehát a nyelvtudósok Homeros szövegében az Achaioi emberekre utal jelzős kifejezést "hosszú hajú népnek" olvassák, valószínűleg félreolvasnak, mert ott is "hosszú hajókról" lehet szó. Herodotos és Thukydides az is leírja, hogy az asszír és perzsa háborúk idejében hatalmas tömegben menekült a lakosság a Régi Keletről az Égei szigetvilágba és onnan tovább északra.

A megvizsgált adatok történeti tanúságtételét abban foglalhatjuk össze, hogy az Égei szigetvilág népessége a kő- és bronzkorban főleg magyarokból állott, akiknek két széles társadalmi osztálya volt, a földműveléssel foglalkozó falusiak és a hajózással foglalkozó hajósok osztálya.

1) The great Aegean civilization of the Bronze Age in no way owed its origin to the West, and cannot have been, till near its end, more than but slightly influenced by any possible Indo-European culture in the North, 87m 31.

2. Dass die Träger der so zusammengefassten Gruppe von Kulturen (az égei kultúra) im grossen und ganzen derselben Bevölkerung angehörten, muss noch wegen der Übereinstimmung der künstlerischen Formensprache als wegen der allgemeinen kulturellen Situation als sicher gelten, 131m 40.

3) Théra szigetének felrobbanását Marinatos görög régész harminc év

óta hirdeti, de tételét csak a hatvanas években fogadták el helytállónak. Marinatos vizsgálatai szerint a vulkáni kitörés alkalmával Théra 32 négyzetmérföldet vesztett területéből. A kráterből kiáramló hamut a szél délkelet felé sodorta s mintegy száz kilométer hosszú sávban szórta le. Théra tragédiáját régész szemmel bemutatja az amerikai Geographic 1972 évi májusi száma. " Théra, key to the riddle of Minos" cím alatt,

4) Az angol régészek és történészek a krétai kultúrát "Minoan civilization" elnevezés alatt tárgyalják. A kifejezést Sir Arthur Evans régész hozta forgalomba, aki a Minos királynévből alkotta és vele helyettesítette a "Cretan" szót. A magyar nyelvben nincs szükség ilyen óvatoskodásra, nálunk semmiféle mellékgondolat nem keletkezik, ha "krétai" kultúráról beszélünk.

5) The influence of the Egyptian Delta seems to have been the strongest at the dawn of the Early Minoan period (3200- 2100), while the later movement of maritime expansion (2100-1580) which had its centre in the Cyclades stood In much closer relations with Asia Minor, 198m 187.

6). From the pictures we see that Minoans (Cretans) were a brunet race resembling to modern Italians more than other people, with ruddy skins, dark brown to black hair, and Caucasian features.

51) - The Minoans were a . . . dark peopole and little and lithe. Ethnology has been able to give these people no better name than "Mediterraneans.' Some time they had been called Dark-White . . . They are not Semitic. But they are dark. M.E. Mellersh, Minoan Crete. New York, 1967, 11 sk.

7. The birds of the domestic shrines are not votive offerings. but actual representations of deity. 184m 73 és 51.

8. Spártában is volt Leske: At Sparta the father was obliged to bring his child place called LESHKE, where fit was examined by the oldest men of the tribe to see if it was strong enough to be allowed to survive as a future tribesman, 184m 266.

9) A krétai nyelvben a főnevek gyakran az os- es szótaggal végződnek,

amit általában görögös mozzanatnak tekintenek. Ám szótag személynevekkel kapcsolatban gyakran a magyar Ős szónak tűnik fel, de legtöbb esetben a mutató névmás (ez, az) szerepét tölti be, nyomatékot adva a vele kapcsolatos szónak: Mén-ez, Úr-ez. A nyelvészek magyarázata szerint ebből főnévhez kapcsolt mutató névmásból alakult ki a mai magyar névelő, ami aztán hátulról került. Ez az eredetileg hátul "névelő" több magyar szóban annyira hozzátapadt a szó tövéhez, hogy onnan a névelő leválásakor sem szakadt le. Ilyen szónak tekinthetjük pl. Város szavunkat, eredetileg Vár-az; Kakas szavunkat, melynek hátratett névelője más nyelvekben nem szerepel, mint pl. a franciában, ahol Coq lett belőle. Továbbiak: Páros (Pár-az), Piros (Pír-az), amelyek -os nélküli formája (Pár, Pír) ugyanazt a fogalmat jelenti. A névelő ilyetén történt kialakulását a nem- magyar nyelvészek is mondják: We need not be surprised to find in some Ugrian languages a definite suffix -sa or -s having the function of a definite article . . . Finnish has lost this -s as an independent suffix, but still preserves it in a good many words, where, however, fit has been fossilized as to become part of the stem of the word, its meaning having been quite forgotten, 166m 118.

10. One thing that is certain is that most Greek place- names are not composed of Greek words, 29m 31.

11) Some magic or religious purpose must lie behind the frequent representation of shield. 186m 85.

Magyar nyelvű írások Kréta szigetén

Ha Kréta szigetén magyar nyelvű lakosság élt az ókorban, Kr. e. 2800-tól Kr. e. kb. 1150-ig s ott államalkotó minőségben szerepelt, akkor a szigetlakók által készített és ránk maradt írásos emlékek között magyar nyelvű daraboknak is kell lenniük. Ha ilyen szövegeket valóban találunk és azokat el tudjuk olvasni, akkor a szigetlakók nemzetiségét és népi hovatartozását a történettudomány legsúlyosabb bizonyítékával is igazolhatjuk. A krétai írásokról az eddigi kutatások alapján annyit már tudunk, hogy azok kezdettől fogva a rovás rendszerű írással készültek. Olyan írással, amelynek jellegét jobbára egyenes vonalak különféle alakban való összerakása adja meg s amelyet erre való tekintettel mértani (geometrikus), vagy

még jobb kifejezéssel vonalas írás (linear script) neveznek. Ez a krétai írás különbözik tehát a Mezopotámiában használt ékírástól és különbözik az Egyiptomban használt írástól is, de azonos a Földközi-tenger keleti partvidékén állott maúri országok (Szíria, Kánaán, Hétország) írásrendszerével. Ez az egyezés további bizonyíték az Égei-tengeri lakosság nagyobbik részének földrajzi eredetére.

A krétai vonalas írással legtöbbet Michael Ventris angol mérnök foglalkozott (29m), aki annak három formáját különböztette meg: az ősi vonalast (Kr. e. kb. 2000-1650), amikor a vonalak összerakásában még képszerűségre törekedtek; a vonalas- A típust (Kr. e. kb. 1750-1450), mikor a képszerűség már eltűnt; és végül a vonalas- B formát, bizonytalan kezdettől kb. Kr. e. 1100-ig. Ventris a vonalas- B-re összpontosította figyelmét s húsz éven át kísérletezett megfejtésével. Kiindulásakor mint mondja, két ismeretlennel állt szemben: nem ismerte az alkalmazott írásjelek hangértékét és nem ismerte a nyelvet sem, amelyen a szövegeket írták. Kortársaival együtt előbb abból a feltevésből vidult ki, hogy a krétai nyelv valamilyen nem- görög nyelv lehet, talán hetita vagy még inkább etruszk, és 1952-ig ezen a vonalon próbálkozott. Miután azonban így nem tudott eredményre jutni, élete hátralévő négy esztendejében a görögnél kötött ki s a kulcsot e nyelv ősi formájában, az ógörögben vélte meglelni. A használt írásjelek számát nyolcvanhétben állapította meg.

Hogyan jutott Ventris arra a meggyőződésre, hogy a vonalas- B görög szövegeket örökít meg? Úgy, hogy néhány olyan kőtáblát talált, amelyen egy-két írásjel kíséretében edények rajza szerepelt. Ezeket táblákat raktári felvételezésnek értelmezte és feltételezte, hogy az írásjelek a rajzban is ábrázolt edényeket nevezik meg.

Megpróbálta tehát az edények nevét görögül kimondani s az írásjeleket a görög szó mással hangzóival azonosítani. Úgy találta, hogy módszere sikerre vezetett, mert a víztartó edény ó-görögül UDORO (v.ö. magyar vödör), az amfora pedig KURUSU (v.ö. magyar korsó). Egy más alkalommal lófej volt a táblácskára rajzolva két írásjel kíséretében. Görögül ló PULOSZ s ennek alapján a két írásjelet Po-Los-nak olvasta. A kapcsolatot itt is meglepő jónak találta, de ezúttal sem gondolt arra, hogy Fej magyarul Fő, régen Pu, az igavonó állat pedig Ló, tehát a Po-Lo esetleg a magyar ló: fej is lehet. Megtalálta Ventris a Ló rokonszavát is, az IQO-t (v.ö. magyar csikó), továbbá a sajt TÚRÓ

nevét (magyar: túró) és egy olyan edény rajzát, amelynek a talpa ki volt törve s amit ő DIPA MEZOE QETORVE alakban olvasott el (v. ö. magyar: talpa mezője kitörve): Ezek után boldogan írta barátjának, hogy "csillagászati mértékben kicsi a valószínűség arra, hogy e megdöbbentő egyezés csak a véletlen műve volna; vagyis az egyezés bizonyíték a megfejtés tagadhatatlan helyességére" (29m 82).

A helyesnek vélt kulcs birtokában Ventris hozzálátott a krétai szavak görög nyelvből való értelmezéséhez és számos szöveget ezen a módon olvasott el. Egyik leghosszabb szövege magyarra fordítva így szól: "Kerowos pásztor Asiatiában őrzi Thalamatas marháit" (Kerowos the shep herd at Asiatia watching over the cattle of Thalamatas). Eredményét az írásjelek betűzése szerint is bemutatta: Ka-Ro-Wo Po-Me A-Si-Ia: Ti-Ja O-Pi-Ta-Ra-Ma-Ta-Qe-To-Ro Po-Pi O-Ro Me-No, Man 1 (29et 140) . Könnyű ezt a mondatot görögösíteni, ha az írásjelek kétharmad részét ki lehet az olvasásból kapcsolni oly módon, hogy azokból értelem nélküli tulajdonneveket gyártunk. Ugyanezt a szöveget azonban jobban: ki lehet sikeríteni magyarul. Íme: Kirovó fémmel (P/F) (h)asítja a fa darabot (P/F; M/B) kettőre. Pap írja, mennyi: Ember.

E szöveg megértéséhez csak azt kell tudnunk, hogy a középkorban az európai Magyarországon is rovónak nevezték az adószedőt és az is fadarabokra, vagyis pálcikákra írta az adózó nevét és a befizetett összeget. A botot aztán késével kettéhasította s egyik felét megtartotta magának, a másikat meg odaadta az adófizetőnek nyugtaként. Kétség esetén a kék fadarabot összeillesztették és leolvasták a helyes összeget. Ugyanígy jártak el az adóköteles személyek összeírásakor is. Ezt az eljárást ismerve, a krétai írásos emlék magyar nyelven való olvasása sokkal valószínűbbnek látszik, mint a Ventris-féle görög olvasat. Ventris minden meggyőződése ellenére sem boldogult a krétai szövegekkel. Azok csak nem akartak görögül beszélni, pedig faggatójuk már példátlan szabadságot vett magának s szinte egy egyéni ógörög nyelvet teremtett, hogy feltételezéseit kierőszakolja. Meg is lepték a kétségek és egyik ilyen nehéz órájában azt írta barátjának: "Az az érzésem, ha ez irányban folytatjuk megfejtéseinket, előbb-utóbb zsákutcába jutunk, vagy képtelenségeket állítunk" (29m 66).

Ventris barátja, Chadwick, aki a szerző tragikus halála után az ő

jegyzeteit kiadta (Ventris autóbaleset áldozata lett 1956-ban), minden elismerése mellett azzal zárja mondanivalóját, hogy "a vonalas-B sok tekintetben még ezentúl is homályos" (29m 135). Akik élesebb kritikát gyakoroltak Ventris görögbe torkoló fejtegetései felett, eredményét egészében visszautasították, tételeit bizonyítatlannak tekintik (not proven, 29m 85; 184m IX). Amint a Régi Keleten majdnem minden rovásírást a szemita nyelvek segítségével próbálnak olvasni, akként a Földközi-tenger térségében, hasonló hibába esve, az ugyanolyan típusú írást mindig a görröggel akarják megfejteni. Természetesen ezúttal sem tudtak eredményt elérni, mert itt is ragozott nyelv emlékével állunk szemben. Ventris szívós erőfeszítéseit és próbálgatásait bővebben kellett ismerünk, de nem itt a helye, hogy munkájáról részletes kritikát gyakoroljunk, csak éppen két hibaforrására mutatunk rá. Legnagyobb tévedése bizonyára onnan származik, hogy nem tanulmányozta eléggé a vonalas (rovás) írásmód alapelveit és módszereit, minek következtében az egyberovás gyakorlatát félreismerte s az egyberovott figurákban is egyszerű tagjeleket látott.

Így jutott el a közel kilencven írásjelhez, vagyis háromszor annyihoz, mint amennyi a rovásban szokványos. Másik hibaforrást nyelvtudásának elégtelenségében kell látnunk, hiszen emiatt nem tudta felfogni a görögnek tartott szavak tulajdonképpeni hovatartozását, emiatt nem bontakozott ki előtte világosan a nyelv ragozó szerkezete: Észrevette például, hogy az írásokban a birtokviszony kifejezésére Krétában a -ja, -je ragot használták, de azt is ó-görög sajátságnak tartotta (v.ö. a magyar: faluja, anyja, hazája). Jól megfigyelte, hogy a szavak előtt feltűnő sokszor szerepel egy O- nak olvasott bevezető írás (a magyar A névelő), hogy a szavakban a szókezdő H- hang gyakran elmarad, az R és az L hangnak közös a jele, hogy az írás fonetikus, következőleg a torlódó mássalhangzót nem írják ki, stb. Mindez igaz és helytálló megfigyelés, de ez sem a görög nyelvre vonatkozik, hanem a magyarra.

Okmánytárunk 2. sz. alatt bemutatjuk az egyik Knossosban talált táblácskát (29m 108), amelyen szekér és ló ábrázolása mellett néhány írásjelet látunk. Az írásjeleket balról jobbra haladva az összerovások jelölésével így betűzzük: O.SZ iT.aSZ eS.T.eN SZe.Ke.Re U.T.T.aS-O.Ja aSZ SZí.N. Mai helyesírásunkkal: Ez itt az Isten szekere, utazója a Szín. Értelme: valamelyik vallási ceremónia alkalmával az isten (Hold

istennő) képmását ezen az egyfogatú szekéren vitték.

A krétai írások közt találtak más természetű fontos darabokat is, aminő például az alább bemutatott két kerek táblácska, amelynek használati céljáról a nyugati tudósoknak fogalmuk sincs és nem tudják mi van rájuk írva. Ezek a táblák emberi arcot ábrázolnak, kelet felé forduló tekintettel s feltűnő a rajtuk lévő kör alakú lyuk. Egyiptomiul gondolkodva, az emberi arc és a kelet felé tekintés már jelent valamit: a Nap keltét, RA KEL értelemben, vagyis a Nap feljön a látóhatáron. Ebből az észrevételből viszont az a további dolog következtethető, hogy a táblácskára fúrt kis lyuk arra szolgált, hogy vele a felkelő Nap első sugarát észlelhessék. A kis lapocskát csak éppen bele kellett szorítani valami csőféle alkalmatosságba, és készen volt az ókori obszervatórium legfontosabb darabja. A két táblácskát tehát mi egy régi csillagvizsgáló, pontosabb kifejezéssel: napvárta maradványának tekintjük. Igazolja-e ezt a feltevést a táblácskára írt szöveg?

Ahhoz, hogy a táblácskán írásjelek vannak, nem fér kétség; ezt nem is vitatták a lelet vizsgálói. A szöveget a betűk állásából megállapíthatóan az orr felett lévő kereszttől ("itt") kiindulva, az óramutató járásával ellenkező irányban kell olvasni, kelettől nyugat felé, amint a Nap is halad az égboltozaton. A felső tábla írásjeleit így betűzzük:, iT K.ER.üL aK-aR.LKa U.T-Já-Ba aS. Te Nu uR 11-SZe(r). AR. NYé-Ka eL-IK-RA. EI- eS-eS (eS.ek). Mai helyesírásunk szerint: Itt kerül a karika útjába Isten úr tizenegyszer. Árnyéka e lyukra esik. A másik tábla szövegéből csak az elejét tudjuk megnyugtatóan olvasni: iT K.ER.üL "a rák" T-I-Z Tá.Rá-Ba . . .: itt kerül a Rák (csillag) tíz tárába . . . Ezek a mondatok világossá teszik, hogy a szóbanforgó lelet, amely Kréta szigetén került elő, valóban egy csillagvizsgáló, műszer legfontosabb alkatrésze volt, amely a Nap Föld körül való látszólagos keringésének bizonyos időpontban való megfigyelésére szolgált.

Ez az időpont az északi féltekén általában tisztán látható "nyári napmegállás" volt (solstitium), amikor a hatalmas égitest, miként a szöveg is mondja, egymás után következő tizenegy reggel a látóhatár ugyanazon pontján és ugyanabban az időben kel, vagyis emelkedése közben ennyi időre mintegy megállni látszik. Mai naptárunk szerint ez a nyári napmegállás június 10-től 20-ig bezárólag tart amikor a horizontra érkezése hajnali négy óra pár perckor következik be: Június 21-én a Nap már nemcsak nem emelkedik útjában, hanem

visszafordul, vagyis minden reggel később és alacsonyabban kel. A naptárkészítők a régi időben a nyári megállót figyelték eszközeikkel és ahhoz viszonyítva állapították meg az egyházi ünnepek és az elvégzendő fontosabb mezőgazdasági munkálatok idejét.

A bemutatott második csillagászati táblácska azt mondja, hogy abban az időben, amikor az eszközt használták, a napmegállás a Rák-csillag havában zajlott le, kezdődve annak tizedik tárában (napján). Ez a mondat lehetővé teszi, hogy a régészeti lelet idejét a mi jelenlegi naptárunk szerint is meghatározzuk. A vonatkozó számítást az alábbiakban röviden vázoljuk, de aki pontosabban utána akar nézni, tanulmányoznia kell valamelyik csillagászati enciklopédiát. (12)

A számítás azon alapszik, hogy a Nap a Földről nézve, évi járásában az Állatöv (Zodiac) csillagai közt halad és mindegyik csillagképben harminc napig időzik. De mivel a Nap járása valamivel gyorsabb mint az Állatöv csillagainak keringése, bizonyos idő elteltével a megfigyelni szokott időszakok: a tavaszpont (március 21), nyárpont (június 21) stb., nem ugyanazon csillagkép övébe esnek, hanem a megelőzőjébe. A Napnak ez az előresietése (precessio) minden 2166 esztendőben egyenlő egy-egy teljes csillagképpel (30 nappal), vagyis 72 esztendőnként egy napnyi idővel (2166:30= 72). Mivel másfelől azt is tudjuk, hogy Kr. e. 128-ban a nyárpont (június 21) a Rák-csillag hónapjának első napján következett be, ezekből az adatokból könnyen kiszámíthatjuk, hogy amikor a nyári napmegállás a Rák-hónap 10. napján kezdődött (vagyis amikor a nyárpont 21-re esett), akkor húsz napnak megfelelő precessió idővel (20X72=1440 évvel) régebben voltunk. Vagyis a krétai lelet használati idején a mi naptárunk szerint Kr. e. 128 + 1440 = Kr. e. 1568-at írtak.

Figyelemre méltó tudományos eredmény, hogy éppen egy magyar kutatónak sikerült Európa egyik legrégibb csillagvizsgáló eszközét felismerni, a ráírt szöveget elolvasni, annak bonyolult értelmét felfogni és használati idejét is pontosan megállapítani. De ennél sokkal fontosabb 'az a tény, amit nem győzünk eléggé hangsúlyozni, hogy a Kréta-szigeti napvártán a Kr. e. II. évezred közepén magyar nyelven írtak, beszéltek és gondolkodtak. A Kréta-szigeti írások tehát megerősítik főbenjáró megállapításunkat, amelyet már a helynevek alapján, továbbá az isten, király- és népnevek alapján is megfogalmaztunk, hogy ti. az Égei szigetvilágban a Kr. e. 111.

évezredtől kezdve Régi Keletről származó nagyobb magyar tömegek tartózkodnak és útban vannak Európa beljebb eső tájai felé. Egyúttal történelemkönyveinkben egy fontos javítást is eszközölhetünk: az első európaiak nem görögök, hanem magyarok voltak.

A Balkán-félsziget magyar őslakossága

Régészeti vizsgálatok szerint a Balkán-félsziget benépesítése a terület déli részében kezdődőn s onnan terjedt a lakosság fokozatosan észak felé, - nem pedig fordítva. A benépesítés itt is három nagyobb hullámban zajlott le: az első hullám a Kr. e. III. évezred elején egyiptomi lakosságot hozott; a második Kr. e. 1900-1650 között Kisázsiából indult ki; a harmadik viszont Kr. e: 1650-1150 között a krétai birodalom lakosságát terítette szét. Abból a körülményből, hogy az archeológiai rétegek e majdnem kétezer esztendőn át egymás felett fokozatos átmenettel helyezkednek el, arra következtettek, hogy a Balkánra érkezett népesség a kő- és bronzkorban zavartalanul folytatta életét.

Amennyiben tehát a mondott idő alatt oda újabb emberi kötelékek érkeztek, azok ugyanolyan nyelvű nép részei lehettek (87m 31; 131m 41) és zavartalanul beilleszkedtek a fennálló politikai és társadalmi keretekbe. Ez a keleti származású kő- és bronzkori balkáni lakosság több helyen (Pylosban, Mikenében) ugyanolyan vonalas- B írással készítette emlékeit, mint aminőt Kréta szigetén is használtak. Ezekből az észrevételekből a logika vonalán máris következik, hogy a balkáni őslakosság minden valószínűség szerint szintén magyar nyelven beszélt. E feltételezés adatszerű igazolására először a görög helyneveket használjuk fel. Azokat vizsgálva, jó szem előtt tartani Flavius Josephus ókori zsidó történetíró egyik megjegyzését: a görögök a régibb népektől örökölt helynevek hangtani alakját elváltoztatták, hogy azok kellemesebben hangozzanak fülükben (123m 189).

Tehát- a nagyon görögnek hangzó nevek sem mindig a görög nyelv hiteles alkotásai, főleg ha görögből nem magyarázhatók. Minden torzítás ellenére is észrevesszük pl., hogy a magyar Úr szó milyen gyakran szerepel a Balkán helyneveiben, mindenféle illeszkedő alakjában. E szó néha a nevek első szótagja, mint ARkádia, ARgolis

esetében, máskor valamilyen jelző után következik, pl. az Epida-ÚR-os, Sp-AR-ta, Ill-YR-ia névben, ismét máskor lágyult hangformában, L mássalhangzóval találjuk, mint Thess-Alia és Aet-Ol,-ia nevében. Ezt tudva, Thessalia (Thess-Aria) neve a Tíz Árja törzs lakóhelyét jelenti, Aetolia (Aet-Oria) pedig Hét Árja lakóhelyét. Illyria az első, vagyis a fő-úr Él Úr tartománya lehetett, Árkádia viszont az. Urak Háza. Utóbbit valóban három árja törzs alapította: az Árkádi, Kynúri és a Hajós nevezetű.

Az árkádi törzsek népi szimbóluma Medve fej volt, amit fejdíszként használtak és ÁRK-TOSnak neveztek, bizonyára Urak törzse értelemben. A fajtát jelentő Úr név mellett gyakran megjelenik a Balkán helyneveiben a népet jelentő Magyar név valamilyen formája. A legismertebb magyar nevű város az attikai MEGARA volt, nem messze Athéntől. De ugyanezt a nevet megtaláljuk Epirosban, Thessáliában és Illyriában, azonfelül MAKAR volt Marathon forrásvizének a neve és MAKAR-ON, Magyar Hon Théba citadellája (ld. a felsorolást 18m Megara alatt). Ha jobban körülnézünk és figyelemmel vagyunk az R/L cserélődésre, a Magyar népnevet sok más helyen is megtaláljuk. Thessáliában például az egykori települések helyét jelző régészeti dombokat Magulának (Magura) nevezik. Ezek a hulladék anyagból: épületromokból és háziszemétből keletkezett dombok néha tíz méter magasra kiemelkednek a környező térszínből és átmérőjük a háromezer métert is eléri. Eddig több mint százötven magulát számoltak össze, ami határozottan sűrű lakosságra enged következtetni.

E dombokat régészeti szempontból még nem vizsgálták át, de annyit már megállapítottak, hogy az egykori falu vagy város bejárati kapujával szemben álló legnagyobb. házat MAGÁRONnak (Magyar Honnak) nevezték, ezúttal R- hanggal adva a nevet (131m 12-15). Nagy területet jelentő helynév a Balkánon az ACHAIA név, melyről már tudjuk, hogy egyiptomi és hétországi eredetű hajós magyarok telepei voltak. Az egyik balkáni Achaia- föld, a Pelops (akkor még Maúr levű) félszigeten, Árkádia felett terült el, a másik Thessália alatt, ahol egyúttal egy Théba nevű város is állt, amely az egyiptomi Théba nevet duplikálta. Egy-két más típusú, de szintén nagyon figyelemre méltó helynév is van, melyről gazdag egykorú feljegyzés maradt ránk, ami segíti a helynév eredeti értelmének megállapítását. Ilyen az Epiros területén állt híres jóshely DODONA, ahol egy nagy tudású jósnő

lakott. Ebből az adatból azonnal megértjük, hogy a helynév a Tudó Nő városa. Vele kapcsolatban Herodotos azt jelenti, hogy a föniceiek Egyiptomból két tudós papnőt raboltak el s az egyiket Észak-Afrikában adták el, a másikat a Balkán-félszigeten, Epirosban.

Szerinte tehát a dodonai jósnő Egyiptomból származott. E hírt a legenda is megerősíti, amely szerint Thébából (Théba: tuba, azaz galamb) isteni rendeletre két "galamb" repült el, hogy a mondott helyeken jóshelyeket létesítsenek. Ezek "elrepült" (elrabolt) galambok nők voltak, mondja Herodotos, de nem görög nemzetiségűek, mert beszédjük a "madár csicsergése" volt e chattering of a bird, 94m I 143). Ezekben az idegenek által készített feljegyzésekben benne van tehát minden, ami a Dodóna=Tudónő etimológiai igazolásához szükséges, beleértve a jósnő magyar nyelvűségét is. Thrákiában is volt egy híres jóshely, a BESSEI, ahol egy jóst szoktak megkérni, hogy beszéljen (94m II 181).

A következő részekben más eseményékkel kapcsolatban még néhány híres görög városnév (Marathon, Szalamis, stb.) magyar eredetét is bemutatjuk, de máris összegezzük vizsgálataink eredményét. A sok magyar értelmű és magyar eredetű helynév azt bizonyítja, hogy a Balkán- félszigeten a Kr. e. III. és II. évezred folyamán, a görögség kialakulása előtt, szintén sűrű magyar nyelvű népesség létezett. Ugyanerre a következtetésre jutott Cserép József, aki már a finnugor történetszemlélet virágkorában felhívta a figyelmet az ókori magyarság balkáni jelenlétére az Ethnographiában 1910-ben közzétett tanulmányában, melynek címe: "Magyar nyelvű nép a hellén őskorban." Abban az időben természetesen senki sem figyelt fel mondanivalójára. Utána Aczél József görög szakos igazgató- tanár adott ki egy hasonló tárgyú munkát "Ősgörög eredetünk" cím alatt (Veszprém, 1927), amelyben több mint háromezer olyan görög szóra hívta fel a figyelmet, amelynek magyar értelme van. Neki sem hittek, amint valószínűleg a jelen tanulmánynak sem fognak hinni.

Kr. e. 1200 után szemita kötelékek nyomulnak be az Égei-térségbe és a Balkánra. A Kr: e. 12. századtól kezdve a Balkán félsziget, a Cikládok, Kréta, csakúgy mint a kisázsiai partok előtt lévő nagy szigetek, még nem egészen világosan kiderített események következtében olyan történelmi viharba kerültek, amelyet a szakkönyvek "Égei katasztrófa" felírás alatt tárgyalnak. Ennek során az említett szigetekre és a Balkán

délnyugati részébe 1150 és 800 között egy új népáradat érkezett, melyet Dór név alatt foglalnak össze s ez esemény lezajlása után megszületett a görög nyelv, a magyar pedig eltűnt. Honnan jöttek a dórok és kik voltak, hová lett a magyar nép s miként állt elő a görög nép és a görög nyelv? Rejtély ez, amit nem szívesen bolygatnak.

A dórokat ma a görög nép fő összetevő elemének tekintik, bár nyelvük nem a görög nyelv volt. Nem is lehetett, hiszen görögül a Kr. e. 12. században még sehol sem beszéltek. Legalább is eddig sehol semmiféle adat nem került elő, amiből arra lehetne következtetni, hogy ezt a nyelvet valahonnan kívülről hozták volna be az Égei-térségbe. Következőleg, egyetlen elképzelés lehetséges, az hogy a görög nyelv magában az Égei- térségben alakult ki. Mivel ott megelőzőleg magyar népesség lakott s oda most egy közelebbről nem ismert (dór) nép hatolt be, azt kell feltételeznünk, hogy ez a bejövő idegen nép lehetett az új nyelv elindító kovásza, vagyis a görög a magyarnak dórral való keveredéséből állt elő.

Honnan jöttek a dórok? Az indoeurópai elmélet hatása alatt az ő beáramlásukat régebben északi irányból képzelték el, a Duna-medencét állítva oda a kiindulás helyeként. Ott azonban semmi nyomát sem látják az ő jelenlétüknek, így ezt a nézetet el kellett ejteni. Ha a görög nyelvjárások térképét nézzük (29m 11) észrevesszük, hogy a dór Epiroson felül nem terjed, ellenben Epirostól déli és délkeleti irányban nagy ívben benyúlik az Égei-tengerbe, felöleli a Peloponnesost, Kréta szigetét, Rhodost és Kisázsia felé mutat, vagyis elhelyezkedésével szorosan a Régi Kelethez csatlakozik. A hagyomány szerint maga a dór Pelops, a peloponnesos nevű félsziget névadója is keletről érkezett, Kis-Ázsián keresztül (171m 5). Ezek alapján az a benyomás alakul ki, hogy a dór néven érkező új (nem-magyar) népelem szintén a Régi Keletről származott.

Ugyanerre a következtetésre jutunk, ha megfigyeljük az Égei- térség őslakosságának szétszóródását. A dór betörés során ugyanis az őslakosság távozó része a Rhodos- szigettől - Thérán és Meloson át - a Korinthosi- szorosig húzott vonal alatt régi lakóhelyeiről menekülésszerűen Kánaán és Egyiptom partjait igyekezett elérni. A legszerencsésebbek eljutottak Kánaánba, ahol egy tengerparti sávot sikerült elfoglalniuk és onnan egyre jobban terjeszkedve Pilis-Ta (Palesztina) néven önálló államot alkottak. Öt törzs szövetsége volt ez

az ország, amelynek kormányzótestületét Szerémnek nevezték, amit aztán népnevükként is használtak. Más menekülő csoportok Szakállas (Shagalasha), Szekeres (S-Q-R-S-U), Társas (T-R-SU) és egyéb nevek alatt utazva, Egyiptom határáig nyomultak előre, ahol aztán támadásukat és népüket a fáraók felmorzsolták. Ezekről az Égei-térségből délkeleti irányban menekülő törzsekről sok mindent kellene tudnunk, hogy velük kapcsolatban közelebbről is állást foglalhassunk, de az ilyen adatokat sajnos nélkülözzük.

Azok a menekülő népészek viszont, amelyek az említett Rhodos-Korinthos vonal felett laktak, a dór benyomulás következtében szintén biztonságosabb tájakra igyekeztek. Az ő főútvonaluk a Vardar és Morava folyók völgyében észak felé vezetett, egyenesen a Kárpát-medencébe. Akik viszont hajókra tudtak szállni, azok Szicíliába, Szardíniába és az Olasz félszigetre mentek, ahonnan egyes kötelékeik még tovább hajóztak és végállomásuk a Brit-szigetek lett. Ezekről a törzsekről majd külön fejezetben szólunk, amikor Nyugat-Európa benépesítését tárgyaljuk. A latin és brit krónikák ugyanis több feljegyzést tartalmaznak a tengeri úton nyugat felé haladó csoportokról és vezéreik nevét is megörökítették, akik irányítása alatt történt az utazás. Közöttük szerepel Brutus, Partholon Romulus Remus és az etruszk Tarquin, akik valamennyien e viharos századokban tették meg legendás útjukat. Abból a körülményből tehát, hogy az Égei-szigetvilág emberállománya a mondott irányokba menekült, arra a következtetésre jutunk, hogy a támadás a Rhodos- Korinthos vonalon érte őket s mintegy hatalmas kard kettévágta a Kréta- Mykenei Birodalmat, aztán hatalmába kerítette Kréta szigetét s a Balkán délnyugati darabjait.

Mivel továbbá ugyanezidőtájt (Kr, e. kb. 1190) pusztult el a Hetita Birodalom és bukott el Trója is, meg ugyanekkor zajlanak az asszírok véres támadásai, arra kell gondolnunk, hogy az egész néphullámzást és felfordulást tulajdonképpen Asszíria hatalmas expanziója indította el, amely a bronzkorban élő világból vas fegyverekkel szorította ki a lakosságot és helyébe saját szemita népességét helyezte be. Vagyis a keletről érkezett nem-magyar nép tulajdonképpen szemita nép lehetett.

Herodotos azt írja, hogy a bevándorlókat "most", vagyis az ő korában, a Kr. e. 5. században Dórnak nevezik. Ebből azt következtetjük, hogy a

nevet megelőzőleg másként ejtették ki, ZOR formában, ami az "asszír" egyik változata .lehetett s a bejövő nép szemita jellegére utalna. A dór bevándorlás szemita jellegét alátámasztja az a tény is, hogy a bejövők jelentős részét Danai néven nevezték, akik Egyiptomból menekülő zsidók lehettek, a Dán-törzs részlegei és ugyanebben az időben kerestek maguknak új lakóhelyeket, éppen az asszírok segítségével és irányításával. (13)

Egyébként a dórokat (asszírokat) és danaikat (zsidókat) együttvéve JAVANI, Jáve -honi névvel is illették, mint a szemita isten országából eredőket. Végül a dórok első királya Perseus maga is Dana fia volt, Herodotos tudása szerint "asszíriai eredetű ember, aki göröggé lett" (Perseus was an Assyrian who became a Greek, 94m II 76 sk, 145-147). Ha tehát megtaláltuk a dórokkal kapcsolatban a Jahve-nevet, a Dán-nevet és az asszírok vezető szerepét, nem zárkózhatunk el ama következtetés elől, amely szerint az Égei- térségbe behatoló és utóbb dórnak nevezett népesség javarészben valóban a szemita fajhoz tartozott. Más szóval, hogy az Égei- térségbe az árják közé egy másik emberfajta érkezett és azok keveredéséből állt elő a görög (Hellén) nép.

A görögök kettős, árja és szemita eredete csak az újabb vizsgálatok nyomán bontakozott ki és a görögök szemita népi összetevőjük hallatára bizonyára tiltakozni fognak, mert ők magukat árjáknak hiszik! (14)

Pedig ugyanezt mondják a klasszikus görög írók is, akik még tudatában voltak kettős eredetüknek. A Kr. e. 2. században például a spártaiak követséget küldtek Jeruzsálem főpapjához, Oniashoz és azon az alapon kérték barátságát, hogy ők is Ábrahám véréből származnak. Josephus zsidó történetíró (A.D. 37-95) előadása szerint a követség által vitt levél tartalma ez volt: "Olyan írást találtunk, amelyből megtudtuk, hogy mind a zsidók, mind pedig a lakedaimoniak (spártaiak) ugyanazon fajhoz tartoznak és Ábrahám törzséből származnak." A választ Jonathán főpap adta meg, aki örömét fejezte ki a kapott levél felett, de megjegyezte, hogy annak tartalma számára nem jelentett új dolgot, mert a jeruzsálemi zsidók a szent iratokból mindezt jól tudják (215m 204).

A Balkán-félsziget déli része az ókorban is a gyenge politikai felépítésű

tájak közé tartozott, ahol a sok kiskirályságot nem tartotta össze semmiféle átfogó nemzeti szervezet és nem alkottak egységes nagy államot, közös keretben. Ebben a széttöredezett állapotban az égei katasztrófa vagyis a dór bevándorlás idején elég volt egy-egy hajóval néhány fegyveres különítményt partra tenni, hogy azok ott megvessék lábukat és kiterjesszék hatalmukat a rendőrséggel, katonasággal nem rendelkező, szétszórtan élő falusi lakosságra, akik csak kövekkel és botokkal védekeztek a vasfegyverekkel érkező javániakkal, dórokkal és dánokkal szemben. (15)

12) A mi csillagászati útmutatóink ezek voltak: Paul Muller, Dictionnaire de l'astronomie. Paris, 1966; James Muirden, Guide to astronomy, London, 1972; Ake Wallenquist, The Pinguin dictionary of astronomy, 1966; továbbá a Nap keltét jelző néhány almanach.

13) Hecateus adberai görög történetíró a 3. század elején szintén szól a görögök zsidó összetevőjéről, melynek képviselői Egyiptomból vándoroltak a Balkán-félszigetre Danaus és Cadmus vezetésével: A large part of the Greeks of those days appear to have been descendants of the tribe of Dan, some of which tribe seem to have migrated from Egypt to Greece during the century or so after the household of Jacob had gone to that country, 215m 105 sk.

14) We suppose that it will be news- laughable news probably - to many people that the Jews and the Spartans were alike of the stock of Abraham, yet such is the case. 215m 104.

15) A dórok betelepedése a Balkán-félszigetre beszivárgás jellegű volt. Vagyis az új népesség nem egyszerre és nem nagy tömegben, hanem kisebb kötelékekben hosszabb időre szétosztva érkezett. hangsúlyozza 87m 78 sk. Ennek következtében nem lehet teljes fajkicserélődést elképzelni, a régi lakosságból nagy tömegek zárultak be az új keretekbe: We must not assume that with the coming of the Dorians there was a racial or cultural change In Greece, 43m 13.

Az első sikeres és maradandó dór behatolás a Mór félszigeten zajlott le, amit régi nevéről ekkor kereszteltek át Pelops szigetére (Peloponnesos). A bejövők az Eurótas völgyében, Spártában állították föl első központjukat és a szemitákra jellemző erélyességgel, jobban mondva kegyetlenséggel az árja lakosságot egyszerűen HELOTA, azaz

halottá nyilvánították, szabadságaiktól és polgárjogaiktól megfosztották, és feladatukká tették a dórok számára való termelést. A jövevények fő foglalkozása viszont a politikai vezetés, a fegyverben állás és az őslakosság féken tartása lett. Hasonló partra szállás több más helyen is történt és ahol sikerrel járt, mint Epirosban, ott a dór elem lett uralkodó, ahol azonban a hatalomátvétel nem sikerült ott fordított helyzet alakult ki, a bejövő dórok kerültek szolgasorba, miként pl. Athénben. (16)

A vándorlás lezajlása után a Balkán félsziget nyugati felének nagyobbik része (Epiros és Pelopannesos) dór vezetés alá került Spárta főhatalommal az élen, keleti fele azonban megmaradt árja vezetés alatt magyar nyelvűnek (Thessalia, Attika, Achaia, Megara, Árkádia), ahol a főhatalmat Athén gyakorolta.

A görög nép és görög kultúra kialakulása

Az Égei- térség kétféle emberfajtájának egybeolvadása és a hellén (görög) nép kialakulása a dór bevándorlás lezajlása után még sokáig váratott magára, mert a kétféle népesség századokon át megtartotta a maga külön valóságát. Még Herodotos korában is sok Pelasg falu létezett, ahol az ősi nyelvet beszélték. Az összeolvadás és az új nép kialakulása tulajdonképpen csak az 5. század végén fejeződött be, a perzsa és a peloponnesosi háborúk lezajlásával. A perzsa háborúk főleg a félsziget keleti, árja részét pusztították, ott ritkult a népesség és onnan húzódott állandóan északra a lakosság, a nagyobb biztonságot nyújtó tájakra. Így az egész félsziget uralmáért folyó utána következő fegyveres küzdelemben, Spárta és Athén harcában, vagyis a szemita és árja küzdelemben, a közel harminc évig tartó háború (Kr. e. 431-404) a spártaiak győzelmével végződött. Miután a spártaiak felülkerekedtek és a kétféle népesség összevegyült, a régibb népnevek feledésbe merültek és Hellén néven kialakult az új nép.

A perzsa háborúk idején azonban még sokat hallunk a Balkán magyar népességéről és nem egy hősi tett fűződik nevéhez. Amidőn Xerxes (Kr. e. 486-469) hadai Delfi felé közeledtek, a városban lakók mind elmenekültek, kivéve azt a hatvan férfit, akik a jóssal együtt nem akartak távozni, hanem a veszély ellenére is helyben maradtak. Az elszánt hatvan ember vezetője és feltüzelője Herodotos szerint egy

AKERATOS ember volt. A körülményekből világos, hogy e névben a magyar Akaratos szó rejlik, tehát a vezető és irányító személy ezúttal még magyar ember volt.

Megelőzőleg Dárius (Kr. e. 521-486) dúlta végig Thrákiát, amikor éppen a szkíták üldözésére indult, majd egy újabb hadjárata során Attikát pusztította és nagy veszélybe sodorta az athénieket. Ezek kétségbeesetten mérlegelték, mitévők legyenek? Nem volna-e okosabb elhagyni a várost a túlságos fölényben lévő ellenség közeledtére és mint sokan mások is tették, biztonságosabb fekvésű helyen keresni menedéket? A kivándorlást komolyan mérlegelték, de a szomszédos Megara (Magyar) város kiküldötteivel végül mégis úgy határoztak, hogy felveszik a harcot a közeledő túlerővel. Dárius hadaival való ütközetük Kr. e. 490-ben Herkules mezején zajlott le, ahol sok kiváló "görög" ember lelte halálát, mint pl. Kalli-Makhos, aki "magas" városi tisztséget viselt és Stesi- Laus, a "lovas" generális. De mégis az athéniek és megaraiak győztek és az ő vitézségüknek hála övék maradt a hon s győzelmük emlékére a csata helyét elnevezték MARAT- HONnak.

A perzsák felett aratott harmadik nagy győzelmük tíz évvel később Salamis szigeténél történt, ahol viszont Xerxes hajóhadát verték tönkre. Thukydides a tengeri csatáról beszámolva (171m 30sk) nem győzi hangsúlyozni, hogy azt a görögök nem csupán fegyvereik fölényével nyerték meg, hanem bátor szellemükkel is. Ezt nyilván azért emeli ki, hogy így megmagyarázza a győzelem színhelyének nevét: SALAMIS, Szellem is. Akár a győzelem nyomán kapta nevét a sziget, akár a már meglévő név magyarázatát adja a szerző, végeredményben mindegy, mert mindkét esetben a magyar Szellem szóval történik a magyarázat.

Ezek az adatok mutatják, hogy a Balkán-félsziget keleti felében, amely magyar fennhatóság alatt állott, még a Kr. e. 5. században is jelentős magyar nyelvű népészek éltek, bár a mese ekkor már görögül szólt róluk. Tény azonban, hogy a külső támadás folytán előállt nagy veszélyben a rivális dór és magyar, azaz szemita illetve árja lakosság között bensőséges kapcsolatok keletkeztek. Számtalanszor halljuk a szónokok szájából az új gondolatot: tegyük félre viszálykodásainkat, egyesüljünk és közös erővel védjük a közös hazát. Az egybefonódás meg is történt s ekkor indult el Hellas ragyogó története, amely

mintegy háromszázötven esztendeig tartott. Önállósága ugyanis Kr. e. 146-ban megszűnt; az ország akkor római tartománnyá lett.

A régibb történetírók, akik nem ismerték az Égei- térségben a görög világot megelőző kétezer esztendő történetét, mindent amit Hellasban találtak, előzmény nélküli dolognak, a zseniális görög elméből kipattant csodálatos alkotásnak, görög csodának (miracle grec) tartottak és mint Kréta kultúráját, ezt is a nyugati szellem hatalmas megnyilatkozásának tekintették. Ma már tudjuk, hogy a nyugati eredetűnek vélt görög kultúra is minden izében a keletiek alkotása volt, közelebbről szólva az árja magyaroké és a szemita dóroké.

A dórok adaléka a politikai gondolkodás tekintetében hozott változást. Ők félretették a társadalom vérségi alapú felépítését, ami a földművesek ősi szervezkedési képlete volt s a helyett területi alapon tagolt társadalmat szerveztek. Úgy is mondhatnánk, hogy a származásbeli mozzanatokat hangsúlyozó népi nemzet helyett a területi mozzanatot hangsúlyozó politikai nemzetet tették meg alapelvükké. Ebben az észjárásban az örökletes királyi intézményt mindenütt felszámolták, a "tirannusokat" elzavarták és a "szolga népeket" felszabadították. A törzsi beosztást is megszüntették, helyette a népet új csoportokba tagolták és azok között osztották ki a termőföldeket. Az athéniek "felszabadítása" Kr. e. 510-ben történt meg: onnan is elűzték a királyt, az addig uralkodó négy törzset feloszlatták és az egész népességet szemita hagyományok szerint tíz csoportba tagolták, új neveket adva a csoportoknak és azok között osztva ki a földeket, ami által a magyarság vezető szerepe egy csapásra megszűnt.

A dóroknak tulajdonítható az is, hogy elvetették a földművesek istenközpontú (theokratikus) szemléletét és helyette racionális alapon, erős individualizmussal emberközpontú világnézetet alkottak. Ennek következtében a görög nép gyakorlatilag vallástalanná lett, vagy amennyiben annak nyomai megmaradtak, durva babonává süllyedt (the Brossest superstition, 42m 179). A racionalizmussal egyidejűleg nem foganatosítottak kellő számú rendészeti intézkedést s nem hoztak törvényeket a szexuális élet szabályozására. Régen a vallással kapcsolatban ezen a téren egy sereg tabu állt fenn, mint pl. az elkülönített nevelés, bevezetés a férfikorba és hasonlók, amelyek úgy-

ahogy mégis megtartották az emberi energia jelentékeny részét és alkotásra használták fel; most a hedonista életfelfogás jutott uralomra. A hellének büszkék voltak racionális életfelfogásukra, amivel a dórok megajándékozták őket és éles határvonalat húztak saját maguk és a "barbárok" közé. Ez a felfogás aztán Róma révén valóban a kialakulóban lévő új Európa, a nyugati világ szelleme lett.

Amit formatív szakasza idején, a Kr. e. 12. századtól a Kr. e. 6. századig terjedő idő alatt a hellén kultúra a másik oldalról, az árja őslakosságtól örökölt, főleg az istenek világára, a filozófiára és általában a tudományokra vonatkozott. A dór oldalról szemlélő Herodotos az isteneket mind idegen (azaz árja) eredetűnek mondja. Így szól: "Az istennevek majdnem mind Egyiptomból származtak Görögországba. Vizsgálataim azt bizonyítják, hogy azok valamennyien idegen forrásból eredtek és véleményem szerint túlnyomó többségüket Egyiptom szolgáltatta" (94m I 139 sk, 112; olv. 75m 55; 131 m 139). Ez valóban igaz, magunk is láttuk és bizonyítottuk.

De nemcsak az istennevek eredtek az árja magyaroktól, hanem a vallási szokások, ceremóniák és szertartások is, továbbá az ünnepi felvonulások, gyűlések tartása, játékok és sportversenyek rendezése (94m I 140, 143). Az árja világban minden szokásnak, cselekedetnek, szimbólumnak köztudomású értelme volt, mert valahogyan az írással kapcsolódott. A nyelv romlásával, illetve a hellén nyelv kialakulásával az értelem feledésbe merült, de a szokást továbbra is tartották. Jó példa erre Apolló, aki a Napisten szerepét is betöltötte és ebbeli minőségében az Ég ura volt. Ennek jelzésére az Apolló-templomokban régtől fogva egereket tartottak, mert az egér neve összecsengett az isten Égúr nevével és így a templomban szaladgálva, eleven képírással idézték híveik emlékezetében az isten jelenlétét. Ezt azonban a hellének már nem tudták, de egereket továbbra is tartottak a templomban.

Jól mondja az egyik tudós: "Ha a görög isteneket megkaparjuk, kiderül hogy azok valamelyik mögöttes keleti országból, vagy valamelyik nem messze eső tengeri szigetről származtak. Talán jobb napokat láttak egykoron a Nílus partjain, Babilon utcáin, Etiópia ligeteiben, vagy Hétországban. De most hajfürtjeiket egyenesre nyírták és orrukat görög módra kiegyenesítették" (75m 55).

A hellének tudásuk legnagyobb részét is az árja őslakóktól kapták (120m 327). A görög betűknek mondott írásjelek a vonalas vagy rovásírás jeleinek egyszerű átvétele az idegen nyelvre nem alkalmazható rövidítések és összevonások nélkül. Ezek az úgynevezett görög betűk első alakjukban megtévesztésig hasonlítanak a magyar eredetire, olyannyira, hogy sok tudós a rovásos feljegyzéseket egyebütt is görög nyelvű szövegeknek gondolja és görögül próbálja olvasni. A rovásjelek átvételét és görög szövegek írására való első alkalmazását Kr. e. 776-ra szokták tenni, az első Olympia idejére, ami egyúttal a görög történeten hivatalos kezdete. Tőlünk vették át a görögök a naptárt is. Az ő naptáruk, amit a thébai azaz makariai ünnepi játékok alkalmával szemléletesen szoktak bemutatni, a régi Nap- papok találmánya volt: egy fatörzsre nagy gömböket szereltek, azok jelentették a Napot, Holdat és a csillagokat, a gallyakra pedig 365 kisebb gömböt akasztottak a napok jelzésére. A szimbólumot lányok vették körül, körültáncolták és így nevezték: DAP-HNAP-HORIA, Nap, Hónap órája (184m 96). A híres balkáni Hóra-tánc, vagyis "óra-tánc" innen veszi eredetét.

A legkiválóbb görög írók és tudósok is magyar származásúak voltak, vagy legalábbis magyar nevet viseltek. Hero- Dotos és Thuky-Dides nevében ott találjuk a mi ‚tudós' szavunkat. Herodotos valóban úri tudós lehetett, mert a két nyelvű Halikarnasszusból származott, Thukydides pedig athéni születésű volt. Solon, miként neve is mondja, a szónoklás nagy mestere volt és számos más tudós Magar és Megra nevet viselt. Szinte minden második okos emberük "úr" volt: ARistoteles, ARistophanes, ARchimedes LykURgos, IsagORas, AnaxagORas, stb. (17)

A görög szellem összetevőit keresve nem a hellének kultúrteljesítményét óhajtottuk kisebbíteni, bár mi is tudjuk, hogy "az igazság keresése a görögök számára csiklandós dolog", hanem csak jelezni óhajtottuk meddig tapintható ki és mekkorára becsülhető közöttük a magyar és a szemita befolyás. A való helyzet találó összefoglalását egyik szerző szavaival így adhatjuk: "Ilyen volt a régi görögök országa, ilyen volt ez a szemfüles nép, amely kontinensek érintkezési pontján állva, összeszedte mindazt, ami a Régi Keleten található volt, továbbította nyugat felé, itt ott módosítva rajtuk és ráütve a bélyegzőt: Görög gyártmány" (75m 55)

Jegyzet Homeros Odysseájáról

Odysseát, az Égei-tenger dór utasának kalandozásait Kr. e. 700 táján foglalták görög nyelven írásba. Az eposzt, amelynek összeállítója a Homeros név alatt rejtőzik, a nyugati szellem első nagyszabású irodalmi megnyilatkozásának tartják (Homer is the first poet in our western tradition, 99m 19) . Tanuló korunkban áhítattal kellett olvasnunk e munkát és egyes részeit betéve is tudni kellett. A munkának ugyanis pedagógiai szempontból nagy jelentőséget tulajdonítottak, mert - mint mondották - az Odyssea olyan egyszerű és olyan világos, annyira humoros és erkölcsös, hogy a gyermek is élvezettel s okulással olvashatja. Az utóbbi félszáz esztendő leforgása óta azonban az Odyssea tudósai sok mindent másként látnak. A híres munkát mi is elsősorban az ókori görög-magyar viszony megvilágítására fogjuk használni.

Azok a tudósok, akik mélyebbre hatoltak az Odyssea elemzésében, nem osztják már a vele kapcsolatos régibb értékítéleteket. Rájöttek arra, hogy az eposzban sok leírás homályos, annyira homályos, hogy görögül nem is lehet megérteni, mert a logikai összefüggésekből itt is, ott is hiányzik egy-egy láncszem, ami nem magyarázható a nyelv régiességével. Problémát jelentenek az úgynevezett Homéroszi-jelzők is, amelyek a neveket volnának hivatva körülírni és közelebbről megmagyarázni, viszont a nevek görögből nem érthetők. Homeros hasonlatainak miértjei is felderítetlenek és érthetetlenek. Hiába volt minden újabb filológiai és archeológiai erőfeszítés, a rejtély nem oldódott meg, - "Homeros ellenállt" (99m 2sk). Ismét mások észrevették, hogy Homeros sokat viccel és humoros (Homeros =Humoros?), sőt néha túlságosan is sikamlós témákat kezel, amelyek pedagógiai szempontból nem éppen ajánlható részek.

Mi megpróbáltuk a kritikus helyek egyik-másikát a régi magyar gondolkodás szerint elképzelni, a görögül érthetetlen szavakat az összecsengés alapján magyarul elgondolni s ekkor kiderült, hogy Homeros ellenállása megszűnt, a részek érthetővé váltak, de mivel az előadás nyelve görög, abban a dolog csattanója elsikkad. Mint magyarul elgondolt és bizonyára eredetileg magyarul előadott, de utóbb görögül leírt munka pontosan beleillik abba a kétnyelvű, kétnépű, meglehetősen laza erkölcsű világba, amely a Balkán-

félszigeten a dór bevándorlás után kialakult.

Az Odyssea témája a folytonos utazás, az ide-oda hányódás, vagyis csavargás, főhőse is egy utas, Az Utazó (Odysseus), aki a nevét ENIAUTOS (Honi Utas) formában maga is magyarázza. Rövid életrajzát így adja elő: Krétában születtem, a munkát mindig kerültem, de a hajót, evezőlapátot, csatát és idegen országok pusztítását, - azt nagyon kedveltem. Járt és pusztított Egyiptomban, volt a föníceieknél, megfordult Líbiában és amikor már elöregedett, Ithakában, a Balkán-félsziget nyugati oldalán lévő szigeten telepedett le atyjától örökölt birtokán. Életének ez utolsó állomásához érkezve, már nem Utazónak mondja magát, hanem így szól: "Az én büszke nevem AETHON", ami alatt bizonyára itthon értendő.

A homéroszi jelzők közül néhányat azonnal megértünk, ha őshazai ismereteinket felelevenítjük. Itt van mindjárt a spártai király Mene-Laos jelzője, "aki az égből eredt". Ez arra mutat, hogy az illető egyiptomi lehetett, mert Egyiptom neve volt Égi-Ta. Alexander a pap-király párducbőrt visel a vállán s bizonyára azért Alexander, mert a Régi Keleten, ahonnan ő is származott, a királyokat Élők Szent Urának szokták címezni s Egyiptomban a Napisten főpapjának ceremóniális öltözékéhez hozzátartozott a vállra vetett párducbőr. AJAX "szépségével és teljesítményével az összes Danai férfit felülmúlta", nyilván azért mert ő volt A jó Kos, vagyis erős hím. PEISEN OR "égett a vágytól, hogy beszéljen", mert neve értelme magyarul Beszéljen. Odysseus vagyonát távollétében jó barátai gondozták, akik mentették a pazarlásból és széthurcolásból amit csak lehetett, ők tehát ezért Mentő urak: MENTOR és MENTES.

Odysseus egy ARNEUS nevű koldussal kel birokra, akit kiskorától kezdve IRUSnak neveznek. Mivel a koldus neve összecseng az Arányos magyar szóval, azért adja neki Homeros az "arányos testű" jelzőt; gyermekkori Irus neve viszont az Erős magyar szóval egyezik, azért kapja a "csodálatos erejű" értelmezést és azt a körülírást, hogy amikor levetkőzött, megmutatkozott hatalmas testi tömege. Telemakos dajkája EURIC-LEIA, egy Öreg lány volt. Akik a sportban győznek, azok mind erősek és jelesek: az egyik neve ARES, Erős, a másiké ELATREUS, Életerős és a többiek is Jelesek: OK-YALUS, EURYALUS, ANK-IALUS. Amikor Odysseus az alvilágban bolyong, több régi ismerősével találkozik, köztük EPIKASTE szép asszonnyal is. Szörnyű dolgot tett ez

a nő, mondja Homeros, mert szerelmében saját fiával Oedipussal házasodott össze. Mentsége csak az, hogy nem ő, hanem a fia kezdte a dolgot (innen E-PI-KASTE), aki az apját megölte, azután anyját feleségévé tette. A későbbi írók nem fogadták el a mentséget és Epikaste nevét a JO-KASTE, Anyja kezdte névre változtatták (99m 148 és jzt Epikaste).

Amikor Homeros a tengeri jelenségekről szól, azokkal kapcsolatban is magyarul gondolkodik, megszemélyesíti őket és szörnyetegekké teszi. Három ilyen tengeri szörny van: SIRENA, SKYLLA és KHARYBDIS, de egyikük nevét sem lehet a görögből megérteni. Mit művelnek ezek a szörnyek? A Sirena egy éles hang, amelyet egy síró nő ad ki, mondja Homeros, magyarul nyilván Síró nő. A Skylla a tengerből kiemelkedő sikamlós szikla és sikít, talán azért Skylla mert az összecseng a Sziklával. Kharybdis viszont egy rémes örvény, amely magába szívja a vizet, azután újra kiköpi, a tenger hullámzása szerint, pontosan úgy, mintha ott egy szörnyeteg harapdosná a vizet: Harapdosból lett görögösítve a Kharybdis. A magyar etimológia valóban találó.

Homeros szereti a sikamlós dolgokat és erotikus jeleneteket, s ezek témáit is magyar szavak összecsengésére építi fel, de ahol az értelem görögre fordítva elsikkad. Ezeket az erotikus részleteket Homeros nem magyar elemzői is észrevették és megjegyezték, hogy nála egyes kritikus pontokon a fa és a pince talán szexuális dolgokat jelentenek: "A pince talán úgy szerepel, mint az ágyékgödör szimbóluma" (99m 6). Nem óhajtunk e nézet igazolására részletekbe bocsátkozni, csak éppen megemlítjük, hogy az utazó Odysseus hosszú időt töltött Kalypso nevű szerelmesénél, aki OGYGIA (Ágyéka) nevű szigeten lakik, ami a "tenger köldöke". A filológusok sokat keresték a térképen ezt a szigetet, de természetesen nem találták meg, mert rossz helyen keresték. Ezen a szigeten Odysseus állandóan "pincében" lakik, ami "üreges, kivájt nagy szájú, mély, sötét és fekete." Sokszor fekszik ezen a szigeten Odysseus és annak partján nézi a "vizet", nagy könnycseppeket ejtve Kalypso csarnokába.

Egy másik hasonló jellegű, szintén logikátlannak látszó részletben Homeros leírja, hogy a fiatal Odysseus anyai nagybátyjához megy, hogy keresztülessen a férfi-avatáson. Ez alkalommal nem ok nélkül vaddisznó lövésre indulnak. De miközben a fiatalember felhág a PARNASSUSra, megsebesül (99m 242). Egy filológus, név szerint E.

Auerbach, ezt a részt olvasva, tollat fogott és "Nemesis" címen tudományos értekezést írt Homeros sikamlósságairól, de amit a megrökönyödött klasszika-filológusok semmiképpen sem akartak elhinni (99m 25).
Magyar szójátékokkal teleszórt borsos részlet az is, amikor Odysseus hosszú bolyongás után hazaérkezik Ithakába, Pénelopeia nevű feleségéhez és fokozatosan felfedi előtte kilétét és nejét újra meghódítja. Előbb ünnepség van Apollo (A Főlő) védnöksége alatt, ahol kihirdetik, hogy aki a nagy íjat fel tudja húzni és nyilát átrepíti a fokoson (through the axes, 99m 26), feleségévé teheti Pénelopeiát. A versenyt Odysseus nyeri meg, ő lesz a fokos győztese, a főkos, de kilétét ennek ellenére is csak Pénelopeia ágyánál fedi fel.

Ez az ágy a ház udvarában álló különlegesen megnyírt olajfához volt hozzáépítve olyanképpen, hogy a fa törzse alkotta a fej felé eső lábak egyikét. Olajbokrok takarták el a helyet és csak Odysseus, Pénelopeia, meg egy szolgálólány tudott róla. Ez az olajbokor volt egykor a Bakúr ólja és az ott lévő ágyban szokott feküdni neje, PENEL-O-PEIA, Fánál a feje helyzetben (99m 279 sk; az ilyen alakra nyírt bokorról 75m 102). A titkok titka pedig egy odaszerkesztett ökörbőr szíj volt, amit régiesen kell elgondolnunk. Amikor ezt a bőrszíjat Odysseus megmutatta a feleségének, az rögtön megértette a szójátékot és összeomlott (99m 5, 26sk).

Nekünk határozottan az a benyomásunk, hogy Homeros - vagy akárki más, aki ezt az eposzt alkotta - nagyon jól tudhatott magyarul, sőt talán az eredetileg elmondott mesék is magyarul szólhattak, amiket később görög nyelven foglaltak írásba s emiatt váltak értelmetlenné a szellemeskedések. Az Odyssea magyar vonatkozásainak felvetése kétségtelenül izgalmas probléma klasszika-filológusaink számára, a magyar őstörténet kutatójának pedig egy humoros adattal több a bizonyítéka a magyar nyelvű népek egykori balkáni szerepléséről.

Összegezve dolgainkat, mit állapíthatunk meg a Kréta szigetén, az Égei-szigeteken és a Balkánon tett vizsgálódásaink eredményeképpen? Azt a fontos tényt, hogy a magyar őshazából, a Régi Keletről, a magyar nyelvű népek igen tekintélyes, magas műveltséget hordozó részlegei Kr. e. 3000-től kezdve az Égei-tenger térségébe költöztek át, ahol kb. Kr. e. 1150-ig államalkotó minőségben, főleg földműves és hajós életformában éltek. E korszak

végén szemita fajhoz tartozó néprészek nyomultak be hazájukba, minek következtében sokan tovább vonultak észak felé, Európa más tájaira. A helyben maradtak pedig összeolvadtak a jövevényekkel és létrehozták a sötétes kinézésű, jó kereskedői érzékkel megáldott hellén népet. Hellén öntudat azonban csak a perzsa háborúk és Spárta- Athén küzdelmének lezajlása után, a Kr. e. 5. század legvégén alakult ki, amikor a magyarság balkáni szerepe lezárult.

Balgaság volna azt hinni, hogy a magyar népek északra tartó hullámai a Duna árkánál megtorpantak volna és nem hatoltak be már kezdettől fogva az annyi természeti kinccsel megáldott medence belső tájaira, ahol mindent megtalálhattak, ami a kor értékmérőjén becses volt számukra: aranyat, rezet, jó földet, bőséges vizet, nagy rónaságokat és kitűnő klímát. Mielőtt azonban megvizsgáljuk, hogy a Rendelés által kijelölt nagy találkozóhelyre mikor érkeztek be és hogyan alapítottak maguknak új hazát, áttesszük vizsgálataink színhelyét Nyugat- és Keleteurópába, ahol a titokzatos történeti jelenségek hosszú sora vár megvilágításra.

16) Nincs tudomásunk arról, hogy a dórok különféle partra szállásait egy olyan helyszínen mozgó, asszír szolgálatban álló felderítő és koordináló diplomata irányította volna, amilyen Ábrahám atya volt Kánaánban. Egy "utasról" mégis tudunk, Odysseusról, aki Krétától Egyiptomig és Kis-Ázsiától a Balkán nyugati részéig bőven utazgatott s akinek tetteiről az Odyssea számol be.

17. The number of notable Greek scholars who acquired the fundamentals of their knowledge from the East is extraordinarily large, and it was this knowledge, which, developed and amplified, Greece and Rome handed on to the Western World, 120m 15. Hasonlóan: 110m 25 és 171m 95. - Clemens says repeatedly that "the Greeks stole their philosophy from the barbarians" (or foreigners). De a görögök hiú emberek lévén, nem szeretik ezt hallani, for it was not agreeable to the Greeks to admit thei obligations to foreigners and their vanity let them to attribute everything, even the words of foreign languages, to a Grecian origin... It was similar with respect to religion, much of the ancient Grecian mythology having come from Babylonia or Egypt along with other culture transmitted by Anatolians or Phoenicians. Lambicus says that "the search after the truth is too troublesome for the Greeks", 204m 300 sk

I

Baráth Tibor: A magyar népek őstörténete 6. rész

EURÓPA NYUGATI RÉSZÉBE IS MAGYAR AJKÚ NÉPESSÉG ÉRKEZETT ELŐSZÖR

Miért nem tudtuk ezt mindezideig?
Európa nyugati része alatt ezúttal azt a területet értjük, amely a kontinenst észak-déli irányban átszelő két folyótól, a Rajnától és a Rhőnetól nyugatra esik. Tehát a mai Franciaország és Belgium területét, az Ibériai félszigetet (Portugália, Spanyolország) és a Brit-szigeteket. Ez az elhatárolás persze csak előadásunk gyakorlati célját szolgálja, ezért hozzászámítjuk még az itáliai Pó folyótól délre a Tiberisig terjedő területet is. Kontinensünk e nyugatinak mondott darabja az ókori történet folyamán sok közös vonást mutat fel. Egyforma e tájak fejlődésének ritmusa, egyforma népességük is, amely túlnyomó részben tengeri úton érkezett a Régi Keletről.

Szabadjon előrebocsátani, hogy a Rajna vonalától keletre a Visztuláig és a Kárpátok ívéig érő közép-európai tájat a Duna és mellékfolyói uralják s ez a dunai Európa is szorosan összetartozó táj az ókorban és szintén a Régi Keletről kapta lakossága túlnyomó többségét, de főleg szárazföldi úton és sokkal korábban mint a nyugat- európai, azonfelül sok eredeti vonást mutat fel. A harmadik ókori történeti európai nagy táj Kelet-Európa; ez is különálló egész, amelyben a turániak jelenléte erősen színezi a viszonyokat.

Európa nyugati részében jelenleg főleg román nyelveket (franciát, spanyolt, portugált, olaszt) és angolt beszélő népek laknak. Ez a helyzet azonban csak a jelen időszámítás 4. és 5. századában kezdett kialakulni és a 10. században fejeződött be, tehát alig idősebb ezer esztendőnél. Előtte több mint két és fél ezer éven át egy más Európa létezett, az Európa-1, amelynek nyelvét és népét a kézikönyvek még nem ismerik és csak körülírással utalnak rá, "latin előtti" (pre- latin) vagy "indoeurópai előtti" (pre-indoeurópai) nyelvnek és népnek mondva. Az őseurópaiak történeti alkotásait is túl rövidre fogva tárgyalják, azt a benyomást keltve, mintha a civilizált világ itt csak Rómával kezdődne, az élet pedig az "indoeurópaiak" pompázó bevonulásával.

Európa ókori történetének elhanyagolásáért nagy részben a múlt századi történetírás a felelős, amely a természettudományok igézete alatt maga is abszolút tárgyilagos akart lenni. Ebbeli törekvésében a száraz adatokat tartalmazó iratokat - elsősorban az okleveleket - becsülte, viszont a vissza emlékezéseket tartalmazó elbeszélő kútfőket aláértékelte, tehát éppen a forráscsoportot vetette el, amely az ókor értelmezéséhez a legtöbb
gondolatot szolgáltatja. Ezt a történetírói beállítottságot Theodor Mommsen német tudós szavaival szokták jellemezni, aki az elbeszélő kútfőkre kimondta a súlyos ítéletet: "Ki kell sepernünk a történettudományok csarnokából ezeket a meséket, amelyek színleg történeti előadások, de valójában nem egyebek, mint együgyű koholmányok."(18)

Különösen kárhoztatták, hogy ezek a források "őslakókról" is beszélnek, akik a latinok, angolok, germánok előtt már helyben voltak, s ezeket népnevükön is megjelölik (Pelasgok, Piktek, Brithonik, stb.), sőt honfoglaló vezéreikről is tudnak (Ascanus, Romulus, Remus, Brutus). Mindezt "dajkamesének" (contes de nourrices, 246m 10 sk) nyilvánították, kisöpörték a tudományból, minek következtében aztán a régi Európa tárgyi bizonyítékai előtt teljesen érthetetlenül álltak.

Ez a helyzet ma már szerencsére nem áll fenn a régi nyerseségében. Az elmúlt húsz év alatt Nyugat- Európa ókori történetét jobban kidolgozták és az újabb kiadású munkákban a "latin előtti világ" egyre nagyobb körvonalakban bontakozik ki. Ez a változás a történészek, nyelvészek és régészek közös erőfeszítésével ment végbe, a tudományos illemszabályok betartásával és nem fordult elő, hogy az egyik vagy másik tudomány konzervatív képviselője az új irányban kutató kollégáját sértő megjegyzésekkel halmozta volna el. E kedvező fordulat elsősorban a régészeknek köszönhető, akik megállapították, hogy Nyugat-Európában az újabb kőkor kultúrája később következett be, mint a Duna-medencében.

Náluk a csiszolt kőkor érettebb szakasza tulajdonképpen csak Kr. e. 2500 tálán kezdődött, a bronzkor csak Kr. e. 1500 táján s az úgynevezett korai vaskor Kr. e. 500-tól. Megállapították azt is, hogy e három művelődési forma Európa nyugati részein nem belső fejlődés eredményeként állt elő, hanem a bevándorló népek hozták magukkal. Azok honosították meg a kenyér magvak termelését, a szelídített

állatok tenyésztését és vezették be a letelepült életformát. E nagy fordulat eredményeként megszűnt a korábbi gyűjtögető életforma (foodgathering), vagyis a halászatra és vadászatra alapított élet és helyet adott a "magasabb kultúra" néven ismert termelő életformának (foodproduction). Ahonnan a magas kultúrát hozó nép érkezett, arra a földrajzi tájra a művészettörténet mutatott rá legkorábban. Észrevették, hogy a dél-franciaországi román stílusú építészet a Régi Kelet befolyását tükrözi, Szíria és Kisázsia példáit utánozza, amelyek viszont egyiptomi forrásokból táplálkoztak. (19)

Rámutattak arra is, hogy a heraldika bizonyos elemei, elsősorban az oroszlánok szerepeltetése a családi, nemzetségi és királyi címereken szintén a Régi Keletről behozott szokás volt, hiszen ez az állat Európában nem honos. Az emberi csontmaradványok vizsgálatából viszont az antropológusok derítették ki, hogy a kőkori és bronzkori változásokkal egyidejűleg kerek koponyájú emberek jelennek meg nagyobb számban Európában. Mivel ez utóbbiak ősi tartaléka a Régi Keleten élt, ebben a körülményben is útmutatást láttak arra, hogy az Európa nyugati részeiben megjelent népesség a Régi Keletről származott. A szomszédos tudományok eredményei alapján tehát a történészek rájöttek arra, hogy az elbeszélő kútfőkben megőrzött hagyomány mégis csak igaz és nagy hiba volt e kútfőket mellőzni. Európa első művelt lakossága valóban a Földközi-tenger keleti partvidékéről érkezett s mint hajósok Európában is főleg a tengerek partvidékeit szállták meg s csak később terjedtek át a beljebb eső vidékekre (198m 46, 50 sk, 169).

Kik voltak és milyen nyelven beszéltek ezek a keleti bevándorlók? Ennek eldöntésére a nyelvészek tettek kísérletet. De mivel a Régi Kelet nyelvi viszonyai még ma sincsenek tisztázva, az elemeknél kezdték munkájukat. Megállapították, hogy Európa nyugati részében a legrégibb helynevek - vizek, hegyek és egyes városok nevei - a jelenlegi román és angol-szász nyelvekből nem magyarázhatók meg. E nevekben olyan szavak, képzők és jelzők szerepelnek, amelyek egy egészen más nyelv sajátságai. Adataik térképre vetítése alapján meglepetéssel észlelték, hogy ez az ismeretlen nyelv Európa egész nyugati részét elborítja, vagyis ott az ókorban mindenütt azonos nyelven beszélő népesség lakott, bár fajilag talán nem volt egységes (46m 10-12.).

Francia és angol nyelvészek országaik ókorinak minősült helyneveit elemeire bontották és úgy találták, hogy "e névelemek vizsgálata a legizgalmasabb kérdés, amit a helynévkutatás napjainkban felvet", mert "forradalmi jellegű" eredményekhez vezethet és új látószöget nyit meg előttünk. (20)

Kiderítették ugyanis hogy e nevek az Égei- szigetvilág és a Földközi-tenger keleti felének helyneveivel mutatnak rokonságot, szóval a kultúra bölcsőjével, a Régi Kelettel való korai kapcsolatokra utalnak. Azt is megtudták, hogy mit jelentenek a helynevekben sűrűn előforduló egyes összetevő elemek, pl. a mező, talaj, pala, csúcs és kő, mert ezek rendszerint azonos földrajzi környezetben voltak használatosak. Ennél tovább azonban nem tudtak eljutni a kulcsnyelv ismerete nélkül és így nem tudták kideríteni a latin előtti ismeretlen ("X") ~ nyelv személyazonosságát. Arra nem gondoltak, hogy munkájukkal tulajdonképpen a magyar nyelv őskoráról hántják le az évezredeket borító leplet s talán éppen a magyar nyelv segítségével tudnának átütő eredményt elérni.

A népneveket vizsgálva meglepődtek a sok Úr összetételű néven, aminők a Lig-Ur-i, Hét-RÚr-i, Tig-Úr-i, és mások. Az Úr szó ismétlődéséből arra következtettek, hogy a keresett indoeurópai előtti "X" nép és nyelv árja nép és árja nyelv lehetett és a baszk nyelv lenne ez ősrégi nyelv egyik élő maradványa, amelyet Esc-Ar-i nyelvnek neveznek beszélői, az Úr szócska beiktatásával. Ez a baszk nyelv pedig - teszik hozzá - a magyar (MagAr-i, Hung-Ar-i) nyelvvel mutat szerkezeti azonosságot (238m149). (21)

A kutatások közben ismét mások arra jöttek rá, hogy az indoeurópainak tartott angol-szász nyelvben a szavak igen nagy csoportja, ha ugyan nem többsége, se nem angol, se nem szász, hanem "brithoni", vagyis régibb mint az indoeurópai réteg, s ez a régi szókincs is keletről származott. (22)

Más szóval hogy indoeurópai előtti nyelv tulajdonképpen régi magyar nyelv lehetett; a latin, angol-szász, germán nyelvek pedig úgy alakultak ki, hogy ehhez a régi nyelvhez egy más nyelv keveredett. (23)

Ezen a ponton kapcsolódhatunk be mi, magyarral rokon nyelvet

beszélő észtek és finnek a nyugat-európai titokzatos ősnyelv személyazonosságának kiderítésébe. Mi ugyanis a nyugat-európai tudósok által kielemzett őseurópai gyököket gyakran megértjük és az ezrével előforduló Kr. e. hegy-, víz- és helyneveket értelmezni tudjuk. A Montreálban élő Edgar V. Saks észt kutató két nagy kötetben összeírta Európa latin előtti időkből származó folyóneveit és azokat a nagy folyók: Weser, Rajna, Szajna, Loire, Garonne, Rhone, Themse és Duna vízgyűjtő medencéje szerint csoportosította. A folyónevek értelmét aztán az észt nyelv segítségével megvizsgálta. Megállapította, hogy a szóban forgó nevek nagy része finnugor istenneveket tartalmaz, vagy finn, észt és magyar nyelven kifejezett földrajzi mozzanatokat (víz, mező, forrás).

A helynevek vizsgálatából levont következtetései között ezeket olvassuk: "A régi Brithonik és Piktek eredetileg finnugorok voltak, az egész Európában otthonos finnugor népesség törzsei, akik a Visztula völgyében élő észtek beszédéhez közelálló nyelvet beszéltek" (212m 207, 217). Azt is mondja Saks, hogy nemcsak a Brit-szigetek, hanem a spanyol, olasz és görög területek is szerves részei az észt- Európának és népi szempontból eredetileg azok is finnugorok voltak (212m 218). Majd így folytatja: "Európa legrégibb lakosai emberemlékezetet meghaladó idő óta a finnugor törzsek", akiket a latin és germán népek utóbb kipusztítottak vagy északi fekvésű területekre szorítottak (212m 216 és olv. 17). Manapság Európa őslakosságából, a finnugor törzsekből csak töredékek maradtak fenn: magyarok a Duna-medencében, finnek és észtek a Baltikumban, mordvinok és egyéb töredékek a Volga folyó és az Ural- hegység környékén. Az európai finnugoroknak ezen a kontinensen hat-hétezer éves folytonosságuk (continuitás) van. (24)

Amikor örömmel mutatunk rá arra az újabb nyelvészeti irányra, amelyet a nyugat-európai (angol, francia) tudósok és finnugor rokonaink nyelvészei képviselnek, kissé restelljük a csonka-országi magyar nyelvészek maradiságát, akik ezekhez a fontos kérdésekhez még csak hozzászólni sem tudtak.

Saks dr. nyelvészeti kutatásait régészeti oldalról alátámasztja R. Indreko, az úgynevezett Kunda- kultúra búvára, aki Észtország területén a Kr. e. VII. évezredben fennálló kőkori kultúráról megállapította, hogy a bronzkorban és a vaskorban is zavartalanul

folytatódott és kétségtelenül a finnugor etnikummal kapcsolatos (R. Indreko, The Prehistoric Age of Estonia, 1962). Indreko állítja, "hogy a jelenleg Észtországban élő észtek lényegében azoknak a finnugoroknak utódai, akik e helyen legalább 9, 000 évvel ezelőtt vagy talán még annál is régebben éltek" (idézi: 212m 16) és hogy a Kunda-kultúra elemei nem az Ural- hegység vidékéről eredtek, hanem Nyugat-, Közép-, és Kelet-Európából, Saks dr. megrója azokat a finnugor nyelvészeket, akik még ma is M.A. Castrén és E.N. Setälä elméleténél tartanak és a finnugorok vándorlását későbbi időkre helyezik, kiindulópontjául pedig a Káma, Volga és Oka folyók vidékét jelölik meg. Ez a nézet - mondja Saks - elavult, téves, sohasem volt bizonyítva és nem is egyeztethető össze a való tényekkel. (25)

Az újabb észt régészek és nyelvészek nemcsak szembefordultak az ural- szibériai eredetet hirdető nyelvészekkel, hanem mellőzték az ő segéd-elméleteiket is, nevezetesen a "kölcsönszavak", az "utazó szavak" elméletét (loan words, traveling concepts), amelyeket a latin-germán-angolszász tudósok saját nézeteik védelmére állítottak fel s amit a finnugor nyelvészek gondolkodás nélkül elfogadtak (212m 216 sk).

Mennyivel jobban látták a való helyzetet a 19. század első felében működő régibb nyelvészek és történikusok, mint pl. Rasmus Rask, bár kezdetlegesebb módszerekkel dolgoztak, mint a modern nyelvészek és történészek. Ezekre a klasszikusokra térnek most vissza és haláluk után elismeréssel adóznak bámulatos éleslátásuknak.

Végeredményben tehát a nyelvészeti kutatások hátramaradottsága miatt nem ismerjük kellő módon Európa őskorát népi vonatkozásban. Az újabb vizsgálatok azonban már elegendő adatot hoztak elő, hogy megértsük, miért fontos éppen nekünk magyaroknak, hogy tovább vizsgáljuk az Európa nyugati tájain élt, csiszolt kőkori és bronzkori lakosság kilétét. Ha ugyanis kiderül, hogy Európa-1 felépítésében az e kontinensre jött magyar ajkú népek (finnugorok) vitték a főszerepet, akkor Európa egész történetét újra írhatjuk. Olyan feladat ez, amely megéri, hogy néhány tudós annak megoldására szentelje életét.

A "fekete magyarok" bejövetele

Ez idő szerint Nyugat-Európa legrégibb lakóiról csak annyit tudunk, hogy Spanyolország és Franciaország területén barlangokban kerestek menedéket és azok falára emberi alakokat és állatfigurákat rajzoltak. Az emberi alakok mezítelenek és feketék, állataik pedig nem az Európában honos állatok voltak, hanem afrikaiak: elefántok, orrszarvúk és gazellák. A tudások ezekből az adatokból bizonyosra veszik, hogy az Európában megfigyelhető első állandó lakosság Afrika területéről érkezett és talán az ott lezajló klimatikus változás (a Szahara kialakulása kényszerítette őket északabbra fekvő tájakra. Bármi volt elvándorlásuk oka, tény az, hogy ez a sötétes színű, de kaukázusi arcú lakosság elözönlötte Európa déli és nyugati tájait (198m 46; 213m 42).

Az is valószínű, hogy az afrikaiak Európába való átvándorlása a csiszolt kőkor elején is folytatódott (Kr. e. 3000-2500), amikor már Európa beljebb eső tájain is megfigyelhető jelenlétük, nevezetesen a Brit-szigeteken és Franciaország területén. Kilétüket az angol és francia szakemberek régóta kutatják, de még nem tudtak pontos feleletet adni a kérdésre. (26)
L.A. Waddell vizsgálatai szerint (Who were the Picts, 182m 91-126), az angliai piktek sötétes arcú, alacsony termetű emberek voltak. Nevüket a legrégibb angliai iratokban Picti, Pehiti, Pechty és hasonló változatokban találják, de értelméről semmi biztosat sem tudnak. E nép lakóterületeit hatalmas földhányásokkal, sáncokkal vette körül (nyomuk a helynevekben fennmaradt, 182m 95) és elsősorban állattenyésztéssel foglalkoztak. Még Cézár idejében sem törték magukat a földműveléssel, hanem főleg tejen és húson éltek, s testüket állati bőrökkel takarták be. (27)

Társadalmi szerkezetük anyajogú lehetett s egyik első írországi vezetőjük, Cesair asszony volt. A Brit-szigeteken eredetileg Altionban éltek, ahonnan azonban a nyomukban következő bevándorlók átszorították őket az Ír szigetre és Skóciába. (28)

A jelen időszámítás 6-8. századában úgy emlékeznek meg róluk, mint akik az Antonius- féle római faltól északra eső terület urai. A piktek a mai Franciaország területén is nagy tájakat tartottak ellenőrzésük alatt. Egyik terjedelmes hazájuk délnyugaton az óceán, Loire, Charente és Vienne folyók közt terült el, ahol még Cézár idejében is ők laktak. Területüket Picton néven nevezték, a lakosokat pedig Pictoni

embereknek. Emléküket máig őrzi a Poitou területnév. Ugyancsak ők laktak a Garonne- medencéjében, ahol Brutus vándorlása idején (Kr. e. 1103) egész Aquitania felett egy pikt király, Goffarius Pictus uralkodott (59m 154), Végül a Párisi-medence felett elterülő Picardia is piktoni tanyákból állt.
Mi magyarok kitűnően értjük a Picti, Pechty nevet, ha figyelemmel vagyunk a szókezdő P-hangnak ma F-ként való hangzására. E kulcs szerint ugyanis a rejtélyes név mai helyesírásunkkal egyszerűen Fekete, ugyanaz mint amellyel az egyiptomi magyarok nevezték sötét arcú honfitársaikat. A Franciaországban alkalmazott Picton pedig, a H-hang beiktatásával (Pict-Hon) annyi mint Fekete Hon, s a Pictoni Fekete Honi lakos.

Az európai piktek (Feketék) nemcsak névben és színben egyeznek az afrikaiakkal, hanem abban is, hogy az ő népi szimbólumuk is kígyó volt s ők is elsősorban állattenyésztéssel foglalkoztak, nagyszarvú (egyiptomi) marhákat legeltetve sáncokkal körülvett hatalmas udvaraikban. Nincs tehát semmi kétség, az Európában észlelhető sötétes arcú népesség Afrikából jött, kus fajta emberek lehettek, akik kaukázusi vonásokkal bírtak és magyar nyelven beszéltek (olv. 264m 45; 213m 42). A Brit-szigeteken élt piktek történetéből ismerünk egy-két figyelemre méltó mozzanatot. Az egyik az, hogy társadalmi szervezetük nélkülözte a magasabb politikai összefogást, amennyiben ők még az "államtalan társadalom" korában éltek, bandákban kóborolva, akárcsak núbiai rokonaik. Emiatt a nyomukban következő árja népelemek, amelyek már ismerték a hatalom összpontosításának magasabb formáját, hamarosan föléjük kerekedtek. A huszonkilenc nevet feltüntető pikt királyjegyzéken például minden második király neve előtt az Úr szó áll. Talán úgy kell ezt értelmeznünk, hogy az úr királyok fehér magyarok lehettek, a többiek viszont a feketék soraiból kerültek ki. (29)

Amikor a rómaiak Cézár vezetése alatt Kr. e. 54-ben megpróbálták Britanniát meghódítani, az ellenállást egy kus főember szervezte meg, név szerint Cassi-Vellanus. A római légiók Britanniából való kivonulása (A.D. 411) után a felszabadult területeket a piktek igyekeztek uralmuk alá vonni ami hosszas háborúskodással járt. A 9. század közepén a szigeteken élő pikteket a skótok véglegesen leigázták és beszüntették a pikt név használatát, E név helyett a KALEDONI, Kelet Hani elnevezést vezették be, de területükön, Kaledóniában ezután is a

piktek maradtak a főnép. A skótok, akik a pikteket legyőzték, maguk is Régi Keletről származó népcsoport lehettek, a fehér magyarok csoportjából. A hagyomány szerint ugyanis a skótok őse egy egyiptomi királyleány volt, Skota fejedelemasszony, aki nagy kísérettel érkezett új hazájába és Skócia névadója lett. Következésképpen a kaledoni=kelethoni kifejezés illett a skótokra és piktekre egyformán.

A piktek eredeti sötét színe az évezredes keveredés folytán mára már javarészben elmosódott. E folyamatban azonban kétségtelenül közrejátszott az is, hogy bőrük pigmentáló tevékenysége idők múltán a mérsékelt égövi klímához alkalmazkodott. Franciaországi emléküket őrzi talán az a 205 darab "fekete Madonna" is, e 20 cm-től 80 cm-ig terjedő istenszobrok, amelyek közül 190 a kereszténység előtti korból ered és 76-nak az a különlegessége, hogy Franciaországban nem található fából vagy kőből készült. Ezek a szobrocskák valószínűleg a fekete istenanyát, az afrikai Setét Asszonyt ábrázolják s talán még az ó-hazából kerültek át Európába. (30)

18) A német szöveget angolban így találjuk: History must first make a clean sweep of these fables which, though purporting to be history, are nothing more than somewhat simple improvisations. Römische Geschichte, 7th ed. 188t, 44 sk. Idézi 150m 19. A magyar történészek is követték ezt a nézetet s a korábban nagyra becsült magyar elbeszélő kútfőket, Anonymus, Kézai és mások világviszonylatban is a legmagasabb színvonalon álló előadásait elutasították, vagy legalábbis nagyon aláértékelték.

19) Dans tous les manuels d'art roman, á la suite de Focillon, Baltrusaitis et aussi de Dieulafoy, il est d'usage d'insister, et avec raison d'ailleurs, sur l apport considérable en matiére d'architecture de la Syrle et de l'Asie mineure, 11m 86, olv. 100 sk, 116 és 122.

20) La question des bases pré-indo-européennes est le plus passionnant des problemes que pose, á l'heure actuelle, la toponymie . . . on attend des résultats révolutionnaires . . . horizons nouveaux, 46m 69.

21) A nyugat-európai kutatók az új eredménytől, amely a ragozó nyelvek elsőbbségét látszik igazolni Európában meglehetősen fáznak. A baszk nyelvvel kapcsolatban Pl. egyik megjegyzésük így hangzik: An

agglutinative monstruosity that, according to Basque legend even the Devil could not learn (Time, 1967 április 7). Másként fordítva a dolgot, a ragozó nyelv az emberi agyat jobban kiműveli és nagyobb teljesítményre teszi képessé, A baszk géniusz adta a nyugati világnak sok kiváló emberét akik névsorában szerepel Xaveri Szent Ferenc, Loyolai Szent Ignác, Miguel de Unamuno és Simon de Bolivár.

Érdemes megjegyezni azt is, hogy a nyugati szerint az ugor-nyelvek, amelyek közé is a magyart sorozzák, az árja csoportba tartoznak, méghozzá annak legősibb tagjai: Ugrian represent an earlier stage of Aryan 166m 151.

22) It now appears that most of the Words in "Anglo- Saxon" are neither continental Angle, nor Germanic Saxon, but Briton, 183m római 41. About fifty percent of the commonest words in use in the English language to-day is discovered to be Sumerian in origin with the same word-form, sound and meaning, 183m római 10; 182m római 9.

23) Indo-European pure est un mythe: les substrats allogénes sont aussi importants en Allemange quten Italie, en Angleterre que en Franca 46m 12.

24) Saks dr. szavai eredeti fogalmazásban: The ancient Britons and Picts were originally Finno-Ugrians, tribes of the Finno-Ugrian population of the entire Europe, and they spoke idioms close to the tongue of the Aesti in the Vistula river valley, 212m 207. - That these territories also (az Ibériai, az Appenin és a Balkán-félsziget) were integral parts of Esto- Europa, and, from the ethnic point of view, had originally been Finno-Ugric, 212m 218. - The original inhabitants of Europe from time immemorial were the Finno- Ugric tribes. 212m 216.

25. A finnugor nyelvészek különféle elméletei . .. have to be classified as one-sided and erroneous, and not sufficiently founded on evidence, and not in conformity with the actual facts, 212m 17.

* E könyv műszaki előállítása már a befejezéshez közeledett, amidőn kezünkbe került A. Dolgopolski orosz nyelvész "Borelsch- Ursprache Eurasiens" c. tanulmánya (Bild der Wissenschaft, Stuttgart, 1973 október, 1140 s. köv. l.). Szerinte a különféle eurázsiai nyelvekben kb.

600 közös gyökszó észlelhető s ezek a szavak a mintegy 10.000 évvel ezelőtt beszélt ősnyelvből erednek melyet a szerző "boreális" (Borelsch) nyelvnek nevez.

E nyelv jellemzésére a következő mozzanatokat említi: (1) a nyelv a Régi Keleten az Eufráteszés a Perzsa-öböl környékén: (2) legjellemzőbb két alapszava az edényt jelentő 'KÁD' és a vizet jelentő '"VET" (ezek pontosan egyeznek a magyar Kád illetőleg Víz szóval). (3) a magyar nyelv eredete bebizonyítottan "boreális" (Borelsch Ursprung bewiesen). Vagyis a magyar nyelv kialakulása az orosz kutató szerint a Régi Keleten ment végbe, miként mi is hangoztatjuk. Az a nagy fokú egyezés azonban, ami a boreális és a magyar között fennáll, szerintünk; akik jobban tudunk magyarul mint Dolgopolski, indokolttá teszi, hogy a szóban forgó ősnyelvet egyszerűen "magyar ősnyelvnek" nevezzük és ne bonyolítsuk a kérdést egy újabb műkifejezés forgalomba hozásával.

26) La question Picte est une des plus débattues de l'histoire ancienne de Bretagne, mais il ne semble pas du elle soit beaucoup éclairée au cours de ces longs débats, 102m I 250 sk. A vitára vonatkozólag olv. még 212m 200 sk.

27) Cézár írja a piktekről: Interiores (vagyis a sziget belsejében lakók) plerique frumenta non serunt, sed lacte et care vivunt pellibusque sunt vestiti, 28m I 203.

28) Huxiey szerint a piktek . . . have been widely distributed in remote prehistoric times over the British Isles, from Cornwall to Caithness, and over Ireland. and also over the European continent from Basque and Iberia eastwards, 182m 1.

29) A piktek királyjegyzékén szereplő úr királyokról Waddell így szól: This fact is of great significance, as showing that these early kings of the Picts succeeded in the paternal line and not in the maternal line and were therefore presumably Aryan and not hemselves Picts. 182m 87.

30) A fekete Madonnákra vonatkozó adatokat E. Salliens. Nos Vierges noires leur orgine (Paris, 1945) c. munkájából Enderlin Gyöngyi (Franciaország) közölte velem. Értékes adalékát ez alkalommal is

melegen köszönöm.

Akármennyi tehát a Franciaország területén és a Brit-szigeteken megállapodott piktek történetében a hiányosság, a rendelkezésünkre álló adatokból mégis kihámozható a lényeg. Ez abban foglalható össze, hogy a Nyugat-Európában történetileg észlelhető első népesség szintén a Régi Keletről elhúzódó lakosság volt, kus fajtájú emberek, akik magyar neveket viseltek és magyar nyelvemlékeket hagytak hátra. Nem tévedett tehát Saks dr., amikor ezt az első nyugat-európai népességet a finnugor nyelvet beszélő őseurópaiak közé sorolta.

Az Európa nyugati tájaiba igyekvő kő- és bronzkori bevándorlók első pihenő állomása rendszerint Itália volt és a közelébe eső szigetek. Feltűnő, mily gyakran fordul elő az itteni régi helynevekben is az "Úr" összetevő elem és hangtani változatai.

A fehér magyarok első hulláma

1. Kr. e. a III. évezred közepe táján egy újabb néphullám borította el Európa nyugati területeit. Ezek is tengeri úton érkeztek, hajóik a Régi Keletről indultak ki és első pihenő állomásuk Itália valamelyik szigete volt, rendszerint Szicília vagy Szardínia. Második megállójuk Franciaország és Spanyolország, s akik ott sem tudták megvetni lábukat, továbbhajóztak a végállomásra, a Brit-szigetekre. Az irodalomban ezeket a fehér embereket a mediterrán emberfajtába sorolják és az árják hamita ágának mondják. Ők maguk azonban, mint a történeti forrásokból látjuk, leginkább Magyarnak (MAGÁR, MAKAR, MAHAR,) nevezték magukat. Mivel azonban a nevükben lévő torokhang, a G, K, H, a kiejtésben gyakran elhalkult, a Maúr, Maor, Mór forma állt elő. Ebből a körülményből arra kell gondolnunk, hogy ezt a keletről jött néphullámot főleg a Kánaánban, Szíriában és Föníciában letelepült magyar csoport szolgáltatta, amely ott váltakozva Magyarnak és Maúrnak nevezte magát.

Ezek a maúri-magyar bevándorlók az apajogú társadalom első képviselői lettek Nyugat-Európában és a magyar népek ősi szimbóluma, az oroszlán és a madár kísérte őket. Az utódok úgy emlékeznek rájuk mint Óriási emberekre, a Napisten híveire. Kísérjük

figyelemmel utazásukat.
Akik az első állomáson, Szicíliában állapodtak meg, egyik legnevezetesebb városukat MEGARA, Magyar névre keresztelték el. E név gyakori előfordulását megelőzőleg már a Balkán-félszigeten haladó magyar csoportnál is észleltük. A szicíliai Megara két másik régi település között foglalt helyet, az egyik SYRACUSA volt, Az Urak Háza, a másik CATANA, Katona. Fontos hely volt még a déli oldalon lévő GELA vagy GELO, ahol fejedelem székelt. Ez a név is ismerősen cseng fülünkben, hiszen az európai Magyarországon, Erdélyben is volt egy azonos nevű fejedelem a honfoglalás idején.

Szicília keleti felét a SIKELOI nevű nép birtokolta, nyugatit pedig a SICANI nevű. A tudósok e két népet azonosnak veszik és tőlük származtatják a sziget Szicília nevét (265m 9, 16). Nagyon valószínű, hogy e népnevek tulajdonképpen vallási meg jelölések s az első: S-Ike-Ló-i, Az Égi Ló vagyis az égboltozaton robogó Napisten, a második viszont, S-Ic-An-i, Az Égi Anya híveit jelenti, amint az Égei-szigetvilágban is szokásban volt. Feljebb a térképen, az Olasz-félsziget láb alakú részében, a láb holdjában, nevezetes ókori város volt MATARA Magyar, ahol a kőkortól a bronzkorig bezárólag ugyanaz a népesség lakott (150m 49). A láb sarkában, KALABRIA-ba (Kő láb ura, azaz láb alakú föld ura) két másik ókori helynév vonja magára a figyelmet: MANDURIA és URIA. Úgy látszik, Olaszország földrajzi alakját régen is az emberi lábhoz hasonlították, mielőtt még csizmának képzelték el. Cato elbeszélése szerint az Itália északnyugati részében élő népességet is Magyarnak nevezték, így: VERTA MOCORI (102m II 30). A Spanyol-félsziget nyugati részében egy nagy terület neve ESTE- MADURA (Esti azaz nyugati Magyar) s a főváros MADRID neve is a régi Magyari-Ta (Magyar Föld) kifejezésre vezethető vissza.

Úri népek laktak LIGÚRI néven a Spanyol-félsziget északi sávjában egy kb. 150 km széles és 700 km hosszú területen; IBÉRI néven pedig ugyanez félsziget délkeleti sávjában az említett tájnál is nagyobb területen (102m I 349 térképe). A Magyar-név ilyen feltűnő gyakori előfordulása felett talán mégsem lehet vállvonogatással napirendre térni és mindezt a véletlennek tulajdonítani.

Nem, mert ugyanez a név a mai Franciaország területén is lépten nyomon elénk bukkan. A jelenlegi Bretagne-félsziget pl. akkoriban még AR-MORI-CA, azaz tenger menti Maúri- Kő (ország) volt s mai

lakosságát, a barna szemű, sötét hajú, kissé matt arcú bretonokat az egykori őslakók leszármazóinak tartják. A francia nyelvészeknek is feltűnt, hogy milyen sokszor szerepel a régi Armórika helyneveiben a Magyar név MAGOR, MOGER, MAGOAR, MAGWYR, MOGUER-I-ON (Magyari Hon), stb. alakban. Ez a név a nyugat felé eső három breton megyében nem kevesebb mint kettőszázharminchat (!) esetben fordul elő, a következő elosztásban: Finistére 89, Cote du Nord 78, Morbihan 69. Utóbbi megye ma is őrzi nevében a Mauri nevet (78m 48 sk; 46m 56). Franciaország más részében is előbukkan a Magyar-név, például ilyen alakban: MAZAIR-AC (Magyar Ág) és MESOR-ES (Magyar Ős)." Egy további ősmagyar terület volt a Garonne és a Pireneus között elterülő AQUITANIA, Vízi Tanya, melynek fővárosa BURDIGALA (ma: Bordeaux) a víz (Bor) partján állott. Plinius egy alkalommal azt mondja, hogy valamikor Aquitaniát is Armórikának nevezték (Aquitania, Armorica antea dicta, 102m I 291), tehát az is egy maúri ország lehetett.

A Brit-szigeteken is számos helyen ismerünk Magyar-elemmel alkotott helyneveket. Britannia délnyugati részében, Cornwallban van egy MAKAR és MAGOR alakban szereplő helység, amely azonos a welsh Magwyr, az ó-welsh Macyrou és az ó-breton Macoer névvel, - magyarázza az angol szerző (248m 93). West-Mor-Landban, amely neve szerint is maúri település, fennmaradt a MOZERGH, Cumberlandban pedig a MOSSER falu neve. Skóciában, Aberdeen katedrálisának védőszentjét ST. MACHARnak és ST. MACKERnek nevezték(31)

Waddell vizsgálatai szerint a Mihály (Michael) név a Machar változata, amelynek betűit Hétországban és Egyiptomban Makhúr, Makhiár, Mekhir alakban ejtették ki, noha a helyes forma "Machar". (33)

A Don nevű skóciai folyó Aberdeennél ömlik a tengerbe s Urie nevű mellékfolyója azért híres, mert völgyében rovásírással ellátott kőoszlopot találtak, amiről majd külön szólunk. Az Ír szigeten, annak északi részében, az egyik megye neve AR-MAGH, régi vallási központ, ma is az: ott székel a prímás. Egyenes szórendben természetesen ez is Magar. Derry megye fontos városa MAGHERA. Az Ír szigeten általában északon összpontosulnak a Magyar helynevek, a Brit-szigeteken a nyugati oldalon (Cornwall, Cumberland, Westmoorland), Skóciában északon. Ebből az elhelyezkedésből az látszik, hogy a maúri bevándorlók hajói a szigetcsoport között lévő vizekre futottak be.

A szakirodalomban ezeket a Nyugat-Európában létrejött magyar telepeket általában fönicei telepeknek szokták elkönyvelni. Ez a vélekedés, ha nem is egészen helytálló, mégsem mondható tévesnek, mert a föniceiek maguk is a Kánaánban és Szíriában megtelepedett maúri-magyar nép része voltak. E hajós magyarok Európában legszívesebben a tengerpartok közelében lévő érclelőhelyek körül szálltak meg és a bányák kitermelésére felhasználták a helyben lévő pikt munkaerőt. Ez az együttműködés magyarázza meg, hogy a régi brit ércbányák környékén pikt helynevek is találhatók. Az első fehér magyarok brithoni telepei gyakran csak időszaki jellegűek voltak: tavasszal megérkeztek embereik a hajókkal, kirakták keleti árucikkeiket s helyettük a nyár folyamán berakták az elszállításra váró érceket, ősszel aztán eltávoztak. Csak a központi fekvésű helyeken alakultak ki állandó telepek, amelyek főfeladata az volt, hogy vigyázzanak a hatalmas raktárakban összegyűjtött, elszállításra váró anyagra. A hajósok, ha idejük engedte, felmentek a Balti-tengerig és elszállították az ott összevásárolt ámbrát.

2. A fehér magyarok első nyugat-európai szerepléséről tanúskodnak az általuk készített óriási kőemlékek, az úgynevezett megalitok. Hatalmas kőtömbök ezek, amelyeket Kr, e. 2500 és Kr. e. 1500 között állítottak fel, rendszerint a tengerparti sávban. Meglehetősen sok példányuk fennmaradt az eredeti helyen: Franciaország területén 6,840 darab, Portugáliában és Spanyolországban körülbelül ugyanannyi, a Brit-szigeteken kevesebb, együttvéve több mint 10,000 kőtömb. Az effajta történeti emlékek céljáról, építőiről nagyon bizonytalanul szólnak a szakemberek, mert nem tudják megérteni neveiket, sem elolvasni a rájuk vésett mértani alakú (rovás) írásjeleket. Az a tudós például, aki az óriáskövekről legutóbb összefoglaló tanulmányt írt, ezekkel a szavakkal zárja mondanivalóját: "A megalitikus emlékek az ókori történetnek máig legnagyobb rejtélye."(34)

Magyar tudásunkkal az óriáskövek titokzatos világába is behatolhatunk. E köveket típusuk szerint három csoportba osztják. A legegyszerűbbek a merőlegesen felállított és társtalanul álló oszlopok, amelyek föld feletti része átlagban öt-hat méter, beásott része egy-két méter. Elvétve akadnak ennél magasabb kőoszlopok is, amelyek húsz méter körüliek és vannak kisebbek is, ember nagyságúak. E

magánosan álló faragatlan kőoszlopok sokféle elnevezés alatt ismeretesek, de újabban mindenki egykorú nevükön ménhíreknek nevezi őket. Vannak olyan ménhírek, amelyeket nagyjából szobor alakra faragtak -s rájuk az emberi arc legjellemzőbb elemeit vésték fel: a két szemet és az orrot (a száj soha sincs ábrázolva). Egyes ménhír szobrokon csillagászati jelek is láthatók. A szobor megjelölés azonban csak bizonyos megszorítással illik rájuk, mert a fej, váll, a két kéz és a láb - a szoborról alkotott fogalmunkkal ellentétben - nincs kiszabadítva az anyagból. Az ilyen emlékek olyanféle benyomást keltenek, mintha egyiptomi múmiák lennének, csak éppen kőből. Az egyik legszebb, épségben ránk maradt ménhír-szobor a franciaországi Saint- Sernin faluban (Aveyron) áll (Okmánytár 3; 240 m 104), vörös színű kőből készült, magassága 120 cm. A csillagászati jeleket magán viselő ménhír-szobor jó példája a skóciai Don folyó völgyében előkerült szobor (Okmánytár 4; 18m 20) . Az egyszerű ménhíreken néha írásjelek is szerepelnek, mint pl, az Urie folyó völgyében (Skócia) álló, ma Newton oszlopnak nevezett példányon (képe: 182m címlap előtt). Ha a ménhírek csoportosan fordulnak elő, többnyire egyenes vonalban vannak elhelyezve, több kilométer hosszú szakaszon.

Az óriáskövek második főtípusa az, amikor a köveket kör alakban helyezik el. Az ilyen megalitikus emlékek neve kőkarika, egykorú kifejezéssel kromlek (cromlech). A leghíresebb kőkarika (Stonehenge) Angliában a Salisbury- síkságon áll s Kr. e. 1800-1650 között készítették. Befejezett állapotában a kövek két koncentrikus kört alkottak, azon belül pedig két lópatkó alakú csoport volt, ölükben egy hatalmas, oltárkőnek mondott kőtömbbel. Az emléket egy 300 m átmérőjű sánc vette körül (Okmánytár 7). (35)

A megalitikus emlékek harmadik főtípusa négy hatalmas lapos követ foglal magában, amelyek közül három merőleges helyzetű, a negyedik pedig a három tetején, mint egy óriási asztallap helyezkedik el. Az irodalomban ezt a formát kőasztalnak mondják, de rájuk vonatkozólag is a régi elnevezés kerekedett felül s ma dolmen néven emlegetik. A dolmen típusú óriáskövek a leggyakoribbak, számuk egyedül Franciaország területén 4,460. A három főtípus nevét - ménhír, kromlek és dolmen - jó megjegyeznünk, mert hátrább is foglalkozunk velük.

Mit tudunk e tündéri pompában álló óriáskövek készítőiről? Először is

azt, hogy ők egy és ugyanazon nép fiai voltak. A kövek ugyanis Nyugat~ Európában mindenütt teljesen egyformák és mindig a leírt három típus valamelyikét testesítik meg. Ez csakis úgy lehet, hogy a Kr. e. II. évezredben a Brit-szigeteken, Franciaország területén s az Ibériai-félszigeten ugyanaz az emberfajta lakott. A másik észrevétel: ugyanilyen típusú óriáskövek találhatók a Régi Keleten, nevezetesen Kisázsiában, Föníciában, Kánaánban, a régi Mauretániában (Afrika északi területsávjában) és India nyugati részeiben is (Id. az Okmánytár 5. és 6. sz. térképét), ahol egyúttal mindenütt a maúri-magyar népek jelenlétét figyelték meg. Ebből viszont az következik, hogy az európai óriásköveket is a maúri nép részei állították fel. A nyugat-európai megalit építőkről a hagyomány is azt tartja, hogy óriások voltak, nagy tudással és bámulatos erővel rendelkező emberek (240m 111). A kelták emlékezete szerint a kőemlékeket Európában azok állították fel, akik Franciaország nagy félszigetének, Bretagnenak az Ar-Móri-Ka nevet adták, vagyis szerintük is a maúrik (249m 21).

Ezek a határozott nyomok egyeznek azzal a további észrevétellel, hogy a kőemlékek ott fordulnak elő a legsűrűbben, ahol egyúttal a leggyakrabban szerepel a Moguer, Magar, Maúr, Mór név: a három breton megyében, a Brit-szigeteken Cornwallban, Welshben, továbbá Skóciában és az Ir-sziget északi részében. Más forrásokból merített bizonyítékok alapján L. A. Waddell is a maúri népben jelöli meg az európai megalitok szerzőit (182m 169, 414). Hubert francia kutató pedig, aki a kelta nevet erősen kiterjeszti és minden keletről jött népben egyúttal keltát lát, a megalit építőket "korai keltáknak" nevezi (102m I 272). A nemzetközi nyomozással egyetértve, mi is azt véljük, hogy az óriáskövekkel készített emlékeket a Régi Keletről Európába érkezett fehér emberek maúri (magyar) ága hagyta hátra, vagyis hogy az építők magyar nyelven beszélő emberek voltak. Ez utóbbi állítást az alábbiakban nyelvészeti adatokkal bővebben is igazoljuk.

Az irodalomban meglehetősen eltérő vélemények olvashatók arra e, hogy milyen célra szolgáltak az óriáskövek. Csak annyi látszik bizonyosnak, hogy azok nem határt jeleztek és nem is valamilyen különleges temetkezési szertartás tartozékai. Közelebb jutunk a lényeghez, ha a megalitok típusainak nevét és a vele kapcsolatos egyéb nyelvi emlékeket vizsgáljuk meg s azokat a magyar kulccsal próbáljuk értelmezni. Ekként eljárva, a MEN-HÍR szó első eleméből azonnal látjuk, hogy az az egyiptomi Mén isten nevével egyezik,

második eleme pedig Hír szavunk. A kettő együttvéve tehát a teremtő Isten hírét, nevét, létét idézte szüntelenül az egykorúak emlékezetébe. Az egyiptomi Mén isten, csakúgy mint krétai megfelelője Minos, elsősorban valóban a termékenységi gondolat kifejezője volt s leggyakoribb szimbóluma a bika. A szakemberek a nyugat-európai ménhír oszlopokkal kapcsolatban megfigyelték, hogy azoknak igen gyakran valóban phallikus kiképzésük van. (36)

Hogy az ilyen oszlopok nevében valóban az erős hímet, teremtőt jelentő Mén magyar szó szerepel, az is bizonyítja, hogy nevükben a Mén rokonszava, a Ló is előfordul. Egy franciaországi városkában (Locmariaquer) például kör alakban elhelyezett ménhír oszlopokat találtak (neve: Mané Lud) azzal a sajátossággal, hogy mindegyik ménhír tetején egy kis lófej áll (230m 59). Még azt sem vette észre senki, hogy e városka Loc-Maria-Quer neve is a kör alakban elhelyezett lovak nevét örökíti meg a Maúri névvel' együtt magyar nyelven, hiszen annak összetevő elemei "Lók-Maúri-Köre" s az emlékcsoport saját neve is tartalmazza a Mén és a Ló (Lú) magyar szavakat.

A Brit-szigeteken a magánosan álló ménhír oszlopokat általában AMBERIC névvel nevezik, de nem tudják e szó jelentését. Magyarul: Emberek. Ismerünk olyan oszlopot is, amelyet MEN-AMBERnek neveznek. Stonehege kövei szintén AMBERIC (10m II 180) és azt is tudjuk, hogy a kelták Ambernek nevezték főistenüket (10m II 141). Ezek a helyi nevek azt mutatják, hogy a ménhír oszlopok valóban a teremtő istenre emlékeztető jelek. Ugyanerre az eredményre jutunk, ha emlékezünk arra, hogy az istent Egyiptomban igen gyakran a Nap képében képzelték el, akinek szimbóluma a kocsikerék, forgó kereszt, napkorong vagy egyéb csillagászati figura volt. Nyugat-Európában a ménhírekre pontosan ugyanilyen szimbólumokat rajzoltak, hogy jelentését és értelmét kézenfekvőbbé tegyék. Az oszlopokat néha olyan istennevekkel ékesítették fel, amelyekben a magyar Mása szó benne foglaltatik (240m 101). Mindez megerősíti és világossá teszi, hogy a magas kőoszlopok Isten képei, másai voltak s elsősorban az ő teremtő szerepét idézték az egykorúak szemei elé.

Az a körülmény, hogy a ménhír oszlopok a pogány isten jelképei voltak s lépten-nyomon az ő nevét, hatalmát és erejét idézték a járókelők elé, arra indította a későbbi kereszténység aszketizmust hirdető buzgó terjesztőit, hogy ezeket a számukra zavaró

kőoszlopokat eltüntessék az emberek szemei elől. Az 5., 7. és 8. századi egyházi zsinatok valóban számos határozatot hoztak, amelyek elrendelik a ménhírek eltemetését, elásását, szakadékba dobását vagy folyók medrébe való süllyesztését. Ez ismétlődő rendelkezések ellenére mégis sok ménhír fennmaradt korunkra. Ez annak tulajdonítható, hogy eltávolításuk roppant nagy súlyuk miatt nehezen végrehajtható feladat volt. Másrészt sok ménhírt megkereszteltek, azaz felékesítettek keresztény szimbólumokkal és így beillesztették az új világ képébe. (37)

A megalitikus emlékek második nagy csoportját a dolmen nevű kövek alkotják. E névben is azonnal észrevesszük az isten Mén nevét, amiből előre gondolhatjuk, hogy ezek a kövek is valahogyan az isten-hittel kapcsolatosak. A régészek az ilyen emlékek mellett valóban gyakran találtak apró tárgyakat: korongot, bárkát, fokost s bizonyos cserépedényeket, amelyek mind a Napisten (Mén) ősi szimbólumai. Arra nézve viszont, hogy a dolmen szóban lévő első szótag, a DOL mit jelenthet, az ilyen típusú megalitok helyi elnevezései adnak választ. A dolmeneket ugyanis több helyen az "Óriás ágyának" és az "óriás hálószobájának" nevezik (lit du Géant, chambre du Géant, 240m 13-15). E kifejezések azt a régi-keleti felfogást tükrözik, hogy amikor a Napisten (az égi óriás) nem kocsikázik a mennybolton, vagyis amikor éjszaka van, akkor ezekben a fedett megalitokban mint megannyi hálószobában aluszik. Eszerint a DOL-MÉN értelme annyi lehet mint HáL-Mén.

Ugyanaz az elgondolás jelentkezik itt Nyugat-Európában, mint amelyről Herodotos értesít bennünket a mezopotámiai Babilonból, ahol a nagytemplom legfelsőbb emeletén egy hatalmas hálószoba volt. Abban a szobában mondja a mester - csak egyetlen bútordarab állt, egy óriási ágy és a helyben lakók hite szerint a Napisten éjszaka folyamán abban aluszik. Nem látszik tehát különösebb rejtélynek a dolmenek célja sem: szent helyek voltak azok s arra szolgáltak, hogy a Napisten éjjeli pihenőhelyei legyenek.

Ugyancsak az istenséggel alkotott világba tartoznak a kör alakban elhelyezett óriáskövek, amelyek ősi KROMLEK, CROMLECH nevét magyarul szintén jól értjük: Kör-emlék. Ezek legszebb, legtökéletesebb és legjobb állapotban maradt példánya az angliai Stonehenge (Okmánytár 7). Ezt az építményt Waddell alaposan megvizsgálta, más

köremlékekkel is összehasonlította és megállapította, hogy az egy hatalmas ókori csillagvizsgáló - solar observatory, jó magyar kifejezéssel: napvárta, - melynek elsődleges célja az annyira fontos nyári napmegállás (solstitium, június 10-20) megfigyelése volt." Az építmény ugyanis akként volt tájolva hogy főtengelye pontosan arra az égtájra mutasson, ahol az óriás, vagyis a Napisten, az említett tizenegy napon kel. Nagy ünnepségekkel volt ez a dátum kapcsolatos, az emberek örömtüzeket gyújtottak, körültáncolták az égő lángokat, átugráltak a parázson, hogy jó egészségben maradjanak és szerencsések legyenek, mint hasonló alkalommal másutt is tették, nevezetesen az Égei- szigetvilágban és a Balkán-félszigeten. A vonalba állított ménhírek is gyakran úgy vannak tájolva, hogy a nyári napmegállóra mutatnak. Volt olyan napvárta is, amelynek kövei nemcsak a nyári napmegálló idejét mutatták, hanem a tavaszpontot, meg esetleg más ünnepnapok vagy bizonyos fontos mezőgazdasági munkálatok idejét is. Ilyen esetben a köremlék már valóságos naptárnak minősíthető (182m 226-231, 234; 240m 35 sk) .

A megalitikus emlékekkel kapcsolatban talált magyar szavak - Mén, Ló, Ember, Hír, Mása, Kör, Hál, Emlék - egészen bizonyossá teszik, hogy ezeket az óriásköveket magyar nyelvű népek állították fel. Ezt a benyomást az óriáskövek egyéni nevei megerősítik, a kövekre írt szövegek pedig vitán felül eldöntik. Az olyan megalitokat például, amelyek csak két merőlegesen felállított kőből és egy rájuk borított hatalmas asztallapból állnak s alattuk át lehet látni, Franciaországban hagyományosan LICHAVEN névvel nevezik (240m 12), ami csodálatos pontosan őrzi az eredeti magyar kifejezést: Lika van (lyukas). Az angliai Stone-Henge köremlékben - mint egyébként minden óriáskőben - Isten lakott, ezért talán annak neve is magyar eredetű: Isten Honja. Magyar alkotóra mutat a már említett Loc-Maria-Quer és Mané Lud név is. A Saint-Sernin határában lévő szomorkodó subás ember ménhír-szobrát pedig (Okmánytár 3) már olvasni is tudjuk. Képírással írt szövege így hangzik: "A magyar föld Ura siratja a bátrakat subában." Sajnos, e szöveg közelebbi értelmét nem tudjuk megállapítani.

Jobban értjük a két-méteres Newton- kő üzenetét, melynek 60 cm széles lapos oldalán rovásjelekkel írt hat soros szöveg szerepel (Okmánytár 8-9; 182m 29). Az írásjelek formájából ítélve a felirat a Kr. e. II. évezred közepébe tartozik, vagy talán még annál is fiatalabb időbe. Hasonló írásjelek láthatók a Locmariaquerben lévő dolmenen.

A Newtonszobor szövegét a magyar kulcs szerint a következőképpen olvassuk: Ki az az Öreg, oki Rosszat e szoborból figyeli, a Nyüvet elrabolja erről a tanyáról, a Leprát nappalra (?) egészben elnyalja (?), akit senki étellel kelt várjon? - Régi idők írását. A kőben lakó Öreg természetesen az Isten, aki védelmezi a lakosokat a gonosz szellemek hatalmától.

A Nyugat-Európába érkezett első fehér emberekre vonatkozó vizsgálatainkat azzal zárjuk, hogy ők az árja fajta maúri nevű ágából eredtek, magyar nyelvüket, vallásukat és írásukat az új hazában is megőrizték, s magukról tízezernél több emléket hagytak hátra, köztük egy ragyogó szép. ősi magyar nyelven írt hat soros üzenetet, istenhitük csodálatos bizonyítékát.

31) Olv. 46m 275, 116 sk; és 247m. - Az a francia vélemény, hogy a helynevekben szereplő Magyar-elem "romot, falmaradványt" jelentene és bizonyíték volna a germánok és normannok pusztításaira (102m I 62) nem lehet helytálló, hiszen ugyanez a név sűrűn szerepel Itáliában, a Brit-szigeteken és természetesen a Régi Keleten is, jóval a germánok és normannok létezése előtt. Ha a franciaországi Magyar nevű falvakat a normann és egyéb inváziók idején már romokban találják, ez a körülmény nem a név "rom" jelentését igazolja, hanem azt. hogy az indoeurópai barbároktól a magyar őslakosság szenvedett a legtöbbet. - Bretagneban a Magyar névvel sokszor kapcsolódik a Plou-elem, amely nem más, mint Falu szavunk régies alakja, a P-nek F-fé változása előtt. A magyar Palű első szótagjából a hangsúly hátrább tevődése következtében kiesett az eredetileg ott lévő A-hang s így állt elő a Plű, amit franca helyesírással Plou-nak írnak. Ez a Plou (Falu) elem Bretagne említett három nyugati megyéjében 151 helység nevében szerepel. 78m 48. A Plou-val kapcsolatban utalhatunk a Pelasg szó jelentésére is, amely "Falusik".

32) It seems possibie that this 'Machar' was an old locally current name attached to the pagan cult of St. Michael or Makhiar and was erected into a Christian saint, 182m 358.

33) 182m 358. Ugyanez a szerző azt mondja, a Magyar- név annyira ókori jellegű (prehistoric), hogy ahol a belőle eredő Mihály név templomokkal kapcsolatban szerepel, majdnem biztos hogy ott már a keresztény idők előtt is istenház állott. 182m 360. E megfigyelés

helytállónak látszik és magyar vonatkozásban is igazolható. Pl. Kolozsvár főtemplomának védőszentje is Szent Mihály és a templom körül a legutóbbi építkezések során kő- és bronzkorból eredő emlékek kerültek elő.

34) Les monuments mégalithiques demeurent la plus grande énigme de la Préhistoire, 240m 117. - Egy másik szakértő szerint: Une obscurité á peu prés compléte régne sur eux, 249m 20.

35) A kör alakban elhelyezett pillérek fölé utóbb hatalmas kőlapokat helyeztek és az egész szerkezetnek templom jellegű zártságot adtak. Ezek a fedőlapok azonban mint Waddell alaposan indokolja (182m 232) eredetileg nem tartoztak az építményhez.

36. N'a-t-on pas fait remarquer que la plupart des ménhirs sculptés gardafent, malgré tout, une certaine allure phallique. t, 240m 107..

37) A következő egyházi zsinatok hoztak ménhír-ellenes határozatokat: 435, 438, 452. 658 (fontos), 681, 682, 698. 789, 900 (Nagy Károly elrendeli a ménhírek elpusztítását), - 240m 18-20.

38) L. A. Waddell: It is thus evident that the primary purpose of these great prehistoric stone circles . . . was for solar observatory determination of the summer solstice, 182m 234.

39) Az arcon a két szem és az orr van hangsúlyozva (a száj hiányzik): Mak-AR, vagyis Magyar. Az arcon az előkelőség jelzésére jobbról és balról négy- négy bevágás látható, a hieroglif FTU /FDU Jelzésére (25m 1271; az arcot körülvevő vonalak UR/RA, s e kettő együtt a Föld ura. A nyakat jelző négy hajló vonal a víz, eső jele. ami az S-hang jelzésére szolgál; a karika RA; a kéz tartása Ta, együtt: Siratja. Az ágas A-BOT (25m 85 No. 3 és 199m U-121; a karika ismét RA; a három függőleges a többes szám jele: -k; alatta a kéz Ta; együtt: A bátrakat. Az öv ilyen alakja SU (199m N-381: a láb kétszer: Ba-Ba, együtt Subában. Így az egész szöveg: A magyar föld Ura siratja a bátrakat subában.

Szántó-vető fehér magyarok érkezése

Bár már a Nyugat-Európába érkezett első két magyar nyelvű néphullám - a pikt (kus) és a maúri (magyar) - is eltörölhetetlen nyomokat hagyott hátra maga után, mégsem mondhatjuk el, hogy egészen benépesítették volna ezt a területet. Az ő telepeik elsősorban a tengerpart közelében helyezkedtek el, úgyhogy a kontinens belsejében még nagy területek maradtak lakosság nélkül. A nyugat-európai tájak teljes benépesítése és állandó jellegű lakossággal való feltöltése a Kr. e. 13, és 12. század fordulóján kezdődött és több évszázadon át szakadatlan folytatódott. Az új gyarmatosok ez alkalommal is a Régi Keletről jöttek, hazájukat a szemiták fokozatos térfoglalása miatt voltak kénytelenek elhagyni. Bevándorlásuk beszivárgás jellegű volt, vagyis nem tömegben, nem egyszerre érkeztek, hanem kisebb-nagyobb csoportokban. Az első jelentősebb rajok mindjárt Asszíria nagyhatalommá alakulása idején távoztak el szülőföldjükről, I. Tiglathpilezar király (Kr. e. kb. 1116-1078) uralkodása alatt. Ő volt ugyanis az a szemita király, aki először hódította meg Libanont, Kappadóciát, Hétország nagy részét és tömeggyilkolási módszereivel halálfélelmet keltett a lakosság körében.

Ezek a földműves életformájú menekülők tengeri úton mentek Nyugat-Európába és legszívesebben a könnyen művelhető porhanyós földeken szálltak meg, a nagyobb folyókban, mert a magukkal hozott szerszámok csak az ilyen laza szerkezetű talajok megművelésére voltak alkalmasak A folyók és tavak mellékére való település az is ösztönözte őket, megelőző hazájukban a mezőgazdálkodás öntözéses formáját gyakorolták. A kötöttebb, de jobban termő földekre csak később, a Kr. e. I. évezred közepétől kezdve vonultak be, miután megismerték és megtanulták a Duna medencében kialakított öntözés nélküli, úgynevezett "száraz mezőgazdálkodást" (dry farming). Azok a nagyobb szántó- vető népek, amelyek Nyugat- Európában alakultak ki, Itáliában, a Brit szigeteken és Franciaország területén észlelhetők. Mit tudunk rólunk tárgyunk szempontjából előadni?

1. Itáliában az etrúri (etruszk) néven kialakult népre összpontosítjuk figyelmünket, melyre nagy bőségben maradtak fenn hiteles történeti adatok. E nép azért is figyelemre méltó, mert ő alkotta meg Itália földjén az első magas kultúrát s jelentőségét emeli az a körülmény is, hogy belőle sarjadt ki a római civilizáció. (40)

A bevándorló etrúri népesség első csoportjai Kr. e. 1000 körül már

helyben lehettek, az utolsó csoportok viszont a Kr. e. 6. században futottak be. E különböző időben érkezett csoportok a Kr. e. 8. században többé-kevésbé egy közös politikai keretben helyezkedtek el s Etrúria néven országot alapítottak. Az ország az Appenin-hegységtől nyugatra, a Tiberis, Arno és a tenger által határolt területet foglalta magában. Függetlenségét a Kr. e. 1. századig tudta megőrizni, azután Róma tartománya lett és néhány évszázad elteltével eredeti egyéniségét elvesztette. A lakosság elfeledte atyái nyelvét, átvette a latint és beolvadt Itália főnépébe.

Honnan jöttek az etruszkok Itáliába ? A klasszikus írók - Herodotos, Vergilius, Dionysius Halicarnassus - meglehetős egyöntetűséggel a Régi Keleten jelölik meg a kiindulópontot, Kisázsiát (Lydiát) említve első helyen. Az újabb történetkutatók a népet a pelasgokkal is kapcsolatba hozzák és egyes etrúr törzsek korábbi lakóhelyét az Égei-szigetvilágban jelölik meg. E nép kerek pajzsai, fokosai, továbbá a Mén-név általuk való gyakori használata valóban az Égei- térségre utalnak mint kiindulópontra. A kisázsiai és Égei szigetekről való eredetet támogatja az etruszkok minden egyéb ismert körülménye is: a nép vallása, vonalas vagy rovásírása és nyelvük ragozó jellege. Így ha az etruszkokkal kapcsolatban még mindig rejtélyről beszélhetünk, az nem az ő földrajzi eredetükre vonatkozik, hanem kizárólag népi személyazonosságukra, elsősorban nevükre, nyelvükre és hátrahagyott írott szövegeikre. (41)

Bennünket dolgozatunk céljánál fogva éppen ezek a még meg nem oldott rejtélyes néprajzi mozzanatok érdekelnek s rájuk magyar tudásunkkal próbálunk világosságot deríteni, amely eddig mindannyiszor segítségünkre szolgált, valahányszor olyan probléma merült fel, amely előtt a nyugati szakemberek megtorpantak.

A klasszikus irodalomban az etrúri népet legtöbbször TURSENI, TYRSENI és TYRRHENI néven emlegetik, rövidebb szóval RASENInek, legendás honfoglaló vezérük pedig TYRRHENUS volt. Ugyane források az országot ETRURIAE és HETRURIAEnek mondják s abból keletkezett az ország lakók másik neve: ETRUSCANI. Vegyük vizsgálat alá előbb a Tyrrheni nevet, amelynek két R-hangja a nép régibb, Turseni alakjában szereplő RS összeolvadásából keletkezett, vagyis az eredeti névalak Turs-Heni, Tyrs-Heni lehetett, amit viszont azonnal értünk magyarul, mert jelentése Társ-Honi. A név tehát olyan emberi kötelékeket jelent,

amelyek mindegyike eredetileg egy-egy külön honban élt, akik egymással szövetkeztek, összetársultak s így lettek valamennyien "társ-hon-i" emberekké. Hasonló ez a kifejezés a mai honfitárs szavunkhoz. A Tursheni név értelmének megállapításából logikusan következik. hogy az országalapító vezér Tyrrhenus neve eredetileg cím volt: Társhon őse jelentéssel.

A szakemberek a Tyrs, Turs alakban megőrzött Társ nevet kapcsolatba hozzák az Égei- térségből Kr. e. 1230 és 1270-ben sokféle irányban menekülő TRS.W emberi kötelékekkel (150m 50), amelyek egyik részlege Egyiptomot is megtámadta. A tudósok e név mássalhangzóit Turusa, Tursa alakban hangzósítják, ami természetesen ezúttal is Társ értelmű és közös feladat elvégzésére szövetkezett nemzetségeket jelent. Hogy a szónak valóban ez volt egykori jelentése, arra Waddell egy kitűnő példát hoz fel. Ez az angol tudós előadja, hogy a kisázsiai Cilícia (Kilikia, Kelő Kője, vagyis Napország) kikötőjét a helybeliek és a föniceiek közösen használták és e társas használatra való tekintettel TARSUS (Társas) kikötőnek nevezték (az Ótestamentumban: Tarshish). Azt is hozzáteszi Waddell, hogy a cilíciabeliek és a feniceiek egymásnak jó barátai, bajtársai voltak (brothers) és ennek alapján a kikötőt még PART-HENIA (Barát Honja) néven is emlegették. (42)

A Társ és Barát szavunk ilyen együttes előfordulása világosan magyarázza a Tyrsheni név "Társhoni" értelmét és egyúttal rávilágít arra az igen lényeges mozzanatra, hogy Etrúria honalapítói közös célra összetársult, különböző vidékről eredő, magyar nyelvű emberi kötelékek voltak, akiknél az eredeti vérségi kapcsolat a Régi Kelet tragikus eseményei miatt megszakadt. Hasonló jelentése van az ország Hetruriae nevének, amelyben az először összeállt hét kiskirály, azaz "hét úr" uralmi területe (Uria) öröklődött meg. Nagyon jól utal erre az eredetre a latinos forma (Uriae), amely mindig többes számban említi az országot, ekként utalva összetevő elemeire. Az Etruscani név ezek szerint nem lehet más, mint a Hét úrős hona, H nélküli alakban. (43)

Az etruszk szövetségbe tartozó eredeti hét kiskirály vagy hét hon száma további társulások révén aztán kibővült s már tizenkét úr illetőleg hon tartozott bele, végül még ennél is több, de a Hétúr elnevezés akkor már elvesztette eredeti értelmét és a konföderáció neveként megszilárdult, így az ország neve az újabb csatlakozásokkal

nem változott. A nép Rasena, Raseni neve az előadottak alapján aligha lehet más, mint az Úrőshoni eredeti kifejezés táj szólási alakja, amely egyúttal jól érzékelteti az ősi magyar nyelv folyton romló formáját, illetőleg az új - etruszk - nyelv kialakulását.

A tizenkét hon szövetségét Tyrrhenos fia vagy testvére alkotta meg, aki címe a TARCHON, azaz Társhon (ura) lett, latinos formában Tarquinius. Tarchon meggyőző erejű tárgyaló fél lehetett, felesége is nagy műveltségű jósnő, aki a források szerint jó tanácsokkal látta el férjét s bizonyára ebbeli szerepe miatt emlékeznek rá TANQUIL, Tanácsoló néven. Minden szövetséges hon élén egy-egy főember állt, LUKO-MON, azaz Lak Méne (lakóhely fejedelme) címmel. E főemberek tanácsának élén a legfőbb lukomon állt, aki magát királyi jelvényekkel ékesítette. Koronát viselt, ujjain gyűrűt hordott és kezében jogart tartott, akárcsak a Régi Kelet királyai, s ünnepélyes alkalommal díszes ruhát öltött magára. Ha bíró minőségében működött, kísérete rőzsenyalábokat vitt magával és tanácskozások alkalmával ezekre az összekötözött vesszőkre - fa-székekre - ültek le. Ez a régi magyar szó, faszék lehet a későbbi latin Fasces szó eredete. (A kelták is vessző- vagy nádnyalábon ülve tanácskoztak, 102m II 329. A középkori Magyarországon is ez volt a szokás, amíg a nemesek faszékeit IV. Béla király el nem égette.)

A Hétúriába tartozó népesség egységes kultúrával élt, magas műveltségű nemzet volt, de gyenge államalkotó. Náluk a nemzetet alkotó egyes csoportok eredeti vérségi tudata, vagyis a városhoz, törzshöz tartozás előbbre való volt, mint a nemzeti közösségbe való tartozás. A nemzet és államtudat gyengeségéből Róma nagy előnyt húzott, mert külön-külön tudta meghódítani az etruszk városokat anélkül, hogy akár csak egyszer is szembe találta volna magát Etrúria egyesült erejével.

Az etruszk nyelvről eleinte azt hitték a tudósok, hogy a latin és germán nyelvek családjába tartozik. Ez a nézet ma már elavult és nem szerepel sehol az irodalomban, mert rájöttek arra, hogy e nyelv szerkezete nem az indoeurópai, hanem az "uralaltáji (finnugor) csoport" szerkezetével mutat rokonságot, vagyis a ragozó nyelvek közé tartozik." Azt is megállapították, hogy az etruszk nyelvben erős hangharmónia érvényesül, a hangsúly a szavak első szótagjára esik, a kemény hangok gyakran átalakulnak lágy hangokká, hogy továbbá a szavak elején a

később ott szereplő H-hang a régibb korban még hiányzik és így tovább (150m 261 sk), ami mind azonos a magyar nyelv sajátságaival.

Amennyire erre mód és lehetőség nyílt, megvizsgálták az etruszk szókincset is és több szó pontos értelmét sikerült megállapítaniuk. Tudják, hogy az istent AISER, EISERnek nevezték, ami szerintünk azonos az egyiptomi Osir és a krétai Zeus istennévvel és mindnyájan a magyar Ősúr származékai. További etruszk szavak értelme a szótárban szereplő megfelelő angol illetve francia szavak kíséretével (zárójelben a magyar megfelelővel): TEZ, TEZI "to make" (Tesz); CARSI "pottery" (Korsó); SUPLU "PiPer" (Sípoló); CUPA "cup" (Kupa) és HUD "six" (Hat) (150m 161, 275 sk); NAPER "jour" (Nappal, Nap); FALAS "manger, avaler" (Falás, Falni); MENA "passer, marcher" (Menni); TANNA "instruire" (Tanít); AME "s'arréter" (Állj meg) (265m passim). Ezen felül AVE annyi mint Év; ALPA Alap; ITUN Edény; VACIL Beszél (164m 269). Kúr Géza (Cleveland) szerint, aki Jules Martha etruszkológus irányát követi, az etruszk nyelvben előforduló szavak "kb. ötven százalékának gyökere ma is közismert magyar szógyökér és vannak közöttük egészükben használt magyar szavak is" (265m 4).

Összegezve a nyelv szerkezete, hangtana és szókincse tekintetében tapasztalható sajátosságokat és figyelembe véve azt a körülményt is, hogy a nép a magyar nyelvű Régi Keletről érkezett Európába, az etruszk nyelvet határozottan a magyar nyelvek nagy családjába kell helyeznünk s csak azt kell eldöntenünk, hogy a magyar nyelvnek milyen közeli vagy távolabbi változatát képezi, mielőtt még nem esett szét egymástól eltávolodott nyelvjárásokra. Erre nézve az etruszkok hátrahagyott írásaiból nyerhetünk tájékozódást, ha azokat megkíséreljük magyarul elolvasni.

Az etruszk írás a mértani vagy rovás rendszerű grafika csoportjába tartozik, akárcsak a krétai, mikénei s általában az Egei-tengeri, kisázsiai, fönicei írások, és természetesen a szkíta- hun- magyar írások is. Egyes etruszk írásjelek alakja és jelentése teljesen azonos a fönicei jelekkel, mint az I, L, M, N, O, V, Z és a T hangoké. Az ő írásuk is fonetikus, vagyis szövegeik a nyelvjárásokat tükrözik. Bár az etruszk írásjelek hangértékét ismerik a tudósok, eddig még nem sikerült nekik egyetlen szöveget sem megérteniük, nyilván mert nem magyarul próbálták azokat szólásra bírni. (45)

Mi magyarul közeledünk a szövegekhez és az alábbiakban mutatjuk be eredményünket.

Első rövid szövegünk (Okmánytár 10; 150m 141) egy előkelő etruszk ember sírkövén szerepel, amelyen az elhunyt személy alakját is látjuk; jelvényeivel együtt. Az illető kerek pajzsot és fokost tart kezében, lábai között a földre állítva a Nap jelképeként gyertyaláng ég. A szöveget a kép keretére vésték s annak alsó vízszintes sora elkerülte a nagyobb mérvű rongálódást, úgyhogy ott a betűk világosan kivehetők. Ezeket az írásjeleket az Okmánytárban megismételtük, helyreállítva a kopás előtti V/U jelet és kipótolva a harmadik szó végéről lepattant T-jelet. Balról jobbra olvasva, e három szavas részleg azt mondja az elhunytról: aL-U-M-I-N I-M-M-A-U-A N-A-P-oT, A lómén imádja a Napot. Mivel Lumin az etruszk társadalomban rangos embert, a város vagy hon élén álló kormányzót jelent, e cím azonos lehet az egyiptomi Ra- Mén, azaz Napkirály címmel, csak éppen lágyított hanggal szerepel. - Második elolvasott etruszk szövegünk is balról jobbra halad, egy Bulgáriában talált sírfelirat (Okmánytár 12; Fáklya, USA, 1972 1-3 sz.) s három sora így hangzik: (1) Barát (?) volt e király. (2) E lak az ő sírja. Fia él. (3) Árva. Megható felirat, melynek rövid mondatai érzékeltetik a mély bánatot.

Elolvastunk egy további etruszk feliratot is, melynek szövegébe egy ló és egy emberalak van belekombinálva, vagyis képírás a vonalas írással elegyítve (Okmánytár 11; 266m 44). Ezt is balról jobb felé haladva kell olvasni, így: Az úr a Ló elé es(ik). Ez a képe. A lovat el akarta lopni. Ez a nyűgje.

Még hosszabb, de szintén jól olvasható az az etruszk szöveg, amely egy bronz írófvessző négy oldalán szerepel (Okmánytár 13; 162m 146), amelyet már a magyar tudósok is régebb idő óta ismernek Sebestyén Gyula rovásírásról szóló úttörő munkája révén. Sebestyén bemutatja könyvében az írófvesszőt, megismétli annak négy oldalán (a, b, c, d) szereplő betűket, átírja ábécésen az ökörszántás módján menő sorokat, de mégsem veszi észre, hogy magyar nyelvű szöveghez jutott. A betűket az ő átmásolása szerint mi megismételtük és szavakba tagoltuk, de a négy sort fordított sorrendben olvastuk. Átírásunk ez: E vessző rovó, az sokat tud. Egy-kettőre ír, ha a murok élő. No jó, de ha az őre éjjel ruhába rakja (?) be, megőrzi Ön azt jó soká.

Végül bemutatunk egy etruszk síremléket (Okmánytár 14), amelyen egy előkelően öltözött fiatal leányka alakja látható heverő helyzetben. Az alak bájos tekintettel szembe néz és jobb kezében valami szív alakú tárgyat tart. Az urna két soros felírása balról jobb felé haladva magyar nyelven így olvasható: (1) A szíve, a szeme fénye, a leányka ruhája (2) elárulja, ki a váza álmodója. Érdekes megfigyelni, az író ugyanazokat a mozzanatokat említi - a szívet, a bájos tekintetet és az előkelő ruházatot, - amelyeket a szobrászművész is hangsúlyoz ábrázolásával. Ez az eljárás gyakori a képpel kísért feljegyzéseknél s az egyezés bizonyíték arra, hogy a feliratot helyesen olvastuk el. De van a sikeres olvasásra egy más bizonyíték is. A felirat szavai szerint ugyanis megtudjuk, ki a váza "álmodója", Elárulja ezt az első sor, csak éppen visszafelé kell
olvasni a betűket. Így eljárva kiderül, hogy az ábrázolt hölgy: Egy árja királylány. Övé a művészi váza.

E magyarul elolvasott öt szöveg alapján határozottan úgy véljük, hogy az etruszk nyelv a magyar nyelvcsaládba tartozik és annak itt megnyilatkozó dialektusa annyira közeli árnyalata a magyar nyelvnek, hogy vele teljesen azonosnak vehető. Ez nagy eredmény, mert igazolja, hogy az Olasz-félszigetre a Kr. e. 1000 után tömegesen betelepedett és ott magas kultúrát alkotott szántó-vető nép is magyar volt, akárcsak az Égei- szigetek és a Balkán-félsziget első népessége, valamint Nyugat-Európa első két néphulláma. Amint tehát magyar talajból nőtt ki a későbbi görög kultúra, ugyanúgy magyar talajból nőtt ki a római civilizáció.

2. Körülbelül ugyanabban az időben, amikor Etrúria kialakult, ugyanolyan földműves életformájú emberi kötelékek érkeztek a Brit-szigetekre. A brit elbeszélő kútfők, nevezetesen Albanius (A.D. 5. század}, Nennius (A.D. 822) és Geoffrey püspök krónikája (1140) határozottan szólnak. az országukba tengeri úton érkezett bevándorlókról. Előadják, hogy azok Kis- Ázsia, Kánaán, Fönícia és Hétország különböző vidékeiről indultak el, földművesek voltak és hajóflottáik a Kr. e. 12. századtól kezdve futottak be a brit kikötőkbe. Ezek is sorsüldözöttek voltak, új hazát kerestek és mint közös feladat megoldására vállalkozók, ők is Társak, Barátok, az ügyet Pártolók és hasonló nevek alatt utaztak. Amikor felszálltak hajóikra, még nem tudták hol fognak véglegesen megállapodni és milyen sors vár rájuk: fennmaradnak-e vagy elpusztulnak. Kikötöttek a Földközi-tenger

egyes szigetein, aztán Itáliában és Spanyolországban is, de sehol sem tudták megvetni lábukat, így tovább hajóztak az utolsó alkalmas helyre, a Brit-szigetekre. A krónikák elbeszélése szerint ez volt az útvonala és sorsa annak a flottának is, amely Brutus vezetése alatt Kr. e. 1103-ban érte el Albion partjait.

Brutus trójai származású volt, de már Itáliában született. Unokája annak az Ascaniusnak (Őshoni ős), aki Trójából menekülve, az itáliai Latiumban szállt meg. Brutusnak azonban az új hazát el kellett hagynia és híveivel együtt tovább kellett vándorolnia, mert véletlenségből megölte apját. Nyugatra vivő útjában előbb a Loire torkolatába futott be flottájával, ahol akkoriban még piktek uralkodtak. Szabad helyet azonban nem talált, ezért megütközött a föld lakóival és győzelmesen eljutott a mai Toursig, amely a krónikák szerint az ő alapítása volna. A feketék nagy száma miatt azonban nem tudott magának végleges helyet biztosítani, ezért népével együtt felszállt a hajókra és átevezett Albionba. Brutus ott is piktekre akadt, de azok megijedtek és elszaladtak a sziget beljebb eső tájaira, úgyhogy csak az "óriások" leszármazói (a maúri magyarok) álltak ellen. Brutusék szerencsésen győzedelmeskedtek és egész Albiont elfoglalták. Az ország területét azután maguk között felosztották és szántó-vető életmódjukhoz híven azonnal hozzáláttak a földek megműveléséhez és házak építéséhez. A hont, amelyet így megszereztek, honalapító vezérükről, Brutusról BRITAINnek nevezték el, ők maguk pedig a BRITHONI név viselői lettek. (46)

Berendezkedésük után fokozatosan birtokba vették a sziget északi részét és Skóciát s ezzel megalapították Nagy-Britanniát, Új-Trója nevű fővárossal, melynek helyén ma London áll. A britek honfoglalása a krónikák leírása szerint nem lehetett nagy áldozatokkal járó vállalkozás, hiszen a sziget akkoriban még csak gyér lakossággal rendelkezett, tehát bőven volt hely új bevándorlók számára. Brutus és társai betelepedésével kezdődött Nagy-Britanniában a rendszeres termelés, a letelepedett életmód, az ország állandó jellegű gyarmatosítása, egyszóval a magas kultúra bevezetése, a mai Anglia alapjainak lerakása, - mondják a krónikák. Brutus nagy hajóflottája után még több kisebb-nagyobb flotta is érkezett a szigetre, a legnevezetesebbet Partolon vezette, Kr. e. 395-ben. Ez utóbbiak spanyolországi megállás után az Ír szigeten kötöttek ki és Cilíciából hoztak lakosságot. A bevándorlókat állítólag a spártaiak űzték el

hazájukból, akik Kisázsiában akkoriban katonai hódításokat hajtottak végre. Partolon honfoglaló vállalkozásában mintegy ezren vettek részt, vagyis ennyien voltak a társak, akik a vállalkozást pártolták és akikre PARTOLOIM Pártolóim néven is történik utalás (182m 76, 79, 82, 91). Írországból azután egy részük átment Skóciába - Pártolóm állítólag ott lett király - egyik fia pedig, akit Pártainak neveztek, az Orkney-szigeteket népesítette be.

Mi volt e századokig tartó bevándorlás népi jellege, azaz milyen nyelven beszéltek Nagy-Britannia és Írország első földművesei, akik itt a magas kultúra alapját lerakták? Erre a kérdésre a brit nyelvészek és történészek vizsgálatai már majdnem teljes világosságot derítettek, úgyhogy reánk csak a végső következtetés kimondása marad. Az angol tudósok ugyanis egyhangúan megállapították, hogy az ő honfoglalóik nem latin vagy germán típusú nyelvet beszéltek, hanem árja típusú úr nyelvet. A krónikák ezt az ősi nyelvet valamilyen ok miatt nem nevezik meg saját nevén, hanem körülírással trójai vagy nyers görögnek mondják, amely utóbb brit néven lett ismert (Trojan or rough Greek which was called British, 182m 176 és 143, 150, 155). Mit jelent ez a kritikus szó "Brit", - kérdik az angolok, amelynek PRWT, PRAT, PRIT változata ezernyi angol helynévben megtalálható (182m 191-197). A nevet rovásjelekkel három mássalhangzóval írták: P-R-T (182m 53), aminek helyes hangzósítását és egyben a Brit szó eredeti alakját Waddell a BARÁT formában állapítja meg, hosszú ékezettel a második magánhangzón. E szó illetőleg név jelentése pedig, ugyancsak az angol szerző szerint annyi mint "társ, barát, szövetséges", valamilyen közös vállalkozásban résztvevő.

Akik tehát Barát néven a Brit-szigeteken új hazát foglaltak, vérségi kötelékeikben éppúgy megbolygatott, egymástól elszakított családok és nemzetségek voltak, mint az Itáliában megtelepedett etruszkok, akik szintén új társulás nyomán kapták Európában használt összefoglaló Hetrúri nevüket. Azt is biztosan tudjuk, hogy az új társulás megkötését ünnepélyes szerződéssel - vérszerződéssel - szokták megpecsételni, amely jelképesen helyreállította a szerződő felek között a vérrokonságot, az ókori politikai szervezkedés alapját. (47)

Ha a Barát szó annyit jelent, mint társ, szövetséges, akkor Britain, Brittain, Brython annyi mint Barát- Hona. Ezt sem e sorok írója találta

ki, bár előtte is világos, hanem az angol Waddell, akit szó szerint idézünk: "A Britain-név eredeti alakja . . . BARÁT-ANA volt, vagyis a Barátok országa" (The original form of this name Britain was . . . Barat-ana or Land of the Barats, 182m 169). Az Ana- részleg (magyarul: Hona, Huna szókezdő H-hang nélkül), magyarázza tovább Waddell, minden esetben "ország" (Land) jelentésű, éppúgy mint ezekben a nevekben: Rajput-ana, Cata-onfa, Susi-ana, Ir-an (182m 65, 364). Az ország Brython (BarátHon) nevéből továbbképzéssel jött létre a lakosok neve: egyes számban BRYTHONI, Barát-honi, többes számban BRYTHONIC Barát- honik. A szó eredete, értelme és minden eleme, képzőivel együtt a magyar nyelvből származik és nagyon világosan utal arra, kik is voltak és milyen nyelven beszéltek Nagy-Britannia honalapítói. A mai Brit szóban az eredetileg benne szereplő első "a" magánhangzó a hangsúly első szótagról való eltávolodásával kiesett és így öltötte fel a szó a Brat, Brit alakot, ugyanazon szabály szerint, amelynek értelmében a magyar Köremlékből az angolban Cromlech lett. (48)

40. A careful study of the archaeological documents in our possession is sufficient to persuade us that both the predominant role and absolute chronological priority in the formation of the civilization of ancient Italy belong to Etruria, 150m 95. - Civilization that was the first to flourish on Italian soil, at the very root of the history of Rome and, hence, of western civilization . . . Etruscan mystery a key to the question of italic origin and the fondation stone on which to base of Italy's most distant past. 150m 13.

41. Etruria still presents scientists and laymen alike a mysterious and obscure phenomenon. Nor do centuries of patient and persistent efforts appear to have succeeded so far in penetrating the veil of mystery behind which she shelters . .. where did they come from? What language did they speak? These essential questions have not yet been solved and gave rise to the most varied and contradictory theses, 250m 13 sk.

42) Waddell szövege: a ciliciai Tarsus (Tarshishl kikötő . . . That city-port was also significantly named PARTHENIA or Land of the Parts, that is, as now seen, a dialectic variant of the Phoenician eponym BARAT . . So intimately, indeed, were the Phoenicians identified with Cilicia, that later classic Greek writers, when the exact relationship of Cilicia to the

Phoenicians had become forgotten, still make the Cilicians to be "the brothers" of Phoenicians, 182m 41.

43) Alain Huss etruszkológus professzor (Rennes, Franciaország), a 103m szerzője írja 1958 november 30-án hozzám intézett levelében, hogy az Etruriae név a régibb iratokban még szókezdő H nélkül szerepel, de a középkori másolatokban egyszerre csak mindenütt megjelent a H-hang.

44. The scholars who believed that Etruscan belonged to the Indo-European languaqes were mistaken for the structure of Etruscan is similar to that of the Ural Altaic (Finno-Ugrian) group of languages.120m 368. - Ma az etruszk nyelvet határozottan a kaukázusi és kisázsiai "nem indoeurópai" nyelvek közé sorolják. közelebbről az "Ugro-Finnish" csoportba, 150m 48, 232 sk.

459 Az etruszk írásjelek hangértékét megtaláljuk Sebestyén Gyulánál, 162m 157. Hozzá jó kiegészítés 150m 259 és 250m 67 táblázata. - En ce qui concerne les Etrusques si l'on connait l'équivalence des lettres de leur alphabet avec celles du notre, á l'exception de quelques noms propres et de quelques mots peu nombreux. on ignore ce que les phrases elles-mémes signifient, 190m 373. - These Etruscans were a strange people . . . nobody yet has managed to decipher their writing, 120m 365. - Úgy látszik tehát, hogy Jules Martba megoldását nem fogadják el hitelesnek.

46. A krónikák szavat szerint: After this (a földek szétosztása után) they began to till the ground and build houses, so that in a little time the country looked like a place long inhabited. At last Brutus called the land after his own name Britain and his companions Britons. Idézi 182m 155.

47. A vérszerződés (alliance par le sang) rituális lefolytatásában a leglényegesebb mozzanatként a szerződő felek egy edénybe italt öntöttek és abba saját vércseppjeiket belehullatták. Utána e varázsitalt kölcsönösen megízlelték, mintegy saját testükbe keverték egymás vérét. Így testi rokonokká lettek és sérthetetlen örök szövetséget kötöttek egymással. Több ilyen paktum létezéséről tudunk Nyugat-Európa különböző tájain (102m II 232 sk). - A vérszerződés gondolatkörébe tartozik az a szokás is, keltáknál jegyeztek fel akiknél a

király bizonyos esetekben POTLATCH 'Pótlás' felől gondoskodott (102m 11 233-237).

48) Az angolok Barát-honával kapcsolatban megemlíthetjük azt is, hogy a Brit-szigeteken kisázsiai, kánaáni és szíriai helynevek az angol tudások megállapításai szerint - százszámra duplikálódnak. E nevek, azt az ősi szokást Igazolják, hogy a bevándorló nép magával hozza a régi hazában alkalmazott elnevezéseket és azokat az új hazában is használja. A keletről származó angol helynevek hosszú Jegyzékét olvashatjuk Waddell munkájában 182m 170, W 5-207; olv. még 2i5m 126. Jellemző, hogy a magyar nyelvészek vakon követett szlavofil irányzatára, hagy a mi Barát szavunkat, melyet a Kr. e. II. évezredtől kezdve bőséges dokumentációban ismerünk, még a legújabb Magyar értelmező szótár (Bp, 1972) is szlávból átvett "kölcsönszónak" tünteti fel. Dehát hol éltek szlávok a Kr. e. II. évezredben, hogy tőlük kölcsönözhettünk volna valamit? Sajnos, hazai nyelvészeink nem okulnak sem az angol és francia őstörténeti kutatásokból, sem a mi kiadványainkból.

A felsorolt adatokat áttekintve, ezúttal is az a határozott benyomásunk; alakul ki, hogy az az árja fajú nép, amely a Régi Keletről a Kr. e. 1 századtól kezdve Barátok, Pártolóim és egyéb nevek alatt egymás utáni rajokban Nagy-Britanniába érkezett, szintén a magyarul beszélő népek családjába tartozott. Vagyis a magyar népek nyugatra vonulását most már nemcsak Krétában, az Egei-szigetvilágban, a Balkán-félszigeten és Itáliában, hanem Nagy-Britanniában is világosan látjuk. Mit tudunk a közbeeső láncszem, Franciaország első benépesítőiről?

3. Az eddigiek ismeretében szinte feleslegesnek látszik részletekbe menően bizonyítani, hogy a keleti népek nyugatra tartó harmadik hulláma, amelyben szántó-vető Barátok jöttek, Franciaország területén is magyar nyelven beszéltek kezdetben és még jó sokáig azután is. Sokan lehettek, hiszen több helyen úgy foglaltak maguknak hont, hogy a régibb lakosokat a jobb földekről elűzték, vagy leigázva szolgáikká tették. Egész Armórikát például oly sűrűen szállták meg, hogy annak régi nevét feledésbe merítették és saját magukról Brithonnak, azaz Barát- Honnak nevezték: Ebből a szóból lett aztán a mai Bretagne név.

Ezek a Franciaország területén megszállt földműves bevándorlók a maguk általános megjelöléseként a LIGÚRI nevet is használták. E név összetevő két eleme közül az első (Liga) átment a latinba és ott is "szövetség" értelemben lett használatos. A Ligúr- i értelme tehát annyi, mint: a "szövetség királyának alattvalója." Ligúri néven főleg a Moselle völgyébe, a Rajna baj partjára és a Rhőne alsó folyására települt földműveseket nevezték. (49)

A Szajna és a Garonne között elterülő hatalmas vidék is egy nagy LUGDONIA volt; talán ez a név is a Liga és a Honja magyar szavak összekapcsolásából keletkezett, mintegy a "szövetségesek országa" értelemben. A nem- magyar kutatók azt is megállapították, hogy , a különféle ligúriák népe ugyanazt a nyelvet beszélte, bár politikailag;" külön egységekként szerepeltek, egy-egy kiskirállyal az élen. Mindezek az egymással közeli rokonságban álló Barátok, Ligurák és egyéb szövetségesek nem alkottak közös nemzetet, egy állammal és egy kormánnyal. Politikai tekintetben Franciaországban ugyanolyan volt a helyzet, mint Etrúriában és Nagy-Britanniában, ahol a független sok úri hon csali, alkalomadtán tömörült egy-egy laza konföderációba meghatározott céli elérésére (50).

A Franciaország területén élt úr törzsek egyéni neveit Cézár leírásából ismerjük, aki a Szövetség szót "Civitas" névvel adja, ami talán éppen a magyar szó latin füllel való lejegyzése. A Cézár által feljegyzett neveket eddig még nem sikerült a latinból értelmezni, noha látszólag latin szavak. Ez nagyon jellemző a helyzetre és érthetővé teszi, hogy viszont a magyar nyelvből a szóbanforgó neveket, vagy legalább is azok nagy részét jól megértjük. Ilyenek a következők: 1. CALETI, magyarul Keleti, amely név viselői a Szajna alsó szakasza felett, az óceánra támaszkodó földdarabon éltek; 2. BEL- LOVACI, akik Cézár szerint lovas nép voltak, nevükben is ez a mozzanat, valamint a keleti Bál isten neve nyert megörökítést, Bál Lovasai értelemben; 3. az EDUI vagy AEDUI szövetség, a szókezdő H-hang hozzáadásával a Héti, akik saját hagyományaik szerint trójai eredetű, hetita- fajta nép voltak, nyilván a hét törzs szövetségébe tartozó emberek (251m 124; 102m I 31 sk); 4. a REMES törzsek, akik neve az egyiptomi Ra-mása névvel egyezik; 5. a BITURIG vagyis a Bátrak, valószínűleg szintén egyiptomi eredetűek, ahol a Bátor név (Potur, Patra) gyakori fejedelmi cím volt; 6. az ARVERNI vagy Úr-vér-Honi szövetségbe tartozók, akik magukat az úr népek leszármazóinak tartották; 7. a SANTONES, akik egy előkelő

királyi ivadék uralmi területébe, a Szent- Honba tartoztak; 8. több szövetség nevében az alkotóelemek száma jutott kifejezésre, leggyakrabban a négyes szám, mint a NAM-NETES, VE-NETES, CAR-NUTES nevében; 9. jól értjük a sátrakban azaz szállásokban lakó SALLASI nevét; és 10. megjegyezzük, hogy már Szíriából is ismerjük a Franciaország területén felbukkanó RUTENI és VOLOQUE nevet, amelynek viselői majd a középkori Magyarországon is szerepelnek (rutének és vlachok), de ez utóbbiaknak ez csak ráruházott nevük; végül 11, értjük a svájci konföderációt - szövetséget, társulást - létrehozó három törzs legfontosabbikának, a kezdeményezőnek ÚRI, Úri nevét. Mindezek tehát nem latin, hanem régi magyar nevek. Ezt a ragyogó tényt azonban a mi saját mulasztásaink miatt még nem tudja a világ és a nemzetközi irodalomban a magyar nevek az ismeretlenség fátyla alatt rejtőznek mint "latin előtti nevek."

A népnevekből levonható következtetésünket, hogy ti. Franciaország területén az ókorban még magyar nyelvű népek laktak, megerősítik a francia nyelvészek is. Azok egyik csoportja ugyanis arra vállalkozott, hogy országuk latin előtti ismeretlen nyelvét közelebbről meghatározza és hovatartozását kiderítse. Vállalkozásuknak eleve nagy fontosságot tulajdonítottak és nagy buzgalommal láttak hozzá a kutatáshoz, hiszen tudták, hogy a mai franciák testileg egyenes folytatása a titokzatos prelatin népnek, amely a római hódítás következtében nyelvet cserélt, de nagyon kevés latin vért vett fel magába. Azt is tudták, hogy az "X" beszélő nép földműves életformájú volt és elsősorban folyóvizek települt,. tehát tőlük származik minden valószínűség szerint a legtöbb francia folyó neve, meg a különféle földfajták elnevezése is (46m 16). Összegyűjtötték tehát a latinból meg nem fejthető vízneveket és földneveket, azokat összetevő elemeik szerint csoportosították és megkísérelték az elemek értelmét a földrajzi környezet alapján kideríteni. Az eredmény meglepő lett.

A nyelvészek vizsgálatai szerint ugyanis a pre-latin víznevekben leggyakrabban a következő négy szóelem vagy gyök valamelyike szerepel. Az első az APA, ABA, amely Franciaország egész területén használatos volt, sőt még annak határain túl is (46m 106 sk) és ebből a latin előtti gyökből származott a víz jelentésű latin Aqua. A Régi Kelet szóhasználatát ismerve és tudva a magyar nyelv sajátosságát a szókezdő H-hanggal kapcsolatban, világosnak látszik, hogy ez a latinba átment latin-előtti Apa, Aba azonos az ősi magyar Hab szóval.

Abi, Api és Habi volt pl. a Nílus egyik leggyakoribb neve, Habúr volt az Eufrátesz legjelentősebb északi mellékfolyója és több más őshazai folyó neve. Ugyancsak Ab (Hab) volt hajdan a pap által működése közben használt víz neve, maga a pap pedig (h)abos, - a latin Abbas (apát) szülője.

A Franciaország területén sűrűn használt második latin-előtti víz névképző a BOR (46m 125-127). Nem kell sokat magyaráznunk, hogy ez is magyar szó, hiszen teljesen azonos a mi Bor szavunkkal, amely a Régi Keleten nagyon gyakran szerepelt Bor és Bahr alakban és a mai székely-magyar szóhasználatban is forrásvizet jelent. Ezt a Bor-gyököt őrzi Franciaországban Bordeaux városa is, a Garonne torkolatában. A vizek megjelölésére használt harmadik latin-előtti szó maga a VIS (46m 117), amely alakban és értelemben szintén tökéletesen egyezik a magyar és finnugor Víz szóval. Ezt a szót találjuk pl. a Visére folyó nevében, melynek régibb formája a Visara és Visura és ez szerepel a világhírű ivóvizek forrásvidékén Vichy város nevében és sok más - Franciaországon kívüli - folyó nevében is, ideértve a jól ismert Visztula (Vistula) folyót is. A negyedik nagyon elterjedt franciaországi pre-latin víz névképző a AR, amely a magyar ár (árvíz, áradat) tökéletes megfelelője. Ezt a nevet főleg a Rajna-Saône-Rhône árka által alkotott folyosó területén használták. (51) Ilyen Ar-ral képzett folyónévre sok a példa: Arara (ma:. Saône), Savara (Sévres), Samara (Sambre és Somme), Isara (Isar), stb.

A föld minőségére, szerkezetére és formájára mutató "indoeurópai előtti" szavak közül említsük meg a réteges kőzetet jelentő PALÁt, amely magyarul is pontosan Pala; aztán a TALA szót, amely viszont Talaj szavunkkal egyezik és a CAMPUS szót, amely két magyar szó, a Hon és Fű (régen: Pu) összetételéből jött létre mint Hon-Fűs azaz füves hon, füves terület, mező értelemben, amint ezt az értelmet a nyelvészek szintén egész pontosan megállapították (pays herbeux, 46m 59). Igen gyakran előforduló pre-latinnak elkönyvelt szó a magyar Kő is, amely főleg a CARA elemmel kapcsolatban szerepel. Nem feledhetjük el említeni a Csúcsot, kiemelkedő kerek hegyet vagy kiálló sziklát jelentő pre-latin CUCC szót (46m 78, 89), mert az is teljesen egyezik a magyarral.
A franciaországi régi települések neveit vizsgálva meglep bennünket hogy, hogy azokban milyen sokszor fordul elő a Bál (Bal, Bél), Szem (Samo, Sama) és Úr (Ur, Our) szavunk (46m 144-148), amelyek jól

ismert keleti pogány istenek emlékét őrzik. De más pre-latin nevek is érthetők magyarul, mint pl. a Plou-val (Falu) összetettek, meg a Baita (m. Pajta) részleget tartalmazók, vagy a Namour (Nem Ura) és a Saumur (m. Szemúr) nevek. E munka szerzője áttanulmányozta a francia helységnévtárban (247m) szereplő sok ezer helynevet és minden várakozást felülmúló eredményre jutott. Azoknak a települési helyeknek a száma ugyanis, amelyekben a magyar Úr (Ra) szó és rokonai (Ló, Mén) fordulnak elő, 3100. A Mag, Magar gyökű helynevek száma 450; a Bál, Bél elemet tartalmazza 200; a Bor gyök szintén 200-szor fordul elő, a Szem (Sem) ugyanannyiszor, a Falu 75-ször, a Barát (Brad, Prat) 50-szer, egyéb magyar gyök további 200 esetben. Együttvéve a franciaországi magyar értelmű helynevek száma igen óvatos vizsgálattal a hihetetlennek látszó 4250-re rúg. Tessék ehhez hozzáadni a helységnévtárban nem szereplő és így a fenti összegből is hiányzó folyó- és hegyneveket, amelyekben a Hab, Bor, Víz, Ar, Pala, Csúcs, Talaj, Kő, Fű szavaink hemzsegnek, akkor fenntartás nélkül el kell ismernünk Dauzat professzor megállapításának helyességét, hogy ti. a francia helynévkutatás "szédületes látványt tár elénk." Szédületeset, mert elemi erővel bizonyítja, hogy Franciaország első kultúrnyelve is a magyar volt, bármennyire is meghökkentő ez az eredmény tudományunk mai állapotában. (52)

A Kelta-név az Európába költözött magyar népek összefoglaló neve

Európa őstörténészei, mint már többször láttuk, szinte minden néprajzi probléma előtt megtorpannak és azt írják, rejtéllyel állnak szem
A keltákkal kapcsolatban is minden rejtélyes: a nép földrajzi eredete, faji hovatartozása, nevének jelentése és Európában való szétáradása Egy dologban mégis minden kutató egyet ért, abban, hogy a kelták szerepe Európa történetében főbenjáró jelentőségű, mert a mai európai nemzetek népi állománya legnagyobb részben az így nevezett népek leszármazóiból alakult ki. Nagyon fontos tehát, hogy közelebbről is megvizsgáljuk a kelta kérdést és közreadjuk magyar szempontú adalékunkat.

A Kelta néven szereplő népesség tudományunk mai álláspontja szerint Európában alakult ki, a már régóta ott lakó népekből. Ez

nagyon lényeges és alapvető megállapítás. Az a közelebbi táj pedig, ahol a név első viselőit tömegesen észlelik, a Duna középső és felső völgye; tehát a történelmi Magyarország és Dél-Németország területe, hozzá. véve Bohémia területét (251m bis 11 sk). Erről a meglehetősen terjedelmes közép- európai tájról áradt szét a név használata a Rajna völgyébe s onnan tovább Franciaország területére. Egy másik irányban az Elba, Odera és Visztula mentén északnyugatra, végül egy harmadik irányban, a Dráva és a Száva felső völgyén át a Pó vidékére, Itáliába. A kelta nevet viselő népesség a Kr. e. 3. század végén érte el legnagyobb földrajzi kiterjedését(53)

A keltákról a régibb kutatók úgy vélekedtek, hogy egy külön emberfajta voltak, az inkább magas termetű, világos bőrű, árja fajú népesség. Valószínűleg ama részükre vonatkozik ez a megállapítás, amely a Duna medencében és egyebütt már a bronzkor óta otthonos volt, vagyis elsősorban a földműves úr törzsekre, amelyeket a Kelta nevet hozó, illetve elterjesztő néphullám bekeretezett és rájuk is kiterjesztette saját nevét. Az embertan újabb kutatói ugyanis megállapították, hogy a Kelta nevet eredetileg viselők nem voltak árja fajú, sem világos megjelenésű emberek, hanem inkább sötétes arcú, alacsonyabb termetű, kerek fejűek, bár ők is árja (magyar) nyelven beszéltek (182m 127-133; 102m I római 10; 152m 151 és 251m bis 20 sk). Az akkori viszonyok között e második csoportban csakis turániakat láthatunk, akik a Kaspi- Oxus térségében alakultak ki árja és kus fajta elemek összeolvadásából és akik első nagyobb hulláma, a szkíták, éppen a Kelta-név elterjedése kezdetén, a Kr. e. 6. században érkeztek a Duna vidékére és a Kárpátok fölé, Dárius perzsa király Kr. e. 512-ben lezajló támadása idején.

Az első kelták (szkíták) nyugatra vonulásakor nincs szó komoly háborúkról, súlyos fegyveres összetűzésekről, a megelőző lakosság kiirtásáról vagy elűzéséről, sem új politikai keretek felállításáról. Úgy látszik, minden csendben zajlott le s a szabály a meglévő keretekbe való beilleszkedés volt, összevegyülés a régibb, de azonos nyelvű lakossággal, a Társakkal, Barátokkal, Ligúrokkal, Hétúrokkal és Magyarokkal akik valamennyien közös nyelvet beszéltek és mindnyájan a Régi Keletről eredtek. Talán nem is annyira a népesség áradt szét és keveredett, hanem lényegében inkább egy új, divatos név elterjedéséről volt szó. Ezt tükrözik az ilyen kettős nevek, amelyekben a Kelta szó mint jelző és értelmező szerepel, pl. a kelto-

ligúr, kelto-szkíta, kelt-ibéri.

Ilyen körülmények között döntő fontosságú a Kelta szó jelentésének tisztázása. A nyugati tudósok nagy erőfeszítéseket tettek, hogy megtalálják a név eredeti értelmét, mert ők is úgy vélték, az adhat végeredményben választ a zavarosnak látszó kelta problémára. Bár a megoldáshoz minden szükséges adatot összegyűjtöttek és a lényeget is megállapították, mégis eldöntetlenül kellett hagyniuk a kérdést, mert eltévedtek a látszólag sokfelé vezető úton. Megállapították a név legrégibb írásbeli alakjait: Kelti, Keltai, Keltoi, Caleti, Caledi, Caledoni és Galati, Galli.

Minden nép nyelvében keresték aztán értelmét csak éppen a magyarban nem. Mégis, a magyar ismerete nélkül eljutottak oda, hogy első és legvalószínűbb magyarázatként azt a nézetet fogadják el, amely szerint a Kelta név, mint szó, a 'Kel' gyökérből származik s a "kelni, felemelkedni" jelentést foglalja magában (une racine QUEL, impliquant l'idée de lever, 102m I 27). A magyarul tudók megértik, hogy a teljes név, a Kaleti vagy Keltoi azonos a magyar Keleti szóval, amely Kelet alakjában azt a tájat jelenti, ahol a Nap fölkel s ami a régi Kelet (Orient) szokványos neve. A Keleti pedig jelenti az olyan népet, törzset, vagy embert, amely Napkeletről, Orientről, a Régi Keletről érkezett Európába. A Kelta név értelmének tisztázása valóban kulcs a kelta- kérdés megoldásához, mert abból megtudjuk, hogy a kelták nem külön emberfajta voltak, hanem e név alatt foglalták össze azokat, akik valamennyien ugyanarról a földrajzi tájról, a Régi Keletről eredtek és Európában egymással újra összefonódtak. (55)

Ezek ugyanis bármikor és bármilyen úton jöttek Európába, a kőkorban vagy a bronzkorban, a nevet minden zavaró mozzanat nélkül felvehették és magukénak mondhatták, lettek légyen piktek, maúrik, társak, barátok, ligúrik vagy szkíták s valamennyien joggal használhatták összefoglaló, általános megjelölésükként.

A Kelta név egyébként nem Európában keletkezett; ismert volt az már az őshazában is, ahol a Habúr folyótól keletre elterülő vidéket, egész Mezopotámiát jelentette s az odavaló lakosokat hívták egyebek között Caleti, Khalti Káldi embereknek. A Habúrtól nyugatra lakókat viszont Esti, Esthoni azaz nyugati népeknek is nevezték. A Keleti-név használata Európában sem a Kr. e. I. évezred közepén kezdődött;

forgalomban volt az már ott is kezdettől fogva, a piktek idejétől szakadatlanul, csakhogy inkább mint alkalmi elnevezés szerepelt. Így érthető, ha azok a kutatók, akik a kelta név első európai előfordulásai után nyomoztak már a pikteket is keltáknak, "korai keltáknak" nevezik. Hasonlóképpen keltának minősültek a később érkezett népelemek (251m bis 12-14) Nincs tehát semmi logikátlanság vagy zavar a név használata tekintetében ha tudjuk a lényeget, hogy a név egyszerűen földrajzi eredetre utal s ilyen értelemben szolgált a Régi Keletről érkezett népek közös megjelölésére. (56)

A fenti eredményekkel teljesen összhangban áll az a tény, hogy a szakemberek a külön kelta nyelvnek sehol semmi nyomát nem találták; nem is találhatták, hiszen a kelta népeket azok alkották, akik magyarul beszéltek. A Szajna felett lakó belgák például jól megértették a tőlük délre lakó és Garonneig terjedő gallokat és mind a ketten értették a brithonik nyelvét (102m I 266). A kisázsiai galaták (keletiek) az A.D. 4. században még mindig úgy beszéltek, mint a Rajna vidékiek, akiktől hétszáz évvel korábban elváltak, amint ezt Szent Jeromos tanúságtételéből tudjuk (102m I 50) . Ezt látva, a nem-magyar tudósok maguk is megállapították, hogy az ókori Európában, a kelta időkben egymás megértésének komoly nyelvi akadálya még nem volt. Az "európai nyelvi egység" így a kelta irodalom egyik alapvető tétele. Camille Julien francia ókori történész becslése szerint akkoriban ezt az egységes nyelvet "száz millió ember" beszélte. Kétségtelenül túlzás ennyi embert feltételezni az akkori Európában, de a lényeg helytálló: a kelta időkben, Kr. e. 6.-Kr. e. 1. században, Európában még magyarul beszéltek az emberek - és nem indoeurópaiul. (57)

49) A Ligúri név Franciaország területén kívül is használatos volt. Egy bizonyos darabon pl. a Duna Jobb partja is Ligúri volt, 102m I 196. De ezen a néven éltek a földművesek a mai Olaszország területén a Pó alatt, továbbá Spanyolország és Portugália északi sávjában, széles területen, 102m I 349.

50. Hubert vizsgálatai szerint a régi írók szóhasználatában: le nom de Ligures n'est pas un nom de nation démesurén répendu, mais parait étre le nom générique d'un immense groupe de tribus, 102m I 175. - Spanyolországban és Írországban hasonló szerepet játszott egy másik név: az iberi. Földrajzi elterjedésüket mutatja 102m I 349 térképe.

Hubert az ibérek közé sorolja a Szicília keleti részében hazát talált Sikeli és a sziget nyugati részében lakó Sikani népet is, 102m 1 95.

51. 'AR' est bien une base hydronymique pré-indoeuropéenne. 46m 141. - En dépit de certains rapprochements assez fragiles faits avec le sanscrit, il ne semble pas que cette racine soit indo-européenne . . le mot semble avoir appartenu á la langue d'un peuple qui avait colonisé le grand couloir Rhin-Sabne-Rhőne, 46m 139.

52. La toponymie nous offre des perspectíves vertgineuses 46m 70.- La recherche des bases pre- indo-europeennes ouvre? de nouveaoux horisons et prouvera peutétre l'unité linguistique de l'Europe, 46m 12. - A francia nyelvészek látják Európa ősi nyelvegységét: Vaste unité primordiale qui se perd dans la nuit des temps, 46m 79.

53. A kelták európai kiinduló területét, jobban mondva: a Kelta-név első viselőit egyes szakemberek a Rajna völgyében képzelik el, külön népnek tekintik és szétáradásukat onnan vezetik le, de nem tudják, hogy oda honnan érkeztek. Ennek ellenére a kelta régészeti anyag zöme mégsem a Rajna völgyében, hanem Magyarország és Bohémia területén helyezkedik el, s a Kr. e. 3. és Kr. e. 1, század közti időből ered, 66m 37, 70, 75. 77 sk. A keltik európai szétterülését, azaz a név elterjedését a Duna-vidéki kiindulópont kidomborításával Jól ábrázolja Haroid Peake térképe, melynek felirata 'Celtic lands and Celtic cradle.' Olv.: The Bronze Age and the Celtic World (London, 1922) - A kelták legnagyobb földrajzi kiterjedéséről szól 251m bis 19.

54) Hubert szerint a kelta főelnevezés tartozó Belgák (Belgas, Belcas, Bál-Kos) eredetileg szintén szkíták voltak, 102m 118.

55.) La science considi:re aulourd-hui que les Celtes ne constituent pas une "race",dans le sens propre du terme. mais ont toujours été un groupe de peuples formant un agrégat de types du point de vue anthropoligique. 78m 10 és ofv. 102m I római 10 és 182m 128.

56) A Kelta-név jelentésének meg nem értése sok bosszankodásra adott alkalmat Waddellnek, 182m 126 sk. Végül így döntött: That the early Celts or Kelts were presumably the early Picts Galling themselves Khaldis or Khaltis . . . or Galli or Gel. 182m 139. Ugyane Khaldis névből eredt a Caled- Oni (Kelet-Honi) név is, 182m t t6 sk. Azt is jól meg

figyelte, hogy ahol a Pikt nevet elhagyták helyette azonnal megjelent a Keleti név, 182m 139. Hawkes ugyanezen az úton járva, a harang alakú edények készítőit is "őskeltáknak" nevezi. Hubert szerint a kelták már az újabb kőkor végén (!) a Brit-szigeteken vannak. A halomsírok népe is kelta. 66m 10sk..20. A Közép-Európából a Loire mentére költözött Turoni (Turáni) nép is kelta 267m 11. A Duna-menti Sicambriából Franciaországba vándorolt Sequani, Sicani nép szintén az, 102m I 290; stb. stb.

57) A nem-magyar szerzők ilyen kifejezéseket használnak: Unité linguistique l'Europe, 46m t2. - Európában ... a linguistique existait, 78m 10-12. - L'unité des langues celtiques est donc evidente 102m I 51. - Au temps de l'Europe romaine. la différence etre les parlers extrémes du Celtisme n'était pas encore telle que l'on ne se comprit de l'un á l'autre, 102m 1 49. C. Julien száz millió keltája 78m 11.

A nem-magyar nyelvek kialakulása Nyugat-Európában

Ha Európa nyugati részében a jelen időszámítás első századaiban megszűnt az ott több mint másfél ezer esztendőn át virágzó magyar nyelv és helyette kialakultak a ma használatos angolszász és latin nyelvek, felelnünk kell arra a kérdésre, hová lett a magyar nyelv és miből keletkeztek az úgynevezett "indoeurópai" nyelvek.

Az indoeurópai nyelvek jellemző vonása nem a ragozás, hanem a hajlítás. Közéjük tartoznak az angolszász és román (azaz latin eredetű) nyelveken kívül a germán és szláv nyelvek is. Mindezek kialakulását régebben úgy képzelték el, mintha egy közös ősnyelv leszármazói lennének, az indoeurópai ősnyelvé, amelyből Kr. e. 2000 után váltak ki és önállósultak fokozatosan (filiáció elmélete). A közös indoeurópai nyelvet beszélők őshazája, ahol szétszakadásuk előtt még valamennyien együtt éltek, "valahol" Közép-Európában lehetett, mások szerint valahol Kelet- Európában, ismét mások szerint a Kaspi-Oxus vidékén. Ebből a feltételezett őshazából aztán egy feltételezett népvándorlással közelebbről még meg nem határozott időben diadalmasan behatoltak Európa legtöbb tájába, leigázták az ott élő barbárokat (?!) és lerakták, ők (!), a máig tartó magas kultúra alapjait.

Ezt az indoeurópai elmélet-halmazt néhány ortodox tudóson kívül ma

már senki sem vallja s diszkréten napirendre térnek felette. Itt-ott azért megjegyzik, hogy indoeurópai ősnyelv a valóságban sohasem létezett, ilyen nyelven senki sem beszélt, ezen a nyelven egyetlen okmányt sem írtak s e nyelv nevét a régi források sohasem említik. Az "indoeurópai" ősnyelv csak a nyelvészek kitalálása, akik prototípusokra vezették vissza az európai nyelvek közös szavait és a prototípusokból teremtették meg az állítólagos ősnyelvet. Mivel nem lehetett beigazolni, hogy ilyen ősnyelv és ősnép létezett volna, logikus, ha a fiktív nép őshazáját sehol sem tudták megtalálni. Ezért ma az indoeurópai ősnyelv, ősnép és őshaza fogalmait elvetették. (58)

Az újabb kutatók a nem-magyar típusú európai nyelvek kialakulását a jelen időszámítás I. évezrede folyamán képzelik el, de nem az Ótestamentumban gyökerező leszármazási elmélet (filiáció) alapján, hanem úgy,; hogy az Európában általánosan elterjedt korábbi nyelvhez (mi tudjuk: a magyar nyelvhez) valamilyen idegen nyelv keveredett és e kettő össze elegyedéséből állt elő az új nyelv. Erre mutat az angolban, franciában;: latinban, csakúgy mint a germánban és szlávban egyformán megtalálható rengeteg pre-latin (azaz magyar) szó. Ez újabb látószögben tehát nagy nyomatékkal kerül előtérbe Európa őslakosságának nyelve. (59) A nyelvészek ezért most egyrészt az ősi európai nyelv kilétét kutatják, annak eredetét, szókincsét és rokonságát, másrészt szeretnék megtudni, melyik volt az a keveredő második nyelv, amelynek hatására itt is, ott is előállt egy-egy új nyelv. E téren a kutatások nehezen haladnak előre; mert hiányzik az a felismerés, hogy az európai ősnyelv a magyar nyelv volt és hiányzik az a második felismerés is, hogy a reá ható erő a magyar népek nyomában érkezett szemita népek voltak. A nyugati tudósok annyira eredetinek képzelték el a múltban az ő nyelvüket és azt annyira mindenek felett állónak vélték, hogy most valóságos lelki mártíromságot szenvednek az új valóság láttán.

Akik mégis ezen az új vonalon haladnak, vagyis a leszármazás (filiáció) helyett a hozzávándorlás (admigráció) alapján képzelik el az indoeurópai nyelvek kialakulását, bizonyos törvényszerűségeket már megállapítottak, nevezetesen azt, miként születtek az európai ősnép (magyar) szavaiból indoeurópai (angol, francia, latin, szláv, német) szavak. Látják például, hogy a keveredés folyamán a szókezdő mássalhangzó gyakran elváltozott és rendszerint valamilyen lágyabb formát vett fel. Észrevették, hogy a hangsúly a szavak első szótagján

meggyengült és hátrább került, minek következtében az első szótagban szereplő eredeti magánhangzó elnémult s ott mássalhangzó-torlódás keletkezett. Így jöttek létre az indoeurópai nyelvekben a Br, Dr, Kr, Fr, Sr, Tr, Kl, St, sőt Str hangokkal kezdődő szavak (78m 13 sk) . Akik ugyanebben a szellemben a latint vizsgálták meg, rámutattak arra, hogy e nyelv szerkezetében (akárcsak a germánban) feltűnő nagy szerepet játszik az őseurópai (magyar nyelv Úr szava, különösen a szenvedő igealakban, pl. It-ur, Loquit-ur, ahol ezzel a szóval az általános alanyt fejezik ki (102m I 74).

Előadásunk során mi is számos esetben rámutattunk már olyan magyar szavakra amelyek a latin, német, francia és angol nyelvek szókincsében is szerepelnek. Most jelezhetjük, hogy már mások is feljegyeztek több olyan latit szót, amely éppen úgy hangzik, mint a megfelelő értelmű régi magyar szó. Ilyen például a latin Cap(ere) és a magyar Kapni; a latin Da(re) és a magyar Adni; a latin Filius és a magyar Fiú; a latin. Lassus és a magyar Lassú; a latin Saxa és a magyar Szikla. Az igazság az, mondja egyik meglepődött nyelvész, hogy az ős-európai (magyar) nyelvből oly sok elem ment át a latinba, hogy kettőjük között közeli rokonság keletkezett (étroite parenté, 78m 12.) Akik pedig a francia nyelvet elemezték, megállapították, hogy abban a pre-latin örökség a hangtan tekintetében oly elemi erővel érvényesül, hogy a francia nyelv voltaképpen kelta ajakkal kiejtett latin (le francais est du latin prononcé por les Celtes, I42m I 18).

Az európai őslakosság nyelvi hatását az angolra szintén kezdik behatóbban vizsgálni. Egyes közös angol-magyar szavak nem szükségszerűen, a latinból kerültek a két nyelvbe, mint pl. az angol Pine, amely azonos a magyar Fenyő szóval, a P-nek F-fé változása előtt. Hasonló az angol Seat, amely a magyar Székkel azonos; és az angol Wall, amely a magyar Fal megfelelője. Samuel Reiss, aki az "idea-komplex" módszerrel végzett angol-magyar összehasonlító nyelvészeti vizsgálatokat (252m 282-285), megállapította, hogy az azonos gondolatot a két nyelv feltűnő gyakran azonosan hangzó szavakkal fejezi ki. A magyar Gömb és Golyó angol megfelelői között említi a Globe és Knob szavakat; a Gyűjteni magyar szó fogalmi csoportjában szerepel az angol Gather; a Kötni fogalom kifejezői között van a Knit; a Kör és Karika fogalom angol szavai között van a Circle és annak táj szólási alakja a Chare, meg a Crook (hajlított); a Gyűrűnek megfelel az angol Ring és Gyre; Görbe szavunk angol

megfelelője a Curved; a Kerté a Garden, amely dialektusban Garth (bezárt udvar); és így tovább. Itt egy új kutatási terület nyílik, melynek kifürkészését már a múlt századi magyar nyelvészek elkezdték, de ami azután az ismert ok miatt nem folytatódott.

Az európai alapnyelvből (a magyarból) különösen a szláv nyelvek vettek át hatalmas örökséget, amelynek mértéke minden képzeletet felülmúl. A közös magyar-szláv szavakat már régóta jegyzékelik a magyar nyelvészek, de helyes iránytű hiányában eddig általában azt hitték, csak egyszerű kölcsönzéssel állnak szemben, amelynek iránya mindig a szlávból a magyarba vezet és nem fordítva. Tipikus megnyilatkozása a rossz iránytűvel végzett kutatásnak Kniezsa István kétkötetes nagy szótára, amely a "szlávból eredő magyar kölcsönszavakat" foglalja magában. Ezt a munkát mai látószögünkben teljesen újra kellene írni és mindent éppen fordítva kellene magyarázni. A latin, francia, angol és szláv nyelvekre tett rövid kitéréssel nyomatékosan akartunk rámutatni arra, hogy valóban helyes, a tényekkel teljesen összhangban álló dolog, ha az indoeurópainak elnevezett nyelvek kialakulásában az egyik leghatalmasabb tényezőt a pre-latinnak mondott őseurópai (magyar) nyelvben jelöljük meg , amelyet az ókori Európában nagyjából mindenütt egyformán beszéltek.

Az indoeurópai nyelveket kialakító második tényező kikutatása bonyolultabb problémának látszik. De talán annak körvonalait is felismerhetjük, ha visszagondolunk a görög nyelv kialakulásának folyamatára. Az is a helyszínen, hasonló folyamat eredményeként állt elő: az őslakos magyar nyelvű népek közé telepedett szemita népelemek hatására. Úgy látszik, a szemiták szerepe Európa nyugati tájain is észlelhető s ott is annak tulajdonítható a változás. Már ismerjük a szemiták nagy szerepét Itáliában, különösen Rómában, s tudjuk Cézár velük való szoros kapcsolatait is. Az is ismert, hogy milyen széles körű publicitása van a "brit Izrael" gondolatnak, amely szerint a szemitáknak döntő szerep jutott az angolszász népek és nyelvek kialakításában. A szemiták két irányból érkeztek Nyugat-Európába a Régi Keletről: egyrészt közvetlenül tenger, úton, másrészt szárazföldi úton, kelet-európai kerülővel.

Bevándorlásaikat az ő saját emlékeikből, más elbeszélő kútfőkből és a szemita törzsnevek szerepléséből következtették ki. A törzsnevek

között különösen a Dáné nevet emelik ki (ebből erednének a dánok és Dánia neve), Juda törzsé (annak leszármazói lennének a jutok), Benjamin törzsét (ezek utódai a normannok), Izsák törzsét amely viszont a szászok őse volna (Isakson annyi mint Saxon), a Union Jack pedig Jákob úniója s egész Britannia a "Szigeten lévő Izrael" (Israel in the Isles, 253m 22 sk, 150 sk). E különleges irányú kutatók hangsúlyozzák, hogy a szemita befolyás az angol nyelv hangtanára döntő mértékű volt s megítélésük szerint: "Az angol nyelv egész alapvetése, úgy amint az ma ismeretes, héber vagy káldeus" (the whole foundation of the English language as we now use it is Hebrew or Chaldee, 215m 125). Hasonló a véleményük az angolszász népről is, amit így összegeznek: "Nagy a valószínűsége annak, hogy a angolszász nép valójában izraeli nép, bár ennek tudata idővel kiveszett a nép emlékezetéből" (A very strong presomption exists that this Anglo Saxon people is in reality Israel, however she may have come to be unaware of it, 215m 84). (60)

Ez is az újabb kutatási irány hangja, amelyben a sok a tapogatózás és beleütközik régi meggyőződésbe, de mégis tudomást kell vennünk róla annál is inkább, mert a szemiták Régi Keletről Európába jött tömegei a magyar őstörténet tételeit is támogatják.

A nyugat-európai ősi árja nyelv és nép a szemitizáló hatásnak egyik területet kivéve nem tudott sikeresen ellenállni, sem vele politikai vonatkozásban megbirkózni, hanem az érintkezés folyamán öntudatát elvesztette és egybeolvadva új népekké lett. E tünet - a gyenge ellenállás- tényét az árják vérségi kapcsolatokra felépített laza társadalmi és politikai szervezetével magyarázzák. Azzal, hogy Európa hatalmas ősnépessége nem tudott összefüggő, nagy államokat létrehozni, hanem mindvégig belső összetartó erő nélküli, könnyen széthulló mozaik maradt. Amint az Égei-szigetvilágban elég volt egynéhány szemita különítmény partra dobása a nyelvi és néprajzi helyzet megváltoztatására, úgy itt nyugaton is elég volt Cézárnak egy-két légió ahhoz, hogy a hatalmas gall világot szétszabdalja. (61)

Cézár (Kazár? Kozár?) a római zsidók meghitt barátja volt és a Galliában összerabolt pénzeket az ő segítségükkel hozta forgalomba Itáliában (28m II 199 sk). A kelták (gallok) anyagi kifosztásán kívül Cézár az ő fizikai tönkretételüket és tömeges kiirtásukat is rendszerré tette, akárcsak az asszírok a Régi Keleten az árjákkal szemben.

Behatolva Galliába, elsősorban a katonákat és a politikai élet vezetőit ölette meg, azután különösen a kelta papok elpusztítására törekedett, mert azok voltak a nemzet tudói, nevelői és a hagyományok fenntartói (62).

Miután a keltákat így megfosztotta vezetőiktől és öntudatuktól, a köznép felett razziákkal és terrorral uralkodott. Szereplése nyomán a római név Galliában a legnagyobb gyűlölet tárgya lett és Cézárt legionáriusaival együtt közönséges banditáknak nevezték (Latrones, 28m II 122 sk, 48). Cézár galliai rablásait és esztelen öldöklését a római szenátus undorító eljárásnak bélyegezte és több ízben elhatározta, hogy biztosokat küld ki a helyzet felülvizsgálására. Egyes szenátorok azon a véleményen voltak, hogy Cézárt szolgáltassák ki az ellenségnek (28m II 186). Nem kétséges, Cézár prototípusa volt az "új Európa" (Európa-II) későbbi konkvisztádorainak, a Pizarróknak és Cortez Fernandoknak, a perui és azték civilizációk elpusztítóinak. A régi Európa lerombolása és az indoeurópai vezetésű új Európa kialakítása hasonlóan zajlott le másutt is. A rómaiak A.D. 43-tól fokozatosan meghódították a Brit-szigetek déli részét, a későbbi Angliát. Hódításuk északi határán egy 74 mérföld hosszú falat építettek, az ún. Hadrián- falat, a mi korunkban készült Berlini-fal őstípusát. Meghódították a Duna-medence jelentős részét és Európa nagy részén kívül még Észak-Afrikát is. Karthágóban házról-házra ment az ostrom Kr. e. 136-ban és ezt a várost tökéletes romhalmazzá változtatták,- prototípusaként a későbbi Budapest ostromának.

Amikor a rómaiak világuralma összeomlott, az angolszász és germán néven következő indoeurópaiak folytatták a régi Európa pusztítását. Miután Britanniából a római légiókat 410-ben visszavonták, nyomukban az angolok és szászok szálltak partra. Mozgalmuk 450-600 között invázióvá terebélyesedett. Bevándorlásukat a skandinávok és dánok beözönlése követte a 8. és 9. században, utóbbiak 1016 és 1042 között Angliában a politikai főhatalmat is kezükbe kerítették. E mozgalmas idők során az ősi brit lakosság jó részét kiirtották, utolsó maradványaik a 7. században, tűntek el (248m 87). A Rajna vidékén és a Baltikumban a németek terjeszkedése járt ugyanilyen következményekkel, akik lovagrendjei az új militáns vallás, a kereszténység terjesztésének ürügye alatt halomra ölték a finnugor népeket, egyes ágaikat teljesen kiirtva. Azt az időt, amely az ősi Európa pre-latin (magyar) népének és nyelvének elpusztítása és az

indoeurópai vezetésű Európa létrejötte között eltelt, a régibb történészek "sötét középkornak" (dark age) nevezték s az új honfoglalókat a "barbárok bejövetele" felirat alatt tárgyalták.

Európa nyugati részeinek benépesítését átvizsgálva, főbb megállapításainkat a következő pontokba foglalhatjuk össze. E nyugati táj története azokkal az állattenyésztő, kereskedő, iparos és földműves életformájú népekkel kezdődik, amelyek ide a Régi Keletről Kr. e. 2500-tól kezdve egymás utáni hullámokban érkeztek, századokig tartó folyamatom bevándorlással. Az első európaiak valamennyien magyar neveket viseltek és magyarul beszéltek, úgyhogy az ő idejükben Európa magyar nyelvi egységet alkotott. E magyar nyelvű régi európai honfoglalók érdeme a kontinens első magas kultúrájának megalkotása, a rendszeres termelés bevezetése és a hegyek, folyók, lakóhelyek névvel való ellátása. Társadalmi és politikai szervezetük az egyéni szabadságok fenntartására törekedett és az önkéntes társulás (föderális) elvét hangsúlyozta. Mivel azonban a szabadságok korszerű korlátozását elmulasztották, nem tudták fenntartani népi személyiségüket, hanem szétaprózódva elpusztultak.

58. Les linguistes d'aujourd'hui ne pensent plus que l' "indo européen" soit méme l'ombre d'une langue parlée, 102m 152. 220m 187 szerint nem vehető komolyan az ilyen nyelv létezése. - Hasonlóan szólnak a hipotétikus őshazáról: At present few specialists speak with any confidence about the historical homeland of the Indo-Europeans, and some reject it even as a theoretical concept (Nicholas V. Riasanovsky A history of Russia. New York, 1963. 20. I.

59) Ces nouvelles considérations d'ethnographie linguistique obscurcissent singuliérement la représentation que l'on tendait á faira de la FILIATION et de l'appartement des langues indo-européennes. Elles tendent a amplifier considérablement la part des autochtones, des associés, des vaincus, dans le résultat final de l'analyse, 102m I 63.

60) A British-Israel hívei azt is állítják, hogy az angolszászok két másik örökséget is kaptak a szemitáktól: 1. a világuralomra való törekvést, ezt az asszír eredetű hivatástudatot és 2. a világuralomra való isteni kiválasztottság hitét, amit Ábrahámék hirdettek. Egy-két idézet: There can be little doubt that the Greek Danoi and the irish Danaans were simply Israelites of the tribe of Dan, 215m 108. A large flow of

Mediterranean colonists took place in Old Testament limes, these colonists settling in the British Isles and coming from the Covenant seed of Abraham in Palestine . . . via the Mediterranean going on internmittently and sporadically for many centuries in Testament times, commencing even before the exodus from Egypt. Őket követték szárazföldi úton a Kaspi-tó és a Fekete-tenger környékén élő szemiták, akik részben asszírok által deportált izraeliták leszármazói voltak, 215m 94, 103, 113 sk. Hasonlóan ír 253m 71, 190, 194. A fejtegetések ismételten hangsúlyozott következtetése ez:The historical evidence for our British descent from Israel is at least very strong. 215m 114.

61) A aucun moment cependant, on ne peut parler d'un empire celtique. Il n'y eut jamais la moindre cohésion politique entre les occupants des territoires éloignés, entre lesquels n'existait aucun lien géographique. Au surplus, les Celtes ne tardérent pas á étre presque partout subjugués ou refoulés . . . L'Etat romain . . . leur enleva trop tout leur autonomie, 251m bis 19.

62). A galliai kelta papokat druidáknak nevezték. E szó jelentése nem "tölgyfa", mint eddig gondolták, hanem "tudó" (v. ö, a magyar Táltos, tudós), 102m II 276-281, 285.

AZ ELSŐ KELET-EURÓPA SZINTÉN MAGYAR ALKOTÁS

A vonatkozó irodalmi tanulságok
Kelet-Európa alatt ebben a tanulmányban a Visztulától és a Balti-tengertől keletre az Ural- hegységig terjedő vidéket értjük, amelynek déli határvonala a Kárpátok íve, a Fekete-tenger és a Kaukázus. E hatalmas síkságon a klimatikus viszonyok Kr. e. 4000 és Kr. e. 2000 között lényegesen megjavultak, úgyhogy akkoriban az évi középhőmérséklet a mainál néhány fokkal magasabban állott. Ennek következtében a jégkorszak végén kialakult nagy mocsarak összébb húzódtak, az erdőségek megritkultak és a frissen sarjadt legelőkre gazdag vadállomány érkezett. Így nemcsak a kelet-európai nagy folyók - Dnyeper, Don, Volga - lapályai váltak alkalmassá állandó emberi tartózkodásra, hanem a feljebb eső Balti-tenger partvidéke is.

A Kelet-Európába érkezett első állandó lakosság földrajzi eredetére és

kilétére az embertan kutatói adtak legelőször helyesnek bizonyult választ. Térképre vetítették a régi korból eredő koponyák indexét és ezen a módon észrevették, hogy a Balti-tengertől a Kaukázus irányában haladva, az index folytonosan emelkedik 81 és 83-ról 87 fölé. Ebből azt következtették, hogy Kelet-Európa első népességének földrajzi kiindulópontja a Kaukázus vidéke lehetett, a kerek koponyájú népek őshazája és onnan a nagy folyók kalauzolása mellett jutottak el az északabbra fekvő tájakra. Becslésük szerint az északra vonulás, vagyis Kelet-Európa első benépesítése a Kr. e. III. évezredben kezdődött és a következő II. évezredben lényegében már befejeződött. A Dnyeper mentén vonultak azok, akik végállomása a Baltikum lett; a Volga mentén meg azok, akik leszármazói jelenleg a Káma és a felső Volga vidékén laknak, vagy még annál is feljebb, a Pecsora völgyében és a Jeges-tenger partvidékén.

Az embertan kutatói a kerek fejűek bevándorlásával hozzák kapcsolatba Kelet-Európa első magas kultúrájának kialakítását (152m 49). Az embertan eredményeit a régészeti kutatások megerősítették és részleteiben is kiegészítették. Kezdetben ugyan ők Kelet-Európa benépesítését és a kultúrába való bekapcsolását a nyelvészet. hatása alatt az Ural hegységen túl elterülő nagy tájból, Szibériából képzelték el. A tárgyi leletek időrendben való megjelenése azonban ennek az elképzelésnek ellent: mondott s így el kellett azt ejteni. Az első lakosságtól hátramaradt régészeti leletek ugyanis nem Kelet-Európa Szibéria felé eső oldalán bukkantak fel, hanem délen, a Régi Kelet közvetlen szomszédságában, ahogy a vonulást az embertan művelői is elképzelték. E déli terület nagyjából téglalap alakú, a 45. és 47. szélességi kör közé esik s nyugati részében a Dnyeper, keleti részében a Volga a legnagyobb folyó.

A Dnyeper völgyében, a folyó alsó szakaszán sok réz- és bronzkori temetőhelyet tártak fel, olyan mesterséges dombokat, amelyeket oroszul kurganynak, angolul barrownak neveznek. Az egyik ilyen temetőből, a dnyeperi Petrovszktól 18 kilométerre délre, Kr. e. III. évezredből eredő kétkerekű kocsi maradványai kerültek elő (139m 135). A kocsiról tudjuk, hogy régi-keleti szimbólum, a Napisten jelképe és sírban való elhelyezése azt a meggyőződést fejezi ki, hogy a halott felett az örök világosság fényeskedik, amint ezt az egyiptomi és mezopotámiai mitológia is hirdette. A Dnyeper-menti régészeti lelőhelyeken egyebütt is sok déli vonatkozású emléket találtak, pl.

olyan Vénusz-szobrocskákat, amelyek nagyon hasonlítanak Elám, Babilon és Egyiptom századokkal korábbi időből származó ugyanilyen típusú leleteihez (139m 121; 155m 85) . Az is fontos mozzanat, hogy az edényeken itt, Kelet-Európa déli övezetében tűnik fel először az úgynevezett fésűs bélyegzők lenyomata, amely később a Balti vidéken is megfigyelhető. Ugyancsak itt délen, a Kárpátok, Al-Duna, Fekete-tenger és a Dnyeper által körülhatárolt területen alakult ki Kr. e. 3000 táján az első kelet-európai földműves kultúra, az úgynevezett Tripolje-műveltség. Mint újabban kiderült, ez a műveltség telepeseivel együtt szintén a Régi Keletről származott, de nem a Kaukázus vidékéről, hanem Kisázsiából (139m 121) .

Kelet-Európa Volga által uralt alsó részében az első magas kultúra régészeti emlékei szintén a Kr. e. III. évezredben kezdenek sűrűsödni és babiloni és egyiptomi kultúrörökséget tükröznek. Itt is megtalálhatók a domb alakú temetők, melyek közül már ezernél többet ismernek (139m 135) és azokban is a napvallásra utaló szokásos emlékek szerepelnek. A leletek közt itt is megtalálták a mezopotámiai termékenységi istennő erősen nőies szobrait és a fésűs bélyegzők lenyomatát mutató edényeket. Van azonban itt a Volga alsó vidékén egy olyan mozzanat, ami hiányzik a Dnyeper mentén: az óriáskövekkel való építkezés és szobrászat. Ez is a Régi Keletre utal, melynek számos vidéke tele van tűzdelve hasonló szabadtéri emlékekkel. Az óriáskövekkel való építkezést Cyclops- falazásnak nevezik, ami alatt faragott kövek, szikla-lapok, mészhabarcs nélkül való összeillesztését értik. A hagyomány szerint e falakat "egyszemű óriások" építették, vagyis a Napot (egy szemű Óriást) tisztelő úri népek (árják). Az ő tiszteletével kapcsolatosak a merőlegesen felállított oszlopok, a ménhírek meg a dolmenek, itteni szóhasználattal úgynevezett Magasok. Újabban arra is rámutattak, hogy a kaukázusi fémipar, mely már a Kr.e, III. évezredben jelentős volt, döntően befolyásolta az egész kelet-európai technikai fejlődést a bronzkorban. (63)

Amíg tehát a magyar népek őshazájával szomszédos kelet- európai táj nyugati része korai mezőgazdasági kultúrájával tűnt ki, a keleti kőiparával és fémkultúrájával vezetett, de mind a két rész emlékei a Régi Kelet magas műveltségével függnek össze, onnan jött a tudás, a művészet, a hit s maga az emberanyag is, - nem pedig Szibériából.

Kelet-Európa benépesítése szempontjából fontos még az a felismerés, hogy e táj déli részében a Kr. e. III. évezredben tapasztalható jelenségek utóbb, a Kr. e. II. évezred folyamán már az északi Baltikumban is észlelhetők. Ez annak a jele, hogy a népesség a két nagy folyó, a Dnyeper és a Volga völgyében fokozatosan északra haladt s már akkor eljutott arra a végállomásra, ahol leszármazói jelenleg laknak. Mert hogy az utasok ősmagyarok voltak, akikből észtek, finnek és volgai rokonaink lettek, az bizonyos, ezek kerámiáját jellemzi a különleges fésűs díszítés és az ő személyazonosságuk felismeréséig nem volt más népmozgás e tájon (117m 156-158) (64)

Bármilyen nyelven írt újabb régészeti munkát veszünk kezünkbe, mindegyikben azt olvassuk, hogy Kelet-Európa északabbra eső tájai déli irányból kapták első népességüket, végeredményben tehát ugyanabból az embertartalékból, amelyből kapta Dél- és Nyugat-Európa is. Az újabb orosz kutatásokról készített egyik beszámolóban, ahol a finnugorok (magyar népek) délről való származásáról van szó, a szerző megjegyzi, hogy ezzel a megállapítással a konzervatív magyar nyelvészek tanítása nem egyezik (125m 30). Ezt mi jól tudjuk, de a jelen helyzetben állandóan hangsúlyoznunk kell. Tehát a modern régészetnek és embertannak köszönhetjük elsősorban, hogy Kelet-Európa benépesítéséről a tényeknek megfelelő elképzelésünk van. Más szóval, a mai irodalomból leszűrhető tanulság egyezik az új magyar őstörténeti elképzeléssel, amelyben azonban mi finnugorok helyett inkább magyar nyelvű népesség északra vonulásáról beszélünk, mert a kiindulóponton nem finnugorul, hanem magyarul írt emlékeket találtunk.

A név szerint ismert első kelet-európai gyarmatosok: a Cimmerek. A Kelet-Európában délről északra vonuló népeket a történettudomány módszereivel csak a Cimmeri néptől kezdve tudjuk nyomon követni. E nép zöme a Dontól nyugatra a Kárpátok hegyláncáig terjedő vidéken lakott. Telepeit magas földhányásokkal (sáncokkal) vette körül s országa tengelyében a Dnyeper vize folyt. Elszigetelt cimmeri csoportokról távolabb eső helyeken is tudunk, mint pl. a Krimi-félszigeten, a Kaukázus északi lejtőjén és a Volga alsó szakaszán. A Cimmerek, országuk nagy kiterjedéséről ítélve, jelentős létszámú nép lehettek s fénykoruk a Kr, e. 1300 és Kr. e. 750 közti időre esik. Önálló nemzeti létüknek a szkíták vetettek véget, akik elfoglalták országukat és a népet több részre szakítva elvándorlásra kényszerítették.

Többségük ekkor a Dnyeper kalauzolása mellett észak felé menekült és a Balti-tenger partján szerzett magának új hazát. Egy másik jelentős részük a szkíta támadás következtében nyugat felé vette útját, megkerülte a Fekete-tenger sarkát és annak déli oldalán talált új lakóhelyet a Halys folyó torkolatáig. Egy kisebb cimmeri néptöredék pedig, köztük a fejedelem törzse, a Kárpátok szorosain átkelve, leereszkedett a Duna-medencébe.

A cimmerek származási helyét a tudósok Mezopotámiában és Iránban látják, tehát a Régi Keleten, mert hátrahagyott tárgyi emlékeik ezzel a tájjal kapcsolódnak. Ugyanonnan eredtek szimbólumaik (bika, ökör, oroszlán, leopárd, madár), mértani jellegű díszítéseik és csőrös edényeik. Népnevüket a források Cimmeri, Kimeri, Cymri és hasonló változatokban közlik. Mindegyik írásmód a magyar nyelv -i képzőjével végződik, előtte Úr szavunk magas hanggal illeszkedő változata áll, a kezdő szóelem pedig minden támpont szerint a mi Szem szavunk. A név jelentése tehát Szem- Úr-i (nép), vagyis a Napisten hívei. E vallási vonatkozású név mellett földrajzi eredetű nevet is használtak megjelölésükre, amelyet a Biblia szótára Madai és Méda alakban közöl s magyar értelme Mat-i, azaz "Földi, Honfi". A cimmeri helynevek ilyenek: Cimmerikum a Krimi félszigeten, Szam-Ta- Rovo Georgiában, Szamas-Un (Szemes Han) a Fekete-tenger déli oldalán.

Mivel a Cimmerek vagy Szemúrak több mint félezer évig tartózkodtak Dnyeper-menti hazájukban, nekik kell tulajdonítanunk az ottani nagy folyók - Dnyeper, Don, Duna - és talán még a Fekete-tenger nevét is. A Dnyeper akkoriban DANA- BER néven volt ismert, melynek értelme a magyar hangtörténeti kulcs szerint a Tanya Bora vagyis az ország vize. Ugyane folyó neve később BOR-YST-HEN-ES alakban is szerepel, amelyben ismét a Bor-részleget találjuk kibővítve az "Est-Hon" kifejezéssel és a hátratett névelővel, úgyhogy értelme Az Est-Hon Bora. A két név etimológiája egymást támogatja, de belőle az is kiderül, hogy a kelet-európai Szemurak (Cimmerek) országát még Est-Honnak, népét pedig Est-Honi népnek is nevezték. Esthon és Szemhon egyébként azonos értelmű nevek, mert a lenyugvó (Esti) napot a magyar őshazában Szemnek is mondták (a felkelő Nap "Ra" volt). Szemúrország másik két nagy folyója, a Don és a Duna az ország határfolyói voltak. A Don akkoriban TANA-IS volt, szintén a Tana vize. A Duna DANU-BIS (Tanya vize) nevét csak későbbi korból ismerjük, de mivel annak képzési módja azonos a Dnyeperével (Danaber) és a

Donéval (Tanais), azt is cimmeri eredetűnek kell tekintenünk. A Duna másik ókori neve IST- ER, benne Est szavunkkal, Est úr (vize) értelemben.

A Fekete-tenger legrégebben ismert PONTI neve talán még a cimmereket megelőző időből ered, a Kaukázus alatt lakott régi magyar népektől, mert azok országából nézve esett ez a tenger észak felé, nekik volt az Fönti-tenger, régi hangszereléssel Ponti- tenger. A Fekete elnevezést azonban már cimmeri eredetűnek vehetjük, mert a Fek-út-i kifejezés a lenyugvó Nap irányába eső tengert jelenti. Ha ezek után jegyzékeljük azokat a jobbára egy tagú szavakat, amelyeket a cimmerekkel kapcsolatban állónak tudunk, vagy a valószínűség alapján nekik tulajdonítunk, elég világosan következtethetünk a szóbanforgó nép személyazonosságára. Az észlelt szavak ugyanis: Szem, Úr, Bor, Víz, Tanya, Hon, Út, Est, Fekszik) és a sűrűn szereplő -i képző mind a magyar nyelv legősibb szókincsébe tartoznak. Ha pedig így áll a dolog, akkor ezt a Cimmeri- Szemúri- Esthoni- Madai népet határozottan a magyar nyelvű népek családjába kell soroznunk, vagyis a Kelet- Európában észlelhető első népet magyar népnek kell minősítenünk. Ebből aztán sok minden következik.

A Balti-tenger partjára vándorolt Esthoni és Fenni népek és a Jeges-tenger vidékére került Permiek

1. A nyelvtudomány már régóta megállapította, hogy a Balti-tenger körül ősidők óta magyarral rokon népek élnek. A déli parton lakókat közös névvel EST- HON-I vagy röviden ESTI, AESTI népeknek mondták, ma: "észtek", amiből világos, hogy eredeti nevük magyar s annyit jelent mint Est Hani vagy Esti, azaz nyugatra eső országban lakók. Ugyanaz a név ez, mint ami a Dnyeper-menti Cimmeri ország neve is volt, így az elnevezés újabb bizonyíték arra, hogy Kelet-Európa népessége délről északra haladva népesítette be a tájat, magával víve megelőző lakóhelyének nevét. Ez az összefoglaló Esti és Esthoni név, mely régen a Balti-tenger déli oldalán lakók közös neve volt, ma már csak az észtek - másfél millió lélek - megjelölésére használatos. A többi esti törzs a vérségi elaprózódást követve külön politikai törzsneveit használja, legtöbbször honi, Lithuani, Livoni és Kuroni nevűek, illetve az Inkeri (Hungari) és Mazuri (Magyari) népek. E kis népek az erős germán és szláv keveredés miatt ma már csak távoli rokonai a

magyarnak és népnevük eredeti értelmét is elfeledték. Sajnos, a magyarországi finnugor szakértők elmulasztották, hogy rokonaink nemzeti nevének értelmét nekik megmagyarázzák. Ők ugyanis kritika nélkül elfogadták az indoeurópai tudósok könnyen adott véleményét, amely szerint az Est-Honi megjelölés nem a magyar, hanem valamilyen idegen nyelvből ered (188m 13).

A Baltikumba vándorolt és ott új hazát talált magyar származású népek a jelen időszámítás I. évezredében kerültek először teljes történeti megvilágításba, amikor nagyjából már mai helyeiken laktak, de lényegesen nagyobb területen. Övék volt a Visztula folyótól a Finn-öbölig terjedő egész partvidék és telepeik a folyók vonalán mélyen benyúltak a szárazföld belsejébe. Az egyes esti törzsek még mindig féltékenyen őrködtek politikai függetlenségükön és sok apró királyságot alkottak főkirály nélkül. Amikor A.D. 1000 táján az első idegen megfigyelők köztük jártak és utazásukról beszámolót készítettek, legtöbbször kidomborították a nép szervezetlenségét, azt hogy nincs közös államuk, se közös kormányuk. Az egyik utazó így szólt: "Esti ország nagy kiterjedésű ország, de sok az önkormányzattal bíró kerülete (civitas) és azok mindegyikében külön király székel" (159m 92). Egy másik utazó 1175-ben járt közöttük és ezt jegyezte fel: "Hozzáférhetetlen, vízzel borított tájakon laknak és nem tűrnek meg maguk felett semmiféle (fő)királyt" (159m 104).

Az idegen utazók azt is feljegyezték, hogy az est-országi népek szerfelett vallásosak és egész lényüket az istenség gondolata hatja át. Elképzelésük szerint az isten láthatatlan lény, de mégis mindennek ő az ura és tulajdonosa, a lakóhelyeknek és a lakosoknak egyaránt. Sokféle névvel nevezték, gyakran az Úr szóval is, használva annak illeszkedő alakjait. Ha például azt akarták mondani, hogy ő az ország (TA) ura (RA), akkor egyszerűen Tara névvel utaltak rá. Látható képét a Nap korongjában tisztelték, amit alakjáról Kereknek, világító tulajdonságáról Szemnek neveztek, akárcsak a régi-keleti hazában. Ezeket a szavakat is összekapcsolták az Úr szóval és így az istent Szemúr és Kerekúr néven emlegették. Az Isten különféle neveit beleszőtték helyneveikbe és így keletkeztek a Szem, Szoma, Szemi, Szemis, Szeom-El, Szem-Er, Szem-Ithen (Szem-Otthon), Szem-Lack (Szem-Lak), illetőleg Kerek, Kark, Kark-Ele, Kurke-Lauk, Kur-Vera nevek. Kereknek nevezték a Napisten tiszteletére fenntartott áldozati berkeiket is és azokat a Kerek név jelentésének megfelelően

bekerítették. (65)

Szent helyeiket ligetes fáiról LUKOSnak (Lugas) is mondták, ott mutatták be áldozataikat, melyek tárgya rendszerint ló volt. A feláldozott állat húsát rituális ünnep keretében elfogyasztották, lenyúzott bőrét pedig rőzsével kitömve, álló helyzetben a helyszínen hagyták. A ló bőrének rőzsével való kitömését úgy mondták: LUOT TEMERIT, Lovat tömörít.

Az esti népek istenét különféle tevékenységében nagy számú személyzet szolgálta ki: papok, jósok, varázslók, bosszúállók és a tüzes szertartások vezetői. Címük általában Pap volt: PAP, PAPI; aki vízzel (habbal] ügyködött, azt HABÚRnak, APÚnak nevezték; a Hold- Jós volt a HALDJAS, HALL-IAS; a Mágus a MÁGUS; a Hárpia szerepét ott is ÁRPIA ARBJA töltötte be; a Tüzesen végzett szertartások vezetője a TULISS0N volt; a szent berkek felügyelője pedig a Lugas- Hon embere: LIGÁS, HON-ES. A legrangosabb papok a Nap felkeltekor, vagyis reggel REGGÉL, RUGHEL (Ra keltekor) fejtették ki tevékenységüket s nevük a Kel(ni) igével kapcsolatos: KAALI, KAALU, KAALIMA. Ugyanez a Kel szó az esthoni helynevekben is gyakori: KALA-TA-HU annyi mint a Felkelő Napisten Hona; KALA-MAA és KALO-TA a Kelő Földje. Volt náluk KALAT-EN (Kelethon) és KEL-MÉN (Kelő Méne) helynév. A papokat a MUUG és MUGI (v.ö. magyar Muki) szóval csúfolták, ami szarvasmarhát jelent, bár ennek az állatnak közönséges neve MAAKARI volt (159m 141). A papok szimbólikus megjelölésére az esti népeknél is a veréb szolgált: VOROBEI, VARABOLA, akárcsak Egyiptomban mert a szó Ver-Eb elemei az összecsengés alapján a papot az isten (Úr, Ver) szolgájának (Eb) mondotta. Amit tehát az északra vándorolt esti magyar törzsek nevéről, társadalmáról és régi vallásáról tudunk, annak lényege tökéletesen azonos a régi- keleti őshaza szokásaival és ugyanazokkal a szavakkal jut kifejezésre.

Esthonban (Észtországban) volt, illetőleg ma is van egy egész sereg olyan helynév, amely azonos az európai Magyarország helyneveivel, amire hazai tudósaink eddig még nem mutattak rá. Ilyenek például Kalota, Lippa; Tápió, Nova, Linda (m. Lendva), Tarakani (m. Tárkény), Mahtra (m. Mátra), Honeda (m. Hunyad) és Ardel, Ardela, Ardale (m Erdély) nevek. Az egyezés az illető helyneveket mindkét helyen roppan régi nevekké lépteti elő, bennük az őshazából hozott nyelvi kincs tükröződik. Gyakoriak Esthonban a Magyar szóval képzett

helynevek mint a Mazúria ország név, a Mahar-Ana (Magyar Hona) tartomány név és a Matar-os községnév. Az estországi víznevekben megtaláljuk (Pis) szavunkat, pl. Vis-Tula, Wis-Ere, Wys-Ka; Ka-Pes, War-Pes és Bor szavunkat is a Bar-Ta, Piri-Ta folyó nevében. A balti népek nem feledték el vándorlásuk régi útját; sem, a Dnyeper mentén vezető utat, kereskedőik századok múltán is azon szállították legbecsesebb árucikküket, a borostyánkövet (ámbrát) a Régi Kelet nagy felvevő piacaira és helyette ugyanazon az úton hoztak onnan országukba értékes fűszereket. A borostyánkő ókori gyanta, amely idők folyamán megkeményedett és vöröses-sárga színben tündökölve az ékszerek kedvelt díszítő eleme lett. E féldrágakövet az estiek Gintarasnak nevezték, amelynek szótöve GINTI (159m 27). Ki ne ismerné fel ebben a régi grafikával írt szóban Gyanta szavunkat?

A bemutatott régészeti, mitológiai, nyelvészeti és történeti bizonyítékok azt a határozott benyomást keltik, hogy a Balti-tenger délkeleti partján hazát foglalt néprészek a Dnyeper-menti Esthoni népből eredtek és beérkezésük idején még magyar nyelven beszéltek.

63) A kaukázusi ipartelepek kelet-európai befolyásáról: The wealth of the Caucasus in natural ores is one of the Basic causes of creation here of a powerful centre influencing the development of the Bronze Age in the whole ot Eastern Europe . . . In Bronze Age of the USSR an outstanding part was played by the tribes and peoples of the Caucasus, 139m 128. Hasonlóan 82m 152.

64) A fésűs kerámiáról: "Lényeges ez számunkra, mert úgy látszik, hogy az északabbra fekvő erdős területek lakossága ezektől a déli steppeiektől tanulta meg az edénykészítés és díszítés mesterségét. A népesség a déli tájakról az ott fokozódó szárazság és hőség miatt vonult északra, hűvösebb és nedvesebb tájakra, 117m 120. - A folyók mentén való vonulást említi 139m 108. Originally these features (a földművelés és edénykészítés) penetrated here from the south; only later did metal working begin in the Kama and Ural areas, 139m 141. - A swidry műveltség is délről érkezett és kifejezetten az iráni és iraki - vagyis mezopotámiai - kultúrával függött össze, 117m 116 sk. - A Baltikumban Sarmat nevű helységben (Lettország) a Kr. e. II. évezredből eredő régiségek között oly emlékek is előbukkantak, amelyek a Régi Keleten szimbólikus jelentésben korábban központi szerepet játszottak: madarak, halak és csúszómászók, 139m 112 sk.

65) Amikor a germán törzsek megjelentek Kelet-Európa földjén, az esti népektől átvették a Napisten Ta-Ara nevét és abból alkották meg saját istenük Thor nevét. Már említettük, hogy a germán Kirche a magyar népek Kerek szavának átvétele, csakúgy mint "nyájas Holdanya" (milde Göttin Hulde) A germán mitológia számos eleme a finnugor népektől kölcsönzött kultúrkincs. Ezzel kapcsolatban Edgar V. Saks így szól: Thus, the theories, so widely popularized and so much liked by the indo-europeans themselves that the Finno-Ugrians borrowed most of their cult-terms from Indo-Europeans, are just so much wishful thinking and mere facile attempt to try to solve this probiem from the wrong end. 272m 216 sk.

Az esthoni népek felett, a Balti-tenger északi partján, a Finn-öböl, Botteni- öböl, a Fehér-tenger és a Jeges-tenger által körülhatárolt földön a Fenni nevű népek foglaltak maguknak hont, akik alatt ma elsősorban a finneket értjük, azután kiterjesztőleg a velük rokon lappokat és karélieket is. E népesség jelentős része a Balti-tenger délkeleti oldalán kialakult Esthonból származott, főleg annak Szemi nevű kerületéből, Mahur-Ana tartományából és a Pirita folyó völgyéből. Az átvándorlás idejét nem tudjuk, talán a Kr. e. II. és I. évezred fordulóján zajlott le, vagy ennél is később. A kronológiai bizonytalanság az esti és fenni népek őstörténetében is fennáll, amin egyelőre nem tudunk segíteni. A bevándorlók egyik első támaszpontja a délnyugati Turku volt, értelem szerint az esti népek istene (Ta-Úr) védelme alá helyezett erősség (Kő). A betelepített vidéket a lenyugvó Napisten Szem nevéről Szemu-Maa, Szome-Maa és Szuomen-Maa névre keresztelték "Napisten országa" értelemben. Falvaikat is gyakran a Szemisten védelme alá helyezték és ilyen neveket adtak nekik, mint pl. Szom-Er-Olla (Szemúr helye) és Szom-Er-Mieme (Szemúr Földe). Később az egész ország neve is SzomeMaa, Szuom-Mea és Szuom-En (Szemhon) néven lett ismertté és abból keletkezett a gyarmati nép saját maga használt összefoglaló új neve, a Szuomi (Szemi).

A nép másik neve, a Fenni, Phinni (m. finnek), de azt az országbeliek nem használják, csak az idegenek. Jelentése vitatott, egyesek szerint talán a legkorábbi finnországi településektől, a főniceiektől ered, akiket az egykorú források szintén Penig, Fenik néven emlegetnek és akik hajói részt vettek a balti ámbra forgalomba hozatalában. Bár e

feltevésnek nagy a. valószínűsége, mégsem zárható ki az a másik nézet. amely szerint a Fenni nevet az Esthonban maradt törzsek használták először a felettük kialakult gyarmat területneveként. A finnek mai létszáma több mint 4,000,000. (66)
A finnek felett tovább északra, óriási területen szétszórva, svéd, norvég illetőleg finn fennhatóság alatt Lapp törzsek élnek; összlétszám mindössze 32,000. Eredetileg ezek talán nem tartoztak a magyar népi családjába, helyneveiket és Lapp nevüket nem is lehet magyarul értelmezni, de Szame nevük utal az őket civilizáló nép kilétére.

Vallás: vonatkozó szavaiknak van is egy magyar értelmű csoportja, amely Napisten tiszteletére utal. Kőbálványaikat Aerro-Muornak nevezték, áldoztak a Napnak és a Holdnak, istenüket kőszobrai mellé állított fával jelképezték, amelyet karika formára nyírtak és tetejére is karikát tűztek (116m 115 sk). A Lappföld egy másik helyén ember nagyságú szobrot találtak. "Öt Úr" a régi-keleti felfogás szerint a Napisten Útúr és Utas nevét idézte az ötös (UTUS) sorszám nevével való összecseng alapján. Ezek a szobrok "mind sorban álltak s mindegyiknek a fején kalap volt" (116m 116). Talán ezek a kalapos szobrok (Kalap=Kőlap) fordított összetételben: Lap-Kő) az összecsengés alapján a Lappföld (Lapp-Kő) nevét mondják? A lappok kolostoraikat Ost-Ari (Est Úr helyeknek nevezték, bizonyára az azokban élő esthoni hittérítő megy papokra utalva. A lappokról az az összképünk, hogy két rétegű néptöredék, de benne csak a tanító elem lehetett magyar származású, azoktól kaphatták Szame nevüket, akik azonban tudásuk átadása után beolvadtak az őslakosságba.

3. Európa északi részén, az észteken és finneken kívül még néhány más szintén magyar származású apró nép is él, akiket összefoglalólag Permi néven neveznek. Ezek elemei: a tulajdonképpeni Permiek, a Szamojédek a Hantik (Ostiak) és a Mansik (Vogulok). A szűkebb értelemben vett permiek a Fehér-tenger partvidékén a Dvina torkolatáig laknak, Arkhangel és Magorszki városokig. Tőlük keletre, ugyancsak a tengerparti sávban, igen nagy területen a szamojédek helyezkednek el. Főfolyójuk Pecsora és övék a hosszan elnyúló Zemlja-sziget és a Yamala- félsziget. Az Ural-hegységen túl, már Szibéria földjén, az Ob folyó bal partja nem messze az Irtissel való egyesüléstől a Hantiakat találjuk (22,000 lélek); ugyane folyó jobb partján viszont a Mansikat (6,000 lélek). A permieket, hantikat, mansikat és a

szamojédek egy részét a balti Esthon gyarmatosainak tartják és onnan való eredetüket több mozzanattal valószínűsítik.

Ezek között szerepel a legmesszebb került töredék kettős neve: HANTI és OSTI, amely az eredeti Est- Honi szó összetevő elemei külön alkalmazva: Hanti-Honi, Osti-Esti. A Hanti szó jelentése az ő nyelvükben is Hon, Lakóhely. Esthonból származott a szamojédek északi csoportja is, tekintve hogy az ő beszédükben több a közös szó a finnek-észtek a nyelvével, mint a tőlük délre eső Volga-menti rokonokéval. A statisztika így alakul: közös szamojéd szó az észttel és finnel 233, a Volga-mentiekkel csak 161. Az arány a baltiakkal való szorosabb összetartozást jól érzékelteti. Betelepedésüket a Kr. e. 5. századra teszik, ami az általános történeti eseményekkel összhangban áll. A Permi név eredetileg területfogalom: Pere-Maa, ami észt-finn magyarázat szerint a Fehér-tenger partvidékét jelentette (159m 75), tehát az európai kontinens peremvidékét. Ebből a körülményből azt gondoljuk,
hogy a Permi névben az ősi magyar Perem szó szerepel. E nevet később a Pecsora vidékéig elnyúló területre is alkalmazták és így nevezték azokat a népeket is, amelyek ezen a területen éltek, avagy innen származtak el máshová, mint éppen a hanti és mansi részleg is. A szó ekként népi vonatkozásban mindazoknak a kisebb néptöredékeknek összefoglaló neve lett, amelyek a balti és volgai csoport között hídállásban helyezkednek el.

A permiek legfontosabb kereskedelmi cikke ősidőktől fogva az állati szőrmék kidolgozása és forgalomba hozása. Olyan keresett áru ez, mint az esthoniak fénylő gyantája, a borostyánkő. A Volgán szállították le délre, a Fekete-tenger környékére és ott bocsátották áruba. A szőrmét , földrajzi eredő helyéről "permi árunak" is nevezték és ebből a kifejezésből (és nem egy osztrák-bajor szóból) származott a szőrme rokonszava, a Prém.

Északi rokonaink a lakóhelyükre utaló Permi nevükön kívül használják összefoglaló névként az ő faji eredetükre utaló Úri, Árja nevet is, UHRI, UGRI, ARI, ARID alakban. Gyakori azonban e kifejezésnek az a formája is, amelyben a jelző a szokványos helyén, elől áll, vagyis amikor ár-ja helyett jó-urat mondunk: Ju-Har-i, Ju-Ra, J-Ur-Ka, Y-Ir-Ka, JoRa-En és Io-Ugria formában. Ezt az árja vagy jó úr megjelölést a magyar népek mindig használták faji hovatartozásuk jelzésére, bárhová sodródtak is

idők folyamán. Éppen ezért nagy tudatlanságra vall, ha az árja szót németből eredő kölcsönszónak mondják.

Abban összegezhetjük megállapításainkat, hogy a Balti-tenger vidékére települt népesség eredetileg magyar nyelvű népesség volt, az úri, azaz árja fajtából, amely többségében a Dnyeper alsó folyása mentén kialakult Esthonból eredt és délről északra tartó mozgással érte el végső lakóhelyeit. Új hazájába a Kr. e. 1I. és I. évezred széles határmezsgyéjén érkezett, ahol magát továbbra is régi nevén, Esti, Esthoni, illetőleg Szemi Szemhoni népnek nevezte, melynek mai formája Észt illetőleg Szuomi. Miután a Visztula és a Finn-öböl között elterülő balti partvidéket feltöltötte népességével, etnikai feleslegét áttolta az északra lévő ezer tó vidékére és kelet felé, a Dvina torkolatáig terjedő vidékre. Kisebb vállalkozó csoportok még annál is távolabb keletre vitték el az esti magyar kultúrát, és végállomásaikon létrehozták a permi, szamojéd, hanti és mansi nevű töredékeket. Ezek az északi sarkkör mentén és az Uralon túl, Szibériában élő rokonaink nem a kiindulóponton hátrahagyott magyarok, hanem egy hosszú vándorlás végállomásán megmaradt népforgácsok. Az esthoni népek - finnek, észtek, stb. - és permiek leszármazóinak együttes mai létszáma körülbelül hat és fél millió.

A Volga és Káma menti magyar néprészek

A Volga és a Káma vidéki magyar népesség tekintetében végzett vizsgálataink ugyanolyan eredményre vezettek, mint az esthoni népek esetében. Úgy találtuk, ők is délről érkeztek mai helyeikre, a nagy vízi utak kalauzolása mellett és leszármazóik az 1965-ös összeírás szerint meghaladják a 3,000,000-t. A mordvinok (más néven Ezrák) létszáma 1,500,000; a mériké (Cseremiszek) 500,000; az udmurtoké (Vótiak) 605,000; a kómi (Zürjén) népé 408,000. Lényeges megemlítendő mozzanat: e népek lakóhelye nem terjed át a Volga és Káma keleti oldalára, az Ural-hegység felé eső köves, mocsaras és dombos vidékre. Földrajzi elhelyezkedésük természetes következménye a Kaukázus környékéről történt kiindulásuknak, ami az akkori viszonyok közt a Volga nyugati oldalán való haladást szinte kényszerítő erővel írta elő. Ha ezek a népek Szibériából indultak volna ki és valahol az Ural hegység középső vidékén jutottak volna ki az erdőkből, amint a finnugor nyelvészek elképzelik, akkor mai elhelyezkedésük nyilván

ellenkező lenne: többségük a Volga keleti oldalán lakoznék, az Ural hegységre támaszkodó sávban. A volgaiak földrajzi elhelyezkedése ellentmond tehát a konzervatív magyar nyelvészek tanításának.

A mordvinok főleg a Volgába ömlő Súra folyó mentén laknak, az udmurtok viszont a Viatka és a Káma ölében. Nincs kizárva, hogy e népnevekben a "Maradvány" illetőleg az "Ottmaradt" értelem lappang, ami arra mutatna, hogy a nép többi része valamilyen ok miatt máshová költözött. A feljebb lakó kómi nép neve, a Chum, a nyelvészek szerint azonos a magyar "Hím" szóval (188m 20). A márik neve viszont a Maúri származéka.

A mordvin népet más néven Ezrának nevezik, ami a magyar népek szokásos faji megjelölése, a jelenleg árja alakban használt szó. Az udmurtokat is árjáknak mondják az összes környékbeli tatárok és oroszok és rájuk az Ar, Ari, Ar- Ja- Min neveket használják. Helyneveik is árja voltukat és napvallásukat tükrözik, mert ilyenek: Ar- Zamas (Úr Szeme Szemes Úr), Ur-Szum (Úr Szem, Szemúr), Ar-Szk (Úr Szék, Székúr, Szekér), Vor-Ona (Úr Hona), Szem- Úr, Ár- Thani, stb. A komi nép másik neve, a Zürjén, a régi forrásokban Z-YR-I-AN-I, annyi mint ". Az Ur Honi", vagyis szintén árja-honi. A márik mai Cseremisz neve a Fásokban S-C-RE-MÉN-ESC-ANA, eredetileg talán egy egész mondat, amelynek rovásbetűit írták át ábécére, hangzósítva tehát ez lenne: "Az Égúr-Mén Ösök Hona", akárcsak a név másik alakja, 'a Ri-Men-Isc-An-i. A permiek közé sorozott szamojédek más néven szintén árják, Ju-Ra-K, azaz "Jó Urak". Ők a legészakabbra lakó magyar eredetű nép s mint ilyen a Kelet-Európába érkezett legelső néphullám maradványa lehet, amelyet a következő néphullámok egyre északabbra szorítottak, ahol közéjük vegyült az estiek egy ága.

Nagy régiségük nemcsak földrajzi elhelyezkedésükből következik, hanem Szamo-ed nevükből is, amely eredeti magyar szórendben Ed-Szamo, vagyis az "Egy-szemű" óriás, a Napisten hívei. A Volga és Káma vidékén lakó magyar eredetű néprészek nevében eszerint olyan ősi magyar szavak szerepelnek, amelyek évezredekkel korábban a Régi Keleten voltak használatban. Ezek a szavak és nevek, mint valami nagyszerű szimfónia vezérmotívuma, váltig zengik fülünkbe, hogy viselőik fajilag árják, vallásilag az égi Isten hívei, nyelvileg magyarok, földrajzi eredetük szerint pedig a déli haza gyermekei.

Elolvastuk a kómik és márik népköltészetét és szokásait előadó kétnyelvű szakkiadványokat (12m és 68m) s ezekből megállapítottuk, hogy ők megmaradtak azon a nyelvfejlődési fokon, amikor őseink főleg csak rövid mondatokat szerkesztettek. Ez a körülmény is amellett szól, hogy a közös őshazából ők már korán, a Kr. e. III. évezred folyamán eltávozhattak. Szövegeikben ma is felismerünk több magyar szót, amelyek mind az ősi hangalakban szerepelnek. A kómi Pi a mai magyarban Fi; a kómi Pija Fia; az Aja szó Atya; Eti Egy; a Kuta Kutya; a Sur Sör; a Lakta nálunk Lakás; a Kutsar Kocsis; az Ebed puedi kifejezés nálunk így hangzik Ebédet főzés a Kitsike kole menni mondat pedig Kicsit kell menni. A mári nyelvben a magyar szavak ilyen alakban találhatók: Párák magyarul Farok; Pu-Fül; Olma bu,--Almafa; Suke- Sok; TaL Tél; Sera-Sör. A márik egyik közigazgatási kerületének Makar (Magyar) a neve, oroszosan Makarszki. A nyelvészek az udmurt, mordvin és különösen a móri nyelvben erős idegen hatást állapítottak meg, amit egy ó-török nép közéjük keveredésének tulajdonítanak. Ez alatt mi olyan törököket értünk, akik inkább szarmatának nevezendők, vagyis a Volga és Ural közti vidék lakóit.

Otthon élő finnugor nyelvészeink tanítása javarészben ellenkezik azzal amit mi a kelet-európai magyar népek eredő helyéről, vándorlásáról új hazáiról előadtunk. Ők a kelet-európai magyar származású népességet a szibériai "gyűjtőhelyről" történt szétvándorlással magyarázzák (már nem szibériai "őshazáról" beszélnek!). Elméletük bizonyítására felsorolják a magyar és magyarral rokon nyelvekben található közös, jó részben egy tagú szavakat. Egyik ilyen jegyzékükön (7m 19 sk) említik a 2, 5, 6, 7, 100 számjegyek nevét; a fej, szem, kéz, vár és lyuk szavainkat az atya, anya, lány, nő, fiú, fi nevét; az ég, tó, hab, ár, út, sötét kifejezést; továbbá a hal, kígyó, hangya, egér, méh, eb és szú szavainkat; fa, hagyma, kő, arany, ezüst; a ház, lak, hajó, .kés; valamint a fazék kenyér szavainkat. Az igék közül ezeket: él, hal, hál, áll, mond, hall, lát, ró, főz, eszik, iszik, tud, fog, hág, túr, nyom. A jelzők közül ezek más, sok, fekete, jó. Nagyon igaz, hogy ezek mind ősi magyar szavak, de azokat az elméleten kívül semmi más nem köti az ural- szibériai gyűjtőhelyhez. Ott azokat még senki sem találta meg leírva a Kr. e. évezredekben. Ellenben megtaláltuk mi is kivétel nélkül valamennyit a Régi Keleten a Kr. e. IV., III. és II. évezredből eredő okmányokban.

E szavak tehát a mi megítélésünk szerint jóval többet bizonyítanak, mint egy ural- szibériai elosztó helyet. E szavak azt bizonyítják, hogy

Kelet-Európa magyar népei is a Régi Keletről származnak, főleg a mezopotámiai, kaukázusi és kisázsiai embertartalékból és vallási és kulturális tekintetben valamennyien egyívásúak.

A jelen munka szempontjából nem látszik szükségesnek, hogy az előadott mértéken túl kiterjeszkedjünk Kelet-Európa néprajzi viszonyaira. Arra például, hogy megvizsgáljuk a Herodotos által feljegyzett neveket, részletezzük a turániak (szkíták, hunok) népi adalékát és magyarázzuk a germánok és szlávok ránk nézve nagyon hátrányos szereplését. Elég a kelet- európai magyar származású népek beillesztése az általános keretbe és annak hangsúlyozása, hogy a germánok és szlávok sokkal fiatalabb népek, mint a finnugorok, mert ők csak akkor léptek az európaiak sorába, amikor emezek első hullámai már rég feltárták a kontinens e részét is, kitaposták a főútvonalakat, nevet adtak a folyóknak és hegyeknek, kijelölték a jövendő nagyvárosok helyét és felépítették az első magas kultúrát, mint tették Európa déli és nyugati részeiben. A magyar népek Kelet Európában bírt ókori hatalmi állásának bukását mégis meg kell magyaráznunk és evégből néhány oldalt szentelünk a titokzatos szarmatáknak.

Az első nem magyar nép Kelet-Európában: a Szarmaták
Időszámításunk előtt az 5. században vagyunk, amikor az első híreket halljuk arról, hogy a Don folyó keleti partjaihoz egy olyan nagyobb néptöredék érkezett, amely nem tartozik sem az árja, sem a turáni emberfajtához. "Ha átmegyünk a Tanaison (Don folyón), - mondja Herodotos - többé már nem a szkíták földjén járunk. Itt az első sávban Sauromati (Szarmata) nevűek laknak, akik a Meótisi-tó felső végétől észak felé tizenöt napnyi járóföldet bírnak. Lakóterületük egy pusztaság, amelyen nincs semmiféle fa, legyen az gyümölcsfa avagy vadon növő fa. (94m I 295) Ezek a szarmaták pusztai nép voltak, mondja tovább Herodotos, asszonyaik férfi módra öltözködtek és ők is részt vettek a harcokban. Nyelvük különbözött a szkíták (magyar) nyelvétől s amikor azt eltanulták akkor is mindig hibásan beszélték. A szkíták szomszédságába déli irányból érkeztek, mert megelőzőleg a Fekete-tenger délkeleti alsó szegélyén tanyáztak, a Ther- Mod- On (Szar- Mát- Hon) nevű folyó környékén, ahonnan a görögök űzték el őket. A szkíták közelségéből azonban hamarosan elvándoroltak és a Don és a Volga könyökénél állapodtak meg szintén fátlan pusztaságon.

A Sa-Ur-Mat-i nevet mi már a megelőző korból ismerjük, összetevő elemeinek értelme: Homoki (Só) fejedelem (Úr) földje (Mat), illetőleg -i végződéssel: a homokföldi fejedelem alattvalója. Arra is emlékezünk, hogy a név akkoriban a szemita népek ama csoportjára vonatkozott, amely a Kr. e. II. évezred közepe táján Asszíriát vette birtokba és hogy, Asszíriát a turáni népek szövetsége, a szkíták, médák és babiloniak buktatták meg Kr. e. 612-ben, amikor Asszíria szemita népessége a szélrózsa minden irányába szétszóródott. Az Asszíriából menekülő ilyen szemita csoportok egyike lehetett a Donnál röviddel a mondott esemény után felbukkanó Saurmati részleg, amely nemcsak régi népnevét, hanem pusztai életformáját is megőrizte. Neve, életformája és története szerint tehát e Kelet-Európában megjelenő új néptöredékben szemita jellegű embercsoportot kell látnunk. A szemita történészek nyomozása ezt a következtetést megerősíti, mert Kelet-Európa déli részeiben, a Kr. e. első félezer évben ők is jelentős izraelita, zsidó és asszír népességről tudnak. (67)

A Herodotos- féle szarmaták a szkíták szomszédságából nemcsak a velük kapcsolatos rossz emlékeik miatt igyekeztek eltávolodni, hanem hogy csatlakozzanak saját fajtájuk egy másik tömegéhez, azokhoz a szarmatákhoz, akik egy más - eddig még ki nem derített - útvonalon a Kaspi- tó felett lévő füves pusztaságokra menekültek, a Volga és az Ural folyók közére. A két szarmati ág ezen a területen egybefonódott, fokozatosan kitöltötte az Ural- hegységig és a Káma torkolatáig terjedő tájat, amelyen aztán tartósan berendezkedett. Ottani életük bizonyítékaként a régészek százszámra tárják fel az ő temetkezési helyeiket, amelyek a Kr. e. 5. századtól körülbelül az A.D. 4. századig terjedő időt ölelik fel. A leggazdagabb és legterjedelmesebb szarmata lelőhelyek a Volga menti Szaratov és az Ural menti Orenburg vidékén vannak (80m 39, 47). (68)

A szarmatákkal kapcsolatban is csak törzsekről beszélhetünk, mert ők sem alkottak nemzetet, közös nagy államot. Tömegüket a hátuk mögött szervezkedő dinamikus Turki népek fokozatosan nyugati irányba szorították, ők viszont a szkítákat tolták maguk előtt, E nyugatra sodródás folyamán a szarmaták első ékei Kr. e. 388-ban átlépték a Dont, majd Kr. e. 300-ban a Dnyepert, ahonnan a szkíták elvonultak és súlypontjukat áthelyezték a Duna-medencébe. Azok a szarmata ékek viszont, amelyek. északnyugati irányban haladtak, a

Volga mentében letelepedett magyar népeket szorították feljebb mai helyeikre, miközben különösen a márikkal keveredtek nagyobb mértékben. Mire a szarmaták megérkeztek s Balti-tenger partján lakó esti magyar népek szomszédságába, már ők voltak a Visztulától a Donig, a Baltikumtól a Volgáig terjedő óriási síkság főnépe. Nyugat felé özönlésükben azonban nem volt megállás: nekiütköztek a Római Birodalom védőgátjainak, azokon is átkeltek, de akkorig már számtalan kis csoportra porlódtak szét. Kelet-Európa területén hátramaradt részeik népi személyazonossága a hun időkben tűnt el.

A szarmaták nyugatra özönlésük során sok úri (árja) törzset vontak be kereteikbe és a turáni szkítákból is jelentős részeket, kapcsoltak magukhoz. Ennek következtében a Szarmata-név Kr. e. 200-tól kezdve fajilag már erősen kevert népességre vonatkozott. A felhígulás következtében az összefoglaló Szarmata elnevezés fokozatosan háttérbe szorult és helyette a való helyzetét jobban fedő nevek kerültek forgalomba. A legelterjedtebb új népnév a meglehetősen nagy területre vonatkozó Alán lett, amely az árják vezető szerepét juttatta kifejezésre: Aláni- Eráni- Iráni, továbbá a Yazig és a Roxolani, mely utóbbi két csoportban viszont a pásztorkodó, szkíta fajta elem vezetett. A yazigok végállomása a Duna-Tisza közének déli része lett, ahova a jelen időszámítás 20. esztendejében érkeztek meg. Követte őket röviddel utóbb a roxoláni törzsek egy része is. Ezek a Magyarországon megállapodott "szkíta-szarmaták" száz kilométernél is hosszabb sáncokkal vették körül szálláshelyeiket ezekben a nagy udvarhelyekben főleg állattenyésztéssel foglalkoztak. Nevükben, a Yazig szóban bizonyára foglalkozásuk tükröződik, mert legtöbben Jószág-őrök voltak, azaz 'Ju(h)ászok'. Népi külön valóságukat mintegy négyszáz évig tudták fenntartani, azután a beérkezett hun rokonok között elvegyültek, de emléküket máig őrzi a Jász-név, mely sok helységnevünkben fennmaradt.

A "jószágőrök" kezdetben a rómaiakkal szövetségben álltak, segítették őket Dácia meghódításában (A.D. 85/88, 101), de azután ellenségessé vált viszonyuk. A rómaiak hosszasan háborúskodtak velük, 290 és 313 között nyolc hadjáratot vezettek ellenük. E háborúkban az amúgyis kis létszámú nép sok vérveszteséget szenvedett Marcus Aurelius római császárnak emberadóval is szolgáltak, egy ízben például 6,000 lovas katonát kellett kiállítaniuk, amelyből 5,500-at azonnal elvittek a britanniai harcterekre, ahonnan sohasem jöttek vissza. Meglepő, hogy

Marcus Aurelius a hatalmas Római Birodalom császára, mennyire büszke volt a Duna-Tisza közti juhászokon aratott győzelmére, akik nevét uralkodói címei közé is felvette, magát Sarmaticusnak nevezve.

A Kelet-Európában szétáradt különféle szarmati (puszta földi) törzsek és az őslakó úri és turáni földműves törzsek keveredéséből az A.D. 5-10. század folyamán szláv népek és szláv nyelvek keletkeztek. Ezért a mai tudomány a szarmatákban szívesen lát szláv ősöket s őket - a végpontról visszanézve - "ó-szlávoknak" vagy "ős-szlávoknak" nevezi. Helyes szóhasználattal a szarmatákat mindig szarmatáknak kell neveznünk és bennük a születendő szlávoknak csak egyik népi összetevőjét kell látnunk, mert nem szabad megfeledkeznünk másik összetevőjükről, az úri és turáni emberfajtáról. A szlávok etnogenetikai formulája hasonlít a görögségéhez, mindkettőben az eddig figyelmen kívül hagyott őslakos magyarság volt az, amelyhez erjesztő kovászként egy szemita jellegű népesség keveredett.

Az első "szláv" nyelvek éppen azokon a tájakon alakultak ki, - a felső Volga és a Pripet mocsaraiban - ahol a keveredés a legbensőségesebb lehetett. A szlávok születését jól érzékelteti az orosz nép kialakulása. Amikor ezt a népet először észlelik, az öt körülvevő húsz nagyobb törzs közül tizennégy még finnugor (azaz magyar) volt, amint ezt Nesztor krónikájából a nevek alapján megállapították. Az oroszok Rusi neve nem is szláv eredetű, hanem a szokásos magyar elnevezés azok, akik egy Úr-Ős (fejedelem) alattvalói. A ma szlávnak mondott Szerb, Horvát, Lengyel és Ukrán nép felépítése is hasonló: ezek is a magyar nyelvű őslakosság és a szarmaták keveredéséből álltak elő, emiatt van nyelvükben olyan sok magyarból eredő szó. Az újabb kutatók hangsúlyozzák is, hogy az említett népek egyikének neve sem szláv eredetű, de azt még nem tudják, hogy nevüket a magyar népektől kapták. (69)

A szerbeket még a középkorban is egy UROS azaz Úrős nevű dinasztia kormányozta. Helytálló tehát az a vélemény, amely szerint: "A szarmatáknak talán az a legnagyobb történeti művük, hogy részt vettek a különféle szláv népek kialakításában, "- egyúttal természetesen a kelet-európai magyar népek népi személyazonosságának elpusztításában. (70)

Kőből készült, átfúrt korongok gyakran találhatók a szarmata sírokban.

Ezek a szimbólumok az ő népiségük ismertető jelei

A szarmaták másik nagy történelmi teljesítménye a germán és angolszász világ kialakításában játszott szerepük. A germánok Gothi (Gót) nevű ága, mint ismeretes, a szarmaták finnugorokkal való keveredéséből állt elő s szerepük 200-tól 350-ig tartott." Talán maga a Germán-név a szarmaták Sarmeni nevéből ered, az S-hang G-vé lágyulása folyt; A szarmata néphullám az angolszász és frank területen is végighaladt. az A.D. I. évezred első felében. Ezen a területen az Aláni ág mellett, úgy látszik, izraeliek és zsidók nagyobb tömegű jelenlétével is számolnunk kell, mint ezt a megelőzőkben már említettük. Ezt az etnogenezist ismerve érthető, hogy a szláv, germán és angolszász népek ingadoznak, vajon fajilag árják-e vagy sem. Igen is, nem is; igen, amennyiben népükben az őslakos úr népek véradalékát hangsúlyozzák, mint tették a századfordulón; nem, ha a szarmata (szemita) hozadékot tartják fontosabbnak. Valójában azonban már sem ide, sem oda nem tartoznak, mert a keveredés lejátszódásával új faji képletre és új népi személyiségre tett szert.

Az angolszász, germán és szláv népek keletkezése a történettudomány agyonbonyolított kérdése és korántsem tartozik a véglegesen tisztázott dolgok közé. Az érdekeltek, különösen az angolok és a németek akik sokáig árja tisztaságukat hirdették, nem szívesen látják az újabb kutatások eredményét, bár indoeurópai mítoszuk már szétfoszlott.

A szarmaták szereplése a kelet-európai magyar népek szempontjából igen nagy veszteséggel zárult, mert a Visztula, Dnyeper, Don és Volga mentét egykor kitöltő ősnépet valósággal leradírozta a térképről s helyükbe szláv népeket varázsolt. E veszteség következtében a külön valóságuk tudatát még megőrzött magyar származású népek - baltiak, volgaiak, kaukázusiak és turániak - egymástól elszigetelődtek. A szláv népek kialakulása a magyar nyelvű népek második európai tragédiája, mert megsemmisítette azok kialakulóban lévő kelet-európai birodalmát és arra kényszerítette déli csoportjukat, a kaukázusi és turáni elemet, hogy a turkok szorongatásai elől nyugat felé testvéreikhez menet, fegyverrel nyissanak maguknak utat.

Mindezek előadásával a történeti igazságot kívántuk szolgálni, hogy belőle elsősorban saját magunk okuljunk, de egyúttal azok is; akik a mi

fajtánk örökségébe léptek és másképpen szeretik látni a valóságot, a magyaroknak tartozó háláról és tiszteletről pedig legszívesebben megfeledkeznek.

66) Már a finnek sem emlékeznek népneveik (Szuomi, Fenni) eredeti jelentésére s azt a tudósok sem tudták egyértelműen megállapítani. Egyesek szerint a Szuomi és Szuomen mocsaras vidéken lakó embert jelentene mások szerint tavak közt lakókat. A Fenni névről meg azt hiszik, talán germán eredetű s a "menni, haladni, ösvény" szóból jönne. A szóban forgó nevek a történeti kontextus alapján a magyar nyelvből jobban levezethetők.

67) Az asszírok által elhurcolt tíz izraeli törzs egy nagyobb csoportja - írja Esdras, az Apocrypha szerzője - a Kaspi- tó alatt kijelölt kényszerlakhelyéről felkerekedett és a Kaukázuson átkelve, a Dunába ömlő Szeret folyó mellé költözött (215m 99) . A Kaukázus fölé került szemiták utóbb a kazárok fennhatósága alá jutottak, akik fajilag turáni nép voltak, azaz kus és árja keverék, s a Kaspi-tó északnyugati oldalán alkottak nagy országot az A.D. 7. századtól kezdve. 720 vagy 730-ban a kazárok előkelői felvették a zsidó vallást, példájukat az uralkodó is követte és a köznépet is áttérítették. Ebből belháború keletkezett melynek során az árja öntudatú réteg kivált a Kazár Birodalomból. Kazária így lett Kelet-Európában zsidó országgá. Államukat az oroszok semmisítették meg a 13. században, de a zsidó lakosság továbbra is helyben maradt (olv. 203m).

68) A forgalomban lévő kézikönyvek e szarmaták eredetét. vándorlását és népi kilétét feltűnő röviden és felületesen adják elő. Ennek oka nemcsak az adatok fogyatékossága, hanem az adatok értelmezésének nehézsége is. Történetük egyik legújabb összefoglalását gazdag illusztráló anyag, kíséretében "The forgotten Sarmatians c. alatt olvashatjuk (226m 279-296: Ugyanott megtaláljuk kronológiai táblájukat, vezető törzseik és területeik említésével. A vonatkozó orosz kutatásokat összegezi 139m 163 sk.

69) The name 'Serb', for instance, is non Slavonic. It occurs in Ptolemy in the third century A.D. as the name of an East- Alan people dwelling on the steppes of the lower Volga. A 'Horvát' név (Chroates) sem szláv származású, 226m 298. Ami pedig a lengyeleket és az ukránokat illeti, azok is két elem keveréke . . . to such an extent that some of their

historians today erroneously deem these nations to be of Slavonic origin, 204m 510-512. - A szlávok úgy félremagyarázzák történetüket, hogy el sem tudják képzelni, miszerint kettős köldökzsinórjuk van és azok egyike magyar anyához köti őket. Padányi Viktor a lángoló lelkű kiváló magyar történész (Ausztrália) a szlávokkal kapcsolatban jó megérzéssel így szólt. Ha valamiképpen ki lehetne mutatni, hogy azoknak a népeknek, amelyeket ma ukránnak, kozáknak, orosznak, lengyelnek, románnak, bulgárnak, szerbnek, horvátnak, osztráknak, morvának, szlováknak. bajornak neveznek, mekkora százaléka hun, avar, kun, besenyő, szabir, onogur - nagyon meglepődnék a világ" (149m 281).

E magyar és szarmata keverékből származó népek összefoglaló közös "szláv" neve nem történetileg használt név, hanem csak a 19. században jött használatba, ugyanolyan téves elképzelés nyomán, mint a Szemita', 'Finnugor' és az 'indoeurópai' elnevezés, amelyek annyi galibát okoztak és okoznak ma is a történet-, nyelv- és néptudományban.

70) Perhaps the most important achievement of the Sarmatians was their part in the formation of the various Slavonic nations, 226m 298.

71. A gótok . . . were the descendants of the Finno-Ugrians, obviously in his (Procopius') time. mixed with ur-German tribes and this may explain why the Gothic and several Finno-Ugric languages have a great many similar words. Hence, the Finno-Ugrians did not necessarily borrow these from the Goths, reverse was true, 212m 63 jzt.

A BALKÁN- FÉLSZIGETEN ÁT ÉRKEZŐ ÚR TÖRZSEK

A bejövő népességre vonatkozó eddigi ismereteink
Amint megelőző fejezeteinkben előadtuk, a Kr. e. évezredekben a magyar népek nagy csoportokban hagyták el keleti hazájukat és költöztek át Európa déli, nyugati és keleti tájaiba. Ebből az Európa felé tartó népvándorlásból egy nagyobb ág a Balkán-félsziget északra vezető völgyein keresztül a Duna-medencébe irányult, a történelmi Magyarország területére, és ott folytatta életét. Az ide való bevándorlás igen korán elkezdődött, talán egész Európában a

legkorábban, a Kr. e. IV. és III. évezred fordulóján. Ezt az időt megelőzőleg a Duna-medencének nem volt állandó jellegű lakossága, sőt gyűjtögető életmódot folytató nomád népessége sem, mert a fennálló klimatikus viszonyok erre - úgy látszik - nem nyújtottak lehetőséget. Így a csiszolt kőkorban érkező lakosság tekintendő a Duna-medence s általában a kontinentális Európa legelső lakosságának. (1)

A Duna-medencébe érkezett csiszolt kőkori lakosság földrajzi eredetét a régészek pontosan meg tudták állapítani, mert ez a lakosság olyan emlékeket hagyott hátra, amelyek szakasztott másai a Régi Keleten korábban forgalomban volt tárgyaknak. Ilyenek az anyaistent ábrázoló mezítelen szobrocskák, az úgynevezett Vénuszok, meg azok az égetett agyagedények, amelyeken vonalas díszítés és állatábrázolás szerepel, legtöbbször szarvas vagy valamilyen madár képe. Ugyanezeket a motívumokat megtalálták a Régi Keletről a Duna-medencébe vezető balkáni útvonal mentében is. Egyes szerbiai emlékeken például a Nílus völgyében használt ruhadarabok ábrázolását is megfigyelték. A régészek eredményét megerősítették az embertan kutatói, akik szerint a csiszolt kőkorban jelent meg Magyarország területén a kerek koponyájú emberfajta, amelynek tömeges előfordulási helye és kiindulópontja a Régi Kelet volt. Így a-Duna- medencebeli csiszolt kőkori népesség és kultúra földrajzi eredete tekintetében a vélemények egyezők (33m; 152m; 168m; 170m; 172m; 198m; 242m).

A magyarországi csiszolt kőkori telepek kezdetét általában K.r. e.. 3300 tájára helyezik, bár egyes tudósok bizonyos helytálló meggondolások alapján öt-hatszáz évvel korábbi időt javasolnak. E kultúra virágzását Kr. e. kb. 2500-ig számítják. Kétségtelen és nem vitatott tény, hogy Kr. e. 3000 táján a Duna- medencében már igen bőséges földműves lakosság él, mely a Régi Keletről érkezett és három összefüggő nagyobb települési tömböt alkot. A legnagyobb tömb az ország nyugati felében helyezkedett el: Dunántúl egész területén, a Dráva-Száva közti Szerémségben, valamint a Pozsony-Budapest vonal felett elterülő vidéken, a nagy hegyek lábáig. A nagyságra második földműves csoport az ország keleti részében az Erdélyi-medencét és a Maros alsó völgyét töltötte ki, hozzászámítva a vele szervesen össze nem függő Olt völgyét.

A Duna-medence harmadik csiszolt kőkori települése a Tisza folyó

Maros feletti szakaszán, a folyó két partján alakult ki, körülbelül a mai Csapig, amint ezt az elhelyezkedést Waterbolk idevágó térképein láthatjuk (242m).
A Duna-medence csiszolt kőkori kultúrájának részletesebb vizsgálatakor kiderült, hogy a telepek feltűnő egyöntetűséget mutatnak: az emberek mindenütt kenyérmagvakat termeltek, háziállatokat tartottak (főleg marhát, birkát, sertést és szárnyasokat), házat építettek, edényeket gyártottak, apró falvakba tömörültek és fejlett vallási életet éltek. Az összes hasonló életformájú és Európába áttelepült keleti népesség közül ez a Duna-medencebeli szántó-vető népesség volt az egyedüli, amely a Régi Kelet anyagi és szellemi magas kultúráját a legnagyobb mértékben meg tudta őrizni új hazájában. A dunai földműves kultúra másik sajátossága az, hogy minden hasonlósága ellenére sem volt az őshazai forma egyszerű átültetése, hanem annak tovább fejlesztett, magasabb rend formája, amennyiben már alkalmazkodott a mérsékelt égöv éghajlat viszonyaihoz és kialakította az öntözés nélküli termelést (dry farming) szemben a csatornázást igénylő egyiptomi és mezopotámiai öntözéses földműveléssel.

Ez az új gazdálkodási forma a falvakba tömörülést serkentette, az emberi munkaerő nagyobb mértékű igénybevételét kívánta meg, valamint a művelés alá vett földek időnkénti pihentetését. Nagy jelentőségű felfedezés volt, hiszen általa vált lehetővé, hogy a folyóktól távolabb eső helyeken is megvalósítsák a rendszeres élelmiszer-termelés és így a lakosság nagyobb területen terjedhetett szét. E találmány következtében a Duna-medence lakossága jelentékenyen felszaporodott és ez a terület lett az európai modern földművelés központjává. Érthető, ha ezt a kontinentális viszonyokhoz igazított földművelési módot a gazdaságtörténészek hangsúlyozzák és önálló Duna-vidéki földműves kultúráról szólnak, amely befolyása alatt tartotta egész Közép-Európa gazdasági életét (2)

A Duna-medence régészeti történetében a csiszolt kőkor után következő korszakot, a Kr. e. 2500-tól 1900-ig terjedő időt rézkornak nevezik és csak az azután következő kort (Kr. e. kb. 1900-tól 700-ig, esetleg 500-ig) mondják bronzkornak. Ezt a megkülönböztetést másutt Európában nem alkalmazzák, hanem a csiszolt kőkor után jövő hosszabb időszakot egészében bronzkornak nevezik. Ebben a korban a mezőgazdálkodás és edénykészítés mellé egy új foglalkozási ág

csatlakozott, a tágabb értelemben vett ipar, amely magában foglalta a fémeket tartalmazó ércek kibányászását, magas hőfokon való kiolvasztását és a nyert fémek használati eszközökké való feldolgozását. A fémiparban dolgozó lakosság nem szorította ki a földműveseket régi lakóhelyeikről, mert olyan tájakon szállt meg legszívesebben, amelyeket a földművesek általában elkerültek: hegy- és dombvidéken, ahol ércek a föld felszínén vagy közel a felszínhez nagyobb mennyiségben fordultak elő.

A fémipar kialakulása tehát gyakran az addig lakatlan hegy- és dombvidékre való bevonulással, vagyis a benépesített területek kibővítésével járt együtt. Bronzkori telepek nyíltak Erdélyben, a Mátra és Bükk-hegységben, a Felvidéken és Dunántúl több pontján, amelyek árucikkeiket mezőgazdasági termékekért elcserélték és így szoros kapcsolat alakult ki a kétféle életformájú lakosság között. A mezőgazdasági tevékenységben foglalkozó társadalom számára az új munkaeszközök előnyt jelentettek, mert segítségükkel a porhanyós lösz talajon kívül használatba vehették az eddig elkerülni kényszerült kötött, de jobban termő zsíros talajokat is. A lakosság a bronzkor végére már jelentékenyen szétterült a Duna-medencében és a sűrű erdők, magas hegyek, veszedelmes árterek és terjedelmes mocsarak kivételével az egész országot birtokba vette: lezajlott az első honfoglalás.

Azok a tudósok, akik a Duna-vidék ipari életformájának eredetét keresik, megvizsgálták a helybeli gyártmányok típusait és a gyártmányokon szereplő motívumokat. E vizsgálat során észrevették, hogy a Maros-vidéki leletek nagyon gyakran hetita motívumokat ismételnek (33m 239 sk, 293), az előállított kulacsok azonosak a Kappadóciában és Trójában talált típusokkal (122m, 8, 55, 57, 83; 198m 316), hogy az erdélyi tőr szakasztott mása a palesztinai tőrnek (33m 389 sk), a sarlók mezopotámiai és kaukázusi mintára készültek (33m 390) s a budakalászi vörösre festett miniatűr kocsi (170m 79) ugyanolyan, mint a mezopotámiai kultikus szekerek. A kettős bárdok (fokosok) feltűnően hasonlítanak a trójai, kaukázusi, mezopotámiai típusokhoz, a spirális minták viszont Kréta művészetét ismétlik (198m 326) és így tovább. E tárgyi bizonyítékok alapján kiderült, hogy az a bevándorlás, amely a kőkortól kezdve a Régi Keletről a Balkán-félszigeten keresztül a Duna-medencébe irányult, folytatódott a réz- és bronzkorban, vagyis hogy a magyarországi réz- és bronzkor a

csiszolt kőkor törés nélküli folytatása, ugyanazzal az emberanyaggal.

A keleti eredetű fémipar a Duna-medencében (vagyis a történelmi Magyarország területén) gyorsan és feltűnő eredetiséggel gyökeresedett meg. Ennek kézenfekvő a magyarázata, hiszen itt több tájon - Erdélyben, Felvidéken és Dunántúl - oly hatalmas érclelőhelyek voltak, aminők sehol másutt az akkor ismert világon. A legtöbb helyen külfejtéssel lehetett az ércekhez hozzáférni, amelyek egyúttal rendszerint igen magas fémtartalmúak voltak. A talált arany, réz, ón és más érceket helyileg olvasztották ki és helybeli műhelyek dolgozták fel árucikkekké. (3)
E kedvező adottságok nyomán: "Magyarországon ragyogó fémkultúra keletkezett, amely művészi szempontból minden hasonlót felülmúlt egész Közép-Európában. A magyarországi remek kardok és kettős bárdok, a rajtuk gyakran látható bonyolult spirális művészi díszítéssel az európai bronzmunkáknak talán legszebb példányai és mintául szolgáltak a hasonló típusú északi bronzoknak," - írja az egyik nem-magyar szakember. (4)

A magyarországi bronzművesek azonban nemcsak azzal emelték Európa fémkultúráját, hogy teljes egészében átültették ide a Régi Kelet ipari tudósát, hanem hogy azt saját találmányaikkal is gazdagították, olyan praktikus árucikkeket készítvén, amelyek akkoriban messze földön - 500: km körzetben - ismert és keresett gyártmányok voltak. Magyarország leghíresebb bronzkori készítménye egy nyéllel ellátott T-alakú kéziszerszám volt, amelynek fémből készült felső része az egyik végén kalapszerűen domborodott ki. Ez a kalapos eszköz máig használatos és jelenlegi neve: kalapács. Egykorú típusait az Okmánytár 16/17 sz. alatt látjuk (170m 103, 109 és 33m 271 no. 148).5 Híresek voltak a magyarországi': kardok, fokosok, sarlók, szigonyok és tőrök is, továbbá a magyar ékszerek: a bűvös tárgyak (amulettek) és karkötők. Mindez élénken bizonyítja, hogy az akkori Magyarországon jelentős önálló fémipari műhelyek dolgoztak.

A Duna-medence összeköttetése a Régi Kelet nagy kultúrközpontjaival a Kr. e. 12. századtól kezdve fokozatosan nehezebbé vált és 750 táján egészen megszakadt. Az érintkezést előbb a trójai háború és az asszír hódítások korlátozták, aztán a Balkán-félsziget politikai helyzetének gyökeres megváltozása. Ez események után a Duna-medence további új bevándorlókat nem dél felől kapott,

hanem keleti határain keresztül. De ezek az újabb néphullámok is a magyar népek nagy őshazájából indultak ki, csakhogy annak India és Belső-Ázsia felé eső határvidékeiről s bennük a turániak voltak többségben, főleg szkíták és hunok.

Mindaz, amit a Duna-medence első magas kultúrájáról és népességéről eddig előadtunk megtalálható a nem-magyar szerzők kézikönyveiben, színes, világos és határozott körvonalú előadás keretében. Ezek a munkák hangsúlyozzák a Duna útvonalának fontos szerepét Európa ókori történetében, mert akkoriban ez volt a legközvetlenebb és legforgalmasabb útvonal, amely összeköttetést létesített a magas kultúra keleti nagy központjaival.

Eredményeik a következő pontokban összegezhető: Magyarországon a csiszolt kőkort közvetlenül megelőző időkben nem éltek emberek; akik oda a csiszolt kőkorban és a bronzkorban bevándoroltak, valamennyien a Régi Keletről, főleg annak nyugati feléből származtak és a Balkán félszigeten át, déli irányból léptek be az ország területére. Ez a délről jövő népesség a bronzkor végére jelentékenyen felszaporodott, az ország minden lakható részét birtokba vette s mintaszerű mezőgazdálkodást és önálló fémipart alakított ki. A nem-magyar szerzők munkáiban csak egy kérdésre nem találunk választ, arra, hogy mi volt a Duna-medencébe betelepült csiszolt kőkori és bronzkori lakosság népi személyazonossága: nyelve és nemzetisége. Erre a meg nem válaszolt, de főbenjáró kérdésre az alábbiakban magunk próbálunk feleletet adni, egyrészt a helynevek vizsgálata alapján, másrészt a lakosság által hátrahagyott írásbeli emlékek megszólaltatásával.

A helynevek felhasználása Magyarország ókori történetének nyomozásában

Helynevek alatt azokat az elnevezéseket értjük, amelyekkel az emberek az országukban lévő hegyeket, vizeket és emberi lakótelepeket valamint azok részeit illetik. Ilyenek a hegységek, hegyek csúcsok, hágók, völgyek, szorosok, sziklahasadékok nevei; források, patakok, folyók, tavak, mocsarak nevei; tanyák, falvak, városok, várak, erődítmények sáncok, megyék, tartományok, nagyobb országrészek és egész királyságok nevei. Mindezek nyelvészeti elemzésével, időrendbe sorolásával, területi csoportosításával, típusok

szerinti osztályozásával s a történettudomány szempontjából való értékesítésével egy külön tudomány, a helynévkutatás (toponymia) foglalkozik. Bonyolult módszerű tudomány ez, amelyben fődolog a helynevek eredeti értelmének megállapítása. Abból ugyanis következtetni lehet a nevet adó lakosság nyelvére, földrajzi eredő helyére, betelepülési idejére, területi elhelyezkedésére, a beérkezők műveltségére és sok más történeti mozzanatra. A helynévkutatás ma a történettudomány egyik legfontosabb segédtudománya; használata az ókori történet kutatásában nélkülözhetetlen.

A szakemberek megfigyelték azt a törvényszerű jelenséget, hogy amint egy-egy tájra lakosság érkezik és ott megtelepszik, névvel ruházza fel környezete földrajzi adottságait, egyebek között tájékozódásának megkönnyítése céljából. Az elkeresztelés munkáját a beérkező első lakosság végzi el s az általa adott neveket az utódok egymásnak nemzedékről-nemzedékre továbbadják. A nevek mindaddig használatban maradnak, amíg ugyanazon a helyen a népesség nagyobb megszakítás nélkül, folyamatosan tartózkodik, ameddig tehát van, aki a nevet az utódokra átörökítse. Ha tehát a történetíró egy ma is meglévő, Kr. e. időből származó régi helynév jelentését meg tudja érteni, mondjuk például magyarul, abból kiderül, hogy azon a helyen magyar nyelven beszélő emberek voltak az első telepesek és köztük és a jelenlegi lakosság között folytonosság, vérbeli kapcsolat áll fenn. A név hangtani alakjából, a névben tükröződő szókincsből (pl. régi istennevekből) az első település, a "honfoglalás" idejére is következtetést tehetünk. Ha sok ilyen helynevet találunk és azokat térképre vetítjük, ki tudjuk jelölni azt a területet, amelyet a vizsgálat tárgyát képező nép eredetileg elfoglalt. Ahol az ilyen nevek sűrűsödnek, ott nyilván az eredeti lakosság nagyobb létszámban szállt meg.

A helynevekből az első lakosság személyazonosságán és lakóterületén kívül megállapítható az a megelőző lakóhely vagy ország is, ahonnan a nép az új tájra érkezett. A bevándorlók ugyanis az elkeresztelés munkájában ugyanazt a szókincset használják új helyükön is, mint megelőző hazájukban és gyakran felújítják a származási helyükön használt megszokott elnevezéseket. Az ősi hon helyneveinek felújítása az új helyen annyira általános és a korábbi emlékekhez való ragaszkodás annyira emberi vonás, hogy új települést létrehozó nép gyakran ma is így jár el. Amikor például az első franciák és angolok

megérkeztek Amerikába, az általuk alapított városokat Orleansnak, Párizsnak és Londonnak nevezték el, akárcsak a Kanadába bevándorolt magyarok, akik az ott alapított településeiknek Kaposvár és Esterházy nevet adtak. Az ilyenfajta helynevek, amelyek a korábbi haza neveit ismétlik, megannyi biztos útmutatás a vándorlás kiindulópontjára, az óhazára.

Bár a helynevek valóságos történeti okmányok, azok megfejtése és történeti szempontból való értékesítése mégis a nehezebb tudományos feladatok közé tartozik. Sok tárgyi tudás, körültekintés és főleg óvatosság szükséges ahhoz, hogy belőlük helytálló következtetést tudjunk levonni Ezért amikor a helynevek eredeti értelmét keressük, a név legrégibb írásbeli alakjait kell különös figyelembe részesítenünk, mert azok közelítik meg a legjobban az eredeti értelmet, nem pedig a használatban megkopott, újabb helyesírásunk által elváltoztatott mai névalak. A magyarázathoz latba kell vetnünk hangtörténeti ismereteinket, helytörténeti, földrajzi, néprajzi, régészeti és mitológiai tudásunkat is. De egyetlen név, egymagában, bármennyire helytálló megfejtése, még semmit sem dönt el; csak akkor állíthatunk valamit nagyobb biztonsággal, ha ugyanazt a névképzési módot és szókincset sokszor megtaláljuk valamely összefüggő nagyobb területen, például egy-egy vármegye területén a bronzkori isten nevét mondjuk ötven esetben.

A magyar helynévkutatóknak már régen feltűnt, hogy krónikáinkban főleg Anonymus és Kézai krónikájában - milyen sok magyarul hangzó, magyar értelmű és máig használatos név szerepel, amelyek már Árpád vezér és harcosai beérkezése előtt forgalomban voltak. Árpád előreküldött felderítői például visszatérve a vezérhez, aki még Ungvár környékén tartózkodik, magyar értelmű helyneveket jelentenek. Amikor pedig a Felső-Tisza vidékéről fokozatosan terjeszkednek az ország belseje felé, a legtöbb helyen már szintén ott találják a magyar helyneveket, melyek egyik-másikát a korábbi időkből való görög és római források is említik. Ebből az a benyomás nyerhető, hogy a Duna-medence egyes magyar értelmű neveinek eredete visszanyúlik a Kr. e. időkbe. Régibb tudósaink közül Vámbéry már határozottan felismerte e kronológiai probléma lényegét és állította, hogy ha a szóbanforgó Árpád-előtti helynevek valóban magyar származásúak, az csak úgy lehetséges, ha magyarul beszélő tekintélyes néprészek már Árpád bejövetele előtt is itt éltek a Duna-medencében. Sok más figyelmes

olvasó és tudós azt is észrevette, hogy Magyarországon számos olyan régi helynév van, amelynek pontos mása megtalálható az ókori Föníciában, Szíriában, Kánaánban, Egyiptomban, sőt még Indiában is, ahol azok a Kr. e. II. és III. évezredben vagy még annál is régibb időben voltak forgalomban. Az ilyen ősrégi keleti neveket ismétlő magyar helynevek a Duna-medencében különösen két tájon fordulnak elő nagyobb számban: Dunántúl és az Erdélyi-medencében.

Annak ellenére, hogy a régi írók (Herodotos), középkori történetírók (Anonymus, Kézai), modern tudósaink (Vámbéry, Heveny, Bobula Ida, Telekiné Kovács Zsuzsanna és mások) az időszámítás előtti évekbe utalják a magyarországi helynevek egy bizonyos részét és rámutatnak a magyarság korai betelepülésére, hazai egyetemeink és tudományos intézeteink a helynevek csodálatos gazdag anyagából eddig édeskevés keleti vonatkozású dolgot tudtak kielemezni. A magyar helynévkutatás eredményeinek első módszeres összefoglalásában (Kálmán Béla, A nevek világa, Bp. 1967) csupán a szlavofil nyelvészeti irány eredményei szerepelnek; a szerző meg se említi a külföldi magyar tudósok immár teljes emberöltő óta folyó munkásságát. E meglepő hiányosság magyarázata a hazai nyelvészek túlságosan merev álláspontjában rejlik, akik az ország helyneveinek vizsgálatában egészen a legutóbbi időkig abból a tévedésből indultak ki, hogy magyarul beszélő néprészek a Kárpát-medencébe csak Árpád vezérrel telepedtek be, a jelen időszámítás 9. századának végén, következőleg - szerintük - Magyarországon A.D. 9. század vége előtt magyar szókincsből nem keletkezhetett helynév. Hiába hangzik a név magyarul, hiába van világosan magyar értelme; szerintük a név nem lehet magyar: csak látszatra az, csak véletlen egyezéssel állunk szemben, egyszerű összecsengéssel, vagy éppen a krónikás tévedett, aki saját kora neveit vetítette vissza a múltba, szóval mindenféle kibeszélést előhoznak.

Ezenfelül nyelvészeink azt hitték, szintén tévesen, hogy a Kárpát-medencében Árpádék bejövetele előtt csak szlávok és turkok laktak, s emiatt minden A.D. 896 előtti magyar földrajzi neve szlávból meg törökből akartak levezetni. De mivel a mai ismert szláv és török nyelvekből a levezetés legtöbbször nem sikerül, megalkották a ó-szláv és ó-török fiktív szókincset, amivel aztán az magyarázható ki régi magyar helynevekből, amire éppen szükség van. Ha pedig még így sem megy a megfejtés, a helynevet ismeretlen nyelvből eredő névnek

jelentik ki, amit azonban "a szlávok közvetítésével vettünk át" Nyelvészeink valóságos tojástáncot járnak, hogy elméletüket igazolják mindenkivel szemben, aki kételkedni mer fejtegetéseikben szokatlan éles nyelvet használnak. Ma már világos, hogy az ilyen irányban tevékenykedő szakembereink tudománytalanok és kárt okoznak a ma nemzet érdekeinek.

A magyar helynevek szlávból és törökből (turkból) való magyarázatának valóságos leltárát találjuk meg a középkori magyar krónikák szövegét tartalmazó Szentpétery- féle kiadványban (167m), ahol a lábjegyzetekben a nemrég elhúnyt Pais Dezső összefoglalja Melich János, Knizsa István és más hasonló ívású szlavofil nyelvészek vonatkozó eredményeit, saját kutatásaival kiegészítve. Az ott található fejtegetések helytelen voltára bemutatunk egy-két példát. Az első Tihany nevének értelmezése, e Balatonba benyúló félszigeten épült városka neve, ahol 1055- ben I. Endre királyunk bencés apátságot alapított. E névről Pais D így szól: "E hely elnevezése a TICHON személynévből ered, amit a nyugati szlávok szoktak használni; a név a ticho szó családjába tartozik és jelentése 'nyugodt, csendes'." Ha egyes szláv szótárokban létezik
is ez a Ticho szó és személynévként is alkalmazták, ebből a körülményből még nem következik, hogy Tihany a Ticho szláv névből ered. ugyanez a név megvan a dánoknál is (híres csillagászuk volt Brahe), tehát ezzel a logikával akár a dánokat is megtehetnők névadójának. Az ilyen magyarázat nem vehető komolyan.

Tihany neve Anonymusnál TYHON és TIHON alakban szerepel. Ebben az összetett szóban a második elemet (Hon) azonnal felismerjük, így a szó felbontása: Ty-Hon, Ti-Hon. Ismerve nyelvünkben a magánhangzók
gyakori cserélődését, sejthetjük hogy az ingadozó első szótag Tó vagyis Tihany eredeti értelme annyi volna mint "Tó-Hon". Van-e a nyelvészeti megoldásra más támpont? Igen, mindenek előtt a városka földrajzi fekvése, mert Tihany, valóban vízi lakóhely: egy tóban épült hon. Ma ugyan egy keskeny, részben emberi munkával készített földnyelv köti a parthoz és félsziget, de a római korban még sziget volt, vár állt rajta és így a telep a szó szoros értelmében tóba épített hon,Tó-Hon volt. Egyébként a félsziget belsejében is van egy tó, amelynek tükre a Balaton szintjénél valamivel magasabb. Az első telepesek e belső tó partján építették fel hajlékaikat, úgyhogy

lakóhelyük belülről nézve Tó-Hon volt. E gyönyörű fekvésű hely múltját legendák teszik romantikussá. Azt mesélik róla, régen ott egy csodálatos visszhang létezett, amely tizenegy mások szerint tizennégy szótagot mondott vissza. Ezt a valóban rendkívüli. jelenséget azonban eddig még senki sem tapasztalta és tudományos feljegyzésekben sem olvasható. Bizonyára nem is volt ilyen csodálatos visszhang, hanem annak meséje a Tó-Hon rokonkifejezéséből, a "Víz- Honból" keletkezett a Visszhanggal való összecsengés alapján.

Azt is mesélik, hogy a tihanyi Tóhon vagy Vízhon hajdan egy tündér birodalma volt, Hableányé (Hab a víz régi magyar neve) és az ő arany kecskéit, egész gazdagságát az életmódján megbotránkozó tó haragjában elnyelte. A Hableány átkaként azonban a tó mind a mai napig partra hányja az elnyelt kecskék körmeit, amint ott az apró kagylóhéjakat nevezik. Az a mese, hogy a "Tó hány", megint nem más mint a Tó-Hon név körül csoportosuló népi elképzelés egy újabb változata, ami az összecsengés alapján született meg, az összecsengés lévén a régi magyar gondolkodás (és írás) egyik alapvető formája. A gondolkodás ilyen irányban való elindításánál valószínűleg volt azonban egy történeti mag: a kereszténység felvétele előtt Tihany szigetén a termékenységi kultusz papnői (hableányok, azaz papnők) élhettek,, más Vénusz paptársnőikkel együtt, ami nagyon beleillhetett a Balaton körüli Bál- tanyákba. E pogány "szent asszonyok" viselkedését a keresztény korban már botrányosnak találták és működésüknek az új vallás hívei erős kézzel véget vetettek valamennyiüket beleszórták a Balatonba s Tihanyban az új Isten tiszteletére építettek hajlékot. A felsorolt adatok Tihany nevét nyelvészeti, földrajzi, mitológiai és történeti oldalról világítják meg és sokszorosan igazolják, hogy a név eredeti értelme Tó-Hon, tehát magyar értelmű helynév és semmi köze sincs az ötletszerűen előhozott Ticho szláv személynévhez.

1) A nem-magyar szakmunkák hangsúlyozzák, hogy a csiszolt kőkori telepesek beérkezése előtt eltelt kétezer évben a Duna medencének és általában Közép-Európának nem volt lakossága, kivéve a Júra és az Alpok között elterülő keskeny sávot: Elsewhere in Central Europe there is no proof of human habitation between 5500 and 2500 B.C. Large parts of Continental Europe appear to have been uninhabited at the time immediately preceding the migration of farmers 242m. - In large parts of the Hungarian plain, Bulgaria and Rumania, which were

inhabited by the Starcevo Körös farmers, evidence of the presence of such tood-collecting communities is lacking, 242m.

2) It is certainly in the Danubian region that we find the most complete and typical exampe of any early peasant culture. 198m 53.- Kr.e. 3000 táján the Hungarian plain was a dominant center which had incorparated all the major achlevements of the nuclear area in the Near-East and which had added to these an adaptation to the European deciduous forest, 242m.

4) It is clear that during this period Hungary was the centre of a brilliant development of culture which, from the artisic point of view, surpassed anything that existed elsewhere in Central Europe. The splendid Hungarian swords and axes often ornamented with elaborate spiral
decoration, are perhaps the finest specimens of European bronze work, and supplied the models for the similar types of the Nordic Bronze Age, 198m 326.

5) Childe professzor ismerte fel, hogy legfontosabb magyarországi kiviteli árucikk a kalapács volt s munkájában ennek sok formáját mutatja be. Nyelvészeink a kalapács szót, mint a legtöbb cs-hanggal végződő szavunkat, szláv nyelvből származtatják. A helyzet alighanem itt is fordított: a Klopec lehet a magyar Kalapos származéka.

6) Pais Dezső szavai: Appeilatio loci e nomine Tichon, hominibus a Slavis occidentalibus imposito, deriivatur, quod ad familiam vocabuli ticho 'quietus' attinet, 167m l 98.

Hazai nyelvészeink Pest nevét a szláv "kályhából, téglaégető kemencéből" eredeztetik Szerintük Veszprémnek is valami ős-szláv lakosai adhatta máig viselt nevét. Piszke, Pöstyén, Piski és sok más Pis-elemet tartalmazó helynevünk szintén "csakis szláv eredetű" lehet, aminthogy Baranya nevében is "vocabulum Slavicum" rejlik, az erődöt jelentő Brna Szláv eredetű lenne Orsova, Zemplén és Munkács neve és természetese a Balatoné is, mely utóbbi a mocsár jelentésű Blato leszármazója volna Ugyane tudósok szerint a Margit-sziget régi Nyulak neve német eredet volna, mert németül Haseninselnek nevezték és így tovább. Azokat helyneveket, amelyeket az ó-szláv segítségül hívásával sem tudtak megmagyarázni, személynevekből

próbálják eredeztetni, különösen az első várispánok neveiből, ahol aztán nincs szükség az értelem további kutatására. E szerint az ispán-elmélet szerint keletkezett volna Pozsony Sopron, Kolozsvár és Baranya neve. Ezekre az adott magyarázatokra nem óhajtunk oly részletesen kitérni, mint Tihany nevére, de mégsem hagyhatjuk megjegyzés nélkül már ebben a bevezető előadásban sem hiszen mindegyiknek kézenfekvő magyar az etimológiája. Figyeljük meg e városok földrajzi fekvését, mert legtöbbször abban rejlik a magyarázat kulcsa. .

Veszprém (Beszprém, Bezpriem) a Balaton vízénél peremszerűen ki emelkedő platón áll s ez a helyzet jut kifejezésre nevében, amelynek eredeti értelme Bíz-Perem, majd Víz-Perem lehetett. Azt is tudjuk, hol Víz szavunk régen nemcsak B hanggal kezdődött (Biz), hanem még gyakrabban P-vet (Pis), továbbá hogy egyik legrégibb magyar helynév képzőnk a 'talaj, lakóhely' jelentésű TA szócska. Ezt szem előtt tartva nem szükséges Pest nevének magyarázata végett szláv kályhákat és tégla, égetőket képzelnünk a Duna partjára, hiszen Pest eredeti neve említett két szócska, a Pis és Ta elemekből jól megérthető, egyszerűen Víz (melletti) Város. Pest valóban az és legrégibb kerületét mind a mai napig régi nevén Vízi- Városnak nevezik, a Pest rokonkifejezésével. Hasonlóképpen Víz (Pis) melletti területet (Kő) jelent Piski neve, szóval abban is vocabudum Hungaricum rejlik. Pozsony nevét még a múlt században is Poson alakban írták s annak két összetevő eleme: Pis-Hon világosan mondja, hogy ez a város is víz mellett épült s magyar elnevezés nagyon régi időből, még a csendes H idejéből ered.

A Baranya név elő a Dráva-Duna szögletében épült várat jelentette, később a megyét Anonymusnál szereplő régi alakja Borona, ami 'Bor Hona' s utal az akkori árvizes területre, akárcsak a Vág mellett álló másik Borona. Nem lehet Boronát (Baranyát) sem a szláv Brnaból eredeztetni, amikor Székelyföldön a víz ma is 'bor' és egyebütt is temérdek az e szóval alkotott helynevünk, mindig vízzel kapcsolatban, például Borszék, Borsava, Talabor, - akárcsak a Régi Keleten, a Kr. e. évezredekben. Miért lenne Orsova idegen eredetű helynév, ahol Árpád jövetele előtt egy fejedelem székelt, amikor ebben a névben is régi magyar szavak tükröződnek egyrészt az Úr, másrészt a Szava (Szó), s azonosnak látszik a kisázsiai Arzawa királyi székhellyel, ahol szintén egy fejedelem (Úr) szava hangzott. Munkács neve is magyar

eredetű, hiszen Munkás szavunkat a Kr. e. III. évezredben olvassuk és a helyet Anonymus is Munkásnak írja. Miért ne lehetne a Balaton etimológiája magyar, amikor Magyarországba annyi "Bál" és "Mén" isten hitén élő ember érkezett a Régi Keletről, hogy azok lakóhelye, a sok "Bál- Otthon" valósággal " ölelte a Balaton tavát.

Végül miért kell Nyulak-szigetét olvasnunk és hozzáfűznünk egy egész nyúlparadicsomot és a Haseninsel-elméletet, amikor ott nem nyulak laktak, hanem nők, később is apácák, akárcsak Tihanyban, és a sziget régies írású NU-LUK nevét helyesen 'Nő-Laknak' kell olvasnunk, aminthogy az Arad-megyei ASSUN-LUKA nevet is Asszonylakának ejtjük ki (84m 172).
Az előadott példákból látható, hogy a magyarországi helynevek kutatása terén komoly bajok vannak és a jelenleg divatos magyarázatok többsége nem helytálló, a rájuk felépített következtetés téves, amely szerint országunkban Árpádék beérkezése előtt egy széles szláv etnikai alapréteg lett volna s arra árpád népe rátelepedett. Régészeink és embertani kutatóink kezdik már észrevenni a nyelvészek eltévelyedését és egymás után állapítják meg a korábban szlávnak hitt temetőkről, hogy valójában nagy magyar temetők.

Dehát józan ésszel hogy is képzelhető el, hogy csak éppen a Duna középső medencéjében, Magyarországon hiányoznék a bronzkori magyar népi alapréteg, amikor ez az alapréteg egész Európában mindenütt máshol megfigyelhető: az Égei szigetvilágon, a Balkán-félszigeten, Itáliában, Franciaország területén, a Brit-szigeteken, Kelet-Európa déli részeiben és a Baltikumban is, hogy csupán azokat a területeket nevezzük meg, amelyeket a megelőzőkben tettünk. Helynévkutatásunknak sürgősen szakítania kell a szláv és türk irányzattal és vissza kell térnie az annyira kigúnyolt múlt századi nyelvészek útvonalára, akik a Régi Kelettel való ősi kapcsolatainkat hangoztatták.

Baráth Tibor: A magyar népek őstörténete 7. rész

A Duna-medence népessége a bronzkor végén

Néhány évvel halála előtt Kniezsa István azt mondotta nyelvész kollégáinak, itt volna már az ideje, hogy az ország - a történelmi Magyarország - helyneveit rendszeres vizsgálat tárgyává tegyük és ne csak egy-két nevet ragadjunk ki a sok ezer közül. De ő sem tudta megmondani hol kellene elkezdeni ezt a fontos munkát, mert nyelvész létére is azt hitte, hogy a helynevek többsége nem bír értelemmel. Szerintünk a munkát azzal lehetne kezdeni, hogy saját helyneveinket összehasonlítsuk a Régi Kelet helynévanyagával és jegyzékeljük a két helyen előforduló azon helyneveket. Ez már rádöbbentene bennünket a nagy történeti összefüggésekre, a Duna-medence népességének földrajzi eredetére. Egy következő lépésben megvizsgálhatnánk a helyneveinkben megőrzött keleti istenneveket, ami újabb nagy meglepetéssel szolgálna. Végül harmadszor helyneveinket a bennük szereplő szavak és képzők szerint kellene csoportosítanunk és eredményeinket össze kellene hasonlítani Európa más tájainak régi helyneveivel. Meglepődnénk, milyen sok magyar értelmű helynév van szerte egész Európában! Az alábbiakban próbáljunk e három irányú kutatásra ízelítőt adni.

Mindenki tudja, hiszen ókori történetünk iránt érdeklődő műkedvelőink régóta hangoztatják, hogy a magyarországi helynevek közül sok teljesen azonos a Régi Kelet helyneveivel. Minél jobban elmélyedünk a keleti történelemben, annál jobban látjuk ezt a f eltűnő mozzanatot. ókori Egyiptomban például gyakoriak voltak a Mén szóval (Mén, A-Mén, Ménes) képzett helynevek, az országegyesítő első király majd isten neve nyomán. Ilyen nevet viselt a fővárossá lett Memphis, amelynek eredeti nem-görög alakja Menu-Fru volt, azaz Mén fáraó városa.

Magyarországon is ismerünk Mén-összetételű helyneveket, aminők Ménfő és Mán és létezett itt az Árpád- féle honegyesítés idejében egy Mén- Marót nevű fejedelem is. Egyiptom 'Égi-Ta' nevének Magyarországon az Ágota- név felelnek meg, pl. Sár- Szent- Ágota, Kun- Ágota, meg a Sopron-meg Egyed, mely utóbbi helyen egyébként egy híres, egyiptomi jelenetet ábrázoló vázát is találtak, Egyiptomi

királyi cím volt az akkor Patornak írt 'Bátor' és Magyarországon is több Bátor-ral összetett helynevet ismerünk és volt Báthory fejedelmünk is. A Színai-félsziget déli része a Bakon (Bak Hona) Ménes király óta. szerves része volt Egyiptom Ugyanez a név megvan nálunk is, Dunántúl, Bakony változatban.

Jól egyiptomi határvidék volt északon a Zala vagy Szala, hasonló nevű várral, s ennek magyarországi megfelelője a Zala-megye, melynek formája szintén Szala. Az első egyiptomi királyok Tata és papa érdekes módon ismétlődik a dunántúli Tata és Pápa helynevünkben a Ramása név Egyiptomban, de nekünk is van Ramocsa (Ramása) helynevünk. Az egyiptomi Est- An- Úr (Est-Hon-Ura) királycímet Magyarországon öt királyunk viselte, akik eredeti Están Úr nevéből utóbb "István" lett. Ahol a magyar királyok székeltek, azt a várost sem ok nélkül nevezték el Est- Er- Gomnak (Est Úr Honának).

Egyiptomi neveket duplikáló helyneveink mellett tucat számra vannak olyanok is, amelyek Kis-Ázsia, Szíria, Kánaán, Hétország, Fönícia és Palesztína területére utalnak, általában tehát a Földközi-tenger keleti partjára. Ezekben a keleti országokban állt egy Arad, egy Haláp (ma: Aleppo), Barát (ma: Beirut) és egy Árpád (ma: Erfát) nevű város, továbbá egy Bükk-völgy és egy Kishont nevű folyó. Mindezek a nevek s régi-keleti formájukban megtalálhatók Magyarországon, ahol szintén van Arad, nem is egy hanem két Haláp, több Barát összetételű név és van Bükk-hegységünk és Kishont megyénk, nem is beszélve a történetünkben központi szerepet játszó vezérünk Árpád nevéről. Megtaláljuk Magyarországon a Trója-helyneveket is, a Régi Kelet híres Trója városának duplikálóit, Turja, Türje, Torja alakban. (8)

Sok településünk ismétli Fönícia helyneveit, melynek lakosait az egykorú szövegek Panig, Panik alakban emlegetik, ami talán a Főnök vagy Fenni eredeti formára vezethető vissza. Magyarországon ezt a nevet ismétlik Pinka, Pankota, Pankasz, Pancsova, valamint a Pannon (Pan- Hon) amely utóbbi Dunántúl ország neve lett a római uralom idején. A Pan név Bán alakját nagyobb területek, főnökségek jelzésére szoktuk alkalmazni, különösen a Szék (Ság, Ség) helynévképző kíséretében, Pl. Ozorai Bánság, Sói Bánság, Macsói Bánság, Szerémség. A Régi Keletről itt helynevek sorában szerepelnek a Hét szóval összetett nevek, amilyen a dunántúli Hetés vidéke és a Hét, Hete, Hetés, Hetény községnevek ilyenek a kisázsiai Hétország (Héti Ta)

nevét folytatják. Ugyanilyen keleti Pilis-Ta (Palesztina) nevét Magyarországon folytató sok Pilis: Pilis-vármegye, Pilis-hegység, valamint a Pilis szóval összetett több helynevünk. Egy kitűnő hazai magánkutatónk, Németh Péter (Budapest) felfedezte a magyarországi Pilis-Ta területét a Duna nagy kanyarjában ahol sáncokkal körülvett, épületromokkal telehintett régi uralmi központot talált. (9)

A régi-keleti Pilista országot öt vezérből álló kormányzótanács vezette és ezt a tanácsot Szerén- nek (SEREN) nevezték, amelyet aztán ország névként is használtak a megfelel. értelemhatározóval. Amikor a lakosság onnan eltávozott, jelentős részben Magyarországon talált új otthont és új lakóhelyét is Szerénnek nevezte; Szerém alakban. Akik közülük a Dráva-Száva közén telepedtek meg, lakóterületüket Szerémségnek, Szerém-megyének nevezték és valószínűleg ugyanők laktak Krassó-Szörény megyében is.

Ha tehát Magyarország területén bőséges egyiptomi helynévanyag szerepel és ott ismétlődik Trója, Fönícia, Kánaán, Hétország, Szíria és Pilista számos helyneve, ebből a körülményből az az igen határozott következtetés vonható le, hogy ezeket a helyneveket ugyanazok a keletről kiindult néphullámok hozták magukkal a Duna-medencébe, amelyek más európai tájakat is feltöltöttek lakossággal. Ezt a gondolatot erősítik meg a keleti istenneveket magukba záró helyneveink is.
Az ókori istenneveket magába záró magyar helynevek meglehetősen nagy csoportot alkotnak. Az ilyen helyneveket elég könnyű felismerni,: mert bennük legtöbbször a Napisten Ra, Magúr, Égúr, Szemúr, Kerekúr vagy Macska neve szerepel. E valósággal százszámra található Napnevek mellett gyakori az egyiptomi tudó és isten-király Tóth (Tudó) neve, meg a szíriai-kánaáni főisten Bál neve. E szent nevek a Duna-medencében mindenütt megtalálhatók, de legsűrűbben mégis Dunántúli Erdélyben és a Felső-Tisza vidékén szerepelnek.

A Ra (Úr) név hegyek, folyók és emberi települések nevében egyaránt használatos. A régiek ugyanis úgy tudták, hogy a hegyek és folyók az isten legkedveltebb tartózkodási helyei, ezért alkalmazták rájuk az ő nevét, legtöbbször valamilyen jelző vagy értelmező kíséretében. Saját lakóhelyeiket pedig azért nevezték így, mert azokat ezen a módon isten védnöksége alatt állónak nyilvánították ki, vagy pedig azért, mert a lakóhelyen isten háza állott, tehát az Ra- hona vagy Egúr-széke

("Eger szeg") lehetett. Magyarországon a Napisten (Ra) a következő hegyekbe lakott: Ra-Dna (Ra-Tanya), Ru-Szka (Ra-Széke), Re-Tyezát, Mát-RA (szószerinti Föld Ura), Fát- Ra, Tát- Ra (Tóth isten azaz Ra-Tóth lakóhelye) és Mag-Ura. A Magura jól ismert csiszolt kőkori isten és a mit népünk (Magur hívei) neve, melyet a Régi Keleten és a Balkánon Makura, Magara, Megare, Magula alakban számtalanszor alkalmaztak. Van nálunk is Magura, Erdélyben: Beszterce- Naszód megyében, Biharban, Brassóban, Hunyadban, Szilágyban és Máramaros megyében egyaránt, két-három helyen is. A Felvidéken van Árvai Magura, Szepesi Magura, Liptói Magura és Kis-Magura.

Gyakori a Napisten Ra neve folyóink nevében is, amelyek közül a legrégibb időkből a Duna Ist- Er neve ismeretes. Ugyanilyen az Eger (Ég-Úr) patak neve, továbbá a Mu- Ra, Nyit- Ra, Né-Ra, Biszt-Ra folyók s a Rá-Ba, Ri-Ma neve, hogy csak a legismertebbeket említsük, nem hagyva ki a Maros (Ma-Ar-Is) vize nevét sem. Lakóhelyeink nevében a Ra ilyen összetételekben él: Ra-Monya, Ra-Mocsa (Ra-Mása), Ra-Hó, Ra-Kos vagy Rá-kos (rengeteg az ilyen név); Mak-Ra, Mah- Ar-Ta, Mozs-Or, Mecs-Er, .-Ar-Ja és így is: Kis-Ar, Nagy-Ar, Szacs-Ar, Asz-Ar-, Nád-Or, Mod-Ra, Mod-Or. Az Égúr kifejezéssel alkotott (Eger, Egres) nevek tobzódnak Dunántúl: Vas, Zala, Sopron, Veszprém és Baranya megyében, valamint az Erdélyi-medencében, bár egyebütt is megtalálhatók, mint pl. Zágráb,

Körös és Varazsd megyék területén. Legismertebb formája az Egerszeg -Úr-Széke), amely hajdani istenházáról vagy áldozati helyről tanúskodik. Az ilyen helynevek a keresztény éra alatt is gyakran fontos kultuszhelyek maradtak, mint pl. Zágráb (Az Ég Úr Hab városa) esetében látjuk, benne a pap (ab, hab) nevével. A mai Eger patak nevét Anonymus még Ég- Úr alakban írja, a mai Ikervár régen szintén Ik-Úr vár volt, amely a mai Egervárral együtt egyformán az Ég-Úr-Vára értelmet őrzi.

A Napisten ókori Szemúr neve (Szemes, Szem) szintén sok helynevünkben megmaradt, bár szókezdő hangja néha már Cs, Z vagy Zs hangra változott. Példák: Szem-Es, Szom-Or (Szemúr), Szom-Or-Óc, Szem- Et, Szom-Od, Szem-Ely (Szem-Hely), Csém (Szem), Csorna, Csom- or,- Csöm-Öd-Ér, Zom-Bor, Zsom-Bor, Süm-Eg, Som-Or-Ja, Som-Ogy Szem Egy). Az összetett nevek második tagja néha világosan utal a hajdani áldozati helyre pl. Som-Berek, Som-Ló, Som-Kerék. Külön

'Kiemeljük a Szemistennek szentelt két folyónk, a Szamos (Szemes) és a Temes (Szemes) nevét, melyek mindegyike a lenyugvó Napistent idézi a Régi Kelet szóhasználata szerint. Szem és Szemes nevek az ország ókorban lakott egész területén megtalálhatók, de legsűrűbben azok is a Dunántúl és az Erdélyi-medencében fordulnak elő.

A Napisten ókori Karika, Kerék neve a Nap tányér alakjára vonatkozik helyneveinkben Kerek, Korong és Kör változatban szerepel. Ilyen nevek vannak Erdélyben Alsó- Fehér, Szeben, Szolnok- Doboka, Kolozs, Szilágy, Bihar és Maros- Torda megyében; Dunántúl Zala, Vas, Veszprém és Somogy megye területén, továbbá északkeleten Ung és Gömör megyében. Az Ókorban a Kerék helyeken istenháza szokott állni, amire a második összetevő szó néha közvetlenül is utal, mint pl. Kerek- Egyháza, Kerekes Magyaró- Kereke esetében. Ugyancsak a Napisten Kör neve Kör- Mend, Kör- Ös megye nevében és három folyónk - Körös, Kerka és Karassó - nevében. A Napisten egyik kedvelt neve volt Egyiptomban a Macska; ezzel a szóval képzett helynevünk is van néhány. A Tudó (Tóth isten-király) neve megmaradt nálunk a Rátót (Ra-Tóth), Tét, Tát, Tata, Déda nevében, valamint a Tátra (Tóth Ra) hegység nevében.

A napvallással kapcsolatos magyar helynevek közt kell említenünk az Est és a Kel szóval képzett neveket, Nap-este illetve Nap-kelte értelemben. Az idevágó nevek közül más vonatkozásban már említettük a Duna
Ist-Er nevét, régi fővárosunk Est-Er-Gom nevét, s ezekhez most hozzáfűzhetjük az Ost-Or-Os patak nevét, továbbá az Est-Úr-Háza és Est-Er- Házy neveket. A Nap keltét jelző Kel, Kál, Kelő, Kálló összetételű nevekre sok a példa: Kol-Ta, Kalo-Ta, Kalo-Csa és a Kálló-val összetett nevek. Ebbe a csoportba tartozik Kolozsvár neve is, amelyre alább külön kitérünk.

A Kolozsvár név értelmére nyelvészeink több magyarázatot javasoltak. A legáltalánosabb vélemény szerint ez a név nem ókori, hanem Árpád-kori és a helybeli első várispán nevéből származott volna, akit Miklósnak (Nicolaus) hívtak. E személynév végén lévő Klós, Klaus, kibővítve a Vár (Burg) szóval adhatta a Kolos- Vár illetőleg Klausen-Burg nevet. Egy más magyarázat szerint a város nevében fallal való körülkerítettsége, bezártsága jutna kifejezésre, mert a név a latin Clausus (bezárt) értelmet hordozza. Mindez az ötlet talán

érvényesíthető volna, ha a város neve nem szerepelne már a keresztény időszámítás legelején, tehát korábban, mint amikor az Árpád-kori várispán élt és korábban, mint megtörtént a város fallal való körül vétele. A Kolozsvár név eredetére tehát más magyarázatot kell keresnünk. A város 1480-ból eredő pecsétjén (ld. 6m 24) a név így szerepel: Col-Us-War. Az ókori napvallás fogalmi készlete szerint e három szó értelme 'Kelő Ős- Úr', vagyis a Felkelő Napisten városa, röviden Keleti Város, - szemben a 'Nyugati Város' értelmű Esztergommal (Est- Úr- Hona). Megerősíti e nyelvészeti és kultúrtörténeti felismerést az, hogy a város címerében - éppen úgy mint Erdély címerében - gyakran szerepel a sugarakkal ábrázolt felkelő Nap képe (KEL), továbbá a Hold (UD) és a nyolc ágú csillag (AN, UN, ON), amely elemek a város nevét az ősi képírás módszerével szintén KEL-UD-ON-nak, azaz Kelet Honnak írják, a mezopotámiai Kaldea, az úrartui Káldi és a Britanniai Kaledónia mintájára. Nem kevésbé fontos további mozzanat: Kolozsvár megvolt már a római korban, amikor NAPOCA-nak hívták. Ebben a római kori névben szintén Nap szavunkat látjuk, a Régi Keleten szokásos bezáró magánhangzóval (Nabo, Napol és kibővítve az ország értelmű Kő szóval. Tehát már a római kori városnév összetevő elemei is magyar szavak, az a név is a Nap-város értelmet hordozza. Ebből világosan látszik, hogy Kolozsvár nem Árpád kori, hanem ókori alapítású magyar város.

A magyarországi ókori helynevek harmadik nagy csoportját az jellemzi, hogy a nevekben a földrajzi mozzanat régi, ma már nem használt szavakkal jut kifejezésre. Ezek a nevek jól kiegészítik a keleti istenneveket magukba záró imént tárgyalt elnevezéseinket és a keleti helyneveket ismétlő kifejezéseinket. A most tárgyalás alá kerülő neveket is könnyű felismerni, mert az újabb keletű nevekben a földrajzi mozzanat a -háza, -földe, -telke, -falva, -mezeje, -erdeje és hasonló szavakkal jut kifejezésre, mint pl. Jánosháza, Gutorfölde, Mikófalva, Erdőszentgyörgy esetében is látható. A régi helynevekben ugyanilyen szerepben ókori szavainkat találjuk, aminők a föld jelentésű MAT, KŐ és TA; a víz jelentésű BIZ és BOR és a lakóhelyet jelentő (H)ON és SZEK. E szavak illetőleg képzők természetesen régi hangalakjukban állnak előttünk mint Ma, Mat, Mad, Met, Mét; Ka, Ke, Ki, Ta, Te, Da; Pis, Pisz, Pes, Bisz, Vis; Bor, Por; On, Ony, Hon, Ana, Anya; Szék, Szeg, Ság, Sék. E régi szavaink, mint látható, az összetételben hangtanilag illeszkednek a megelőző szóhoz, úgyhogy önálló jellegüket látszatra elvesztik és értelem nélküli szóelemeknek,

képzőknek tűnnek fel.

A MAT- elemmel képzett ókori jellegűnek minősíthető helyneveink ilyenek (a kiemelés tőlünk): Doz- Mat, -Gyar-Mat, Kecske-Mét, Nyír-Mada, Nagy-Mad, Máta, Máté-Szalka. A KŐ képzővel: Bács-Ka, Szabad-Ka, Barát-Ka, Raj-Ka, Rát-Ka, Pát-Ka, Dobo-Ka. A talaj értelmű TA képzővel: Ago-Ta, Bak-Ta, Bó-Ta, Bucsu-Ta, Bago-Ta, Galán-Ta, Csász-Ta, Har-Ta, Sá-Ta, Ino-Ta, Kádár-Ta, Szalon-Ta, Szalán-Ta, Debré-Te, BezéTe, Kaján-Ta. A VÍZ elemmel főleg Dunántúl és a Felső-Tisza vidékén találunk helyneveket, az erdélyi tájon a helyett a BOR képző szerepel. Ilyen víznevek: Pis-Kő (Víz-Kő), Dráva-Pis-Ki (Dráva vize mellett lévő föld), Pis-Kár-Kos, Pisz-Ke, Püs-Ki, Pozs-Ony (Pis-Hon), Pozse-Ga (PisKő), Pest (Pis-Ta), Pacsa, Pacs-Er, Bisse, Bize, Bes-Ence, Vise-Grád, Vis-Ke, Vis-Onta. Ugyanez a Pis, Bis, Vis (Víz) képző a folyók nevében is gyakori. A Kulpa vizét például a régi feljegyzésekben és térképeken még Cola-Pis alakban találjuk; a Duna vize latin szövegekben Danu- Bis; a Tisza neve a Kr. e. 5. században író Herodotosnál Ti-Bis-Is (A Föld Vize); a Körös neve Car-Pis és az Olté (?) Al-Pis. Ezek a Víz-zel képzett hely- és folyónevek kétségtelenül a legrégibb magyar földrajzi nevek közé tartoznak s nemcsak a Duna-medencében találhatók meg, hanem Európában sok helyen másutt is, miként erre megelőző fejezeteinkben rámutattunk (10).

A Bor- ral összetett régi magyar helynevek közé sorolhatjuk az ilyeneket: Boro-Ta Bar-Anya (Bor Hona), Bor-Szék, Bor-Sa, Bor Sod, Zom-Bor, Somo-Bor, Bél-Bor és Tala-Ror. A Hon és hangtani változataival képzett helyneveink szintén számosak s ezek is a legrégibb időkből származnak. Ilyenek: Mos-Ony, Pozs-Ony, Bod-Ony, Báb- Ony, Bak-Ony, Csernőt-On, Pat-Ona, Batt-Onya, Bar-Anya, Bez-Enye Ra-Hon-Ca, Ro-Honc. Végül a Szék-elem és változataira példák: Bob Szék, Bükk-szék, Magyar- Szék, Fehér-Szék, Báta- Szék, Három-Szék Róna- Szék, Ber- Zék, Szerém- Ség, Eger-Szeg (sok ilyen Ég-úr Széke van, Szilágy- Szeg, Bakony- Szeg, Körös- Szeg, Bor- Szeg, stb.

A leggyakoribb hét helynévképző szavunkon kívül természetesen más képzők is szerepelnek Magyarországon ókori eredetűnek tekinthető hely neveiben, aminők például a Mező és Erdő szavunk. Ezeket azonban nehéz az újabb keletű helynevektől elkülöníteni, mert e két szó hangtani alakja a hosszú évezredek alatt alig változott. Kivételt tehetünk Erdély nevével amelynek Kr. e. évezredekbe visszanyúló

régisége nagyon valószínű. Az hogy e névben Erdő szavunk rejlik, sohasem volt kétséges, hiszen latin megfelelői - Trans- Sylvania és Ultra- Sylvanía - mindig jelezték, hogy "Erdőségen túli" területet értettek alatta. Ez különösen igaz, ha a Kárpátok ívén kívülről nézzük a dolgot. Herodotos említést tesz arról, hogy Kr. e. 1500 táján a kelet felől jövő első szkíta ékek elérkeztek már a nagy erdőségekhez és vezérük Erdőországban (Woodland) egy félig hal, félig nő alakú 'Hal-Nőt (Helyi nőt) vett el feleségül. Ahonnan ezek az első szkíták jöttek, ott is van egy nagy Erdőország, a Kaukázus alatti Úr- Artu. Az Európa nyugati részeibe ment magyar népek is használták ezt a kifejezést, tőlük ered a mai Franciaország egyik nagy erdős tájának neve, ARDENNES: Erdő Hona Ugyanezt az Erdély nevet többféle változatban a balti népek (Estiek) is használják. Elég okunk van tehát arra, hogy Erdély nevét az ókori eredet magyar helynevek közé soroljuk, talán éppen Erdő- Helye értelemben.

Az a néprajzi kép, amely a Duna-medence helyneveinek elemzés alapján szemeink előtt kibontakozik, főleg az egyiptomi kultúrkörből eredő népesség nagy szerepét tárja elénk,, ezért a Duna-vidék el. magyar honfoglalóit őbennük kell látnunk. Úgy látszik, az ő túlsúlya és vezető szerepük a Felvidéken és Erdélyben a bronzkor folyamán változatlanul megmaradt, amíg a turáni néphullámok beözönlése az ország keleti határain át el nem kezdődött, tehát kb. Kr. e. 500-ig. Egyebütt az országban, nevezetesen a Dunántúl, a Dráva és Száva közén, valamint a Maros folyó vonalától délre és Bihar és Arad megyék területén a bronzkor folyamán lényeges eltolódás keletkezett: ide a bronzkor második felében az a népesség telepedett be, amely ősi lakóhelyéről, a Régi Keletről a szemiták űztek el a Kr. e. II. és évezred fordulójára eső századok folyamán. Ezek az utóbb jött magyar honfoglaló néphullámok abban különböztek elődeiktől, hogy hitélet főformája nem az égi vagy napvallás volt, hanem a termékeny kultusz és istenüket nem Ra- nak, hanem Bál-nak nevezi Következőleg, ahol ők a Duna-medencében letelepedtek és új falvakat' hoztak létre, azok nevébe gyakran ezt a Bál (Béla) nevet foglalták bele, annak a védnöksége alá helyezték életüket. Bál összetételű helyneveink - Bál, Bél, Pál, Pél változatban - különösen Zala, és Veszprém megyék területén, vagyis a Balaton körül sokasodnak amely tó a Bál- Otthon középpontját alkotta. A zalai Belatinc, a baranyai- Bél, a somogyi Bálványos (Bálvány=Bál Hona) és a soproni Beled a Balaton-tó körüli hatalmas Bál-település nyúlványainak tekinthetők.

A második nagyobb összefüggő nagyobb magyarországi Bál-terület Arad és Bihar megyékben alakult ki, ahol több mint harminc Bál-nevet ismerünk, jórészben a hatalmas Bél-hegység vidékén. Bál tartománya lehetett a pilis területe s elszórtan az ország más vidékein is találunk ilyen telepeket, például Heves megyében, ahol az Eger felett emelkedő Bél-kő fontos áldozati helyük lehetett. Külön is figyelemre méltó, hogy Bál isten nevét négy Árpád- kori királyunk használta trónnévként Béla alakban, amely körülmény ez utóbb jött népesség nagy létszámát, súlyát és befolyását jelzi a turániakkal együtt kialakított végleges Magyarországon.

A magyarországi helynevek régi-keleti vonatkozású három nagy csoportját átvizsgálva és azok értelmét megállapítva, abban összegezhetjük eredményünket, hogy a Duna-medence első lakossága az egyiptomi és mezopotámiai kultúrkörből eredt, legfőképpen a Földközi-tenger keleti nagy öble körül elterülő egykori országokból: Egyiptomból, Kánaánból és Hétországból. Fontos eredményünk az is, hogy ez a Régi Keletről jött kő és:bronzkori népesség a helynevek tanúsága szerint magyar nyelvű népesség volt és a Duna-medencében két új hazát alapított, az egyiket Erdélyben a másikat Dunántúl, de mind a kettő 'Napország' volt. (11)

7) Kállay Ferenc mitológusunk az elsők egyike volt azoknak, akik a magyar nyelv kiárusítása ellen szót emeltek. Ő a Bál névvel kapcsolatban megjegyezte: "Dankovszki e szót azért nem perlé el magyar nyelvtől, mert rokonszókra mást nyelvekben nem akadt." (237m 191).

8) A trójaiak egy nagyobb csoportjának Magyarországba való betelepedését a magyar krónikák is említik és szól arról a francia hagyomány is. Ebben a csoportban szerepelt Priamos, Trója utolsó királyának unokája, Francion: Francion fils d' Hector petit- fils de Priam était instailé en Hongrie aprés la destruction de la ville de Troie. Deux cent ans plus tard, ses descendants emigrérent vers l'Ouest, sous la conduite du chef Ybor, et découvrirent sur les rives de la Seine l'endroit révé pour y fonder une société organisée. Olv. Guide de la France mystérieuse (Paris, 1964 669 l.) Az adatot Mme Yves szíves közlése nyomán ismerem köszönve értesítését.

9.) Németh Péter így szól felfedezéséről: "1955-ben a teljesen lakatlan (Pilisi) hegyek között emberi alkotások, művek maradványait találtam. Helyszíni kutatásaim során kiderült, hogy egy eddig teljesen ismeretlen, nagy jelentőségű kultúrterületet fedeztem fel a Pilisben. Sánc, sáncárok és vízduzzasztó rendszerekkel teletűzdelt összefüggő hatalmas erődítmény, egy kétségtelenül uralmi központot jelentő sok hegyi várat magába foglaló terület került így a tudomány elé... megállapítottam, hogy a Pilis hegyei között a Kárpát- medence ősidők óta legnagyobb jelentőségű maradványait találtam meg." Németh Péter augusztus 12-én kelt híradása.

10) A Víz (pis) helynevek kronológiai beméréséhez Herodotoson és a nyugat-európai hasonló neveken kívül Psametik egyiptomi fáraó nevét is felhasználhatjuk; ez a fáraó Kr. e. i. évezred közepén élt és az egyiptomi dinasztia megalapítója volt. Származásilag egyszerű nagyúr, aki Észak Egyiptomban tengerparton, víz (Pis) mellett uralt néhány törzset. Királycímét a nem-magyar tudósok PSAMETIK úrnak olvassák. Az írásjeleket azonban helyesen hangzósítva PeS-Me(n)-TI-K URA, vagyis Vízmentik ura. (Id. e munka II. kötetében a 76. sz. okmányt). E királyi család magyar voltára más adatunk is van: fia a MAAKHERU (Magyar) címet viselte (193m VI 204, 218): felesége pedig a hieroglifák szerint SZé-P-aSZ-oN, 'Szépasszony' volt.

11) Egyes német kutatók, mint pl. Th. Glock, maguktól rájöttek arra (1916), amit mi is hirdetünk, hogy ti. a Duna-medencében élő magyar nép már az ókortól kezdve hazájában lakik s az "egyiptomi-föníciai kultúrkörből ered, főleg azokból a népekből: akiket az asszírok űztek el régi hazájukból Glock szerint a magyarok Régi Keletről való származását különösen két mozzanat bizonyítja: 1. az ő egyiptomi-föníciai jellegű vonalas írásuk, a rovásírás 2. a régi- keleti városneveket duplikáló helyneveik, aminők Arad, Árpád, Maghara.

Ez a német ember saját szavaival így szól: Bezüglich der (alt) ungarischen Schrift ist es interessant zu konstantieren dass sie der ägyptischen am meisten ähnlich ist, also jedenfalls in direktem Verkehr und nicht aus zweiter, dritter Hand zu Glock, ihnen gekommen ist.. Städtenamen dieses Gebietes wie Maghara Arad und Arpad bekräftigen diese Behauptung. Die Assyrer verdrängten den grössten Teil dieser Völker, welche... (in Europa) eine neue Heimat suchten. Ugyane szerző rámutat arra is, hogy a magyarok ellen nagy

propaganda folyik a világban és ellenfeleik a "kultúra maszkjában" küzdenek, bár ők maguk kultúra tekintetében a magyarok nyomába se léphetnek, hiszen még nem is léteztek a világon, amikor a magyarok már régóta írástudó, művelt emberek és régi európaiak voltak. 243m tanulmánya ez, amelynek szövege Németh Béla (Magyarország) szíves jóvoltából került kezeimhez. Előzékenységét ezúttal is köszönőm,

A bronzkori Magyarország népsűrűségi térképe

Ha azokat a Duna-medencebeli helyneveket, amelyek régi-keleti helynevet duplikálnak, keleti pogány istenneveket tartalmaznak, avagy képzőik szerint keletiek, - ókori eredetűnek minősítjük, akkor ebből a korból több mint kétezer néprajzi adat áll előttünk. Ezeket az adatokat vármegyék szerint elosztva, térképre vetítettük. Kockázással jelöltük. meg azokat a megyéket, amelyek területén legalább 45 ókori magyar helyrevet találtunk; vonalkázással azokat a megyéket, ahol 45-nél kevesebb, de legalább 30 ilyen nevet írtunk össze; fehéren hagytuk azokat a területeket, ahol 30-nál kevesebb volt a számba vehető helynév. A túloldali táblázat összegezi ókori helyneveink megyénkénti létszámát, a Dráva-Száva köze és a tengerpart nélkül, mert ez utóbbi területek adatait csak hiányosan tudtuk összeállítani. E munkában irányadóul a magyar helységnévtárt használtuk (126m és 127m).

Az a térkép, amelyet a fenti adatok alapján szerkesztettünk, az ókori-Magyarország csodálatos néprajzi viszonyait tárja elénk és feltűnő egyezést mutat azzal a térképpel, amely Duna-medence csiszolt kőkorban: földművelés alá vont területeit ábrázolja. A lakosság tehát a bronzkor végén, amelyre adataink vonatkoznak, nem egyenletesen oszlott el, az országban, hanem két nagyobb tájon összpontosult, egyrészt Dunántúl: Baranya, Somogy, Vas, Zala és Veszprém megyék területén; másrészt. az Erdélyi-medencében: Bihar, Szatmár, Szilágy, Szolnok- Doboka, Kolozs és Maros-Torda megyékben. E megoszlás azt mutatja, hogy az első magyar honfoglalók legszívesebben dombos vidékeken és kisebb méretű folyók vízgyűjtő területén szálltak meg.

A két sűrűn benépesített táj mindegyike körül meglehetősen széles gyéren lakott övezet húzódott, amely nehezen járható terület volt és

így jó védelmet nyújtott külső támadás ellen. Magas hegyek tornyosultak
az Erdélyi-medence egész keleti oldalán, ahol az erdő akkoriban még rengetegében állott és megakadályozta nagyobb tömegek meglepetésszerű behatolását. Hasonlóképpen magas hegyek és őserdők védelmezték Dunántúlt a nyugatról és északról való behatolás ellen. A két ókori Magyarországot - Dunántúlt és Erdélyt - a Duna és Tisza nagy árterei egymástól is elválasztották Jász- Nagykun-Szolnok, Békés, Csongi Csanád és Torontál megyék területével, amelyet észak felé megtoldott a sivatagos jellegű Hortobágy Hajdú megye területével, dél felé a Delibláti homokpuszta Temes megye déli részével.

A Tisza mentének aránylag csekély népsűrűsége meglepő és ellentétben áll azzal, amit a részletesebb vizsgálat előtt magunknak elképzeltünk, de végeredményben a helyzet nagyon jól érthető. A Tisza ugyanis a Duna-medence legzabolátlanabb folyója volt még a közelmúltban is és nemcsak veszedelmes tavaszi kiöntéseiről és végtelen mocsarairól tudunk, hanem arról is, hogy gyakran megváltoztatta medrét, néha több mint 20 km-rel távolabb ásva magának új árkot. A bronzkori földművesek tehát az ilyen mocsaras és vízjárta tájon nem tudtak gyökeret ereszteni. Ugyancsak gyér lakosságú terület volt az ország nyugati felében a Dunától délre a Rába folyó vonaláig, és északra a Vág torkolatáig terjedő vidék, a mai Moson, Pozsony, Győr és Komárom megyék területe, ahol nagy folyók öntik vizüket a Dunába és múlt századi lecsapolásukig nehezen járható mocsárvilág volt.

Észrevesszük azt is, hogy a Duna-medencében kialakult két ókori Magyarország mindegyike elkezdte már benépesíteni a szomszédságába eső jól értékesíthető földrajzi tájat. Az Erdélyi-medence lakossága szívesen gyarmatosított a Tisza felső szakaszán, Szabolcs, Bereg, Ung, Abaúj, Zemplén és Sáros megyék területén, ahol sok kis folyó igyekszik a Tiszába. Ezen a gyarmaton a legsűrűbb népesség, úgy látszik, Ung megye területén alakult ki. Dunántúl lakossága viszont a Bécsi-medence és a Cseh-medence területére tolta át népfeleslegét, vagy még tovább nyugatra, Európa beljebb eső tájaira. A két ókori Magyarország összekötő útvonala, a lakosság sűrűségi indexe szerint a Cserhát, Mátra és Bükk hegységek lábainál haladt; a rövidebb út, - a Dunán és Tiszán keresztül - amely a Nagy-

Alföldet szeli át, még nem volt járható.

Az ország népességének bronzkori elhelyezkedése eléggé megmaradt a további idők folyamán is és sok későbbi mozzanatot megmagyaráz. Például azt, hogy az országba kelet felől utóbb érkező turáni népészek szkíták, hunok, avarok, Árpádi magyarok - nem annyira a Dunántúl és Erdélyi-medencében szálltak meg, ami már foglalt volt, hanem főleg a csak gyéren benépesített Nagyalföldön és a vízjárta területeken, amelyek az akkori viszonyok között mezőgazdálkodásra nem voltak kedvezőek, viszont jól megfeleltek a lovas életformájú állattenyésztő törzseknek. Azzal azonban, hogy a turáni lovasok a Duna-medence szívében szálltak meg, eleve hivatást nyertek az egész földrajzi egység egy országgá egyesítésére. Így lettek a kő- és bronzkori árja "honfoglalókkal" szemben a később jött turániak a "honegyesítők".

Ugyancsak a bronzkorban kialakult néprajzi helyzetből magyarázható, hogy Erdély és Dunántúl Árpádék bejövetele után még egy-két emberöltőn át megőrizte önkormányzatát és tulajdonképpen csak a dunántúli Koppány és az erdélyi Gyula legyőzése után sikerült az egész országot végleg szorosabb politikai egységbe vonni. A hun idők óta a Felvidék nyugati részében is volt egy külön politikai alakulat, az úgynevezett Fekete Magyarország, de annak körülményeiről ezidő szerint még alig tudunk valamit, csak annyi látszik bizonyosnak, hogy az is Szent István idejében került a központi táj szoros ellenőrzése alá. A négy öt különböző tájon szervezkedő magyar törzsek egységbe vonásában, nemzetté alakulásában nagy szerepet játszott a kereszténység felvétele, amely a különböző időben érkezett magyar csoportok vallási partikularizmusa fölé épült, magába szívta a napkultuszból és bálizmusból átvehető elemeket, de megszüntette a bennük rejlő széthúzó erőket. Ebben áll a kereszténység felvételének nagy nemzeti jelentősége s ezért kimagasló Szent István történeti alakja.

A Duna-medence kő- és bronzkori viszonyai úgy amint előadtuk, tudományunk mai helyzetében sok új meglátást és új ismeretet tartalmaznak. Az újdonságok legfontosabbika kétségtelenül az, hogy a lakosság magyar nyelvű törzsek sokaságából állt. A magyar honfoglalás első szakaszai tehát a Kr. e. évezredekben játszódtak le s azok a bronzkor végére két nagyobb politikai szervezetet, két

Napországot hívtak életre. Ez a két Magyarország az akkori Európa élen járó két legnagyobb kultúrállama volt, mely mezőgazdálkodásával, iparával és tudományával a kontinens középső részében és azon túl is tanító szerepet töltött be.

A kő- és bronzkori lakosság magyar nyelven írt emlékei

Magyarország kő- és bronzkorból eredő tárgyi emlékei - szobrok, edények, miniatűr kocsik, bűvös ékszerek - többnyire agyagból készültek, amit kiformálásuk után cseréppé égettek ki. Mindezek az emlékek javarészben kultikus célokra szolgáltak és ennek megfelelően az Istennel kapcsolatosak, őt ábrázolják valamilyen minőségében, az ő szent nevét idézik, vagy védelmét, segítségét helyezik kilátásba. Az istenábrázolások ember alakúak és kivitelezésük a ménhír-szobrokra emlékeztet, amennyiben a szobrokon a fej, a váll és a két kéz nincs kiszabadítva az agyagból s csak karcolással vagy bevágással van jelölve. Az arc ábrázolása is ménhírszerű, azon csak a két szem és az orr látható, de a száj sohasem. Abban is egyeznek a nyugateurópai és régi keleti darabokkal, hogy ezek is beszélnek: egy-két szavas üzenetet tolmácsolnak rendszerint képszerű ábrázolással. A nyugateurópai hasonló emlékanyagtól egy fontos tekintetben mégis eltérnek: amíg a nyugati darabok óriási méretűek (megalitok) és szabadtéri elhelyezésűek, a dunaiak kis méretűek, a fél métert kivételes esetekben sem haladják meg s épületen belüli elhelyezésre készültek.

Szakembereink még nem tettek kísérletet arra, hogy kőkori emlékeink üzeneteit elolvassák; mi próbálkozunk e feladattal először. A bemutatásra kerülő első szöveget egy ménhír státusú szobor közvetíti, melyet régészeink a Hódmezővásárhelyhez tartozó Kökénydombon találtak és így kökénydombi Vénusz néven tartják nyilván (170m 61). E szobor Kr. e. 3000 táján készült és teherben lévő anyát ábrázol, aki szétvetett lábakkal széken ül és két kezét erőlködésképpen hasán ökölbe szorítja. E jelek arra mutatnak, hogy az anya szülni készül, régen ugyanis széken ülve szültek az asszonyok. A figura írásjeleit az alábbi jegyzetben magyarázzuk. A szöveg mai helyesírásunkkal így szól: Ezeket a mamákat úranyó a kis széken segíti. (12)

Vagyis a szöveg és a szobor azt a vigaszt adja a szenvedő anyának, hogy őt kínútjain az Istenanya megsegíti. Egy másik szobrocska, a

zengővári Vénusz, a rézkorból származik a a ménhír szobrok stílusában az is anyát ábrázol, aki gyermekét szoptatja (Okmánytár 15; 170m 73) . A figura alkotója az anya arcát három szög alakra képezte ki s azon csak a két nagy szemet (egyiptomi jelrendszer szerint Ma.k, régiesen Ma.t) és a köztük kiemelkedő orrot (AR) jelezte MAKAR, MATAR értelemben. Az asszony gyermekét (GYERMEK) tartja feltűnő nagyra méretezett kezével (KETE), szoknyája viszont hegyes szöget alkot (egyiptomi SEPT), s annak közepén női voltát egy széles egyenes vágás (egyiptomi TA) jelzi. E szobor üzenete is a termékenységi gondolatkörbe tartozik és teljes szövege mai helyesírásunkkal így hangzik: Máter gyermekét szoptatja.

Más típusú emlékek a napvallás körébe tartoznak, aminő például a Budakalászon előkerült, vörösre festett 9 cm magas és 11 cm hosszú agyagszekér (170m 79) . Éppen olyan ez, mint a Mezopotámiában talált kő- és bronzkori apró szekerek, amelyek szintén istentiszteleti célokra szolgáltak. A tárgy szekér lévén, puszta képével és vörös színével is idézi az égboltozaton szekéren robogó Napistent, akit ebbeli minőségében Egyiptomban Szék-Úrnak (SEKER) neveztek és járműben széken ülve ábrázoltak. A budakalászi kocsi négy felső pereme megannyi ülőhelyet ábrázol (Szék), amihez hozzátéve a kerék alakjával irt Úr szót, ez az emlék is az Isten egyiptomi Székúr nevét varázsolja a rátekintő szemei elé négyszer egymás után.

Az a kis érmecske viszont, amelyet nyakba függesztve viselt ókori tulajdonosa (Okmánytár 20; 170m 103), bűvös erejű talizmán lehetett, mert tulajdonosát az Isten védnöksége alá helyezte. Az érmecskére írt szöveg erről tanúskodik. Az egyenlőszárú kereszt egyiptomi hangértéke MAS, a kereszt szárai közé helyezett négy kis gömb AR.ok, az első nagy karika URA, eddig tehát Masarok Ura; a külső nagy karika is Úr s az érem felfüggesztésére szolgáló kis fül is együtt őriz. A teljes szöveg tehát: Magyarok Ura őriz. Bronzkorból eredő sírból került elő az a kis méretű - 11 cm magas kétfüles korsó (170m 95), amelyen már nem hieroglif jelek szerepelnek, hanem rovásbetűk, az effajta írás egyik legelső ismert Duna-medencebeli példánya. A jeleket még dupla vonallal húzták meg (Okmánytár 21), amint ez Egyiptomban is szokásos volt s a tárgy régiségére utal.

A két írásjelet egyszerű vonallal megrajzolva, két rovásbetű jelenik meg előttünk, a fóniciai V és S. Korsóról lévén szó, e két betűt

kétségtelenül ViS azaz Víz alakban kell hangzósítanunk. Ezt az olvasást megerősítik a betűk alá helyezett párhuzamos vonalak, ami a folyadék szokványos értelemhatározója. Találtunk még több kisebb jelentőségű rovásfeliratot is, de azok bemutatását nem tartjuk szükségesnek, mert van egy nagyobb bronzkori, szintén rovásjelekkel készített feliratunk, amely a világszenzációt elért tatárlaki leletek egyikén szerepel és csodálatosan szép magyar nyelven szól hozzánk. A következő fejezetünket ennek a páratlan rovásemléknek szenteljük. De az eddig bemutatott néhány szavas feljegyzésekből máris láthatjuk, hogy a köztörténetből és helynevekből leszűrt tanulság helytálló, vagyis a Duna medencében a Kr. e. III. és II. évezredben, a kő- és bronzkor idején magyar nyelven beszélő lakosság él.

Egyesek bizonyára azzal az ellenvetéssel élnek hogy a Duna-medence kő és bronzkori magyar népessége, ha volt is ilyen, idők múltán teljesen kipusztult, hiszen a barbár népvándorlások során, amikor az ún. indoeurópaiak jöttek, a Duna vidék lakossága több ízben átcserélődött, úgy hogy Árpád és népének megjelenésekor az első magyar honfoglalókból már hírmondó sem lehetett. Ez is elsietett könnyelműen kimondott vélemény, aminek cáfolatával még majd foglalkozunk, de már most kérdezzük, hogyan lehetséges a lakosság teljes átcserélődését feltételezni, amikor 1. a kő- és bronzkorban alkotott helynevek közül több mint kettőezer a mai napig használatban maradt; 2. amikor két fajta ókori írásunk a hieroglif és vonalas- gyakorlati alkalmazásban volt a Duna-medencében a 17, századig, szakrális vonatkozásban (címerekben, szimbólumokban) egészen a mai napig; és 3. amikor a napvallás és a termékenységi kultusz emlékei minden képzeletet felülmúló tömegben maradtak fenn. Ennyi emlékanyag fennmaradása csak úgy lehetséges és csakis úgy képzelhető el, ha az országban mindig maradt - Erdélyben, Dunántúl és a Felvidéken - bőséges kő- és bronzkori magyar népesség, amely átszármaztatta az utódokra.

De a bronzkor vége és a jelenkor között eltelt hosszú idő folyamán is vannak adataink az első honfoglalók továbbéléséről. A vaskorban pl. még mindig készítettek országunkban ménhír típusú tárgyakat, amelyek annyira jellemzők a bronzkori lakosságra. Ilyen a zsámbéki férfi Vénusz (Okmánytár 18; 170m 133), akinek az arcán csak a két szem és a nagy orr látható (MAKAR), de száj a nincs. Egész megjelenése a termékenységi gondolatot sugalmazza: mereven álló

nemző szerve a hieroglif Te (olv. 25m 92 no.22), heréi KHERUI (25m 59 no.94), együtt Tekerő. Ugyancsak továbbra is készítettek a vaskorban miniatűr szekereket (170m 119), amelyek a Napistent kormányzói minőségében ábrázolják. Már a jelen időszámítás első századában vagyunk (a régészek megállapítása szerint), amikor Sopron megyében, Egyeden azt a remek kannát használták, amelynek oldalán készítője egyiptomi mitológiai jelenetet ábrázolt: a halál utáni külön ítéletet, amikor a halott lelke megjelenik Tóth Isten előtt, aki pálmalevelet tart a kezében és arra írja fel a halott meggyónt bűneit (170m 199. Okmánytár 19). Az A.D. 7-8. századból is nagy számban maradtak fenn olyan használati edények, amelyek talpán mértani jelekből alakított gyári jelzések láthatók.

Minden későbbi koron keresztül a mai napig fennmaradt az ókori isten Makar (Magyar) neve és annak képírásos formája; a talpán álló háromszögbe rajzolt három karika; a két szem és az orr jelzése (száj nélkül), ami teljesen a kőkorból eredő kökénydombi oltárkő (170m 59) folytatása. Az ilyen szimbólumot a nép még nem régen is Isten szemének mondta s keresztény templomaink főbejárata felett is szokták ábrázolni (pl. a rédicsi templom bejárata felett, Zala megyében). Ezt a formát tükrözi a kolozsvári református templom híres ablaka és mások ugyanezt a szimbólumot figyelték meg egyes palóc házak homlokzatán (244m 240). Minden korból ismert a Napisten szimbólumaival ellátott korong alakú remek kulacs, ez a tipikus bronzkori forma, és megmaradt Erdély címerében a felkelő Nap, a Hold és a csillag képe, ami viszont az ókori Mezopotámiában gyakran látható isteni szimbólum. Folyton használtuk és használjuk ma is a Napisten (Ra) nevével alkotott üdvözlési formuláinkat (Jó reggelt = Jó Ra kelt) és a téli napfordulón, a Napisten újjászületésekor (december 25-én) a hagyományőrzők ma is olyan ébresztővel köszöntik a házak lakóit, melynek értelmét már nehezen fogjuk fel, de nyilvánvaló, hogy magyar mondatok.

A csíki havasok székelyei a keresztény istenhez imádkozva öntudatlanul is régi formulákat ismételnek: "Üdvözlégy Nap, Ég királynője, aki nekünk világosságot hozál, földünknek meleget adál. Áldott légy Nap, aki széjjeloszlatod a fekete fellegeket, kalászainkat megérleled. Légy dicsőítve Nap, aki megöntözöd vetéseinket, virágainkat felékesíted. Áldott légy Nap, Ég királynője üdvöz légy" (244m 339).

Régi napkultuszunk emléke fennmaradt az egyiptomi Tudós (Tóth) nevét viselő tótos (vagy táltos) papjaink révén az egész keresztény középkorban. E papok szimbóluma a napkorongot jelző kerek dob volt, azon "utaztak", madártollas ruhában jártak és "madár nyelven" (magyarul) érintkeztek az istennel. (13)

A vele való beszélgetésük mindig fontos volt és körülményesen zajlott le: felmásztak egy magas létrára, hogy lássa őket a Napisten: RA (a létra szó összecseng a Lát Ra kifejezéssel),. - pontosan úgy, amint tették elődeik Egyiptomban, - és a beszélgetés után, leszállva a létráról, megmondták a jövendőt. Az új magyar királynak, még Ferenc Józsefnek is, teljes díszben fel kellett lovagolnia koronázása után egy kiemelkedő dombra, hogy személyesen bemutatkozzék a magyarok istenének, a Napnak, tőle mintegy jóváhagyást, megerősítést kérve.

Ezek a kiragadott általános és különleges adatok kellően érzékeltetik egy valóban hatalmas, napjainkig megmaradt - nem Árpád idejéből hanem a kő- és bronzkorból eredő - tárgyi és szellemi örökség létezik a Duna-medencében a magyarság birtokában; amely bizonyítja, hogy az ősidőkben idevándorolt magyar lakosság nem pusztult el az idő viharában, hanem nagy tömegében helyben maradt, részese lett az Árpádi honegyesítésnek és a Szent Istváni államalapításnak. Új történeti tudatunkban ezért központi helyet kell biztosítanunk annak az igazságnak, hagy a magyar nép Kr.e. 3300-tól, ha ugyan már nem régibb idő óta folyamatosan időzik a Duna-medencében.

12) Az elemeket így betűzzük: a kis karikával ábrázolt mell a képírásban az egyiptomi S, de mivel kettőt látunk, többes számban mondjuk, eS.ek; következik a jobb kéz csuklójára húzott 2-es számjegy, kiolvasva KÉT együtt az előbbivel: Eseket vagyis Ezeket. Az ökölbe szorított két kéz a Ma- Ma, a bal kéz csuklójára irt számjegy ismét 2. kiolvasva KÉT együtt: Mamákat. A köldök karikája ponttal a közepén ÁR; alatta a hullámos hieroglif eN jele, amit követ a női nem NU, együtt Úranyó. A combon lévő. kőeszközt ábrázoló figura KI, a szorzójel SZE, majd újra a kőeszköz KI, alatta a hullámos eN jel, együtt KI-SZE-KeeN. vagyis Kis széken. A térden lévő két kis karika S.ek, alatta a háromszög alakú egyiptomi Té, együtt: Segíti. Így a teljes üzenet: Ezeket a mamákat Úranyó e széken segíti.

13) A Tátos vagy Táltos szó értelme "tudós", ami e papok

tevékenységéből is kiderül, mert az szorosan a tudással függött össze: ők voltak az orvosok, a történelem ismerői, a hagyományok őrzői, ők készítették a naptárt. jövendöltek mint jósok s általában Isten akaratát tolmácsolták. A finnek is tátosnak - TAITAA - nevezték tátosaikat s az ő szavuk értelme Is "tud. ért" (241m 87, 54 sk, 254 sk). Meglepő dolog. hogy Pais Dezső ennek ellenére sem magyar szónak tartja a Tátost, hanem törökből átvett kölcsönszónak. A kökénydombi Vénusz Kr. e. 3000 tájáról eredő beszélő szobor.

14) A magyarországi táltosokról, keresztény terminológiával szólva "pogány papokról' sok feljegyzést tartalmaznak az ellenük folytatott középkori inkvizíciós perek (62m). Róma utasítására egy Theuton nevű német főinkvizítor központilag irányította a magyar táltosok üldözését a 13. század közepén. A vonatkozó periratokból kiderül; hogy régi papjainkat Látó, Szemes, Mágus névvel nevezték és madártollas ruhába öltözve végezték szertartásaikat. Csodás írást írtak fára, főünnepüket a téli napfordulón tartották, hegyekbe mentek imádkozni ahol kitárt karokkal fohászkodtak a Mindenhatóhoz úgy, amint elődeik évezredekkel korábban. az egyiptomi Szem-papok és hétországi táltosok. Az egyik táltos perében a megidézett tanú elmondta. hogy "Banza táltos egy felállított magas létra tetejéig felmászott, ott valamennyit időzött és amint mások mondták, az Istennel beszélgetett és lejőve a jövendőt mondta hallgatóinak" (62m 56). A perek szerint a táltosok működési főterülete a Dunántúl és Erdély volt.

A Maros-völgyi Tatárlakán felszínre került három agyagtábla egy ókori napvárta alkateleme volt. A korongon magyar nyelvű felirat szerepel.

A Duna-medence leghíresebb bronzkori írásos emléke: a tatárlaki három agyagtábla. Ez a három táblácska a Maros-völgyi Tatárlakán, Alsó- Fehér vármegyében, 1961-ben került napfényre. Tatárlaka jelenleg román fennhatóság alatt áll s Tartaria a neve. Ebben a faluban Nicolae Vlassa román régész egy aránylag kis terjedelmű - 240mX100m - törmelékdombot kutatott át, amikor egy sírgödörre bukkant. Annak mélyén, hamu alatt emberi csontmaradványokat talált. A csontok mellett feküdt 26 kis méretű kerámiai figura, két alabástrom szobor, kagylókból készített két karperec és három,

írásjelekkel ellátott agyagtáblácska. A lelet anyagában tudományos szempontból ez a három tábla a legfontosabb s azok hamarosan a nemzetközi érdeklődés előterébe kerültek. Velük kapcsolatosan a következő kérdésekre kerestek feleletet: 1. milyen célra szolgáltak a táblák; 2. mi van azokra írva és 3. milyen időből erednek.

A három tábla közül az egyik korong alakú, a másik kettő téglalap. A korong átmérője kb. 6 cm, a nagyobbik tábla hossza kb. 7.5 cm, a kisebbiké kb. 5 cm. Írásjelek a tábláknak csak az egyik oldalán vannak, A korongon és a nagyobbik téglalapon még egy-egy lyuk is látható, mint vonatkozó ábráink mutatják. A leletet eddig N. Vlassa régészen kívül az arra felkért német, angol, olasz és amerikai szakemberek vizsgálták, de egyikük sem tudta megállapítani, hogy mire szolgáltak a táblák, sem azt, mi van azokra írva. A lelet koráról is nagyon eltérő véleményeket mondtak.

Egyesek szerint a darabok Kr.e. 4100 körüli időből valók, mások viszont Kr.e. 2000-nél fiatalabb korúnak tartják őket. Akik a régebbi időre gondoltak, véleményüket az írásjelek külsejére alapozták, amely szerintük olyan, mint a Babilonban használt írásjeleké, az ékírásra való áttérés előtt. Ez a nézet azonban Hood professzor (U.S.A.) hozzászólása (245m) után végleg háttérbe szorult, mert ő világosan felismerte, hogy a táblákon nem mezopotámiai típusú képjelek, hanem vonalas azaz rovásjelek szerepelnek, aminők az Égei-szigetvilágban, közelebbről Kréta szigetén voltak forgalomban a Kr.e. II. évezred közepe táján. Hood professzor azzal egészítette ki megállapítását, hogy bemutatta a Kréta-szigetén talált hasonló kis méretű táblácskákat, amelyek emberarcot ábrázolnak oldalnézetben. Ugyanő az alabástrom szobrokról kiderítette, hogy a Cikládszigetekről származnak, a karperecek kagylói pedig azonosak a Földközi-tengerben élő egy bizonyos fajta kagyló héjával, szóval hogy a tatárlaki lelet a párhuzamok többsége szerint nem a mezopotámiai kultúrkörbe tartozik, hanem a Földközi-tenger keleti öble körül virágzott kultúrába és nem lehet Kr. e. 2000-nél idősebb. Mindez igen lényeges és fontos észrevétel.

Hood professzor szerint a táblákat helyben készítették, tehát nem kereskedők által behozott árucikk s rajtuk valóban írásjelek vannak. Mivel azonban ő ezeket a jeleket széles tudása ellenére sem tudta elolvasni, kétségbe vonta, hogy azok értelmes szöveget alkotnának.

Szerinte a betűket egy írástudatlan ember karcolhatta a lapokra, valamilyen más szövegről leutánozva, hogy így bűvészkedésének nagyobb tekintélyt biztosítson. Pillanatnyilag tehát így áll a Maros-menti táblák tudományos vizsgálata, - vagyis a rejtély megoldatlan. (15)

E sorok írója szintén kíváncsi volt a tatárlaki táblákra s mihelyt jó másolatokhoz jutott, megvizsgálta azokat és a táblákkal kapcsolatos három alapvető kérdésre így válaszol. Arra, hogy milyen célra szolgáltak a táblák, az első sugalmazást a lelőhely neve, Tatárlaka szolgáltatja. Ez a név ugyanis semmi esetre sem keletkezhetett a tatár népnévből, hiába szerepel a név mai alakjában ez a szó, hiszen tatárok sohasem laktak a Duna-medencében, főleg nem a bronzkorban. A név inkább arra mutat, hogy a szóban forgó helyen eredetileg egy tudós pap, egy "Tóthúr" lakott, aki - miként az egyiptomi Tóth is tette, - a Nap járását figyelte s számolta a napokat. Bizonyára róla nevezték el a lakot "Tóth úr lakának" s ebből alakult ki hangrendbe ugrással a mai Tat-ár-laka. Ezt a magyarázatot valószínűsíti az a körülmény is, hogy bronzkori földműves közösség ilyen kicsi, 240m X 100m területen elképzelhetetlen; ekkora helyen csak egy magányos épület - egy napvárta - állhatott, amelyen szántó-vető parasztok helyett egy tudós csillagász tevékenykedett.

Észrevételünket, hogy a tatárlaki táblák a Nap járásának figyelésére szolgáltak, megerősíti az a további mozzanat, hogy rajtuk olyan állatok szerepelnek - rák és bak - amelyek az állatövben a Nap évi járását jelző csillagképek jelei. Ezenfelül a két leggondosabban készített darabon egy-egy lyuk is látható, amin keresztül az első napsugarak megjelenése a látóhatáron jól észlelhető. A téglalap alakú tábla középpontjában a lyuk karikája köré még a sugarakat is megrajzolták ami a keleti gondolkodásban minden félreértést kizáróan a felkelő Nap érzékeltetésére szolgált. . Mindehhez hozzávehetjük, hogy a már megtárgyalt krétai táblácskák is a Nap járásának megfigyelésére szolgáltak s azokon is van egy-egy lyuk. Végül pedig, ha rátekintünk a korong alakú táblára azon a Napot ábrázoló lyuk (NAP) alatt egy hatalmas keresztet látunk (a rovás T jele), amit körülvesz a korong kör alakja (AR).

Ezek az elemek együttesen már közérthetően mondják, hogy amivel szemben állunk, az egy NAP-T-AR, Naptár. E műszer megfelelő

beállításával ugyanis megfigyelhető volt a "nyári napmegálló" (solstitium) amikor a Nap tizenegyszer egymás után (június 10-20) ugyanazon a helyen kel, ugyanabban az időben. Rögtön e jelenség lezajlása után bekövetkezik a "nyárpont" amikor is a nagy égitest irányt változtat visszafordul az egyenlítő felé s egyre később, egyre délebbre kel. A legcsekélyebb kétség sem fér tehát ahhoz, hogy a tatárlaki táblák egy napvárta (solar observatory) műszerei voltak, és naptár készítésére szolgáltak.

Ha már megállapítottuk, hogy a Maros-menti Tatárlakán egy tudós ember lakott, aki ott egy napvártát kezelt, sejthetjük, hogy ő olyasvalamit írhatott fel műszereire, ami a Nap járásának megfigyelésével kapcsolatos. Mi lehet az? A korongon látható írásjelek tipikus rovásjelek, amit bárki megállapíthat, ha már foglalkozott ilyesfajta régi írással. Az is megfigyelhető, hogy a szöveg írója igyekezett a betűket lehetőleg egymásba kapcsolni (egyberóni), azaz rejtélyes alakú figurákat szerkeszteni. Ha az összekapcsolt figurákat elemeikre szétbontjuk és a jeleket a maguk külön valóságában újra leírjuk (Okmánytár 22-24), kiderül, hogy azok legnagyobb része azonos a későbbi szkíta- hun-magyar időkben is alkalmazott egyszerű vonalú írásjelekkel. Ilyen egyezés áll fenn a J, K, L, N, NY, O (és ELE), P, R, T, V, Z és a 4-es, 5-ös és 10-es (5+5) sorszám esetében.

A szövegben szereplő két piktografikus elem viszont - a kobra kígyó (RA) és a nyíl (S, ST) - egyiptomi örökségre utal. A kobrák írják a mondat Rák szavát (a RA többes számban RA.k), a nyíl viszont az Isten szó eS elemét. Megjegyezzük még, hogy az alsó sor jobb szélén álló bonyolult összerovás, mint az Okmánytárban elemezzük, egy értelemhatározó (Hónap jele) és az utána következő, balról álló egyberótt jelek olvasását segíti elő (Rák -övön). Végül a forduló írásjelek (pl. N) öblét vizsgálva észrevesszük azt is, hogy a korong felső sorát balról jobbra haladva kell olvasni, az alsót pedig jobbról balra. Ha ezek után a szöveget szavakba tagoljuk és megfelelően hangzósítjuk, megoldódik a megoldhatatlannak látszó rejtély, mert a két soros felirat pontosan olvasható s így hangzik: Ez irány elé jön Isten négy órakor (hónap jele:) Rák övön tíz telek után. Vagyis a világszenzációt elért tatárlaki korongon nem ákombákom szerepel, amint Hood professzor vélte, hanem kitűnő magyar szöveg. A felirat értelméből egyúttal az is kiderül, hogy a Nap keltét figyelő, lyukkal is ellátott korong úgy volt betájolva, bizonyára egy fa tok segítségével, hogy

vele a nyári napmegállót lehessen észlelni, a június 10-től 20-ig terjedő időt, akkor kel ugyanis a Nap a tatárlaki délkörön pár perccel hajnali négy óra után.

A tatárlaki lelet nagyobbik négyszögletes tábláján ugyancsak láthatók, amelyeket készítőjük három rekeszben helyezett el. A bal oldali rekeszben lévő jeleket az idő már nagyon elmosta s azok különben is annyira képszerűek, hogy jelentésüket megállapítani nem tudjuk. A középső rekesz jelei azonban felismerhetők. Ott középpontban a sugarakkal ábrázolt felkelő Nap (A NAP) látható s közvetlenül mellette jobbra értelemhatározója, egy hosszú farkú egér (AZ EGÉR és "Az Ég ura"). Ezután a bal felső sorba irt T-jelet olvassuk (iT), majd az alatta lévő rák képét (A RÁK), azután a felső jobb sarokban a három K-ból alakított KUR jelet (erre olv. 187m 57), végül lent a szamár képének IA jelentését (199m E-7; 25m 60 no. 23). A középső rekeszben e szerint ez áll: A Nap (az Ég ura) itt a Rákkor jön. A, harmadik rekeszben elhelyezett írásjelek felülről lefelé, oszloponként olvasva így folytatják a mondatot: aN-aP-Su-Ka.aR Lu.K-U.Ba, A napszekér lyukába. Vagyis a téglalap alakú műszer szintén a nyári napmegálló megfigyelésére szolgált.

A harmadik és legkisebb tatárlaki táblán nincs lyuk, központi furája egy kecskebak. A műszer alkotója nem tévedésből rajzolt az állatnak öt lábat, hanem így akarta érzékeltetni, hogy az is az állatöv egyik figurája s a Napra vonatkozik. A Napisten szent száma ugyanis a régi-keleti mitológiában az 5-ös, amely az összecsengés alapján az Égen utazó titokzatos személyt Utas néven nevezi meg. Ez a táblácska a téli napfordulót (december 25) jelzi, ami akkoriban a Bak- csillagkép havában zajlott le, ha már a nyárpont a Rákba esett. Magyarországon az égbolt decemberben általában borult, a Nap sugarait nem lehet észlelni, nyilván ezért nincs naplyuk ezen a táblán.

A hátralévő utolsó kérdésre, hogy ti. mikor használták ezt a nagy tudást feltételező tatárlaki naptárt, az első útmutatást az eszköz alakjából nyerjük. Mint a megelőző fejezetek egyikében említettük, Európa nyugati részében, ahol a kultúra a Duna-tájé mögött mintegy 150- 200 évvel elmaradt, a bronzkor idején a Nap járását még nem a tatárlakihoz hasonló apró műszerekkel figyelték, hanem a nehézkesebb megalitikus eljárással. EZ abból állt, hogy kör alakban óriási kőtömböket helyeztek el s azokat központi elhelyezésű kő

segítségével a megfigyelendő napkelték (időpontok) szerint tájolták. Ilyen szerkezetű volt az angliai Stonehengén felállított napvárta is. Megalitikus szerkezetű megfigyelő állomást azonban Kr.e. 1500 után már Nyugat-Európában sem készítettek, mert akkor már ott is megtanulták a Nap járásának modernebb eszközökkel figyelését. A Duna-medencében megalitikus szerkezetű csillagvizsgáló eddigi ismereteink szerint sohasem működött. Az oda betelepült ugyanis a Nap járását kezdettől fogva egy kisebb méretű, egyetlen kőtömb segítségével figyelte, melynek felső részét vízszintesre lecsiszolták és a sima lapra bekarcolták az állatövet s aztán az így elkészített eszközt egy kiemelkedő, helyen elhelyezve a megfelelő csillagidőre betájolták. Ilyen egyetlen kőtömbbel működő napvárta állt fenn Erdélyben, a Csíksomlyó feletti Somló-hegyen (Okmánytár 25), melynek neve éppen a régi napvárta emlékét őrzi, jelentése ugyanis Szemelő-hegy; vagyis "néző hely". A csíki Somló-hegyen használt eszköz egy dob alakú kőtömb, tetején koncentrikus körökkel, a belső két kör köze az állatövnek megfelelően tizenkét egyenlő részre van osztva.

E rendkívül becses és ritka emlék szerencsére nem pusztult el, de csak most jövünk rá, hogy tulajdonképpen mire is szolgált és hogy Európában páratlanul álló ókori tudományos műszer, amely Kr. e. 1800-1750 között lehetett használatban. A csillagvizsgáló műszerek történeti fejlődése arra figyelmeztet bennünket, hogy a tatárlaki eszközök ideje jó száz esztendővel megelőzhette a nyugat-európai megalitikus állomások beszüntetését, a Kr.e. 1500. évet, de fiatalabb kell legyen a csíksomlyói naptárkőnél. E feltételeknek a Kr.e. 1650 körüli idő felel meg a legjobban. Az írásjelek alakja, technikája és fönicei meg Égei-tengeri ábécéje szintén erre az időre mutat.

Van azonban egy más módszerünk is, melynek segítségével a táblák használati idejét pontosabban meg tudjuk állapítani: az, amit a Kréta szigeti napvárta műszereinek vizsgálatakor már megmagyaráztunk. Ez a módszer a naptár szövegében kifejezésre jutó csillagidőt veszi figyelembe és azt számítja át jelenlegi időmértékünkre. A korong szavai szerint ugyanis abban az időben a nyári napforduló a Rák-csillag havának tizenegyedik napján kezdődött. Következőleg 21-én fejeződött be s Rák 22-én a Nap elérkezett a nyárponthoz, visszafelé fordulva pályáján. Más forrásból viszont azt tudjuk, hogy Kr.e. 128-ban a Nap precessziója miatt a nyárpont már a Rák-csillag belépőjére, Rák 1-re esett. A két időpont között a különbség 21 nap. Ennyi időnek

megfelelő precesszióval, azaz 21X72=1512 évvel korábban volt tehát a tatárlaki naptár használatban, mint Kr.e. 128. A két számot összeadva, Kr.e. 1640-et kapunk (1512+128=1640). Ez az idő teljesen megfelel a mellékkörülményekből megállapított használati időnek.

Vizsgálatainkat abban összegezhetjük, hogy a tatárlaki agyagtáblák rendkívül súlyos tárgyi bizonyítékot szolgáltatnak ahhoz a főbenjáró megállapításhoz, hogy a Duna-medencében a Kr. e. II. évezred közepén már régóta laknak magyar ajkú népek.

15) Hood professzor konklúziója: But do the Tartaria tablets actually bear writing? Probably not. The tablets appear to be of local clay, which favors their having been made on the spot and not imported... It seems quite possible that they are merely an uncomprehending imitation of more civilized peoples written records . . . Perhaps the Tartaria tablets are nothing more than a pretense by some unlettered barbarian to command the magic embodied in an art he had witnessed but did understand (245m).

16) A ferences papok hagyománya szerint a csíksomlyói naptárkövet az atyák eltávolították eredeti helyéről, a Somló-hegyi pogány áldozati helyről, de nem pusztították el. A székelyek ugyanis megkövetelték, hogy a követ mint az ősök emlékét megtartsák és megőrizzék. A kő fénymásolatát és lapjának rajzát a régész Vécsey Gyula (Csíkszereda) volt szíves nekem megküldeni, Rendkívül becses adalékát ismételten és melegen köszönöm.

17) Az a körülmény, hogy Magyarországon Tatárlakán kívül a Somló-hegyen is működött egy ókori napvárta, és hogy a kereszténység idejéből ránkmaradt első rovásírásos emlékünk is egy naptár (162m 40), nemcsak a csillagászati tudás itteni folytonosságát bizonyítja. hanem a magyar nép folytonosságához is szolgáltat egy további bizonyítékot. Egyébként Dunántúlon is van egy Somló-hegyünk, talán ott is Nap-megfigyelő állomás működött?

Az ókori Magyarország szerepe Közép-Európa első feltárásában

A Duna-medence kő- és bronzkori magyar lakossága nem maradt teljes egészében véglegesen a Kárpátok koszorúzta hazában, hanem

onnan idők múltán tekintélyes részlegei felkerekedtek és átköltöztek Európa beljebb eső tájaira. A távozó részek egyik nagyobb hulláma a Duna két partján nyugat felé haladt és népességet adott a mai Ausztriának és Németország déli részeinek. Egy másik távozó nagyobb csoport, amint az ország nyugati kapuján kilépett, észak felé vette útját és az Elba, Odera, Visztula folyók által öntözött sík vidéken terült szét. Talán ez a terület volt a ködbevesző Tóthon (Teuthonia), melynek "teuthoni" lakói lettek utóbb Germánia legősibb és legértékesebb népi rétege. A Visztulától keletre eső mai lengyel területnek első lakossága szintén a Duna-medencéből származott és lakóföldjét Mazúriának, Mazúrkának, azaz Magyar Kőnek és Magyar Földnek nevezték. Ez a név a lengyelek esetében is az ő legrégibb etnikai rétegük megjelölésére szolgál. Az újabb vizsgálatok szerint a Balti-tenger mentén kialakult Est- Hon (Esthonia= Észtország) is figyelemre méltó lakosságot kapott a dunai népfeleslegből. Mindezek a tájak a magyar népességgel együtt természetesen azt a tudást is megkapták, amit ma kő- és bronzkori magas kultúra néven foglalunk össze.

Mi a magyarázata annak, hogy a Duna-medence ókori magyar népességének ilyen nagy szerepe volt Közép-Európa benépesítésében és kulturális feltárásában? A régészek szerint a magyarázatot elsősorban a medence földrajzi fekvése szolgáltatja. Ez a táj ugyanis a Duna völgye révén közvetlen kapcsolatban állt a Régi Kelet hatalmas kultúrközpontjaival s a népesség valamint a kultúra ezen az útvonalon juthatott el a legkönnyebben és leggyorsabban Közép-Európa belső tájaira. A Duna völgyének összekötő szerepét Közép-Európa és Kelet között a hegyrajzi viszonyok is érthetővé teszik, amelyek ezt az útvonalat szinte kényszerítő erővel írták elő vándornak és kereskedőnek egyaránt (18)

Volt azonban egy más nyomós ok is. A Duna-medence kedvező éghajlata, kitűnő termőtalaja, vizekben való nagy bősége és ércekbeni gazdagsága hatalmas vonzóerőt gyakorolt a keletiekre már a legrégibb koroktól kezdve. Ezek a kedvező adottságok ugyanis lehetővé tették, hogy a bevándorlók itt nemcsak fenntarthassák régibb hazájukból magukkal hozott kultúrájukat, hanem azt továbbfejleszthessék. Említettük, hogy itt alakult ki Európában az öntözéstől független mezőgazdálkodás, ez a "dunai típusú" földművelés, ami nagy exportcikk Kr. e. 3000 után. (19)

A Duna-medence európai vezető szerepét előmozdította végül az is, hogy területén alakultak ki a kontinens első ércfejtő, ércolvasztó és fémfeldolgozó üzemei, Európa első nagyipari bázisa és itt állt rendelkezésre a begyakorolt személyzet: a bányászok, tűzmesterek, kovácsok és ötvösök tömege, egyszóval itt volt a technikai tudás központja. Érthető, ha Európában akkoriban mindenki a magyaroktól igyekezett tanulni. (20)

A történettudomány nem-magyar művelői hangsúlyozzák a Duna-medence kétezer éven át tartó kimagasló szerepét Közép- Európa civilizálásában. Erre szükség is van, mert sok kézikönyvben még mindig az a téves tanítás olvasható, hogy Közép-Európa tájait a nyugati részek civilizálták. (21)

A magyar tudósoknak ennél egy lépéssel tovább kell menniük és rá kell mutatniuk arra az igen lényeges mozzanatra, hogy a közép-európai első magas kultúra kialakítói és hordozói magyarul beszélő emberek voltak. (22)

A KELETI IRÁNYBÓL ÉRKEZŐ TURÁNI NÉPHULLÁMOK

A turáni haza kiürítésének körülményei
A nagy szemita győzelmek után, a Kr. e. I. évezredben a Régi Keleten csak a Kaspi-Oxus térségben, a Turáni Alföldön lakó magyar nyelvű tömbök maradtak épségben, amelyek Kr. e. 1500-tót kezdve árják és kusok keveredéséből jöttek létre és társadalmi-politikai szervezetük szkíta, hun és egyéb neveken volt ismert. E turáni népek gazdasági és politikai hatalma Nagy-Ázsia értékesebb részeire is kiterjedt és jelentős turáni gyarmatok alakultak ki több tájon, mint pl. az Altai-hegység lábainál, ahol aranyat bányászó szkíták éltek. Ezek a gyarmatok a Kr. e. 4. és 3, században álltak fejlődésük tetőpontján, de azután kínai, majd mongol és türk népek megújuló támadásai alatt fokozatosan összeomlottak. A gyarmati népesség visszafelé özönlése a Kr. e. 2. században már nagyobb méreteket öltött s az A.D. 6. században a gyarmatok után maga a turáni törzsterület is elveszett.

Mi történt Nagy- Ázsiában, hogy onnan a népesség egyszerre csak mint valami felbolygatott hangyabolyból mindenfelé megindult? E hatalmas népmozgás indító okát legtöbben az éghajlati viszonyok

megváltozásában látják. A vizsgálatok szerint ugyanaz a sivatagosodási folyamat, amely Kr. e. 2000 táján már elindította onnan az első nagy kivándorlási hullámot, meggyorsult s újabb nagy területeket tett az emberi életre alkalmatlanná. Ennek során alakult ki a Gobi-sivatag, a világ egyik legnagyobb kiterjedésű kő- és homoksivatagja, Ázsia Szaharája. Ott a júliusi hőmérséklet meghaladja a 60 fok Celsiust, a legalacsonyabb decemberi hőmérőállás viszont mínusz 45 fok. Ilyen körülmények között ezen a területen kihalt a növényi és állatvilág s onnan az embernek is menekülnie kellett. A Gobi-sivatag kialakulása lenne tehát annak az évszázadokig tartó hatalmas népvándorlásnak az elindítója, amelynek nyugatra tartó hullámai a jelen időszámítás első századaiban Turki (Türki) néven lettek ismertté. (23)

A turki népek turániakkal való első nagy összeütközései a jelen időszámítás 6. századában játszódtak le. 552-ben a turkok kicsavarták a keleti hunok kezéből a hatalmat és Zungáriától keletre, a Bálkai-tó (Bál Földi tó) és az Orkhon (Urak Hona) vidékét saját fennhatóságuk alá helyezték, megalkotva így Orkhon székhellyel az első nagy Turkesztán államot. Nemsokára ezután elfoglalták a Tarim-medencét is, majd szövetkeztek a Sasanida Perzsa Birodalommal, két tűz közé fogták az Oxus mentén visszamaradt hunokat, államukat lerombolták, országukat elfoglalták és az Oxus vidékétől a Tarim-medencéig érő hatalmas tájból Nyugati Turkisztán néven egy második nagy türk államot alkottak 565-ben.

A turáni haza ekkor végleg elveszett. Akik kellő időben nem menekültek el a katasztrófa elől, azoknak turkizálás lett a sorsuk. Akik viszont időben eltávoztak, mint a nyugati szkíták és az európai hunok, azok az ázsiai népek nyomása következtében Kelet-Európából mindinkább nyugat felé sodródtak és rendszerint behatoltak a Duna-medencébe is. Az Ázsiában lezajló drámai eseményeket, főleg a szkíták és hunok kivándorlását, megfelelő adatok hiányában csak hézagosan ismeri tudományunk. A két Turkesztán kialakulásának (552 és 565) roppant fontos népi és politikai következményeit és egész Kelet-Európára kiható fontosságát is csak újabban látják a tudósok. (24).

Szkíta törzsek beköltözése a Duna-medencébe

Körülbelül ugyanakkor, amikor megszűnt az árja fajú magyar törzsek beáramlása a Duna-medencébe a Balkán-folyosón át, elkezdődött a turáni népek bevándorlása a Kárpátok keleti hágóin és szorosain keresztül. Az első nagyobb turáni hullám a szkítákat sodorta az országba, akiket a szarmaták szorítottak ki az Al-Duna és Don közötti megelőző hazájukból. Az elől haladó szkíta ékek, a Herodotos említette Agathyrsi, már Kr. e. 550 táján a Maros felső vizeinél vannak, magas hegyek között és főleg arany ércek iránt érdeklődtek; nevük magyar értelmű: Hegyet Őrző. Röviddel utóbb a szkíták az ország beljebb eső részeiben is megjelentek, a Küküllő és az Olt völgyében, valamint a Mezőségen. Ötven évvel első felbukkanásuk után birtokukban van már a Nagyalföld Baja és Szeged felett elterülő nagyobbik része is. Ezek a területek, különösen az Alföld és a Székelyföld az ő bejövetelükig csak gyér lakossággal rendelkeztek és csak ekkor jutottak sűrűbb népességhez. Kisebb szkíta rajok eljutottak a Vág, Nyitra és a Garam vidékére. A kilőtt nyílhegyek tanúsága szerint pedig megszállták a Dráva mentét és a Száva felső völgyét is (25).

Mint főleg állattenyésztő és kézműves nép, nem zavarták sem az Erdélyi-medencében, sem Dunántúl a földműves magyarok telepeit, bejövetelük tehát nem járt együtt a régibb idő óta itt élő lakosság elűzésével.

A magyar régészek 1939-ig nyolcvanöt nagyobb szkíta temetkezési helyet ismertek fel az országban (155m 108), ami bőséges szkíta népesség létéről tanúskodik. Az egész szkíta világ legkimagaslóbb kincsei
Magyarország területén kerültek elő s ezek között a tápiószentmártoni és zöldhalompusztai két pompás aranyszarvas foglalja el a főhelyet; mindkettő fejedelmi sírból került elő. E leletek arra mutatnak, a szkíták királyi törzse is Magyarországon szállt meg, vagyis a Kr. e. 6.-5. század fordulóján ide tevődött át az egész szkíta társadalom kormányzati központja. Nagy tömegük elmúlhatatlan bizonyítéka, hogy magyar nép egy meglehetősen zárt csoportja, a székelyek, megőrizte szkíta származási tudatát, Székely nevét és geometrikus jelekből álló írását. Tehát nem "egynéhány" szkíta érkezett a történelmi Magyarország területére, mint egyes külföldi munkákban olvashatjuk, hanem "sok": a kelet-európai szkíták többsége, az uralkodó törzzsel egyetemben, úgyhogy Kr. e. 500 és Kr. e. 300 között

már a szkíták alkották az ország harmadik leghatalmasabb népcsoportját, a Dunántúlon szervezkedő Estiek és az Erdélyi-medencében csoportosuló Keletiek mellett.

René Grousset, az eurázsiai steppevilág történetének francia kutatója terjedelmes munkájában ama nézetének ad kifejezést, hogy az európai szkíták tulajdonképpen csak egy vékony társadalmi réteg lehettek, akik a többséget alkotó, árja fajú cimmerek (Szemurak) felett uralkodtak, akiket még Cimmeriában igáztak le(26)-Grousset észrevételének talán nagyobb jelentőséget kell tulajdonítani, mint egy odavetett megjegyzésnek, mert ezáltal válik érthetővé az a lényeges mozzanat, hogy a szkíta néven Magyarországra jött népességben a kus emberfajta, vagyis a turániak sötét arcú összetevő eleme csak kis szerepet játszott. Szóval, hogy a szkíta hullám valójában inkább árja jellegű volt, semmint kus. Ezen a módon érthető meg az is, hogy azok a magyarországi folyónevek, amelyek szkíta települési területre esnek, szerkezetükben és szókincsükben cimmeri típusúak, vagyis a Dana-Bor, Tana-Is, Danu-Bis mintájára készültek. Ilyen a Tisza Ti-Bis (Hon Vize) neve, a Tala-Bor, a Bor-Sava és tőlük eredhet az Alföld neve is: Puszta, azaz Fűs-Ta (Pus-Ta). A szkíta lakóövezetben a turániak Kus neve is szerepel, de éppen a mondott ok miatt sokkal kevesebb alkalommal. Ilyen eredetű fontos helynevünk tulajdonképpen csak egy van: Kassa.

Azzal, hogy a cimmer-szkíták betelepedtek Erdélybe és a Nagyalföldre, majd utóbb a Felvidékre és a Dráva-Száva mentére, ők lettek az első turáni nép, amely a korábbi időkben érkezett úri (árja) népelemekkel minden oldalról bensőséges érintkezésbe került. Központi elhelyezkedésük, tömegük, gyors közlekedési eszközeik (ló, szekér) és fegyverük (íj, nyíl) révén a kissé nehézkesen mozgó földműves lakosság fölé kerekedtek és politikai befolyásukat az egész medencében érvényesíteni tudták. Az ország régibb magyar lakosságával létrejött szoros kapcsolataik révén megindult a sokféle magyar nyelvű törzs egy nemzetté való összeolvadása. Ezt a tényt megfigyelték a régészek is, akik szerint: "A szkíták egyáltalán nem irtották ki az őslakosságot, hanem a pusztai népek gazdasági és társadalmi rendjének megfelelően, azokat uralmuk alá vetették és velük előbb-utóbb összeolvadtak, ami természetesen kultúrájuk részbeni megváltozását vonta maga után" (170m 137 sk) . A szkíták uralma alatt tehát nemcsak nem fogyott a Duna-medence lakossága,

hanem éppen gyarapodott és először bontakozott ki e tájon főbb körvonalaiban a magyarul beszélő törzsek nemzeti egysége és a mindnyájukat összefogó árja-turáni magyar állam képe. (27)

Amidőn a kelet-európai cimmer-szkíták odahagyták Dnyeper-menti szép hazájukat, nem mindnyájan vonultak át a Duna-medencébe és telepedtek le az ott élő magyar törzsek közé. Jelentős részük a Kárpátok északi íve felett haladt el, azután bekanyarodott a Visztula, Odera és Elba völgyébe s így eljutott a Mazúri, Tóthoni és Esthoni magyar törzsek közé. Egy másik részük viszont, amely eredetileg a Duna-medencében szállt meg a Duna nagy kanyarjánál, a keletről jövő újabb népektől való félelmében elköltözött a Rajna, Szajna és Loire folyók lapályaira, ahol szintén a korábban odatelepedett úr törzsek tömbjeibe ütközött és velük keveredett. Úgy látszik tehát, hogy mindenütt ugyanaz a történet ismétlődött meg. Mivel az egymással keveredő európai úr törzsek és turániak egyformán Keletről származtak és magyarul beszéltek, valamennyiük közös neve a Keleti név lett, ami a nyugati forrásokban Kelti, Kelta alakot öltött. E fordulattal egyidejűleg a korábban használt Szkíta és Úr nevek háttérbe szorultak, majd eltűntek. Ha a szkíták eltűntek mintha "valamilyen mély kút elnyelte volna őket", - mondják a történetírók. - és helyettük "mintha Égből pottyantak volna le" hirtelenül megjelentek a Keleti nevet viselők, akkor a kelták nem lehettek új nép Európában (eredetüket nem is tudták megállapítani), hanem mindössze az történt, hogy a régi lakosság keveredve az újjal, olyan nevet vett fel, amely mindnyájukra illett. A Kr. e. 5. és 4. században már egész Európában mindenütt Keletinek (Keltának) nevezik magukat a magyar ajkú népek.

Magyarország területén eddig 590 "kelta" telephelyet fedeztek fel, amivel ez az ország Közép-Európa egyik legsűrűbben lakott területének tűnik fel (ld. 66m térképét). Különösen sokan éltek a Kisalföldön, Pest megyében, Tolnában és a Dráva mentén. Sikerült azt is megállapítani, miként hívták egyik-másik törzsüket. E nevek tanulságosak, mert kiderül belőlük, hogy Kelta név alatt valóban régi magyar törzseket kell értenünk. A Kisalföldön megszállt törzsük pl. az AN-AR-TES, Han úr törzse nevet viselte, melynek tagjai a név értelme szerint egy helyi fejedelem (Honúr) alattvalói voltak. Tudjuk róluk, hogy később valamilyen okból átvándoroltak Erdély szélére. Fejér megye területén az OS-ERIATES, egy másik Ös árja törzs lakott;

Tolnában a HER-CUNIA-TES, az Úr honi törzs; a mai Budapest táján viszont, a Duna vize mellett az ER.A-VIS-KI nevűek, akik nevében ismét megtaláljuk az Árja részleget, Víz szavunkat és a lakóterület értelmű Kő szavunkat, mintegy Víz mentén lévő föld urai értelemben. Ezek a vízmentiek Kr. e. 70 körül a Dunakanyarból felkerekedtek és Fejér megyébe mentek lakni.

Az árja és turáni elemek Duna-medencében való teljes összeolvadását és egy magyar nyelvű egységes nemzet kialakulását a Római Birodalom akadályozta meg. A rómaiak ugyanis az itáliai és galliai (etruszk és kelta) keretek szétzúzása és népi öntudatuk megsemmisítése után betörtek a Duna-medencébe is, birtokba vették a Dunántúlt és az Erdélyi- medencét, három részre tagolva ekként az ott összefonódni készülő magyar társadalmat. Ezzel kapcsolatban felmerül a kérdés, vajon Róma szerepe a Duna-medencében is olyan pusztító jellegű volt, mint Itáliában, Galliában, Britanniában és Észak-Afrikában? Más szóval, megszakadt-e a Duna-medencében a magyar népek csiszolt kőkor és bronzkor óta tartó folytonossága?

18) Prof. Childe így összegezi erre vonatkozó megállapításait: . . . the Danubian corridor was in fact as we expected, the passage-way by which the (neolithic) civilization of the Eastem Mediterranean, albeit filtered and inpoverished, was diffused to Northern North-Western Europe, 33m 67, Egy más helyen így: We have seen that for over two thousand years it (the Danube) formed the channel by which the influence ot the higher civilization of the East Mediterranean Basin, including Anatolia and Syria, was transmitted to the barbarian North and even distant Britain. By the first millenium it no longer fulfilled this role, 33m 413.

19) A mezőgazdálkodás időbeli és területi elterjedését többféle módszerrel vetítik térképre. A legjobb ilyen térképek közé tartozik Waterbolk sorozata, amelyen a lakosság aránylagos tömege is észlelhető, következőleg a Duna-medence kimagasló szerepe (242 m). Egy másik jó térkép (91m 239) három különböző árnyékolással érzékelteti a mezőgazdálkodás elterjedésének útját a világban Kr. e. 5000, 3300 és 2000 előtt: ennek alapján készült a mi térképünk is a 97. oldalon. Graham Clark térképe viszont azért érdemel figyelmet (World history, Cambridge, 1969, a 121. lapon), mert a radiokarbon mérések alapján készült.

20) A dunai mezőgazdasági és fémkultúra óriási szerepét előmozdította az a mellékkörülmény is, hogy nem volt versenytársa. A második európai neolitikus kultúra ugyanis, a kelet-európai festett fazekas kultúra (painted pottery culture), az úgynevezett csatabárdos nép megjelenésekor elpusztult. A harmadik európai neolitikus központ pedig, amely a svájci tavak körül észlelhető különleges feltételei miatt nem volt máshol megvalósítható. A festett fazekas kultúra elterjedéséről jó térképet találunk 198m 85.

21) Dawson hangsúlyozza. hogy Európa magas kultúrája nem a nyugati részen, hanem középen és keleten alakult ki először: It was not in the West. but in Central and Eastern Europe that we find true agricultural civilization, with domestic animals, finé pottery, and settled villages (198m 51.60). Szerinte: The neolithic culture of Central Europe was the more truly European tradition, since it influenced the whole continental development (198m 169).

22) A 19. századi orosz történészek, különösen a szentpétervári iskola hívei elismerték és hangsúlyozták. hogy Európa első magas kultúrája finn-ugor (a mi terminológiánk szerint magyar) kultúra volt. 212m 218. Ed4ar V. Saks saját kutatásaival ezt nyomatékosan hangsúlyozza: The original inhabitants of Europe from time immemorial were the Finno-Uqric tribes as verified by archaeological evidence, and particularly by the presented toponymical material. 212m 216. Ugyanott említi. hogy a Baltikum népességének jelentős része Közép-Európából származott.

23) Régóta vita tárgya, kiket kell turkok a (Turki, Türki) alatt értenünk. Egy dolog bizonyosnak látszik: a turkok nem mongolok akikkel őket gyakran gyakran egy kalap alá veszik.. A turkok arcéle kiemelkedő a mongoloké lapos; a turkok szőrzete erősen fejlett, a mongolok viszont a földkerekség legszőrtelenebb emberei közé tartoznak, 232m 95.

24. The momentous part that Eastern Turkistan and Western Turkistan have played in the migration of both Aryan and Turanian races is not yet fully realized, írja 204m 25

25) A szkíták magyarországi telepeire olv. 63m 55; 146m 232;-66m 36. - Die in Ungarn eingewanderten Skythen nahmen nach der bisherigen Feststellungen sowohl die ganze Tiefebene - mit Ausnahme der

südlich der Maros liegende Teile - als auch die nördlichen Gebiete Ungarns und die südliche Slowakei in Besitz. 170m 137.

26). Il est d'ailleurs possible que les Scythes n'aient jamais constitué en Russie méridionale qu'une aristocratie, superposée á un substrat cimmérien, 80m 39.

27) Herodotos történelemkönyvének ötödik részében említést tesz a Duna-medencében lakó népességről. Tizedik fejezetét így kezdi: "A thrákiai emberek elbeszélése szerint az Ister (Duna) felett lévő országot méhek (!) birtokolják és azok miatt nem lehet oda bemenni. Ezt a valószínűtlen mesét én nem hiszem el, mert a méhek a hideget nem viselik el. Inkább azt gondolom hogy az embereket akadályozza a hideg abban, hogy a Nagymedve (Mega Oaros) alatt éljenek." Ezúttal Herodotos szövegét Aubrey de Selincourt fordításából idézzük, 93m 313. E zavaros leírás csak úgy érthető, ha a méhek embereket jelentenek azaz a Duna-medencében Méh-arok, magyarok laknak. S az idegeneket nem a hideg hanem más "hitük" akadályozhatta meg abban, hogy a "Magyar Úrős" alatt éljenek. Herodotos még azt is jelzi, hogy a Duna-medence lakossága "méda módra" öltözködik, tehát nadrágot visel és lovas életformájú. - Herodotos híradása a Kr. e. 5. századból ered, amikor a szkíták már a Duna-medencében laktak: az adat minden bizonnyal rájuk vonatkozik.

A Duna- medencebeli első egységes magyar állam az egyesítő nagy király halála (453) után felbomlott. Az enyészet okát a történelem búvárai abban látják, hogy a király, miután 445-ben egyeduralkodó lett, a honősökből és honurakból (helybeli fejedelmekből) alakított és háború és béke dolgában egymaga határozott. Önkényes eljárása megzavarta a régibb országlakókkal fennálló jó viszonyát, a szerződésekben lefektetett rendet és alkotmányt, s a mellőzöttek körében elégedetlenséget keltett. Miután a vezető emberek jelentékeny része elhidegült tőle, a magyar törzsek elégedetlenkedését a germánok kihasználták és intrikáikkal a király halála után polgárháborút idéztek fel. E belső összeütközések során Attila nemzetsége és hun hívei elvesztették vezető szerepüket, mire az élve maradt Attila-fiúk népes kíséretükkel együtt odahagyták a. Duna-medencét és visszalovagoltak Don felé eső régibb hazájukba. Nem kell azonban azt gondolni, hogy a hunok mind egy szálig elmentek volna. Tulajdonképpen csak a fejedelem nemzetsége távozott, de a

közemberek nagy tömege továbbra is helyben maradt. (31)

Nem távoztak el az országból azok a népészek sem, amelyek oda még a hunok előtt érkeztek, hiszen nekik semmi okuk sem volt a távozásra; ellenkezőleg, minden érdekük a helyben maradást kívánta, Itt maradt az Attila-fiúk oldalán küzdő székelyek egyik köteléke is, a krimhildi csatából megmenekült 3,000 lovas és egy ismeretlen helyen fekvő mezőségre (Chigla Mezeje) vonult vissza, ott várta Csaba királyfi visszatérését. Az azonban igaz, hogy a királyi család távozása és a központi hatalom megszűnése után az ország minden régi törzscsoportja visszavette korábbi függetlenségét és így visszaesett a Duna-medence az apró fejedelemségek korába, a helyzet minden veszélyes következményével együtt. Éppen ezért az éles látású Csaba királyfi, Attila legkisebb fia, mihelyt megérkezett a Fekete-tenger közelében lévő régi hazába, "azonnal hírverésbe kezdett, hogy (a fejedelmi hunok) mindnyájan térjenek vissza Pannóniába és álljanak bosszút a németeken" (167m I 162). Halálos ágyán esküvel kötelezte népét. hogy mihelyt erőre kapnak, mindnyájan visszatérnek Magyarországba és helyreállítják a régi államot (17m 108).

2. A történettudomány egyes nyugati művelői úgy tanítják, hogy Attila király halála után a Duna-medencében germán uralom következett és szóra sem érdemesítik az ott lakó úr törzseket. A legnagyobb germán néprésznek a gepidákat mondják, akik a hunok idején a Tisza felső vidékén laktak, de onnan 472 táján Erdélybe is átszivárogtak. Germán törzseknek mondják a longobárdokat is, akik viszont 527 táján a Dunántúl nyugati részeibe nyomultak be. Hogy a gepidák germán törzsek lettek volna, nem állítható határozottan. A gepida temetőkből előkerült csontvázakról ugyanis kiderült, hogy azok átlagos koponyaindexe (85.2%- ban) a 78.56-os indexcsoportba tartozik, ami nem kimondottan a hosszúfejűek típusa. Hátrahagyott régészeti leleteik sem különböznek a hunok és magyarok régészeti emlékeitől, pl. meglepően sok közöttük a méhet ábrázoló, sajátosan hun-magyar biztosítótű, amely viselőjének népi hovatartozását, magyar voltát mondja. Amennyire a fennmaradt nyelvtöredékekből tehető valamelyes következtetés a gepidák kilétére, ezek az emlékek inkább ragozó jellegű nyelvet tükröznek, semmint analitikusat vagy hajlítottat. A gepidákat egyes források Gebidana Thiuda néven említik, ami az ikerhangok alapján magyarul Kapitány Törzse lehet. Az sem hagyható figyelmen kívül, hogy a gepidák halálos ellenségei voltak az

ország nyugati széleire betelepedett igazi germánoknak, a longobárdoknak, Mindebből az a benyomás nyerhető, hogy a hunok után szereplő gepidákat elhamarkodva sorolják a germán törzsek közé. (32)

Leszámítva tehát a Dunántúl nyugati részeire beszállingózott longobárdokat, a Duna-medencében a népesség többsége a Hun Birodalom bukása után is árja és turáni magyar maradt s tulajdonképpen csak a hunok Nagyalföldön bírt szálláshelyei ritkultak meg. Száz év elteltével azonban, 567-ben, a hunok őseik esküjéhez híven visszatértek az országba. Ezeket a törzseket a források általában "visszatérő hunoknak" mondják, tehát pontosan utalnak népi és történeti személyazonosságukra. A visszatérő hunok, akik más néven avarok (Obari, Avari) az egész Duna-medencét birtokba vették, a Bécsi-medencével együtt. Jövetelük hírére a longobárdok tanácsosnak tartották a veszedelmes szomszédságból elköltözni, ezért 569-ben asszonyaikkal és gyermekeikkel felkerekedtek és átmentek Itáliába, ahol Lombardi néven folytatták életüket s idővel olaszokká lettek. A visszatérő hunok a hazában maradt régibb magyar nyelvű lakossággal egyesülve 570-ben aztán helyreállították Attila birodalmát Bécstől a Donig. E birodalom utóbb a Kárpátokon kívül eső részeit feladta és államát a történelmi Magyarország területén több mint kétszáz esztendeig (803-ig) fenntartotta. (33)

A germánok majdnem ugyanolyan gyűlölettel viseltettek az avarokkal szemben, mint megelőzőleg a hunokkal szemben, úgyhogy amikor Nagy Károly megszervezte őket, sorozatos támadásokat intéztek az avar magyarok ellen és szétrombolták államukat. Ami azonban a németeket elsősorban érdekelte, az főleg az irigyelt avar kincsek megszerzése volt, melyeket tulajdonosaik sáncokkal körülvett udvarhelyeikben (váraikban) őriztek. A németek egyik ilyen rablásuk alkalmával "harminc szekeret megtöltő aranyat és drágaságot" szedtek el tőlük. Az egykorú források megörökítették Nagy Károly pénzéhségét, feljegyezve róla: "Elszedte az összes pénzt és a hosszú idők folyamán összegyűjtött kincseket. A frankok (németek.) emberemlékezet óta nem viseltek olyan háborút, amelyben ennyire meggazdagodtak és ennyi kincset szereztek volna" (163m idézete a kútfőkből) . Ha igaz, hogy a németek szegények voltak és az avarok fosztogatásából gazdagokká lettek, akkor ezek a "visszatérő hunok" mégsem lehettek az a barbár nép, amelynek a német krónikások és

történetírók őket lefestik. Hiszen nekik, az állítólagos barbároknak szekérszámra állt rendelkezésükre az, ami a műveltnek tartott nyugatiaknak nem volt

A német krónikások szerint Nagy Károly az avarok lakóhelyeit sorozatos razziáival pusztaságokká változtatta, a népet pedig eltörölte a föld színéről. Ezzel szemben a magyar történetírás már régebben megállapította és újabban friss adatokkal is igazolta, hogy az "avar pusztaságok" és hasonló nagyhangú feljegyzések nem veendők mai értelemben. "Pusztaság" akkoriban ugyanis füves térséget jelentett, nem pedig elhagyott, elpusztított tájat. Az avarok éppúgy nem hagyták el a Duna-medencét, mint megelőzőleg a hunok, és nem pusztultak el a napvallású úr törzsek sem Nagy Károly rabló hadjáratai során (117m 9, 15, 17; 63m 119, 125, 129; 168m 33). Adataink vannak ugyanis arra, hogy az avarok saját nevükön; saját politikai szervezetükben, maguk választotta fejedelmek alatt éltek az országban az egész 9. század folyamán. Ilyen adatokat ismerünk 805-ből 811-től, 822-ből és 871-ből. Helyben maradásuk és további ittlétük tehát nem kétséges. Az azonban igaz, hogy a Duna-medencében élő sokféle magyar néprésznek most már másodízben tették tönkre közös államát és a szétdarabolás következtében fennmaradásuk veszélybe került. Ilyen körülmények között a történelmi fonalat vette fel árpád vezér, Attila leszármazója, amidőn 896-ban bevezette az országba a magyar népek utolsó nagyobb hullámát és helyreállította ősei politikai művét.

Néprajzi és politikai viszonyok a Duna-medencében Árpád fejedelem jövetelekor

1. Csak kevés közvetlen adatunk van arra, hogy milyen volt a néprajzi helyzet a Duna-medencében Árpád fejedelem beérkezésekor. Zavarja tisztánlátásunkat az is, hogy amit e tekintetben a nyelvészek állítanak, történészeink hevesen cáfolják. Nyelvészeink szerint Árpád fejedelem jövetelekor a Duna-medencében a lakosság többsége szláv volt, maradéka pedig türk, vagyis magyar lakosság akkoriban itt még nem létezett volna. Szlávnak könyvelik el mindazokat, akik földműveléssel foglalkoztak és letelepült életmódot folytattak (ezeket mi kő- és bronzkorból eredő árja fajú magyaroknak ismertük meg), türknek pedig a pusztákon sátorozó szkíta, hun és avar maradványokat (akiket

mi turáni eredetű magyaroknak tartunk). Ez a szláv és türk népesség - folytatják a nyelvészek - hat vagy nyolc csoportra széttagolva, saját fejedelmei alatt élt. Elképzelésüket jórészben Anonymus krónikájára alapítják, mely hírt ad az itt talált fejedelmekről s azokat nevükön is említi népükkel együtt. A mi nyelvészeink ezeket a fejedelmeket is szlávnak illetve türknek tartják. Szláv eredetű lett volna a bihari Ménmarót és a nyitrai Zubur, a négy másik pedig türk eredetű, de már elszlávosodott, nevezetesen a Maros alatt uralkodó Glád, a székelyföldi Gelu, az ungvári Loborci és a titeli Salán. Nyelvészeink tudása szerint a Duna- medencébe érkező Árpád vezér sem volt magyar, hanem türk, talán nem is tudott magyarul és eltörökösödés útján haladó népét hozott magával. Mindez természetesen csak feltételezés, amit még senki sem bizonyított be kézzelfoghatóan, de amit mégis úgy szoktak feltüntetni, mintha megállapított és bebizonyított tény volna.

A nyelvészek felfogásával szemben a történészek óvással éltek és rámutattak a vázolt elgondolás logikai zökkenőire. Mert hogyan jöhetett létre és türk népességű országban, újabb türk elemek hozzákeveredésével egy olyan nép, amely végül mégsem szlávul, se nem türkül, hanem e két nyelvtől teljesen eltérő nyelven, magyarul beszélt? Valahol hát mégiscsak kellett lenni magyaroknak ebben az országban, méghozzá sokan legyenek, ha az ő nyelvük lett az országban a főnyelv. Hol voltak hát a magyarok, kérdik a történészek. A nyelvészek az ellenvetésre így igazították ki tételüket: Árpádék eredetileg valóban török fajú nép voltak, de valahol a Volga mellett finnugor népelemeket (magyarokat) igáztak le, azokba aztán beolvadtak és így a honfoglalás idején már nem törökül, hanem magyarul beszéltek, bár vezetőik még Szent István idejében is két nyelvűek voltak. Ezek a türk vezetésű finnugorok (magyarok) - így ment tovább a fejtegetés - a Duna-medencében leigázták az ott élő szláv és türk népességet és felettük mint egy kis létszámú arisztokrácia kemény kézzel uralkodtak. Ha ez valóban így történt volna, kérdik megint a történészek, hogyan lehetséges, hogy mégsem a vékony arisztokrácia, a törpe kisebbség olvadt be a nagy többségbe, hanem a túlnyomó többségű szláv és türk népesség a kisebbségben lévő magyarba, az általános törvényszerűség ellenére?

Kniezsa István nyelvészünk erre meg merte mondani, hogy hát a valóságban a magyarok voltak túlnyomó többségben, a szlávok pedig

kisebbségben. Olyannyira kisebbségben, hogy tulajdonképpen csak a hegyvidék és az alföldi tájak érintkezési zónájában laktak, ahol a földművelésre legalkalmasabb földek terültek el. Török fajú lakosságunk pedig - mondja Kniezsa - nem volt, hiszen török helynévanyagunk, ami jelenlétükről tanúskodna, egyáltalában nincs. A történészek azt is megállapították, hogy a szlávok többsége csak a 16. és 17. századi török háborúk és a 18. századi osztrák telepítések folytán került a Duna-medencébe, tehát ezek sem lehettek a honfoglalás idején az országunkban élt SCLAUI leszármazói, akikben nyelvészeink szlávokat látnak. Hová lettek akkor a honfoglaláskori és szlávnak minősített népelemek? Beolvadtak a magyarságba, válaszolják a nyelvészek, mert amikor az addig "nomád" magyarok a 10. században letelepedtek és áttértek ők is a földművelésre, benyomultak a szlávok lakta zónákba és ott felszívták az idegen népeket. Igen ám, de a források szerint a Sclaui nemcsak a mondott földműves zónákban éltek, hanem az országban szinte mindenütt, nevezetesen az egész Alföldön, viszont az Árpádi magyarok közt is voltak már földművelők. Talán a Sclaui mégsem azonosíthatók a szlávokkal? Nem, nem, - mondják a nyelvészek, a magyarországi Sclaui még nem voltak igazi szlávok, hanem csak "ó-szlávok", de az ő nevüket vették át a 19. században azok, akiket ma szlávoknak nevezünk . . .

A nyelvészek tételeit nemcsak a történészek faragták le szinte a nulláig, hanem az a Melich János nyelvész-professzor is, aki megelőzőleg a szlavofil irányzatú magyar nyelvész-iskola vezetője volt, de aki aztán szembefordult saját korábbi megállapításaival. Ez a tudós ugyanis utolsó jelentős dolgozatában (134m) újra átvizsgálta az Anonymus által megőrzött honfoglaláskori fejedelmi névsort és megállapította, hogy az addig szláv eredetűnek tartott Ménmarót és Glád fejedelem "született magyarok" voltak, magyarok, akik az Árpád-féle honfoglalás előtt a Duna-medencében éltek és a többi helybeli kiskirály is "jól tudott magyarul", szintén az Árpád- féle honfoglalás előtt. Világos ebből, hogy Árpád és népe érkezése idején már régóta nagy tömegű magyar nyelvű nép élt a Duna-medencében. A régészek is közbeszóltak és kiderítették az addig szlávnak tartott honfoglalás előtti nagy temetőkről, hogy azok tulajdonképpen "nagy magyar temetők" voltak. Az úgynevezett késői avarokról pedig, akik 670 körül jöttek az országba nagy tömeggel, szintén kimutatták, hogy magyarok voltak és magyar honfoglalást végeztek Árpád előtt. Végül mi

magunk, a Régi Kelet vallási viszonyainak ismeretében megállapítottuk, hogy az addig idegennek vélt Ra, Kel, Szem, Est, Bál, Mén és hasonló összetételű hely- és népneveink magyar nevek, melyek a Kr. e. évezredekben használt vallási szókincsünkből erednek és felismertük a Hetés, Pilis, Szerém, Arad, Hont stb. területneveink eredetét is, melyekkel szemben a nyelvészek teljesen tehetetlenek voltak. Észrevettük végül, hogy a Duna-medencébe érkező turáni népesség szkíták, hunok, avarok - nem török nyelvű népesség voltak, stb. Egyszóval lépésről-lépésre kiderült, hogy mindazok a népelemek, amelyek az országban a 9. század második felében, Árpádék jövetelének előestéjén észlelhetők, nem szlávok és nem törökök, hanem magyarul beszélő árja és kus népelemek voltak. Mindezek következtében a szlavofil irányzatú nyelvészek által megrajzolt honfoglaláskori néprajzi képet mint helyt nem álló, téves elképzelést elejtettük.

2. Mi volt tehát a tényleges helyzet, amikor Árpád vezér övéivel együtt a történeti Magyarország területén megjelent? Anonymus elbeszélése szerint akkor az ország keleti harmadában Ménmarót fejedelem uralkodott. Hatalmi központja Bihar vára volt, népességének nagyobb része pedig a Szamos lapályán élt. Ez a fejedelem Melich János vizsgálata szerint született magyar ember volt. Szerintünk is az kellett legyen, amit nevének összetevő elemeiből is látunk. A név első eleme ugyanis, a Mén szó, értelmére nézve azonos Csődör szavunkkal, ami férfira vonatkoztatva erős hímet jelent. Anonymus is ebben ~ az értelemben magyarázza a dolgot, megjegyezve hogy a fejedelemnek sok "barátnője" volt (plures habebat amicas, 167m I 49), azaz keleti szokás szerint háremet tartott udvarában. Azt is mondja Anonymus, hogy Ménmarót fejedelem székhelyét, Bihar várát, Byc- Or várnak, vagyis a Bika-úr várának nevezték, ami a Mén rokonkifejezése. Mi viszont tudjuk, hogy a Mén-név ősrégi magyar trónnév, melynek használata visszanyúlik az egyiptomi időkbe. Egyiptomban ugyanis a thébai királyok mindig Mén-királyok voltak, kezdve a két Egyiptomot egyesítő Mén- Őssel, ideértve Tutenkáment (Tudónk a Mén) és más ismert nagyságokat. Azon az útvonalon is több helyen Mén királyok uralkodtak és Mén-helyneveket alkottak, amelyen a régi magyarok Európába vonultak.

Egy Minotaurus (Mén. Útúrős) uralkodott pl.- Kréta szigetén, Orcho-Men- Os helynév létezett Görögországi idejében Mén- Pik (Mén-fiak)

laktak Gallia egyik területén trónján még a keresztény középkorban is Tudor (Csődör) nevű királyok ültek. Mindezt látva, teljesen elfogadhatatlan az az ötlet, hogy ezt a Mén-nevet Anonymus találta volna ki és ő illesztette volna az eredetileg csak Marót nevet viselő fejedelem neve elé. A Mén-részleg hozzátartozik a névhez, nem mellőzhető, sőt éppen nagy súllyal esik a latba az Árpád- féle honfoglalást közvetlenül megelőző idők népi viszonyainak megrajzolásakor.

A Ménmarót név második összetevő eleme - a Marót - nyelvészeink elképzelése szerint szláv eredetű szó. A szerbiai Morava folyóval hozzák kapcsolatba s e feltételezésből egy további feltételezéssel azt állítják, hogy Ménmarót szláv eredetű, balkáni ember lehetett (167m l. 49 jzt). Így kerülnek aztán szlávok Erdélybe is, aminthogy velük népesítették be a Balaton környékét Tihany nevének félremagyarázásával. A valóság a Marót nevével kapcsolatban az, hogy esetében is régi-keleti kifejezéssel állunk szemben. E szó szereplését láttuk az egyiptomi- hetita viszály idején, amikor egy hetita királyi pecséten azt olvastuk, hogy "Marót tíz országban király maradt." A név az Indus völgyében is ismert volt, ahol Marut, Maruttu az égi isten, a Nap megjelölésére szolgált. Ugyanott a szó a Nap-királyok véréből származó uralkodót is jelentette (53m Marut, Maruttu). Ezek szerint a bihari fejedelem Mén- Marót címe nem szláv, hanem régi-keleti eredetű magyar cím s értelme Napkirály. Ez a fejedelem maga is tisztában volt ősi származásával, amit egyik idevágó nyilatkozatából világosan láthatunk. Amikor ugyanis Árpád követei megjelentek előtte és felszólították, vesse alá magát az ő uruknak, aki Attila király leszármazója s mint ilyen a Duna-medencének történeti jogon örököse, Ménmarót azt felelte, hogy őreá nincsenek hatással Árpád fejedelem Attilára visszamenő érvei, mert az ő ősei ezen a földön uralkodtak már Attila jövetele előtt. A földet őseitől vette el Attila, de ő azt a mostani bizánci császár kegyeiből visszakapta. Minden bizonyíték amellett szól tehát, hogy a Szamos lapályain Árpád vezér jövetelekor olyan fejedelmet lássunk, aki a bronzkorban betelepült úr törzsek leszármazója, aki magyarul beszélt és született magyar volt, miként Melich János is" mondja. .

Ugyancsak az ország keleti harmadában, de Ménmarót királyságától délre, a Maros, Tisza és az Al-Duna szögletében, egy másik fejedelem uralkodott Árpád jövetelekor az Orsovában székelő Gladu. E név

eredeti alakja, a lágy hangok keménnyé alakításával világosan "Keleti". Ez is olyan név, amely a magyar nyelvű népek őshazájában sokszor és sokféle alakban szerepelt, Káldi, Caleti, Scoloti alakban, általában mindig a turáni csoporttal kapcsolatban (szemben az úr törzsek által használt Est, Esti, Esthoni elnevezéssel). A nevet Európában is széltében használták, miután az úr népek összekeveredtek és valamennyiüket a közös földrajzi eredetre utaló névvel Keletinek (Keleti, Kelti, Kelta) nevezték. Érthető tehát, ha Melich János ezt az orsovai Gládi nevű fejedelmet szintén született magyarnak mondja.

A Bihar-hegységtől délkeletre, a Maros, Küküllő és az Olt völgyében, nagyjából a mai Székelyföld területén Árpád jövetelekor egy Gelu nevű fejedelem (dux) uralkodott. Ő is keleti származású lehetett, hiszen ugyanezt a nevet (Gelu, Kelő) már Heradotosnál megtaláljuk, aki három ilyen nevű fejedelmet említ a Kr. e. 5. században írt munkájában. Először egy Gelo nevű papot, aki az Égei- szigetvilágból hajózott át Sicaniába (ma: Szicília), ahol a Magari nép szomszédságában telepedett le s idővel a sziget hatalmas királya lett. Másodízben egy Gel- On-i (Kel-Honi) törzsről szól, amely a Fekete-tenger északi partjáról vándorolt a Don és Volga környékénél élő szkíták közé. Szántó-vető emberek voltak, akik kerteket műveltek, kenyeret ettek és "szkíta nyelven" (vagyis magyarul) beszéltek. Herodotos harmadízben egy Gal -On- Os (Kel Honős) nevű királyfiról emlékezik meg, aki Erdély (Woodland) keleti sarkában szállt meg. Egyik fivére Agathyrsos (Hegyet Őrző) volt, aki a Maros felső vidékére ment lakni, másik pedig Skytaős (Szkíta Üs), de róla közelebbit nem tud. E három testvér apja Keletről vándorolt új lakóhelyére, ami éppen a legfontosabb adat. E feljegyzés kétségtelenné teszi, hogy a szóbanforgó nevekben mindig a keleti származás emléke tükröződik. A szkítákról, akikről itt szó esik, más forrásból is tudjuk, hogy a Duna-medencébe valóban röviddel Herodotos ideje előtt, Kr. e. 500 táján kezdtek bevándorolni. Azt kell tehát következtetnünk, hogy az a Gelo (Kelő) napkeleti fejedelem, aki Árpád népe jövetelét megelőző időkben a Székelyföldön uralkodott, maga is turáni eredetű volt, vagyis magyarul beszélő szkíta származék és ősi trónnevet viselt. A Székelyföld Kr. e. lakóinak utódai, a székelyek, ma is ugyanazon a földön laknak és emlékeznek szkíta származásukra.

Anonymus szerint ez a Gelu nevű "erdőn túli fejedelem" (dux Ultrasylvanus) egyúttal a Dux Blacorum címet is viselte. Ez alatt Bál

isten híveit, azokat a Bálokat kell értenünk, akik Kánaánból, Szíriából, Föníciából érkeztek, mert ott volt Bál a főisten. Más szóval a "bálok" elnevezés vallási vonatkozásban jelöli meg az erdélyi Gelo alattvalóinak: egy nagy csoportját. Ugyanilyen Bál hitű népesség élt Dunántúl, főleg a Balaton-tó körül. (34)

A Bál név olyan, mint a Mén vagy a Keleti, ti. mindazokon a területeken megtalálható, amelyeken a szóbanforgó isten magyar hívei nagyobb tömegben letelepedtek. Megörökíti a nevet a Balkán félsziget, a Balaton vidéke, a Balti-tenger (Bál-Ta-i, azaz Bál-földi tenger) és Belgium neve is, ahol Cézár idejében Bellovak (azaz Bál emberek, Bál lovak) tartózkodtak. A név V- vel kezdődő változata sem kizárólag a Duna-vidéki Vallachia nevében és a Vlach névben szerepel, hanem megvolt már Galliában, ahol Cézár Volok-at és Velio-Kassi-kat említ. Ezekből az adatokból azt következtetjük, hogy Kelő fejedelem is árja és turáni származású magyar törzsek felett uralkodott. Ebben a szemléletben nagyon jól érthető Kézai Simon mester odavetett megjegyzése, hogy ti. a székelyek az erdélyi hegyek közt lakó Bálokkal összevegyültek, vagyis a turániak keveredtek az árjákkal, és azoktól tanulták meg a rovásírás betűit, ezeket a fönicei írásjeleket (167m I 162 sk, 279). Ez is fontos adat a honfoglaláskori Bálok magyar volta mellett, hiszen a rovásírást, ezt a magyar nyelv szerkezetéhez igazított írást nem-magyar nyelvű nép nem közvetíthette. Minden jel arra mutat tehát, hogy Árpád honegyesítését megelőző időkben Magyarország keleti harmadában, a Tisza és Kárpátok között uralkodó három fejedelem, a bihari Ménmarót, az orsovai Keleti és a gyulai Kelő egyformán ősmagyar kiskirályok voltak: Honősök, Honurak, akik magyar trónneveket viseltek és magyarul beszélő népesség felett uralkodtak.

Áttérve az ország nyugati harmadának vizsgálatára, a Dunántúlra, a hozzákapcsolódó Kisalföldre és annak folytatásában lévő nyugati Felvidékre, első észrevételünk az, hogy Árpád honegyesítésének nagyszerű leírója, Anonymus, erről a tájról korántsem közöl annyi adatot, mint az ország imént tárgyalt keleti harmadáról. Dunántúlról lényegében csak azt mondja, hogy ott a "hon lakói" (habitatores terrae) Romani principes vezetése alatt éltek és voltak közöttük Romani milites, valamint Blachi ac Romani pastores. Nyelvészeink az itt szereplő nevet a "római" szóval fordítják magyarra, ami azt sugalmazza, mintha az illetők - fejedelmek, katonák, jószágőrök és

egyéb honi lakosok - latinul beszélő emberek lettek volna, a római hódítás négy és fél századdal előbb lezárult korának népi maradványai. Ezt az elképzelést keleti ismereteink tudatában nem oszthatjuk, mert "Ra- Méne" alatt itt nem rómaiakat értettek, hanem a Napisten (Ra) hitén élő fejedelmeket, akárcsak Egyiptomban, ahol évezredekkel a rómaiak létezése előtt Ra- Mének kormányozták a királyságot. Ezt annál biztosabban mondhatjuk, mert ugyanabban az időben ugyanott Bál isten követőiről is szó van. Helytelen dolog tehát az Árpádi honegyesítéskor római maradványokat látni Dunántúl.

Valamivel többet tudunk a Kisalföld néprajzi helyzetéről. Ez a táj a Duna alatt nagyjából a Rábáig terjed, a fölött északra pedig a magas hegyek lábáig, keletre a Garam vizéig. Ezen a folyókkal gazdagon öntözött, árvizekkel és mocsarakkal védett területen húzódott meg az avarok (Avari, Obari) egy jelentősebb részlege, amely államuk szétrombolása (803) után nem vonult le a Dráva-Száva vidékére vagy még mélyebbre, a-horvátok dalmáciai területére. Az avarokról a Kisalföldön, mint említettük. még a 9. század hetvenes éveiből is vannak híradásaink, amelyek szerint nemcsak léteztek, hanem saját fejedelmük alatt éltek. Ha tehát Anonymus a Kisalföldön Árpád bejövetelekor egy Zubur nevű kiskirályt említ aki Nyitra várából kormányozta alattvalóit, ez a Zubur név magyar kifejezés lehet, "Az Avar" jelentéssel, régies írásmóddal, a névelőt a szóhoz ragasztva. Kilétéről Anonymus nem mond többet, bizonyára igazi trónnevét sem ismerte s ezért említi pusztán népi vonatkozásban. De a turániakon kívül itt is számolnunk kell a régibb idő óta helyben lakó úr eredetű lakossággal, hiszen Nyitra (Netra) szintén egyiptomi királynév, a Ménes-féle honegyesítés idejéből, kinek nevét hieroglif írással keresztbe helyezett nyilakkal írták.

31) Történészeink, a nyugat-európai felfogást követve sokáig azt hitték. hogy a hun uralom megszűnte után nem maradtak hunok a Duna-medencében. "A modern kutatás azonban beigazolta, hogy nemcsak a tőlünk keletre eső hun törzsek éltek tovább a Dnyeper és Don vidékén, v; a Kaukázustól nyugatra, hanem jelentős hun népesség élte túl a hun állam felbomlását a mai Magyarország területén is" 106).

32) A gepidák germán voltát legutóbb Heinrich Sevin (163m) igyekezett bizonyítani: aki mellesleg még azt is "bebizonyította", hogy a székelyek a gepidák (germánok) leszármazói! Ez a dolgozat egy 1955

ben készített doktori értekezés, szelleme olyan, mintha a negyvenes évekből eredne.

33) A "visszatérő hunokat" a magyar krónikák csak ezen a néven ismerik és sohasem mondják őket Avari-nak; számukra nem voltak új nép. Avar nevük talán onnan ered, hogy sáncokkal körülkerített várudvarokban laktak. Olyasféle név lehet ez, egyiptomi Deltában uralkodott hyksosok Avári neve. - A hazai nyelvészek és történészek, az avarokat (mint a hunokat is) török nyelvű népnek tekintik annak ellenére, hogy egyes külföldi munkák már régebb idő óta finnugoroknak mondják őket (204m 517). E tekintetben az utóbbi négy év folyamán javult a helyzet, főleg László Gyula fejtegetései nyomán. aki két részre osztja az avarokat s 670 táján érkezett részlegüket, e késői avarokat, "fehér magyaroknak tartja. Tömegüket nagynak mondja s bennük látja az "első" magyar honfoglalókat, Árpádé lenne a "második" honfoglalás, mintegy kétszáz évvel utóbb. Örvendetes László Gyula megállapítása, mert azt is hozzáfűzi, hogy talán már megelőzőleg a hunok is szakítottak magukkal útjuk mentében magyar néprészeket, vagyis már a hunok első szereplése idején is laktak magyar törzsek a Kárpátok övezte tájon. A hazai nyelvészek és régészek nagy felismerése azonban még várat magára: az. hogy az úr törzsek (árja fajú magyarok) már itt élnek az országban a csiszolt kőkor és bronzkor óta.

34) A Dunántúl szereplő Blachi, Vlachi kilétéről nyelvészeinknek nincs fogalmuk s a név jelentéséhez sem tudnak hozzászólni. A névvel kapcsolatban Kniezsa István így szól: "Krónikáink többször említik, hogy a honfoglalók Dunántúl valami VLACH pásztornépet találtak. Ki volt ez a nép és hol lakott, ezideig semmi határozott nyomára nem sikerült jutni" (255m 97) .

A római uralom néprajzi és politikai hatása

Időszámításunk előtt az 1. század végén a Római Birodalom már a Földközi-tenger egész környékére kiterjesztette hatalmát és szükségesnek érezte, hogy törzsterülete (Itália) biztonsága érdekében a Dunamedencében is létesítsen védelmi berendezéseket. (28)
Ez irányban első lépésként Kr. e. 35-ben a Száva vonaláig tolta előre határait és katonai tábort állított fel a Kulpa-Száva összefolyásánál lévő

Sziszeken (Siscia). Röviddel ezután Tibérius generális elindult a feljebb eső vidék, a Dunántúl meghódítására. Egykorú feljegyzések szerint évekig tartó kemény harcokra volt szükség, hogy a rómaiak behatolhassanak a tájba (Kr. e 12-Kr. e. 9) . A helybeli lakosság azonban a változásba nem nyugodott bele és A.D. 6 és 9 között a rómaiak kiűzésére felkelést támasztott. E felkelést a rómaiak az ő "Pannon háborújuknak" nevezték, a legnagyobbnak, amit Hannibál óta viseltek. Dunántúl tényleges birtokbavétele még közel fél századig tartó erőfeszítést igényelt és tetemes véráldozatok után 54-ben fejeződött be. A rómaiak ekkor elérték a Duna vonalát északon és keleten és Dunántúl egész területe felett megszerezték a katonai és politikai uralmat. A területet Pannóniának nevezték el és még a század végén római tartománnyá tették.

Az újonnan szerzett tartományban a rómaiak legfőbb gondja az volt, hogy katonai támaszpontokat létesítsenek birodalmuk védelmére. E végből légiókat állítottak fel a fontosabb harcászati pontokon, nevezetesen a Fertő-tó északi sarkánál Carnuntumban (ma: Petronell), a Duna könyökénél Aquincumban (Óbuda körül), a Dráva és a Duna összefolyása előtt Mursaban (ma: Eszék) és más helyeken. Ezeket a támaszpontokat minden időben járható, egyenesen haladó utakkal kötötték össze és az úthálózatot bekapcsolták a római törzsterület katonai szertáraihoz vezető hadi utakba. A Dunántúl nyugati szélén haladó főútvonal Carnuntumból indult ki s a Fertő déli részén lévő Scarbantiát (Sopront) érintve, Savariába (Szombathelyre) vezetett, onnan a Dráván át Poetoviába és elvégződött az itáliai Aquileában. A másik főútvonal Dunántúl keleti részében haladt, kiindult a Duna-menti táborokból és a mai Székesfehérvár és Pécs környékén át a Száván túli Sziszekbe vezetett. Az útvonalakat megerősített falvak, karban tartó üzemek és katonai berendezések szegélyezték. A rómaiak dunántúli védőbástyájukat mintegy négyszáz évig birtokolták s csak a hunok közeledtére adták fel 409 és 433 között.

A rómaiak pannóniai uralmából az érdekel bennünket, mi történt ott a magyar ajkú népességgel. Ezzel kapcsolatban első észrevételünk az, hogy a római hódítás katonai jellegű volt és az maradt mindvégig. A római helytartók közt szerencsére nem akadt olyan népirtó és pusztító egyéniség, mint Cézár volt Galliában, így a hódítással nem járt együtt a helybeli lakosság tömeges lemészárlása, a vezető réteg kiirtása, sem latin nyelvű idegen népesség betelepítése. A katonai telepektől és

hadi utaktól távolabb eső helyeken az idegenek jelenléte az A.D. 2. századig alig volt észlelhető. Megmaradt a régi törzsi szervezet, meg az arra felépült közigazgatás, mindössze a kulcsállásokba kerültek. római parancsnokok. De ez a szokás is hamarosan megszűnt és a közigazgatási vezetők újra a törzsek előkelőiből kerültek ki (63m 66). A Duna vonalát őrző légiók és útbiztosító alakulatok javarészét szintén a helybeli lakosság szolgáltatta, ide értve a parancsnokokat is. Ami pedig a legfontosabb volt, a rómaiak az ősi vallást, a nemzetiség akkori legfőbb biztosítékát nem szüntették be. A római isteneknek Pannóniában nem jutott különösebb szerep, hogy kulturális téren is mindennek a folytonossága állapítható meg (63m 77; 269m 19). Ezeket a tényeket figyelembe véve, a római uralom néprajzi és kulturális hatását a szakemberek szinte a semmivel veszik egyenlőnek. (29)

Közelebbről nézve a magyarság sorsát, nemcsak arra kell rámutatnunk, hogy mi nem következett be a római uralom alatt Dunántúl, hanem arra is, hogy az elfoglalt területen a magyar élet továbbra is megfigyelhető a latin fedőréteg alatt. A Pannónia országnévi például nem latin eredetű név, hanem két magyar szó, a Pan és a Hon összekapcsolódásából keletkezett. A Hon szóval nincs problémánk, az jól érthető, ha tudjuk hogy a H-hang az összetételben szabályszerűen változott N-né, azaz belesimult a megelőző, nagyobb nyomatékkal kiejtett hangba. A Pan szóról viszont Herodotostól tudjuk, hogy Egyiptom nyolcadik istenét jelentette s a Régi Keleten sok helynév összetevő eleme volt. Hazai magyar kutatóink viszont megállapították, hogy Dunántúl népe Pán néven tisztelte az Égben (Fenn)lakó istenét (63m 76). Eszerint a Pannon (Pan Hon) országnévi jelentése annyi, mint az Égben lakó Isten országa, a "Napország" egy újabb változata.

A rómaiak Pannóniát utóbb kettéosztották és keleti feléből Valeria néven külön tartományt szerveztek, bizonyára abból a meggondolásból, hogy a két katonai főútvonal ne ugyanazon parancsnok hatáskörébe tartozzék. Ez a Valéria név sem latin, hanem a Balaton környékén sűrűn szereplő Bál isten (Bál úr) nevének lágyított alakja: Val- Er. A római kor városnevei közül ismerjük a mai Győr Arrabona nevét, amelynek latin részét (Bona) a középkorban a magyar Jó szóval írták, mert a város neve akkoriban Ja-Uri-Nu(m) volt, a Jó Úri Nő, vagyis az árja (Ar- Jó) istennő védelme alá helyezett város. A mai

Százhalombatta neve, Mat~ Ri- Ka szintén az őslakosság; nyelvéből eredt: Magyari Kő, azaz Magyar lakóhely értelemben. Az Aquileába vezető főútvonal óvására emelt déli őrhely neve Po-Et-Ovio: sem érthető latinul, ellenben magyarul igen: ez volt a Fő-Út-Óvója. Szombathely római kori Savaria nevében szintén a Napisten neve szerepel (olv. 53m Savitra, Savarna), kinek tiszteletére a városban hatalmas templomot építettek. A mai Szombathely nevében is a Szemisten neve észlelhető, akit a római korban leginkább Mit- Ra néven emlegettek, melynek Mat és Ra eleme a Föld Urát jelenti. (30)

Egyes előkelő pannóniai magyarok magas állami hivatalok vezetői lettek s akadt közöttük akiből római császár lett. Pannóniai eredetű római császár volt Had-Ri-An-Us (117-138), Sev-Er-Us (193-211), Aur-Eli- An- Us (270-275) és bizonyára még mások is (175m 363 sk), talán pl. Val- Eri- An- Us (253-260). Ha e császárok trónneveit közelebbről megnézzük, megtaláljuk bennük a fejedelem értelmű régi magyar szavak valamelyikét, nevezetesen a Honős szavunkat a szokásos H-nélküli formájában (An- Us), vagy az Úrős szavunkat (Er-Us) és így megértjük az annyira latinnak képzelt neveket. Hadrianus: Hadúr-Honős; Aurelianus: Úrél- Honős; Severus: Nap-Úrős. Utóbbi császár Savváriától kapta trónnevét, ott kiáltották ki császárrá (134m 26). Valerianus, a Bál-Úri Honős; neve szerint kelet-pannóniai lehetett.

Az egykori ó- szőnyi (Brigetio) római tábor helyén végzett ásatások során előkerült Aurelianus Antonius császár (213-217) ezüst lapra vert mellképe, amelyet a szakértők egy helyi művésznek tulajdonítanak (170m 216 sk). Nagy a valószínűsége e feltételezésnek, mert a császár mellén, a vállról majdnem övig egy H-betű alakú jelvény látható, két alsó végén egy-egy kör alakú lemezzel. Ezek a jelek a magyar rovásírásban hangokat jelölnek: a H forma a rovás egyik fajta R-hangját, vagyis az Úr, Ár szótagot írja, a karika pedig az ELI hangcsoportot. Ezek az elemek egybeolvasva az AR- ÉLI, Aureli szót, vagyis a császár trónnevét mondják, Elő Isten azaz király értelemben, ami az őshazai magyar uralkodók egyik szokványos címe volt. Ezeken a magyar nyomokon nem csodálkozhatunk, hiszen a Római Birodalom politikai és katonai súlypontja a 3. és 4. században már nem Rómában, hanem Pannóniában és Illyriában volt; akkoriban ezek a tartományok, illetőleg azok lakosai adták a tudást, a katonaságot, a kormányzókat és a császárokat, meg a "római" virtust. A birodalom törzsterülete ekkor már kimerült emberanyagában, lezüllött a közigazgatásában,

társadalmában pedig erkölcsi fertőbe zuhant. A dunántúli magyar törzsek segítsége nélkül a Római Birodalom régen összeomlott volna, mint ahogy össze is omlott Pannónia felszabadulásával.

A rómaiak Pannónián kívül a Duna-medence keleti harmadát is uralmuk alá vetették. E terület felett a spanyol származású Traján császár (98-117) szerezte meg az uralmat, személyesen vezetett két hadjárata során (101 és 105), igen nehéz harcok árán. A római uralom itt észak és nyugat felé a Szamos illetve a Tisza folyók mocsárvilágig ért, keletre a hegyek lábáig. A tartomány neve Dácia lett. Másfél száz év múlva, 271- ben ezt a szerzeményüket azonban már elvesztették s akkor a római csapatokat onnan visszavonták a Duna vonala mögé, a Balkánra. Mivel a római uralom az Erdélyi-medencében csak ilyen rövid ideig tartott, történetére távolról sem rendelkezünk annyi adattal, mint Pannóniára. Annyit azonban mégis tudunk, hogy az ország utolsó független királya Dece-Bál volt, neve szerint Bál isten társa (Társa Bál), tehát szokásos keleti magyar uralkodói címet viselt. Értjük a tartomány Dácia nevét is: ország. Azt is tudjuk, hogy ez az ország a római uralom alatt is megmaradt "Napországnak", közigazgatási központja a Napisten nevét Szamos (Szemes) folyó mentén épült Napoca (ma: Kolozsvár) volt első szótagjában a Nap, másodikban a Kő (ország) értelmű magyar szóval. Itt is a határok őrzése volt a főfeladat és az őrhelyeket a mocsarak közti átjárók előtt építették fel. Ezt a célt szolgálta például a legjobban ismert Sár-Misegeth-Usa, azaz Sár- Mezőket- Őrző tábor is.

Magyarország területéből a rómaiak sohasem tudták uralmuk alá vetni a Kárpátok északi hegykoszorújába ágyazott folyóvölgyeket, sem az előterében lévő sík vidéket, a Nagyalföldet. Marcus Aurelus foglalkozott ugyan e tájak meghódításának gondolatával, de ilyen kockázatos vállalkozásra a birodalomnak akkoriban már nem volt elegendő ereje. A magyar törzsek tehát a Dunántúl és az Erdélyi-medence között tölcsérszerűen felnyúló területen az egész római uralom ideje alatt függetlenségben éltek, a népi és kulturális folytonosság ezen a területen sem szakadt meg. Mindent összevetve, a rómaiak uralma a Duna-medencében nagyobb kár nélkül múlt el, mindössze azt a fájdalmas negatívumot hagyta maga után, hogy az ókori magyar népességet ezen a tájon három részre tagolta és megakadályozta a szkíta idők óta folyamatban lévő nemzetté alakulást, illetőleg azt félezer évvel késleltette, nehezebb időkbe

helyezve át megvalósítását. Az ország területi egyesítése és a nemzetépítő munka folytatása így lett a következő magyar néphullám világhírű vezérének, Attila királynak feladata.
Attila király az egységes dunai államesze megfogalmazója

1. A hunok kilétéről, akik a Duna-medencében a római uralomnak véget vetettek és ott a magyar nyelvű népek szabadságát és függetlenségét helyreállították, e munka első kötetében részletesen szóltunk. A második kötetben pedig, a kusok tárgyalásakor, földrajzi és faji eredetüket közelebbről is megvilágítottuk. Tengernyi adattal, köztük több írott okmánnyal igazoltuk, hogy ez a nép magyar ajkú volt és a Turáni Alföldről származott. Mindezek megismétlésére tehát nincs szükség. De hunok nevéhez, nevezetesen Attila királyhoz fűződő politikai elgondolást itt kell megtárgyalnunk.

A hunok bejövetele idején Nyugat- és Közép-Európa új néprajzi helyzete nagy körvonalaiban már kialakult, a germán törzsek pedig már-már a Fekete-tengerbe ömlő Donig kezdtek terjeszkedni. Amíg nyugat felől latin-germán nyomás nehezedett a dunai magyar törzsekre, ugyanakkor megjelent a keleti veszély is, amelyet a turk néven összefoglalt népek testesítettek meg, akik viszont a turáni magyarok ázsiai lakóhelyeit fenyegették. A hun vezetőség ezt a magyar népekre veszélyes új világpolitikai helyzetet csírájában felismerte és meghozta a keserű elhatározást: feladta katasztrófa előtt álló turáni hazáját és a nép jelentős részével nyugat felé útra kelt. Tervük az lehetett, hogy a kisebbnek vélt latin-germán erőket Kelet-Európából visszaszorítják és egyesülnek a Duna-medencébe már korábban betelepült magyar törzsekkel, erős, független dunai hun-magyar államot alkotva. A hunok elgondolása egész Európa politikai felépítését érintette és kivitelezésében három ütem észlelhető. Az első ütemben a hunok sikeresen visszanyomták a germán törzseket és elfoglalták a Fekete-tengertől a Kárpátok ívéig terjedő földet. Ennek körülményeit s a gótok menekülését korábban már előadtuk. A hun politikai elgondolás második ütemében a Duna-medence felszabadítása következett.

A Duna-medencébe, Magyarország területére, az Al-Duna mentén hatoltak be és mindenütt a rokon törzsekkel kerestek megegyezést. Legelőbb, 341-ben, a Duna-Tisza közén lakó juhászokkal (Jazigokkal) léptek fegyverbarátságra. Utána az erdélyi szkíták maradványaival, a

szikírekkel vagy szkírekkel egyeztek meg, majd pedig a Kárpátok északi völgyeinek lakóival, a Karpodárokkal (Kárpát-urakkal), akik nevét a források már a római uralom idején említik (14m 216) . 409-ben a rómaiakkal egyeztek meg s megkapták tőlük a Dunántúl keleti felében lévő Valéria tartományt, 433-ban pedig szabályszerű szerződéssel a Dunántúl másik felét, Pannóniát is. úgy látszik, az ország maradék részének birtokbavétele is békés úton ment végbe, mert harcokról sehol sem hallunk. Mivel így az egész Duna-medence békés úton került hun fennhatóság alá, a régóta ott lakó magyar ajkú árja és turáni (szkíta) törzseknek bántódásuk nem esett: egyiküknek sem kellett elhagynia az országot. Ezt olvassuk az Erdélyben lakókról, a Duna-Tisza közén lakó törzsekről és de ugyanezt a dunántúliakról, akikről az egyik szakemberünk így nyilatkozik: "Minthogy békés formában, szerződésszerűen került hun kézre, római (kori) lakosságának nem kellett attól félnie, hogy kemény sors várja. Így mindazok . . . helyükön maradtak, sőt közülük nem egy készségesen felajánlotta szolgálatát a Róma- barát hun fejedelemnek" (146m). Az őslakosság tehát az egész országban békében élt új ura alatt 104, 106).

A Duna-medence területének egy országgá való összefogása és minden ott lakó törzsnek egységes uralom alatt nemzetté egyesítése most lett valósággá a történelem folyamán először. Az egység intézményes megvalósítása jórészben Attila király (432-453) nevéhez fűződik; ezért őt tekintjük a Duna-medence földrajzi egységének első felismerőjének, az egységes dunai állameszme megfogalmazójának és gyakorlati kivitelezőjének. Olyan politikai gondolat ez, amely azóta is irányítója magyar nemzet politikai magatartásának. Éppen ezért Attila királyban az európai magyar történet egyik legragyogóbb alakját tiszteljük. Amikor a hunok odahagyták régi hazájukat és az Oxus mentéről átvonultak Kelet-Európába, útközben nyilván nagyobb tömböket szakítottak ki az arrafelé tartózkodó árja fajú magyar népekből, akik területén áthaladtak, nevezetesen a Kaspi-tó déli oldalán és a Kaukázusban a magyar és méda nevűekből, az északi oldalon pedig a hátramaradt turáni szkítákból.

Miután a Duna-medencében talált egyéb magyar nyelvű törzsekkel egyesültek, a "Huni" (Hun) név olyan összetételű társadalom megjelölője lett, amelyben az akkori Duna-vidéki, kelet-európai és közép-ázsiai törzsek mindkét faji árnyalata és minden nagyobb népi csoportja képviselve volt. Az egykorú források nem zavarják tehát

össze a dolgokat, amikor a magyarországi hunokról szólva, a lakosság részeit nemcsak hun néven emlegetik, hanem szkíta, cimmeri magyar néven is. S ha végül a Hun- név került előtérbe, ezt a nevet régibb lakosság is magáénak vallhatta és elfogadhatta, hiszen mindnyájan ugyanabban a "Hon"-ban laktak és egyformán "honi"-k (huni) voltak, mint ahogy korábban "keletiek".
Attila királyt Est urának, Esthon urának, azaz nyugati ország urának címezték, akárcsak régen az egyiptomi fáraókat. Ezt a címet mind bizonnyal a Régi Keletről származó helybeli árja magyarok adták neki.. Ugyanők lehettek azok, akik a király pajzsára az ő különleges ismertető jeleként madarat festettek s ezt a madarat Asturnak (Est úr) olyast (167m I 263, v.ö. 152). Ugyanezt a trónnevet ismétli a királlyal kapcsolatban emlegetett ostor is (Ost-or = Est úr), ami szintén egyiptomi kultúrörökség, hiszen a fáraók is ostort tartottak egyik kezükben uralkodói címük jelzésére.

A király udvarában tartózkodó idegen követ sehogysem értették ezt a magyar nyelvi alapon keletkezett keleti szimbolikát, a szavak összecsengésére felépített írást és gondolkodást egészen félremagyarázták. Azt a mesét hozták forgalomba, hogy Attila királyt a Mindenható arra szemelte ki, hogy a germán és latin népen bűneik halmazáért megbüntesse s ezért nevezték "Isten ostorának" (flagellum Dei). A hunok jelvényei közt aranyból készített méheket is találtak. A méh szó összekapcsolva viselőjének úr voltával, az illető személyét Méh-ar-nak, Maharnak, azaz Magyarnak írta. A méh is egyiptomi királyi jelvény volt, akárcsak az ostor és a madár, s a fáraók trónnevük írásakor ősidők óta szerepeltették. Az egyiptomi királynék ékszerei között is szerepeltek aranyméhek, egyikük hagyatékában hármat is találtak (128 IV 136 sk). A méh-jelvény régi-keleti eredete és a Duna-medencében való használata hozzásegít bennünket Herodotos már említett zavaros feljegyzésének megértéséhez, amely szerint az Al-Duna felett elterülő országba a "méhek sokasága" miatt nem lehet behatolni. Az előadott és eddig csak mendemondának tekintett dolgok tehát nagyon is jól érthetők, ha felismerjük a keleti gondolkodást és kifejezési módot. A hun szimbólumok egy újabb őstörténeti forráscsoportot alkotnak, amely sokrétűen bizonyítja Attila király magyar voltát, következésképpen hogy az ország alatta is magyar ország maradt.

Attila politikai elgondolásában harmadik lépésnek szánta a Kelet,

Közép- és Nyugat-Európában élő összes magyar származású törzsek felszabadítását a germán s római iga alól. Miként befejezte Magyarország megalkotását az egész földrajzi táj politikai egyesítésével, akként remélte, befejezheti Európa-I-et is az egész kontinens politikai egyesítésével. Uralmát keletre a Donig, északra a Balti-tengerig sikeresen kiterjesztette s errefelé mindazt a területet egybefogta, amelyen a magyarnyelvű népek a korábbi évezredek idején szétterültek. E helyzetnek megfelelően magát a "Pontiak, Ister-vidékiek, Uraliak és Tót urak urának" címezte.

Nyugat-Európában azonban az ő idejében már eléggé megszilárdult a latin- germán-frank világ, megváltozott öntudatú népekkel. Ilyen körülmények között az egyesítés nem volt úgy megoldható, mint a Duna-medencében, ahol szerződésekkel békés úton el lehetett végezni a felszabadítás munkáját. Nyugati vonatkozásban fegyveres fellépésre, harcokra volt szükség. Attila fegyverei el is jutottak az Atlanti-óceánig, gondolatokat ébresztettek mindenfelé, de az egyesült római-germán hadak felett a franciaországi Trója (Troyes) mellett, Mauriacumnál, 451-ben nem tudott döntő győzelmet aratni. Ezért Attila király Európa politikai egyesítését feladta. Gondolata azonban - az egységes Európa - mind a mai napig fennmaradt és minden igazán messze néző európai államférfinak ideálja lett. Mi büszkén mutathatunk rá, hogy az európai egység gondolata is egy magyar ember agyában született meg és az tett megvalósítására legelőször lépéseket.

Attila tehát nemcsak nagy magyar király volt, hanem egyúttal a legnagyobb európai királyok közt foglal helyet. Emlékének gyalázása a nyugat európai történettudomány legnagyobb szégyene, amely e messze tekintő államférfiból, kiváló katonai géniuszból szörnyeteget faragott és ma is a barbár prototípusaként mutogatja. Ha ő latin vagy germán ember lett volna, bezzeg az égig magasztalnák miként teszik a tömeggyilkos Cézárral, a rabló Nagy Károllyal meg az Európát romba döntő Napóleonnal.

28) A Római Birodalom kialakulásának mérföldkövei: Kr. e. 264-201, a Spanyol félsziget Földközi-tenger melléki sávjának birtokbavétele és Szicília, Szardínia leigázása: Kr: e. 201-133, a Spanyol-félsziget belsejének meghódítása, Felső-Itália, az Adria keleti partja, valamint Macedónia kebelezése; Kr. e. 133-44, Franciaország és Észak Afrika

megszerzése; Kr. e. A.D. . 54, Pannónia meghódítása: A.D. 46, Thrákia meghódítása; 107. az Erdélyi Bence (Dácia) meghódítása.

29.) la concquéte romaine. Ouelle a été son action etnographique. Je la crois pour ma part, quasiment nulle, 152m 157.

30) Szombathely római kori naptemplomának maradványait 1955 végén találták meg. Azóta a romokat kiásták s helyreállították az oltár hatalmas napkorongját. Ezt a templomot a szakemberek latin-görög névvel "Ísis" templomának nevezik. Isis egyiptomi eredeti neve azonban Est-(H) An- Nő, Est-Ar. Ist-Er, Dél-Egyiptomban pedig Setét Asszony. Tudósaink feltételezik, hogy a napkultuszt idegen zsoldosok terjesztették el Pannóniában, akiket a rómaiak Szíriából szállítottak ide át. Erre a magyarázatra nincs szűkség, ha tudjuk, hogy a kő- és bronzkorban csupa napvallású törzsek vándoroltak be az országba a Régi Kelet nyugati tájaiból. Egyébként idegen zsoldosok oly tömeges behozatalára nem kerülhetett sor, hogy számukra Európa legnagyobb Ísis templomát kelljen megépíteni!

Zubor utolsó avar fejedelem országától északra, a Vág és a Garam felső medencéjében, valamint a Túróc folyó völgyében, a magas hegyek között, Árpád jövetelekor "fekete magyarok" éltek s területüket Fekete Magyarországnak nevezték, ahol "az emberek oly feketék, mint az etiópok" (239m 229). Etióp néven, tudjuk, a kusokat szokták érteni. Erről a Fekete Magyarországról hazai krónikáink mélyen hallgatnak, de azt sem mondják, hogy annak területét Árpád meghódította volna. A valóság - úgy látszik - az, hogy a Duna-medence e része Árpád honegyesítése után egy bizonyos ideig megtartotta még különállását. A külföldi források ugyanis, amikor megemlékeznek az Árpádi magyarok bejöveteléről, azt mondják, hogy Pannóniában (értendő a Duna-medence) két magyar ország van: egy régibb alkotású "fekete" és egy újabb alapítású "fehér" Magyarország (254m I 112). Fekete Magyarország leghíresebb fejedelme Tudun volt, akiről 826-ban történik utoljára említés, amidőn őt II. Jenő pápa templomok építésére kéri fel (254m II 35).

Ennek a fejedelemnek trónneve is sokat mond, mert elemeiből: Tud-Un, megtudjuk, hogy ő a Tót-Hon ura volt, vagyis az egyiptomi Tóth (Tudó) isten-király nevét viselte. Egyiptommal kapcsolatba hozása nem ötletszerű, hiszen szűkebb hazájában csupa egyiptomi nevet

viselő helynevek találhatók: Tátra (Tóth~ Ra), Fátra (Pat-Ra), meg a sok Magura (Árvai, Liptói, Szepesi). Vajon azért volt az országlakók egy részének arcszíne sötétes, mert egyiptomiak voltak, vagy azért mert a kus fajtához tartoztak? Valószínűleg egyidejűleg mind a két okból, mert egyiptomi kusok lehettek Théba vidékéről, ahonnan őket a fehér magyarok a magas ókorban kiszorították. Thébai kerületből való eredetükre vall talán az is, hogy pontosan olyan fokost találtak Túróc-megye területén, mint aminőt Thébában használtak: pásztorbot végére erősített kos-fejet (Ománytár 27). E fokos korát a régészek Attila király idejére keltezik (239m).

Azt kell hinnünk, hogy a fekete magyarok hegyek által jól védett kis országa, ez a forgalmas utaktól félre eső kiskirályság, minden időben menedékül szolgált a Duna-medencében bajba jutott turáni törzseknek, szkítáknak, hunoknak és avaroknak egyaránt. Mert csak ezzel magyarázható meg az a látszólagos ellenmondás, hogy fekete Magyarországot Dioklecián császár (248-305) szkíta földnek nevezi (239m), más források szerint ott székelyek laktak. Rudnay Egyed kutatásai szerint a hunok egy részlege, Bíborban született Konstantin császár (905-959) viszont úgy szól a tájról, mint ahol már régóta - vagyis Árpádék bejövetele előtti idők óta - magyarok laknak. Ebből nagyon világos, hogy a hegyek között kialakult menhelyen a csiszolt kőkori bevándorlás óta megszakítás nélkül mindig magyar ajkú lakosság élt, nem pedig türk vagy szláv. (35)

Hátra van, hogy megvizsgáljuk a Nagyalföld néprajzi helyzetét Árpád érkezése előtt. Ez a terület a Duna-Tisza közén felnyúlik a Budapest-Miskolc vonalába eső hegysorig (Cserhát, Mátra, Bükk), kelet felé az Arad- Nagyvárad- Szatmár vonalig, északkelet felé pedig a Tisza és mellékfolyói völgyében majdnem az ország természetes határáig. E központi fekvésű táj fő jellemvonása az, hogy füves síkság (PUS-TA, FüsTa) és inkább állattenyésztő népnek való, semmint földművelőnek. A történet folyamán valóban azt látjuk, hogy földműves törzsek a Nagyalföldet csak gyéren népesítették be, viszont a turániak (szkíták, hunok, avarok) mindig ide helyezték népi súlypontjukat és innen csak akkor széledtek el félrébb eső tájakra, amikor újabb turáni törzsek kiszorították őket.

Anonymus feljegyzése szerint az Alföld északkeleti darabján, körülbelül a Miskolc- Szatmár között húzható vonal felett, a felső Tisza

és mellékfolyói völgyében Árpádék bejövetelekor egy Laborci nevű fejedelem uralkodott, aki Hungyáron (Hunok Várában, ma: Ungvár) székelt és övé volt Zemplén vára is. Kilétére egyéb támpont hiányában csak vára nevéből következtethetünk, amely szerint ő egy "Hun úr" lehetett. Hun voltára enged következtetni az is, hogy amikor Árpád elfoglalta Ungvárt, őt mindenki a hunok új fejedelmének mondta és népét Hungari névvel nevezték. Az Alföld déli harmadában Árpádék érkezésekor még mindig ugyanaz a jószágőrző Juhász (Jazig) nép lakott, amely oda A.D. 20-ban szarmata-alán keretben érkezett. Nekik is külön fejedelmük volt, aki Anonymus szerint a Salan nevet viselte. Ez a név nyilván "Az Alán" latinos írása, ugyanolyan módon, mint ahogyan "Az Avar" kifejezésből Zubur lett. Anonymus Salan fejedelemről csak annyit mond, hogy Titeli (Tóth Helye) nevű várban lakott.

A Nagyalföld középső részén az avaroknak főleg az a része lakott, amely 670 körül jött az országba s akiket az irodalomban "késői avar" néven szoktak emlegetni. Az orosz évkönyvek "fehér magyaroknak" mondják őket, hozzátéve, hogy a délorosz pusztákon Herakles bizánci császár (610-641) idejében vonultak át. Ezek a 7. században érkezett fehér magyarok a legnagyobb valószínűség szerint azok lehettek, akik megelőzőleg a Kaspi-tó déli oldalán laktak s az Új Perzsa Birodalom alattvaló voltak, de a birodalom bukásakor (651) a török és arab invázió elől Európa felé menekültek. A bevándorlók létszáma a régészeti leletek tanúsága szerint jelentős lehetett s hozzájuk útközben kaukázusi magyar törzsek csatlakoztak. A hazai szakemberek, elsősorban László Gyula újabb véleménye szerint ezek a fehér magyarok voltak az Árpádékat megelőző "első" honfoglalók.

Szemlét tartva Magyarország minden nagyobb táján, a rendelkezésünkre álló adatokból mindig az derült ki, hogy Árpád jövetelekor már nagy számú magyar népesség lakott a Duna-medencében s minden megtelepedésre alkalmas tájat megszállt. Szlávokat és turkokat azonban, akiket velük megközelítőleg egyenlő rangban vagy tömegben említenének a források sehol sem találtunk. Hogy ez utóbbi megállapításunkat fenntarthassuk, foglalkoznunk kell még a Sclaui néven említett lakossággal, akikben hazai nyelvészeink nem-magyar népességet látnak és a nevet a "szláv" névvel azonosítják. Helyes-e ez az azonosítás, s ha nem, miért nem?

3. Anonymus feljegyzései szerint Sclaui nevű emberek éltek az országban a Nagyalföldön mindenfelé, meg a Székelyföldön és Dunántúl, sőt a Vág völgyében is, amiből az látszik, hogy akkoriban ezek lehettek az ország főnépe, ha ez a szó népet jelent. De éppen ez a kétséges. Már láttuk, hogy a Sclaui név alatt szereplők nem lehettek a mai szlávok ősei, mivel ez utóbbiak csak az újkorban vándoroltak be Magyarországba. A valóság az, hogy a mai szláv népeknek nincs történetileg használt összefoglaló nevük. A középkorban az oroszokat Rusi, a lengyeleket Poloni, a cseheket Boi (Boemi) néven nevezték, a horvátok Chorobati voltak, a szerbek Serboi és így tovább, de egyiküket sem nevezték "szlávnak".

Ez utóbbi elnevezés, mint a rokon nyelvet beszélők összefoglaló tudományos neve csak a 19. században keletkezett, tehát nem idősebb száz esztendőnél. A szláv névnek nyelvi vonatkozásokon túlmenő használata, néprajzi és embertani értelemben való alkalmazása azonban éppen olyan téves és nem tanácsolható, mint ahogy téves például indoeurópai népekről és fajokról beszélni. Az sem tartható fenn, hogy a középkori Sclaui alatt magyarországi ős-szlávok értendők, akikből a többiek származtak volna. A szláv szétvándorlás ugyanis nem a Duna-medencéből indult ki, hanem fordítva, kívülről jött a Duna-medencébe, a felső Volga és a Pripet-mocsarak vidékén kialakult első csoportokból. A Sclaui név értelmét nem is tudták eddig még semmiféle szláv nyelvből levezetni vagy megmagyarázni (50m 5), csak arra emlékeznek, hogy a szó valami fényeset, ragyogót jelent. A Sclaui név tehát semmiképpen sem azonosítható a mai Szlávval, sem az ős-szlávval és eredetileg nem népet jelentett s nem is a szláv nyelv alkotása.

Próbáljuk meg a kérdéses szót elemei szerint tagolni - SC-LAU-I és magyarul megérteni. A szó végén látható -i képző a magyar nyelv ókori gyakorlata szerint azt szokta jelenteni, hogy a névvel megjelöltek egy isten vagy király alattvalói. Ez az észrevétel, kapcsolatban a név fennmaradt "fényes, ragyogó" jelentésével már nyomra vezet, mert azt sejteti velünk, hogy a Sc-Lau a Napisten egyik régi neve lehetett, amely őt mint lovat (Laú) személyesíti meg, amint az égboltozaton nyargal keletről nyugat felé. Ló szavunk Laú alakját megelőző fejezeteinkben már többször észleltük (pl. a Laúristán névben) s mai tájszólásunkban is megtaláljuk. A fennmaradó két mássalhangzó - az S.C. - értelmezésére Anonymus nyelvezetéből

következtethetünk.

Ez az író ugyanis, ha magyar szót közöl latin szövegében, a szó "az" névelőjét összekapcsolja az utána következő szóval, éppen úgy mintha mi "az ember" helyett "zember"-t mondanánk. E szokását figyelembe véve értettük meg az ő Salan (Az Alán) és Zubur (Az Avar) neveit. Ezek alapján a Sclaui esetében is "az" névelőnk maradványát láthatjuk a szókezdő S mássalhangzóban. Ennyit tudva, a kérdéses két mássalhangzó - S.K - feloldása "Az Égi" lehet. Vagyis a S-C-LAU-I teljes szó jelentése annyi volna mint Az Égi Ló híve, Az Égi Lói. Más szóval: Az Ég Úr híve. Pontos hasonmása ez a Ra-Mén-i és Bál-Hon-i kifejezéseknek, amelyek a lakosokat ókori szóhasználattal vallási vonatkozásban jelölik meg, nem pedig népi vagy nyelvi szempontból. Ugyanilyen a Sikeloi (Az Égi Lói) és a Sicani (Az Égi Anya-i) kifejezés.

Ezt tisztázva, a további kérdés az, melyik hazai napvallású csoportot kell az ági Ló hívei alatt értenünk. Nyilván egy magyar nyelvűt s nem idegen nyelvűt. Valószínűleg azonban nem az úr törzsek (árják) valamelyik csoportját, mert a Ló szó ember és isten értelemben inkább a Régi Kelet keleti felében volt használatos (pl. Lu-Gál = nagy ember), ahonnan a Duna-medencébe legkorábban a szkíták jöttek. A rendelkezésünkre álló egy-két adat valóban arra mutat, hogy Az Égi Ló hívei főleg és elsősorban szkíta népelemek voltak, ők laktak azokon a helyeken, ahol Anonymus Sclaui-kat említ s náluk volt a Ló szó gyakori használatban (pl. Lófő = Úrfő). A hunok bukása után egy szkíta maradvány az ismeretlen fekvésű "Chigla mezejére" vonult vissza és ott várta be Árpádék érkezését. Ebben a Chigla mezeje kifejezésben is "Az Égi Ló" azaz Napisten neve rejtezhet, csakúgy mint Igló (Iglau) városnevünkben. Talán a kettő össze is tartozik és így a Chigla mezőt valahol Igló körül, Szepes megyében kereshetjük? A jelek mindenesetre arra mutatnak, hogy Sclaui alatt szkíta maradványok értendők, vallási vonatkozásban. (36)

Ha a Sclaui jelentése a Napisten vagyis az Ég Urának hívei, hogyan lett akkor ez a név Szláv formában a Duna-medencebeli nem-magyar népek megjelölésévé? Amikor az országban a 10.-11. század folyamán már minden magyar nyelvű néprész felvette a keresztény hitet, a régi vallásra utaló kifejezések és elnevezések - mint a Ra-Méni, Bál-honi, Égi Lói - elavultak és lealacsonyító (pogány, műveletlen) mellékértelmet kaptak, éppen ezért egy-két nemzedék múltán a közhasználatból

kivesztek. Az eredeti Sclaui, Raméni és Ballachi lakosságnak nem kellett tehát a magyarságba "beolvadnia", hiszen mind magyarok voltak, hanem csak meg kellett keresztelkedniük, hogy régi nevük eltűnjön. Megtérésük után ugyanis róluk már mint "Krisztus híveiről" (Christi fideles) beszéltek. Eddig ez világos. Mindeme nevek újra felvételére, feleleventésére akkor került sor, amikor a tatárok, majd a törökök nyomására a Bizánci Birodalom területéről és környékéről a nomád pásztorok elkezdtek Magyarországba átköltözni. Mivel ezek jórészben műveletlen és pogány népelem voltak, az írnokok őket a műveletlen pogányokra vonatkozó régi magyar nevekkel illették. Délen Sclaui-nak, északon Tótnak, keleten Vlachi, Blachi és Rutheninek nevezve őket.

E magyaroktól származó pogány nevek idővel aztán szlovén, tót, rutén, oláh alakban az idegenek nemzetiségi megjelölésére szolgáltak. Mihelyt ezek a nemzetiségek külön öntudatra ébredtek, szégyelleni kezdték ezeket a neveket s azok helyett a 19. században új népi megjelöléseket vettek fel. Így lett a tótból "szlovák", a ruthénből "ruszin" majd "ukrán", az oláhból "román", a rácból "szerb". Még a horvátok is arra gondoltak, hogy keletről származó ősi nevük helyett a jobban hangzó és szlávnak vélt illír nevet veszik fel. Ez a névcsere heves érzelmi mozzanatok kíséretében játszódott le és még ma is sértés számba megy, ha valaki őket patinás régi népnevükön említi. E régi nevek bizonyítják, hogy ők magyar keretekben civilizálódtak és kialakulásuk folyamán sok magyar vért vettek magukba."
Ha röviden össze akarjuk foglalni azt a sok és bonyolult részletet, amit Magyarország néprajzi viszonyairól előadtunk, akkor Árpád vezér jövetelének idejében a helyzetet a következőképpen jellemezhetjük.

1. A 9. század végén a Duna-medence lakosságának többsége az oda a kő- és bronzkorban bevándorolt első honfoglalók leszármazóiból állott, különösen a Szamos vízgyűjtő medencéjében és a Dunántúl. 2. Ezeket az árja fajú (úr) népeket vallási vonatkozásban a Napisten híveinek nevezték: Magúri, Szemúri, Tóthoni, Raméni, Bálhoni, Bállaki és Szekeri nevekkel; földrajzi értelemben viszont úgy utaltak rájuk, mint Esti, Esthoni, illetőleg Keleti, Kelethoni népekre, vagy egyszerűen mint a közös honban lakó Honi (Huni) népekre. 3. A Duna-medence lakosságának kisebb része turáni eredetű volt, nem ritkán sötétes arccal, akik vallási vonatkozásban Az Égi Ló (Sclaui, Siceloi), Az Égi Anya (Sicani) híveinek neveztettek. 4. Mind a két fajta népesség

törzsszövetségekben, saját kiskirályaik (fejedelmeik) alatt élt és magyar nyelven beszélt; nem magyarul beszélő népek Árpád jövetelekor nem élhettek az országban figyelemre méltó mértékben. Az a kép, amit vizsgálódásaink során ekként alkottunk meg, bármennyi kiegészítésre szorul egyes vonatkozásokban, sokkal valószínűbb, mint amit a finnugor alapállású és szlavofil nyelvészek meglehetős könnyelműséggel és bizonyos elfogultsággal elénk vetítettek.

Árpád, az isteni küldetésű férfi

Ki volt Árpád, honnan származott és milyen családi hagyományoknak volt letéteményese? Ezekre a kérdésekre sokszor és sokan próbáltak feleletet adni, elvégre Európa egyik legmarkánsabb országépítő és dinasztia-alapító fejedelméről van szó, aki mindezeken felül magyar ember volt. A származására vonatkozó hagyományt megőrizték a hazai elbeszélő források s családfáját a nagyszülőkig bezárólag nyilvántartották. Árpád nagyapja Ügek fejedelem (Ugek, Gyuek, Divék) olyan nevet viselt, amelynek értelmére eddig még nem találtak helytálló magyarázatot. Ez a férfi az egykori Szkítaföldön, valahol a Dnyepertől nyugatra tűnt fel először. Talán más országból, a dunai magyar honok valamelyikéből jött ide, mert a források kiemelik, hogy helybeli lányt vett el feleségül. Nejét Emesének nevezték, aki Anonymus szerint E-UN-EDU-BELI-AN-I dux leánya volt. E hosszú szóban velünk együtt mások így egy egész magyar mondatot látnak, aminek értelmét Anonymus bizonyos okból nem látta szükségesnek latin fordításban is megadni. E titokzatos mondat feloldása egyszerű: Egy hun időbeli honi fejedelem leánya. Ebből a mondatból már értjük, hogy Ügek a hunok közé ment s ott a legelőkelőbb társadalmi rétegből vett magának feleséget, aki a nagy hun király, Attila leszármazója volt. Anonymus, az egykori párizsi diák, jól ismerhette a nyugatiak hun-gyűlöletét s bizonyára azért nem tartotta kívánatosnak, hogy Árpád származását nyíltan a hunokhoz kösse az idegenek számára írt latin nyelvű munkájában.

Emesének egy éjszaka csodás álma volt: madár (magyar) alakjában megjelent előtte Ast-Úr (a nyugati magyar fejedelem), megtermékenyítette és megjósolta neki, hogy ágyékából dicső királyok fognak származni, de nem (hun) ősei földjén szaporodnak el

(167m I 38). Ez az álom keretében elmondott történet a valóságot tükrözi: a nyugatról jött leánykérő (Ügek) küldetését adja elő, aki a Duna-vidéki helyzet megerősítése céljából a kelet-európai hun maradványok közé ment és náluk az Attila korabeli hun-magyar szövetség felújítását szorgalmazta, azt hogy a maradék hunok is bevonuljanak a Duna-medencébe és ott közös erővel helyreállítsák Attila nagy országát. Ügek és Emese véréből származott Álmos fejedelem, az ő fia pedig Árpád lett. A krónikák tehát a színigazságot mondják, amikor állítják, hogy "Attila sarjától eredt Álmos fejedelem, Árpád atyja" (Athile . . . de cuius progenie dux Almos, pater Arpad descenderat, 167m I 40).

E magas hun rokonság következtében Álmos a Szkítaföldön lakó hun maradványok másodfejedelmévé lett. Ezt az Álmos névből következtetjük, amit nem az "álom" szóból magyarázunk, - ki látta, hogy egy fejedelmet álmos névre kereszteljenek? - hanem benne a keleti szóhasználat szerint az Élő Mását, vagyis az "élő isten" (király) helyettesét látjuk. Ezért övezte őt a szentség glóriája (Almos id est sanctus, 167m I 38) és ezért volt Álmos családja minden más törzs tagjánál "előkelőbb származású és nagyobb katonai erejű." Attila király sötétes arcú, kos faji vonásokat magán viselő ember volt és Álmos és Árpád is ilyen sötétes arcszínt örökölt. Semmi kétség tehát, Árpád a hun királyi család anyai ágú leszármazója, s mint ilyen jogosan hangoztatta Attilával való rokonságát és azt, hogy az őt megillető örökség átvételére érkezett a Duna-medencébe.

Az Árpád-névnél hosszabban kell időznünk, mert így tudhatjuk meg, milyen rendkívüli erkölcsi elkötelezettség nehezedett viselője vállára. A nevet hazai nyelvészeink komoly alap nélkül az "árpa" szóból eredeztetik, amihez egy D kicsinyítő képzőt illesztettek volna szülői, úgyhogy a név "kis árpát" jelentene (167m I 52 jzt; 8m 131) . Keleti gondolkodás szerint ez a magyarázat sem lehet helytálló, hiszen felháborító dolog lett volna, hogy egy világhódító fejedelem sarját, akit uralkodásra, világtörténeti szerep eljátszására szemeltek ki - a nagy hun birodalom helyreállítására - egy közönséges növényről neveztek volna el, még hozzá annak nevét is kicsinyített formában adták volna neki. A magyar múltat kisebbítő "álmos, árpás" és hasonló magyarázatoktól ideje már, hogy megszabaduljunk.

A Régi Keleten az Árpád- név igen régi korba nyúlik vissza; használatos

volt már a kő- és bronzkorban és mindig uralkodókat jelöltek vele: Az első Árpád nevű királyokat a Kaukázus hegyláncai között, az Araxes völgyében találtuk, ahol több írásos emlék beszél róluk a Kr. e. IV. ~ III. évezred során. Onnan sokfelé rajzott ki a népesség s egy-egy rajt gyakran Árpád nevű vezér vezetett a kiszemelt földre, az új hazába, aki annak szerencsés birtokbavétele után rendszerint dinasztiát alapított. Árpádot tisztelnek dinasztia alapítójukként az egyiptomi fáraók, (38) s a név sokszor szerepel az egyiptomi bibliában is, az ún. Halottak Könyvében, ahol azt a kiadók ERPET alakban hangzósítják (23m 18, 138, 435, 694) és szintén Árpád volt az, aki az egyiptomi XI. dinasztiát megalapította, miután a szétesett országot újra egyesítette és Thébában királlyá lett (193m II 196 sk, ugyanott hieroglifák). Tudunk egy ősi "Árpád Királyságról" is (Kingdom of Árpád), amely az Eufrátesz nagy kanyarulatának külső oldalán virágzott Kr. e. 740-ig. E királyság fővárosát is Árpádnak nevezték, s helyén ma egy Erfát nevű falu áll, az eredeti P hangnak F-fé változása után. Találunk Árpádot a kisázsiai Halys folyó kanyarjában és volt egy Árpád Kréta-szigetén is. A név tehát valóban régi korba nyúlik vissza s az őshazai magyar népeknél igen előkelő személyek viselték.

Mivel az Árpád-név ilyen feltűnő szerepet játszott a Régi Keleten, különösképpen Egyiptomban, az angol kutatók nagy erőfeszítéseket tettek, hogy kiderítsék eredeti értelmét. A vonatkozó egykorú feljegyzések nagy részét Gardiner professzor gyűjtötte össze és tette közzé bámulatos munkájában (200m I csillagos 14-19 és 108). Hasonlóképpen járt el Budge professzor, aki viszont a név mitológiai vonatkozásait kutatta fel (192m 94-100, 153, 374). Az ő vizsgálataikból tudjuk, hogy miképpen írták Egyiptomban az Árpád-nevet (Okm. 31-32). A legbővebb feljegyzésben az írásjeleket így találjuk: AR-P-A-T, AR-P-A-D. A négy írásjel után a "föld, hant" értelemhatározó következik s befejezi a szót az UR-jel. Helyes olvasása tehát Árpád (ért. hat.) föld ura. A név rövidebb írásában az értelemhatározót elhagyják, tekintve hogy ismert névről van szó. A nevet vizsgáló angol tudósok figyelme ezek után a PÁT, PET, PAD részlegre összpontosult s annak jelentését az értelemhatározó segítségével (199m H-8) "föld"-ben állapították meg. Ezt a megoldást mi is alátámaszthatjuk, mert a magyar nyelvtörténet alapján tudjuk, hogy a Pad, Pod a szókezdő P elváltozása után lett mai nyelvünkben Főd (Föld) alakúvá, a torlódó L-hang jelzése nélkül. A név tehát mai hangokkal átírva: Ar-föld ura. Mi lehet mármost az első szó jelentése, az AR, amely a földfajtát

határozza meg? A régi magyarban az Ar földrajzi vonatkozásban nedvességet, vizes helyet jelentett, bőven termő földet, aminő volt pl. a Nílus áradása által öntözött és megtermékenyített föld is. Gardiner professzor ezt az értelmezést tartja hitelesnek és az "Árpád úr" kifejezés értelmét kitűnő termőföldek birtokosának mondja. (39)

Bizonyosnak vehetjük tehát, hogy a mi dunai Árpádunk neve nem török eredetű, hanem magyar, és azok is magyar nyelvűek voltak, akik ezt az előkelő nevet az ő számára Szittyaföldön kiválasztották.

Árpád történetének egy másik titokzatos fejezete az, hogy hogyan történt meg, hogy a hun származású, sötétes arcú férfi végül mégis a fehér magyaroknak szerzett országot és Hunország visszaállítása helyett Magyarországot alkotott? Ezt a kérdést csak éppen a legutóbbi időben vetették fel s reá a "Kievi csata" keretében és fekete Magyarország szerepének körvonalazásával próbálnak feleletet adni. Ez újabb elgondolás szerint az Árpád alatt bekövetkezett honegyesítést nagy diplomáciai tevékenység előzte meg, amelyben a Duna-medencében már korábban betelepedett magyar nyelvű népészek kezdeményező szerepet játszottak. Ezek hívták be az országba a valahol Kiev körül tartózkodó hun maradványokat és a türk-arab előnyomulás következtében Kelet-Európába szorított közép-ázsiai magyar törzseket, hogy mindnyájan egy hatalmas hun-magyar szövetségbe tömörülve, ellenállhassanak az őket nyugat felől szorongató németeknek, akik Arnulf nevű királyuk (887-899) alatt újra felelevenítették a Nagy Károly korabeli expanziós törekvéseiket.

Talán éppen a Duna-medencéből ment a hunok közé Ügek azzal a feladattal, hogy kelet-európai rokonait és testvéreit, a hunokat és magyarokat tájékoztassa az új helyzetről s azokat az Attila-korabeli "népek szövetségének" felújítására ösztönözze. Az új- honfoglalás, helyesebben szólva a sok kis hon újraegyesítése Kiev elfoglalásával és a dunai bolgárok megtámadásával kezdődött, hogy a nagy vállalkozás idejére a hátukat biztosítsák és a Duna-medencében érdekelt bolgárok erejét megtörjék. Úgy képzelték el, hogy Árpád és Álmos vezetésével majd bevonulnak a Duma- medencébe és ott helyreállítják a Hun Birodalmat. A számításba ezen a ponton valami hiba csúszott.

A hunok főhatalmának a Duna-medencében való visszaállítása

ugyanis eléggé kivihetetlen dolognak látszott, hiszen ott az egész Dunántúl, az Erdélyi-medence és a Nagyalföld túlnyomó része a fehér magyarok különféle törzseinek kezében volt, ők alkották a nagy többséget, noha talán a nyugati Felvidéken szervezkedett fekete magyaroknak hatékonyabb politikai és katonai szervezetük lehetett, ők láthatták legközelebbről a fenyegető veszélyt és talán éppen ők voltak a kezdeményezők. A fehér és fekete magyarok erőviszonya hasonló lehetett a Kárpát-medencén kívül, Kelet-Európában is. Ennek következtében, meg egyéb helytálló meggondolások (történelmi emlékezés) miatt a fehérek nem akartak a tervezett új birodalomban megint másodsorban szerepelni, mint Attila idejében, hanem magukat tekintették a főnépnek és maguknak követelték az elsőbbséget. Ekkor történt meg, hogy a feketék Árpádja a nagy cél magyar nyelvű népek fennmaradása - érdekében átállt a fehérek oldalára. E pálfordulás révén Árpád a honegyesítés előestéjén fehér sereg élén, a kievi csatában megverte a feketéket, azokat a fehérek alattvalóivá és szövetségeseivé tette s a honfoglalás magyar név alatt indult meg. (40)

Talán éppen a sorsdöntő kievi csata emléke tükröződik a nagyszentmiklósi kincsek egyik arany korsóján (ld. itt), amelyen szárnyas oroszlánt látunk (a magyarok szimbóluma), az oroszlánon íjat feszítő harcossal, aki hátrafelé nyilaz a mögötte ágaskodó fekete párducra (a fekete magyarok szimbóluma). Az értelem világos: a magyarok megverték a hunokat. Egy másik képen (Okmánytár 28) ismét egy szárnyas oroszlánt látunk madár fejjel s ez a griff földre teperte a kunok állatát, amely kilógó nyelvvel jelzi vereségét. A kievi csata messzire kiható döntést eredményezett. Árpád a Duna-medencébe érve tartott is a fekete magyarok bosszújától és legsürgősebb feladataként az északnyugati hegyvidéken fennálló fekete Magyarország felé eső határait várak emelésével megerősítette. Fekete Magyarország meggyengítésére és fehér Magyarországba való beolvasztására csak jóval később, Szent István korában került sor, aki az ország bekebelezése után a lakosság egy részét onnan áttelepítette Erdélybe (239m 234).

35) Kézdi-Vásárhelyi Béla dr. nagyobb nyilvánosságot érdemlő tanulmányában így szól: Der oströmische Kaiser Konstantin Porphyrogenitus (905-959) bezeichnet die nördliche Hälfte desjenigen Gebietes, welches Diokletian Skythien nennt, als seit langem, d.h. vor

der ungarischen Landnahme (896), bereits als von Ungarn bewohnte Gegend. Die Magyarischen Eroberer fanden daher dort ein von anderen Ungarn berejts bewohntes Gebiet. Die zeitgemäissischen westlichen Chroniken enthalten gleichlautende Feststellungen und nennen das schon lange von Ungarn-Magyaren bewohnte Gebiet "schwarzes Ungarn" zum Unterschiede von dem erst seit 896 besetzten Gebiete, die sie als "weisses Ungarn" bezeichnen. 239m 229.

38). Úgy látszik, a magyar őstörténet kutatóinak a jövőben sokkal nagyobb figyelmet kell fordítaniuk a Régi Kelet vallási szókincsére, mert anélkül e bonyolult kérdéseket nem lehet megvilágítani. Nincs kizárva, hogy a székelyeket Jelentő Siculi nevet is talán vallást értelemben kellene magyaráznunk s benne az L/R cserélődése alapján (Siculi~Sik-eri) "Az Égúr" (Nap isten) híveit látni.

37) Hogy a Blachi, Vallachi, Rutheni eredetileg nem a mai románok és ruszinok neve volt világos abból, hogy ugyanezek a nevek Nyugat-Európában is szerepeltek, ahol románok és rutének sohasem laktak. Cézár a Gall háborúról készített munkájában mondja, hogy a Pireneusok északi lejtőjén Volok nevű törzsek élnek, a Tarnmedencében pedig Rutheni nevűek (28m 11 236 és a tárgymutatóban). Ugyanígy 251m és 251m bis térképén. A rutének (Rutheni) nevének magyar etimológiája: Ra-Otthoni, azaz Napországban élő ember. A Rutheni nevet egyébként a Régi-Keleten is megtaláljuk: az egyiptomiak Szíria és Palesztina lakóit Rutheni embereknek nevezték (22m 148; a név egyiptomi írásmódját tárgyalja 200m i. csillagos 142-149.

38). Az egyiptomi Árpádról azt írja Gardiner professzor, hogy az volt Egyiptom legelső királya, még a Ménes- féle honegyesítés előtt: Perhaps the first to become ruler upon earth over the autochtonous Egyptians, after whom followed Osiris and then Horus, 200m I. csillagos 110.

39) Gardiner professzor szerint ÁRPAD annyi mint: some kind of land: some kind of land, conceivably the ordinary tilth of Eqypt: the designation of a particular kind of arable land. Az idézetek helye: 200m I. csillagos 12, 19 és 103. Felmerülhet ezzel kapcsolatban az a gondolat is, hogy a mezopotámiai városállamok vezetőt, a PATES-I szintén "földes urak" voltak, vagyis azok címe is magyar: Fődes, a

torlódó L-hang nélkül.

40). Der schwarze Árpad verliess die seinigen und besiegte an der Spitze der 'Weissen' die ihm bis Kiev entgegenkommenden und Huldigung erwartenden 'Schwarzen'; írja 239m 234.

A nagyszentmiklósi aranykincsek egyik kancsója talán azt ábrázolja, hogy a fehér magyarok legyőzték a fekete magyarokat a titokzatos kievi csatában. A fehérek szimbóluma a szárnyas oroszlán, a feketéké a párduc.

Ahogyan Árpád fejedelem a Duna-medencében élő magyar törzseket és kiskirályságokat egy nemzetté egyesítette és a sok kis honból megalkotta az egységes, nagy országot, törvényeket és alkotmányt szabott, a világtörténelem legszebb országépítései közé tartozik. Amíg ugyanis a sok frank, germán, szláv fejedelemséget és városállamot csak hosszú századokra terjedő harcok és tömérdek vérontás árán lehetett Franciaországgá, Németországgá, Olaszországgá és Oroszországgá egyesíteni, addig Árpád a magyar törzseket és fejedelemségeket - a feketék és székelyek kivételével - néhány esztendő leforgása alatt összefogta és művelete csak egy-két, az ujjainkon megszámlálható áldozatot követelt. Amint ugyanis Árpád népes családjával, hun rokonságával és a fehér magyarok nagy sokaságával megérkezett a Kárpátok belső peremére, Ungvár környékére, mindenfelé meghirdette, hogy ő mint Attila király vérbeli leszármazója és jogos utóda örökségének átvételére érkezett az országba.

Ez az üzenet az egykorúak szemében jól érthető, határozott programot jelentett: a magyarok és hunok, árják és turániak, fehérek és feketék együttműködését, vagyis senkinek semmiféle félelmet nem okozott jövetele. Az ország minden kiskirályához elküldte követeit a megfelelő időben és azok tolmács nélkül. közölték a föld ura, Árpád felszólítását, hogy hódoljanak meg. Azok, akik a felszólításnak nem engedelmeskedtek, mint Laborci ungvári, Zubur nyitrai és Gelu gyulai fejedelem, életükkel fizettek. Aki elszaladt, mint a titeli Salán, annak ügyét lezártnak tekintették, aki pedig meghódolt, mint Ménmarót bihari fejedelem, az Árpád kegyeiből megtarthatta országát élete végéig. Amit tehát Árpád tett, abban csúcsosodott ki, hogy megszüntette a sok kiskirály függetlenségét és azok területét egyetlen

fennhatóság alá helyezte, vagyis megvalósította a kitűzött célt: az ország egyesítését.

Hozzávetőleges becslések szerint Árpáddal a 896-tól kezdődő években mintegy 200,000 lovas érkezett az országba. Az akkori európai viszonyok között óriási haderő volt ez, amely a családtagok és szolgák beszámításával talán egy teljes millió lélek bejövetelét jelentette. Az újonnan érkezett népesség életformájának megfelelően elsősorban a Nagyalföld füves térségein helyezkedett el: a Tisza két partján, a Felvidék lábainál és a Dunántúl keleti részében. Az ország többi vidékére, ahol korábban érkezett magyar törzsek nagy többsége lakott, főleg a földművelők, oda Árpádék egyelőre nem telepedtek be. A régészek észrevették, hogy a Felvidéken és a Székelyföldön milyen kevés az olyan lelet, amely Árpád népétől, az ország újraegyesítésének idejéből származna. Az őslakók Árpád munkáját megértéssel, helyesléssel és örömmel fogadták, hiszen maguk is kívánták a megerősödést és mindig várták a hunok visszatérését az esküvel fogadott régi ígéret alapján, sőt hívták is őket. "A székelyek, amidőn hírül vették, hogy a magyarok Pannóniába visszajönnek, Oroszország határáig elébük lovagoltak és velük együtt hódították meg Pannónia (Duna-medence) tájait," - írja Kézai Simon mester krónikájában (167m I 162, 279). Ugyanők önként csatlakoztak Árpád lovasaihoz, amikor azok Ménmarót hódoltatására indultak és velük együtt az első sorokban küzdöttek. Amikor pedig az ország újraegyesítése megtörtént, Árpád az új vezetőkkel Csongrád vára körül tanácskozásra ült össze és harmincnégy napi tárgyalás után létrehozta azt a szerződést - egyezséget, paktumot vagy alkotmányt - amelynek szabályai szerint kell a hatalmat gyakorolni.

Árpád fejedelem sok néppel jött, de mégsem hozott el Kelet-Európából minden magyart. A nyugatra vonulás során itt is, ott is leszakadtak egyes részek. Tudomásunk van egy nagyobb csoportról, amely a Kaukázus északkeleti lejtőjén maradt hátra, a Kaspi-tóba ömlő Kuma és Terek folyók vidékén, jobbára mocsaras helyen. Szépen megszervezték tágas országukat s amíg a népek vihara elkerülte őket, körülbelül nyolcszáz esztendeig, fenn tudták tartani népi személyazonosságukat. Országukat Magyarországnak nevezték, élén király állott, akinek tudták és ismerték vérbeli rokonságát a dunai hatalmas Magyarország királyával. Telephelyeiket is gyakran a Magyar-névvel illették: volt náluk Nagy- Magyar, Kicsik- Magyar és Közép-

Magyar város, főfolyójukat, a Kumát szintén Mazsarnak nevezték s volt egy Magyar tavuk is. Keresztény hiten éltek, 1329-ben XXII. János pápa egy bullát intézett hozzájuk, amelyben királyukat Jeretyánnak nevezi. Talán éppen ő volt az utolsó kaukázusi magyar uralkodó, mert az országot nemsokára ezután, 1359-ben tatár hordák elpusztították. E nagy vihart átélt töredék ekkor a Kaukázus hegyei közé vonult vissza, a róluk elnevezett Magyar-völgybe, ahol aztán nyomuk veszett. A királyi család talán az európai Magyarországba igyekezett, mert a Krimi félszigeten találtak egy sírkövet, amelynek felirata rovásbetűkkel a következő (Okm. 29-30): (1) Itten őrzik az örmény barátok (2) Jeretyán ős iráni úr, Don parti ősúr (3) egyházi kincsét, e két (I,) öreg kannát. A Rá-nak (-királynak) (5) ilyen nagy szentsége 'Élő Ra' jele. (41)

Ebből világos, hogy Jeretyán valóban létezett, király (Élő Ra) volt és egy személyben katolikus főpap (a két miséző kanna ezt jelenti) s valóban ő lehetett a Kaukázusban élő utolsó őshazai magyar uralkodó. Valahol a Volga jobb partján szintén állt néhány évszázadon át egy Magyarország, amelyről az ott látogatást tett Julián barát számol be a Szentszékhez intézett jelentésében. Ezt az országot is a tatárok pusztították el 1237-ben. Közelebb hozzánk, a Kárpátok keleti oldalán, Moldovában is lemaradt egy magyar tömb, a csángók. Leszármazóik a múlt század közepén még 70,000-nél többen voltak. A Kárpátok déli oldalán hátramaradt egy harmadik néprészünkről már csak az általuk egykor lakott helyek nevei beszélnek. Az egyik nagyobb, magyarok által lakott táj a mai Ploesti vidéke lehetett, Bukaresttől északra, ahol ilyen helynevek vannak: Magurele (Magyar Helye), Magureni (Magyar Hona), Úrláti, Buda és mások. A lemaradt magyar néprészek sorsa azt bizonyítja, hogy a népi és nemzeti fennmaradás egyetlen módja a szoros összetartás: a széthúzó, külön útra térő forgácsokat az idő könnyen elsöpri .

Az Árpáddal beérkezett közel egy milliónyi népesség bizonyára csak kisebbséget alkotott az országban, szemben a már régebben ott lévő magyar népességgel. Kétségtelen azonban, hogy katonailag sokszorosan nagyobb erőt képviselt, mint az őslakók valamennyi törzse együttvéve. Azonfelül, mint harcedzett, elszánt és céltudatos csoportnak, neki volt a legnagyobb összetartozási érzéke, leghatékonyabb szervezete és világos politikai öntudata. Ilyen körülmények között az ő mesterművüket - az ország egyesítését - a helybeliek nem tehették kérdésessé, a sima együttműködést viszont a

pusztaszeri szövetség vagy alkotmány szabályozta. A fekete magyarok és a székelyföldi székelyek, úgy látszik, Pusztaszernél nem voltak jelen, úgyhogy a magyar alkotmány kidolgozásában a döntő szó, főleg az állami berendezések tekintetében a fehér magyarokat illette. Ennek megfelelően az államfő címe az úr népeknél használt Király lett s nem a turániaknál észlelhető Kendős (K.N.D.H., Kende): A királyt a földműves népek módján, széken ülve (trónon) képzelték el; nem pedig szittya módra, lovon ülve. A király szimbólikus állata a fehérek oroszlánja lett, nem pedig a feketék párduca. Az ország jelvényéül az egyiptomi eredetű kettős keresztet választották a hármas halommal, nem pedig a kos főben végződő fokost. (42)

Árpád fejedelmi címere a hét (utóbb nyolc, vagy kilenc) sávval átszelt pajzs lett, rajta lépő oroszlánokkal, mintegy a hét (nyolc vagy kilenc) Hon Ura értelemben. Az ország neve a tervezett Hunország helyett Magyarország, a királyhelyettes címe az Árpádék családjában használatos Élö-Mása helyett a helybeliek Nádora lett, ami azonos az egyiptomi NTR azaz Nagyúrral. A nádor jelvénye, a kifeszített zászló, szintén egyiptomi eredetű, ahol ez a forma éppen az NTR (Nagyúr, Nádor) hieroglif ideogrammja. Gyuláról, Horkáról és Kádárról szintén nem lett szó.
Ha az Árpád-házi királyok trónneveit vizsgáljuk, hasonló eredményre jutunk. Az őslakosság hatalmának és földrajzi eredetének bizonyságául itt is megtaláljuk az egyiptomi kultúrkörben használt címeket és kifejezéseket. A leggyakoribb magyar trónnév az István lett, amit öt királyunk viselt, kezdve Szent Istvánnal (esetleg már ő előtte is). Ez a név régi betűzéssel EST-UAN-UR, EST-AN-UR az egyiptomi királyok szokványos Est-Hon Úr címe, amely azután a használatban István alakot öltött. Az sem véletlen, hogy első állandó jellegű királyi székhelyünk neve EST-ER-GOM, Est Úr Hona volt. Az Estuan úr Egyiptomban azt is jelentette, hogy e trónnév viselője egyúttal földi isten, vagyis egy személyben király és főpap.

Szent István is ennek az ősi elgondolásnak volt megtestesítője, de már keresztény bekeretezésben, ezért isten helyett ő már csak a "szent" címet kapta, de ezt önmagától, a régi jogon, szentté avatási vizsgálat nélkül. A másik legsűrűbben használt Árpád-kori magyar trónnév szintén a Régi Kelet hagyományából eredt, amely szerint az uralkodó Bál-isten helytartója: Bál, Bala, Béla. Ezt a Bál, Béla trónnevet négy királyunk használta. Endre azaz Hon-Ra, Hon Ura nevű királyunk

három volt. Egy másik király trónnevéül a COLO-MÁN, Kálmán nevet választotta, értelem szerint a felkelő Napisten (COLO, Kelő) szolgálója, azaz papja (Méne), akiről tudjuk, valóban papnak szánták. Volt még egy másik Mén-királyunk is, a rossz emlékű SOLO-MON vagy Salamon, egy további pedig a Szemisten papja trónnevet viselte, ez volt ABA SAMU EL, a Hab Szem El, azaz Fő-Szem-Pap. Mindezek az adatok, noha eddig még sohasem fordítottunk rájuk kellő figyelmet, hatalmas erővel és félreértést nem tűrő módon bizonyítják, hogy a Duna-medencében az oda a kő- és bronzkorban betelepült magyar népesség leszármazói Árpád fejedelem idejében nemcsak éltek és léteztek, hanem az állam kormányának és közigazgatásának kialakításában döntő befolyással bírtak. Szinte azt mondhatjuk, hogy a politikailag és katonailag hódító Árpádékat az őslakosság kulturálisan meghódította és magához hasonította.

Tény és való, Árpád családja és népe annyira egybeforrt a régibb és újabb időkben érkezett különféle magyar törzsekkel, az árjákkal és a turániakkal, s az Árpád-királyok annyira a nemzeti egység megtestesítői lettek, hogy a királyok baját és örömét az ország és nép bajával és örömével azonosították, ezt is úgy, mint az őshazában. Árpád fejedelemben joggal tiszteljük a magyar honok újraegyesítőjét, a modern magyar Nemzet megalkotóját, Szent Istvánban pedig az egész országot összefogó államgépezet megteremtőjét. Érthető, hogy amikor az utolsó Árpád királlyal az ősi dinasztia kihalt, az elárvult nemzet sírva kereste, hol találhatna még egy királyt a szent királyok véréből.

41. A síremlék fénymásolatát 253m munkájában találtuk, ahol azonban a szerző nem jelzi a lelet helyét és az írást - tévesen - zsidó írásnak gondolja. Erre a sírkőre Juhász Alfréd (Kanada) hívta fel figyelmemet; itt is köszönetet mondok lekötelező szíves figyelméért.

42) Címerünk egyiptomi értelmű olvasása: a kettős kereszt NEFER, a három egyforma hullámú halom az ország értelemhatározója SZÉK, együtt, mai grafikával: Napország. Ugyane jelek rovásírású olvasása: a hármashalom középső ívének kiemelésével: a kettős kereszt eGY: a három csúcs közül a középső kiemelkedő eS: a két szélső csúcs mindegyike szintén eS. de többesben eS.ek, együtt az egész: eGY.eS.S. ek Egyezség. Ez utóbbi olvasás emlékeztetés Árpádnak a honban lévő törzsekkel kötött örök és szent frigyére, a magyar nép

> összetartozására: ld. Okmánytár 33-34.